14 866

SYLLOGE
INSCRIPTIONUM GRAECARUM

A

GUILELMO DITTENBERGERO

CONDITA ET AUCTA

NUNC TERTIUM EDITA

VOLUMEN ALTERUM

177971
12/2/23

Germany

LIPSIAE
APUD S. HIRZELIUM
MCMXVII

CN
360
D5
1915
V.2

HOC VOLUMINE CONTINENTUR

DOCUMENTA SECUNDUM TEMPORUM ORDINEM DIGESTA.

p.

IV. **A pace Naupactia ad Corinthum deletam**, a. 217/6—146. n. 535—675 . . . . . 1—259

V. **Inde a Corintho deleta ad pugnam Actiacam**, a. 146—31 a. Chr. n. 676—767 . . . . . 260—455

VI. **A pugna Actiaca ad Iustinianum**, a. 31 a. Chr. — 565 p. Chr. n. 768—910 . . . . . 456—627

Haec studia adulescentiam alunt, senectutem oblectant, secundas res ornant, adversis perfugium ac solatium praebent, delectant domi, non impediunt foris, pernoctant nobiscum, peregrinantur, rusticantur.

Cicero pro Archia 16.

Dabamus Nonis Februariis a. MCMXVII.

IV.

A pace Naupactia ad Corinthum deletam.

535—537. Athenienses honorant Eumaridam Cydoniatam eiusque filium a. 217/6 annisque subsequentibus. Septentrionem versus a Theseo quod vocatur, nunc in museo nat. Edd. Lolling Δελτ. ἀρχ. 1891, 40; Homolle Bull. Hell. XV 1891, 352; IG II 5, 385c. II² 844 (Syll.² 241—243; Michel 131). Cf. Wilhelm Goett. GA 1903, 791. [*K*]

535 θεοί. | ἐπὶ Ἡλιοδώρου ἄρχοντος[1], ἐπὶ τῆς Κεκροπίδος ἑνδεκά|της πρυ- *a. 217/6*
τανείας, Θαργηλιῶνος· Λυσίστρατος Φυλαρχί|δου Οἰναῖος εἶπεν· ἐπειδὴ
5 Εὐμαρίδας[2] πρότερόν τε, | καθ' ὃν καιρὸν συνέβη Βοῦκριν[3] καταδρα-
μόντα τὴν χώ|ραν καταγαγεῖν εἰς Κρήτην τῶν τε πολιτῶν πλείους

Litterae Α et Α̸ Λ et Λ̸ Δ et Δ̸ Γ non στοιχηδόν. Tria decreta eadem manu anno Phanarchidae exarata sunt; Wilh. 1 Distinguendus est hic archon Heliodorus ab cognomini a. 229/8 (supra n. 496); Kolbe Att. Archonten 54. Propter rationes quas hic Cretensium civitatibus et inter se et cum Aetolis intercedere videmus (cf. not. 3. 6) Homollius Heliodorum et Archelaum archontes proximo post a. 217 tempori vindicavit. Atque Heliodoro quidem ipsum annum 217/6 tribuit perquam probabiliter, quia eo anno pax inter duas civitatum insulae Cretae societates, quarum alteri Cnosii, alteri Polyrrhenii praeerant, composita esset, id quod egregie conveniret cum eis quae hic 15—17 legerentur (cf. not. 6). 2 Hic et v. 23 initio Εὐμαρείδας (-δαν) incisum erat, sed lapicida statim errorem emendavit et cum pergeret veram formam posuit v. 35. 40. 46. 51. 64. 3 Daetae f. Naupactius n. 500, in concilio Amphictyonico hieromnemon Aetolorum archonte Pithagora (n. 494. 498), cuius annus ab a. 230 non magno distat intervallo. Cf. Pomtow Goett. GA 1913, 128 not. 2. Aetolorum latrocinia talia, qualia hic habemus, non cadere in tempora pacis probe perspexerunt editores; quare L. bellum sociale (221—217), quod unum propter reliquas temporis notas (cf. not. 12) hic in censum venit, agnovit, H. vero etiam accuratius tempora definivit, cum moneret a. 219 Cnosios cum Lyttiis bellum gerentes auxilio vocasse Aetolos (Polyb. IV 53, 8). Cuius inter Cretenses et Aetolos conexionis cum hic certissima compareant vestigia, illi potissimum anno vindicandas esse Bucris rapinas, proximos annos elapsos esse per varias Eumaridis contentiones et expensas, de quibus v. 8—10 diceretur, denique pace a. 217 in insula illa composita legationes de quibus v. 11—18 verba fierent missas esse.

κα[ὶ] | τῶν ἄλλων τῶν ἐκ τῆς πόλεως, πολλὰς καὶ μεγάλας χρεί|ας παρ-
έσχετο τῶι δήμωι καὶ προεισήνεγκε χρήματα ἐ|κ τῶν ἰδίων εἰς τὰ
10 εἴκοσι τάλαντα τὰ συνφωνηθέντα[4] ὑπὲρ | τῶν αἰχμαλώτων, ἐδάνεισε δὲ
καὶ τοῖς ἁλοῦσιν εἰς ἐφόδια[5], | καὶ νῦν ἀποστείλαντος τοῦ δήμου πρεσ-
βευτάς, ὅπως τά | τε φιλάνθρωπα διαμένει πρὸς πάντας Κρηταιεῖς[6]
καὶ ἵνα, | εἴ που λάφυρον ἀποδέδοται τοῖς καταπλέουσιν[7], ἀρθεῖ τοῦ|το,
15 συνηγόρησεν εἰς τὸ πάντα πραχθῆναι τὰ συνφέροντα | τῶι δήμωι· συν-
επρέσβευσεν δὲ καὶ εἰς Κνωσὸν καὶ τοὺς συμμά|χους, ἔδωκε δὲ καὶ
ἐπιστολὰς τοῖς πρεσβευταῖς εἰς Πολύ|ρηνα[8] πρὸς τοὺς φίλους, ὅπως
συνπραγματεύωνται μετ' αὐ|τῶν περὶ τῶν συμφερόντων· ἀναδέχεται δὲ
τὴν πᾶσαν ἐπιμέ|λειαν ποιήσεσθαι τοῦ διαμένειν τὰ φιλάνθρωπα τῶι
20 δήμω[ι] | πρὸς τοὺς οἰκοῦντας ἐγ Κρήτει πάντας· ὅπως ἂν οὖν καὶ ὁ
δῆ|μος φαίνηται τιμῶν τοὺς ἀποδεικνυμένους ἣν ἔχουσιν αἵ|ρεσιν ἐμ
παντὶ καιρῶι, ἀγαθεῖ τύχει δεδόχθαι τῶι δήμωι, | ἐπαινέσαι Εὐμαρί-
δαν Πανκλέους Κυδωνιάτην[9], καὶ στεφα|νῶσαι αὐτὸν χρυσῶι στεφά-

---

4 Quae ut penderentur inter Athenienses et Cretenses convenerat.

5 Cf. 157_{11}. 184_{41}. 304_{44}. 402_{31}. ἐδάνεισεν sine obiecto pro χρήματα ἐδάνεισεν, ut n. 708_{14} εἰς λύτρα προτιθείς. 6 Ut cum omnibus Cretensibus amicitia concilietur, legati mittuntur Cnosum (v. 15) et Polyrrheniam (v. 16. 17). Inde apparet tum totam insulam in duas partes divisam fuisse, quarum alterius Cnosii, alterius Polyrrhenii principatum tenerent, sed inter haec duo foedera pacem fuisse. Quae accurate conveniunt cum condicione anni 217. Nam cum Polybius IV 55 Cnosios cum suis sociis Aetolos, Polyrrhenios cum suis Philippum regem et Achaeos in bello sociali militibus missis adiuvisse narret, VII 14, 4 de pace regis auctoritate conciliata haec habet: ὁ δ' αὐτὸς λόγος καὶ περὶ τῶν κατὰ Κρήτην· καὶ γὰρ ἐπ' ἐκείνων Ἀράτῳ μὲν καθηγεμόνι χρησάμενος περὶ τῶν ὅλων (Φίλιππος), οὐχ οἷον ἀδικήσας ἀλλ' οὐδὲ λυπήσας οὐδένα τῶν κατὰ τὴν νῆσον, ἅπαντας μὲν εἶχε Κρηταιεῖς ὑποχειρίους, ἅπαντας δὲ τοὺς Ἕλληνας εἰς τὴν πρὸς αὐτὸν εὔνοιαν ἐπήγετο διὰ τὴν σεμνότητα τῆς προαιρέσεως. H. 7 Si qua in civitate Cretica constitutum est, ut praedam de Atheniensibus captam in portum devehere ibique venumdare liceat. Cf. Polyb. IV 26, 7: οἱ δ' Ἀχαιοὶ συνελθόντες εἰς τὴν καθήκουσαν σύνοδον τό τε δόγμα πάντες ἐπεκύρωσαν καὶ τὸ λάφυρον ἐπεκήρυξαν κατὰ τῶν Αἰτωλῶν. IV 36, 6: τούτου δὲ ταῦτα πράξαντος ἐπεκήρυξαν τὸ λάφυρον οἱ Λακεδαιμόνιοι κατὰ τῶν Ἀχαιῶν. 8 Bull. Hell. XIII 1889, 71, 5 ἐμ Πολύρηνι est, itemque Stephanus Byzantius aut sic (AR) aut Πολύρρην (V) scripsisse videtur, cum editiones volgarem formam Πολυρρηνία exhibeant. H. Cives Πολυρρήνιοι sunt n. 627_4. 9 Cf. Strabo X, 11 p. 478: μετὰ δὲ ταύτην (sc. τὴν Κνωσσόν) δευτερεῦσαι δοκεῖ κατὰ τὴν δύναμιν ἡ τῶν Γορτυνίων πόλις, συμπράττουσαί τε γὰρ ἀλλήλαις ἅπαντας ὑπηκόους εἶχον αὗται τοὺς ἄλλους στασιάσασαί τε διέστησαν τὰ κατὰ τὴν νῆσον· προσθήκη δ' ἦν ἡ Κυδωνία μεγίστη ὁποτέροις προσγένοιτο. Ex hac oppidi condicione intellegitur, homi-

25 νωι κατὰ τὸν νόμον εὐνοίας ἕ|νεκα καὶ φιλοτιμίας τῆς εἰς τὴν βουλὴν
καὶ τὸν δῆμον τὸ[ν] | Ἀθηναίων, στῆσαι δὲ αὐτοῦ καὶ εἰκόνα χαλκῆν
ἐν ἀκροπό|λει. εἶναι δ' αὐτῶι καὶ εἰς τὸ λοιπὸν χρείας παρεχομένωι |
τιμηθῆναι καταξίως ὧν ἂν εὐεργετήσει. ἀναγράψαι δὲ τό|δε τὸ ψή-
30 φισμα τὸν γραμματέα τοῦ δήμου εἰς στήλην λιθί[ν]ην καὶ στῆσαι
παρὰ τὴν εἰκόνα· τὸ δὲ γενόμενον ἀνάλωμα | εἰς τὴν ἀνάθεσιν τῆς
εἰκόνος καὶ τῆς στήλης μερίσαι τὸν | ταμίαν τῶν στρατιωτικῶν καὶ τοὺς
ἐπὶ τεῖ διοικήσει.

36 ἐπὶ Ἀρχελάου[10], Ἀνθεστηριῶνος ἐμβολίμου[11]· Διονύσιος Θεο|φίλου *a. 209/8*
35 Ἐλαιούσιος εἶπεν· ἐπειδὴ διὰ τὴν εὔνοιαν ἣν ἔχων δια|τελεῖ πρὸς τὸν
δῆμον Εὐμαρίδας Κυδωνιάτης πρότερον μὲν | ὁ δῆμος ἐψηφίσατο ἀνα-
θεῖναι αὐτοῦ εἰκόνα, νῦν δὲ Εὐρυκλεί|δης καὶ Μικίων[12] ἐμφανίσαν-
τες περὶ αὐτοῦ τὰς χρείας ἃς π[α]ρέχεται ἀξιοῦσι δοθῆναι τὴν ἀνάθε-
σιν ἐν τῶι τεμένει το[ῦ] | Δήμου καὶ τῶν Χαρίτων[13], ἀγαθεῖ τύχει
40 δεδόχθαι τῶι δήμωι, δε|δόσθαι Εὐμαρίδαι τὴν ἀνάθεσιν τῆς εἰκόνος,
ἧς πρότερον ἐ|ψήφισται ὁ δῆμος, ἐν τῶι τεμένει τοῦ Δήμου καὶ τῶν
Χαρίτων, | [κ]αθάπερ αἰτοῦνται αὐτῶι Εὐρυκλείδης καὶ Μικίων· εἶναι
δὲ | καὶ τὰς λοιπὰς τὰς ἐψηφισμένας τιμὰς αὐτῶι κυρίας.

45 ἡ βουλή, | ὁ δῆμος | Εὐμαρίδαν | Πανκλέους | Κυδωνιάτην.

50 ἐπὶ Φαναρχίδου ἄρχοντος[14], ἐπὶ τῆς Πανδιονίδος τρίτης | πρυτανείας, *paullo post a. 200*
Βοηδρομιῶνος· Νικίας Πολ[υξ]ένου Πόριος εἶπεν· | ἐπειδὴ Χαρμίων,
υὸς ὢν Εὐμαρίδου τοῦ Κυδωνιάτου, προξέ|νου καὶ εὐεργέτου ὄντος,
ἄξιον ἑαυτὸν παρασκευάζων τῶ[ν] | δεδομένων τῶι πατρὶ αὐτοῦ τιμῶν,
καταπλεύσας εἰς τὸν | Πειραιᾶ θεωρὸς ἀπεσταλμένος εἰς Δελφοὺς[15]
55 ὑπὸ τῶν πολιτῶν, | προσαγαγόντων αὐτὸν τῶν στρατηγῶν ἀπολελόγισται

---

nem Cydoniatam prae aliis aptum fuisse talibus negotiis perpetrandis, qualia hic de Eumarida praedicantur. H. 10 a. 209/8, ut videtur. IG II 431 = II² 848. 11 Cf. n. 83[16]. Quae tum potissimum fuerit causa Anthesteriona pro Posideone duplicandi, latet. De fastis huius anni vide ad IG II² 848. 12 Cf. n. 491[1]. Potentia Euryclidis et Micionis fere ab a. 229 initium cepisse videtur, interemti sunt ultimis annis s. III iussu Philippi regis; Kirchner Goett. GA 1900, 453. 13 Ex hac tabula aliisque lapidibus inscriptis cognitum est eo ipso loco, ubi haec monumenta effossa sunt, delubrum Populi et Gratiarum fuisse. Cf. Judeich Topogr. Ath. 323. 14 Cf. IG II 392 = II² 916. Quod decretum initio s. II tribuendum esse videtur: [ἐπὶ .. ἄρχοντος τοῦ μετ]ὰ Φαναρχίδην. Etenim illius Eumaridae, cui c.a. 217/6 honores ab Atheniensibus decreti sunt, filius Charmio hic (v. 65) iam ipse adulta aetate filium, Eumaridam natu minorem, habet. 15 Ad Pythia. Tertio igitur Olympiadis alicuius anno hoc decretum factum est, sed quaenam sit Olympias, latet. H.

τεῖ | βουλεῖ τήν τε πατρικὴν εὔνοιαν καὶ τὰ ὑφ' ἑαυτοῦ πεπρα|γμένα, καὶ εἰς τὸ λοιπὸν ἐπαγγέλλεται χρήσιμος ἔσεσθαι | καὶ ἰδίαι καὶ κοινεῖ τοῖς παραγινομένοις εἰς Κρήτην Ἀθηναί|ων· ὅπως ἂν οὖν ἐμ παντὶ
60 καιρῶι τὰ φιλάνθρωπα πρὸς τοὺς ἀξίους | πράττηται καὶ νῦν καθάπερ καὶ πρότερον, τύχει ἀγαθεῖ δεδόχθαι | τεῖ βουλεῖ, τοὺς λαχόντας προέδρους εἰς τὴν ἐπιοῦσαν ἐκ|κλησίαν χρηματίσαι περὶ τούτων, γνώμην δὲ ξυμβάλλεσθαι | τῆς βουλῆς εἰς τὸν δῆμον ὅτι δοκεῖ τεῖ βουλεῖ, τοὺς μὲν στρα|τηγοὺς ἀποστεῖλαι ξένια Χαρμίωνι Εὐμαρίδου καὶ τοῖς πα|-
65 ραγεγονόσι μετ' αὐτοῦ συνθεώροις καὶ τῶι ὑῶι αὐτοῦ Εὐμαρίδαι[16]· | τὸν δὲ ταμίαν τῶν στρατιωτικῶν μερίσαι τὸ γενόμενον ἀνά|[λ]ωμα κατὰ τὴν διάταξιν. ὑπάρχειν δ' αὐτῶι καὶ τὴν πατρικὴν | [π]ροξενίαν καὶ τοῖς ἐκγόνοις· εἶναι (δ') αὐτῶι καὶ εἰς τὸ λοιπὸν τῆ[ς | ἰδί]ας αἱρέσεως ποι-
70 ουμένωι τὴν ἀπόδειξιν εὑρέσθαι ἀγαθὸν | [π]αρὰ τῆς βουλῆς καὶ τοῦ δήμου, ὅτου ἂν φαίνηται ἄξιος εἶναι.

16 Cf. not. 14.

△**538. Amphictyones Philistum, medicum Coum, Delphis coronant, c.a. 216/15.** Edd. Jardé Bull. Hell. XXVI 1902, 269 n. 19 (Nikitsky Diar. min. inst. publ., rossice, 1905, April. 182) et Pomtow Klio XIV 309 (vs. 1—13); XV sep. p. 158, n. 109[b]. Cf. Herzog Arch. Anz. 1903, 11 et p. 198; Pohl De Gr. med. publ. 14[10]; J. Oehler Gesch. des Ärztestandes. [*Pw*]

A. Supplevi initia vs. 5—8, 11, 12, fines 6, 7. V. 10 init. legi -φου pro -λου ap. Ja., v. 12 in. [Ἀθ]αναίου pro ... δναίου ap. Ja., ubi Nik. [Ἀφι]δναίου ve] [Πυ]δναίου suppleverat; idem v. 7/8 etiam de Κ[οττα]έος cogitavit. Reliqua suppl. Ja. — V. 23 Τ in στεφάνωι, v. 25 αὐ in αὐτῶι supra lineam addita. V. 32 post Κῶι duae vel tres literae fere evanidae (utrum Κώιοις? an Κώιαι?).

Incipit *classis IX* Amphictyonica, in qua hieromnemonibus demotica adscribuntur, cf. n. 399 not. Haec cl. IX complectitur 11—12 Aetolos quibus asseclae 3—4 accedunt velut 1 Chius, 1 Cephallen (cf. n. 539[11], 554[6]), 1 Ambraciota (cf. n. 539[9]), 1 Athaman, 1 Magnes Maeandrius (cf. n. 554 not. init. et ibid. not. 6). De classe VIII, quae Aetolos 13 + 1 habuerat, vide n. 523 not.; in classe X inde ab a. 191 sqq. etiam patronymica hieromnemonum perscribuntur. — In titt. 538/9 mutatio mira ab Aetolis facta: populorum nomina et suffragia per nefas omittuntur (Ἀθηναίων, Βοιωτῶν), cum demotica singula postponantur (Ἀθηναίου, Ταναγραίου); haec consuetudo abhinc retinetur, illa mox abicitur (ab a. 213, n. 545). Patet igitur titt. 538/9, quos Walek Delph. Amph. 152. 144 annis 211 et 223 attribuit, ad annos inter se contiguos pertinere, quorum fines post 220 (n. 528) et ante 208/7 ponendi sunt, si quidem hieromnemo Magnes Maeandrius, qui hic nondum comparet, re vera a. 207 constitutus est (cf. n. 550 not. init.). Suffragia vero populorumque nomina cum plane neglegantur, Aetolos ipsos in

A θεοί. | [ἄρχ]οντος ἐν Δελφοῖς Δαμ[οκρά]τεος]1, ἱερομναμονού(ν)των·
5 Αἰτωλ[ῶν2 (11) | Προ]άνδρου3 Φόλα, Κρατίνου Τριτέ[ος4, | Πολυ?]-
στράτου Σκαρφέος, Ἀλεξάνδ[ρου | Δαστ]ιάδα5, Φιλεταίρου Μελιταιέος,
Μ[ε|νεκρ]άτεος Λεπαδαίου6, Ἀνδρονίκου Κ[υ|τινιέο?]ς, Λυκέα Ῥαδανίου7,
10 Νικιάδα Κυφα[ι|ρέος8, Ἀρ]χεδάμου Προσχείου, Φαλαίκου | . . . . . ἀου·
Ἀριστοδάμου Πρώννου9· Λυ[σιδάμ]ου10, Ἡρία11 Δελφῶν· Εἰρα-
νίωνος12 | [Ἀθ]αναίου· Ἀλθαίου13 Χίου· Ἀπολλοδώρου | [Τ]αναγραίου14, ἔδοξε τοῖς Ἀμφικτύοσι· | [ἐ]πειδὴ Φίλιστος Μοσχίωνος Κῶ-
15 ιος15, | [ἰατρ]εύων ἐν Δελφοῖς, τὰς χρείας πα[ρέ]χεται κατὰ τὰν τέχναν

---

tit. 538_{10} post demoticum . . . . . ἀου, in tit. 539_{9} post Λυσιμαχέος finem habere, ergo hic Thespiensem, illic Cephallenem-Pronnum non Aetolis adnumerandos esse persuasum habeo. Quae cum ita sint, sequitur Boeotos tum bipartitos fuisse, — ut olim Phocenses a. 269 et 258 sqq., n. 422[5] et 444[4] et Achaei Phthiotae c.a. 258 sqq., n. 444[10] (cf. etiam Epicnemidios c.a. 235, n. 483[9] et c.a. 200, n. 597) —, ita ut occidentales circa Lebadeam habitantes (n. 538_{7}) foederi Aetolico addicti, reliqui liberi fuerint, cf. n. 538_{13} Ταναγραίου, 539_{10} Θεσπιέος. Quam partitionem cum Walekio 153 libenter primis belli annis 212/11 vindicaremus, nisi tum Scopam a. 212, Dorimachum 211, Pyrrhiam 210 Aetolorum strategos fuisse Niese II 477 not. fere probavisset; itaque Lattamus n. 539 ante eos (an inter Scopam-Dorimachum?) ponendus sit, cf. catalogum n. 546 *A*[1]. 1 De Damocrate v. supra ante tit. *B*. De tempore (a. 216—213) cf. not. initial. 2 Aetolos tantum undecim (adhuc duodecim) fuisse, in not. init. exposui. 3 Proander ipse aut rectius filius homonymus est hieromnemo a. 178, n. 635 (Πρόανδρος Προάνδρου Φόλας) et στρατηγός a. 170/69 (Πρόανδρος Φόλας), Delph. Chron. *R-E* IV 2678. 4 Κρατῖνος Τριτεύς est testis a. 195/4, W-F 329. Ja. 5 Oppidulum ceteroquin ignotum restitui ex tit. 539_{6}, sed etiam pagus Oetaeus [Ὁμιλ]ιάδα, ut suppl. Ja., in censum venit; cf. de Ὁμίλαις n. 545[7]. 6 Ergo pars Boeotiae occidentalis cum Lebadea tum Aetolorum erat, cf. not. init. 7 Oppidulum ignotum. 8 Urbs Κύφαιρα Achaiae Phthiotidis est; locis n. 239 *B*[6] allatis adde n. 523_{5}, 534 $B_{4.10}$, 538_{8}. 9 Antea perperam Πρωνν(ι)ου suppletum. At Πρῶννοι sunt et urbs et demoticum (ut Δελφοί); cf. n. 147_{108} cum not. 40 et Kern I. Magnes. 35_{39} cum not. (Hi). De Cephallenibus Amphictyoniae participibus v. notam initial. et n. 539[11]. 10 Utrum Λυσιδάμου an Λυσιμάχου supplendum sit, non constat; uterque annis 230—206 saepius Delphis occurrit. 11 Filius Ἀθανίων Ἡρία fideiussor est a. 190, W-F 331, Nik., qui primus docuit ‚ethnica' hic non ante-, sed postposita esse. 12 Nik. affert Ε(ι)ρηνίων Ἑρμαίο(υ) IG II 3649, cf. 3663 [deest in *PA*]; forma Dorica Εἰρανίων nihil offensionis habet, vide n. $539_{10.13}$ Εὔδαμος Ἀθηναῖος. 13 Nomen Ἀλθαῖος in insula Chio adhuc non servatum, recensetur saec. III Eretriae IG XII 9, 249 A_{90}; Chius est colonia Euboeensium, cf. n. 447[3], 402[11]. 14 Ut hic Ταναγραῖος, sic n. 539_{10} Θεσπιεύς demonstrat Boeotiam tum esse bipartitam, v. notam init. 15 ‚*Den*

ἀπροφασί|στως, ἐκτενῶς πᾶσι τοῖς παραγινο|μένοις ποτὶ τὸν θεόν, ἀξίως
20 τᾶς τῶν | Κώιων πόλιος, τάν τε λοιπὰν ἀναστροφὰ|ν καλ⟨λ⟩ῶς καὶ ἐν-
δόξως ποεῖται, ἐπαινέ|σαι τε οὖν αὐτὸν καὶ στεφανῶσαι χρυ|σέωι στε-
φάνωι καὶ ἀναγορεῦσαι ἐν | τῶι γυμνικῶι (ἀγῶνι) τῶν Σωτηρίων· δε-
25 δό|σθαι δὲ αὐτῶι καὶ προδικίαν, εἶμεν δὲ καὶ | ἀσφάλειαν αὐτῶι καὶ
πολέμου καὶ εἰράνας. | ἀναγράψαι δὲ τὰ δεδογμένα ἐν στά|λαν λιθίναν
καὶ ἀναθέμεν ἐν τῶι ἱερῶι | τοῦ Ἀπόλλωνος τοῦ Πυθίου. δόμεν 16 [δ]ὲ |
30 [κ]αὶ τοῖς τὰ Πύθια ἐπαγγελλόντοις τᾶι | τῶν Κώιων πόλει τοῦ ψαφί-
σματος τὸ ἀ[ν|τ]ίγραφον, ὅπως ἀναγορευθῇ ὁ στέφαν[ος | τ]οῖς Διονυσίοις
τοῖς ἐν Κῶι . . καὶ τοῖς | [Ἀ]σκλαπιείοις· ἀναθέμεν δὲ καὶ στάλ[αν | ἐν]
τῶι ἱερῶι τοῦ Ἀσκλαπιοῦ 17.

Nomen archontis a Jardéo Δα[μοκράτεος] suppletum (Μ addidi ex lapide) recte se habere videtur. Nam sub eodem archonte etiam civis Calymnae, quae Cois finitima nonnumquam sub eorum dicione erat (Herzog Koische Forschg. 182 sq.), Delphis laudatur; neque veri dissimile est, eum una cum Philisto medico Delphos pervenisse. Itaque titulum illum deperditum, quem unus viderat Cyriacus, huic subiungere liceat:

B. Philippus Calymnius Delphis, c.a. 216/15. Ed. Cyriacus Moron. p. XXX n. 203 versibus indiscretis (CIG 1691; Le Bas 879; GDI 2673).

θεοί. | Δελφοὶ ἔδωκαν Φιλίππωι Ἀπολλωνίου 18 Καλυμνίωι, αὐτῶι καὶ

Arzt Philistos kennen wir als wohlhabenden und opferwilligen Bürger' (Herzog); cf. laterculum stipum ap. Paton-Hicks Inscr. of Cos n. 10^b [GDI 3624^b]: Φίλιστος Μοσχίωνος καὶ ὑπὲρ τῶν υἱῶν XXXX. Ja. Seu idem seu propinquus mihi videtur medicus Cous aequalis Φίλιστος Νικάρχου (an καθ' υἱοθεσίαν?), qui in decreto Iasiensium inedito honoratur ap. Herz. 198. — Ne Philistum belli causa Delphos missum esse putes, — ut e.g. in tit. 528 Hermias Cous apud Cnosios de civibus vulneratis bene meruit, aut Melancomas Megalopolita, qui a. 207 ,*als Militärarzt das erste messenische Hilfscorps* (n. 555) *begleitet hat*', Klio l.l. n. 110 —, impediunt verba πᾶσι τοῖς παραγινομένοις ποτὶ τὸν θεόν (v. 18). De medicis Cois aliisque Asclepiadis, quos Delphis artem exercuisse scimus, fusius egi Klio XV l.l.; ex illis prae ceteris nominandi: *Nebrus* ille clarissimus, pater gentis Nebridarum, qui bello Crisaeo c.a. 590 interfuerat; deinde ipse θεῖος Ἱπποκράτης cuius donarium Delphicum restauravimus ibid. sep. p. 137, n. 103/4; tum Διεύχης Κῶιος notissimus, statua Delphica honoratus ibid. n. 107. — De schola medicorum Coa cf. Herzog Koische Forschg. 200 sqq., de medicis Graecis in universum Pohl et J. Oehler l.l. 16 δόμεν ,*mitgeben*'. Videntur Pythia haud procul abesse, quare hoc decretum etiam autumno 215/14 vindicari potest. Nam de pylaea quadam autumnali hic agi ex Soteriis v. 23 commemoratis concludas. 17 Ad proclamationem honorum in ludis Dionysiis et Asclepieis et de stela ibi ponenda Ja. conferri iubet ap. Paton-Hicks l.l. tit. 5. 10. 13. 14 et GDI 3619. — *B.* 18 Ἀπολλώνιος Ἀπολλωνίου et

ἐκγόνοις, προξενίαν, προμαντείαν, προεδρίαν, προδικίαν, ἀσυλίαν, ἀτέλειαν πάντων καὶ τὰ ἄλλα⟨ὁ⟩ ὅσα καὶ τοῖς ἄλλοις προξένοις καὶ εὐεργέταις. ἄρχοντος Δαμοκράτεος, βουλευόντων Ἀγίωνος, Ἀριστομάχου, Εὐδώρου, Ἀλεξάρχου.

Ἡρόστρατος Ἀπολλωνίου recensentur Calymnae GDI 3590_{60}. Ibidem v. 55 exstat Φίλιττος Ἐρατωνίδα ‚*probably a blunder for Φίλιππος*' (Newton I. Brit. Mus. II n. 298); sed cum nomen Calymnium Φίλιτος etiam aetate imperatoria GDI $3599_{3.4.8.10}$ servatum sit, potius Cyriacum erravisse et in tit. supra posito Φιλίττωι Ἀπολλωνίου emendandum esse opinor. Cf. Βίτων et Βίττων (Hi).

△539. Eudemus, hieromnemo Atticus, ab Amphictyonibus et Delphis laudatur, c.a. 216/15. [*Pw*]

A. Decretum Amphictyonicum. In anta meridionali thesauri Atheniensium, ‚*sur trois pierres superposées*'. Vs. 5—12 ed. Couve Bull. Hell. XVIII 1894, 241 (GDI 2531), titulum integrum Jardé ibid. XXVI 1902, 273, n. 20 et Colin Fouill. III 2, n. 86.

[ϑ]εοί. | [στραταγ]έοντος Λαττάμου[1], ἄρχο[ντος δὲ | ἐν Δελφοῖς -7 ι-]-εος[2], [ἱερομναμονούν|των· (Αἰτωλῶν 11) τοῦ δεῖνος ethnicum[3], τοῦ

De *classe IX* Amph. cf. n. 538 not., ubi etiam de postpositis demoticis (Θεσπιέως, Ἀθηναίου) pro antepositis populorum nominibus (Βοιωτῶν, Ἀθηναίων) disputavi. Aetolorum numerus fuisse videtur 11 + 3 (Ambraciota, Cephallen, Chius); 2 Delphos mero quadratarii errore omissos esse credo, nisi eos praeter consuetudinem initio, ante Aetolos, perscriptos in lacuna v. 4 interiisse putes. Thessalus Pharsalius qui v. 8 inter Aetolos comparet melius quadraret ad primos belli annos 212/11, cf. n. 545^1; quae enim Walek 151 exposuit de ‚duobus' Thessalis exulibus(?), sc. Pharsalio et Homiliada (n. 545_7), quorum vero urbes tum foederi Aetolico addictae non fuissent, prorsus abicienda sunt, cf. Goett. GA 1913, 137; Swoboda Staatsalt. 345^5. De Pharsalo cf. n. 545^3, de Homilis, pago Oetaeorum, ibid. not. 7.

1 Cum apud Polybium dux Aetolorum Λάτταβος c.a. 224/1 recenseretur (v. infra), in promptu erat, praetorem Λάτταμον eundem habere codicesque emendare; quod fecerunt Co. et Walek Delph. Amph. 145 qui hac homonymia fretus titulum suprapositum anno 223 vindicavit. Sed utrumque nomen recte se habet; quod ne prius cognosceretur, prohibuit falsa Couvii lectio Bull. Hell. XVIII 1894, 235 (Or. Gr. I. 234_6; Baunack GDI 2529), quo in titulo idem Lattamus hieromnemo comparet, qui supra strategus est. Nam in lapide ibi legitur inter Aetolorum hieromnemonas (v. 6): Λαττάμου Βουκατιέος pro Couvii Λατταμίου Βου(χ)ατιέος, quam formam Λαττάμιος interpretari frustra studuit Baun. l.l. Longe alia familia erant Lattabi Naupacto oriundi: c.a. 243 pater Στρόνβι[χο]ς Λατ[τ]βου Αἰτωλός, proxenus Delphorum ἄ. Δαμοχάρεος, Fouill. III 1, 148; c.a. 224/1 filius Λάτταβος et Νικόστρατος duces Aetolorum in Boeotia Polyb. IV 3, 5; 25, 3, IX 34, 11; Niese II 409; a. 185/4 nepos Σωσίπατρος Λαττάβου Ναυπάκτιος manumissor Delphis, W-F 285. 2 Quis archon fuerit, non constat. Nomen [Δαμο-

5 δεῖνος ..|...ο]ς, Φαίκου Θαυμακοῦ, Πτολε[μαίου]4 | Στρατίου, Λαμίου Δαστιάδα5, Λαῖστα Ὑπο|σειρίου5, Θαρσύα Οἰν(ο)αίου5a, Δαμοκρίτου Με|ταπίου6, Πολλέα Φαρσαλίου7, Θεοδότου | Ἀπεραντοῦ8, Ὑλαίου 10 Λυσιμαχέος· Λυκίσκου | Θεσπιέως9· Εὐδάμου Ἀθηναίου· Δαμοκρίτου Ἀμ|βρακιώτα10· Δράκοντος Κεφαλλᾶνος11· Ἡροδό|του

κράτ]εος supplere conatus sum Goett. GA 1913, 156, 12 et Klio XV 44 (inde corrigas Klio XIV 309), ut idem sit annus atque in tit. 538; tamen in ectypo Klaffenbach et nos potius του legisse nobis visi sumus. At cum hieromnemo Atticus in utraque pylaea eiusdem archontis idem recenseri debuerit, supra nec de [Δαμοκράτ]εος nec de [Πολυκλεί]του cogitari potest; nam hoc archonte Menander n. 545_9, illo Iranio n. 538_{12} ab Atheniensibus est missus, cum in tit. supra posito Eudamus hoc munere fungatur. Itaque hi tres tituli tribus diversis annis attribuendi sunt. 3 Pro Aetolo quodam primo Co. suppl. [πυλαίας ... | .....]; sed pylaeae mentio his annis deesse solet. Verbum Αἰτωλῶν cum etiam in tit. 545 omittatur, hic eundem numerum Aetolorum (11) supplendum duxi qui in decretis proxime praecedente n. 538 et insequente n. 545 exstare videtur. Lacunam ethnici v. 4/5 explet e.c. [Λα|μιεό]ς. 4 Ja. exhibet ΠΟΛΙ, Co. Πολ[υ_ 5 _]; at in ectypo Πτολ- vel Προδ- dispicitur, unde Πτολε[μαίου] restitui. 5 Oppidulum ignotum; cf. n. 538_6. 5a Hic scriba confusione mira vocalem ο in ethnico Aetolico Οἰν(ο)αῖος omisit, eodem fere anno in demotico Attico n. 541 A_3, B_2 Οἰν⟨ο⟩αῖος perperam addidit. 6 Vulgo Μεταπαῖος, quod ex Couvii lectione Μετανίου (quam Ja. emendavit) correxeram *R-E* IV 2689. 7 De Pharsalio v. not. init. et n. 545^3. 8 Aperantiam non Thessaliae esse (sic Steph. Byz., Baun., Ja.), sed ad Aetoliam ἐπίκτητον pertinere vix est quod moneam. Cf. n. 546 A_9, ubi Theodoti filius, et ibid. not. 7, ubi cippi sepulcrales huius familiae commemorantur. 9 Pro Θεσπιέως (sic) emendaveram *R-E* IV 2689: Θεσ(τ)ιέος ex tit. 545_4, quod Co. recepit. Sed cum in tit. 538_8 inter Aetolos compareat Λεπαδαῖος et in fine post Chium Ταναγραῖος exstet, dubitari non potest, quin ille Θεσπιεύς re vera Boeotus fuerit. Neque de Θεσπείᾳ Thessaliae, ap. Steph. Byz. commemorata, cogitari licet (sic Ja., Baun.), quia huius urbis vestigium nullum aliunde innotuit; eodem modo Steph. Byz. et Ptolem. urbes Aperantiam et Homilas perperam Thessaliae vindicaverunt. Id unum nondum usquequaque exploratum, utrum ille Thespiensis fuerit ultimus Aetolorum an primus hieromnemonum autonomorum (quod supra praetuli). De Boeotis bipartitis cf. n. 538 not. init. 10 Primus hieromnemo Ambraciota, quem novimus. De Ambracia Amphictyoniae et foederis Aetolici participe cf. Jahrbb. Phil. 1894, 550 not. (et Swoboda Staatsalt. 344 not. 5), ubi eam continuo ab a. 229 ad a. 189 Aetolorum fuisse demonstravi; sed vix diiudicari potest, utrum urbs isopolitia an sympolitia cum illis fuerit coniuncta. Nam in tit. quoque 545_7 Ambraciota non Aetolis ipsis adnumerandus videtur, cf. ibi not. 8. 11 Idem hieromnemo: Κεφαλλάνων· Δράκοντος in laterculo victorum Soteriorum Bull. Hell. XXVI 1902, 266 n. 17a (melius

Χίων, ἔδοξε τοῖς Ἀμφικτιόνεσσι· ἐπειδὴ Εὔ|δαμος Ἀπολλωνίου Ἀθη-
ναῖος[12], παραγενόμενος | ἐν Δελφούς, τάς τε θυσίας ἔθυσε τὰς πατρί|-
15 ους καλῶς καὶ φιλοτίμως, πλείσταν σπουδὰν | ποιούμενος τᾶς ἐν τὸ
δαιμόνιον εὐσεβείας, ἐπε|μελήθη δὲ καὶ τῶν λοιπῶν ἀκολούθως τοῖς
τε | νόμοις καὶ τοῖς ψαφίσμασι τῶν Ἀμφικτιόνων, | καὶ ἀξίως καὶ τοῦ
20 θεοῦ καὶ τᾶς πόλιος τὰν ἐπιδα|μίαν ἐποιήσατο μετὰ τῶν λοιπῶν
ἱερομναμό|νων· ὅπως οὖν φαίνηται τὸ κοινὸν τῶν Ἀμφικτι[ό]|νων ἀξίως
ἐπιστρεφόμενον τᾶς τῶν εὐεργετᾶν | τιμᾶς, ἐπαινέσαι τὰν πόλιν τῶν
Ἀθηναίων ἐπὶ τᾶι | ἀποστολᾶι τοῦ ἀνδρὸς καὶ αὐτὸν Εὔδαμον Ἀπολ|-
25 λωνίου Ἀθηναῖον, καὶ στεφανῶσαι χρυσῶι στεφάνωι | εὐνοίας ἕνεκεν
καὶ φιλοτιμίας τᾶς εἰς τὸ κοινὸν | τῶν Ἀμφικτιόνων. τὸν δὲ στέφανον
ἀναακαρῦ|ξαι ἐν μὲν Δελφοῖς Σωτηρικοῖς τῶι ἀγῶνι, [ἐν Ἀ]|θήναις δὲ
30 ἐν τοῖς Διονυσίοις ἐν τῶι θε[άτρωι, | ,δ]τι τοὶ Ἀμφικτίονες στεφανοῦντ[ι
χρυσῶι στεφάνωι] Εὔδαμον Ἀπολλων[ίου Ἀθηναῖον | ἀρετᾶς καὶ εὐ-
σεβε]ίας [ἕν]εκ[εν] καὶ εὐνο[ίας | τᾶς εἰς τὸ κοι]νὸν τῶν Ἀμφικτιόνων'.
35 δεδόσθαι | [δὲ αὐτῶι καὶ] ἀσφάλειαν καὶ ἀσυλίαν ἀπὸ πάντων | [καὶ
προδικίαν[13] καὶ] ἀτέλειαν καὶ προεδρίαν ἐν πᾶσιν | [τοῖς ἀγώνοις, οἷς
τίθεντ]ι τοὶ Ἀμφικτίονες, καὶ τὰ ἄλλα | [φιλάνθρωπα πάντα ὡς[14] εὐερ-
γε]τοῦντι τὸν θεὸν καὶ τὸ κοινὸν | [τῶν Ἀμφικτιόνων. ὑπάρχειν δ]ὲ
40 τὰς τιμὰς ταύτας | [αὐτῶι καὶ ἐκγόνοις] -- | -- | -- ἐν [Δ|ε]λφοῖ[ς[15] -- |
..]ε δὲ ἀν[αγράψαι τὸ ψάφισμα τόδε τὸν γραμ]|ματέα τῶ[ν Ἀμφικτι-
όνων ἐν τῶι ἱερῶι τοῦ Ἀπόλλωνος].

B. Decretum Delphicum. Titulum *B* infra *A* ab eodem quadratario incisum ad eundem Eudamum rettulit Colin qui ed. Fouill. III 2, n. 87.

Nikitsky Diar. min. instit. publ. 1905, Mart. 148), quem propter numerum Aetolorum (15? + 2) et demotica omissa classi VII[b] et anno 222 adscripsi Klio XIV 307. De Cephallenibus idem fere dicendum atque de Ambraciotis not. 10: seu isopolitia seu sympolitia cum Aetolis erant coniuncti, quare aut ultimi eorum (n. 538) aut statim post eos (n. 564 et Or. Gr. I. 234), aut inter alios hieromnemones (Bull. XXVI 266, n. 17[a] et supra n. 539) recensentur. Cf. etiam Swoboda Staatsalt. 348[8]; 349[1]. Suffragium Cephallenum fuisse alterum Magnetum Thessalorum suspicatus sum n. 554[6]. 12 Cum hieromnemones in altera demum pylaea honorari soleant, decreta n. 539; 483[7]; 482 al. pylaeis vernis facta esse verisimile est. De forma Dorica Εὔδαμος cf. n. 538[12], de Eudamo ipso infra not. 16. Exstat etiam canephorus Attica Εὐδάμα Καλλικλέους a. 138, n. 696 C_2. 13 Pro [καὶ προδικίαν], quod ex titt. 461, 488, 494 al. restitui, Co. suppleverat [ἐν Δελφοῖς]. 14 Supplevi pro Colini [ὅσα τοῖς ἀνδράσιν οἳ κτλ.]. 15 Vs. 41 fin., 42 init. habet Ja., neglexit Co. ut nunc in lapide deletos.

Δελφοὶ ἔδωκ[αν Εὐδάμωι Ἀπολλωνίου Ἀθηναίωι 16, δήμου Ἀ]|νακαιέων, φ[υλῆς Ἱππο]θωντίδος, αὐτῶι [καὶ ἐγγόνοις, προξε|νίαν, προ]μαν[τείαν,] προεδρίαν, προδικίαν, ἀσ[υλίαν, ἀτέλει|αν πάντων 17 καὶ τὰ] ἄλλα ὅσα
5 καὶ τοῖς ἄλ[λοις προξένοις | καὶ] εὐεργέταις. ἄρχ[οντος _ 7 ι _ος, βου-λευόντων _ c. 7–8 ι _], | Ἀνδρονίκου, Ἡράκω[νος, _ _].

16 Hic Εὔδαμος Athenis nondum innotuit. 17 ἀσ[υλίαν ἀπὸ πάν|των, ἀτέλειαν, καὶ] suppl. Co. manifesto secutus titulum A_{34}; sed in B formulae Delphicae, non Amphictyonicae erant restituendae.

540. Athenienses epimeletas mysteriorum laudant a. 215/4. Eleusine, nunc in museo nat. Edd. Philios Ἐφ. 1887, 175; IG II 5, 385 *d*. II² 847 (Syll.² 650. Michel 132). Cf. van der Loeff De ludis Eleusin. Lugd. Bat. 1903, 7; Stengel Berl. phil. Wochenschr. 1903, 1058. [*Ki*]

ἐπὶ Διοκλέους ἄρχοντο(ς) 1, ἐπὶ τῆς Ἱπποθωντί|δος τρίτης καὶ δεκάτης 2 πρυτανείας, ἧι | Ἀριστοφάνης Στρατοκλέους Κειριάδης ἐ|γραμμάτευεν·
5 βουλῆς ψηφίσματα· Σκιροφο|ριῶνος τρίτει ἱσταμένου, τρίτει τῆς πρυτα|νείας 3· βουλὴ ἐμ βουλευτηρίωι· τῶν προέδρων [ἐ]|πεψήφιζεν Φανοκλῆς Ἱπομάχου Ἀγγελῆθεν | καὶ συμπρόεδροι·

ἔδοξεν τεῖ βουλεῖ καὶ τῶι δήμωι·

10 Δημοκράτης Σουνιέως Κολωνῆθεν εἶπεν· ἐπειδ[ὴ] | οἱ ἐπιμεληταὶ τῶν μυστηρίων 4 οἱ χειροτονηθέντες | εἰς τὸν ἐνιαυτὸν τὸν ἐπὶ Διοκλέους ἄρχοντος τάς | τε θυσίας ἔθυσαν ὅσαι καθῆκον αὐτοῖς ἐν τῶι ἐνιαυ|τῶι
15 τεῖ τε Δήμητρι καὶ τεῖ Κόρη[ι] καὶ τοῖς ἄλλοις θεοῖς | οἷς πάτριον ἦν ὑπὲρ τῆς βουλῆς καὶ τοῦ δήμου καὶ πα[ί]δων καὶ γυναικῶν· ἔθυσαν δὲ καὶ τὰ προθύματα ἀε[ὶ] 5 | καὶ τὸ ζεῦγος παρεσκεύασαν ἐκ τῶν ἰδίων εἰ[ς] | τὴν κομιδὴν τῶν ἱερῶν 6, τὸ δὲ μερισθὲν αὐτο[ῖς] | εἰς τὴν
20 τοῦ ζεύγους τιμὴν ἐπέδωκαν τεῖ βο[υ]λεῖ· ἐπεμελήθησαν δὲ καὶ τῆς ἅλαδε ἐλάσε[ως] 7 | καὶ τῆς Ἐλευσῖνι τοῦ Ἰαάκχου 8 ὑποδοχῆς· ὡσ-⟨σ⟩α[ύ]|τως δὲ καὶ τῶν πρὸς Ἄγραν μυστηρίων, γενο[μ]ένων δὶς ἐν τῶι ἐνιαυτῶι διὰ τὸ συντελεῖ[σθ]αι τὰ Ἐλευσίνια 9· ἀ[π]έσ[τ]ειλαν δὲ καὶ

Litterae ΑΔΛΠΡΟ non στοιχηδόν. 1 Cydathenaeensem, qui in recensu archontum n. 542 col. II_{13} occurrit, agnovit Koe.; eum a. 215/4 archontem fuisse satis constat. 2 Tredecim tribus fuerunt inde a Ptolemaïde constituta (inter a. 224/3—222/1, cf. n. 496 2) usque ad Antigonida et Demetriada sublatas et Attalida adiunctam (a. 200, cf. n. 466 5. Kirchner Goett. GA 1900, 451 1). 3 Manifestum est annum intercalarem esse, quo tredecim prytaniae respondebant tredecim mensibus. Koe. 4 Cf. n. 384 5. 5 ΑΕ Suppl. Ki. 6 Cf. n. 86_{10}. 7 Cf. n. 93 20. 8 ΙΑΑΚΧΟΥ agnoscere sibi visus est Phil. Ἐφ. 1890, 131 not. 3. Probat hanc lectionem ectypum. 9 v. d. Loeff συντελεῖσθαι intellegit ‚celebrari' et haud improba-

25 εἰς τὰ [Ἐ]λευσίνια θῦμα ταῦρον, ἐκρεανόμησαν δὲ κα[ὶ] | τεῖ βουλεῖ τοῖς ἑξακοσίοις καὶ πεντήκοντα 10· | καὶ περὶ τούτων ἁπάντων τούς τε λόγους ἀ[π]ενηνόχασιν πρὸς τοὺς λογιστὰς καὶ εἰς [τὸ] | μητρῶιον, καὶ
30 τὰς εὐθύνας δεδώκασιν ἐν | τῶι δικαστηρίωι κατὰ τοὺς νόμους· καὶ τὰ | ἄλλα πάντα ὅσα προσῆκεν εἰς τὰς θυσίας | ἀνηλώκασιν ἐκ τῶν ἰδίων φιλοτιμούμεν[οι] | πρὸς τὴν βουλὴν καὶ τὸν δῆμον· ὅπως ἂν | οὖν
35 ἐ[φ]άμιλλον εἶ τοῖς φιλοτιμουμένοι[ς], | εἰδόσιν ὅτι χάριτας ἀξίας κομιοῦνται[ι ὧν] | ἂν εὐεργετήσωσιν, ἀγαθεῖ τύχει δε[δό]χθαι τεῖ βουλεῖ, τοὺς προέδρους οἵτινες ἄ[ν λά]χωσιν προεδρεύειν εἰς τὴν ἐπιοῦσαν
40 [ἐκ]κλησίαν χρηματίσαι περὶ τούτων, γν[ώμην] | δὲ ξυμβάλλεσθαι τῆς βουλῆς εἰς τὸν [δῆ]μον ὅτι δοκεῖ τεῖ βουλεῖ, ἐπαινέσαι τ[οὺς] | ἐπιμελητὰς τῶν μυστηρίων τοὺς ἐπ[ὶ Διο]κλέους ἄρχοντος, Θρασυκλῆν
45 _c. 81_ | Αὐρίδην, Νικήτην Νικήτου [Περγασῆθεν] 11, | καὶ στεφανῶσαι ἑκάτερο[ν αὐτῶν μυρρί]νης στεφάνωι εὐσεβείας [ἕνεκα τῆς πρὸς] | τοὺς θεοὺς καὶ φιλοτι[μίας τῆς εἰς τὴν βου]λὴν καὶ τὸν δῆμον. ε[ἶ]ναι δὲ
50 αὐτοῖς καὶ εἰς τὰ | λοιπὰ φιλοτιμο[υμ]ε[νοις καὶ ἄλλο ἀγαθὸν εὑ]ρέσθαι παρὰ τοῦ [δήμου, οὗ ἂν φαίνωνται ἄξιοι] | εἶναι. ἀναγρά[ψαι δὲ τόδε τὸ ψήφισμα τὸν] | γραμματέα τὸν [κατὰ πρυτανείαν ἐν στήλαις] | λιθίναις δυσ[ὶν καὶ στῆσαι τὴν μὲν ἐν τεῖ αὐ]λεῖ τοῦ ἱερ[οῦ τοῦ ἐν
55 Ἐλευσῖνι, τὴν δὲ ἐν ἀκροπ]όλει· (εἰ)ς 12 δ[ὲ τὴν ἀναγραφὴν --]

biliter statuit sub fin. s. III mysteria minora eis annis iterata esse, quibus Eleusinia magna agebantur. Cf. Stengel. A. 215/4 autem Eleusinia magna celebrata esse probavit Kolbe Att. Arch. 70. 10 Quinquageni fuerunt ex tredecim tribuum unaquaque (not. 2). 11 Hic quoque duo sunt, non quattuor, ut Syll.² 587 158. In decreto IG II 5, 323 *b* = II² 683 nomina perierunt. Quaternarius numerus adhuc nusquam repertus est in titulis. 12 O \EIΣΔ. Emendavit Koe.

△541. Tetrapolenses Attici a Delphis honorantur, c.a. 215 et 204. [*Pw*]

△*A*. Promanteam et proedriam accipiunt Tetrapolenses, c. 215. In anta septentrionali thesauri Atheniensium. Ed. Colin Culte d'Apoll. Pyth. 63, n. 33 cum fig. 7 (Bull. Hell. XXX 1906, 217) et Fouill. III 2, n. 18 cum tab. III 2 (text. 2).

θεοί. | ἔδοξε τᾶι πόλει τῶν Δελφῶν· ἐπειδὴ Τετραπολεῖς 1, ἀποστείλαν|-

De aetate tituli v. nott. 3 et 4. Quattuor alia decreta in honorem Tetrapolensium facta habemus a. 204, n. 542; a. 178, n. 640; post a. 151 (?) Fouill. III 2, n. 21/22, cf. infra not. 6. 1 Steph. Byz. Τετράπολις τῆς Ἀττικῆς, ἔχουσα δήμους καὶ πόλεις τέτταρας· Οἰνόην, Προβάλινθον, Τρικόρυνθον, Μαρα-

τες ἐξ αὐτῶν Κύδιππον Οἰνοαῖον[2], ὑπέμνασαν τὰν ὑπάρχουσαν αὐτοῖς | οἰκειότατα ποτί τε τὸν θεὸν καὶ τὰμ πόλιν, καὶ ἀπελογίξαντο[3] ὅτι
5 διατηρέον|τι τὰς ἐξ ἀρχᾶς παρ' αὐτοῖς θυσίας τε καὶ τιμὰς δεδο-μένας τῶι θεῶι, δεδόχ|θαι τᾶι πόλει, ὑπάρχειν τὰν προμαντείαν Τετραπολεῦσι εἰς τὸν ἅπαντα χρό|νον, καὶ ἐπὶ τῶν βωμῶν θύειν πρώτοις μετὰ Δελφοὺς κατὰ τὰ πάτρια, εἶμεν δὲ αὐ|τοῖς καὶ προ-εδρίαν ἐν τοῖς ἀγῶσι πᾶσι τοῖς τοῦ θεοῦ, καὶ ἐπαινέσ[α]ι καὶ στεφα|-νῶσαι Τετραπολεῖς παρὰ τοῦ θεοῦ δάφνας στεφάνωι, εὐσεβείας ἕνεκεν |
10 καὶ φιλοτιμίας ἂν ἔχοντες διατελέοντι ποτί τε τὸν θεὸν καὶ τὰμ πόλιν.

θῶνα. ‚Quam Tetrapolin ante Thesei synoecismum unam ex duodecim Atticae civitatibus fuisse Strabo IX 1, 20 refert. Postea vero sacrorum modo communio mansit inter quattuor illos demos', Syll.² 448, ubi archon et hieropoei Tetrapolensium recensentur; quorum decretum servatur etiam IG II 601 (II² 1243). Eorundem demorum Pythaistae donaria in Pythio Icario (Tetrapoli contiguo) dedicant post a. 350 (IG II 5, 1190 *b* et *c*, 1657 *b*), quibus de Pythaistis alteroque Pythio Tetrapoleos cf. Philochor. fr. 158 (schol. Soph. Oed. Col. 1102): .. τὸν τοῦ Πυθίου Ἀπόλλωνος βωμὸν τὸν ἐν τῷ Μαραθῶνι, ὅθεν καὶ τὴν θεωρίαν ἔπεμπον. ἱστορεῖ περὶ τούτων Φιλόχορος ἐν τῇ Τετραπόλει .. ‚ὅταν δὲ σημεῖα γένηται παραδεδομένα ἐν τοῖς ἱεροῖς, τότε ἀποστέλλουσι τὴν θεωρίαν οἱ ἐκ τοῦ γένους Πυθιάδα καὶ Δηλιάδα (corr. C. O. Mueller; cod. πυθίαι τε καὶ δηλιάδες), ὁποτέρα ἂν καθήκῃ αὐτοῖς. θύει δὲ ὁ μάντις, ὅταν μὲν τὰ εἰς Δελφοὺς πόμπιμα γένηται καὶ θεωρία πέμπηται, ἐν Οἰνόῃ καθ' ἑκάστην ἡμέραν ἐν τῷ Πυθίωι· εἰ δὲ εἰς Δῆλον ἀποστέλλοιτο ἡ θεωρία, .. θύει ὁ μάντις εἰς τὸ ἐν Μαραθῶνι Δήλιον. καὶ ἔστιν ἱεροσκοπία τῆς μὲν εἰς Δελφοὺς θεωρίας ἐν τῷ ἐν Οἰνόῃ Πυθίῳ, τῆς δὲ εἰς Δῆλον ἐν τῷ Μαραθῶνι Δηλίῳ'. Neque postea Delphis Tetrapolenses desiderantur inter theoros et Pythaistas cf. a. 138, n. 696 *B*; a. 128, n. 697 *B*; a. 106, n. 711 D^1_{41}; a. 97, n. 728 *C*/D^1. Fabula enim cum referat Apollinem Deli natum primo appulisse ad Paraliam Atticam, unde per Tetrapolin Delphos se contulerit, necessitudines illas inter hoc κοινόν (n. 542_{10}, 640_{11}) et Delphos fuisse antiquissimas, sanctissimas, arctissimas patet. **2** De hoc legato cf. tit. *B* et not. 4; de demotico Οἰνοαῖος pro Οἰναῖος (quod solum Athenis occurrit) cf. n. 539^{5a}.

3 Ex verbis ὑπέμνασαν et ἀπελογίξαντο necnon ex enumeratione honorum singulorum iure conclusit Co., titulum *A* antiquissimum horum decretorum esse habendum; quod postea archontis nomine in tit. *B* detecto confirmatum est. Neque dubito, quin haec renovatio privilegiorum cohaereat cum amicitia inter Athenienses et Delphos in bello sociali (a. 220—217) redintegrata, quam testantur hieromnemones Attici inde ab a. 216 denuo Delphos missi (n. 538_{11}), cum ab a. 230 pylaea se abstinuierint (n. 494); cf. etiam decreta de symmachia Atheniensium et Aetolorum huic aetati ut videtur attribuenda Klio XV 7, n. 35/6, et de proxenia Atheniensi cuidam hoc anno (215) donata Fouill. III 2, n. 82.

△ *B*. Cydippus (Tetrapolensium legatus) honoratur, c. 215.
In cippo V *A*, 1 ante thesaurum Atticum. Ed. Colin Fouill. III 2, n. 166.

[Δελφοὶ ἔδωκαν Κυδίπ]πωι[4] Κυδίππο[υ | Ἀθηναίωι, φυλῆς Αἰαντ]ίδος, δήμου Οἰνο[αί]ωι, αὐτῶι καὶ ἐκγό]νοις, προξενίαν, προμ[αντείαν, προ-
5 εδρί]αν, προδικίαν, ἀσυλία[ν, ἀτέλειαν π]άντων, καὶ τἆλλα ὅσα κ[αὶ | τοῖς ἄλλοις πρ]οξένοις καὶ εὐεργέτ[αις. ἄρχοντος Ε]ὐδώρου, βουλευόντων Ἐ[ρασί]ππου, Ἀριστ]ίωνος[5], Νικάρχου.

△ *C*. Honores Delphici Tetrapolensibus confirmantur, c. a. 204.
In anta septentrionali thesauri Atheniensium. Ed. Colin Culte d'Apoll. 64, n. 34 cum fig. 8 (Bull. Hell. XXX 1906, 217) et Fouill. III 2, n. 19 cum tab. III 3 (text. 2).

θεοί. | ἐπὶ Καλλιέρου ἄρχοντος[6], ἔδοξε τᾶι πόλει τῶν Δελφῶ[ν] | ἐν ἀγορᾶι τε⟨ι⟩λείωι σὺμ ψάφοις ταῖς ἐ[ννόμο]ις· ἐπ[ειδὴ] | Τετραπολεῖς
5 διαφυλάσσοντι τά[ν τε εὔνοιαν καὶ τὰν | ἐ]ξ ἀρχᾶς αὐτοῖς ὑπάρχουσαν οἰκ[ειότατα ποτὶ τὰμ | π]όλιν μετὰ πάσας εὐσεβείας, κ[αὶ τιμέοντες διατελέ|ο]ντι τὸν θεόν, δεδόχθαι τᾶι π[όλει, καταμόνους εἶμεν | ἐ]ν τὸν ἅπαντα χρόνο[ν τὰς ἀναγεγραμμένας[7] αὐτοῖς ἐν | τ]ῶι ἱερῶι τοῦ
10 Ἀπόλλω[νος προεδρίας[7] καὶ τιμάς, ἐπαινέσαι | δ]ὲ καὶ τὸ κοινὸν τ[ῶν Τετραπολέων][7].

---

4 Suppl. Co. dubitanter, sed certum est hunc proxenum eundem esse atque legatum in tit. *A*; nam non solum nomen Cydippus est Athenis rarissimum, sed etiam Οἰνοαῖος in *A* et *B* additur. Fortasse idem IG II 982_{12} ἐπὶ Σωσιγένου ἄρχ. (Ἀθήνησι) c. a. 200, Co. Fouill. III 2 p. 28 not. 1 cum add. p. 289. Quae cum ita sint, de aetate vel anno tit. *A* iam non dubitandum.

5 Nomina supplevi ex titt. Klio XV 21, n. 43 et 45. 6 C. a. 204 honores Tetrapolensibus iterum renovati. Idem factum est a. 178, n. 640 et in duobus aliis decretis Delphicis, ex parte mutilis, Fouill. III 2, n. 21/2, quae Co. nunc post a. 151 relegare studet (addit. p. 289), quia tum demum latus meridionale thesauri inscribi coeptum sit; haud scio an recte.

7 Supplementa petivit Co. ex tit. 640_8 sq.

△ **542. Archontes Attici a. 229/8—213/2.** Athenis e regione antiqui fori, nunc in museo nat. — Fragmenta quattuor, quorum tria (v. 1—63) inter se contingunt. Ed. * IG II 859 (M. H. E. Meier Comment. epigr. secunda. Halis 1854, 69; Sauppe De creatione archontum att. Gottingae 1864, 4; Michel 649). Cf. Beloch Jahrb. Phil. 1884, 481; idem Gr. Gesch. III 2, 55; Kirchner Herm. XXVIII 1892, 143[1]; idem Goett. GA 1900, 446; Schebelew De rebus gestis Athen. a. 229—31. Petrop. 1898, 39. 95; idem in Diariis institut. publ. imperii Rossici 1899 mensis Mart. 115; Kolbe Att. Arch. 50. [*Ki*]

Supra v. 4 perierunt 11 versus: lemma totius catalogi subsequentibus 10 versibus, qui collegium archontum a. 230/29 exhibent.

229/28 [ἄρχ. Ἡλιόδωρος[1] Δ]ιομ(εεύς) II
5 [βασ. Ὀλυμ]πιόδωρος Ἀχα(ρνεύς) VIII
[πολ. Εὐπ]όλεμος Προσ(πάλτιος) VII
[θεσμ]οθέται
[Δ]ημοκλῆς ἐκ Κολω(νοῦ) IV
Ποσείδιππος Παιαν(ιεύς) V
10 Ἀλκιβιάδης Λευκον(οεύς) VI
Δίφιλος Ἀχερδούσι(ος) X
Λυσικλείδης Ῥαμν(ούσιος) XI
Θεόδωρος Ἀλωπεκ(ῆθεν) XII
228/7 ἄρχ. Λεωχάρης Παλλ(ηνεύς) XII
15 [β]ασ. Φιλοκράτης Παια(νιεύς) V
[π]ολ. Φιλωτάδης Φυλά(σιος) VIII
[θ]εσμοθέται
Σωφάνης Κυδαθηνα(ιεύς) I
Ἀρχέμαχος Φηγαιε(ύς) IV
20 Ἀγαθοκλῆς Κικυννε(ύς) VII
[Ἡ]γησίας Φλυεύς IX
[Θ]ρασυμήδης Ἀνακαι(εύς) X
Καλλίστρατος Φαλη(ρεύς) XI
227/6 [ἄ]ρχ. Θεόφιλος ἐξ Οἴου X
25 [β]ασ. Πρόξενος[2] Ἀφιδν(αῖος) XI
[πο]λ. Θέωρος Θριάσιο(ς) VIII
[θε]σμοθέται
Φίλαγρος Κοθωκίδη(ς) II
Εὔβουλος Λαμπτρεύ(ς) III
30 Εὔδημος Παιανιεύς V
Ἱεροκλῆς Παιονίδη(ς) VI
[Δ]ημόστρατος Φλυεύ(ς) IX
[Ἴ]σόφιλος Ἀμφιτροπῆ(θεν) XII
226/5 [ἄρχ]. Ἐργοχάρης Σφήτ(τιος) VII
35 [βασ. - - - - - -]

Supra v. 1 perierunt 8 versus: nomina trium archontum a. 217/6, lemma θεσμοθέται, nomina 4 thesmothetarum

[- - -ω]ν Φ[αληρεύς][12] XI
- - -ης Ἀναφ(λύστιος) XII
216/5 [ἄ]ρχ. - ε ι -ς[13] Ἐρχιεύς IV
βασ. Φιλι[π]πίδης[14] Κεφ(αλῆθεν) VII
πολ. Οἰνόφ[ι]λος Παιο(νίδης) V
θεσμοθέται
Ναυσίας Ἀτηνεύ(ς) I
Δημοκλῆς [Σ]υβρίδη(ς) II
Προκλείδη[ς] Ἀγγε(λῆθεν) V
Ἀθήνιππο[ς] Ἀφιδν(αῖος) VI
Δρομοκλῆ[ς] Πιθεύ(ς) X
Ἡρώιδης Φα[λ]ηρεύ(ς) XI
215/4 ἄρχ. Διοκλῆς Κυδαθ(ηναιεύς)
βασ. Θράσων [Π]ρα[σ]ι(εύς)[15] V
πολ. Αἰσχρίων Φρ[εάρ(ριος)][15] V
θεσμοθέται
Θεοκλῆς ἐγ Μυρρι(νούττης) IV
Λίνδος [Β]ερ[ε]νικίδ(ης) VI
Ἀρχικλῆς Θ[ο]ρίκιο[ς] VII
Ματρέας Λακιάδης IX
Δημόκριτος Συπαλ(ήττιος) X
Χαιρέας Παλληνε(ύς) XII
214/3 ἄρχ. Εὐφίλητος Προβ(αλίσιος) V
βασ. Ναυκράτης Ἁμαξ(αντεύς) X
πολ. Καλλικλῆς Ἀχαρ(νεύς) IX
θεσμοθέται
Κλεόδημος Κυδαθ(ηναιεύς)
Ἀπολλόδωρος [Λ]αμπ(τρεύς) II
Δημήτριος Βε[ρ]ενικ(ίδης) VI
Κιχησίας[16] Αἰξ[ω]νεύ(ς) X
Λεύκασπις Φ[αλ]ηρε(ύς) XII
Παντακλῆς Π[α]λλη(νεύς) XII
213/2 ἄρχ. Ἡράκλειτο[ς Ἀ]θμο(νεύς) X
βασ. Θηραμέν[ης - - -]
πολ. . η - - - - -

[πολ. - - -]ς Κήττι(ος) VI
[θεσμοθέτ]αι
-ε ι-μος Λαμπτρε(ύς) I
[Λ]αμπρίας Θοραιεύς II
40 . . κοιφρέων Παμβωτά(δης) III
[Ε]ὐφίλητος Φλυεύς IX
[Μ]νησίθεος Κόπρειος X
Λυσίστρατος Ῥαμνού(σιος) XI
225/4 [ἄ]ρχ. Νικήτης Σκαμβων(ίδης) VI
45 [β]ασ. Ξενόφαντος Κειρι(άδης) X
[πο]λ. Θεότιμος Λαμπτρ(εύς)[3] I aut III
[θ]εσμοθέται
Σωκράτης Θοραιεύς II
Καλλιτέλης Πλωθεύ(ς) IV
50 [Θ]ράσων Κικυννεύς VII
[Λ]ύσανδρος Ἀχαρνε(ύς) VIII
Ἡγησίνικος Φλυεύς IX
Ἡροσκάμανδρος Ἀλωπ(εκῆθεν) XII
224/3 ἄρχ. Ἀντίφιλος Ἀφιδν(αῖος) XI
55 [β]ασ. Δωρόθεος Ἱπποτο(μάδης) II
πολ. Πρωτομένης Εἰτε(αῖος)[4] XII
[θ]εσμοθέται
Εὐθύλοχος Γαργήττι(ος) I
Ἀντίπατρος Περγασ(ῆθεν) III
60 Μητρόδωρος Ἀθμονε(ύς)[5] IX
Δρωπίδης Κήττι(ος) VI
Φιλιππίδης Π - - -[6]
Θεόπομ[πος - - -]
223/2 [ἄρχ. Καλλι--[7] - - -]
65 [βασ. - - - - - -]
[πολ. - - - - - -]
[θεσμοθέται]
- - - - - -
- - - - - -
70 . . . . π . . ατης Ἁλαιε(ύς) IV
[Ἡρ]ακλείδης Πτελεά(σιος) VIII
Αἰνέας Ἁμαξαντεύ(ς) X
Εὔμηλος Οἰναῖος XI
θεσμοθέ[ται]
Ἀγαθοκλ[ῆς - - -]
Σίμων Κο - - -
Ἡρακλείδη[ς - - -]
Εὔνικος Σ[φήτ(τιος)][17] VIII
Ἄδμητος Π - - -
Ἄνδρων Ἁμ[αξ(αντεύς)][18] XI
vacat.

Litterae ΑΔΓΡΣΦ. Continentur hoc catalogo nomina archontum inde ab a. 230/29, quo Athenae dominatione Macedonum liberatae sunt; Niese II 286[2]. 288[4]; Ferguson Hell. Athens 204[4]. 207. Postquam intellectum est col. I_{84} supplendum esse [Θρασυφ]ῶν, quem archontem a. 221/0 in munere fuisse titulo Magnetico (n. 557[8]) proclamatur, postquam porro cognitum est ex lege Fergusoniana de scribis eligendis archontem Dioclem col. II_{13} ad a. 215/4 revocandum esse, effici potuit col. I post v. 63 excidisse 6 versus, col. I post v. 89 periisse 34 versus. Thrasyphontis et Dioclis annis constitutis, reliquorum archontum anni nullo negotio definiuntur. Ki. Goett. GA 447. Cum Sauppe animadvertisset in hoc laterculo novem archontes uniuscuiusque anni ad diversas tribus pertinere, Beloch 483 scite observavit thesmothetas singulorum collegiorum ex sollemni ordine tribuum recenseri. Peccatum est contra hanc normam bis annis scilicet Antiphili (224/3) et Menecratis (222/1), qua de re suo loco disseremus. Ad ordinem legitimum tribuum melius perspiciendum demoticis archontum numerum tribuum adscripsimus.

222/1 ἄρχ. Μενεκράτης Ὀῆθ(εν) IX
75 βασ. Αἰνησίδημος Συπ(αλήττιος) X
[π]ολ. Κλεομέδων Ἀτην(εύς) II
θεσμοθέται
Ἱέρων Αἰθαλίδης I
[Ἔ]λπιστος Ἀναχαι(εύς)[8] II
80 [Ἡρα]κλείδης Φιλαΐδ(ης) IV
.....ς Κήττιος VI
.....ς Αἰγιλιεύς[9] VII
_ *ε ι* _ Τρικορύσιος XII
221/0 [ἄρχ.Θρασυφ]ῶν[10]Ἀλωπε(κῆθεν)XIII
85 [βασ. _ *ε ι* _ω]ν Κολλυ(τεύς) IV
[πολ. _ *ε ι* _]ς Ῥαμν(ούσιος) XII
[θεσμοθέται]
[_ _ _ Δειραδ]ιώτη(ς)[11] I
_ _ _ _ _αι(_)

Infra v. 89 perierunt 34 versus: nomina 4 thesmothetarum a. 221/0, deni versus archontum a. 220/19, 219/8, 218/7.

Atque a. 307/6 novis tribubus Antigonide et Demetriade creatis cum ordo tribuum esset talis, ut duas novas tribus in fronte positas decem antiquae sequerentur, post Ptolemaida institutam (inde a col. I_{74} huius catalogi; vide infra notam 9) hunc ordinem sollemnem tredecim tribuum in documentis publicis habemus: Antigonis I, Demetrias II, Erechtheis III, Aegeis IV, Pandionis V, Leontis VI, Ptolemais VII (obtinet scilicet haec tribus medium locum), Acamantis VIII, Oeneis IX, Cecropis X, Hippothontis XI, Aeantis XII, Antiochis XIII.

1 Suppl. Ki. Goett. GA 452. Cum scriba anni 221/0 pertineat ad Pandionida, anni 226/5 ad Antiochida (vide archontum laterculum PA II p. 639), sequitur archonti a. 229/8 assignandum esse scribam Cecropidis. Huic anno decretum anni archontis Heliodori IG II 5, 385 *b* = II² 832 paullo ante tempus tredecim tribuum factum vindicandum erit, cuius scriba Athmonensis Cecropidis est. Diomeensium demum, cui adscriptus est archon Heliodorus, a. 307/6 ex Aegeide in Demetriada translatum esse evincere studuit Kirchner Die Zusammensetzung der Phylen Antigonis und Demetrias Rh. Mus. LIX 1904, 294. Vide etiam ibid. XLVII 1892, 550. 2 Est ex nobilissima familia Harmodii tyrannicidae, cuius stemma compositum est PA 2232. 3 Post a. 307/6 Lamptrensium partem ad Antigonida, partem ad Erechtheida pertinuisse t. IG II 324 = II² 681 anni Polyeucti (275/4) docet. In catalogo supra posito Λαμπτρεύς col. I_{29} et II_{28} ex ordine, quo recensetur, Erechtheidi attribuendus est, col. I_{38} Antigonidi. Utrum Theotimus polemarchus huius fuerit tribus an illius, discerni nequit.

4 Saeculo quarto Εἰτέα ad Acamantida et Antiochida pertinebat, inde ab a. 307/6 Εἰτέαν item bipartitam fuisse atque partem Antigonidi, partem sicut saeculo quarto Acamantidi aut Antiochidi assignatam fuisse constat. Ki. Rh. Mus. LIX 297. Cum ex tit. IG II¹ 836_{36} colligatur a. 262/1 Εἰτέαν Antiochidi attributam esse (Ferguson The priests of Asklep. 133), consentaneum est Εἰτεαίους Acamantidis in Antigonida esse translatos. Cf. Kirchner Berl. ph. Wochenschr. 1906, 990¹. Atqui a. 224/3 iam primus thesmotheta (v. 58) Antigonidis est; ergo polemarchum Εἰτεαῖον Antiochidi ac non Antigonidi dabimus. 5 Rectum ordinem tribuum nescio quo pacto interruptum esse iam Beloch 486 vidit, siquidem thesmotheta Ἀθμονεύς Cecropidis

= nonae tribus locum habet ante Κήττιον Leontidis = sextae tribus. 6 Koehler suppl. Π[αια(νιεύς)]. Cf. PA 14359. 14360. At sic ordo sollemnis plane turbatur; sunt enim Paeanienses Pandionidis = quintae tribus. 7 Archontem Καλλι — magistratum gessisse ante Menecratem tit. IG II¹ 1591 testatur. 8 Ἀνακαίαν ipsam quoque post a. 307/6 in duas partes divisam fuisse, quarum altera in Hippothontide remanebat, altera Demetriadi tribuebatur, hoc ipso loco nisus statuit Ki. Rh. Mus. LXVII 556. Oblocuti sunt Schebelew Στέφανος in honorem Sokolowii. Petrop. 1895, 20 et Bates The five post-Kleisthenean tribes. Ithaca, New-York 1898, 23. Utut res se habet, sive thesmothetam Anacaeensem Hippothontidi (XI) sive Demetriadi (II) adnumerabimus, utique hoc anno nomina thesmothetarum recto ordine non esse digesta fatebimur. Si enim hoc statuetur, dicendum erit contra morem et polemarchum et alterum thesmothetam ex Demetriade captum esse. 9 Ptolemaida Ptolemaeo Euergeta regnante (246—221) institutam esse constat. Cf. n. 496². Arctius tempus annis 229/8—221/0 circumscribitur, siquidem ante Athenas a. 230/29 dominatione Macedonum liberatas Ptolemaida creari potuisse iure negabimus; Beloch 487. A. 225/4 ἐπὶ Νικήτου ἄρχοντος Ptolemaidis vestigium nondum exstat; nam v. 52 thesmotheta Φλυεύς (IX) medium locum habet inter Ἀχαρνέα (VIII) et Ἀλωπεκῆθεν (XII). Ptolemaide autem instituta Phlyenses in hanc tribum translati sunt (PA II p. 622); quo facto Phlyenses non nonum, sicut a. 225/4, sed septimum locum in sollemni ordine tribuum tenebant; cf. notam initialem. Aliter res se habet a. 222/1. Hoc anno v. 82 inter thesmothetam Κήττιον (VI) et Τρικορύσιον (XII) commemoratur Αἰγιλιεύς (Ptolemaidis VII), cum Aegilienses ante Ptolemaida creatam assignati fuerint Antiochidi (PA II p. 499), quae tribus ultimum locum occupat. A. 222/1 igitur Ptolemaida exstitisse pro certo affirmari potest. Erat fortasse iam a. 224/3; nam v. 54 ἄρχων est Ἀφιδναῖος, quem demum ex Aeantide in Ptolemaida transpositum esse scimus, PA II p. 518. Cf. Schebelew Στέφανος 26. Non ita iudicat Johnson Americ. journ. philol. 1913, 381. 396, qui sibi persuasit Ptolemaida iam sub finem a. 233/2 esse creatam. Nititur eius argumentatio maxime in tit. n. 491₄, ubi reiecta lectione Lollingii et Wilhelmi scribae nomen non a Λ sed ab Α initium capere affirmat; cum igitur demoticum scribae Wilhelm suppleverit Λ[ευκονοεύς], qui demus ad Leontida pertinet, Johnson restituit Ἀ[γνούσιος], qui demus Acamantidis est. At Α in lapide non exstare, immo Λ nuper Leonardos litteris ad nos datis denuo asseverat. Quae cum ita sint, quae Johnson legem Fergusonianam secutus p. 386. 393. 395 de Thersilochi et Diomedontis annis disseruit, stare non possunt. Neque magis eis quae de Cleanthis philosophi temporibus definiendis statuit assentiri possumus, postquam A. Mayer Philol. LXXI 1912, 236 in indice stoic. Hercul. col. 29 (Beloch Gr. G. III 2, 472) loco denuo examinato non τριάκοντα καὶ ἓν sed τριάκοντα legendum esse et post τριάκοντα novum enuntiatum (τὸν Διονύσιον τοίνυν) incipere probavit. Quae denique Johnson 390 contra Ki. Goett. GA 1900, 453 disputat in Heliodori archontis decreto IG II 5, 385 *b* = II² 832₁₄ verba τ[ὴν δημοκρατίαν ἐπ]ανορθώσαντας ad rei publicae Atheniensis statum a. 229 referri non posse,

satis habeo monuisse hoc loco legendum esse τὴν ἐ[λ]ευθ[ερ]ία[ν ἐπ]ανορθώσαντας, qua re nimirum anno Heliodori archontis (229/8) ad Athenas a 230/29 in libertatem vindicatas respicitur. 10 Cf. notam initialem.

11 De Diradiotis a. 307/6 ex Leontide in Antigonida translatis cf. Ki. Rh. Mus. XLVII 554. Accuratius intellegendi sunt Ποτάμιοι Δειραδιῶται IG II² 488_5 cum nota. Ki. Rh. Mus. LXI 1906, 350. 12 Suppl. Beloch.

13 Nomen archontis [Πασιάδη]ς vel [Παντιάδη]ς, quod olim Ki. Goett. GA 1900, 454 proposuit, suppleri non posse demonstravit Wilamowitz Herm. XLV 1910, 410. Cf. Ki. ad IG II² 849. 14 Est nepos Philippidis comici, PA 14355. 14356. 14546, ubi stemma appositum est. 15 Suppl. Ki.

16 De eius familia in re publica nobili cf. PA 8446 et 8445, ubi stemma est. 17 Suppl. Koehler. Idem ἔφηβος ἐπὶ Φιλόνεω ἄρχ. (post a. 260), IG II 338 = II² 766. 18 Suppl. Ki. Cf. PA 920.

---

543. Decretum Larisaeorum, quod duas Philippi regis epistulas continet, a. (219 et) 214. Larisae. Edd. Lolling Ath. Mitt. VII 1882, 61 (Robert et Mommsen Herm. XVII 467. XVIII 318; SGDI I 345; Michel 41; Syll.² 238/9); Kern IG IX 2, 517 (Dessau I. Lat. sel. 8763; Solmsen³ 10; Buck Gr. Dial. 190, 28). Cf. Cavaignac Rev. phil. XXXIII 1909, 179. [*Hi*]

[ταγ]ευόντουν[1] Ἀναγκίππoι Πετθαλείοι[2], Ἀριστονόοι Εὐνομείοι, Ἐπι- I
γένεος Ἰασονείοι, Εὐδίκο[ι | Ἀδα]μαντείοι, Ἀλεξία Κλεαρχείοι, γυμνασι-
αρχέντος Ἀλεύα Δαμοσθενείοι· Φιλίππoι τοῖ βασιλεῖος ἐπιστολὰν
ἀ[π]υστέλλαντος πὸτ τὸς ταγὸς καὶ τὰν πόλιν τὰν ὑπογεγραμμέναν·
βασιλεὺς Φίλιππος[3] Λαρισαί|ων τοῖς ταγοῖς καὶ τῆι πόλει χαίρειν· II
Πετραῖος καὶ Ἀνάγκιππος καὶ Ἀριστόνους[4], ὡς ἀπὸ τῆς πρεσβείας
5 ἐγένοντο, | ἐνεφάνιζόν μοι, ὅτι καὶ ἡ ὑμετέρα πόλις διὰ τοὺς πολέμους
προσδεῖται πλεόνων οἰκητῶν· ἕως ἂν οὖν καὶ ἑτέ|ρους ἐπινοήσωμεν
ἀξίους τοῦ παρ' ὑμῖν πολιτεύματος, ἐπὶ τοῦ παρόντος κρίνω[5] ψηφί-

---

Sermonis thessalici formas praeter notos commentarios breviter composuerunt W. Schulze IG IX 2 p. 337; Fohlen Unters. thess. Dial. Straßburg 1910; quae accuratius persequi cum ab hac sylloge alienum sit, ea, quae minus perspicua sunt, communi sermone reddidimus. 1 Cum apud scriptores ταγός summum omnium Thessalorum ducem (Xen. Hellen. VI 1, 8: εὐπετῶς ἂν ἐγὼ ταγὸς Θετταλῶν ἁπάντων κατασταίην, cf. n. 55²) significet, tituli a. 196 recentiores demonstrant, universae genti praetorem (στρατηγόν) praefuisse, singularum vero civitatum summum magistratum fuisse ταγῶν collegium. Cf. Kip Thessal. Stud. 132. 2 Πετθαλός = Θετταλός.

3 Demetrii filius qui regnavit a. 220—179. De eius epistularum commercio cf. Ath. Mitt. XL 1915, 89; Polyb. IV 67. 4 Vides inter tres legatos duos fuisse ex summorum magistratuum (not. 1) collegio. 5 Etsi populi suffragiis res Larisaeorum administrabantur, tamen re vera supremum earum arbitrium penes Macedonum regem fuisse hic videmus, plane ut Polybius Thessalorum condicionem descripsit IV 76, 2: Θετταλοὶ γὰρ ἐδόκουν

σασθαι ὑμᾶς, ὅπως τοῖς κατοι|κοῦσιν παρ' ὑμῖν Θεσσαλῶν ἢ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων δοθῆι ἡ πολιτεία. τούτου γὰρ συντελεσθέντος καὶ συνμεινάν|των πάντων διὰ τὰ φιλάνθρωπα πέπεισμαι ἕτερά τε πολλὰ τῶν χρησίμων ἔσεσθαι καὶ ἐμοὶ καὶ τῆι πόλει, καὶ τὴν | χώραν μᾶλλον ἐξεργασθήσεσθαι. ἔτους β', Ὑπερβερεταίου κα' 6.

10 ψαφιξαμένας τᾶς πόλιος ψάφισμα | τὸ ὑπογεγραμμένον· III

Πανάμμοι τᾶ ἕκτα ἐπ' ἰκάδι συνκλεῖτος 7 γενομένας, ἀγορανομέντουν 8 τοῦν ταγοῦν πάν|τουν Φιλίπποι τοῖ βασιλεῖος γράμματα πέμψαντος πὸτ τὸς ταγὸς καὶ τὰν πόλιν, διέκι 9 Πετραῖος καὶ Ἀνάγκιππος καὶ | Ἀριστόνοος, οὓς ἂτ 10 τᾶς πρεισβείας ἐγένονθο, ἐνεφανίσσοεν αὐτοῦ, πὸκ κί καὶ ἁ ἀμμέουν πόλις διὲ τὸς πολέμος πο|τεδέετο πλειόνουν τοῦν κατοικεισόντουν· μέσποδί 11 κε οὖν καὶ ἑτέρος ἐπινοείσουμεν ἀξίος τοῖ παρ' ἀμμὲ | πολιτεύματος, ἐτ τοῖ παρεόντος κρεννέμεν 12 ψα[φ]ί-

15 ξασθει[ν ἁ]μμὲ ο(ὗ)ς κε τοῖς κατοικέντεσσι πὰ[ρ] ἀμμὲ Πετθ[α]λοῦν καὶ τοῦν ἄλλουν Ἑλλάνουν δοθεῖ ἁ πολιτεία· τοίνεος 13 γὰρ συντελεσθέντος καὶ συνμεννάντουν πάν|τουν διὲ τὰ φιλάνθρουπα πεπεῖστειν 14 ἄλλα τε πολλὰ τοῦν χρεισίμουν ἔσσεσθειν καὶ εὐτοῦ καὶ τᾶ πόλι καὶ | τὰν χούραν μᾶλλον ἐξεργασθείσεσθειν· ἐψάφιστει τᾶ πολιτεία πρασσέμεν πὲρ τούννεουν κὰτ τὰ ὁ βα|σιλεὺς ἔγραψε, καὶ τοῖς κατοικέντεσσι πὰρ ἀμμὲ Πετθαλοῦν καὶ τοῦν ἄλλουν Ἑλλάνουν δεδόσθειν τὰν πολι|τείαν καὶ αὐτοῖς καὶ ἐσγόνοις 15 καὶ τὰ λοιπὰ τίμια ὑπαρχέμεν αὐτοῖς πάντα

20 ὅσσαπερ Λασαίοις 16, φυλὰς ἑλομέ|νοις ἑκάστου ποίας κε βέλλειτει 17· τὸ μὰ 18 ψάφισμα τόννε κῦρρον 19 ἔμμεν κὰπ παντὸς χρόνοι καὶ τὸς ταμίας ἐσδό|μεν ὀνγράψειν 20 αὐτὸ ἐν στάλλας λιθίας δύας καὶ τὸ ὀνύματα τοῦν πολιτογραφειθέντουν, καὶ κατθέμεν τὰμ μὲν ἷαν ἐν τὸ

μὲν κατὰ νόμους πολιτεύειν καὶ πολὺ διαφέρειν Μακεδόνων, διέφερον δ' οὐδέν, ἀλλὰ πᾶν ὁμοίως ἔπασχον Μακεδόσι καὶ πᾶν ἐποίουν τὸ προσταττόμενον τοῖς βασιλικοῖς. Sane nonnunquam hanc servitutem exuere conabantur (v. 28), sed brevi regis imperiis et minis eorum contumaciam repressam esse consentaneum est. Mo. 6 Mense fere Sept. a. 219. 7 συνκλεῖς, cf. ἡ σύγκλητος.

8 ἀγορανομεῖν non communi sensu usurpatum, sed de concione (ἀγορᾷ) moderanda. Kip l.l. 135. 9 διότι, cf. διέ = διό, κί = τί. Ad ea quae sequuntur confer Philippi epistulam quae eadem fere volgari sermone reddit. Imprimis memento ου pro ω scriptum. 10 ἀπ(ὸ) τᾶς assimilatum, ut πὸκ κί = πὸτ τί. 11 Cf. Theocr. II 144 μέσφα, arcadice μέστ' ἄν, cretice μέστα κα et μέττα, i.q. μέχρι. Herwerden Lex. μέστα. 12 κρίνειν. 13 τοί-νε-ος = τοῦδε; cf. τουν-νε-οῦν = τῶνδε. 14 πεπεῖσθαι. 15 ἐκγόνοις, cf. ἐσδόμεν.

16 Hesych. Λάσαν· τὴν Λάρισαν. 17 = δείληται, βούληται. 18 = δέ apud solos Thessalos et hodiernos Graecos. 19 κύριον. 20 ἀναγράψαι.

ἱερὸν τοῖ Ἄπλουνος τοῖ Κερδοίοι[21], τὰμ μὰ ἄλλαν ἐν τὰν ἀκρόπολιν,
καὶ τὰν ὀνάλαν[22], κίς κε γι|νόειτει ἐν τάνε[23], δόμεν.
καὶ ὕστερον Φιλίπποι τοῖ βασιλεῖος ἐπιστολὰν ἄλλαν ἀπυ- IV
στέλλαντος πὸτ | τὸς ταγὸς καὶ τὰν πόλιν ταγευόντουν Ἀριστονόοι
25 Εὐνομείοι, Εὐδίκοι Ἀδαμαντείοι, Ἀλεξίπποι Ἱπολοχείοι, | Ἐπιγένεος
Ἰασονείοι, Νυμεινίοι Μνασιαίοι, γυμνασιαρχέντος Τιμουνίδα Τιμουνι-
δαίοι τὰν ὑπογεγραμμέναν· |
βασιλεὺς Φίλιππος Λαρισαίων τοῖς ταγοῖς καὶ τῆι πόλει χαίρειν· πυν-
θάνομαι τοὺς πολιτογραφηθέντας κατὰ | τὴν παρ' ἐμοῦ ἐπιστολὴν καὶ
τὸ ψήφισμα τὸ ὑμέτερον καὶ ἀναγραφέντας εἰς τὰς στήλας ἐκκεκο-
λάφθαι. εἴ|περ οὖν ἐγεγόνει τοῦτο, ἠστοχήκεισαν οἱ συνβουλεύσαντες
ὑμῖν καὶ τοῦ συμφέροντος τῆι πατρίδι | καὶ τῆς ἐμῆς κρίσεως. ὅτι
γὰρ πάντων κάλλιστόν ἐστιν ὡς πλείστων μετεχόντων τοῦ πολιτεύμα-
30 τος | τήν τε πόλιν ἰσχύειν καὶ τὴν χώραν μὴ ὥσπερ νῦν αἰσχρῶς
χερσεύεσθαι, νομίζω μὲν οὐδ' ὑμῶν οὐθένα ἂν ἀν|τειπεῖν, ἔξεστι δὲ
καὶ τοὺς λοιποὺς τοὺς ταῖς ὁμοίαις πολιτογραφίαις χρωμένους θεωρεῖν,
ὧν καὶ οἱ Ῥωμαῖ|οί εἰσιν, οἳ καὶ τοὺς οἰκέτας ὅταν ἐλευθερώσωσιν
προσδεχόμενοι εἰς τὸ πολίτευμα[24] καὶ τῶν ἀρχαίων με[ταδι]δόντες[25],
καὶ διὰ τοῦ τοιούτου τρόπου οὐ μόνον τὴν ἰδίαν πατρίδα ἐπηυξήκασιν,
ἀλλὰ καὶ ἀποικίας[26] (σ)χεδὸν | [εἰς ἑβ]δομήκοντα τόπους[27] ἐκπεπόμ-

---

21 Plat. Crat. 405 c Ἄπλουν γάρ φασι πάντες Θετταλοὶ (τὸν Ἀπόλλω) propter τὸ ἁληθές τε καὶ τὸ ἁπλοῦν. Gruppe Gr. Myth. 1225[1]; de Cerdoï cognomine 1233[6]. Veterum veriloquiis quantulum tribuendum sit nunc inter omnes constat. 22 τὸ ἀνάλωμα. 23 ἥτις ἂν γίνηται εἰς τάδε. 24 Cf. Cicero pro Balbo 9, 24: *servos denique, quorum ius, fortuna, condicio infima est, bene de re publica meritos persaepe libertate, id est civitate, publice donari videbamus.* Ante Augusti aetatem re vera omnes libertinos cives fuisse monuit M. Quod contra apud Graecos civitate carebant eaque condicione utebantur quae inquilinorum (μετοίκων) simillima sed tamen etiam aliquanto infra illos esset. 25 ἀρχείων priores, ἀρχαίων Kern; sed ita quoque non tam de antiquis iuribus, sed de ἀρχαῖς quarum participes fiebant cogites. At ius honorum non libertis, sed libertorum posteris demum a Romanis concessum est. Dess. 26 Σ alterum deest. Libertinos potissimum in colonias deductos esse non traditum est nisi de tempore multo inferiore; cf. Strabo VIII 381 πολὺν δὲ χρόνον ἐρήμη μείνασα ἡ Κόρινθος ἀνελήφθη πάλιν ὑπὸ Καίσαρος τοῦ Θεοῦ διὰ τὴν εὐφυΐαν, ἐποίκους πέμψαντος τοῦ ἀπελευθερικοῦ γένους πλείστους. De antiquiore aetate testimoniis caremus, neque necessario verba regis ita intellegenda sunt, ut ipsos colonos libertinos fuisse indicent, sed civium numerum crebris manumissionibus ita auctum esse, ut tot civitatibus condendis sufficeret. Mo. 27 Hic numerus manifesto ultra veritatem auctus est. Novimus

φασιν. πλὴν ἔτι γε καὶ νῦν παρακαλῶ ὑμᾶς ἀφιλοτίμως προσελθεῖν |
35 [πρὸς τὸ] πρᾶγμα, καὶ τοὺς μὲν κεκριμένους ὑπὸ τῶν πολιτῶν ἀπο-
καταστῆσαι εἰς τὴν πολιτείαν, εἰ δέ | [τινες ἀ]νήκεστόν τι πεπράχασιν
εἰς[28] τὴν βασιλείαν ἢ τὴν πόλιν ἢ δι' ἄλλην τινὰ αἰτίαν μὴ ἄξιοί
εἰσιν | [μετέχ]ειν τῆς στήλης ταύτης, περὶ τούτων τὴν ὑπέρθεσιν
ποιήσασθαι, ἕως ἂν ἐγὼ ἐπιστρέψας ἀπὸ τῆς | [στρατ]είας[29] διακούσω·
τοῖς μέντον[30] κατηγορεῖν τούτων μέλλουσιν προείπατε, ὅπως μὴ φα-
νῶσιν διὰ φ[ι|λοτ]ιμίαν τοῦτο ποιοῦντες. ἔτους ζ', Γορπιαίου ιγ'[31].
40 ψαφιξαμένας τᾶς πόλιος ψάφισμα τὸ ὑπογε|[γρ]αμμένον· Θεμιστίοι V
τᾶ ὑστερομμεινία[32] ἀγορανομέντος Ἀλεξίππoι περ' ἱεροῦν[33] Ἀλεξίππoι

usque ad annum 214 (not. 31) deductas quadraginta duas, Latinas triginta unam, civium Romanorum undecim. Asconius ad Cic. in Pisonem p. 3, 9 K. et Sch. Placentiam, quae ipsa postrema ante illum annum deducta est, tertiam et quinquagesimam coloniam Romanorum dicit [at num vere ita scripserit Asconius, non ita certum est. Dess.]. Videntur igitur nonnullae civium coloniae in oblivionem venisse, cum Latinas omnes noverimus. At septuagenarius numerus sine dubio nimius est. Mo. Centurias septuaginta, 35 seniorum, 35 iuniorum, 8 urbanas, 62 rusticas, quarum binae tribum efficiebant, cum coloniis per errorem commutatas ansam dedisse censuit Cav. **28** Intra eiusdem vocabuli ambitum geminatio sibilantis praecipue ante tenues et aspiratas perfrequens est omni aetate in omnibus Graeciae regionibus. Neque mirum idem in confiniis vocabulorum accidere, praesertim in illa arctissima conexione quae intercedit inter praepositionem et articulum. **29** Philippus eo anno quo haec epistula scripta est (not. 31) Apolloniam frustra temptavit (Livius XXIV 40, 2), deinde Orico potitus est (ibid. § 3). Sed M. Valerius cum classe Romana brevi oppidum recuperavit (§ 6), deinde castra regia improviso adortus oppressit regemque in Macedoniam se recipere coëgit (§ 11—17). Hanc contra Romanos expeditionem in litteris significari manifestum est. **30** μέντον L. Cohn Herm. XVII 645 defendit provocans ad Heraclidem grammaticum apud Eustathium comm. Hom. Il. p. 722, 58: τὸ δὲ 'οὐ μέν θην κάμετόν γε' (Θ, 448) οὕτω μὲν γεγραμμένον σαφῶς ἔχει. ἔστι δὲ καὶ ἑτεροίας ἐκδόσεως γραφὴ ὑποδύσκολος καθ' Ἡρακλείδην αὕτη· οὐ μέντον κάμετόν γε. — καὶ ἔστι κατ' αὐτὸν τὸ οὐ μέντον Ἀργείων καὶ Κρητῶν γλώσσης, οἳ πολλάκις ἐξαιροῦντές, φησι, τὸ ι ἐντάττουσι τὸ ν, τὴν εἰς πρόθεσιν ἑνὸς λέγοντες καὶ τὸ τιθεὶς τιθένς, οἷς ὅμοιον καὶ τὸ σπείδω σπένδω καὶ τὸ οὐ μέντοι οὐ μέντον καὶ τὸ αἰεὶ αἰέν. Σικελοὶ μέντοι, φησίν, ἔμπαλιν τὸ ι ἀντὶ τοῦ ν τάττουσι τὸ ἔνδον ἔνδοι λέγοντες ἢ ἐνδοῖ περισπωμένως, καὶ Ὅμηρος εἰνάνυχες ἀντὶ τοῦ ἐννεάνυχες. Photius s. v. μέντοι· τὸ δὲ μέντον βάρβαρον, εἰ (cod. ὡς, em. Dobree) καὶ Χρύσιππος χρῆται. Qui sermonis usus Chrysippo tribuatur, eum Philippo quoque regi convenire recte monet C. Cf. μέντον n. 593[7]; μ[έν]τοινε I. Magn. 17[44]. Kern ap. Solms. l.l. **31** Mense Iulio vel Augusto a. 214.

32 De ὑστερομηνία e. qu. XXI mensis die cf. Bischoff Leipz. Stud. X

λέξα[ν]|τος ἐψάφιστει τᾶ πολιτεία, ὅσσουν μὲν ἐφανγρένθειν[34] κινες τοῦν πεπολιτογραφειμένουν, τὸς ταγὸς ἐ[γ]γρά[ψαν]|τας ἐν λεύκουμα ἐσθέμεν[35] αὐτὸς ἐν τὸν λιμένα[36], τοῦ[ν μ]ὰ λοιποῦν τοῦν πεπολιτογραφειμένουν κὰτ τὰν ἐπισ[το]|λὰν τοῖ βασιλεῖος τὰ ὀνύματα καὶ τὰς ἐπιστολὰς τοῖ βασιλεῖος καὶ τὰ ψαφίσματα τό τε ὑπὸ [τ]ᾶς[37] γενόμενον | καὶ τὸ τᾶμον[38] ὀγγράψαντας ἐν στάλλας λιθίας δύας κατθέμ-
45 μεν[39] τὰν μὲν ἴαν ἐν τὸν ναὸν τοῖ Ἄπλουνος τοῖ Κερδοίοι, | τὰν δὲ ἄλλαν ἐν τὰν ἀκρόπολιν ἐν τὸν ναὸν τᾶς Ἀθάνας, καὶ τὰν ὀνάλαν τὰν ἐν τάνε γινυμέναν τὸς | ταμίας δόμεν ἂτ τᾶν κοινᾶν ποθόδουν, τὸ μὰ ψάφισμα τόνε κῦρρον ἔμμεν κὰπ παντὸς χρόνοι.
οἱ πεπολιτο|γραφειμένοι κάτ τε τὰς ἐπιστολὰς τοῖ βασιλεῖος καὶ V
κὰτ τὰ ψαφίσματα τᾶς πόλιος· | *sequuntur nomina:* Σαμοθρᾶκες[40]· *unus.* Κραννούνιοι *142*; Γυρτούνιοι *(plus 60)* __[41]

1887, 305, cum antea de die XVI cogitasset; Tanagraeorum ὑστερομεινίαν Th. Reinach (Rev. ét. gr. XII 1899, 82) potius τριακάδα esse censuit (cf. Hiller IG IX 2 p. 321). **33** Alexippus contioni qua de sacris agebatur praesidebat. **34** ἐφαιρέονται. **35** ἐκθεῖναι. **36** Hesych. λιμήν. ἀγορά. καὶ ἐνδιατριβή. Πάφιοι. Thessalos addit Galen. V p. 868$_5$ K. **37** ὑπὸ-πρὸ ταύτης. **38** τᾶμον = τήμερον, σήμερον. Herwerden^2 s. v. **39** Geminatio aeolica non delenda. W. Schulze p. 337. **40** De Samothracibus Philippi, deinde Antiochi Magni (197/6—191/0), postea rursus Philippi et Persei (190—166) dominio subiectis cf. Fredrich IG XII 8 p. 38. Cum Philippi et Lysimachensium foedus iureiurando confirmaretur, invocabant τοὺς θεοὺς τοὺς ἐν Σαμοθράι[κηι]. Oikonomos Ἐπιγρ. τῆς Μακεδονίας I 1915 n. 1B_6.

41 Sequebantur multa certe nomina et aliorum Thessaliae oppidorum et peregrinorum Graecorum (v. vs. 15 Ἑλλάνουν).

544. Oropiorum proxenia saec. III extr. Oropiorum in Amphiaraio. Edd. Leonardos Ἐφ. ἀρχ. 1891, 77, 35 (Dittenberger IG VII 4263; Michel 587; Syll.^{2} 516). [*Hi*]

θεοί. | Λύσανδρος[1] εἶπεν· ὅπως ἂμ πόρος χρημάτων | γίνηται εἰς τὴν οἰκοδομίαν τοῦ τείχους, καὶ | συντελεσθέντων τῶν τειχῶν χρήσιμοι |
5 ὦμεν αὐτοί τε αὐτοῖς καὶ τῶι κοινῶι Βοιωτῶν[2], | δεδόχθαι τῶι δήμωι, τοὺς τειχοποιοὺς καὶ | τοὺς πολεμάρχους δανείσασθαι χρήμα|τα ἐάμ ποθεν δύνωνται, τόκων ὅτι ἂν ἐλα|χίστων δύνωνται : τοῖς δὲ δανεί-

1 Lysander Eulaidae f. Oropius est IG VII 294$_1$, Milichi f. 4260$_2$, uterque post medium saeculum a. Chr. tertium, alter exeuntis certe saeculi (cf. Holleaux Rev. ét. gr. 1900, 193); alteruter igitur hic designari videtur.

2 Per totum saec. III (313—ante 156, cf. Swoboda Staatsalt. 272^6. 290) Oropios foederi Boeotorum interfuisse innumera decreta eorum testantur quae nomen communis Boeotorum archontis praescriptum habent.

σασιν | ἀποδοῦναι τὰ χρήματα ἐν τῶι ἐνιαυτῶι | τῶι μετὰ Ὠρωπόδωρον ἱερέα 3, αὐτὰ καὶ τοὺς | τόκους ὧν ἂν ἕκαστα δανείσωνται. τοὺς δὲ | δανείσαντας τῆι πόλει εἰς τὸν τειχισμὸν | μέχρι ταλάντου καὶ τοῦ πλέονος τόκων | τῶν ἐπιδεκάτων4 προξένους εἶναι καὶ εὐ|εργέτας τῆς πόλεος Ὠρωπίων καὶ αὐτοὺς | καὶ ἐκγόνους, καὶ εἶναι αὐτοῖς γῆς καὶ οἰκίας | ἔγκτησιν καὶ ἰσοτέλειαν καὶ ἀσφάλειαν καὶ | ἀσυλίαν καὶ πολέμου καὶ εἰρήνης καὶ κατὰ γῆν | καὶ κατὰ θάλατταν, καὶ τὰ ἄλλα πάντα καθάπερ | τοῖς πολίταις· καὶ ἀναγράψαι αὐτοὺς πατρό|θεν (ἐν) στήληι λιθίνηι καὶ στῆσαι ἐν τῶι ἱερῶι | τοῦ Ἀμφιαράου. ὅσοι δ' ἂν ἔλαττον ταλάντου | δανείσωσιν τῆι πόλει, ὑπὲρ τούτων τὸν δῆμον | ἐπισκέψασθαι, καθότι ἂν ἕκαστος αὐτῶν ἄξιος | ἦι τιμηθῆναι ὑπὸ τῆς πόλεως. ἀναγράψαι τοὺς | πολεμάρχους τὸ ψήφισμα ἐν στήληι λιθίνηι | καὶ στῆσαι ἐν τῶι ἱερῶι τοῦ Ἀμφιαράου: τὸν δὲ | ταμίαν τὸ ἄλωμα δοῦναι.

οἵδε5 πρόξενοι καὶ εὐεργέται κατὰ τὸ ψήφισμα· | Νίκων Χάρμιδος.

3 Oropodorus sacerdos Amphiarai est IG VII 308_2. 429_2, ex quibus titulis hic quidem aetatis nota caret, illum vero Potidaichi Boeotorum archontis nomen coll. IG VII 27_2 ei tempori vindicat, quo Megarenses Boeotorum concilio interfuerunt (a. 223—192). 4 Ut annuae usurae decimam partem capitis efficiant (10%). 5 Etsi unum modo eiusmodi munificentiae exemplum inventum est, tamen more solito in indice praemisso pluralis numerus ponitur.

545. Leochides, hieromnemo Chius, ab Amphictyonibus Delphicis honoratur, c. 213. Ed. Homolle Bull. Hell. XX 1896, 622, n. 2 (Syll.² 924; GDI 2527). [*Pro*]

θεοί. | [ἄρχον]τος ἐν Δελφοῖς Πολυκλείτου1, ἱερομναμονού[ν|των· (Αἰτωλῶν 11)2 ...]ϐόλου Φαρσαλίου3, Πολεμάρχου Εἰδαίου4, Φ[α-

Titulus pertinet ad *cl. IX* Amph., quae 11—12 Aetolos cum 3—4 asseclis complectitur; cf. n. 538 not. 1 De anno Polycliti non usque quaque constat; propter Pharsalium v. 3 inter Aetolos recensitum fortasse initium belli (212) in censum venit; cf. not. 3 et n. 539 not. 2 Aetoli proprie dicti habent 11 hieromnemones; de Ambraciota v. 7 ambigas, hi enim modo in fine Aetolorum, modo inter reliquos hieromnemones enumerantur, qua de re cf. n. 539[10]. 3 Pharsalus Thessalorum fuit cum antiquitus tum etiam per belli socialis (220—217) tempora. Cf. Polyb. V, 99, 3: ἡ δὲ πόλις αὕτη (Thebae Phthiotides) κεῖται μὲν οὐ μακρὰν ἀπὸ τῆς θαλάσσης, ἀπέχουσα Λαρίσης ὡς τριακοσίους σταδίους, ἐπίκειται δ' εὐκαίρως — τῆς μὲν Μαγνησίας τῇ τῶν Δημητριέων χώρᾳ, τῆς δὲ Θετταλίας τῇ τῶν Φαρσαλίων καὶ Φεραίων· ἐξ ἧς καὶ τότε, κατεχόντων αὐτὴν τῶν Αἰτωλῶν καὶ συνεχεῖς ποι-

5 λ]ακρίω[νο]ς Παροχθέου, Πειθιμένεος Θεστιέος, Φίλωνος Φυσκέ[ο]ς, Λαμίου Λυσιμαχέος, Θρασυβουλίδα Στρατίου, Ἀρχιδά|μου Καλλιπολίτα[5], [Ν]ικάρχου Πτολεμαιέος[6], Λέωνος .εκ.|ριέος, Τιμομάχου Ὁμιλιάδα[7]· Ἀριστάρχου Ἀμβρακιώτα[8]· Δελ|φῶν Παρνασίου, Βαβύλου· Χίων Λεωχίδου· Βοιωτῶν Φιλοξε(ν)ίδ|ου[9], Νίκωνος·
10 Ἀθηναίω[ν Με]νάνδρου, γραμματεύοντος | Μοσχίωνος Ἡρακλειώτα, ἔδοξεν τοῖς Ἀμφικτιόνοις· ἐπειδὴ | Λεωχίδης Ἀναξιάδου Χῖος ἀποσταλεὶς ἱερομνάμων ὑπὸ τᾶς | πόλιος τᾶς Χίων τά τε κατὰ τὰς θυσίας καλῶς καὶ λαμπρῶς | συνετέλεσεν, οὐδεμίαν ὑπερβολὴν καταλείπων φιλοτιμί|ας τὰν πᾶσάν τε σπουδὰν ποιούμενος τᾶς εἰς τὸ δαιμόνιον |
15 εὐσεβείας, ἐπεμελήθη δὲ τᾶς θεραπείας τῶν ἀναθημάτ|ων, τοῦ τε

ουμένων τὰς ἐπιδρομάς, μεγάλα συνέβαινε βλάπτεσθαι τούς τε Δημητριεῖς καὶ τοὺς Φαρσαλίους, ἔτι δὲ Λαρισαίους. Neque per illud bellum ab Aetolis captam esse censuit Dttb., sed cf. quae de Thessalis iam c.a. 225—221 foederi Aetolico addictis exposui n. 509[3] [de Scotussaeis n. 501[3], Hi]. Etiam post bellum sociale Pharsalum in Aetolorum potestate fuisse inde apparet quod et supra et in tit. 539_8 Pharsali inter Aetolos occurrunt, cf. n. 539 not. init. Sed post pacem anni 205 rursus Philippus per dolum urbe potitus videtur. Certe eius possessionem non legitimam visam esse ex eis apparet, quae anno 196 de hac re acta sunt. Etenim cum reliqua, quibus in illa regione potitus erat Philippus, Thessalis tunc demum a Macedonum imperio liberatis attribuerentur a Flaminino, Pharsalus tamen et Thebae Phthioticae exceptae sunt, quia iure Aetolorum esse existimabantur: Polyb. XVIII 3, 12; 8, 9; 38, 3; 47, 7: Θετταλοῖς δὲ μετὰ τῆς ἐλευθερίας καὶ τοὺς Ἀχαιοὺς τοὺς Φθιώτας προσένειμαν ἀφελόμενοι Θήβας τὰς Φθίας καὶ Φάρσαλον· οἱ γὰρ Αἰτωλοὶ περί τε τῆς Φαρσάλου μεγάλην ἐποιοῦντο φιλοτιμίαν, φάσκοντες αὐτῶν δεῖν ὑπάρχειν κατὰ τὰς ἐξ ἀρχῆς συνθήκας, ὁμοίως δὲ καὶ περὶ Λευκάδος. Hic αἱ ἐξ ἀρχῆς συνθῆκαι spectat (nisi de annis 225—21 cogitare mavis, v. supra) ad foedus anni 212, quo Romani cum Aetolis pepigerant, ut oppida et agri, quos hoc bello de hoste cepissent, Aetolis cederent, mancipia vero Romanis. Cf. Niese II 503[1] et Swoboda St. 346 not. **4** In tit. 546 A_{21} cum certissime in lapide legatur Εἰδαῖοι, idem ethnicum hic restitui pro Εἰλαίου Homollii. Oppidulum ignotum addendum catalogo ap. Swoboda Staatsalt. 332 not. neque referri potest ad castellum Ἔλαος neque ad Ἐλαία (contra Dttb. Syll.[2] 924[4]). **5** Cf. n. 369[2]. **6** Oppidum ignotum Aetoliae, in qua regione tamen nomina similis originis Lysimachiam v. 4 et Arsinoën fuisse scimus (Bursian Geogr. I 135). **7** Cf. IG IX 1, 227_3; 229_3; Wescher-Foucart 130_2 et Staehlin *R-E* s. v. Ὁμίλαι. Oppidulum est regionis Oetaeae, quod Hom. confundit cum Thessalico sive Magnetico cui nomen est Ὁμόλη vel Ὁμόλιον. **8** Ambraciota cum in tit. 539_{10} inter reliquos hieromnemones compareat, hic quoque post Ὁμιλιάδα interpunxi, qui ultimus Aetolus sit habendus. De Ambraciotis pylaeae participibus cf. n. 539[10].

9 ΦΙΛΟΞΕΙΛ|ΟΥ emend. Hom.

βωμοῦ 10 καὶ τῶν ἄλλω[ν π]άντων ὧν ἀνέθηκεν ἁ πό|λις ἁ Χίων,
τάς τε δίκας μετὰ τῶν συνιερομναμόνων τὰς μὲν | διέλυσε τὰς δὲ
διέκρινε δικαίως κατὰ τοὺς νό[μ]ους, διε[τ]έλει | δὲ καὶ χρείας παρ-
20 εχόμενος πάντοις τοῖς ἀφικνουμένοις εἰς τὰ|μ πόλιν 11, ἀπόδειξιμ
ποιούμενος τᾶς εὐνοίας ἁν ἔχει [εἰς τὸ κοιν]ὸν | τῶν Αἰτωλῶν καὶ
τοὺς ἄλλους Ἀμφικτίονας· (ἔ)ν [τε πάσαι 12 τᾶι ἀρ]|χᾶι διατετέλεκεν
τοῖς τε ἱερομναμόνοις καὶ [τοῖς] ἄλ[λοις ἐν] | πολλοῖς καὶ μεγάλοις
χρήσιμος ὤν, καὶ λέγων καὶ [πράττων ἀεὶ] | τὰ συμφέροντα τοῖς Ἀμ-
25 φικτιόνοις καὶ παρεχόμε[νος αὐτὸν ἄξιον] | ὄντα τᾶς πόλιος τᾶς Χίων
καὶ τῶν Αἰτωλῶν· [ὅπως οὖν τὸ κοινὸν] | τῶν Ἀμφικτιόν[ω]ν φαίνηται
τᾶς εὐχαριστίας τ[ᾶς ποτὶ τοὺς εὐερ]γέτας καλῶς [προεσ]τακὸς 13
καὶ τιμὰς ἀπο[νέμον αὐτοῖς ἀξίας] | τᾶς ἐν αὐτοὺς [φιλο]τιμίας, ἐπαι-
νέσαι [μὲν τὰμ πόλιν τὰν Χίων ἐπὶ] | τᾶι ἀποστολᾶι τοῦ ἀνδρός,
30 ἐπαινέσαι δ[ὲ καὶ αὐτὸν Λεωχίδην] | Ἀναξιάδου Χῖον 14 καὶ στε-
φανῶσαι χρυ[σέωι στεφάνωι καὶ εἰκόσι] | χαλκέαις δυσί. τὸν δὲ στέ-
φανον ἀ[νακαρῦξαι τοῖς Σωτηρί]|οις ἐν τῶι ἀγῶνι τῶι γυμνικῶι κα[ὶ
τοῖς Διονυσίοις ἐν τῶι θε]|άτρωι, ἐπεί κα τῶν παίδων [χοροὶ μέλ-
λωντι εἰσάγεσθαι, ὅτι | τοὶ Ἀμ]φικτίονες στεφαν[οῦντι Λεωχίδην Ἀνα-
35 ξιάδου Χῖον] | (χρυσέωι στεφάνωι, στάσοντι δὲ αὐτοῦ καὶ εἰκόνας χαλ-
κέας δύο κτλ.) ___. Cf. finem simillimum in tit. 553 restitutum.

---

10 Ara est magna ante templum sita; cf. tit. 19 et quae ibi de tempore exposui. Alia donaria Delphica Chiorum (v. supra καὶ τῶν ἄλλων πάντων ὧν ἀνέθηκεν ἁ πόλις ἁ Χίων) nondum innotuerunt. 11 ‚Delphorum, non Chiorum; nam cum ea quae ante scripta sunt manifesto ad tempus per quod hieromnemon fuerat referantur, hic si de alio tempore, quo domi commorabatur, diceretur, id definite significandum fuit.' Dttb. Sed talia asyndeta cum in titulis haud raro reperiantur, nescio an Chiorum urbs sit intelligenda (πόλις = πατρίς); cf. etiam n. 598 C_7 τοῖς ἀφικνειμένοις ἐν τὰν πόλιν αὐτῶν. 12 I I N lapis. Suppl. Dttb.; (νῦ)ν [δὲ καὶ ἐν τᾶι ἀρ]χᾶι Hom.; sed cf. n. 553_{26} ἔν τε τᾶι [ἀρχᾶι διατετέ]λεκεν τοῖς τε [ἱερομναμόνοις καὶ τ]οῖς ἄλλοις ἐν πολλοῖ[ς καὶ μεγάλοις χρήσι]μος ὤν. 13 Suppl. Hom. dubitanter, sed idem latere videtur n. 553_{35}. 14 Similibus decretis ab Amphictyonibus ornantur hieromnemones Chiorum Polyarchides n. 553, Hermocles n. 579 *A*, Megacles Goett. GA 1913, 176 n. 7 (post a. 200) et tres alii quorum nomina perierunt aut mutilata sunt, Bull. Hell. XX 625 n. 3_{10} (. . . . χον Ἡραγόρου); 626 n. 5_{11} (_ 71 _ Ἀπολλωνίδου); 627 n. 6 (totum nomen intercidit).

---

546. △*A. B.* **Aetolorum arbitria de Melitaeensibus-Xyniensibus (*A*) et de Melitaeensibus-Perensibus (*B*), c. 213 aut post 209.** Tituli *A* et *B* ut documentum unum Delphis exstant, sed cum pars

inferior stelae inde a B_8 amissa sit, textum B reddimus ad exemplar Meliteae servatum, cui A deerat. [*Pw*]

△*A*. Melitaeenses et Xynienses. Delphis. Edd. Laurent Bull. Hell. XXV 1901, 344, n. 2 ex Jougueti exemplo obiter confecto (Kern IG IX 2, p. XI, n. III), et denuo ex lapide Pomtow Klio XV 9, n. 37. — Litteras lineola subductas, nunc deletas, olim legerat Jouguet.

A [στραταγέο]ντος Πανταλέωνος τὸ πέμπτον[1], ἐν δὲ Μελι[τεί|αι[2] ἀρ-

Pleraque denuo suppleveram l.l. (v. 10 in. suppl. Kern). Menda editorum notata Klio l.l. hic omitto. 1 De tempore tituli B diu dubitabatur. Nunc ex tit. A constat, utrumque spectare ad quintam praeturam Pantaleonis I, cui plenum nomen erat Πανταλέων Νέωνος Ἀρσινοεύς; qua de re tit. 534[2] nos iam edocuit. Pantaleo II, sc. Πανταλέων Πετάλου Πλευρώνιος, testis in B_{35}, ter praetor Aetolorum annis 186, 180, 174, ‚*Aetoliae princeps*' vocatus a. 172 apud Liv. XXXXII 15, statua Delphica honoratur n. 621, vixit post a. 169 (Gillischewski de Aetol. praetor. 58). — Propter scripturae indolem hunc lapidem Delphicum annis 200—170 attribueremus, sed cum tit. $B_{20.26}$ demonstret, tum Phthiotidem Aetolorum esse, quorum foederi eam a. 229 addictam (tit. B not. 1 fin.), a. 196 liberatam scimus (Swoboda Staatsalt. 348, ubi restituas a. 196 pro errore 169), sequitur praeturam quintam supra recensitam nullo modo post a. 174 (tertiam Pantaleonis II) detrudi licere. Pertinent igitur titt. A, B ad Pantaleonem I, non ad II, eiusque quinto magistratui prompti sunt anni intra 216/3, 209/8, 205/3; ex quibus annum 213 (vel a. 216—14) praeferam, quia et illa praetura quinta — sola omnium quae innotuerunt — non nimio intervallo a quarta (c. a. 222, n. 522[5]) separari potest, et quia hi titt. de finibus constituendis et de sympolitia minus apte belli temporibus (212—05) attribuuntur. Itaque hunc fere in modum laterculum praetorum Aetolorum post pacem Naupacti factam restituendum puto:

a. 217/16	Agelaus I [τὸ α'?] Ναυπάκτιος	
216/15	Lattamus (Βουκατιεύς) n. 539[1]	
215/14	I..... Ἀρσινοεύς IG IX 2, 61	
214/13	Lycus (Ἐρυθραῖος?) IG XII 2, 16	
213/12	Pantaleo I τὸ ε' (Ἀρσινοεύς) n. 546 *A*	
212/11	Scopas [τὸ β'] (Τριχονεύς)	Niese II 477 not.
211/10	Dorimachus [τὸ β'] (Τριχονεύς)	
210/9	Attalus rex et Pyrrhias	
209/8		
208/7	[Dorimachus τὸ γ']	
207/6	Agelaus I τὸ β', n. 554	
206/5	Agetas τὸ β' Καλλιπολίτας 553 *a*, *C*[1]	
205/4	Lycopus II Καλυδώνιος, n. 597 *B*	
204/3	Dorimachus τὸ δ', Klio XV 13[1]	
203/2		
202/1	[Thoas τὸ α', Τριχονεύς]	
201/0	Alexander (τὸ α') Καλυδώνιος, n. 563.	

2 De forma Μελίτεια (non -αια) cf. tit. B^1; IG IX 2, 205_{30}; et nomen Ῥήνεια, ethnicum Ῥηναιεύς n. 662[5]. 3 Πολεμείδα Joug.; in lapide superest ΠΟΛΕΛ, unde Πολεμίτα restitui, cf. IG IX 2, 75_{23}. 4 Xyniae occidentem versus a Melitea erant sitae, cf. formam regionis ap. Staehlin. Ath. Mitt. XXXIX 1914, 33 et tab. VII. 5 Cf. tit. B_3 sq. 6 Urbs Pella Phthiotidis, rarissime commemorata, intellegenda videtur. Cf. Steph. Byz. Πέλλα· πόλις Μακεδονίας, Θεσσαλίας, Ἀχαΐας, Συρίας. Clem.

χόντ]ων Μενεδάμου τοῦ Θρασυδάμου, Πολεμίτα[3] | [τοῦ ....ο]υ, Φείδω-
νος τοῦ Εὐκράτεος, ἐν δὲ Ξυνίαις[4] Δα[μο|στράτου? τ]ῶ Συμμάχου,
5 Νικία τοῦ Ἀριστίωνος, Φιλλίδα [το]ῦ | - ε - ει - ος, ἔκριναν οἱ δικα-
στ[αὶ οἱ αἱρεθέν]τ[ε]ς ὑπὸ τῶν | [Αἰτωλ]ῶν, τῶν π[όλεων[5] ἐξ ὁμολόγων
ἐπιχωρησ]ά̣ντ[ων, ὁ δεῖ|να....]α Γ....α[ς], Κ[αλλείδης? ...ωνο]ς Πελ-
λανε[ύς[6], | ὁ δεῖνα - ει -]εος Π[ελλανεύς?, Φιλώτ]ας Θεοδότου[7] Ἀ[πε|-
10 ραντός. ὅρια εἶμε]ν[5] Ξυνια[ίοι]ς καὶ Μελιταιεῦσι τᾶς χώ[ρας, | ἂν
ἁμὲ περιαγή]σαντο οἱ Μελιταιεῖς· ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ τοῦ | [Βορρᾶ[8] ἐν τ]ὰν
νάπαν ἐν τὰμ παγὰν τοῦ Χαράδρου· καὶ [ἐκ | τᾶς παγᾶς ἐ]ν τὸ νέμος
τὸ ποτὶ τᾶι Στροβείαι[9]· ἀπ(ὸ?) τοῦ νέ[με|ος ἐν τὰν ὁδὸ]ν τὰν ἁμαξι-
τόν· ἐκ τᾶς ὁδοῦ ἐν τὰ⟨ν⟩ ὄρη[10] [τὰ | Ἰόνεια· ἐξ ὁ]ρέων τῶν Ἰονείων
15 ἐν τὸ νέμος τὸ Αἰνναῖον· | ἐκ τοῦ νέμε]ος τοῦ Αἰνναίου ἐν τὸμ πο-
ταμὸν τὸν Χάρ[αδρον· ἐκ τοῦ] Χαράδρου ἐν τὸ χῶμα[11]· ἐκ τοῦ χώ-
ματος ἐν | [τὰν παγὰν] Ξυταρίδα[12] καλουμέναν. μάρτυρες[13]· Λυκίσ|[κος
Λύκου], Λυκίσκος Σκορπίωνος, Ἀνδρόνικος Βίττου, Δά|[μων? Ἕλλα]-
20 νίκου, Δίκων Πολυχάρμου, Δικαίαρχος Κρινο[λάου, ὁ δεῖνα] Λαμίου,
Νικόμαχος Μάχωνος Θέρμιοι· Εὐ[ρύ|δαμος?, Δά?]μων, Ξεννίας,
B Λ[υ]κίσκος Εἰδαῖοι· Λοχαγὸς Κ[αλλι|πολίτας. — Με]λιταιέοις
καὶ Πηρέοις ἔκριναν οἱ ὑπὸ τῶν Αἰτω[λῶν] κτλ. cf. *titulum B.*

Alex. Protr. 3: Μόνιμος δ' ἱστορεῖ ἐν τῇ τῶν θαυμασίων συναγωγῇ, ἐν Πέλλῃ τῆς Θετταλίας Ἀχαιὸν ἄνθρωπον Πηλεῖ καὶ Χείρωνι καταθύεσθαι. Sed in dubio relinquendum, num ethnicum Πελλανεύς (alibi ad urbem Pellanam pertinens) re vera pro Πελληναῖος = Πελλαῖος (Steph. Byz.) usurpari possit. 7 Pater fortasse est ἱερομνήμων Θεόδοτος Ἀπεραντός c.a.216, n.539[8]; cf. titulum huius familiae sepulcralem in finibus Aperantorum repertum IG IX 1, n.432: Σίμα, | Θεόδοτος, | Φιλώτας, | Κριτόλαος, | Διδύμα. 8 Idem ὅριον supplevi quod in tit. Bull. Hell. XXIV 1901, 338$_{12}$ exstat: τὸ Βορ[ρᾶ ἱερ]όν; nam ibi quoque de finibus Melitaeensium determinandis agitur. 9 In lapide est Στροβείαι ΛΝ τοῦ, ubi corrigendum censeo ἀπ(ὸ) τοῦ; antea (Klio l.l.) minus violenter ἄν(ω?) restitui, adnotans: ‚*der* στροβεύς *ist ein Werkzeug des Walkers* (κναφεύς); *darf man darum* ἡ στροβεία *als Walkmühle verstehen, die an fließendem Wasser oder Quellen zu liegen pflegten?*' 10 Lectio dubia; τὰν Ὄρι Joug., NOPE vel -PM in lapide. Ad nomen Ἰόνεια(?) cf. regem Thessalicum qui ‚Ionos' vocatur (Staehlin. *R-E* IX 1856$_{64}$) et Ἰόνιον πέλαγος.

11 Editt. exhibent τὸ Χῶμα (adsentitur Staehlin), sed videtur intellegendus ‚*der Damm des Gebirgsflusses Charadros*'; cf. τὸ χῶμα *agger* (*Mole*) ad Cirrham exstructum n. 241$_{45}$. 12 Pro [παγάν] etiam [νάπαν] suppleri, pro Ξυταρίδα in lapide etiam Ξυχαρίδα vel Χυταρίδα legi possit (an Ξυναρίδα? Hi.). 13 Ad testes cf.: Λύκος Λυκίσκου Ἀρσινοεύς IG IX 1, 417$_4$. — Pater Lycisci, Scorpionis f., erat hieromnemo Σκορπίων in tit. Klio XIV 308$_3$; posterioribus temporibus recensetur Σκορπίων Ἀγήσωνος Φιστυός IG IX 1, 418. —

Νίκανδρος Βίττου Τριχονεύς praetor a. 190, 184, 177 vix est frater supra nominati Thermii. — Nomen Λάμιος inter Aetolos usitatissimum, cf. hieromnemones cognomines oriundos Latyia a. 216; Lysimachia a. 213; Oechalia a. 203; Apollonia a. 202. — De ethnico Εἰδαῖος cf. n. 545[4]. — Ultimus est Λοχαγὸς Ἀγήτα Καλλιπολίτας praetor Aetolorum a. 179.

B. Melitaeenses et Perenses. Meliteae. Edd. Ussing Inscr. inedd. 2, 2 (Syll.[2] 425; Rangabé Ant. Hell. 692; LeBas II 1179; Fick GDI 1415; Michel 22 [cf. p. 941]) et denuo ex lapide Kern IG IX 2, n. 205. Vs. 1—6 etiam Delphis infra *A* servati, v. supra. Cf. Vischer Kl. Schriften I 374. 577; Kuhn Entstehung d. Städte 124 sq.; Bursian Jahrbb. Phil. 1859, 231; Feldmann Anal. Epigr. 200 sqq. (Diss. Argent. IX 1885); Szanto gr. Bürgerrecht 152; Wilhelm AEMitt. Oest. XV 1892, 120, n. 13 (Goett. GA 1898, 206; Jahresh. III 1900, 52); Pomtow Jahrbb. Phil. 1894, 833; 1897, 788; Klio XV 11. Fines delineavit Staehlin Ath. M. XXXIX 1914, 83 cum tab. VII.

B Μελιταιέοις[1] καὶ Πηρέοις[2] ἔκριναν οἱ ὑπὸ τῶν Αἰτωλῶν αἱρεθέν|τες

In exemplo Delphico haec differunt: v. 5 Ἀκμῆος (pro -έος), 6 καὶ post Κολώναν deest. — De tempore cf. tit. *A*[1]. Lapidem *B* non multis annis ante a. 200 inscriptum esse ex litteratura iudicat Wilh. — 1 ‚Oppidum Μελίτεια (cf. *A*[1], hodie *Avaritsa*) vocatur cum hic v. 30. 31 tum in aliis titulis: in cippo sepulcr. Halicarnassi reperto Wescher mon. bil. 79 Τολμίδας Κλεοδάμου Ἀχαιὸς Φθιώτα[ς] ἐγ Μελιτείας (deest in IG IX 2) et IG VII 287_6; neque discrepat scriptorum memoria (Theop. ap. Steph. Byz. s. v.; Polyb. V 97, 5; Strabo IX 5, 10; Diod. XVIII 15, 1; Plut. Sulla 20; Scylax 63) nisi quod aliquotiens (Thuc. IV 78, 1. 5; Pseudodicaearchus 3, Geogr. Gr. I 109, 15) lenissimo librariorum errore Μελιτία exaratum est. Quod contra iidem scriptores itemque inscriptiones (praeter hanc et tit. $A_{9.10}$, e.g. n. $674_{14.45}$, Curtius Anecd. Delph. n. 50) item constanter Μελιταιεύς (-αεύς) scribunt. Feldm. Quae primitivi et ethnici discrepantia ni plane fallor a dissimilationis studio profecta est, etenim diphthongus ubi eam vocalis ε excipiebat, α habebat et vice versa.‘ Dttb. (idem Herm. XLI 1906, 170). — Quando Achaei Phthiotae foederi Aetolico accessissent, diu dubium erat, cf. Swoboda Staatsalt. 345[4]. Partem eorum cum Melitea iam a. 258/4 (ἄ. Δίωνος) Aetolis addictam fuisse in tit. 444[10] suspicatus eram; quae pars manifesto bello Demetrico c.a. 239 sqq. liberata est, nam inter 6—7 suffragia Amphictyonica ab Aetolis inde ab a. 236 ad 230 lata Phthiotae non comprehenduntur, cf. n. 482 not. Accedit quod c.a. 233 Phthiotidem sui iuris fuisse tit. 492 testatur, ubi in vs. 36 proxenus quidam Ἀχαιὸς ἐγ Λαρίσης (sc. Κρεμαστῆς, cf. ibid. not. 13) recensetur. C.a. 229 Phthiotis denuo ab Aetolis occupatur, cf. Jahrbb. Phil. 1897, 804 et 843, et supra n. 499 not. [ubi n. 498_2 et not. 1 in Aetolorum numero corrigas quaeso: (7), pro errore: (6)]. Exceptis nonnullis urbibus, quas Philippus bellis Macedonicis I et II modo cepit modo amisit (Jahrbb. l.l.), Aetoli Phthiotidem tenuere usque ad a. 196 quo Flamininus Graecos liberavit. Cf. tit. *A*[1].

2 Perea (hodie *Tschatma*, Staeh. 97) septentrionem versus a Melitea

δικασταί, Δωρίμαχος[3], Πολεμαῖος[4], Ἀργεῖος Καλυδώνιοι, αὐτῶν | ἐπιχωρησάντων ἐξ ὁμολόγων[5]· ὅρια[6] μὲν εἶμεν τᾶς χώρας Μελιταιέ|οις καὶ Πηρέοις, ὥς[7] ὁ Ἀκμεὺς ἐμβάλλει ἐν τὸν Εὐρωπόν[8], καὶ ἀπὸ τοῦ | Ἀκμέος ἐν τὰν παγὰν τοῦ Γαλαίου, καὶ ἀπὸ τοῦ Γαλαίου ἐν τὰν Κολώ|ναν, καὶ ἀπὸ τᾶς Κολώνας ἐπὶ τὸ Ἑρμαῖον ἐπὶ τὰ Εὐρύνια, καὶ ἀπὸ τῶν Ε[ὐ]ρυνίων κατὰ τῶν ἄκρων, ὡς ὕδωρ ῥεῖ ἐν τὸν Εὐρωπόν[8], ἐκ τοῦ Εὐρω|ποῦ ἐν τὸν Ἐλιπῆ[9], ἐκ τοῦ Ἐλιπέος ἐν τὸ

sita erat. ‚Cf. etiam Steph. Byz. Πήρεια Θεσσαλίας χωρίον· τὸ ἐθνικὸν Πηρεύς. Hesych. Πηρίη πόλις ἐν Θεσσαλίᾳ. Hunc non recte vituperat F., quod urbem dixerit, etenim cum supra v. 19. 24 Melitea nude ἁ πόλις dicatur, apparere Peream κώμην modo fuisse. Immo quamdiu συμπολιτεία mansit, Perenses pagum Melitaeensium efficiebant, ante eam conditam et post dissolutam, si modo aliquando rursus dissoluta est, civitas sui iuris erat. Cf. quae de Megarensibus et Aegosthenitanis adnotata erant n. 331[7]. Num iam apud Homerum B 766 huius oppiduli mentio fiat (cf. Feldm. 109 sq.) diiudicare non huius loci est. Ceterum totius tituli tenor indicat, iam aliquanto antequam is exararetur convenisse inter Melitaeenses et Perenses de sympolitia, sed post coniunctas civitates dissensiones ortas esse, quae ut componerentur illos adiisse Aetolos ut sibi arbitros darent. 3 Nomen, per illas Graeciae regiones non infrequens, in titulis (IG VII 486_6) ut in optimo Polybii codice Vaticano scribitur per ω, cum volgaris forma Δορίμαχος in alios libros manuscriptos irrepserit. Ceterum hunc Calydonium cave confundas cum aequali eius praetore Aetolorum; nam de hoc Polyb. IV 3, 5 dicit Δωρίμαχος ὁ Τριχονεὺς ἦν μὲν υἱὸς Νικοστράτου. 4 Forma nominis multo rarior quam Πτολεμαῖος, sed neutiquam inaudita, cf. n. 328[2]; IG VII 426_3. 5 Cf. tit. A_6. Nulla igitur erat legitima Aetolorum auctoritas in litibus civitatum diiudicandis, sed sua sponte Melitaeenses et Perenses consenserant de eorum arbitrio implorando. Cf. n. 683_{46} καθότι Λα[κεδαιμόνι]οι καὶ Μεσσήνιοι συνωμολογήσαντο, 261_5 ὁμολογησάντων Μαλίων καὶ Κιμωλίων. Formulam ἐξ ὁμολόγων Feldm. restituit in tit. CIG II Add. 2561 b_{25} (sed cf. I. Magn. 105_{25}. Hi.), singularem ἐξ ὁμολόγου ap. Polyb. I 87, 9 et alibi legi monuit Uss. 6 Terminantur agri, quia optio datur hoc arbitrio Perensibus, utrum in sympolitia cum Melitensibus permanere an ab eis secedere (ἀποπολιτεύειν v. 16) velint, ne si hoc praetulerint statim nova lis de finibus oriatur. Ceterum hos terminos (cum fere nullus ex locis commemoratis tum aliunde notus esset) definire post infelicissimum Rangabéi conatum, qui ne perspexit quidem hic non integrum orbem quo ager cingeretur sed eam modo partem finium qua Perensium territorium Melitaeense attingeret describi,‘ et post Bursiani quaestionem unus ausus est Staeh., qui tota regione peragrata nomina fluminum antiqua recognovit, loca montesque definivit, terminos delineavit, formam terrae Melitaeensis in tabula (VII) addidit. 7 ‚ὥς = οὗ, *vgl. Heruerden* Lex. suppl. II 1640‘ Staeh. 8 Europum esse fluvium qui nunc *Buziotikos* audit collegit Staeh. 97. 9 ‚Hanc nominis formam habet Hesychius

νέμος[10] τὸ ἄγον ἐν τὰν Ἄ[μπε]λον, ἀπὸ τᾶς Ἀμπέλου κατὰ τῶν ἄκρων
10 ἐπὶ τὸ Ὕπατον, ἀπὸ |×τοῦ Ὑπάτου ἐν τὸν Κερκινῆ[11], ἀπὸ τοῦ Κερ-
κινέος ἐν |×τὰν Μύνιν, ἀπὸ τᾶς Μύνιος ἐν τὸν Εὐρωπόν, τοῦ Σκα-
πεταίου |καὶ τοῦ Εὐρωποῦ ἐν τὰν συμβολάν. τὰν δὲ δαμοσίαν χώ|-
ραν[12], τούς τε Καράνδας[13] καὶ τὰν Φυλιαδόνα[14], μὴ ἀποδόσθων Με|-
15 λιταεῖς, ὥστε πατρώιαν ἔχειν τὸν πριάμενον[15], πολιτευόντω[ν] | Πηρέων
μετὰ Μελιταιέων, ἀλλὰ κατ' ἄνπαλον[16] μισθούντω κα|θὼς καὶ τὸ
πρότερον. εἰ δέ κα ἀποπολιτεύωντι[17] Πηρεῖς ἀπὸ Μελ[ι]|ταέων, περὶ
μὲν τᾶς χώρας ὅροις χρήσθων τοῖς γεγραμμένοις, καὶ ἔ|χοντες ἀπο-
πορευέσθων βουλευτὰν ἕνα[18], καὶ τὰ δάνεια συναπο|τινόντω, ὅσα κα

Ἐλιπεύς· ὁ Ἐνιπεὺς ποταμός, cum reliqui scriptores inde ab Homero λ 238. 240 Ἐνιπεύς scribant. Strabo VIII 356 manifesto aliam nominis formam affert; sed utrum Ἐνισέα retinendum cum Kramero, an (ut videbatur Bursiano Geogr. I 76, 3) Ἐλιπέα emendandum sit, difficile est diiudicatu.' Hodie Elipeus vocatur *Chiliadiotikos*, Staehl. 97; ille exstat etiam in tit. Bull. Hell XXV 1901, 337_{27}. **10** I.e. τόπος δασύς, ἐπιτήδειος εἰς νομήν, Eust. ad Hom. Λ 480. Uss. **11** Cercineus idem videtur qui nunc *Gurio-tikos*, Staeh.; ille redit in tit. Bull. 1901, 337_{24}. **12** ‚Ager qui ante coniunctam utramque civitatem publicus populi Perensium fuerat. Hic sane sympolitia totius civitatis factus erat, ac populus Melitaeensis tum de eo venumdando cogitasse videtur. At obloquebantur Perenses, ne si quando suam rempublicam rursus ab illis divisissent agro illo sibi carendum esset. In summa rei hac quidem de controversia, quae omnium gravissima fuisse videtur, secundum Perenses iudicaverunt arbitri ab Aetolis dati.' F. et Dttb. Contra Staeh. 89 (et Uss. 8) iure paulo aliter cogitat: ‚*den Pereern . . wurde für die Dauer der Sympolitie die Mitbenützung für das ganze Gemeindeland gesichert, . . aber im Fall der Trennung behielt Perea nur den innerhalb der ihm bestimmten Grenzen (v. 17) liegenden Teil, . . mit dem übrigen . . konnte dann Meliteia anfangen was es wollte (sc. verkaufen).*' **13** Carandas nunc *Grintja* esse statuit Staeh. 97. **14** Phyliadonem intellegit idem v. d. *Morjes*. Ceterum ethnicum Phylladonii (sic) recurrit in tit. Bull. 1901, 337_{18}. **15** Cf. n. 332^{6}: ‚i.e. eodem iure ac si a patre hereditate accepisset' et tit. Pharsalium ibi allatum. **16** ‚ἄνπαλος substantivum ab ἀνὰ et πάλλω derivatum, vicissitudinem designans, a Boeckhii (ad Pindari Ol. VII 110) vituperatione vindicavit F. monuitque, manifesto hac formula a venditione, qua in omnem aetatem dimitteretur dominium agri, distingui locationem qua ad tempus modo huic modo illi fruendus permitteretur. **17** Arbitrorum demum sententia hoc concessum est Perensibus, ut si vellent discederent ex civitatis communione quam cum Melitaeensibus fecerant. Nam per se haec communio non poterat dissolvi nisi consentientibus utrisque. **18** Aetolorum consilium commune ita compositum fuisse, ut singulae civitates senatores mitterent, atque exiguae quidem, ut Perenses, singulos, ampliores, ut Melitaeenses,

20 ἁ πόλις ὀφείλῃ, κατὰ τὸ ἐπιβάλλον μέρος | τοῦ βουλευτᾶ 19, καὶ ἐμ-
φερόντω τὰ ἐ[ν] τοὺς Αἰτωλοὺς γινόμε|να κατὰ τὸν βουλευτάν 20.
ἀποδόντων δὲ οἱ Πηρεῖς τὰς δεκάτας | τὰς γινομένας τοῖς δανειστᾶς 21,
ἃς ὀφείλοντι ἐτέων τριῶν, ἀ|ναβολὰν λαβόντες ἔτη τρία. ὅσα δὲ καὶ
πρότερον ἐλάμβανον 22 ο[ἱ] | Πηρεῖς πὰρ τᾶς πόλιος κατ' ἐνιαυτόν,
25 τοῖς τε ἀρχόντοις ἀργυρίου | μνᾶς τρεῖς 23 καὶ κάρυκι στατῆρας δέκα
καὶ εἰς τὸ ἔλαιον τοῖς νεανί|οις (sic) στατῆρας δέκα 24 καὶ εἰς τὰν θυσίαν
τῶν Σωτηρίων 25 στατῆρας πέντε, | καὶ νῦν λανβανόντω, καὶ τὰ λοιπὰ

---

plures, ex hoc titulo cognitum est. Quod et hic et v. 32. 33 et frequenter apud scriptores totum quidem consilium συνέδριον vocatur, singuli vero senatores βουλευταί, id nihil habet miri, siquidem etiam de singularum civitatum senatu (βουλή) vocis συνέδριον usus inferiore aetate perfrequens est. At iure meritoque Feldm. negavit, ad idem consilium Aetolorum etiam ἀποκλήτων appellationem referendam esse', quos ex toto senatu delectos (Liv. XXXVI 28. 8) *sanctius consilium* (Liv XXXV 34, 2) corpusque longe minus effecisse; cf. Swoboda Staatsalt. 361. 19 ‚Ea proportione numerorum quae inter unum senatorem Perensem et plures Melitaeenses intercedebat, omne aes alienum civitatis coniunctae dividendum erat.

20 Idem quod de aere alieno (not. 19) etiam de tributo Aetolis pendendo praecipitur. Sed ex voce ἐμφερόντω (εἰσφερόντων) merito collegeris nulla ordinaria vectigalia Aetolos singulis civitatibus imposuisse, sed per belli modo tempora εἰσφορὰν decerni solitam esse. 21 Suum aerarium pagum Perensium habuisse recte hinc collegit F., nam hoc aes alienum iam contractum fuisse quo tempore sympolitia fieret minime credibile est, quia sic cum reliquis civitatis rebus in coniunctam Melitaeensium et Perensium rempublicam transire debuerat. Ceterum cur δεκάται, non τόκοι hic appellentur usurae non perspicit Dttb. 22 Iam ante hanc sententiam Melitaeensium civitas Perensium pago, qui suum aerarium habebat (not. 21) has quae statim enumerabuntur pecunias quotannis pependerat. Quas quod hic constituitur ab arbitris ut etiam in reliquum tempus pendant, id indicio est, Melitaeenses id ne facerent recusasse, sed apud arbitros causa cecidisse. 23 Ne nimis mirum videretur, archontes salarium accepisse, F. monuit Perensium archontes quamdiu sympolitia manebat non summum civitatis magistratum, sed pagi magistros fuisse. At cf. Aristot. Ἀθ. πολ. 29, 5 τὰς δ' ἀρχὰς ἀμίσθους ἄρχειν ἁπάσας ἕως ἂν ὁ πόλεμος ᾖ, πλὴν τῶν ἐννέα ἀρχόντων καὶ τῶν πρυτάνεων οἳ ἂν ὦσιν· τούτους δὲ φέρειν τρεῖς ὀβολοὺς ἕκαστον τῆς ἡμέρας. 24 Perexigua est haec summa, siquidem olei χοῦς Pseudo-Aristotelis (Oec. II 1347a_{35}; Boeckh Staatsh. I³ 125) aetate Lampsaci tribus drachmis Atticis constitisset.' 25 De sacrificio Pereae peragendo, non de victimis Delphos ad illa celeberrima Soteria (n. 402 not. init., 424 al.) mittendis recte haec intellegit F., sed tamen conexus quidam huic sacrificio intercedat cum Soteriis Delphicis; neque improbabiliter statuit Dttb., tum institutum fuisse ut, quo tempore illa sacra

ἐπιμελέσθω ἁ πόλις τῶν Μελιτα|έων τῶν κοινῶν ἐμ Πηρέοις καθὼς καὶ τὸ πρότερον. νόμοις δὲ χρή|σθων Πηρεῖς τοῖς αὐτοῖς καὶ Μελι-
30 ταεῖς, τὰς δὲ ἐν ἀγορανόμοις[26] δίκας γινομέ|νας Πηρέοις ποτὶ Πηρεῖς κατὰ τετράμηνον[27] δικαζόντω ἐμ Πηρέοις[28] οἱ ἐγ Με|λιτείας ἀγορανόμοι. ἀναγραφήτω δὲ ταῦτα ἐν στάλας ἔν τε Μελιτείαι | καὶ ἐν Δελφοῖς[29] καὶ ἐν Καλυδῶνι καὶ ἐν Θέρμωι. μάρτυρες· τὸ συνέδριον ἅ|παν[18] τὸ ἐπὶ γραμματέος[30] Λύκου, καὶ οἱ προσστάται[31] τοῦ συνεδρίου [Πει]|θόλαος Σπάττιος[32], Δύσωπος[33] Ἀπολλωνιεύς[34], καὶ
35 ὁ γραμματεὺς [Λύ]|κος[35] Ἐρυθραῖος[36], καὶ ὁ ἱππάρχας Ἀλέξων Ἑρμάττιος[37], Πανταλέω[ν Πε]|τάλου[38] Πλευρώνιος, Νικόστρατος Νικοστράτου Ναυπάκτιος, | Δαμόξενος Θεοδώρου Ἡρακλεώτας[39].

Delphis fiebant, in unaquaque civitate Aetolica sacrificium eodem nomine eisdem Diis offerretur. **26** ‚Magistratus hic de levioribus rebus quae ad commercia fori spectarent, nullis adhibitis iudicibus ipse cognoscebat. F. **27** Eadem anni in tria quaternorum mensium spatia divisio Erythris usitata erat (n. 410_3). **28** Cum Perenses partem civitatis Melitaeensium efficerent, omnia ordinaria iudicia Meliteae fieri debebant; sed ne illi propter minimi momenti res semper illuc migrare cogerentur, ter per annum ut aediles Melitaeensium Pereae conventus haberent institutum est. Eodem consilio Athenis constituti sunt οἱ κατὰ δήμους δικασταί (cf. Aristot. Ἀθ. πόλ. 53, 1).‘ **29** Cf. tit. *A* fin. Exemplaris Delphici versus octo initiales aetatem tulere. **30** Scriba publicus foederis Aetolorum, qui proximum post praetorem et hipparchum locum inter summos magistratus tenebat (Polyb. XXI 32, 10 χωρὶς στρατηγοῦ καὶ ἱππάρχου καὶ δημοσίου γραμματέως). Supra est Lycus scriba ἐπώνυμος ascriptus, proximo versu (34) idem testis exstat. **31** Praesides senatus sunt duo, nam perperam Uss. et Vi. etiam duos magistratus et tres privatos testes qui hos duumviros excipiunt inter προστάτας numerant (Bergk Zeitschr. f. Alterth. 1847, 1095). F. **32** Civitas ignota. [Πει]θόλαος supplevi (pro rarissimo [Ὀρ]θόλαος). **33** Hoc nomen inauditum, quod l.l. errore pro Λύκωπος (cf. n. 597^3) lectum conieci, teste Wilhelmo in lapide est (Goett. GA l.l.).

34 Cf. Λάμιος Ἀπολλωνιεύς hieromnemo c.a. 202 (ἅ. Φιλαιτώλου), Or. Gr. I. 234 et Μένανδρος Τιμαίου Ἀπολλωνιεύς testis a. 189, W.-F. 361_8; intellegendum videtur castellum Aetolorum prope Eupalium Locridis situm (Liv. XXVIII 8, 9); de oppido in insula aliqua ex Echinadum numero (Steph. Byz. s. v.), quod Dttb. praefert, valde dubito. **35** Suppl. Pw. (l.l. 1894, 833^6) et Wilh. l.l. De Lyco cf. not. 30. **36** Cf. Liv. XXVIII 8, 8: *ad Erythras Aetolorum, quae prope Eupalium sunt* (Pw. l.l. 1897, 788). Sed etiam Erythrae ad Thermopylas sitae in censum veniunt, cf. n. 413^8.

37 Cf. popularis Λύκος Ἀρίστωνος Ἑρμάττιος, manumissor a. 175, W.-F. 178_4. Situs oppidi ignoratur. **38** Supplevi l.l. 1894, 833^6. De hoc Pantaleonte II cf. tit. A^1. Ceterum editores recte monuerunt, privatis testibus hic patronymica ascribi, magistratibus non item, quia hi iam ipso

officii vocabulo satis ab aliis cognominibus distinguerentur. 39 Heracleam ad Oetam a. 280 sibi adiunxerunt Aetoli (Paus. X 21, 1); urbem a. 191 a M'Acilio captam post a. 189 recuperaverunt, cf. Pw. Jahrbb. 1897, 762; Beloch Herm. XXXII 668; Swoboda Staatsalt. 339[1] contra Dttb. Herm. XXXII 163; XXXIII 327. Ceterum huius testis pater est Theodorus Damoxeni f. Heracleota proxenus Hestiaeensium c.a. 232, n. 492$_{23}$.

547. Athenienses Demaenetum praetorem laudant post a. 211/0. Eleusine, nunc in museo Eleusinio. Ed. Philios Ἐφ. 1887, 1. Nova fragmenta adiecerunt Philios Ἐφ. 1890, 85 (v. 54—65) et Skias Ἐφ. 1897, 41 n. 12 (v. 54—60 init.). Praeter novissimum fragm. ed. IG II 5, 619 *b* (Syll.[2] 246; Michel 609; Nachmanson Att. I. 58). Omnia coniuncta IG[2] 1304. Cf. Stschukareff Bull. Hell. XII 1888, 69. [*Κί*]

θεοί. | ἔδοξεν Ἀθηναίων τοῖς τεταγμέ[νοις] ἐ[ν Ἐλευ]σῖνι καὶ Πανάκτωι
κ[αὶ] | Φυλεῖ καὶ τοῖς ὑπαίθροις· [ἐπε]ιδὴ Δ[ημ]αίνετος διατελεῖ εὖ|-
5 νους ὢν τῶι δήμωι καὶ εἰς [δσ]ας αὐτὸν λ[ειτ]ουργίας κεχειροτόνη|κεν
καλῶς καὶ ἐνδόξως ἐξῆχεν καὶ πρός τ[ε τ]ὸ κοινὸν τῶν Αἰτωλῶν |
πλεονάκις ἐπρέσβευσε[ν[1], ὁ]μοίως δὲ καὶ π[ρὸ]ς τὸν βασιλέα Φίλιπ-
πον[2], | ὅπως ἂν παρ' ἑκατέρων τῶι [δ]ήμωι ἥ τε φιλί[α κ]αὶ ἡ εἰρήνη

Litterae ΕΙΡΞΣ non στοιχηδόν. V. 1. 51. 52 maioribus litteris exarati.

1 Aetolos et Philippum regem tum inter se bellum gessisse, Athenienses neutrius partis fuisse ideoque utrorumque violentiam eis timendam fuisse, sed Demaeneti legati ope pacem et securitatem terrae Atticae ab utrisque feliciter defensam esse videmus. Quam rerum condicionem ex toto Philippi regno non cadere nisi in bellum sociale (a. 220—217) recte monuit Stschuk. Namque inde ab a. 200 ipsi Athenienses internecivo bello a Philippo petiti non poterant legationibus ab eo pacem impetrare; quod etiam a. 211—205 contra illum cum Attalo, Ptolemaeo, Aetolis, Rhodiis, Cretensibus bellasse Athenienses dicit Stsch., sane errare videtur; nam ad quos provocat scriptorum locos, ex eis Pausanias I 36, 5 manifesto ad res a. 200 et eis qui proxime insecuti sunt gestas spectat (vide Hitzigii et Bluemneri commentarium), Livius vero haec habet XXVII 30, 4. 5: *eo legati ab rege Aegypti Ptolemaeo Rhodiisque et Atheniensibus et Chiis venerunt ad dirimendum inter Philippum atque Aetolos bellum. adhibitus ab Aetolis et ex finitimis pacificator Amynander rex Athamanum. omnium autem non tanta pro Aetolis cura erat, ferociore quam pro ingeniis Graecorum gente, quam ne Philippus regnumque eius rebus Graeciae, grave libertati futurum, immisceretur.* Hinc quomodo colligi potuerit, Athenienses tum belli socios Aetolis contra Philippum affuisse, non assequor. Ac tamen ne de huius quidem belli temporibus recte cogitari concedo, quandoquidem tum temporis praeter Philippum et Aetolos etiam Romani legationibus adeundi fuerunt. Dttb. 2 Demetrii filius, qui regnavit 220—179.

διατηρῆ|ται καὶ μηδ' ὑ[φ]' ἑνὸς περι[σ]πωμένη ἡ πόλις [ἀ]ποκαταστα-
θεῖ εἰς | τὴν ἐξ ἀρχῆς εὐδαιμονίαν, οὔτε κακοπά[θι]αν οὐδεμίαν οὔτε
10 κί[ν]|δυνον ὑποστελλόμενος, ἀλλὰ καὶ λόγωι κ[α]ὶ ἔργωι τὰ συμφέ-
ρον|τα πράττων[3] τεῖ πατρίδι, ἀνθ' ὧν αὐτὸν ὁ δῆ[μ]ος ἐπείνεσέν[4] τε
πλεο|νάκις καὶ ἐστεφάνωσεν χρυσῶι στεφάνωι, χάριν ἀξίαν ἀποδιδοὺς |
[τῶ]ν ε[ὐ]εργεσιῶν τῶν εἰς ἑαυτόν· χειροτον[η]θεὶς δὲ στρατηγὸς | ἐπὶ
219/8 τὴν χώραν τὴν ἐπ' Ἐ[λε]υσῖνος τὸ μὲν [πρῶτον ἐπὶ Χ]αιρεφῶντος |
15 ἄρχοντος[5] καλῶς κα[ὶ ἀξί]ως αὐτοῦ ἐξ[ήγαγεν] τὴν [ἀρχὴν το]ῖς τε |
νόμοις [ἀκο]λούθως [καὶ τ]οῖς ψηφίσμ[ασιν καὶ] πᾶσαν πρόνοιαν π[οι]|-
ούμενος [καὶ] ἐπιμ[έλ]ειαν τοῦ [μη]θ[ὲν μηδαμο]ῦ ἀδίκημα μήτε ἐ[ν] |
τεῖ χώραι μ[ήτ]' ἐ[ν] τοῖς φρουρίοις γε[νέσθαι]· ὡσαύτως δὲ καὶ πά|-
215/4 λιν χειροτ[ον]ηθεὶς τὸ δεύτερον ἐπὶ [τὴν αὐ]τὴν χώραν ἐπὶ Διο|-
20 κλέους ἄρχ[ο]ντος[5] διετέλεσεν ὑπερτιθέ[με]νος ἑαυτὸν τεῖ τ[ε][6] | πρὸς
τὴν φυλακὴν ἐπιμελ[ε]ίαι καὶ τεῖ π[ρὸς τ]οὺς ὑφ' ἑαυ[τὸν τε]|ταγμένους
[φιλ]οτιμίαι· χειροτονηθεὶς [δὲ] καὶ τὸ τρίτον στρα|τηγὸς ἐπὶ τ[ὴν] χώραν
211/10 τὴν [ἐ]π' Ἐλευσῖνος [ἐπὶ] Αἴσχρωνος ἄρχον|τος[7] τῆς τε [φυ]λακῆς
25 ἐφρό[ν]τισεν τῆς χώρ[α]ς κ[α]ὶ τῶν φρουρίω[ν], | καθάπερ [καὶ ἐ]ν τοῖς
ἔνπρο[σ]θε χ[ρ]όνοις. γινομένης δὲ καὶ | τῆς πανη[γύρε]ως τῶν Ἐλευ-
σ[ι]νίω[ν] τῶμ μεγάλων[8] ἐν τοῖς ἔτε|σιν οἷς ἐστρατήγηκεν[9], ἔθυσεν
ταῖς θεαῖς μετὰ τῶν ἐξ Ἐ|λευσῖνος περὶ τ[ῆ]ς τοῦ δήμου σωτηρίας·

---

3 ΠΙΑΤΓΩΝ. 4 Cf. Meisterhans Gramm.[3] 171 not. 1428.

5 Cum omnia haec secundum temporum ordinem disposita sint, Chaerephonta, Dioclem, Aeschrona archontes utique non multo post bellum sociale in magistratu fuisse recte statuit Stsch. Dioclem Ol. 141, 2 = a. 215/4 archontem fuisse probavit Kirchner Goett. GA 1900, 447. Iam verba huius tituli v. 24 γινομένης δὲ καὶ τῆς πανηγύρεως τῶν Ἐλευσινίων τῶν μεγάλων ἐν τοῖς ἔτεσιν οἷς ἐστρατήγηκεν Stschuk. et Kolbe Att. Arch. 69 recte interpretati statuerunt τὴν πανήγυριν τῶν Ἐλευσινίων τῶν μεγάλων = τὴν πεντετηρίδα τῶν Ἐλευσινίων (Aristot. Ἀθπ. LIV 7. Cf. not. 8) in unamquamque ex tribus Demaeneti praeturis incidisse. Itaque cum Diocles secundo Olympiadis anno in magistratu fuerit, archon Chaerephon Ol. 140, 2 = 219/8, Aeschron Ol. 142, 2 = 211/0 assignandus erit. 6 ΤΟΝΤΕΙΤΕ (ἑαυτὸν ἐν τεῖ πρός Phil.). 7 Cf. not. 5. 8 Idem quidem nomen non legitur nisi in titulo aetatis imperatorum Romanorum (IG III 663_7). Sed nihil aliud esse τὴν πεντετηρίδα τῶν Ἐλευσινίων, quae una cum earundem ferearum trieteride in rationibus epistatarum Eleusiniorum IG II 5, $834b_{46.47}$) commemoratur, rectissime statuunt Ph. et Stsch. Omnino autem probe tenendum est, in titulis Atticis Ἐλευσινίων nomen non usurpari nisi de ludis et certaminibus, cum illa sanctissima et nobilissima sacra anniversaria ut hic (v. 29) sic ubique sollenni μυστηρίων vocabulo indicentur. 9 Cf. not. 5.

ἐπεμελήθη δὲ καὶ | τῆς τῶν μυστηρίων [τελ]ετῆς[10] καθ' ἑκάστην στρα-
30 τηγίαν[11], ὅπως | μετὰ πάσης ἀσφαλε[ίας] συντελεσθεῖ· διετέλεσεν δὲ
καὶ | πρὸς τοὺς ὑφ' ἑαυτὸν [τετα]γμένους τῶν πολιτῶν ἴσον αὐτὸν | πα-
ρασκευάζων ἐν πᾶ[σιν ἀε]ὶ[12] καὶ ἀδωροδόκη[τ]ον· ἐπεμε|λήθη δὲ καὶ
τῆς τῶν ὀ[ψωνίων] διαδόσεως, σῖτό[ν] τε [π]α[ρ]ατι|θέμενος ἐξ ἑτοίμου
35 ὅ[πως ἔχ]ωσιν ὡς λυσιτελέσ[τα]τ[ον][13], | καὶ ἐν πᾶσι τοῖς ἔτεσι[ν αὐ]-
τοῖς προδιδοὺς[14] ἀργύριον εἰς | ἐσθῆτα, ἀεὶ προνοούμενο[ς τ]ῶν ὑφ'
αὐτὸν τεταγμένων τῆς | εὐσχημοσύνης, καὶ εἰς ταῦ[τ]α οὐκ ὀλίγα ἐκ
τῶν ἰδίων ἀνα|λίσκων, καὶ κοινεῖ πᾶσιν εὐχρηστῶν καὶ ἰδίαι ἑκάστου |
40 φροντίζων· ὅπως ἂν οὖν καὶ Ἀ[θ]ηναίων ο[ἱ] τεταγμένοι ἐν | τοῖς φρου-
ρίοις φαίνωνται [τ]ιμῶντες τοὺς εἰς τὸν δῆ|μον φιλοδοξοῦντας καὶ εἰς
ἑαυτοὺς φιλοτιμουμένους, | ἀγαθεῖ τύχει δεδόχθαι τοῖς τετ[α]γμένοις
τῶν πολιτῶν | ἐν Ἐλευσῖνι καὶ Πανάκτωι κ[αὶ Φυ]λεῖ καὶ τοῖς ὑπαί-
45 θροις, | ἐπαινέσαι Δημαίνετον Ἑρμ[οκλέου]ς Ἀθμονέα, καὶ στεφα|νῶ-
σαι αὐτὸν χρυσῶι στεφάνω[ι κατὰ] τὸν νόμον καὶ εἰκό|νι χαλκεῖ, καὶ
στῆσαι αὐτὴν ἐν [τεῖ] αὐλεῖ τοῦ ἱεροῦ· ἀνα|γορεῦσαι δὲ τὸν στέφανον
τοῦτ[ο]ν Ἀλώιων τῶι πατρίωι | ἀγῶνι· τῆς δὲ ποιήσεως τῆς εἰκό[ν]ος
καὶ τῆς ἀναγορεύσ[ε]ως ἐπιμεληθῆναι τὸν γραμματέα καὶ τὸν ταμίαν
50 καὶ τοὺς | εἰρημένους[15].

οἵδ' εἱρέθησαν ἐπὶ [τ]ὴν ἀνάθεσ[ιν] | τῆς εἰκόνος· [Κλ]ει-
τοφῶν Ἰφιστιάδης, Ξ[ε]νοφῶν Βερενικ[ίδης, --]|ης Παιανιεύ[ς, Νίκα]ν-
δρος Τυρμε[ίδης, --]

55 Ἀθη[να]ίων οἱ τε-
τ[αγ]μένοι ἐν Ἐ-
λευσ[ῖ]νι καὶ οἱ ὅπαι-
θροι Δημαίνετον
Ἑρμοκλέους Ἀθμο-
60 νέ[α] στρατηγήσαν-
τα ἐφ' ἑαυτῶν τρίς.

Ἀθηναίων	Ἀθηναίων
οἱ τεταγμένοι	οἱ τεταγμένοι
ἐν Πανάκτ[ω]ι	ἐπὶ Φυλεῖ
65 Δημαίνετον	Δημαίνετον
Ἀθμονέα.	Ἀθμονέα.

10 Cf. not. 8. 11 Cum mysteria annua fuerint, de annis 219/8, 215/4, 211/0, quibus Demaenetus praetura functus est (cf. not. 5) optime dici potuit καθ' ἑκάστην στρατηγίαν. 12 ἐν πᾶ[σι κα]ὶ ⟨καὶ⟩ Ph. Koe. Sed non est, cur lapicidam erroris insimulemus, quare supplevi ἀε]ί. Dttb.

13 Suppl. Koehler; vocem λυσιτελής hic idem significare, atque εὐτελής in sermone antiquioris aetatis, existimaverim. Cf. n. 495_{21}. Dttb. 14 Non donavit, sed in praesentia numeraviit pecuniam quae ex aerario publico ipsi restituerentur. Haec enim est vis verbi compositi. 15 Cf. not. 4.

---

548. △549. Urbi Sardium promantea, legato Sardianorum honores Delphici tribuuntur, c.a. 211. In muri polygonii parte *C—D* (ad *C*). Exordia versuum edd. Wescher-Foucart n. 451 et 452, textus integros Haussoullier Bull. Hell. V 1881, 398, 7 (Syll.² 484) et 402, 8 (Michel 262 et 273; Baunack GDI 2645/6); imagines titulorum lucis ope factas ed. Pomtow Jahrbb. Phil. 1894 tab. II, fig. III ad p. 526. Cf. Pomtow ibid. 1896, 758. Signum × indicat spatium vacuum. [*Pw*]

548 ἔδοξε τᾶι πόλει τῶν Δελφῶν σὺν ψάφοις ταῖς ἐννόμοις· ἐπειδὴ παρα-
γενόμενος | εἰς τὰν πόλιν ἁμῶν Ματροφάνης Μενεκράτεος[1], θεοπρόπος[2]
καὶ πρεσβευτὰς | παρὰ τοῦ δήμου τοῦ Σαρδιανῶν, τά τε ⟨τά τε⟩ ὑπάρ-
χοντα Δελφοῖς φι×λάνθρωπα | ἐκ παλαιῶν χρόνων[3] ποτὶ Σαρδιανοὺς
5 ἀνανεοῦται[4] καὶ ἐνφανίζεκιχ, ἂν ἔχοντι | εὔνοιαν πάντες ποτὶ τὰν πόλιν
τὰν ἁμετέραν, *vacant 23 l.* | ἀγαθᾶι τύχαι, δεδόχθαι· ἐπαινέσαι τὸν
δῆμον τὸν Σαχχρδιανῶν ἐπὶ τᾶι εὐνοίαι | ἂν ἔχει ποτὶ Δελφούς, καὶ
ὑπάρχειν αὐτοῖς τὰν δεδομέναν ἐξ ἀρχᾶς[3] παρὰ τᾶς | πόλιος τᾶς Δελ-
φῶν προμαντείαν καὶ ἀτέλειαν καὶ προεδρίαν καὶ τἄλλα [ὅσα] | καὶ τοῖς
ἄλλοις προξένοις καὶ εὐεργέταις. εἶμεν δὲ καὶ τὰν πόλιν τῶν Δελ[φῶν] |
10 πρόξενον[5] τᾶς πόλιος τᾶς Σαρδιανῶν, καὶ ἐπειδὴ ἀξιοῖ Ματροφάνης

Ex lapide lectiones Hauss. correxi: v. 2 Ματροφάνης pro Μητροφάνης; v. 3 et 5 τοῦ Σαρδιανῶν pro τῶν Σ., v. 12 παραγενέσκται pro παραγενΕ. \ται. V. 8 fin. supplevi [ὅσα] pro τἄλλ' ἃ. V. 10 fin. ad ἀποδέ[ξασθαι] Baunackii (per se improbabile) spatium non sufficit. V. 11 fin. emend. Dttb. pro δυνατο(ύ)ντων.

De aetate v. nott. 8 et 10. De promanteis quas Delphi urbibus tribuerunt cf. n. 17. 1 Cf. n. 549. 2 Qui mittitur ad oraculum consulendum, cf. Syll.² 660_8. H. 3 Verbis ἐκ παλαιῶν χρόνων (v. 4) et ἐξ ἀρχᾶς (v. 7) alludi ad promanteam illam, antiquitus (a. 543) Croeso Lydisque omnibus attributam, adnotavi ad tit. 7, quo illud decretum reficere studui. Pariter ad tit. 548 respicit Sardianorum plebiscitum anni 166, cuius mentio fit in tit. Delphico Or. 305 (ἐπειδὴ ὁ δᾶμος ὁ Σαρδιανῶν, φίλος καὶ σύμμαχος διὰ προγόνων ὑπάρχων τᾶς πόλιος [sc. Δελφῶν]); de quo v. infra post n. 654.

4 ἀνανεοῦται manifesto interpretandum ‚de renovatione rogavit' (*beantragte die Erneuerung*); alia notione ἐπανανεοῦσθαι περί usurpatum erat in tit. 295³.

5 ‚Magistratus Delphorum iura et officia proxenorum totius civitatis nomine in se recipiunt, quia proxenus privatus Sardianorum non erat, neque tamen sine proxeno sacra facere poterat legatus eorum (cf. not. 7). Cf. Bull. Hell. VII, 1883, 191, ubi in laterculo geographico Delphorum legitur ἐν Κυφαίρᾳ· ἁ πόλις.'

ἀποδε[ῖξαι] | τὸν προθύσοντα[6] διὰ τὸ μὴ ὑπάρχειν πρόξενον[7] Σαρδιανοῖς, οὐ δυνατ(ῶν) ὄντων [αὐ]|τῶν πλείον[ο]ς χρόνου παραγενέσ×ται εἰς τὸ μαντεῖον διὰ τὰς αἰτίας, | ἃς ἀπελογίσατο Ματροφάνης, προθύειν αὐτῶι τὰν πόλιν. *vacant versus duo*

549 Δελφοὶ ἔδωκ×αν Ματροφάνει Μενεκράτεος[8] Σαρδιανῶι αὐτῶι καὶ ἐ[κγό]|νοις προξενίαν, προμαντείαν, προεδρίαν, προδικίαν, ἀσυλίαν ἀτέ[λει]|αν, θεωροδοκίαν τῶν τε Πυθίων καὶ Σωτηρίων[9] καὶ τἆλλα ὅσα κα[ὶ τοῖς] | ἄλλοις προξένοις καὶ εὐεργέταις. ἄρχοντος Ἀ ν α ξ α ν δ ρ [ί δ] α[10],
5 βουλ[ευ|όν]των [Ἵ]ππωνος, Μνασιθέου, Νικία, Πολύωνος, Ἀτεισίδα.

---

6 προθύειν hic idem esse atque alibi κατάρχεσθαι putavere H. et Dttb.; quod iure impugnaverunt L. Ziehen Rh. Mus. LIX 1904, 401 et Stengel Herm. XXXXVIII 1913, 634, monentes etiam hic προθύειν interpretandum esse ‚*das Voropfer darbringen*'. i.e. ‚*dem Fremden durch .. eine bestellte .. Mittelsperson das Opfer, bzw. die Orakelbefragung zu ermöglichen.*' 7 ‚In fanis publicis nulli nisi civi sacra facere licebat, cf. μὴ ἐξεῖναι κατάρχεσθαι εἰς τὸ Ἡραῖον ξένῳ μηδενί Syll.² 565₃ [cui lectioni Hi. IG XII 7, 2₉ substituit κατά[γ]εσθαι, i.e. appellere], aut certe peregrino tum modo permittebatur, cum civis aliquis illa ‚*prima libamina*' deo obtulerat (ἢν ξένος ἱεροποιῇ τῷ Ἀπόλλωνι, προιερᾶσθαι [i.e. προθύειν, κατάρχεσθαι] τῶν ἀστῶν ὃν ἂν θέλῃ ὁ ξένος, Mileti, Syll.² 627₆. Thuc. I 25, 4: οὔτε γὰρ ἐν πανηγύρεσι ταῖς κοιναῖς διδόντες (Κερκυραῖοι Κορινθίοις) γέρα τὰ νομιζόμενα οὔτε Κορινθίῳ ἀνδρὶ προκαταρχόμενοι τῶν ἱερῶν κτλ.). At Delphis non, ut Mileti, unicuique civi id concedebatur, sed proxeno eius civitatis cuius erat peregrinus faciendum erat. H.' 8 Idem qui legatus in tit. praecedenti. Itaque decreta 548/9 in eadem contione esse facta apparet. 9 ‚*In den Pythienjahren gilt* 'τὰ Πύθια καὶ Σωτήρια' *als ein Fest* (*nicht*: καὶ τὰ Σωτήρια)', Pomtow Goett. GA 1913, 183 not.; A. Mommsen Delphika 224; Reisch mus. Gr. certam. 100. 10 Magistratum Anaxandridae in universum annis 217—205 attribuendum (cf. n. 452[10]) accuratius circa a. 211 posui Delph. Chron. *R-E* IV 2630. Ibidem docui hunc archonta esse clarissimum periegetam Delphicum Anaxandridam, quem Polemo impugnavit; cf. schol. Eur. Or. 1637: Πολέμων ἐν τῷ δ' τῶν πρὸς Ἀναξανδρίδην. Fragmenta collecta sunt FHGr. III 106 et ap. Weniger. De Anaxandr., Polemone, Hegesandro 12; cf. Maass De Sibyll. indic. 19; Susemihl I 665; E. Schwartz *R-E* I 2076. Libri inscripti esse feruntur περὶ τῶν συληθέντων ἐν Δελφοῖς ἀναθημάτων, at aut vereor ne haec inscriptio tantum ab argumento sit petita (cf. Theopompi Philippicorum librum notissimum περὶ τῶν συληθέντων ἐκ Δελφῶν χρημάτων) — servatur enim illa ap. unum Ps. Zenob. I 57 = Bodl. 207 neque in fabula ab eo narrata omnino agitur de donariis, sed de oraculis —, aut certe verbum συληθέντων delendum videtur (nam non συλᾶν ἐν, sed ἐκ dicendum), ut titulus aequet librum Alcetae περὶ τῶν ἐν Δελφοῖς ἀναθημάτων, de quo cf. n. 221 *C* et Delphica III 219. — Nomen periegetae erat Ἀναξανδρίδας Χαιρεφάνους, βεβαιωτήρ a. 197, W.-F. 376; senator erat c. 220

ἄ. Ξενοκλέος, archon c. 211, testis a. 196, βεβ. a. 193, testis a. 182. Avus Anaxandridas fuerat hieromnemo a. 273, n. 416; alii cognomines ante a. 149 Delphis non recensentur.

△550. Fano Chalcedonio Apollinis Pythaei ius asyli a Delphis datur, c. 213—203. Ed. Pomtow Klio XV p. 14, n. 38 (cf. etiam Fouill. III 1, p. 200 not. 1). [*Pw*]

Initium periit .... ΙΟΝ εἶμεν[1], ἀγαθᾷ[ι τύχαι], | [δεδ]όχθαι τᾶι πόλι τῶν Δελφῶ[ν, | τ]ὸ ἱερὸν τοῦ Ἀπόλλωνος το[ῦ] | Πυθαίου[2] τὸ ἐν τᾶι
5 Καλχαδο|νίαι[3] ἄσυλον καὶ φύκτιμον[4] ε[ἶ]|μεν ἀπὸ πάντων, ὦι[5] ταὶ στᾶ|λαι ὁρίζοντι, κατὰ τὰν τοῦ | θεοῦ μαντείαν. ἀγγράψαι δὲ | τὸ ψάφισμα
10 τόδε ἐστάλαν λ[ι]|θίναν καὶ ἀνθέμεν ἐν τὸ ἱε|ρὸν τοῦ Ἀπόλλωνος. |

vacat versus unus

×××Ῥοδοκλῆς Ἡροδώρο(υ) Βοιώτιος | ἐπεμελήθη[6].

Cum a. 202 Philippus rex urbes Chalcedona, Lysimachiam, Cium φίλων ὑπαρχόντων καὶ συμμάχων Αἰτωλῶν .. expugnavisset, ἀποσπάσας ἀπὸ τῆς τῶν Αἰτωλῶν συμμαχίας (Swoboda, v. infra), titulum supra positum ad eam aetatem l.l. rettuli, qua Chalcedon isopolitia cum Aetolis-Delphis erat coniuncta. De initio quidem huius amicitiae vv. dd. valde inter se dissentiunt, sc. ab a. 241 usque ad 203, sed l.l. annos 213 aut 208 praetuli (contra Niese II 581 de a. 203 cogitat). Accuratiora vide ap. Swoboda Staatsalt. 350[5]. 1 Hi. cogitat de [λῶιον καὶ ἄμει]γον εἶμεν, cf. τὰν μαντείαν v. 8; sed possis etiam supplere; [ἐπειδὴ -- ἁ πόλις τῶν Καλχαδονίων -- παρακαλεῖ, τὸ ἱερὸν τ. Ἀπόλλ. τ. Πυθ. ἄσυλον καὶ φύκτι]μον εἶμεν, cf. repetitionem solitam v. 4/5. 2 Forma Πυθαῖος (alibi Πυθαιεύς) adhuc negata hoc titulo comprobatur. Apollo Pythaeus Megaris colebatur, cuius urbis colonia Chalcedon erat, ubi etiam Pythia agebantur (*R-E* II 66). 3 Fanum et oraculum Chalcedonium cum raro commemoretur neque apud antiquiores auctores qui huius urbis mentionem fecerunt (Herod. IV 84. 144; Thuc. IV 75; Xen. Anab. VI 6, 38; VII 1, 20; 2, 24. 26 al.) unquam nominetur, sequitur, illud fanum his demum annis (sc. 213—203) seu conditum seu redintegratum esse. 4 Altera parte saec. III delubris haud paucis ius asyli Delphicis oraculis et decretis tribuitur vel confirmatur, cf.: a. 242, Smyrnae fano Veneris Stratonicidis n. 470[1] et Or. 228; a. 206, Magnesiae Maeandr. Dianae Leucophryenae n. 557/62; a. 205/1, Tei Dionyso (sine oraculo) n. 565; a. 202, Alabandae (Antiochiae ἐκ τοῦ Χρυσαορέων ἔθνεος) Iovis Chrysaorei et Apollinis, v. ante n. 579; fin. saec. III, Cyzici Syll.[2] 791. Postea cf. a. 182, Pergami n. 630; a. 180 (renovatum) Abis Ptoïo n. 635. Antiquissimis vero temporibus: Sami Heraeo et Coi Asclepieo ius asyli donatum esse Tac. Ann. IV 14 tradit. 5 ὦι = ᾷ, ᾗ, *wie, auf welche Weise*', Ruesch Delph. Gramm. 259. Cf. tit. 629_{17} sq.: καὶ καθάπερ ὁ βασιλεὺς Εὐμένης ἀνακαλεῖ τὸ τέμενος .. ἄσυλον καθώς κα ὁρίξῃ κτλ. Et hanc et formas ἀγγράψαι, ἐσταλαν, ἀνθέμεν a Rhodocle Boeoto (v. 12) profectas esse puto. 6 V. 12 neglegentius incisus, sed eadem manu postea additus. ἐπεμελήθη, sc. τῆς ἀναγραφῆς, cf. n. 521_{43}.

551. Machanidas Spartae tyrannus a. 210—207. Spartae. Edd. Ross (et C. Keil) Arch. Aufs. II 667 (LeBas-Foucart II 162 *e*; Syll.² 252; Michel 1073; SGDI 4431); IG V 1, 236. [*Hi*]

Μαχανίδ|ας[1] ἀνέθη|κε τᾶι Ἐλευ|σίᾳ[2].

1 Haud improbabiliter Rossius coniecit hunc esse Spartae tyrannum. 2 Laconicam formam nominis eius esse, quod vulgo Εἰλείθυια, in titulis vero permultis modis scriptum est et barbarum potius numen indicare videtur; cf. W. Schulze Quaest. ep. 260; v. d. Loeff De ludis Eleusin. 1903; Malten Arch. Jahrb. XXVIII 1913, 40.

Attali I ex reditibus Aegineticis donarium a. c. 210—197. Or. 281; cf. 287.

552. Philippi regis ad Abaeos epistula, a. 208. (Abis in Phocide) olim *Bogdanos*, deinde *Kalopodi*. Edd. Bilco Bull. Hell. VI 1882, 171 (Michel 42); Dittenberger IG IX 78 (Syll.² 253). [*Hi*]

βασιλεὺς Φίλιππος[1] | Ἀβαίων τῶι κοινῶι[2] | χαίρειν· οἱ παρ' ὑμῶν |
5 πρεσβευταί, Ἀμεινίας, | Παγχαρίδας, Σώτιμος, | Ἀρχέδαμος, Εὐάνωρ,
Ἀρχί|ας, Νικόβουλος, ἀποδόν|τες τὸ ψήφισμα διελέγη|σαν, ὅπως ὑπάρ-
10 χηι ὑμῖν | τῆς ἱερᾶς χώρας ἡ ἀτέλε[ια] | καθὰ καὶ πρότερον. καὶ διὰ |
τὸν θεόν[3] οὖν καὶ ὑμῖν βουλό|μενος χαρίζεσθαι γέγρα[φ]α τῶι Ἡρα-
15 κλείδηι[4] μὴ ἐνο[χ]λεῖν ὑμᾶς. ἔρρωσθε. | [ἔ]τους γ' καὶ ι', Ὑπερβε-
ρεταίου.

1 Ex scripturae ratione apparet, Demetrii, non Amyntae filium indicari. B. Mensis Hyperberetaeus anni eius regni tertiidecimi (v. 16) respondet mensium Augusti et Septembris a. 208 partibus. 2 Tum cum Philippus Aetolos prope Lamiam bis vicisset (Liv. XXVII 30, 2), pars exercitus usque in Phocida penetrasse videtur duce Heraclide. Nam expeditio Phocica a Polybio X 42, 2 et Livio XXVIII 5 sqq. narrata hic in censum non venit cum quia ei Polyphantas, non Heraclides praefuit, tum quia posteriore demum anno (a. 207) facta est. 3 Abis ἦν ἱρὸν Ἀπόλλωνος πλούσιον Hdt. VIII 33. 4 Duo huius nominis duces in exercitu regis fuerunt Gyrtonius (Polyb. XVIII 22, 2) et Tarentinus (Pol. XIII 4, 4). B.

△ **553. Polyarchides, hieromnemo Chius, ab Amphictyonibus Delphicis honoratur, a. 208.** Ed. Homolle Bull. Hell. XX 1896, 620, n. 1 (GDI 2528). De tempore cf. Pomtow *R-E* IV 2630. [*Pw*]

Titulus pertinet ad *cl. IX* Amph., quae 11—12 Aetolos cum 3—4 asseclis complectitur, cf. n. 538 not. Pro Thessalo uno (Pharsalio) in titt. 539 et 545 hic duo inter Aetolos comparent: Haemoniensis v. 3 et Gomphensis v. 5, unde suffragia Aetolorum aucta (12 pro 11, n. 545) vide-

[ἄρχοντος ἐ]ν Δελφοῖς Βαβύλου[1], ἱερομναμον[ούντων· Αἰ]τωλῶν (12)
Χλ(α)ινέα[2] Καλυδωνίου, [Μ]ενίσ[κου[3] | _ c. 8 l _ Ἡ]ροδότου[4] Αἱμονιέος,
Πυρρανθί[ου . . . . . | . . . , . . . ἀν]δρου Θυρισκαίου[5], Λέωνος Λ[ι]μν[αίου, |
5 _ c. 6 l _ Γομ]φέως, Δάμωνος Κυτινιέος, [_ c. 9 l _ | _ 8 l _, Ἀρ]χίππου
Μελιταιέος, Φιλ[αχα]ίου Κοριο[. . ., | _ 8 l _ ω]νος Ὑαίου[6]· Χίων Πο-
λυαρχίδου· [Δ ε λ φ ῶ ν][7] Ο[. | . . . . . , ... α]γόρα· Ἀθαμάνων Θευ-
10 δότου[8] [_ c. 8 l _ | . . . , γραμμα]τεύοντος τοῖς ἱερομναμόνοις [. . . . . | _ c. 8 l _
έ]ος, ἔδοξε τοῖς Ἀμφικτιό[νοις· ἐπειδὴ | Πολυαρχίδ]ης Ἑρμάρχου
Χῖος[9], ἀποσ[ταλεὶς ἱε]ρομνάμων ὑπὸ τᾶς πό]λιος τᾶς Χίων, [τά τε
κα]τὰ τὰς θυσ]ίας καλῶς καὶ λαμπ[ρῶς συνετέ]λεσεν] κτλ., reliqua
omnia inde a verbo Χῖος (seu servata seu supplenda) accuratissime consentiunt cum tit. 545 11–31, exceptis nomine v. 39 [Πολυαρχίδ]ην Ἑρμάρχου et his fere minutiis: v. 20 διέλυσεν pro -σε (v. 18 n. 545); 23 ἐν τὰν πΑ_ . ν, unde certissime π[όλι]ν restituendum (πα[τρίδα?] Hom.), pro εἰς τὰ|μ πόλιν

licet sunt declaranda. De Thessalis cf. n. 539 not., 545[3] et quae exposui Jahrbb. Phil. 1897, 807. 840 (item Beloch III 2, 339; Walek 134); cf. etiam n. 509[3]. 1 Babylo annum 208 attribui Jahrbb. Phil. 1897, 807. Hoc enim anno ‚*verhandelt Amynandros der König der Athamanen* [quorum hieromnemo, unus adhuc notus, v. 8 recensetur] *im Namen der Aetoler als Vermittler zwischen diesen und König Philipp* (Liv. XXVII 30, 4; App. Mac. 3)' Wilcken *R-E* I 2004. Anno vero 206 iam idem Amynander ad Philippum transiit, cf. Niese II 500. Aetolos igitur gratias agentes Athamanibus hoc suffragium ipso anno 208 tulisse verisimillimum est. 2 Ex Polybio suppl. Hom., ‚*la copie porte* ΧΑΙΝΕΑ'. Idem haud dubie Aetolus qui hieme a. 211/10 clarissimam orationem Spartae habuerat, Polyb. IX 28—31; cf. adnot. marg. in cod., et ibid. 31, 7; 36, 2; 37, 4 (Niese II 482). 3 Suppl. Baunack GDI. 4 Supplevi [Ἡ]ροδότου (pro _ _ φοδότου) et Πυρρανθί[ου]. Sed lectio Ἀρμενιέος (cf. urbem Ἀρμένιον), ut pridem emendavi Jahrbb. Phil. 1897, 807, stare non potest. Nam Haemoniam eandem esse atque Pelasgiotidem cum Plinius n. h. IV 14 tradat, ethnicum Αἱμονιεῖς, quod saepe pro Thessalis usurpari notum est (Kern *R-E* VII 2220), haud dubie supra recte se habet et ad regionem Pelasgiotidis spectat. 5 Idem ethnicum Θυρισκαίου ceteroquin ignotum exstat n. 554$_2$. 6 De Hyaeis Locrensium Ozolarum cf. n. 598[16]. 7 Suppl. Hom., in exemplo est . Υ . . . . Ο. 8 De hoc uno hieromnemone Athamanum adhuc noto cf. not. 1. Si exemplum iam pluribus locis correctum hic quoque mutare liceat, praeferam Θευδώρου [Ἀργεθι|έος], qui regulus commemoratur a. 205/1 (cf. n. 564[1]) in titulo LeBas-Wadd. 83, reviso a Wilhelmo Goett. GA 1898, 217: Ἀθαμάνω[ν. | β]ασιλεὺ[ς Θ]εόδωρος [κα]ὶ Ἀμύναν[δρ]ος Τηΐων τῆι βουλῆι καὶ τῶι δήμωι χαίρειν. Eundem intellegendum censeo in proxenia Dodonae reperta GDI 1341: θεὸς τύ[χα. Θε]όδωρον Στομίου Ἀρ[γε]θιῆ Μολοσσοὶ πρόξε[νον] ἐποίησαν κτλ. 9 De simillimis decretis in honorem Chiorum factis cf. n. 545 cum not. 14; tertium habes in tit. 579.

(v. 20); 25 [τὸ ἔθνο]ς, pro [τὸ κοιν]όν (v. 19). Finem vero tituli ex fragmento *B*, quod Kontoleon Homollio suppeditavit, sic supplendum duco:

42 [ἐν τῶι ἀγῶν]ι τ[ῶι γυμνικῶι καὶ τοῖς] (Διονυσίοις ἐν τῶι θεάτρωι,
45 ἐπεί κα τῶν | παίδων χοροὶ μέλλωντι ἀγωνίζεσθαι, | ,ὅτι τοὶ Ἀμφικτίονες στεφανοῦντι) | [Πολυάρχίδην Ἑρμ]άρχου Χῖο[ν χρυσέωι | στεφάνωι· στάσ]οντι δὲ αὐτοῦ καὶ [εἰκόνας | χαλκέας δύο τ]ὰμ (μ)ὲν ἐν Δελφοῖ[ς
50 ἐν τῶι | ἱερῶι, τὰν δὲ] ἐν Χίωι, ἀρετᾶς ἕν[εκεν καὶ | εὐσεβείας τᾶς ἐν] τὸν θεὸν καὶ εὐνοίας [τᾶς ἐν] | (τοὺς Ἀμφικτίονας)'. ὅπως δ(ὲ διαμείνηι | τάδε τὰ δεδογμ)ένα ἐν τὸν ἅπαντα χρόνον, (ἀναγράψαι αὐτὰ εἰς στάλα)ς δύο | καὶ θέμεν τὰμ μὲν ἐν (Δελφοῖς, τὰν δὲ ἐγ|
55 Χίωι. δόμεν) δὲ τὸ ἀνάλωμα ἐν ταῦτα τὸ(ν | γραμματέα τῶν ἱερομ)νημόνων).

Vs. 51—56 addidi ex titulo Amphictyonum suppari, in honorem Megaclis Asclepiadis f. Chii facto, quem edidi Goett. GA 1913, 176 n. 7; uncis rotundis ( ) inclusa ibi supplementa erant. Indidem supplementa quaedam alia petivi ut supra v. 46 [στάσ]οντι cet.

△553a. Ter honorantur epimeletae Aetolici Delphorum, c.a. 209/6. Titulos 534 *A* et *B* huc transponendos esse comprobat novus tit. *C*. [*Pic*]

A. Pantaleo epimeleta. ἄ. Ἀρχελάου, βουλ. Παραντίνου, Γλαύκου κτλ. cf. tit. 534 *A*. Lapidem ad monumentum n. 512 pertinere nunc constat.

B. Aristarchus epimeleta. ἄ. Ἀρχελάου, βουλ. Α.., .., Ἀρχιάδα κτλ. cf. titulum 534 *B*. Etiam hic lapis spectat ad monum. n. 512.

C. Philleas epimeleta. In lapide calcario ad monumentum feminae Aetolae n. 512 pertinente, simillimo eis quibus *A* et *B* insculpti sunt. Praescripta ed. Pomtow Delphica III 142 (Berl. phil. W. 1912, 543), tit. integrum Klio XV sep. p. 197, n. 125.

ϑ ε ο ί.

ἄρχοντος Εὐαγγέλου[1], βουλευόντων Κλέωνος, Κλεοδάμου, Ἀμόντα,

1 Cf. W-F 384 in manumissione antiquissima servata: στραταγέοντος Ἀγήτα τὸ δεύτερον [cf. laterculum praetorum n. 546[1]], μηνὸς Ὁμολώιου, ἐν Δελφοῖς δὲ ἄρχοντος Εὐαγγέλου, μηνὸς Βυσίου, ἐπὶ τοῖςδε ἀπέδοντο .. Πλυγονεῖς. Intellegendus est ἄ. Euangelus I, — cuius senatores adhuc ignoti erant — quia archontibus Euangelo II (a. 179) et III (163) bis alii senatores recensentur. Titulos *A*—*C* annis finitimis tribuendos esse cum epimeletae Aetolici in his tantum decretis comparentes testentur, sequitur et ἄ. Euangelum I ab a. 201 promoveri et Archelaum III ab a. 218 detrudi debere ad ultimos belli annos, sc. 209/6 (cf. n. 534[1.3]), quibus simul Messeniorum auxilia Delphos custodiebant (n. 555[1]). Nam de bello sociali hic agi non posse, ex tit. W-F 384 qui sacerdotes Euclem-Xenonem habet evincitur; Xenon enim cum a. 180 mortuus sit (n. 602[1]), non ante a. 212/0 munus inire potuit.

ἔδοξε τᾶι πόλει τῶν Δελφῶν ἐν ἀγορᾶι τελείωι σὺμ ψάφοις ταῖς ἐν-
νόμοις· | ἐπειδὴ Φιλλέας Μίκκου Ναυπάκτιος[2] ἐν τοῖς ἔμπροσθεν χρό-
5 νοις | εὔνους ὢν διετέλει τᾶι πόλει, καὶ νῦν κατασταθεὶς ὑπὸ τῶν Αἰτω-
λῶν | ἐπιμελητὰς τοῦ τε ἱεροῦ καὶ τᾶς πόλιος, ὁσίως καὶ ἐνδόξως τό
τε ἱερὸν καὶ | τὰν πόλιν διεφύλαξε κτλ. Reliqua praeter nomen epime-
letae) consentiunt cum titt. *A*, *B*, exceptis v. 3 ἔμπροσθεν et 13 ἐμ (pro -ἐν);
8 ποτί τε αὐτοσαυτούς (pro αὐσαυτούς).

2 Idem hieromnemo Aetolorum c.a. 205/1, n. 564_3.

554. Aetoli Magnetibus Maeandriis ius asyli et suffragium Amphictyonicum tribuunt, c.a. 208/7 (?). Thermi Aetoliae. Ed. Soteriades apud Kernium I. Magnes. p. XIV, n. LIV *a* (Syll.² 923) et Ἐφ. ἀρχ. 1905, 83. Cf. Wilhelm Wien. Stud. 1907, 3; Ἐφ. ἀρχ. 1914, 85; de tempore Pomtow Delph. Chron. RE IV 2677. [*Pw*]

στραταγέοντος Ἀγελάου Ναυπακτίου τὸ | δεύτερον[1], ἱππαρχέοντος Πο-

1 Cum prior Agelai praetura a. 217/6 ap. Polyb. V 107, 5 sq. exstare videretur, alteram anno 207/6 attribueram quo plurimas civitates ius asyli Magnetibus concessisse (supra v. 11) ludosque Leucophryena accepisse scimus, cf. titt. 557—62 et I. Magn. n. 16—87, in quibus n. 28 Aetolorum, sc. urbis Calydonis (?) est. Tamen de hoc anno a plerisque probato non constat. Neminem enim fugit, inter hoc decretum, in quo tantummodo ius asyli rogatur et attribuitur, et illa quibus Dianae epiphania describitur, oraculum Delphicum praedicatur, auxilium a Magnetibus a. 279 contra Gallos latum laudatur, sacrificia ludique Leucophryena accipiuntur, theori appellantur, — discrimen intercedere maximum: omnium harum rerum ne uno quidem verbo supra fit mentio. Manifesto igitur decretum 554 ante sacrificia ludosque acceptos factum est propiusque accedit ad titt. similes de Ceorum et Mytilenaeorum asylia c.a. 223/0 ab Aetolis concessa n. 522; IG XII 5, 526; ib. XII 2, 15 et 16; cf. Klio XV 12. Quod comprobatur verbis (supra) v. 12 sqq.: καὶ μηθενὶ ἐξουσίαν εἶμεν .. ἄγειν μηθένα .. κτλ. usque ad v. 20 κυρίους εἶμεν, quae fere prorsus eadem in titt. illis Cei et Mytilenae recurrunt (cf. etiam n. 443²), ab omnibus vero Magnesiae incisis aliena sunt. Quibus cum accedat quod nusquam Agelai praetura illa anni 217/6 ut prima notatur, neque Magnetum legati Mnasiptolemus et Hipponicus alibi reperiuntur (v. not. 4), sumendum videretur, titulum 554 antiquiorem esse et seu annis 215—13 attribui debere, seu ad ipsum annum 217/6 pertinere, quo Agelaus iterum praetor fuerit, seu ad a. 222/1 esse reiciendum, cui altera praetura obveniret, cum tertia a. 217 adscribenda sit; Agelaum enim a. 218/7 aetate provectiore fuisse et oratio illa clarissima comprobat (Polyb. V 104) necnon partes quas eius a. 221 et 219 fuisse Pol. IV 16, 10; V 3, 1 tradit et nepos cognominis, praetor Agelaus II a. 170/69, confirmant. Quibus vero causis cum ea res vehementer impedimento sit, quod adhuc in catalogis hieromnemonum nullus Magnes

λεμάρχου Θυ|ρισκαίου[2], γραμματεύοντος Σκόπα Τριχονέος××[3], | ἔδοξε
5 τοῖς Αἰτωλοῖς· ἐπειδὴ Μάγνητες οἱ ἀ|πὸ Μαιάνδρου ἀποστείλαντες πρε-
σβευτὰν (sic) | Μνασιπτόλεμον καὶ Ἱππόνικον[4] τάν τε οἰκειότα|τα τὰν ποτὶ
τὸ ἔθνος ἀνενεώσαντο καὶ τὰν εὔ|νοιαν ἐνεφάνιξαν, ἂν ἔχοντι ποτὶ τὸ
10 κοινὸν | τῶν Αἰτωλῶν Μάγνητες, δεδόχθαι, τάν τε φιλί|αν τὰν ποτ'
αὐτοὺς διαφυλάσσειν καὶ τὰν πόλι|ν αὐτῶν καὶ τὰν χώραν ἱαρὰν καὶ
ἄσυλον εἶμεν, καθότι οἱ | πρεσβευταὶ ἐπαγγέλλοντι, καὶ μηθενὶ ἐξου-
σίαν εἶμεν | Αἰτωλῶν μηδὲ τῶν ἐν Αἰτωλίαι κατοικεόντων ἄγειν | μη-
15 θένα ἐκ τᾶς χώρας τᾶς Μαγνήτων μηδαμόθεν ὁρμω|μένους μήτε κατὰ
γᾶν μήτε κατὰ θάλασσαν· εἰ δέ τίς | κα ἄγηι, τὰ μὲν ἐμφανέα ἀνα-
πράσσειν ἀεὶ τὸν στρατα|γὸν τὸν ἔναρχον, τῶν δὲ ἀφανέων τοὺς συν-
έδρους κατα|δικάζοντας ζαμίαν, ἅν κα δοκιμάζωντι, ὡς τὰ κοινὰ |
20 βλαπτόντων, καὶ ἐκπράσσοντας τὰς καταδίκας καὶ ἀποδι|δόντας τοῖς
ἀδικουμένοις κυρίους[5] εἶμεν. δεδόσθαι δὲ αὐτοῖς | καὶ ψᾶφον ἱερομνα-
μονικὰν ἐν τοὺς Ἀμφικτύονας[6]. τὸ δὲ ψάφισμα τό|δε ἀναγράψαι καὶ
ἀναθέμεν ἐν Θέρμον καὶ ἐν Δελφούς.

---

ante a. 205/1 (n. 564) comparet, quaestio in hac Sylloga ad finem perduci non potest. Cf. etiam not. 6. [Sero animadverti, iam Belochium III 2, 348 tit. 554 ad a. 222 removisse, refutatum vero esse a Walekio Delph. Amph. 159.]

2 In decreto 553_4 inter hieromnemones Aetolos est [--ά]νδρου Θυρισκαίου.

3 Scopas notissimus, praetor annorum 220/19 et 212/1 postea in Aegyptum se contulit, antea cum Agelao (not. 1) una in rebus publicis versatus, multo frequentius cum Dorimacho (n. 546 B^3) propinquo suo commemoratur, quocum ei per multos annos intimam omnium consiliorum communionem intercessisse videmus. Accuratiora collegit Gillischewski de Aetol. praetoribus 6 sq. (ubi restituas ‚Trichonensis' pro ‚Heracleensis'). 4 In titulis Magnesiae repertis nusquam hos duumviros occurrere adnotat K.

5 Emend. Dttb.; in lapide κυρίοις ad similitudinem dativi τοῖς ἀδικουμένοις scriptum. 6 Ut c.a. 258/4 Chiis in tit. 443, necnon c.a. 222 Cephallenibus, quorum primus hieromnemo in tit. Bull. Hell. XXVI 266 n. 17ᵃ (melius Nikitsky Diar. min. publ. 1905, 148) comparet, sic nunc Magnetibus Maeandri ab Aetolis suffragium Amphictyonicum donatur. Et cum iam persuasum habeam, Chios suffragium Euboeorum, a quibus colonia Chium erat deducta, accepisse, idem fere de his Magnetibus dicendum esse videatur, quibus suffragium alterum Magnetum Thessalorum tradi potuit, cum alterum Cephallenibus obvenerit. Nam arctam propinquitatem inter Maeandrios et Cephallenas intercessisse in tit. 564^8 exponitur. Attamen ne eodem fere anno (225/2) duo illa suffragia Magnetica ab Aetolis usurpata et amico utrique distributa sumamus, impediunt manifesto laterculi Amphictyonici in quibus Magnes ante a. 205/3 omnino deest (cf. not. 1 fin.). Contra sententiae illi faveret, quod a. 221 Magnetes oraculum Delphicum

adierunt (n. 557$_{12}$), et quod Leucophryenorum ἀγὼν στεφανίτης qui tum institutus Asianisque modo indictus mox evanuit, in tit. 554 nullo verbo commemoratur et 14 annis post denuo ut χρηματίτης conditur (n. 557^{12}).

△**555. 556. Urbi Messenae ducibusque militum Messeniorum Delphi bis gratias agunt, a. 207/6.** In pila triangula Victoriae Delphicae Messeniorum et Naupactiorum n. 81, nunc in museo restaurata. [*Pw*]

△555. *A. B.* Urbs Messene (*A*) et duces Mnasagorus et Damocrates (*B*) honoratur. *A.* Pertinet ad lapidem qui tertius supra cymatium positus erat (secundus nunc deest), sed titulus ipse errore pilae non immissus; perscriptus erat infra n. 81 *B, f.* Ed. Pomtow Jahrbb. Phil. 1896, 637, n. 30 et p. 758 (de fragm. cf. p. 525, n. XVI) cum imagine tab. IV, n. XVI (Nikitsky delph. epigr. Stud. tab. II, n. VI; GDI 2641). — *B.* In lapide quarto ad marginem sinistrum. Edd. Haussoullier Bull. Hell. VI 1882, 222, n. 55 et Pomtow l.l. 617, n. 5 et 765 (de lapide cf. p. 509, fig. II) cum imagine tab. I, n. 5 (GDI 2621). Angulum sinistrum superiorem (Inv. 810) addidit Pomtow Goett. GA 1913, 158. De tempore disputavit idem Jahrbb. 1896, 763; Goett. GA 1913, 157.

A [θεοί. ἔδοξ]ε τᾶι πόλει [τῶν Δελφῶν ἐν ἀγορᾶι τελείωι σὺμ ψάφωι τᾶι ἐννόμωι· ἐπειδὴ Μεσσάνιοι[1] στρατιώτας ἀπέστειλαν, | ὥστε συ]νδιαφυλάξαι τό [τε ἱερὸν καὶ τὰν πόλιν, καὶ ἐπὶ τούτων Μνασάγορον Μαντικράτεος, Δαμοκράτην Δαμάνδρου, τοὺς βοα]θοήσαντας τῶι τε ἱερῶι κα[ὶ τᾶι πόλει, καὶ τοῦτοι συνδιεφύλαξαν τό τε ἱερὸν καὶ τὰν πόλιν καλῶς καὶ ἀσφαλῶς καὶ ἐνεδάμησαν] | εὐτάκτως· δεδόχθαι τᾶι π[όλει, ἐπαινέσαι τὰν πόλιν τῶν Μεσσανίων εὐσεβείας ἕνεκεν τᾶς ποτὶ τὸν
5 θεὸν καὶ εὐνοίας τᾶς] | ποτὶ τὰμ πόλιν, καὶ εἶμεν Μεσ[σανίους εὐεργέτας[2] τοῦ ἱεροῦ καὶ τᾶς πόλιος, καὶ δεδόσθαι αὐτοῖς προμαντείαν, προ-

Supplementa titulorum *A, B* sunt certissima, ex n. 556 *C, D* deprompta, nam ambo tituli exceptis nominibus fere ad verbum congruunt. Brevissimum igitur temporis spatium inter eos praeter lapsum esse patet. — De aetate v. not. 1. 1 ‚Hos quattuor textus ad res a. 207 et 206 gestas spectare post Pomtowii et Niesii (apud Pomt. p. 763) disputationes pro certo habendum est. Tum enim Messenii Aetolorum et Romanorum socii erant in bello adversus Philippum Macedonum regem gerendo (Polyb. VIII 10, 1; 14, 1. Liv. XXVII 30, 13; XXIX 12, 14). Iam Aetolis Philippi incursione (Polyb. XI 7, 2) pressis Messenios auxilio misisse milites, eosque oppidum et delubrum a Macedonum armis defendisse ex his titulis discimus.‘ Dttb. ‚*Die Doppeldekrete (A, C; B, D) werden wir so erklären können, daß etwa der Winter die Besetzung Delphis unnötig machte und im nächsten Frühjahr ein zweites Hilfskorps unter anderen Führern erschienen ist.*‘ Goett. GA l.l. Cf. not. 3 et n. 553*a A—C*, ubi similem in modum duobus annis tres epimeletae Aetolici Delphos custodiebant. 2 Iam c.a. 345/4

ξενίαν, προεδρίαν, | π]ρ̣οδικίαν, ἀσυλίαν, ἀτέλειαν [πάντων καὶ τἆλλα ὅσα καὶ τοῖς ἄλλοις προξένοις καὶ εὐεργέταις δίδοται. ἄρχοντος Ἀλεξέα[3], | βουλευ]ό̣ντων Λυσιμ̣άχου, Ἀ[ρχέλα, Λυσιδάμου, Εὐθυδίκου, Ἀρχέλα].

B *in lapide proximo inferiore (IV):*

[θ]εοί. | [ἔδο]ξε τᾶι πόλει τῶ[ν Δ]ελφῶν ἐν ἀ[γορ]ᾶι τελείωι σὺμ ψ[άφ]ωι τᾶι ἐννό[μ]ωι· ἐπειδὴ οἱ ἀποστ[αλ]έντες ἀπὸ | [τ]ᾶς πόλιος τῶν Μ[ε]σσανίων | [ἐπ]ὶ τῶν στρατιωτᾶ[ν] ἀγεμόνες, | [ὥστε βοαθο]ῆσαι τ[ῶι] τε ἱερῶι | [κ]αὶ τᾶι πόλει, Μνασάγορος Μαν|τικράτεος, Δαμοκράτης Δα|μάνδρου τό τε ἱερὸν συνδιε|φύλαξαν καὶ τὰν πόλ[ι]ν καλῶς | καὶ ἀσφαλέως καὶ τοὺς στρα|τιώτας εὐτάκτους παρεσκεύα[σ]αν καὶ ἀνενκλήτους καὶ αὐτοὶ | [ἐν]εδάμησαν ἀξίως καὶ [τοῦ] θεοῦ | [καὶ] τᾶς πόλιος· δεδόσθαι [παρὰ] τ̣ᾶς | [πόλιος α]ὐτοῖς καὶ ἐκγ[όνοις | προξενίαν], προμαντε[ίαν, πρ]ο[εδρίαν, προδικίαν, ἀσυλίαν, ἀτέ]λει[αν πάντων καὶ τἆλλα πάντα ὅσα] καὶ | [τοῖς ἄλλοις εὐεργέταις τοῦ] τε ἱεροῦ | [καὶ τᾶς πόλιος δίδοται. ἄρχον]τος | [Ἀλεξέα[3], βουλευόντων Λυσιμ̣άχου], | [Ἀρχέλα, Εὐθυδίκου, Ἀρχέλα, Λυσι|δάμου].

Messenii ab Amphictyonibus ‚εὐεργέται τοῦ θεοῦ καὶ τῶν Ἀμφικτυόνων' fuerant perscripti, cf. tit. 224. 3 Cf. not. 1. ‚*Das Alexeasarchontat gehört in das letzte volle Kriegsjahr vor den Frieden von 206, rückt aber bei Annahme der Trennung beider Hilfssendungen durch den Winter um ein Jahr empor auf 207.*' Goett. GA l.l. Sed cum decreta *A*, *B* eodem semestri (nimirum altero) facta sint atque *C*, *D*, videntur illa statim post diem XXII m. Decembris, — sc. μηνὸς Ἀμαλίου, quo alterum semestre incipiebat —, haec (*C*, *D*) vere a. 206, i.e. mensibus Martio—Iunio perscripta.

556. *C. D.* Messene urbs iterum (*C*) et duces Xenaretus et Epichares (*D*) laudantur. In lapide sexto (supra cymatium). Ed. Homolle Bull. Hell. XXI 1897, 617 (Syll.² 925; GDI 2844/5). Cf. Pomtow Goett. GA 1913, 157.

C θεοί. | ἔδοξε τᾶι πόλει τῶν Δελφῶν (ἐν ἀγορᾶι τελείωι)[4] σὺν ψάφωι τᾶι ἐννόμωι· ἐπειδὴ Μεσσάνιοι[1] | στρατιώτας ἀπέστειλαν, ὥστε συνδιαφυλάξαι τό τε ἱερὸν καὶ τὰν πόλιν, | καὶ ἐπὶ τούτων Ξενάρετον Τελεσάρχω[6], Ἐπιχάρη Φιλλία, τὸς[6] βοαθοήσαντας | τῶι τε ἱερῶι καὶ τᾶι πόλει, καὶ τοῦτοι συνδιεφύλαξαν τό τε ἱερὸν καὶ τὰν πόλιν | καλῶς καὶ ἀσφαλῶς καὶ ἐνεδάμησαν εὐτάκτως, δεδόχθαι τᾶι πόλει, ἐπαινέσαι[5] |

4 Supplevi verba manifesto errore quadratarii omissa. 5 ‚*Nicht eine zweimalige Proxenieverleihung .. ist die Hauptsache, sondern die Belobigung und der Dank für die Hilfe*' l.l. Proxenia enim bis attribui non poterat, sed formulas sollemnes in talibus decretis bis, ter, saepius repeti nequaquam erat inauditum; cf. e.g. n. 444 *A*—*E*; 489[8]. 6 Formae ξεναγῶ,

τὰν πόλιν τῶν Μεσσανίων εὐσεβείας ἕνεκεν τᾶς ποτὶ τὸν θεὸν καὶ εὐνοίας τᾶς ποτὶ | τὰν πόλιν, καὶ εἶμεν Μεσσανίους εὐεργέτας[2] τοῦ ἱεροῦ καὶ τᾶς πόλιος, καὶ δεδόσθαι αὐτοῖς | προμαντείαν, προξενίαν, προ-
10 εδρίαν, προδικίαν, ἀσυλίαν, ἀτέλειαν πάντων καὶ τἆλλα ὅσα | καὶ τοῖς ἄλλοις προξένοις καὶ εὐεργέταις δίδοται. ἄρχοντος Ἀλεξέα[3], βουλευόντων Λυσιμάχου, | Ἀρχέλα, Λυσιδάμου, Εὐθυδίκου, Ἀρχέλα.

D θεός. τύχα. | ἔδοξε τᾶι πόλει τῶν Δελφῶν ἐν ἀγορᾶι τελείωι σὺν ψάφωι τᾶι ἐννόμωι· ἐπειδὴ ἀποσταλέντων | ἀπὸ τᾶς πόλιος τῶν Μεσσανίων ἐπὶ τῶν στρατιωτᾶν ξεναγῶ[6] Ξεναρέτω Τελεσάρχω, παστάτα[7] | Ἐπιχάρεος Φιλλία ἀγεμόνων, ὥστε βοαθοῆσαι τῶι τε ἱερῶι καὶ τᾶι
5 πόλει, τό τε ἱερὸν συνδιεφύλα|ξαν καὶ τὰν πόλιν καλῶς καὶ ἀσφαλῶς καὶ τοὺς στρατιώτας εὐτάκτους παρεσκεύαξαν[8] καὶ ἀνεν|κλήτους καὶ αὐτοὶ ἐνεδάμησαν ἀξίως καὶ τοῦ θεοῦ καὶ τᾶς πόλιος· δεδόσθαι παρὰ τᾶς πόλιος | αὐτοῖς καὶ ἐκγόνοις προξενίαν, προμαντείαν, προεδρίαν, προδικίαν, ἀσυλίαν, ἀτέλειαν πάντων | καὶ τἆλλα ὅσα [κ]αὶ τοῖς ἄλλοις εὐεργέταις τοῦ τε ἱεροῦ καὶ τᾶς πόλιος δίδοται. ἄρχ[οντος Ἀλεξέα][3], |
9 βουλευόντ[ων Λυσ]ιμάχ[ου, Ἀρχέ]λα, Λυσιδάμου, Εὐθυδίκου, Ἀρχέλα.

Ξεναρέτω, Τελεσάρχω necnon τός n. 556 C_4 non Delphicae sunt, sed auctori Messenio debentur; cf. etiam Ruesch Delph. Gramm. 141 not. **7** I.e. παραστάτα, quae vox hic adiutorem et vicarium duci (ξεναγῷ) adiunctum significare videtur. Neque vero cum editore quadratarium in incidendo lapsum esse iudico, sed παρστάτας in παστάτας abiisse existimat Dttb. eadem lege qua παραστάς (*porticus*, *anta*) in παστάς abiit (n. 523_7); cf. etiam Ruesch l.l. 185 not. 2. **8** Sic in lapide.

557—562. Magnetum asylia, c.a. 207/6. Magnesiae ad Maeandrum in muro porticus meridionalis ad forum; nunc Berolini. Ed. Kern I. Magn. 1900. Cf. v. Wilamowitz Goett. GA 1900, 558; Kern Hermes XXXVI 1901, 491; Boesch Θεωρός 1908, 15. 139 pass.; Nachmanson Laute u. Formen der magnet. Inschr. 1903. [*Hi*]

557. Magnetum historia sacra. Ed. Kern I. Magn. 16 (Syll.² 256); cf. Kern Herm. XXXVI 1901, 491.

Pars historiae sacrae est lapidi inscripta. Quantum ab initio desideretur, ignoramus. Primi versus qui exstant ἐπιφανείας Apollinis et Dianae enarrant, quales tabula Lindia (n. 725 initio saeculi I a. Chr. inscripta) continet, et θεοπρόπους ad oraculum missos. Similis certe formula fuit atque I. Magn. 215: ἐπὶ πρυτάνεως (postea στεφανηφόρου dictum esset; cf. vs. 11) .. ὁ δῆμος ὁ Μαγνήτων ἐπερωτᾷ τὸν θεὸν περὶ τοῦ σημείου etc. Nota ad oraculum quamvis prosa oratione pro saeculo illo scribendum aeque ἔκθεσιν adhibitam esse atque in oraculo poëtico I. Magn. 17. Vss. 1—7 in.

--|-ιι-ες καὶ Ἀλεξάνδρεια[1], [ὥστε αὐτοῖς καὶ χρυσοῦς στεφάνους |
ὑπὸ Ἰώνω]ν[2] δύο δ[ο]θῆ[ν]αι· καὶ τοιαύτης | [τιμῆς αὐτὸς ἔφη
αἴτιος γε|νήσεσθαι α]ὐτοῖς τελέ[σω][3] πάντας τοὺς προει[ρημένους
ἀγῶνας τούς | τε νόμου]ς ὁ θεός, καθ' οὓς ἱερὰν τηρήσουσι τὴν π[όλιν.
5 μετὰ δὲ τὸν | ἀδελ]φὸν ἐπιφανομένης αὐτοῖς Ἀρτέμι[δο]ς Λε[υκοφρυη-
νῆς[4] [τῆι ἱ|ερεί]αι Ἀριστοῖ[5] χρηστηριάζει τάδε πρὸς τὴν ἐρώ-
[τησιν αὐτῶν | λώ]ιον εἶμεν καὶ ἄμεινον τοῖς σε[β]ομένοις Ἀπ[όλλωνα
Πύθιον[6]] | καὶ Ἄρτεμιν Λευκοφρυηνὴν καὶ τὰ[μ] π[όλιν καὶ τὰν | χ]ώραν
10 τὰμ Μαγνήτων τῶν ἐπὶ Μαιάνδρ[ο]υ[7] [ἱερὰν καὶ ἄσυ|λ]ον νομιζόντοις.

---

suppl. Hi. 1 Ludi sunt, quales Ionum commune prope Teum celebrabat: Strab. XIV 644, Or. 222_{25}: ὑπέρκειται δὲ τῶν Χαλκιδέων ἄλσος καθιερωμένον Ἀλεξάνδρῳ τῷ Φιλίππου, καὶ ἀγὼν ὑπὸ τοῦ κοινοῦ τῶν Ἰώνων Ἀλεξάνδρεια καταγγέλλεται, συντελούμενος ἐνταῦθα. Ke. Ante ea Panionia aliasque Ionum ferias commemoratas fuisse vs. 3 πάντας et quae sequuntur demonstrare videntur. Initio [εἰς .. θεωροὺς ἀποστείλαντ]ες .. vel aliud participium, non ντεῶντ]ες suppleas. Magnetas laudat deus; urbis, non singulorum hominum honores refert. 2 An [ὑπ' Αἰτωλῶ]ν, qui deo Delphico proximi essent? cf. n. 554. 598. Wilhelm ap. Kernium (Herm.): [πρότερο]ν. 3 τε σε..ν s. τε αν..ν Ke. Memineris oraculi a. 432 Spartanis dati Thuc. I 118, 3: κατὰ κράτος πολεμοῦσι νίκην ἔσεσθαι, καὶ αὐτὸς ἔφη ξυλλήψεσθαι καὶ παρακαλούμενος καὶ ἄκλητος. 4 Epiphaniam deae, quae oraculo Delphico consulendo ansam dedit, anno Ol. 139, 4 (221/0) accidisse hic titulus docet (cf. not. 9); at legati qui nova Leucophryenorum sacra indicerent quattuordecim demum annis post (207/6) quoqueversum dimissi sunt (not. 17). Eo tempore, quod medium erat, templum magnificum ab Hermogene architecto (Vitruv. III 2, 6; I. Priene 207) exstructum esse, ita ut prima Leucophryena simul novae aedis inaugurandae causa haberentur, perquam probabiliter coniecit Ke. Sed hunc titulum cum reliquis, qui ad eandem rem spectant, etiam aliquot annis post, certe non ante 200 lapidi incisum esse demonstravit idem (cf. not. 10). Dttb. [Leucophryena iam a. 221/0 Magnesiae acta, si iure suo supplevit editor I. Magn. $15b_5$, annua erant, qualia iam Anacreontis et Xenophontis temporibus celebrata esse veri est simile — non quinquennalia.] 5 Suppl. Hi.; ∪ΛΑΓΑΡΙΣΤΟΙ s. ∪ΛΑΡΑΡΙΣΤΟΙ Ke.; an τῶι δεῖνι καὶ] Ἀγαρίστωι scilicet θεοπρόποις? Cf. Haussoullier Rev. crit. 1901, 209[1]. Lapis cum limo purgaretur laesus esse potest. Ke. ἐπιφανομένης αὐτοῖς [.. τῆι ἱερεί]αι Ἀριστοῖ, scil. ἐν ὕπνῳ, coll. Hdt. VII 16_γ 2, neque obstat alter dativus αὐτοῖς. Hi. 6 In plebiscitis aliarum civitatum, quibus ad Magnetum legationes respondetur, ubique unius Dianae Leucophryenae hoc loco mentio fit (n. 558_{12}. 559_6. 560_{17}), quia Apollinis nomen in oraculo positum, ut Magnetes admonerentur pietatis et gratiae quam deo qui illud dedisset deberent, ad ipsam causam de qua illi reliquos Graecos legationibus adibant non spectabat.

7 Genetivum habes etiam n. 559_2. 561_{19}, cum n. 561_3 legitimus dativus

ἐπιφανοῦς δὲ γενομένης [τῆς Ἀρτέμιδος] | προσδεξάμενοι ⊢ τὸγ χ[ρ]ησμὸν ἐπὶ στ[εφανηφόρου] | Ζηνοδότου, ἐν Ἀθήναις δὲ ἄρ[χο]ντος Θρασυφ[ῶντος[8], Πύθι]|α δὲ κιθαρωιδοῦ νικῶντο[ς τ]ῶι προτέρωι ἔτ[ει _ ε ι _]|ου Βοιωτίου, Ὀλύμπια δὲ τῶι ὑστέρωι ἔτει τὴν [ἑκατοστὴν] |
15 καὶ τετταρακοστὴν Ὀλυμπιάδα[9] νικῶντος [ἀνδρῶν[10] | π]αγκράτιον[11] Ἀγησιδάμου Μεσσηνίου ⊢ πρῶτ[ον στεφανί]|την ἀγῶνα θεῖναι τῶγ κατοικούντων τὴν Ἀσίαν [ἐπεβάλον]|το, τὴν ἐκδοχὴν τοῦ χρησμοῦ ταύτην λαβόντες, [καθότι] | τιμήσουσιν οὕτως Ἄρτεμιν Λευκοφρυηνή[ν],
20 ἅλ[λως πρὸς] | τὸ θεῖον εὐσεβῶς ἔχοντες, ἐὰμ Μάγνησιν ἐπὶ τὸν [ἁγνὸν ἀφιγ]|μένοι βωμὸν ἀρχηγέτιδι γέρα κεχαρισμέν[α κομίσωσιν,] | ἅτε καὶ τῶν ἄλλων ἀ[γ]ώνων τὴν ἀρχὴμ μὲν ἐπ' ἀργ[ύρωι τε]|θέντων, χρόνωι δὲ ὕστερον διὰ χρησμοὺς στεφαν[ιτῶν γεγο]|νότων. ⊢ ὡς
25 δὲ ἐπιβ[α]λόμενοι παρη[κο]ύσθησα[ν[12], ἐπὶ | σ]τεφανηφόρου Μοιραγόρου, ὅς ἐστιν τέτ⟨τ⟩αρ[τ]ος [καὶ δέκατος][13] | ἀπὸ Ζηνοδότου, καθ' ὃν αὐτοῖς ἐγίνε[τ]ο ὁ χ[ρη]σμ[ός, ἀναμι]|μνησκόμενοι πατρίων[14] καὶ ἄλλοις ἐπέδειξαν τὸ [πάθος τοῦ]το[15]. ⊢ στεφανηφοροῦντος δὲ Μοιραγόρου τοῦ Στεφάν[ου | ἱ]ερο-πόθιον[16] στέφανον διδόντες ἀπὸ πεντή-

---

sit, pro quo nescio an genetivus irrepserit confusa hac dicendi formula cum illa Μάγνητες οἱ ἀπὸ Μαιάνδρου (n. 558_3. 559_{23} al.). **8** Idem archon praescribitur decreto Atheniensium de rebus sacris Herois Medici (IG II² 839_6), cuius annus (221/0) hoc demum titulo accurate definitur (v. not. 4). Ke. **9** Annus est 220/19. Memorabilis Olympiadis numerus in titulo tam antiquo. Olympiae prima quae lapidi inscripta inveniatur Olympias centesima undeoctogesima (a. 64 a. Chr.) est; cf. I. Olymp. 530. De Aristotelis Timaei Philochori Eratosthenis Olympionicis v. Wachsmuth Einl. A. Gesch. 129. **10** Vix aliud vocabulum hic scriptum fuisse potest; atqui eo additamento opus non erat priusquam pancratium puerorum institueretur, id quod Olympiade 145 (a. 200 a. Chr.) factum testatur Pausanias V 8, 11. Ke. **11** Pancratii, non ut moris est stadii victor in definienda Olympiade nominatur, sicut Thuc. III 8 (Dorieus celeberrimus τὸ δεύτερον a. 428); V 49 (Ἀνδροσθένης Ἀρκὰς παγκράτιον τὸ πρῶτον a. 420). Preuner Delph. Weihgesch. 3. 14. 80^{25}; A. Koerte Herm. XXXIX 1904, 232; Brinkmann Rh. Mus. LXX 627. **12** Quos tum adierunt Magnetes Graecos in Asia incolentes, ut secum sacra Dianae Leucophryenae facerent, ei illis morem gerere noluerunt. **13** Supplevit Ke., duplicatam consonam Τ errori lapicidae tribuens; nam supplementum τετα[ρακ]οσ[τὸς] cum propter spatii rationes reiciendum esse, tum quia Moeragorae magistratus nullo modo usque ad annum 181 detrudi posset, siquidem ex decretis civitatum quibus responderetur legatis Magnetum nonnulla illo anno necessario multo antiquiora esse deberent (n. 561^4). Cf. Nachmanson l.l. 146. **14** Quid hoc? Nonne πάντων? **15** Suppl. Hi. **16** Cf. n. 558^5.

30 κ[οντα] χρ[υσῶν], | ἀποδεξαμένων τῶμ βασιλέων[17] [κ]αὶ τῶν ἄλλ[ων
Ἑλλήνων ἁπάν]]τωμ, πρὸς οὓς ἐπρέσβευσαν, κατὰ ἔθνη[18] καὶ πό[λεις[19]
ἀποδεξα|μ]ένων τιμᾶν Ἄρτεμιν [Λε]υκοφρυηνὴν κα]ὶ ἄσυλον νομίζειν |
τ]ὴμ Μαγνήτωμ πόλιν καὶ χώραν διὰ τὴμ παρα[ίνεσιν[20] τοῦ | θε]οῦ
35 καὶ τὰς ὑπαρχούσας πρὸς πάντας αὐτ[οὺς[21] φιλίας | κα]ὶ οἰκειότητας
ἐκ προγόνωμ Μάγνη[σιν[21] __]

---

17 Aetatem tulerunt epistulae Antiochi III (Or. 231), Attali I (= Or. 282), Ptolemaei IV Philopatoris (I. Magn. 23). 18 Decreta communia gentium haec exstant: Boeotorum I. Magn. 25, Acarnanum n. 31, Epirotarum n. 32, Phocensium n. 34, Achaeorum n. 39. Longe alius generis est illud ficticium Cretum decretum quod habes n. 20. Ceterum etiam in singularum civitatum populiscitis frequenter gentium ratio habetur ita, ut infra decretorum tenorem recenseantur reliquae eiusdem gentis civitates, quae eadem decreverunt. Cf. n. 559_{58} cum adnotatione. 562_{76}. Alia exempla quia satis memorabilia sunt in appendice huius commentarii congessimus.

19 Cf. n. 558—562. Praeter haec permultarum civitatum decreta huius generis Magnesiae eruta sunt, ex quibus nominasse sufficiat nobiliores, Athenienses (I. Magn. 37), Argivos n. 40), Sicyonios (n. 41), Corinthios (n. 42), Messenios (n. 43), Corcyraeos (n. 44), Eretrienses (n. 48), Rhodios (n. 55), Cnidios (n. 56). 20 Suppl. Wilhelm Jahresh. IV 1901, Beibl. 25.

21 Suppl. Dttb.

Appendix. Aliis decretis urbium nomina subscripsit scriba Magnes: *A* (Καλυδωνίων) I. Magn. 28: κατὰ τὰ αὐτὰ δὲ ἐψηφίσαντο·

Πλευρώνιοι	Ἀμβρακιῶται	Σκα[ρφεῖς]
Τριχόνιοι	Ἀργεῖοι οἱ Ἀμφίλοχοι	Καλ[λιεῖς]
Ἀρσινοεῖς	Στράτιοι	Φυσ[κεῖς]
Ἀμφισσεῖς	Ναυπάκτιοι	Ὑπα[ταῖοι]
Πολιεῖς (cf. n. 598_{16})	Ἡρακλεῶται	Θρό[νιοι]
Φυταιεῖς	Λαμιεῖς	Ἀ[ντικυρεῖς?]

qui omnes Aetolorum fuisse videntur, a. 206 perscripti cum Ambracia paullo antea recuperata paullo postea a Philippo capta sit (Kern; sed cf. Swoboda Staatsalt.[3] 344[5]. Pw.).

B Acarnanum foederis ibid. 31: κατὰ τὰ αὐτὰ δὲ ἐψηφίσαντο·

Θυρρεῖς	Μεδεώνιοι
Λευκάδιοι	Παλαιρεῖς
Ἀνακτόριοι	. οκρεῖς
Ἀλυζεῖς	. . . λε[ῖς?]

cum praescriptum mentionem faciat Κορονταίου, Μεδιωνίου, Ἀνακτορι[ε]ός, Θυρρείου, unde elucet ethnicorum formas in subscriptione a scriba Magnete mutatas esse. *C* Epirotarum n. 32 [κατὰ τὰ αὐτὰ] δὲ ἀπεδέξαντο· [Κα]ο[σ]ωπαῖοι. *D* Samaeorum Cephallenum n. 35 κατὰ τὰ αὐτὰ δὲ ἐψηφίσαντο· Παλεῖς [Κ]ράνιοι [Πρῶ]νν[οι], cf. de Ithaca n. 558^{2}. *E* Achaeorum n. 39: ὁμοίως δὲ ἀπεδέξαντο καὶ Ἠλεῖοι (non Ἀλεῖοι!). *F* [παρὰ] Σικυωνίων

n. 41: [κατὰ τὰ] α[ὐ]τὰ δὲ ἐψη[φίσαντο]· -- [Κα]λλισταιεῖς. *G* παρὰ Κορκυραίων n. 44: [ἀ]κολού[θ]ως [δ]ὲ ἔ[δοξεν ψηφίσασθαι καὶ] Ὠ[ρ]ικί[οις]. *H* Eretriensium n. 48: ὁμοίως δὲ [ἀπ]εδέξαντο· Ἑστιαιεῖς. *I* Pariorum cf. n. 562. *K* Mytilenaeorum n. 52: [κ]ατὰ τὰ αὐτὰ δὲ ἐψηφίσαν[το· Μη]θυμναῖοι. Ἀντισσαῖοι. *L* Clazomeniorum n. 53: ὁμοίως δ[ὲ ἀπεδ]έξαντο·

Κολοφώνιο[ι οἱ τὴν]	Τήϊοι
ἀρχαίαν πόλ[ιν οἰ]-	Χῖοι
κοῦντες.	Ἐρυθραῖοι
Κολοφώνιοι ἀ[πὸ]	Φωκαιεῖς
θαλάσσης	Πτολεμαιεῖς οἱ
Ἐφέσιοι	πρότερον καλού-
Πριηνεῖς	μενοι Λεβέδιοι
Σάμιοι	Σμυρναῖοι
--	--

Μιλήσιοι ab Haussoulliero iure desiderantur. *M* Laodicenorum ad Lycum n. 59 (hic praeterimus). *N* Antiochensium Persidis Or. 233. *O* Gortyniorum Cretensium n. 65 [ἀκολούθως δὲ ἔδοξ]εν ψηφίσασθαι καὶ(?) --]ίοις | [Ἐ]λευθερναίοις | -- *P* Megalopolitarum infra n. 559.

558. Ithacesiorum decretum. Ed. Kern I. Magn. 36 (Syll.² 257).

[ἐπ]ὶ[1] δαμιοργῶν Ἀρνίσκο[υ τοῦ _ ϑι _, Τ]ιμάνορος [τοῦ __], | Ἀναξιλάου τοῦ Κλεομήδεος, [ἐκκλησία ἐν] τῶι Ὀδυσσεί[ωι, γραμματέος Ἀ]γλαοτέλεος· ἐπειδὴ Μάγνητες ο[ἱ ἀ]π[ὸ Μα]ιάνδρου οἰκεῖοι ὄντε[ς] κ[αὶ
5 φίλοι] | τᾶς πόλιος τῶν Ἰθάκων[2] πρεσβευ[τ]ὰς [ἀπ]οστείλαντες τοὺς δὲ αὐ[τοὺς] | καὶ ἐπαγγελτῆρας Σωσικλῆν Διοκλέος, Ἀριστόδαμον Διοκλέος, Διό[τι]|μον Μηνοφίλου, οἵτινες τό τε ψάφισμα ἀπέδωκαν καὶ αὐτοὶ ἀπελογίξαν|το τάν τε τᾶς Ἀρτέμιδος ἐπιφάνειαν[3] καὶ τὰς γεγενημένας ὑπὸ τῶν προγό|νων αὐτῶν ἐν τοὺς Ἕλλανας εὐεργεσίας καὶ ἐν τὸ ἱερὸν
10 τὸ ἐν Δελφοῖς | διά τε τῶν χρησμῶν καὶ διὰ τῶν ποιητᾶν καὶ διὰ τῶν ψαφισμάτων | τῶν ὑπαρχόντων αὐτοῖς παρὰ ταῖς πολίοις καλῶν τε καὶ ἐνδόξων, παρανέ|γνωσαν δὲ καὶ τὸν χρησμόν, ἐν ὧι κατακεχω-

---

Sermo decreti ab Aetolico pendet; erant enim Cephallenes per aliquot tempus artiore vinculo cum Aetolis coniuncti (cf. 538. 539. 545; Bull. Hell. XXVI 1902, 266, 17 a_5 c.a. 221 [Pw], Swoboda Staatsaltert. 348[8]). Idem in Ithacesios cadit (not. 2). Dubius haesit Thumb Handb. gr. Dial. § 177/8. 1 Cf. n. 557[1] 2 Ithacam tum in clientela Cephallenum fuisse haud absurde ex decreto Samaeorum (I. Magn. 35_{36}) collegit Ke., quoniam illic legitur παραπέμψαι δὲ αὐτοὺς (sc. τοὺς πρεσβευτὰς τῶν Μαγνήτων) ἐν Ἰθάκαν, cum alibi nihil usquam simile scriptum sit. Ceterum Ἴθακος pro Ἰθακήσιος poëtarum est: Ἴθακος Ὀδυσσεύς Sopater apud Athen. IV 160 c. Οὔτις σύ; ποδαπός; Ἴθακος Ἀποδρασιππίδου Aristophanes Vesp. 185. Affectatio antiqui sermonis in huius ethnici usu cernitur. 3 Cf. n. 557[4].

ρισμένον ἦν, λώιον εἶμεν καὶ | ἄμεινον τοῖς σεβομένοις Ἄρτεμιν Λευκοφρυηνάν[4] καὶ τὰμ πόλιν καὶ τὰγ | χώραν ἱεράν καὶ ἄσυλον νομιζόντοις, δεδόχθαι τᾶι ἐκκλησίαι· ἐπαινέσαι | μὲν τὸν δᾶμον τὸμ
15 Μαγνήτων ἐπί τε τᾶι ποτὶ τοὺς θεοὺς εὐσεβείαι | καὶ ἐπὶ τᾶι ποτὶ τοὺς Ἕλλανας καλοκαγαθίαι, καὶ καλεῖν τὸν δᾶμον τὸμ Μα|γνήτων ἐν τὰν προεδρίαν τοῖς Ὀδυσσείοις· εἶμεν δὲ αὐτῶν τάν τε πόλιν καὶ | τὰν χώραν ἱεράν καὶ ἄσυλον, καθὼς ὁ Ἀπόλλων ὁ ἐν Δελφοῖς ἀνιέρωσεν· | δέχεσθαι δὲ καὶ τὰν θυσίαν καὶ τὸν ἀγῶνα, ὃν τίθεντι τᾶι Ἀρτέμιδι τᾶι | Λευκοφρυηνᾶι στεφανίταν ἰσοπύθιον[5] ταῖς τιμαῖς[6]· δό-
20 μεν δὲ καὶ ἐν ἀ|παρχὰν τᾶι θεᾶι δραχμὰς ἐπιχωρίας δεκαπέντε καὶ τὸ ἐνέστιον θῦ[μ]α οἶν· καλέσαι δὲ αὐτοὺς καὶ ἐπὶ ξένια ἐπὶ τὰν πάτριον ἑστίαν· | ἑλέσθαι δὲ καὶ θεαροδόκον τὸν ὑποδεξούμενον τὰς ἀεὶ παραγινομένα[ς] | θεαρίας παρὰ τῶμ Μαγνήτων — αἱρέθη Ἰγέρτας[7] Πραύλου — ἐπαινέσαι δὲ | τόν τε ἀρχιθέαρον Σωσικλῆν καὶ τοὺς θεα-
25 ροὺς Ἀριστόδαμον, Διό|τιμον, ἐπί τε τᾶι ὑπὲρ τᾶς αὐτῶν πατρίδος φιλοτιμίαι καὶ ἐπὶ τᾶι σπου|δᾶι τοῦ μολεῖν ποθ' ἁμέ, καὶ εἶμεν αὐτοὺς προξένους καὶ εὐεργέτας τᾶς | πόλιος τῶν Ἰθάκων, καὶ ὑπάρχειν αὐτοῖς παρὰ τᾶς πόλιος πάντα τὰ φιλάν|θρωπα, ὅσα καὶ τοῖς ἄλλοις προξένοις καὶ εὐεργέταις ὑπάρχει· ἀναγράψαι | δὲ τόδε τὸ ψάφισμα
30 ἐστάλας δύο καὶ ἀναθέμεν τὰμ μὲν ἐν τῶι [Ὀδ]υσσείωι, | τὰν δὲ ἐν τῶι ἱερῶι τᾶς Ἀθάνας· ὁ δὲ ἐπιδαμιοργὸς[8] Σωτίων τὰν ἐπιμέ|λειαν ποιησάσθω.

4 Cf. n. 557[6]. 5 Quod ex hac voce non colligitur (cf. n. 390[11]), quinquennalia fuisse Leucophryenorum sacra, id definite enuntiatur n. 562$_{19}$ διὰ πέντε ἐτῶν. 6 Cf. n. 561$_{22}$ καὶ τοῖς νικήσασιν Χαλκ[ι]δ[έων τ]ὸν ἀγῶνα τοῦτον διδόναι τὰ ἴσα ἄθλα, ὅσαπερ [καὶ] τοῖ[ς τ]ὰ Πύθια νικήσασιν ἐκ τοῦ νόμου καθήκε[ι] δίδοσθ[αι]. Similia etiam 560$_{30}$. 562$_{36}$ leguntur. Ceterum memorabile est, hic non ut n. 507$_{10}$ ταῖς ἡλικίαις καὶ ταῖς τιμαῖς scriptum esse. 7 Lectionem nominis certam esse testatur Ke.; ex Ἐγέρτας reconditiore quadam dialecti proprietate natum videtur. 8 ἐπιδημιουργοὺς Potidaeam Corinthii in coloniam suam quotannis miserunt. Thuc. I 56; Szanto Realenc. VI 44. Aliunde non innotuerunt.

559. Megalopolitarum decretum. Ed. Kern I. Magn. 38 (Syll.[2] 258; Fick Bezzenb. Beitr. XXVI 1901, 283; Hiller IG V 2, XXV$_{43}$); cf. Niese Herm. XXXIV 1899, 549; Kern ibid. XXXVI 1901, 501; Wilhelm Jahresh. IV 1901, Beibl. 25.

πρεσβευτᾶν καὶ θεα[ρῶν[1] πα[ρ]αγεγο[νότων][2] π[αρὰ τῶι δάμωι] | τῶμ

1 De dialecto Tegeatica ad n. 306 vidimus; Magnae urbis incolas mixtos sermone minus puro usos esse consentaneum est. Cf. n. 314 et not. 4. 2 ,Sc. εἰς Μεγάλαν πόλιν. Nam Megalopolitanorum hoc esse

Μαγνήτων τῶν ἐπὶ Μαιάνδρου[3], Φιλίσκ[ωι τῶι Πυθα]|γόρωι[4], Κόνωνος τῶι Διονυσίωι[5], Λαμπέτωι τῶ[ι Πυθαγό]|ραι[6], καὶ ἀποδόντων τὸ
5 ψάφισμα, ἐν οἷ κατεκεχ[ώριστο] | ὁ χρησμὸς ὁ γεγονὼς ὑπὸ τοῖ Ἀπόλ-
λωνι τοῖ ἐν Δε[λφοῖς], | λώιον ἶμεν[7] καὶ ἄμεινον τοῖς σεβομένοις Ἄρτε-
μιν | Λευκοφρυηνὰν καὶ τὰν πόλιν καὶ τὰν χώραν ἱερὰν καὶ | ἄσυλον
νομίζοσιν, καὶ περὶ τῶν λοιπῶν[8] πάνσιν δια|λεχθέσσι[9], καθὰ εἶχον
10 τὰς ἐντολὰς παρὰ τᾶι ἰδίαι πό|λι καὶ ἁρμοζόντ[ω]ς[10] τοῖς ἐν τοῖ[ς][11]
ψαφίσματι γεγραμ|μένοις· ἐνιφάνιζον[12] δὲ καὶ τὰν τᾶς θεᾶς ἐπιφά-
νειαν[13] | καὶ τὰν γεγονῶσαν ὑπὸ τοῖς προγόνοις ἐν τὸ⟨ι⟩ς Ἕλλα|νας
εὐχρηστίαν καὶ παρακαλέντων[14] ὡς ἀποδέχη|ται ἁ πόλις τὰν παν-
15 ἄγυριν καὶ ἐκεχειρίαν καὶ τὸν ἀγῶ|να στεφανίταν ἰσοπύθι[ο]ν[15] τόν τε
μου[σικ]ὸν καὶ γυμνι|κὸν καὶ ἱππικόν, τὸν τιθεῖ τᾶι Ἀρτέμιδι τᾶι Λευ-
κοφρυηνᾶι | ὁ δᾶμος τῶμ Μαγνήτων, καὶ τὰν πόλιν καὶ τὰν χώραν |
20 αὐτῶν ἱερὰν καὶ ἄσυλον εἶναι· τᾶι δὲ πόλι τᾶι ἁμετέραι | πάτριόν

---

decretum Ke. collegit ex eis quae v. 27 de oppido muris cincto leguntur (cf. not. 18). Anno 207/6 per aliquantum temporis plerasque Arcadiae civitates se a societate Achaeorum segregasse atque antiquum foedus Arcadum restituisse [sed v. not. 27], cui etiam nonnullae vicinae urbes Achaicae et Doricae (cf. not. 29. 30. 33. 34) se adiunxerunt, hic titulus docuit. Ex Arcadiae civitatibus hic desiderantur Antigonenses (Mantinienses) quos in Achaeorum societate perseverasse consentaneum est. Ceterum proximo post hoc decretum tempore Arcadas Achaeis rursus se adiunxisse eis probatur quae de Philopoemenis rebus tradita sunt. Ke.' Dttb. Annis post 188 tribuit Niese quia Methydrienses antea Magnae urbis pagum constituissent; idem v. d. subscriptioni ut Magnesiae demum temere factae parum tribuit (v. infra). Ad prius tempus rediit Kern. Herm. l.l. **3** Cf. n. 557[7]. **4** Permulta lapicida Magnes imperitia sermonis Arcadici corrupit; sic hic eum Πυθαγόραυ incidere debuisse apparet. At fortasse Arcades potius de altera nominis forma Πυθάγορος cogitabant, cuius genetivum in -ω cadentem ille ut alibi (not. 6) perperam iota muto auxit.

5 Iota non recte additum ut in eis qui proxime sequuntur genetivis.

6 Sic pro Πυθαγόραυ incidit lapicida, fortasse eis huius decreti locis in errorem inductus, ubi post praepositiones Arcadum more dativus pro genetivo usurpatur. **7** I.e. εἶμεν forma Delphica, non Arcadica; cf. not. 19.

8 Genetivum sermonis volgaris hic neglegentia quadratarii irrepsisse pro dativo Arcadico monstrat πάνσιν ab eodem relictum, etsi nusquam nisi ad illa τῶν λοιπῶν spectare potest. **9** Ipsorum Megalopolitanorum, non lapicidae Magnetis culpa dativum per anacoluthiam usurpatum apparet, nam hoc participium illis superioribus παραγεγονότων — καὶ ἀποδόντων ex aequo adiungitur. Ke. **10** -τως lapis; -τω[ν] emendavit Ke. **11** Emendavit Ke. **12** ἐν[ε]φάνιζον Ke. **13** Cf. n. 557[2]. **14** Cf. not. 10.

15 Cf. n. 558[5].

ἐστιν μάλιστα μὲν τὰς τᾶν θεᾶν τιμὰς συν[α]ό|ξειν, ἔπειτα δὲ καὶ τοὺς συγγενέας καὶ φίλος ἀντευερ|γετῆν ἐν τὸ ἀπροφασίστος φαίνεσθαι εἶναι φίλος πρὸς | πάντας τὸς καὶ ἁμὲ ἐαρημένος[16]· τῶν δὲ Μαγνή-των τῶν | ἀπὸ Μαιάνδροι ἐκ παλαιῶν μὲν χρόνων ἔχοντες[17] εὐνόως | πρὸς ἄμμε, συμφανὲς δὲ ποιησάντων τάν ἔχοιεν ἐκτέ|νειαν καὶ αἵρε-σιν, ἀνίκα παρεγένοντο πὸς αὐτὸς πρεσβεύ|οντες Πρόξενος, Ἄγις, Ἀρι-στοπάμων· εὐνόως τε γὰρ ποσ[ε]|δέξαντο οἱ Μάγνητες καὶ ἔδωκαν ἐν τὸν τειχισμὸν τᾶς | πόλιος[18] δαρεεικὸς τριακοσίος, τὸς ἐκόμισεν Ἀγα-μήσ|τωρ· διὸ ἁ πόλις μεμναμένα τᾶς τε συγγενείας καὶ | φιλίας καὶ πάντων τῶν γεγονότων εὐγνωμό|νων ὑπὸ τᾶι πόλι τᾶι Μαγνήτων ἀπο-δέχεται τὰ[ς] | θυσίας τᾶς Ἀρτέμιδος τᾶς Λευκοφρυηνᾶς καὶ τὰν ἐκε|-χηρίαν καὶ τὸς ἀγῶνας στεφανίτας ἰσοπυθίος τόν τε | μουσικὸν καὶ γυμνικὸν καὶ ἱππικόν, τὸν ποίενσι οἱ Μά|γνητες, δικαίαν ἀποδιδόντες χάριν τᾶι εὐεργέτιδι καὶ | καθαγεμόνι τᾶς πόλιος, καὶ τὰν πόλιν καὶ τὰν χώραν | εἶναι[19] αὐτῶν ἱεράν, καθὼς ὁ θεὸς ἔχρησεν καὶ ἀξίοσι[ν] | οἱ παραγεγονότες πρεσβευταὶ καὶ θεωροί[20]· τοῖς θεωροῖς | τοῖς ἐπαγ-γέλλοσι τὰν θυσίαν καὶ ἐκεχηρίαν τᾶς Ἀρτέ|μιδος τᾶς Λευκοφρυηνᾶς δότω Σθενόλας ὁ ταμίας | – 20 ι – συμφόροις ἰνίσ[τιον][21], καὶ τὰ | [ἐν τοῖς ν]όμο[ις γεγρα]μμένα ἦν δίδοσθαι, τὰ ἴσα γρα|[ψάτω ἐν τ]ὰν θεω-ρίαν, ἐν δὲ τὸ λοιπὸν τί δεῖ δίδοσθαι | ταινὶ τᾶι θεαρίαι ἰνίσ[τ]ιον ἐνεκέχειρον, | οἱ νομογράφοι οἱ ἐν τᾶι ἐπὶ Λυκίν[ωι][22] ἐτείαι γράψαν|-τες ἐπιδειξάντων τᾶι πόλει, ὡς οἱ πολῖται βουλεύ|σ[ο]νται[23] περὶ τοινί· χωρασάντων δὲ οἱ νομογράφοι | ἐν τὸ⟨ι⟩ς νόμος καὶ τανν̄ὺν[24] τὰ[ν ἐ]κεχειρίαν, καὶ τὸς | ἀγῶνας τοσν̄ὺν[24] γραψάντων πὸς τὸς ἄλλος | στεφανίτας, ὡς συμφανὲς γίνηταὶ τ]οῖς Μάγνη|σιν, ὅτι ἁ πόλις τάς τε τῶν θεῶν θυσίας συναύξει | καὶ τὰ ὑπὸ τοῖς συγγενέσι καὶ φίλοις

---

16 Hic quoque aliquid ab homine dialecti ignaro turbatum videtur, sive ἀιρημένος fuit sive ἀραιρημένος sive nescio quae prorsus ignota eiusdem perfecti forma. Ke. 17 Debuit scribi ἐχόντων. 18 Propter Daricorum mentionem de re ante regnum Persarum ab Alexandro eversum gesta hic dici certum est; neque vero tum ullus alius oppidi Arcadici τειχισμός notus est ad quem Magnetas pecunias dedisse credibile sit praeter urbem Megalopolitanorum anno 369 conditam. Ke. 19 Cf. not. 6. 20 Hic et v. 43 in voce θεωρία vocalis ω item quadratario deberi videtur (cf. v. 1. 44. 53. 54. 56; IG V 2, 4_7). 21 Cf. n. 558_{20}. 22 Dativus in -οι apud Arcades legitimus; ωι scripserit Magnes. 23 βουλεύσανται lapis. 24 Praeter ταινὶ v. 44. τοινὶ v. 47 etiam formas in -νιν et νυ tituli exhibent; v. IG V 2 p. 187 ὀνί et ὄνυ. τανν̄ὺν et τοσν̄ὺν ex similibus earum a lapicida male intellectis ortae videntur. Ke.

καὶ [εὐ]νοίοις | ἀξιώμενα ὑπακούει. θεαροδόκος κατεστάθη | Νικήρατος
55 Ἀρκεσίλου. ἐδόθη τοῖς θεαροῖς ἐπὶ | τὰν κοινὰν ἱστίαν τᾶς πόλιος θῦσαι οἷς[25] καὶ τᾶι | θεοῖ ὅσον καὶ αὐτοὶ διδοῦσι[26], καὶ ξένια τοῖς θεαροῖς | τὰ ἐκ τῶν νόμων αὐθαμέραν.

ἀκολούθως δὲ ἔδοξεν ψηφίσασθαι καὶ τοῖς ἄλλοις

Ἀρκάσιν[27]

60 Τεγεάταις	Ὀρχομενίοις
Μεθυδριεῦσιν[28]	Καφυιεῦσιν
Στυμφαλίοις	Φλεασίοις[29]
Κλειτορίοις	Φενεάταις
Πελλανεῦσιν[30]	Φιαλεῦσιν[32]
65 Ἡραιεῦσιν	Ἀλεάταις
Ψωφιδίοις[31]	Κυναιθεῦσιν
Θελφουσίοις	Καρυννεῦσιν[33]
Λουσιάταις	Τριταιεῦσιν[34].

---

25 Cf. n. 558_{20}. **26** Lapicidae error pro διδόνσι. Ke. **27** Eodem modo perfrequenter in hoc titulorum genere aliarum eiusdem gentis et regionis civitatum nomina, quae idem decreverunt, subscribuntur (cf. ad n. 557 extr.). Arcadum foedus illa aetate non erat; eo facilius nomen iusto latius usurpari poterat. Ceterum de vario notionis ambitu egimus IG V 2 p. VII_{59}. XXXIII_{5}. **28** Cf. not. 2 et n. 490. **29** De scriptura nominis cf. n. 31^{5}. Uni hi Dorienses Arcadibus hic adiunguntur. Quae e docto grammatico adnotavit Pausanias II 12, 3 (ὅτι μὲν Ἀρκάσι Φλειάσιοι προσήκουσιν οὐδέν, δηλοῖ τὰ ἐς τὸν Ἀρκάδων κατάλογον τῆς Ὁμήρου ποιήσεως, ὅτι οὐκ εἰσὶν Ἀρκάσι καὶ οὗτοι συγκατειλεγμένοι) incertum est quo spectent; sed quid haec sibi vellent, nisi scriptor alicubi Phliasios inter Arcadas commemoratos invenisset? **30** Achaeos Sicyoniorum vicinos recte intellegit Ke., negans referri posse ad oppidulum Laconicum non procul ab Eurotae fontibus situm, quod sane item aliquando Arcadum fuit (Dttb. ad I. Olymp. 174). **31** Psophis oppidum antiquum Arcadicum (Polyb. IV 70, 3 ἡ δὲ Ψωφὶς ἔστι μὲν ὁμολογούμενον καὶ παλαιὸν Ἀρκάδων κτίσμα τῆς Ἀζανίδος) cum per aliquantum temporis in dicione Aetolorum fuisset, bello sociali (a. 219) a Philippo et Achaeis recuperatum est (Polyb. IV 71). Ke. **32** Phigalia cum post medium saeculum a. Chr. tertium ad Aetolorum sympolitiam se applicuisset (cf. n. 472. Polyb. IV 3, 6. 31, 1), bello sociali ab eis ad Achaeos et Philippum regem defecit (Polyb. IV 79, 8). **33** Cives urbis Achaicae, quae alibi Καρύνεια aut Κερύνεια vocatur, in Stymphaliorum (et Pellanensium?) συμβολᾷ (IG V 2, 357_{174}) Κηρυννεῖς. Cf. Bursian Geogr. II 334. **34** Tritaeenses Achaiae (Bursian II 324) aliquando Arcades fuisse praeter hunc titulum demonstrant epigramma Agesarchi pugilis Olympionicae apud Pausaniam VI 12, 8. Ke. Cf. IG V 2 p. XXIV_{86}.

560. Epidamniorum decretum. Ed. Kern I. Magn. 46 (Syll.² 259); cf. Holleaux Rev. ét. anc. 1901, 123; De Decker Rev. phil. XXIX 1905, 161.

παρὰ Ἐπιδαμνίων.

[ἔ]δ[οξε τῶι δάμωι ἐπ' ἄρχοντος Φ]αλακρ[ίωνος τοῦ .....]φῶντος[1], μη[ν]ὸς Ἀλι[ο]]τροπίου[2]· [ἐπειδὴ Μ]άγ[νητες] οἱ ἐπὶ Μαι[ά]νδρ[ου], συγγ[ενεῖς] ὄντες καὶ φίλοι τῶν Ἐπι|δαμνίων, εὐ[σεβ]έως [διακείμ]ενοι
5 ποτὶ τὸ θεῖον κα[ὶ τὰ κάλ]λιστα αἱρ[ούμ]ενοι τῶ[ν] | κατ' ἀνθρώπο[υς] ἀφεστά[λκα]ντ[ι] πρεσβευτάς, τ[ο]ὺς δὲ αὐ[τοὺ]ς καὶ θια[ρ]ούς, Σωσι-κ[λῆ] | Διοκλέος, Ἀρι[σ]τ[όδαμ]ον Διοκλ[έ]ος, Διότιμον Μηνοφ[λου, οἳ] ποτελθόντες ποτὶ | τὰν βουλὰν καὶ [τὸν] δᾶμ[ον ἁμῶν τὸ ψά]φισμα ἀπέδωκα[ν καὶ αὐτ]οὶ διελέχθην μετὰ πά|σας φ[ι]λοτιμία[ς] ἐμφανί-ξ[αντες τὰν] τᾶς Ἀρτέμι[δος ἐπιφάν]ειαν[3] καὶ τὰν γεγενημέν[α]ν | βο-άθειαν ὑπὸ τ[ῶ]ν π[ρ]ο[γόνων α]ὐτῶν [εἰ]ς τὸ ἱερὸν τὸ ἐν Δελφ[οῖς],
10 νικασάντων μάχαι τοὺς | βα[ρ]βάρους το[ὺ]ς ἐπιστρ[ατεύ]σαντας ἐπὶ διαρ-παγᾶι τῶ[ν το]ῦ [θ]εοῦ χρημάτων[4], καὶ τὰν | εὐε[ργ]εσίαν, ἂν [συ]ν-ετελέσαντο εἰς τὸ κοινὸ[ν] τῶν Κρηταιέ[ων] δι[α]λύσαντες τὸν ἐμφύ-λι[ον πόλεμον[5], ἐνεφάνιξαν δὲ καὶ τὰς εἰς τοὺς ἄλλους [Ἕλ]λανας γεγενημένας | εὐε[ρ]γεσίας διά τε τῶν τοῦ θεοῦ χρησμῶν καὶ διὰ τῶ[ν π]οιητᾶν καὶ διὰ τῶν ἱ[σ]]τορ[ι]αγράφων τῶν συγγεγραφότ[ων] τὰς
15 Μαγνήτων πρ[άξ]ει[ς][6], παρανέγνωσαν δὲ | καὶ τὰ ψαφίσματ[α] τὰ

1 Suppl. De D. 2 Idem mensis nomen, nisi quod levi errore Ἀλοτροπίου exaratum est, in decreto Apolloniatarum Illyrici, I. Magn. 45₂ legitur. 3 Cf. n. 557⁴. 4 Magnetas aliquando Apollinis Pythii fano auxilium tulisse etiam in oraculo indicatur (I. Magn. 215, cf. Kern Beiträge zur gr. Phil. u. Religion 80 v. 14) Μάγνητες κτεάνοις ἐπαμύντορες ἡμετέροισιν. Iam barbarorum mentio dubitari non sinit, quin hoc de Gallica anni 279 incursione accipiendum sit. Cui interfuisse Magnetum milites non est mirandum; nam etiam alia tum ex Asia veniebant auxilia, cf. Paus. X 20, 5 βασιλέων δὲ ξενικὰ πεντακόσιοί τε ἐκ Μακεδονίας καὶ ἐκ τῆς Ἀσίας ἴσοι σφίσιν ἀφίκοντο ἀριθμόν· ἄρχοντες δὲ τῶν μὲν παρ' Ἀντιγόνου πεμφθέντων Ἀριστόδημος ἦν Μακεδών, τῶν δὲ παρὰ Ἀντιόχου τε καὶ ἐκ τῆς Ἀσίας Τελέσαρχος τῶν ἐπὶ Ὀρόντῃ Σύρων. Distinguenda sunt ab his mercennariis auxilia Magnetum, quorum in libris qui aetatem tulerunt nulla exstat memoria. 5 Hoc Keconicit spectare ad sententiam Magnetum inter Gortynios et Gnosios pronuntiatam paullo post annum 220, quae commemoratur in decreto Gortynio I. Magn. 65. Nam ea finem impositum esse cognoscimus bello intestino per quod iuniores Gortyniorum a reliqua civitate secesserant eamque armis impugnaverant (Polyb. IV 53, 7). Magnetas potissimum adierant Cretenses propter illam utriusque populi necessitudinem, quam fabulosa memoria ab ipsis urbis initiis repetebat (Kern Gründungsgesch. v. Magnesia 1894; I. Magn. 17. 20). 6 Inter hos etiam is numerari vide-

ὑπάρχοντα αὐτοῖς παρὰ ταῖς πόλ[ε]σιν, ἐν οἷς ἦν[7] καταγε|γραμμ[έ]ναι τιμαί τ[ε] καὶ στέφαν[ο]ι εἰς δόξαν ἀνίκοντα (τᾶι) [πό]λ[ε]ι, τοῦ θεοῦ τοῦ ἐν | Δε[λ]φοῖς χρήσαντος λώιον εἶμ[εν καὶ ἄ]μεινον τοῖς σε[βομέ]νοις Ἄρτεμιν Λευκο|φ[ρυ]ηνὰν[8] καὶ τὰν πόλιν καὶ τὰγ χώραν τ[ῶ]μ [Μα-γ]νήτων ἱ[ερὰν κ]αὶ ἄσυλον νομιζόν|τ[ε]σσι, τὸν δᾶμον ἐψαφίσθαι τᾶι
20 ἀρχαγέτιδι τᾶς πόλιος [Ἀρ]τέμιτι συντελεῖν θυσ[ί]|α[ν] τε καὶ πανάγυ-ριν καὶ ἀγῶνα στεφανίταν ἰσοπύθιον μου[σι]κόν τε καὶ γυμνικὸν κα[ὶ] | ἱ[π]πικόν· παρεκάλουν δὲ καὶ ἁμὲ ὄντας οἰκείους καὶ φίλους [ἀ]ποδέ-ξασθαι τάν τε θ[υ|σί]αν καὶ τὰν ἐκεχ[ει]ρίαν καὶ τὸν ἀγῶνα στεφα-νίταν ἰσο[πύ]θιον ταῖς τιμαῖς[9]· | [ἔ]δοξε τᾶι βουλᾶι καὶ τῶι δάμωι τῶι Ἐπιδαμνίων τύχ[αις] ἐπὶ ταῖς ἀρίσταις ἀπ[ο|κ]ρίνασθαι Μάγνησιν,
25 ὅτι ὁ δᾶμος ὁ τῶν Ἐπιδαμνίων [αὐτ]ός τε ποτὶ τὸ θεῖον εὐ|σεβέως τυγχάνει διακείμενος, πάτριόν τέ ἐστιν αὐ[τῶι] καὶ τὰς τῶν οἰκείων | τιμὰς συναύξειν· ἐπαιν[έσ]αι δὲ καὶ τ[ὸν] δᾶμον τὸμ Μαγ[νή]των ἐπί τε τᾶι ποτὶ | τοὺς θεοὺς εὐσεβείαι καὶ ἐπὶ τ[ᾶ]ι ποτὶ τοὺς [Ἕλλαν]ας εὐνοί[αι] καὶ ἐπὶ τᾶι εὐεργεσίαι | τᾶι τε εἰς τὸ ἱερὸν τὸ ἐν Δελφοῖς καὶ εἰ[ς] τ[οὺς] ἄλλους Ἕλλα[νας]· δέχεσθαι δὲ καὶ τὸν | ἀγῶνα ὃν συν-τελοῦντ[ι] Μάγν[η]τες τᾶι Ἀρτέμι[τ]ι τ[ᾶ]ι Λ[ε]υκ[οφ]ρυηνᾶι στεφανίταν
30 ἰσο|πύθιο[ν, καθὼς] ἐπαγγ[έλλοντι ὅ τε ἀρ]χιθ[έ]ω[ρος καὶ οἱ] θε[ωροί][1], καὶ ὑπάρχειν τοῖς νικών|τεσ[σι τοῦτον τὸν] ἀγ[ῶνα φιλάνθ]ρ[ωπα] ὅσα κ[αὶ τοῖς τὰ Πύ]θια [νικ]ώντεσσι παρὰ τᾶς πόλι|[ος δέδοται]. εἶμεν δ[ὲ τὰν πόλιν κα]ὶ τὰγ [χ]ώραν τὰ[ν Μαγ]ν[ήτ]ων ἱερὰν καὶ ἄσυ|[λον, καθότ]ι ὁ Ἀπόλλων ὁ ἐν [Δελφοῖ]ς ἔχρησεν· ἐπαινέ[σαι δὲ τ]όν τε ἀρχιθέωρον[10] | [Σωσικλῆ] καὶ τοὺς [θι]αροὺς, Ἀριστόδαμον, Διότιμο[ν
35 ἐπί τ]ε τᾶι ὑπὲρ τᾶς πατρί|[δος φιλο]τιμί[αι καὶ] ἀ[ναστροφᾶι] ἃι ἐποιήσαν[το ἀξ]ίως ἀμφοτερᾶν τᾶν πο|[λίων· καὶ εἶμεν] δ[ὲ αὐτ]οὺς προξένους κα[ὶ εὐεργ]έτας τᾶς πόλιος τῶν | [Ἐπιδαμνίων· ὅπως δὲ τὰ ἐψαφισ]μένα μετὰ τᾶς τῶν θε[ῶν εὐ]νοίας νῦν τε καὶ εἰς | [τὸν ἀεὶ χρό]νον ἐπ' ἀγαθῶι συντ]ελῆται τῶι [τ]ε Μα[γνήτων] καὶ Ἐπιδαμνίων, τὸμ | πρύ[τα]νιν [κατεύχεσθαι[11] τᾶ]ι Ἀρτέμιτι τᾶι Λε[υκοφρυη]νᾶι καὶ
40 τᾶι Ἑστίαι· καλέ|σα(ντα) δ' α[ὐτοὺς[12] εἰς τὸ πρυτα]νεῖο[ν ἐ]πὶ τὰν κοινὰν ἑστ[ίαν], ἱερεῖον θῦσαι ἐφέστι|ον[13] καὶ δίδο]σ[θαι αὐτοῖς][14] τὰ

---

tur, qui narrationem de Magnetum originibus tum ipsum cum his decretis lapidi incisam (I. Magn. 17) composuit. K. De poëtis cf. Or. 282. 7 I. e. ἦσαν, Dorice. 8 Cf. n. 557[4]. 9 Cf. n. 558[5]. 10 Forma volgaris lapicidae Magnetis neglegentiae tribuenda videtur. 11 Suppl. Ho.

12 καλέσ̣ᾳ̣ ὀ̣ α[ὐτοὺς Ke; corr. Ho. 13 Cf. n. 558$_{20}$. 14 Ita Ho; καὶ καταλιπ]ές[θαι](?) α[ὐτοῖς de D.

σ]κέλη καὶ τὸ νάκος κ[αὶ καταλιπ]έσ[θαι] α[ὐτοῖς] σκέλ[ος] καὶ τὸ νάκος καὶ ἐ[νεκέχηρον] ἀργυρίου Κορινθίου | [ἡμιμναῖον, δόμεν δὲ καὶ τᾶι θεᾶι ἀργυ]ρίου ἡμιμναῖον, [ὑπάρχεν] δὲ καὶ τὰ κατάλοιπα | [ὥσπερ καὶ τοῖς θιαροῖς τοῖς ἀεὶ ἡκόντεσσι]ν εἰς ἁ[μέ· ὅτε δέ κα] ἐς καιρὸν ἦι τᾶν συν[τελουμενᾶν θυσιᾶν κ]α[ὶ τοῦ] ἀγῶνος, [ἀποστέλλεν τοὺς συν-
45 θύσοντας· ἵνα δὲ καὶ ἁ ὑποδοχὰ τῶν ἀεὶ | ἀποστελλομένων ἐ]γ Μαγνησίας ἀξία γίνηται τᾶμ [π]ολίω[ν ἀμφ]οτερᾶν, θεωρ[οδόχον | παρ' ἁμὶν ἐλέσθαι· ἀ]ναγράψαι δὲ καὶ τὸ ψάφισμα ἐμ βουλευτηρίωι 15.

15 Ultimos quinque vss. adhibitis ex parte Deckeri supplementis restituit Hi.

561. Chalcidensium decretum. Ed. Kern I. Magn. 47 (Syll.² 260).

[οἱ στρατ]ηγο[ὶ] εἶπαν· [περὶ ὧν ὁ β]ασιλεὺς Φίλι[π]πος[1] | ἔγρα[ψε]ν τῆι βουλῆι κ[αὶ τῶι] δήμ[ωι] περὶ [Μ]αγνή|των τῶν ἐπὶ Μαιάνδρωι, οἳ [σ]υγγενεῖς ὄντες Μακε|δόνων ἠξίουσαν[2] τ[ὸν] ἀγῶν[α, δ]ν τιθέασι
5 [τῆι] Ἀ[ρτ]έ|μιδι τῆι Λευκοφρυηνῆι, προσ[δέξα]σθαι στεφανίτην· | αὐτὸν μὲν οὖν ὑπα[κ]ηκοέναι, [κ]α[λῶς][3] δὲ ποιήσειν κα[ὶ] | τοὺς πολίτας[4] προσ[δ]εξαμ[ένους] τοὺς ἄνδρας τοὺς | ἀπεσταλμένους ὑπὲρ τούτ[ων]· ἀκολούθως δὲ καὶ οἱ ἡι|ρημένοι ὑπὸ Μαγνήτων περὶ τῆς ἐπαγγελίας
10 τοῦ ἀγῶ|νος, Ἀπολλοφάνης Αἰσχύλου, Εὔβουλ[ος] Ἀναξαγό|ρου, Λυκομήδης Χ[α]ρισίου, πρόσοδον ποιη[σ]άμενοι | καὶ τὸ ψήφισμα ἀποδόντες καὶ ἀπολογισάμενοι | τήν τε τῆς θεᾶς ἐπιφάνειαν[5] καὶ τὰς γεγενημέ-
15 νας | ὑπὸ τῆς πατρίδος εὐχρηστίας εἰς τοὺς Ἕλληνας, | παρεκάλουν ἀποδεξαμένους τοὺς πολίτας συναύ|ξειν τὰς ἐψ[η]φισμένας τιμὰς τῆι Ἀρτέμιδι τῆι Λευκο|φρυηνῆι· περὶ δὴ τούτων [δε]δόχθαι τῆι βουλῆι καὶ | τῶι δήμωι, ἀποδέξασθαι τὸν ἀγῶνα τῶν Λευκοφρυ|ηνῶν, ὃν τι-
20 θέασι Μάγνητες ο[ἱ] ἐπὶ Μαιάνδρου τῆι Ἀρτέ|μιδι τῆι Λευκοφρυηνῆι στε[φα]νίτην ἰσοπύθιον[6], καθά|περ οἱ ἀπεσταλμένοι ὑπ' [α]ὐ[τῶν θ]εωροὶ ἐπαγγέλλουσιν, | καὶ τοῖς νικήσασιν Χαλκ[ι]δ[έων τ]ὸν ἀγῶνα τοῦτον διδό|ναι τὰ ἴσα ἆθλα, ὅσαπερ κ[αὶ] το[ῖς τ]ὰ Πύθια νικήσασιν |

1 Demetrii f. Macedo (220—179). 2 Cf. n. 557[4]. Imperfectum ἠξίουσαν eiusdem generis est atque aoristi ἀπήλθοσαν, παρελάβοσαν, εἶπασαν et optativus praesentis διοικέοισαν (v. n. 672[73]). Nachmanson p. 148.

3 [τ]αὐ[τὸ] K., corr. Wilh. Jahresh. III 58. 4 Cum videamus hic decernere quidem comitia Chalcidensium, sed regem eis praescribere, quid potissimum decernendum sit, geminum plane exemplum habemus eius rationis quam inter eundem regem et Larisaeos Thessaliae intercessisse apparet ex epistulis n. 543. Sed ei locum non fuisse post annum 199 sponte patet. Ke. 5 Cf. n. 557[4]. 6 Cf. n. 558[5].

25 ἐκ τοῦ νόμου καθήκε[ι] δίδοσθ[αι]· ἀποστέλλεσθαι δὲ καὶ | θεωροὺς παρὰ τῆς πόλεως, ὅτ[αν] καθήκωσιν οἱ ἀγῶνες | [τ]ῶν Λευκοφ[ρυ]ηνῶν, δίδο[σ]θ[αι] δ[ὲ] τὴν ἀπαρχὴν τοῖς ἀπο|στελλομένοις θεωροῖς παρὰ [Μ]αγνήτων τὴν ἐκ τοῦ νόμου.

562. Pariorum decretum. Kern I. Magn. 50 (Syll.² 261); cf. Wilhelm Jahresh. Beibl. IV 1901, 27 et Goett. GA 1903, 792; Holleaux Rev. ét. anc. V 1903, 213; Hiller IG XII 5, 1341.

παρὰ Παρίων. |

ἔδοξεν τῆι βουλῆι καὶ τῶι δήμ[ωι· Κ]αλλιθεί[δ]ης Νήσιος ε[ἶπ]εν· ὑπὲρ ὧν οἱ ἄρχο[ντε]ς προε[γ]ράψαντο[1] ὑπὲρ το[ῦ] ψη[φ]ίματ[ο]ς
5 τοῦ [ἐκ] Μ[αγν]ησί[α]ς, [δ]εδό[χ]θαι τοὺς ἄρχοντας ἐπὶ τὸν δ[ῆ]μο[ν | ἄ]γειν τοὺ[ς θ]εωροὺς τοὺς ἀπ[ε]σταλμέν[ους ἀπὸ Μα|γ]νησίας ὑπὲρ τῆς ἐπαγγελίας τοῦ ἀγῶνος[2]. Καλλιθ[εί|δ]ης Νήσιος εἶπεν· τὰ μὲν ἄλλα τῶν[3] τῆς βουλῆς· ἐπει|δὴ (δὲ)[4] Μάγνητες οἱ ἀπὸ Μαιάνδρου
10 φί[λοι] ὄντε[ς τ]οῦ δή|[μ]ου [τ]οῦ Παρίων ἀπε[στά]λκασ[ι ψή]φισμα καὶ ἄνδρα[ς, | Μ]ολοσσὸν Καλλιφῶντος, [Δημή]τριον Ἀμφιστρά|[τ]ου, Καλλικράτην [Ἰ]φικρά[του], οἵτινες ἐπελ[θ]όν|τες ἐπὶ τὴν [βουλὴν] καὶ τὸν [δῆ]μον καὶ ἐμ[φανίσα]ν|τες τὴν τ[ῆς θεᾶς] ἐπιφάν[ειαν[5], κα]ὶ
15 ὅτι[6] -- | - 24 1 - σαν -- | *duo versus* | ἐ[ψήφισ]ται ὁ δῆμος [συντ]ελεῖν τῆι ἀρχηγέτιδι τ[ῆς] | πόλεως Ἀρτέμιδι Λευκ[ο]φρυηνῆι διὰ πέντε
20 ἐτῶν[7] | θυσίας τε καὶ πανήγυριν καὶ ἐκεχειρίαν καὶ ἀγῶνα | στεφανίτην ἰσοπύθιον μουσικόν τε καὶ γυμνικὸν | καὶ ἱππικόν, καὶ παρακαλοῦσιν καὶ ἡμᾶς κ[αὶ] ἀξιοῦ|σιν ἀποδέξασθαί τε τὸν ἀγῶ[να κ]αὶ συν-
25 [α]ύξε[ιν τὰ]ς | ἐψηφισμένας τιμὰς τῆι θεᾶ[ι· ὅπω]ς οὖν καὶ [ὁ Παρί]|ων δῆμος φαίν[ητ]αι τὴ[ν πρὸς τοὺς] θεοὺς ε[ὐσέβει]|αν διαφυλάττων καὶ τὴν π[ρὸς τὴν πόλ]ιν αὐτ[ῶν προ]|ὑπάρχουσαν φ[ι]λ[ία]ν [ἐκ παλαι]ῶ[ν χρόν]ων[6] | ἐπὶ πλεῖον αὔξων καὶ ἐπακο[λουθῶν τοῖς ἀξιουμέ]|νοις ὑπ'
30 αὐτῆς καὶ τοὺς ἀγῶν[α]ς, ο[ὓς] τίθησι [τῆι Ἀρ]|τέμιδι τῆι Λευκο-

Commune Nesiotarum (n. 390. 455) hoc decreto ne uno quidem verbo commemoratum, nobis quidem iam antea dissolutum esse videtur (IG XII 5 l.l.); certe nulla vestigia eius altero saeculo (n. 620) antiquiora dispiciuntur. Dissensit W. Koenig Bund der Nesioten 39. Cf. Roussel Bull. Hell. XXXV 1911, 449; Swoboda Staatsalt. 420/1. 1 Legit Wilh. GGA.

2 Senatus legatis Magnetum morem gerendum non decreverat, sed tamen eis permiserat ut ipsi ad comitia adirent atque experirentur num forte populus concessurus esset quod peterent. 3 τ[ὴ]ν Wilh.

4 Suppl. Dttb. particulam necessariam ad connectenda enuntiata, sed omissam proclivi errore propter proximum δή. 5 Cf. n. 557[4]. 6 Holl.

7 Cf. n. 558[5].

[φ]ρ[υ]ην[ῆι], συγκα[τα]σκευάζ[ων· τ]ύ|χηι οὖν τῆι[8] ἀγαθῆι τῆς τε πό-
λ[εως τῆς ἡμετέ]ρα[ς καὶ] | τῆς Μαγνήτων, δεδόχθαι τῶι δήμωι, [δέ-
χεσθαι] | τήν τε ἀσυλίαν τῆς πόλεως καὶ τῆς χώρας τ[ῆς Μα]|γνήτων
35 καὶ τὴν καθιέρωσιν καὶ τὰς θυσίας [καὶ τὸν] | ἀγῶνα στεφανίτην, ὃν
τιθέ[α]σιν τῆι Ἀρτέ[μιδι Μά]|γνητες [ἱ]σοπύθιον εἰς τὸν ἅπαντα χρό-
νον, καὶ [ὑπάρ]|χειν τοῖς νικῶσιν τὸν ἀγῶνα τοῦτον τὰς τιμὰς [τὰς] |
ἐν τοῖς νόμοις γεγραμμένας τοῖς νικῶσιν τὰ Π[ύ]θια, | ἀναγορεῦσαι δὲ
40 καὶ τὴν ἀσυλίαν καὶ τὴν καθιέρω[σιν] | τῆς τε πόλεως καὶ τῆς χώρας
τῆς Μαγνήτων το[ὺς] | ἄρχοντας ἐν τῶι θεάτρωι, ὅταν πρῶτον ἄγω-
μεν [τὰ Διο]|νύσια τὰ μεγάλα[9], τραγῳδῶν τῶι ἀγῶνι· ποιήσασθαι
δ[ὲ] | καὶ τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ ἀγῶνος καὶ τῆς πανηγύρ[ε]|ως τοὺς παρα-
45 γεγονότας, Μολοσσόν, Δημήτριον, [Καλ]|λικράτην· ἀποστεῖλαι δὲ τὸν
δῆμ[ο]ν καὶ θεωρὸν ε[ἰς] | τὸν ἀγῶνα τὸν συντελούμενον ὑπὸ Μαγνή-
των | τῆι Ἀρτέμιδι τῆι Λευκοφρυηνῆι, περὶ δὲ τῆς ἀποστο|λῆς καὶ τοῦ
ἀναλώματος τοῦ εἰς ταῦτα προγράψασ|θαι τοὺς ἄρχοντας τοῦ μηνὸς
50 τοῦ Ποσιδεῶνος, ἑλ[έσ]|θαι δὲ τὸν πρό[ε]δρον καὶ θεωροδόκον, ὅστις
θεωροδ[ο|κή]σει τοῖς ἐπαγγέλλουσιν τὸν ἀγῶνα τοῦτ[ο]ν, καὶ ε[ἶ|ναι]
τῶ[ι α]ἱρεθέντι θ[εω]ροδοκίαν αὐτῶι καὶ ἐγγόνοις· δοῦ|[να]ι [δ]ὲ τοῖς
θεωροῖς [καὶ] ἐκέχειρ[ον τὸ]ν ταμίαν, τὸ δ[ὲ | _ 81 _]ιον ἐ_ 131 _ δίδο-
55 σθαι τοῖς θεω[ροῖς·] | ἐ[π]α[ινέσαι δὲ] καὶ το[ὺς θεωρούς], Μολοσσὸν
Κα[λλι]|φ[ῶντος, Δημ]ήτρ[ιον Ἀμφιστ]ράτου, Καλλι[κρά]|τ[ην] Ἱ[φικρά-
60 τ]ου, [στεφανῶσαι δὲ κ]αὶ ἕκαστον [αὐτῶν | __]τους [. . . . . | __ | . . . τ]ὴν
θεὰ[ν __ | . . . τρ]αγῳδῶν τ[ῶι ἀγῶνι __ | . . . .] καὶ προξένους καὶ εὐ-
εργέτας [εἶναι τῆς | πόλεω]ς Παρίων καὶ αὐτοὺς καὶ ἐγγόν[ους, καὶ |
65 ὑπάρχει]ν αὐτοῖς πάνθ' [ὅσ]α κ[αὶ τοῖς] ἄ[λ]λοις προξέν]οις ὑπάρχει.
καλέσαι [δὲ καὶ] | τοὺς θεωροὺς ἐ[πὶ ξέ]νια τοὺς ἄρχοντα[ς | εἰς τὸ
πρυταν]εῖον, [τὸ] δὲ ἀνάλωμα [εἰς ταῦ|τα εἶναι][10] ἀπὸ τῆς π[αρα]στά-
σεως[11] τῶν δη[μοσίων. | φυλάσσ]ειν[12] δὲ καὶ τὸ ψ[ή]φισμα τὸ ἐγ
70 Μαγ[νησίας] | ἐν τῶι δημοσίῳ [τοὺς] ἄρχοντας με[τὰ τοῦ | γρ]αμματέως,
τὸν [δὲ α]ἱρεθέν[τα] θ[εωρὸν] | ἀξιοῦν Μ[ά]γνητας ἀναγρά[ψαι τ]όδ[ε τὸ
ψή]|φισμα κα[ὶ θ]εῖναι εἰς τὸ [ἱε]ρὸν τῆς Ἀρ[τέμι|δ]ος [τ]ῆς Λευκο-
75 φρυηνῆ[ς. θε]ωρο[δόκος ἡ|ρ]έθη Ἀλέξαρχος Νεο[κό]δου.

8 οὐρίηι Ke., corr. Dttb. 9 Tum igitur aliquantisper Dionysiorum feriae intermissae erant neque constabat, quando futurum esset ut resumerentur. Cf. n. 485_{31}. 402_{1} sqq. Dttb. Fuit enim tunc ἡ τοῦ θεάτρου κατασκευή, cf. I. Magn. 92. Sed πρῶτα hic quoque nihil aliud quam proxima Dionysia significare patet. Hi. 10 Suppl. Dttb. 11 Vocem miram ex noto παριστάναι ἱερεῖα similibus explicare studet Wilh. Jahresh. l.l.
12 Dubitanter suppl. Wilhelm Beitr. 262.

[κατὰ τὰ] αὐτὰ δὲ ἐψηφίσαντο[13]·

[N]άξιοι
Ἀρσινοεῖς[14]
Θηραιεῖς[15]
Σάμιοι οἱ ἐμ Μινοίαι[16]
Σερίφιοι
[K]ύθνιοι
A[ἰ]γιαλεῖς[17]
[Μήλιο]ι[18]

Ἄνδριοι
Τήνιοι
Ἰουλῖται[19]
Καρθαιεῖς
Ἀρκεσινεεῖς[20]
Ἀσκληπιεῖς[21]
Οἰν[αῖοι ἐξ Ἰκάρου][22]
Κιμ[ώλιοι]
Μυκ[ό]ν[ιοι]

13 Cf. n. 559[27]. 14 Arsinoën neque Cretae (Steph. Byz. s.v., I. Magn. 21$_8$), nec τὴν κατὰ Πελοπόννησον (Or. 102$_{12}$) esse, sed in insula quaerendam esse viderat Dttb.; invenit Graindor in decreto Carthaeensium Ceorum, quo Ἱέρων Τιμοκράτους Συρακόσιος τεταγμένος ὑπὸ τὸμ | βασιλέα Πτολεμαῖον παραγεγενημένος εἰς τὴν νῆσον μετὰ τοῦ στρατηγοῦ Πατρόκλου καθεστηκὼς ἐπιστάτης ἐν Ἀρσινόηι belli Chremonidei annis laudatur; Poeessa potius quam Coresia Ceae esse videtur (IG XII 5, 1061).

15 Alibi plerumque Θηραῖοι vocantur; sed alterum exemplum ethnici Θηραιεύς (ad exemplum Κρηταιέων ficti) praebet titulus Oropius IG VII 262$_5$, ubi propter inauditam vocis formam Θη[β]αιέα emendavi, iniuria, ut nunc apparet. Dttb. 16 Antiquissimum hoc est [praeter IG XII 7, 269] testimonium de Samiorum in illo insulae Amorgi oppido colonia, quam non sine Ptolemaeorum favore deductam esse conicias. Apparet Aegialae (v. 83) et Arcesinae (v. 81) nullas etiamtum fuisse Milesiorum et Naxiorum civitates, quae non commemorantur nisi in titulis imperatorum Romanorum aetate incisis. Ke. Cf. IG XII 7 p. VIII et n. 866. 889. 17 Insula Amorgi, cf. not. 16. 18 Suppl. Hi., cum vel minores vicini Cimolii adsint. 19 Singularis ethnici forma; alibi semper Ἰουλιῆται vocantur, cf. n. 147$_{120}$. 173. Stephani Byzantii Ἰουλιεύς ficticium est. 20 Insulae Amorgi. Cf. not. 16. 21 Ignota civitas. 22 Cf. n. 152$_{13.114}$.

Nicander Colophonius poeta a Delphis honoratur, a. 205/3. Vide n. 452. [*Pw*]

563. △564—566. Urbi Teiorum ius asyli confirmant Aetoli (563), Amphictyones (564), Delphi (565); legati Teiorum Delphis laudantur (566), a. 205/1. In anta septentrionali thesauri Delphici Atheniensium, in summis quattuor lapidibus. Titt. 563 et 565 etiam Tei in pariete templi Dionysi erant servati. [*Pw*]

563. Decretum Aetolorum. Exemplaris Delphici exordium modo (v. 1—8) et finis (v. 25/6) servantur; illud ed. Jardé Bull. Hell. XXVI 1902, 281, n. 23, finem idem antea l.l. p. 263, n. 13, sed hunc ad illud exordium pertinere non vidit (Colin Fouill. III 2, n. 134 *a*, qui de Jardéi titulo 13

ignorabat). — Reddimus plenius exemplum Tei perscriptum, quod edd. Chishull Antt. Asiae p. 104, deinde post alios Boeckh CIG 3046 et accuratius Le Bas-Waddington III 85 (Syll.² 280; Michel 68; GDI 1411). Cf. Wilhelm Goett. GA 1898, 219; Holleaux Klio XIII 137 sqq.

Αἰτωλῶν. |
στραταγέοντος Ἀλεξάνδρου Καλυδωνίου[1], Παναιτωλικοῖς[2]. | ἐπεὶ
Τήϊοι πρεσ[βευ]τὰς ἀποστείλαντες Πυθαγόραν καὶ Κλεῖτον τάν τε
οἰκειότατα | καὶ τὰν φιλίαν ἀνενεοῦντο καὶ παρεκάλεον τοὺς Αἰτωλούς,
5 ὅπως τάν τε πόλιν | αὐτῶν καὶ τὰν χώραν ἐπιχωρήσωντι ἱεράν εἶμεν
καὶ ἄσυλον τοῦ Διονύσου· | δεδόχθαι τοῖς Αἰτωλοῖς, ποτὶ τοὺς Τηΐους
τὰν φιλίαν καὶ οἰκειότατα τὰν ὑπάρχουσαν | διαφυλάσσειν, καὶ τὰ
ψαφίσματα τὰ πρότερον γεγονότα αὐτοῖς περὶ πάντων τῶν φιλαν|θρώπων
κατάμονα εἶμεν· ὑπάρχειν δὲ αὐτοῖς παρὰ τῶν Αἰτωλῶν τᾶς τε πόλιος
καὶ τάς | χώρας τὰν ἀνιέρωσιν καὶ ἀσυλίαν, καθὼς καὶ οἱ πρεσβευταὶ
10 ἀξίουν, καὶ μηθένα Αἰτωλῶν μηδὲ | τῶν ἐν Αἰτωλίαι κατοικεόντων ἄγειν
τοὺς Τηΐους[3] μηδὲ τοὺς ἐν Τέωι κατοικέοντας, μηδαμόθεν | ὁρμωμέ-

---

Tei in parietinis templi Bacchici permulta decreta civitatum Creticarum perscripta erant, quibus ius asyli Teïis confirmatur (Le Bas-Wadd. III 61—82). Quae omnia eiusdem temporis, sc. fin. saec. III, eiusdemque fere anni esse (aestatis a. 201) nuper demonstravit Holl. 146. Praeterea ibi reperta sunt decreta eiusdem argumenti: Athamanum (Le Bas 83, plenius Wilh. l.l.), Delphorum n. 565 (Le Bas 84), Aetolorum n. 563 (Le Bas 85), necnon epistula recentior praetoris Messalae a. 193, n. 600 (Le Bas 60). Haud dubie etiam tit. Amphictyonicus n. 564 ibi erat inscriptus, qui tamen periit. De aetate v. not. 1 et n. 564[1]. — In exemplo Delphico exstat v. 1 θεοί pro Αἰτωλῶν; v. 2 deest Παναιτωλικοῖς; adduntur patronymica fratrum legatorum, sc. v. 3 et 4: Κλείτου. 1 Alexander ter praetor Aetolorum fuit: a. 205/1 (cf. 564[1]), a. 196, a. 185. Iterationis nota supra omissa certissime primam praeturam indicat. ‚Eundem esse Alexandrum Isium cuius in Polybii de rebus Aetolicis narratione frequens est memoria (Pol. XIII 1*a*; XVIII 3, 1; 4, 1. 5; 10, 9; 36, 5; XXI 25, 11; 26, 9 sqq.) probabiliter statuunt homines docti.‘ Filius est Νικίας Ἀλεξάνδρου Καλυδώνιος hieromnemo a. 178, n. 635_{12}, quod exposui Jahrbb. Phil. 1894, 665. 2 Hoc verbum in Delphico exemplo deest, v. supra. ‚Ex similitudine aliorum nominum (Πυτιώνια, Παμβοιώτια) exspectaveris Παναιτωλίοις‘, quod exhibet Pollux Onom. VI 163. ‚Sed nihil sollicitandum docent tituli‘ (praeter supra positum e.g. IG VII 411). De tempore Panaetolicorum, i.e. ‚*consilii Panaetolici*‘ (Liv. XXXI 32, 3), egit Holleaux Bull. Hell. XXIX 1905, 366. 369. 371, qui illud semper m. Martio habitum esse evincit; at non vidit, haec Παναιτωλικά — quippe quae accurate respondeant Θερμικοῖς, statim post aequinoctium autumnale habitis — manifesto ad ipsum aequinoctium vernum referri debere; cf. etiam n. 564[2]. 3 Formulas inde a v. 9 sqq.

νους, ἀλλὰ τὰν ἀσφάλειαν καὶ ἀσυλίαν εἶμεν αὐτοῖς τὰ ἀπ' Αἰτωλῶν καὶ τῶν ἐν Αἰ|τωλίαι κατοικεόντων. εἰ δὲ τίς κα ἄγηι ἢ αὐτοὺς ἢ τὰ ἐκ τᾶς πόλιος ἢ χώρας, τὰ μὲν ἐμ|φανῆ ἀναπράσσειν τὸν σ[τρ]ατα[γὸν] καὶ τοὺς συνέδρους ἀεὶ τοὺς ἐνάρχους, τῶν δὲ | ἀφανέων ὑποδίκους
15 εἶμεν τοὺς ἀχνηκότας[4], γινομένας τοῖς Τηΐοις τᾶς ἐγδικάσιος | καὶ τᾶς λοιπᾶς οἰκονομίας καθὼς καὶ τοῖς Διονυσιακοῖς τεχνίταις[5] ὁ νόμος τῶν | Αἰτωλῶν κελεύει. ὅπως δὲ καὶ εἰς τοὺς νόμους καταχωρισθῆι (ά) ἀνιέρωσις[6] καὶ ἁ ἀσυλία, | τοὺς κατασταθέντας νομογράφους καταχωρίξαι, ἐπεί κα αἱ νομογραφίαι γίνωνται, | ἐν τοὺς νόμους[7].

perscriptas in omnibus fere huius generis decretis Aetolicis redire ostendi Klio XV 12 not. 2; cf. n. 443 2. 4 ‚Cf. n. 629 2 et Syll.² 451 6. Sane illic διεξαγνηκέναι est. Sed eadem inter mediam et aspiratam fluctuatio etiam alibi (cf. δέγμενος, δέχμενος) occurrit.‘ 5 Hoc sodalicium, cui nomen erat οἱ τεχνῖται οἱ ἐπ' Ἰωνίας καὶ Ἑλλησπόντου (n. 507 3), conditum erat c. med. saec. III; cf. n. 399 8 et Klaffenbach Symb. hist. artif. Bacch. 18. 6 ‚Articulum proclivi lapicidae errore omissum, quo careri nullo modo potest, reposuit Boeckh.‘ 7 Cf. n. 629 26 et Syll.² 654 23.

△564. Amphictyonum decretum. Ed. Jardé Bull. XXVI 1902, 281, n. 23 27—45 (quem fugit exordium genuinum iam p. 263, n. 13 ab ipso editum); praescripta v. 3—9 antea ed. Couve Bull. Hell. XVIII 1894, 240 (GDI 2530). Denuo Colin Fouill. III 2, n. 134 *b*. Cf. Wilhelm Goett. GA 1898, 219; Holleaux Klio XIII 137. — Contuli.

[θεο]ί. | [ἐπὶ Μεγάρτα[1] ἄρχοντος, πυλαίας ἠρινῆ]ς[2], ἱερομναμονού[ν|-

Titulus pertinet ad *cl. IX* Amph., quae 11—12 Aetolos cum 3—4 asseclis complectitur, cf. n. 538 not. 1 Nomen archontis servatur in titt. 565/6. Megartae magistratus spectat ad ultimos annos saec. III., sc. a. 205—201. Sane legationes Teïorum — et illa in Aetoliam, Athamaniam, Delphos missa, et ea quae urbes Creticas visitabat (n. 563 not.), — non belli annis, sed paci inter a. 206—200 servatae conveniunt. Cum pridem Megartae annum 203 attribuerim (Jahrbb. Phil. 1894, 556 not. 100 ‚*ganz kurz vor 201*‘; ibid. 665 ‚*etwa 203*‘; cf. Gillischewski de Aetol. praetor. 40; Wilh. l.l. 219), Walek vero a. 205/4 praeferat (Delph. Amph. 161 et 156; cf. Holl. l.l. 138), nunc rectius eundem annum 201 in censum venire puto, quo Teïos illam legationem in Cretam misisse Holl. 146 nos edocuit. Nam per se patet, Teïos de duabus legationibus simul emittendis eodem tempore decrevisse. Accedit quod novus titulus 553 *a C* ex quo tertius epimeleta Aetolicus innotuit demonstrat, archontem Euangelum alteramque Agetae praeturam ab a. 201 provehi oportere ad alteram belli partem c.a. 209—206; quo facto a. 201 vacaret. 2 Pylaeam vernam supplevi *R-E* IV 2631, unde Holl. Bull. Hell. XXIX 370 contionem Παναιτωλικά iure rettulit ad m. Martium. Nam m. Bysium Delphicum quo pylaea verna habebatur saepe m. Martio respondisse iam A. Mommsen Delphika 135 not. 3 (et p. 51) adno-

τ]ων· Αἰτωλῶν (11) Ἀριστάρχου Ἀμφισσέος, Φιλλέα Ν[αυπακτί]ου[3],
5 Λαμίου Οἰκυλειέος[4], Ξενοκράτεος Στρατίου, Λεοντ[ο]μένεος Φυταιέος,
Βουθήρα Ἀρσινοέος, Ἀγοραίου Ὑπα|ταίου[5], Πυρρία Θηβαίου[6], Ἁρμό-
στου Λαμιέος, Δαμοκρά[τεος]|Εἰτεαίου, Λαμίσκου Ἀργείου[7]· Κεφαλ-
λάνων[8] Σωτάκ[ου Σαμαί]ου[9]· Δελφῶν Πραόχου, Πατρέα· Χίων
Πλειστία· Μαγ[νήτων Διο]γένεος[10]· Ἀθηναίων Ἀμύκλα· ἐπεὶ πα-
10 ραγενόμενο[ι πρεσβευ|ταὶ παρὰ τοῦ δάμου τοῦ Τηΐων ποτὶ τὸ κοινὸν
τ[ῶν Αἰτω]λῶν Πυθαγόρας Κλείτου καὶ Κλεῖτος Κλείτου, [καὶ ἐπελ-
θόν]τες[11] ποτὶ τοὺς ἱερομνάμονας ἐνεφάνιξαν τ[ὰ δεδομένα]|παρὰ τῶν
Αἰτωλῶν φιλάνθρωπα καὶ τίμια [τῶι δάμωι]|τῶι Τηΐων· ἔδοξε τοῖς
15 Ἀμφικτιόνοις, τάμ π[όλιν καὶ τάν]|χώραν τῶν Τηΐων ἱεράν εἶμεν καὶ
ἄσυλον Δι[ονύσου ἀπὸ]|πάντων, καὶ ὑπάρχειν τοῖς Τηΐοις καὶ τοῖς ἐν Τέω[ι
κατοι|κ]ούντοις παρ' Ἀμφικτιόνων τὰ φιλάνθρωπα καὶ τίμια|[πάν]τα
ὅσα καὶ τοῖς Διονυσιακοῖς τεχνίταις δέδοται|[παρὰ] τῶν Ἀμφικτιόνων.

---

tavit: ‚*der späteste Stand des I Bysios = I Anthesterion ist Febr. 28/Maerz 1 nach Tab. VI*' (sc. saec. V). Et brevissimum tempus intercessisse inter illa Panaetolica et hanc pylaeam vs. 10/11 demonstrant. 3 Supplevi. Co. legit ΕΑΙ . . . . . ‚*après Γ* A *peut-être un* Γ'; sed N in lapide et ectypo certissimum. Est enim intelligendus Φιλλέας Μίκκου Ναυπάκτιος epimeleta Aetolicus et proxenus Delphorum c.a. 209/6; cf. novum titulum Delphicum 553 *a C.*

4 Urbs ignota Οἰκύλειον recensetur Delphis in catalogi geographici fragmento inedito, Co. addit. p. 297. 5 Idem Ἀγοραῖος Ὑπαταῖος βεβαιωτήρ a. 196, W-F 328. 6 Thebae Phthiotides. 7 Argos Amphilochicum foederi Aetolico addictum erat ab a. 229 ad 167; cf. Swoboda Staatsalt. 345 librosque ibi allatos. 8 De arcta propinquitate inter Cephallenas et Magnetas Maeandrios intercedente cf. decretum Samaeorum Kern I. Magn. 35_{13}: ἐμφανιξάντων δὲ καὶ περὶ τᾶς οἰκειότατος τᾶς ὑπαρχούσας Μαγνήτοις ποτὶ Κεφαλλᾶνας κατὰ συγγένειαν τὰμ Μάγνητος καὶ Κεφάλου τοῦ Δηΐονος μετὰ πάσας φιλοτιμίας. Quam ad rem K. confert [Apollod.] bibl. I 7, 3, 3: Αἴολος δὲ βασιλεύων τῶν περὶ τὴν Θεσσαλίαν τόπων .. παῖδας μὲν ἐγέννησεν ἑπτά .. Δηΐονα, Μάγνητα, Περιήρην et 9, 2, 4: Δηΐων δὲ βασιλεύων τῆς Φωκίδος Διομήδην τὴν Ξούθου γαμεῖ, καὶ αὐτῶι γίνεται .. Κέφαλος. — De hieromnemonibus Cephallenum cf. n. 554 nott. 1 et 6; 539^{11}. 9 Supplevi; spatium in lapide sufficere affirmo. Huius hieromnemonis pater vel filius exstat Samae in insula Cephallenia, cf. tit. Kern I. Magnes. 35_2: γραμματέος Τίμωνος τοῦ Σωτάκου. Nomen illis regionibus haud infrequens, cf. Σώτακος Λευκάδιος IG IX $1, 584_2$ et Σώτακος Σωτέα Στράττιος ibid. 447_{12}. 10 Supplevi. Filius fortasse Τηλέσκοπος Διογένεος Kern I. Magnes. $103_{2.5}$ sqq. (alterius partis saec. II). Spatium excederet Σωσι-γένης Κρατέρου ibid. 262_3 (saec. II); ceteri Magnetes, quorum nomina in -γένης finiuntur (Ἀριστο-, Μανδρο-, Μηνο-, Τιμο-γένης), propter temporum rationes in censum non veniunt. 11 Colini supplementum [καὶ νῦν ἐλθόν]τες ut longum leniter mutavi.

△565. Delphorum decretum. Delphicum exemplar ed. Jardé Bull. XXVI 281, n. 23_{46-61} (Fouill. III 2, n. 134 *c*). Lapidem Teium edd. Le Bas-Waddington III 84 (Michel 67) et denuo Smyrnae repertum Wilhelm Goett. GA 1898, 218 (GDI 2675). Reddimus textum a Jardéo ad exemplar Wilhelmi suppletum.

θεοί. | [ἔδοξε τ]ᾶι πόλει ἐν ἀγορᾶι τελείωι σὺμ ψάφ[οις ταῖς ἐννό|-
μοις· ἐπει]δὴ Τήϊοι, πρεσβευτὰς ἀποστ[είλαντες Πυθαγό|ραν Κλείτου
5 καὶ Κλεῖ]τον Κλείτου, τά[ν τε οἰκειότατα καὶ φι|λίαν ἀνενεώσαντο,
καὶ π]αρεκάλεον τὰ[ν πόλιν, ὅπως ἅ τε | πόλις καὶ ἁ χώρα αὐτῶν]
ἐπιχωρηθῇ ἱε[ρὰ εἶμεν καὶ ἄσυλος | τοῦ Διονύσου· δεδόχθαι τᾶι]
πόλει, [τάν τε φιλίαν καὶ οἰκειό|τατα τὰν ὑπάρχουσαν πὸτ τοὺς
Τη]ίους [διαφυλάσ|σειν καὶ ἐπὶ πλέον αὔ]ξειν, καὶ εἶμεν αὐτῶν τάν
10 τε πό[λιν καὶ τὰν χώραν ἱερ]ὰν καὶ ἄσυλον τοῦ Διονύσου, καθὼς
κα[ὶ | οἱ πρεσβευταὶ παρε]κάλεον, καὶ εἶμεν αὐτοῖς τὰν ἀσφάλειαν |
[καὶ ἀσυλίαν καὶ] τοῖς ἐν Τέῳ κατοικεόντοις καθὼς καὶ τοῖς | [Διο-
νυσιακοῖς] τεχνίταις. ὅπως δὲ διαμένηι τόδε τὸ ψάφισ[μα ἐν πάντα
15 τὸ]ν χρόνον, ἀναγράψαι τοὺς ἐνάρχ[ου]ς βου[λευτὰς ἐν τ]ῶι ἱερῶι.
ἄρχοντος Μεγάρτα[1], βουλευόντων | [Μνασιθέου, Ἀ]θάμβου, Πρωτάρ-
χου, Φιλίνου, Νικοβούλου.

Lapis Teïus in his differt: v. 1 Δελφῶν pro θεοί; v. 12 (11) Τέωι pro Τέῳ; v. 14 (13) ἐν τὸν πάντα τὸν χρόνον, ubi prius τόν delendum, quod Delphis factum; v. 16 (15) nomina Ἀθάμβου, Πρωτάρχου ordine inverso scripta.

Notatu dignum quod inde ab his decretis oraculum Delphicum iam non de asylia consulere solent, quod antea semper factum. Cf. decreta enumerata n. 550^3. 1 Cf. n. 564^1.

△566. Legatos Teiorum Delphi honorant. Ed. Jardé Bull. XXVI 281, n. 23_{62-68} (Fouill. III 2, n. 134 *d*).

θεόί. | [Δελφοὶ ἔ]δωκαν Πυθαγόραι καὶ Κλείτωι Κλείτου Τηΐοις, | [αὐ-
τοῖς κ]αὶ ἐκγόνοις, προξενίαν, προμαντείαν, προεδρία[ν, | προδικ]ίαν,
5 ἀσυλίαν, ἀτέλειαν πάντων, καὶ τἆλλα ὅσ[α | καὶ τ]οῖς ἄλλοις προξένοις
καὶ εὐεργέταις. ἄρχοντος | [Με]γάρτα[1], βουλευόντων Μνασιθέου,
Ἀθάμβου, Πρωτάρ[χου], | Φιλίνου, Νικοβούλου.

1 Cf. n. 565^1.

567—570. Bellum Creticum, c. 204—201. [*Hi*]

△567. Calymniorum Coorum pagi decretum. Calymni in Apollinis templo, nunc Londini. *A* in adverso, *B* in dextro latere. Edd. Newton I. Brit. Mus. II, CCLIX (SGDI 3586); Herzog Klio II 1902, 318.

A [Νικίας?] Νικία, Δικαστοφῶν Τύρωνος, Ἁγήτωρ Α.|..ου, Ἀλεξικρά-
της Λυσάνδρου, Τάχιππος Ξε[ν]οδίκου, Χαιρέδαμος Ἁγνοδάμου εἶπαν· |
5 [ἐ]πειδὴ τῶι σύμπαντι δάμωι[1] πολέμου ἐξενεχθέν[το]ς ὑπὸ Ἱεραπυτνίων[2]
ἀδίκως καὶ πληρωθεισᾶν μα[κρᾶν] τε ναῶν καὶ λεπτῶν πλοίων[3]
Λύσανδρος Φοίνι[κος κε]χειροτονημένος ἄρχων[4] ὑπηρετικοῦ[5] καὶ
στρα[τευσάμεν]ος ἐν αὐτῶι, ποταγγελίας γενομένας ὅτι μέλλοντι τοὶ
10 πο[λέμιοι ἐπιπλ]εῖν ἐπὶ τὰν πόλιν καὶ τὰν χώραν[6] καὶ τὰς νάσος τὰς
Κα[λυμνίων[7] στόλ]ωι καὶ πλείονι, καὶ τοῦ ναυάρχου[8] κρίναντος
ἀπαντᾶ[σαι τοῖς πολεμίοι]ς, ἀνὴρ ἀγαθὸς ἐγένετο ἔν τε τᾶι συμπλοκᾶι
τᾶ[ι | γενομέναι ποτὶ τὸς π]ολεμίος κατὰ τὸν Λακητῆρα[9], συμπαραμεί-
ν[α]ς | τε αὐτοῖς καὶ ἐνδοξότατα κιν]δυνεύσας ἀνάγαγε αἰχμαλώτος .. |
(7 *fere vss.*) --

B --[10] ἐ]ν ἀρχαιρεσίαις | καὶ παρακαλε|σεῦντι ποτιδεξα|μένος αὐτὰς ποι|-
ήσασθαι τὰν ἀνα|γόρευσιν Διονυσί|ων τῶι πράτωι ἀγῶ[ν]ι μετὰ τὰς
σπον[δά]ς, ἁ δὲ ἀναγόρευ[σις] ἅδε ἔστω· ὁ δᾶ[μος] ὁ Καλυμνίων |
[στεφα]νοῖ Λ[ύσανδρον Φοίνικος --

Ad bellum a Philippo V Macedone inde ab a. 204 cum Cretibus contra Rhodios eorumque socios gestum Niese Gesch. II 571 et Herz. rettulerunt. Finis belli Rhodiorum et Hierapytniorum foedus (n. 581)? 1 ὁ σύμπας δᾶμος Coorum est; oppositus ὁ Καλυμνίων δᾶμος ad Rhodiorum exemplum. 2 Cf. quae praemonuimus. 3 Cf. iam Hdt. VII 36 πλοίοισι λεπτοῖσι, Thuc. et sequentes. 4 ἄρχοντες et singularum et complurium navium: H. v. Gelder Gesch. Rhodier 252. 5 I. e. minoris navis ad ὑπηρεσίαν destinatae; ‚*Dienstboot*' Boeckh Staatsh.[3] I 661. [Demosth.] L 46 pass. 6 πόλιν et χώραν ad Coorum urbem et urbis agrum refert He.; cf. not. 1. 7 Καλυμνίων insulae sunt Calymna ipsa, Pserimus, Telendus aliae. Ross Reisen gr. Ins. II[1] 99. He. 8 ναύαρχος Coorum (aut Rhodiorum?). He. De his v. Gelder Gesch. Rhod. 249 sq. 9 Laceter: Strab. XIV 657 de Coo insula: ἔχει δὲ πρὸς νότον μὲν ἄκραν τὸν Λακητῆρα, ἀφ' οὗ ἑξήκοντα εἰς Νίσυρον — πρὸς δὲ τῷ Λακητῆρι χωρίον Ἁλίσαρνα(!) — ἀπὸ δύσεως δὲ τὸ Δρέκανον. Est igitur idem atque hodiernum *Antimachia Point*. Newton; Herzog SBAk. Berl. 1901, 471. Ubi Hercules ὑπὸ τοῦ πνεύματος ἐξέπεσε Plut. quaest. gr. 58, coll. Pindari hymno ap. Strab. VII 331, 58. He. 10 De legatis ad σύμπαντα δᾶμον Coum (exeunte anno, quo novi magistratus eligebantur) missis agitur. He.

△568/9. Halasarnitarum pagi decreta. 568. Halasarnae. Ed. Herzog SBAk. Berl. 1901, 472 (Zarraphtis); correxit Klio II 1902, 320 (novas emendationes nobiscum communicavit). Cf. Wilhelm Goett. GA 1903, 794.
--ως | --οτιος τοῦ περιπε[-- ἀκ]ολουθήσας παρακατέσχε τὸς ἐ[ναν-
τίος ὑπὸ? τὸ περιπ]όλιον[1], κοινολογηθεὶς Νικοστράτωι τῶι Νικοστρά-

1 Cf. n. 570[2].

5 του[2], ὥ[στε | ἐγβιβάσα]ντα τὸς ἐλαφροτάτος ἐν τοῖς ὅπλοις τῶν συν-
εξοδευ[σάν|των αὐτῶι] συμμῖξαι, οὗ παραγενομένου κατὰ τὰν πρόνοιαν
φιλοτί[μως | συνέβα τόν τε] τόπον μὴ προκαταλαμφθῆμεν τός τε ἐν-
βάλλοντας [ἀπελ|θεῖν μη]θὲν ἐπιτελεσαμένους ἀδίκημα κατᾶς χώρας·
κατὰ [κοινόν τε | εὖ ποιῶν π]άντας τοῖς τε ἱερεῦσι ποτὶ τὰ⟨ς⟩ συν-
10 τελεύμενα ἱερὰ σ[υν|χορη]γῶν ποτὶ τὰν τῶν θεῶν ἐπικόσμησιν δια-
τελεῖ καθ' ἰδία[ν τε | τοῖς ἐντυγχάνου]σι τῶν δαμοτᾶν[3] βοαθεῖ φρον-
τίδα ποιεύμενος, ὅπ[ως | διατρίβοντες ἐν] τοῖς ἀρχήιοις ἐς μηθὲν
δυσχερὲς ἐμπίπτωντ[ι μηδὲ | δικαίου μηθ]ενὸς καθυστερῶντι κατὰ δύ-
ναμιν τὰν αὐτοῦ· ὅ[πως οὖν | ὅ τε δᾶμος ὁ] Ἁλασαρνιτᾶν φαίνηται
15 τὰ δίκαια ποιῶν τοῖς [ἐς αὐ]τὸ[ν | φιλοτιμο]υμένοις, Διοκλῆς[4] τε τιμα-
θεὶς πολὺ προθυμότερο[ς | γίνηται ἐ]ς τὰ τοῦ δάμου συνφέροντα, δε-
δόχθαι ἐπαινέ[σαι μὲν | Διοκλῆ Λεωδάμαν]τος ἀρετᾶς ἕνε⟨υ⟩κα καὶ
εὐνοίας τᾶς ἐπὶ τοὺς πο|[λίτας καὶ ἐπὶ] τὸν δᾶμον τὸν Ἁλασαρνιτᾶν,
στεφανῶσαι δὲ αὐτό[ν | στεφάνωι χρυσ]έωι ἀπὸ χρυσῶν Ἀλεξανδρείων
20 ΔΔ· τοὶ δὲ [ναπόαι | ἐγδόντω ἀν]αγράψαι τὸ ψάφισμα τόδε ἐστάλαν
λιθίναν καὶ [ἀνα|θέντω ἐς τὸ ἱερὸν] τοῦ Ἀπόλλωνος ἐς τὸν ἐπιφανέ-
στατον [τόπον].

2 Rhodius navis s. navium dux? Cf. Pol. XVI 5 a. 201 ἐπέπλει δὲ Νικόστρατος. 3 I.e. Ἁλασαρνιτᾶν. 4 Diocles in catalogo Coo (Paton-Hicks 10) primum locum obtinet (Herzog Klio II 317): [ἐπὶ μον]άρχου Νικομήδους, [..... ο]υ νουμηνίαι. Διοκλῆς [Λεωδ]άμαντος εἶπε· ὅπως [ἐφ' ἑκά]στου καιροῦ φαίνων[ται τ]οὶ πολῖται συναντι[λα]νβα[ν]όμενοι τᾶς κοινᾶς [ἀσ]φαλείας, δεδόχθαι ἑ[π]αγγέλλεσθαι τὸς δηλομένος τῶν τε πολιτᾶν καὶ πολιτίδων καὶ νόθων καὶ πα-[ρ]οίκων καὶ ξένων, τῶν δὲ ἐπαγγειλαμένων τὰ ὀνόματα ἀναγορευσάντω παραχρῆμα ἐν τᾶι ἐκκλησίαι, ὁ δὲ δᾶμος διαχειροτονείτω τὰν ἀξίαν τᾶς δωρεᾶς [κ]αί, εἴ κα δοκῆ, λαμβαν[έτ]ω· ὅπως δὲ ὑπόμνα[μα ὑπ]άρχῃ [τ]ῶν ἐς τὰν σω[τηρί]αν τὰν τᾶς πατρίδος [καὶ] τῶν συμμάχων συνεπι[δόν]των ἑαυτούς, τοὶ πωληταὶ ἐγδόντω στάλας ἐργάξασθαι τρεῖς etc. Διοκλῆς Λεωδάμαντος καὶ ὑπὲρ τοῦ υἱοῦ Ξενοτίμου ΓΧΧ (i.e. septem milia drachmarum). Trecentae fere familiae 120000—140000 drachmas contribuisse videntur. He.

Δ569. Halasarnae. Ed. Herzog Klio II 1902, 321; idem nonnulla per epistulam correxit.

[ἔδοξε τῶι δάμωι] | τῶι Ἁλ[ασ]αρ[νιτ]ᾶ[ν, ναποῖαι εἶπαν· Νίκαρχος Χαρμίππου, Τιμασικλῆς] | Ἡρακλείτου, Νοσσύ[λος Πολυμνάστου][1]· ἐπειδὴ [Θε]υ[κλῆς[2] διατελεῖ] | τὸν εὐνούστατον τρόπο[ν δ]ιακείμενος

1 Suppl. He. 2 Θευκλῆς Ἀγλάου quinquagentas drachmas Coorum reipublicae dederat: Paton-Hicks $10c_{50}$, v. n. 568[4]; plura in Halasarnae ut patriae suae salutem consumpsit.

5 ποτὶ τὸν δᾶμον τ[ὸν Ἀλασαρ]νιτᾶν κρίνων καθῆκον ἦμεν ἐν τοῖς ἀναγ-
καιοτάτοις τῶγ καιρῶ[ν ἀ]ποδείξεις ποιεῖσθαι τᾶς αὐτοῦ αἱρέσιος,
ἔν τε τῶι Κρητικῶι πολέμ[ωι[3] | ὁρ]ῶν τὸς ἐπικαιροτάτος τῶν τόπων
ἀνωχύρος ἐόντας καὶ ποτιδέον[τας] | βοαθείας, ψαφιξάμενος καὶ πορί-
σας εἰς ταῦτα χρήματα προενοήθη το[ῦ κα]τὰ τάχος ἀποχυρωθέντος
10 τοῦ περιπολίου ἐν ἀσφαλείαι ὑπάρχεν τὸς κα|τοικοῦντας μετὰ τέκνων
καὶ γυναικῶν, προενοιήθη δὲ καὶ τῶν ἄλλων | τῶν διατεινόντων εἰς
τὰν Αλασαρνιτᾶν ἀσφάλειάν τε καὶ σωτηρίαν, | σπουδᾶς καὶ φιλοτιμίας
οὐθὲν ἐνλείπων· ἔν τε τῶι συνεστακότι πολέ|μωι προορώμενος τάν τε
τῶν ἐναντίων ἐπιβολὰν καὶ τὸ μέγεθος τοῦ | κινδύνου πεπόρικε πλῆ-
15 θος ἱκανὸν χρημάτων εἴς τε τὰν ἐπιμέλειαν | καὶ κατασκευὰν τῶν τει-
χέων· σπεύδων τε καὶ εἰς τὸν μετὰ ταῦτα | χρόνον ἄθικτον τὰν ὑπο-
θήκαν[4] τοῖς περιπολίοις ὑπάρχεν, πεπολίτευται | συνφέρουσαν καὶ
δυνατὰν διοίκησιν ποιησάμενος κατὰ τῶν ἀπειθούν|των τοῖς δόγμασιν
τᾶς ἐκκλησίας· τῶν τε ὑπεναντίων ἐπιβαλομένων | λέμβοις τε καὶ
20 ἄλλοις πλοίοις καὶ πλήσιν ἐπί τε τὰν πόλιν[5] καὶ τὰν χώραν, | ψαφι-
ζόμενος περί τε τῶν ἄλλων τῶν διατεινόντων ποτὶ τὰν κοινὰν ἀσ|φά-
λειάν τε καὶ σωτηρίαν καὶ περὶ τᾶς κατὰ γράμμα[6] πάλιν ἐσσευμένας
φυ|λακᾶς ἀπέλυσε τὸς δαμότας τᾶς κατὰ πόλιν φυλακᾶς, νομίζων
δεῖν | μένοντας ἐπὶ τῶν ἰδίων τόπων συνδιατηρῆσαι τὰ φρούρια, ἀκο-
λούθως | δὲ τᾶι τῶν καιρῶν περιστάσει καθιστὰς φυλακὰν τᾶς πόλιος
25 ἐφρόντιξεν | τὸν ἐκτενέστατον τρόπον καὶ τοῦ περιπολίου, ποτίθεσιν
ποιησάμενος | τοῦ τε πλήθους τῶν φυλάκων καὶ τᾶς μισθοδοσίας·
ἐμβολὰν τε γινομενᾶν | ἐς τὰν χώραν συνγράφων περὶ προφυλακᾶς
ἱππέων τε καὶ πεζῶν προε|νοιήθη καὶ τᾶς Ἀλασαρνιτᾶν ἀσφαλείας,
ποτίταγμα δοὺς τοῖς ἐπὶ τού|των τεταγμένοις συνδιατηρῆσαι τὸς τόπος,
30 ἐλθόντων δὲ καὶ | τῶν δαμοτᾶν ἐπί τε τὰν βουλὰν καὶ τὸν πάντα δᾶ-
μον[7] καὶ ἀπολογιξαμέ|νων ἃ μὲν ἀχρεῶσθαι τῶν ὅπλων, ἃ δὲ καὶ
ποτιδεῖσθαι τὸ παράπαν κα|τασκευᾶς, προαιρεύμενος κατὰ δύναμιν τὰν
αὐτοῦ πάντα πράσ|σεν τὰ συνφέροντα τῶι δάμωι, πεπόρικε χρήματα
εἰς τὸν καθοπλισ|μὸν τῶν τεταγμένων ἐπὶ τᾶς φυλακᾶς τοῦ περιπο-

3 Idem nomen n. 673 adhibitum ad idem bellum pertinere contra Hillerum demonstrare conatus est He. 4 Cavit Theocles ne caput collectum ipsum ad reparanda castellorum moenia adhiberetur. 5 I.e. Cos urbs, cf. 567[6]. 6 τὰν κατὰ γράμμα φυλακὰν ex tit. Halasarnitano Syll.[2] 614$_{79}$ ἐχόντω δὲ καὶ παρ' αὐτοῖς ἐν λευκώματι κατὰ γράμμα ἀναγεγραμμένος ἑξᾶν ἀπὸ τοῦ ἄλφα (Herz.); cuius ordinis exemplum tenemus catalogos Rhodios IG XII 1, 46 (saec. I a.) et 1442 (saec. II a. Chr.); Astypalaeensium (c.a. 100) n. 722[2]. 7 Coorum.

35 λίου, προχρησαμένο[υ] | τε τοῦ σύμπαντος δάμου τὰ ὑπάρχοντα ξύλα εἰς τὰν κατασκευὰν | τᾶς στοᾶς[8] εἰς τὰς τοῦ πολέμου χρείας, ἐφρόντιξεν περὶ τᾶς ἀποκα[τα]|στάσιος, προεισευπορήσας ἐκ τῶν ἰδίων ἄτοκα τὰ χρήματα, ἔν τε τοῖς ἄλ|λοις τοῖς διατείνουσιν ποτὶ τὰν φυλακὰν καὶ ἀσφάλειαν διατελεῖ πάντα τὰ δυνα|τὰ καὶ πράσ(σ)ων καὶ γράφων·
40 ὅπως οὖν καὶ [ὁ] δᾶμος ὁ Ἀλασαρνιτᾶν, καθότι πάτρι|όν ἐστιν αὐτῶι, φαίνηται τοὺς ἀγαθοὺς τῶν ἀνδρῶν τιμῶν καταξίως τῶν | γινομένων εἰς αὐτὸν εὐεργετημάτων, Θευκλῆς τε τυχὼν τῶν τιμ[ί]|ων πολὺ προθυμότερον αὐτὸν παρέχηται εἰς τὰ τοῦ δάμου χρήσιμ[α], |
δεδόχθαι ἐπαινέσαι Θευκλῆ Ἀγλάου ἀρετᾶς ἕνεκα καὶ εὐνοίας τᾶς ἔς [τε] | πολίτας πάντας καὶ ἐς τὸν δᾶμον τὸν Ἀλασαρνιτᾶν, στε-
45 φανῶσαι δὲ αὐ|[τὸν] στεφάνωι χρυσέωι ἀπὸ χρυσῶν Ἀλεξανδρείων ν', τοὶ δὲ ναπόαι | [ἐγ]δόντω ἀναγράψαι τὸ ψάφισμα τόδε εἰστάλαν λιθίναν καὶ ἀναθέντω | [ἐν] τῶι ἱερῶι τοῦ Ἀπόλλωνος τοῦ ἐν Ἀλασάρναι εἰς τὸν ἐπιφανέ|[σ]τατον τόπον.

---

8 στοὰ ad interius moenium latus aedificata, sicut est apud Aeneam Pol. (11, 406 Schoe.) Chii: τὴν ἐχομένην (τῶν νεωρίων) στοὰν καὶ τὸν πύργον ... ἐχόμενον τῆς στοᾶς.

570. Decretum ctoenae Potidaeensium. Edd. Beaudouin Bull. Hell. VIII 1884, 353 (IG XII 1, 1033; Michel 437; Syll.² 270; SGDI 4321); cf. Herzog Klio II 1902, 321; Wilhelm Goett. GA 1903, 793.

[__ τοὺς ὑπ' αὐτὸν[1]] τεταγμένους εὐθα[ρσεῖς | παρεσκεύαξ]ε, οὗ[1] γενηθέντος συν[έβα[1] τοὺς | μὲν ἐ]ναν[τ]ίους ἀποστάντας τᾶς ἐ[πιβολᾶς |
5 ἀπράκτο]υς ἀ[π]ε[λ]θεῖν, ἁμὲ δὲ κινδυνεύον[τας | μετὰ τ]έκνων καὶ γυναικῶν τυχεῖν σωτηρί[ας, | τό τε] περιπόλιον[2] διετήρησε τῶι δάμωι[3]· ἔν τε | [ταῖς ἀρχ]αῖς πάσαις φιλοδόξως ἀνέ|[σ]τραπ[ται] κατὰ δύναμιν τὰν αὐτοῦ, τοῖς τε ἐν|[τυγ]χά[ν]ουσι αὐτῶι τῶν πολιτᾶν καὶ τῶν πα-
10 ροί[κω]ν εἰς πάντα τὰ καλῶς ἔχοντα αὐτὸν ἐπιδι|[δο]ὺς διατελεῖ· ὅπως οὖν καὶ ἁ κτοίνα ἁ Ποτι|[δαι]έων[4] φαίνηται εὐχάριστος οὖσα καὶ

---

1 Suppl. Wilhelm. 2 Plerumque suburbium interpretantur, neque ea opinio ab ipsius antiquitatis Graecae temporibus aliena videtur. Sed proprie vox nihil indicat nisi praesidium sive castellum neque ullam habet viciniae oppidi indicationem; neque enim a περὶ et πόλις descendit, ut προάστειον a πρὸ et ἄστυ, sed a περίπολος (n. 356²) eodem modo derivatur ac φρούριον a φρουρός. Est igitur locus in quo περιπόλων praesidium collocatur. Dttb. 3 De (σύμπαντι) Rhodiorum potius quam de Carpathiopolitarum δάμωι cogitandum esse censuit Dttb. 4 De populi agrique divisionibus, quae κτοῖναι vocabantur apud Rhodios, cf. n. 339 cum not. 2.

τιμοῦ|σα τοὺς ἀξίους τῶν ἀνδρῶν καὶ παρεισχημέ|νους χρείαν ἐν ἀναγ-
15 καίοις καιροῖς, δεδό|χθαι τᾶι κτοίναι ἐπαινέσαι καὶ στεφα[ν]ῶ|σαι
χρυσέωι στεφάνωι ἀπὸ χρυσῶν δέκ[α] | Παμφιλίδαν Ἱέρωνος Καρπα-
θιοπολίταν[5] | ἀρετᾶς ἕνεκα καὶ εὐνοίας ἂν ἔχων δια[τε]|λεῖ εἰς τὰν
20 κτοίναν τὰν Ποτιδαιέων, καλέ[σαι] | δὲ αὐτὸν καὶ ἐπὶ ξένια εἰς τὸ ἱερο-
θυτεῖο[ν]· | ὅπως[6] δὲ καὶ στᾶλαι ἀγο[ρ]ασθῶντι δύο λ[ίθου] | Λαρτίου[7],
εἰς ἃς ἀναγραφησεῖ[8] τόδε τ[ὸ] | ψάφισμα, καὶ ἀνατεθῶντι, μία μὲν ἐμ
25 Π[ορ]|θμῶι ἐν τῶι ἱερῶι τοῦ Ποσειδᾶνος[9], μία [δὲ] | ἐν Ποτιδαίωι ἐν
τῶι ἱερῶι τᾶς Ἀθάνας | [τ]ᾶς Λ[ι]νδίας[10], δότω ὁ ταμίας τὸ γενό-
μενον | [τ]έλε[σ]μα εἴς τε τὸν στέφανον καὶ τὰς | [σ]τάλας· ἐλέσθαι δὲ
καὶ ἄνδρα, ὁ δὲ αἱρεθεὶς | [π]οιησάσθω τὰν αἴτησιν[11] τοῦ στεφάνου |
30 [κ]αὶ ἀνάθεσιν τᾶν σταλᾶν ἐν τῶι σύμπαντι | [δ]άμωι· αἱρέθηι[12] Θε-
μιστόλας Τελεσάνδρου | [Κα]ρπαθιοπολίτας[12].

Ibi cum τὰς κτοίνας τὰς Καμιρέων τὰς ἐν τᾶι νάσωι καὶ τὰς ἐν τᾶι ἀπείρωι legatur, apparet κτοίνας inter tria oppida antiqua divisas fuisse ita ut unumquodque ex his etiam extra Rhodiorum insulam haberet quae ad ipsum pertinerent. Potidaeatarum κτοίναν in insula Carpatho sitam Lindiorum civitati ascriptam fuisse ex cultu Minervae Lindiae (v. 26) recte collegit B. 5 Cf. n. 586[2]. Si hunc Pamphilidam distinguamus a Nicagorae patre, haud inepte titulum rettuleris ad eum, qui classis Rhodiorum praefectus a. 190 strenue contra Antiochum pugnavit (Polyb. XXI 7, 5. 10, 5. Liv. XXXVII 22, 3. 23, 8. 25, 3). Qui nescio an per ea tempora, quibus Philippus Macedo insulas maris Aegaei in dicionem redigere conatus est (201/0 cf. n. 572) insulae Carpathi partem ab incursione hostili tutatus sit eoque tirocinio viam sibi muniverit apud populares ad illud amplius et gravius imperium, quod bello Antiochi nactus est. Sed concedendum est, nomen Rhodi neutiquam infrequens fuisse. 6 ΟΜΩΣ. 7 Cf. n. 338[5]. 8 Dorienses futuris passivi, ut aoristis, terminationes activi tribuere solent. Cf. Ahrens Diall. II p. 289. Kuehner-Blass Gr. Gr. I 2, 112[4]. Sed Syll.[2] 594[22] legitur ἀντεθησεῖται. Cf. SGDI IV p. 613. 9 Cf. n. 586[11]. 10 Cf. not. 4. 11 Honores quos singulae κτοῖναι civibus decernebant, ita modo rati erant, si universus Rhodiorum populus eorum scita confirmaverat; itemque in Neptuni Porthmii fano, quod in insula Carpatho quidem situm, sed publicum populi Rhodiorum erat, nihil sine eius permissione collocari licebat. 12 Idem vir IG XII 1, 993[9], qui catalogus alterius non primi saeculi est.

△571. Athenienses Alexandrum Thessalum civitate donant, fin. s. III. In arce, nunc in museo nat. Ed. * IG II 401. II[2] 850 (Michel 133). Cf. Buermann Jahrbb. f. Phil. Suppl. X 1878/9, 362. [*Ki*]

ἐπὶ Διονυσίου[1] ἄρχ[οντ]ος· Ἐλαφηβολι|ῶνος δευτέραι μετ' εἰκάδας·

Litterae ΞΓΡ+ et φ non στοιχηδόν. 1 De hoc archonte fini s. III

ἐκκλησί[α] | ἐμ Πειραιεῖ· Νικί[α]ς Πολυξένου Πόριος | εἶπεν· ἐπειδὴ
5 Ἀλέξανδρος εὔχρηστον | ἑαυτὸν παρασκευάζει καὶ κοινεῖ καὶ ἰδί|αι τοῖς
ἐντυνχάνουσιν τῶν πολιτῶν, | ἀγαθεῖ τύχει δεδόχθαι τεῖ βουλεῖ τοὺς |
λαχόντας προέδρους εἰς τὴν ἐπιοῦ|σαν ἐκκλησίαν χρηματίσαι περὶ
10 τού|των, γνώμην δὲ ξυνβάλλεσθαι τῆς | [βο]υλῆς εἰς τὸν δῆμον, ὅτι
δοκεῖ τεῖ βου|λεῖ, ἐπαινέσαι Ἀλέξανδρον Καλλι|στράτου Θετταλὸν καὶ
15 στεφανῶσαι | θαλλοῦ στεφάνωι· δίδοσθαι δὲ αὐτῶι | καὶ πολιτείαν[2]
δοκιμασθέντι ἐν τῶι | δικαστηρίωι κατὰ τοὺς νόμους, τοὺς | δὲ θεσμο-
θέτας, ὅταν καὶ ὡς πληρῶσιν | δικαστήριον εἰς ἕνα καὶ πεντακοσίους |
20 δικαστάς, εἰσαγαγεῖν τὴν δοκιμασίαν | συννείμαντας καὶ [δ]οῦναι περὶ
[αὐ]τοῦ | τὴν ψῆφον καὶ μὴ π[αρόντος[3] καὶ γράψασ|θ]αι αὐτὸ[ν δο-
κιμασθέντα φυλῆς καὶ δήμου | καὶ φρατρίας κτλ.].

assignando cf. Kirchner Goett. GA 1900, 455. 2 Inde a fine s. III in civitate conferenda primum pronunciatur δεδόσθαι vel δίδοσθαι τῷ δεῖνι πολιτείαν δοκιμασθέντι ἐν τῷ δικαστηρίῳ κατὰ τοὺς νόμους, deinde thesmothetae δοκιμασίαν apud iudices instituere iubentur, denique praecipitur ut post δοκιμασίαν institutam ὁ δεῖνα se tribui, demo, phratriae adscribendum curet. Cf. Wilhelm Ath. Mitt. XXXIX 1914, 302. 3 Suppl. B.

572. Philippi regis epistula ad Nisyrios, c. a. 201. In oppido *Mandraki* insulae Nisyri, tabulae sacrae ecclesiae Panagiae immissa. Ed. Ross Inscr. inedd. II 166 (SGDI 3497; Michel 43); Syll.[2] 263; IG XII 3, 91 ex Ioannis Logothetis Nisyrii exemplari. [*Hi*]

βασιλεὺς Φίλιππος[1] Νισυρίοις χα|ίρειν· ἀφέσταλκα Καλλίαν πρὸς |
5 ὑμᾶς, ὄντα καὶ ἡμῖν συνήθη καὶ ὁ|μέτερον πολίτην· εἰδὼς δὲ αὐτ|ὸν
εὔνουν ὄντα τῆι πόλει καὶ πολλ|άκις ὑπὲρ ὑμῶν διειλεγμένον πρὸ|ς
ἐμέ, ἐντέταλμαι αὐτῶι ἀναγγεῖλα|ι ὑμῖν ἃ ἠβουλόμην ὑμᾶς εἰδῆσαι.
10 ἐπὶ Λυσικράτεος δαμιεργοῦ, | μηνὸς Καρνείου[2] ἰκάδι, | ἔδοξε τῶι δά-
μωι, βουλᾶς γνώ|μαι· ἐπειδὴ Καλλίας πάρεστι | πὰρ βασιλέως Φιλίπ-
15 που γράμ|ματα φέρων καὶ σφραγῖδα τὰν | βασιλέως καὶ ἀπαγγέλλων |
δεδώκεν[3] βασιλῆ ἁμῖν νόμοις | τοῖς πατρίοις[4] καὶ ὑπάρχουσιν | χρῆ-

1 Demetrii f. Macedo. Eum paullo ante a. 200/199 (201: Niese Gesch. II 587 adn. 1) plerisque Cycladibus et reliquis minoribus maris Aegaei insulis potitum videri per Dicaearchum Aetolum (Polyb. XVIII 54, 8. Liv. XXXI 15, 8) monuit Ross; quo tempore sine dubio hanc epistulam scriptam esse. 2 Carneus Metagitnioni Attico i.e. Augusto-Septembri respondere videtur Bischoffio Leipz. Stud. XVI 148. 3 ΔΕΔΩΚΕΝ Ross. et Log.; quare malui nunc (cum Bechtelio) infinitivum perfecti ad praesentis similitudinem formatum, qui Doriensibus familiaris est (Ahrens Diall. II p. 330) agnoscere, quam cum Rossio δεδωκέν(αι) emendare. Dttb.
4 Nisyrios Philippus a Rhodiorum dominio, cuius postea rursus erant,

20 σθαι, δεδόχθαι Νισυρίοις, | ὅπως Καλλίας ἀπαγγέλλει, | [τοῖς νόμοις] χρῆσθαι ἅπα[σι...

avulsisse videtur. Sed Nisyriorum pars cum Rhodiis contra eum pugnavit; v. n. 673.

573—5. Philippi V regis donaria Delia, a. 217—201. [*Hi*]

△573. Basis Delia, nunc Meylan prope Gratianopolin in Gallia; ed. postquam Cyriacus Anconitanus vidit (Riemann Bull. Hell. I 1877, 87, 31: cf. Homolle Bull. Hell. IV 1880, 215, 8; Rev. arch. XL 1880, 94; Schulhof Bull. Hell. XXXII 1908, 50 [1]) Roussel IG XI 4, 1100.

βασιλεὺς Μακεδόνων Φ[ίλιππος] | βασιλέως Δημη[τρίου] | ἀπὸ τῶν κατὰ γῆν ἀγ[ώνων][1] | Ἀπόλλων[ι].

1 Bella primorum annorum (220—217) intellegit R.

△574. Deli in sex epistyliis porticus Philippei. Edd. post sescentos alios Roussel IG XI 4, 1099.

βασιλεὺς Μακεδόνων Φίλιππος βασιλέως Δημητρίου Ἀπόλλωνι[1].

1 Singula verba singulos epistylii lapides occupabant. Deest epistylium septimum, in quo [ἀνέθηκεν] scriptum fuisse potest. De tempore quo porticus aedificata sit, egerunt Homolle (205—196) et Schulhof. R.

575. Deli ad porticum Philippi (cf. n. 574). Edd. Homolle Bull. Hell. IV 1880, 217, 9 (Michel 1296; Syll.² 262); Roussel IG XI 4, 1102.

τὸ κοινὸν Μ[ακε]δόν[ων][1] | βασιλέα Φίλ[ιππον βασιλέως] | Δημητρίου ἀ[ρετῆς ἕνεκεν] | καὶ εὐνοία[ς τῆς εἰς ἑαυτούς][2].

1 Suppl. Dttb. 2 Ἀπόλλωνι dubitanter addit R.

576. Delii Alexandrum Philippi honorant, saec. II in. Deli. Edd. Hauvette Bull. Hell. VII 1883, 10, 4 (Syll.² 254); IG XI 4, 759; cf. Bizard et Roussel Bull. Hell. XXXI 1907, 429. [*Hi*]

ἔδοξεν τεῖ βουλεῖ καὶ τῶι δήμωι· | Καλλίας Ἀντιπάτρου εἶπεν· ἐπειδὴ
5 Ἀλέξανδρος Φιλίππου[1], ἀπόγο|νος ὢν βασιλέως Ἀλεξάνδρου, | παρα-

1 Cf. Liv. XXXV 47, 5. 6: *Amynander* (Athamanum regulus) *uxorem Apamam, filiam Alexandri cuiusdam Megalopolitani, habebat, qui se oriundum a magno Alexandro ferens filiis duobus Philippum atque Alexandrum et filiae Apamam nomina imposuerat; quam regiis iunctam nuptiis maior e fratribus Philippus secutus in Athamaniam fuerat.* Maior filius Philippus, quem avi paterni nomen gessisse hic titulus docet, per rerum in Thessalia a. 191 inter Philippum Demetrii f. et Antiochi asseclas gestarum narra-

γενόμενος εἰς Δῆλον καὶ | ἐνδημήσας πλείω χρόνον εὐ|τάκτως καὶ ὡς
προσῆκον αὐτῶι | τὴν ἐνδημίαν ἐποιήσατο, καὶ κοι|νεῖ καὶ ἰδίαι Δη-
10 λίων τῶι ἐντυγ|χάνοντι χρείας παρεχόμενος | [δ]ιατελεῖ εἰς ὃ ἂν αὐτόν
τις παρά|[καλεῖ]· ἵνα οὖν καὶ ὁ δῆμος φαίνηται | [ποι]ῶν πᾶσαν ἐπι-
μέλειαν [τῶν | καλῶν καὶ ἀγαθῶν ἀνδρῶν --]

tionem aliquotiens a Livio (XXXVI 8,3. 13,7. 14,3) commemoratur. Patrem Alexandrum a Deliis honore affectum esse antequam per bellum Antiochi eius causa foedum naufragium faceret, atque adeo priusquam filia Amynandro nuberet, ut titulus ad ipsa saeculi secundi initia referendus esset, perquam probabiliter observavit H.

Attali I donarium, a. 201. Or. 283: pugna ad Chium.

Attali I donarium, a. 200. Or. 284: Oreus.

△**577. Eudemus Milesius in usum scholarum pecuniam dat, a. 200/199.** Mileti in Delphinio, nunc Berolini. Edd. Ziebarth Griech. Schulwesen[2] 1914, 1; Rehm Milet I 326, 145; cf. Laum Stiftungen II 118, 129.

[*Hi et Zi*]

ἔδοξε τῶι δήμωι, γνώμη συνέδρων· ἐπειδὴ Εὔδημος Θαλλί|ωνος αἱρού- I
μενος εὐεργετεῖν τὸν δῆμον καὶ τῆς αὐτοῦ φιλο⟨τι⟩δοξίας[1] εἰς τὸν
ἀεὶ χρόνον μνήαν ὑπάρχειν τὴν ἀρίστην ἐπήγγελ|ται δώσειν εἰς παι-
5 δείαν τῶν ἐλευθέρων παίδων ἀργυρίου τά|λαντα δέκα ὑπέρ τε αὐτοῦ καὶ
τῶν ἀδελφῶν Μενάνδρου καὶ | Δίωνος, ἐψηφίσθαι Μιλησίοις· ἐπηνῆσθαι
μὲν Εὔδημον τῆς | περὶ τὰ ⟨υτα⟩[2] κάλλιστα σπουδῆς ἕνεκεν καὶ εἶναι
ἐν ἐπιμελείαι | παρὰ τῆι βουλῆι καὶ τῶι δήμωι· ἵνα δ' ἡ περὶ II
τούτων σύνταξις | τυγχάνηι τῆς προσηκούσης οἰκονομίας, Εὔδημον μὲν
10 διαγρά|ψαι τὸ προειρημένον πλῆθος τῶν χρημάτων τοῖς ταμίαις τῶν |
ἐγκυκλίων[3] ἐν τοῖς τεταγμένοις κατὰ τὴν ἐπαγγελίαν χρό|νοις, τοὺς

Eudemus a. 210/9 Milesiorum eponymus (stephanephorus) fuit. Cf. Rehm Milet I p. 247 et n. 124_{23}. Ipsa donatio ἐν τῶι ἐπὶ στεφανηφό[ρου Ἑκ]αταίωνος ἐνιαυτῶι (200/199) facta esse videtur, quo Eudemus εὐεργέτης declaratus est; qui post mortem sepulcri publici in τῶν νέων γυμνασίωι honorem obtinuit (tit. Didymeus, Rehm. p. 247). Milesii postquam Philippus rex Rhodios, ipsorum amicos, ad Laden insulam vicinam vicit et Cariam occupavit (Polyb. XVI 15, 6), sumptus magnos fecisse videntur, ut regis gratiam redimerent; nec non Myuntis agro privati sunt. Publicis igitur necessitatibus commodissime tunc subvenit Eudemi liberalitas. R. — Commentarium uberrimum, imprimis de rebus scholasticis, dedit Z.

1 Volebat φιλοτιμίας, correxit φιλοδοξίας. 2 Item τὰ κάλλιστα pro ταῦτα substituit. 3 I.e. redituum annuorum. Alia ratio pecuniarum in aerarium referendarum praescribitur priore tit. Milet I 147_{12} διαγράφειν

δὲ ταμίας ἀποδιδόναι παραχρῆμα τοῖς ἐπὶ τῆς δημοσί|ας τραπέζης
αἱρουμένοις[4], τοὺς δὲ ὑποστησαμένους λό|γον πόλεως ,τῶν ἐπιδο-
15 θέντων ὑπὸ Εὐδήμου χρημάτων εἰς παι|δείαν τῶν ἐλευθέρων
παίδων'[5] ἐγγράφεσθαι τὸ διδόμενον καὶ δι|αφυλάσσειν, παραδιδόναι
δὲ καὶ τοῖς μεθ' αὐτοὺς αἱρεθησομέ|νοις τραπεζίταις, ἕως ὁ δῆμος
βουλεύσητα⟨τα⟩ι περὶ τῆς ἐσομένης | ἀπ' αὐτῶν προσόδου· ἐὰν δὲ μὴ
παραδῶσιν καθότι γέγραπται, ὀφειλέ|τωσαν τῶι δήμωι διπλάσια τὰ
20 χρήματα· τοὺς δ' ἀνατάκτας[6] τοὺς διο[ι]|κοῦντας τὰς τῆς πόλεως προσ-
ὁδους ἐξαιρεῖν καθ' ἕκαστον ἔτος ἐν | τῆι ἀνατάξει στατῆρας τριακο-
σίους ἀντὶ τῆς ἐσομένης ἀπὸ τῶν χρη|μάτων προσόδου καὶ μερίζειν
ἐν τοῖς ἀναλώμασι τῶν ταμιῶν ἑκάσ|τωι κατὰ μῆνα τὸ ἐπιβάλλον·
ἐὰν δὲ μὴ ἐξέλωσιν καθότι γέγρα|πται, ὀφειλέτω ἕκαστος αὐτῶν στα-
25 τῆρας πεντακοσίους ἱεροὺς | Ἑρμοῦ καὶ Μουσῶν. τοὺς δὲ βουλο- III
μένους παιδοτριβεῖν ἢ γράμματα | διδάσκειν ἀπογράφεσθαι πρὸς τοὺς
καθισταμένους παιδονόμους εἰς | τὸν ἐπιόντα ἐνιαυτόν, εἶναι δὲ τὴν ἀπο-
γραφὴν καθ' ἕκαστον ἔτος ἀπὸ | τῆς διχομηνίας ἕως τῆς εἰκάδος τοῦ
Ἀρτεμισιῶνος[7] μηνός, τοὺς δὲ ἐκ|τιθέναι τὰ ὀνόματα αὐτῶν εἰς τὴν
30 Ἀντιόχεον[8] στοάν· τῆι δὲ ὀγδό|ηι ἀνομένου τοῦ αὐτοῦ μηνός, ἐπειτὰν[9]
ἡ ἐκκλησία συναχθῆι, τίθεσ|θαι ἐν τῆι ὀρχήστραι τρίποδα καὶ θυ-
μίατρον, τοὺς δὲ ἱερεῖς τόν τε | τοῦ Ἑρμοῦ τοῦ Ἐναγωνίου τοῦ ἐν τῆι
παλαίστραι τῶν παίδων καὶ τὸν τῶν Μου|σῶν καὶ τὸν ἱεροκήρυκα
καὶ τοὺς κεχειροτονημένους καὶ μέλλο[ν]|τας ἄρχειν παιδονόμους καὶ
35 μέχρι μὲν ζωιῆς Εὐδημον, μετὰ δὲ ταῦτα | τῶν ἀπὸ Εὐδήμου τὸν
πρεσβύτατον ἐπιθυμᾶσαι λιβανωτὸν τῶι τε Ἑρ|μ[ῆ]ι καὶ ταῖς Μούσαις
καὶ Ἀπόλλωνι Μουσηγέτηι· τὸν δὲ ἱεροκήρυκα ἐπεύ|ξασθαι τοῖς ἐκ-
κλησιάζουσιν, ὅστις χειροτονοίηι[10] παιδοτρίβας καὶ | τοὺς τὰ γράμματα

δὲ τοῖς ἐπὶ τῆς δημοσίας τραπέζης -- στατῆρας ἑκατόν, τὸ δὲ λοιπὸν -- τὸ δὲ ἐκ τούτων πῖπτον ἐγγράφεσθαι μὲν τοὺς τραπεζίτας εἰς τοὺς τῶν ταμιῶν λόγους, ἀποκαθιστάναι δὲ εἰς τὸν τῆς πόλεως (sc. λόγον). 4 Hi magistratus etiam apud Tenios τραπεζῖται vocantur IG XII 5, 880/6; cf. γραμμα[τέως καὶ τραπε]ζεῖτου Naxi ibid. 54_4. 5 Sub hoc nomine in rationibus publicis (λόγος πόλεως) pensiones hae referendae sunt. 6 De his v. Milet I 147_{59} καὶ τοὺς ἀνατάκτας καταχωρίζειν τοῦτο τὸ ἀνάλωμα πρῶτον μετὰ τὰ ἱερά. 150_{100} ποιήσασθαι δὲ καὶ τοὺς ἀνατάκτας τοὺς ἐμ Μιλήτωι τὴν πρᾶσιν τοῦ τέλους τῆς πορθμίδος et Ziebarth Schulw.² 14. 7 Ultimi mensis, quem Ταυρεὼν excipit. Aequant Μουνιχιῶνα et Ἐλαφηβολιῶνα. Rehm p. 234. 231.

8 Porticum Antiochus (I) Seleuci Nicatoris filius victoria ad Ipsum reportata aedificandam curavisse videtur. Or. 213_{17}; Holleaux Rev. ét. gr. XIV 1901, 95; Rehm Milet I 261. 9 ἐπειτὰν consulto ex ἐπειδὰν correctum. 10 Cf. n. 578^{16} εἴηι.

διδάξοντας, οὓς ἄριστα νομίζει τῶν παίδων ἐπισ|τατήσειν καὶ μηδεμιᾶι
40 φιλοτιμίαι παρὰ τὸ δίκαιον προσνέμοι τὴν | αὐτοῦ γνώμην, ἄμεινον
αὐτῶι εἶναι· ἐ[ὰ]ν δὲ μή, τοὐναντίον· μετὰ δὲ | τοῦτο οἱ μὲν παιδονόμοι
παραδότωσαν τῶι γραμματεῖ τῆς βουλῆς τὰ | ὀνόματα τῶν ἀπογραψα-
μένων, ὁ δ' ἐπαγέτω κατὰ ἕνα· τῶν δ' ἐπιπορευομέ|νων ἕκαστον ὁρ-
κισάτωσαν οἵ τε ἱερεῖς καὶ ὁ ἱεροκῆρυξ. ὁ δὲ ὅρκος ἔστω | τοῖς μὲν
45 παιδοτρίβαις ὅδε· ὀμνύω τὸν Ἑρμῆ μὴ παρακεκληκέναι μη|θένα Μι-
λησίων, ὅπως με χειροτονῆι, μηδ' ἑτέρωι προστεταχέναι παρα|καλέσαι
ὑπὲρ ἐμοῦ· καὶ ἐπαράσθω εὐορκοῦντι μὲν ἄμεινον εἶνα[ι], | ἐφιορκοῦντι
δὲ τἀναντία· τοῖς δὲ γραμματοδιδασκάλοις τὰ μὲν ἄλ[λα] | κατὰ ταὐτά,
ὀμνύτωσαν δὲ τ[ὸ]ν Ἀ(πό)λλων(α) 11 καὶ τὰς Μούσας· χειροτο|νεῖσθαι
50 δὲ καὶ ἀποδείκνυσθαι ἐκ τῶν ἐπελθόντων παιδοτρίβας | τέσσαρας καὶ
γραμματοδιδασκάλους τέσσαρας. τετάχθαι δὲ μισ|θὸν τῶν μὲν IV
παιδοτριβῶν ἑκάστωι μηνὸς ἑκάστου δραχμὰς τριά|κοντα, τῶν δὲ
γραμματοδιδασκάλων ἑκάστωι μηνὸς ἑκάστου | δραχμὰς τεσσεράκοντα.
τὰ δὲ κατὰ τὰς ἐπιδείξεις αὐτῶν καὶ τὰ ἄ[λ]|λα συντελεῖσθαι κατὰ
55 τὸν παιδονομικὸν νόμον· ἐξεῖναι δὲ τοῖς χειροτο|νηθεῖσιν παιδοτρίβαις,
ἐὰν ἄγοντες ἀθλητὰς ἐπί τινα τῶν στεφανι|τῶν ἀγώνων ἐκδημεῖν
βούλωνται, παραλυσαμένοις τοὺς παιδονό|μους καὶ καταλιποῦσιν ἀνθ'
αὐτῶν τὸν ἐπιστατήσοντα τῶν παίδων | ἀρεστὸν τοῖς παιδονόμοις ἐκδη-
μεῖν. ὅπως δὲ τὸ γινόμεν(ον) ἑκάσ|τοις εὐτάκτως ὑπηρετῆται, τοὺς
60 ταμίας διδόναι τὸ τεταγμέ|νον τοῖς τε παιδοτρίβαις καὶ γραματοδι-
δασκάλοις μηνὸς ἑ|κάστου τῆι νουμηνίαι· ἐὰν δέ τις μὴ δῶι, ὀφει-
λέτω στατῆρας πεν|τακοσίους ἱεροὺς Ἑρμοῦ καὶ Μουσῶν, εἶναι δὲ
κατ' αὐτῶν καὶ ⟨πρ⟩ | πρᾶξιν τοῦ μισθοῦ τοῖς παιδοτρίβαις καὶ γραμ-
ματοδιδασκάλοις | κατὰ τὸν ἀγορανομικὸν νόμον 12. τὸ δ' ἐξαιρούμε-
65 νον 13 εἰς ταῦτα κατὰ τὴν | ἀνάταξιν μὴ εἶναι μετενεγκεῖν εἰς ἄλλο
μηθὲν τρόπωι μηθενί· ἐὰν | δέ τις εἴπηι ἢ⟨ι⟩ προθῆι ἢ ἐπιψηφίσηι ἢ
μετενέγκηι ἢ τάξηι ἔλασσον τοῦ ἐκ|κειμένου, ὀφειλέτω ὁ τούτων τι
ποιήσας στατῆρας πεντακοσίους | ἱεροὺς Ἑρμοῦ καὶ Μουσῶν. τὸ δὲ V

11 ΤΩΝΑΛΛΩΝ lapis; em. R. 12 Similia νόμων nomina collegit Swoboda Staatsaltert. 124[5] velut ἀγορανομικός, ὁ τοῦ ἀγωνοθέτου, γυμνασιαρχικός, λογιστικός, μαστρικός, ναοποϊκός, παιδονομικός, πολεμαρχικός, πολιτικός (cf. Δικαιώματα a Graeca Halensi edita 17 IV[79]), στεφανηφορικός; docet (Schoellium Wilamowitziumque secutus) leges imprimis singulorum magistratuum in usum apud Graecos compositas esse. Similis est dispositio legis τοῦ κοινοῦ τοῦ ἀνδρείου τῶν συγγενῶν Theraeae IG XII 3, 330; cf. Hiller Thera I 170/1. Adde astynomorum Pergamenorum legem (Or. 483).
13 Cf. 144[3].

λοιπὸν τοῦ ἐξαιρεθέντος εἰς ταῦτα | ἀφαιρουμένων⟨ων⟩ τῶν μισθῶν
70 λαμβάνοντες οἱ παιδονόμοι πεμπέτω|σαν τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Διδυμεῖ
βοῦν ὡς κάλλιστον ἔν τε τῷ πενθετηρι|κῶι τοῖς Διδυμείοις[14] καὶ
ἐν τοῖς ἄλλοις ἔτεσιν τοῖς βοιηγίοις καὶ | πομπευέτωσαν αὐτοί τε καὶ
οἱ ἐπιλεγέντες ὑπ' αὐτῶν παῖδες | καὶ οἱ κεχειροτονημένοι ἐπιστάται
αὐτῶν καὶ μέχρι μὲν τοῦ ζῆν | Εὔδημος, μετὰ δὲ ταῦθ' ὁ πρεσβύ-
75 τατος τῶν ἀπὸ Εὐδήμου γενομέ|νων· τὸ δὲ πεμφθὲν ἱερεῖον θύσαντες
οἱ παιδονόμοι διανειμάτωσαν | τοῖς τε παισὶν ἅπασιν καὶ τοῖς ἄλλοις,
οὓς γέγραπται συμπομ|πεύειν. ἀφεῖσθαι δὲ καὶ τοὺς παῖδας VI
ἀπὸ τῶν μαθημάτων καθ' ἕ|καστον μῆνα τῆι πέμπτηι ἱσταμένου καὶ
τοὺς παιδονόμους ἀνα|γράφειν καὶ ταύτην ἐν ταῖς παιδιαῖς μετὰ τῶν
80 ἄλλων ἡμερῶν, καθότ[ι] | ἐν τῶι παιδο(νο)μικῶι νόμωι[12] συντέτακται.

ἵνα δ' ἥ τε τοῦ δήμου προαίρε|σις καὶ ἡ⟨ι⟩ γεγενημένη περὶ ταῦτα VII
ὑπὸ Εὐδήμου φιλοδοξία πᾶσιν | ἐκφανὴς ὑπάρχηι, τοὺς τειχοποιοὺς[15]
μετὰ τοῦ ἀρχιτέκτον[ος ἐπι]|μεληθῆναι, ὅπως τὸ ψήφισμα τόδε ἀνα-
γραφῇ εἰς στήλας λι[θίνας δύο], | καὶ στῆσαι μίαν μὲν ἐν τῆι παιδι-
85 κῆι παλαίστραι, ἐν ὧι ἂν τό[πωι ἐπι]|τήδειον εἶναι φαίνηται, τὴν
δ' ἑτέραν ἐν τῶι ἱερῶι τοῦ Ἀπό[λλωνος] | τοῦ Δελφινίου ἐπὶ τῆς ἐξέ-
δρας τῆς ἀνατεθείσ[η]ς[16] ὑπὸ [Εὐδήμου] | τοῦ Θαλλίωνος· ὅπως δ' ἐπὶ
τῆι περὶ ταῦτα φιλοτιμ(ί)αι τιμ[ηθῆι κατα]ξίως Εὔδημος, βουλεύσασθαι
τὸν δῆμον ἐν τοῖς κα[θήκουσιν] | χρόνοις. ἔδοξε τῶι δήμωι εἰς λεύ-
κωμα ἀναγράψαι τ[ὸ ψήφισμα].

14 De Didymeis v. n. 590. 15 Iidem magistratus saepius eodem munere funguntur, velut Milet I 138$_{32}$ τοὺς δὲ τειχοποιοὺς ἐπιμεληθῆναι καὶ ἀπομισθῶσαι τὴν κατασκευὴν τῆς στήλης καὶ τὴν ἀναγραφὴν τῶν ὀνομάτων· τὸν δὲ ταμίαν ὑπηρετῆσαι ἐκ τῶν τειχοποιῶν. 16 ἀνατεθειΣΕΙΣ.

578. Polythrus Teiis in usum scholarum pecuniam dedicat, saec. II. Tei. Edd. *a* G. Hirschfeld Herm. IX 1874, 501; *b* (Guerini)-Boeckh CIG 3059; composuerunt Hauvette et Pottier Bull. Hell. IV 1880, 110 (Michel 498; Syll.^{2} 523; Ziebarth Gr. Schulw.^{2} 54; Bleckmann I. Staatenk. 45; Laum Stiftungen II 93, 90). [*Hi*]

a [__ ἀπο]δείκνυσθαι[1] δὲ [καὶ μετὰ τὴν | τοῦ γυ]μνασιάρχου αἵρεσιν παι- I
δονόμον μὴ νεώτερ[ον | ἐτῶ]ν τεσσαράκοντα. ἵνα δὲ πάντες οἱ ἐλεύ- II
θεροι παῖδες πα[ι|δε]ύωνται καθότι Πολύθρους Ὀνησίμου[2] προνοήσας

Litterae ΑΘΞΣ, Π (Hirschf.) s. Π (Hauv.) saeculum II, non tertii initium arguunt. Enuntiata hic illic melius interpunxit, paragraphos distinxit Laum; quod in fine lapidis *a* supplevit [__ τοὺς δὲ παιδοτρίβας ἐν τῶι γυμνασίωι] incertum est. 1 ▨ΛΟΙ_ΙΙΙΙΑΝ▨ΔΕΙΚ. 2 Cf. n. 426$_6$, ubi

5 ἐπηγγείλα|το τῶι δήμωι, κάλλιστον ὑπόμνημα τῆς ἑαυτοῦ φιλοδοξίας |
κατατιθέμενος ἐπέδωκεν εἰς ταῦτα δραχμὰς τρισμυρίας | τετρακισχιλίας.
ἀποδείκνυσθαι καθ' ἕκαστον ἔτος ἐν ἀρχ[αι]|ρεσίαις μετὰ τὴν τῶν III
γραμματέων αἵρεσιν γραμματοδιδασκ[ά]|λους τρεῖς, οἵτινες διδάξουσιν
10 τοὺς παῖδας καὶ τὰς παρθέ|νους· δίδοσθαι δὲ [τ]ῶι μὲν ἐπὶ τὸ πρῶ-
τον ἔργον[3] χειροτονηθέντ[ι] | τοῦ ἐνιαυτοῦ δραχμὰς ἑξακοσίας, τῶι
δὲ ἐπὶ τὸ δεύτερον δραχμὰ[ς] | πεντακοσίας πεντήκοντα, τῶι δὲ ἐπὶ
τὸ τρίτον δραχμὰς πενταχο|σίας. ἀπο(δεί)κνυσθ(α)ι[4] δὲ καὶ παιδοτρί-
βας δύο, μισθὸν δ' αὐτῶν ἑκα|τέρωι δίδοσθαι τοῦ ἐνιαυτοῦ δραχμὰς
15 πεντακοσίας. ἀπο|δείκνυσθ(α)ι[5] δὲ κιθαριστὴν ἢ ψάλτην[6], μισθὸν δὲ
δίδοσθαι τῶι | χειροτονηθέντι τοῦ ἐνιαυτοῦ δραχμὰς ἑπτακοσίας. οὗτος
δὲ | διδάξει τούς τε παῖδας οὓς ἂν καθήκηι εἰς τοὐπιὸν ἐκκ[ρ]ίνεσθαι
[καὶ] | τοὺς τούτων ἐνιαυτῶι νεωτέρους τά τε μουσικὰ καὶ κιθαρίζειν
ἢ ψάλλειν, | τοὺς δὲ ἐφήβους[7] τὰ μουσικά· περὶ δὲ τῆς ἡλικίας τῶν
20 παίδων τούτων ἐπι|κρινέτω ὁ παιδονόμος. προ|σδίδοσθαι δὲ καὶ ἐὰν
ἐμβόλιμον μῆνα ἄγωμεν τὸ | ἐπιβάλλον τοῦ μισθοῦ τῶι μηνί. ὁπλο-
μάχον δὲ καὶ τὸν διδάξοντα | τοξεύειν καὶ ἀκοντίζειν μισθού(σ)θωσαν[8]
ὅ τε παιδονόμος καὶ ὁ γυμνασί|αρχος ἐπ' ἀναφορᾶι[9] τῆι πρὸς τὸν
δῆμον· οὗτοι δὲ διδασκέτωσαν τούς | τε ἐφήβους καὶ τοὺς παῖδας οὓς
25 καὶ τὰ μουσικὰ μανθάνειν γέγραπται[10]. | διδόσθω δὲ μισθὸς τῶι μὲν
τοξεύειν καὶ ἀκοντίζειν διδάσκοντι δρα|χμαὶ διακόσιαι καὶ πεντήκοντα,
τῶι δὲ ὁπλομάχωι δραχμαὶ τριακόσιαι. | ὁ δὲ ὁπλομάχος διδάξε(ι)
χρόνον οὐκ ἐλάσσονα μηνῶν δύο. ὅπως δὲ ἐπι|μελῶς ἐν τοῖς μαθή-

---

Τύρων Πολύθρου iudex a Teiis paullo ante a. 261 Bargyliam missus commemoratur. Sed hic Polythrus Onesimi filio duabus certe γενεαῖς anterior erat. 3 Tres gradus per quos ascendant discipuli significantur, ita ut τὸ πρῶτον ἔργον ordo sit eorum qui v. 18 redeunt οὓς ἂν καθήκηι εἰς τοὐπιὸν ἐκκρίνεσθαι, τὸ δεύτερον eorum qui ibidem dicuntur τοὺς τούτων ἐνιαυτῶι νεωτέρους, τὸ τρίτον tironum. De talibus ordinibus puerorum vel epheborum cf. Ziebarth Schulw.[2] 88. Distribuebantur autem pueri per singulas classes a paedonomo; cf. v. 19 et 31. Zi. 4 ΑΠΟΚΝΥΣΘΙ. 5 ΔΕΙΚΝΥΣΘΙ. 6 ψαλμὸς de eo qui ipsis digitis chordas pulsat dicitur, κιθαρισμὸς de eo qui plectro utitur. Cf. Aristoxenum ap. Athen. XIV 635 *b*: τὴν μάγαδιν καὶ τὴν πηκτίδα χωρὶς πλήκτρου διὰ ψαλμοῦ παρέχεσθαι τὴν χρείαν.
7 Quamquam pecunia a Polythro donata spectat εἰς τὴν παιδείαν τῶν ἐλευθέρων παίδων tamen etiam ephebi mittuntur in puerorum μαθήματα musica illa quidem et gymnica, ita ut et gymnasiarcho locus sit in magistris illis eligendis. Zi. 8 σ ante θ omissum, cf. IG V 2, 343$_{33}$ ἐμίθ[ω]σε, inf. in -θαι pro -σθαι Croenert Mem. Herc. 220[3]. 9 Ea condicione, ut ipsorum eligendi iudicium populi suffragiis confirmetur. 10 Cf. not. 6.

μασιν γυμνάζωνται οἵ τε παῖδες καὶ οἱ ἔφηβοι, | τὸν παιδονόμον καὶ
30 τὸν γυμνασίαρχον[11] ἐπιμελεῖσθαι, καθότι ἑκατέρωι | αὐτῶν προστέ-
τακται κατὰ τοὺς νόμους. ἐὰν δὲ οἱ γραμματοδιδάσκα|λοι ἀντιλέγωσιν
πρὸς αὐτοὺς[12] περὶ τοῦ πλήθους τῶν παίδων, ἐπιχρινά|τω ὁ παιδο-
νόμος, καὶ ὡς ἂν οὗτος διατάξηι πειθαρχείτωσαν. τὰς δὲ ἀπο|δείξεις
ἃς ἔδει γίνεσθαι ἐν τῶι γυμνασίωι ποιεῖσθαι τοὺς γραμματοδι|δασκά-
λους καὶ τὸν τὰ μουσικὰ διδάσκοντα ἐν τῶι βουλευτ[ηρίωι --]
b 35 --ημερ-- | - ϙι - οντα - ϛι - τὴν ζημίην ἐὰν μὴ καταβάλωσι, ἀν[αγκά|- IV
ζειν ἐξέσ]τω αὐτούς. περὶ δὲ τοῦ ὁπλομάχου καὶ τοῦ τοξεύειν | καὶ
ἀκοντίζειν διδάσκοντος συντελείσθω, καθάπερ ἐπάνω | γέγραπται. ἢν
40 δὲ οἱ ἐνεστηκότες ταμίαι ἢ οἱ ἑκάστοτε γινόμενοι | μὴ παραδῶσιν τὸ
ἀργύριον τοῦτο κατὰ τὰ γεγραμμένα, ἢ ἄλλος τις ἄρχων | ἢ ἰδιώτης
εἴπηι ἢ πρήξηται ἢ προθῆι[13] ἢ ἐπιψηφίσηι ἢ νόμον προθῆι ἐναντίον
τού|τωι ἢ τοῦτον τὸν νόμον ἄρηι τρόπωι τινὶ ἢ παρευρέσει ἡιοῦν, ὡς
δεῖ τὸ ἀργύριον κινηθῆναι ἢ μὴ ἀναλίσκεσθαι ἀπ' αὐτοῦ εἰς ἃ ὁ
νόμος συντάσσει, ἢ ἄλλ[ηι που] | καταχωρισθῆναι καὶ μὴ εἰς ἃ ἐν
45 τῶιδε τῶι νόμωι διατέτακται, τά τε πραχθέν|τα ἄκυρα ἔστω καὶ οἱ
μετὰ ταῦτα ταμίαι καταχωριζέτωσαν εἰς τὸν λόγον κατὰ | τὸν νόμον
τό[ν]δε[14] τὸ πλῆθος τῶν χρημάτων τὸ ἴσον ἐ[κ τῶ]ν τῆς πό[λεως
πρ]οσό|δων[15], καὶ τἆλλα πάντα συντελείτωσαν κατὰ τὸν νόμον τόνδε.
[ὁ δὲ εἴ]πας ἢ [πρήξ]ας τι παρὰ τόνδε τὸν νόμον ἢ μὴ ποιήσας τι
τῶν προστεταγμένων ἐν τῶι | νόμωι τῶιδε ἐξώλης εἴηι[16] καὐτὸς καὶ
50 γένος τὸ ἐκείνου καὶ ἔστω ἱερόσυλος καὶ συν|τελείσθω πάντα κατ'

11 Magistratus annuus est, qui summam rerum gymnasticarum curam habet. Non confundenda cum hoc, qui in plerisque civitatibus fuisse videtur, Atheniensium liturgia γυμνασιαρχίας, quae semper ad unum festum diem ac potissimum quidem ad lampadedromiae certamen spectat; aeque ab illis magistratibus distinguendi menstrui gymnasiarchi qui posteriore aetate Athenis ex ephebis constituebantur (Dittenberger De ephebis Atticis 43). Leges insequenti versu commemorati appellari possent νόμος παιδονομικὸς et v. γυμνασιαρχικός, cf. n. 577[13]. Zi. 12 I.e. πρὸς ἀλλήλους.

13 Hoc necessario de plebiscito intellegendum est, quia deinde separatim subiungitur ἢ νόμον προθῆ. 14 Corr. Dttb. ΤΟΔΕ lapis. At τόδε τὸ πλῆθος cum per se minus aptum est, tum cum addito τὸ ἴσον nullo modo conciliatur; ὁ νόμος ὅδε etiam v. 47. 49 legitur, ὅδε ὁ νόμος v. 44. 48. 51, et certa ratione restitutum est v. 66. 15 Quae ex pecuniis, quas Polythrus dederat, in alias res contra legem impensa sunt, ea ex reliquis reipublicae reditibus restituantur. 16 Croenert Mem. Herc. 44. Cf. n. 577[9] χειροτονοίηι. Nota in his duabus legibus fere aequalibus litteram ι modo omitti modo abundare.

αὐτοῦ ἅπερ ἐν τοῖς νόμοις τοῖς περὶ ἱεροσύλου γεγραμμ[ένα ἐστί]. | ὀφειλέτω δὲ καὶ τῆι πόλει ἕκαστος τῶν πρηξάντων τι παρὰ τόνδε τὸν νόμον | περὶ τοῦ ἀργυρίου τούτου ἢ μὴ ποιούντων τὰ προστεταγμένα δραχμὰς μυρί[ας·] | δικασάσθω δὲ αὐτῶι ὁ βουλόμενος καὶ ἐν ἰδίαις δίκαις καὶ ἐν δημοσίαις 17 καὶ μετὰ | τοῦ λόγου τοῦ ἐπιμηνίου
55 τὴν ἀπήγησιν 18 καὶ ἐγ καιρῶι ὧι ἂν βούληται· προθεσμίαι | δὲ μηδὲ ἄλλωι τρόπωι μηθενὶ ἐξέστω τῶν δικῶν τούτων μηδεμίαν ἐγβαλεῖν· | ὁ δὲ ἁλισκόμενος ἐκτινέτω διπλάσιον, καὶ τὸ μὲν ἥμισυ ἔστω τῆς πόλεως, ἱερὸν | Ἑρμοῦ καὶ Ἡρακλέους καὶ Μουσῶν, καὶ καταχωριζέσθω εἰς τὸν λόγον τὸν προγε|γραμμένον, τὸ δὲ ἥμισυ τοῦ καταλαβόντος 19 ἔστω· τὰς δὲ πράξεις τῶν δικῶν τού|των ἐπιτελείτωσαν οἱ εὔθυνοι, καθάπερ καὶ τῶν ἄλλων τῶν δημοσίων δικῶν.
60 ἀναγγελλέτωσαν δὲ οἱ ἑκάστοτε γινόμενοι τιμοῦχοι 20 πρὸς τῆι ἀρᾶι 21, V
ὅστις τὸ | ἀργύριον τὸ ἐπιδοθὲν ὑπὸ Πολύθρου τοῦ Ὀνησίμου εἰς τὴν παιδείαν τῶν ἐλευθέ|ρων παίδων [κ]ι[ν]ήσειεν 22 τρόπωι τινὶ ἢ παρευρέσει ἡιοῦν ἢ ἄλληι που καταχωρίσειεν | καὶ μὴ εἰς ἃ ἐν τῶι νόμωι διατέτακτα(ι), ἢ μὴ συντελοίη τὰ συντεταγμένα τῶι | νόμωι, ἐξώλης εἴηι καὶ αὐτὸς καὶ γένος τὸ ἐκείνου.
65 ἐὰν δὲ οἱ τα[μίαι μ]ὴ δανείσωνται τὸ ἀργύριον κατὰ τὰ γεγραμμένα 23 VI

---

17 Sua natura hanc causam publicam esse, sed ne qua mora intercederet, accusatori optionem dari utrum publica an privata actione reum convenire vellet adnotavit Ziebarth Herm. 1897, XXXII 624. 18 Unoquoque mense de pecuniarum publicarum administratione ratio reddebatur populo. Qua ex ratione si apparuerit, pecuniis illis contra legem magistratus usos esse, statim unicuique liceat eos in ius vocare.

19 Eius qui accusavit magistratum et in iudicio ut damnaretur effecit. Qui usus vocabuli καταλαμβάνειν ab Attico quidem sermone alienus est, sed saepe invenitur in tetralogiis quae falso Antiphontis esse putantur, quarum sermo etiam alia nonnulla manifesto Ionica habet. Cf. n. 218_{22} Herm. XXXII 31 sqq. 20 Cf. titulum item Teium ap. Lebas-Wadd. III 88: ἐννοεῖσθαι καθ' ἕκαστον ἔτος τοὺς τιμούχους καὶ τοὺς σ[τρατηγούς] et Methymnaeorum praescriptum Milet I $152_{1.18}$: περὶ ὧν ἁ βολλὰ προεβούλευσε καὶ οἱ στραταγοὶ προτιθεῖσι καὶ τῶν τιμώχων καὶ πρεσβυτέρων οἱ παριόντες ἐπῆλθον, nec non Milesiorum et Olbiopolitarum pactum n. 286. Contra Massiliensium τιμοῦχοι (Strabo IV 179) numero sescenti, qui ad vitae tempus in eo munere erant, summum reipublicae consilium efficiebant. Zi (contra Dttb.). 21 Tales exsecrationes publicae Teiorum exstant n. 37/8 easque iam tum a timuchis pronuntiatas esse arguunt verba οἵτινες τιμουχέοντες τὴν ἐπαρὴν μὴ ποιήσειαν ἐπὶ δυνάμει — ἐν τῆπαρῇ ἔχεσθαι. 22 ΝΙΚΗΣΕΙΕΝ. Emendavit H. Cf. v. 43. 23 Ad legis partem perditam haec pertinent. Zi.

ἢ μὴ ἀποδῶσιν τὸ | [κατὰ τόνδε τὸν]24 νόμον τοῖς καθιστα μένοις ἐπὶ τῶν μαθημάτων, ὀφειλέτω ἕκασ[τος τ]ούτων τῆ[ι πόλει δρα]χμὰς δισχιλίας, δικασάσθω δὲ αὐτῶι [ὁ βου]λόμενος [--|-- ἁλισκ]όμεν[ος] ἐκτινέτω διπλάσιον, καὶ τὸ μὲν [ἥμισυ--].

24 Suppl. Dttb.; substantivo (ἐπιβάλλον Laum, B. Keil) opus non est. Cf. not. 14.

Urbi Antiochensium τῶν ἐκ τοῦ Χρυσαορέων ἔθνους (i.e. Alabandae) ius asyli, populo toti et regi Antiocho III statuae aureae ὀκταπήχεις, legato Pausimacho corona aurea ab Amphictyonibus decernuntur, a. 202 (ἀ. Φιλαιτώλου, Pythiis). Or. I. 234 (Bull. Hell. XVIII 1894, 235 n. II; GDI 2529; Michel 252). Hieromnemones adsunt: 11 Aetolorum, 1 Cephallenum, 2 Delphorum, 1 Atheniensium, 2 Boeotorum, 1 Magnetum, 1 Chiorum. Cf. n. 538 not. et ad argumentum 550[4]; correxi n. 539[1]. [*Pw*]

△579. Hermoclem Chium hieromnemona Amphictyones et Delphi laudant, fin. saec. III. Ed. Homolle Bull. Hell. XX 1896, 625, n. 4 litt. maiusculis, quas suppl. Baunack GDI 2756. [*Pw*]

A. Decretum Amphictyonum. Supersunt modo verba ultima: --[δόμεν δὲ τὸ ἀνάλωμα ἐν ταῦτα] τὸν γρα[μματέα τῶν ἱερομναμόνων]. Sic supplevi (Ἀμφικτυόνων Hom.) ex tit. 553_{55}. Titulo *B* edocemur, pleraque decreta Amphictyonica in honorem Chiorum facta (enumerata n. 545^{14}) Delphica esse subsecuta.

B. Decretum Delphorum. Supplementa admodum certa. Nomen archontis haud dubie in tit. *A* perscriptum erat, ubi interiit.

vacat versus unus

[θεοί. ἔδοξε τᾶι πόλει τῶν Δελφῶν ἐν ἀγορᾶι τελείωι] σὺν ψάφοις ταῖς ἐννό[μοις· ἐπειδὴ Ἑρμοκλῆς | Φαινομένου ἀποσταλεὶς ἱερομνάμων ὑπὸ τᾶς πόλιος τ]ῶν[1] Χίων τάς τε θυσίας τῶι θεῶι συνε[τέλεσε | κατ τὰ πάτρια λαμπρῶς καὶ φιλοτίμως, καὶ τὸν κρατῆρα ἐ]κέρασε τὸν ἀργύρεον[2] τοῖς Θεοξενίοις, καὶ τ[ὰν[3] | ἀναστροφὰν καὶ τὰν ἐνδαμίαν ἐποιήσατο καλῶς καὶ ἀ]ξίως τοῦ τε ἱεροῦ καὶ τῶν ἀποστειλάντων | [αὐτόν, καὶ ἐπελθὼν ποτὶ τὰν ἐκκλησίαν τὰν οἰκειότ]ατα τὰν ὑπάρχουσαν ἀπὸ Ἴωνος[4] ἀπελογίξατο | [καὶ ἂν ἔχοιεν αἵρεσιν ποτὶ Δελφούς·

Haud pauca aliter ac Baun. supplevi, quae enumerare longum. Hom. suppl. v. 4 [τὸν δὲ κρατῆρα ἐ]κέρασε, v. 6 [τάν τε φιλίαν καὶ τὰν οἰκειότ]ατα, v. 16 [ἁ πόλις ἁ Δελφῶν στεφανοῖ τὸ]ν. De aetate v. not. 5. — 1 Auctores titulorum Delphicorum praeferunt τᾶς πόλιος τῶν Χίων (cf. v. 6 fin.), Amphictyonicorum -τᾶς Χίων (e.g. n. $545_{12.25}$ al.). 2 Copiosius de hoc cratere c.a. 335 fabricato et de Theoxeniis exposui n. 250^{30}. Cf. etiam illum οἰνοποιόν Atheniensem Delphis a. 274, quem in illo cratere vinum temperasse suspicatus sum n. 414^{1}. 3 ΚΑΙΥ Hom. 4 Hermoclem ad

ἀγαθᾶι τύχαι· δεδό]χθαι τᾶι πόλει, ἐπαινέσαι μὲν τὰν πόλιν τῶν |
[Χίων ἐπί τε τᾶι ἀποστολᾶι τοῦ ἀνδρὸς καὶ τᾶι εὐνοίαι τ]ᾶι ὑπὲρ
τᾶς κοινᾶς ἐλευθερίας[5] ἐκτενέως κα[τα|δειχθείσαι, καὶ στεφανῶσαι
δάφνας στεφάνωι παρά] τοῦ θεοῦ[6] καθὼς πάτριόν ἐστι Δελφοῖς, ἀρε-
τᾶς ἕνεκ[α | καὶ εὐσεβείας τᾶς ποτί τε τὸ ἱερὸν καὶ τὰν πόλιν. σ]τε-
10 φανῶσαι δὲ καὶ αὐτὸν Ἑρμοκλῆν Φαινομένου | [Χῖον ἀρετᾶς ἕνεκα
καὶ εὐσεβείας τᾶς ποτὶ τὸν θεὸν καὶ] τᾶς ποτὶ τὰν πόλιν εὐνοίας.
ἀναγορεῦσαι δὲ τοὺ[ς | στεφάνους Σωτηρίοις[7] ἐν τῶι ἀγῶνι τῶι γυμνικῶι,
καὶ Διο]νυσίοις, ἐπεί κα οἱ τῶν παίδων χοροὶ μέλλωντι | [ἀγωνίζεσθαι.
ὑπάρχειν δὲ αὐτῶι καὶ ἐκγόνοις προξενί]αν, προμαντείαν, προδικίαν,
ἀσυλίαν, ἀτέλε[ι|αν πάντων, προεδρίαν ἐμ πᾶσι τοῖς ἀγώνοις οἷς ἁ
πόλις] τίθητι καὶ τἆλλα ὅσα καὶ τοῖς ἄλλοις προξέ|[νοις καὶ εὐερ-
γέταις. ἀναγράψαι δὲ τόδε τὸ ψήφισμα τ]οὺς ταμίας εἰς στάλας δύο
15 καὶ ἀναθέμεν μ[ίαν | μὲν ἐν Δελφοῖς ἐν τῶι ἱερῶι τοῦ Ἀπόλλωνος,
τὰν δὲ ἑτέρα]ν ἐν Χίωι. *vacat* |
[××× ἁ πόλις τῶν Δελφῶν στεφανοῖ[8] δάφνας στεφάνωι τὸ]ν ἱερομνάμονα Ἑρμοκλῆ Φαινομένου Χῖον ××× |

fabulam Euripideam provocasse patet, in qua Ion Delphis educatus fingitur, unde postea per Atticam in Asiam transvectus est. Cf. Eur. Ion 74: Ἴωνα δ' αὐτόν, κτίστορ' Ἀσιάδος χθονός. Eo sane in insulas (sc. Chium) et litora colonos deduxit. **5** Textus in universum cum pertineat ad finem saec. III, verba ὑπὲρ τᾶς κοινᾶς ἐλευθερίας in memoriam revocant orationem legati Rhodiorum Panaetolicis a. 207 pro pace habitam Polyb. XI 4: ὅτι μὲν οὔτε Πτολεμαῖος ὁ βασιλεὺς οὔθ' ἡ τῶν Ῥοδίων πόλις οὔθ' ἡ τῶν Βυζαντίων καὶ Χίων καὶ Μιτυληναίων ἐν παρέργῳ τίθενται τᾶς ὑμετέρας, ὦ ἄνδρες Αἰτωλοί, διαλύσεις .. οὐ γὰρ νῦν πρῶτον οὐδὲ δεύτερον ποιούμεθα πρὸς ὑμᾶς τοὺς ὑπὲρ τῆς εἰρήνης λόγους -- 6 fin. ὑμᾶς δὲ ἀξιοῦμεν καὶ παρακαλοῦμεν μήθ' αὐτοῖς φθονῆσαι μήτε τοῖς ἄλλοις Ἕλλησι τῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς σωτηρίας (cf. Niese II 494). Sed etiam de rebus a. 201 gestis supra agi sumemus, cum Rhodii aliique Graeci liberi ut Byzantii, Cyziceni, Chii necnon Attalus rex Philippo Samum expugnanti bellum denunciarent eumque pugna navali ad Chium commissa vincerent (ut putabant); cf. Niese II 585. **6** Civitas Delphorum coronas laureas, Amphictyones aureas donare solent.

7 Utrum Σωτηρίοις, an Πυθίοις supplendum sit, non liquet. **8** ‚*Résumé de la formule du κήρυγμα*' Hom.

580. Athenienses Herin Byzantium aliosque Byzantios laudant, c.a. 200. In arce, nunc in museo nat. Ed. * IG II 414. II² 884 (Syll.² 267; Michel 1496). Cf. Larfeld Att. Inschr. 943. [*Ki*]

--τὰ φιλάν[θρωπα[1] -- | -- Ἀθ]ηναίοις ἀξι-- | --ατο . . . α καὶ ε . α-- |

Litterae Γ et ΠΣ+ = φεῖ O. **1** Suppl. Ki.

5 . . . . θαι συμφέρο[ντ]ος κ . . . δοξ_c. 61_τεεις, | [ἀγ]αθεῖ τύχει δεδό-
[χθ]αι τῶι δ[ήμωι, ἐπαινέ]σαι Ἥρι|ν Κόθωνος Βυζάντιον[2], καὶ στεφα-
ν[ῶσαι] χρυσῶ[ι] | στεφάνωι εὐνοία[ς ἕ]νεκεν [καὶ] φ[ιλο]τ[ιμία]ς ἣν
ἔ[χει πρὸς Ἀθηναίο]υς. ε]ἶν[αι δὲ α]ὐ[τὸ]ν κ[αὶ] π[ρ]όξενον | καὶ εὐερ-
10 γέτην τοῦ δήμ[ου, καὶ δε]δό[σ]θ[α]ι ἔγκτη|σιν αὐτῶι γῆς καὶ οἰκία[ς
κατὰ τοὺς ν[ό]μους. ἐπ[αι]|νέσαι δὲ καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ τριηράρ[χ]ους
[Μη]|νοφάνην Ἀσκληπιάδ[ο]υ, Ἑκ[ατ]αῖον Κόλχου κα[ὶ τὸν] | ταμίαν
Γλαῦκον Λυσ[ίου] Βυζ[α]ντ[ίο]υς, [κ]αὶ στ[εφα]νῶσαι ἕκαστον αὐτ[ῶ]ν
15 θαλλ[οῦ] στε[φάν]ω[ι] εὐ[νοί]|ας ἕνεκεν τῆς πρὸς τὸν δῆμ[ον. καλέσαι
δὲ Ἥριν] | καὶ Μηνοφάνην καὶ Ἑκαταῖ[ο]ν κ[αὶ τὸν ταμί]α[ν ἐπὶ |
δ]εῖπνον εἰς πρυτανεῖον ἐπὶ ξέν[ια[3] εἰς αὔρ]ιο[ν. ὑπάρ|χ]ειν δὲ [α]ὐ-
[τ]οῖς καὶ εἰς τ[ὸ λοι]π[ὸν φιλοτιμουμ]ε[νοι]ς ἐπὶ πλέον ἀποδείκνυ-
20 [σ]θα[ι] τὴ[ν ἑαυτῶν] εὔνο[ι|α]ν πρὸς Ἀθηναίους κ[α]ὶ [ἄλλ]ο ἀγα[θὸ]ν
ε[ὑρέσθ]αι (παρὰ)[4] | τοῦ δήμου μεῖζον, [οὗ] ἂν ἄξιοι εἶ[ναι δοκῶσιν.
ἀνα]|γράψαι δὲ τόδε τὸ ψήφισμα τὸν γρα[μματέα τὸν | κ]ατὰ [πρυτα-
ν]είαν ἐν στήλει λιθ[ίνει καὶ στῆσ]α[ι | ἐ]ν [ἀκροπόλει]· τῆς δὲ ποήσεως
25 τῆς σ[τήλης καὶ] | τῆ[ς] ἀναθέσεως ἐπιμεληθῆ[ναι κ]αὶ μερίσαι τ]ὸ
γε[νό]μ]ε[ν]ο[ν] ἀνάλωμα τοὺς τα[μ]ίας [τ]ῶν [-- | --, ὅπ]ως ἂν το[ύ]-
τω[ν συν]τ[ελ]ουμέ[νων ἐφάμιλ]λον [ἦι[5] πᾶ]σιν εὐε[ργετεῖν[6] τὸν] δῆ-
30 [μον -- | .]ου . . . . . π . ν π . υ_c. 71_ος -- | . αι γ[άριτας] καὶ [οἱ εὐερ-
γέται τύχωσι τιμῆς τῆς | π]ροσ[ηκο]ύσης.

2 Byzantios in primis se cum Attalo et Rhodiis ad bellum contra Philippum gerendum coniunxisse (Polyb. XVI 2, 10) ideoque mirum non esse quod per belli Macedonici tempora classis Byzantiorum in Piraeum venisset et ab Atheniensibus publicis honoribus recepta esset, monuit Koehler. Polybius IV 52, 4 pacem inter Rhodios et Byzantios a. 218 factam narrat ἐπὶ Κώθωνος τοῦ Καλλιγείτονος ἱερομνημονοῦντος ἐν τῷ Βυζαντίῳ, ubi ex titulo Κόθωνος rescribendum. Nam nomen utique idem est, quominus homo quoque idem sit certe temporum rationes non obstant.

3 Coniunctio formularum ἐπὶ δεῖπνον et ἐπὶ ξένια a sollemni usu plane abhorrens neglegentiae eius qui hoc decretum composuit tribuenda est.

4 Praepositionem manifesto lapicidae errore omissam adiecit Koehler.

5 Suppl. Larf. 6 Suppl. Klaffenbach IG II².

Δ581. Rhodiorum et Hierapytniorum foedus, c. 200—197. Venetiae in museo archaeologico [antea Hierapytnae in Creta?]. Edd. Le Bas Rev. Phil. I 266 ex Labordii ectypo (vs. 71—103); Naber Mnemos. I 79 ex codice Ambrosiano R 117 a Steinbuechelio exscripto (vs. 1—71) et ex Cobeti apographo (Michel 21; v. Gelder SGDI 3749). Cf. Newton I. Brit. Mus. II p. 115; Niese II 431, 2; Herzog Klio II 1902, 331; Scrinzi Atti Ist. Veneto 1898, 1529, cf. not. 69; Deiters De Cretens. tit. publ. 1904, 14.

Ex Antonii de Torres y Ribera Antiquitatibus Cretens. 1805, 88 (cf. Mon. Lincei II 1893, 79 [1]) nonnulla excerpsit Ziebarth (vs. 71/3. 93). [*Hi*]

θεὸς τύχαι ἀγαθᾶι. | ἔδοξε τῶι δάμωι ἀγαθᾶι τύχαι· εὔξασθαι μὲν I
τοὺς ἱερεῖς καὶ | τοὺς ἱεροθύτας τῶι Ἁλίωι καὶ τᾶι Ῥόδωι καὶ τοῖς
ἄλλοις θεοῖς | πᾶσι καὶ πάσαις καὶ τοῖς ἀρχαγέταις καὶ τοῖς ἥρωσι,
ὅσοι ἔχοντι | τὰν πόλιν καὶ τὰν χώραν τὰν Ῥοδίων, συνενεγκεῖν Ῥο-
5 δίοις καὶ | Ἱεραπυτνίοις τὰ δόξαντα περὶ τᾶς συμμαχίας· ἐπιτελέων
δὲ | τᾶν εὐχᾶν γενομενᾶν θυσίαν καὶ πόθοδον ποιήσασθαι, καθά | κα
δόξηι τῶι δάμωι· κυρωθείσας δὲ τᾶς συμμαχίας καὶ τῶν | ὅρ- II
κων συντελεσθέντων κατὰ τὰ γεγραμμένα ὑπάρχειν συμμα|χίαν [1] ποτὶ
10 τὸν δᾶμον τὸν Ῥοδίων καὶ συνεργεῖν Ἱεραπυτνίους | τῶι δάμωι τῶι
Ῥοδίων, καὶ πόλιν καὶ λιμένας καὶ ὁρματήρια | παρέχει(ν), καὶ εὔνους
καὶ φίλους καὶ συμμάχους ὑπάρχειν εἰς | τὸν ἅπαντα χρόνον.
καὶ εἴ τίς κα ἐπὶ πόλιν ἢ χώραν στρατεύ|ηται τὰν Ῥοδίων ἢ τοὺς II
νόμους ἢ τὰς ποθόδους ἢ τὰν καθεστα|κυῖαν δαμοκρατίαν καταλύηι,
15 βοαθεῖν Ἱεραπυτνίους Ῥοδίοις | παντὶ σθένει κατὰ τὸ δυνατόν. εἰ δέ
κα ὁ δᾶμος ὁ Ῥοδίων μεταπέμπηται συμμαχίαν παρὰ Ἱεραπυτνίων,
ἀποστελλόντων | τὰν συμμαχίαν Ἱεραπύτνιοι ἐν ἁμέραις τριάκοντα,
ἀφ' ἃς | κα παραγγείλωντι Ῥόδιοι, ἄνδρας διακοσίους ὅπλα ἔχοντας,
20 εἴ | κα μὴ ἐλασσόνων χρείαν ἔχωντι Ῥόδιοι· τῶν δὲ ἀποστελλομέ|νων
ἐόντων μὴ ἐλάσσους τῶν ἡμίσων [2] Ἱεραπύτνιοι. εἰ δέ κα | πό- IV
λεμος περιέχηι Ἱεραπυτνίους, ἀποστελλόντων ὅσους κα⟨τα⟩ δυ|νατὸν ἦι
αὐτοῖς. τοῖς δὲ πεμπομένοις παρὰ Ἱεραπυτνίων παρ|εχόντων V
Ῥόδιοι πορεῖα εἰς τὰν διακομιδὰν τὰν ἐκ Κρήτας | εἰς Ῥόδον. καὶ
25 εἰ μέν κα τά(ν) συμμαχίαν μεταπέμπωνται | Ῥόδιοι ἐν τέσσαρσι τοῖς
πράτοις ἔτεσιν, ἀφ' ἃς κα παρα|γένωνται ἁμέρας εἰς Ῥόδον οἱ σύμ-
μαχοι διδόντων ἑκάστῳ | ἀνδρὶ Ῥόδιοι ἑκάστας ἁμέρας ἐννέ' ὀβολοὺς
Ῥοδίους [3], τοῖς δὲ | ἀγεμόσι [4] ἀγουμένοις ἑκάστωι ἀνδρῶν μὴ ἐλασ-

---

Tempus foederis a. 220 Naber (et v. Gelder), 204 Niese (sed quo Hierapytnii Calymniis infesti erant; v. n. 567), 200—197 Herzog (similiter Newton et Cardinali, cf. Roussel ad IG XI 4, 1135) posuerunt. Severiores sermonis Rhodii leges saepe laesit quadratarius Creticus; infinitivos in -θήμειν ignoravit, ι mutum modo posuit modo neglexit (nota λαστ-), formas contractas admisit. 1 [Ἱεραπυτνίοις] excidisse videtur. Naber. 2 ἡμισέων cum Geldero corrigere nolui. 3 I.e. $1^1/_2$ drachmas leviores, si mercedes a Newtone allatas comparamus (3, 4 obolorum, raro unius drachmae). 4 Voces ἁγεμών, ἁγησάμενος similes Rhodi saepe adhibentur; duces sunt praetorum dignitate minores, varii generis; cf. Holleaux Bull. Hell. XVIII 1894, 398; v. Gelder Gesch. Rhod. 255.

σόνων πεντή|κοντα διδόντων ἑκάστωι τᾶς ἁμέρας ἑκάστας δραχμὰς
30 δύο. εἰ | δέ κα μετὰ τὸν γεγραμμένον χρόνον μεταπέμπωνται VI
Ῥόδιοι | τὰν συμμαχίαν, τὰ μὲν ἄλλα γινέσθω κατὰ ταὐτά, ἀφ' ἃς
δέ κα | ἔλθωντι ἁμέρας τοὶ ἀποστελλόμενοι σύμμαχοι παρὰ Ἱερα-
πυ|τνίων εἰς Ῥόδον παρεχόντων Ἱεραπύτνιοι τοῖς ἀποσταλ⟨λ⟩εῖσι συμ|-
μάχοις τὰ ὀψώνια ἁμέρας τριάκοντα, τοῦ δὲ ὑπολοίπου χρόνου |
35 διδόντων Ῥόδιοι καθὰ γέγραπται. εἰ δέ κα συστᾷ πόλεμος Ῥο|- VII
δίοις ποτί τινα τῶν ἐν συμμαχίαι ἐόντων Ἱεραπυτνίοις[5], εἰ μέν | κα
πολεμῶντ(α)ι Ῥόδιοι, ἀποστελλόντων τὰν συμμαχίαν Ῥοδίοις | Ἱερα-
πύτν(ι)οι, εἰ δέ κα πολεμῶντι κατάρξαντες πολέμου, μὴ ἐπάναγκες
40 ἔστω Ἱεραπυτνίοις ἀποστέλλειν συμμαχίαν Ῥοδίοις. εἰ | δέ κα VIII
ξενολογίου[6] χρείαν ἔχωντι Ῥόδιοι ἐκ Κρήτας, παρεχόντων | Ἱερα-
πύτνιοι ἀσφάλειαν τῶι ξενολογίωι ἐν τᾶι πόλει, παρεχόντων | δὲ καὶ
ἐν τᾶι χώραι καὶ ἐν ταῖς νάσοις[7] ταῖς παρ' αὐτῶν[8] | κατὰ τὸ δυ-
νατόν, καὶ πάντα συνεργούντων εἰς τὸ συντελεσθῆμεν[9] | Ῥοδίοις τὸ
45 ξενολόγιον· ἄλλωι δὲ κατὰ Ῥοδίων ξενολόγιον μηθενὶ | διδόντων παρ-
ευρέσει μηδεμιᾶι, μηδὲ στρατευέσθω Ἱεραπυτνίων | μηθεὶς κατὰ
Ῥοδίων παρευρέσει μηδεμιᾶι, ἢ ἔνοχος ἔστω τοῖς | ἐπιτιμίοις, καθάπερ
εἰ ἐπὶ τὰν Ἱεραπυτνίων πόλιν ἐστρατεύετο, | χωρὶς ἢ ὅσοι πρὸ τᾶσδε
τᾶς συνθήκας ἐξεστρατεύκαντι. ταῖς δὲ | δυνάμεσι ταῖς ἀποστελ- IX
50 λομέναις ὑπὸ Ῥοδίων πάντα συμπρασ|σόντων Ἱεραπύτνιοι κατὰ δύ-
ναμιν τὰν αὐτῶν, πᾶσαν πρόνοιαν | ποιούμενοι καθότι καὶ τῶν ἰδίων
πολιτᾶν. καὶ εἴ κα συνιστᾶται | λᾳστήρια ἐν Κρήται καὶ ἀγωνί- X
ζωνται Ῥόδιοι κατὰ θάλασσαν | ποτὶ τοὺς λᾳστὰς ἢ τοὺς ὑποδεχο-
μένους ἢ τοὺς συνεργοῦντας | αὐτοῖς, συναγωνιζέσθων καὶ Ἱεραπύτνιοι
55 κατὰ γᾶν καὶ κατὰ | θάλασσαν παντὶ σθένει κατὰ (τὸ) δυνατὸν τελέ-

5 Cum notissimum esset Gortyniorum et Gnosiorum bellum annis 220/19 gestum, et Hierapytniorum contra Gnosios bellum v. 76 commemoraretur, socii Hierapytniorum Gortynii esse videbantur; sed illo tempore Hierapytnii a Gnosiorum partibus stabant (Niese). Hoc quoque argumento serius tempus commendatur. 6 De Cretensibus mercennariis cf. Hoeck Kreta III 460/3. 7 Insulae Chrysea s. Chrysa (hodie Γαϊδαρονήσι) et alia: Bursian II 579, 3. 8 παρ' αὐτῶν quasi a παρεχόντων pendet, cum ἐν ταῖς νάσοις ταῖς παρ' αὐτὰν (scil. τὰν χώραν) expectetur. 9 Rhodus enim τὰ λῃστήρια καθεῖλε Strab. VIII 652; confer trium fratrum Rhodiorum monumentum, Timacratis e pago Κασαρέων oriundi filiorum, e quibus unus συνταγματάρ[χης πεμφθεὶ]ς ποτὶ τοὺς λαιστὰς ἀγωνιζό[μενος ἐτελε]ότασε (SGDI 3835). Saepe λαιστὰς pro πειρατὰς dici exemplis constat; velut IG XII 3, 1391$_8$: ἐνβα[λόντ]ων λαισ[τᾶν πλο]ίοις μακροῖς πο[τὶ τὸν λιμέν]α Therae, IG XII 3, 171 = 1286$_{29}$ [τοὺς] μὲν λῃστὰς καὶ κακούργο[υς], sed v. 15. 24 πειραταί.

σμασι τοῖς αὐ|τῶν· καὶ τοὶ μὲν λαστὰ τοὶ ἁλισκόμενοι καὶ τὰ πλοῖα
αὐτῶν | παραδιδόσθω Ῥοδίοις, τῶν δὲ ἄλλων ἔστω τὸ μέρος ἑκάστωι |
τῶν συναγωνιξαμένων. κατὰ ταὐτὰ δὲ καὶ Ῥόδιοι ἐόντων | Ἱερα- XI
60 πυτνίοις εὖνοι καὶ φίλοι καὶ σύμμαχοι εἰς τὸν ἅπαντα | χρόνον, καὶ
τοὶ ἄρχοντες τοὶ ἀποστελλόμενοι ὑπὸ Ῥοδίων | ἐπὶ τᾶν ναυτικᾶν δυ-
ναμίων[10] ἐπιμελέσθω τᾶς πόλιος τᾶς | Ἱεραπυτνίων καθάπερ τᾶς
ὁμοτελοῦς[11], πάντα πράσσοντες | τὰ ποτ' ἀσφάλειαν καὶ σωτηρίαν
τᾶς πόλιος τᾶς Ἱεραπυτ|νίων. καὶ εἴ τίς κα βασιλεὺς[12] ἢ δυνάστας
65 ἢ ἄλλος ὁστισοῦν | ἐπὶ πόλιν στρατεύ(ηται)[13] τὰν Ἱεραπυτνίων, βοαθούν-
των Ἱεραπυτ|νίοις εἰς τὰν πόλιν παντὶ σθένει κατὰ τὸ δυνατόν.
εἰ δέ τίς | κα τὰς ἀπὸ τοῦ δικαίου γινομένας ποθόδους ἐκ θαλάσσας | X
παραιρῆται Ἱεραπυτνίων ἢ τὰν καθεστακυῖαν δαμοκρατίαν | παρὰ Ἱερα-
70 πυτνίοις καταλύῃ καὶ συμμαχίαν μεταπέμπωνται | Ἱεραπύτνιοι, ἀπο-
στελλόντων Ῥόδιοι Ἱεραπυτνίοις τριήρεις δύο, | [τὰ δὲ τελούμενα εἰς
τὰς τριήρεις μηνῶν δύο διδόντων][14] Ῥόδιοι Ἱεραπυτνίων τᾶι πόλει·
[τοῦ δ]ὲ λοιποῦ[14a] χρόνου δι[δ|όντων Ἱεραπύτνιοι εἰς ἑκατέραν τρι]-
ήρη[14] τοῦ μηνὸς ἑκάστου δραχμὰς μυρίας. εἰ δέ κα πόλεμος XI
περιέχ[ηι | Ῥοδίους, ἀποστελλόντ]ων[14] συμμαχίαν ἅγ κα δυνατὸν ἦι.
εἰ δέ κα πόλεμον ἐξενέγκωντι Ἱεραπύτνιοι | [ποτί τινας· ἄνε]υ τᾶς XI
Ῥοδίων γνώμας, μὴ ἐπάναγκες ἔστω Ῥοδίοις ἀποστέλλει(ν) συμμαχίαν.
75 τὰν δὲ συ[μ]]μαχίαν ἀποστελλόντων Ῥόδιοι ἐν ἁμέραις τριάκοντα X
ἀφ' ἃς κα παραγγείλωντι Ἱεραπύτνιοι, χωρὶς ἢ εἰ[ς] | τὸν ἐνεστακότα
Ἱεραπυτνίοις πόλεμον ποτὶ Κνωσίους[15] καὶ τοὺς συμμάχους· εἰς δὲ
τοῦτον μὴ συμμα|χούντων Ῥόδιοι Ἱεραπυτνίοις. μὴ στρατευέσθω X
δὲ μηδὲ Ῥοδίων μηθεὶς κατὰ Ἱεραπυτνίων παρευρέσ[ει] | μηδεμιᾶι, ἢ

---

10 ἄρχοντες navium Rhodiarum varii fuerunt velut ἀφράκτων et ἡμιολιᾶν. Huic proximus est Ἀναξίβιος Φειδιάνακτος Ῥόδιος ἄρχων ἐπί τε τῶν νήσων καὶ τῶν πλοίων τῶν νησιωτικῶν (n. 583), qui alterius saeculi initio magistratum gessit. v. Gelder Gesch. Rhod. 252. 11 Poll. III 56 ἔνιοι δ' αὐτῶν καὶ ἀτελεῖς εἰσι καὶ ὁμοτελεῖς καὶ ἰσοτελεῖς, οἷς ἂν τοῦτ' ἐκ ψηφίσματος ὑπάρξῃ. Hic ad urbem cuius est ὁμοτελής translatum; cf. Herwerden Lex. suppl.[2] 1037: ‚proprius'. 12 Velut Philippus V Macedo, quocum tunc maxime bellum gessisse videntur. βασιλεὺς et δυνάστης compositi sicut Or. 229_{11} (Seleucus II c.a. 244); $383_{173.\,229}$ (Antiochus I Commagenae rex); i.q. regulus apud Romanos (cf. SC: Or. 441_{12} et Livium (Thesaur. s.v.). Polybius V 90, 1 c.a. 227 post reges enumerat: ἔτι δ' οἱ κατὰ τὴν Ἀσίαν ὄντες δυνάσται τότε, λέγω δὲ Λυσανίαν Ὀλύμπιχον Λιμναῖον. Cf. Holleaux Rev. ét. gr. 1899, 32. 13 στρατευταν St. 14 Suppl. Naber. 14a Ἱεραπυτνίων τᾶι πόλει ἐκ λοιποῦ Tor. 15 Cf. not. 5. Cretensium bella intestina: a. 197 Niese II 642; a. 189: l.l. 750.

ἔνοχος ἔστω τοῖς ἐπιτιμίοις, καθάπερ εἰ ἐπὶ τὰν Ῥοδίαν ἐστρατεύετο,
χωρὶς ἢ ὅσοι πρὸ τᾶσδε [τᾶς] | συνθήκας ἐξεστρατεύκαντι. εἰ δέ XVII
80 τινές κα τῶν ὑποδεχομένων τοὺς λᾳστὰς ἢ συνεργούντων α[ὐ]|τοῖς,
συστρατευσάντων Ἱεραπυτνίων Ῥοδίοις ἐπὶ τὰν κατάλυσιν τοῦ λᾳστη-
ρίου, πόλεμον ἐξενέγκ[ων]τι Ἱεραπυτνίοις διὰ ταύταν τὰν στρατείαν,
βοηθούντων Ῥόδιοι Ἱεραπυτνίοις παντὶ σθένει κατὰ τὸ δυ[να]|τόν,
καὶ ὁ ταῦτα πράσσων πολέμιος ἔστω Ῥοδίοις. εἰ δέ κα ξενο- XVIII
λογήσωντι Ἱεραπύτνιοι ἐκ τᾶς Ἀσίας[16] εἰς ἴδι[ον] | πόλεμον, πάντα
τὰ δυνατὰ συμπρασσόντων αὐτοῖς Ῥόδιοι εἰς τὸ ἀσφαλῶς διακομισθῆ-
μεν τὸ ξενολόγι[ον] εἰς Ἱεράπυταν, ἄλλωι δὲ κατὰ Ἱεραπυτνίων ξενο-
85 λόγιον μηθενὶ συγκατασκευαζόντων Ῥόδιοι παρε[υ]|ρέσει μηδεμιᾶι.
ἐξέστω δὲ καὶ διορθώσασθαι τὰς συνθήκας, εἴ τί κα δοκῆι ἀμφο- XIX
τέραις ταῖς πόλεσι δια|πρεσβευσαμέναις ποθ' αὐτάς· ἃ δέ κα κοινᾶι
δόξῃι, ταῦτα κύρια ἔστω. κυρωθείσας δὲ τᾶς συνθήκας ἐλ[ές]|θω XX
ὁ δᾶμος παραχρῆμα ἄνδρας πέντε· τοὶ δὲ αἱρεθέντες μετὰ τῶν παρα-
γεγενημένων ἐξ Ἱεραπύτν[ας] | πρεσβευτᾶν ὁρκιξάντων τὸν νόμιμον ὅρ-
κον Ῥοδίους ἅπαντας τοὺς ὄντας ἐν ἀλικίαι, ἐμμενεῖν τᾶι συ(μ)μαχίαι
καὶ τᾶι συντάξει τᾶι γεγενημέναι τῶι δάμωι ποτὶ Ἱεραπυτνίους ἀδόλως
90 καὶ ἀπροφασίστως· εὐο[ρ]|κεῦντι μὲν εὖ εἶμεν, ἐπιορκοῦντι δὲ τὰ
ἐναντία. κατὰ ταὐτὰ δὲ ὁρκιξάντων καὶ τοὺς πρεσβευτά[ς] | τοὺς παρὰ
Ἱεραπυτνίων τοὶ πρυτάνιες παραχρῆμα ἐν τᾶι ἐκκλησίαι, ὅρκια δὲ
παρεχέτω ὁ ἱερω[ργός][17], τοὶ δὲ ταμίαι τελεσάντων τὸ ἐκ τοῦ νόμου
γεγραμμένον. ὅπως δὲ καὶ Ἱεραπύτνιοι ὀμόσωντι τῶι [δά]|μωι, ἑλέ-
σθαι ἄγγελον, ὁ δὲ αἱρεθεὶς ἀφικόμενος ποτὶ Ἱεραπυτνίους ὁρκιξάτω
αὐτούς, καθὰ καὶ Ῥοδί[ους] | γέγραπται ποιήσασθαι τοὺς ὅρκους, καὶ
95 ἐμφανιζέτω τὰν εὔνοιαν τὰν ὑπάρχουσαν αὐτοῖς | παρὰ τῶι πλήθει
τῶι Ῥοδίων. ὅπως δὲ καὶ τὰ δεδογμένα περὶ τᾶς συμμαχίας XXI
καὶ τᾶς συντάξιος ἀνα|γραφέντα εἰς στάλας φανερὰ ἦι εἰς πάντα τὸν
χρόνον, ὁ μὲν δᾶμος ἀναθέτω στάλαν ἐν Ῥόδωι ἐν τ[ῶι ἱ]|ερῶι τᾶς
Ἀθάνας[18], τοὶ δὲ πωληταὶ ἀποδόσθων, καθά κα ὁ ἀρχιτέκτων συγ-
γράψῃι, ὅπως ἐργασθῆι πέτρ[ας] | λαρτίας καὶ τὰ κεκυρωμένα περὶ
τᾶς συμμαχίας ταῖς πόλεσι ἀναγραφῆι καὶ τεθῆι εἰς τὸ ἱερόν, μὴ
[πλέ]ον τέλεσμα ποιοῦντες δραχμᾶν ἑκατόν[19]· τὸ δὲ εὑρὸν[20] το

16 Asiae i.e. Cariae partem maiorem, quam Peraea fuerat, cum Macedonico demum bello Rhodii nacti essent, hinc quoque ea quae de tempore diximus confirmantur. 17 Suppl. Deiters De Cret. tit. 58 VIII, cf. SGDI IV p. 1135 ἱαρωργήσας. 18 Rhodi Ἀθάνα Πολιὰς et Ζεὺς Πολιεύς simul colebantur, cf. IG XII 1, 21. 61. 62; H. v. Gelder Gesch. 8. 19 De stelarum

100 ταμίαι δόντων ἀπὸ τῶν ἐς τὰ κατὰ ψαφίσμα[τα] | ἐκκειμένων. ἀναγραψάντω δὲ καὶ Ἱεραπύτνιοι καὶ θέντων παρ' αὐτοῖς ἐν τῶι ἱερῶι ὁπεῖ κα δόξηι Ἱεραπύτν[ας]. αἱρέθη ἄγγελος ποτὶ Ἱεραπυτνίους XX Διογένης Ἀριστώνδα[21]. ὁρκωταὶ[22] ἐν Ῥόδωι | Ἱερόμβροτος Αγησιτίμου, Ἀριστόλοχος Πεισιστράτου καθ' ὁοθεσίαν δὲ Ἀρχύλλου[23], | Τιμάρατος Νικοτίμου, Νικόμαχος Ἀριστάρχου, Σπαρτίων Φειδιάνακτος.

pretio et quadratariorum mercede cf. B. Keil Ath. Mitt. XX 1895, 99; Wilhelm Beitr. 245 al.; Larfeld Handb. Epigr.[3] 116; supra n. 251 III$_{24}$. 252^{13}.

20 Dttb. ad Syll.[2] 535^{11}. **21** Idem (si non huius avus) IG XII 1, 765 (SGDI 4158). Wilhelm Goett. GA 1898, 206 v. Geld. Nec diversus Διο[γ]ένης Ἀριστ[ώνδα ἱερεὺς Ποσειδᾶνος Ἱππίου (v. Gelder Mnemos. XXVIII 1900, 399, cf. n. 725*a*. **22** ὁρκωταί, non πρυτάνεις, quamquam horum quoque numerus quinarius erat (Selivanov et Hiller Hermes XXXVIII 1903, 146/7); Holleaux ibid. 638. **23** Huius pater fuisse potest Πεισίστρατος Ἀριστολόχου Ῥόδιος qui ναυαρχήσας καὶ τοὶ συστρατευσάμενοι ἀπὸ τῶν λαφύρων Ἀπόλλωνι Delio donarium dedicaverunt, cuius scriptura medium fere III saeculum profiteri dicitur (Roussel IG XI 4, 1135). Hic a Pisistrato architheoro (ante a. 250, IG XI 2, 287, *B*$_{85}$) fortasse non diversus fuit.

582. Delii Epicratem Rhodium laudant, a. 200—197. Deli. Ed. Dürrbach Bull. Hell. X 1886, 111, 2 (Michel 391; Syll.[2] 264); Roussel IG XII 4, 751. [*Hi*]

[ἔ]δοξεν τῆι βουλῆι καὶ τῶι δήμω[ι· | Τ]ηλέμνηστος Ἀριστείδου[1] εἶπ[εν· | ἐ]πειδὴ Ἐπικράτης Πολυστράτο[υ | Ῥ]όδιος[2], ἀποσταλεὶς ὑπὸ τοῦ δή-
5 μο[υ] | ἐπὶ καταφράκτων πλοίων κατὰ | πόλεμον[3], συστρατευομένων

1 Multa aetatem tulerunt decreta populi Deliorum ab hoc eodem homine rogata (cf. n. 583), quae omnia secundi saeculi ineuntis sunt. D. **2** Epicrates Rhodius per rerum a. 190 gestarum narrationem commemoratur a Livio XXXVII 13, 11. 14, 1. 2. 15, 6. Homo sine dubio idem est; sed de alio tempore aliisque rebus gestis hic dici cum aliis de causis (not. 3) tum propterea certum est, quia illic paucis modo triremibus Rhodiis praeest, hic integrae classi ex Rhodiorum, insulanorum, Atheniensium navibus compositae. D. **3** Bellum hoc, quod Rhodii et insulani coniunctim cum Atheniensibus gerunt, non potest aliud esse atque illud contra Philippum Macedonum regem, quod a. 200 initium cepit. Cum Philippus civitates Graecas in ora Thraciae sitas, Cycladas, Asiae minoris oram occidentalem occupasset, Rhodii cum rege Attalo ei obviam ierunt et duobus proeliis navalibus ad Chium et ad Laden insulam ancipiti Marte cum eo conflixerunt. Tum demum inter Athenienses quoque et regem Macedonum bellum exarsit. Itaque cum Attalus cum Rhodiis per mare Aegaeum Aeginam usque processisset atque ipse Athenas se contulisset, ubi summis honoribus exceptus est, iam inter Romanos, At-

αὐ[τ]ῶι τῶν τε νησιωτικῶν τριήρων[4] | [κα]ὶ τῶν Ἀθηναίων ἀφράκτων[5],
10 ἐφρό[ν|τισ]εν τῆς τε τῶν πλεόντων ἀσ[φαλ]είας καὶ τῆς τῶν νήσων
φυλα[κῆς κ]αὶ τῆς περὶ τὸ ἱερὸν εὐσεβεί[ας, δι]άγραμμα ἐχθεὶς ὅπως
οἱ πε[ι|ρατεύ]οντες[6] τοὺς πολεμίους ὁρ[μηθῶσιν] ἐκ τῶν ἰδίων λιμένων,
15 τῶ[ι | δὲ ἐν Δήλωι μ]ηθεὶς ὁρμητηρίωι χρή[ση|ται[7], συμπρ]άσσων τῆι
τε τοῦ δ[ή|μου φανερ]ᾶι αἱρέσει καὶ τῆι πε[ρὶ | τὸ ἱερὸν εὐσεβ]είαι,
δι' οὗ συνέβη μ[η|θὲν ἐλλείπεσθαι][8] τῆς περὶ τοὺς τό[πους ἀσφαλείας,
20 εὐνοί]αι[8] καὶ δι[καιοσύνηι καὶ τῆι περὶ τὸ ἱε]ρὸν[7] εὐ[σεβείαι[7] __].

talum, Rhodios, Athenienses foedus contra Philippum confirmatum est. Quo facto cum Attalus Aeginam rediisset, Rhodiorum classis per Cyclades domum revertit ubique imperium regni evertens et libertatem civitatum restituens. De hoc tempore decretum Deliorum recte intellegit Dürrbach.

4 Insulani fractis Ptolemaeorum in mari Aegaeo opibus per aliquot decennia sub Rhodiorum principatu fuerunt (n. 224), sed a. 200 Philippus Cycladibus potitus erat. De eis a Rhodiis qui Aegina redeunt (v. not. 3) recuperatis Livius XXXI 15, 8 haec habet: *Rhodii Ciam ab Aegina, inde per insulas Rhodum navigarunt omnibus praeter Andrum Parumque et Cythnum, quae praesidiis Macedonum tenebantur, in societatem receptis.* Harum ut quaeque recepta erat, statim naves suas cum Rhodiorum classe coniunxisse videtur. 5 Etiam Livius XXXI 22, 8 Athenienses ad agros maritimos a praedonibus tutandos *apertas* modo naves habuisse narrat. D.

6 Supplevit v. Domaszewski AEMOest. X 1886, 244, monens etiam a Philippi partibus eiusmodi naves commemorari apud Livium XXXI 22, 6: *et praedonum a Chalcide naves, quae non mare solum infestum, sed etiam omnis maritumos agros Atheniensibus fecerant.* Diodor. XXVIII 1: ὅτι Φίλιππος ὁ τῶν Μακεδόνων βασιλεὺς Δικαίαρχον τὸν Αἰτωλόν, ἄνδρα τολμηρόν, πείσας πειρατεύειν ἔδωκεν αὐτῷ ναῦς εἴκοσι, προσέταξε δὲ τὰς μὲν νήσους φορολογεῖν, τοῖς δὲ Κρησὶ παραβοηθεῖν ἐν τῷ πρὸς Ῥοδίους πολέμῳ. οὗτος δὲ κατὰ τὰς ἐντολὰς τοὺς μὲν ἐμπόρους ἐλῃστευε, τὰς δὲ νήσους λεηλατῶν ἀργύριον εἰσεπράττετο. De transitiva vocis πειρατεύειν structura cf. Schol. Eurip. Hecub. 934 (p. 74₁₆ Schw.): ὑπὸ Αἰγινητῶν πειρατευόμενοι Ἀθηναῖοι. 7 Suppl. Dttb.

8 Suppl. Th. Reinach apud Rousselium.

583. Delii Anaxibium Rhodium laudant, c.a. 200—197. Deli in stelae fragmentis duobus. Superius edd. Dürrbach Bull. Hell. X 1886, 118, 3 (Syll.² 265 alii); inferius Dürrbach Bull. Hell. XXVIII 1904, 127, 18 (hoc non recepimus); cf. Roussel ibid. XXXI 358; Koenig Bund der Nesioten 44; totum: Roussel IG XI 4, 753. 754. [*Hi*]

ἔδοξεν τῆι βουλῆι καὶ τῶι δήμωι· Τη[λέμνησ]τος Ἀριστείδου[1] εἶπεν· ἐπειδὴ Ἀνα[ξίβιος | Φ]ειδιάνακτος Ῥόδιος, ἀποσταλεὶ[ς ὑπὸ] | τοῦ δήμου

1 Cf. n. 582[1]. Hoc nomine probatur, hos duos titulos utique non magno intervallo inter se distare.

5 τοῦ Ροδίων ἄρχων ἐπί τε [τῶν νή]]σων καὶ τῶν πλοίων τῶν νησιωτι-
κ[ῶν2, καὶ ἐ]]πιδεδημηκὼς ἐν τῶι ἱερῶι πλείω χ[ρόνον, | τή]ν τε ἐν-
δημίαν καλῶς καὶ εὐσ[εβῶς | πεπ]οίηται καὶ ἀξίως τοῦ δήμου τ[οῦ
10 ἀπο|στείλ]αντος αὐτόν, ἔν τε τοῖς λο[ιποῖς | ἀνὴρ ἀγ]αθὸς ὢν διατελεῖ
περί τ[ε τὸ ἱερ|ὸν καὶ τὸν δῆμ]ον τὸν Δηλίων καὶ χρ[είας πα|ρέσχηται
καὶ κ]οινῆι τῆι πόλει καὶ [ἰδίαι | τοῖς ἐντυγχάνουσιν αὐτῶι τῶν πο-
15 λιτῶν, -- *vss. nonnulli desunt* | -- ἀνα|γράψαι δὲ τόδε τὸ ψήφισμα τὴν
μὲν βουλὴν | εἰς τὸ βουλευτήριον, τοὺς δὲ ἱεροποιοὺς] | εἰς τὸ ἱερόν.
20 Ξενοκράτης Ἱερομβρότου ἐπε|ψήφισεν.

2 Rectissime hunc hominem eodem loco fuisse statuit D., atque ante νησίαρχοι fuerant. Namque ut illi non a communi insulanorum electi, sed ab Aegyptiorum rege ei praefecti erant (n. 390[3]), ita hic definite regimen insularum et classis insulanae a populo Rhodiorum civi Rhodio mandatum scribitur. Verum enim vero non recte D. maris Aegaei principatum tertio a. Chr. saeculo inter Aegypti modo et Macedoniae reges huc illuc iactatum sumit, Rhodios post bellum annorum 200—197 demum eo potitos esse. Quod contra titulus n. 455 iam aliquot decenniis ante hoc bellum Rhodios illic dominatos esse prodit, neque est cur iam ante annum 200 Philippum insulas sibi adiunxisse statuamus. Cf. n. 572[1]. Quare quinam temporum ordo inter titulos 582 et 583 utique aetate suppares intercedat in medio relinquendum est. Dttb. Tamen iure suo ad saeculi II initium reduxisse videtur Roussel Bull. Hell. XXXI 1907, 358.

Sequitur alterum decretum, et hoc a Telemnesto rogatum (IG XI 753), eidem stelae inscriptum, quo Anaxibio proxeno corona laurea decernitur. Honores Delios commemoravit basis Rhodia, Hilleri et Rousselii curis restituta: Jahresh. IV 1901, 164 III; IG XI 4 ad n. 752/3.

Aptaraei Attalum (I?) regem honorant, ante a. 197. Or. 270.

584. Delii Nabidem Spartanorum regem laudant, a. 197? Deli. Marmor rubrum (Laconicum?). Ed. Homolle Bull. Hell. XX 1896, 503 (Syll.[2] 285); Roussel IG XI 4, 716. Cf. Pareti Atti Acc. Torino 1910. [*Hi*]
ἔδοξεν τῆι βουλῆι καὶ τῶι δήμωι, Χαρί|λας Ἀριστοθάλου1 εἶπεν·
ἐπειδὴ βασιλεὺς2 | Νάβις Δαμαράτου3 Λακεδαιμόνιος ἀνὴρ ἀγα|θὸς

1 Charilas archonte Xenone a. 191 trictyarchus fuit. 2 Regium nomen alibi neque apud scriptores neque in inscriptionibus tribuitur Nabidi; sed in lateribus Spartanis impressum legitur βαιλέος Νάβιος s. βαιλεῖ Νάβι (IG V 1, 885). Scriptores eum plerumque tyrannum vocant, quem tamen ex regia Heraclidarum familia fuisse praeter titulum regis etiam nomen patris (not. 3) indicio est. Imperio potitus est Machanida in proelio Mantiniensi caeso a. 207, interfectus 192. Intra horum annorum terminos ut accuratius definiret huius tituli tempus, Hom. primum quidem

5 ὧν διατελεῖ περί τε τὸ ἱερὸν καὶ τὸν δῆμον | τὸν Δηλίων καὶ χρείας παρέχεται καὶ κοινῆι | τῆι πόλει καὶ ἰδίαι τοῖς ἐντυγχάνουσιν αὐ|τῶι τῶν πολιτῶν, εἰς ἃ ἄν τις αὐτὸν παρακαλεῖ, | δεδόχθαι τῆι βουλῆι καὶ τῶι δήμωι, εἶναι βασι|λῆ Νάβιν Δημαράτου Λακεδαιμόνιον πρό-
10 ξε|νον καὶ εὐεργέτην τοῦ τε ἱεροῦ καὶ Δηλίων καὶ | αὐτὸν καὶ ἐκγόνους, καὶ εἶναι αὐτοῖς ἐν Δήλωι | γῆς καὶ οἰκίας ἔνκτησιν καὶ πρόσοδον πρὸς τὴν | βουλὴν καὶ τὸν δῆμον πρώτοις μετὰ τὰ ἱερά· ὑ|πάρχειν
15 δὲ αὐτῶι καὶ τὰ ἄλλα ὅσα δέδοται καὶ | τοῖς ἄλλοις προξένοις καὶ εὐεργέταις τοῦ τε | ἱεροῦ καὶ Δηλίων. ἀναγράψαι δὲ τόδε τὸ ψήφισ|μα τὴν μὲν βουλὴν εἰς τὸ βουλευτήριον, τοὺς | [δὲ ἱεροποι]οὺς εἰς τὸ ἱερόν. Ἀντικράτης Τηλε|[μνήστου[4] ἐπεψήφισεν].

in corona laurea: ὁ δῆμος ὁ Δηλίων.

---

ex inscriptionibus Deliorum nullas maiorem cum hac litteraturae similitudinem habere observavit, quam eas quae annis 201 et 197 incisae essent. Deinde vero a Deliis Nabin his honoribus affici non potuisse nisi per ea tempora, quibus cum Philippo Macedone aut Romanis, quibus Deliorum respublica per totum illius regnum obnoxia erat, ei amicitia intercederet ac simul Lacedaemoniorum classis magna in mari Aegaeo potentia atque auctoritate uteretur. Quod utrumque coniunctum non cadere nisi in annum 197, quo inter T. Quinctium Flamininum et Nabin de amicitia ac societate ineunda convenit (Liv. XXXII 39, 10). 3 Damaratus quidam Gorgionis f. Lacedaemonius (n. 381) a Deliis collaudatur quia Lysimacho regi, apud quem commorabatur, salubria consilia dederit eiusque benevolentiam Deliis conciliaverit. Eum proavum fuisse Nabidis probabile est. Sed ex nominibus Δαμάρατος et Γοργίων perquam acute et ingeniose Hom. collegit, hunc originem repetivisse a Damarato rege Lacedaemoniorum, qui cum regno se abdicare coactus esset in Asiam se contulit et Xerxen in Graeciam proficiscentem comitatus est. Eius enim posteros, qui antiqua Heraclidarum nomina Προκλῆς, Εὐρυσθένης, Δαμάρατος religiose conservabant, in Mysia consedisse notum est, ubi rex ei Pergamum, Teuthraniam, Halisarnam concesserat. Iam in proxima eorum vicinia Gambreum, Palaegambreum, Myrinam, Gryneum tenebat genus Gongyli Eretriensis, simili de causa a rege ibi collocatum. Inter hos vero nomen Γοργίων usitatum fuisse ex Xenophonte Hell. III 1, 6. Anab. VII 8, 8 discimus; quare H. nomen Δαμάρατος Γοργίωνος testimonium affinitatis inter has duas familias et domiciliorum vicinitate et sortis similitudine conexas conciliatae interpretatur. Iam cum Lysimachi regnum in illas usque regiones pertineret, Damaratum Gorgionis f. in eius familiaritatem pervenisse, ac fortasse ipso favore quo is apud regem floruisset, effectum esse ut ipse cum aliis prisci illius Damarati posteris Spartam in antiquam patriam reduceretur. Dttb. Cf. Ziebarth IG XII 9 p. 163. 4 Suppl. Hom. Anticrates archonte Charila II a. 218 debitor fuit.

585. Catalogus proxenorum Delphicorum inde ab a. 197 ad 175 sqq. In muri polygonii parte *C—D*. Edd. Wescher-Foucart n. 18 (Syll.² 268; Michel 655; Baunack GDI 2581); imaginem accuratam dedit Nikitsky Forsch. griech. Inschr. Dorpat 1901 in tab. adiecta. Cf. A. Mommsen qui archontum annos definivit Philol. XXIV 1865, 23; Bergk ibid. XLII 1883, 288; Pomtow ibid. LVII 1898, 552; Preuner ein delph. Weihgesch. 66; Nikitsky l.l. 83—162 (rossice) et antea Ath. Mitt. X 1885, 104; Monceaux proxén. gr. 273. Tituli a. 1887 exscripti imaginem delineavi in schedis IG VIII n. 281, unde textus hic redditur. Signum * spectat ad notas. [*Pw*]

τοίδε Δελφῶν πρόξενοι· |

ἄρχοντος Ἐμμενίδα, βουλευόντων | Δαμοχάρεος, Αγίωνος, Πρά- *a.*
5 ξωνος· | 1*Πολύξενος Λεοντομένεος Λιλαιεύς. | ἄρχοντος Ἐμμενίδα, βουλευόντων | τὰν δευτέραν ἑξάμηνον Πατρέα, Ταραντίνου, | Ἥρυος· 2*Ξένων Διονυσίου Ἀθηναῖος. |

ἄρχοντος Ὀρθαίου τοῦ Μαντία, βουλευόντων | τὰν δευτέραν ἑξά- *a.*
10 μηνον Κλεοδάμου, Λύσωνος, | Παρνασσίου· × 3*Θεόδωρος Ἡρώνακτος, 4*Κλεόδαμος | Καῖκου, 5*Κρινᾶς Πυθία, 6*Πυθίας Κρινᾶ, Μασσαλιῶται. |

Hic *catalogus proxenorum* fundamentum est fastorum Delphicorum ab A. Mommseno conditorum. Qui quomodo sit compositus quibusque temporis intervallis perscriptus, in nota finali exponitur. Recensentur 135 proxeni inde ab a. 197/6 ad 149/8, quos in textu numeris distinxi (asterisco * insigniti in notis tractantur). Sed laterculus ipse iam a. 175 finem habet, proxenos 120 complexus; reliqui postea seu intercalati seu compluribus annis intermissis in fine vel ad latus additi sunt, fere ubique nova inscriptione (οἵδε πρόξενοι vel simil.) notati, cf. not. 121 et final. Tabulam omnium proxenorum ad ordinem temporis dispositam in fine exhibui, necnon conspectum urbium ex quibus illi erant oriundi. Praeterea praemonendum: catalogum non uno tenore sed per multas particulas esse incisum, quarum unicuique (plerumque per ἔκθεσιν distinctae) archon cum senatoribus praescribitur, et inde ab hoc demum textu Delphis coeptum esse verba τὰν πρώταν vel δευτέραν ἑξάμηνον addere; deinde: cum per totos hos annos (197—174) nullum fere aliud proxeniae decretum ibi exstiterit, manifesto hunc laterculum esse institutum, ut singulis decretis incidendis supersederent; tum: eo tempore urbem Delphorum de his decrevisse, aut quia fine m. Iunii a. 197 novus cyclus Callippeus intercalaris incipiebat, ut Mo. putat (Philol. LX 1901, 55), aut — quod nos credimus — quia cives pugna ad Cynoscephalas m. Iunio commissa libertateque Graecis reddita cognoscebant totam proxeniae rationem funditus immutatum numerumque proxenorum in dies auctum iri.

Pr(oxenus) n. **1** Idem manumissor a. 178/7, W-F 312. **2** Filius proxeni est Διονύσιος Ξένωνος Ἀμαξαντεύς IG II 420_{51} = II² 896, inter epimeletas pompae anni 186/5 (*PA* 4148). **3—6** Iidem recensentur in catalogo geo-

ἄρχοντος Διοδώρου, βουλευόντων τὰν δευτέραν | ἑξάμηνον Καλ- *a. 195/4*
15 λικράτεος, Ὀρθαίου, Δίωνος· 7 Βλάττος | Ματούρου Κανυσῖνος. | ἄρ-
χοντος Διοδώρου, βουλευόντων τὰν δευτέραν | ἑξάμηνον Καλλικρά-
τεος, Ὀρθαίου, Δίωνος· 8* Κόϊντος | Ὀτόριος Κοΐντου Ῥωμαῖος. |
ἄρχοντος Διοδώρου, βουλευόντων τὰν πρώταν | ἑξάμηνον Ὀρέστα,
20 Βούλωνος, Μένωνος· 9** Ὕμνος | Σκύθα Χερσονασίτας. | ἄρχοντος
Διοδώρου, βουλευόντων τὰν πρώταν | ἑξάμηνον Ὀρέστα, Βούλωνος,
Μένωνος· 10 Ἀπατούριος | Νίκωνος Παντικαπαιεύς. | ἄρχοντος Διο-
25 δώρου, βουλευόντων τὰν πρώταν | ἑξάμηνον Ὀρέστα, Βούλωνος, Μέ-
νωνος· 11 Λάτροπος | Ζωβίου Κορίνθιος. | ἄρχοντος Διοδώρου,
βουλευόντων τὰν δευτέραν | ἑξάμηνον Καλλικράτεος, Ὀρθαίου, Δίωνος·
12* Ξενοφῶν | Εὐρυλέοντος Αἰγιεύς. |
30 ἄρχοντος Πειθαγόρα, βουλευόντων τὰν πρώταν | ἑξάμηνον Ἀβρο- *a. 194/3*
μάχου, Εὐρυμάχου, Βαβύλου· | 13* Ἀλέξανδρος Ἀντιόχου Ἀκαρνάν,
καὶ τοὶ υἱοὶ αὐτοῦ | 14 Φίλιππος, 15* Ἀντίγονος, Ἀκαρνᾶνες. | ἄρχοντος
35 Πειθαγόρα, βουλευόντων τὰν | πρώταν ἑξάμηνον Ἀβρομάχου, Εὐρυμά-
χου, | Βαβύλου· 16 Φανταγόρας Φανταγόρα Κῶιος. |

graphico GDI 2580_{91} (melius ap. Nikitsky Geogr. Liste d. delph. Prox., Dorpat 1902, 10): [ἐμ Μασσαλίαι· Θεόδωρο]ς Ἡρών[ακτος], Κλ[εόδ]ημος Καΐκο[υ, Κρινᾶς Πυθία], Πυθίας Κρινᾶ. Et hic et infra, ubi saepius triumviri comparent, videntur theoriae intellegendae, quarum participes una honorabantur. Primus eorum manifesto est architheorus (supra Θεόδωρος). Tales theoriae recensentur octo: a. 196/5 Massaliotarum pr. 3/6; a. 196/5 Lamiensium pr. 20/2; a. 194/3, manifesto Pythiis, Acarnanum pr. 13/5, pater filiique (an theori?); a. 189/8 Thespiensium pr. 42/4; (de Alexandrinis anni 188/7 v. not. 52 sqq.); a. 186/5, ipsis Pythiis, Lebadensium pr. 74/6; a. 182/1, sc. Pythiis (not. 91), Coronensium pr. 91/3; a. 178/7 Pythiis, iterum Coronensium pr. 109/11 cum eodem architheoro quo antea; a. 176/5 Sicyoniorum pr. 116/8. **8** I.e. *Voturius* (*Veturius*). Similiter *v* initialis ante *o* (*ó*) non expressa est in nomine Ὀλτεινία n. 646_4; Οὐλτινία IG III 595_4, cf. Th. Mommsen Ephem. epigr. I 285. Hi proxeni Romani 7 et 8 cum Flaminino Delphos venisse videntur, cf. pr. 46. **9** Hic homo in titt. patriae suae recurrit, cf. Latychew Matériaux pour serv. à l'archéol. de la Russie IX. X 1892, 19 n. 9_5. Pr. **12** Xenophon Aegiensis a. 197/6 colloquio Philippi regis et Flaminini interfuit (Polyb. XVIII 1, 4; Liv. XXXII 32, 11) et deinde Romam legatus profectus est (Polyb. XVIII 10, 11). Eius pater fuisse videtur Euryleo, Achaeorum praetor a. 209, ap. Polyb. X 21, 1. **13** An theoria ad Pythia missa? Cf. not. 3. Alexander Acarnan primo Philippi, deinde cum is cum Romanis pacem fecisset, Antiochi Magni familiaris erat (Liv. XXXV 18, 1), et cum parti exercitus ab eo praefectus esset (Liv. XXXVI 11, 6) ex vulneribus in proelio ad Thermopylas acceptis in Cenaeo Euboeae promunturio decessit a. 191 (Liv. XXXVI 20, 5). **15** Cf. Polyb.

(Vs. 37—40 hic in fine lapidis postea intercalati):

ἄρχοντος Θεοξένου, βουλευόντων τὰν δευτέ|ραν ἑξάμηνον Φι- a. 16
λοκράτεος, Πολεμάρχου, Ἄρ|χωνος, οἵδε πρόξενοι· 17* Κάσσανδρος
40 Μενε|σθέος Τρὼς ἀπὸ Ἀλεξανδρείας. | *vacant versus duo*

ἄρχοντος Πειθαγόρα, βουλευόντων | τὰν δευτέραν ἑξάμηνον Διο- a. 19
δώρου, | Εὐκλείδα, Μνάσωνος· 18* Ἑκαταιάναξ | Διογένους Ἀλεξανδρεὺς
45 ἐκ τᾶς Τρωιάδος. | ἄρχοντος Πειθαγόρα, βουλευόντων | τὰν δευ-
τέραν ἑξάμηνον Διοδώρου, | Εὐκλείδα, Μνάσωνος· 19 Ἀθηναγόρας Ἀθη|-
ναγόρα τοῦ Λεωσέβου Χῖος. |

50 ἄρχοντος Ὀρθαίου τοῦ Μαντία, βουλευόντων | τὰν δευτέραν ἑξά- a. 19
μηνον Λύσωνος, | Κλεοδάμου, Παρνασσίου· 20* Σωκράτης Ἐπικρά|τεος,
21 Λύκων Σωσάνδρου, 22* Βόηθος Ἀμεινο|κλέος, Λαμιεῖς. |

55 ἄρχοντος Κλεοδάμου, βουλευόντων τὰμ | πρώταν ἑξάμηνον Ἀμύντα, a. 19
Θεοφράστου, | Πραξία· 23* Φορμίων Πυθίωνος, 24* Ἡρακλείδας | Βισθᾶ,
Χερσονασῖται ἐκ τοῦ Πόντου. | ἄρχοντος Κλεοδάμου, βουλευόν-
60 των τὰμ | πρώταν ἑξάμηνον Ἀμύντα, Θεοφράστου, | Πραξία· 25 Ἵππαρ-
χος Γλαυκίππου Δη|μητριεύς. |

XXVII 5, 1 ὅτι Περσεὺς πυνθανόμενος ἔτι τινὰς τῶν ἐν τῇ Βοιωτίᾳ πόλεων ἀντέχεσθαι τῆς πρὸς αὐτὸν εὐνοίας, Ἀντίγονον ἐξαπέστειλε τὸν Ἀλεξάνδρου πρεσβευτήν, sc. a. 171/0. Sane ethnico non addito certum non est, hunc Alexandri Acarnanis filium esse, sed veri non dissimile, quia is paterna habebat et odium Romanorum et familiaritatem cum regia Macedonum familia.

17 De Cassandro cf. n. 653 et ibid. tit. *C* (decr. proxeniae); hic proxenus 17 quam arctissime ante popularem Hegesianacta (pr. 18) triginta fere post annos intercalatus est. **18** Hegesianax Alexandrensis ex Troade, poëta, grammaticus, rerum gestarum scriptor (FHGr. III 68), ab Antiocho Magno cum Lysia et Menippo legatus ad Flamininum missus est a. 193 (Polyb. XVIII 47, 4; 50, 3; Liv. XXXIV 57, 6; Appian. Syr. 6). Eo tempore Delphi proxeniam ei decreverunt (Foucart Rev. phil. II 1878, 216; Rohde Rh. Mus. XXXIV 153). **20/2** Manifesto theoria Delphos missa, v. not. 3. Nomen Σώσανδρος Lamiae frequens, IG IX 2, 72 13. **22** Exstant Fouill. III 2, n. 281 quattuor verba decreti: -- Βοήθου [--|-- κ]αὶ προξενίαν [--|-- εὐ]εργέταις (*vacat*), quae Bourguet ‚nullo dubio' ad hunc pr. Lamiensem pertinere et sic supplenda esse contendit: [ἐπεὶ ὁ δεῖνα διελέγη ὑπὲρ] Βοήθου [sc. τοῦ Ἀμεινοκλέος Λαμιέος]. At res valde incerta quia versus incredibilem longitudinem acciperent. Probabilius ea ad filium referas: [Δελφοὶ ἔδωκαν vel ἀνενεώσαντο Ἀμεινοκλεῖ] Βοήθου [Λαμιεῖ, αὐτῶι καὶ ἐκγόνοις, θεωροδοκίαν κ]αὶ προξενίαν κτλ., sed ne hoc quidem satis certum.

23/4 Hos duumviros a civibus missos victimas Delphos duxisse ibique proxenia donatos esse decretum n. 604, in honorem urbis Chersonasitarum factum, nos edocuit. Pro nomine Βισθᾶ (sic Pw., Ba.) legerunt Ῥισθᾶ

ἄρχοντος Φαίνιος, βουλευόντων τὰν δευ|τέραν ἑξάμηνον Παρ- *a. 191/0*
65 ν⟨ν⟩ασσίου, | Μενεστράτου, Μαντία· **26*** Σάλσιος Ταγύλ|λιος Ταγίλου υἱὸς
Ἀργυριππανός. | ἄρχοντος Φαίνιος, βουλευόντων | τὰν δευτέραν ἑξά-
μηνον Παρνασ|σίου, Μαντία, Μενεστράτου· **27*** ⟨Γ⟩ | Γάιος Στατώριος
70 Γαΐου υἱὸς | Βρεντεσῖνος. | ἄρχοντος Φαίνιος, βουλευόντων τὰν
πρώ|ταν ἑξάμηνον Ἀνδροκρίτου, Κλεοδάμου, | Ξένωνος· **28*** Εὐβουλίδας
Εὐχήρου Ἀθηναῖος. | ἄρχοντος Φαίνιος, βουλευόντων τὰν δευτέ-
75 ραν ἑξάμηνον Μαντία, | Παρνασσίου, Μενεστράτου· **29*** Ἄγρων Θεοφίλου
Ἡρακλειώτας. |

ἄρχοντος Καλλικράτεος, βουλευόντων | τὰμ πρώταν ἑξάμηνον *a. 190/89*
Μνάσωνος, Θρασυ|κλέος, Μένωνος· **30** Δημήτριος Μνασέα | Θηραῖος. |
80 ἄρχοντος Καλλικράτεος, βουλευόντων | τὰν πρώταν ἑξάμηνον Μνά-
σωνος, | Μένωνος, Θρασυκλέος· **31*** Ὄρθων Ζωπύρου | Ῥηγῖνος. | ἄρ-
85 χοντος Καλλικράτεος, βουλευόντων | τὰν πρώταν ἑξάμηνον Μνά-
σωνος, | Μένωνος, Θρασυκλέος· **32*** Μάαρκος Ὀαλ[έ]ριος | ὁ Μοττόνης
καὶ τοὶ υἱοὶ αὐτοῦ **33*** Πόπλιος, | **34*** Γάϊος, **35*** Μάαρκος, **36*** Κόιντος,

---

W-F et Nik. 88, qui confert I. Magn. 8; sed hic in lapide ipso Βίσθων legit, lectionem nomine eodem Prienensi confirmavit Hiller I. Priene 140_{10}.

26/7 Fortasse hi Romani cum M'. Acilio consule, liberatore Delphorum qui hoc tempore ibi versabatur, huc pervenerunt; cf. etiam n. 608[1]. — De nomine Apulico proxeni 26 cf. Be. 248^{40} ‚*ob der Name Salsius sonst vorkommt, weiß ich nicht; Salisius findet sich, Sallius ist häufig*‘. Σάλσιος in lapide certum. Cf. W. Schulze Lat. Eigenn. 224[1]. **28** Eucheir eiusque filius Eubulides Athenienses demi Cropidarum, statuarii, commemorantur cum apud auctores, tum in titulis satis multis cf. Loewy n. 222 sqq., qui demonstravit, omnes ad eosdem artifices spectare; coniunctim circa med. saec. II, deinde defuncto patre Euchire Eubulides solus artem statuariam exercuerunt. Iam Eubulides proxenus (28) pater Euchiris artificis, avus Eubulidis esse videtur. Neque enim scriptura et flexio nominis Εὐχήρου (quae Bechtelio GDI 3017 haud iniuria scrupulos moverunt) eum ab illa familia separare cogit. Idem proxenus et ipse statuarius nobilis erat, qui c.a. 204 clarissimam illam statuam Chrysippi ‚*digitis computantis*‘ fabricaverat. Idem videtur esse Εὐβουλίδης Εὐχειρος Κρωπίδης IG II 952_{28} epimeleta, filius [Εὐ]χειρ Εὐβουλί[δου Ἀθηναῖος] hieromnemon in decreto Delphico Jahrbb. Phil. 1894, 662, 2. Accuratiora videas ap. Robert *R-E* VI 871 (cum stemmate); cf. etiam PA 5330/1 et 6149—51. **32—36** In lapide ΟΛΛ×.ριος. Eadem scripturae ratio observatur IG II 465_{109} = II² 1009 (Ὀαλέριος); Polyb. II 20, 2 (Ὀάδμων); I. Perg. n. 413_2 (Σεροίλιον). — Editt. Ὀμοττόνης, sed Ο per ἔκθεσιν postea additum articulum ὁ reddit. Cf. Liv. XXV 40, 5: ‚*dux novus ab Hannibale .. missus* (sc. a. 212), *Libyphoenicum generis Hippacritanus — Muttinen populares vocabant —, vir impiger et sub Hannibale magistro omnes belli artes edoctus.*‘ Muttines cum Agrigentum

90 Ῥωμαῖοι. | ἄρχοντος Καλλικράτεος, βουλευόντω[ν] | τὰν πρώταν
ἑξάμηνον Μνάσωνος, | Μένωνος, Θρασυκλέος· 37 Λέοντις | Σωσικράτεος
Ἀκραγαντῖνος. | ἄρχοντος Καλλικράτεος, βουλευόντων | τὰν πρώ-
95 ταν ἑξάμηνον Μνάσωνος, Μέ|νωνος, Θρασυκλέος· 38 Στρόμβιχος | Διο-
νυσοδότου Ἀπολλωνιάτας. | ἄρχοντος Καλλικράτεος, βουλευόν-
των | τὰν δευτέραν ἑξάμηνον Γλαύκου, Δεξι|κράτεος, Καλλία· 39 Ἐράτων
100 Ἀμφιτίμου | Λευκάδιος. | ἄρχοντος Καλλικράτεος, βουλευόντων
τὰν | δευτέραν ἑξάμηνον Γλαύκου, Δεξικράτε|ος, Καλλία· 40* Ὀνάσιμος
Ἐπικρατίδου Πελλαῖος. |
105 ἄρχοντος Ξένωνος τοῦ Ἀτεισίδα, βουλευόν|των τὰν πρώταν ἑξά- a. 1
μηνον Ἀγάθωνος, Ξενο|στράτου, Κλεοδάμου· 41* Ἄβρων Καλλίου
Ἀθηναῖος. | ἄρχοντος Ξένωνος τοῦ Ἀτεισίδα, βουλευόντων | τὰν δευ-
τέραν ἑξάμηνον Κλεοδάμου, Ξένω|νος, Δεξικράτεος· 42* Τορτέας Φαείνω,
110 43* Πεταγένης | Χαρίαο, 44* Καλλικράτης Θεοφάνεος, Θεσπιεῖς. | ἄρ-
χοντος Ξένωνος τοῦ Ἀτεισίδα, βουλευόντων | τὰν δευτέραν ἑξάμηνον
Κλεοδάμου, Ξένω|νος, Δεξικράτεος· 45* Πραύλος Φοξίνου Σκοτουσ-
115 σαῖος. | ἄρχοντος Ξένωνος τοῦ Ἀτεισίδα, βουλευόντων τὰν | δευτέραν
ἑξάμηνον Κλεοδάμου, Ξένωνος, Δεξικράτεος· | 46* Τίτος Κοΐγκτιος Τίτου

Romanis prodidisset (Liv. XXVI 40, 3 sq.) a M. Valerio Laevino cos. a. 210 in senatum introductus et tribuno plebis rogante civitate donatus erat (Liv. XXVII 5, 6. 7); a. 190 in exercitu L. Scipionis ad Amphissam versantis (n. 607 not. I) equitibus Numidis praeerat ac tunc ei una cum filiis (ex quibus unus sub patris imperio militans apud Livium commemoratur) Delphi proxeniam decreverunt (in reditu exercitus ex Asia a. 188 rem bene gessit in Thracia Liv. XXXVIII 41, 12 sq.). Cf. Herm. XV 158 sq. **40** Eundem in catal. geographico GDI 2580_{73}: [ἐν Πέλλαι· Ὀνάσι]μος Ἐπικρατ(ίδ)ου dubitanter suppl. Nik. Geogr. Liste 7. **41** Controversias perlongas quas de hoc Habrone definiendo vv. dd. inter se habuere sustulit stemma familiae clarissimae a Kirchnero PA n. 9, p. 2 delineatum. Proxenus igitur est Habro III Batensis (PA 11), Calliae (II) f., maritus Aristobules, qui ἐπέδωκε a. 183/2; filii sunt Callias III et Ophelas; pronepos cognominis Ἄβρων (V) Καλλία (IV) Delphis recensetur a. 106/5 inter πυθαϊστὰς ἐξ Εὐπατριδῶν infra n. 711 D^1_{25}. **42/4** Theoria Thespiensium, v. not. 3. Architheorus Τορτέας Φαείνω Thespiis est orator decreti IG VII 1727. Κλεάρετος Χαρίαο ib. 1752_{11} et Θεοφάνεις Θεοφάνεος 1750_{18} fortasse fratres proxenorum 43/4. Ibid. 1737_{12} comparet Πεδαγένης. **45** Idem qui ap. Eusebium (chron. vers. Arm. I 243, 35 Schoene) inter Thessalorum strategos a. 190/89 recensetur ‚*Pravilus Phaxae* (*filius*) *Kutusaeus*'. Altero igitur semestri postquam praetura se abdicavit, Delphis proxeniam accepit. Cf. Kroog de Thessal. praetor. 10. **46** T. Quinctius Flamininus cos a. 198. Quo tempore proxenia ei decernebatur, non iam in Graecia erat, sed Romae censura fungebatur

υἱὸς Ῥωμαῖος. | ἄρχοντος Ξένωνος τοῦ Ἀτεισίδα, βουλευόντων τὰν δευ|τέραν ἑξάμηνον Κλεοδάμου, Ξένωνος, Δεξικράτεος· | 47* Λεύκιος Ἀκί-
120 λιος Καίσωνος υἱὸς Ῥωμαῖος. | ἄρχοντος Ξένωνος τοῦ Ἀτεισίδα, βουλευόντων τὰν δευ|τέραν ἑξάμηνον Κλεοδάμου, Ξένωνος, Δεξικράτεος· | 48* Μάαρκος Αἰμύλιος Λέπεδος Μαάρκου υἱὸς Ῥωμαῖος. | ἄρχοντος Ξένωνος τοῦ Ἀτεισίδα, βουλευόντων τὰν | δευτέραν ἑξάμηνον Κλεο-
125 δάμου, Ξένωνος, Δεξι|κράτεος· 49* Λύκος Φιλέα Ταραντῖνος. |

ἄρχοντος Κλεοδάμου τοῦ Πολυκλείτου, | βουλευόντων τὰν πρώ- *a. 188/7*
ταν ἑξάμηνον Ἐτυ|μώνδα, Πραξία, Πεισίλα· 50 Χαροπῖνος Ἀντάλλου
130 [ελ]Ἐλεάτας. | ἄρχοντος Κλευδάμου τοῦ Πολυκλείτου, βουλευ|όντων τὰν πρώταν ἑξάμηνον Ἐτυμώνδα, | Πραξία, Πεισίλα· 51 Εὔδοξος Αἰσχρίωνος Ἐλε|άτας. | ἄρχοντος Κλεοδάμου τοῦ Πολυκλείτου, βου-
135 λευ|όντων τὰν πρώταν ἑξάμηνον Πεισίλα, Ἐτυ|μώνδα, Πραξία· 52* Πτολεμαῖος Πτολεμαίου | τοῦ Χρυσέρμ[ου] Ἀλεξανδρεὺς καὶ ὁ υἱὸς

(Mo. 32) ibique legatos Delphorum magnopere adiuvasse videtur, cf. n. 611 [2]. Eodem tempore statua Flaminini Delphis erecta sit, cf. n. 616 [2]. Iam antea donaria pretiosissima Delphis dedicaverat, sc. a. 197/6, Plut. Flam. 12.

47 Pater M'Acilii L. f. K. n. Balbi cos. a. 150, cf. Th. Mommsen Ephem. epigr. I 285 [1]. Hunc quoque eadem de causa proxenum factum esse suspicor, qua Flamininus, v. not. praecedentem. **48** M. Aemilius Lepidus paucis mensibus postquam proxeniam accepit (fere m. Aprili-Iunio 188), consul in annum 187 creatus est: a. d. XII Kal. Mart. (die 18. m. Februar.), i.e. medio m. Octobri 188; tantopere tum fasti Romani erant perturbati. Cf. Liv. XXXVIII 42, 2 et Th. Mommsen Röm. Chr. 40. 46. M. Aemilium tum vel maxime operam dedisse ut Graeciae regiones Delphis propinquas a M. Fulvii Nobilioris, quocum privatas inimicitias habebat, violentia tegeret, monuit Mo. 34, eamque ob causam ei proxeniam decretam esse haud improbabiliter coniecit. **49** Phileas Tarentinus a. 212 cum per speciem legationis Romae esset, obsides Thurinos sollicitavit, sed cum eis fugiens deprehensus et de saxo deiectus est; Liv. XXV 7, 11. Quem si Lyci patrem esse statuemus, temporum certe rationes optime convenient.

52—63 Videntur una vel duae legationes a Ptolemaeo Epiphane Delphos missae. Fortasse ad hos duodecim etiam tres insequentes pr. 64—66 spectant. **52** De avo cf. Bull. Hell. III 1879, 470, n. 2: Χρύσερμον Ἡρακλείτου Ἀλεξανδρέα, τὸν συγγενῆ βασιλέως Πτολεμαίου καὶ ἐξηγητὴν καὶ ἐπὶ τῶν ἰατρῶν, καὶ ἐπιστάτην τοῦ Μουσείου κτλ. De patre cf. Plut. Cleom. 36: Πτολεμαῖος ὁ Χρυσέρμου φίλος ὢν τοῦ βασιλέως (Ptolemaei IV Philopatoris) πάντα τὸν χρόνον ἐπιεικῶς διεῖλεκτο τῷ Κλεομένει καὶ συνήθειά τις ὑπῆρχεν αὐτοῖς, sed Cleomene mortuo ab asseclis eius trucidatur a. 220. Proxenus ipse a. 185 sacerdos Alexandri et Ptolemaeorum recensetur in papyro demotica ap. Letronnium I. de Rosette 10 (Wescher rev. arch. XIV 1866, 156). Be. 259. Ex filiis alter (Galestes) a. 188, alter (Glauco prox. 84) a. 185 a Delphis proxeni facti.

αὐτοῦ **53***Γαλέστης. | **54***Πτολεμαῖος Μάκρωνος καὶ τοὶ υἱοὶ αὐτοῦ
55 Κλεό|βουλος, **56** Πτολεμαῖος, **57** Ἄνδρυτος, Ἀλεξανδρεῖς. |
140 **58***Ἀριστόνικος Ἀριστονίκου Ἀλεξανδρεύς. | **63***Διονύσιος
59*Πτολεμαῖος Πτολεμαίου Ἀλεξανδρεύς | Διονυσίου
60 Νέων Πτολεμαίου Ἀλεξανδρεύς | Ἀλεξανδρεύς.
61*Κομανὸς Ἀλεξανδρεύς
62 Ἀρατομένης Ἀλεξανδρεύς. |
145 **64** Στρατίος Στρατίου Ναυπάκτιος. | **65***Φίλων Κάστορος Ἀλεξαν-
δρεύς. | **66** Ἀγήσαρχος *vacant 9—10 l.* Τλωεύς. | ἄρχοντος Κλεοδά-
μου τοῦ Πολυκλείτου, βουλευόν|των τὰν δευτέραν ἑξάμηνον Ἥρυος,
150 Ὀρθαίου, | Ξενοκράτεος· **67***Λεόντιχος Ἀριστοβούλου Ἀσχειεύς |.

(Vs. 151—53 et 154/5 hic in fine lapidis postea intercalati):

ἄρχοντος Μαντία τοῦ Πολύωνος, βουλευόντων | τὰν πρώταν (immo *a.* δευτέραν) ἑξάμηνον Σωδαμίδα, Πολυκρά|τεος, Ξενέ[α· **68** ... ικίδης Δορκύλου Θηβαῖος. |

---

53 Ad hunc Wescher l.l., Rohde (Rh. Mus. XXXIV 153[2]), Dttb. rettulerunt narrationem Aeliani Var. hist. I 30 Πτολεμαῖος ὁ βασιλεὺς ἐρώμενον εἶχε Γαλέστην ἰδεῖν κάλλιστον κτλ., perperam illi quidem (cf. Be. 258[60]; v. Scala Stud. Polyb. I 272), nomen enim Alexandriae haud infrequens, cf. *R-E* VII 601 et Γαλέστης in amphora Rhodia IG XII 1, 1273. Neque vero Bergkio concedam, illum Γαλέστην eundem esse ac Γαλαίστην, filium Amynandri regis Athamanum, cuius magnae partes Alexandriae fuere a. 150/40 (Diod. XXXIII 20 et 23; Niese III 269); nam Γαλαίστης quoque in Aegypto et Palaestina frequentior (*R-E* VII 514). **54** ‚*Im Makkabäerbuch* II 10, 12 *wird ein* Πτολεμαῖος ὁ καλούμενος Μάκρων *als Statthalter von Kypern erwähnt*' (Be. 258[61]), qui senex c.a. 165 mortem sibi consciscit, Niese III 237 (et 176[3]). Fortasse hic filium et nepotes habemus. De Macrone cf. etiam Scala Stud. Polyb. I 59[2] (Pr.). **58** Aristonicus eunuchus Ptolemaei Epiphanis mercennariis militibus praefuit; Polyb. XXII 7, 6; 22, 1.

59—62 Videntur fratres quattuor intellegendi; nam ex versuum 140—44 dispositione quam lapis exhibet apparet fieri posse, ut ad nomina Κομανός et Ἀρατομένης ex v. 142 patronymicum suppleatur Πτολεμαίου. Quod confirmatur Polybii testimonio XXXI 28, 2, qui a. 160 Comanum (61) et Ptolemaeum (59) fratres a Ptolemaeo Physcone Romam missos narrat. Antea Comanus a. 169 eidem regi cum Antiocho Epiphane bellum gerenti in consilio fuit (ibid. XXVIII 19, 1). **63** Fortasse hic Dionysii Thracis, qui a. 216 Ptolem. Philopatoris militibus praeerat (Polyb. V 65, 10), filius est.

65 Anno 226/5 (IG II 381_{10} = II[2] 838) Athenienses Castori cuidam honores decernunt, qui multum valebat apud Ptolemaeum (Euergetam). Eius filius sine dubio Philo est. **67** Steph. Byz. Ἄσχειον, πόλις Ἀχαΐας· τὸ ἐθνικὸν Ἀσχειεὺς ὡς Σιγειεύς, Ῥοιτειεύς. Eadem urbs in catalogo geographico Delphico IG V 2 p. XXXVII_{63}, ubi vero thearodoci ipsi nondum editi.

155 ἄρχοντος Εὐχαρίδα τοῦ Φαίνιος, βουλευ|όντων τὰν δευτέραν ἑξά- *a. 149/8*
μην(ον) **68**[a]* = **134** |

[ἄρχον]τος Πεισίλα, βουλευόντων τὰν πρώταν | [ἑξ]άμηνον Θεο- *a. 187/6*
φράστου, Ξένωνος, Ἀριστοτέλεος· | **69*** [Φί]λων Εὐδάμου Τριχονεύς,
160 **70*** Πυθόδωρος Μεγι|στοτίμου Ναυπάκτιος. | ἄρχοντος Πεισίλα,
βουλευόντων τὰν δευτέραν | ἑξάμηνον Κλεοδάμου, Ἕρυος, Φιλαιτώλου· |
71* Κλέων Φιλιστίδα Ὠρώπιος. | ἄρχοντος Πεισίλα, βουλευόντων
165 τὰν δευτέραν ἑξάμηνον Κλεοδάμου, Ἕρυος, Φίλαι|τώλου· **72*** Θρασύλο-
χος Ἀλεξάνδρου | Ἀτράγιοχς, **73** Ἀριστοκλῆς Ἀριστοκ×λέους | *vacant 8 l.*
Ἁλικαρνασσεύς. |

ἄρχοντος Νικοβούλου, μηνὸς Βου|κατίου (sc. Πυθίοις), βου- *a. 186/5*
170 λευόντων τὰμ πρώταν ἑξά|μηνον Δεξικράτεος, Εὐκλείδα, Ξενο|στράτου·
74 Καφισόδωρος Μνασέα, **75** Ξενότι|μος Φιλίππου, **76*** Θράσων Μύτωνος,
Λεπαδεῖς. (Vs. 173—5 postea intercalati): ἄρχοντος Νικοβούλου,
βουλευόντων τὰν δευτέραν | ἑξάμηνον Εὐκράτεος, Δάμωνος, Ξενοχά-
175 ρεος· **77** Ἀπολλώ|νιος Δημητρίου Χῖος. | ἄρχοντος Νικοβούλου,
βουλευόντων τὰν | πρώταν ἑξάμηνον Εὐκλείδα, Δεξικράτε|ος, Ξενοστρά-
του· **78** Δάμαρχος Ἁγησία Θισβεύς. |

180 ἄρχοντος Πεισίλα, βουλευόντων τὰν δευτέ|ραν ἑξάμηνον Κλεο- *a. 187/6*
δάμου, Ἕρυος, Φιλαι|τώλου· **79*** Ξένων Ξένωνος Κασσανδρεύς. |

ἄρχοντος Εὐκράτεος, βουλευόντων τὰν | πρώταν ἑξάμηνον Ἀβρο- *a. 185/4*
185 μάχου, Ἀρχελάου, | Ξένωνος· **80** Εὐάγγελος Εὐκράτεος, **81** Ἐπιτέ|λης
Ἑρμαίου, Λεβαδεῖς. | ἄρχοντος Εὐκράτεος, βουλευόντων τὰμ πρώ|-
ταν ἑξάμηνον Ἀβρομάχου, Ἀρχελά|ου, Ξένωνος· **82** Ἀμμώνιος Ἀμμω-
190 νίου | Ἀλαβανδεύς, **83** Ζωΐλος Ἰστιαίου Ἀλεξανδρεύς, | **84*** Γλαύ-
κων Πτολεμαίου τοῦ Χρυσέρμου Ἀλεξανδρεύς. | (Vs. 191—94
ad dextram versuum 66—70 [item ἄ. Φαίνιος] addebantur, antequam vs. praecedentes usque ad v. 190 et insequentes inde ab v. 195 sunt perscripti):

68[a] Lapicida hoc loco proxenos 134/5 intercalare volebat, sed cum spatium non suffecturum esse videret, versum imperfectum reliquit.

69 Supplevi, nam duae modo litt. desunt (tres W-F). **70** Proxeni filius videtur Euphantus, cf. IG IX 1, 375: γραμματεύοντος θεαροῖς Εὐφάντου τοῦ Πυθοδώρου. **71** Hic a. 171/70 Delphis manumissor, W-F 217. **72** Eodem anno praetor Thessalorum erat, cf. Euseb. chron. I p. 246, 3: *Thrasimakhus Alexandri (filius) Atraganus.* Utrum librarius (Θρασύμαχος), an lapicida (Θρασύλοχος) erraverit, non diiudico. **76** Huius proxeni pater est Μύτων Θρασώνιος equitum Lebadensium ilarchus IG VII 3087_3. Proxeni 74—76 erant theori ad Pythia missi, v. not. 3. **79** Eundem in catal. geographico GDI 2580_{72}: [ἐν Κασσανδρείαι]· Ξένων Ξένωνος suppl. Nik. Geogr. Liste 7.
84 Cf. not. 52.

ἄρχοντος Φαίνιος, βουλευόντων τάν | δευτέραν ἑξάμηνον Παρνασ- a.
σίου, | Μενεστράτου, Μαντία· 85 Βότρυς Τιμο|θέου Ἀλεξανδρεύς. |
195 ἄρχοντος Εὐκράτεος, βουλευόντων | τάν δευτέραν ἑξάμηνον Κρά- a.
τωνος, | Ὀρθαίου, Σωδαμίδα· 86* Σκύμνος | Ἀπελλοῦ Χῖος. |
200 ἄρχοντος Κράτωνος, βουλευόντων | τάν δευτέραν ἑξάμηνον Πει- a.
σιλάου, | Ἀνδρονίκου, Σωσινίκου· 87 Διόγνητος, | 88 Δημᾶς Καλλικράτεος,
Χῖοι. |
ἄρχοντος Ἀρισταινέτου, βουλευόντων | τάν πρώταν ἑξάμηνον a.
205 Ἀμύντα, Ἀρχελάου, | Πράξωνος· 89* Ὀλυμπιόδωρος Ὀλυ⟨υ⟩μπίχου
Ἀθηναῖος. |
ἄρχοντος Δαμοσθένεος, βουλευόντων | τάν δευ(τέ)ραν ἑξάμηνον a.
Ἥρυος, Σωδαμίδα, | Ἀστυόχου· 90 Νικάνωρ Λυκίσκου Ἀμβρακιώτας, |
210 91* = 109 Ὀλύμπιχος Εὐμήλου, 92 Ἐπιχάρης Καλλίππου, | 93 Φιλοκράτης
Δεξιάρου, Κορωνεῖς. |
ἄρχοντος Ἀνδρονίκου, βουλευόντων | τάν δευτέραν ἑξάμηνον Καλ- a.
λία, | Δαμένεος, Κράτωνος· 94 Δωσίθεος | Ζωΐλου Καλχηδόνιος, |
215 (v. 215 postea intercalatus): 95 Ἀντίπατρος Μενεδάμου Κορίνθιος. |
ἄρχοντος Μαντία, βουλευόντων τάν | πρώταν ἑξάμηνον Διοδώ- a.
ρου, Ξένωνος, | Σωσινίκου· 96* Εὐφανίσκος Καλλιξείνου, καθ' υἱο|θεσίαν
220 δὲ Νικασιδάμου, 97* Πιστόξενος Πυθοδότου, | καθ' υἱοθεσίαν δὲ Θήριδος,
98* Γοργονᾶς Κλεισιμβρότου, | 99* Πειθιάδας Κλεομβρότου, 100* Βωλίων

86 Hunc geographum esse coniecit Rohde Rh. Mus. XXXIV 153, patrem fortasse philosophum Academicum, Arcesilai discipulum, commemoratum a Plutarcho de adul. et am. 22 p. 63 D et Athenaeo X 420 d. **89** Haec duo nomina alternatim usurpata sunt in familia Anaphlystiorum Ὀλυμπιόδωρος Ὀλυμπίχου IG II 1872. 1874, Ὀλύμπιχος Ὀλυμπιοδώρου ib. 1871. Cf. hunc proxenum *PA* 11390 et stemma familiae inde ab a. 403 ibid. 1408.

91 = 109 De Olympicho Coronensi Romanorum sectatore cf. Polyb. XXVII 1, 9. Mo. 3[7]. Hunc bis theorias Coronenses ut architheorum Delphos adduxisse ideoque bis inter proxenos recensitum esse patet; nam sollemne erat, ut omnes theori proxenia honorarentur, v. not. 3. Cuius iterationis mera neglegentia factae exempla haud pauca exstant, cf. n. 482[8] et 444 *A—E* al. Utraque theoria cum anno Pythico recenseatur, sc. a. 182 et 178, verisimile est theoros illos re vera ad Pythia celebranda esse delegatos, sed nescio quo casu altero demum semestri seu honoratos seu hic perscriptos esse. **96—104** Hi novem Rhodii erant arbitri, eodem anno Delphos missi, ut cognitum est ex decreto n. 614_{21}. Proxenum 96 (Εὐφανίσκος Καλλιξείνου) iam pridem in titulo 599_2 indagaverat Foucart, cf. ibid. not. initialem. **98** Cf. genitivum Γοργοσᾶ in tit. Sarmatico CIG 2130, ubi nunc Γοργονᾶ emendem. **100** Nomen Βωλίων ΑΞΑΝΔΡΟΥ cum in tit. 614_{23} recurrat, non est corrigendum. Videtur a futuro ἄξω derivatum,

Ἀξάνδρου, | **101*** Ἀγήτωρ Δαμοστράτου, καθ' υἱοθεσίαν δὲ | Τιμοστράτου, **102*** Εὐέλθων Ἀντιδότου, **103*** Στράτων | Ἀριστοκράτευς, **104*** Κλεώνυμος Δαμοκράτευς, | Ῥόδιοι. |

ἄρχοντος [Ε]ὐαγγέλου, | βουλευόντων τὰμ πρώ|ταν ἑξάμηνον Βού- *a. 179/8*
λωνος, | Αἰακίδα, Μελισσίωνος· **105*** Δι|ονύσιος Ληγέτου Ἐλεάτας. |
ἄρχοντος Εὐαγγέλου, | βουλευόντων τὰμ πρώ|ταν ἑξάμηνον Βούλω|-
νος, Αἰακίδα, Μελισσίω|νος· **106*** Μικυθίων Μικυλίωνος | Χαλκιδεύς. |

ἄρχοντος Πραξία, βουλευόντων τὰμ | πρώταν ἑξάμηνον Μνάσω- *a. 178/7*
νος, Σωτί|μου, Ἀμφιστράτου· **107*** Ἀπολλωνίδης Ἀσκλη|πιοδώρου Ζε-
φυριώτης. | ἄρχοντος Πραξία, βουλευόν|των τὰμ πρώταν ἑξάμη|νον
Μνάσωνος, Σωτίμου, | Ἀμφιστράτου· **108** Ἀθηνίων | Ἀθηνίωνος Κορίν-
θιος. | ἄρχοντος Πρα|ξία, βουλευόν⟨ον⟩των τὰν | δευτέραν (ἐ)ξάμηνον |
Καλλία, Δαμένεος, | Βαχχίου· **109** = **91*** Ὀλύμπιχος | Εὐμήλου, **110** Μίκκων Διο|νυσοδώρου, **111** Ἀθανίας | Ἐπαινέτου, Κορωνεῖς. |

ἄρχοντος Μελισσί|ωνος, βουλευόντων τὰμ | πρώταν ἑξάμηνον Δε|- *a. 177/6*
ξικράτεος, Ἀρχελάου, Ἀν|δρομένεος· **112** Δαμέας Θεάν|του Βούριος, |
113 Φιλόνικος Σωκράτεος | Ἐλατεύς. | ἄρχοντος Μελισσίωνος, βου-
λευόντων | τὰν δευτέραν ἑξάμηνον Πραξία, Ἀνδρονίκου, | Ἀριστίωνος·
114* Πολέμων Μιλησίου Ἰλιεύς. | (Vs. 266—68 intercalati):

ἄρχοντος Ἀρχέλα, βουλευόντων τὰμ πρώταν ἑξά|μηνον Μελισσίω- *a. 175/4*
νος, Ξένωνος, Βούλωνος· | **115** Κάλλ⟨λ⟩ιππος Σωχώρου Ἐλατεύς. |

---

ut prorsus respondeat nomini Ἀγήσ-ανδρος (Hi.). **105** Idem in catalogo geographico (de quo v. not. 3) v. 95: ἐν Ἐλέαι· Διονύσιος [Ληγέτου]. Nik., Ba. **106** Idem orator decreti IG XII 9, 904_1; cf. ibid. p. 156, 99 et de familia proxeni (et cognomini Micythione Charidemi f.) Wilhelm Ἐφημ. ἀρχ. 1892, 171; 1904, 99. Micythio Chalcidensium princeps a. 192 frustra impedire conatus erat quominus cives deserta Romanorum societate cum Aetolis et Antiocho se coniungerent (Liv. XXXV 38, 1; 46, 9; 50, 10; 51, 6); a. 170, quamvis pedibus captus, a civibus Romam missus est qui quereretur de avaritia magistratuum Romanorum (Liv. XLIII 7, 5). **107** Cf. Steph. Byz. Ζεφύριον· ἡ Ἁλικαρνασσὸς τῆς Καρίας οὕτως ἐκαλεῖτο. καὶ πόλις Κιλικίας. τὸ ἐθνικὸν Ζεφυριώτης. **109** Cf. not. 91. **114** Periegetam intellegendum esse docuit Foucart rev. philol. II 1878, 215. Nam cum patriam et aetatem convenire, tum illo potissimum tempore usitatum fuisse civitatibus eos homines honorare qui carminibus aut libris pedestri oratione compositis laudes earum celebrassent; atqui Polemonem περὶ τῶν ἐν Δελφοῖς θησαυρῶν scripsisse (Plut. qu. conv. V 2, 675 B). Neque obstat Suidae testimonium, qui eum Εὐηγέτου filium dicit; nam in hoc genere fraudes vel errores frequentissimi sunt, cf. n. 452[9].

270 ἄρχοντος Ξενοχάρεος, βουλευόντων | τὰν δευτέραν ἐξάμηνον Ἐκε- *a.1*
φύλου, Πρά|ξωνος, Θεοφράστου· **116*** Ἄδματος Ἀριστομέ|νεος, **117** Σω-
μένης Σωμένεος, **118** Καλλικράτης | Νέωνος, Σεκυώνιοι, | **119*** Μνή-
275 μων Ἀρίστωνος Πάφιος, | **120** Πεισίλας Κρίτωνος Ἐλατεύς. |

Appendix:

ἄρχοντος Αἰακίδα, βουλευόν|των τὰν δευτέραν ἐξάμηνον Εὐ|κρά- *a.1*
τεος, Ξενέα, Δαμοκράτεος· **121*** Νίκανδρος | Μενεκράτεος Ῥωμαῖος·
280 εἶμεν δὲ αὐτῶι | γᾶς καὶ οἰκίας ἔνκτησιν. |

ἄρχοντος Κλεοφάνεος, βουλε(υ)όντων | τὰν δευτέραν ἐξάμηνον Αἰ- *a.1*
ακίδα, Μελι|σίωνος, Λαϊάδα· προξενία ἐδόθη παρὰ τᾶς πό|λιος κατὰ
285 τὸν νόμον **122*** Ἀσκληπιάδηι Μητρο|δώρου, **123** Δημητρίωι Ἀναξίππου, |
Ἀντιοχείοις ἀπὸ⟨μ⟩ Πυράμου. | ἄρχοντος Κλεοφάνεος, βουλευόν-
των | τὰν δευτέραν ἐξάμηνον Αἰακίδα, | Μελισσίωνος, Λαϊάδα· **124*** Φι-
290 λόνικος | Θεωνίδα Ὑανπόλιος. |

116—118 Theoria Sicyonia, v. not. 3. **119** Delphis repperi a. 1887 fragmentum ineditum, postea amissum (cf. Phil. l.l. 552[33]; Beitr. Top. Delph. 92,23), quod quia unicum decretum omnium proxenorum qui in hoc catalogo ab a. 197 ad 175 recensentur servavit, ex schedis IG VIII 145 hic affero: [ἄρχοντος Ξενοχάρε]ος, βουλευόντων Ἐ[κεφύλου, Πράξωνος, Θεοφράστου, | ἔδοξε τᾶι πόλει] τῶν Δελφῶν ἐν ἀγορᾶ[ι τελείωι σὺμ ψάφοις ταῖς ἐν|νόμοις· ἐπειδὴ Μ]νήμων Ἀρίστωνος Πά[φιος εὔχρηστος γίνεται καὶ | κατὰ κοινὸν καὶ κ]αθ' ἰδίαν τοῖς ἐντυγχ[ανόντοις αὐτῶι τῶν πολιτᾶν· ἀγαθᾶι τύχαι· δε]δόχθαι τᾶι πόλει, ἐπ[αινέσαι Μνήμονα Ἀρίστωνος | Πάφιον καὶ ὑπάρχ]ειν αὐτῶι καὶ ἐκγ[όνοις προξενίαν, προμαντείαν, | προεδρίαν ἐμ πᾶσι] τοῖς ἀγώνοις [οἷς ἁ πόλις τίθητι, προδικίαν, ἀ|συλίαν, ἀτέλειαν καὶ τἆ]λλα [ὅ]σα καὶ τοῖς ἄλλοις προξένοις καὶ εὐ|εργέταις]. **121** Anno 175/4 cum proxeno 115 catalogum finem habere puto. Nam ille super pr. 116/20 intercalatus est, quia infra pr. 120 lapidis superficies aspera et deleta erat. Accedit quod abhinc duo integri anni (Iuliani) omittuntur, antequam in lapide inferiore, magna lacuna intermissa neque columnae directione servata, haec *appendix* inscribi est coepta. Inde a v. 276 re vera additamenta agnoscenda esse, ea quoque re evincitur quod inde fere ubique adnotationes vel inscriptiones novae comparent, antea inauditae; cf. v. 279 εἶμεν δὲ αὐτῶι καὶ γᾶς καὶ οἰκίας ἔγκτησιν; v. 283 προξενία ἐδόθη παρὰ τᾶς πόλιος κατὰ τὸν νόμον κτλ.; v. 296 et v. 39 bis οἵδε πρόξενοι. Praeterea paucis illis annis 174—166 duodecim proxenorum decreta novimus, qui supra desunt; cf. notam finalem pr. 120*a* sqq. **122/3** Steph. Byz. Ἀντιόχεια· τὸ ἐθνικὸν πασῶν Ἀντιοχεὺς καὶ Ἀντιόχειος. In Cilicia iuxta ipsum Pyrami fluminis ostium exstant parietinae oppidi, quod antiquiore nomine Magarsus appellatum inde a saec. III usque ad I Antiochiae nomen gessit. Cf. Steph. Byz. Ἀντιόχεια· ἕκτη Κιλικίας ἐπὶ τοῦ Πυράμου; Heberdey et Wilhelm Reis. in Kilikien 6 sqq. **124** Haec una ethnici forma in titulis comparet (IG VII 3055$_{39}$, IX 1, 226$_{18}$; W-F 82). Sane W-F 212$_2$

295 ἄρχοντος Λαϊ|άδα, βουλευόν|των τὰν πρώ|ταν ἑξάμηνον | Βακχίου, *a. 170/69*
Ἀρι|στίωνος, Ἀμυ|νέα, οἵδε πρόξε|νοι· **125** Ἀντίφιλος | Ἀρίστωνος |
300 Ταναγραῖος, | **126** Ἄλεξις | Ἀριστέα | Ἡρακλειώτας, | **127** Διόδωρος |
305 Ἡρακλείδου | Ταναγραῖος. |

ἄρχοντος Πύρρου, βουλευόντων Ἀθάμβου, Ἀρχέλα, | Δίωνος· *a. 165/4*
128* Νίκων Νικίου Μεγαλοπολίτας, **129*** Ἐχεκράτης | Ἐχεκράτου,
310 **130*** Φίλων Φιλοκλέους, Ἀργεῖοι, **131** Πυθῆς | Ἀπολλωνίου Ἀθηναῖος, |
132 Θεόπομπος Νίκωνος Σικυώνιος, | **133** Νίκων Διοδώρου Θηβαῖος. |

(Sero alio loco additamentum ultimum incisum, sc. ad sinistram versuum 48—54; nam iuxta et infra v. 312 alii tituli erant perscripti):

ἄρχοντος Εὐχαρίδα τοῦ Φαίνιος, βουλευόντων τὰν δευτέραν ἑξά- *a. 149* **8**
μηνον Εὐδώρου τοῦ Ἀ|μύντα, Ξεναγόρα τοῦ Εὐκλείδα, γραμματεύ-
315 οντος δὲ Εὐκράτεος τοῦ Καλλίκωνος· **134*** Ἰσίδω|ρος Διονυσοφάνεος
Αἰολεὺς ἀπὸ Ἄσσου. | ἄρχοντος Εὐχαρίδα τοῦ Φαίνιος, βουλευόντων
τὰν δευτέραν ἑξάμηνον | Εὐδώρου τοῦ Ἀμύντα, Ξεναγόρα τοῦ Εὐκλείδα,
γραμματεύοντος | δὲ Εὐκράτεος τοῦ Καλλίκωνος· **135** Πολύαινος Πολυαί-
319 νου Ἀλε|ξανδρεὺς ἀπὸ Αἰγύπτου.

Ὑαμπολί[τ]ου supplent, sed sine dubio illic quoque Ὑαμπολί[ο]ου legendum, quia Stephani Byz., qui unus illud novit, auctoritas hoc in genere nulla est.

128—130 Niconis decretum proxenicum continet tit. 659 (monuit Ba.) quo hic tragoedus καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ laudantur. Neque dubium est, quin hi asseclae iidem sint ac proxeni Argivi 129/30, sc. συναγωνισταὶ Niconis protagonistae (cf. n. 659[3]) et quin nomen Niconis una cum illis receptum sit, quia hi synagonistae decretis singularibus carebant. Num etiam proxeni 131/33 ad Niconis gregem pertineant, non liquet. **134** Eius proxeniae decretum exstat in thesauro Siphnio Fouill. III 1, n. 271.

Nota finalis. Cf. tabulam proxenorum p. 102/3. De his proxenis exposuerunt Pw. et Nik.: ‚*die Liste wurde nicht auf einmal, sondern in vielen größeren und kleineren Abschnitten eingehauen* [v. not. ad p. 103], *um das Einzel-Einmeißeln der Proxenien zu sparen ..; denn während Hunderte derselben aus der Zeit um 270—200 vorliegen, hört mit dem Beginn der Liste plötzlich das Vorkommen der Einzelproxenien auf .., was also kein Zufall sein kann*' (Pw. l.l.). De catalogi compositione cf. Nik. (Geogr. Liste 33): ‚*anfangs wurde, wenn 4—5 Proxenien in einem Semester stattfanden, das gleichlautende Praescript:* ἄρχοντος .., βουλευόντων .., *ebenso oft wiederholt* [e.g. vs. 76—95]; *später verfuhr man noch kürzer, indem man fast alle .., obwohl sie auf Grund verschiedener und nicht immer gleichartiger Dekrete zustande gekommen waren, unter einem Semesterpraescript anführte* (a. 187/6 vs. 163—67; a. 182/1 vs. 206—10; a. 181/0 vs. 211—15; a. 177/6 vs. 255—62; a. 170/69 vs. 291—306). *Diese Einzelaufzeichnungen wurden entweder gleich nach den Ernennungen, oder gruppenweise erst nach kleinerer* [cf. not. 91] *oder größerer Frist (bis*

annus	Proxeni tit. n. 585, vs. 1—103
197/6	1* Πολύξενος Λεοντομένεος Λιλαιεύς. —
sem. II	2* Ξένων Διονυσίου Ἀθηναῖος. —
196/5	3* Θεόδωρος Ἡρώνακτος 4* Κλεόδαμος Καΐκου 5* Κρινᾶς Πυθία 6* Πυθίας Κρινᾶ } Μασσαλιῶται. —
	20* Σωκράτης Ἐπικράτεος 21. Λύκων Σωσάνδρου 22* Βόηθος Ἀμεινοκλέος } Λαμιεῖς. —
195/4	9* Ὕμνος Σκύθα Χερσονασίτας. —
	10. Ἀπατούριος Νίκωνος Παντικαπαιεύς. —
	11. Λάτροπος Ζωβίου Κορίνθιος. —
II	7. Βλάττος Ματούρου Κανυσῖνος. —
	8* Κόϊντος Ὀτόριος Κοΐντου Ῥωμαῖος. —
	12* Ξενοφῶν Εὐρυλέοντος Αἰγιεύς. —
194/3	13* Ἀλέξανδρος Ἀντιόχου 14. καὶ τοὶ Φίλιππος „ 15* υἱοὶ Ἀντίγονος „ } Ἀκαρνάν Ἀκαρνᾶνες. —
	16. Φανταγόρας Φανταγόρα Κῶιος. —
II	18* Ἡγησιάναξ Διογένους Ἀλεξανδρεὺς ἐκ τᾶς Τρωιάδος. —
	19. Ἀθηναγόρας Ἀθηναγόρα τοῦ Λεωσέβου Χῖος. —
192/1	23* Φορμίων Πυθίωνος 24* Ἡρακλείδας Βισθᾶ } Χερσονασῖται ἐκ τ. Πόντου. —
	25. Ἵππαρχος Γλαυκίππου Δημητριεύς. —
191/0	28* Εὐβουλίδης Εὐχήρου Ἀθηναῖος. —
II	(25a Μ'. Ἀκίλιος Γαΐου υἱὸς Ῥωμαῖος)
	26* Σάλσιος Ταγύλλιος Ταγίλου υἱὸς Ἀργυριππανός. —
	27. Γάϊος Στατώριος Γαΐου υἱὸς Βρεντεσῖνος. —
	29. Ἄγρων Θεοφίλου Ἡρακλειώτας. —
	85. Βότρυς Τιμοθέου Ἀλεξανδρεύς. —
190/89	30. Δημήτριος Μνασέα Θηραῖος. —
	31. Ὄρθων Ζωπύρου Ῥηγῖνος. —
	32* Μάαρκος Ὀαλέριος ὁ Μοττόνης 33* καὶ 34* τοὶ 35* υἱοὶ 36* Πόπλιος Γάϊος Μάακρος Κόϊντος } Ῥωμαῖοι. —
	37. Λέοντις Σωσικράτεος Ἀκραγαντῖνος. —
II	38. Στρόμβιχος Διονυσοδότου Ἀπολλωνιάτας. —
	39. Ἐράτων Ἀμφιτίμου Λευκάδιος. —
	40* Ὀνάσιμος Ἐπικρατίδου Πελλαῖος. —

annus	Proxeni tit. n. 585, vs. 104—198
189/8	41* Ἄβρων Καλλίου Ἀθηναῖος. —
II	42* Τορτέας Φαείνω 43* Πεταγένης Χαρίαο 44* Καλλικράτης Θεοφάνεος } Θεσπι
	45* Πραῦλος Φοξίνου Σκοτουσσαῖος. —
	46* Τίτος Κοΐγκτιος Τίτου υἱὸς Ῥωμα
	47* Λεύκιος Ἀκίλιος Καίσωνος υἱὸς Ῥ
	48* Μάαρκος Αἰμύλιος Λέπεδος Μαάρ
	49* Λύκος Φιλέα Ταραντῖνος. — Ῥ
188/7	50. Χαροπῖνος Ἀντάλλου Ἐλεάτας. —
	51. Εὔδοξος Αἰσχρίωνος „ . —
	52* Πτολεμαῖος Πτολεμαίου τοῦ Χρυ
	53* καὶ ὁ υἱὸς Γαλέστης. Ἀλεξα
	54* Πτολεμαῖος Μάκρωνος 55. καὶ 56. οἱ 57. υἱοὶ Κλεόβουλος Πτολεμαῖος Ἄνδρυτος } Ἀλεξαν
	58* Ἀριστόνικος Ἀριστονίκου Ἀλεξαν
	59* Πτολεμαῖος Πτολεμαίου 60. Νέων Πτολεμαίου 61* Κομανὸς *vacat* 62. Ἀρατομένης „ } Ἀλεξα „ „ „
	63* Διονύσιος Διονυσίου Ἀλεξανδρεύς.
	64. Στράτιος Στρατίου Ναυπάκτιος.
	65* Φίλων Κάστορος Ἀλεξανδρεύς.
	66. Ἀγήσαρχος *vacat* Τλωεύς. —
II	67* Λεόντιχος Ἀριστοβούλου Ἀσχειεύς
187/6	69* [Φί]λων Εὐδάμου Τριχονεύς.
	70* Πυθόδωρος Μεγιστοτίμου Ναυπάκ
II	71* Κλέων Φιλιστίδα Ὠρώπιος. —
	72* Θρασύλοχος Ἀλεξάνδρου Ἀτράγιος
	73. Ἀριστοκλῆς Ἀριστοκλέους Ἀλικ
	79* Ξένων Ξένωνος Κασσανδρεύς. —
186/5	74. Καφισόδωρος Μνασέα 75. Ξενότιμος Φιλίππου 76* Θράσων Μύτωνος } Λεπαδεῖ
	78. Δάμαρχος Ἀγησία Θισβεύς. —
II	77. Ἀπολλώνιος Δημητρίου Χῖος. —
185/4	80. Εὐάγγελος Εὐκράτεος 81. Ἐπιτέλης Ἑρμαίου } Λεβαδεύ
	82. Ἀμμώνιος Ἀμμωνίου Ἀλαβανδεύς.
	83. Ζωΐλος Ἰστιαίου Ἀλεξανδρεύς.
	84* Γλαύκων Πτολεμαίου τ. Χρυσέρμ
II	86* Σκύμνος Ἀπελλοῦ Χῖος. — λεξα

Proxeni annorum 197—165 ex ordine temporis digesti (n. 585).

annus	Proxeni tit. n. 585, vs. 199—275
84/3	87. Διόγνητος } Καλλικράτεος Χῖοι. —
	88. Δημᾶς }
83/2	89* Ὀλυμπιόδωρος Ὀλυμπίχου Ἀθηναῖος. —
82/1	90. Νικάνωρ Λυκίσκου Ἀμβρακιώτας.
	91=109 Ὀλύμπιχος Εὐμήλου } Κορωνεῖς. —
	92. Ἐπιχάρης Καλλίππου }
	93. Φιλοκράτης Δεξιάρου }
81/0	94. Δωσίθεος Ζωΐλου Καλχηδόνιος.
	95. Ἀντίπατρος Μενεδάμου Κορίνθιος. —
80/79	96* Εὐφανίσκος Καλλιξείνου καθ' υἱοθ. Νικασιδάμου } Ῥόδιοι.
	97* Πιστόξενος Πυθοδότου καθ' υἱοθ. }
	98* Γοργονὰς Κλεισιμβρότου [Θήριδος }
	99* Πειθιάδας Κλεομβρότου }
	100* Βωλίων Ἀξάνδρου }
	101* Ἀγήτωρ Δαμοστράτου καθ' υἱοθ. }
	102* Εὐέλθων Ἀντιδότου [Τιμοστράτου }
	103* Στράτων Ἀριστοκράτευς }
	104* Κλεώνυμος Δαμοκράτευς }
„	(104ᵃ Ἀπολλόδωρος Ὀλυμπιοδώρου Ἀθηναῖος)
II	68. . . . ικίδης Δορκύλου Θηβαῖος. —
79/8	105* Διονύσιος Ληγέτου Ἐλεάτας. —
	106* Μικυθίων Μικυλίωνος Χαλκιδεύς. —
78/7	107* Ἀπολλωνίδης Ἀσκληπιοδώρου Ζεφυριώτης. —
	108. Ἀθηνίων Ἀθηνίωνος Κορίνθιος. —
	(108ᵃ Ἀπολλοφάνης Διονυσί[ου Χαλκιδεύς, [ἱερ.])
II	109=91. Ὀλύμπιχος Εὐμήλου } Κορωνεῖς. —
	110. Μίκκων Διονυσοδώρου }
	111. Ἀθανίας Ἐπαινέτου }
77/6	112. Δαμέας Θεάντου Βούριος.
	113. Φιλόνικος Σωκράτεος Ἐλατεύς. —
II	114* Πολέμων Μιλησίου Ἰλιεύς. —
76/5	116* Ἄδματος Ἀριστομένεος } Σεκυώνιοι.
	117. Σωμένης Σωμένεος }
	118. Καλλικράτης Νέωνος }
	119* Μνήμων Ἀρίστωνος Πάφιος.
	120. Πεισίλας Κρίτωνος Ἐλατεύς. —
75/4	115. Κάλλιππος Σωχώρου Ἐλατεύς. —

annus	Proxeni tit. n. 585, vs. 276—319: Appendices
	Appendix I.
(175/4)	(120ᵃ Ἀνδροσθενίδας Κρινία Τολφώνιος)
	(„ ᵇ Ἀριστόμαχος „ Οἰανθεύς)
173/2	121. Νίκανδρος Μενεκράτεος Ῥωμαῖος. —
172/1	122* Ἀσκληπιάδης Μητροδώρου } Ἀντιόχειοι ἀπὸ Πυράμου. —
	123. Δημήτριος Ἀναξίππου }
	124* Φιλόνικος Θεωνίδα Ἱαπόλιος. —
(171/0)	(124ᵃ ὁ δεῖνα [Ἀριστο?μ]ήδεος Πρόσχειος)
	(„ ᵇ Ἄρχων Ἀριστοκράτεος Πατρεύς)
170/69	125. Ἀντίφιλος Ἀρίστωνος Ταναγραῖος.
	126. Ἀλεξις Ἀριστέα Ἡρακλειώτας.
	127. Διόδωρος Ἡρακλείδου Ταναγραῖος. —
(168/7)	(127ᵃ Δικαίαρχος Φιλωνίδα } Λαοδικεὺς τῶν ποτὶ θαλάσσαι)
	(„ ᵇ et Φιλωνίδας „ ? }
	(„ ᶜ Ἀγάθαρχος Μένωνος Ταυρομενίτας)
(167/6)	(„ ᵈ Νικόστρατος Σωτικοῦ Ἀνκωνίτας)
	(„ ᵉ Ἐκαταῖος -- [Αἰτωλός?])
	(„ ᶠ Ἀριστόμαχος Ἀριστομάχου Ἀθηναῖος)
(c. 166)	(„ ᵍ Σώστρατος Σωστράτου } Σαρδιανοί)
	(„ ᵇ Ἀπολλωνίδης Ἀσκληπιάδου) }
166/5	17* Κάσσανδρος Μενεσθέος Τρὼς ἀπὸ Ἀλεξανδρείας. —
165/4	128* Νίκων Νίκωνος Μεγαλοπολίτας.
	129* Ἐχεκράτης Ἐχεκράτου } Ἀργεῖοι.
	130* Φίλων Φιλοκλέους }
	131. Πυθῆς Ἀπολλωνίου Ἀθηναῖος.
	132. Θεόπομπος Νίκωνος Σικυώνιος.
	133. Νίκων Διοδώρου Θηβαῖος. —
	Appendix II.
149/8	134* Ἰσίδωρος Διονυσοφάνεος Αἰολεὺς ἀπὸ Ἄσσου. —
	135. Πολύαινος Πολυαίνου Ἀλεξανδρεὺς ἀπὸ Αἰγύπτου. —

Asterisci * spectant ad notas.

Lineolae — indicant singulas particulas quae novis praescriptis (ἄρχοντος . ., βουλευόντων . .) incipiunt. Tales particulas Nik. Forsch. 116—156 quaestione perlonga instituta fere 71 computavit, cf. conspectum ib. p. 157. Proxeni uncis ( ) inclusi in tit. 585 desunt, in nota finali enumerantur.

Conspectus urbium, ex quibus proxeni oriundi sunt:

Ἀθηναῖοι pr(oxenus) 2. 28. 41. 89 (104*a*. 127*f*). 131.
Euboea: Χαλκιδεῖς 106. (108*a*).

Κορίνθιοι 11. 95. 108.
Σεκυώνιοι 116—18. 132.
Ἀργεῖοι 129/30.
Μεγαλοπολίτας 128.
Achaia:
Αἰγιεύς 12.
(Πατρεύς 124*b*).
Βούριος 112.
Ἀσχειεύς 67.

Boeotia:
Θηβαῖοι 68. 133.
Θεσπιεῖς 42—44.
Θισβεύς 78.
Κορωνεῖς 91—93. 109—11.
Λεβαδεῖς 74—76. 80/1.
Ταναγραῖοι 125. 127.
Ὠρώπιος 71.
Phocis:
Ἐλατεῖς 113. 115. 120.
Λιλαιεύς 1.
Ὑαμπόλιος 124.
(Locris: Τολφώνιος 120*a*)
(Οἰανθεύς 120*b*)

Aetolia: (Αἰτωλός? 127*e*)
Ναυπάκτιοι 64. 70.
Τριχονεύς 69.
(Πρόσχειος 124*a*)
Ἀκαρνᾶνες 13—15.
Λευκάδιος 39.
Ἀμβρακιώτας 90.
Ἀπολλωνιάτας 38.

Malis:
Ἡρακλειῶται 29. 126.
Λαμιεῖς 20—22.
Thessalia:
Σκοτουσσαῖος 45.
Ἀτράγιος 72.
Magnesia:
Δημητριεύς 25.
Macedonia:
Πελλαῖος 40.
Κασσανδρεύς 79.

Καλχηδόνιος 94.
Χερσονασῖται ἐκ τ. Πόντου 9.
Παντικαπαιεύς 10. | 23/4.

Insulae: Θηραῖος 30.
Χῖοι 19. 77. 86. 87/8.
Κῶιος 16.
Ῥόδιοι 96—104.

Asia minor:
Ἰλιεύς 114.
Ἀλεξανδρεῖς Τρωάδος 17. 18.
Αἰολεὺς ἀπὸ Ἄσσου 134.
Ἁλικαρνασσεύς 73.
(Σαρδιανοί 127*g*, *h*)
Ἀλαβανδεύς 82.
Lycia: Τλωεύς 66.
Cilicia: Ζεφυριώτης 107.
Ἀντιόχειοι ἀπὸ Πυράμου 122/3.
(Λαοδικεῖς τ. ποτ. θαλ. 127*a*, *b*).
Cyprus: Πάφιος 119.
Aegyptus: | 63. 65. 83/5. 135.
Ἀλεξανδρεῖς 52/3. 54/7. 58/62.

Italia-Sicilia:
(Ἀνκωνῖτας 127*d*)
Ἀργυριππανός (Arpi) 26.
Κανυσῖνος 7.
Βρεντεσῖνος 27.
Ταραντῖνος 49.
Ῥηγῖνος 31.
(Ταυρομενῖτας 127*e*)
Ἀκραγαντῖνος 37.
Ἐλεᾶται 50. 51. 105.
Ῥωμαῖοι 8. (25*a*). 32/6. 46/8. 121.

Μασσαλιῶται 3—6.

xu einigen Jahren) .. hier eingehauen ..; sie ersetzten aber wohl nur die unbedeutenden Proxenieverleihungen .., die wichtigeren publizierte man wohl nach wie vor gesondert'. Sed ex omnibus decretis in honorem horum proxenorum ab a. 197 ad 175 factis unum separate incisum novimus, sc. pr. 119, qu. cf.; nam in duobus reliquis res aliter se habet: in tit. 604 primo loco non proxeni 23 et 24, sed urbs Chersonasitarum, in tit. 614 item non primo loco proxeni 96—104, sed civitas Rhodiorum honorantur. De appendicis proxeniis v. infra. — Vice versa in catalogo deesse videntur proxeni, quorum decreta tenemus, fere tres: **25**[a], a. 191/0 M'. Acilius consul, n. 608 (nisi proxenos 26 vel 27 ibi supplere mavis). — **104**[a], a. 180 Apollodorus Atheniensis, n. 615 (sed de aetate eius non plane constat). — **108**[a], a. 178 (?) Ἀπολλόδωρος Διονυσί[ου Χαλκιδεύς], Jahrbb. Phil. 1896, 623 n. 23, qui a. 178 hieromnemo est n. 635_{15} (sed in proxeniae decreto archon amissus). Quibus nequaquam certis accedunt incertiores duo: Eurydicus Arcas, Delphica III 249 (Fouill. III 2, 193), cuius proxeniam tantum renovatam rectius fini saec. III attribuas, tum post a. 178 (?) hieromnemones in tit. Jahrbb. Phil. 1894, 662, 2 enumerati, inter quos cum Eucheir filius proxeni 28 compareat, tit. multo recentior esse potest.

Reliqui non ad ipsum catalogum, sed ad *appendicem* inde a prox. 120[a] pertinent, cuius aetate (ab a. 174) rursus decreta singula esse incisa, per se patet, cf. not. 121. Quorum usque ad a. 165 collegi duodecim proxenos, quos tabulae p. 102/3 inserui: **120**[a, b], a. 175/4 fratres Androsthenidas Tolphonius, Aristomachus Oeantheus, Bull. Hell. XXIII 542 (quorum proxenia tantum renovatur). — **124**[a], a. 171/0 Aetolus quidam (Πρόσχειος), Delphica III 101 (Berl. ph. W. 1912, 348). — **124**[b], a. 171/0 Archon Patrensis, W-F 12 (Ἀγ[ί]ων W-F; Ἀρ̣ίων Baun. GDI 2611; Ἄρχων Nik. Forsch. 114). — **127**[a, b], a. 168/7 Dicaearchus Laodicensis CIG 1693, Berl. ph. W. 1910, 1081, et frater eius Philonidas, cf. catal. geographicum GDI 2580_{105}: ἐν Λαοδικείαι τᾶι π[οτὶ θαλάσσαι· Φιλωνί]δας Φιλωνίδα καὶ ὁ ἀ[δελφὸς αὐτοῦ] Δικαίαρχος Φιλωνί[δα]. Cf. Nik. Geogr. Liste 10. — **127**[c], a. 168/7 Agathocles Tauromenita, W-F 11. — **127**[d], a. 167/6 Nicostratus Anconitanus, W-F 13. — **127**[e], a. 167/6 Hecataeus Aetolus (?), GDI 2697. — **127**[f], a. 167/6 Aristomachus Athen., Fouill. III 2, 91. — **127**[g, h], c.a. 166 Sostratus et Apollonides, legati Sardianorum (fortasse ad Pythia missi?), Bull. Hell. V 1881, 383, n. 4 (Or. Gr. I. 305). — Praeterea a. 166/5, 165/4, 149/8 tres proxeniae et in decretis separatis incisae et in catalogo vel appendice additae: **17** Cassander Tros, n. 653 *C* (ut quidem videtur), sero ante prox. 18 intercalatus. — **128** Nico tragoedus, n. 659, qui prox. 128 tantummodo una cum asseclis 129 sq. supra repetitus est (cf. not. 128). — **134** Isidorus Assius in app. II; cf. Fouill. III 1, n. 271.

---

586. Nicagorae praetoris Rhodii donarium, c.a. 196. Carpathi in fano Neptuni Porthmii, inventa *Tristomo*. Edd. Beaudouin Bull. Hell. VIII 1884, 348 (Schumacher de republ. Rhod. 55 et Rh. Mus. XLII 188, 635); Paton Class. Rev. III 333; Hiller v. G. AEMOest. XVII 1891, 102. 247 et IG XII 1, 1036 (Syll.[2] 269). Cf. Holleaux Rev. phil. XVII 183; Herzog Klio II 1902, 332. [*Hi*]

[Ν]ικαγόρας Παμφ[ιλίδα[1], | κα]θ' ὁοθεσίαν δὲ [Νικαγόρα[2], | σ]τρατα-
γήσας ἐ[ς τὸ πέραν[3] | κα]τὰ πόλεμον[4] ἐκ πά[ντων | τε]τράκις[5] καὶ τάν

1. 2 Suppl. ex aliis eiusdem hominis monumentis, Ath. Mitt. XV 334, 3: ὁ δ[ᾶμ]ος ὁ Κεδρεατᾶν ἐτίμασε | Νικαγόρ[α]ν [Παμ]φιλίδα καθ' ὁοθεσίαν δὲ Νικαγόρα. IG XII 1, 202: Νικαγόρας Παμφιλίδα | [καθ'] ὁοθεσίαν δὲ Νικαγόρα | Λαδάρμιος. Carpathum annis 204/0 a Nicagora defensam esse coniecit Herz.

3 Suppl. Schumacher ex titulo n. 619_{27}. Non modo quae proprie Rhodiorum Peraea dicitur paeninsula, sed omnia quae illi in continenti e regione insulae possidebant significari videntur. Dttb. ἐ[πὶ τοῦ δεῖνος] Herz.

4 A. 201 Philippus Macedo post proelium navale ad Laden commissum etiam terrestribus copiis in Caria superior fuerat et oppida Iasum Euromum Bargyliam Pedasa praesidiis firmaverat (Polyb. XVIII 44, 4). Item paeninsulam Lorymorum, quae proprie Peraea Rhodiorum dicitur, ab eo tum occupatam esse apparet ex Polyb. XVIII 2, 3. Sed post regis ad Cynoscephalas cladem (a. 197) Pausistratus Rhodiorum praetor in Cariam penetravit Macedonesque, qui praesidia ex oppidis et castellis contraxe-

τ[ε χώραν[6] | κ]αὶ τὰ φρούρια ἀ[πήμαντα][7] | πάντα διαφυλάξας τῶ[ι
10 δάμωι] | καὶ ἀνακτησάμενος τὰ[ν] | Πισυῆτιν[8] χώραν καὶ τὰ[ν | Ἴ]δυμίαν[9] καὶ τὰν Κυλλανδία[ν[10] | κ]αὶ τὰ ἐν αὐταῖς φρούρια, | [Π]οτειδᾶνι Πορθμίωι[11].

---

rant, prope Alabanda fudit (Livius XXXIII 18, 8 sqq.). Qui cum Bargyliam fugissent, facile hoc quoque oppido potiri poterant Rhodii, ni Pausistratus castellis Peraeae expugnandis tempus trivisset (Liv. XXXIII 18, 20). Idem bellum hic significari, ac Nicagoram quidem proximo ante Pausistratum loco praetorem fuisse, ut quattuor anni eius magistratus a. 201—198 sint, admodum probabile est, quia Pausistrati expeditioni iam interfuerunt Pisuetae (Liv. XXXIII 18, 3), cum a Nicagora demum Pisyetis regio recuperata dicatur hic v. 9. **5** De quattuor annis v. not. 4. Vocabula ἐκ πάντων vero vix aliter intellegi possunt nisi ut volgo quidem singulos praetores ex singulis populi partibus electos esse, sed aliquando necessitate urgente nulla huius divisionis ratione habita eum qui maxime idoneus videretur ex toto populo creatum statuamus. Dttb. Conferas notam formulam ἑλέσθαι ἐξ Ἀθηναίων ἁπάντων. ἐκπλ[εύσας] Herz. **6** Suppl. Dttb. **7** Aut sic cum Saridaki aut ἀπ[τάιστως] cum Wilamowitzio. **8** Cf. Steph. Byz. s. Πισύη· πόλις Καρίας. λέγεται καὶ Πιτύη. τὸ ἐθνικὸν ὁμοίως Πισυήτης. Liv. XXXVIII 18, 3 (not. 4). Sch. Vicum Turcicum *Pisikiöi* situm occidentem et meridiem versus ab oppido *Mughla-Mobollia* eius urbis locum tenere coniecit Paton, titulo illic invento confirmavit Benndorf Anz. Wien. Ak. 1892 Juli 20, p. 5. **9** Suppl. Schum. Cf. Steph. Byz. s. Ἴδυμα· πόλις Καρίας, οὗ καὶ Ἴδυμος ποταμός· τὸ ἐθνικὸν Ἰδυμεὺς καὶ Ἰδύμιος. λέγεται καὶ Ἰδύμη ἡ πόλις. Quinto saeculo frequenter inter socios Atheniensium vectigales occurrunt Ἰδυμῆς (IG I 37 t_{29}. 231$_{25}$ al.). Illic Pausistratus cum Rhodo traiecisset milites exposuisse videtur atque inde in interiora Cariae penetrasse. **10** Huius quoque civitatis in laterculis tributorum societatis Atticae frequens est memoria (IG I 37 t_{31}. 226$_{20}$ al.). **11** Templum Neptuni Porthmii in septentrionali insulae Carpathi parte situm a freto (πορθμῷ) quod inter eam et Sarum intercedit nomen habuisse manifestum est. Hi. Erat fanum publicum totius populi Rhodiorum (Syll.^{2} 491^{10}).

△**587. Peparethus post bellum Macedonicum restituta, c. 196.** Peparethi (h. *Skopelos*). Ed. Fredrich SBAk. Berl. 1905, 68 et IG XII 8, 640. [*Hi*]

Philippus rex a. 200 *Sciathum et Peparethum, haud ignobiles urbes, ne classi hostium praedae ac praemio essent, diruit.* Liv. XXXI 28, 6. Cum Romani Graeciae res ordinarent (a. 196 inde ab Isthmiis), insulae hae Atheniensibus, quorum usque ad a. 338 fuerant, redditae non sunt (IG XII 8, p. 167/8), sed usque ad a. 42 sui iuris erant. Fr. De Peparethi insulae et urbis situ egit Fredrich l.l. et Ath. Mitt. XXXI 1906, 109 sqq. et Vor den Dardanellen 1915, 136, additis imaginibus.

[Ε]ὔαθλος εἶπεν, Διονυσόδωιρος[1] ἐπεψήφισε· | ἐπειδὴ Φιλόξενος Φιλο-
ξένου Ἀθηναῖος[2] ἀνὴρ ἀ|γαθὸς ὢν καὶ εὔνους ὑπάρχων διατελεῖ τεῖ
5 πόλει ἡμῶν χρείας τε παρέχεται καὶ κοινῆι καὶ κα[τ᾽][3] ἰδίαν τοῖς
δεομένοις τῶμ πολιτῶν, τόν | [τ]ε ναὸν τῆς Ἀθηνᾶς[4] ἐργολαβήσας
μεταγα[γ]εῖν καὶ οἰκοδομῆσαι ἐμ πλείοσίν τε τῶν περ[ὶ] | τὸ ἔργον ἀνέ-
στραπται συμφερόντως τεῖ | πόλει, τό τε ἔργον συνετέλεσεγ κατὰ τὴ[ν] |
10 συγγραφὴν εὐαρέστως, ἐπεδέξατο δὲ | μετάξειμ μετὰ τοῦ ἀρχιτέκτονος
τήν | [τ]ε βάσιγ καὶ τὸ ἄγαλμα καὶ κατέστησεν εἰ[ς] τὸν ναὸν ἰδίοις
δαπανήμασιν, καὶ τὸν βω|μόμ μεταγαγὼν κατεσκεύασεν καθὼς ὁ
15 δ[ῆ]|μος παρεκάλεσεν αὐτόν. ἵνα οὖν καὶ ὁ ἡμέ|τερος δῆμος
εὐχάριστος ὦμ φαίνηται καὶ | [τ]ιμῶν τοὺς ἀγαθοὺς ἄνδρας καὶ χά-
ριτας | [ἀ]πονέμων ἀξίας τῶν εἰς ἑαυτὸν γινομέ[ν]ων εὐεργετημάτων,
20 δεδόχθαι τεῖ βουλεῖ κα[ὶ | τ]ῶι δήμωι τῶι Πεπαρηθίων, ἐπαινέσαι
Φι[λ]όξενομ Φιλοξένου Ἀθηναῖον καὶ εἶναι αὐ|[τ]ὸμ πρόξενογ καὶ εὐερ-
γέτην τῆς πόλεως ἡ|μῶν καὶ τοὺς ἐκγόνους αὐτοῦ, δεδόσθαι δ[ὲ | α]ὐ-
25 τῶι καὶ γῆς καὶ οἰκίας ἔγκτησιν καὶ προ[δ]ικίαν ἄνευ ἐπιδεκάτωγ[5]
καὶ προεδρίαν ἐν | [τ]οῖς τῆς πόλεως ἀγῶσιγ καὶ πρόσοδον πρὸ[ς] τὴν
βουλὴν καὶ τὸν δῆμον πρώτοις μετὰ | τὰ ἱερὰ καὶ Ῥωμαίους[6] καὶ
ἀσφάλειαγ καὶ πολ[έ]|μου καὶ εἰρήνης καὶ τὰ ἄλλα ὅσα καὶ τοῖς
30 ἄλ[λ]οις προξένοις ἐκ τῶν νόμων ὑπάρχει, στεφα[ν]ῶσαι δὲ αὐτὸγ
κιττοῦ στεφάνωι τῶι πατρίωι τοῦ θε[ο]ῦ[7] καὶ ἀναγορεύειν Διονυσίων
ᾗ τραγωιδοί[8], τῆς δὲ ἀν[α]γορεύσεως τοῦ στεφάνου ἐπιμελείσθωσαν

---

1 Nota ι abundans in hoc textu qui consonantium assimilatione et syllabarum divisione excellit (legitimum enim v. 12 εἰ[ς], v. 26 πρό[ς] ut in praepositionibus cum substantivo insequente coniunctis). Wilamowitz ap. Fr. SB. 2 Fortasse idem qui Φιλόξενος Φιλοξένου Σουνιεύς PA 14710; post a. 167 Sarapidis apud Delios sacerdos? Fr. 3 Sive κα[θ᾽] ἰδίαν Meisterhans-Schwyzer Gr.³ 87 750 et passim. 4 Templum Minervae extra muros fortasse supra urbem (Ath. Mitt. XXXI 1906, 115) situm a. 200 a Philippi militibus direptum erat. Templum recens loco Βράχος nominato, ubi titulus inventus est, intra muros conditum esse verisimile est (ibid. 112). Fr. 5 Decima summae de qua lis erat antea solvi debebat, cf. legem Stymphaliam IG V 2, 357 58: εἰ δ[ὲ ὁ μὲ]ν παρκαταβ[άλῃ τὸ] ἐπιδέκατον, ὁ δὲ μὴ παρκαταβάλῃ τὸ ἑ[πιδέκατ]ον ὑπακούων, [ὁ] παρκαταβαλλόμεν[ος τὸ ἑ]πιδέκατον νικήτω τὰν δίκαν. 6 Hinc sequitur iam antea Romanis omnibus ut iis, qui insulae libertatem reddidissent, honores et privilegia decreta esse. Eiusmodi honores cf. Niese II 285⁴ (Atheniensium a. 228?). 653. 7 Bacchi cultum nummorum imagines, uva, thyrsus, dei aut Staphyli herois Ariadnae filii caput referebant: Head HN² 312; de vini praestantia Plin. XIV 76. 8 I.e. ᾗ ἂν ἡμέραι ὦσι τραγωιδοί.

35 οἱ ἄρχον|τες οἱ κατ' ἐνιαυτὸν γινόμενοι, καλεσάτωσαν δὲ αὐτὸν | οἱ ἄρχοντες ἐπὶ ξένια εἰς τὸ πρυτανεῖον ἐπὶ τὴν | [κ]οινὴν ἑστίαν. ἀναγράψαι δὲ τόδε τὸ ψήφισμα εἰστήλη[ν | λ]ιθίνην καὶ στῆ[σα]ι ἐν τῶι προνάωι τῆς Ἀθηνᾶς τῆς Πολι[ά]δος.

588. Milesiorum et Magnetum pax, a. 196 autumno. Mileti in Delphinio, nunc Berolini. Ed. Rehm Milet I 148; Mezger Inscr. Milesiaca de pace inter Milesios et Magnetes facta 1913. Cf. v. Wilamowitz Goett. GA 1914, 94. [*Hi*]

συνθῆκαι Μ[ιλ]ησίων καὶ Μαγ[νήτων]. | ἀγαθῆι τύχηι· ἐπὶ I
τοῖσδε συ[νε]λύθησαν Μάγνητες καὶ Μιλή[σιοι] | συνλυσάντων αὐτοὺς
τῶν π[αρα]γεγενημένων πρεσβευτῶν κα[ὶ | κ]αταστησάντων εἰς τὴν ἐξ
5 ἀρχ[ῆς φι]λίαν ἀπὸ μὲν τῶν πόλεων· Ῥ[ο|δ]ίων[1] Φιλοστράτου τοῦ
Ἀ[γάθ]ω[νος, . . .]ία τοῦ Σωσικράτους, καθ' ὁοθεσί[αν δὲ | Β]άτωνος,
Νικοστράτου [τοῦ Τ]εισόλου[2], Ἀ[θ]ηναίων Ἀλεξίωνος τοῦ | Σπευσίππου Ἀζην[ιέω]ς[3], Θεο[κ]λείους [το]ῦ Δεξιθέου Φυλασίου, Θεοπό[μ|π]ου τοῦ Δημοκλείους ἐκ [Κο]λων(έ)ων[3], Κνιδ[ίων[4] Π]τολεμαίου τοῦ
Χέρ[σωνος, | Ἀρ]χεστράτου το[ῦ Ἀ]ρχιδάμου, [Μυ]νδίων[5] _ 12 ι _ευς,
10 Ἡγέμο[ν]ο[ς τοῦ . . .]άρχου, Σαμίων[5] Θεομνήστου το[ῦ] Ἀλέξο[υ,
__ τοῦ __, | Σ]τησαγόρου τοῦ Θεσαλοῦ, Ἁλικαρνα[σσέων[5] __ τοῦ __, |
Θ]εομνήστου τοῦ Ἱεροκλείους, Παυσα[νίου τοῦ __, Καυ|ν]ίων[5] Διονυσικλείους τοῦ Ὀλυμπίχο[υ, __ τοῦ __, Μυλα|σ]έων[6] Ἀπολλωνίου
15 τοῦ Νυσίου, Ἰάσο[νος τοῦ Διονυσίου, | Ὑ]σσαλδώμου τοῦ Εἰρηναίου,
Τη[ῖω[ν[7] __ τοῦ __, | Ἀ]ντιπάτρου τοῦ Νυμφοδώρου, Κυζι[κηνῶν[8] __ | τ]οῦ Ἀντικράτου, Ἀχαιοῦ τοῦ Συννόμο[υ, __ τοῦ __,] | ἀπὸ δὲ τοῦ κοινοῦ τῶν Ἀχαιῶν[9] Δα[μοξένου τοῦ __], | ἀπὸ Μεγάλης πόλεως Φρα-

Legerunt nomina ex titulorum Milesiorum nec non Magneticorum copiis suppleverunt, commentati sunt Rehm, Mezg. 1 Rhodii a. 196, Philippo rege debellato, Cariae partes occupaverant (n. 586). Urbes, quarum legati infra enumerantur, imprimis Athenienses, Rhodiorum in bello Macedonico socii fuerant. R. 2 Idem paullo postea de Prienensibus et Samiis iudicavit n. 599$_4$. 3 Ἀλεξίων Ἀζηνιεύς, frater Σπεύσιππος, Θεόπομπος ἐκ Κολωνοῦ in catalogo attico anni 183/2: IG II^1 983 (PA 561. 7034). Dexithei avus saec. V Δεξίθεο[ς Φυλ]άσιος PA 3221. Ki. Nota demotica extra Atticam usurpata, sicut saepe in Delphicis (n. 297^3). 4 Cnidii Milesiorum et Romanorum (a. 190: Liv. XXXVII 16, 2) amici. 5 Liv. XXXIII 20, 12, a. 197: *causaque libertatis fuerunt* (Rhodii) *Cauniis Myndiis Halicarnassensibus Samiisque.* 6 Suppl. Hi. apud Rehmium propter nomen Caricum. Milet I n. 146. 7 Teii Philippi (Michel 55—60, omnia ante a. 197?) et Magnetum (I. Magn. 97) amici. 8 Cyziceni a. 201 Rhodiorum socii fuerant: Polyb. XVI 31, 4. 9 Achaei a. 197 milites Theo-

20 σιαρίδα το[ῦ --, ἀπ' Ἀντιγο|ν]ε ί α ς[10] Διοκλείου(ς τοῦ) Αγησιλόχου,
ἀπὸ Πατ[ρῶν -- τοῦ] | Σελεύκου, Ἀριστείδου τοῦ [-- καὶ τῶν ἐπὶ τὴν |
σύ]νθεσιν ἀποσταλέντων παρὰ [μὲν Μ α γ ν ή τ ω ν -- | τ]οῦ Διοσκουρίδου,
Ἐπικράτου τοῦ Δι[οκλείους, Πυθοδότ]ου τοῦ Χαρι|σίου, Πυθοκλείους
25 τοῦ Ἡγησ[ίππου, Δ]ημητρίου τοῦ Εὐμήδου[ς, | παρὰ] δὲ Μ ι λ η σ ί ω ν
Θεογ[ένους] τοῦ Λεωδάμαντος, Ἀλεξάνδ|[ρου τοῦ Δημητρίου, Δαμ]ασίου
τοῦ Γλαυκίππου, Ἀντιγόνου το[ῦ | Ἑκαταίο]υ, Ἀρτεμιδώρου τοῦ Ἡρο-
δότου[11]· εἶναι εἰς ἅπαντα τὸ[ν | χρ]όνον εἰρήνην καὶ φιλίαν II
Μάγνησι καὶ Μιλησίοις. τῆς δὲ χώρ[ας | τ]ῆς περαίας[12], ὑπὲρ III
30 ἧς διεφέροντο Μάγνητες καὶ Μιλήσιο[ι, δ|ρ]ον ὑπάρχειν αὐτοῖς τὸν
Ὑβανδον ποταμόν[13], καὶ ἀπὸ το[ῦ | πο]ταμοῦ τούτου τὴμ μὲν ὑπεράνω
πᾶσαν εἶναι Μαγνήτων, τὴ[ν δ' | ἀπ]οκάτω πᾶσαν ἕως θαλάσσης εἶναι
Μιλησίων· καταπῆ[ξαι | δὲ] πέτρους καὶ στῆσαι ἐπ' αὐτῶν στήλας
ἑκατέρους παρὰ [τὸ ῥεῖ|θρο]ν τοῦ ποταμοῦ ἐν τοῖς αὐτῶν μέρεσιν,
35 καθότι ἐπέγνωσαν | [το]ὺς τόπους παραγενόμενοι οἱ ἀπεσταλμένοι ἐπὶ
τὰς συνλύ[σεις | πρ]εσβευταί, καὶ εἶναι αὐτοῖς ὅρον διὰ παντὸς τό τε
νῦν ὑπάρχ[ον | ῥεῖ]θρον τοῦ ποταμοῦ τοῦ Ὑβάνδου καὶ τοὺς παρα-
τεθέντας π[έτ]|ρους καὶ τὰς ἐπ' αὐτῶν στήλας. ἵνα δὲ ὦσιν IV
ἀσφαλεῖς αἱ σ[υνλύ|σεις καὶ διαμένηι ἡ εἰρήνη καὶ φιλία εἰς τὸν
40 ἀεὶ χρόνον ἀμφοτέραι[ς | τ]αῖς πόλεσιν, μὴ εἶναι μήτε Μάγνησιν τὴν
Μιλησίων χώραν μ[ή|τ]ε τὴν περαίαν μήτε ἄλλην μηδεμίαν μηδὲ
φρούριον, μήτε Μιλησίο[ις | τῆ]ν Μαγνήτων χώραν μήτε τὴν περαίαν

---

xeno duce Rhodiis auxilio miserant. Liv. XXXIII 18, 2. Damoxeni a. 197 legati ad Romanos (Polyb. XVIII 42, 6) nomen suppl. Mezger. 10 Arcadicae, quae Mantinea fuerat; suppl. R. propter vicinam Magnam urbem; item Patras [Patara enim cum tota Lycia a. 197 Antiochus ceperat].

11 De his nominibus egit R. 12 Peraea Myesiorum fere ager fuit, quem a. 390/87 Milesiis Struses n. 134), a. 201/0 Magnetibus dederat Philippus (Polyb. XVI 24, 9), Milesii fere a. 197 (R.) rursus affectasse videntur, ab Heracleotis vicinis adiuti. Sed vicerunt Magnetes quibus Prienenses, alioquin semper fere hostes, succurrerunt. Arbitri agrum ambiguum diviserunt. 13 Plin. n. h. II 204: *Hybanda, quondam insula Ioniae, ducentis nunc a mari abest stadiis.* Quam insulam a Myunte septentrionem versus ponit R., idem postea (Milet I 442) ad colles *Oesbaschy* rettulit. Nihilominus Thucydidis (III 19, 2) Σάνδιος λόφος num ex Ὑβάνδιος per corruptelam ortus sit, dubitare licebit (fluvium cum hodierno rivo *Gargyntschai*, insulam ad supra dictam *Oesbaschy* pertinere indicavit Wiegand Milet III 3). Hanc terram a. 188 a Cn. Manlio et decem legatis Romanis recuperaverunt Milesii: Polyb. XXI 48: Μιλησίοις δὲ τὴν ἱερὰν χώραν ἀποκατέστησαν, ἧς διὰ τοὺς πολεμίους (πολέμους corr. Sch.) πρότερον ἐξεχώρησαν.

μήτε ἄλλην μηδεμίαν μηδ[ὲ | φρ]ούριον παρὰ μηθενὸς λαβεῖν μήτε
δι' αὐτῶν μήτε δι' ἑτέρων μήτ' ἐγ κτ[ήσει | μή]τε ἐν δόσει μήτε ἐν
45 ἀναθέσει μήτε καθιερώσει μήτε κατ' ἄλλον τρόπ[ον μη|θέ]να μηδὲ
κατὰ παρεύρεσιν μηδεμίαν· εἰ δὲ μή, ἄκυρον εἶναι τὴγ γενομέν[ην |
δ]όσιν ἢ ἀνάθεσιν ἢ καθιέρωσιν ἢ κτῆσιν ἢ ἐάν τις γένηται παρεύ-
ρεσι[ς ἢ] τρό|[πο]ς (ὁσ)τισποτεοῦν[14] ἢ δι' αὐτῶν ἢ δι' ἑτέρων.
τοῖς δὲ ἔχουσιν σῦλον ἢ κατὰ Μαγ[νή]|των ἢ κατὰ Μιλησίων μηδὲ V
ἑτέραμ πόλιν ὁρμητήρια παρέχειν μηδ' ὑπ[ο|δ]έχεσθαι μηθὲν τῶν λαμ-
50 βανομένων τ[ρ]όπωι μηθενὶ μηδὲ παρευ[ρέ|σ]ει μηδεμιᾶι. ἐὰν δέ VI
τινα τῶν ἀπ[εσ]κευασμένων ἢ μεθεσταμένω[ν] | ἐν τῶι συνστάντι πο-
λέμωι βούλωνται μετάγειν ἢ Μάγνητες διὰ τῆς Μ[ι]λησίων χώρας
ἢ Μιλήσιοι διὰ τῆς Μαγνήτων, εἶναι αὐτοὺς ἀτελεῖς, ἐ|ὰμ μετάγωσιν
μετὰ μῆνας δύο ἀπὸ τοῦ χρόνου τοῦ τῆς συνθήκη[ς]. | ὅσα VII
δ' ἂν κατὰ πόλεμον ἀποσκευάζωνται ἢ μεθιστάνωσιν ἢ Μάγνητ[ες] |
55 εἰς τὴν Μιλησίων ἢ Μιλήσιοι εἰς τὴν Μαγνήτων ἢ οἱ κατοικοῦντες
ἐν [ἑ|κ]ατέ[ρ]ᾳ τῶν πόλεων ἢ διάγωσιν, [ἵν]α ἀποκαθιστάνωσιν εἰς
τὴν ἰδίαν, ε[ἶ|ν]α[ι] ταῦτα ἀτελῆ καὶ προνοεῖν [ὁ]πὲρ αὐτῶν τοὺς
ἄρχοντας τοὺς ἐν ἑκα|[τέ]ραι τῶν πόλεων. εἶναι δὲ τὴν αὐτὴν VIII
εἰρήνην καὶ Πριηνεῦσι[15] τοῖς συνμα|[χή]σασι Μάγνησιν, καὶ Ἡρα-
60 κλεώταις[16] τοῖς συνμαχήσασι Μιλησίοις. ὁπό|[σ]οι δὲ στρα- IX
τηγ[έ]ται ἢ ἐστρατηγήκασιν ἢ ἥγηνται ἢ συνηργήκασιν ἡιτινιοῦ[ν |
π]όλει τῶν προγεγραμμένων ἢ συνμεμαχήκασιν τρόπωι ὁτωιοῦν, ὑπάρ-
χει[ν] | πᾶσ[ι] τούτοις ἄδειαν καὶ ἀμνηστίαν, ὧν πεπράχασιν ἐν τῶι
πολέμωι, καὶ μὴ ὑπ[έ|χ]ειν αὐτοὺς ἔγκλημα μήτε δημοσίαι μήτε ἰδίαι
περὶ μηθενὸς τῶν προγεγονό|των ἕως τοῦ τῆς συνθήκης χρόνου.
65 ὁπόσα δὲ αἰχμάλωτα σώματα πολ[ι]|τικὰ εἰλημμένα ἐν τῶι πολέμωι X
ἐστὶν ἢ ἐμ Μαγνησίαι ἢ ἐμ Μιλήτωι | ἢ ἐν Ἡρακλέαι ἢ ἐν (Πριήνηι
ἐν) δημοσίωι, ἀποδοῦναι ἑκάστημ πόλιν τὸν ἴσον [ἀρ]ιθμὸν δι[ὰ] | τῶν
πρέσβειων[17] τῶν ἀπεσταλμένων ἐπὶ τὰς συνλύσεις. τοὺς δὲ ὑπεράγον|τας αἰχμαλώτους τοὺς Μιλησίων[18] χαριζόμενος ὁ δῆμος ὁ Μαγνήτων ἔδωκεν [ἄ|ν]ευ λύτρου Ῥοδίοις· τοὺς δὲ ὄντας αἰχμαλώτους
70 παρὰ τοῖς ἰδιώταις Μαγν[ή]|των ἢ Πριηνέων ἢ Μιλησίων ἢ Ἡρακλεωτῶν ἐκλυτροῦσθαι Μάγνητας μέ[ν, | ὅ]σοι ἂν ὦσιν Μιλησίων ἢ

14 Vocem ὅς post πος excidisse quam τρόπος τισποτεοῦν voluisse scribam veri est similius. Hi. 15 Non multo post Prienensibus et Magnetibus rursus de agro ambiguo lites ortae, v. n. 679 (a. 143). 16 Milesiorum et Heracleotarum novum foedus c.a. 180: n. 633. 17 I.e. πρέσβεων. Hi. 18 Milesios bello victos esse hinc elucet.

Ἡρακλεωτῶν ἐμ Μαγ[νη]σ[ί]αι ἢ Πριήνῃ, Μιλησίους δ[έ, | ὅσοι] ἂν
ὦσιν Μαγνήτων ἢ Πριηνέων ἐμ Μιλήτωι καὶ ἐν Ἡρακλέαι· ἀνα-
πέμ[πειν δὲ τοῖς ἥκουσ]ιν πρε[σβευταῖς ξένια] τοὺς ἄρχοντας τοὺς ἐν
75 τ[αῖς | πόλεσιν ἑκάσταις --] | . . . υ . . . . α κατὰ τῶν . . | -- ες πρὸς τοὺ[ς --]
lacuna versuum nonnullorum. [- ιι - ε]ἰς τὸ [ἱερὸν? -- | κυρω- XI
θεισῶν δὲ] τῶν συνθηκῶν ο[ἱ μὲν παρὰ Μαγνήτων ἀπεσταλμένοι
πρεσβευταὶ | παραγενόμεν]οι εἰς Μίλητον ὁρκισάτ[ωσαν τὸν δῆμον τὸν
Μιλησίων, οἱ δὲ παρὰ | Μιλησίων ἀπεσ]ταλμένοι ἐπὶ τὴν σύνθεσιν
80 [παραγενόμενοι εἰς Μαγνησίαν ὁρκισά|τωσαν τὸ]ν δῆμον τὸν Μαγνήτων.
ὅρκια δὲ πα[ρεχέτωσαν Μάγνητες μὲν Μιλησί|οις, Μιλήσιοι δὲ] Μά-
γνησιν. ὀμνύτωσαν δὲ ἱερά κα[ίοντες τὸν ὅρκον τὸν ὑπογε|γραμμένον·
ὅρκο]ς Μαγνήτων· ὀμνύω τὴν Ἄρτεμιν [τὴν Λευκοφρυηνὴν καὶ τοὺς |
ἄλλους θεοὺς πά]ντας καὶ πάσας διαφυλάξειν τὰς συν[θήκας καὶ
ἐμμενεῖν τοῖς | δεδογμένοις καὶ] μὴ μνησικακήσειν περὶ μηθενὸς τῶν
85 προ[γεγονότων· εὐορ|κοῦντι μὲν εὖ εἶνα]ι, ἐφιορκοῦντι δὲ τἀναντία.
ὅρκος Μιλησίων· ὀμν[ύω τὸν Ἀπόλλω-να τὸν Διδυμέα καὶ] τοὺς ἄλλους
θεοὺς πάντας καὶ πάσας διαφυλάξειν τά[ς | συνθήκας καὶ ἐμ]μενεῖν τοῖς
δεδογμένοις καὶ μὴ μνησικακήσειν περὶ μηθε[νὸς τῶν προγεγο]νότων·
εὐορκοῦντι μὲν εὖ εἶναι, ἐφιορκοῦντι δὲ τἀναντία. [ἄρχειν δὲ XII
τῆς συν]θήκης, ὡς μὲν Μιλήσιοι ἄγουσιν, στεφανηφόρον θεὸν τὸν
90 με[τ' Ἀπολλώνιον κ]αὶ μῆνα Πυανοψιῶνα καὶ ἕκτην ἐπὶ δέκα, ὡς δὲ
Μάγνητες | [ἄγουσιν, στεφαν]ηφόρον Ἀριστέα[19] καὶ μῆνα Ἁγνεῶνα καὶ
πέμπτη(ν) ἐπὶ δέκα. | [δοῦναι δὲ τῶν συν]θηκῶν ἀντίγραφον ἐσφρα-
γισμένον τοῖς παρὰ Ῥοδίων | [πρεσβευταῖς, ὅπ]ως διατηρῆται καὶ ἐν
τῆι Ῥοδίων πόλει ἕως τοῦ ἀντιγρα[φῆναι εἰς τὰς στή]λας.

19 Cf. Rehm Milet I 124_{36} Ἀπολλώνιος Ἡροκλείους (197/6), v. 37 Ἀπόλλων Διός (196/5) in eponymorum Milesiorum tabula (sicut n. 272. 322). De mensibus egit Rehm l.l. p. 231 sqq. Magnetum Aristeus recurrit n. 589.

589. Magnetum lex de Iove Sosipolide, a. 196 autumno. Magnesiae, nunc Berolini. Edd. Kern I. Magn. 98 (Syll.² 553); cf. Kern Arch. Anz. 1894, 78; Stengel Festschr. L. Friedlaender 420; Rehm et Mezger (ad n. 588). [*Hi*]

[στε]φανηφοροῦντ[ος[1] Ἀ]ριστέως[2] τοῦ [Δη]μητρ[ί]ου τοῦ | . . . ωνος
μηνὸς Σμισιῶνος[3], φυλῆς προεδρευούσης | [Ἀττα]λίδος[4], γραμμα-

1 Cf. n. 557_{11}. 2 Idem eponymus atque n. 588_{92}, unde tempus definitur. Rehm Milet I p. 345. 3 Ex Σμινθιῶνος haec nominis forma nata est eadem lege qua Προβαλίσιος a Προβάλινθος, Ἀμαρύσιος ab Ἀμάρυνθος derivantur. Cf. Isaeus V 42 τῆς Ὀλυσίας (i.e. Ὀλυνθίας) ἐν Σπαρτώλῳ, quae

τεύοντος τῆι βουλῆι Πυθο[κλ]εί[ους[5] τ]οῦ Ἡγησίππου, τετράδι ἀπιόν-
5 τος, ἐν νομαίαι[6] ἐκ[κ]λησίαι, προέδρων ἐπιστατοῦντος Μενεστράτου | τοῦ Ἀρτεμιδώρου, ὑπὲρ τοῦ ἀναδείκνυσθαι ἑκάστου | ἐνιαυτοῦ τῶι Διὶ ταῦρον ἀρχομένου σπόρου καὶ ὑπὲρ κατευ|χῆς καὶ πομπῆς καὶ θυσίας καὶ ὑπὲρ τοῦ πήγνυσθαι θόλον | ἐν τῆι ἀγορᾶι καὶ στρώννυσθαι στρω-
10 μνάς. | ἔδοξε τῆι βουλῆι καὶ τῶι δήμωι· γνώμη δήμου· ὅπως οἱ οἰκο|νόμοι οἱ ἐνεστηκότες ἀγοράσωσιν ταῦρον καὶ οἱ ἀεὶ καθισ|τάμενοι ἀγοράζωσιν ταῦρον ὡς κάλλιστον τοῦ μη|νὸς τοῦ Ἡραιῶνος ἐν τῆι πανηγύρει ἑκάστου ἔτους | καὶ ἀναδεικνύωσι τῶι Διὶ[7] ἀρχομένου σπόρου
15 μηνὸς | Κρονιῶνος ἐν τῆι νουμηνίαι μετὰ τοῦ ἱέρεω[8] καὶ τῆς | ἱερείας τῆς Ἀρτέμιδος τῆς Λευκοφρυηνῆς[9] καὶ τοῦ | στεφανηφόρου καὶ τοῦ ἱεροκήρυκος καὶ τοῦ λητουρ|γοῦντος θύτου[10] τῆι πόλει· ἀποστέλλειν
20 δὲ τοὺς παιδο|νόμους[11] παῖδας ἐννέα ἀμφιθαλεῖς, ἀποστέλλειν | δὲ καὶ τοὺς γυναικονόμους[12] παρθένους ἐννέα ἀμ|φιθαλεῖς. καὶ ἐν τῶι ἀναδείκνυσθαι τὸν ταῦρον κατευ|χέσθω ὁ ἱεροκῆρυξ μετὰ τοῦ ἱέρεω καὶ τῆς ἱερείας καὶ | τοῦ στεφανηφόρου καὶ τῶμ παίδων καὶ τῶν παρ-
25 θένων | καὶ τῶμ πολεμάρχων καὶ τῶν ἱππάρχων καὶ τῶν οἰ|κονόμων καὶ τοῦ γραμματέως τῆς βουλῆς καὶ τοῦ | ἀντιγραφέως καὶ τοῦ στρατηγοῦ ὑπέρ τε σωτηρί|ας τῆς τε πόλεως καὶ τῆς χώρας καὶ τῶμ πολιτῶν | καὶ γυναικῶν καὶ τέκνων καὶ τῶν ἄλλων τῶν κατοικούν|των
30 ἔν τε τῆι πόλει καὶ τῆι χώραι ὑπέρ τε εἰρήνης[13] καὶ | πλούτου καὶ σίτου φορᾶς καὶ τῶν ἄλλων καρπῶν πάν|των[14] καὶ τῶν κτηνῶν·

scriptura profecto non a librario in verba oratoris illata est. Locum propter Teniorum fastos autumno attribuit Bischoff; v. n. 620. **4** Si recte existimavit K. de litteraturae aetate, haec tribus necessario existimanda est ab Attalo I (a. 241—197) nomen accepisse. Eodem honore regem affectum esse constat Athenis (n. 540[2]) et Ilii (CIG 3616$_1$).

5 Suppl. Rehm ex tit. Milesio. **6** Cf. titulum Samium SGDI 5699 (Wilhelm Wien. Stud. XXIX 1907, 9): ἐπὶ Μενεκράτου Μεταγειτν[ιῶνος _ 7 _]τος, ἐκκλησίας νομαίας οὔση[ς], et Chiorum νομ[α]ίας ἐπαράς SGDI 5653 c_{10}. Adiectivum est Ionicum, respondens Attico νόμιμος; cf. Herodot. II 49 οὐ μὲν οὐδὲ φήσω ὅκως Αἰγύπτιοι παρ' Ἑλλήνων ἔλαβον ἢ τοῦτο ἢ ἄλλο κού τι νόμαιον.

7 Sc. τῷ Σωσιπόλει. Cf. not. 19. **8** Cf. n. 495[8]. **9** Quia omnes civitatis res in huius deae potissimum tutela sunt, eius sacerdos etiam huic Iovis sacrificio adhibetur. **10** Sacerdotes (ἱερεῖς) in singulorum deorum, quibus quisque attributus erat, sacris victimas consecrabant (κατάρχεσθαι), at ipsum mactandi officium ministro alicui publico mandatum erat, quem in omnibus sacris eundem fuisse hic videmus. Eiusdem generis ni fallor est ἄρταμος IGA 543$_5$. **11** Cf. n. 578$_1$. **12** Cf. n. 736$_{28}$. Boerner Realenc. VII 2089. **13** Ad pacem eiusdem anni provocat Rehm, cf. not. 2 et n. 588. **14** In Chthoniorum deorum numero, quibus

δεδόχθαι τῆι βουλῆι καὶ τῶι | δήμωι, τὸν στεφανηφόρον τὸν ἀεὶ γινό-
μενον μετὰ τοῦ ἱέρεω καὶ τῆς ἱερείας τῆς Ἀρτέμιδος τῆς Λευκο-
φρυην(ῆ)ς[15] ἐξά|[γ]ειν τὴμ πομπὴν τοῦ μηνὸς τοῦ Ἀρτεμισιῶνος[16] τῆι
35 δω|δεκάτηι καὶ θύειν τὸν ταῦρον τὸν ἀναδεικνύμενον, | συμπομπεύειν
δὲ τήν τε γερουσίαν καὶ τοὺς | ἱερεῖς καὶ τοὺς ἄρχοντας τούς τε χειρο-
τονητοὺς καὶ | [τ]οὺς κληρωτοὺς καὶ τοὺς ἐφήβους καὶ τοὺς νέους καὶ |
40 τοὺς παῖδας καὶ τοὺς τὰ Λευκοφρυηνὰ[17] νικῶντας καὶ | τοὺς ἄλλους
τοὺς νικῶντας τοὺς στεφανίτας ἀγῶνας. | ὁ δὲ στεφανηφόρος ἄγων
τὴν πομπὴν φερέτω ξόα|να πάντων τῶν δώδεκα θεῶν ἐν ἐσθῆσιν ὡς
καλλίσ|ταις καὶ πηγνύτω θόλον ἐν τῆι ἀγορᾶι πρὸς τῶι βωμῶι |
45 τῶν δώδεκα θεῶν, στρωνότω δὲ καὶ στρωμνὰς τρεῖς ὡς | καλλίστας,
παρεχέτω δὲ καὶ ἀκροάματα αὐλητὴν συρι|στὴν κιθαριστήν· παριστα-
νέτωσαν[18] δὲ καὶ οἱ οἰκονόμοι οἱ ἐν | τῶι μηνὶ τῶι Ἀρτεμισιῶνι τῆι
δωδεκάτηι ἱερεῖα τρία, | [ἃ] θύσουσιν τῶι τε Διὶ τῶι Σωσιπόλει[19]
καὶ τῆι Ἀρτέμιδι | [τ]ῆι Λευκοφρυηνῆι καὶ τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι[20],
50 τῶι μὲν | [Διὶ] κριὸν ὡς κάλλιστον, τῆι δὲ Ἀρτέμιδι αἶγα, τῷ δὲ
Ἀπόλλ[ω]νι ἀττηγόν[21], θύοντες τῶι μὲν Διὶ ἐπὶ τοῦ βωμοῦ τοῦ Διὸ[ς] |
τοῦ Σωσιπόλιος, τῆι δὲ Ἀρτέμιδι καὶ τῶι Ἀπόλλωνι ἐπὶ τ[οῦ] | βωμοῦ
τῆς Ἀρτέμιδος[22]· λαμβάνειν δὲ τὰ γέρα τὰ εἰθισμέν[α] | τοὺς ἱερεῖς
55 τῶν θεῶν τούτων. τὸν δὲ βοῦν ὅταν θύσωσιν | [δ]ιανεμέτωσαν τοῖς
συμπομπεύσασιν, τὸν δὲ κριὸν καὶ τὴν | αἶγα καὶ τὸν ἀττηγὸν διανε-
μέτωσαν τῶι τε στεφανηφό|[ρ]ωι καὶ τῆι ἱερείαι καὶ τοῖς πολεμάρχοις
καὶ τοῖς προέδροις | [κα]ὶ νεωποίαις καὶ εὐθύνοις καὶ τοῖς λητουρ-

---

fertilitas terrae curae erat, Iovem Sosipolin fuisse K. et St. hinc merito collegerunt. 15 ΦΡΥΗΝΣ. 16 Cf. n. 695_6. 17 Cf. n. 561_{26}.

18 Haec vox de praebendis victimis etiam Syll.² $554_{4.\,6}$ usurpatur. Proprie significat ‚iuxta aram constituere'. 19 Cf. Strabo XIV 648: καὶ ἡ πατρὶς δ' ἱκανῶς αὐτὸν (Ἀναξήνορα τὸν κιθαρῳδόν, de quo cf. n. 766) ηὔξησε πορφύραν ἐνδύσασα ἱερώμενον τοῦ Σωσιπόλιδος Διός, καθάπερ καὶ ἡ γραπτὴ εἰκὼν ἐμφανίζει ἡ ἐν τῇ ἀγορᾷ. Nomen deus a victoria de Milesiis reportata (n. 588) accepisse videtur. 20 Coniunctissima fuisse Apollinis Pythii sacra apud Magnetas cum Dianae Leucophryenae etiam n. 557 prodit. Sed tamen multo minoris momenti fuerunt, quia Apollo illic non erat nisi sororis quasi comes et assecla; quare et n. 558/62 eius nomen tacetur unius Dianae mentione facta, et hic non suam habet aram, sed in illius ara ipsi quoque immolatur (v. 52. 53). 21 Cf. Eustath. ad Od. IX 222 p. 1625: Ἰωνικοὶ δέ τινες καὶ ἀττηγοὺς καλοῦσιν ἡλικίαν τινὰ τῶν ἀρρένων (sc. αἰγῶν). Arnobius adv. nation. V 6 p. 178 R. *hirquos Phryges suis attagos elocutionibus nuncupant, inde Attis nomen ut sortiretur effluxit.* Kern. 22 Cf. not. 20.

γήσασιν, διανε[μέ]τωσαν δὲ ταῦτα οἱ οἰκονόμοι. ὅταν δὲ ἀναδειχθῇ
60 ὁ ταῦ[ρ]ος, ἔγδοσιν ποιείσθωσαν οἱ οἰκονόμοι ὅπως τρέφηται ὑπὸ | τοῦ ἐργολαβήσαντος· ἀγέτω δὲ ὁ ἐργολαβήσας τὸν ταῦρον | εἰς τὴν ἀγορὰν καὶ ἀγειρέτω παρά τε τῶν σιτοπωλῶν | καὶ παρὰ τῶν ἄλλων ἀγοραίων ἃ ἀνήκει εἰς τὴν τροφήν, καὶ ἄ|μεινον εἶναι τοῖς διδοῦσιν.
65 τὸ δὲ ψήφισμα τόδε ἀναγρά|ψαι τοὺς οἰκονόμους εἰς τὸ ἱερὸν τοῦ Διὸς εἰς τὴν παραστά|δα, ἀναλισκέτωσαν δὲ εἰς ταῦτα πάντα τὰ γεγραμμένα οἱ [οἰ]|κονόμοι ἐκ τῶν πόρων ὧν ἔχουσιν εἰς πόλεως διο[ίκησιν, τὸ δὲ | ψ]ήφισ[μα τόδε] εἶναι εἰς φυλακὴν [τῆς πόλεως]23.

23 Supplevit K. dubitanter; potest etiam τῆς χώρας fuisse. Utique enuntiatur, hoc populiscitum eisdem beneficiis uti, quae legibus constituta erant de eis quae oppidi agrique defendendi causa decernerentur. Cf. n. 305 17.

△**590. Milesiorum de Didymeis decretum, c.a. 196.** Coi in Aesculapii fano. Stela opisthographa. Ed. Herzog SB Ak. Berl. 1905, 979 cum imagine; cf. Boesch Θεωρός 15; Rehm Milet I 337 ad n. 147 96; v. Wilamowitz Goett. GA 1914, 96. [*Hi*]

ἐπὶ Ἱποκράτευς μηνὸς Ἀρτεμιτίου1. | ἔδοξε τῆι βουλῆι καὶ τῶι δήμωι, |

In latere adverso Coorum responsum est valde detritum; incipit: ἐπὶ Φιλίνου, νουμηνίαι μηνὸς Ὑακινθίου ἔδοξε τᾶι βουλᾶι καὶ τῶι δάμωι, γνώμα προστατᾶν· ἐπεὶ τοὶ θεωροὶ τοὶ παραγενό[μενοι παρὰ] Μιλησίων etc. 1 Coorum est et monarchus et mensis. Et Hippocrates et Philinus Coorum monarchi in catalogo Calymnio referuntur (SGDI 3593), ubi duae mulieres illo, unus ἄνηβος hoc eponymo nati sunt. Quem catalogum c.a. 225 confectum esse censuit He., quamquam iam Bechtel SGDI l.l. serioris aevi scriptiones notaverat: Πιθάνωρ, Ἐκεφίδου, ubi ι pro ει, Στασαγορείνου ubi ει pro ι scriptum esset (cf. Scrinzi Atti R. Inst. Veneto LVIII 1899, 226), quae alterius potius saeculi, ac ne ineuntis quidem esse crederes, quamquam semel iam c.a. 250 ὑμεῖν exhibet tit. Coi inscriptus n. 456 51. Unde eo deducimur, ut decretum Milesium non cum Herzogio annis fere 245/0, sed saeculo tertio exeunti vel alteri ineunti tribuamus. Congruit legatorum Milesiorum aetas, siquidem iidem sunt atque Σῖμος Ἀριστοφῶντος a. 205/4, et Δημοσθένης Ἐ[ρ]γίν[ου] annis fere 200—175 commemorati (Rehm Milet I p. 337 2 et 368 ad tit. n. 147 96 et 152 23). Paullo antea Magnetes Leucophryenorum ferias instauraverant. Nec multo antiquior est tabula Olympia (I. Ol. 39) in honorem Damocratis Hagetoris f. Tenedii (quam priori saeculi III parti Wilhelm Beitr. 20, alii vel quarto ascripserunt): περὶ δὲ τῶ ἀποσταλᾶμεν τοῖρ Τενεδίοιρ τὸ γεγονὸρ ψάφισμα ἐπιμέλειαν ποιήται Νικόδρομορ ὁ βωλογράφορ, ὅπωρ δοθᾶι τοῖρ θεαροῖρ τοῖρ ἐμ Μίλητον ἀποστελλομένοιρ ποτὶ τὰν θυσίαν καὶ τὸν ἀγῶνα τῶν Διδυμείων. Unde non certo efficitur, fuisse iam tunc Didymea quinquennalia. Sed a. 290/199 feriae

γνώμη ἐπιστατῶν· Ἡρακλεώτης | Διονυσοδώρου εἶπεν· ἐπειδὴ τοῦ δή|μου κατὰ τὰ πάτρια τάς τε πανηγύ|ρεις καὶ τοὺς ἀγῶνας συντελοῦν|τος ἐν Διδύμοις τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Δι|δυμεῖ, τῆς τε πόλεως καὶ τῆς χώρας | καθιερωθείσης διὰ τὴν ἐν τῶιδε τῶι | τόπωι Λητοῦς καὶ Διὸς μεῖξιν[2] καὶ τὰς | τοῖ θεοῦ μαντείας[3], ἐξ ὧν ἔθνη τε οὐ|κ ὀλίγα καὶ πόλεις[4] καὶ τῶν βασιλέων[5] | οἱ τετευχότες τῶν μεγίστων τῆς | παρὰ τοῦ θεοῦ συμβουλίας[6] τήν τε καθι|έρωσιν καὶ τὴν ἀσυλίαν ἀνηγόρευ|σαν ἀπαράκλητοι αὐτοί, τῶι τε θεῶι καὶ | τῆι πόλει τὴν ἀξίαν περὶ τούτων ἀπο|νείμαντες χάριν, προσήκει δὲ τῶι δή|μωι πράσσοντι τοῖς ἐξενηνεγμένοις | χρησμοῖς ἀκόλουθα τόν τε ἀγῶνα τιθέ|ναι τῶν Διδυμείων στεφανίτην καὶ | τοὺς Ἕλληνας εἰς ταῦτα παραλαμβά|νειν[7], κοινῶν τῶν εὐεργεσιῶν εἰς πάν|τας αὐτοὺς ὑπὸ τοῦ θεοῦ γεγενημέ|νων, δεδόχθαι τῆι βουλῆι ἑλέσθαι πρεσ|βευτὰς πρὸς Κώιους[8] φίλους καὶ συμμά|χους ὑπάρχοντας τοῦ δήμου, τοὺς δὲ αἱ|ρεθέντας ἀφικομένους ἀπολογίσασθαι | περὶ τῶν διὰ τοῦ μαντείου γεγονότων | τοῖς βασιλεῦσι καὶ τοῖς ἄλλοις Ἕλλησι | καὶ περὶ τῶν ὑπὸ τοῦ δήμου πεπραγμένων | εἰς αὐτοὺς εὐεργεσιῶν, καὶ παρακαλεῖν | καὶ ἀξιοῦν, θεωροῦντας τὴν προαίρεσιν | ἣν ὁ δῆμος διὰ παντὸς τοῦ χρόνου διατε|λεῖ ποιούμενος τῶν κατὰ τοὺς ἀγῶνας | ἐνδόξων, καὶ αὐτοὺς ἀκόλουθα πράξαν|τας συναυξῆσαι τάς τε τοῦ θεοῦ τιμὰς | καὶ τὴν τοῦ δήμου περὶ ταῦτα σπουδὴν | καὶ φιλοτιμίαν, ἀποδεξαμένους τὸν | ἀγῶνα στεφανίτην, καὶ τάξαντας | τοῖς νικῶσι τιμὰς ὡς μεγίστας, εἰδότα[ς] | ὅτι ὁ δῆμος εὐχάριστος ὢν πειράσε[ται] | συναντᾶν αὐτοῖς ἀξίως τῆς εἰς [τὸ] | θεῖον

---

pentetericae iam institutae erant, cum n. 577_{70} (ἔν τε τῷ πενθετηρικῶι τοῖς Διδυμείοις) commemorarentur. **2** Fabula ceteroquin ignota, sed cum iis comparanda, qua Diana Ephesi, Apollo et Diana Deli, Latona Coi nati esse traduntur. He. **3** Didymorum oraculum antiquius ab Herodoto saepe commemoratur, velut I 46 τῆς Μιλησίης ἐς Βραγχίδας (de Croeso oracula consulente); testimonia Alexandro recentiora collegit Haussoullier Milet et Didymeion p. XXIV. **4** Imprimis Seleucus I oraculum ab Apolline Didymeo accepit App. Syr. 56. Dei erga maiores suos beneficia enumerat Seleucus II (Or. 227). He. Contra ad Ptolemaeos rettulit Rehm.

5 Urbium nomina multa, quae Apollini pateras donaverant, in his Coorum, exhibet tit. ap. Haussoullierum Milet 209, 10. Sed modestiores fuisse Milesios quam Magnetes causa addita notat Wilam. **6** Duplicem genetivum a τετευχότες pendere, quia et παρὰ τῆς παρὰ τοῦ θεοῦ σ. displicebat, et accusativus τὰ μέγιστα illa aetate iam obsoletus fuerit, indicat Wilam.

7 Augetur igitur certamen antea κατὰ τὰ πάτρια actum, cum et coronae praemium addatur et Graeci omnes invitentur. **8** Coorum responsum cf. in capite notarum.

45 εὐσεβείας καὶ τῆς πρὸς τὴ[ν πόλιν]| εὐνοίας. πρεσβευταὶ αἱρέθη[σαν]9 | Δημοσθένης Ἐργίνου, Σῖμος Ἀρισ[τοφῶντος]10.

9 Scribae dorica forma αἱρέθεν pro ionica ἡιρέθησαν in mentem venit. He. 10 Suppl. Rehmii cf. not. 1.

Ptolemaei Epiphanis monumentum Rosettanum, a. 196. Or. 90.

591. Lampsaceni Hegesiam laudant, a. 196 sqq. Lampsaci. Fragmenta duo stelae unius (Wilh.). Edd. Kumanudes Ἀθήναιον VI 1881, 96; Lolling Ath. Mitt. VI 1881, 96; idem et Mommsen ibid. 212 (Michel 529; Syll.² 276; IGR IV 179). Corr. Foucart (not. 1) in scholis m. Ian. a. 1899 (docuit B. Haussoullier per epistulam); Wilhelm Goett. GA 1900, 93 (not. 2). Cf. Colin Rome et Grèce 492. [*Hi*]

a __ε.....ια[__ ἐν | τοῖς ψηφίσμασι τοῖ]ς ὑπεράνω γεγραμμένο[ις. τοῦ δὲ δή|μου ζητοῦντος] καὶ κατακαλουμένου μετὰ πάσης [φιλο|τιμίας
5 τοὺς] ἐπιδώσοντας ἑαυτούς, καὶ ψηφισαμένου [ἵ]να τοῖ]ς πρεσβεύσασιν ὑπὲρ τῆς πόλεως πρός τε | [Μασσαλι]ήτας καὶ Ῥωμαίους τίμιόν τι ὑπάρξει παρὰ το[ῦ | δήμου κ]αὶ ἵνα, ὅταν ἐπανέλθωσιν οἱ πρεσβευταί, προβο[υ|λεύσει ἡ β]ουλὴ καθότι τιμη[θ]ήσονται, καὶ προβληθέντ[ων |
10 τινῶν καὶ] οὐκ ὑπομενόντων, ἐνίων δὲ καὶ χειροτονηθέ[ν|των καὶ ἐξο]μοσαμένων διὰ τὸ μέγεθος τῆς κομιδῆς [καὶ | τῆς δαπάνης1], Ἡγησίας προβληθεὶς ἀντὶ τοῦ ἐξομόσα[σ|θαι χειροτο]νηθεὶς καὶ ἀξιωθεὶς ὑπὸ τοῦ δήμου οὐδ[ὲν | φροντίσας3 τῶν] κατὰ τὴν ἐκδημίαν4 κινδύνων, ἀλλ[ὰ ἐν | ἐλάσσονι θέμε]νος τὰ καθ' αὑτὸν τοῦ τῆι πόλει
15 συμφέ[ρον|τος ἐπεδέξατο] τὴν πρεσβείαν, καὶ ἐδημήσας καὶ πα[ραγε|νόμενος εἰς τὴν] Ἑλλάδα, ἐντυχὼν μετὰ τῶν συμπρ[εσ|βευτῶν τῶι στ]ρατηγῶι τῶν Ῥωμαίων τῶι ἐπὶ τῶν ναυ[τι|κῶν Λευκίωι5 ἀ]πελογίσατο αὐτ[ῶ]ι διὰ πλειόνων διότι σ[υγ|γενὴς ὢν κα]ὶ φίλος6 ὁ δῆμος

Plebiscitum Lampsacenorum est de honoribus Hegesiae qui cum duobus aliis civibus legationes ad Massilienses, Romam ad senatum, Corinthum ad T. Quinctium Flamininum pro consule susceperat. Has legationes a. 196 gestas esse monuit L., ita ut decretum aut eidem anno aut proxime insequenti tribuendum sit. 1. 2 Cf. lemma. 3 Suppl. Dttb.
4 Cf. n. 135_{17}. Or. 229_{108}: ἐκγ Μαγνησίας cum not. 62. 5 L. Quinctius Flamininus Titi frater. Ei cum a. 199 praetor urbanus fuisset (Liv. XXXII 1, 2), senatus in annos sequentes imperium prorogavit ita, ut eum classi praeficeret; στρατηγὸς igitur hic propraetorem significat (cf. 592 1). Iniuria Livius Lucium Titi fratris legatum et praefectum classis vocat. Mommsen ap. L. p. 213. 6 Acute L. hanc necessitudinem inde repetit, quod Lampsaceni participes erant foederis Iliaci et sacrorum Minervae Iliadis (cf. 330_{69}).

20 τοῦ Ῥωμαίων δήμου ἐξαπέσ[τει|λεν αὐτοὺς][7] πρὸς αὐτόν, καὶ διότι
ἀξιοίη αὐτὸν καὶ παρα[καλ|οίη μετὰ τῶν σ]υμπρεσβευτῶν, ὄντων ἡμῶν
συγγενῶν τῶ[ν Ῥω|μαίων, προνοεῖ]ν περὶ τῆς πόλεως ἡμῶν, ἵνα συν-
τελῆται[ι ἃ ἂν | εἶναι δοκῆι][2] λυσιτελῆ τῶι δήμωι· ἐπιβάλλειν γὰρ
αὐ[τοῖς | ἀεὶ προῖσ]τασθαι τῶν τῆι πόλει συμφερόντων διά τε [τὴν
25 ὑ|πάρχουσαν] ἡμῖν πρὸς αὐτοὺς συγγένειαν, ἣν καὶ ἀπο[δέξασ|θαι
αὐτούς[7], κ]αὶ διὰ τὸ Μασσαλιήτας εἶναι ἡμῖν ἀδελφ[ούς[8], | οἵ εἰσι
φίλ]οι καὶ σύμμαχοι τοῦ δήμου τοῦ Ῥωμαίων· κ[αὶ ὅ]ταν παρ' αὐτοῦ
λ]άβωσιν ἀποκρίσεις τὰς ἁρμοζούσας, τ[αύτας | τῆι πό]λει πάσας[2]
30 ἀπο]στείλασθαι[2]· δι' ὧν εὐθαρσέστερος ὁ δῆ[μος ἦν· | ἐν γὰρ ταύτ]αις[2]
διασαφεῖ ἀποδεχόμενος τὴν οἰκε[ιότη|τα καὶ συγγέν]ειαν τὴν ὑπάρ-
χουσαν ἡμῖν πρὸς Ῥωμ[αίους, | καὶ ὑπέσχε]το[7], ἐὰν πρός τινας φιλίαν
ἢ ὅρκια ποῆται, [διότι | ἐν τούτοις[7] π]εριλήψεται τὴμ πόλιν ἡμῶν
καὶ διατηρ[ήσει | τὴν δημοκρα]τίαν καὶ τὴν αὐτονομίαν καὶ τὴν εἰ-
35 ρή[νην, καὶ | ποιήσει ὃ ἂν δύ]νηται[2] εὐχρηστήσειν, καὶ διότι ἐάν τις
[παρεν|οχλεῖν πειρᾶτ]αι οὐκ ἐπιτρέψει ἀλλὰ κωλύσει. ἐντυχ[ὼν δὲ
μετὰ | τῶν συμπρε]σβευτῶν τῶι ἐπὶ τοῦ ναυτικοῦ ταμία[ι[9] . . . |. καὶ
πείσα]ς[7] αὐτὸν ἀεί τινος ἀγαθοῦ παραίτιον γίνεσ[θαι, | ἔλαβεν καὶ[2]
40 π]αρ' αὐτοῦ ἐπιστολὴν πρὸς τὸν δῆμο[ν ἡμῶν[2], | ἣν[1] γνοὺς][7] συμ-
φέρουσαν εἶναι κατεχώρισεν εἰς [τὰ δημό|σια γράμματα][2]· διακο-
b μισθεὶς δὲ _ c. 20 1 _ | -- | _ 9 1 _[10] καὶ ὑπὲρ ὧν εἶχεν τὰ ψηφίσματα,
πλεύ[σας τὸν | εἰς Μασσαλ]ίαν πλοῦν πολὺν καὶ ἐπικίνδυνον, ἐπ[ελθὼν
45 ἐπὶ | τοὺς ἑξακο]σίους[11] παρεστήσατο αὐτοὺς καὶ ἔπραξ[εν ὅπως | τύχοι
πρεσβ]ευτῶν[7] εἰς τὸ συμπρεσβεύσασθαι μεθ' α[ὐτοῦ ἐκ | Μασσαλίας[1]
εἰ]ς[7] Ῥώμην· κρίναντες δὲ χρήσιμον εἶναι ἀξιώ[σαντες ἔλα|βον παρὰ
τῶν] ἑξακοσίων συμφέρουσαν ἐπιστολὴν ὑ[πὲρ ἡμῶν | πρὸς τὸν δῆμ]ον
50 τῶν Τολοστοαγίων[12] Γαλατῶν. διακομ[ισθεὶς δὲ εἰς | Ῥώμην μετὰ

7 Suppl. Dttb. 8 Utrique Phocaeensium coloni erant. L.

9 Cf. Mommsen Röm. Staatsrecht II³ 1, 563¹, qui monet iniuria ante (apud Loll. p. 213) se de quaestore classico cogitasse; immo praetori qui classi praefectus esset (v. 17) eadem ratione ac lege quaestorem additum fuisse atque illis qui provincias gubernarent et exercitus ducerent praetoribus, propraetoribus, proconsulibus. Legati cum Massiliam navigarent, in portu aliquo Italiae quaestorem convenisse videntur. 10 Lacunae magnitudinem definivit Wilh.; F: -- ὑπὲρ τοῦ διαπραχθῆ]ναι ὑπὲρ ὧν.

11 Cf. Strabo IV 179 διοικοῦνται δ' ἀριστοκρατικῶς οἱ Μασσαλιῶται πάντων εὐνομώτατα, ἀνδρῶν ἑξακοσίων καταστήσαντες συνέδριον διὰ βίου ταύτην ἐχόντων τὴν τιμήν, οὓς τιμούχους καλοῦσι. 12 Praeter vocalem syllabae alterius cum hac scriptura plane concinit Τολιστοάγιοι quod in titulis Pergamenis est (I. Perg. 23. 24). Ac nescio an α syllabae quartae lateat etiam

τ]ῶν συμπρεσβευτῶν καὶ τῶν συναποστ[αλέντων | ἐκ τῆς Μασσα]λίας,
καὶ χρηματίσας τῆι συνκλήτωι μετ᾽ [αὐτῶν, ἤ|κουσε δηλωσάν]των[7]
τὴν εὔνοιαν καὶ τὴν αἵρεσιν ἣν ἔχ[οντες δια|τελοῦσι πρὸς αὐ]τοὺς καὶ
ἀνανεωσαμένων τὴν ὑπάρχο[υσαν συμ|μαχίαν πρὸς] αὐτούς, ἀπολο-
55 γισαμένων δὲ αὐτοῖς καὶ [περὶ ἡμῶν | διότι αὐτοῖς] εἶναι ἀδελφοῖς
τῶι δήμωι ἡμῶν συμβαίνε[ι καὶ τὴν | εὔνοιαν ἀκόλ]ουθον ἔχειν τῆι
συγγενείαι· ἐ]νεφάνισε δὲ αὐ[τὸς[1] καὶ | περὶ τῶν Γαλα]τῶν[13], καὶ ὧν
προσδεόμεν[ο]ς ὁ δῆμος ὑπάρξαι [αὐτῶι ἐξ|απέστειλε τὴ]μ πρεσβείαν,
καὶ παρεκάλει αὐτοὺς μετὰ τ[ῶν συμ|πρεσβευτῶν] περὶ τῆς τῶν ἄλλων
60 φίλων καὶ οἰκείων [ἀσφαλεί|ας προνοεῖν κ]αὶ ὑπὲρ τῆς πόλεως ἡμῶν
φροντίζειν δ[ιὰ τὴν συγ|γένειαν καὶ] τὰ ὑπάρχοντα ἡμῖν πρὸς αὐτοὺς
φιλά[νθρωπα | καὶ τὴν γεγενη]μένην ἡμῖν σύστασιν διὰ Μασσαλ[ιητῶν
ἀξι|ῶν ἀπόκρισιν[1] λ]αβεῖν συμφέρουσαν τῶι δήμωι· καὶ ἐγ[λιπαρη-
65 σάν|των τῶν πρεσβ]ευτῶν ὅπως συμπεριληφθῶμεν [ἐν ταῖς | συνθήκαις]
ταῖς γενομέναις Ῥωμαίοις πρὸς τὸμ [β]α[σιλέα[14], αὐ|τὴ μὲν συμπερι]-
έλαβεν ἡμᾶς ἐν ταῖς συνθήκαις πρ[ὸς τὸμ βα|σιλέα, καθό]τι καὶ
αὐτο[ῖ] γράφουσιν, περὶ δὲ τῶν ἄ[λλων πάν|των ἀνήγαγ]εν αὐτοὺς ἡ
σύγκλητος πρὸς τὸν [τῶν Ῥωμαί|ων στρατηγ]ὸν ὕπατον[15] Τίτον[16]
70 καὶ τοὺς δέκα τοὺς ἐ[πὶ τῶν (τῆς) Ἑλλά|δος πραγμάτω]ν[17]· καὶ παρα-
γενόμενος εἰς Κόρινθον με[τὰ _ c. 61 _|... καὶ Ἀπο]λλοδώρου[18] ἐνέ-
τυχεν τῶι στρατηγῶι [καὶ τοῖς | δέκα, καὶ δια]λεγεὶς αὐτοῖς ὑπὲρ τοῦ
δήμου καὶ πα[ρακαλέ|σας μετὰ πάσης] φιλοτιμίας ἵνα πρόνοιαν ποιῶν-
ται [ὑπὲρ ἡμῶν | καὶ συμβάλλω]νται εἰς τὸ διασώιζεσθαι τὴμ πόλιν
75 [ἡμῶν αὐτ|ονομουμένην] καὶ δημοκρατουμένην· περὶ ὧν [κ]αὶ ἔλ[αβεν
δόγ|μα φιλάνθρωπο]ν[2] καὶ ἐπιστολὰς πρὸς τοὺς βασιλεῖ[ς[19] _ 7 1 _|

---

in corruptela στολιστολογίοις apud Polybium XXI 37, 2, ubi editores sane Τολιστοβογίοις reposuerunt. Praeterea scriptores, utut reliquis in rebus variant, quartae syllabae initio constanter consonam β habent: Τολιστοβώγιοι Eratosthenes ap. Steph. Byz. s. v. Strabo IV 187. XII 547. 566. Liv. XXXVIII 15—23. Τολιστόβιοι Appian. Syr. 32. 42. Steph. Byz. s. v. *Tolostobogi* Florus I 27 [II 11], 5. [Fusius rem tractavit F. Staehelin Gesch. Kleinasiat. Galater[2] 42[3]]. Ceterum probabiliter coniecit L., Massiliensibus propterea amicitiam fuisse cum Tolistoagiis, quia gentes quaedam Gallicae cum illis sanguinis necessitudine coniunctae in ipsa urbis vicinia domicilium habuissent. 13 Participium mavult F; cf. συμφερόν]των, συμβάν]των. 14 Philippum V Macedonem (220—179). 15 Cf. 592[1].

16 T. Quinctius Flamininus cos. a. 198. 17 Si recte suppl. Dttb., alteruter articulus exciderit. Lacunam 8 + 10 litterarum indicat L.

18 Hinc tres fuisse legatos iure collegit L. 19 Praeter Eumenem potissimum Prusias I rex Bithyniae in censum venit. Staehelin l.l.[1] 34.

γνοὺς συμφερο]ύσας[2] αὐτῶι εἶναι διαπέστειλεν [_ ε ι _|_ ν ι _ ὁ δῆμ]ος, καθότι προεψηφίσ[ατο__]

592. T. Quinctius Flamininus procos., a. 195. (Gythei), deinde Venetiae in Museo Naniano. Ed. Boeckh CIG 1325 (Hicks[1] 191; Syll.[2] 275; SGDI 4565; Dessau I. Lat. sel. 8766; IG V 1, 1165). Cf. Foucart Rev. Phil. XXIII 1899, 254. 257[3]. [*Hi*]

Τίτον Τίτου Κοΐγκτιον, στραταγὸν ὕπατον[1] Ῥω|μαίων, ὁ δᾶμος ὁ Γυθεατᾶν[2] τὸν αὐτοῦ σω|τῆρα.

1 Th. Mommsen Eph. epigr. I 223 sqq. docuit hanc pleniorem et antiquiorem esse consulis significationem, expressam sine dubio ex Latino ‚*praetor maximus*'. Postea in eius locum successit brevior ὕπατος, cuius antiquissimum exemplum habes infra n. 646_{43} (a. 171), recentissima antiquioris usus 688_2 (a. 135) et apud Polybium I 52, 5. VI 14, 2. XVIII 46, 5, qui praeterea ubique iam simplici ὕπατος utitur. Ceterum cum hic titulus incideretur (cf. not. 2), pro consule erat Quinctius, non consul. Sed antiquiore tempore Graeci ipsis magistratuum vocabulis etiam de eis utuntur, qui imperium prorogatum habent. Dttb. At Romanos semper ὕπατον vertisse, a Graecis vero suum στρατηγὸν additum esse censet F. Cf. Wilhelm Jahresh. XVII 1914, 95. 2 Consul fuerat a. 198, Gytheum Quinctius cepit a. 195 (Liv. XXXIV 29, 13); σωτῆρα eum vocant Gytheatae, quia eos a Nabidis dominatione liberaverat. B.

593. Flaminini ad Chyretienses epistula, a. 196/4. Chyretiis (*Demeniko*), nunc Elassone in Museo. Edd. * (Boeckh CIG 1770, Leake Trav. North. Gr. IV tab. XXXVI 174 (Le Bas II 1303; Hicks 190; Viereck Sermo Graec. 1 I; Syll.[2] 278; Michel 44); Kern IG IX 1, 338; cf. Arbanitopullos Ἀρχ. Ἐφ. 1913, 145 c. imagine. [*Hi*]

Τίτος Κοΐνκτιος[1], στρατηγὸς ὕπατος[2] Ῥωμαίων, Χυρετιέων[3] | τοῖς ταγοῖς[4] καὶ τῆι πόλει χαίρειν· ἐπεὶ καὶ ἐν τοῖς λοιποῖς πᾶσιν |

In dextro lapidis latere decretum, in adverso manumissiones. Arb.
1 T. Quinctius Flamininus cos. a. 198. 2 Cf. 592[2]. 3 Cyretias (ut Liv.; Χυ. lapis hic (Arb.) et IG IX 2, $349a_2$ et Ptolemaeus III 12, 41), Perrhaebiae oppidum, a. 200 Aetoli Romanorum socii ceperant et diripuerant (Liv. XXXI 41, 5). Qua de causa non paucos homines ibi fuisse, qui Philippi partibus studerent, Boe. coniecit. Quorum bona post proelium ad Cynoscephalas commissum publicata videri, postea vero Quinctium, cum ab Antiocho belli periculum immineret, lenius agere coepisse. Tum hanc epistulam scriptam esse, aut a. 196 cum Athenis hiemaret, aut 194 cum Elateae totius hiemis tempus consumeret iure dicundo et eis quae Philippi eiusque praefectorum licentia in civitatibus facta essent mutandis: Liv. XXXIV 48, 2. 4 Hi et hic et alibi in titulis singularum civitatum magistratus sunt, cum Xenophon haud paucis Hellenicorum locis

φανεράν πεποήκαμεν τήν τε ἰδίαν καὶ τοῦ δήμου τοῦ Ῥωμαίων | 5 προαίρεσιν ἣν ἔχομεν εἰς ὑμᾶς ὁλοσχερῶς, βεβουλήμεθα καὶ | ἐν τοῖς ἑξῆς ἐπιδεῖξαι κατὰ πᾶν μέρος προεστηκότες | τοῦ ἐνδόξου, ἵνα μηδ' ἐν τούτοις ἔχωσιν ἡμᾶς κατα|λαλεῖν οἱ οὐκ ἀπὸ τοῦ βελτίστου εἰωθότες ἀνα|στρέφεσθαι. ὅσαι γάρ ποτε ἀπολείπονται[5] κτήσεις | ἔγγειοι καὶ 10 οἰκίαι τῶν καθηκουσῶν εἰς τὸ δημόσιον | τὸ Ῥωμαίων, πάσας δίδομεν τῆι ὑμετέραι πόλει[6], | ὅπως καὶ ἐν τούτοις μάθητε τὴν καλοκαγαθίαν ἡμῶν | παὶ ὅτι τελέως ἐν οὐθενὶ φιλαργυρῆσ[α]ι βεβουλήμεθα, | περὶ πλείστου ποιούμενοι χάριτα καὶ φιλοδοξίαν. ὅσοι μέν|τον[7] μὴ κεκο- 15 μισμένοι εἰσὶν τῶν ἐπιβαλλόντων αὐτοῖς[8], | ἐὰν ὑμᾶς διδάξωσιν καὶ φαίνωνται εὐγνώμονα λέ|γοντες, στοχαζομένων ὑμῶν ἐκ τῶν ὑπ' ἐμοῦ γεγραμ|μένων ἐγκρίσεων, κρίνω δίκαιον εἶναι ἀποκαθίστασ|θαι αὐτοῖς. | ἔρρωσθε[9].

hac voce significet communem omnium Thessalorum imperatorem. Cf. n. 55[2]. 543[1]. 5 I.e. quae nondum alienata sunt aut donatione aut venditione, sed adhuc publica populi Romani manent. B. Conferas illa ἀπόλοιπα Ῥωμαίων Messeniaca, IG V 1, 1434, Wilhelm Jahresh. XVII 1914, 116/8, quibus non tam summae a publicanis Romanis debitae, quam ipsa fundorum pretia minis indicata esse videntur; ex his fundis unus publicus dicitur: Δέκμος Ἰούλιος δαμοσίαι Φαγεινίοις (XXIX minae). 6 Civitati donantur, non pristinis dominis redduntur. B. 7 Cf. 543[30]. 8 Si cui civi, qui ipse criminis expers erat, iuris aliquid erat in bonis publicatis (veluti ex hypotheca, aut quia errore bona eius tamquam si alius essent publicata erant), is ne suo iure privaretur cautum erat, atque nonnulla eiusmodi bona causa probata iam reddita erant a Romanis. Quod idem civitas Chyretiensium in eis quae adhuc restant facere iubetur. B.
9 Bis incisum erat; prius fere erasum. Arb.

594. Mycenaeorum pagus Protimum Gortynium laudat, c.a. 195. Mycenis. Ed. Tsuntas Ἐφ. ἀρχ. 1887, 155 (SGDI 3315; Michel 173; Syll.[2] 271); IG IV 497 (Herzog Klio II 1902, 330). Cf. E. Meyer Philol. XLVIII 187 (Forsch. a. Gesch. I 104) et Swoboda ibid. 762; Kolbe IG V 1 p. XII$_{25}$. [*Hi*]

Προτίμου Γορτυνίου. | θεοῖς, ἀγαθᾶι τύχαι. ἁλιαίαι[1] ἔδοξε | τελείαι τῶν Μυκανέων[2], Πανάμου | ὑστεραίαι πρατομηνίας· ἀρήτευε[3] |

1 Eadem comitiorum significatio in decreto aut universi Argivorum populi aut alicuius ex eus pagis invenitur IG IV 479, cf. in titulo Argivo ibid. 557 [ἁλιαίαι ἔ]δοξε τελεί(ᾳ). Adiectivum frequentem contionem significare videtur, substantivo cum Atheniensium heliaea nescio quid intercedere necessitudinis probabiliter coniecit E. Meyer. De civium numero, quo minorem contionis esse leges non sinebant, cf. Brandis Realenc.[2] V 2169/70. 2 Eandem ethnici formam habes n. 31$_{19}$. Mycenas a. 460

5 δαμιοργῶν Δελφίων Τ[ι]μοκρίτου Δαϊ|φοντέυς[4]· ἐπειδὴ ἀπ[αχ]θέντων
ἐφ[ή]|βων[5] τῶν Μυκανέων ὑπὸ Νάβιος ἐς Λ[α]|κεδαίμονα[6] ἐπολυώρηε[7]
10 Πρότιμος | Τιμάρχου Γορτύνιος καὶ τὰν ἅπαν|σαν[8] σπουδὰν ἔθετο ὡς
διασωθεῖεν | τοὶ ἀπαχθέντες, δεδόχθαι τοῖς κωμέ|ταις[9], ἐς προεδρίαν
καλῖσθαι τοῖς Διονυσί|οις καθάπερ καὶ τὸν[ς] ἄλλο[νς ε]ὐε[ργέ]|τανς[8]
15 Πρότιμον [καὶ αὐτὸν καὶ τὸνς ἐκ|γόν]ονς, καὶ τὰ [ἄλλα__]

dirutas esse constat; postea restitutae sunt, neque vero oppidum sui iuris fuerunt, sed pagus (v. 11 τοῖς κωμέταις) civitatis Argivorum. In altero decreto ibidem invento IG IV 498 legitur τᾶι κώμαι τ[ῶν Μυκανέων]. 3 Cf. ad n. 261[5]. 4 Eadem tribus etiam Thuriae in Messenia fuit (IG V 1, 1386). Argivorum praeter tres tribus Doricas Ὑλλέων, Δυμάνων, Παμφύλων noveramus Ὑρναθίων tribum (IG IV 488. 506 etc.) denominatam ab Hyrnetho Temeni filia. Huius vero maritus fuit Daiphontes; cf. Nicolaus Damasc. FHG III 376, 38: θυγάτηρ δὲ (ἦν Τημένῳ) τοὔνομα Ὑρνηθώ, ἥντινα ἔδωκε γυναῖκα Δηϊφόντῃ τῷ Ἀντιμάχου τοῦ Θρασυάνορος τοῦ Κτησίππου τοῦ Ἡρακλέους. Post Temenum filiam et generum una regnasse narrat idem. 5 ΞΙ.[3]ΩΝ Fr. 6 Nabis Lacedaemoniorum rex (cf. n. 584[2]) Argis, cuius civitatis tum pagus erant Mycenae (not. 2), a Philocle regio praefecto, non invito ipso Philippo, sibi traditis potitus est a. 197 (Livius XXXII 38), a. 195 demum a Romanis coactus inde cessit (Liv. XXXIV 33, 3). Per quod biennium Argivos superbissime et crudelissime ab eo habitos esse constat (Polyb. XVIII 17. Liv. XXXII 40, 10. 11). Tunc Mycenaeos Lacedaemona abductos esse manifestum est. Ts. 7 Cf. νικάας Syll.[2] 682$_7$. Haec sigma inter duas vocales primum in spiritum asperum convertendi, deinde plane delendi consuetudo Laconum et Argivorum et Eleorum dialecto communis est (cf. G. Meyer Gr. Gramm.[3] § 223). 8 De consonis νσ ab Argivis conservatis cf. ibid. § 273. 9 Quamquam v. 11 margo integer non est, κωμέτας bene restituit Dttb., collatis vocibus φυλέτας (et κτοινέτας), quae ad φυλὰ (et κτοίνα) redeunt similiter atque illa ad κώμα. Sane proprie vocalis correpta eorum est quae a secundae declinationis stirpibus descendunt, ut οἰκέτης, γαμέτης, δαμέτας (n. 491, 9); sed sic haud raro ex alio nominum genere ad aliud manavit derivationis ratio.

595. Eumenis regis donaria, a. 195. Pergami. Bases duae; prior e tribus lapidibus composita. Edd. Fraenkel I. Perg. 60. 61 (Syll.[2] 272. 273). Cf. Wilhelm Goett. GA 1903, 794; Kolbe IG V 1 p. XII$_{36.47}$. [*Hi*]

A [βασιλεὺς Εὐμένης ἀπὸ] τῶ[ν γενομένων ἐκ τ]ῆς στρατείας λαφύρων, |
[ἣν ἐστρατεύσατο μετὰ Ῥωμαί]ων κ[αὶ τῶ]ν ἄ[λλων] σ[υ]μμάχ[ω]ν ἐπὶ
Νάβιν τὸν Λάκωνα[1], | [τὸν καταστρεψάμενον Ἀργε]ίου[ς[2] καὶ] Με[σ]-
σ[η]νίους[3], ἀ[π]αρχὴν Ἀθηνᾶι Νικηφόρωι.

1 Cf. n. 584[2]. A. 195 Eumenes Romanos in bello quod contra Nabin gerebant adiuvit. Liv. XXXIV 29, 2: *certior deinde factus* (L. Quinctius)

B [βασιλέα Εὐ]μένη ἀρετῆς ἕνε[κεν | οἱ μετ' αὐ]τοῦ πλεύσαντε[ς | εἰς τὴν
5 Ἑ]λλάδα στρατιῶτ[αι | καὶ ναῦται][4] ἐπὶ τὸν πρὸς Νάβιν | [τὸν Λά-
κω]να[5] πόλεμον.

Gytheum oppidum omnium maritimarum rerum Lacedaemoniis receptaculum esse nec procul a mari castra Romana abesse, omnibus id copiis adgredi constituit. erat eo tempore valida urbs et multitudine civium incolarumque et omni bellico adparatu instructa. in tempore Quinctio rem haud facilem adgredienti rex Eumenes et classis Rhodiorum supervenerunt. Cf. etiam XXXIV 30, 7. 35, 2. 40, 7. F. 2 A. 197 Nabis Argos in dicionem redegerat (Livius XXXII 38, 4 sqq. Polyb. XVIII 17, 1, n. 594[6]). F. 3 Iam a. 202 Lacedaemoniorum tyrannus Messenen ceperat, sed statim a Philopoemene et Megalopolitanis oppidum rursus dimittere coactus erat (Paus. IV 29, 10. VIII 50, 5. Plut. Philop. 12. Polyb. XVI 13, 3. 16. 17). Quam rem adversarios a. 195 nondum oblitos fuisse probant quae T. Quinctium dicentem facit Liv. XXXIV 32, 16: *nam et Messenen, uno atque eodem iure foederis et Lacedaemonem in amicitiam nostram acceptam, socius ipse sociam nobis urbem vi atque armis cepisti.* 4 Wilhelmi supplementum e Plutarchi Dione 48 petitum exempli gratia recepimus. 5 Cf. n. 584 cum notis.

596. Iliensium foederis decretum, paullo post a. 200? Parii (Deïrmendjik). Ed. ex Legrandii exemplari Bull. Hell. XVII 1893, 550, 48; Holleaux Rev. ét. gr. IX 1896, 359 (Syll.[2] 503). Cf. Wilhelm AEMOest. XX 1897, 70. [*Hi*]

[δόγμα τὸ γενόμενον ὑπὸ][1] τῶν συνέδρ[ων][2] ἐν τῆι τῶν Παναθη-
ν]αίω[ν][3] πανηγύ[ρει.]
5 [ἀγαθῆι τύχηι· γνώμη τ]ῶν συνέδρων[4]· ἐπ[ειδὴ ὁ δεῖνα__]ζου τοῦ
Ζωπύρου[5] | [Παριανός[6], κατασταθ]εὶς ὑπὸ τοῦ δήμο[υ τοῦ Παριανῶν]

Litterae saeculo III non multo recentiores Holl. Num vs. 1—3 alii recte distincti sint, dubito, quamquam integrum dicit dextrum marginem Legrand. 1 Suppl. Dttb., cum v. 1. 2 argumenti indicem praemissum esse appareat. 2 Synedri sunt civitatum foederatarum, quibus Minervae Iliadis sacra curae erant. Parianos ei consilio interfuisse hic videmus, de Lampsacenis et Gargarensibus idem discimus ex n. $330_{2.\,59}$, de Iliensibus ex n. 355_{18}. Quamquam de his quidem, quorum in oppido delubrum situm erat et panegyris habebatur, vix opus erat testimonio. Horum populorum συνέδριον et σύνεδροι cum in titulo 330 identidem commemorantur, tum in aliis; cf. CIG 3601. 3604. Holl. 3 Suppl. Holl. De Panathenaeis cf. not. 6. 4 ΟΝΣΥΝΕΔΡΟΝ Legr.; corr. et suppl. Holl. 5 Exempli gratia [Ζώπυρος τοῦ Μεγαβύ]ζου τοῦ Ζωπύρου. Quodsi Zopyrus Persa, Megabyzi f., Zopyri qui Darei amicus fuerat nepos Herodoti tempore, i.e. ante a. 428, Athenas transfuga venit (Hdt. III 153. 160; Ctes. Exc. Pers. 43; E. Meyer Gesch. IV § 433), ubi Herodoto avi res enarravisse vide-

ἀγορανόμος[7] εἰς τὰ | [νέα Παναθήν]αια[8] ἐπὶ ἀγωνοθετῶ[ν τῶν περὶ
10 ....]δωρον[9] Λυκόφρο[νος, φιλοτίμως] καὶ δικαίως ἠγορ[ανόμησε
μετὰ τῶν συ]ναρχόντων[10] τῆ[ς τε τῶν σίτων παρ]ασκευῆς ἐφρόν-
τισ[εν, ὅπως ὡς εὐτελέσ]τατα ὠνῶνται οἱ ἐν[δημοῦντες, καὶ] περὶ
15 τῶν ἄλλων ὠνίω[ν τὴν πᾶσαν ἐπι]μέλειαν ἐποιήσατ[ο, | καὶ παρέσχεν
ἰατ]ρὸν τὸν θεραπεύσοντ[α τοὺς ἀσθε]νοῦντας ἐν τῇ[11] παν[ηγύ]ρει·
ἐπεὶ οὖν κα]θ[ῆ]κόν ἐστιν τὸ ψ[ηφίσ]μασι μνημονεύεσ]θαι τῶν καλῶν
20 καὶ ἀ[γαθῶν ἀνδρῶν, δ]εδόχθαι τοῖς συνέδροι[ς, ἐπαινέσαι τὸν] δῆμον
τὸν Παριανῶ[ν--]

tur, certe fingi posset, posteros eius Parii per aliquot saecula degisse. Hi.

6 De Pario Strab. XIII 588; decretum urbis I. Priene 63. 7 Apparet eligi quidem agoranomum ab una civitate, eius officia vero ad commune populorum eiusque ferias Panathenaicas spectare (cf. n. 10). 8 ΚΑΙΑ Legr.; corr. et suppl. Holl. Panathenaeorum et n. 355_{18} mentio fit, et in nonnullis aliis titulis, in quibus distinguuntur τὰ μικρὰ Παναθήναια (CIG 3601_{11}) et τὰ νέα (CIG 3598_{8}) vel [τὰ μεγάλ]α καὶ νέα Παναθήναια (CIG $3620_{2.3}$ ex certissima Holleauxii restitutione). De Panathenaeis extra Athenas celebratis v. Nilsson Gr. Feste 92/3; adde Rhodum et Lindum IG XII 1 p. 236. 9 Suppl. Wilhelm. 10 Collegium fuit agoranomorum, quos singulos singulae civitates eligebant. Sine dubio omnibus eodem exemplo a synedris laudes decretae sunt et in uniuscuiusque patria publice lapidi incisae, sed forte fortuna unum Parianum exemplar aetatem tulit. 11 ΤΗΓ Legr.; nolumus ι addere.

△597. Opuntii et Locrenses statuas dedicant Pythionicae (*A*) Delphis, praetoris Aetolorum (*B*) Thermi; ante a. 197. [*Pw*]

A. Pythionices Aristocrates. In basi calcaria nigra, in gymnasio Delphico. Ed. Homolle Bull. Hell. XXIV 1900, 81. Cf. Pomtow Delphica II 95 (Berl. ph. W. 1909, 798); A. Reinach Bull. Hell. XXXIV 1910, 328.

[ἁ πόλις τῶν] Ὀπουντίων καὶ Λο[κροὶ[1] οἱ | μεθ' Ὀπουντ]ίων Ἀριστο-

A. Supplevi; ([νικήσαντ]α et vs. 5 suppl. Hom.). — 1 De Locrensibus Epicnemidiis bipartitis egerunt R. Weil Arch. Z. XXXI 1873, 140; Dittenb. IG IX 1, 270; Pomtow Jahrbb. Phil. 1897, 798: *‚der nördliche Teil um Thronion und mit ihm die amphiktyonische Stimme der Ostlokrer .. war aitolisch, während der Teil um Opus als Bundesgenosse auf Philipps Seite trat'*. Quod factum esse initio belli socialis ibid. exposui, nam a. 219/8 (Polyb. IV 67, 7; XI 5, 4; Swoboda Staatsalt. 341[1]) necnon a. 208 (Liv. XXVIII 7, 4) Opus Macedonum est. Sed cum Flamininus a. 196 Locrenses omnes Aetolis attribuerit (Niese II 652) quorum in dicione usque ad a. 167 manserunt — e.g. a. 191 Epicnemidii duo in manumissionibus W-F 320/1 praetorem Aetolicum praescribunt —, titulos *A* et *B* intra annorum 206—196 terminos contineri apparet. Accuratius eos referam ad annos 205—200,

κράτην Ἀ[_ c. 7 i _] | νικάσαντ]α Πύθια παῖδας πυγμ[ὰν Ἀπόλλωνι | ἀνέθηκαν] |.
5 [Μενεκράτ]ης καὶ Σώπατρος[2] Θ[ηβαῖοι ἐποίησαν].

B. Lycopus II praetor Aetolorum, c.a. 205/1. Magna basis calcaria Thermi. Edd. Woodhouse Journ. Hell. St. XIII 1893, 352, n. 29 et Aetolia 286 (IG IX 1, 415) et Soteriades Ἐφημ. ἀρχ. 1905, 81, n. 5.

ἁ πόλις τῶν Ὀπουντίων καὶ οἱ Λοκροὶ[1] | οἱ μεθ' Ὀπουντίων τὸν στραταγὸν | τῶν Αἰτωλῶν Λύκωπον[3] Πολεμάρ|χου Καλυδώνιον ἀρετᾶς
5 ἕνεκεν | καὶ εὐνοίας τᾶς εἰς αὐτοὺς τοῖς | θεοῖς ἀνέθηκαν.

---

quia utriusque statuae dedicatio melius ad tempus pacis quam belli spectat et brevi ante a. 196 rursus Philippus in Opuntiis praesidia habuit; cf. Liv. XXXII 32, 4; 36, 9, et de factione Opuntiorum Aetolis favente ibid. 32, 1. Formula Ὀπούντιοι καὶ Λοκροὶ οἱ μετὰ Ὀπουντίων redit in decretis eiusdem temporis IG IX 1, 269—276 de quibus disserui Jahrbb. 1897, 799. 2 Statuarios hos fere ignotos patrem et filium fuisse suspicatus sum Klio XV 53. Quorum signaturae exstant hae: 1) In basi antiquiore cui centum post annos statua M. Minucii Rufi n. 710 imposita est; consentit ad verbum cum sign. supra posita. — 2) supra in tit. *A*, suppleta ex illa. — 3) in basi Aetoli, Critolai filii: [Σώπατ]ρος Μενεκρά[τους Θηβαῖος ἐποίησεν]; Delphica II 96, n. 4; cf. n. 610[15]. — 4) in basi permagna ante porticum Atheniensium effossa: [Σώπατρος Μενεκρά]τους Θηβαῖος ἐποίη[σε], ibid. n. 3. — 5) Scarpheae: [Μενεκράτης Σωπ]άτρου | [Θηβαῖος ἐποί]ησε, ubi etiam de [Σώπατρος Σωπ]άτρου cogitare possis, IG IX 1, 317 (supplevi Klio XV 53). — 6) Delphis: Σώπατρος Θ[ηβαῖος ἐποίησε] Klio XV 53, n. 74, quamvis hic etiam Σώπατρος Θ[ευδώρου Δημητριεὺς ἐποίησε] in censum veniat, sculptor illis aetate suppar, cf. n. 602_4 cum not. — 7) inter maiores fuerit Menecrates qui med. saec. IV Victoriam Messeniorum instauraverat, cf. n. 81[4]. — 8) Ad eandem familiam rettuli signaturam arae Pergamenae I. Perg. 70[b]: [Μενεκρ]άτης [Με]νεκράτο[υς Θηβαῖος ἐποίησε], cf. Delphica II 97 (Berl. ph. W. 1909, 800). Contra Salis Pergam. Altar 10/5 praetulit: [Μενεκρ]άτης Μενεκράτο[υς Ῥόδιος], quod supplementum artificum Rhodiorum titulis certe non confirmari Hi. testatur. — Artificis nepos fortasse intellegendus χορευτὴς κωμωιδοῦ· Μενεκράτης Σωπάτρου Θηβαῖος n. 690_{22} (ante a. 130).

B. — 3 Nomen Λύκωπος — cf. similia Λυκώπης Spartanus Herod. III 55; Λυκῶπις Amazon CIG 7576, 7760; urbs Aetolica Λυπώπη ap. Theocr. 7, 72 cum schol. — in Aetolia haud rarum: c.a. 258/4 hieromnemo Aetolus n. $444 A_2$; c.a. 249 dux ex Aetolia a Cyrenaeis arcessitus μοναρχίαν petivit, Polyaen. VIII 70, Niese II 143; quater praetor Aetolorum usque ad a. 227, cf. n. 507[8]; fortasse praeses synedrii c.a. 213 in tit. $546 B^{33}$, ubi Δόσωπος Ἀπολλωνιεύς in lapide; c.a. 205/1 praetor supra recensitus, Calydone natus; a. 189 inter legatos Aetolicos Romam missos ab Epirotis captus, Polyb. XXI 25, 11 [ubi non sufficit, pro Κάλλιππον τὸν Ἀμβρακιώτην καὶ Λύκωπον cum Nieseo II 764[2] Χάλεπον corrigere, — hic enim Naupactius est, praetor a. 199—,

sed contra Hultschii sententiam duo nomina ex codd. sic sunt emendanda: Χάλεπον, ἔτι δ' Ἄλυπον Ἀμβρακιώτην (cod. U χαλεπὸν· ἔστι δ' ἄλιπον, O-Ἄλυπον); cf. Εὔβιος Ἀλόπου Λοκρός a. 273, An. Delph. 57. Itaque cognomines minime duo distinguendi: prior Lycopus I, c.a. 258—228, hieromnemo, dux (?), quater praetor; recentior Lycopus II Calydonius, c.a. 205/189, praetor in tit. *B*, legatus a. 189. Qui utrum propinqui fuerint (avus et nepos) necne, non liquet. — Ceterum quae protulit Rein. de tit. *A* usque ad finem saec. II detrudendo, ex nott. 1—3 affatim redargui vix moneam.

Satyri Samii statuae, c. 200/194. Tit. 648 huc transponendus.

598. Sosicles, hieromnemo Magnetum Maeandri, ab Aetolis (*A*, *D*, *E*), Amphictyonibus (*B*), Delphis (*C*) honoratur, a. 194 (Pythiis). Muri lapis repertus Magnesiae ad Maeandrum, nunc Berolini. Titulum *B* (ex Kernii apographo) ed. et suppl. Pomtow Jahrbb. Phil. 1894, 657; titt. *B*—*E* ed. Kern I. Magn. 91 (Syll.² 927). Cf. v. Hiller Ath. Mitt. XIX 1894, 13. [*Pw*]

Decretum *A* et initium *B* perscripta erant in lapide superiore amisso.

A (παρὰ τῶν συνέδρων τῶν Αἰτωλῶν).

Hoc decretum in honorem Sosiclis, auctumno a. 194 factum, interiit[1].

B (παρὰ τοῦ κοινοῦ τῶν Ἀμφικτιόνων).

(ἄρχοντος ἐν Δελφοῖς Πειθαγόρα[2], ἱερομναμονούντων· Αἰτωλῶν (11) ..· Δελφῶν τοῦ δεῖνος, τοῦ δεῖνος· Χίων τοῦ δεῖνος· Μαγνήτων Σωσικλέος· γραμματεύοντος τοῦ δεῖνος ethnicum, Πυθίοις, ἔδοξε τοῖς
1 ἱερομναμόνοις) [τῶν Ἀμφικτιόνων· ἐπειδὴ Σωσικλῆς[3] Διοκλέος Μά-

Quinque tituli distinguendi, quorum primus *A* amissus; quattuor (*A*—*C*, *E*) spectantes ad eandem causam Sosiclis Magnetis hieromnemonis iisdem fere diebus una erant concepti, sc. Pythiis a. 194 (m. Quinctili) vel brevi post, cf. not. 1. Quintus (*D*) mero errore quadratarii Magnetis ante *E* incisus pauloque postea, sc. in fine m. Septembris ponendus (not. 11) continet proxenias fratrum Sosiclis et Aristodami, qui iam pridem et in Graecia et Magnesiae de Aetolis bene meriti erant (nott. 3 et 15).

A. — 1 De argumento tituli deperditi cf. E_7 ὅθεν καὶ οἱ σύνεδροι ἐτίμασαν αὐτὸν καὶ οἱ Ἀμφικτίονες. Cum ibid. v. 5 Pythia commemorentur, sequitur decretum synedrorum factum esse inter medium m. Quinctilem (Bucatium) et medium Septembrem (Boathoum) a. 194; praetor enim Dicaearchus (E_2) aequinoctio autumnali magistratu se abdicavit, cf. not. 17. Aliud decretum synedrorum erat n. 479.

B. Argumentum demonstrat decretum Amphictyonum esse, cf. E_7 et not. 1. — Vs. 1—6 supplevi ex tit. *E*. | 5 ἐπετέλεσε (pro διετέλεσε) Hi., qui confert I. Magn. 86_{15} τήν τε θυσίαν ἐπιτελέσωσιν. | 10 init. suppl. Dttb. (pro [εὐεργέτα]ς). — 2 Nomen suppeditavit titulus W-F 410: στραταγέοντος Δικαιάρχου (v. infra E_2), μηνὸς Πανάμου, ἐν Δελφοῖς δὲ ἄρχοντος Πειθαγόρα, μηνὸς Βουκατίου, Πυθίοις. Reliqua supplementa praescriptorum deprompsi ex decreto n. 603, quod anno insequenti (193) factum est. 3 Idem Sosicles

γνης ἀπὸ Μαιάν|δρου ἐξαποσταλεὶς ὑ]πὸ τᾶς πόλιος τᾶς Μαγ[νήτων ἱερομνάμων[4] τὰν | ἐνδαμίαν ἐποιήσατο] καλῶς καὶ ἐνδόξως, καὶ τὰ [κατὰ τὰς θυσίας συν|ετέλεσεν ἀξίως τᾶς] τε τῶν Μαγνήτων πόλιος
5 κ[αὶ τοῦ κοινοῦ τῶν | Ἀμφικτιόνων, καὶ τ]ὰ κατὰ τὸν ἀγῶνα τῶν Πυθίων[2] [εὖ ἐπετέλεσε, καὶ | τῶν ἀγωνοθετᾶν] καὶ τῶν συνιερ[ομν]αμόνων καλῶ[ς ἐπεμελήθη, ἐπαι|νέσαι Σωσικλῆ Διο]κλέος Μάγνητ[α καὶ] στεφανῶσα[ι αὐτὸν χρυσῶι | στεφάνωι ἀρετᾶς] ἕνεκεν καὶ εὐ[νοίας, ἃς] ἔχων διατελε[ῖ ποτὶ τοὺς | Ἀμφικτίονας. ἀνα]γορεῦσαι δὲ τὸν [στέ-
10 φανο]ν Σωτηρίοις, κ[αθότι καὶ τοὺς | ἄλλους στεφάνου]ς, ἐν τῶι ἀγῶνι τῶι [γυμν]ικῶι[4a] καθ' ἕκασ[τον ἐνιαυ|τόν[5]· τὰν δὲ ἐπιμέ]λειαν τῆς ἀναγγελίας ποιεῖσθαι ἐμ Μ[αγνησίαι τὸν | ἀγωνοθέτην τῶ]ν Λευκοφρυηνῶν[6]. ὅπως δὲ καὶ ἐν τὸν ἅ[παντα χρό|νον διαμένηι[6a] τ]ὰ δεδογμένα, ἀναγράψαι τόδε τὸ δόγμ[α ἐν στάλας δύ|ο καὶ στᾶσαι τὰ]ν μὲν ἐν Δελ-
15 φοῖς ἐν τῶι ἱερῶι, τὰν δὲ ἐ[μ Μαγνησίαι ἐν | θεάτρωι[7]· τὸ δὲ ἀ]νάλωμα τὸ ἐν τὰς στάλας δόμεν τὸ[ν γραμματῆ][8].

C παρὰ Δελφῶν.

[οἱ ἄρχοντες Δ]ελφῶν καὶ ἁ πόλις Μαγνήτων τᾶι [βουλᾶι καὶ τῶι δάμωι | χαίρειν· γ]ινώσκετε Σωσικλῆ τὸν παρ' ὑμῶν [ἀποσταλέντα

---

uno vel duobus lustris antequam hieromnemo fuit cum fratre Aristodamo (v. D_4) legatus profectus erat ad Ithacenses n. $558_{5.24}$, Epidamnios n. $560_{6.7.34}$, Corcyraeos I. Magn. $44_{9.37}$, Cephallenas ibid. $35_{4.5.27}$, Apolloniatas ibid. $45_{5.18.40}$. Aristodamus etiam architheorus Acarnanas ibid. $31_{8.42}$ et Epirotas ibid. $32_{3.40}$ adiit. De his legationibus fusius egit Kern Herm. XXXVI 1901, 500. Quibus addo, nomina Sosiclis et Aristodami restituenda esse in decreto [Calydoniorum] ibid. n. 28; nam totam Aetoliam urbesque ibi subscriptas manifesto iidem legati visitaverunt; v. supra appendicem ad n. 557^{21}.

4 De suffragio Amphictyonico ad Magnetas translato cf. n. 554 not. **4a** In lapide esse fertur ...ΜΙΚΩΙ, unde [μουσ]ικῶι suppleveram l.l. 660 not. 107; sed cum in reliquis titt. Delphicis semper [γυμν]ικῶι legatur, hoc supra restitui; cf. n. 538_{23}; 431_{14} (suppletum); 613 A_{46} (Pythiis); 579 B_{11} (suppl.). **5** Cf. quae exposui l.l. 659: non solum καθ' ἑκάσ[την πενταετηρίδα] certissime nimis longum esse, sed etiam [-τριετηρίδα] duabus minime litteris spatium excedere. Itaque καθ' ἕκασ[τον ἐνιαυτόν] et Soteria annua hoc titulo comprobari videri. De his cf. n. 402^{10}; 424 finem not. init. **6** Cf. n. 561_{26}; Syll.^{2} 553_{39}. **6a** ἅ[παντα χρόνον διαμένηι] retinui pro Kernii ἁ[ῖδιον χρ. φανερὰ ἦν]; nam illud tum Delphis erat usitatum, cf. n. 565_{13} et Goett. GA 1913, 176_{13}. **7** In theatro hic lapis est repertus. K. **8** Supplevi pro τ[ὸν ταμίαν] vel τ[οὺς ταμίας]; cf. n. 506_{22} τὸ δὲ ἀνάλωμα δόμεν τὸν γραμματῆ et Goett. GA 1913, 176_{15}: [δόμεν] δὲ τὸ ἀνάλωμα ἐν ταῦτα τὸ[ν γραμματέα τῶν ἱερομ]νάμονων.

5 ἱερο|μνάμονα τάν] τε θυσίαν τεθυκότα πλήρη, πρόβατα τ- 20 ι -|- 12 ι -
καὶ τρία, καταξίως τοῦ τε θεοῦ καὶ ὑμῶ[ν, καὶ τὰν ἐνδαμίαν | ποιη-
σάμεν]ον μετὰ πάσας εὐσεβείας καὶ τὰν ἀναστ[ροφὰν τὰν παρ' | ἁμῖν 9
ὡς ἁρμ]όζον ἦν τοῖς ἐπὶ τὰ τοιαῦτα ἐξαποστελλο[μένοις, καὶ ἁμὲς
ἐ|χρίναμες] ὑμῖν γράψαι περὶ αὐτοῦ. [ἔρρωσθε].

D [π]αρὰ τοῦ κοινοῦ τῶν Αἰ[τωλῶν].

[στρατ]αγέοντος Θόα Τριχονίου τὸ δεύτερον 10, Θερμικ[οῖς 11, ἱππαρ-
χέ|οντος] Νικάνδρου Τριχονίου 12, γραμματευόντων τοῖς [συνέδροις .. |
... Ὑ]παταίου, Μικκυλίωνος Φυσκέος 13 ἐπεὶ Σωσικλῆ[ς καὶ Ἀριστόδα|-
5 μος οἱ] Διοκλείους 3 Μάγνητες ἀπὸ Μαιάνδρου, τὰν πᾶσα[ν σπουδὰν
καὶ ἐκ|τένει]αν παρεχόμενοι διὰ τέλεος τὸ κοινᾶι τε τῶι ἔθνει τῶ[ν
Αἰτωλῶν καὶ | κατ' ἰ]δίαν τοῖς ἀφικνειμένοις 14 ἐν τὰν πόλιν αὐτῶν
φανε[ρὰν ἐποιοῦντο | τὰν ἰ]δίαν προαίρεσιν, καθὼς ἀπεμαρτυρεῖτο
αὐτοῖς 15· δε[δόχθαι Αἰ|τωλ]οῖς, ἐπαινέσαι Σωσικλέα καὶ Ἀριστόδαμον
10 Μάγ[νητας ἐπὶ τᾶι | αἱρ]έσει ἂν ἔχοντι ποτὶ τὸ κ[οι]νὸν τῶν Αἰτωλῶν,
καὶ δε[δόσθαι αὐτοῖς | παρὰ] τοῦ ἔθνεος προξενίαν καὶ πολιτείαν κατὰ
τὸν νό[μον. ἔγγυος | ....]τας Δράκωνος Πολιεύς 16.

C. Nomen archontis eponymi omittitur, haud dubie quia in tit. *B* perscriptum fuerat. — 9 τὰν παρ' ἁμῖν suppl. Dttb. pro Kernii [πεποιηκότα].

D. — 10 Thoas fratrem Dicaearchum (*E*₂) in praetura excepit aequinoctio autumni 194. Itaque hic titulus novissimus omnium est et post tit. *E* transponendus, cf. not. init. 11 Thermica statim post aequinoctium autumni habita, cf. n. 563³. 12 Idem qui praetor anni 190 Νίκανδρος Βίττου Τριχονεύς. 13 Huius Miccylionis ager et domus a. 191/0 a M'. Acilio Delphis redduntur n. 610₅.₅₆. 14 De hoc Boeotismo cf. Syll.² 589₇. 15 Fratres videntur in absentia ab Aetolis honorati esse; certè Sosicles diu iam non hieromnemo nominatur. 16 ,Cf. Thucyd. III 101, 2 καὶ Ὑαῖοι (populus Locrorum Ozolarum) οὐκ ἔδοσαν ὁμήρους πρὶν αὐτῶν εἷλον κώμην Πόλιν ὄνομα ἔχουσαν. Ad hanc referri ethnicon Πολιεύς certum est, quia Locri occidentales tum temporis Aetoli erant (idem ‚ethnicum' ap. Steph. Byz. s. v. Πόλις immo ad πόλις spectare Διὸς Πολιέως mentio demonstrat). Ceterum Hyaeos Bursian Geogr. I 152⁴ gentem fuisse opinatur, Stephani glossam Ὑαία· πόλις Λοκρῶν τῶν Ὀζολῶν· τὸ ἐθνικὸν Ὑαῖος Θουκυδίδης τρίτῃ ficticiam existimans. Quae opinio refellitur nomine hieromnemonis Aetoli n. 553₇ [..ω]νος Ὑαίου. Nam commune Aetolorum, quod ipsum gentis vim habet, ex singulis civitatibus, non gentibus constat (Herm. XXXII 169 sqq.). Itaque inter Hyaeos et Polienses eadem intercessit ratio quae inter Megarenses et Aegosthenitanos (n. 331⁷). Thucydidis aetate Polis nihil erat nisi pagus oppidi Hyaeae, sed saec. III et II utrique suam separatim rem publicam habebant.' Cf. Πολιεῖς decreto Calydonio subscripti in appendice ad n. 557²¹, sc. *A*₅.

E παρὰ τοῦ στρατηγοῦ τῶν Αἰτωλῶν.

[Δικα]ίαρχος[17] Μαγν[ή]των τᾶι βουλᾶι καὶ τῶι δάμωι χαίρειν· [Σωσικλῆς[18] ὁ | ἀπο]σταλεὶς παρ' ὑμῶν ἱερομνάμων τᾶι τε ἐνδαμίαι κε-[χρημένος | ἦν κα]λῶς καὶ εὐσχημόνως, καὶ τὰ κατὰ τὰς θυσίας συν-
5 [ετέλεσεν | τοῖς θε]οῖς ὡς ποθῆκον ἦν, τά τε κατὰ τὸν ἀγῶνα τῶν Πυθίων [εὖ ἐπε|τέλεσε]ν, καὶ τῶν ἀγωνοθετᾶν καὶ τῶν συνιερομναμόνων κ[αλῶς ἐπε|μελήθη], ὅθεν καὶ οἱ σύνεδροι ἐτίμασαν αὐτὸν καὶ οἱ Ἀμφικτ[ίονες· καὶ ἁ|μὲς δὲ κρ[]νομες ὑμῖν γράψαι περὶ αὐτοῦ. εὖ οὖν ποιήσετε [τ]ὸν [τ' ἔπαινον | Σωσικλείου]ς καὶ τὰς δεδομένας αὐτῶι τιμὰς
10 εὐνόως ἀποδεξά[μενοι. ἔρρω|σθε].

E. — 17 Praetor ab aequinoctio auct. 195 ad 194, frater Thoantis praetoris (D_2); cf. Gillischewski d. Aetol. praetoribus 42 et 44.

18 K. praetulit aliam verborum constructionem: [ἐπεὶ ὁ ἐξαπο]σταλεὶς .. et virgulam ante καὶ ἁμές vs. 7 fin.

△599. Rhodiorum de Prienensibus et Samiis arbitrium, c.a. 196/2. Olim Prienae in anta templi Minervae, per duas columnas tredecim lapidibus inscriptum; nunc maior pars in Museo Britannico servatur. Post alios edd. Hicks I. Brit. Mus. CCCCIII (v. Gelder SGDI 3758, cf. Gesch. Rhod. 132); I. Priene 37. Cf. Lenschau Leipz. Stud. XII 1890, 121 al.; Preuner Herm. XXIX 1894, 530 et Delph. Weihgesch. 69; Mezger Inscr. Miles. 1913, 41. 49. 50 (cf. lemma n. 588); Raeder L'arbitrage 68 XXXIV; Tod Internat. Arbitr. 41 LXII. [*Hi*]

Quo tempore hoc arbitrium factum esset, diu ambigebatur. Primus Foucart (Rev. phil. 1865, 295[1], cf. Rev. phil. XX 1896, 86) Euphaniscum Rhodium eundem esse docuit atque homonymum a. 180/79 a Delphis proxenia honoratum (n. 585_{218}). Modo caveamus, ne hunc Εὐφανίσκον Καλλιξείνου καθ' ὁοθεσίαν δὲ Νικασιδάμου cum alio Rhodio, qui priore primi saeculi parte vixit, illius fere nepote (IG XII 1, 50_{26}: Εὐφανίσκος Καλλιξείνου, καθ' ὁοθεσίαν δὲ Ὀνασάνδρου ταμίας) confundamus; ad hunc et Callixinum fratrem frustulum IG XII 1, 110 κ[αὶ] Εὐφανίσκο[ς καὶ Κα]λλίξεινος β' referri potest. Cum nihilominus usque ad annum 240 rettulisset Hicks, rursus alteri saeculo, immo annis post Cn. Manlii Volsonis iniquum sane iudicium, reposuit Preuner (probavit Niese III 80[4]: 188—167), ea potissimum de causa, quod a. 135 Rhodiorum arbitrium stare senatus Romanus decrevit (n. 688). Sed inter Volsonem et hunc annum permulta mutata, bellum acerrimum contra Prienenses ab Ariarathe Cappadociae rege et Attalo altero c.a. 155 gestum est, quod senatus diremit (cf. I. Priene 39 = Or. 351, Polyb. XXXIII 6). Alio senatus consulto, quod inter annos 155 et 135 factum esse videtur (I. Priene 40), ipsorum Prienensium rogatu ea condicio restituta esse videtur, quae, secundum Hilleri quidem supplementum, πρὶν ἐληλυ]θέναι εἰς ἐκείνην τὴν χώραν Μ[άνλιον .. fuerit. Adde intimae amicitiae

I Πριηνέω[ν καὶ Σ]αμίων.|[1]
Εὐφανίσκος Καλλιξείνου, καθ' ὑοθ[ε]|σίαν δὲ Νικασιδάμου[2], Ἀγήσαν-
5 δρο[ς]|Εὐδάμου, Τιμαγόρας Πολεμακλεῦς, [Νι]κόστρατος Τεισύ[λου,
. . . α]νδρος Ἑ[κα]τωνύμου αἱρεθέν[τες ὑπὸ το]ῦ δά[μου]|τοῦ Ῥοδίω[ν
ἀποφάνασθαι[3] περὶ τᾶ[ς χώρας ὑπὲρ|ἃς ἀμ[φισβατοῦντι Σάμι]οι
ποτὶ Πριανε[ῖς κ]αὶ Πρι[ανεῖς Σαμί]οις καὶ τοῦ φρουρίου δ καλεῖ[τ]αι
10 Κ[ά]ριον, ὑπὲρ οὗ ἀμφισβατοῦντι Σάμιοι καὶ Πριανεῖς,|ἀξιωθέντος
τοῦ δάμου ὑπὸ Σαμίων καὶ Πριανέ|ων ἄνδρας ἀποδεῖξαι, οἵτινες
κρινοῦντι καὶ ὁρι|ξοῦντι καὶ ἀποφανοῦνται ἢ συλλυσοῦντι, δικαιολο|-
15 γησα[μένω]ν τῶν αἱρεθέντων ὑπὸ μὲν Σαμίων|--|--|--σω[--τοῦ|
...]θίωνος, [ὑπὸ δὲ Πριανέων] Ἀπολλοδώρου|[το]ῦ Πο[σ]ε[ιδωνίου,
φύσει δὲ Ἀρτεμ]ιδώρου[4], Καλλι[κράτευς τοῦ Ἀπολλωνίου[5], Παρρα-
σίου τοῦ Παρρασίο[υ],|Μητροδώρου τοῦ Ἀριστοδήμου[6], Ἀλκισθένευς
20 τοῦ|Ἀνότου, καὶ διακούσαντες αὐτῶν ἔν τε Ῥόδωι ἐν|τῶι ἱερῶι τοῦ
Διονύσου[7] καὶ ἐπὶ τᾶς χώρας τᾶς ἀμφισβα[τουμέ]νας, ἐφ' ἃν ἐπά-
γαγον ἁμὲ ἑκάτεροι καὶ ἐπὶ τοῦ|[φρουρί]ου δ καλεῖται Κάριον[8] καὶ
ἐν Ἐφέσωι ἐν τῶι ἱερῶι|[τᾶς Ἀρτέμι]δος, ἐπο[ιησάμεθα τὰν] κρίσιν
25 κατὰ τὰ ὑφ'|[ἁμῶν ἐφε]ορᾳμέ[να, καὶ ἐκρί]ναμεν ε[ἶμεν|τὸ
φρούριον ὁ κα]λεῖται Κάριον κα[ὶ τ]ὰμ [περὶ|αὐτὸ χώ]ραν ἐπείμειν
Πριανέων. τὰν δὲ ἀπόφα[σιν|δόν]τες ὑπὲρ τούτων καὶ ποιή-
σαντες ἀντίγραφα|[δύο], ἐδώκαμεν τὸ μὲν ἓν τοῖς πρυτάνεσι τοῖς

testimonia a Geldero (Gesch. Rhod. 132) allata, quae annis 196—192 Antiochum inter et Rhodios fuerit, velut illud regis ad Parmenionem Lampsacenum responsum: ‚παῦσαι ... τῶν πολλῶν· οὐ γὰρ ἐπὶ Ῥωμαίων, ἀλλ' ἐπὶ Ῥοδίων ὑμῖν εὐδοκῶ διακριθῆναι περὶ τῶν ἀντιλεγομένων' (Polyb. XVIII 52). Neque ulla Romani imperii vestigia in toto documento sane verboso occurrunt, quae post Manlii acta minus facile evitari potuissent. Rursus bellum Milesium tunc iam finitum fuisse videtur (pax anni 196, n. 588. Mezg.).

1 Caput scribae Prienensi deberi sermo ionicus (Πριη-) docet.

2 Cf. supra et not. 16 et n. 588[2]. De reliquis arbitris minus certas opiniones protulit Gelder. 3 Cf. n. 340_6 τοὶ αἱρεθέντες ἄνδρες συναγωνίξασθαι ταῖς δίκαις. Hinc iam aoristum restituimus. 4 Hic non addito patris qui adoptavit nomine a Phocaea urbe honoratur (I. Priene 65 cum commentario), filius Βασιλείδης Ἀπολλοδώρου τοῦ Ποσειδωνίου Πριηνεὺς ad Samothraces theorus venit eodem anno, quo quattuor Samii (IG XII 8, 165_6); idem statuam dedicavit: Βασιλείδης καὶ Καλλινίκη τὸν αὐτῶν πατέρα Ἀπολλόδωρον Ποσειδωνίου ἱερητεύοντα Βασιλεῖ καὶ Κούρησιν (I. Priene 186); duabus publice statuis honoratur (ibid. 236. 237). 5 Callicrates a Prienensibus arbiter Iasum missus est (I. Priene 54). 6 Metrodorus cum duobus aliis Bargyliam iudex ivit (ibid. 47). 7 Diod. XIX 45, 4 (a. 316) ὁ περὶ τὸ δεῖγμα καὶ Διονύσιον τόπος Rhodi urbis. 8 Cf. n. 363[4].

30 Σαμίων | Πρωτομάχωι Τρίτωνος, Σιμαλίωνι Εὐφράνορος, Θεο|μνήστωι Ἰσοκράτευς, Ἡγεπόλει Ἀντιπάππου, Λυσιμά|χωι Διονυσίου, καὶ τῶι γραμματεῖ τᾶς βουλᾶς Μενίπ|[π]ωι Κλέωνος, ὡς μὲν Ῥόδιοι ἄγοντι, ἐπὶ ἱερέως[9] Πρατο|[φάνευς[10], μηνὸς --, ὡς δὲ Σάμιοι ἐπὶ δαμιορ-γοῦ -- μηνὸς --· τὸ δὲ ἄλλο ἐδώκαμεν τοῖς Πριανέων στραταγοῖς[11]
40 --]ου τοῦ Φιλοτίμου καὶ Λυκίππωι[12] Ἀντιόχου [--|--]Ἀ]πολλοδώρωι Ποσειδωνίου[13], Σωτ[--, Φι|λ]ώτα[ι] Παμένο[υ], ὡς μὲν Ῥόδιοι ἄγοντι μηνὸς | Πανάμου ἐνάται [ἐπὶ δέκα (s. ἐπ' ἰκάδι)], ὡς δὲ Πριανεῖς [μην]ὸ[ς Θαργη]λ(ι)ῶνο[ς[14] --].

II. Sequuntur Samiorum (v. 44—63), Prienensium (63—90) ac rursus Samiorum (90—96, quibus aliquot versus addendi) et Prienensium (incipit ante v. 97, exit v. 118) orationes[15].

III. Rhodiorum sententia (a v. 118 usque ad finem)[16].

---

9 ἐπ' ἱερέως Papadopulos Kerameus Ath. Mitt. V 1880, 339. 10 De Pratophane Solis sacerdote eponymo cf. Bleckmann Klio XII 1912, 251[2]. 257, 212. Plurimae amphorae eius nomine insignitae Carthagine inventae quantum tunc Rhodiorum cum Poenis commercium fuerit demonstrant.

11 Exempli gratia supplevimus. 12 Λυσίππωι sive Λ(ε)ωίππωι Wilamowitz pro nomine parum probabili; quamquam ne haec quidem nomina adhuc Prienae innotuerunt. 13 Hic unus ex αἱρεθεῖσιν ὑπὸ Πριανέων not. 4.

14 Neque hoc supplementum, neque mensium Rhodiorum ordo satis certe stabilita sunt; cf. Bischoff Realenc.[2] s. v. Kalender. 15 Hae per se memorabiles, sed e magna parte dilaceratae sunt. Partem prioris Prienensium orationis habes n. 363[4]. 16 Incipit ita (v. 118): ἁμὲς δὲ θεωροῦντες τοὺς γράψαντας τὸμ [πόλεμον τὸμ] Μελιακὸν καὶ τὰν διαίρεσιν τᾶς χώρας τοὺς μὲν ἄλλους πάντας φαμένους ἐκ τᾶς διαιρέσιος λ[αχ]ό[ντας Σαμίους] Φύγελα, καίπερ ὄντας τέσσερας μὲν Σαμίους, Οὐλιάδην καὶ Ὀλύμπιχον καὶ Δοῦριν καὶ Εὐάγωνα, δύο δὲ Ἐφεσίους, Κρεώφυλον καὶ Εὐάλκη, Χῖον δὲ Θεύπομπον, οὓς πάντας ἐν ταῖς (ἱ)στορίαις εὑρίσκομεν κατακεχωρικότας διότι ἔλαχον Φύγελα· μόνον δὲ ἐν ταῖς ἐπιγεγραμμέναις Μαιανδρίου τοῦ Μιλησίου ἱστορίαις (de hoc cf. Preuner Herm. l.l. 531[1]) κατακεχωρισμένον διότι ἔλαχον Κάριον καὶ Δρυοῦσσαν, αἷς πολλοὶ τῶν συγγραφέων ἀντιγράφοντι φάμενοι ψ[ευδε]πιγράφους εἶμεν (sequitur lacuna). Eandem doctrinae ubertatem testiumque multitudinem Timachidae opus (n. 725) ostendit, nec mirum esset, si Euphaniscus primus ille arbiter a patre Callixino edoctus foret, si modo iure suo Gelder hunc cum pompae Alexandrinae (c. 280, cf. n. 390) scriptore composuit, qui Callixinus Ptolemaeo Philopatore regnante (222—204) Alexandreae situm descripsit. De causae argumento cf. n. 688 (a. 135). — Sequitur rerum recentiore aetate gestarum narratio nimis mutila; iudicantur (v. 156) [π]άντα δίκαια τὰ εἰρημένα ὑπὸ Πριανέων, quare: ‚[ἐκρίναμεν τό τε φρούριον καὶ τὰν περὶ τ]ὸ φρούριον χώραν εἶμεν Πριανέων'. Denique termini describuntur (158): ὅρους δὲ ἀπεδείξαμεν τᾶς τε Σαμίας καὶ Πριανίδος χώρας.

Iasienses Antiochum Magnum honorant, c.a. 194/0. Or. 237.

600. Milites Mantiniensium victoriae monumentum dedicant, a. 193/2. Mantineae, nunc Piali (Tegeae) in Museo. Titulus in latera tria divisus, adversum *a*, ubi nomina tres columnas (I—III) capiunt, sinistrum *b*, dextrum *c*. Inferior pars desecta est. Edd. Fougères Bull. Hell. XX 1896, 136, 12 et p. 166 (Syll.² 274; Michel 1095); IG V 2, 293 (imago tab. VI). Cf. Niese Gesch. II 684. [*H*]

a ἐπὶ στραταγοῦ τῶν Ἀχαιῶν Φιλοποίμενος τὸ τέτα[ρ]τον [1], ἀποτελείου [2]

1 A. 193/2 Philopoemen quartum praetor Achaeorum fuit. Iam cum Nabis Gytheum oppugnaret, Achaeorum ira, priusquam legati ea de re Romam missi redirent, in bellum erupit Philopoemene in conventu Sicyone habito suadente quidem, ut illorum reditum opperirentur, sed haud ambigue tamen significante, se morae impatientem esse. Quod bellum cum primo mari homo Arcas et rei navalis imperitissimus infeliciter gessisset, deinde terra rebus egregie gestis hoc incommodum compensavit ac denique Nabide in oppido Sparta incluso totaque terra per triginta dies devastata victor domum rediit (Liv. XXXV 25—30). Quas res gestas tali monumento dedicando ansam praebere potuisse neque defuisse manibias ex quibus id conficeretur, sponte patet. Ac tamen F. noluit illuc referre titulum cum quia a. 192 Cretensibus praefuisset Telemnastus (Liv. XXX 29, 1), cum hic v. 27 Ocymenes primum inter eos locum teneret, tum quia nihil memorabile a. 192 Mantineae aut in eius oppidi vicinia gestum esset. Quare maluit de proelio a. 207 illic Philopoemene duce commisso interpretari, quo Machanidas Lacedaemoniorum tyrannus superatus et occisus est. Atqui ipse concedit, praeter unum Simiae nomen, quem tamen ipse a. 192 iterum ordinem duxisse coactus concedit (not. 4) nihil hic commemorari, quod ad illud potissimum certamen spectet. Nam neque Aristaeneti Dymaei (Polyb. XI 11, 7), Polyaeni Cyparissiensis (Polyb. XI 18, 2), Polybii Megalopolitani (Polyb. XI 15, 5) ducum nomina hic comparent, neque Tarentinorum, quod genus equitum esse notum est (Polyb. XI 12, 6. 7), neque Illyriorum (Polyb. XI 11, 4. 14, 1) mentio fit. Haec omnia nomina in inferiore lapidis parte periisse statuit F., non inepte, dummodo aliunde constaret monumentum proelii Mantiniensis hic haberi. At perquam memorabile est, Cretensium, qui hic v. 26 sqq. recensentur, in rebus militaribus anni 192 perfrequentem esse memoriam, in accuratissima vero proelii Mantiniensis descriptione Polybiana nullam, id quod nemo ad merum casum referet praesertim si reputaverit eo quod interiectum erat tempore Philopoemena per aliquot annos in illa insula versatum esse. Atque ut haec omnia leviora esse, quod nego, tamen in praesentia largiar, quis tandem credet, si Philopoemen cum commilitonibus integris tribus lustris post rem gestam monumentum erexisset, eum victoriae quondam reportatae in titulo dedicatorio ne verbo quidem mentionem facturum fuisse? Ut igitur ad res a. 192 gestas titulum spectare

δὲ | τῶν πεζῶν Δαμέα, τῶν δὲ ἱππέων Σιμία, οἱ στρατευσάμενοι καὶ εἰσενένκ̣αντες εἰς τὸ ἀνάθεμα θεοῖς πᾶσι·

I 5 [Δ]αμέας Δεξικλέος, | Ἀρίστων Σώτωνος, | Εὔβουλος Διφίλου, | [Ἀ]λκαίνετος Εὐβούλου | --

II 10 Ἀριστείδας Ἡρακλείτου, | Δάμων Δάμωνος, | Αἰσχίνας Μναίστράτου 3, | Γόργος Ἑρμογ[ένεος?, | Ἀρι]στοκλῆς --|--

III 15 Χάρης Ἀπολλωνίου, | Εὐνομίδας Δείνωνος, | Δόρκων Στυμφάλου, | Λαγένης Φιλαρχίδα, | Εὐάν[ωρ Ἀ]λεξι-- | --

b 20 ἱππεῖς· | Σιμίας Καλλικράτεος 4, | Ἀριστέας Μενεδάμου, | Φίλλυρος Ξενία, | Λυκίσκος Λυκομήδεος, | Ἀρχέδαμος Παμφάεος, | Δ̣αμ̣οκ̣λῆς Ἀρι-

25 στομάχου, | Σ̣α[ραπό]φιλος Ο̣[ἰ]ν̣έος | --

omnium certissimum est, ita locus ubi erutum est monumentum editori ne levissimum quidem scrupulum movisset, nisi de natura dedicationis in errore manifesto versatus esset. Non a toto exercitu Achaeorum hoc opus consecratum est, sed a Mantiniensium militibus qui ei bello interfuerunt. Nam primum quidem verba v. 2 οἱ στρατευσάμενοι de omnibus omnium ordinum militibus dici demonstrant. At quantamcunque lapidis partem infra periisse statues, num credibile est, integrum Achaeorum exercitum hic nominatim inscriptum fuisse? Deinde Philopoemen non est inter dedicantes, sed temporis modo significandi causa eius nomen ascribitur, quod ut in Mantiniensis numeri, cuius ille non fuit, monumento necessarium erat, ita in totius exercitus absurdum. Porro desideratur hipparchus, equitum vero praefecturam habere dicitur homo, qui neque a. 207 ad Mantineam neque 192 in Laconica toti Achaeorum equitatui praefuit (not. 4). Neque aliud monstrat ἀποτελείου appellatio (not. 2). Denique cur nulli adiungitur civitatis nomen, cuius est, nisi quod omnes eiusdem sunt, Mantiniensium? Quae una huic interpretationi obstare videtur Cretensium mentio, ea probabilem habet explicationem (not. 5). Dttb. 2 Qui singularum civitatum Achaicarum copiis praeerant, eos ἀποτελείους vocatos esse testantur Polyb. X 23, 9. XVI 36, 3. Suidas ἀποτέλειοι· οἱ κατὰ πόλεις ἡγεμόνες τῶν Ἀχαιῶν (codd. Ἰουδαίων; emendaverunt Hemsterhuis et Toup. Illud irrepsit et glossa proxime superiore ἀποτεθρίακεν, in qua legitur φασὶ δὲ αὐτοὺς Ἰουδαίους εἶναι). Neque ulla est causa cur hic aliter interpretemur (not. 1). Peditatui igitur Mantiniensium in Philopoemenis exercitu a. 192 praefuit Dameas Dexiclis f., equitatui Simias Callicratis f. Quod F. totius exercitus equitatum et peditatum intellegit, id luculentissime refutatur Simiae nomine (not. 4). Dttb. 3 Morem intelligas Laconicum, Μναί pro Μνασι substitutum. Hi. 4 Collato Polybii loco XI 18, 2 hoc nomine abusus est F. ut suam de monumento ad Mantiniense proelium referendo sententiam firmaret. Sed primum ne ipse quidem neglexit, illa ἀποτελείου δὲ non posse ad aliud tempus spectare quam ad Philopoemenis quartam praeturam (a. 192); itaque necessario eundem qui equites a. 207 duxisset, etiam quindecim annis post

c Κρῆτες[5]· Ὠχυμένης Μονίτου, | Δέρκετος Δαμίνου, | Εὐχαρίδας Σίμου, |
30 Ἀριστοκράτης Δαμοκράτεος, | Αὐτόλυκος Λύκωνος, | Ἀριστόμαχος Πί-
στωνος, | [Γ]οργίας Τιμοκράτ[εος] | --

eodem officio functum esse sumit. Fieri id potuit; sed ita certe ipsum Simiae nomen nihil iam de proelio Mantiniensi probat. Deinde equitibus Achaeorum a. 207 neutiquam praefuit Simias, sed Aristaenetus Dymaeus (Polyb. XI 11, 7); quod contra de illo cum Polyaeno Cyparissiensi haec leguntur οἷς ἐχρῆτο τότε (ὁ Φιλοποίμην) παρασπισταῖς, quod officium hercle alienissimum est a praefecto equitum. Sane ne a. 192 quidem Simias toti Achaeorum equitatui praefuit, sed Lycortas Megalopolitanus (Liv. XXXV 29, 1). At ea ipsa re sententia nostra confirmatur, ἀποτέλειον τῶν ἱππέων non esse Achaeorum equitatus ducem, sed equitum Mantiniensium praefectum. Ceterum utrum Simias Polybianus idem sit qui hic est an alius, neque sciri potest neque quicquam momenti habet. 5 Quo pacto Cretenses mercennarii commemorentur in dedicatione monumenti Mantiniensium (not. 1) mireris; sed nihil obstat quominus et hanc et alias civitates Achaicas suis pecuniis milites peregrinos conduxisse statuamus, quos una cum suis civibus ad communem totius societatis exercitum mitterent. Iam apparet, cur Telemnasti, qui omnibus Cretensibus in exercitu anni 192 praefuit (not. 1), nomen hic non legatur. Dttb.

601. M. Valerii praetoris ad Teios epistula, a. 193. Tei inter rudera templi Bacchi. Edd. Boeckh CIG 3045; Le Bas-Wadd. III 60 (Viereck Sermo Graecus 2 II; Michel 51; Syll.² 279). [*H*]

Ῥωμαίων[1].

Μᾶρκος Οὐαλάριος Μάρκου στρατηγὸς[2] καὶ | δήμαρχοι[3] καὶ ἡ σύγκλη-
τος Τηΐων τῆι βουλῆι καὶ τῶι | δήμωι χαίρειν· Μένιππος[4] ὅ τε παρ'
5 Ἀντιόχου βα|σιλέως ἀποσταλεὶς πρὸς ἡμᾶς πρεσβευτὴς προ|χειρισθεὶς
καὶ ὑφ' ὑμῶν πρεσβεῦσαι περὶ τῆς πόλεως, | τό τε ψήφισμα ἀνέδω-
κεν[5] καὶ αὐτὸς ἀκολούθως τούτωι | διελέχθη μετὰ πάσης προθυμίας·
ἡμεῖς δὲ τόν τε ἄν|δρα ἀπεδεξάμεθα φιλοφρόνως καὶ διὰ τὴν προ-
10 γεγενη||μένην αὐτῶι δόξαν καὶ διὰ τὴν ὑπάρχουσαν καλοκα|γαθίαν,

1 Praeter hanc magistratuum senatusque Romani epistulam etiam decreta Aetolorum (n. 563), Delphorum (n. 565/6, cf. Amphictyonicum n. 564) et multarum civitatum Creticarum Tei inventa sunt, quibus Teiis ius asyli confirmatur. Quorum pars ultimorum saeculi III annorum est. 2 M. Valerius Messalla a. 193 praetor peregrinus erat (Liv. XXXIV 54, 2. 55, 6). B.

3 De δημάρχων i.e. tribunorum plebis nomine, quod hic primum apparet, cf. Mommsen Staatsr. II³ 273 2. 4 Ipso a. 193 Menippus et Hegesianax regis Antiochi legati Romae versabantur (Liv. XXXIV 57, 6. 59, 3. 6).

5 ἀ[π]έδωκεν emendare conatus erat B., sed illud in lapide esse testatur W.

περί τε ὧν ἠξίου διηκούσαμεν εὐνόως. καὶ ὅτι | μὲν διόλου πλεῖστον λόγον ποιούμενοι διατελοῦ|μεν τῆς πρὸς τοὺς θεοὺς εὐσεβείας, μάλιστ' ἄν τις στο|χάζοιτο ἐκ τῆς συναντωμένης ἡμεῖν εὐμενείας | διὰ ταῦτα παρὰ τοῦ δαιμονίου· οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ἐξ ἄλ|λων πλειόνων πεπείσμεθα συμφανῆ γεγονέναι | τὴν ἡμετέραν εἰς τὸ θεῖον προτιμίαν[6]. διὸ καὶ διά τε ταῦ|τα καὶ διὰ τὴν πρὸς ὑμᾶς εὔνοιαν καὶ διὰ τὸν ἠξιω[μέν]ον | πρεσβευτὴν κρίνομεν εἶναι τὴν πόλιν καὶ τὴγ χώ|ραν ἱερὰν καθὼς καὶ νῦν ἐστιν καὶ ἄσυλον καὶ ἀφορο|λόγητον ἀπὸ τοῦ δήμου τοῦ Ῥωμαίων, καὶ τά τε εἰς | τὸν θεὸν τίμια καὶ τὰ εἰς ὑμᾶς φιλάνθρωπα πειρασό|μεθα συνεπαύξειν διατηρούντων ὑμῶν καὶ εἰς τὸ | μετὰ ταῦτα τὴν πρὸς ἡμᾶς εὔνοιαν. ἔρρωσθε.

6 προτιμίαν lapis; sed ‚προθυμίαν fortasse scribendum esse ci. Sauppe. Certe Valerius id scribere voluit.' Vie. (Herwerden Lex.[2] s.v.): Nec tamen probabile est Graecum tunc τι pro θυ scripsisse sive insculpsisse. Immo auctorem Romanum eundem qui τὰ εἰς τὸν θεὸν τίμια scripsit, voce insolita προτιμίᾳ loco parum idoneo usum esse putabimus, quam Dttb. quoque intactam reliquit. Hi.

△602. Sacerdos Delphicus uxoris statuam Ilithyiae dedicat, ante a. 189. Basis calcaria. Ed. Homolle Bull. Hell. XXIII, 1899, 386. Cf. Pomtow Philol. LXXI 1912, 41. [*Pw*]

Ξένων Βούλωνος[1] τὰν γυναῖκα Πάσιχον | καὶ τοὶ υἱοὶ Βούλων[2], Μνάσων, | Πειθαγόρας ἱεραθεῖσαν Ἐλειθυίαι[3]. |

Σώπατρος[4] Θευδώρου Δημητριεὺς ἐποίησεν.

1 Gens clarissima Delphorum cuius stemmatis partem priorem ab a. 326 composui n. 237[12] (vol. I p. 334). Xeno ab a. 206 sacerdotio Apollinis functus moritur aestate a. 180, cf. Jahrbb. Phil. 1889, 516. 2 Bulo Xenonis f., Thrasycles, Orestas, legati Delphorum a. 189 Romam missi, redeuntes ab Aetolis trucidantur, cf. n. 611[4], 603[7]. Annis igitur 200—190 statua matris Pasichi est posita. 3 Praeterea altera statua sacerdotis Ilithyiae reperta, paulo antiquior; cf. quae de Ilithyia Delphis culta disputavi Phil. l.l. 41 sq. 4 Huius artificis adhuc ignoti altera signatura edita est in Delphicis II 96[6] (Berl. ph. W. 1909, 799). Cf. etiam n. 597[2] sign. 6.

△603. Pixodarus, Maussolli ἀπόγονος, ab Amphictyonibus Delphicis honoratur, a. 193. In latere sinistro baseos Neoptolemi Aetoli n. 411. Edd. Jardé Bull. Hell. XXVI 1902, 278, n. 22 et Add. 642 [prodierunt 1908], melius Nikitsky Diar. min. inst. publ. 1905, Mart. 191 sqq. et ibid. 1912, Mart. 156 (rossice). Contuli a. 1910. [*Pw*]

Textum admodum corrosum, in dextra parte plane evanidum, magna ex parte suppl. Nik.; menda Jardéi non curo.

θ[ε]οί. | ἄρχοντος ἐν Δελφοῖς Ἑκεφ[όλ]ου[1], ἱερομναμονούντων· Αἰτω-
λῶν[2] (11) Ἀλεξομεν[οῦ Καλυδωνίου][3], _c. 131_ | Ὑπαταίου, Λεοντομένεος
Βο[υττ]ίου[4], Δαμοτίμου Ἀγρινιέος, Ἀρίστωνος Σ[τ]ρα[τίου][5], τοῦ δεῖνος
_c. 81_ . . . . | λάου Κερρεάτα, Δαμοφάνεος [Ποτ]ιδανιέος[6], Λαμέδωνος
5 Θαυμακοῦ, Ἀλεξάνδ[ρου _c. 71_, _c. 181_][2]· | Δελφῶν Θρασυκλέος,
Ὀρέστα[7]· Χίων Ἀπολλωνίου[8]· Μαγνήτων Κτεάτου[9], γραμματε[ύοντ-
τος τοῦ δεῖνος _c. 91_]· | ἐπεὶ Πιξώδαρος ὁ Κρατέα Μυ[λασ]εύς[10],
ἀπόγονος ὢν Μαυσσώλου τοῦ Ἑκατόμν[ου, ἀπελογίξατο τὰ τῶν προ-
γόνων] | ποτὶ τὸ ἱερὸν τὸ ἐν Δελφοῖς [καλά τε] καὶ ἔνδοξα καὶ ἃς
παρείσχηντο χρείας τοῖ[ς Ἀ]μ[φικτιόνοις ἐμ παντὶ χρόνωι], | ἐνεφάνιξε

Titulus pertinet ad *cl. IX* Amph., de qua cf. n. 538 not. — 1 Unus archon Delphorum Ἑκέφυλος qui innotuit, a. 193/2. 2 Aetoli manifesto undecim erant; nam ad verba Βοιωτῶν vel Φωκέων cum duobus nominibus et ethnicis in fine vs. 4 supplenda spatium non sufficit, neque Ἀθηναίων τοῦ δεῖνος ibi verisimile est, quia Aetolos Delphi subsequi solent. Contra Κεφαλλάνων τοῦ δεῖνος in censum veniat, nisi insulam tum plane sub Aetolorum dicione fuisse sumas. 3 Supplevi. Videtur Alexomenus notissimus Calydonius intellegendus, qui a. 197 praetor fuerat. Idem a. 192 cum mille Aetolis Spartam missus Nabide interfecto ipse trucidatur, cf. Niese II 688; Pomtow Jahrbb. Phil. 1894, 545; Gillischewski d. Aet. praetor. 38. Nomen praetoris in titulis quinquies Ἀλεξομενός (W-F 376—380), semel -αμενός (ibid. 337) scribitur, cum apud auctores (Polybium, Livium) semper -αμενός occurrat, cf. Bergk Philol. XXXXII 237 not. Ceterum hoc nomen nequaquam rarum per -ο scriptum exstat Arsinoae IG IX 1, 400; Butti ibid. 381; Amphissae W-F 179. 417. Bull. Hell. V 413, n. 22 (unde Nik. supra suppl. Ἀμφισσέος); in Thessalia IG IX 2, 721. 307. 4 Suppl. Nik. qui confert Leontomenem Buttium IG IX 1, 379—381. 383. 387. 5 Cf. Ἀρίστων Πύρρου Στράτιος testis a. 154, W-F 243. Nik. 6 Suppl. Nik. Sed etiam de Δαμοκράτεος cogitandum (ΔαμοΤΑΓεος Ja. add.). De Potidania, castello Aetoliae, cf. Thuc. III 96; Liv. XXVIII 8; Steph. B. s. v., qui finxit ethnicum Ποτιδανιάτης. 7 Thrasycles et Orestas una cum Bulone legati Delphorum, a. 189 Romam missi, in reditu ab Aetolis necantur; cf. n. 611[4].

8 Cf. Ἀπολλώνιος Δημητρίου Χῖος proxenus Delphorum a. 186, n. 585_{174}. Ja.

9 Nik. confert I. Magn. 107_{11}: κιθαρωιδίαι· .. Κτέατος Μορίμου ‚*Sieger im Knabenexamen*', qui tit. pertinet ad init. saec. II (Kern). 10 De Pixodaro I cf. Herod. V 118: Πιξωδάρου τοῦ Μαυσώλου ἀνδρὸς Κινδυέος, ὃς τοῦ Κιλίκων βασιλέος Συεννέσιος εἶχε θυγατέρα. Pixodarus II Maussoli et Idriei Adaeque frater natu minimus Cariae moderabatur a. 340—34, cf. Beloch II 607. 625 et tit. 225 et n. 168 Μαύσσωλλον Ἑκατόμνω Μυλασέα et n. 167. 170 Μαυσσώλου ἐξαιθραπεύοντος ἔδοξε Μυλασεῦσιν. Pixodarus III supra commemoratus aliunde non notus. Nik. de supplemento M[υλασ]εύς dubitanter haesit, quia in tit. recentissimo: Αὐρηλίου Κορησίου Πιξωδάρου Μυρέος exstat (Petersen-Luschan, Reis. im südwestl. Kleinas. II, n. 75).

δὲ καὶ ὅτι αὐτὸς ἀ[κολού]θως διακείμενος τᾶι τήνων προαιρέσει δι-
[ατελεῖ εὔνους ὢν ποτὶ τὸ κ]οινὸν[11] | ⟨ποτὶ⟩ τὸ Ἀμφικτιονικὸν ἐμ [παντὶ]
καιρῶι συμπράσ[σ]ων καὶ συναίτιος γινόμενο[ς] τῶ[ν συμφερόντων πάν-
10 τοις καὶ] | τιμίων· δεδόχθαι τοῖς ἱερομ[να]μόνοις τῶν Ἀμφικτιόνων,
ἀσφάλειαν εἶμεν [καὶ ἀτέλειαν πάντων Πιξω]δάρωι | καὶ τοῖς ἐκγόνοις
αὐτοῦ καὶ [ὑπ]άρχειν αὐτοῖς παρὰ τῶν Ἀμφικτιόνων πά[ντ]α [τὰ
τίμιά τε καὶ φιλάνθρωπα]· | δεδόσθαι δὲ αὐτοῖς καὶ προ[δικ]ίαν πάν-
των τῶν ἀδικημάτων, ποιειμένοι[ς τὰς ἐγδικάσεις[12] ἐν τοῖς ἱερομνα-
μόνοις?] | καὶ τὰ λοιπὰ οἰκονομεόντοι[ς] κατὰ τοὺς τῶν Ἀμφικτιόνων
νόμους. τὸ δὲ ψάφι[σμα τόδε ἀναγράψαι ἐν] | Δελφοῖς ἐν τῶι ἱερῶι
τοῦ Ἀ[πόλλω]νος.

11 Emendatio dubia. Vs. 8 fin. legit Ja. add. TIONIKONTΩN|, Nik. [κ]OINON|; quod si recte se habeat, alterum ποτί errore iteratum sit.

12 Restitutio incerta. Nik. comparat n. 563_{14} γινομένας τοῖς Τηίοις τᾶς ἐγδικάσιος καὶ τὰς λοιπὰς οἰκονομίας, καθὼς . . ὁ νόμος τῶν Αἰτωλῶν κελεύει.

604. Chersonesitis Ponticis Delphi promanteam, legatis proxeniam tribuunt, a. 192. In muri polygonii parte *C—D*. Ed. Haussoullier Bull. Hell. VI 1882, 214, n. 49 (Syll.² 281; Michel 261; Baunack GDI 2652). Cf. Wilhelm Goett. GA 1903, 794; Sokolow Klio V 220; Boesch Θεωρός 53; Pomtow Berl. phil. Woch. 1910, 1082 *B*. [*Pw*]

θεοί. | ἄρχοντος Κλεοδάμου[1], βουλευόντων Ἀμύντα, Θεοφράστου,
Πραξία, ἔδοξε τᾶι πόλει τῶν | Δελφῶν· ἐπειδὴ ἐπανελθόντες θεωροὶ
οἱ ἀποσταλέντες ἐπὶ τὰν ἐπαγγελίαν τῶν Πυ|θίων[2] Ἀμύντας καὶ
Χαρίξενος[3] ψάφισμά τε ἀνήνεγκαν παρὰ Χερσονασιτᾶν τῶν ἐκ τοῦ |

1 Idem archon a. 192, iidem senatores (prioris semestris), iidem proxeni perscripti sunt in catalogo n. 585_{54}sq. 2 Pythia a. 194 celebrata. Quos ludos tum aliqua de causa dilatos fuisse putat Dttb., contra Pythia ‚parva' esse intellegenda Sok. censet. Sed Chersonesitas hic propter duo diversa merita honorari exposui l.l. 1086: paulo ante (sc. auct. a. 194) civitas illa theoros Pythicos munificentissime receperat, nunc vero — cf. καὶ νῦν vs. 7 — (sc. auct. a. 192) legatos et sacrificia uberrima Delphos misit; pro utroque beneficio nunc una praemium accipit. Cf. etiam not. 3.

3 De his theoris fusius egi l.l. 1085; testimonia, quibus ex parte infra (not. 5) egemus, sunt: Ἀμύντας Εὐδώρου natus c.a. 225; a. 194 theorus in Chersonesum missus; a. 192 senator, supra vs. 2; deinde annis 189, 188, 185, 183 (senator), 182 commemoratus; postremo sacerdos Apollinis per tria sacerdotia, sc. ab a. 182 ad a. 154 (†). Alter Ἀμύντας (Σωσία) ab anno demum 174 Delphis comparet. — Χαρίξενος Ἀμυνέα, a. 194 theorus (v. supra); a. 193 (m. Decembri) testis, W-F 304; a. 192 quaestor (ταμίας) supra v. 17, et testis W-F 333; deinde ab a. 189 ad a. 169/8 fere quotannis re-

5 Πόντου, καθὼς ἦν[4] λελυτρωμένοι[5] ὑπ' αὐτῶν καὶ πεπολυωρημένοι
ἐμ πάντοις, κα[ὶ αὐ]|τοὶ διελέγεν ἀκολούθως τοῖς γεγραμμένοις ἀπολο-
γιζόμενοι ἂν ἔχοιεν αἵρε[σιν] | ποτὶ τὰμ πόλιν τῶν Δελφῶν καὶ κοινᾶι
καὶ καθ' ἰδίαν πάντοις, καὶ νῦν ἀποστείλα[ντες] | Φορμίωνα καὶ Ἡρα-
κλείδαν θυσίαν συνετέλεσαν τῶι θεῶι ἑκατόμβαν βούπρω[ιρον[6], καὶ] |
δωδεκαῖδα[7] βούπρωιρον τᾶι Ἀθάναι[8], καὶ τὰ κρέα τᾶμ βοῶν διένειμαν
10 τοῖς πολ[ίταις], | ἐποιήσαντο δὲ καὶ αὐτοὶ τὰν ἐπιδαμίαν καταξίως καὶ
αὐτῶν καὶ τῶν ἀποστειλάν|των αὐτούς, — δεδόχθαι τᾶι πόλει τῶν
Δελφῶν, ἐπαινέσαι τε τᾶι πόλει[9] τῶγ Χερσο|νασιτᾶν τῶν ἐκ τοῦ
Πόντου καὶ τοῖς ἀποσταλέντοις ὑπ' αὐτῶν ἐπί τε τᾶι αἱρέσει | ἃι
ἔχοντι καὶ εὐνοίαι ποτί τε τὸν θεὸν καὶ τὰμ πόλιν τῶν Δελφῶν· δε-
δόσθαι δὲ καὶ τᾶι | [πόλ]ει τῶν Χερσονασιτᾶν προμαντείαν, καὶ τοῖς
15 ἀποσταλέντοις Φορμίωνι καὶ Ἡρα[κλε]ίδαι προξενίαν[10]. ἀναγράψαι
δὲ τὸ ψάφισμα τοὺς ἄρχοντας τοὺς ἐνάρχους ἐν τῶι | [ἱ]ερῶι τοῦ
Ἀπόλλωνος· ἀποστεῖλαι δὲ καὶ ξένια τοῖς παραγεγονότοις Φορμίωνι |
καὶ Ἡρα[κλε]ίδαι τοὺς ταμίας Χαρίξενον[3], Διόδωρον.

---

censitus; filius Ἀμυνέας Χαριξένου commemoratur ab a. 171 ad 161. Alter Χαρίξενος (Ἀλέξωνος) Delphis ab a. 168 demum occurrit, qui vixit usque ad a. 133. 4 I.e. ἦσαν, Dorice. 5 ‚Sumptus, qui Delphorum legatis faciendi erant dum Chersonesi commorabantur, civitas Chersonesitarum in se recepit.' H., Dttb., Baun. Oblocutus est Wilh. l.l., qui λυτροῦν = ‚*loskaufen*' interpretatus longe aliam sententiam protulit: ‚*warum sollen die Theoren nicht . . von Heeresmacht oder Seeräubern gefangen worden sein? Eine solche Gewalttat ist in jenen bewegten Zeiten . . durchaus glaublich*'. In Wilhelmi sententiam pedibus ivit (inscius ut videtur) Sok., qui theoros a piratis captos anno demum tertio (192) per Chersonesitas liberatos esse sumpsit Boeschio adsentiente. Sed l.l. 1083 docui, verbo λυτροῦν vulgo quidem significari: ‚*gegen Lösegeld freigeben, loslassen*' (medio λυτροῦσθαι: ‚*durch Lösegeld loskaufen*'), quam vero notionem hic nequaquam intellegi posse (sc. ‚*durch die Chersonasiten gegen Lösegeld losgelassen*'!). Itaque λυτροῦν re vera cum editoribus interpretandum esse ‚*jemand von den Kosten seines Aufenthalts befreien, ihn freihalten*', neque titulorum testimonia accuratius perpensa obloqui. Accedit quod alter theorus, Charixenus, expressis verbis iam a. 193 Delphis recensetur (not. 3), unde patet eum non per duos annos a piratis retineri potuisse. 6 ‚Centum victimas, quarum prima bos est. Hesych. βούπρωρον· θυσία ἐξ ἑκατὸν προβάτων καὶ βοὸς ἑνός, cf. τριττοία βόαρχος n. 83_{37}. H.' 7 Cf. dodecaïdas ab Atheniensibus Delphos missas e.g. a. 26, n. 773. 8 Nempe τᾶι Προναίαι. H. 9 ‚Hic dativi usus etiam in titulis Atticis saec. V et IV occurrit'. Cf. n. 107[4]. 10 Iidem in catalogo proxenorum 585_{56} pr. 23/4: Φορμίων Πυθίωνος, Ἡρακλείδας Βιοθᾶ, Χερσονασῖται ἐκ τοῦ Πόντου.

605. Eumenis regis et militum donaria, a. 192. Pergami. Ed. Fraenkel I. Perg. 62. 63 (Syll.² 282/3). Cf. Kolbe IG V 1 p. XII$_{92}$. [*Hi*]

A οἱ μετὰ βασιλέως Εὐμέν[ου π]λεύσαντες | τὸ δεύτερον εἰς τὴν Ἑλλά[δα]
στρατιῶται | ἐκ τοῦ πολέμου τοῦ πρὸς Νάβ[ιν[1] κ]αὶ Ἀντίοχον[2] | ἐπι-
5 στρατεύσαντας το[ῖ]ς Ἕλλησιν | ἀκροθίνιον Ἀθηνᾶι Νικηφόρωι.

supra haec in prominente margine:

[ἡ β]ουλὴ καὶ ὁ δῆμος [ἐπεσκεύασε]] καὶ ἀποκα[τέστησεν Ἀθηνᾶι][3].

B [β]ασ[ιλεὺς Εὐμένης] | Διὶ κ[αὶ Ἀθηνᾶι Νι]κ[ηφόρωι] | ἀπ[ὸ τῆς μετὰ
5 Ῥ]ωμαίων[4] | [καὶ Ἀχαιῶν πρὸς Νά]βιν τὸν | [Λάκωνα δευτέρας στρα-
τείας].

1 Cf. 584². De hoc altero Eumenis contra Nabin bello nihil memoriae proditum est, sed de tempore tamen non est cur dubitetur. Neque enim post pacem a. 195 factam usque ad ver 192, quo tempore pax inter Nabin et Romanos mansit, rex Pergamenus illum bello persequi poterat. Tum vero rursus inimicitiae inter illum et Achaeos in vim et arma eruperunt (cf. n. 600¹). Cui bello Eumenem cum auxiliis Pergamenis interfuisse etsi ex his titulis solis cognoscitur, cum scriptores Achaeorum modo mentionem faciant, tamen certissimum est, quoniam eiusdem anni autumno Nabis occisus est (Liv. XXXV 35, 18). F. 2 Etiam adversus Antiochum res in Graecia ab Eumene gestae tales quidem, quae magnificis operibus ex praeda dedicandis occasionem praeberent, a scriptoribus commemorantur nullae. Nam praesidia Pergamena Chalcida missa (Liv. XXXV 39, 2. 50, 8) neutiquam prospere rem gesserunt, sed primum ex illa ipsa urbe eiecti (Liv. XXXV 51, 6) deinde etiam Salganeo, quo se receperant, pacti cum Menippo Antiocho duce excesserunt (ibid. § 8). Quae postea adversus Antiochum gesta sunt, in eis sane Eumenis regis et Attali fratris egregiae fuerunt partes (n. 605), sed in Asia, non in Graecia, ut hic in censum non veniant. 3 Titulus monumenti refecti non nimio temporis intervallo postquam conditum est; certe litteratura eadem est. Per huius instaurationis occasionem basi insertus videtur lapis cum reliquiis antiquioris tituli (*c* apud Fraenkelium); agnoscuntur litterae ΙΠΥΛ, quas ex Sipyli montis nomine restare et ad designationem loci ubi Attalus I feliciter quondam pugnaverat spectare coniecit F. 4 Romani re vera belli a. 192 contra Nabin gesti participes non fuerunt. Sed quia tum foedere cum Eumene et Achaeis coniuncti erant, honoris causa in hoc monumento nominantur. F.

606. Attalum Achaei honorant, a. 190. Pergami. Edd. Fraenkel I. Perg. 64 (Syll.² 286). [*Hi*]

Ἄττ[αλ]ον[1] βασιλέως Ἀ[ττ]άλου[2] | ἀρετῆς καὶ ἀνδρα[γ]αθίας ἕνεκεν |

1 Attalus II qui postea regnavit a. 159—138. 2 Attalus I (241—197).

καὶ τῆς εἰς ἑαυτοὺς εὐνοίας | Ἀχαιῶν οἱ διαβάντες κατὰ συμμαχίαν 3 |
5 πρὸς βασιλέα Εὐμένη 4 τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ | ἐν τῶι συστάντι πρὸς
Ἀντίοχον 5 πολέμωι | καὶ συναγωνισάμενοι τὴν ἐν Λυδίαι | παρὰ τὸν
Φρύγιον ποταμὸν 6 μάχην | Ἀθηνᾶι Νικηφόρωι 7.

3 De Achaeorum auxiliis Diophane duce ad bellum contra Antiochum gerendum in Asiam missis cf. Liv. XXXVII 20, 1. 39, 9. 4 Eumenes II Attali I f., 197—159. 5 Antiochus III Magnus (223—187). 6 Intellegenda est pugna prope Magnesiam a. 190 commissa, qua Antiochus a Romanis eorumque sociis devictus est. Cf. Liv. XXXVII 37, 9: *Antiochus — recepit se et transgressus Phrygium amnem circa Magnesiam quae ad Sipylum est posuit castra.* 38, 2: *consul — citra Phrygium amnem quattuor milia ab hoste posuit castra.* Deinde § 5 Romanos amnem transiisse et prope hostes in campo castra posuisse narratur, ubi deinde proelium commissum est. Cf. Appian. Syr. 30. Strabo XIII 626: καταφέρεται δ' ὁ Πακτωλὸς εἰς τὸν Ἕρμον, εἰς ὃν καὶ ὁ Ὕλλος ἐμβάλλει, Φρύγιος νυνὶ καλούμενος. Kromayer Ant. Schlachtfelder II 167 (hodie *Kum* in dextra Hermi ripa).
7 Cf. n. 629 et Or. 299[1].

Pharnaces I Ponti rex, c.a. 190—170. Amasiae; Or. 365.

△ 607—615. M'. Acilius Glabrio Delphos a dominatione Aetolica liberat, Amphictyonia denuo constituitur; ab a. 191 ad a. 180.

△ 607—611. Documenta in basi statuae M'. Acilii Delphis positae perscripta, a. 191—189. [*Pw*]

I. Titulis n. 607—612 enarrandis res a M'. Acilio a. 191/0 contra Aetolos gestae sunt praemittendae: aestate 191 Antiochum regem ad Thermopylas victum per Boeotiam et Chalcidem in Asiam fugavit (Niese II 704), urbes Phocensium in deditionem accepit (l.l. 707), Euboea capta res Boeotorum curavit, Heracleam duos per menses obsessam expugnavit; quod factum esse constat ante aequinoctium autumni, quo munus Phaeneae, praetoris Aetolici ab Acilio ad Heracleam aspere tractati (l.l. 709), finem habuit. Heraclea capta consul montes Oetam et Coracem cum exercitu superavit, ut Naupactum aggrederetur (l.l. 711), quae tamen urbs cum fortissime defenderetur, duos post menses oppugnatione destitit, Aetolis Flaminino intercedente breves indutias concessit, exercitum in Phocidem in hiberna deduxit (l.l. 714). Manifesto illis mensibus, sc. Octobri-Novembri, quibus Naupactum obsidebat, Delphos finitimos a dominatione Aetolorum liberavit. Hieme peracta, qua cum Flaminino etiam Peloponnesum adierat, initio m. Aprilis a. 190 Elatea profectus, Lamiam frustra aggressus, copias per Doridem traduxit ut Amphissam caperet (722); sed cum Aetoli fortiter resisterent et exercitus Romanus ducibus Scipionibus (L. Cornelio consule et P. Africano) appropinquasset, obsessione sublata consuli

contra Antiochum properanti ideoque Aetolis indutias semestres concedenti copias tradidit Romamque revertitur (723). Reliqua v. infra (II 7).

II. Quibus adumbratis iam de ordine et annis titulorum ad Delphorum liberationem spectantium clarius iudicatur. **1)** Tit. fere amissus continebat *sententiam* M'. Acilii de qua titt. 609_{10}, 612 *B* nos certiores faciunt: fine a. 191 consul condidit novum illud κοινὸν τῶν Δελφῶν (cf. n. 611^{10}), urbi et fano concessit ἀσυλίαν et ἐλευθερίαν, toti terrae sacrae αὐτονομίαν et ἀνεισφορίαν (n. 609_{10}, $612\,B_4$), cives fiunt πολιτεύοντες αὐτοὶ καθ' αὑτούς (n. $612\,B_7$). Huius sententiae superesse videtur frustum n. 612 *A* in stela illa de qua agitur n. 609_2. — **2)** Seu eodem seu alio decreto Acilius eos fines civitatis Delphorum restituisse videtur, qui ante dominationem Aetolorum (a. 290) fuerunt, sc. ab a. 337, cf. n. 614^4; necnon novos agros adiunxit velut Nateam. Cf. decretum hieromnemonum a. 117, n. 826 *E* col. III_{37}: ἐντὸς το[ύτων ὁρίω]ν χώρα [ἐστίν, ἣ] καλεῖται Νάτεια, γεωργουμένη, ἣν Μάνιος Ἀκίλιος τῶι θεῶι [δέ]δωκε cum n. 610_{32}. Ceterum fines Delphorum constituebantur et a. 117 et c. a. 114 p. Chr. (ab Avidio Nigrino) orientem versus contra Ambryssios (n. 615^2; n. 827 *A*, *B*) et Anticyrenses (*E*, *F*), occidentales contra Amphissam et Myaneam (*C*, *D*); cf. de his a. 114 p. Chr., n. $827\,C_5$ Latine $= D_6$ Graece: ἐπεὶ τὴν ὑπὸ τῶν ἱερομνημόνων γενομένην κρίσιν κατὰ τὴν Μανίου Ἀκιλίου καὶ τῆς συγκλήτου γνώμην et de Anticyrensibus ibid. E_2: *cum optimus princeps* (sc. imp. Traianus) *sen[tentiam hieromne]mo[num, qua cons]ecra-[tam regionem Apolloni P]ythio ex auctoritate M[ani Acili et senatus determ]inaverunt, [se]quend[am esse praescrips]isset, quae etiam Delphis in latere aed[is insculpta est]* $= F_1$ Graece: τὴν τῶν ἱερο[μνημόνων κρίσιν, ἣ .. τὴν ἱερὰν χώραν ἐκ τῆς Μ]ανίου Ἀκειλίου γνώμης καὶ ἐκ δόγματος [συγκλήτου ὥρισαν]. — **3)** et **4)** Praeterea Acilius 24 fundos et 46 domus quas multi Aetoli et Locrenses in terra sacra sibi paraverant, ‚deo urbique dedit'. Conditiones quibus illae possessoribus extorquebantur (cf. in tit. 611_{18} ἐξοικίζειν οὓς ἂμ βούλησθε) et definitiones de fructibus ex agris tunc redeuntibus continet epistula Acilii n. 609, enumerationem agrorum et domorum laterculus n. 610. — **5)** et **6)** Pro tot tantisque beneficiis Delphi gratias agentes Acilio statuam equestrem n. 607 dedicant, honores solitos et theorodociam donant n. 608, sc. m. Februario vel Martio a. 190, antequam ille Elateam relinqueret. — **7)** et **8)** Indutiae semestres simul atque circa cal. Novembres a. 190 finem habuerunt, Aetoli et Amphissenses Delphos vexare (n. 611^8), agros domusque finibus contiguas recuperare student. Quare tres legati Delphorum Romam missi, ubi initio a. 189 a senatu impetrant, ut sententias M'. Acilii sanciret. Et hoc SC et epistula Sp. Postumii, praetoris urbani, una cum legatis in reditu trucidatis interierunt quippe documenta Aetolis infesta, sed postea exempla eorum novis legatis Romae tradita ex parte aetatem tulere n. 612 *B* et *C*. — **9)** Vere a. 189 M. Fulvius consul in Graeciam advectus, bellum contra Aetolos continuat, Ambraciam oppugnat (Niese II 765). Delphi Aetolis fere devictis aestate ludos Ῥωμαῖα instituunt (n. 611^3) et m. Septembri alteram legationem Romam mittunt. Quo tempore urbs Same a Fulvio obsidetur (n. 611^7), legati litteras Livii consulis senatusque n. 611 accipiunt, quibus omnia privi-

legia Delphis renovantur, sc. fine m. Novembris a. 189, postquam consules anni 188 munus inierunt (*idibus Martiis* quae tum Novembri respondebant, cf. n. 611[1]). — **10)** Tit. 612 *D* seu ipsum SC in tit. 611 excerptum seu epistulam L. Furii continebat, qua fortasse de interfectoribus legatorum punitis agebatur. — Ne his quidem documentis lites de finibus terrae sacrae diremtas esse docent titt. 614/15 (a. 180), quibus Delphi contra Amphissenses certant. Cf. etiam controversias inter Delphos et Thessalos de Amphictyonia restituenda a. 186/4 habitas in tit. 613 not.

△ 607. Delphi M'. Acilium consulem statua equestri honorant, a. 191/0. In basi calcaria olim ante porticum Atheniensium, ut videtur, dedicata. Ed. Pomtow Beitr. Topogr. Delphi 118 n. 8 cum tab. XIV 42 (GDI 2960); denuo ex lapide idem Klio XV sep. p. 167, n. 115; monumentum restauravit id. ibid. fig. 21.

[ἁ] πόλις τῶν Δελφῶν Μάνιον Ἀκίλιον | Γαΐου υἱόν[1], στραταγὸν ὕπατον[2] Ῥωμαίων, | ἀρετᾶς ἕνεκεν καὶ εὐεργεσίας[3] τᾶς | εἰς τὸ ἱερὸν καὶ τὰν πόλιν Ἀπόλλωνι.

1 M'. Acilius C. f. Glabrio consul a. 191. 2 Cf. n. 592[2]. Acilius cum hac statua honoraretur, pro consule erat, non consul (not. 3). 3 Consulis beneficia erga Delphos et decreta eius de autonomia terrae sacrae facta enumeravi not. II; inde apparet et statuam positam et proxeniam ei datam (n. 608) pertinere ad m. Februarium vel Martium a. 190, quibus mensibus ille Elateae in hibernis erat.

△ 608. Honores Delphici M'. Acilio tribuuntur, a. 191/0. Sub titulo proxime praecedenti (in fronte baseos), intermisso spatio vacuo 38 cm alto. Ed. Pomtow Klio l.l. n. 116.

[ἀγαθᾶι] τ̣ύχαι. | [ἔδοξε τᾶι πόλει τῶν Δελφῶν ἐν ἀγορᾶι] τελείωι σὺμ ψάφοις ταῖς ἐννόμοις· | [ἐπειδὴ Μάνιος Ἀκίλιος Γαΐου υἱός[1] π]αρ-

1 Textum ad M'. Acilium pertinere non extra ullius dubitationis aleam positum est. Favet sane huic opinioni ea res quod verba Ῥωμαῖος et στραταγὸς ὕπατος omittuntur — legebantur enim in tit. superiore n. 607 —, necnon gratiae pro ‚accepta theorodocia' actae, quod de Graecis theorodocis rarissime dicitur (e.g. a. 149, Fouill. III 1, n. 152_5), ad nobilissimos vero Romanos optime quadrat; cf. a. 48, Fouill. III 1, n. 318_3 .. οὐδὲν ἐνλείπων, τάν τε θεωροδοκίαν ἀνεδέξατο, sc. Romanus quidam sub Caesaris leg. Fufio Caleno Delphis versatus (cf. n. 761). At Acilius inter proxenos tit. 585 deest (cf. ibid. not. fin. pr. 25[a]) et offendunt formulae vulgares de ἀναστροφᾷ et παρεπιδαμίᾳ usurpatae, quae sane poëtae cuivis vel citharoedo aliisque accommodatae sunt, non consuli liberatori. Sed cum plus dimidio textus interierit et cavendum sit, ne nimium tribuamus scribarum Delphicarum elegantiae, in supplementis meis hic acquiescam, quibus alia certe non probabiliora sunt (e.g. proxeni Itali 26 et 27 in catalogo n. 585 servati, qui

ἐπιδαμήσας ἐν τᾶι πόλει τάν τε | [ἀναστροφὰν καὶ τὰν παρεπιδαμίαν
5 εὐσχ]ημόνως καὶ ἀξίως τᾶς αὐτοῦ [π]ατρί[δος καὶ τᾶς ἁμετέρας πό-
λιος ἐποιήσατο], καὶ ἀξιωθεὶς τὰν θεωροδοκίαν, ἂν ἔ[δωκεν αὐτῶι ἁ
πόλις, ἀνεδέξατο[2]· ἀγαθᾶι τύ]χαι, δεδόχθαι τᾶι πόλει, ἐπαινέσαι | [μὲν
Μάνιον Ἀκίλιον καὶ εἶμεν αὐτὸν κα]ὶ ἐκγόνους πρόξενον καὶ θεωροδό|-
[κον τῶν τε Πυθίων καὶ Σωτηρίων[3], καὶ ὑπάρχ]ειν αὐτοῖς πάντα ὅσα
καὶ τοῖς ἄλ|[λοις προξένοις καὶ εὐεργέταις ὑπάρχει τ]ᾶς πόλιος· εἶμεν
10 δὲ αὐτῶι καὶ ἐκγό|[νοις προμαντείαν, προεδρίαν, προδικίαν, ἀσυλίαν,
ἀτέλεια]ν, προξενίαν καὶ θεωροδοκίαν | [τῶν τε Πυθίων καὶ Σωτη-
ρίων(?),....καθὼς ἂν αὐτῶι] δοκῆι καλῶς ἔχειν. ἄρχον|-
[τος Φαίνιος, βουλευόντων Παρνασσίου, Μαντία, Μενεσ]τράτου[4]. *a. 19*
[*vel*: Πραξία, βουλευόντων Μνάσωνος, Σωτίμου, Ἀμφισ]τράτου. *a. 17*

una cum M'. Acilio Delphis versati esse videntur, quorum vero nomina et ethnica [39 vel 35 litt.] lacunam 23/4 litterarum multo excederent). 2 Cf. similia a. 149 in not. 1. Unus theorodocus Romanus adhuc notus exstat in additamento catal. geographici Bull. Hell. VII 191_{21}: ἐν Σάμαι· Μάαρκος Κορνήλιος Γαΐου (υἱὸς Ῥωμαῖος); sed nomen et ethnicum longiora videntur neque illud additamentum ad a. 191/0 pertinere potest (at γ. not. 4).

3 Cf. n. 402^{10}. 4 Ante a. 153 duo modo anni in censum venire videntur, sc. 191/0 et 178/0, quibus nomen tertii senatoris, nempe γραμματεύοντος, in -στράτου exit (senatores anni 186 cum tertio Xenostrato lacunam superant); neque enim a. 189/8 sen. Xenostratus neque a. 181/0 sen. Menestratus usquam in tertio loco comparent, ergo non γραμματεῖς fuere. Itaque non casui tribuam, quod magistratus alterius semestris ἄ. Φαίνιος (191/0), quo M'. Acilii statuam equestrem Delphis positam scimus (n. 607^{3}), lacunae et reliquiis accurate respondent. Sin autem annum 178/7 ἄ. Πραξία praeferas, theorodocus quoque Romanus not. 2 allatus non plane spernendus sit, quia ethnicum Ῥωμαῖος interdum omittitur, cf. c.a. 135—05, W-F 457 (melius Conze-Michaelis Annali XXXIII 1861, 64, n. 4).

△609. Epistula M'. Acilii ad Delphos data, vere a. 190. In latere baseos sinistro (in lapide ultimo). Ed. Pomtow Klio l.l., n. 117.

(*Unus versus interiisse videtur*) -- | -- ṬΑ ὑ[πάρχει? κατ]ἄλυμα[1] τοῖς
ἡμετέροι[ς[2] πολίταις? -- | --]τους ἅπαντα ἀναγραφέντα × εἰς στήλην

Textum permutilum, cuius pars dextra lapidi secundo amisso incisa erat, recepi, quia praescriptum, ut ita dicam, continet laterculi infra eum inscripti n. 610, et demonstrat liberationem Delphorum ad M.' Acilium referendam esse (not. 4). 1 Delphicum deversorium civium Romanorum intellegendum esse videtur; cf. simile ap. Ziebarth. ‚*Zum Gasthaus der Roemer und Richter in Sparta*' Rh. Mus. LXIV 335 et quae de domibus Larisaeorum et Echinaeorum adnotavi n. 178^{13}. 2 Verba v. 1 ἡμετέ-

λιθίνην 2ª ἀνατεθῆι ἐν τῶι [ἱερῶι τοῦ Ἀπόλλωνος -- | -- τὴν χρῆσιν? τῶν] τῶν λιπόντων κτήσεων 3 ἢ τῶν ἐκ τούτων καρπῶν ἢ οἰκιῶν τῶ[ν -- | --]οις αὐτῶν εἶναι περὶ τούτων, ὅσαι μὲν ἐφ' ἡμῶν γεγόνασι κτίσεις κ -- | -- ἡμῖν ἀποδείξαντες τὸ μέλλον ὀρθῶς διαλήμψεσθαι διεξαγαγ -- | -- ἤγγελται δέ μοι 4, μερισμούς τε γίνεσθαι ἀπὸ τούτων εἴς τινας λάθρα[ι -- | ... γ]ινομένης ἐπὶ τὸ κοινόν 5. στοχάσασθε 6 οὖν, ὅπως μηδὲ ἓν τοιοῦτο γίνηται[ι -- | ..] Ν [περὶ] τὸ ἱερόν, ἐάν τε Θεσσαλοὶ 7 ἐάν τε ἄλλοι τινὲς πρεσβεύωσι, πειρασό[μεθα --] | ΑΙΣΝ ... του φροντίσαι, ἵνα ὑμῖν κατάμονα ἦι τὰ ἐξ ἀρχῆς ὑπάρχοντα πάτ[ρια περὶ τῆς τε ἀσυλίας καὶ ἀνεισφορίας 8 καὶ τῆς] | . τῆς πόλεως καὶ τοῦ ἱεροῦ αὐτονομίας. *vacant versus duo.*

ροις, 4 ἐφ' ἡμῶν, 5 ἡμῖν manifesto spectant ad Romanos, cf. n. 601$_{8.14.17}$, n. 646$_{8.19.22}$ al. 2ª In hac stela perscripta sunt titt. 612 *A—D*. 3 Hae κτήσεις (*Grundstücke*) et οἰκίαι haud dubie eaedem, quarum laterculi infra adduntur (n. 610). 4 Hic magistratus Romanus (not. 2) manifesto est M.' Acilius qui agros illos domusque (not. 3) Delphis reddit, cf. n. 610 not. 5 Sc. τὸ κοινὸν τῶν Δελφῶν ab Acilio conditum, cf. n. 611$_{10}$. 6 Formulae στοχάζειν et ὅπως μηδὲ ἓν τοιοῦτο γίνηται in decretis Romanis usitatiores, cf. n. 593$_{16}$;601$_{14}$; 611$_{17}$. 7 Thessalorum magnas partes fuisse in Amphictyonia Delphica restituenda evincitur titulo 613. 8 De hac ἀσυλίᾳ et ἀνεισφορίᾳ cf. n. 612 *B*$_3$.

△ 610. Laterculi agrorum et domorum quas M'. Acilius Apollini et Delphis donat, vere a. 190. Sub titulo proxime praecedenti. Ed. Pomtow Klio l.l., n. 118.

Laterculus agrorum et domorum spectat ad tit. in lapide praecedentem, ubi hae κτήσεις et οἰκίαι commemorantur, cf. n. 609$_3$. Itaque apparet in verbo ἃς ἔδωκε (v. 38) subaudiendum esse ‚M.' Acilius', quod comprobatur regione Νάτεια v. 32 ‚ἣν Μάνιος Ἀκίλιος τῶι θεῶι δέδωκε', v. not. 1 et n. 607/11 not. II 2.

1 In col. I recensentur 21 possessores (in quibus tres feminae) cum *24 agris* quorum 6 regiones vel vici distinguuntur. Harum regionum situs quamvis ignoretur, tamen plerasque e nominibus ipsis l.l. ita fere interpretari conatus sum: Ὑποπλειστία est ‚*untere Pleistoslandschaft*', qua in regione Plistus flumen montibus relictis infra Crissam per planitiem fecundissimam ad mare properat; hic maior agrorum pars a finitimis Amphissensibus, Chaleensibus, Tritaeis, Tolphoniis, Physcensibus occupata iacebat. ‚*Auch* Ἀιπάρα *ist auf diese fette, fruchtbare Alluvialebene zu beziehen*', cf. vineas ἐν Ἀιπάραι sitas in insula Creta IG IX 1, 693$_{15}$ cum Add. p. 212 (Reinach Rev. ét. gr. 1897, 138). Quod nomen cave confundas cum illa Lipara catalogi geographici, quam re vera ad insulam Liparam spectare demonstravit Nikitsky Geogr. Liste 11. Utrum Ζαθεία an Ταθεία legendum sit, non constat; sed quin ἐν Βάσσαι = βήσσαι (‚*Waldschlucht*') fauces vallesque

τὰ δεδομένα χωρία[1] τῶι θεῶι καὶ τᾶι πόλει·

ἐν Ὑποπλειστίαι[1]·

τὸ Ἀνδροσθενίδα Τολφωνίου[2]
τὸ Μικκυλίωνος Φυσκέος[3]
τὸ Δαμαινέτου Ἀμφισσέος[4]
τὸ Δρ[α]κόντιος Καλλιπολίτιδος
τὸ Φαινέα Ἀρσινοέος[5]
τὸ Εὐρυβουλίδα Ἀμφισσέος[6]
τὸ Κ[ρ]ατίνου Τριτέος[7]
τὸ Ἀρχεδάμου Ἀμφισσέος[8]
τὸ Π[ρ]αξοῦς Τολφωνίας
τὸ Μνασιλάου Χαλειέος[9]
τὸ Ξενία Χαλειέος[10]
τὸ Δαμαρμένου Τολφωνίου
τὸ Δαμαρμένου Τολφωνίου.

vacat 1 versus.

ἐν Λιπάραι[1]·

τὸ Πύρρου Ναυπακτίου[11]
τὸ Ἀρχελάου Πλυγονέος
τὸ Δαμαινέτου Ἀμφισσέος[4].

vacat 1 versus.

ἐν Ζαθείαι[1]·

τὸ Δαμαινέτου Ἀμφισσέος[4].

vacat 1 versus.

ἐν Βάσσαι[ς][1]·

τὸ Ἐχεκλέος Πλυγονέος[12]

ἐν Αἰθέαι[1]·

τὸ Καλλιστράτου Πλυγονέος
τὸ Ἀριστοκράτεος Πλυγονέος.

vacat 1 versus.

ἐν Ναταίαι[1]·

τὸ Σωξένου Ἀμφισσέος[13]
τὸ Τέχνωνος Ἀμφισσέος[14]
τὸ Κριτολάου Φυσκέος[15]

ἐν Ἀνδρείαι·

τὸ Καλλιστοῦς Χαλειίδος.

ἃς ἔδωκε οἰκίας[16] τῶι θεῶι καὶ τᾶι [πόλει

vacant versus duo.

τὰν Ἀγελάου Ναυπακτίου[17]
τὰν Πάτρωνος Τολφωνίου
τὰν Πολεμάρχου Φυσκέος[18]
τὰν Δεξιθέου Φυσκέος
τὰν Νικαγόρα Ἡρακλειώτα
τὰν Καλλικλέος Ἀμφισσέος[19]
τὰν Ταυρίωνος Ἀλπαίου
τὰν Ἀριστοφύλου Φυσκέος[15]
τὰν Πραξιδάμου Ἀμφισσέος[20]
τὰν Δαμοξένου Χαλειέος[21]
τὰν ×Θωπία Καλλιπολίτα[22]
τὰν Λύκου Δρυοπαίου τὰ ἄνω } [23]
τὰν Λύκου Δρυοπαίου τὰ κάτω }
τὰν Ἀλεξιμάχου Ἀμφισσέος[24]
τὰν Εὐδίκου Ἀμφισσέος[25]
τὰν Μικκυλίωνος Φυσκέος[3]
τὰν Ἀριστοδάμου Ἀμφισσέος τὰ κάτω } [26]
τὰν Ἀριστοδάμου Ἀμφισσέος τὰ ἄνω }
τὰν Τ[ι]μαίου Ἀρσινοέος[27]
τὰν Θηρίωνος Ἀνταιέος
τὰν Ἀριστείδα Τολφωνίου[28]
τὰν Θεαγένεος Ἀμφισσέος[29]
τὰν Ἰσχοπόλιος Ἀμφισσίδος
τὰν Δάμωνος Τριτέος
τὰν Εὐνίκου Φυσκέος[30]
τὰν Μνασιλάου Χαλειέος[9]
τὰν Δωροθέου Καλλιπολίτα
τὰν Ἀριστοξένου Ἀμφισσέος[31]
τὰν Χαλέπου Ναυπακτίου[32]
τὰν Χαρίλας Χαλειίδος
τὰν Ἁρμίου Ἡρακλειώτιδος
τὰν Ἀλεξάνδρου Φυσκέος
τὰν Πραξιδάμου Ἀμφισσέος[21]
τὰν Νικολάου Στιέος
τὰν Κρατίνου Τριτέος[7]

Nomina nova sunt: virorum Εὐρυβουλίδας v. 9, Θηρίων v. 60 (hinc corrigendus videtur Θηρύων Dymaeus GDI 1612$_{51}$); feminarum Ἀγησίπολις v. 76, Δρακοντίς v. 7, Ἄρμιον v. 71 (cf. Ἄρμιχον W-F 320 al.), Ἰσχόπολις v. 63.

τὰν Ἀγασιπόλιος Τριχονίδος
τὰν Ἀλεξομενοῦ Πλευρωνίου 33
τὰν Ἀγήτα Καλλιπολίτα τὰ κάτω } 34
τὰν Ἀγήτα Καλλιπολίτα τὰ ἄνω }
80 τὰν Φιλονίκου Τολφωνίου 35
τὰν Αἴσονος Ἀγρινιᾶνος
τὰν Δαμοσθένεος Ναυπακτίου 36
τὰν Κρινία Φυσκέος 37
τὰ Πύρρου Ναυπακτίου βαλανεῖα 11
85 τὰν Εὐκταίου Ἀλπαίου
τὰν Ὑβριλάου Οἰνοαίοδ.

---

eius regionis quae inter orientem et septentrionem ab Amphissa spectat, significet, non dubitandum est; quae forma et ap. Pindarum exstat et in oppidulo Βάσσαι (ad Phigaliam) recurrit (Paus. VIII 41, 7), cf. etiam locum Βῆσα, Βῆσσα (ad Scarpheam) Hom. Il. B 532, Strab. 426; demum Atticum Βῆσα PA II p. 527; in insula Paro Βήσης ἐν δαπέδωι IG XII 5. 240. Reliqua incerta: an Αἰθέα interpretanda sit ‚*sonnige verbrannte Ebene (am Meere)*'? Νάτεια certe erat sita in angulo confinii septentrionali et occidentali haud procul ab Amphissa; recensetur enim a. 117 in loco ad n. 607/11 not. II 2 allato. **2** *Possessores* et hic et in col. II, plerique ex urbibus finitimis Delphorum oriundi, fere omnes inter cives clarissimos et nobilissimos habendi sunt; in quibus e.g. quattuor vel tres praetores Aetolorum nominantur (v. 8. 69. 77(?). 78). Idem Ἀνδροσθενίδας Κρινία Τολφ., cui proxenia a. 174 una cum fratre renovatur; erant etiam theorodoci, cf. n. 585 not. fin. pr. 120 a. b. **3** Cf. eius domum v. 56. Idem γραμματεύων τοῖς συνέδροις Aetolorum a. 194, n. 598 D_4. **4** Cf. eius fundos vs. 21. 24. Δαμαίνετος Εὐδίκου Ἀμφ. statua Delphica honoratur Klio XV 69, n. 97; idem testis a. 186, W-F 370; a. 183, Bull. Hell. V 1881, 419, n. 32; cf. filium not. 25. **5** Hunc Phaeneam Arsinoënsem praetorem annorum 198 et 192 habendum esse duco, non illum qui Φαινέας Νίκεα Σωσθενεύς hieromnemo a. 178, n. 636$_{13}$ recensetur. **6** Εὐρυβουλίδας nomen novum, ab Εὐρύβουλος deductum, ut Εὐβουλίδας ab Εὔβουλος. Ceterum Eubulidas Amphiss. ab a. 182 ad 165 saepissime Delphis nominatur. **7** Cf. eius domum v. 75. Idem testis a. 195, W-F 329. **8** Idem archon Amphissae Ἀρχέδαμος Σωκρατίδα a. 189, W-F 360; saepius Delphis nominatur ab a. 197 ad 170. **9** Cf. eius domum v. 66. **10** Idem testis c.a. 174, GDI 1477. **11** Eius βαλανεῖα v. 82. Idem testis Πύρρος Καλλιδάμου Ναυπ. c.a. 209/6, W-F 384$_4$ (cf. n. 553 *a* [1]). **12** Idem testis a. 197 et 196, W-F 337 et 385. **13** Idem fideiussor Σώξενος Κλέωνος Ἀμφ. a. 192 et 189, Bull. V 1881, 418 n. 29 et W-F 359. **14** Filius Θεύξενος Τέχνωνος Ἀμφ. testis a. 165, W-F 164. **15** Cf. domum filii v. 48. Hic filius Ἀριστόφυλος Κριτολάου Φυσκ. manumissor cum filio Critolao a. 152, W-F 354. Ad eundem filium seu avum cognominem fortasse pertinet statua Delphis posita, cf. Delphica II 96 (Berl. ph. W. 1909, 799) et supra n. 597 not. 2 signat. 3.

16 Ad δέδωκε cf. not. init. In col. II recensentur 43 possessores (quorum quattuor feminae) cum *46 domibus* quas in ipsa urbe Delphorum sitas esse constat; quod comprobatur verbis τὰ κάτω, τὰ ἄνω, quae ad montuosam illam et arduam urbem spectant (τὰ κάτω fortasse pertinet ad suburbium apud Castaliam, cf. τοὺς κάτω ναούς in fano Minervae Pronaeae et alia aedificia κάτω sita Klio XII 295). **17** Praetor Aetolorum, seu Agelaus I a. 217 et 207, seu Agelaus II a. 170. Fortasse idem testis Ἀγέλαος Κλεονίκου Ναυπ., aetate suppar, IG IX 1, 365_{20}. **18** Idem testis a. 166, W-F 186 et fideiiussor Πολέμαρχος Φιλίνου Φυσκ. a. 162, W-F 177. Filius fortasse agonotheta Locrensium Κριτόδαμος Πολεμάρχου a. 142, Bull. Hell. V 1881, 425 n. 39. **19** Idem φυλάσσει τὰν ὠνάν a. 197, W-F 379 et fideiiussor Καλλικλῆς Ἀριστίωνος a. 186, W-F 179. **20** Cf. alteram domum v. 73. Idem bis manumissor: a. 185, W-F 287 et Πραξίδαμος Κράτητος a. 170, W-F 124. **21** Fortasse nepos est Δαμόξενος Κλέωνος Χαλ. testis a. 118, W-F 28. **22** Idem manumissor a. 177, W-F 204. **23** Filius Δωρόθεος Λύκου Δρυ. manumissor a. 176, W-F 198. **24** Idem ter testis a. 185, 168, 158, W-F 287, 213, 215, ubi a. 168 vocatur Ἀλεξίμαχος Δαμοτίμου Ἀμφ. **25** Cf. not. 4 patrem eiusque fundos et statuam ab hoc filio Delphis positam. Etiam filius ipse Εὔδικος Δαμαινέτου statua Delphica honoratur in tit. Klio XV 69, n. 98. Praeterea in censum veniunt Εὔδικος Χαριξένου fideiiussor a. 190 et 185, W-F 339 et 287, et item una cum fratre: Εὔδικος, Κλέανδρος Χαριξένου a. 195, W-F 416. Alios Eudicos, patronymicis carentes, omitto. **26** Idem testis Ἀριστόδαμος Τιμοδάμου Ἀμφ. a. 200 et 195, Bull. V 1881, 408 n. 15 et W-F 330; manumissor a. 193, W-F 319. **27** Filius Εὔδαμος Τιμαίου Ἀρσιν. manumissor a. 173, W-F 188. **28** Filius Νικέας Ἀριστείδα Τολφ. fideiiussor a. 152, W-F 363. **29** In censum veniunt testes a. 195 et 162, W-F 416 et 224; deinde duo cognomines: Θεαγένης Μενάνδρου Ἀμφ. testis a. 192, Bull. V 1881, 417, n. 28 et idem archon Amphissae a. 165, W-F 92 et 163/4; et Θεαγένης Ἀγέα fideiiussor a. 188, Bull. l.l. n. 31, ubi etiam Τιμάσιος Θεαγένεος manumissor. **30** Idem et filii Ἀρχέδαμος et Νικόδωρος Εὐνίκου manumissores a. 195; Bull. l.l. n. 20; pater testis a. 183 et 162, Bull. l.l. n. 32 et W-F 177. **31** Idem testis a. 192, Bull. l.l. n. 29. **32** Chalepus praetor Aetolorum a. 199. **33** Praetor cognominis a. 197 erat Calydone natus. **34** Seu idem seu avus Ἀγήτας Λοχάγου Καλλιπ. praetor a. 218 et 209/6, v. n. 546 *A*[1]. Seu idem seu nepos archon Callipoli a. 165, W-F 100. **35** Filii Ξενοφάνης, Φιλόδαμος Φιλονίκου Τολφ. testes a. 153, W-F 289; Xenophanes etiam fideiiussor a. 149, W-F 36. **36** Pater fortasse Μέντωρ Δαμοσθένεος proxenus c.a. 269, n. 422. **37** Idem testis a. 166, W-F 186 et cum patronymico Κρινίας Λεοντίου a. 162, W-F 177.

Ethnicorum conspectus:

Ἀγρινιάν v. 81
Ἀλπαῖος 47. 85
Ἀμφισσεῖς sedecim
Ἀμφισσίς 63
Ἀνταιεύς 60
Ἀρσινοεύς 8. 59
Δρυοπαῖος 52/3
Ἡρακλειώτας 45
Ἡρακλειῶτις 61 [78/9]
Καλλιπολίτας 51. 67.
Καλλιπολῖτις 7 [82.84]
Ναυπάκτιοι 19. 41. 69.
Οἰνοαῖος 86
Πλευρώνιος 77 [29/30]
Πλυγονεύς 20. 27.
Στιεύς 74 [61.80]
Τολφώνιος 4. 15/6. 42.
Τολφωνία 12
Τριτεύς 10. 64. 75
Τριχονίς 76
Φυσκεῖς novem
Χαλειεύς 13/4. 50. 66
Χαλειίς 37. 70.

Ἀγρινιάν forma antiqua pro Ἀγρινιεύς. — Ἀλπαῖος est ab urbe Ἄλπα deductus, quae exstat in catalogo geograph. GDI 2580_{46}; cf. Nikitsky Geogr. Liste 11, qui iure Ἄλπα eandem intellegit, quae in Ozolis sita ap. Strab. IX 427 Ἀλόπη audit et ap. Steph. Byz. citatur: πέμπτη περὶ Δελφούς. Idem ap. Thuc. III 101 correxit Ἀλπαῖοι pro Ὀλπαῖοι, quos librarii ibi cum Amphilochica urbe Ὄλπη vel Ὄλπαι confuderunt, et restituit IG IX 1, 349 Νικόδαμος Ἀλπαῖος (Dttb. Λαπα..). — Ἀνταιεύς recurrit W-F 320, ubi Baunack GDI 1985 perperam correxit Αὐγαιεύς. — Δρυοπαῖος. Cf. Strab. IX 434: τῇ Οἰτείᾳ, εἰς τετταρεςκαίδεκα δήμους διῃρημένῃ, Ἡράκλειάν τε καὶ τὴν Δρυοπίδα, τετράπολιν γεγονυῖάν ποτε, καθάπερ καὶ τὴν Δωρίδα et quae de Dryopide exposui Jahrbb. Phil. 1897, 764. — Πλυγονεῖς. Eos plane diversos esse ab urbe Phlygonium, quam Paus. X 3,2 et Steph. B. inter oppida Phocensium recensent, iam Dttb. Herm. XXXI 1897, 178 et fusius Nikitsky Diar. min. publ. 1900, m. Octobr., 1 sqq. (cf. id. Geogr. Liste 16) haud improbabiliter coniecere; quod nunc comprobatur titulo Fouill. III 2, n. 136, quo fines Delphorum et Phlygonensium-Ambryssiorum determinantur. Nam hic de confinio Delphico orientali, ad Phocidem spectante, agitur (cf. n. 615[2]), illi vero Πλυγονεῖς potius κώμη Ozolarum fuerunt, quae a. 190 cum Delphis coaluisse videtur.

△611. Epistula consulis et senatus ad Delphos data de legatis Delphorum ab Aetolis trucidatis et de metoecis Delphicis, fine a. 189. In latere baseos sinistro (in lapide primo). Ed. Pomtow Klio l.l., n. 119.

[Γάϊος Λίβιος[1] Μαάρκου] υἱ[ός, σ]ṭρατηγὸς ὕπ[ατ]ος [Ῥωμαίων, καὶ

De hoc titulo cf. n. 607/11 not. II 9. 1 Consules anni 189, cuius autumno haec epistula perscripta est (not. 6), M. Fulvius Nobilior, Gn. Manlius Volso non in censum veniunt, nam ille Samen obsidebat (v. 10; Niese II 769), hic inde a vere in Asia minore versabatur (n. 618; Niese II 750). *Comitiis perfectis consulem M. Fulvium in provinciam et ad exercitum* [sc. Samen] *redire placuit, eique et collegae Cn. Manlio imperium in annum prorogatum est* (Liv. XXXVIII 35). Ex Asia Manlius, aestate a. 188 peracta, per Thraciam Macedoniamque Romam redire coepit (Niese II 761). Itaque in v. 1 alter consulum anni 188 supplendus: M. Valerius Messala, C. Livius Salinator (Liv. l.l.). Cum in lacuna 16/17 litt. desint, supplem. [Μάαρκος Οὐαλέριος] longius est (16 litt. sine patronymico), sed ‚Livius' accurate quadrat. Sane patris nomen non traditur, sed hic habendus sit M. Livius Salinator cos. 219, unde 18 litt. cum [Μαάρκου] in v. 1 supplendae. Antea G. Livius praetor a. 191 classi in bello contra Antiochum gesto praefuerat (Niese II 696. 718. 730), nunc *idibus Martiis* consulatum iniit (Liv. l.l.), i.e. Novembri a. 189; nam fasti Romani tum ita turbati erant, ut obscuratio solis quam Liv. XXXVII 4, 4 a. d. V id. Quinct. (die 11 m. Iulii) evenisse narrat, re vera die 14 m. Martii eveniret; cf. Th. Mommsen Chronol. 40. 46 et enarratores ad Liv. l.l. et ad XXXVIII 35, 1. Quibus disputatis evincitur, Fulvii iter Romanum ad comitia habenda a Livio quidem minus recte post obsessionem Sames

οἱ δή|μα]ρχοι καὶ [ἡ σύγκ]λητος Δελφῶν τοῖς [ἄρχο]υσι καὶ τῆι π[ό]λ[ει χαίρειν]· | οἱ παρ' ὑμῶν ἀποσταλέντες πρεσβευταὶ[2] Ἥρυς Εὐδώρου, [Δαμοσθέ]|νης Ἀρχέλα τά τε γράμματα ἀπέδωκαν καὶ αὐτοὶ διελέ-
5 γησαν [ἀ]κόλ[ου]θ[α] | τοῖς ἐν αὐτοῖς κατακεχωρισμένοις μετὰ πάσης σπουδῆς, φ[ι]λοτιμία[ς] οὐ|θὲν ἐλλείποντες· ἐνεφάνιζον δὲ καὶ διότι τόν τε ἀγῶνα τὸν γυμνικὸ[ν] | καὶ τὴν θυσίαν[3] ὑπὲρ ἡμῶν συνετελέσατε· καὶ ἡ σύγκλητος τὴν διάνοια[ν] | προσέσχεν τε καὶ ἔδοξεν αὐτοῖς ὑπέρ τε τῶμ πρότερον πρεσβευτῶν | Βούλωνος, Θρασυκλέος, Ὀρέστα[4],
10 τῶμ πρὸς ἡμᾶς μὲν ἀφικομένων, ἐν δὲ | τῆι εἰς οἶκον ἀνακομ[ιδ]ῆι διαφωνησάντων[5], γράψαι πρὸς Μάαρκον Φολούιον[6] | τὸν ἡμέτερον στρατηγόν, ἵνα φροντίσηι, ὅπως, ὅταν καθ' ἡμᾶς γένηται | τὰ κατὰ τὴν Σάμην[7] πράγματα, ἀναζητήσηι τοὺς ἀδικήσαντας καὶ φρον|τίσηι, ἵνα τύχωσιν τῆς καθηκούσης τιμωρίας, καὶ τὰ τῶν πρεσβευτῶν | ὑπάρ-
15 χοντα ἀποκατασταθῆι πάντα τοῖς οἰκείοις αὐτῶν. ἔδοξεν δὲ καὶ | πρὸς

perfectam narrari, sed nullam esse causam, cur totum iter cum Nieseo II 770[3] fictum habeamus. 2 Herys Eudori f., inde ab a. 197 ad 164 Delphis recensitus, senator erat a. 188/7 (creatus m. Dec. 188), necnon Demosthenes Archelai f., ab a. 197 ad 165 commemoratus, testis erat m. Martio 187, W-F 351. Hos legatos Romae a Flaminino, L. Acilio, Aem. Lepido (qui Fulvii inimicus erat) magnopere esse adiutos, et proxeniis horum Romanorum n. 585 pr. 46/8 et Flaminini statua n. 616 comprobatur; quae statim post reditum legatorum, initio a. 188, a Delphis decernebantur [cf. add. n. 611 *a*].

3 His ludis nomen erat τὰ Ῥωμαῖα quae condita esse aestate a. 189, certe propter Aetolos devictos, hinc discimus; cf. verba a. 155 proxeniae anni 158 ap. Wesch. mon. bil. 108 addita: ἔδωκαν δὲ καὶ πορεύεσθαι ἐν τὸ πρυτανεῖον ἐν τὰν θυσίαν τῶν Ῥωμαίων καὶ ἐν τὰς λοιπὰς θυσίας ἐν ἃς ἁ πόλις συντελεῖ πάσας. Haec Romaea antiquissima omnium fuere, nam ludi cognomines Athenis, in insulis Co et Rhodo, Magnesiae, Pergami, Thespiis, Oropi, Chalcide, Corcyrae al. habiti Delphicis recentiores sunt. 4 Iidem legati n. 612 B_2. ‚*Der merkwürdige Umstand, daß in den Stemmata der großen delphischen Familien Bulon-Xenon* [cf. n. 602[1] et stemma n. 237[12], vol. I p. 334], *Thrasykles-Praxias* [v. stemma Jahrbb. Phil. 1889 ad p. 560], *Orestas-Damenes(Kleon) die Zeugnisse für diese Delphier mit dem J. 189 plötzlich abbrechen, findet erst jetzt durch ihren gewaltsamen Tod* [v. not. 5] *seine Erklärung*' (Pw. l. l.). 5 De verbo διαφωνεῖν (‚*aushauchen, verhauchen*') cf. n. 521[4]. Manifesto hi triumviri a piratis (an Cephallenibus? cf. Niese II 729[2]) aut rectius ab Aetolis erant interfecti, quorum multum intererat, ne decreta Romana Delphis faustissima in Graeciam apportarentur. 6 Cf. not. 1; Fulvius, quia verbum ὕπατος post στρατηγός omittitur, iam non consul erat, sed pro consule (postea ἀνθύπατος dictus), cf. n. 612 B^2.

7 Res ibi gestas narrat Liv. XXXVIII 29; cf. ibid. ‚*quattuor menses obsidionem Same sustinuit*', sc. usque ad finem m. Novembris (not. 1).

Αἰτωλοὺς γράψαι περὶ τῶν γινομένων παρ' ὑμῖν ἀδικημάτων[8], ἵνα | νῦμ μὲν τὰ ἀπηγμένα ἅπαντα ἀναζητήσωσιν καὶ ἀποκαταστήσω|σιν ὑμῖν, τοῦ δὲ λοιποῦ μηθὲν ἔτι γίνηται. καὶ περὶ τῶν ἐν Δελφοῖς κα-| τοικεόντων ἔχειν ὑμᾶς ἐξουσίαν, ἐφῆκεν ἡ σύγκλητος, ἐξοικίζειν[9] | οὓς ἂμ βούλησθε, καὶ ἐὰν κατοικεῖν παρ' ὑμᾶς τοὺς εὐαρεστοῦντας τῶι |
20 [κ]οινῶι τῶν Δελφῶν[10]. τὰς δὲ δοθείσας ἀποκρίσεις[11] τοῖς ἔμπροσθεν πρ[ὸς | ἡ]μᾶς ἀφικομένοις παρ' ὑμῶν πρεσβευταῖς ἀνεδώκαμεν αὐτοῖς [καθὼς | ἠ]ξίουν ἡμᾶς. καὶ εἰς τὸ λοιπὸν ἀεὶ [π]ειρασόμεθα, ἀεί τινος ἀ[γαθοῦ | παρ]αίτιοι τοῖς Δελφοῖς γίνεσθαι[12] διά τ[ε τὸν] θεὸν καὶ ὑμᾶς κα[ὶ διὰ τὸ] | πάτριον ἡμῖν εἶναι, τοὺς θεοὺς σέβ]εσ[θ]αί τε καὶ
25 τιμᾶν τοὺς ὄν[τας πάν]των αἰτίους τῶν ἀγαθῶν.

---

8 Ergo Aetoli rapinis aliisque iniuriis brevi ante fines Delphorum vexaverunt, cf. n. 607 not. II 7/8. 9 ἐξοικίζειν (‚*expropriieren*') pertinet ad illos metoecos, sc. Aetolos et Locrenses, quibus agri domusque in tit. 610 extorquentur. μέτοικοι sane Delphis σύνοικοι appellantur (cf. n. 480[2]. alibi πάροικοι, fere iidem supra κατοικέοντες (κάτοικοι ‚*Beisassen*'), cf. n. 346_{12} κατοικοῦντες Ἀθήνησιν. ‚*Gegen die Expropriationen in Text 610 waren gewiß Widersprüche .. erhoben; ihnen gegenüber wird das Recht des* ἐξοικίζειν *vom Senat ausdrücklich bestätigt*' (Pw. l.l.). Vice versa τοὺς εὐαρεστοῦντας Aetolos Delphis remansisse docet n. 631[2] (a. 182). 10 Praeter suppl. incertum n. 175_{26} (a. 363) ἀδικεῖν Δελ[φῶν τινα ἢ τὸ κοινὸν τῆς πόλεως τῆς Δελ[φῶν], ubi [τὸν δῆμο]ν praefero, hinc demum τὸ κοινὸν τῶν Δελφῶν innotuit, manifesto ab Acilio conditum reliquisque Graecis approbatum, cf. n. 612 B_1; 613_{23} (a. 184); 609_7; sed iam a. 171/67 a Romanis sublatum, v. n. 643 not. fin.

11 Haec apographa τῶν ἀποκρίσεων, i.e. responsa Sp. Postumii et senatus. incisa sunt stelae n. 612 *B* et *C*; cf. n. 607 not. II 7/8. 12 Cf. n. 630_{18}.

△ **612. Decreta et epistulae praetorum Romanorum et senatus de Delphorum autonomia, a. 189 sq.** Tabula marmorea fere tota amissa. Ed. Ulrichs Reisen u. Forsch. I 115 not. 36, cf. p. 110 et p. 36 (LeBas II n. 852; Viereck Sermo graecus 11, n. X). Cf. Pomtow Jahrbb. Phil. 1889, 565[68]; 1894, 683. Joh. Schmidt Deutsche LZ 1889, 590. Fragmentum novum repperit titulosque *A—D* ed. Pomtow Klio l.l., n. 120—123. A lineolis incipit fragm. novum (e.g. B_1 στρατη-γός). [*Pw*]

In hac stela omnia decreta Romana de restituenda Delphorum libertate erant collecta (in documentis basi Acili inscriptis n. 607—611 illius libertatis tantum mentio fiebat), cf. n. 609_2 ἅπαντα ἀναγραψέντα εἰς στήλην λιθίνην, sc. hanc tabulam. Ad hoc argumentum attulit Ulr. definitiones in pace Niciae a. 421 factas (Thuc. V 18, 2): τὸ δ' ἱερὸν καὶ τὸν νεὼν τὸν ἐν Δελφοῖς τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ Δελφοὺς αὐτονόμους εἶναι καὶ αὐτοτελεῖς καὶ αὐτοδίκους καὶ αὐτῶν καὶ τῆς γῆς τῆς ἑαυτῶν κατὰ τὰ πάτρια, quod documentum etiam Delphis in tabula erat perscriptum (Thuc. V 18, 10).

A --Λ̣ο̣υς καὶ̣--
--[περὶ τῆς πόλεως ἐλευθερί]-ας καὶ τοῦ ἱερο[ῦ ἀσυλίας --][1].
vacant versus duo.

B Σπόριος Ποστόμιος[2] Λευκίου υἱός, στρατη-γὸς Ῥωμαίων, τῶι κοι[νῶι τῶν Δελφῶν[3] χαίρειν· οἱ παρ' ὑμῶν ἀποσταλέντες πρεσβευ]|ταὶ Βούλων, Θρασυκλῆς, Ὀρέστας[4] περὶ τῆς ἀ-συλίας τοῦ ἱεροῦ κα[ὶ τῆς πόλεως διελέγησαν φιλοτιμίας οὐθὲν ἐλλείποντες] | καὶ περὶ τῆς ἐλευθερίας καὶ ἀνεισφορί-ᾳς[5] ἠξίουν, ὅπως α[ὐτόνομοι καὶ ἀτελεῖς ὦσιν ἥ τε πόλις καὶ ἡ χώρα τῶν Δελφῶν]. | γινώσκετε οὖν δεδογμένον τῆι συγκλή-τ̣ωι, τό τε ἱερὸν το[ῦ Ἀπόλλωνος καὶ τὴν πόλιν ἄσυλον εἶναι,
5 ἀνεισφόρητον δὲ καὶ] | τὴν πόλιν τῶν Δελφῶν καὶ τὴν χώραν, καὶ δ-[ιὰ παντ]ὸ̣ς[5a] αὐτονό[μους εἶναι τοὺς πολίτας _ ιι _ ἐλευθέρους ὄν]|-τας καὶ πολιτεύοντας αὐτοὺς καθ' αὐτ-[οὺς . . καὶ] κ̣υριεύο[ντας -- τό τε ἱερὸν καὶ τὸ τέ]|μενος[6], καθὼς πάτριον αὐτοῖς ἐξ ἀρχῆς-[ὑπῆρχεν· ἵνα] οὖν εἰδ[ῆτε, στέλλομεν ὑμῖν ἀντίγραφον].
vacant versus duo.

C πρὸ ἡμερῶν τεσσάρων νωνῶν Μαΐ-[ων[7] Σπόριος Ποστόμιος Λευκίου υἱός, στρατηγὸς ἐν κομετίωι? συνε]|βουλεύσατο τῆι συγκλήτωι· γραφ-[ομένωι παρῆσαν ὁ δεῖνα τοῦ δεῖνος...., ὁ δεῖνα τοῦ δεῖνος....], | Γάϊος Ἀτίνιος Γαΐου, Τεβέριο-[ς Κλαύδιος.....· περὶ ὧν Δελφοὶ λόγους ἐποιήσαντο[8], περὶ ἱεροῦ] | ἀσύλου, πόλεως ἐλευθερί-[ας[5], χώρας ἀνεισ-
5 φορήτου καὶ αὐτονόμου, περὶ τούτου τοῦ πράγματας οὕτως] | ἔδοξεν καθὼς πρότερο-[ν Δελφοῖς ταῦτα ὑπῆρχεν καὶ Μανίωι Ἀκιλίωι ἔδοξε, τούτωι τῶι κρίματι ἐμμέ]|νειν[9] ἔδοξεν. *vacat.*
vacant versus duo.

De titt. *A*—*D* cf. n. 607 not. II 1), 7)—8), 10). — *A* fortasse ad ipsum decretum M.' Acili spectat, quo urbem liberavit. 1 Cf. tit. C_4 et n. 609_{10}.

B—*C*. Versus longissimos fuisse (85—90 lit.) v. 1 docet. Cum plus dimidia stela desit, supplementa non plane certa sunt, sed de argumento satis constat. Tituli *B* et *C* apographa recentiora reddunt quae anno fere intermisso novi legati fine a. 188 Romae acceperunt, cf. n. 607 not. II 7/8. 2 Spurius Postumius praetor urbanus a. 189 (Liv. XXXVII 47, 8; 50, 8), cos. 186. Controversias longas, utrum στρατη[γός] an στρατη[γὸς ὕπατος] supplendum sit, sustulit fragm. novum. 3 Cf. n. 611^{10}. 4 De his legatis, interfectis ab Aetolis, cf. n. $611^{4.5}$. 5 Cf. tit. B_3 cum C_4.

5a Δ[ελφῶν ἔθν]ος suppl. Hi., quod lacunae melius respondet. 6 Suppl. Ulr. [τέ]μενος, quod dubitanter recepi; aliter enim res se habet Or. Gr. I. 441_{57} (SC de Stratonicensibus): [τό τε τέμεν]ος, ὅπως τοῦτο ἄσυ[λον ὑπάρχηι].

7 Dies IV m. Maii respondebat fere diei IV m. Ianuarii a. 189, cf. n. 611^{1}. Sp. Postumium hic suppl. Vie. ἐν κομετίωι exstat e.g. a. 170, n. 650_2; a. 150/47, n. 674_{10}; a. 135, n. 688_2. 8 Ad formulas vs. 3—6 suppletas

D [Λ]εύκιος Φούριος 10 Λ[ευκίου υἱός, στρατηγός--]
[Δε]λφῶν ἐ[λευθερίας? --]

cf. SC de Thisbensibus n. 646. 9 Cf. n. 688$_{12}$: τούτωι τε τῶν κρίματι καὶ τοῦ[τοις τοῖς ὁρίοις ἐμμένει]ν et antea ibid. -τοῖς ὁρίοις ἐμμείνωσιν. 10 De hoc Furio non constat. *R-E* VII 316, n. 17 L. Furius Philus praetor a. 171 intellegitur, sed mihi potius cognominis quidam ignotus, annis proximis 188 sqq. tribuendus, in censum venire videtur.

Δ613. Amphictyoniae Delphicae restitutio (ἀποκατάστασις), Nicostrati Thessali merita, a. 186 et 184. Tit. *A* in basi calcaria statuae sedentis (ut videtur) Nicostrati. Apographum ad Hillerum misit Haussoullier. (Postea ed. Blum Bull. Hell. XXXVIII 1914, 26 cum tab. (fig. 5).)

[(*Hi*) *et Pic*]

A [ἄρ]χοντος ἐν Δελφοῖς Κράτωνος, γραμματεύοντος [δ]ὲ | τῶν Ἀμ- *a. 184*
φικτιόνων Μνασιδάμου Κορινθίου 1, ἔδοξ[εν τῶι | κοι]νῶι τῶν Ἀμφικτιό-

Liberationem Delphorum n. 609/12 restitutio Amphictyoniae subsequi debuit. Quae per complures Pythiadas continuata (ut hinc discimus) ne a. 178 quidem perfecta est (v. infra). Videtur M'. Acilius summam rerum Amphictyonicarum una cum fano administrando Delphis commisisse, quos contra Thessalos aliosque protexit (n. 609$_8$). Nicostratus enim Thessalus expressis verbis (supra v. 28) Delphos hortatur: μηθὲν αὐτοὺς ὑπεναντίον πράττειν τοῖς πρότερον ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων ἐψηφισμένοις (not. 9); quod tamen illos nequaquam concessisse etiam ea re evincitur, quod a. 178, n. 636 Delphi primum locum qui Thessalorum erat inter hieromnemones obtinent, de quo postea cedere coguntur (cf. a. 130, n. 692; a. 117, n. 704). Aetolorum videlicet commune a. 190 Amphictyonia exclusum erat, attamen suffragia Aenianum, Locrorum utrorumque, Doridis, Oetaeae, qui omnes foederi illi addicti erant, eorum sane nomine ab Aetolis ipsis lata esse constat, v. n. 636^8. Accuratiora nescimus quia catalogus hieromnemonum supra omittitur, quod sub dominatione Aetolica nunquam erat factum, sed hoc certe dispicimus: Thessalos a. 186 eum Amphictyoniae statum redintegrare studuisse, qualis a. 357 ante bellum sacrum fuerit, sc. Corinthios (not. 1) et Phocenses tunc esse receptos (not. 3), regem Macedonum exclusum (not. 4). Quae tamen a. 178 rursus in decem fere annos mutata sunt, nempe a Delphis (?), qui Perseo regi ut suffragia redderentur, Phocensibus vero et Corinthiis ut extorquerentur, effecerunt (desunt Phocenses et Peloponnesii in tit. 636). Itaque anno demum 171 sqq. (v. n. 643), certe post pugnam ad Pydnam commissam, Delphos (et Persem) Thessalis cessisse, Phocenses in Amphictyoniam rediisse patet. 1 Scribae mentio retinetur more Aetolico, postea deest. — Primus hic Corinthius qui in synedrio comparet controversiam longam de Corintho Amphictyoniae participe dirimit. Eos enim a. 346 exclusos esse cum Ephorus quidem ap. Diod. XVI 60 traderet (cf. verba ad n. 221 *A* allata), tamen multi vv. dd., quia nullius Corinthii

νων τῶν ἀπὸ τῶν αὐτονόμων ἐθνῶν | καὶ δημοκρατουμένων πόλεων[2]·
5 ἐπειδὴ Νικόστρατος Ἀναξίπ|που Θεσσαλὸς ἐγ Λαρίσσης, ἀποσταλεὶς
ἱερομνήμων παρὰ τοῦ | κοινοῦ τῶν Θετταλῶν[3] εἰς τὰ Πύθια τὰ ἐπὶ
Νικοβούλου | ἄρχοντος ἐν Δελφοῖς[4], τὴν πᾶσαν σπουδὴν ἐποιήσατο | *a. 186*
μετὰ τῶν ἀποσταλέντων ἀνδρῶν ὑπὸ τοῦ δήμου τοῦ | Ἀθηναίων καὶ
10 τῶν ἱερομνημόνων, ὅπως ἂν ἀποκατασταθῇ[4] τὸ συνέδριον τῶν Ἀμ-
φικτιόνων εἰς τὸ ἐξ ἀρχῆς κα|τὰ τὰ πάτρια[5], προέστη δὲ καὶ τοῦ
ἀγῶνος καὶ τῶν θυσιῶν | μετ' αὐτῶν, ὅπως ἂν ἀπὸ παντὸς τοῦ βελ-
τίστου συντε|λεσθῶσιν· αἱρεθεὶς δὲ καὶ πρεσβευτὴς εἰς Ῥώμην[6] ὑπὸ
15 τοῦ | κοινοῦ τῶν Ἀμφικτιόνων μετὰ Μενεδήμου τοῦ Ἀθηναί|ου[7] καὶ

vestigium inter hieromnemonas exstitit, alii nomini pro Κορινθίους restituendo operam dederunt (Schaefer Demosth. II² 286²). Qui hoc titulo redarguuntur. Corinthii vero ante a. 178 iterum exclusi esse videntur, v. not. init. **2** ‚αὐτονομία notatur sicut in Πριηνέων αὐτονόμων ἐόντων decretis paullo post a. 334; v. n. 278².' Hi. Verba αὐτόνομα ἔθνη καὶ δημοκρατούμεναι πόλεις necnon v. 18 οἱ ἄλλοι Ἕλληνες οἱ αἱρούμενοι τὴν ἐλευθερίαν καὶ δημοκρατίαν spectant ad Philippum regem ab Amphictyonia cohibendum, in quam tamen postquam ille auct. a. 179 mortuus est (Niese III 34[7]), filius Perseus rediit; cf. not. init. et hieromnemonas Persei regis a. 178, n. 636. Quae sententia comprobatur verbis tit. *B*: πάντες οἱ δημοκρατούμενοι Ἕλληνες, qui haud dubie uni civitati regiae quae pylaeae interfuerat opponuntur. **3** ‚Thessalorum foedus a. 196 restitutum est; ei statim attributi Achaei Phthiotae, a. 189 Pharsalus, Thebae, Malis. Kip Thess. Stud. 135/6.' Hi. **4** Pythia illa agebantur a. 186 (cf. n. 585_{168}), m. Bucatio (Aug.-Sept.), cf. n. 598², a. 194, et n. 692_3, a. 130. Videntur igitur nec Pythia anni 190 bello Aetolico nec pylaeae ab a. 190 ad 187/6 omnes habitae esse. Delphorum vero libertate init. a. 188 per senatum confirmata (n. 612 *C*, cf. n. 607 not. II 7/8) paulatim de synedrio redintegrando inter Amphictyonas agi coeptum est, quod tum demum, auct. 186, adiuvantibus legatis Atheniensium (v. 8) restituitur; cf. v. 9: ἀποκατασταθῆι .. εἰς τὸ ἐξ ἀρχῆς κατὰ τὰ πάτρια, de quibus v. not. init. Hanc restitutionem factam esse, quia et postquam Thessali Perraebique urbes nonnullas a Philippo ereptas per tres viros Romanos Q. Caecilium, M. Baebium, Ti. Claudium ex arbitrio Tempis facto recuperaverunt, Hi. sagaciter coniecit (cf. Pol. XXII 9; Liv. XXIX 24, 5) et propterea tempus illius arbitrii ante haec Pythia ponebat. Sed causis Niesei III 22¹ perpensis (qui urbium liberationem anno 185 attribuit) huic adsentiri malim, cum Thessalos et Athenienses etiam antea de synedrio restituendo agere potuisse pateat. **5** Vs. 10 εἰς τὸ ἐξ ἀρχῆς κατὰ τὰ πάτρια et v. 29 τὰ πρότερον ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων ἐψηφισμένα pertinere videntur ad tempora ante bellum sacrum (a. 357), v. not. init. **6** ‚Legatio Romana inter Pythia a. 186 et auct. a. 184 erat.' Hi. **7** Intellegendi sunt: aut ‚Μενέδημος Ἄρχοντος Κυδαθηναιεύς, ταμίας πρυτάνεων c.a. 210 (Sundwall Nachtr. PA p. 125; Ἐφ. ἀρχ. 1903, 63, cf. Rh. Mus. LIX 295), qui senex ἐπέδωκεν a. 183/2, PA

προσελθὼν πρὸς τὴν σύνκλητον καὶ τοὺς στρα|τηγοὺς καὶ δημάρχους καὶ διαλεγεὶς περὶ ὧν εἶχεν | τὰς ἐντολάς, ἐπετέλεσεν πάντα τὰ κοινῇ συμφέρον[τα] | τοῖς τε Ἀμφικτίοσιν καὶ τοῖς ἄλλοις Ἕλλησιν τοῖς αἱρου|-
20 μένοις τὴν ἐλευθερίαν καὶ δημοκρατίαν[2]· παραπεμ|πόμενος δὲ καὶ εἰς τὴν μεθοπωρινὴν πυλαίαν ἱερομνή|μων τὴν ἐπὶ Κράτωνος ἄρχοντος *a. 184* ἐν Δελφοῖς, καὶ θύσας | μετὰ τῶν ἱερομνημόνων ἐπανελθὼν μετ' αὐτῶν | εἰς τὸ ἱερὸν καὶ προσελθὼν πρὸς τὸ κοινὸν τῶν Δελφῶν[8] | διελέγη,
25 περὶ ὧν ἔχων τὰς ἐντολὰς ἐπεπρέσβευκεν | πρός τε τὴν σύνκλητον τῶν Ῥωμαίων καὶ τοὺς στρα|τηγοὺς καὶ δημάρχους, καὶ παρεκάλεσεν Δελφούς, | διατηρεῖν τὴν εὔνοιαν πρὸς ἅπαντας τοὺς Ἕλληνας | καὶ μηθὲν αὐτοὺς ὑπεναντίον πράττειν[9] τοῖς πρότε|ρον ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων
30 ἐψηφισμένοις[5], διατελεῖν δὲ | καὶ ἐν τοῖς λοιποῖς ἐν οἷς ἂν παρακα-λῶσιν Ἀμφικτίο|νες, ἐν ἅπασιν αὑτὸν παρασκευάζων ἐκτενῆ καὶ φιλό|-τιμον εἰς τὸ κοινῇ συμφέρον, οὔτε κακοπαθίαν οὔτε | κίνδυνον ὑποστελ-λόμενος τὸν ἐσόμενον ὑπὸ τῶν | ἐπιβουλευόντων[10] αὐτῶι· — ὅπως
35 ἂν οὖν εἰδῶσιν πάν|τες οἱ Ἕλληνες, διότι τὸ κοινὸν τῶν Ἀμφι[κτιόνων] | ἐπίσταται χάριτας ἀξίας ἀποδιδόναι τοῖς εἰς [αὐ]|τοὺς εὐεργετοῦσι καὶ τοὺς ἄλλους Ἕλληνας, ἀγαθῇ | τύχῃ, δεδόχθαι τῶι κοινῶι τῶν Ἀμ-φικτιόνων, ἐπαι|νέσαι Νικόστρατον Ἀναξίππου Θεσσαλὸν ἐγ Λαρίσ-|
40 σης καὶ στεφανῶσαι αὐτὸν τῶι τοῦ θεοῦ στεφάνωι | καὶ εἰκόνι χαλκῇ, ἀρετῆς ἕνεκεν καὶ εὐεργεσίας | ἣν ἔχων διατετέλεκεν πρός τε τὸ κοινὸν τῶν | Ἀμφικτιόνων [καὶ τοὺ]ς ἄλλους Ἕλληνας, καὶ στῆσαι αὐ|τοῦ τὴν
45 εἰκόνα ἐν τῶι ἱερῶι τοῦ Ἀπόλλωνος τοῦ Πυθί|ου. ἀναγορεῦσαι δὲ τὸν στέφανον καὶ τὴν εἰκόνα | ἐν Πυθίοις τοῖς πρώτοις ἐν τῶι γυμνι-κῶι ἀγῶνι (τοὺς) | συνελθόντας ἱερομνήμονας· ἀναγορεῦσαι δὲ καὶ ἐν | τοῖς Ἐλευθερίοις[11] ἐν τῶι γυμνικῶι ἀγῶνι, ὃν τιθέασι | οἱ [Θε]τταλοί.

9894'; aut Μενέδαμος Ἀνδροσθένου Φιλαίδης, ἐπιμελητὴς πομπῆς ἐπαινεθεὶς hoc ipso a. 186/5, PA 9888. Illum Hi., hunc nos praeferimus. 8 De hoc novo κοινῷ cf. n. 611[10]. 9 Ergo Delphi nequaquam cum Thessalis consentiebant et libera quaedam arbitria de Amphictyonia restauranda agere potuerunt (v. not. init.). Atque re vera iis contigit, ut a. 178 statum anni 346 redintegrarent, quo rex Macedonum in Amphictyoniam rediit, Phocenses vero exclusi sunt. 10 Hic quoque Philippum significari pro certo habeo; Thessali enim ei Tempis a. 185 opprobrio verterunt: *ne a legatis quidem, qui iure gentium sancti sint, violandis abstinere; insidias positas euntibus ad T. Quinctium* (Liv. XXXIX 25, 10; Niese III 23[5]). 11 Cf. Niese III 19[7]: ‚*Die in Larisa eingesetzten Eleutherien* [sc. a. 196] *feierten die Römer als Befreier*', cf. IG VII 48: Ἐλευθέρια τὰ ἐν Λαρίσῃ πυγμήν et .. παγκράτιον. Victorum catalogum anni 188 tenemus IG IX 2, 525, siquidem praetores simul agonothetas fuisse cum Kernio (et Kroogio Thess. praet. 10) tacite

B. Epistula eiusdem argumenti ad Delphos data. Exstat in museo fragmentum marmoreum, supra integrum (a. 0,24, l. 0,60, cr. 0,14), unde tres versus exscripsit Kontoleon (invent. 1285) ita supplendos:
-- [τ]ῶν Δελφῶν τοῖς ἄρχουσι καὶ τῆι πόλει χαίρειν. ἐξαπέσταλκα 12
γράμματ[α | περὶ τῶν τοῖς Ἀμφικτίοσι δεδογμένω]ν πᾶσι τοῖς δημο-
κρατουμένοις τῶν Ἑλλήνων 2· ὑμεῖς οὖν καλῶς [ποι|ήσετε] -- κτλ.; *in versu ultimo supersunt* -- ἡμετέρω[ν -- τ]οῦ δήμ[ου] -- πυλ[αία] --

---

ponimus; neque posteriores laterculi desunt, l.l. n. 526—28. Ludi videntur quinquennales fuisse, cf. Arbanitopullos Rev. phil. XXXV 1911, 124, 27 al. (monuit Hi.).

B. — 12 Epistulam dedit magistratus Romanus (cum Philippus vel alius rex in censum non veniat), qui restitutionem Amphictyoniae a Thessalis et Atheniensibus per Nicostratum factam sancit, omnibus Graecis δημοκρατουμένοις renuntiat, Delphis accipiendam commendat.

[Quae postea Blum, cui Bourguet etiam tit. *B*, iam a. 1910 a me Rueschio notatum, suppeditaverat, in commentario disseruit, pleraque minus sunt probanda. Unum errorem gravissimum redarguere hic satis habeo. In epistula Licinii et senatus n. 826 *G* cum legati Amphictyonum Romae recenseantur: Αἰακίδα[ς Βαβύλου, Εὐκλεί?]δας, Μνασίδαμος, Bl. hunc eundem putat esse ac scribam synedrii Μνασίδαμον Κορίνθιον (supra v. 2), Aeacidam intellegit praetorem Thessalorum a. 194 aut 191, illum Licinium vero praetorem urbanum a. 186; iter igitur Romanum Mnasidami Corinthii, Aeacidae al. inter a. 190 et 186 factum contendit (l.l. 29). Sed fugerunt Blumium quae de epistula illa Delph. Chron. *R-E* IV 2694 et (a Colino) Bull. Hell. XXIV 1900, 103 disputata sunt, 'sc. eam pertinere ad a. 116 et ad κριτήρια καὶ ψήφους Ἀμφικτυόνων a. 117 facta. Legati autem Aeacidas et Mnasidamus sunt Delphi clarissimi. — An ταγεύων Μαρσύας Ἀναξίππειος IG IX 2, 511_{10} cum Blumio frater Nicostrati (supra v. 4) habendus sit, dubito; nam Kernii notam ‚saec. III' quo iure Bl. mutaverit in ‚*vers la fin du IIIe s.*', non liquet.]

△ 614/15. Novem arbitri Rhodii (n. 614) et unus Atheniensis (n. 615) Delphos missi ad litem de fanis et finibus dirimendam, a. 180. [*Pw*]

△ 614. Populus et arbitri Rhodiorum Delphis laudantur, a. 180. In bathro permagno calcario currus aurei Rhodiorum n. 441 (in latere dextro ad angulum posteriorem, supra cymatium inferius). Versus ultimos ed. Pomtow Delphica III 73 (Berl. ph. Woch. 1912, 189), tit. integrum Bourguet Bull. Hell. XXXV 1911, 461. Exscripsi a. 1910.

Haud pauca aliter legeram et suppl. ac Bo., qui e.g. suppl.: v. 5 ἀποστειλάντων pro ἐξ-, sed cf. n. 615_3 || 7 [τοὺς ὑπὲρ Δελφ]ῶν α[ἰτησομένους ἵνα], sed αἰτεῖν ἵνα non Graecum. || 11 [οἱ κ]αὶ, sed in lac. 3—4 litt. periere; πα[ραγ]ενόμ[ενοι ἐπεδέξαντο], sed cf. nunc v. 27 in. || 12 θέλ[ειν τὸν ὁρισμόν] | γενηθῆμεν,

[ἄρχοντος Μαντία[1], βο]υλε[υόντων Διοδώρου, Ξένωνος, Σωσινίκου],
{ἔδοξε τᾶι πόλει τῶν Δ]ελ[φῶ]ν ἐν ἀ[γορᾶι τελείωι σὺμ ψάφοις ταῖς ἐννόμοις]·
ἐπειδ[ὴ ὁ δᾶμ]ος [ὁ Ῥοδ]ίων φίλος ὢν καὶ εὔ[νους ἁμῖν ἔν τε τοῖς ἔμπροσθεν]
χρόνοι[ς πο]λλὰς ἀποδείξεις πεποίηντα[ι τᾶς τε ποτὶ τὸν θεὸν εὐσεβείας]
5 καὶ τᾶς ποτὶ τὰμ πόλιν αἱρέσιος καὶ [εὐνοίας, καὶ νῦν ἐξαποστειλάντων]
ἁμῶν ποτ' αὐτὸν πρεσβευτὰς τόν τε π[ρόξενον τὸν Ῥ]οδί[ων Πραξίαν][2]
Εὐδόκου καὶ Εὐκράτη Καλλίκωνος [καὶ υἱὸν Καλλίκ]ωνα[3], [ἵνα δικαστὰς]
ἀποστείλῃ τοὺς διακρινέοντας π[ερί τε τῶν τεμενέω]ν[4] κα[ὶ περὶ τῶν ὅρων]

sed cf. v. 11. 20. 25 (παραγενηθέντες) || 13 τὰ[ς ἐντολάς]; dativum suppl. Hi., sed cum lacuna maior sit, αὐτοῦ addidi || 14 καλῶ[ς] .... ∠.....αφαν ..... || 15 [τὰν ποθ' αὐτόν] || 17 [ἁμῶν καλο]-, quae breviora sunt || 26/7 [ἐ]λλείπον[τες ἐν τὸ ὑπ[άρ]χειν, sed malam versuum divisionem improbat lapis, ubi v. 27 incipit [τ]ὑχεῖν || 28/9 ἐξαποστείλαντ[ος αὐτούς· εἶ]ναι δ]έ, sed v. 29 incipit a [δ]έ || 29/30 [προε[δρίαν] ἐν τοῖς, sed v. 30 incipit ab ἐμ || 32 fin. Bo. sprevit [καὶ] ante [τᾶς], sed cf. n. 615_{14} || 33 οὗ κα et 34 κα[τὰ τ. νομ.] leg. Bo., nunc in lapide deleta; cf. n. 615_{15} || 35 τοῦ [ἀνατεθέντος τῶι θεῶι], -ου nunc deest. — Praeterea om. idem v. 12 τό ante τούς et 30 πᾶσι ante τοῖς.

1 Cf. n. 585_{216} et infra not. 5. 2 De Praxia cf. n. 637^1. 3 Supplementum non satis certum. 4 Cf. n. 615_4 et documentum de finibus inter Delphos et Phlygonium-Ambryssum constituendis Fouill. III 2, n. 136_{32}: εἰ δέ τινά ἐστιν ἱερὰ ἐν τούτοις τοῖς τόποις, ὑπάρχειν αὐτὰ κατὰ τὰ ἐξ ἀρχῆς. Quae τεμένη intellegenda sint, ignoramus; sita erant in confinio Amphissae et Delphorum, nempe in fundis ab Acilio deo donatis, e.g. in Hypoplistia vel Natea (n. 607 not. II 2. 610^1). Fines totius ‚Delphidis epictetae' a. 191/0 inter belli turbas non satis accurate a consule circumscriptos esse suspicor, quam ob rem hic Amphissenses, in tit. 615 alii finitimi (Phlygonium-Ambryssus?) illis obloquebantur. Cf. tit. anni 117/6, n. 826 *E* col. II_{29}: Ἀμφισσεῖς Ἀριστοκλέας, Δάμων πρεσβευταὶ ἐλέγοσαν, ὅτι δεῖ τὸ κρίμα ἑστηκὸς καὶ κύριον εἶναι τὸ τότε γεγονός, ὅτε Παυσανίας Θεσσαλὸς καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ ὅρους ἐποίησαν. Ἀντικυρεῖς, Ἀμβρύσσιοι, Δελφοὶ ἐλέγοσαν, τούτωι τῶι κρίματι ἑστηκὸς καὶ κύριον εἶναι δεῖν, ὅτε ὅρον ἱερομνήμονες πεποίηκαν καὶ κεκρίκασιν ἐπὶ ἄρχοντος Ὀρνιχίδα (I a. 337, II c. 285) ἐν Δελφοῖς. Hoc κρίμα ἐπὶ Ὀρνιχίδα Amphictyones accipiunt ibid. col. III_7, necnon horum sententiam probat Avidius Nigrinus c.a. 114 p. Chr., n. 827 C_5 Latine = D_6 Graece: ἐπεὶ τὴν ὑπὸ τῶν ἱερομνημόνων γενομένην κρίσιν κατὰ τὴν Μανίου Ἀκιλίου καὶ τῆς συγκλήτου γνώμην (n. 826 *E*, v. supra), ἣν καὶ ὁ μέγιστος αὐτοκράτωρ [Traianus] πασῶν μάλιστα κυρίαν ἐτήρησεν, κτλ. Quattuor igitur κρίσεις distinguendae: *primam* recte rettulit Colin Bull. Hell. XXVII 1903, 143 ad a. 337, ἅ. Ὀρνιχίδα, cum post Amphissam captam pugnamque Chaeronensem fines devictorum determinarentur. *Secundam*, a Pausania Thessalo decertatam, quam idem v. d. anno 196 adscripsit quo Pausanias praetor fuerit, certe non ante a. 180 habitam esse hic titulus docet. Neque Thessalos, usque ad a. 190 per Aetolos ex Amphictyonia exclusos, a. 196 hoc arbitrium ferre potuisse apparet. Itaque cum ne alterius quidem Pausa-

τᾶς χώρας ἃς ἀμφιλλέγοντι Ἀμ[φ]ισσ[εῖς ποτὶ τὰμ πό]λιν, [τούς τε πρεσβευ]-
10 τὰς ἀπεδέξατο φιλανθρώπως καὶ τᾶ[ς φιλίας τᾶς] ὑπαρ[χούσας ἀξίως ἀπέ]-
στειλε τῶν πολιτᾶν ἄνδρας ἐννέα, [οἷς κ]αὶ πα[ραγ]ενομ[ένοις ἐπέτυχεν ἂν]
ἀποδόμεν τὰν κρίσιν, διὰ δὲ τὸ τοὺς [Ἀμφι]σσεῖς μὴ θέλε[ιν ἐκεῖσε παρα]-
γενηθῆμεν, οὐκέτι συνετελέσθη ἁ [κρίσ]ις περὶ ὧν τα[ῖς ἐντολαῖς αὐτοῦ]
οἱ δικασταὶ παρακολουθηκότες καλῶς [καὶ ὁ]σίως ἐ]μφανί[ζοντι σπουδάν]·
15 ὅπως οὖν εἰδῇ ὁ δᾶμος τὰν Δ[ε]λφῶν αἵρ[εσ]ιν κ[αὶ] εὔνοιαν [τὰμ ποτ' αὐτόν]·
τύχαι ἀγαθᾶι· δεδόχθαι τᾶι πόλει, ἐπαινέσαι τὸν δᾶμ[ον τὸν Ῥοδίων]
ἐπί τε τᾶι ἐν τὸ ἱερὸν εὐσεβείαι καὶ [τᾶι π]οτὶ τὰμ πόλιν [αἱρέσει καὶ καλο]-
καγαθίαι· παρακαλεῖν δὲ αὐτόν, κα[ὶ ἐν τ]ὸ λοιπὸν διαφ[υλάσσειν τὰν εὔ]-
νοιαν τὰμ ποτὶ Δελφοὺς καθὼς ἁρμόζον ἐστί· ἐπαινέ[σαι δὲ καὶ τοὺς]
20 αἱρεθέντας καὶ παραγενομένους δικαστὰς ἐπὶ τὰν κ[ρίσιν τᾶς χώρας]
Εὐφανίσκον Καλλιξείνου[5] κα[θ'] υἱοθ[εσί]αν [δ]ὲ Νικακσιδ[άμου, Πιστόξενον]
Πυθοδότου καθ' υἱοθεσίαν δὲ [Θήρ]ιδο[ς], Γοργονᾶ Κλεισιμ[βρότου, Πειθιάδαν]
Κλεομβρότου, Βωλίωνα Ἀξάνδρου, Ἀγήτορα Δαμοσ[τράτου καθ' υἱοθεσί]-
αν δὲ Τιμοστράτου, Εὐέλθωνα Ἀντιδότου, Στράτων[α Ἀριστοκράτεος],
25 Κλεώνυμον Δαμοκράτεος, ὅτι παραγενηθέντες π[άντα μὲν τᾶι πόλει συν]-
[έ]πραξαν σπουδᾶς καὶ φιλοτιμίας [οὐθὲν] ἐλλείποντ[ες ὥστε ἂν ἐπι]-
[τ]υχεῖν ἁμῖν τὰ ἀμφιλλ[εγ]όμενα, τὰν [δ]ὲ ἐνδαμίαν ἐπ[οίησαν καλὰν]
[κ]αὶ ἀξίαν αὐτῶν καὶ τοῦ δάμου τοῦ ἐξαποστείλαντ[ος· δεδόσθαι]
[δ]ὲ αὐτοῖς καὶ προξενίαν καὶ προμαντείαν καὶ ἀσυλί[αν καὶ προεδρίαν]
30 ἐμ πᾶσι τοῖς ἀγῶσι οὓς ἁ πόλις τίθητι, καὶ τἆλλα ὅσα κα[ὶ τοῖς ἄλλοις]
[π]ροξένοις καὶ εὐεργέταις τᾶς πόλιος· πέμψαι δὲ α[ὐτοῖς καὶ ξένια]
[τ]ὰ μέγιστα ἐκ τῶν νόμω[ν. ἐ]πιμεληθῆμεν δὲ τοὺς ἄ[ρχοντας καὶ τᾶς]
[ἀ]σφαλείας[6] αὐτῶν, ὅπως παραπεμφθέωντι ἄχρι οὗ κα [αὐτοῖς δοκῆι].
[κ]αὶ ἀναγράψαι τὰμ μὲν προξενίαν ἐν τὸ βουλεῖον[7] κά[τ τὸν νόμον, τὸ δὲ]
35 [ψ]άφισμα ἐν τὰν βάσιν τοῦ χρυσέου ἅρματος τοῦ [Ἁλίου[8], τοῦ ἀνατεθέντος]
[ὑπὸ] τοῦ δάμου τοῦ Ῥοδίων.

---

niae praetura a. 184 propter tit. 614 in censum veniat, restat, ut secundam crisin annis insequentibus (post 180) tribuamus. *Tertiam* habuerunt hieromnemones a. 117/6, n. 826 *E* (v. supra), *quartam* Avidius Nigrinus c.a. 114 p. Chr., n. 827 *C, D* (v. supra). Toties etiam de finibus orientalibus Delphorum contra Anticyrenses et Phlygonium-Ambryssum certatum esse demonstravi n. 615[2]. **5** Hi novem proxeni redeunt n. 585, pr. 96—104, ubi de Euphanisco not. 96 exponitur. **6** Cf. n. 615_{14}. Itinera legatorum illis annis saepius periculosa et pestifera fuerunt, cf. n. 611[4.5]. **7** ‚Vox recentioris aetatis pro βουλευτήριον'. Eadem n. 615_{15} et Chalcedone Syll.[2] 598[13]. Delphicum buleuterium situm est ad rupem Sibyllae, cf. Plut. Pyth. or. 9 (Delphica III 218). **8** Supplevi, cf. n. 441 not. fin.

△ 615. Apollodorus Atheniensis arbiter Delphorum (a. 180 sq.).
In stylobata thesauri Atheniensium (in angulo dextro, septentrionali). Ed. Colin Culte d'Apoll. Pyth. 165, n. 66 cum fig. 39 (Bull. Hell. XXX 1906, 326, n. 66) et Fouill. III 2, n. 89 cum tab. III 2 [textus alter]).

ἀγαθᾶι τύχαι. | ἔδοξε τᾶι πόλει ἐν ἀγορᾶι τελείωι σὺμ ψάφοις ταῖς ἐν-
νόμοις· ἐπειδὴ Ἀπολλόδωρος Ὀλυμπιοδώρου Ἀθηναῖος[1], | παρακληθεὶς
ἀπὸ τῶν ἐξαποσταλέντων ὑπὸ τᾶς πόλιος, ἐπέδωκεν ἑαυτὸν ἀπροφασί-
στως ἐν τὸ συναγωνί[ξ]ασθαι τᾶι πόλει τὰν κρίσιν τὰν περὶ τῶν τε-
5 μενέων καὶ τᾶς ἀμφιλλόγου χώρας[2], περὶ πλείστου τιθέμενος | τάν τε
ποτὶ τὸν θεὸν εὐσέβειαν καὶ τὰν εὔνοιαν τὰν ποτὶ τὰν πόλιν, καὶ πα-
ραγενόμενος τά τε ποτὶ τὰν κρίσιν | συνέταξε δεόντως, σπουδᾶς καὶ
φιλοτιμίας οὐθὲν ἐν[λ]είπων, καὶ τὰν ἐπιδαμίαν ἐποιήσατο εὐσχήμονα, |
[κα]ί, ὅσον χρόνον ἀξίωσαν αὐτὸν τοὶ κατεσταμένοι ὑπὸ τᾶς πόλιος,
ἐπὶ ταῦτα ποτέμεινε, συμφανῆ ποιῶν | [τὰν α]ὐτοῦ αἵρεσιν ἂν ἔχει ποτὶ
τὰν πόλιν· τύχαι ἀγαθᾶι· δ[ε]δόχθαι τᾶι πόλει, ἐπαινέσαι Ἀπολλόδω-
ρον Ὀλυμπι[οδώρ]ου Ἀθηναῖον εὐνοίας ἕνεκεν καὶ φιλοτιμίας τᾶς ἐν
10 [τὰ]ν πόλιν, παρακαλεῖν δὲ αὐτὸν καὶ ἐν τὸ [λ]οιπὸν διαφυ[λάσσ]ειν τὰν
αὐτὰν προαίρεσιν, εἰδότα ὅτι ἁ πόλις τοῖς φίλοις καὶ εὐνόοις καταξίας

De tempore Co. incertus haesit (*peut-être 195*); sed qui nunc comparat formulas insolitas: v. 4 sq. cum tit. 614_8 διακρινέοντας π[ερὶ τῶν τεμενέω]ν κα[ὶ περὶ τῶν ὅρων] τᾶς χώρας ἃς ἀμφιλλέγοντι Ἀμφισσ[εῖς ποτὶ τὰν πό]λιν et cum v. 20 τὰν κ[ρίσιν τᾶς χώρας]; v. 9 sq. cum ibid. v. 18 παρακαλεῖν δὲ αὐτὸν καὶ ἐν τὸ λοιπὸν διαφ[υλάσσειν τὰν εὔ]νοιαν τὰμ ποτὶ Δελφούς; v. 13 sq. cum ibid. v. 32 ἐπιμεληθῆμεν δὲ τοὺς ἄ[ρχοντας καὶ τᾶς] ἀσφαλείας αὐτῶν ὅπως παραπεμφθέωντι ἄχρι οὗ κα [αὐτοῖς δοκῆι· κ]αὶ ἀναγράψαι τὰμ μὲν προξενίαν ἐν τὸ βουλεῖον κὰ[τ τὸν νόμον, τὸ δὲ] ψάφισμα ἐν κτλ. non dubitabit, quin ambo tituli ad idem argumentum et eosdem fere annos (180) spectent. 1 Est Apollodorus Olympiodori f. Anaphlystius, cuius tit. sepulcralem habes IG II 1858 (*PA* 1407); pertinet ad clarissimam gentem cuius stemma ex parte composuit Ki. l.l. 1408. Desideratur sane inter proxenos anni 180 in tit. 585 (cf. ibid. not. fin. pr. 104[a]), sed eius propinquus Ὀλυμπιόδωρος Ὀλυμπίχου ibi exstat a. 183, pr. 89. 2 Cf. not. init. et n. 414_8. Qua regione haec fana sita sint et ad quos finitimos ἁ κρίσις pertineat, nondum constat. Sed aut causa Amphissensis n. 614 in censum venit, quam ad disceptandam praeter arbitros illos Rhodios etiam hic homo Atheniensis a Delphis esset arcessitus, aut de finitimis orientalibus, sc. Ambryssiis aut Anticyrensibus cogitandum. De his utrisque et a. 117/6 ab Amphictyonibus et c.a. 114 p. Chr. ab Avidio Nigrino diiudicatum est, cf. locos in tit. 614^4 allatos. Ex quibus Ambryssum praeferam, quia documentum aetate suppar de finibus Delphorum et Phlygonensium-Ambryssiorum tenemus (Fouill. III 2, n. 136); quibus constituendis manifesto arbiter quidam Atheniensis operam dederat: nam titulus ille aeque thesauro Attico incisus est.

ἀποδίδωτι τὰς χάριτας διὰ πα[ντός]· δεδόσθαι δὲ αὐτῶι καὶ τοῖς ἐκγόνοις προξενίαν, προμαντείαν, ἀσυλίαν, προδικίαν, ἀτέλειαν, προεδρίαν ἐν πᾶσι | [τοῖς] ἀγώνοις οἷς ἁ πόλις τίθητι, καὶ γᾶς καὶ οἰκίας ἔγ-[κ]τησιν καὶ τἆλλα πάντα ὅσα καὶ τοῖς ἄλλοις προξένοις καὶ εὐε[ργέ-τα]ις τᾶς πόλιος· εἶμεν δὲ αὐτὸν καὶ θεωροδόκον τῶν τε Πυθίων καὶ Σωτηρίων· πέμψαι δὲ αὐτῶι καὶ ξένια. ἐπιμελ[ηθῆν]αι δὲ τοὺς ἄρχοντας καὶ περὶ τᾶς ἀνακομιδᾶς[3] [αὐ]τοῦ, ἵνα παραπεμφθῇ ὡς ἀσφα-
15 λέστατα. [ἀνα]γράψαι δὲ καὶ τὸ[ν | γραμ]ματέα τὰν μὲν προξενίαν ἐν τῶι βουλείωι κά[τ τὸν νόμ]ον, τὸ [δὲ ψάφισμ]α ἐν τὸν τοῖχον τοῦ οἴκ[ου τοῦ] Ἀθηναίων.

3 Cf. n. 614[7] et I. Magn. 101$_{60}$ ἐπιμελ[εῖσθ]αι suppl. Co.

△**616. Statua equestris T. Quinctii Flaminini a Delphis dedicata, a. 189/8.** Fragmentum baseos calcariae, in quo cavatura ungulae servatur. Ed. Pomtow Klio XV sep. p. 167, n. 114 cum fig. 21.

[ἁ πόλις] τῶν Δελ[φῶν][1] [*Pw*]
[Τίτον Κοΐγκ]τιον Τίτου[2] [υἱὸν Ῥω]-
[μαῖον ἀρετ]ᾶς [ἕν]εκεν [καὶ εὐερ]-
[γεσίας τᾶς εἰς αὐτ]ὰν Ἀ[πόλλωνι].

1 Litterae v. 1 latius dispositae de ambitu supplementorum vs. 2/4 nos edocent. 2 Statua haud dubie initio a. 188 erecta est, quo etiam proxenia Flaminino est attributa, cf. n. 585[46]. Nam cum Aetoli inde ab a. 198/7 eius inimicissimi fuissent (cf. A. Mommsen Phil. XXIV 1865, 33 not.), Delphis non licuit, quamvis donaria de victoria Cynoscephalensi ab eo accepissent (n. 585[46]), Flamininum seu tum seu a. 194, brevi ante iter Romanum, Delphis versatum (n. 585[8]) merito honorare. Sed postquam altera Delphorum legatio initio a. 188 Roma rediit (n. 611[2]), statim Flaminino censori aliisque Romanis n. 585 pr. 47/8, qui legatis faverant, εὐεργεσίας ἕνεκα (supra) honores Delphici donantur.

△**617. P. Cornelium Scipionem maiorem Delii laudant, a. 189.** Deli. Stela super titulo corona et scipionis imagine ornata. Edd. Dürrbach et Jardé Bull. Hell. XXVIII 1904, 271, 2 et tab. XII (cf. Colin Rome et la Grèce 267[1]; Holleaux Herm. XLVIII 1913, 92 et tab. IV; Roussel IG XI 712). [*Hi*]

ἔδοξεν τεῖ βουλεῖ καὶ τῶι δήμωι, Ἀ[ν]|τίλακος Σιμίδου[1] εἶπεν· ἐπειδὴ Πόπ[λι|ος] Κορνήλιος Ποπλίου ὁὸς Σκιπίω[ν | Ῥ]ωμαῖος[2] πρόξενος ὢν

Litterae στοιχηδόν scriptae, sed syllabae recte divisae. 1 Commemoratur a. 200 (IG XI 372$_{127}$). 2 P. Cornelius Scipio Africanus, cos. a. 205 et a. 194, Deli coronam dedicavit, cf. rationes hieropoeorum anni 179

5 καὶ εὐεργέτη[ς] | τοῦ τε ἱεροῦ καὶ Δηλίων τὴν πᾶσαν ἐπ[ι]|μέλειαν
ποεῖται περί τε τοῦ ἱεροῦ | καὶ Δηλίων, δεδόχθαι τεῖ βουλεῖ κα[ὶ] |
τῶι δήμωι, στεφανῶσαι Πόπλιον Κορν[ή]|λιον Ποπλίου υἱὸν Σκιπίωνα
10 Ῥωμαῖον[1] | τοῖς Ἀπολλωνίοις δάφνης στ[ε]φάνωι | τῶι ἱερῶι, ἀνα-
γορεῦσαι δὲ τὸν ἱεροκ[ή]|ρυκα ἐν τῶι θεάτρωι, ὅταν οἱ τῶν παίδων
χ[ο]|ροὶ ἀγωνίζωνται, τόδε τὸ κήρυγμα· στεφανοῖ ὁ δῆμος ὁ Δηλίων
15 Πόπλιον | Κορνήλιον Σκιπίωνα Ῥωμαῖον δάφνη[ς] | στεφάνωι τῶι ἱερῶι
ἀ[ρ]ετῆς ἕνεκεν | καὶ εὐσεβείας τῆς περὶ τὸ ἱερὸν κα[ὶ] | εὐνοίας τῆς
εἰς τὸν δῆμον τὸν Δηλίω[ν]. | Λυσανίας Καίβωνος ἐπεψήφισεν.

n. 588_{102}: στέφανον χρυσοῦν δάφνης ἐπιγραφὴν ἔχοντα· Πόπλιος Ποπλίου Κορνήλιος στρατηγὸς ὕπατος Ῥωμαίων. Consulatus est anni 194, quo anno iter Graecum utique non fecit; sed paullo post Delum adisse, rem divinam fecisse, proxenia honoratus esse videtur. Postea vero, ex Asia reversus, a. 189 iterum cum fratre Lucio, qui tunc et ipse coronam dedicaverit (Syll.² 588_{100}), decreto Deliorum honoratus esse potest (Dü., Ho.).

Antigoni Magni epistula, a. 189. Daphnae prope Antiochiam. Or. 244.

Stratonice Cappadociae regina, ante hiemem a. 189/8. Deli. Or. 350.

Zeuxidis Macedonis donarium Amyzone. Or. 235; eiusdem statua apud Pergamenos c. a. 189 ibid. 236; cf. Wilhelm Wien. Stud. XXIX 1907, 11 ad I. Priene 82.

618. C. Manlii Volsonis ad Heracleotas epistula, a. 188. Heracleae ad Latmum, nunc Parisiis. Edd. Boeckh CIG 3800; Le Bas-Wadd. III 588; Henzen Ann. Inst. 1862, 138 (Viereck Sermo Graecus 2 III); Judeich Ath. Mitt. XV 1890, 254, 7 (Syll.² 287). [*Hi*]

[Γναῖος Μάνλιος Γναίου υἱό]ς[1], στρατηγὸς ὕπατος Ῥωμαίων[2], [τῶν | δέκα πρέσβεων πρόεδ]ρος, Ἡρακλεωτῶν τῆι βουλῆι καὶ τῶι δή[μωι | χαίρειν]· ἐνέ[τυχον ἡ]μῖν οἱ παρ' ὑμῶμ πρέσβεις Διᾶς, Διῆς, Διονύ[σιος, | Ἀναξί]μ[αν]δρος, [Μενέ]δημος, Μόσχος, Ἀριστείδης, Μένης, ἄνδρες

1 Cn. Manlius Volso cos. a. 189 Henzen, W. Neque enim post hunc imperatorem Romanum cum exercitu fuisse in Asia usque ad Aristonici bellum, quo hic titulus propter scripturae rationem utique antiquior habendus esset. Inter civitates quibus cum ab Antiocho defecissent libertas et immunitas data esset a Romanis (Liv. XXXVIII 39, 7) etiam Heracleotas fuisse ex huius tituli argumento collegit W. Epistula ad eos data esse videtur a. 188, quo tempore Manlius pro consule cum decem legatis res Asiae ordinabat. 2 Cf. 592².

5 κ[αλοὶ | κἀγαθοί], οἳ τό τε [ψήφ]ισμα ἀπέδωκαγ καὶ αὐτοὶ διελέγησαν
ἀκολού[θως τοῖ]ς ἐν τῶι [ψη]φίσματι καταχεχωρισμένοις, οὐδὲν ἐλ-
λείποντε[ς φι|λοτι]μίας. ἡμ[εῖ]ς δὲ πρὸς πάντας τοὺς Ἕλληνας εὐνόως
διακείμεν[οι | τυγχά]νομεγ καὶ πειρασόμεθα, παραγεγονότων ὑμῶν εἰς
τὴν ἡμετέρα[μ | πίστιμ 3,] πρόνοιαμ ποιεῖσθαι τὴν ἐνδεχομένην, ἀεί
10 τινος ἀγαθοῦ παρα[ί]τιοι γεν]όμενοι. συγχωροῦμεν δὲ ὑμῖν τήν τε
ἐλευθερίαγ, καθότι καὶ τ[αῖς | ἄ]λλαις πόλεσιν, ὅσαι ἡμῖν τὴν ἐπιτροπὴν
ἔδωκαν, ἔχουσιν ὁ[φ' αὐ|τοῖς πάν]τα τὰ αὐτῶμ πολιτεύεσθαι κατὰ τοὺς
ὑμετέρους νόμους, | [καὶ ἐν τ]οῖς ἄλλοις πειρασόμεθα εὐχρηστοῦντες
ὑμῖν ἀεί τινος ἀγαθοῦ | [παραίτ]ιοι γίνεσθαι. ἀποδεχόμεθα δὲ καὶ τὰ
15 παρ' ὑμῶμ φιλάνθρωπα καὶ τὰς | [πίστεις, κ]αὶ αὐτοὶ δὲ πειρασόμεθα
μηδενὸς λείπεσθαι ἐγ χάριτος ἀποδόσει. | [ἀπεστά]λκαμεν δὲ πρὸς ὑμᾶς
Λεύκιον Ὄρβιον τὸν ἐπιμελησόμενον τῆς | [πόλεως καὶ] τῆς χώρας,
ὅπως μηδεὶς ὑμᾶς παρενοχλῆι. ἔρρωσθε.

3 Suppl. Dttb. ‚*Cum vos in nostram fidem veneritis*'. αἵρεσιν W.

△**619. Basis Rhodia, post a. 188.** Rhodi. Edd. Roehl Ath. Mitt. II 1877, 224, 2 (IG XII 1, 49); Hiller Ath. Mitt. XX 1895, 377, 3 (Michel 663; v. Gelder SGDI 3788); cf. Holleaux Rev. phil. XVII 1893, 181; id. Bull. Hell. XVIII 1894, 399; Brandis Goett. GA 1895, 649. [*Hi*]

[τὸν δεῖνα τοῦ δεῖνος __] | 1

A 1 [πρυτάνιες 2· | _ *c. 13 l* _]αρ__, | _ *10 l* _ς Ἀγησιστράτου, | [καθ' ὑ]οθεσίαν
5 δὲ Ἐξακέστου, | . . . . στρατος Δαμοκλεῦς, | . . . σίλοχος Παυσία, | [κα]θ'
ὑοθεσίαν δὲ Ἀνδρωνίδα, | [Πυθ]όδοτος Πυθοδότου, | γραμματεὺς
10 βουλᾶς· | [Θεύ]προπος Θευφάνευς, | [κ]αθ' ὑοθεσίαν δὲ Θευφάνευς, |
ὑπογραμματεὺς | βουλᾶι καὶ πρυτάνεσι· | [Ἀρι]σταγόρας Ἀρι-
15 σταγόρα | τοῦ Ἀρισταγόρα, | στραταγοί 3· | [Πο]λυκρέων Δαμο-

E permultis basibus Rhodi et Lindi inventis, quibus singuli magistratus sive sacerdotes a collegis honorati sunt, ita ut nomina omnium et munera subscriberentur, hanc elegimus. Aetas ambigebatur; postquam annis 188 et sequentibus Roehl, 84 sqq. attribuit Holleaux, dubitaverunt alii, satius duximus ad Roehlii opinionem redire, suadente insuper litteraturae indole. Cf. not. 11. Nomina per duas columnas (*A B*) divisa sunt.

1 Nomen viri quae sequebantur suppleas e basi IG XII 1, 50: __ν Εὐπολέμου [τὸν γραμ]ματῆ τᾶς βουλᾶς [οἱ] συνάρχοντες. Sed magistratum alium gessit; cf. vs. 7. Utique non fuit prytanis; cf. not. 2 vel ibid. n. 42: Τιμοκράτει οἱ συνάρξαντες στραταγοὶ καὶ ταμίαι. 2 Prytanes quinque fuerunt, non sex; v. n. 581[22]. 3 Decem plerumque praetores enumerantur; duodecim in primi saeculi basi IG XII 1, 50 (cf. not. 1). v. Gelder Gesch. Rhod. 253. Cum praetore ἐπὶ τὰν χώραν misso conferatur Atheniensium

φίλου, | [Πυθ]οκράτης Πόθωνος, | ...αγόρας Πολυκλεῦς, | ...ίσανδρος
20 Τιμοκράτους, | [Πει]σιάναξ Ἀπολλοδότου, | [κα]θ' ὑοθεσίαν δὲ Γόργω-
νος[10], | ...ραγόρας Κλείνου, | ....σιος Παναιτίου, | ....στος Ἀλεξάν-
25 δρου, | [ἐ]πὶ τὰν χώραν· | ....ρίδας Δαμοκράτους, | [εἰ]ς τὸ
30 πέραν· | ...χος Θαρσυβίου, | γραμματεύς[4]· | ...ς Διοκλεῦς. |
[ταμίαι]· | Ἀναξίκλει[τος --], | Δωρόθεος Νικαίου, | Νικοκράτης Παυ-
35 σίων[ος][10], Ἐμμενίδας Παυσία, | Μένιππος Ὀλιάδου[10], | Νικόμαχος
Ἐξακέστου, | καθ' ὑοθεσίαν δὲ Εὐφράστου, | Μενεκράτης Μενεκράτ[ους], |
40 γραμματεύς[5]· | Τηλέμναστος Ἀνδραγ[όρα], | καθ' ὑοθεσίαν δὲ
Ἀρχιτ--, | ἐπίσκοποι[6]· | Σωσικράτης Πλεισ[τ--], | Δεινόμαχος
45 Σιμω[ν--], | Αἰνήσιος Ἀναξικ[ρ]ά[τους], | Τελέστωρ Θευφά[ν--], | Τρί-
τυλλος Ἀναξα--, | γραμματεύς[7]· | Ἐπιμένων[8] Κληνακτ--, |
50 ἐπιμεληταὶ τῶν ξέ[νων]· | Ἀριστομβροτίδας Ἀριστο--, | Εὔφαντος
55 Παυσανίου, | Σωκράτης Νυμφίωνος, | Ἀντίπατρος Ἡρακλε[ίτου], | Φίλ-
τατος Φιλτάτου, | καθ' ὑοθεσίαν δὲ Θαρσιπό--, | γραμματεύς[9]· |
Σιμίας Χαρμοκλεῦς, | ἀγεμὼν ἐπὶ Καύνου· Φιλιστίδας Ἀρ-
60 χιπόλιος, | ἀγεμὼν ἐπὶ Καρίας· | Θευγένης Πιστοκράτε[ους][10],
ἀγεμὼν ἐπὶ Λυκίας[11]· | Διοκλῆς Θευπρόπου. | θεοῖς.

στρατηγὸς .. ἐπὶ τὴν χώραν χειροτονηθεὶς c. a. 275: n. 409$_{23.24}$; cf. 468[1]. Alios habes Bull. Hell. V 1881, 180. Neque dubitatur, quin de ipsa Rhodiorum insula, excepta urbe, agatur. Opponitur praetor in Peraeam missus, cuius imperio paruisse duces (ἀγεμόνας) postea relatos (cf. v. Gelder Gesch. 255) certe non constat. 4 I.e. τῶν στρατηγῶν. 5 I.e. τῶν ταμιῶν. 6 De Atheniensium episcopis quinto saeculo ad socios missis cf. n. 41[4]. Tres Rhodiorum episcopos saeculo primo enumerat IG XII 1, 50; unum Apollinis Erethimii (Camirensium) IG XII 1, 731, ubi ἐπίσκοπο[ς] corrigendum erat. Qui post tres ἐπιστάτας et ἱεροφυλάκων γραμματέα et ante sex ἱεροποιούς, singulos ταμίαν et ὑπογραμματέα τῶν ἱεροφυλάκων relatus cum his templi ἱερὰ χρήματα et agros administrasse videtur (Gelder Gesch. 257, 8; cf. Minervae ταμίας, ἐπιστάτας, ἱεροποιούς n. 91$_{18}$). Christianorum ἐπισκόπους comparat Deissmann N. Bibelstudien 57. 7 I.e. ἐπισκόπων. 8 ἐπιΝένων lapis. 9 I.e. ἐπιμεληταῖν τῶν ξένων. 10 Paullo recentius est similis catalogi frustulum, quod priorem modo partem continet, imprimis prytanum et praetorum nomina; cf. Ath. Mitt. XX 382, 4 (SGDI 3789). Ubi Pisianax prytanis, non iam praetor, Menippus et Nicocrates praetores, non iam quaestores, Theugenes non iam ἀγεμὼν ἐπὶ Καρίας, sed στραταγὸς εἰς τὸ πέραν est; omnes scilicet ad maiorem dignitatem provecti erant. Theugenis pater Πιστοκράτης Θευγένευς Κλάσιος qui tertio saeculo Lindi lites diiudicavit SGDI 4154$_{32}$ (hinc partem excerpsimus n. 340)? Avus a. 330 Minervae Lindiae sacerdos fuerat: Blinkenberg Lindische Tempelchron. XXXVIII: βασιλεὺς Ἀλέξαν[δ]ρος [β]ο[υκέφαλ]α, ἐφ' ὧν [ἐ]πιγέγραπται· ,βασιλεὺς Ἀλέξαν[δ]ρος μάχαι κρα-

τήσας Δαρεῖον καὶ κύριος γε[ν]όμενος τᾶς Ἀσίας ἔθυσε τ[ᾶ]ι Ἀθάναι τᾶι [Λι]νδίαι κατὰ μαντείαν ἐπ' ἱε[ρέ]ως Θευγέν[ε]υς τοῦ Πιστοκράτευς'. Cf. fragmentum ibid. p. 33 commemoratum. 11 Praefecti Caunum, in Cariam et Lyciam missi annis inde ab a. 188 optime conveniunt, quo Manlius et decemviri Romanorum Ῥοδίοις ἐχρημάτισαν, διδόντες Λυκίαν καὶ Καρίας τὰ μέχρι Μαιάνδρου ποταμοῦ πλὴν Τελμισσοῦ (Polyb. XXI 48). Ad Cariam et Lyciam recuperandam tria bella gessisse Rhodios Astymedes legatus ad Romanos a. 164 queritur, postquam a. 167 his provinciis privati sunt (Polyb. XXXI 7, 4). Haec igitur bella testari praetorem et duces in Asiam missos iam Roehlius vidit. Bellorum tempora certo explorata non sunt; primum inde ab anno 186 (v. Gelder Gesch. 143), alterum ante autumnum anni 177 (l.l. 144), tertium a. 174 (Liv. XLI 25, 8) fuisse videtur. Neque licere ad tempora bello Mithradatico primo (a. 84) recentiora referre, cum Caunum, nec tamen Lyciam Rhodiis reddidisset Sulla, contra Holleauxium disputavit Brandis, cui quamvis dubitet Gelder fidem derogare nolumus. Eiusdem aetatis Rhodiorum donaria sunt Teni dedicata 1) IG XII 5, 913: Ῥόδιοι οἱ στρατευσάμενοι μετὰ ἄρχοντος τῶν ἀφράκτων ... καὶ τριηράρχων (duorum) Διῖ Σωτῆρι, Ἀθάναι Σ[ω]τείραι, Ποσειδᾶνι Ἀσφαλείωι, Ἀρτέμιτι Ὀρθωσίαι, Ἡρακλεῖ, Ἄρει, Ἀθάναι Ἀρείαι, Ἐνυῶι, Ἐνυ[α]λίω[ι], Νίκαι κατὰ τὸν ἐκ Δελφῶν χρησμόν, Lycii fortasse belli a. 177 confecti (v. supra) monumentum (Graindor); 2) IG XII 5, 914 ... Σαράπι Ἴσ[ι]; 3) Graindor Mus. Belge XIV 1910, 19, 2: Ῥοδίων οἱ στρατευσάμενοι μετὰ ἄρχοντος τῶν ἀφράκτων ... καὶ τριηράρχων (duorum) καὶ γραμματέως ... καὶ ἀγεμόνος τᾶν ἡμιολιᾶν ... καὶ ἐπιμελητᾶν (duorum; cf. hunc n. 619_{50}) καὶ γραμματέως ... Διοσκόροις καὶ Ἑλέναι. Iisdem annis decretum n. 658 tribuit Graindor, litteris scilicit simillimis exaratum.

△620. Tenii et Nesiotae Apollonium Milesium medicum laudant, inde ab a. 188. Teni in Neptuni et Amphitritae fano. Edd. Demoulin Bull. Hell. XXVII 1903, 233, 1, cf. Mus. Belge IX 1905, 85; IG XII 5, 824. Cf. Pohl De Graecor. medicis publ. 45; Graindor Mus. B. X 1906, 62, II.

[*Hi*]

Teniorum decretum:

ἀγαθεῖ τύχει. ἄρχοντος[1] Ἀγαθί[ωνο]ς, μηνὸς Βουφονιῶνος[2] πέμπτη[ι]|

Tempus bello Macedonico tertio (a. 196) aut, id quod praeferimus, pace cum Antiocho a. 188 facta paullo recentius esse videtur, qua pace Romani sanxerunt μὴ πολεμῆσαι δὲ Ἀντίοχον τοῖς ἐπὶ ταῖς νήσοις (Polyb. XXI 45, 4), Rhodiorum vero res auctae sunt (not. 13). 1 Teniorum archontes in muro, publici haud dubie aedificii, perscripti erant, primo nomina sola, praescripto: οἵδε ἦρξαν ἀπὸ Τιμησίωνος διιστά[μεν]ο[ι] κατ' ἐνι[αυ]τόν, deinde notulis interpositis, velut illa ἐπὶ τούτου Τηνίοις ἐμ Μιλήτωι ἀτέλεια, π[ο]λι[τεία --], post magis ornate. Graindor Mus. Belge 1911, 253 (Wilhelm Ἀρχ. Ἐφ. 1914, 87); IG XII 5, 895—909. Sera sunt haec testimonia sed quibus annalium antiquissimorum indoles illustretur satis idonea. Cf. Milesiorum fastos n. 272, Rhodiorum exempla n. 724. 2 Buphonion,

ἐπὶ δέκα· ἔδοξεν τεῖ βουλεῖ καὶ τῶι δήμωι, πρυτάνεων[3] γν[ώ]μ[η]· ἐπειδὴ Ἀπολλώνιος Ἱεροκλέους Μιλήσιος[4] ἰατρὸς ὑπά[ρχων] | ἔν τε
5 τοῖς πρότερον χρόνοις π[ολλ]ά[ς ἀποδείξεις ποιησάμενος] | καὶ κατὰ τὴν τέχνην καὶ κατὰ τὴν λ[οιπ]ὴν [ε]ὔνοιαν [ἄξιον] | ἑαυτὸν παρέσχετο τ[ῶν] ψηφισθέ[ντων αὐτῶι ὑπὸ τοῦ δήμου φι]λανθρώπων, ἀποδημῶ[ν τε] καὶ δημοσιεύων[5] ἐ[ν ἄλλαις νήσοις ἐ]κτενῆ καὶ πρόθυμον ὁμοίως ἑαυτὸν παρείχετο [κατά τε τὴν τέχνην] | καὶ κατὰ τὴν λοιπὴν εὔνοιαν
10 πᾶσι τοῖς ἐντυγχ[άνουσιν, ἀρρώσ]των τε πλεόνων παραγενομένων εἰς τὴν ἡμ[ετέραν πόλιν ἐπελ]θὼν ἐπὶ τὴν ἐκκλησίαν [ἐ]π[ή]γ[γε]λ[α]το [π]ρότερ[όν τε δωρεὰν λει]τουργήσειν τὴν ἑξάμηνον[6] τὴν ἐπ' ἄ[ρ]χον]τος [τοῦ δεῖνος], | καὶ τοῦτο ποιήσαντος αὐτοῦ φιλοτίμως καὶ ἐκτεν[ῶς πολλούς τε] | σώσαντος ἐγ μεγάλων ἀρρωστιῶν κ[αὶ .]ο .‾..|
15 _ 12 1 _7, | νῦν τε λαμβάνων τὸ δημόσιον [ἔρ]γ[ο]ν [παρὰ τῆς πόλεως καὶ λοιμοῦ] | καινοῦ περιεστηκότος ἐπικινδύνου ἅπ[αντας τοὺς] Νη-σ[ιώτας[8], τὸν δῆ]μον οὐκ ὠιήθη δεῖν κατα[λι]πεῖ[ν], ἀλλὰ σ[π]ουδ[άζων δ]ι[ετέλ]ει δη]μοσίαι, καὶ παρεχόμενος ἑαυτὸν πᾶσιν ἀπροφάσιστον καὶ [ἀκόλουθον] | τεῖ ἐξ ἀρχῆς αἱρέσει· ὅπως οὖν καὶ ὁ δῆμος ὁ
20 ἡμέτερος φαίνητ[αι] | τιμῶν τοὺς ἀξίους τῶν ἀνδρῶν γε[νομένους] κατὰ τὴν δύναμιν [τὴν] | ἑαυτοῦ, δεδόχθαι τεῖ βουλεῖ καὶ τῶι δήμωι, εἶναι μὲν αὐτῶι κυρ[ίας] | καὶ τὰς πρότερον ἐψηφισμένας παρ' ἡμῖν τιμὰς

---

quo etiam decretum IG XII 5, 826 factum est, Atheniensium Boëdromionem aequare videtur, sicut Deli notum est, Bischoff Realenc.². Kalender § 51.

3 Haec tunc solita praescripti Teniorum formula est; saec. III et II initio scribebant ἔδοξεν τῆι βατδ., ὁ δεῖνα ἐπεστάτει (hoc interdum deest), ὁ δ. εἶπεν. 4 Milesiorum eponymus (cf. n. 272) anni 197/6 fuit Ἀπολλώνιος Ἱεροκλείους Rehm Milet I 124$_{36}$; cf. p. 442. Qui ne pro eodem viro habeatur, nihil obstare videtur. Posteri gymnasii Prienensium discipuli fuisse possunt, ubi quidem notae memoriales ὁ τόπος Ἀπολλωνίου τοῦ Ἀπολλωνίου Μιλησίου et ὁ τόπος Ἱεροκλέους τοῦ Ἀπολλωνίου muro inscriptae sunt (I. Priene 313$_{113.435}$). 5 Cf. SGDI 3618 (Syll.² 490) Coorum decretum in Xenotimi Timoxeni f. medici honorem, ubi vs. 8 τῶν ἰατρῶν τῶν [δαμ]οσ[ιευόν]των ἐν τᾶι πόλει. Idem in decreto Brycuntiorum Carpathiorum, Rhodiorum pagi, (IG XII 1, 1032 = Syll.² 491) dicitur πρὸ τοῦ τε μισθωθήμεν διατρίβων ἐν Ῥόδωι. Dttb. Antiquiora exempla collegit Pohl l.l. 8 sqq. Cf. Gortyniorum n. 528. 6 Semenstres, non annuos Teniorum magistratus fuisse docent IG XII 5, 880 sqq., quibus post ἄρχοντος τοῦ δεῖνος οἵδε ἦρξαν (τὴν πρώτην s. δευτέραν ἑξάμηνον similia) enumerantur γραμματεὺς βουλῆς, πρυτάνεις, στρατηγοί, (ὑποστράτηγος), γυμνασίαρχοι, ταμίας, τραπεζείτης, ἀστυνόμοι, ἀγωνοθέτης, πράκτορες, λογισταί, ἀγορανόμοι, εἰσαγωγεῖς ordine non prorsus constante nec numero (IG XII 5 p. 276). Cf. Bischoff Realenc.². l.l. (not. 2). 7 Laudis mentio quaecunque supplenda. 8 Cf. not. 13.

καὶ δωρεάς, ἐπαιν[έ]|σαι δὲ καὶ νῦν Ἀπολλώνιον Ἱεροκλέους Μιλήσιον
ἐπὶ τοῖς προει[ρη]|μένοις καὶ παρακαλεῖν αὐτὸν καὶ εἰς τὸ λοιπὸν τὴν
25 αὐτὴν ἔχειν | προαίρεσιν εἰδότα, ὅτι ὁ ἡμέτερος δῆμος μνημονεύσει
τῶν ἑ|αυτὸν εὐεργετησάντων· στεφανῶσαι δὲ αὐτὸν καὶ θαλλοῦ | στε-
φάνωι τῶι ἱερῶι τοῦ Ποσειδῶνος καὶ τῆς Ἀμφιτρίτης ἀ|ρετῆς ἕνεκεν
καὶ εὐνοίας ἣν ἔχων διατελεῖ περὶ τὸν ἡμέτερον | δῆμον· ἀναγράψαι
30 δὲ καὶ τὸ ψήφισμα τόδε εἰς στήλην λιθί|νην καὶ στῆσαι εἰς τὸ ἱερὸν
τοῦ Ποσειδῶνος καὶ τῆς Ἀμφιτρί|της[9].

Nesiotarum decretum:

ἀγαθεῖ τύχει. ἐφ' ἱερέως ἐν Ῥόδωι[10] Αὐτοκράτευς[11], μηνὸς Σμινθίου,
ἐν δ[ὲ] | Τήνωι ἄρχοντος Χαριππίδου, μηνὸς Ἀπατουριῶνος[12] ἕκτει
ἱσταμένου, | ἔδοξεν τοῖς συνέδροις τῶν Νησιωτῶν[13]· οἱ προστάται[14]
35 προέγραψαν· Ἀπ[ολ]|λώνιος Ἱεροκλέους Μιλήσιος ἰατρὸς ὑπάρχων καὶ
ποιησάμενος ἀ[πο]|δείξεις κατά τε τὴν τέχνην καὶ κατὰ τὴν λοιπὴν
εὔνοιαν ἐπὶ τοὺς | Νησιώτας, ἐπαίνων καὶ στεφάνων ἠξιώθη καὶ τῶν
λοιπῶν τι|μῶν, ἔν τε τοῖς μετὰ ταῦτα χρόνοις διατετέλεκεν ἀκόλουθον
[ἑαυ]|τὸν παρεχόμενος τεῖ ἐξ ἀρχῆς αἱρέσει, περιστάντων δὲ π[αθῶν
40 (ἐν)|δήμων[15] κατὰ κοινὸν τοὺς Νησιώτας παραμεμένηκεν ἐπὶ [τῶν] |
τόπων, καὶ πᾶσι τοῖς προσδεηθεῖσιν αὐτοῦ καὶ κατὰ τὴν τ[έχνην] |
καὶ κατὰ τὴν λοιπὴν εὔνοιαν ἀπροφάσιστον ἑαυτὸν παρ[έσχηται,

---

9 Strab. X 487: Τῆνος δὲ πόλιν μὲν οὐ μεγάλην ἔχει, τὸ δ' ἱερὸν τοῦ Ποσειδῶνος μέγα ἐν ἄλσει τῆς πόλεως ἔξω, θέας ἄξιον· ἐν ᾧ καὶ ἑστιατόρια πεποίηται μεγάλα, σημεῖον τοῦ συνέρχεσθαι πλῆθος ἱκανὸν τῶν συνθυόντων αὐτοῖς ἀστυγειτόνων τὰ Ποσειδώνια. Situm inde ab a. 1902 effoderunt Demoulin et Graindor Belgae (libros cf. IG XII 5 p. 399). 10 Solis sacerdos eponymus Rhodiorum principatum indicat, quem a. 188 impetrasse videntur. Teniorum tunc nummi aenei Ammonis et Neptuni (cum delphino, addito interdum balaustio Rhodiorum symbolo) cusi sunt. Head HN² 493; Demoulin Bull. Hell. XXVI 1902, 412; IG XII 5, XIX 1354. 11 Bleckmann Klio XII 1912, 254_{88}. 12 Rhodiorum mensem Sminthium cum Teniorum Apaturione, i.e. Atheniensium Maemacterione comparatum habes; quod sane permirum est, quia in lapide Rhodio IG XII 1, 4 Sm(inthium) sequitur Artamitius mensis certe vernalis. Cf. de Magnetum Maeandriorum Smisione n. 589³. Bischoff Realenc.² l.l. 13 Nesiotarum foedus quod sub primis duobus Ptolemaeis floruerat (n. 390), num post Macedonum victorias dissolutum sit, quaeritur; negavit Koenig Bund der Nesioten 40 sqq. Finem si non foederis attamen principatus Rhodii (not. 10) anno 168 denuo attribuit Swoboda Staatsalt. 422. Cf. Graindor Mus. Belge XIV 1910, 18 sqq.

14 Prostatae Nesiotarum tertio saeculo ignoti, tum demum, sicut Tegeae (n. 501³) ad Aetolorum exemplum instituti esse videntur (Demoulin; Schulthess Realenc. VII 1490). 15 Spatium litteras π[αθῶν ἐν] | non capit.

σ]π[ο]υδῆς καὶ φιλοτιμίας οὐδὲν ἐλλείπων, καὶ τεθεράπευκε πο[λλοὺς | ἀσθενοῦντας ἐν τεῖ χώραι τεῖ ἡμε]τέραι, περὶ πλέονος ποιούμενος τὴν [τῶν | νοσούντων σωτηρίαν τοῦ ἰδίου συμφέροντ]ος, ἔν τε τοῖς ἄλλοις
45 ἀνέσ[τραπται καλῶς καὶ ἀξίως τῶν τε Νησιωτῶν καὶ] τῆς ἰδίας πατρίδο[ς· | ὅπως οὖν καὶ οἱ Νησιῶται φαίνωνται τοὺς καλοὺς τῶν ἀνδρ]ῶν τιμῶν[τες | --

---

△**621. Pantaleo II praetor Aetolorum statua ahenea a Delphis honoratur, a. 186—172.** Basis calcaria cum vestigiis pedum. Ed. Pomtow Delphica II 53 (Berl. phil. Woch. 1909, 287). Cf. idem Klio XV 12 et 41 not.; A. Reinach Bull. Hell. XXXIV 1910, 326. [*Pw*]

ἁ πόλις τῶν Δελφῶν Πανταλέοντα Πετάλου[1]
Αἰτωλὸν ἐκ Πλευρῶνος ἀρετᾶς ἕνεκεν καὶ εὐνοίας
τᾶς εἰς τὸ ἱερὸν καὶ τὰν πόλιν Ἀπόλλωνι.

Statua verae magnitudini suppar in templi area ad opisthodomum posita fuisse videtur, ubi multa Aetolorum donaria coacervata erant.

1 De Pantaleonte II cf. n. 546 *A*[1]; cum ter praetor fuerit (a. 186, 180, 174), sed Aetolos post a. 191 Delphorum inimicissimos fuisse consentaneum sit (n. 611[8]), titulum in quo verbum στραταγός non exstat (cf. n. 597 *B*), in universum annis 180—170 vindicem. Ceterum a. 172 Pantaleo ‚*Aetoliae princeps*' cum Eumene rege Delphis versabatur (Liv. XXXXII 15).

△**622 *A. B.* Aetolorum decretum (*A*) et Vaxiorum epistula (*B*) de Oaxio quodam Amphissae habitante, c.a. 185—175.** In lapide oblongo calcario baseos vel muri. Edd. Haussoullier Bull. Hell. VI 1882, 460, n. 92 (tit. *A*: GDI 1412; tit. *B*: Blass ibid. 5151; Halbherr Mus. Ital. III 1890, 742, n. 197) et Nikitsky Forsch. auf d. Geb. d. griech. Inschr. (rossice) Dorpat 1901, p. XXIV sqq. cum tab. photogr. Cf. Szanto Griech. Bürgerr. 81; Swoboda Staatsalt. 329[6]. 330[1]. 350[7]. Exscripsi a. 1887, lapis postea fere totus deletus. [*Pw*]

Aetas non constat; scriptura convenit annis 200—170. Quae bella in insula Cypro gesta in tit. B_3 intellegenda sint, vix diiudicari potest. Sane titt. *A*, *B* triginta fere annis post illa bella perscribebantur, et isopolitiae Aetolorum et urbium Cretensium (not. 8) haud dubie iam a. 220—200 erant factae (Swo. 350[7]). Propter Delphos v. 7 commemoratos Ha. textus minus recte ante a. 189 incisos coniecit, cf. not. 2. Certe ea res alicuius momenti esse mihi videtur, quod Delphis a. 185/4 (W-F 286) στρατ. Ἀλεξάνδρου τὸ τρίτον Καλυδωνίου, .. ἀπέδοτο Κρινόλαος πατρὸς Πυσπάλου Ἄξιος .. σῶμα γυναικεῖον, ἃι ὄνομα Μελίτα (v. infra B_{10}), τὸ γένος Λόδα .. βεβαιωτῆρες .. Στρόμβιχος Πυσπάλου, Ξενοίτας Ἀντόχου Ὀάξιοι. Quos Oaxios prope Amphissam habitasse et cum Epicle (A_5 sqq.) necessitudine quadam coniunctos esse verisimile est; cf. ibid. v. 11 tres testes Εὐανθεῖς.

A [στραταγέοντος τῶν Αἰτωλῶν τοῦ δεῖνος ethnicum, γραμμα|τεύοντος δ]ὲ βουλᾶς[1] . α . δ[_ c. 61 _, τῶν -δὲ Αἰτωλῶν γραμ|μ]ατεύοντος Φί-
λωνος τοῦ Ἀπ[_ c. 71 _ ethnicum . . . · ἔδοξε | τ]οῖς Αἰτωλοῖς· τ[ὰ]ν ἐ[πι-
5 σ]τολ[ὰν παρὰ τῶν κόσμων καὶ τᾶς | π]όλιος τῶν Ὀαξίων ποτὶ τὸ κοι-
νὸν [τῶν Αἰτωλῶν, περὶ Ἐπικλέ]ος, ὃς ἔστι μὲν Ὀάξιος, κατ[ο]ικεῖ δὲ
[ἐν Ἀμφίσσαι, ἀναθέμεν] | ἔν τε Δελφοῖς καὶ ἐν Θέρμωι[2] τὸν [γρ]α[μ-
ματέα Φίλωνα, καὶ] | τὰν ἀναγραφὰν δόμεν Ἐπικλεῖ· [τὰν δὲ ἐπιμέ-
λειαν τ]ὰν | περὶ τᾶς ἀναγραφᾶς ποιήσασθαι[3] ἐν νο[μίμωι ἐκκλησί]ᾳ[4].

B ϝαξίων οἱ κόσμοι καὶ ἁ πόλις Αἰτωλῶ[ν συνέδροις][5] καὶ τῶι στρα|-
ταγῶι καὶ τῶι ἱππάρχαι χαίρειν. γινώ[σκε]τε Ἐράτωνα πολί|ταν ἁμὸν
ἰόντα, ἐκπλεύσαντα δὲ ἐπὶ στ[ρ]ατ[ε]ίαν εἰς Κύπρον | καὶ λαβόντα
5 γυναῖκα τεκνοποιήσασθαι υ[ἱ]οὺς δύο, Ἐπικλῆν | καὶ Εὐαγόραν· συνέβα
δὲ ἀποθανόντος τῷ Ἐράτωνος ἐν τᾶι | Κύπρωι, αἰχμαλώτως γενέσθαι
τὸνς πε[ρ]ὶ τὸν Ἐπικλῆν καὶ | τὰμ ματέρα αὐτῶν, καὶ πραθῆμεν τὸν
Ἐπικλῆν εἰς Ἄμφισσαν· | καταβαλὼν δὲ τὰ λύτρα ὁ Ἐπικλῆς οἰκε[ῖ π]αρ'
ὑμὲ ἐν Ἀμφίσσαι, | πολίτας ἰὼν ἁμός, αὐτός τε κα[ὶ τ]ὰ τέκ[να αὐ]τῶ
10 Ἐρασ[ιφῶ]ν[6] [καὶ] | Τιμῶναξ καὶ θυγάτηρ Μελίτα. [καλῶς οὖν π]οιηεῖτε[7]
φροντίδ|δοντες ὅπαι, εἴ τίς κα ἀδικῇ α[ὐτώς, κω]λύηται ὑφ' ὑμίων [καὶ
κοι]|νᾶι καὶ ἰδίαι, ἁ δὲ κοινοπολι[τείας][8] ἀϊδία ὑπάρχῃ ἀν[αγραφά].

1 Aetolorum βουλά aliunde non nota, sed cf. n. 546_{20}: καὶ ἐμφερόντω τὰ ἐν τοὺς Αἰτωλοὺς γενόμενα κατὰ τὸν βουλευτάν cum ibid. not. 18, et in tit. Ἐφημ. ἀρχ. 1905, 79 sq. n. 3 quattuor βουλάρχους subscriptos. Inde Swo. 360 senatum et synedrium, βουλευτάς et συνέδρους idem valere conclusit. Cui sententiae favet, quod et hic et n. 546_{33} sq. et a. 194, n. 598 D_3 duo scribae recensentur aut supplendi sunt: alter synedrii-senatus, alter concilii Aetolici; de quibus cf. add., ubi haec confirmantur titulo Thermis reperto. Itaque illud ‚collegium sanctius' apocletorum n. 546^{18}, de quibus tituli adhuc tacent, potius prytanibus *(Ratsausschuß)* respondisse puto. 2 Eadem verba in tit. Aetolico anni 182, n. 629_{32}, unde Aetolos etiam post a. 190 Delphis documenta publica proponenda curavisse patet. Nik. suppl. [ἀναγράψαι] (quod propter ἀναγραφάν v. 8 minus quadrat) . . Θέρμωι [κ]ᾳ[ὶ ἐν] Ἀ[μφίσσαι, τόπον? δὲ ἐν | τ]ὰν ἀναγραφάν, sed ΓΟ post Θέρμωι in lapide legi.

3 Cf. n. 629_{28}: ὅπως δὲ . ., ἐπιμέλειαν ποιήσασθαι τὸν στραταγόν. Sed etiam de suppl. [τὰν δὲ ψᾶφον τ]ὰν cogitavi pro Ha. [ἐπιψάφιξιν]; utrum ΟΝ an ΑΝ in lapide fuerit, diiudicari non potuit. 4 ἐννό[μους ἄρχοντας?] suppl. Nik., sed tum articulus τούς addi debuit. 5 Bl. perperam [τᾶι βωλᾶι].

6 Editt. Ἐρασ[ίων], quod nomen nusquam repperi. Casu quodam vir cognominis Ἐρασιφῶν Ἐράτωνος olim vixerat Athenis, cf. Lys. XVII 3 (Ἐράτων ὁ Ἐρασιφῶντος πατήρ). Sed etiam Ἐράσ[τω]ν in censum venit. 7 Cf. n. 647[9]. 8 I.e. ‚*Bundesbürgerrecht*', eadem quae ἰσοπολιτεία audit Ἐφημ. ἀρχ. 1905, 96 n. 12_5, ‚*identisch mit* πολιτεία, cf. Szanto l.l. 71'. Swo.

△**623. Thisoa a Philopoemene restituta, a. 189/7 sqq.** Thisoae ad Lusium fluvium in Arcadiae regione nunc *Karkalu* dicta; duas laminas aeneas effodit Oikonomos. Ed. IG V 2, 511. 510. Cf. Oikonomos Berl. phil. Woch. 1911, 1206 et Πρακτ. 1911, 243; Lattermann-Hiller Arkad. Forsch. 1911, 37 et tab. V. XI et Ath. Mitt. XL 1915, 86[1]. [*Hi*]

A ἐπει[δὴ] Θύμων Παυσίων[ο]ς Θελφούσ[ιος] 1 | ὑπ[άρ]χε[ι] φίλος ὢν καὶ
εὔχρηστος τᾶι πό[λει] | καὶ [τοῖς] ἰδ[ι]ώταις τοῖς παραγινομένοις κα[ὶ] |
5 χρεί[αν] ἔχουσιν, καὶ τᾶς πόλιος χρείαν ἐχούσας | διαφόρου ἔδωκε
τᾶι πόλει, δεδόχθαι Θύμωνα | Παυσίωνος Θελφούσιον πρόξενον ἦναι
καὶ εὐερ|γέταν τᾶς πόλιος αὐτὸν καὶ ἐγγόνος. ἦν[αι δ]ὲ αὐ|τοῖς καὶ
ἐπινομίαν καὶ τὰ ἄλλα τίμια ὅσα ὑ[πά]ρχει | καὶ τοῖς ἄλλοις προξένοις
10 καὶ εὐεργέταις τᾶς πό|λιος· γράψαι δὲ καὶ τὸς ἐπιμελητὰς τὸ ψάφι-
σμα | ἐν χάλκωμα καὶ ἀναθῆναι ἐν τὸ ἱερὸν τῶ Μεγά|λω Θεῶ 2. |
Θελ(*fulguris imago* 3)φου.

B -- εἰ[μεν] αὐτοῖς ἀσφά|λειαν κ[αὶ π]ολέμου καὶ ἰράνας καὐτῷ καὶ
ἐγόνοις· εἰμεν 4 | δὲ αὐτοῖς καὶ ἐπιξυλίαν 5 καὶ ἀτέλειαν πάντων ὧν

Philopoemen postquam ex Creta rediit, statim belli contra Nabim gerendi dux electus (autumno 193, n. 599) Spartanos vicit. Secutum est Antiochi bellum; deinde duobus annis continuis (190/88) quintum et sextum praetor fuit Achaeorum. Priore anno cum de conciliis Achaeorum legem parasse tradatur (Liv. XXXVIII 30), alia quoque ab eo tum administrata esse videntur, velut ea, quae Plutarchus Philop. 13 narrat multos eum pagos a Magna urbe ut deficerent impulisse (ἀπέστησε πολλὰς τῶν περιοικίδων κωμῶν), causam quidem addens inanem; neque enim ut patriae noceret, sed ut oppidorum Arcadicorum quae in foedere Achaico suffragia ferrent numerum augeret, haec facta esse videntur. Tunc igitur nummi aenei cusi, quibus praeter Ἀχαιῶν nomen et symbola inscriptum Ἁλιφειρέων, Ἀσεατᾶν, Διπαιέων, Ἐλισφασίων, Θισοαίων (Θισοαιέων), Κορτυνίων, Μεθυδριέων, Παλλαντέων, Τευθιᾶν. Nomina Weil Z. Num. IX 1882, 256; Head HN² 418 ad a. 194; alii ad a. 192 (Colin Rome et Grèce 239) s. 191 rettulerunt; a. 188/7 posuimus IG V 2 p. XXVI coll. Niese III 36. — Formae litterarum quae vocantur cursivae ЄCΩ. 1 Thelphusa ad Ladonem sita XXI chiliometrorum intervallo a Thisoa distabat. IG V 2 p. 101. 2 Magnus Deus utrum cum uno e notis Olympiis sive aliis deis componendus sit an sui generis fuerit, non liquet. Cf. Kern Berl. phil. Woch. 1913, 22/3. De dis magnis cf. B. Mueller Μέγας Θεός Halis 1913. 3 Urbis signum, quia fulgus θάλπει. 4 Sermonis mixti documenta satis luculenta praebent laminae Lusis in Achaiae confinio inventae IG V 2, 388 sqq. Forma εἰμεν dorica, ἦναι (*A* 6. 7) arcadica est. Cf. not. 7. 5 ξυλείαν exercitus exhibet Polyb. XXI 39, 12: τοὺς ἐπὶ τὰς ξυλείας καὶ χορτολογίας ἐκπορευομένους ἐκ τοῦ τῶν Ῥωμαίων χάρακος. Hic ἐπιξυλία ius est ligna in proprium usum caedendi, sicut ἐπινομία (*A* 8) pascendi; utrumque Arcadiae pascuis silvisque

5 ά [πό]|λις ά ἁμετέρα κυριεύει· εἶμεν δὲ αὐτὸν καὶ Θισοαῖον καὶ εἰ|ς φάτραν[6] ἕρπειν ὁποίαν ἂν βόληται· | ὑπάρχε[ιν] δὲ αὐτοῖς καὶ τὰ λοιπὰ φιλάνθρωπα τῶν οἱ Θισοαῖοι κυριεύονσι, ὅσα καὶ τοῖς ἄλλοις προξένοις καὶ εὐεργέταις τῶν Θισοαίων· γρά[ψαι] δὲ καὶ τὸς ἐπι|μελητὰς τ(ὸ) ψάφισσμα ἐν χάλκω[μ]α κἀναθῆναι ἐς τὸ ἱερὸν τᾶ Με|γάλο Σιοῦ[7].

accommodatum. 6 Megalopoli Lycoatarum φάτρας decretum IG V 2, 446; praeterea φυλαὶ (ibid. 451. 452. 462) et ἁ πάτρα τῶν Προσυμναίων (ibid. 495) innotuerunt. 7 Σιοῦ pro Θεοῦ Laconici sermonis est, contra κυριεύονσι pro -οντι arcadici.

624. Philopoemenis honores heroici, a. 183. Olim Megalopoli. Edd. Boeckh CIG 1536 e Miltiadis apographo; Ross IG ined. I 12 (Keil Anal. epigr. et onom. 9); Le Bas-Foucart II Expl. 331 (Syll.² 289); IG V 2, 432 e Le Basii ectypo, ubi pauca dispeximus. [*Hi*]

[-- ὅπως | δὲ] καὶ ἐν τᾶι π[ατ]ρ[ίδι[1] -- | . .]ως ἐπαύξηται κατὰ π[άντα, δε-
δόχθαι τᾶι | π]όλει τιμᾶσαι Φιλο[π]ο[ίμενα Κραύγιος | τ]ιμαῖς ἰσοθέοις[2]
5 [ἀρε]τᾶς [ἕνεκεν καὶ εὐ|ε]ργεσίας· ἱδρύσα[σθαι[3] δὲ εἰς τιμὰν αὐτοῦ | ἐ]ν τᾶι ἀγορᾶι τὸ μ[νᾶμα[4] καὶ μετᾶραι ἐκ[5] Μεσσα]νίας[6] τ[ὰ] ὀστέα[7] εἰς τ[ὰν ἁμετέραν πόλιν], | καὶ βωμὸν κα[τ]α[σκευάξαι[8] λευκόλιθον ὡς

Polybii monumentum esse (de quo cf. Paus. VIII 30, 8) negavit B., Philopoemeni reddidit interpretationis fundamentum iecit Keil; lectionem F. e Le Basii ectypo correxit; eodem usus est Hi. Multa dubia restant; nec tamen textum memorabilem e sylloge expellere ausi sumus. In lacunis indicandis versus 32 litterarum sumpsimus, quamquam numerus variat. Ad hunc titulum redeunt et Polybii testimonium, quod nimis decurtavit Livius XXXIX 50: *victa namque Messene bello exposcentibus Achaeis dedidit noxios, ossaque reddita Philopoemenis sunt, et sepultus ab universo Achaico est concilio, adeo omnibus humanis congestis honoribus, ut ne divinis quidem abstineretur*, et Diod. XXIX 18 ἀλλ' ὅμως μετὰ τὴν τελευτὴν ὥσπερεί τινι θείᾳ προνοίᾳ τὰς ἰσοθέους τιμὰς ἠλλάξατο τῶν κατὰ τὴν τελευτὴν ἀπηγτηκότων ἀκληρημάτων. χωρὶς δὲ τῶν κοινῇ τοῖς Ἀχαιοῖς καταψηφισθέντων εἰς τιμὴν τάνδρός, ἡ πατρὶς ἱδρύσατο, καὶ τὸ βουθυτεῖν αὐτῷ κατ' ἐνιαυτὸν καὶ τῆς ἀρετῆς ἐγκώμιά τε καὶ ὕμνους κατέδειξεν ᾄδειν τοὺς νέους. K. 1 Antea Achaeorum honores commemorati esse videntur, cf. Diod. l.l.: χωρὶς — ἡ πατρίς. 2 *divinis* Liv. l.l. Imitati sunt ipsi Megalopolitani, in Gemini procuratoris obscuri honorem: IG V 2, 435. 3 ἱδρύσατο Diod. l.l.

4 Suppl. F., monens Timoleonta Syracusis item in foro sepultum esse. Plut. Tim. 39. 5 Suppl. Wil. 6 Suppl. Hi., haec ante pompam illam sollemnem decreta esse ratus, qua Philopoemenis ossa ferebat Polybius Lycortae praetoris filius. Plut. Philop. 21. 7 *ossaque reddita* Liv.

8 Foucarti lectionem recepimus, reposita forma Dorica.

10 κ]άλλιστον, καὶ β[ουθυτεῖν[9] τᾶι ἁμέραι τᾶι | Δι]ὸς Σωτῆρος[10], στε-
φα[νῶσαι δὲ καὶ αὐτὸν εἰ|κ]όσι χαλκέαι[ς τέσσαρσι, καὶ στᾶσαι τὰν |
μὲ]ν μίαν ἐν [τῶι θ]εάτ[ρωι _ c. 13 l _ | π]εζικάν[11], τά[ν δὲ ἄλλαν
15 _ c. 15 l _ | . .]κον, τὰν δὲ ἄλ[λαν ἐν _ c. 15 l _, | τ]ὰν δὲ ἄλλ[αν ἐν _ c. 12 l _,
καὶ ἀνακα|ρ]ῦξαι ἐν τῶ[ι ἀγῶνι τῶν Σωτηρίων τόν τε | στ]έφ[α]νον
25 [καὶ τὰς ἄλλας τιμὰς _ c. 8 l _ | τ]αῖς δὲ [_ _ | sex vss. mutili | π]όλιας
γ[_ _ | τὰ]ν πόλι[ν _ _ |.]ν τ[ό]ν τε [_ _ | π]όλεος καὶ _ 6 l _ μ _ _ |. αις φ . . . ος
30 καὶ ἀπιγ[_ _ πομπὰν | πέ]μπην[12] ἀ[μ]φὶ ἀκερσεκό[μ[13] _ _ | τ]έμενες[14]
ἐς τὰν . . ολιδ _ _ | . ς ταινὶ[15] ταὶ [τ]ι[μ]αὶ αν _ _ |. Ἀρκάσι ἀξίαν, τ[ιθ]έ-
35 ν[αι[16] δὲ καὶ ἀγῶνα γο|μ]νικὸν καὶ ἱππικ[ὸν _ _, | τ]ὸν δὲ ταμίαν ἀνα-
[διδόναι εἰς τὰν θυσίαν] | τοῖς τᾶς πόλιος ἱ[ερο]θ[ύτ]αι[ς ἑκάστωι δύο] |
μνᾶς, τὰ δὲ κρέα τ[ὰ] βρώσ[ιμα] κ[ατακαίειν[17], τὸ | δ]ὲ δέρμα κατα-
40 δίδοσθαι τοῖς [ἀεὶ ἱερασο]μένοις[18]· τοῖς δὲ Σωτηρίοις _ _ |νοισιν[19] τοῖς
κτωμένο[ις[20] _ c. 13 l _]]του τὸν Δία τὸν Σωτῆρ[α _ c. 14 l _ | ἐ]ν τὸ τέ-
μενες[14] τὸ Φιλοπ[οίμενος, καὶ παρισ|τ]άτω[21] οἶν ἱερόθυτον τόν τ'
οἶ[νον, καὶ ἀναγο|ρε]υέτω[22] ἐπὶ ταῖς θυσίαις κα[τ' ἐνιαυτὸν καὶ |
45 σ]τεφανώτω ὁ καὶ τᾶι Ἑστία[ι ἱερατεύων | κα]ὶ τὰ [γέρ]η λαμβανέτω
καὶ [_ c. 11 l _ | _ c. 11 l _ καρ]υσσ[έ]σθ[ω _ _ | duo vss. mutili _ _

---

9 Diod. l.l. 10 Cuius fanum in dextra Helissontis fluvii ripa ad forum est. Paus. VIII 30, 10, cf. Excavations at Megalopolis 1890/1, 52. 58.
11 Ut Epidauriorum in Asclepieo IG IV 940_{23} εἰκόνα χαλκέαν πεζικάν. Opponi poterat εἰκόνα χαλκέαν ἔφιππον, ut ibid. IV 944_{17}. 12 Suppl. Hi. IG V 2 p. 194, collatis infinitivis φέρην, παρέρπην. 13 ακερσικο Le B. Apollinis Ἀκερσεκόμα sacellum (an Ἀκερσεκόμειον?) indicari videtur, cf. χαλκοῦν ἄγαλμα Ἀπόλλωνος, Onatae opus Phigaleâ allatum, ad forum Paus. VIII 30, 3. 14 Forma Arcadiae propria, cf. vs. 42. K. F. 15 Pronomen arcadicum, cf. n. $306^{6.14}$; neque enim ταινίτης (ut στεφανίτης) exstat.
16 Suppl. Hi. 17 Suppl. Hi. De ustis heroum victimis aut victimarum partibus Stengel Kultusaltert.[2] 127. 18 Ex. gr. suppl. Hi.; ἐπιμε]λουμένοις F., sed uncus deesse videtur. 19 Priorum supplementum [ὑμ]νοισιν neque Arcadicum nec Doricum fuit; οἰσίν Hi, cf. v. 43 οἶν.
20 Cf. τοῖς κατέχουσι τὴν χώραν (θεοῖς, ἥρωσι)? 21 θυσ]άντω F.
22 Hoc iam F., priora Hi.

---

625. Philopoemen statua equestri Delphis posita ab Achaeis honoratur, a. 183. In bathro calcario magno ante porticum Lysandri (n. 115). Edd. Homolle Bull. Hell. XXI 1897, 394 et Pomtow Klio IX 160, n. 20 cum imagine fig. 3 (Syll.[2] 926; Fouill. III 1, n. 47 cum tab. II 3). Monumentum cum statua refecerunt Pomtow-Wenzel Delphica III 175 in tab. XI, fig. 25 (Berl. phil. Woch. 1912, 963). [*Pw*]

[τὸ] κοινὸν τῶν Ἀχαιῶν Φι|[λο]ποίμενα Κραύγιος Μ|εγαλοπολίταν[1]
5 ἀρετᾶς ἕνε|κεν καὶ εὐνοίας τᾶς εἰς α[ὐ]τούς.

1 Cf. Plut. Philop. 2: ἦν δὲ τὸ εἶδος οὐκ αἰσχρός, ὡς ἔνιοι νομίζουσιν· εἰκόνα γὰρ αὐτοῦ διαμένουσαν ἐν Δελφοῖς ὁρῶμεν .. et 10 fin.: φθάνει δὲ αὐτοὺς (in pugna Mantiniensi a. 207) ὁ Φιλοποίμην ἀπαντήσας τῷ Μαχανίδᾳ, καὶ τὸν ἵππον αὐτοῦ μετεωρίζοντα τὴν κεφαλὴν πρὸ τοῦ σώματος ὁρῶν μικρὸν ἐνέκλινε τὸν ἴδιον, καὶ διαλαβὼν τὸ ξυστὸν ἐκ χειρὸς ὠθεῖ καὶ περιτρέπει τὸν ἄνδρα συνεπερείσας. τοῦτο ἔχων τὸ σχῆμα χαλκοῦς ἐν Δελφοῖς ἕστηκεν ὑπὸ τῶν Ἀχαιῶν θαυμασάντων μάλιστα καὶ τὴν πρᾶξιν αὐτοῦ καὶ τὴν στρατηγίαν ἐκείνην. Hoc monumentum magnificentissimum anno demum 183, statim post mortem Philopoemenis, erectum et consulto cum ante porticum Spartanorum (sc. propter tyrannum eorum Machanidam necatum) tum iuxta heroes Arcadum n. 160 positum esse, evincere studui l.l. 162. De aliis statuis tum Megalopoli dedicatis v. n. 624_{10}.

Attali II donarium, ante a. 183. Bithyni et Galatae devicti. Or. 298.

626. Lycortas Polybii pater, inde ab a. 182. Epidauriorum in Asclepieo. Edd. Cavvadias Fouilles d'Epid. I 172*a* (Syll.² 290); Fraenkel IG IV 1422; cf. v. Wilamowitz Isyllos 4 not.; v. Scala, Studien des Polybios I 15[1]; Kolbe IG V 1 p. XIII s.a. 182. [*Hi*]

ἁ πόλις ἁ τῶν Λακεδαιμονίων[1] | Λυκόρταν Θεαρίδα Μεγαλοπολί|ταν[2]
ἀρετᾶς ἕνεκεν καὶ εὐνοίας, | ἃς ἔχων διατελεῖ εἰς αὐτάν.

1 Lycortas effecerat a. 182 ut Lacedaemonii foederis Achaici participes fierent (Polyb. XXIII 17, 5 sqq.) ideoque videtur ab illis statuae honore affectus esse. Wil. 2 Polybii rerum gestarum scriptoris nobilissimi pater. Lycortae filius, Polybii frater natu maior ille Thearidas fuisse videtur, qui in rebus Achaeorum publicis per illos annos aliquotiens commemoratur: a. 182 in ordinandis Messeniorum subactorum rebus aliquae videntur eius partes fuisse (I. Olymp. 46_6), a. 158 Romam legatus missus est (Polyb. XXXII 17, 1), item a. 146 (Polyb. XXXVIII 8, 1. 11). Vides eisdem fere temporis terminis eius res publice gestas contineri, quibus Polybii. Monumentorum ab eo dedicatorum titulos habes duos: 1) Epidaurium IG IV 1422: Θεαρίδαν Λυκόρτα Μεγαλο|πολίταν ἁ πόλις τῶν Ἐπιδαυ|ρίων ἀρετᾶς ἕνεκεν καὶ εὐνοί|ας, ἃς ἔχων διατελεῖ εἰς αὐτάν, quem non ad patrem Lycortae Polybiique avum, sed ad fratrem illum historici rettulit Fraenkel, scripturae ratione habita. 2) Lycosurae inventum Ἐφ. ἀρχ. 1895, 270, 2 (Syll.² 309), IG V 2, 535, cf. Hiller Ἀρχ. Ἐφ. 1914, 135, quem hic expedimus: Θεαρίδας Λυκόρτα | Θεαρίδαν Φιλοποίμενος | τὸν τοῦ υἱοῦ υἱόν | Δεσποίναι. ‚Quod Thearidas filio nomen Philopoemenis imposuit, id iure familiaritatis notissimae, quae inter nobilem illum ducem Achaeorum et Lycortae Polybiique familiam intercedebat, vestigium existimat Leonardos.' Dttb. Tempus tituli

vix multo ante Corinthum deletam statueris, immo posterior fuisse potest. Iam Thearidas hic honoratus vix fuit alius atque [Θε]αρίδας Φιλ[οποίμεν]ος, qui (pro semet ipse) καὶ ὑπὲρ τὰν θυγατέ[ρα Μεγάλ.?]ειαν viginti minas dedit (nempe pro restituendis Magnae urbis moenibus, id quod Corintho demum eversa factum esse videtur (IG V 2, 442. cf. 439 sqq.). Nomen Μεγάλεια ex epigrammate Megalopolitano (IG V 2, 461) hausimus:

[τᾶς] τρίτον εὐόπλου Φιλοποίμενος αἷμα [λαχούσας]
[ξε]ῖνε Μεγαλείας αἶνεσον εὐξενίαν,
[ἀ]ν ἀπὸ Δαμοκράτους λέκτρων ἠνέγκατο μά[τηρ],
[τᾶς] ξενίας [ἀγνὰ]ν Κύπριδος ἱροπόλον.

Hinc familiarum nobilissimarum stemmata restituimus Ἀρχ. Ἐφ. 1914 l.l.

220 Φιλοποίμην I (253—183) στρατηγός. Θεαρίδας I Plut. Cleom. 21? cf. v. Scala Polyb. 15

187 1) filia ∪Δαμοκράτης 2) [filia?] * ∪Λυκόρτας στρατ. 182 c. 198

154 Μεγάλεια I Θεαρίδας II Πολύβιος (c. 198—117) c. 165
Ἀφροδίτης ἱέρεια (posteri: n. 686 not. 892)

Φιλοποίμην II c. 132
Θεαρίδας III
[Μεγάλ]ειαι II

* Philopoemenis filium aliquem adultum exequiarum tempore (a. 182, cf. n. 624) non extitisse inde concludas, quod urnam portabat Polybius Lycortae (n. 624[6]). Sane nominum ratio facillime explicaretur, si alteram Philopoemenis filiam duxisset in matrimonium Lycortas, id quod fieri potuisse nemo negabit.

---

627. Eumenis et Cretensium foedus, a. 183. Gortyne in templo Apollinis Pythii. Edd. *A* Halbherr Mon. ant. I 1889, 37 (Michel 26; Syll.² 288); cf. Blass SGDI III p. 232. 416. *B* De Sanctis ibid. XVIII 1908, 308, 16 (A. J. Reinach Rev. arch. XIII 1909, 372). [*Hi*]

A ἀγαθῆι τύχηι. ἐπὶ τοῖσδε συνέθεντο τὴμ φιλίαν καὶ συμμαχίαν[1] ἑαυτοῖς τε καὶ ἐκγόνοις εἰς ἅπαντα τὸν χρόνον βασιλεὺς Εὐμένης[2] καὶ Κρητιέων[3] Γορτύνιοι, Κνώσιοι, Φαίστιοι, | Λύττιοι, Ῥαύκιοι, Ἱεραπύτνιοι,

---

Inter lapides *A* et *B* (huius duo exstant fragmenta) magna hiat lacuna. S.

1 Ita lapis. 2 Eumenes II Attali I filius, qui regnavit a. 197—159.

3 Ex nobilioribus Cretae insulae civitatibus hic praecipue desiderantur Cydoniatae, cum ei qui per dissensionum civilium tempora diversis factionibus praeesse solebant, Gortynii, Gnosii, Lyttii, Polyrrhenii (cf. n. 535[8]) hic omnes una cum rege Pergameno foedus ineant. Paullo ante huius tituli tempus (cf. not. 10), a. 185 ut quidem videtur (Nissen Unters. Quellen des Livius 333), cum Gnosii a Gortyniis, quorum socii erant Rhaucii et Lyttii, bello premerentur, Romani Appium Claudium cum aliis legatis miserunt, qui illorum discidia componerent (Polyb. XXII 19). Quod cum feliciter cessisset, brevi etiam Eumenes fidelissimus Romanorum assecla

5 Ἐλευθερναῖοι, Ἀπταραῖοι, Πολυρ|ρήνιοι[4], Συβρίτιοι, Λαππαῖοι, Ἄξιοι, Πριανσιέες, Ἀλλαριῶται, Ἀρ|[κ]άδες, Κεραῖται[5], Πραίσιοι, Λάτιοι, Βιάννιοι, Μαλλαῖοι, Ἐρώνιοι, Χερ|[σ]ονάσιοι, Ἀπ[ο]λλωνιᾶται, Ἐλύριοι, Ὑρτακίνιοι, Ἐλτυναιεῖς[6], Ἀνω|[πο]λῖται[7], Ἠραδήνιοι[8], Ἰστρώνιοi, Ταρραῖοι, _ 7 _[9], ὡς μὲν | [βα]σιλεὺς Εὐμένης ἄγει ἔτους τετάρτου
10 καὶ δεκάτου, μηνὸς | [Π]ανήμου[10], ὡς δὲ Κρηταεῖς, κοσμούν(των) ἐν Γόρτυνι τῶν σὺν Σα|--

B [τὰ ὡμολογημ]ένα[11] [ὅσα β]ασιλε[ὺ]ς Εὐμένης ὡμολόγησεν· καὶ | [ὧν ἂν χρείαν] ἔχωσι [πρὸ]ς τοὺς συνισταμένους πολέμους | ἢ _ c. 8 _ ων[12]
15 ἢ σίτου ἢ ὅπλ[ων] ἢ βελῶ[ν], συναντιλήψεσθαι | [πάντων καὶ ἱ]ππεῖς ἀποστέλλειν, οἷς τ[ὰ ὀ]ψώνια δώσειν, ὅσον | [ἂν χρόνον καὶ] τὴν χρείαν

atque adiutor cum eis foedus fecisse videtur. Sed illa pax a Romanis conciliata cum etiam ad Cydoniatas spectasset (Polyb. l.l. § 3), tamen hi iam mature se a reliquis rursus separasse videntur. Aliquot annis post adeo bellum inter Cydoniatas et Gortynios denuo erupit. Ac ne Eumenis quidem cum maiore parte civitatum Creticarum foedus diu mansit, quandoquidem a. 172 eum Cydoniatis sociis suis contra Gortynios auxilio venisse discimus ex Polybio XXVIII, 15, 1—3: ὅτι κατὰ τὴν Κρήτην δεδιότες Κυδωνιᾶται τοὺς Γορτυνίους διὰ τὸ καὶ τῷ πρότερον ἔτει παρ' ὀλίγον κεκινδυνευκέναι τῇ πόλει τῶν περὶ Νοθοκράτην ἐπιβαλομένων αὐτὴν κατασχεῖν, ἐξέπεμψαν πρέσβεις πρὸς Εὐμένη, βοήθειαν αἰτούμενοι κατὰ τὴν συμμαχίαν. ὁ δὲ βασιλεὺς προχειρισάμενος Λέοντα καὶ στρατιώτας σὺν τούτῳ τριακοσίους ἐξαπέστειλε κατὰ σπουδήν, ὧν παραγενομένων οἱ Κυδωνιᾶται τάς τε κλεῖς τῶν πυλῶν τῷ Λέοντι παρέδωκαν καὶ καθόλου τὴν πόλιν ἐνεχείρισαν. Iam aliquot annis ante igitur rex Cydoniatarum hostibus desertis cum ipsis foedus fecisse videtur. Ha. Partim eadem partim alia Cretensium oppida enumerant: I. Magn. 21 et Milet I 307, 140 (cf. supra ad n. 524/8). Blass p. 232. 4 Cf. n. 535[8].

5 Hi I. Magn. 21, 4 Κεραῖται vocantur; Βωλαγόρας Νεοκούδιος Κεραῖτας legitur Am. Journ. arch. I 1897, 187. 6 Ἐλτύνιοι I. Magn. 21$_3$, sed Πόλλος Φαιστιόννα Ἐλτυνιεύς, Γορτυνίων πρόξενος Am. Journ. l.l. 7 Ab Eradenniis hi distinguuntur, quos coniungit Steph. Byz. Ἀραδήν· πόλις Κρήτης, ἣ καὶ Ἀνώπολις λέγεται διὰ τὸ ἄνω εἶναι. 8 Inter A et Δ spatium quidem unius litterae intercedit, sed nihil videtur unquam ibi scriptum fuisse. H. Apud scriptores Ἀραδήν scribitur, atque etiamnunc vicus in occidentali margine altae vallis, quae planiciem Anopolis ab occidente terminat, situs *Aradena* vocatur. (Bursian Geogr. II 547; de Sanctis Mon. Linc. XI 1902, 517. 519; Blass l.l. p. 416). 9 Nomen consulto deletum, ⟨Κυδωνιᾶται⟩ Rein. p. 374.

10 Primus Eumenis annus 197/6 est, quartus decimus 184/3. Panemus fastorum Macedonicorum Scirophorioni Attico respondet. Itaque hoc foedus mense Iunio anni 183 factum est. 11 Suppl. R. Cf. quae Eumenes I antequam rex fieret mercennariis concessit I. Perg. 13 (v. 13 ὡμολόγησεν, 16 ὁμολογίαν, 40 τὰ ὡμολογημένα etc.). 12 ὀψωνίων R, ceteroquin idoneum sed nimis breve. An καταπαλ|τῶν?

παρέχωντα[ι]· τῶν δ' ἐπὶ τὴν βοήθι[αν ἀποστελλ]ομένων οἱ μὲν θέλοντες πρὸς βασιλέα Εὐμέ[νη καὶ τοὺς ἐκ]γόνους αὐτοῦ ὑπήκοοι ἔστωσαν τούτων καθό[τι ἂν -c. 10 l-]ν οὗτοι π[ρ]οστά[σσωσι]ν, οἱ δ' εἰς 13 Κρήτην τῶν ἡγου[μένων τῶν Κρητα]ιέων· ὅσοι [δ' ἂν ἀ]πειθῶσι τῶν παραγ[γελλομένων ὑπό τε βα]σιλέ[ως Εὐμένους] κ[αὶ] τῶν ἐκγόνων | [αὐτοῦ καὶ τῶν ἡγουμένων τῶν Κρηταιέων 14, ἀπο]τινέτωσαν | --ε[ι]ς τῆς βοηθείας | [-- δραχμ]ὰς τριακοσί[ας --]θω [-σ ι-] | -- ἀ]πολυθῶσι | [-- βοη]θεια ... | --

13 Suppl. Hi.; καθό[τι ἂν ἐπιτέλλωσι]ν οὗτοι· [ἀπε]στα[λμέ]νοι δ' priores, sed post οὗτοι imago exhibet I. ϽΣ. 14 Suppl. Hi.

628. Eumenes II statua equestri inaurata Delphis ab Aetolis honoratur, a. 182. Pila calcaria altissima (fere 9,50 m.), insequenti (n. 632) regis Prusiae simillima, iuxta aram magnam Chiorum, ante templum erecta; titulus in lapide summo infra epistylium incisus. Edd. Preller Ber. Saechs. G. d. W. 1854, 138 (Syll.² 296; Rangabé Ant. Hell. II 1227 et 1228 [tit. errore Oropicus dictus, cf. Pomtow l.l. infra]; Foucart Mém. sur l'hist. d. Delph. 214 not.; Joh. Schmidt Ath. Mitt. V 1880, 199, n. 60; GDI 1416; Michel 1284) et Pomtow Beitr. Topogr. Delph. 107 sq. Cf. idem Delphica III 113 (Berl. phil. Woch. 1912, 442 sq.). [*Pw*]

βασιλέα Εὐμένη | βασιλέως Ἀττάλου | τὸ κοινὸν τῶν Αἰτωλῶν | ἀρετᾶς ἕνεκεν καὶ εὐεργε|σίας τᾶς ποτὶ τὸ ἔθνος.

Hanc pilam ab Aetolis et alteram latiorem et crassiorem n. 630 ab Amphictyonibus ante templum erectas ad eundem annum 182 spectare, comprobavi Delph. l.l. 115. Cf. decretum Aetolorum de hoc monumento factum n. 629_{13}, Amphictyonum de altero n. $630_{22.29}$.

629. Aetoli Eumenem II fratresque statuis inauratis honorant, ludos Nicephoria accipiunt, ius asyli fano Minervae Pergameno tribuunt, a. 182. In latere pilae n. 628, in ordine lapidum secundo supra orthostatam. Ed. Haussoullier Bull. Hell. V 1881, 372, n. 3 (Syll.² 295; GDI 1413; Michel 291). Cf. Pomtow Delphica III 113 sqq. (Berl. phil. Woch. 1912, 442). [*Pw*]

[ἔδοξε τοῖς] Αἰτωλοῖς· [ἐπ]εὶ βασιλεὺς Εὐμένης 1 ὑπάρχων φίλος καὶ σύμμαχος διὰ προγόνων τὰν οὖσα[ν | πρότερον ε]ὔνοιαν ἐμ παντὶ καὶ-

De aetate nunc constat ex tit. 630 l. Hunc tit. propter simile argumentum (ludi Ἀθαναῖα καὶ Εὐμένεια a Sardianis conduntur) in lapide subsequitur decretum Or. 305 (a. 166). 1 Exspectaveris sane praescripta: στραταγέοντος Προξένου Τρεχονέος, ἱππαρχέοντος .., γραμματεύοντος .. (cf. a. 194, n. 598 *D*) propter v. 31: ἔγγυος τᾶν προξενιᾶν ὁ γραμματεύς. Sed huius nomen

ρῶι φανερὸς γίνεται συναύξων, καὶ πολλὰς καὶ μεγάλας ἀποδείξε[ις | ποιούμενος τ]ᾶς ἐν τὸ ἔθνος εὐνοίας καὶ τοὺς ἄλλους Ἕλλανας, ἀεὶ τὰ συμφέροντα διαπρασσόμενο[ς, | σπουδᾶς καὶ] φιλοτιμίας οὐθὲν ἐνλείπων, γεγονότων τε αὐτοῖ πολλῶν καὶ μεγάλων εὐαμερημά[των | διὰ τοὺς π]ολέμους, ἐπαυξηκὼς τὰμ βασιλείαν καὶ ἐν τὰν καλλίσταν διάθεσιν ἀγνηκὼς[2] κέκρικε | [τιθέμεν] ἀγῶνας καὶ θυσίας τᾶι Ἀθάναι τᾶι Νικαφόρωι[3] μετὰ τῶν ἀδελφῶν καὶ τοῦ δάμου τῶν | [Περγαμηνῶ]ν, περὶ πλείστου ποιούμενος τὰν ποτὶ τοὺς θεοὺς εὐσέβειαν· παρακαλεῖ [δ]ὲ καὶ το[ὺς | Αἰτωλούς, ἐ]ξαπ[ε]σταλκὼς θεωροὺς Πέρσαν, Θεόλυτον, Κτήσιππον, ἀποδέξασθαι τοὺς ἀγῶνας | [τῶν Νικαφ]ορίων στεφανίτας, τὸμ μὲν μουσικὸν ἰσοπύθιον[4], τὸν δὲ γυμνικὸν καὶ ἱππικὸν ἰσολύμπιον, | [καὶ ὁμοί]ως ἄσυλον τὸ τέμενος τᾶς Ἀθάνας τᾶς Νικαφόρου· δεδόχθαι τοῖς Αἰτωλοῖς, [ἐπ]αινέσαι | [βασιλέ]α Εὐμένη καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ Ἄτταλον, Φιλέταιρον, Ἀθήναιον καὶ βασίλισσαν | [Ἀπολλωνίδα] τὰμ ματέρα αὐτῶν καὶ τὸν δᾶμον τῶν Περγαμηνῶν ἐπὶ τᾶι ποτὶ τοὺς [θεοὺ]ς εὐσεβεί[αι, | καὶ στεφανῶ]σαι ἕκαστον αὐτῶν εἰκόνι χρυσέαι, τὸμ μὲν βασιλέα ἐφ' ἵππου, τοὺς δὲ ἀ[δελφοὺς πεζικᾶι, | ἀρετᾶς ἕνεκε]ν καὶ εὐνοίας τᾶς εἰς τοὺς θεούς. ἀποδεδέχθαι δὲ καὶ τοὺς ἀγῶνας τῶ[ν Νικαφορίων οὓς | ἔθηκε βασ]ιλεὺς Εὐμένης [σ]τεφανίτας, τὸμ μὲν μουσικὸν ἰσοπύθιον, τὸν δὲ γυ[μνικὸν (καὶ ἱππικὸν) ἰσολύμπιον[4]· [εἶ]μεν δὲ] κ̣α̣[ὶ][5] τοῖς νικεόντοις τῶν Αἰτωλῶν τὰς τιμὰς καὶ τὰ λοιπὰ πάντα τὰ ἐν τ[οὺς ἀγῶνας[6] τῶν Πυθί[ων κ]αὶ Ὀλυμπίων ⟨τὰ⟩ κατακεχωρισμένα. καὶ καθάπερ ὁ βασιλεὺς Εὐμένης ἀνα[δεικνύει][7] τὸ τέμ[ενος | τᾶς Ἀθά]νας τᾶς Νικαφόρου τὸ ποτὶ Περ-

etiam in fine (v. 34) perscriptum esse potuit; nam super v. 1 margo lapidis tenuis laevigatus aut vacat aut litteras [θ]εός. [τύχ]α continet, quarum vestigia in ectypo mihi legere videor. 2 Cf. n. 563[4] (ἀγνηκότας) et Hesych. ἀγνεῖν· ἄγειν Κρῆτες et ἄγνηκε· ἀγήοχε Λάκωνες. 3 ‚Ludi iam Attalo I regnante fuerunt (Polyb. IV 49, 3 ἠρέθιζε δ' αὐτὸν (Προυσίαν) καὶ τὸ δοκεῖν Βυζαντίους πρὸς μὲν Ἄτταλον εἰς τοὺς τῆς Ἀθηνᾶς ἀγῶνας τοὺς συνθύσοντας ἐξαπεσταλκέναι, πρὸς αὐτὸν δὲ εἰς τὰ Σωτήρια μηδένα πεπομφέναι), instituti illi quidem fere a. 223 (cf. Syll.[2] 286[7]). Sed Eumenes maiore splendore hos ludos exornavit eisque eandem cum antiquis feriis Panhellenicis dignitatem tribuit. H.' Nicephoria vero non quinquennalia, sed trieterica erant; cf. Or. 299[4]. 4 Cf. 402[7]. 5 Addidi ex lapide. 6 Suppl. Dttb. qui τὰ post Ὀλυμπίων deleri iussit: ‚Quae de certaminibus Pythiorum et Olympiorum lege constituta sunt.' Cogitavi de πάντα τὰ ἐντ[ὶ ἐν τοὺς ἀγῶνας τῶν Πυθίων] .. τὰ κατακεχωρισμένα: quae sunt in certaminibus Pythiorum .. ‚illa notissima' concessa. 7 Suppl. Holleaux Rev. ét. anc. 1903, 210 et Wilhelm Goett. GA 1903, 795 (ἀνα[καλεῖ] Hau.).

γάμωι[8] ἄσυλο[ν] καθώς κα ὁρίξῃ, συναποδεδέχθαι τοὺς Αἰτω[λοὺς | ἄσυλον] εἶμεν αὐτὸ τὰ ἀπ' Αἰτωλῶν καὶ τῶν ἐν Αἰτωλίαι κατοικεόν-
20 των, καὶ μηθένα ἄγειν μηδὲ ῥυσ[ιάζειν | τινὰ ἐ]ντὸς τῶν ὁρίων· εἰ δέ τίς κα ἄγῃ ἢ ῥυσιάξῃ ἢ ἀποβιάξαιτο ἢ διεγγυάσῃ, ὑπόδικον εἶμεν ἐν τοῖ[ς | συνέδρ]οις τῶι ἀδικηθέντι καὶ ἄλλωι τῶι θέλοντι ἐν ταῖς ἐκ ποτιστάσιος[9] δίκαις. ἀποστέλλειν δ[ὲ | θεωρ]οὺς ἐν Πέργαμον ἐπε[ί] κα ἁ θυσία καθήκηι τᾶι Ἀθάναι τᾶι Νικαφόρωι· τᾶς δὲ ἐκ-πονπᾶς ἐπι[με]λεῖσθαι τὸν στραταγὸν ἀεὶ τὸν ἔναρχον. τοῖς δὲ θεωροῖς τοῖς ἐπαγγελλόντοις τοὺς ἀγ[ῶνας | τῶν Ν]ικαφορίων καταστᾶσαι τὰς
25 πόλεις ἑκάστας θεωροδόκους τῶν ἰδίων πολιτᾶν, καὶ ἀνενε[γκεῖ]ν τοὺς ἄρχοντας τοὺς ἀπὸ τᾶν πολίων τῶι στρατα[γῶ]ι [ἢ] προξένωι ἐν τὰ Πύθια· διδόμεν δ[ὲ | ἐκέχει]ρον[10] καὶ ξένια ὅσα καὶ τοῖς τὰ Ὀλύμπια ἐπαγγελλόντοις θεωροῖς δίδοντι[11]. ὅπως δὲ καὶ [ἐν | τοὺς ν]όμους καταχωρισθῇ ἅ τε ἀποδοχὰ τῶν ἀγώνων καὶ τοῦ ἱεροῦ ἁ ἀσυλία καὶ ἁ τῶν θ[ε]ωροδ[ό|κων κατάστ]ασις καὶ τὰ ἄλλα τὰ ἐν τῶι ψαφίσματι κατακεχωρισμένα, ἐπιμέλειαν ποιήσασθαι τὸν στρατα|-[γὸν] καὶ τοὺς ἄλλους ἄρχοντας. ἐπαινέσαι δὲ καὶ τοὺς θε[ωρ]ούς,

---

8 ‚Etiam hoc fanum Minervae extra urbem situm antiquius erat Eumenis regno, nam a. 201 a Philippo vastatum esse refert Polyb. XVI 1, 6. Sed ab Eumene non modo splendidius restitutum sed etiam amplificatum esse indicio sunt verba καθώς κα ὁρίξῃ. Quibus ex rebus apparet, qui factum sit, ut Strabo ab Eumene demum fanum conditum esse crederet (Strab. XIII 624 τὸ Νικηφόριον ἅλσει κατεφύτευσε). H.' De fanis et templis tum ab Eumene aedificatis cf. Niese III 66. 9 ‚ποτίστασις formam προστασία vocis Aetolorum dialecto accommodatam iudicavit H., qua in re praepositiones πρό et πρός (ποτί) confudit. Neque quod H. dicit, eum qui accusaret eodem iure id facere atque patronum (προστάτην) qui causam inquilini suscipiat, recte se habet. Nam quia peregrino non licet civem in ius vocare, patronus id facere debet. At hic definite constituitur, et ipsi qui laesus esset, et cuilibet alii licere accusare. Ac ne est quidem cur illud ἐν ταῖς ἐκ ποτιστάσιος δίκαις ad ἄλλωι τῶι θέλοντι modo referamus, immo omnino ad ὑπόδικον εἶμεν spectare videtur. Quodsi coniecturam, incertam sane, ex vocabuli origine atque vi capere licet, de eo genere litium sic statuendum putat Dttb.: Ut προσίστασθαι, προστῆναι prope accedit ad vocis προσιέναι notionem, ita ποτίστασιν apud Aetolos idem fere significasse atque alibi πρόσοδον (πόθοδον). Iam notum est, si quis peregrinus cum senatu aut comitiis civitatis alicuius agere vellet, decreto opus fuisse quo admitteretur (πρόσοδον εἶναι n. 186_4). Intellegit igitur Dttb. lites, in quibus peregrini ad synedrorum concilium admissi Aetolos accusant.' 10 Suppl. Mi. qui confert n. 562_{53} δοῦναι δὲ τοῖς θεωροῖς καὶ ἐκέχειρον τὸν ταμίαν. 11 Dttb. exhibet usitatum δίδονται (errore ut videtur); H. et lapis δίδοντι = δίδωσι.

30 Πέρσαν Δ[ιο]νυσίου Συρακόσιον, | [Θεόλυτον] Ἀρίστωνος Αἰγινάταν, Κτήσιππον Δαματρίου Περγαμηνόν, καὶ εἶμεν αὐτοὺς προξένους | [καὶ εὐεργέτ]ας τῶν Αἰτωλῶν. ἔγγυος τᾶν προξενιᾶ[ν ὁ γ]ρ[αμματ]εύς[1]. ἀναγράψαι δὲ καὶ τὸ ψάφισ|[μα τόδε ἐν στ]άλαις λιθίναις δύο, καὶ ἀναθέμεν τὰν μίαν ἐν Θέρμο[ν], τὰν δὲ ἐν Δελφούς· τὸ δὲ γενόμεν|[ον ἀνάλωμα] δόμεν τὸν ταμίαν τᾶς κωλ . . . κ . λ . ι . ρι . ε . . . . σ . . . . ᾳται δὲ τὸν γραμματῆ τῶν | [συνέδρων _ ʃ - ʃι _]ίαν[12].

12 ᾳται δὲ et [συνέδρων _ ʃι _]ίαν legi et suppl., cf. not. 1.

△**630. Amphictyones Delphici Eumenem II statua equestri honorant, ludos Nicephoria accipiunt, ius asyli fano Minervae Pergameno tribuunt, a. 182.** In altera pila calcaria (latiore et longiore quam n. 628) ante templum. Ed. Holleaux Mélanges Havet 1909, 187. Finem tituli inde a v. 28 ex novo fragmento (inv. 2100 + 1955) addidit et fusius de hoc altero monumento egit Pomtow Delphica III 114 sq. (Berl. phil. Woch. 1912, 444). [*Pw*]

[ἄρχοντος ἐν Δελφοῖ]ς Δημοσθένου[1]. δόγμα Ἀμφικ[τιόνων[2]. ἐπειδὴ βασιλεὺς] | Εὐμένης παρειληφ]ὼς παρὰ τοῦ πατρὸς βασιλέως Ἀττάλο[υ τήν τε πρὸς τοὺς θεοὺς] | εὐσ[έβειαν καὶ τὴ]ν πρὸς τοὺς Ἀμφικτίονας εὔνοιαν[3] καὶ διατη[ρῶν τὴν πρὸς Ῥωμαίους][4] | φιλίαν ἀεί [τινος ἀγ]αθοῦ παραίτιος γινόμενος[5] διατελεῖ τοῖς Ἕλλησ[ιν καὶ μετεσχηκὼς] | 5 τῶν αὐτῶν κ[ινδύ]νων ὑπὲρ τῆς κοινῆς ἀσφαλείας πολλαῖς τῶ[ν Ἑλληνίδων][6] πό[λεων] | δωρεὰς δέδ[ωκ]εν ἕνεκεν τοῦ διατηρεῖσθαι τὴν

Fana illa, quibus ius asyli decretis Delphicis tributum est, enumerata sunt n. 550[4]. 1 Decreta n. 629 et 630 simul facta esse argumentum et verba quibus saepius consentiunt, comprobant. Illud cum Fraenkel I. Pergam. 167 (cf. Or. 299[4] fin.) et Niese III 14[1] recte fere ad a. 183 rettulerint, nunc ambo a. 182 facta esse ex nomine archontis Delphici apparet. Neque obloquar si quis hanc pylaeam ad ipsa Pythia autumni 182 pertinere censet, quibus sane theori ab Eumene missi conveniunt (n. 629_8; 630_{10}). 2 Etiam in hoc tit. nomina hieromnemonum omittuntur, quod certe factionis Thessalorum, non Aetolorum erat; cf. n. 613 not.

3 Amicitiam Attali I erga Delphos testantur porticus hecatompedus et alia donaria, cf. n. 523 cum nott. 3 et 4. 4 Romanos, qui in tit. simillimo 629 non comparent, hic saepius (vs. 3. 7. 17) neque ubique occasione idonea data nominari observavit Holl. Cuius vero rei causam non cum hoc v.d. ad benevolentiam Romanorum in Eumenem confirmandam referam, sed ad Thessalos his annis auctoritate in Amphictyonia praevalentes; eorum enim maxime intererat, Romanos εὐεργέτας colere; cf. n. 613_{13}.

5 Cf. n. 611_{23}. 6 Cf. Or. 763_{11} in epistula Eumenis: οἱ τὰς Ἑλληνίδος κατοικοῦντες πόλεις. Holl.

ὑπάρχουσ[αν αὐταῖς εὐν]ομίαν δι' ἣν | αἰτίαν καὶ Ῥω[μαῖ]οι θεωροῦν-
τες αὐτοῦ τὴν προαίρεσιν ἐπευξ[ήκασιν τ]ῆμ βασιλείαν, | νομίζοντας
[δεῖ]ν καὶ τῶμ βασιλέων ὅσοι μὲν ἐπιβουλεύουσιν [τοῖς Ἕλλ]ησιν τυγχά-
ν[ειν] | τῆς καθηκού[σης] ἐπιπλήξεως[7], ὅσοι δὲ μηθενὸς γίνονται κακοῦ
10 [αἴτιο]ι τούτους τ[ῆς] | μεγ[ί]στης [ἀξιο]ῦσθαι παρ' ἑαυτοῖς πίστεως·
ἀπέσταλκεν δὲ κ[αὶ θε]ωροὺς τοὺς | παρακαλέσ[οντ]ας τοὺς Ἀμφικτίονας,
ὅπως τὸ τῆς Ἀθηνᾶς τῆς Ν[ικηφό]ρου τέμενος[8] | συναναδε[ίξωσι]ν ἑαυ-
τῶι ἄσυλον, καὶ τοὺς ἀγῶνας οὓς διέγ[νω] συντελεῖν | στεφανίτα[ς τό]ν
τε μουσικὸν ἰσοπύθιον καὶ τὸν γυμνικὸν κα[ὶ ἱππι]κὸν ἰσολύμπιον |
ἀποδέξων[ται· ἀ]πελογίσαντο δὲ καὶ οἱ θεωροὶ τὴν τοῦ βασιλέως [εὔ]-
15 νοιαν ἣν ἔχων | δ[ια]τελεῖ κ[οινῆι τ]ε πρὸς ἅπαντας τοὺς Ἕλληνας καὶ
καθ' ἰδίαν π[ρὸ]ς τὰς πόλεις· | [ὅπως οὖν καὶ οἱ Ἀμ]φικτίονες φαίνων-
ται ἐπακολουθοῦντες το[ῖς] ἀξιουμένοις | [προνοούμενοί τε τ]ῶμ βασι-
λέων, ὅσοι διατηροῦντες τὴν πρὸς Ῥωμ[αί]ους τοὺς κοινοὺς | [εὐεργέτας[9]
φιλία]ν ἀεί τινος ἀγαθοῦ παραίτιοι γίνονται[5] τ[οῖς] Ἕλλησιν· τύχηι |
[ἀγαθῆι· δεδόχθαι] τοῖς Ἀμφικτίοσιν, ἐπαινέσαι βασιλέα [Εὐ]μένη
20 βασιλέως | [Ἄττ]ά[λ]ου [καὶ στε]φανῶσαι δάφνης στεφάνωι τῶι ἱερῶι
τ[οῦ Ἀ]πόλλωνος τοῦ | [Πυ]θίου ὧι πάτρι[όν] ἐστιν στεφανοῦν τοὺς
ἑαυτῶν εὐεργέ[τ]ας, ἀρετῆς ἕνεκεν | καὶ εὐνοίας τῆ[ς] εἰς τοὺς Ἕλλη-
νας, στῆσαι δὲ αὐτοῦ καὶ εἰκ[ό]να χαλκῆν ἐφ' ἵππου | ἐν [Δ]ελφ[ο]ῖς,
ἀναδεδεῖχθαι δὲ καὶ τὸ ἱερὸν τῆς Ἀθηνᾶς τῆς Ν[ικ]ηφόρου τὸ πρὸς |
Περγάμ[ωι ἄσυλ[ο]ν εἰς ἅπαντα τὸν χρόνον καθ' ἃ ἂν ἀφορίσ[ηι]
25 βασιλεὺς Εὐμένης, | καὶ μηθ[έ]να ἄγ[ει]ν ἐ[κ] τοῦ περιωρισμένου τόπου
μήτε πολέμ[ου] μήτε εἰρήνης | πρ[ος - c. 14 l - -][10] ἀποδεδέ[χθ]αι δὲ [κ]α[ὶ]
τοὺς ἀγῶ[νας] [δύο στεφανίτας, | καθὼς ὁ βασιλεὺς ἀξιοῖ, καὶ εἶνα]ι
καὶ τα[ῖς ἡλικίαις καὶ ταῖς τιμαῖς ταῖς τοῖς νικήσασιν ὑπαρχούσαις[11]
τὸμ μὲν μ]ουσικὸν ἰσ[οπύθιον, τὸν δὲ γυμνικὸ]ν καὶ ἱπ(π)ικὸν ἰσ[ο-
λύμπιον. | ἀναγράψαι δὲ τὸ ψήφ]ισμα ἐν Δ[ελφοῖς ἐν τὴν βάσιν τοῦ
30 ἀνδριάντος τ[οῦ βασιλέως | ἔμπροσθεν τοῦ ναο]ῦ[12], καὶ ἐμ Π[εργάμωι
ἐν τῶι ἱερῶι τ]ῆς Ἀθηνᾶς τῆς Νικη[φόρου. | κηρῦξαι δὲ τὸν στέ]φανον

7 ‚Malos reges' intellegit Holl. Philippum, Antiochum, Nabidem, Prusiam, — ‚bonos' Attalum I et Eumenem. Sed ex illis re vera unum Philippum, omisso nomine, hic notari docet decretum Amph. praecedens n. 613, ubi pariter Philippi nomen plane reticetur, cf. ibid. not. 2.

8 Cf. n. 629[8]. 9 Hoc praetuli pro [σωτῆρας] propter lacunae ambitum.

10 An πρὸς [ἴδιον συμβόλαιον]? Certe hoc lacunam accurate explet, cf. n. 494[8]. 11 Cf. n. 402[9]. Holl. praetulit: τα[ῖς τιμαῖς καὶ τοῖς λοιποῖς πᾶσι τοῖς ἐν τοῖς | νόμοις γεγραμμένοις] et conferri iubet n. 390[40]. 12 Cf. n. 483[32].

το[ῦ βασιλέως καὶ τὴν ἀσυλί]αν[13] τοῦ ἱεροῦ ἐν τοῖς ἀγ[ῶσι τῶν | Πυθίων καὶ Σωτηρί]ων.

13 Suppl. Bourguet.

△**631. Testamentum Alcesippi: feriae Alcesippea Delphis institutae, a. 182.** In muri polygonii parte *B—C.* Edd. Conze-Michaelis Annali XXXIII 1861, 69, n. 8 (rep. Conze Philol. XIX 1863, 178) et Wescher-Foucart n. 436 (Baunack GDI 2101; Michel 1345; Inscr. jurid. gr. XXVIII *D* [II p. 62]; vs. 1—9 Ziehen Leg. sacr. II 238, n. 78; Laum Stiftungen II n. 27). Cf. K. Keil Rh. Mus. XVIII 1863, 262. — στοιχηδόν inter lineolas quadratas. [*Pw*]

ἄρχοντος Δαμοσθένεος[1], μηνὸς Ποιτροπίου, ἐπὶ τοῖσδε ἀνέθηκε Ἀλκέσιππος | Βουθήρα Καλυδώνιος[2] τῶι θεῶι καὶ τᾶι πόλει τᾶι Δελφῶν χρυσοῦς ἑκατὸν τρι|άκοντα καὶ ἀργυρίου μνᾶς εἴκοσι δύο στατῆρας τριάκοντα, εἴ τί κα πάθῃ | Ἀλκέσιππος, ὥσστε θυσίαν καὶ δαμο-
5 θοινίαν[3] συντελεῖν τὰν πόλιν τῶν Δελφῶν | τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυθίωι κατ' ἐνιαυτόν, ποτονομάζοντας Ἀλκεσίππεια[3a], ἀπὸ | τῶν τόκων τοῦ τε χρυσίου καὶ ἀργυρίου· συντελεῖν δὲ τὰν θυσίαν ἐν τῶι Ἡραίωι[4] | μηνί, πονπεύειν[3] δὲ ἐκ τᾶς ἅλωος[5] τοὺς ἱερεῖς τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ τὸν ἄρχοντα | καὶ τοὺς πρυτάνεις καὶ τοὺς ἄλλους πολίτας πάντας[3]. ἀναγραψάντω δὲ οἱ ἄρ|χοντες ἐν τῶι ἱερῶι, καὶ ἀνάθεσις κυρία ἔστω.
10 καὶ τὰ ἄλλα πάντα τὰ ἴδια ⟨ἀ⟩ | ἀνατίθητι, εἴ τί κα πάθῃ, τῶι θεῶι καὶ ⟨καὶ⟩ τᾶι πόλει, καὶ Θευτίμαν τὰν ἰδίαν | θεράπαιναν ὥστε ἐλευθέραν εἶμεν αὐτὰν εἴ τί κα πάθῃ. θαψάντω δὲ Δάμιππος[6] | καὶ Θευ-

Tit. antiquissimus intra porticum Atheniensium muro incisus manumissionum dictionem imitatur. 1 Archon est Damosthenes I (Ἀρχελάου) a. 182, non Damosthenes II (Ἄρχωνος) a. 143, cf. Beitr. Top. Delph. p. VII. Poetropius est sextus m. Delphicus, i.e. m. December. 2 Alcesippus manifesto ad eos inquilinos pertinet, de quibus n. 611_{19}: καὶ ἐᾶν κατοικεῖν παρ' ὑμᾶς τοὺς εὐαρεστοῦντας τῶι κοινῶι τῶν Δελφῶν. Delphis enim eum vixisse et sepultum esse (non Calydone, ut putat Ba.), v. 13 probatur; v. not. 7. 3 Definitiones in vs. 4—8 perscriptae cum fere ad verbum repetantur a. 159/8 in titt. $671_{2.9.20}$ et $672_{52.56}$, sequitur, ut Delphi postea in ludis Eumeneis et Attaleis instituendis haec Alcesippea sint imitati (non vice versa, quod existimat Zieh.). 3a Cf. n. 671^{13}. 4 Quartus m. Delphicus, sc. m. October. 5 *,Nach Plut. def. or. 15 wird bei der ennaeterischen Septerionfeier das Zelt des Python aufgeschlagen* περὶ τὴν ἅλω, *an dem runden Festplatz, und von dort fliehen die Darsteller* διὰ τῶν θυρῶν τοῦ ἱεροῦ' (Beitr. Top. Delph. 39). Hanc aream eam esse quae nunc ante porticum Atheniensium patet, rectissime intellexit Homolle, cf. Delphica III 44 (Berl. ph. W. 1912, 29). Indidem pleraeque pompae initium capiunt, cf. Eumenea et Attalea n. $671\,A_9$, 672_{56} cum nott. 6 Videtur libertus

τίμα καὶ Ἀγέας καὶ Πεισίλαος 7 ἀπὸ τῶν χαλκῶν τῶν καταλιμπάνει πα|ρ' αὐσαυτόν, καὶ λόγον ἀποδόντω τᾶι πόλει. Μάρτυροι 8· Κριτόλαος, Λάτροπος, |Ἀγέας, Πολεμοκράτης, Ἀγασίδαμος, Γενναῖος, Ξενο-
15 κράτης Μεδεώνιος, Στρά|ταγος, Καλλικλῆς, Ἀνδρόνικος, Πεισίλαος, Δεξικράτης, Χαρίξενος, Πολέμαρ[χ]ος Παυσανία. τὰς διαθήκας φυλάσσει Ἄθαμβος 9, Ἀγέας, Πεισίλαος.

esse παραμένων, ἕως κα ζῇ Ἀλκέσιππος. Cf. W-F 435$_{15}$ (a. 52): εἰ δέ τι γένοιτο περὶ Γρεῖπον ἢ Φιλῶ ἀνθρώπινον, ποιησάτω τὰ ποτὶ γᾶν πάντα Φίλων, καὶ ὅσα κα ἀπολίπωνται, πάντα λαβέτωσαν κοινῶς Φίλων καὶ Φίλιππος. παραμεινάτω δὲ Φίλιππος Γρείπῳ καὶ Φιλοῖ. Ba. 7 Ἀγέας et Πεισίλαος sunt Delphi, inter testes v. 14. 15 repetiti; hic est senator huius semestris (Delph. Chron. R-E IV 2635), ille fortasse προστάτας τοῦ ἱεροῦ (?), ut Pisilaus urbis vice, Ageas vice dei fanique functus sit. Iidem testamentum asservant una cum sacerdote Athambo v. 16. Ba. 8 Omnes testes Delphi sunt (exceptis Latropo et Polemocrate [Calydoniis?], Xenocrate Medeonio), ibique saepius recensentur intra annos 194—176. Ba. 9 Idem qui Ἄθαμβος Ἀγάθωνος, hoc tempore sacerdos Apollinis una cum Xenone (sacerdotium II. ab a. 198 ad 181). De Agea et Pisilao v. not. 7.

△ **632. Prusias II statua equestri Delphis ab Aetolis honoratur, a. 182 sq.** Pila calcaria altissima (fere 9,50 m.) ante templum; titulus in summo lapide infra epistylium incisus. Ed. Pomtow Delphica II 98 et III 111 (Berl. phil. Woch. 1909, 830; 1912, 413); cf. imaginem totumque monumentum refectum ibid. III 108 cum tab. VI, fig. 16. [*Pu*]

βασιλέα Προυσίαν | βασιλέος Προυσία | τὸ κοινὸν τῶν Αἰτωλῶν |
5 ἀρετᾶς ἕνεκεν | καὶ εὐεργεσίας | τᾶς εἰς αὐτούς.

Prusias II ὁ κυνηγός (a. 182—149), socius Eumenis II in bello contra Pharnacem gesto, una cum Eumene Aetolorum amicissimo a. 182 vel paulo post hoc monumento honoratus esse videtur. Pilae duae erant simillimae fere iuxta positae; cf. statuam Eumenis n. 628. De honoribus Creticis Prusiae cf. Or. I. 341.

△ **633. Milesiorum et Heracleotarum pactum, c. a. 180.** Mileti in Delphinio, nunc Berolini. Ed. Rehm Milet I n. 150. Cf. v. Wilamowitz Goett. GA 1914, 94. 104. [*Hi*]

Milesiis et Heracleotis, qui c. a. 197 socii contra Magnetes et Prienenses bellum gesserant (n. 588), postea, cum Milesii Pidasenses, qui Heracleae a meridie imminebant, sibi conciliassent (Milet III n. 149, c. a. 182), inimicitiae intercesserunt, quae hoc pacto (§ III—XVI) componuntur. Utramque urbem in Rhodiorum amicitia fuisse ex § IV elucet. Ceterum Heracleotarum et Amyzonensium pactum Prienae depositum (I. Priene 51), quam-

ἐπὶ στεφανηφόρου Μεν[ά]νδρου[1] Ταυρεῶνος.|
ἔδοξε τῶι δήμωι· γνώμη πρυτάνεων καὶ τῶν ἱρημένων ἐπὶ τῆι φυ- I
λακῆι | καὶ τῶν ἀποδειχθέντων συνέδρων Μι[νν]ίωνος τοῦ Λεωδάμαντος,
Ἀντικράτου | τοῦ Πυθωνύμου, Πρωταγόρου τοῦ Ἡγελόχου, Θεογέ[ν]ου
5 τοῦ Λεωδάμαντος, Μενε|κράτου τοῦ Ἀντιφάνου, Ἀρτεμιδώρου τοῦ
Δημητρίου, Θευκυλίδου τοῦ Καλλιτέλου, | Ἀσκληπιοδώρου τοῦ Κυδίμου,
Πυθίωνος τοῦ Ποσειδωνίου, Εἰρηνίου τοῦ Εἰρηνίου· οἱ πρυ|-
τάνεις καὶ οἱ εἰρημένοι ἐπὶ τῆι φυλακῆι καὶ οἱ αἱρεθέντες σύνεδροι
10 Μιννίων Λεωδάμαντος[2] __ | εἶπαν·
ἐπειδὴ Ἡρακλεῶται φίλοι καὶ ἀσ|τυγείτονες τῆς πόλε[ως][3] ὑπάρχοντες II
ψήφισμα καὶ πρεσβευτὰς ἀποστείλαντες ἠξίωσαν | τὸν δῆμον συνθέσθαι
πρὸς αὐτοὺς ὑπὲρ τῆς ἰσοπολιτείας καὶ τῶν ἄλλων φιλαν|θρώπων, καὶ
οἱ πεμφθέντες ὑπ' αὐτῶν Θεόδωρος Αἰνέου, Ἀρχέδημος Δελφίνου,
Μαί|ων Ὑψικλείους ἐπελθόντες ἐπί τε τοὺς ἄρχοντας καὶ τὴν βουλὴν
15 καὶ τὴν ἐκκλησίαν | ἐξέθεντο τὰ κατὰ μέρος, ἐφ' οἷς ἠξίουν τὴν σύν-
θεσιν, τοῦ τε δ[ή]μου ποιησαμένου τὴν ὑ|πὲρ τούτων ἀναφορὰν ἐπὶ
τὸ μαντεῖον τὸ ἐν Διδύμοις ὁ [θ]εὸς χρησμὸν ἐξήνεικεν ἀπο|φαινόμενος
ἄμεινον ἡμῖν ἔσεσθαι συνθεμένοις πρὸς Ἡρακλεώτας, δεδόχθαι Μι-
λησίοις· ὅπως ἕκαστα συντελεσθῆι μετὰ τῆς τῶν θεῶν εὐμενείας
συμφερόντως ἀμφοτέ|ραις ταῖς πόλεσιν καθηγουμένης[4] τῆς τοῦ
20 Ἀπόλλωνος συμβουλίας, τὸμ μὲν προφή|την μετὰ τοῦ ταμίου τοῦ
πα[ρεδ]ρεύοντος ἐν τῶι ἱερῶι θυσίας ποιήσασθαι καὶ προσόδους | ἱερῶν
τῶι τε Ἀπόλλωνι τῶι Διδυμεῖ καὶ Ἀρτέμιδι καὶ Λητοῖ καὶ Ἀθηνᾶ
καὶ τῶι Διῖ τῶι | Σωτῆρι, ὁμοίως δὲ καὶ τὸν στεφανηφόρον μετὰ
τῶν προσεταίρων[5] τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Δελφι|νίωι, τοὺς δὲ πρυτάνεις
καὶ τοὺς ἱρημένους[6] ἐπὶ τῆι φυλακῆι μετὰ τοῦ ἱέρεω καὶ τοῦ ἱερο-
κήρυκος | τῆι Ἑστίαι τῆι Βουλαίαι ἐπευχομένους συνενεικεῖν τὰ δε-
25 δογμένα τῶι τε δήμωι τῶι Μιλησίων καὶ | τῶι Ἡρακλεωτῶν.

---

quam certo cum his rebus vinculo coniungi nequit, tamen propter Heracleotarum et Prienensium amicitiam his quam illis prioribus rixis magis vicinum esse elucet. — Caput et finis (§ I II XVII) decreti Milesiorum sunt.

1 Stephanephorus Milesius non ante a. 180/79 (R. p. 248). 2 Repetuntur eadem nomina atque vs. 3; item vs. 29. Duplex enim est decreti caput; prius vss. 2—6 Εἰρηνίου legis est a magistratibus rogatae, alterum vss. 6 extr.—10 εἶπαν ipsius populi sciti. Wil. 3 πόλευπ lapis. 4 Cf. καθηγεμών Bacchi cognomen et Tei et Pergami: Preller-Robert Gr. M. 711$_1$. Veneris est Plut. Thes. 18; τὰς τῶν θεῶν συμβουλίας Xen. Cyr. I 6, 2.

5 Cf. n. 57$_2$. 6 Semper ἡρ-, non ἡιρ in hoc titulo scriptum; ceteroquin ι saepius adscriptum quam neglectum est.

συγκεῖσθαι δὲ πρὸς Ἡρακλεώτας συνθήκην τήνδε· ἀγαθῆι τύχηι· III
ἐπὶ στεφανη|φόρου ἐν μὲν Μιλήτωι Μενάνδρου τοῦ Μαίωνος μηνὸς
Ταυρεῶνος, ἐν Ἡρακλείαι δὲ ἐπὶ τοῦ θεοῦ | τοῦ τεσσερεσκαιδεκάτου 7
τοῦ μετὰ Δημήτριον μηνὸς Γαμηλιῶνος τάδε συνέθεντο καὶ ὡμο|-
λόγησαν Μιλήσ[ιο]ι καὶ Ἡρακλεῶται συνγραψαμένων μὲν ὑπὲρ Μι-
λησίων τῶν τε πρυτάνεων καὶ τῶν | ἱερημένων ἐπὶ τῆι φυλακῆι καὶ
30 τῶν ἀποδειχθέντων συνέδρων Μιννίωνος τοῦ Λεωδάμαντος 2 | -- ὑπὲρ
δὲ Ἡρακλεωτῶν τῶν ἀ|ποσταλέντων Θε(οδ)ώρου τοῦ Αἰνέου, Ἀρχεδήμου
τοῦ Δελφίνου, Μαίωνος τοῦ Ὑψικλέους· |
εἶναι πολίτας Μιλησίους Ἡρακλεωτῶν καὶ Ἡρακλεώτας Μιλησίων, IV
35 ὑπάρχειν δὲ αὐτοῖς εἰς ἅ|παντα τὸν χρόνον τὸν αὐτὸν ἐχθρὸν καὶ
φίλον, μηθὲν ὑπεναντίον πρασσόντων τῶν δή|μων τῆι πρὸς Ῥοδίους
συμμαχίαι 8.
εἶναι δὲ καὶ ἀμνηστίαν ὡς 9 ἑκατέροις τῶν προγεγενημέ|νων ἐγκλημάτων V
κατὰ πόλεμον 10 καὶ ἰδίαι καὶ δημοσίαι, πλὴν εἰ περί τινων ἐγκλη-
μάτων | δίκαι ὑπάρχουσιν γεγραμμέναι ἢ δικαστήριον κατέγνωκεν
καὶ εἰ κατά τινων ἀπαγωγαὶ γεγόνασιν ὑπὸ ἀρχόντων ἐπὶ δημοσίοις
ἀδικήμασιν.
40 ἐὰν δέ τις ἴηι πολέμιος ἐπὶ πό|λιν ἢ χώραν ἢ φρούρια τὰ Μιλησίων VI
ἢ τὰς προσόδους αὐτῶν καταλύηι τὰς Μιλησίων, βοηθεῖν Ἡρακλεώτας
Μιλησίοις παντὶ σθένει· κατὰ ταὐτὰ δὲ καὶ ἐάν τις ἴηι πολέμιος ἐπὶ
τὴν Ἡρακλεω|τῶν πόλιν ἢ χώραν ἢ φρούρια ἢ τὰς προσόδους αὐτῶν
καταλύηι, βοηθεῖν Μιλησίους Ἡρακλε|ώταις παντὶ σθένει.
τοὺς δὲ βουλομένους Ἡρακλεωτῶν μετέχειν τῆς ἐμ Μιλήτωι πολ[ι]|- VII
τείας καὶ ἱερῶν καὶ ἀρχείων καὶ τῶν λοιπῶν, ὧν καὶ τοῖς ἄλλοις
45 μέτεστι Μιλησί⟨ων⟩οις, ἀπο|γράφεσθαι ἀν' ἕκαστον ἔτος πρός τε τοὺς
πρυτάνεις καὶ τοὺς ἱερημένους ἐπὶ τῆι φυλα|κῆι τά τε αὐτῶν ὀνόματα
καὶ ἧς ἂν ὦσιν φυλῆς καὶ εἴ τισιν ὑπάρχουσιν γυναῖκες καὶ τέκνα, |
καὶ τὰ τούτων ὁμοίως ὀνόματα, ποιουμένους τὴν ἀπογραφὴν ἐν τῶι
μηνὶ τῶι Ἀνθεστη|ριῶνι. γίνεσθαι δὲ αὐτῶν καὶ τὴν ἐπικλήρωσιν ἐν
τῶι αὐτῶι μηνὶ ὑπό τε τῶν πρυτάνεω[ν] | καὶ τῶν ἱερημένων ἐπὶ τῆι
50 φυλακῆι, ἐπικληρουμένων αὐτῶν πρὸς μέρος ἐφ' ἑκάστην | φυλήν·
εἶναι δὲ αὐτοῖς τῶν μὲν λοιπῶν πάντων παραχρῆμα τὴν μετουσίαν,
φρο[υ]|ραρχίας δὲ καὶ φυλακῆς τῆς κατὰ πόλιν καὶ φρουρικῆς μετεῖναι

7 Deus igitur per XIV annos eponymum magistratum susceperat; cf. n. 272[3]. 8 Foedus cum Rhodiis iam ante a. 196 contra Philippum regem ictum esse videtur. 9 ὡς abundat. Wil. 10 Bellum inter Milesios et Heracleotas post Manlii constitutionem (a. 188) ortum.

αὐτοῖς διελθόντων | ἐτῶν δέκα, ἀφ' οὗ ἂν ἕκαστοι ἐπικληρωθῶσιν· τὰ δὲ ἄλλα τὰ περὶ τὸν κλῆρον τὸν ἐν ἀρχαιρεσ[ί]|αις ὑπάρχειν κατὰ τὸν βουλευτικὸν νόμον 11, εἶναι δὲ καὶ Μιλησίων τοῖς βουλομένοις ἐν Ἡ|ρακλείαι πολιτεύεσθαι τὴν ἀπογραφὴν ποιησαμένοις πρὸς τοὺς
55 ἐν Ἡρακλείᾳ πρυτάνεις ἐμ μη|νὶ Θεσμοφοριῶνι· ἀπογραφέσθωσαν δὲ καὶ οὗτοι καὶ ἧς ἂν ὦσιν φυλῆς· ὅσοις δ' ἂν ὑπάρχωσιν | γυναῖκες καὶ τέκνα, ἀπογράφειν αὐτοὺς καὶ τὰ τούτων ὀνόματα, τοὺς δὲ πρυτάνεις ποιεῖσ|θαι αὐτῶν τὴν ἐπικλήρωσιν ὁμοίως ἐν τῶι αὐτῶι μηνί. εἰ δέ τινες Ἡρακλεωτῶν μὴ ὠικήκασιν | μήτε ἐν τῆι ἑαυτῶν πατρίδι μήτε ἐν Μιλήτωι ἕως μηνὸς Ἀρτεμισιῶνος τοῦ ἐπὶ τοῦ θεοῦ τοῦ | μετὰ Φιλίδαν 12, μὴ εἶναι αὐτοῖς προσγραφῆναι πρὸς τὸ πολίτευμα
60 τὸ Μιλησίων, ἐὰν μὴ πρότε|ρον οἰκήσ(ωσ)ιν Ἡράκλε(ι)αν 13 ἢ μετοικήσωσιν ἐν Μιλήτῳ ἔτη πέντε. ὁμοίως δὲ καὶ εἴ τινες Μιλησίων | μὴ ὠικήκασιν μήτε ἐν τῆι ἑαυτῶν πατρίδι μήτε ἐν Ἡρακλείαι ἕως τοῦ προειρημένου χρόνου, μὴ | εἶναι προσγραφῆναι τούτοις ἐν Ἡρακλείαι, ἐὰν μὴ πρότερον οἰκήσωσιν ἐν Μιλήτωι ἢ ἐν Ἡρα|κλείαι ἔτη πέντε. καὶ ἐάν τινες ὕστερον πολιτογραφηθῶσιν ἐμ Μιλήτωι ἢ ἐν Ἡρακλείαι, τούτοι[ς] | | μετεῖναι τῆς παρ' ἑκατέροις πολιτείας οἰκήσασιν πρότερον
65 ἐν ἧι ἂν π[όλ]ει προσγραφῶσιν | ἔτηι (!) δέκα. ἐὰν δέ τινες παρὰ τήνδε συνθήκην μετέχωσι τῆς πολιτείας, εἶναι αὐτοὺς ὑπε[υ]θύνους ἐμ Μιλήτωι μὲν τῆι τῆς ξενίας δίκῃ καὶ τῆι ἐν μολποῖς ἐνστάσει 14, ἐν Ἡρακλείαι δὲ τῆι | τῆς ξενίας δίκηι.

ἐὰν δέ τις Μιλησίων ἢ τῶν κατοικούντων ἐμ Μιλήτωι βούληται διὰ | VI
πόλεμον ἀποσκευάζεσθαί τι τῶν ἰδίων ἢ μεθιστάνειν εἰς τὴν Ἡρακλεωτῶν πόλιν ἢ χώ|ραν ἢ διάγειν διὰ τῆς πόλεως ἢ τῆς χώρας
70 τῆς Ἡρακλεωτῶν, εἶναι αὐτὸν ἀτελῆ πάντων | τῶν προειρημένων 15. ὁμοίως δὲ καί, ἐάν τις Ἡρακλεωτῶν ἢ τῶν κατοικούντων ἐν Ἡρακλείαι | προαιρῆται διὰ πόλεμον ἀποσκευάζεσθαί τι τῶν ἰδίων ἢ μεθιστάνειν εἰς τὴν πόλιν τὴν Μιλη|σίων ἢ χώραν ἢ διάγειν διὰ τῆς πόλεως ἢ τῆς χώρας τῆς Μιλησίων, εἶναι αὐτὸν ἀτελῆ.

---

11 οἱ νόμοι οἱ βουλευτικοί in lege Demosthenis Timocrateae inserta (XXIV 20). Cf. n. 577 13. 12 Non ante annum 182/1. R. 13 Desideratur οἰκήσωσιν ἐν Ἡρακλείαι, ut paullo post ἐν Μιλήτωι. 14 Aesch. in Tim. 132 ἡ ἐξ ἀρχῆς ἔνστασις τῶν ὅλων πραγμάτων. id. παραπρ. 20 διασύρειν τὴν ὅλην ἔνστασιν τοῦ ἀγῶνος. 15 Excidisse legem qua de vectigalibus actum sit (R.) credere nolumus; immo de iis ipsis vectigalibus quae rebus hac paragrapho enumeratis imposita erunt, agitur, ἀποσκευάζεσθαι, μεθιστάνειν, διάγειν (cf. διαγώγιον).

κατὰ | ταὐτὰ καὶ ἐάν τινες τῶν ἐκτημένων ἐν τῆι Μιλησίων χώραι IX
ἢ γεωργούντων διάγωσιν κτήνη[16] | ἐκ τῆς Μιλησίων χώρας εἰς τὴν
Μιλησίαν διὰ τῆς Ἡρακλεωτῶν χώρας ἢ πόλεως, ὡς μὲν Μι|λήσιοι
ἄγουσιν, ἀπὸ στεφανηφόρου Μενάνδρου καὶ μηνὸς Μεταγειτνιῶνος,
ὡς δὲ Ἡρακλε|ῶται ἄγουσιν, ἀπὸ στεφανηφόρου τοῦ μετὰ θεὸν τεσ-
σερεσκαιδέκατον τὸν μετὰ Δημήτρι|ον, εἶναι αὐτοὺς ἀτελεῖς πιστωσα-
μένους ὅρκωι, διότι ἐπὶ κτήσει ποιοῦνται τὴν διαγωγή[ν].
περὶ δὲ τοῦ μέρους τῆς χώρας τῆς ὀρεινῆς τῆς ἀμφισβητουμένης, ἣν X
Μιλήσιοι μὲν ἀποφαίνο[υ]σιν εἶναι τῆς Μυησίας ἱερὰν ὑπάρχουσαν
τοῦ Ἀπόλλωνος τοῦ Τερβινθέως[17], καὶ ἣν εἶναί φασιν | τῆς Τηΐας[18]
καὶ τῶν κεκτημένων ἐγ Κυσσήλει, Ἡρακλεῶται δὲ τῆς Κισαρίδος[19]
καὶ τῆς πρὸς | τῶι Κυκλωπείωι[20] καὶ τῆς δημοσίας καὶ ἱερᾶς, ὁμοίως
δὲ καὶ περὶ τοῦ τόπου, ἐν ὧι τό τε(!) | πλινθούλκιόν ἐστιν, καὶ τοῦ
συνεχοῦς τούτωι τόπου, ὃμ Μιλήσιοι μὲν ἀποφαίνουσιν τῆς | Ἰωνο-
πολίτιδος[21], Ἡρακλεῶται δὲ τῆς ἑαυτῶν, συναινέσαι Μιλησίους καὶ
Ἡρακλεώτας πόλιν ἐλευθέραν καὶ δημοκρατουμένην, ἐξ ἧς λήψονται
δικαστάς, ὅσους ἂν κοινῇ φαίνη|ται, οἵτινες ἐπὶ τοὺς τόπους παραγενό-
μενοι ποιήσονται τὴν ὑπὲρ τῶν ἀμφισβη|τουμένων κρίσιν, ἑκάτερον ἐν
τῶι ἐνιαυτῶι τῶι μετὰ στεφανηφόρον Μένανδρον. εἰ δέ | τινά ἐστιν
ἐν τοῖς τόποις τούτοις ἐγκάρπια, μεσειδιωθήτω[22] ἕως κρίσεως.
ὅσα δ' ἂν οἰκ[ε]|τικὰ σώματα[23] ἀποδράντα ἐκ Μιλήτου εἰς Ἡρά- XI
κλειαν ἢ ἐξ Ἡρακλείας εἰς Μίλητον ἀναχθῆ[ι] | πρὸς τοὺς ἐν ἑκατέραι

16 Cf. n. 588 § VI. 17 Cf. n. 679$_{11}$ τῶι ἱερῶι τοῦ Ἀπόλλωνος τοῦ ἐμ Μυοῦντι. Ager Myesius a. 188 Milesiis redditus erat: cf. n. 679^{2}. 18 Mulieris Teo oriundae R. Κυσηλεύς Le Bas-Wadd. 512. 19 Nomen Caricum Κίσαρα, ut Κάσαρα Peraeae Rhodiae alia; nolo iam ad κίσηριν ‚pumicem' provocare. 20 Κυκλώπειον Latmi antrum esse videtur (R.); velut ἐφεξῆς δὲ τῇ Ναυπλίᾳ τὰ σπήλαια καὶ οἱ ἐν αὐτοῖς οἰκοδομητοὶ λαβύρινθοι, Κυκλώπεια δ' ὀνομάζουσιν. Strab. VIII 369. Moenia enim qualia Tirynthis sunt aut Mycenarum (Eur. Herc. f. 945) vix singulari essent vocata. 21 Hinc elucet, agrum Ἰωνίας πόλεως s. Ἰωνοπολίτιδα (cf. de Ὀλβίαι πόλει et Ὀλβιοπολίταις n. 286^{2}) totum Milesiorum fuisse. Ἰωνία haec iam in Milesiorum et Pidasensium pacto paullo antiquiore (Milet I 350, 149$_{44}$ c. a. 182) commemoratur: κατασκευάσαι δὲ Μιλησίους ὁδὸν ἐκ τῆς Πιδασίδος ζυγίοις πορευτὴν εἰς Ἰωνίαν πόλιν, cf. tabulam geographicam l.l. p. 353. Nomen loco nusquam commemorato a Milesiis conicias inditum esse, quo tempore Prienensibus Panionii dominis inimici erant. 22 Phryn. ecl. 121 μεσιδιωθῆναι· τέτριπται καὶ ἐν τοῖς δικαστηρίοις καὶ ἐν τοῖς συμβολαίοις· ἀλλὰ σὺ μεσεγγυηθῆναι λέγε de intercessore sive sequestro dictum. 23 Stymphalii (et Pellanenses?) saeculo III iis qui servis fugitivis τροφεῖα dederant μὴ πλέον γε δυεῖν ὀβελοῖν τᾶς ἁμέρας sanciunt. IG V 2, 357$_{151}$.

90 τῶν πόλεων ὁροφύλακας ἀπὸ τοῦ ἐνιαυτοῦ τοῦ μετὰ στεφα|νηφόρον Μένανδρον, τοὺς μὲν ἐμ Μιλήτωι τὴν ὠνὴν ἔχοντας τοῦ τέλους ἐμφανίζειν | περὶ τῶν ἀνηγμένων σωμάτων τοῖς πρυτάνεσι κα(ὶ) τοῖς εἰρημένοις ἐπὶ τῆι φυλακῆι ἐν ἡ|μέραις δέκα, ἀφ' ἧς ἂν ἕκαστον ἀναχθῆι, τοὺς δὲ πέμπειν γράμματα πρὸς τοὺς ἐν Ἡρα|κλείαι προστάτας διασαφοῦντας τὰ κατὰ μέρος, τοὺς δὲ ἐν Ἡρακλείαι τὸ ὁροφυλακι|κὸν τέλος ἔχοντας δηλοῦν περὶ τούτων τοῖς προστάταις ἐν τῶι
95 ἴσωι χρόνωι, τοὺς | δὲ γράφειν ὁμοίως ἐπιστολὴν εἰς Μίλητον πρὸς τοὺς πρυτάνεις καὶ τοὺς ἡρημένους ἐπ[ὶ] | τῆι φυλακῆι. τοῖς δὲ κυρίοις τῶν ἀνδραπόδων τῶν ἐξ ἑκατέρας πόλεως εἶναι τὴν κο|μιδὴν ἀποδοῦσιν τοῖς ὁροφύλαξιν ἀναγώγιον μὲν τοῦ σώματος δραχμὰς Ῥοδίας πα|λαιὰς[24] δεκαδύο, τροφῆς δὲ ὀβολὸν ἡμέρας ἑκάστης, ἔσχατον ἐν μησὶν τεσσεράσιν[25], ἀφ' οὗ ἂν | ἡ ἐπιστολὴ γραφῇ πρὸς τοὺς ἄρχοντας· εἰ δὲ μή, πρόσθετα εἶναι τοῖς ὁροφύλαξιν.

100 ποι|ήσασθαι δὲ καὶ τοὺς ἀνατάκτας[26] τοὺς ἐν Μιλήτωι τὴν πρᾶσιν XII
τοῦ τέλους τῆς πορθμί|δος[27] τῆς εἰς τὸν Ἰωνοπολιτικὸν κόλπον, ἐφ' ὧι οἱ πριάμενοι τὴν ὠνὴν τὴν εἰς τὸν ἐνιαυτὸν | τὸν μετὰ στεφανηφόρον Μένανδρον πράξουσιν Ἡρακλεωτῶν καὶ τῶν κατοικούντων | παρ' αὐτοῖς καὶ τῶν οἰκετῶν τοὺς διαπλέοντας ἐξ Ἰωνίας πόλεως[21] εἰς Μί|λητον ἢ ἐκ Μιλή|του εἰς Ἰωνίαν πόλιν, ὅσον καὶ Μιλήσιοι διδόασιν. ὁμοίως δὲ καὶ οἱ πορθμεῖς λήψονται, ὅσον | καὶ παρὰ Μιλησίων λαμβάνουσιν.

105 ὅπως δὲ ἕκαστα πραχθῇ συμφερόντως ἀμφοτέ|ραις ταῖς πόλεσιν, XII
ἑλέσθω μὲν ὁ δῆμος ὁ Μιλησίων ἄνδρας τρεῖς μετὰ τὸ κυρωθῆναι τὸ | ψήφισμα καὶ τὴν συνθήκην, οἱ δὲ ἀποδειχθέντες ὁρκισάτωσαν μετὰ τοῦ ἱεροκήρυκος | τοὺς πρεσβευτὰς τοὺς ἥκο(ν)τας παρὰ Ἡρακλεωτῶν καὶ εἰς Ἡράκλειαν παραγενόμενοι | τὸν δῆμον· ὁ δὲ ὅρκος ἔστω ὅδε·
110 ἐμμενῶ τοῖς ὡμολογημένοις εἰς τὸν ἀεὶ χρόνον καὶ | οὐ παραβήσομαι τέχνῃ οὐδεμιᾶι οὐδὲ μηχανῆι οὐδὲ ἄλλωι παραβαίνοντι τὴν συνθήκην | ἐπιτρέψ[ω][28], καὶ ἐάν τινα ἄλλον πυνθάνωμαι παραβαίνοντα τὰς ὁμολογίας, οὐκ ἐπιτρέψω | κατὰ δύναμιν τὴν ἐμήν, ἀλλὰ δηλώσω τῆι βουλῇ καὶ τῶι δήμωι. ταῦτα ἀληθῆ νὴ τὸ[ν] | Ἀπόλλωνα τὸν Διδυμέ(α)

---

24 De mutatis a. 189 Rhodiorum nummis cf. Head H. N.² 640. Novas drachmas prioribus leviores fuisse ex hoc loco concludas. 25 Notae formae τέσσαρσι et τέτρασι (Croenert Mem. Herc. 199₂) huic derivandae ansam dederunt. 26 N. 577₆. Swoboda Staatsalt.⁶ 153₈. 27 Strab. XIV 636 ἀναπλεύσαντι δ' ὑπηρετικοῖς σκάφεσι τριάκοντα σταδίους πόλις Μυοῦς.
28 ἐπιτρεψΕΙ.

καὶ τὴν Ἑστίαν τὴν Βουλαίαν καὶ τὸν Δία καὶ τὴν Ἀθηνᾶν καὶ τοὺς ἄλλους θεούς. καί μοι εὐορκοῦντι μὲν εὖ εἴη, εἰ δ' ἐφιορκοίην,
115 ἐξώλης εἴην καὶ αὐτὸς | καὶ τἀμά. οἱ δὲ Ἡρακλεωτῶν πρεσβευταὶ ὁρκισάτωσαν τούς τε πρυτάνεις καὶ | τοὺς ἠρημένους ἐπὶ τῆι φυλακῆι καὶ τοὺς συνέδρους τοὺς μετὰ τούτων συνγραψαμένους τὴν συνθήκην καὶ τὸν δῆμον τὸν Μιλησίων τὸν προειρημένον ὅρκον.

τὰ δὲ συνγεγραμμένα περὶ τούτων ἀναγράψαι ἑκάτερον τῶν δήμων XIV
εἰστήλην λιθίνην κα[ὶ] | ἀναθεῖναι Μιλησίους μὲν ἐν τῶι ἱερῶι τοῦ
120 Ἀπόλλωνος τοῦ Δελφινίου, Ἡρακλεώτας δὲ ἐν | τῶι ἱερῶι τῆς Ἀθηνᾶς*.

ἐὰν δέ τι κοινῇ φαίνηται ταῖς πόλεσιν διορθοῦσθαι τῆσδε τῆς | συν- XV
θήκης, ἐξεῖναι αὐταῖς ποιεῖσθαι τὴν διόρθωσιν διαπρεσβευσαμένων τῶν δήμων | πρὸς ἑαυτούς.

ὁπότεροι δ' ἂν μὴ ἐμμείνωσιν τοῖς ἐν τῆι συνθήκηι κατακεχωρισμέ|- XVI
νοις, ἄδικοί τε ἔστωσαν τῶν θεῶν, οὓς ὤμοσαν, καὶ ἀποτεισάτωσαν οἱ μὴ ἐμμείναντες | τοῖς ἐμμείνασιν τάλαντα πεντήκοντα.

125 ἠρέθησαν δὲ καὶ ἄνδρες οἱ ὁρκιοῦντες | τοὺς πρεσβευτὰς τοὺς παρὰ XVII
Ἡρακλεωτῶν καὶ Ἡρακλεώτας Αὐτοκλῆς | Ποσειδωνίου, Θεογένης Λεωδάμαντος, Πασικλῆς Φιλίδου.

---

634. Callicrates Achaeorum praetor, a. 179/8. Olympiae prope Philippeum. Ed. Dittenberger I. Olymp. 300 (Syll.² 292; IG V 1 p. XIII$_{140}$). [*Hi*]

Λακεδαιμονίων οἱ φυγόντες ὑπὸ τῶν τυράνν[ων] | Καλλικράτη Θεοξένου Λεοντήσιον[1], καταγαγόντα | εἰς τὰν πατρίδα[2] καὶ διαλύσαντα ποτὶ τοὺς πολίτας | καὶ εἰς τὰν ἐξ ἀρχᾶς ἐ[οῦσαν] φιλ[ίαν ἀποκ]αταστάσαντα.

---

1 Callicrates Leontesius (Polyb. XXIV 10, 8) princeps eius factionis inter Achaeos erat, quae Romanis favebat. Cf. Liv. XLI 23, 5. XLV 31, 10. Pater Theoxenus nescio an idem sit, qui a. 197 mille Achaeis contra Philippum Rhodiis subvenientibus praefuit (Liv. XXXIII 18, 5. Syll.² 588^{38}).

2 A. 180 cum Hyperbatus praetor ad concilium Achaeorum referret de causa exulum Lacedaemoniorum, Lycorta suadente Achaei legatos tres, inter quos Callicrates erat, Romam miserunt qui docerent senatum, cur eos restitui nefas putarent. At Callicrates, longe aliter ac mandatum erat, senatum hortatus est, ne Achaeos imperia Romanorum contemnere pateretur. Quo facto senatus non modo imperavit Achaeis ut exules reducerent, sed etiam Callicratem epistula ad concilium Achaeorum missa magnopere commendavit. Itaque ille in annum insequentem 179 praetor creatus magistratu inito statim Lacedaemoniorum exules restituit (Polyb. XXIV 12).

635. *A.* **Amphictyones de asylia fani Ptoïi ludisque Ptoïis decernunt, a. 182—179.** *B.* **Responsum oraculi Lebadensis.** Acraephiis in delubro Apollinis Ptoïi. Ed. Holleaux Bull. Hell. XIV 1890, 19, n. 10 (Syll.² 557; Dittenberger IG VII 4135/6; Ziehen Leg. sacr. II n. 70). Cf. Holleaux ibid. XVI 1892, 453; Pomtow Jahrbb. Phil. 1894, 666, n. 4; Boesch Θεωρός 22³ et 49. [*Pw*]

A --ς πορευομε[ν -- | --]ιας καὶ ὡς ἂν ἡ πανήγυ[ρις[1] -- | --] ἀκολούθοις καὶ ἃ ἂν ἔχωσι-- | -- ἐὰν δέ τις [παρὰ] ταῦτα ἄγηι τινὰ ἢ ρυ[σιάζηι, | ὑπ]όδικος ἔστω ἐν Ἀμφικτύοσιν[2]. εἶναι δὲ καὶ ἄσυ|λον τὸ ἱερὸν τοῦ Ἀπόλλωνος τοῦ Πτωΐου τὸ ἐν Ἀκραιφίοις, ὡς ἂν | αἱ στῆλαι ὁρίζωσι, καθάπερ τὸ ἐν Δελφοῖς[3]. τὴν δὲ λοιπὴν χώ|ραν τὴν ἱερὰν[4] τοῦ Ἀπόλλωνος τοῦ Πτωΐου μὴ ἀδικεῖν μηδένα· | ἐὰν δέ τις ἀδικῆι, ὑπόδικος ἔστω ἐν Ἀμφικτύοσιν. τῆς δὲ | ἐκεχειρίας καὶ τῆς ἀσφαλείας ἄρχειν τὴν πεντεκαιδεκά|την τοῦ Ἱπποδρομίου μηνὸς κατὰ θεόν, ὡς Βοιωτοὶ ἄγουσιν, | ὡς δὲ [Δ]ελφοὶ Ἀπελλαίου[5]. κυρίους δ' εἶναι οἰκονομοῦντας | τὰ κατὰ τὸ ἱερὸν τόν τε προφήτην[6] καὶ τὸν ἱερέα τοῦ

A. — De aetate diu dubitabatur. Ho. et Dttb. postquam decretum propter dialectum κοινήν annis brevi post 178 vindicaverunt, quia hoc anno in tit. 636 dialectus Dorica exstat, postea Ho. et Boe. tempus c.a. 200 praetulere. Sed cum ne levissimum quidem Aetolorum hic compareat vestigium et titt. 613, a. 184 et n. 630, a. 182 aeque dialecto Attica perscripti sint, decretum *A* a factione Thessalica-Atheniensi (sc. a restauratoribus Amphictyoniae, cf. n. 613$_{8.14}$) factum esse et ad annos 182/79 spectare pro certo habeo. Nam inde ab a. 178 Delphi-Aetoli Macedonesque in Amphictyonia praevalebant dialecto vernacula usi, cf. n. 636[2]. Videntur igitur in praescriptis amissis ne hic quidem hieromnemones enumerati fuisse, cf. n. 613 not. init., 630[2]. 1 Sc. τῶν Πτωΐων. 2 Cf. n. 629$_{19}$: καὶ μηθένα [ἀ]γειν μηδὲ ρυσ[ιάζειν τινὰ ἐ]ντὸς τῶν ὁρίων· εἰ δὲ τίς κα ἄγῃ ἢ ρυσιάξῃ ἢ ἀποβιάξαιτο ἢ διεγγυάσῃ, ὑπόδικον εἶμεν ἐν τοῖ[ς συνέδρ]οις. H. 3 Exemplum Delphorum citatur, quia huius urbis et fani ius asyli paulo ante a M'. Acilio denuo erat confirmatum et circumscriptum, cf. n. 609 not. 4 ‚Praeter aream cum templo alii fundi fuerunt, qui ipsi quoque in dominio dei erant, sed asyliae iure carebant quia loco consecrato non continebantur.'

5 Hippodromius septimus mensis anni Boeotici a bruma, Apellaeus primus Delphici a solstitio aestivali incipientis; uterque respondet m. Iulio.

6 ‚Cf. Strabo IX 413: τὸ δὲ Τηνερικὸν πεδίον ἀπὸ Τηνέρου προσηγόρευται· μυθεύεται δ' Ἀπόλλωνος υἱὸς ἐκ Μελίας, προφήτης τοῦ μαντείου κατὰ τὸ Πτῷον ὄρος. Herodot. VIII 135: τὸν πρόμαντιν (ἐν τῷ τεμένει τοῦ Πτῴου Ἀπόλλωνος) βαρβάρῳ γλώσσῃ χρᾶν. Plut. def. orac. 5: ὁ μὲν οὖν τοῦ Πτῴου μαντείου προφήτης, φωνῇ Αἰολίδι χρώμενος τὸ πρὸ τοῦ, τότε τῇ τῶν βαρβάρων χρησμὸν ἐξήνεγκεν. Bull. Hell. XIV 1, n. 1$_3$: Θεοδώρω προφατεύο[ντος]; ibid. 53, n. 14$_3$: ὅ τε προφή[τ]ης τοῦ Ἀ[πόλλω]νος Πυθίων Ἀθανίου. H.'

Ἀπόλλω|νος τοῦ Πτωΐου καὶ τὴν πόλιν τῶν Ἀκραιφιέων καὶ τὸ κοινὸν |
15 τῶν Βοιωτῶν, καθὼς καὶ ἔνπροσθεν, καὶ τὸν ἀγωνοθέτην[7] | τὸν εἰρη-
μένον[8] ἐπὶ τὸν ἀγῶνα τῶν Πτωΐων[9]. ἀναγράψαι δὲ τὸ ψή|φισμα ἐν
στήλαις Πτωϊοκλῆν Ποταμοδώρου[10] καὶ ἀναθεῖναι | τὴμ μὲν ἐν Δελ-
φοῖς ἐν τῶι ἱερῶι τοῦ Ἀπόλλωνος, τὴν δ' ἐν Ἀ|κραιφίοις ἐν τῶι ἱερῶι
20 τοῦ Πτωΐου, τὴν δὲ ἐμ Πυλαίαι[11]· ἀναθεῖ|ναι δὲ καὶ τῶν ἄλλων
ἱερῶν ὅπου ἂν δοκῆι ἐν καλλίστωι εἶν|αι. ἐὰν δέ τι γίνηται ἀδίκημα
παρὰ τὸ δόγμα τῶν Ἀμφικτυ|όνων, ἀποτεισάτω ὁ ἀδικῶν δισχιλίους
στατῆρας καὶ ὃ | ἂν καταβλάψηι, τὰ δὲ καταδικασθέντα χρήματα ἱερὰ
ἔσ|τω τοῦ Ἀπόλλωνος τοῦ Πτωΐου. ἀνενενκεῖν δὲ τὸ δόγμα τοὺς |
25 ἱερομνήμονας ἐπὶ τὰς πόλεις καὶ τὰ ἔθνη τὰ ἴδια, ὅπως εἰδῶ|σιν
πάντες τὰ δεδογμένα τοῖς Ἀμφικτύοσιν.

B Καλλικλίδας Λοκρὸς ἐσς Ὀπόεντος καταβὰς ἐν Τρεφώ|νιον ἀνάγειλε
Λεπάδειαν τοῖ Δὶ τοῖ Βασιλεῖι ἀνθέμεν[12] | κὴ τοῖ Τρεφωνίοι, κὴ
30 Ἀκρήφια τοῖ Ἀπόλλωνι τοῖ Πτωΐυ, κὴ μεὶ | ἀδικῖμεν μειδένα οὕτως[13].
οὕτως δὲ ἀγιρέμεν ἀμφοτέ|ρως[14] τὰ ἱαρὰ χρείματα κυνῆ ἐφ' οὐγίη

7 Magistratibus iam antea fanum administrantibus nunc accedit agonotheta ludorum novorum; qui etiam postea recensetur IG VII 4138_8, 4147_1.
8 Cf. Meisterhans Gramm. att. I.³ 171 not. 1428. 9 Tum demum institutae sunt hae feriae, qua de re initium decreti, quod periit, sine dubio accuratiora habebat. Ad hos ludos conditos Boe. rettulit tit. Oropium Michel 699: ἐπειδὴ συμβαίνει τὴν πόλιν Ἀκραιφιέων ἀποστεῖλαι πρεσβευτὰς τρεῖς ἄνδρας τοὺς διαλεξομένους μετὰ τοῦ ἱερέως καὶ τοῦ προφήτου πρὸς τὰς πόλεις τὰς ἐν Βοιωτίαι. Alios titt. eiusdem argumenti eodem loco inventos ad renovationem Ptoïorum c.a. 100 factam spectare censuere Ho. et Boe., cf. IG VII 4138: [ἐ]πειδὴ παραγενόμενοι πρεσβευταὶ π[αρὰ τῆς] πόλεως Ἀκραιφιέων — οἱ δ' αὐτοὶ καὶ θεωροὶ — παρε[κ]άλουν τε Ὀρχομενίους ἀπο[δέξασθαι] τήν τε θυσίαν καὶ τὸν ἀγῶνα τῶν Πτωΐων [ὃν] τ[ι]θέ[α]σιν Ἀκραιφιεῖς [πε]ντέ[τειρον] τῷ Ἀπόλλ[ωνι τῷ] Πτωΐῳ στεφανίτην θ[υμ]ελικόν et 4139_7; 4140; 4141; 4142_8; 4144_6. 10 Hieromnemo Πτωιοκλῆς comparuit Delphis c.a. 225, n. 509_5; sed nomen Acraephiis usitatissimum fuisse exposui l.l. 669. Tamen non cum Dttb. hic legatum ad Amphictionas missum hoc decretum impetrasse puto, sed rursus hieromnemona intellego, qui rogator decreti in initio tituli amisso recensitus erat. 11 Non suburbium Delphorum (sic Dttb.) notari, sed Thermopylas intellegendas esse demonstravi l.l. 667; cf. n. 251^{12} cum add.

B. — ‚Tria instrumenta *A—C* nullam aliam habent inter se necessitudinem, nisi quod omnia, alia ex parte alia integra, ad sacra Apollinis Ptoïi Acraephiensia spectant.' 12 Hae totarum urbium consecrationes vanam quandam pietatis iactationem habebant; neque enim serio quicquam ea re in iure et condicione earum mutabatur. 13 Adverbium respicere videtur ad illud ἀνθέμεν, ut sit ὡς ἀνακειμένων τῶν πόλεων τοῖς θεοῖς. 14 Acraephienses et Lebadenses.

κατὰ πᾶσαν χώ|ραν, κὴ τὸν ἀγῶνα 15 ἱαρὸν καταγγελλέμεν. ὅστις δέ κα τῶ | Διὸς τῶ Βασιλεῖος ἐπιμελειθείει τῶ ναῶ, τὸν στέφανον | ὅσετη.
C Sequitur dedicatio Capilli Stratonis f. Larymnensis (IG VII 4137) 16.

15 Cum de duobus deis itemque de duobus oppidis dicatur, singularis mirus videtur, nisi statuas Basileis Lebadensium sublatis Ptoia ambarum civitatum communia facta esse. At eius rei in reliquis eiusdem argumenti titulis (not. 9) nullum exstat vestigium. Titulum prope Coroneam inventum IG VII 2871$_1$ ἄρχοντος ἐν Ἀκραιφίοις eo spectare vix credidit Dttb.'

C. — 16 Tit. continet mutilum testamentum, quo Κάπυλλος Στράτωνος Ληρυμνεὺς ἀνέθεικε [τῦ Ἀπόλλωνι τῦ Πτ]ωῖυ χαλκῶ δραχμὰς τετρακισχιλίας ἑπτακατίας [-- χαριστ]είριον.

636. Amphictyones Delphici de gregibus sacris decernunt, a. 178 (Πυθίοις). In muri polygonii parte *B—C.* Ed. Foucart Bull. Hell. VII 1883, 427, n. VI [antea initia versuum 1—5 Conze-Michaelis Annali XXXIII 1861, 69, n. 6; Wescher-Foucart n. 459; Wescher Mon. bil. 181] et denuo ex lapide Pomtow Jahrbb. Phil. 1894, 663, n. 3 (vs. 1—20) et 838; Goett. GA 1913, 153 (vs. 20—25). (Syll.^{2} 293; Michel 256; GDI 2536; Ziehen Leges Gr. sacr. II 234, n. 76). Cf. Salvetti Stud. stor. ant. II 124; de Sanctis ibid. 131^3; Dittenberger Herm. XXXII 1897, 161; Beloch ibid. 667; Dttb. ibid. XXXIII 1898, 324; Pomtow ibid. 329 et Jahrbb. Phil. 1897, 761. [*Pw*]

ἄρχοντος ἐν Δελφοῖς Πραξία 1, Πυθίοις· ἔδοξε | τοῖς ἱερομνημόνοις 2· Δελφῶν Ξενοκράτει | Πραόχου, Μελισσίωνι Εὐαγγέλου· Θεσσαλῶν Ἱπ|-
5 πολόχωι Ἀλεξίππου 3, Πολυξένωι Θρασίππου | Λαρισαίοις· παρὰ βασι-

Incipit *classis X* Amph., in qua hieromnemonibus etiam patronymica adduntur (antea deerant, cf. a. 193, n. 603), cf. n. 399 not. Qui mos num iam post a. 190 initium ceperit nondum liquet, quia anni 184 (n. 613), 182 (n. 630), 182/79 (n. 635) laterculis carent. 1 De Praxia cf. n. 637^1. 2 Eam formam concilii Amphictyonici post Aetolorum cladem esse consulto restitutam apparet, quae fuerat inde ab a. 346 ad a. 290; cf. tabb. Amph. I et II (vol. I p. 314 et 444). Rex enim Macedonum denuo receptus, Phocenses exclusi, nomen Aetolicum sublatum; sed latent Aetoli sex in civitatibus foederi eorum addictis, cf. not. 8. Quod suffragia Maliorum hic bipartiuntur (v. 13 Ἡρακλεωτῶν-Μαλιέων), nihil ad rem; nam alter hieromnemo iam ab a. 346 Heracleota, alter Lamiensis erat, cf. tabb. Amph. I, II et infra not. 10 fin. Ordo quo hieromnemones hic enumerantur, a priore paululum differt: 3. 1. 2. 7. 9. 10. 6 (dimid.). 11. 12. 5. 8. 4 (dimid.). 6 (dimid.); numeri crassiores spectant ad factionem Delphorum, Aetolorum, Macedonum, reliqui ad Thessalos-Athenienses inimicosque Persei. Illam tum praevalere demonstrant Delphi primo loco, qui Thessalorum erat, nominati, cf. n. 613 not. 3 Hippolochus a. 191 Scotussae cum praesidio Larisaeorum, cui praeerat, a Romanis captus est (Liv. XXXVI 9, 3; 14). Idem praetor Thessalorum a. 182 et paulo post a. 178, cf. Kroog de Thess. praett. 16/8

λέως Περσέως[4] Ἀρπάλωι | Πολεμαίου Βεροιαίωι, Σιμωνίδῃ Ἀπολ-
λωνίδου | Βεροιαίωι· Βοιωτῶν Ὀφελήμωι Ὀφελήμου Θηβαίου (sic), |
Ἑρμίᾳ Ζωΐλου Ὠρωπίωι· Ἀχαιῶν Φθιωτῶν Ξε|νοφάει Ἄγιδος Λα-
10 ρισαίωι[5], Κρατησιμάχωι Κλεάνδρου | Θηβαίωι[6]· Μαγνήτων Χαρι-
κλεῖ Νίκωνος, Γενθίωι Φρασι|σθένους Δημητριεῦσιν· Δολόπων
Συάγρωι Δατυιάδου[7]· | Αἰνιάνων Λοχάγῳ Ἀγήτα Καλλιπολίτῃ[8],
Νικίαι Ἀλεξάν|δρου Καλυδωνίωι[9]· Ἡρακλεωτῶν Φαινέαι Νικέα
Σωσθενεῖ[10]· Μα|λιέων Διοδώρωι Κριτοβούλου Λαμιεῖ· Εὐβοέων

qui etiam stemma familiae nobilissimae exhibet. 4 Perseus Philippo patri successerat auct. a. 179 (Niese III 34). Cum Amphictyonum factio Thessalica-Atheniensis a. 186/4 tantummodo τὰ ἔθνη αὐτόνομα καὶ τὰς δημοκρατουμένας πόλεις (n. 613[2]) in synedrium recepisset, tunc mutationem magnam videmus factam, qua Delphi Aetolis reconciliati reditum in Amphictyoniam etiam regi Macedonum concesserunt, cf. not. 2 et n. 613 not. Nam Perseus amicitiam Graecorum sectatus hoc ipso anno edictum illud de exulibus in fano Delphico proponendum curavit, de quo Polyb. XXV 3 (Niese III 99): Περσεύς .. ἑλληνοκοπεῖν ἐπεβάλλετο, καταχαλῶν .. καὶ τοὺς τὰ χρέα φεύγοντας καὶ τοὺς πρὸς καταδίκας ἐκπεπτωκότας καὶ τοὺς ἐπὶ βασιλικοῖς ἐγκλήμασι παρακεχωρηκότας. καὶ τούτων ἐξετίθει προγραφὰς εἴς τε Δῆλον καὶ Δελφοὺς καὶ τὸ τῆς Ἰτωνίας Ἀθηνᾶς ἱερόν, διδοὺς οὐ μόνον τὴν ἀσφάλειαν τοῖς καταπορευομένοις, ἀλλὰ καὶ τῶν ὑπαρχόντων κομιδήν, ἀφ' ὧν ἕκαστος ἔφυγε ... ταῦτα δὲ ποιήσας πολλοὺς ἐμετεώρισε, δοκῶν καλὰς ἐλπίδας ἀποδεικνύναι πᾶσι τοῖς Ἕλλησιν ἐν αὐτῷ. Quo decreto factum, ut Delphi-Aetoli contra Thessalos-Athenienses eum Amphictyoniae statum redintegrarent qui fuerat ab a. 346 ad 290, sc. rege recepto Phocenses excluderent, quorum κοινῷ ab hoc ipso anno praetores eponymi praefecti sunt. Cum Delphis vero Perseus amicitia ita coniunctus est, ut ibi hospitam Praxo haberet (cf. n. 643 not. final., 637[1]), apud quam a. 174 devertit. Eo anno cum exercitu Delphos pervenerat deo immolaturus (cf. auctores apud Nieseum III 103[5]), et tunc pila marmorea altissima ibi praeparata esse videtur, cui statua regis imponeretur; sed a. 168/7 Aemilius Paulus victor statuam suam equestrem n. 652*a* in pila illa erexit. 5 Ξενοφά(ν)ει em. F., nescio an recte. Larisa Cremaste intellegenda. 6 Thebis Phthioticis oriundus. 7 Attuli Herm. l.l. 334 tit.: Δικαιοβούλα Δατύου Ἀρτέμιδι GDI 1465, quem iam Fick ibid. cum hoc Dolope comparat (quod fugerat Dttb. de Λατυιάδης et Wilamowitzium IG IX 2, 144 de Δατύλου cogitantes). Dolopes tum Macedonum erant, cf. Jahrbb. 1897, 803. 8 Memorabile est, sex hieromnemonas, binos Aenianum et Locrorum, singulos Heracleotarum et Doriensium hic Aetolos esse. Qui sex populi usque ad a. 167 foederi Aetolico erant addicti; cf. Dttb. Herm. l.l. Ceterum Lochagus Callipolita hoc tempore erat praetor Aetolorum (a. 179/8, usque ad aequinoctium auct.). F. 9 Pater hieromnemonis videtur esse Ἀλέξανδρος Καλυδώνιος, praetor a. 205/1, a. 196, a. 185, cf. n. 563[1] (ubi vero Alexander Isius non recte idem habetur, cf. add.); filius est Ἀλέξανδρος Καλυδώνιος praetor a. 154, W-F 243. 10 Cf. filium in catal. geo-

15 Ἀπολλοφάνει | Διονυσίου Χαλκιδεῖ[11]· Ἀθηναίων Ἑρμαγόραι Λυσι-
στράτου· Λο|κρῶν ἑκατέρων Προάνδρωι Προάνδρου Φόλαι[12], Νικάν-
δρωι Βίτ|του Τριχονεῖ[13]· Δωριέων[14] τῶν ἐν μητροπόλει Ἀναξάν-
δρωι Τε|λεσάρχου Ἀπειρικῶι[15]· Περραιβῶν Ἀπολλοδώρωι Ἀσκλη-
20 πιο|δώρου Φαλανναίωι[16]· ×× τᾶς ἱερᾶς χώρας ὑπάρχειν τόπον | ταῖς
ἱεραῖς βόοις καὶ ἵπποις[17] καταλελειμμένον ἀπὸ τᾶς ὁ|δοῦ τᾶς ἐπὶ τὸ
Ἄστυρον ἀγούσας, ἃι ἁ ὁδὸς ἄγει ἐπὶ τὸν Παι|παλίδαν καὶ ἐν τὸ
Λακωνικόν[18]· ἀπὸ τοῦ Λακωνικοῦ ἐν σκαι|ὰν[19] ἐν τὰν νάπαν τὰν ἐν
Ἱεραπέτειαν [κατ' ὀρθόν], ὡς ἁ ὁδὸς ἄ|γει ἁ ἐξ ἱπποδρόμου ἁ ξενὶς[20]

---

graphico GDI 2580$_{31}$: ἐν Σωσθενίδι· Νικέας Φαινέα (Jahrbb. 1897, 762). Oppidulum quod inter Hypatam et Heracleam situm esse et ex catal. geographico et ex Ptolem. III 12,42 colligitur, post Gallos devictos a. 279 conditum videtur Sosthenis Macedonum praetoris, qui fortissime contra eos pugnaverat, honoris causa (de Sosthene cf. Niese II 16 et 21). Utrum hic Phaeneas an cognominis Ἀρσινοεύς n. 610[5] praetor Aetolorum a. 198 et 192 fuerit, non satis constat. Sed Heracleam tum Aetolorum fuisse, Phaeneam igitur ut quinque reliquos (not. 8) ab Aetolis hieromnemona electum esse, omnes vv. dd., excepto Dttb., consentiunt; cf. Pw. Jahrbb. 1887, 763; Be. Herm. l.l.; Niese III 12 [3]; Swoboda Staatsalt. 339 [1]. 11 Proxenus Delphorum anno non satis certo, cf. tit. in pila Victoriae Messeniorum (n. 81) Jahrbb. 1896, 633; 1894, 838, et supra n. 585 not. fin., proxenum 108[a]. 12 Praetor Aetolorum a. 171/0. F. Pater cognominis erat hieromnemo a. 216/5, n. 538[3]. 13 Ter praetor Aetolorum a. 190, 184, 177. 14 Desunt Dorienses Peloponnesii aut propter inimicitias foederis Achaeorum contra Perseum et Aetolos (Jahrbb. 1894, 664) aut quia Delphi Corinthios denuo ex Amphictyonia excluserant, cf. n. 613 not. init. et 1. 15 Cf. huius patrem aeque hieromnemona a. 202, Or. 234[2]: Τελέσαρχος Ἀπειρικός. ‚Oppidulum non in tetrapoli Dorica, sed in Aetolia quaerendum; nam Dorienses tum Aetolis ascriptos fuisse constat et vix illa angusta et saxosa convallis praeter nota quattuor oppidula quinto spatium praebebat.' 16 Phalannam Perrhaeborum fuisse constat, cf. eorum hieromnemona Ἀριστόλαος Φαλανναῖος ab a. 331 ad 327 in tab. Amph. II (vol. I p. 444). 17 De his gregibus cf. a. 275, n. 407[4]; ad θρέμματα (supra v. 26) cf. a. 117/6, n. 826 *G* col. IV$_{20}$: πρόσοδον Ἀπόλλωνι ἐκ τῶν ἀγελῶν καὶ θρεμμάτων ἀποκαταστῆναι δεῖ; a. 94, Or. gr. I. 345$_{17}$ τὰς βοῦς τὰς ἱεράς .. et τὰς ἵππους τὰς ἱεράς. 18 Idem quod πολυανδρεῖον Λακώνων audit n. 826 *E* col. III$_{32}$; ibi Spartanorum novem(?) milia trucidati et sepulti erant, his regionibus cum Areo rege a. 280 victi, cf. Goett. GA l.l., Iustin. XXIV 1 sq., Niese II 11. 19 ΣΚΛΓΑΝ, emendavi Jahrbb. 1894, 838. 20 ‚*Die ξενίς, die Auslandsstraße, führte von Amphissa zum pythischen Hippodrom 'unter Krisas Felsen' (Pindar) und dann im Pleistostal tief unterhalb Delphis vorbei, bis sie .. aufwärts steigend sich östlich von .. Arachova mit der von W. kommenden heil. Straße vereinigte. Unweit ihres Treffpunktes lag das Grabmal der Spartaner.*' Goett.

ἁ ἐπὶ τὸ Λ[ακωνικόν, ἁ νο]μὰ 21 | ταῖς ἱεραῖς βόοις καὶ ἵπποις ἔστω. ποτ[ὶ νομὰν μὴ ἐξέστω] | ποτάγειν τὰ ἰδιωτικὰ θρέμματα [ἔν τε τὰν χράναν] | τὰν ποτὶ τᾶι Κεραμείαι οὖσαν τό [τε τέμενος τοῦ] | Ἑλλανίκου 22 ἡρώιου· εἰ δέ τις ἐπινέμ[ει 23 ἐν τούτωι τῶι] | τόπωι, ἐξουσίαν ε[ἶμεν _ ει _] | τε δεΓΛ 24 [_ ει _ τῶι] | θέλοντι. ἀναγρά|ψαι δὲ τὸ δόγμα τοὺς | ἄρχοντας τῶν Δελφῶν | ἐν τῶι ἱερῶι.

GA l.l. Cf. Polyb. XI 11, 5 λόφον, ὃς .. ὑπὲρ τὴν ὁδὸν κεῖται τὴν ξενίδα. IG V 2, 443$_{35}$ τὰν ξενικὰν τὰν ἐπὶ Λακεδαίμονα. IG XIV n. 352 tit. Alaesae repertum ἀπὸ τᾶς ὁδοῦ τᾶς ξενίδος. 21 [νο]μά coniecit Hi.; suppleveram [ἁ δὲ] νά[πα, sed in lapide videtur ΚΑ exstare; pro Λ[ακωνικόν] hic suppl. Baun. Ἀ[στυρον]. 22 Hi. confert IG XII 7, 62$_{35}$ πρόβατα [δὲ μὴ] ἐξέστω ἐμβιβάσκειν εἰς τὸ τέμενος μηδενί· εἰὰν δ' [ἐμβιβά]σκηι, ἔστω [τὰ] πρόβατα ἱερὰ τοῦ Διὸς τοῦ Τεμενίτου κτλ. Ἑλλανικοῦ F. et Baun. Sed ‚videtur proprium nomen esse .. herois qui Graecis victoriam praebere credebatur' (Dttb.). Spectat ad cladem illam Spartanorum et statua eius breviter vocabatur ὁ ὁπλίτας, cf. n. 826 *E* col. III$_{22}$ εἰς ὀρθὸν εἰς πολυ]ανδρεῖον Λακώνων ὑπὸ τὸν ὁπλίταν. Cf. similes heroes Delphorum ὁ Εὐόρμος καλούμενος et ὁ Εὔδρομος, Kultstätten n. 46/7 et 40 (Philol. LXXI 1912, 93). 23 De ἐπινομία cf. n. 534^4. 24 ἐξουσίαν ε[ἶμεν συλῆν τάν] | τε λείαν κρατεῖν τῶι] | θέλοντι, Hi.

△637. Tetrapolenses Attici tertium a Delphis honorantur, a. 178. In anta septentrionali thesauri Atheniensium. Ed. Colin Culte d'Apoll. 65, n. 35 cum fig. 9 (Bull. Hell. XXX 1906, 218) et Fouill. III 2, n. 20 cum tab. IV 1 (text. 4). [*Pw*]

ἀγαθᾶι τύχαι. | ἄρχοντος ἐν Δελφοῖς Πραξίᾳ 1, ἐν Ἀθήναις Φίλωνος 2, ἔδοξε τᾶι πόλει | [ἐ]ν ἀγορᾶι τελείωι σὺμ ψάφοις ταῖς ἐννόμοις· ἐπειδὴ Τετραπολεῖς 3, | ἀποστείλαντες πρεσβευτὰς Διόφαντον, Καλλισθένη, Λυσίθεον 4, | [ὑ]πέμνασαν καὶ ἀνενεώσαντο τὰν ὑπάρχουσαν αὐτοῖς οἰκε[ιό-] | τατα ποτί τε τὸν θεὸν καὶ τὰμ πόλιν, καὶ τιμέοντες διατελέοντι | τὸν

1 Est clarissimus Delphus Πραξίας Εὐδόκου, Rhodiorum proxenus (a. 180, n. 614$_6$); archon a. 178 (n. 636), legatus ad reges Eumenem et Attalum missus a. 161/0, n. 671 *B*$_3$. 672$_4$; epimeleta de pecuniis Attalicis administrandis n. 672$_8$; sacerdos Apollinis (sac. VI, ab a. 154 ad 144). Uxor eius erat Πραξὼ Ἐμμενίδα, proxenus regis Persei, de qua cf. n. 643 not. finalem (de fratre Praxus: Callia Emmenidae f. cf. n. 671 *B*^{16}). Filius eorum minor natu erat ille Thrasycles qui a. 189 legatus Romam missus in reditu trucidatus est, cf. n. 611$^{4.5}$. Familiae nobilissimae stemma delineavi Jahrbb. Phil. 1889 tab. ad p. 560. 2 Philonis archontis Attici annus de quo diu dubitabatur hoc titulo constitutus est. 3 De Tetrapolensibus disputatum ad titt. 541/2. Etiam post a. 178 decreta duo in honorem horum pagorum a Delphis facta, cf. n. 541^5. 4 Videtur theoria trium virorum ad Pythia esse missa, cf. n. 636$_1$.

θεὸν μετὰ πάσας εὐσεβείας· δεδόχθαι τᾶι πόλει, καταμόνο[υς] | εἶμεν ἐν τὸν ἅπαντα χρόνον τὰς ἀναγεγραμμένας αὐτοῖς ἐν τῶ[ι | ἱ]ερῶι τοῦ Ἀπόλλωνος προεδρίας καὶ τιμάς, καὶ θύειν αὐτοὺς ἐπὶ | τῶν βωμῶν καθάπερ Δελφοὺς κατὰ τὰ πάτρια· ἐπαινέσαι δὲ καὶ τὸ | [κ]οινὸν τῶν Τετραπολέων καὶ στεφανῶσαι δάφνας στεφάνωι τῶ[ι] | παρὰ τοῦ θεοῦ, καθὼς πάτριόν ἐστι Δελφοῖς, εὐσεβείας ἕνεκεν κ[αὶ | φ]ιλοτιμίας ἃν ἔχοντες διατελέοντι ποτί τε τὸν θεὸν καὶ τὰμ | [π]όλιν. ἐπαινέσαι δὲ καὶ τοὺς πρεσβευτὰς Διόφαντον, Καλλισθέ|[ν]η, Λυσίθεον, διότι καλῶς καὶ ἐνδόξως ἐποιήσαντο τὰν ἐπι[δαμία]ν, καλέσαι δὲ αὐτοὺς καὶ ἐπὶ ξένια ἐν τὸ πρυτανεῖον. | [ἀναγράψα]ι δὲ τὸ ψάφισμα τοὺς ἄρχοντας ἐπὶ τὸν τῶν Ἀθηναίω[ν θησ]αυ[ρόν].

---

638. Arbitrium de Mondaeensibus et Azoriastis, paullo post a. 178. Corcyrae. Edd. Mustoxydes Cose Corcir. 208, XIII (Wachsmuth Rh. Mus. XVIII 1863, 540, 3, tab. 1; Blass SGDI 3205; Dittenberger IG IX 1, 689; IG IX 2, p. XXI; Syll.² 453). Cf. Kip Thess. Stud. 112; Tod Intern. Arbitr. 29, XLIV. [*Hi*]

[στραταγο]ῦντος Θεσσαλῶν | [μὲν Ἱππο]λόχου τοῦ Ἀλεξίππου[1] | [τὸ δεύ-τ]ερον Λαρισαίου, μηνὸς | [ὡς Θε]σσαλοὶ ἄγοντι Θεμιστίου | [ἁμέρ]αι τριακάδι, Περραιβῶν[2] δὲ στρα|[ταγο]ῦντος Δημητρίου τοῦ Δημαινέ|[του Γ]οννέως[3], μηνὸς καθὼς Περραιβοὶ | [ἄγον]τι Δίου ἁμέραι τριακάδι, ἐπιτρο|[πὰν] δόντων Μονδαιέων[4] καὶ Ἀζωρι|[αστᾶ]ν[5], μναμονεύοντος[6]

Praescriptum docet, unam ex urbibus litigantibus Thessalorum fuisse, alteram Perraeborum. 1 Hippolochus primum praetor a. 181/0. Euseb. I p. 245 Schoe; Kroog De foed. Thess. praetor. 16; iterum paullo post finem catalogi Eusebiani (179/8). 2 Perraebi a. 196 dicione Macedonica liberati, a. 186 ea oppida, quae post bellum Antiochi occupaverat Philippus rex, recuperaverant (613⁴. 636¹⁶). 3 Gonnus Perraeborum urbs, his ultimis annis ab Arbanitopullo explorata (Πρακτ. ἀρχ. ἔτ. 1910, 241 et aliis locis), qui permultas invenit inscriptiones, et eas quidem plerasque sermone volgari conscriptas; sicut iam erat decretum I. Magn. 33. 4 Mondaea Thessalorum foederis urbs, Azori Perraeborum vicina; erat igitur in Hestiaeotide sita (cf. Kip Thess. Stud. tab. II). Oraculum Dodonaeum SGDI 1557 (Syll.² 793): Δὶ Νάωι καὶ Διώναι ἐπικοινᾶται Μον[δ]αιατᾶν τὸ κοινὸν πὲρ το[ῖ] ἀργύρροι τᾶς Θέμιστο[ς]. Procul habendi sunt Κονδαιεῖς, quorum vicini Μοψειᾶται, a Gonnis orientem fere versus prope Tempe siti: IG IX 2, 521; Arbanitopullos Ἐφ. ἀρχ. 1912, 80. 1913, 52. 1914, 181; Πρακτ. 1910, 261; cf. catalogum Delphicum SGDI 2580 C_{126} ἐν Κ(?)ονδαίαι. 5 Polyb. XXVIII 13, 1: ἐκ μὲν τῆς Θετταλίας κεκινηκότας, τῆς δὲ Περραιβίας στρατοπεδεύοντας Ἀζωρίου μεταξὺ καὶ Δολίχης. Liv. XLII 53, 6 (a. 171) *superatis montibus, quos Cambunios vocant, descendit ad Axorum, Pythoum, Dolichen; Tripolim vocant incolentes.* IG XII 8, 178: ἀπὸ Ἀζωρίου στρατηγὸς Τριπολιτῶν καὶ ὁπλο-

Λυσάνδ[ρου τοῦ] Φιντύλου Ἀπολλωνιάτα κα[ὶ | συν]δικαστᾶν[7] Ξενο-
φάντου τοῦ | [Δα]μέα Κορκυραίου, Κλεοστράτο[υ | τοῦ] Δαμάρχου Δυρ-
15 ραχίνου, ἐκρίναμ[εν | ἐλθ]όντες ἐπὶ τὰν χώραν, περιαγησα[μένων]
ἑκατέρων, ὅρους εἶμεν Μον[δαιεῦσι καὶ Ἀζωριασταῖς ἀπὸ τ[..|-71-],
εἶτ' αὖ Μονδαιέων μὲ[ν ...|-51- Ἀζω]ριαστᾶν [δὲ --]

φόρος Παρμενίσκος mysta Samothracius. Kip l.l. 122. De ethnicis in -ηστης et -εστης Macedonum maxime propriis egit Dittenberger Herm. XLI 1906, 190/1. 6 Princeps arbitrorum triumvirum. Dttb. 7 Suppl. Must.

639. Laodice Persei regis uxor, c.a. 177. Deli, nunc Oxonii. Edd. * Boeckh CIG 2275*a* (Syll.² 294); P. Gardner ap. Michelium 1298. [*Hi*]

ὁ δῆμος ὁ Δηλίων βασίλισσαν | Λαοδίκην[1], βασιλέως Σελεύκου[2], |
5 γυναῖκα δὲ βασιλέως Περσέως, | ἀρετῆς ἕνεκεν καὶ εὐσεβείας | τῆς περὶ
τὸ ἱερὸν καὶ εὐνοίας [τῆς] πρὸς τὸν δῆμον τὸν Δηλίων.

1 Laodicen Seleuci filiam in matrimonium duxit Perseus Philippi f. ultimus Macedonum rex (179—168) Liv. XLII 12, 3. Polyb. XXV 4, 8. Atque sub ipsum regni initium id factum esse apparet ex Polybii narratione, a. 177 Rhodiis a Romanis opprobrio datum esse, quod nuper (νεωστί § 8. 10) Laodicen magnificentissimo comitatu ad sponsum deduxissent.

2 Seleucus IV Philopator Antiochi Magni filius natu maximus regnavit a. 187—176/5.

△ **640. Athenienses mercatorem honorant, c.a. 175/4.** In arce ad templum Victoriae, nunc in museo arcis. Ed. v. Premerstein Ath. Mitt. XXXVI 1911, 73 addita tabula photographica. IG II² 903 (Michel 1497). Cf. Roussel Rev. ét. anc. XIV 1912, 39. [*Ki*]

θεο[ί. | Καλ]λίμαχος Καλλιμάχου Παιανιεὺς εἶπεν· ἐπειδ[ὴ -c.71- γι-
νόμενος[1] | πρό]ς τεῖ κατὰ θάλατταν ἐργασίαι[1] καὶ βουλόμεν[ος καθότι
ἂν δύνηται | συναύξ]ειν[2] τὰς τοῦ δήμου προσόδους ἐμ μὲν τῶι ἐπ[ὶ
5 -c.61- ἄρχοντος ἐ|νια]υτῶι κατέπλευσεν εἰς τὸν Πειραιᾶ σῖτόν τε
ἀπ[έδοτο τεῖ πόλει εὐ|ωνον], ἐν δὲ τῶι ἐπὶ Ἱππάκου[3] ἐνιαυτῶι συνη-
γορακὼς[4] ἐν τ[εῖ ὑπερορίαι[5] ἐ|λαίου] μετρητὰς χιλίους καὶ πεντακο-

Litterae ΑΠΣ non στοιχηδόν exaratae sunt. 1 Suppl. Wilhelm apud Michel. ἔργασται Prem. 2 Suppl. Wilhelm l.c. Prem. p. 79 collato Dem. XX 33 probat mercatorem vili vendidisse frumentum populo, qui rursus revendidit magno. 3 A. 176/5, PA 7587. 4 Mercator oleum, quod extra fines Atticae emptum in Pontum transportaturus erat, suo commodo plane neglecto vendere destitit; cum enim in itinere nave ad oppida quaedam appulsa audivisset propter sterilitatem oleum magno stare, totam olei vim populo Attico revendendam permittere constituit, quamvis

σίους, ὥστε ποιή[σας[6] τὴν τούτων ἐξ|αγωγ]ὴν εἰς τὸν Πόντον κἀκεῖθεν
ἀντιφορτισάμε[ν]ο[ς σῖτον κατακομίσαι | εἰς τὸν] Πειραιᾶ, παρεπιδημῶν
10 ἐν ταῖς πόλεσι καὶ ὁρῶ[ν τὴν ὑπάρχουσαν | σπάνιν] τοῦ ἐλαίου διὰ
τὴν γεγονεῖαν ἀφορίαν ἐν τεῖ χ[ώραι, βουλόμενος[7] δὲ ἐκ | παντὸς
τ]ρόπου ἐφ' ὅσον ἐστὶν δυνατὸς ἀποδείκνυσθα[ι τὴν πρὸς τὸν δῆμον |
εὔνοιαν σπ]εύσας[8] εἰσήγαγεν τὸ συνηγορασμένον ἔλ[αιον εἰς τὸ σιτω-
νικὸν | ἐμπόριον[9], κα]ὶ μετὰ τὸ ἀπενεχθῆναι αὐτὸ ἐκ τοῦ ἐμπο[ρίου
τῶν σιτω|νῶν? ἐγκειμέν]ων[10] αὐτῶι καὶ ἀξιούντων παραχωρ[ῆσαι τοῦ
15 ἐλαίου καὶ προσφε|ρόντων μείζω] τιμ[ὴ]ν τῆς γεγονείας ὑπ' αὐτ[οῦ -- |
- c. 71 - οὐκ ἐτ]όλμησεν αὐτοῖς ἀπο[δίδοσθαι[10] --] | - c. 141 - δε--

tum non deessent, qui oleum magno pretio ab eo emere vellent; Premerst. 80. 5 Suppl. Wilamowitz ad IG II². 6 Hiller ad IG II², idem v. 8 ἀντιφορτισάμενος (ποιήσαντα, ἀντιφορτισάμενον Premerst.). 7 Suppl. Wilhelm, δέ addidit Wilam. 8 Suppl. Wilhelm l.c. 9 Suppl. Wilamow. l.c. coll. Aristot. Ἀθπ. LI 4. 10 Suppl. Wilamow. l.c.

641. Philetaerus Attali regis f. Olympiae, c.a. 174? Ed. * Dittenberger I. Olymp. 312 (Syll.² 299). [*Hi*]

ὁ δῆμος ὁ Ἀθηναίων | Φιλέταιρον[1] βασιλέως Ἀττάλου | καὶ βασιλίσσης
5 Ἀπολλωνίδος, | Ἀθηναῖον[2], εὐεργέτην ἑαυτοῦ γενόμενον | ἀνέθηκεν.

1 Philetaerus Attali I et Apollonidis filius tertius erat (n. 629₁₂. Strabo XIII 624). 2 Cf. IG II² 905 anni 174 Munichionis, ubi Philetaero honores (fortasse ipsam civitatem) decernit populus Atheniensium. Inter victores Panathenaeorum idem Φιλέται[ρος βασιλέως Ἀττάλου] memoratur una cum fratribus c.a. 190. IG II¹ 966 B_{33}. Ki.

Atheniensium decretum in Antiochi IV Epiphanis honorem, a. 175 s. 174. Or. 248. Pergami.

Seleucidarum cultus, a. 187—175. Or. 245 Seleuciae Pieriae.

642. Hicesius Aeginae praefectus, inde ab a. 174. Megaris, nunc Athenis. Edd. * Vischer Kl. Schriften II 64, 47; Foucart-Le Bas II 35*a* (Bechtel SGDI 3016; IG VII 15; Michel 169; Syll.² 297); correxit Wilhelm Goett. GA 1900, 104. [*Hi*]

συναρχίαι[1] προεβουλεύσαντο ποτι τε τοὺς αἰσιμνάτα[ς[2] καὶ τὰν] |

1 Etsi pluralis compluria magistratuum collegia indicat (333[3]), tamen ea coniuncta de rebus publicis deliberasse apparet, ut fere eadem eorum condicio fuerit atque ubi omnes magistratus publici unum collegium (ἡ συναρχία 426[11]) efficiebant. Ad Ar. Polit. IV 14, 1298a 13 καὶ ἐν ἄλλαις δὲ πολιτείαις βουλεύονται αἱ συναρχίαι συνιοῦσαι provocavit F. monens, postea

βουλὰν καὶ τὸν δᾶμον· ἐπειδὲ 3 Ἰκέσιος Μητροδ[ώ|ρου] Ἐφέσιος 4
ὁ κατασταθεὶς ἐπ' Αἰγίνας 5 ὑπ[ὸ | τοῦ βα]σιλέως Εὐμένεος διατελεῖ
5 τὰν πᾶσαν σ[που]δὰν [ποιούμενος ὑπὲρ] τοῦ δάμου το[ῦ] Μ[ε]γαρέων,
[ο]ὐθὲν [ἐλλείπων | --] τῶι δ[άμωι --

maxime in civitatibus foederis Achaici hoc institutum fuisse. Swoboda Volksbeschl. 136/40. 2 Megarensium colonorumque propria fuisse videtur huius vocis scriptura per iota. Certe praeter hunc titulum ea invenitur in Selinuntio (Roehl IGA 514), in Chalcedoniis et in Selymbrianis (Solmsen Beitr. gr. Wortf. 39). In his civitatibus senatores qui ad tempus cotidianis senatus officiis fungerentur (πρυτάνεις Atheniensium aliarumque civitatum) αἰσυμνᾶται vocabantur. Cf. n. 57 2. 3 Hoc in lapide esse constat; utrum merus error lapicidae sit an reconditior quaedam sermonis Megarensium proprietas, incertum est. 4 Idem saec. II ineunte ab Atheniensibus civitate donatus est. Wilhelm ap. Kirchnerum IG II² 922.

5 Aeginam Aetoli Attalo I vendiderunt consentientibus Romanis (Polyb. XXII 11, 10; Or. 281: βασιλεὺς Ἄτταλος τῶν ἐξ Αἰγίνης ἀπαρχὴν Ἀθηναῖι), quo ex tempore insula in potestate regum Pergamenorum permansit usque ad finem regni (a. 133). Tenuit igitur Eumenes eam per totum regnum (197—159), sed primis annis, ante a. 192, hic titulus tribui non potest quia forma reipublicae Megarensium indicio est, eos tum non amplius foederis Boeotici participes fuisse. F. Ex altera parte ne postremis quidem Eumenis annis compositus est, quia ex titulo Aeginetico (Or. 329) discimus, Cleona Stratagi f. Pergamenum per sedecim annos Eumene II et Attalo II regnantibus Aeginae praefuisse. Iam cum Attalus III inde ab a. 159 regnaverit, sequitur ut initium huius praefecturae annis 174—159 contineatur.

△**643. Romani Persem regem apud Amphictyones accusant; edictum seu epistula legatorum a. 171 Delphis proposita.** Edd. Pomtow Jahrbb. Phil. 1896, 760; Nikitsky Diar. min. instr. publ. (rossice) 1906, m. April., 174 sqq. cum tabula; A. Reinach Bull. Hell. XXXIV 1910, 249 cum imagine lucis ope facta. [*Pw*]

A supplementis Nikitskyi recessi in his: v. 14 τὰ γενόμεν[α πρὸς ἡμᾶς]; 19/20 [εἶχεν· τοῖς δὲ | Δόλοψι] τὴν ἐλευθερίαν διὰ τῶ[ν ἡμετέρων στρατηγῶν κατὰ κοινὸν τοῖς Ἕλλησιν ἀποδεδομένην ἀφεί|λετο]; 27/8 [τῶν Ἑλ|λήνων], sed cf. Ἑλληνίδας n. 497_{16} et 675_{21}; Or. n. 233_{37} et 763_{11}. Recepi quae suppl. Rein.: v. 3 totum; 4 οἱ Ἀ[μφικτίονες] pro οἱ [μετέχοντες τῆς ἀμφικτιονίας] Nik.; 19/20 [ἀφῃ]|ροῦντο.

Textum gravissimum, quem olim ad epistulam Persei regis spectare conieceram, quamvis mutilum hic recepi postquam Nik. acute perspexit, eum magna ex parte consentire et cum accusatione Persei ab Eumene rege a. 172 Romae conflata (Liv. XLII 13) et cum criminibus similibus quae Q. Marcius (cf. n. 649) leg. a. 171 in colloquio ad Peneum flumen habito Perseo opprobrio vertit (Liv. XLII 40). Ad utrumque igitur exemplum Nik. studuit

-10ι-τ̣-- | -9ι-οντα̣ γ̣[-- | .. τῶν κ]α̣θεστακό[των] ὁ-- | -7ι- ὅπως αὐ-
5 τοὶ οἱ Ἀ[μφικτίονες -- | -6ι-]γ̣ητε τοῖς θεοῖς κα-- | ... δ[ιοι]κῆτε καθὼς

titulum restituere; cuius supplementa in universum sane ingeniose excogitata, in singulis admodum incerta esse neminem fugit. Postea Rein. 252[2] haud inepte censuit: ‚*le décret n'est sans doute que la reproduction de la proclamation obtenue de la Ligue Étolienne par les plénipotentiaires Marcius et Atilius au Panaetolicum du printemps de 171*'. Sed textum neque ad Aetolos spectare neque ab his esse Delphis incisum argumento comprobatur. Nam tit. propter verba ἡμετέρους v. 15 et ἡμεῖς v. 16, διοικῆτε v. 6 et ὑμᾶς v. 34 aut epistulam aut orationem aut libellum continet; necnon cum ‚ἡμεῖς' sine dubio Romani sint (Nik.), illud ὑμᾶς ad Graecos referri debet. Manifesto ergo tenemus aut edictum (*Proklamation*) a legatis Qu. Marcio et A. Atilio ad populos Graeciae centralis praemissum (sc. Aetolos Acarnanes Locros Delphos Phocenses Boeotos Thessalos al.) aut rectius epistulam ab iisdem ad Amphictyones datam (qui vs. 4 et fortasse 9 nominati, delitescunt in v. 6 διοικῆτε et v. 5 --νητε) et a. 171 Delphis publice propositam, qua bellum contra Persem summo iure a senatu renuntiatum esse demonstretur omnesque moneantur, ut Romanos sectentur (de legatis illis Epirum, Aetolos, Thessalos, Boeotos al. visitantibus cf. Liv. XLII 38 sqq., Niese III 113). Quo libello Romani edictum illud Persei, Graecorum benevolentiam captaturi, a. 178 pariter Delphis propositum tollere studuisse videntur (de illo cf. Polyb. XXV 3 et supra n. 636[4]). Itaque consulto legati a Delphis protegendis et Perseo Amphictyonia excludendo incipiunt vs. 4 et 7 sq. Neque casu factum, ut pleraque horum 15 criminum supra fusius enumerata, ab ipso Marcio in colloquio apud Livium XLII 40, 5 servato prolata legamus, sane a scriptore in brevius redacta. Eam igitur huius orationis partem, ex qua Nik. supplementa supra expressa petivit, aliosque locos ex parte ab eodem additos infra apponimus. Quae crimina pleraque etiam antea ab Eumene apud senatum perstricta Livius XLII 13, 6 enarrat (Niese III 108); infra verbis ‚item Eumenes' notantur. [Quae attulit Rein. add. 326 ex Valerio Max. II 2, 1: ‚*ergo cum Asiae rex Eumenes, amantissimus nostrae urbis, bellum a Perse adversus populum Romanum conparari senatui nuntiasset, non ante* (palam) *sciri potuit quid aut ille locutus esset aut patres respondissent quam captum Persen cognitum est*', hoc titulo ex parte redarguuntur; nam ut ipsa Eumenis et senatus verba diu latuerint, tamen crimina illa et Perseo et Graecis pridem edicta esse nunc constat; cf. infra crimen 7 et App. Mac. 11, 5; Niese III 113.]

Liv. XLII 40: *Cum paulisper silentium fuisset,* ‚*expectari nos*' inquit Marcius ‚*arbitror, ut respondeamus litteris tuis quas Corcyram misisti*' .. *Ex quo regnum adeptus es* .. **3—5** *Abrupolim, socium atque amicum populi Romani, regno expulisti;* item Eumenes ap. Liv. XLII 13; cf. Polyb. XXII 8; Appian Mac. 11, 5; Paus. VII 10, 6; Diod. XXIX 33; Niese III 106. — (**13**) *Arthetauri interfectores, ut caede, ne quid ultra dicam, laetatum appa-*

ἐπιβά[λλει..] | 1 Π̣ερσέα παρὰ τὸ καθῆκον μ̣[ετὰ τοῦ στρατεύματος
εἰς Δελφοὺς παρελθεῖν ἐν τῆι ἐκεχειρίαι | τῶ]μ Πυθίων· οὐ δίκαιον
δὲ σ[υνόλως ἦν ἐᾶν ἐκεῖνον οὔτε παριέναι οὔτε τοῦ χρηστηρίου με-
τέχειν] | οὔ̣τε θυσιῶν οὔτε ἀγώνων ο[ὔτε τοῦ Ἀμφικτιονικοῦ συνεδρίου
10 τοῦ κοινοῦ τῶν Ἑλλήνων. 2 ἐκεῖνος γὰρ] | ἐπεσπάσατο τοὺς πέραν το[ῦ
Ἴστρου οἰκοῦντας βαρβάρους, οἳ καὶ πρότερόν ποτε ἐπ' ἀγαθῶι μὲν] |
οὐθενί, ἐπὶ καταδουλώσει δὲ [τῶν Ἑλλήνων ἁπάντων συναθροισθέν-
τες εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐνέβαλον καὶ] | ἐπιστρατεύσαντες ἐπὶ τὸ ἱερὸ̣[ν τοῦ
Ἀπόλλωνος τοῦ Πυθίου τὸ ἐν Δελφοῖς, διανοούμενοι διαρπά|σ]αι καὶ
ἀνελεῖν αὐτό, ἔτυχον π[αρὰ τοῦ θεοῦ τῆς προσηκούσης τιμωρίας, καὶ
οἱ πλεῖστοι ἀπώλοντο]. | 3 παρέβη δὲ καὶ τὰ γενόμενα τὰ ὑ̣[φ' ἡμῶν
τῶι πατρὶ αὐτοῦ ὅρκια καὶ τὰς συνθήκας, ἃς αὐτὸς ἀνενεώσατο. |
15 4 κ]αὶ Θρᾶικας μὲν ὄντας ἡμετ[έρους φίλους καὶ συμμάχους καταπολε-
μήσας ἀναστάτους ἐποίησεν. 5 Ἀβρού]πολιν δέ, ὃν ἡμεῖς περιελάβο-
μεν τα[ῖς πρὸς αὐτὸν συνθήκαις φίλον ἡμῶν ὄντα καὶ σύμμαχον, ἐξέ]β̣α-
λεν ἐκ τῆς βασιλείας. 6 πρεσβε[υτὰς δὲ παρά τε τῶν Ἑλλήνων καὶ
τῶν βασιλέων ἀποστελλομένους] | εἰς Ῥώμην περὶ συμμαχίας τῶν [μὲν
Θηβαίων κατεπόντισεν, ἄλλους δὲ ἄλλως ἐκποδὼν ποιῆσαι ἐπεβάλετο. |
7 π]λὴν εἰς τοῦτο ἦλθεν ἀπονοίας [ὥστε καὶ τὴν σύγκλητον ἡμῶν φαρ-
20 μάκοις ἀναλῶσαι ἐν νῶι εἶχε. 8 Δόλοπες δὲ ἀφῃ]ρ̣οῦντο τὴν ἐλευθερίαν
διὰ τῶ[ν ἐκείνου εἰσβολῶν. 9 ἐν δὲ Αἰτωλίαι πόλεμόν τε καὶ φόνους

---

rerei, recepisti, qui omnium Illyriorum fidissimum Romano nomini regulum occiderant; item Eumenes l.l.; Appian Mac. 11, 2; Niese III 102. — **1** *Per Thessaliam et Maliensem agrum cum exercitu contra foedus Delphos isti;* item Eumenes l.l.; Polyb. l.l.; sc. Pythiis a. 174, Niese III 103. — *Byzantiis item contra foedus misisti auxilia;* item Eumenes l.l. — *Cum Boeotis, sociis nostris, secretam tibi ipsi societatem quam non licebat iure iurando pepigisti;* item Eumenes l.l.; Polyb. XXVII 1, 10; 2, 7; App. Mac. 11, 1 Βυζαντίοις καὶ Αἰτωλοῖς καὶ Βοιωτοῖς συμμαχήσας cf. Niese III 102. — **6** *Thebanos legatos, Euersam et Callicritum, venientes a nobis, quaerere malo quis interfecerit, quam arguere;* item Eumenes l.l.; Polyb. XXII 8, 5; Niese III 102[7]. — **9** *In Aetolia bellum intestinum et caedes principum per quos nisi per tuos factae videri possunt?* item Eumenes Liv. XLII 12, 7; cf. cap. 2 et 5; XLIII 17; Niese 105. — **8** *Dolopes a te ipso evastati sunt;* item Eumenes l.l.; Liv. XLI 22, 4; 23, 13; Polyb. XXII 8, 4; Niese 103. — **15** *Eumenes rex ab Roma cum in regnum rediret, prope ut victima Delphis in sacrato loco ante aras mactatus, quem insimulet, piget referre;* cf. not. finalem et Polyb. l.l.; Liv. XLII 15; App. Mac. 11, 4 et 7; Pomtow Beitr. Top. Delph. 85[2]; Niese III 109. — **7** *Quae hospes Brundisinus occulta facinora indicet, certum habeo et scripta tibi omnia ab Roma esse et legatos tuos renuntiasse;* cf. Liv. XLII 17; App. l.l. 7; Niese III 110 et add. 381.

ἐβουλεύ|σατο] καὶ ὅλον τὸ ἔθνος εἰ[ς] ταρα[χὰς καὶ στάσεις κατέστησεν.
10 καὶ κατὰ πάσης τῆς Ἑλλάδος χεί|ρισ]τα πράσσων διετέλει, ἄλλα [τε
κακὰ ἐπινοούμενος καὶ καταδεχόμενος τοὺς ἐκ τῶν πόλεων φυγάδας. |
11 κα]ὶ διαφθείρων τοὺς προεστηκό[τας, ἅμα δὲ καὶ τὰ πλήθη θερα-
πεύων, χρεωκοπίας τε ἐπηγγέλλε|το κ]αὶ νεωτερισμοὺς ἐποίει κατάδ[η-
λον ποιούμενος ἣν ἔχει προαίρεσιν πρός τε τοὺς Ἕλληνας καὶ τοὺς Ῥω|-
25 μαίο]υς. **12** ἐξ ὧν συμβέβηκε[ν] τοῖς Πε[ρραιβοῖς καὶ τοῖς Θετταλοῖς
καὶ τοῖς Αἰτωλοῖς ἀνιάτοις περιπε|σεῖν] συμφοραῖς, τούς τε βαρβάρους
φο[βερωτέρους ἔτι καταστῆναι τοῖς Ἕλλησιν. **13** πρὸς δὲ ἡμᾶς ἐκ πολλοῦ
χρό|νου ἐπιθυ]μῶν πολέμου, ὅπως ἀβοηθ[ήτους ἡμᾶς καταλαβὼν
μηδενὸς ἐναντιουμένου τὰς Ἑλλη|νίδας πό]λεις καταδουλώσηται π[ά-
σας, **14** τόν τε Γένθιον τὸν Ἰλλυριὸν χρήμασιν ἀναπείσας καθ' ἡμῶν |
ἐπανέστησε]ν. **15** Εὐμένεά τε τὸν βασιλ[έα, φίλον ἡμέτερον ὄντα καὶ
30 σύμμαχον, δι' Εὐάνδρου ἐπεβού|λευεν ἀνελε]ῖν, καθ' ὃν καιρὸν ἀπο-
λυόμ[ενος τὴν εὐχὴν εἰς Δελφοὺς ἐπορεύετο, οὐδὲν φροντίσας οὐδὲ |
τῆς παρὰ τοῦ] θεοῦ πᾶσιν τοῖς παραγινο[μένοις πρὸς αὐτὸν δεδομένης
ἀσφαλείας οὐδὲ ἐν λόγωι ποιησάμενος, ὅτι ὑπά]ρχ[ε]ι ἡ παρὰ πάντων
ἀνθ[ρώπων νενομισμένη καθιέρωσις καὶ ἀσυλία τῆς πόλεως τῶν Δελ-
φῶν | τοῖς τε Ἕλλησιν] καὶ βαρβάροις ἐκ παντ[ὸς χρόνου -- | - *12 l* -
35 ἐσ]τιν ὑμᾶς ἐπὶ πλε[ῖστον -- | - *16 l* -] κοινῶν εἶνα[ι -- | - *13 l* -] τῶν ἄλ-
37 [λων -- | - *15 l* -]μ --

Alia crimina in edicto prolata Livius in colloquio illo omisit: **2** de barbaris arcessitis qui trans Istrum habitabant, cf. Polyb. XXV 6 περὶ τῆς Περσέως κοινοπραγίας καὶ τῶν Γαλατῶν; Liv. XLI 23 *Bastarnas primum ad terrorem omnium in Dardaniam immisit, qui si sedem eam tenuissent, graviores eos accolas Graecia habuisset, quam Asia Gallos habebat;* cf. Liv. ib. 19; Diod. XXX 19. 21 ἐπιλέκτους Γαλάτας πεπερακέναι τὸν Ἴστρον ἐπὶ συμμαχίᾳ; App. Mac. 18, 1 εἰς δὲ Γέτας ἔπεμπε τοὺς ὑπὲρ τὸν Ἴστρον, .. Γετῶν δὲ τὸν Ἴστρον περασάντων. De his uberius Rein. 254sqq. — **10** De exulibus a. 178 revocatis cf. Polybii (XXV 3) verba n. 636[4]. — **11. 12** Item Eumenes l.l.: *confudit et miscuit omnia in Thessalia Perrhaebiaque spe novarum tabularum, ut manu debitorum obnoxia sibi optumatis opprimeret;* cf. App. Mac. 11, 1; Diod. XXIX 33; Niese III 103. — **13** De bello a Perseo parando Eumenes l.l.: *cernebam Persea non continentem se Macedoniae regno .. videbam, quam impar esset sors, cum ille vobis bellum pararet, vos ei securam pacem praestaretis.* — **14** De Genthio rege pecuniis corrupto, cf. Polyb. XXVIII 9, XXIX 3. 9; Liv. XLII 26. 29 al.; App. Mac. 18. — Vice versa in edicti textu desunt tria crimina seu non servata (finis periit) seu nondum suppleta (v. supra): de Arthetauro interfecto, de Byzantiis adiutis, de societate cum Boeotis facta.

Nota finalis. Memorabile est quod necessitudines arctissimae, quae ab a. 190 inter Delphos et Romanos exstiterunt (cf. n. 607—12, imprimis 611$_{22}$), iam ab a. 178 quo Perseus in Amphictyoniam receptus est paulatim remissae, inde ab a. 172, sc. post scelus contra Eumenem, Romanorum sectatorem, Delphis commissum (crimen 15) plane sunt deletae. Nam tunc ‚*Perseus .. Euandrum Cretensem, ducem auxiliorum, et Macedones tres .. ad caedem regis* (Eumenis) *subornat litterasque eis dat ad Praxo hospitam, principem auctoritate et opibus Delphorum*' (Liv. XLII 15, 3), apud quam ipse a. 174 deverterat. Qua de uxore Praxiae clarissimi v. n. 637^{1}, 671^{16}. Anno insequenti C. Valerius, ‚*Romam adduxit secum Praxo a Delphis, cuius domus receptaculum latronum fuerat* [sc. Euandri, al.]', Liv. ibid. 17, 2. Has omnes ob causas annis 170/68 non modo nomen τὸ κοινὸν τῶν Δελφῶν (n. 611^{10}) a Romanis sublatum est — evanuerat a. 165, cf. n. 653^{1} —, sed etiam Perseo excluso Phocenses in Amphictyoniam redierunt, in qua factio Delphica-Aetolica rursus Thessalis-Atheniensibus cedere cogitur.

△ 644/5. Eudemi Seleucensis monumentum, c. a. 172. Seleuciae in Cilicia. Stelae duae. Ed. Wilhelm Denkschr. Ak. Wien 1896 XLIV, VI, 108 (Michel 535; II = v. Gelder SGDI 3751). [*Hi*]

644) [Ἀ]ργ[ε]ίων. _20 1_τ_14 1_υτε[1]. | _20 1_ησ_9 1_ίδας προ .. | ....φαν .. το I
_12 1_ος δ_7 1_ν πρόξε|νον εἶναι καὶ εὐεργέτην τῆς πόλεως τῆς Ἀρ-
5 γείω[ν] | Εὔδαμον Νίκωνος Σελευκέα αὐτὸν καὶ ἐγγόνο[υ]ς· εἶ|ναι δὲ αὐτοῖς ἀτέλειαν καὶ ἀσυλίαν αὐτοῖς καὶ χρήμα|σι καὶ ἐν εἰρήνηι καὶ ἐμ πολέμωι καὶ κατὰ γᾶν καὶ | κατὰ θάλασσαν· εἶναι δὲ καὶ θεαροδόκους τοῦ Διὸς | τοῦ ἐν Νεμέαι καὶ τῆς Ἥρας τῆς Ἀργείας[2] καὶ
10 προεδρί|αν ἐν τοῖς ἀγῶσι· ἀναγράψαι δὲ τόδε τὸ δόγμα ἐν τῶι τοῦ Λυ|κείου ἱερῶι[3]. εἶπεν Ἐπικράτης. |

Eudemi honores rebus ipsis et Antiochi regis nomine (not. 17) definiuntur; nonnulli certe bello Macedonico tertio (171—168) paullo antiquiores esse videntur. Argivi Rhodii Boeoti Byzantii Calchedonii Cyziceni regis amicum laudant, ut ipsius regis amicitiam sibi concilient. Plures etiam honores in unum virum collatos eodem fere tempore Cassandri exhibet tabula n. 653, sed paucis modo verbis enumeratos.
Urbium nomina in capitibus decretorum scripta ἐκθέσει distincta sunt. Sermonum vernaculorum formas quamquam saepe corrupit quadratarius, tamen vitiorum partem ipsi Boeotorum (II) scribae attribuit Holleaux Rev. ét. gr. XIII 1900, 191/2. De κοινῆι apud Boeotos divulgata egit Buttenwieser Indog. Forsch. XXVIII. I 1 An βωλᾶς δε]υτέ[ρας? cf. n. 261.
2 Cf. n. 653 ἡ πόλις ἡ Ἀργείων χρυσῶι στεφάνωι καὶ θεωροδοκίαι τοῦ Διὸς τοῦ Νεμείου καὶ τῆς Ἥρας τῆς Ἀργείας. Wi. 3 IG IV 559 (SGDI 3288) ἀναθέμεν εἰς τὸ ἱερὸν τοῦ Ἀπόλλωνος τοῦ Λυκείου. Wi. Cf. Paus. II 19, 3; Preller-Robert Gr. Myth. 253. II Rhodii bello Macedonico tertio cum Perseum et Romanos conciliare studuissent, post Romanorum victoriam graviter

a Ῥοδίων. ἐπὶ ἱερέως Δαμοκλέους[4] τοῦ Δαμέου, πρυτανίων | τῶν σὺν II
Ἀστυμήδει[5] τοῦ[6] Ἀρχοκράτους, Δαλίου[7]· ἐκ τῶν λευ|κωμάτων[8]·
15 Ἐπίνικος Εὐκλέ[ου]ς Κρυασσεὺς[9] εἶπε· Εὔδημον Νί|κωνος Σελευκῆ
πρόξενον εἶμεν Ῥοδίων. |
b ἐπὶ ἱερέως Δα|μοκλέους, πρυτανίων τῶν σὺν Ἀστυμήδει[10]· τοῖσδε
ἐδόθη|σαν προξενίαι ἐπὶ μίαν ἐκκλησίαν[11]· Δαισίου[12]· Εὐδήμου[13]
Νίκω|νος Σελευ[κ]ε[ῖ]. |
c ἐπὶ ἱερέως Δα|μοκλέους, πρυτανίων τῶν | σὺν Ἰατροκλεῖ, Βαδρομίου[14]·
20 ἔδοξεν τῶι δάμωι ἐν τᾶι | δεύτερον ἐκκλησίαι[15]· τούσδε προξένους
εἶμεν Ῥοδίω[ν]· | Εὔδημον Νίκωνος Σελευκῆ. |
d ἔδοξε τᾶι βουλᾶι· τοὶ | ἄγγελοι τοὶ εἰρημένοι ποτὶ τὸν βασιλῆ Ἀν-
τίοχον[16] ἀφικόμενοι καὶ ποτὶ Εὔδαμον παρακαλεῦντον αὐτό[ν] |
25 συνεπιμεληθήμ(ε)ιν ὅ[π]ω[ς] ταὶ δωρ[ε]αὶ ταὶ δεδομέναι | τῶι δάμωι
εἰς τὰν ναυτικὰν δύναμιν[17] τὰν ταχ[ίσ]ταν εἰς | τὰν πόλιν ἀποστα-
λῶντι, δηλοῦντες αὐτῶι ὅτι ταῦτα | πράξας χαριεῖται τῶι δάμωι. |

---

puniti sunt. 4 Solis sacerdos eponymus. Bleckmann Klio XII 1912, 254, 96 (saec. II ineuntis). 5 Idem atque notus Romanorum amicus (a. 171: Polyb. XXVII 7, 3; v. Gelder Gesch. Rhod. 147 et postea) fuisse videtur. Wi. Prytanum quinque (n. 581[22]) magistratus semestris erat: Wi.; v. Gelder 240. 6 τ[ῶι] corr. Wi. 7 Dalio mensi Nilsson Ac. Danemark 1909, Rhodes 131/2 ultimum in semestri aestivali locum attribuit; cf. Bischoff Realenc.[2] IX Kalender § 51. 8 Morem pauca e textu pleniore, qui in tabulario depositus erat, excerpendi et promulgandi illustravit Wilhelm Beitr. 246. 273/4. 9 Κρυασσεῖς, Κρυασσός Cariae fuerunt, Rhodiorum Peraeae. Steph. B. Ὑγασσός· πόλις Καρίας, ὡς Βουβασσός (alibi Βυβασσός), Κρυασσός. Plut. virt. mul. 246d; v. Gelder Gesch. Rhod. 195. 220. Cf. legem de κτοίναις ταῖς ἐν τᾶι ἀπείρωι n. 339. 10 Eodem semestri aestivo populus Epinici rogationem (II a) probavit. 11 I.e. quatenus una contio ad tribuendum honorem sufficiebat. Cf. not. 15 et Bull. Hell. XXI 1897, 189 II$_2$ (Ptolemaide) ἐπὶ δύο ἐκκλησίας. v. G. 12 Mensis Macedonicus per quadratarii lapsum, nec tamen pro Θευδαίσιος, quippe qui hibernalis sit, sed pro Δάλιος incisus. Nilss. 13 Corr. Εὐδήμωι. Wi. 14 Magistratus annuus idem, sed semestre alterum sive hibernum, cuius mensis paenultimus (Nilsson) s. ultimus (Bischoff l.l. not. 7, quocum convenit hirundinem prima fere Martii parte Smyrnam advenire, quam m. Boëdromione i.e. Batromio apud Rhodios cantari tradit Theognis (FHG IV 415 ap. Ath. VIII 360*b*; A. Mommsen Gr. Jahreszeiten III 253/6) est Βατρόμιος.

15 Altera demum contio prioris decretum confirmat; cf. not. 10.

16 Antiochus IV Epiphanes 175—164, cuius erga Graecos, inter eos etiam Rhodios et Cyzicenos (Liv. XLI 20), egregia munificentia satis nota est. Wi.

17 Rhodii initio belli naves XL armaverant, ut Romanis sociis succurrerent. Liv. XLII 45, a. 172/1 hieme, auctore Hagesilocho prytani. v. Gelder

Βοιωτῶν. Ἔμμονος Ξεννέα[18] ἔλεξεν· δεδό[χ]θαι τῶι δάμωι προ- III
ξένως εσμεν[19] τῶ κοινῶ Βοιωτῶν Εὔδαμον Νίκωνος αὐτό[ν | κ]ὴ
ἐκγόνω(ς) κε[ῖμε]ν αὐτοῖς γᾶς καὶ οἰκίας ἔμπασιν καὶ ἰσο[τ]έλειαν
κὴ ἀσφάλειαν κὴ ἀσυλίαν[20] ἐν πολέμωι κὴ ἐν εἰρά[ναι] κὴ⟨ι⟩[21]
κατὰ γῆν[22] καὶ κατὰ θάλατταν κὴ τἆλλα πάντα | [κ]αθάπερ καὶ τοῖς
ἄλλοις προξένοις. |

[Βυ]ζαντίων[23]. ἔδοξε τᾶι βουλᾶι καὶ τῶι δάμωι· ἐπ[ει]δὴ τοὶ | IV
πρεσβευταὶ τοὶ ἀποσταλέντες π[οτὶ] τὸ[ν βασιλῆ] | Ἀντίοχον ἐπελθόντες
ἐπὶ τὰν βουλὰν [ἔφα]ν Εὔδαμον | Νίκωνος Σελ[ε]υκῆ διατρίβοντα παρὰ
[τῶι] β[α]σιλεῖ Ἀν|τιόχωι κοινᾶι τε ποτὶ τὸν δᾶμον [οἰκείως ἔχειν καὶ]
ἰδίαι τοῖς ἐντυνχάνουσι τῶν πολιτῶν χρείας | παρέχεσθαι καὶ εἰς τὸν
λοιπὸν χρόνον ἐπαγγ[έλ]λεσθαι ἐπιμέλειαν ποιήσασθαι τᾶ[ς π]όλιος,
δ[εδό]χθαι τῶι δήμωι, ἐπαινέσαι μὲν ἐπ[ὶ τού]τοις Εὔδ[αμον] | καὶ
εἶμεν αὐτὸν πρόξενον τᾶς πόλιος· δε[δόσ]θ]αι δὲ αὐτῶι καὶ ἐκγόνοις
καὶ εἴσπ[λουν κ]αὶ ἔ[κπλουν] | καὶ πολέμου καὶ εἰράνας⟨ας⟩ ἀσυλεὶ
[κ]αὶ ἀ[σπονδεὶ] | καὶ ἔφοδον ἐπὶ τὰν βουλὰν καὶ τὸν δᾶμ[ον πρώ-
τοις] | μετὰ τὰ ἱερά· τοὺς δὲ πεντεκαίδεκ[α[23] καὶ τοὺς συνα|γόρο]υς
τᾶς βουλᾶς ἀναθέμ[ε]ν α[ὐτοῦ τὸν τελαμῶ]να[24] | εἰς τὸ] ἱ[ερὸν] τ[οῦ
Ἀ]πόλλ[ων]ο[ς]. |

[5]) *Caput deest.*

[50] [Βυ]ζαντίων. ἔδοξε τᾶι βουλᾶι καὶ τῶι δάμωι· ἐ[πει]δὴ Φάεινος V
ἐπελθὼν ἐπὶ τὰν βουλὰν ἔφη Εὔδαμ[ον] | Νίκωνος Σελευκῆ πρότερόν

Gesch. Rhod. 146. Legati igitur paullo antea ad Antiochum missi esse videntur, nec confundendi sunt cum iis qui a. 169 autumno Antiochum adierunt, ut eum cum Ptolemaeo conciliarent. Polyb. XXVIII 17. 23 v. Gelder 149. 150. III Boeotorum decretum a. 172/1 antiquius, quo foedus, quod Perseo faverat, a Romanis dissolutum est. Niese III 114/6. Sermonem corrupit quadratarius; v. not. initialem. 19. 21. **18** Huius pater Ξενίας Ἐμμόνω Θεισπιεὺς ἐπεψάφιδδε sub Damophilo Ἐφ. ἀρχ. 1892, 37, 64, qui inter annos 221—209 archon fuit. Holleaux Rev. ét. gr. 183. 197. Wi. **19** εἶμεν corr. Wi. **20** Deest κή. **21** Ita transscriptio; ᴺ ...Σ ΚΗΙ imago ι abundat; deflexit in sermonem volgarem scriba. **22** Corr. γᾶν. IV. V. Antiquissima haec Byzantiorum decreta innotuerunt, cum decretum Demosthenis orationi XVIII 90 insertum falsario debeatur, tit. Milet I 153 medii saec. II, IOPEux. I 47 (SGDI 3059) primi demum saeculi sit. **23** XV viri senatus pars, sicut Delphis (n. 241[71]; B. Keil Herm. XXXII 406); Massiliae (Strab. IV 179: πεντεκαίδεκα δ' εἰσὶ τοῦ συνεδρίου προεστῶτες), Chii (IGA 381 a_{18}); cf. Wilhelm Jahresh. XII 1909, 137; Swoboda Staatsalt. 130[12] (ubi Tegea delenda est). **24** Fascia (marmorea) Herwerden Lex.[2] 1438 s.v.

τε διατελεῖν οἰκείως ἔχ[ον]|τα ποτὶ τὸν δᾶμον καὶ χρείας παρέχεσθαι
55 τᾶι τε πόλει | κοινᾶι καὶ ἰδίαι τοῖς ἐντυγχάνουσι τῶν πολιτᾶν, | καθάπερ
αὐτὸν⟨ι⟩ 25 διαμαρτυροῦντι ταὶ πρεσβεῖαι ταὶ | ἀποσταλεῖσαι πρὸς τὸν
βασιλῆ καὶ εἰς τὸν λοιπὸν | χρόνον ἐπαγγέλλεσθαι πρόθυμον ἑαυτὸν
παρέ|ξειν εἰς τὰ τᾶς πόλιος συμφέροντα, δεδόχθαι τῶι δ[ά]|μωι,
60 ἐπαινέσαι μὲν ἐπὶ τούτοις Εὔδαμον καὶ εἶμεν αὐ|τὸν πολίταν κὰτ τὸν
νόμον 26· ἐξεῖμεν δ' αὐτῶι καὶ ποτ[ι]|γράψασθαι ποτὶ τὰν ἑκατοστὸν 27
ἅγ κε 28 θέληι· τοὺς δὲ | πεντεκαίδεκα καὶ τοὺς συναγόρους τᾶς βου-
λᾶ[ς] | ἀναθέμεν αὐτοῦ τ[ὸ]ν τελαμῶνα 24 εἰς τὸ ἱερὸν τ[οῦ] | Ἀπόλ-
λωνος 29. |

65 Καλχηδονίων. ἔδοξε τᾶι βουλᾶι καὶ τῶι δάμωι· ἐπ[ει]|δὴ Εὔδαμος VI
Νίκωνος Σελευκεὺς φίλυς ἐὼν καὶ εὔ|νους τῶι βασιλεῖ χρείας παρέ-
χεται τᾶι πόλει, δεδόχθαι | τῶι δάμωι, ἐπαινέσαι αὐτὸν καὶ στε-
φανῶσαι χρυσέωι | στεφάνωι εὐνοίας ἕνεκα τᾶς εἰς τὸν δᾶμον· τὸν
70 δὲ ἀ|γωνοθέταν ἀναγγεῖλαι τὸν στέφανον τοῖς Διονυσί|οις ἐν τῶι
θεάτρῳ· δεδόσθαι δὲ αὐτῶι καὶ πολιτίαν κα[ὶ] ἰσο|τέλειαν καὶ ἔφοδον
ἐπὶ τὰν βουλὰν [κ]αὶ τὸν δᾶμον με|τὰ τὰ ἱερά· ὅπως δὲ καὶ πρόξενος 30
γένηται, τοὺς στρα|ταγοὺς τοὺς τὰν δευτέραν τετράμηνον 31 στρατ[α]-
75 γεῦν|τας εἰσαγγεῖλαι εἰς τά[ν] βουλὰν κὰτ τὸν νόμον· τοὺς δὲ | πρε-
σβευτὰς τοὺς ἀι[ρη]μ[έ]νους διαλέγεσθαι αὐτῶι καὶ | π[αρ]ακαλεῖν χρείας
παρέχεσθαι τῶι δήμωι περὶ ὧν πρεσ|βεύοντι ποτὶ τὸν βασ[ι]λέ(α)
Ἀντίοχον, δηλοῦντας αὐτῶ[ι], | ὅτι τυχὼν τούτων ὁ δᾶμος χάριτας
80 ἀποδώσει αὐ|τῶι ἀξίας τῶν εὐεργ[ε]τημάτων. |

[Κ]υζικηνῶν. ἔδοξε τῆι βουλῆι καὶ τῶι δήμωι· Ἡρο|γένης Πυθο- VII
μν[ή]στου εἶπεν· ἐ⟨ι⟩πειδὴ Εὔ[δ]ημ[ο]ς Νίκω|νος Σελευκεὺς εὔνους
καὶ πρόθυμός ἐστι περὶ | τὸν δῆμον καὶ τῶν πολιτῶν πρὸς τ[ο]ὺς
85 ἐντυγχά|νοντας, δεδόχ[θ]αι τῶι δήμωι, ἐπαινέσαι αὐτὸν εὐ|νοίας ἕνεκα
καὶ προθυμίας τῆς εἰς τὸν δῆμον· εἶναι | δὲ αὐτὸν καὶ πρόξενον Κυζι-

---

25 ι abundat. 26 Haec et sequentia similia atque SGDI 3059_{26} sqq.
27 Hesych. ἑκατοστύς, ὡς χιλιαστύς, συγγένεια. Cf. Sami n. 312[6]. Szanto Ausg. Abh. 265. 28 κε pro solita apud Dorienses forma κα, sicut apud Lesbios, Thessalos, Cyprios Buck Gr. Dial. § 134, 2. Decretum posterius SGDI 3059_{29}: ποθ' ἄν κα θέλῃ τᾶν ἑκατοστύων. 29 De Apollinis fanis Byzantiis: Realenc.[3] III 1146_8; Strzygowski Arch. Jahrb. VIII 1893, 230.

VI 30 De proxenorum apud Chalcedonios honoribus lege agitur (Kubitschek et Wilhelm AEMOest. XVII 1894, 63): [τοῖς πρ]οξένοις οὓς ⟨οὓς⟩ κα ποήσηται [ὁ δᾶ]μο[ς, δεδ]όσθαι πολιτείαν καὶ ἰσο[τέλει]α[ν καὶ ε]ἴσπλουν καὶ ἔκπλουν etc. Est igitur civitate maior proxeniae honor: Szanto Bürgerrecht 53. Wi. 31 Sicut Erythris n. 410_3.

κηνῶν καὶ δεδόσθαι αὐ|τῶι εἰσάφιξιν εἰς Κύζικον καὶ κατ[ὰ] γῆν καὶ
90 κατὰ θά|λασσ[α]ν ἀσυλεὶ καὶ ἀσπονδεὶ καὶ ἐμ πολέμωι καὶ ἐν | εἰ[ρ]ήνηι
καὶ δίκας προδίκους καὶ ἀτέλειαν ὧν ἂν εἰσάγη|τα[ι] ἢ ἐξάγηται κατὰ
τὸν νόμον καὶ προεδρίαν ἐν ἅπα|σιν τοῖς ἀγῶσιν· τὸν δὲ ἀστυνόμον
ἐπιμεληθῆναι, | ὅπως ἂν ἀναγραφῆι εἰς τὴν στήλην τῶν π[ρο]ξέ[νω]ν.

Eumenis II Attali II Stratonices honores, a. 171. Or. 302—304. *Panados* in Thracia.

Eumenis II status Calaureae restituta, c.a. 170/69. Or. 297; IG IV 848.

Niceratum Alexandrinum Athenienses laudant, a. 181—170. Or. 117; IG II² 908.

Timarchum Salaminium Athenienses honorant, c.a. 170. Or. 118; IG II² 909.

646. Senatus consulta de Thisbensibus, a. 170. Thisbis, nunc Athenis. Edd. Foucart Arch. miss. 1872, 321; Mommsen Eph. ep. I 278; Lueders ibid. II 102; I. Schmidt Ath. Mitt. IV 1879, 235 et Z. Savigny-Stift. II 1881, 116 (Viereck Serm. Graec. 12 XI; IG VII 2225; Michel 69; Syll.² 300; Foucart Mém. Ac. Inscr. XXXVII 2 (Bruns-Gradenwitz Font. iur.⁷ 166, 37; Dessau ap. Momms. Ges. Schr. VIII 274). Cf. Colin Rome et Grèce 425/9; Wilhelm Goett. GA 1903, 795 et N. Beitr. III 1913, 19. [*Hi*]

Κόιντος Μαίνιος Τίτου υἱός[1] στρατηγὸς τῆι συνκλή|τωι συνεβουλεύσατο I
ἐν κομετίωι[2] πρὸ ἡμερ[[ῶ]ν ἑπτὰ εἰδυῶν[3] Ὀκτωμβρίων. γραφομένωι |
5 παρῆσαν Μάνιος Ἀκίλιος Μανίου υἱὸς Ὀλτε[ψνι]α[4], Τίτος Νομίσιος
Τίτου υἱός[5]. | περὶ ὧν Θισ[[β]εῖς[6] λόγους ἐποιήσαντο περὶ τῶν II

1 Q. Maenius a. 170 praetor. Livius XLIII 4, 11. 6, 10. Provinciam urbanam fuisse id ipsum arguit, quod consule utroque absente senatum consulit, nam id negotium more maiorum praetoris urbani erat. M.

2 I.e. in curia, quae sita erat in comitio. M. 3 N. 688₃ εἰδυιῶν est, n. 664₁₈ εἰδυιοῖς. Posteriore tempore constanter εἰδῶν, εἰδοῖς scribitur.

4 M'. Acilium M'. f. Glabrionem duovirum aedi dedicandae a. 181 (Liv. XL 34, 5), consulem 154 commemorat M., monens tamen, duos sine dubio illo tempore M'. Acilios M'. filios fuisse, quia aliter tribus non addita esset. Posse igitur etiam de Acilio Balbo quodam cogitari, quia in ea quoque stirpe Manii praenomen haud infrequens fuisset. 5 T. Numisius Tarquiniensis, a. 167 inter decem legatos in Macedoniam missus ad res ibi ordinandas (Liv. XLV 17, 3). M. 6 A. 171 legati Romani in Boeotiam missi cum se negassent cum communi concilio Boeotorum acturos esse et singulas civitates adiissent, cum Thebanis reliquae omnes Romanorum partibus se applicuerunt praeter Haliartios, Coronenses, Thisbenses, qui in fide Persei regis manebant. Namque apud Polybium XXVII 5, 3 pro Θήβας,

καθ' αὐ|[τ]οὺς πραγμάτων, οἵτινες ἐν τῆι φιλίαι τῆι | ἡμετέραι ἐνέ-
μειναν, ὅπως αὐτοῖς δοθῶσιν, | [ο]ἷς τὰ καθ' αὐτοὺς πράγματα ἐξη-
10 γήσωνται· περὶ τού|του τοῦ πράγματος οὕτως ἔδοξεν· ὅπως Κόιντος |
Μαίνιος στρατηγὸς τῶν ἐκ τῆς συνκλήτου | [π]έντε ἀποτάξηι, οἳ ἂν
αὐτῶι ἐκ τῶν δημοσίων πρα|[γμ]άτων καὶ τῆς ἰδίας πίστεως φαίνων-
ται[7]. ἔδοξε. | προτέραι εἰδυῶν Ὀκτωμβρίων· γραφομένωι παρῆ|- III
15 σαν Πόπλιος Μούκιος Κοΐντου υἱός[8], Μάαρκος Κλαύ|διος Μαάρκου
υἱός[9], Μάνιος Σέργιος Μανίου υἱός[10]· | ὡσαύτως περὶ ὧν οἱ IV
αὐτοὶ λόγους ἐποιήσαντο περὶ χώρας | [κ]αὶ περὶ λιμένων[11] καὶ προ-
σόδων[12] καὶ περὶ ὀρέων[13]· ἃ αὐτῶν ἐγε|[γ]όνεισαν, ταῦτα ἡμῶν
20 μ[ὲ]ν ἕνεκεν ἔχειν ἐξεῖναι ἔδο|ξεν. — περὶ ἀρχῶν καὶ περὶ ἱερῶν
καὶ προσόδων[14] ὅπως αὐτοὶ | [κ]υριεύωσι, περὶ τούτου τοῦ πράγματος
οὕτως ἔδοξεν· | οἵτινες εἰς τὴν φιλίαν τὴν ἡμετέραν[15] πρὸ τοῦ ἢ
Γάιος Λοκρέ|τιος τὸ στρατόπεδον πρὸς τὴν πόλιν Θίσβας προσήγα|-
γεν[16], ὅπως οὗτοι ἔτη δέκα τ[ὰ] ἔγγιστα κυριεύωσιν. ἔδοξ[εν]. | —
25 περὶ χώρας, οἰκιῶν καὶ τῶν ὑπαρχόντων αὐτοῖς· οὔ ποτέ | τι αὐτῶν
γέγονεν, ὅπως [τὰ] ἑαυτῶν αὐτοῖς ἔχειν ἐξῆι | ἔδοξεν. ὡσαύτως V

---

quod ferri non posse iam Casaubonus viderat, ex hoc senatus cousulto Θίσβας reposuit M., monens iam Livium (XLII 46, 7) eam corruptelam in suo Polybii exemplari invenisse. Deinde cum bellum exarsisset, C. Lucretius praetor Haliarto vi capta et diruta ad Thisbas adduxit exercitum; quibus sine certamine receptis urbem tradidit exulibus et qui Romanorum partis erant, adversae factionis hominum fautorumque regis ac Macedonum familias sub corona vendidit. Sane haec quoque Liv. XLII 63, 12 de Thebis narrat, sed cum Thebanos ab initio belli Romanorum societatem amplexos esse constet, hic quoque illum Polybii libro mendoso deceptum iure statuit M. 7 ‚*Qui ei e re publica et e fide sua videbuntur*'. 8 Q. Mucius Q. f. Scaevola cos. a. 175. M. 9 M. Claudius M. f. Marcellus praetor a. 169 (Liv. XLIII 11, 7), cos. 168. 155. 152. M. 10 M'. Sergius a. 163 legatus cum C. Sulpicio in Graeciam missus (Polyb. XXXI 9, 6) designari videtur; nam quos praeter hunc Sergios illius aetatis enumeravit F., eos hic vix in censum venire posse demonstravit M. 11 Ipsa Thisbensium urbs mediterranea erat, sed ager usque ad sinus Corinthiaci angulum pertinebat, ubi portus erat; Strabo IX 411 ἐπίνειον ἔχει πετρῶδες περιστερῶν μεστόν. Steph. Byz. s. v. καὶ ὁ λιμὴν δὲ τῶν Θισβέων, ὥς φησιν Ἐπαφρόδιτος, καὶ τὸ ἐπίνειον περιστερῶν πλῆρες. 12 Portoria intellegenda docuit Sch., προσόδων hic artissime cum λιμένων ut v. 20 cum ἱερῶν coniungens. Nam si in universum de reditibus diceretur, uno loco id enuntiari satis fuisse. 13 Saltus et pascua Heliconis montis. Sch. 14 Cf. not. 12. 15 Enuntiati relativi verbum finitum (παρεγένοντο) neglegentia omissum. 16 Cf. not. 6.

περὶ ὧν οἱ αὐτοὶ λόγους ἐποιήσαντο, ὅπω[ς] | οἱ αὐτόμολοι οἱ ἴδιοι
ἐκεῖ φυγάδες ὄντες[17], τὴν ἄκραν αὐτοῖς ὅπως | τειχίσαι ἐξῆι καὶ
30 ἐκεῖ κατοικῶσιν οὗτοι, καθότι ἐνεφάνισαν, οὕ|τως ἔδοξεν· ὅπως ἐκεῖ
κατοικῶσιν καὶ τοῦτο τειχίσωσιν. ἔδο|ξεν. — τὴν πόλιν τειχίσαι οὐκ
ἔδοξεν. ὡσαύτως περὶ ὧν οἱ αὐτοὶ | λόγους ἐποιήσαντο, χρυσίον, VI
ὃ συνήνεγκαν εἰς στέφανον, ὅ πως εἰς τὸ Καπετώλιον στέφανον κα-
τασκευάσωσιν[18], τούτοις, καθ[ότι] ἐνεφάνισαν, ὅπως αὐτοῖς ἀποδοθῆ,
35 ὅ[πω]ς τοῦτον τὸν στέφανον εἰς | [τὸ] Καπετώλιον κατασκευάσωσιν·
οὕτως ἀποδοῦναι ἔδοξεν. ὡσαύ[τ]ως περὶ ὧν οἱ αὐτοὶ λόγους VII
ἐποιήσαντο, ἀνθρώπους, οἵτινες ὑπενα[ν|τί]α τοῖς δημοσίοις πράγμασι
τοῖς ἡμετέροις καὶ τοῖς ἑαυτῶν εἰσιν, | [ὅπ]ως οὗτοι κατέχωνται[19]· περὶ
τούτου τοῦ πράγματος, καθὼς ἂν Κοΐν[τω]ι Μαινίωι στρατηγῶι ἐκ
40 τῶν δημοσίων πραγμάτων καὶ τῆς ἰδίας πί[σ]τεως δοκῆ, οὕτως ποιεῖν
ἔδοξεν. — οἵτινες εἰς ἄλλας πόλεις ἀ|πήλθοσαν[20] καὶ οὐχὶ πρὸς τὸν
παρ' ἡμῶν στρατηγὸν παρεγένοντο, ὅπως μὴ εἰς τάξιν καταπορεύων-
ται· περὶ τούτου τοῦ πράγματος πρὸς Αὔλον | [Ὀ]στίλιον ὕπατον[21]
γράμματα ἀποστεῖλαι ἔδοξεν, ὅπως περὶ τούτου τῆι δι[αν]οίαι προσ-
45 ἔχηι, καθὼς ἂν αὐτῶι ἐκ τῶν δημοσίων πραγμάτων καὶ | [τ]ῆς ἰδίας
πίστεως φαίνηται. ἔδοξεν. | ὡσαύτως περὶ ὧν οἱ αὐτοὶ λόγους VIII
ἐποιήσαντο περ[ὶ | τ]ῶν δικῶν[22] Ξενοπιθίδος καὶ Μνασίδος, ὅπως

17 Qui ad Romanos transfugerant ideoque factione Macedonica etiamtum urbem tenente exilio multati erant. Suo iure totam factionem Romanam indicari negat Sch. 18 Iam ante bellum Thisbenses, qui etiamtum socii Romanorum erant, aurum contulerant, sed priusquam corona efficeretur et dedicaretur, a Persei fautoribus ad defectionem compulsi erant. Iam urbe dedita illud aurum publicum populi Romani factum erat; sed Romani Thisbensibus reddunt ea condicione ut nunc corona inde facta Iovi Capitolino consecretur. M. 19 Anacoluthon ἀνθρώπους ὅπως κατέχωνται notavit M.; idem verba ὑπεναντία εἰσὶν ex Latina locutione *adversum esse* explicuit. 20 Flexio illi aetati familiarissima. Cf. Kühner-Blass Gr. I 2, 55 et not. 25. 21 A. Hostilius L. f. Mancinus cos. a. 170, qui tum temporis in Macedonia commorabatur. F.

22 Obscurissima [etiamnunc: Dess. p. 291*] est res de harum mulierum litibus. Foucarti Mommsenique sententiae cum pravis lectionibus et supplementis nitantur, post lapidem a Schmidtio accuratissime examinatum teneri nequeunt. Ipse Sch. sic statuit: mulieres illas cum lites intendissent civitati Thisbensium pecunia corrupisse C. Lucretium praetorem, eumque Chalcidenses Thebanosque iussisse illas benigne recipere et adiuvare. Quare senatum precibus Thisbensium morem gerere, cum mulieres Thebis et Chalcide expelli, neque vero Thisbas redire iubeat. At ἀφιέναι ‚dimittere', ‚non retinere' est, neque vero ‚expellere'. De mu-

ἐκ Χαλκίδος ἀφεθῶσι, | καὶ Δαμοκρίτα Διονυσίου ἐχ Θηβῶν· ταύτας
ἐκ τούτων τῶν πόλε|ων[23] ἀφεῖναι ἔδοξεν, καὶ ὅπως εἰς Θίσβας μὴ
50 κατέλθωσιν. ἔδοξεν. | [ὡ]σαύτως περὶ οὗ ταύτας τὰς γυναῖκας IX
ὑδρίας σὺν ἀργυρίω[ι | εἰ]ς τὸν στρατηγὸν ἐνενκεῖν[24] εἴπασαν[25]· περὶ
τούτου τοῦ πράγ[μα|το]ς ὕστερον ἔναντι Γαΐου Λοκρετίου βουλεύσα-
σθαι[24] ἔδοξεν. | — ὡσαύτως περὶ ὧν οἱ αὐτοὶ Θισβεῖς ἐνεφάνισαν περὶ
σίτου καὶ ἐλ[αί]|ου ἑαυτοῖς κοινωνίαν πρὸς Γναῖον Πανδοσῖνον[26] γε-
55 γονέναι· περὶ τού|[τ]ου τοῦ πράγματος κἂν[27] κριτὰς λαβεῖν βούλωνται,
τούτοις κριτὰς δο[ῦ]|ναι ἔδοξεν. — ὡσαύτως περὶ ὧν οἱ αὐτοὶ λόγους
ἐποιήσαντο περὶ τοῦ | γράμματα δοῦναι Θισβεῦσιν εἰς Αἰτωλίαν καὶ
Φωκίδα· περὶ τούτου | τοῦ πράγματος Θισβεῦσι καὶ Κορωνεῦσιν εἰς
Αἰτωλίαν καὶ Φωκί|δα καὶ ἐάν που εἰς ἄλλας πόλεις βούλωνται,
60 γράμματα φιλάν|θρωπα δοῦναι ἔδοξεν.

liere cum qua vir divortium facit, recte illud dicitur, de eis qui solum vertere coguntur non item. Dttb. Sed Romanum scribere memineris.

23 Lectionem em. F.; cf. Dess. **24** Manifesto hic de donis quibus praetorem corrumpere conatae erant dicitur. Sch. **25** Cf. not. 20.

26 Γναῖος nomen, Πανδοσῖνος originis designationem esse monuit M., neque dubitandum esse, quin Pandosia Bruttiorum, non Epiri, intellegenda esset. Gnaeum enim ex numero negotiatorum Italicorum in Graecis urbibus consistentium fuisse [Γάϊος Πανδυσῖνος Γναίου υἱὸς Ῥωμαῖος Teniorum proxenus vir locuples c.a. 100 (IG XII 5, 917) huius filius?; Graindor Mus. Belge XI 1907, 113; Dessau l.l. 287[2]]. Hic certe ethnico ut nomine utitur. De societate (κοινωνία) inter eum et civitatem Thisbensium facta Mommsenus p. 297 sic statuit: Fundos quosdam publicos Thisbensium videri Gnaeo traditos esse arandos, ea condicione, ut frumenti et olei certa pars ad civitatem perveniret, quam in rem affert ex iure Romanorum testimonia Ulpiani (Dig. XVII 2, 52, 2) et Catonis de agricultura 136. 137, ex Graecorum vero legibus quae Pollux habet VII 151: ἐπίμορτος δὲ γῆ παρὰ Σόλωνι ἡ ἐπὶ μέρει γεωργουμένη, καὶ μορτὴ τὸ μέρος τὸ ἀπὸ τῶν γεωργῶν· τὸ δὲ ἐπὶ τετάρτῳ μέρει νέμεσθαι τετραχίζειν. **27** KAN non EAN lapis.

647. Stiriensium et Medeoniorum sympolitia, c.a. 175 (?) aut 135. Prope vicum *Stiri* orientem versus a Delphis, in monasterio S. Lucae. Tabula opisthographa. Ed. Beaudouin Bull. Hell. V 1881, 42 (Syll.[2] 426; Bechtel GDI 1539; Michel 24; Solmsen Inscr. sel.[3] n. 40; Dittenberger IG IX 1, 32). Cf. Feldmann Analecta epigr., Argentorati 1885, 129. [*Pw*]

Postquam Beau. propter nomina testium v. 71 sq. titulum fini saec. III aut init. s. II attribuit, Dttb. causis haud spernendis annos 180—170 in censum venire omnibus probavit. Sero autem vidi textum dimidio fere saeculo recentiorem videri (cf. not. 13/15) — cui aetati et litteratura (A, Π)

a [θ]εός. τύχαν ἀγα[θ]άν. στραταγέοντος | [τ]ῶν Φωκέων Ζεύξιο⟨υ⟩(ς)[1], |
5 [μ]ηνὸς ἑβδόμου, ὁμολο[γ|ί]α τᾷ πόλει Στειρίων καὶ | [τᾷ] πόλει Με-
δεωνίων[2]. συ[ν|ε]πολίτευσαν Στείριοι κα[ὶ | Μ]εδεώνιοι, ἔχοντες ἱερά,
10 πό[λι]ν, χώραν, λιμένας[3] πάντα | [ἐ]λεύθερα[4], ἐπὶ τοῖσδε· εἶμεν | [τ]οὺς
Μεδεωνίους πάντας | [Σ]τιρίους ἴσους καὶ ὁμοίους, | [κ]αὶ συνεκ(κ)λησιά-
15 ζειν καὶ συ|ναρχοστατεῖσθαι[5] μετὰ τᾶς | [πό]λιος τῶν Στιρίων, καὶ δι-

et formae κλαρωσῖ v. 32, Στείριοι 5 sq. respondent —, illasque causas aliter esse interpretandas. Nam quamvis Medeonii homines in titt. Delphicis commemorentur his modo annis: a. 195/4, GDI 2121; a. 188/7, ib. 2067. 2237. 2241; a. 182, W-F 392. 436; a. 181, W-F 358, synoecismus igitur haud ita multo post factus esse videri possit, et quamvis abhinc non nomen phratriae Medeoniorum (quae etiam postea mansit, cf. v. 77), sed civitatis Stiriae in titt. Delphicis addendum fuerit, tamen haec omnia nihil ad rem faciunt, quia nec antea nec postea ullus Stirius Delphis recensetur nisi a. 167 manumissor quidam cum filio fideiiussore, W-F 62. Itaque aliis de causis Medeonii (et Stirii) Delphos neglexisse servosque alibi manumisisse videntur (an propter Phocenses a. 178 ex Amphictyonia exclusos? cf. n. 636[2]). 1 Emendavi. Cum nomen Ζεύξιος nusquam exstet (ab Ζευξίας genitivus doricus Ζευξία derivandus) neque lapidis latus *a* ab Lollingio revisum sit, seu lapicida, qui haud pauca peccavit, seu Beau. erraverit. Manifesto enim est idem Ζεῦξις Ἐλατεύς qui testis Drymaeae recensetur IG IX 1, 226_{18} (quem tit. a. 161 incisum esse tres praetores Phocensium ibid. n. 227—30 perscripti archontibusque Delphicis annorum 160. 159. 158 respondentes evincunt); neque enim alius Zeuxis Phocensis innotuit. Praetura functus esse videtur aetate iam provectior c.a. 135; cf. nott. 13/15. ‚Feldmanni ratio, qui etiam de Acarnanico aut Boeotico oppido cognomini cogitari posse opinatur, praeter ea quae IG IX l.l. disputavit Dttb. etiam propterea improbabilis est, quia Phocensium paene innumerae manumissiones Delphis incisae sunt, hominis Boeoti una (a. 177, W-F 207), Acarnanis nulla; quicunque igitur hic Medeonii comparent, sine controversia Phocenses sunt.‘ 2 Stirin prope monasterium S. Lucae ubi hic titulus inventus est sitam fuisse iampridem constabat (Bursian Geogr. I 184), de Medeonis situ nunc id certe apparet, eius agrum attigisse Stiriensem (iure Kiepert Formae orb. ant. adnot. ad XIV refutat Frazerum ad Paus. X 36, 6). 3 Cf. 646_{17} sqq. 4 ἐλεύθερα vocantur res quae non oppigneratae sunt. Tum haud raro accidisse, ut civitates in summa pecuniae inopia cogerentur agros, aedificia, publica pignori dare, satis constat. Cf. Appian. Mithr. 63: αἱ δὲ πόλεις ἀποροῦσαί τε καὶ δανειζόμεναι μεγάλων τόκων, αἳ μὲν τὰ θέατρα τοῖς δανείζουσιν, αἳ δὲ τὰ γυμνάσια ἢ τεῖχος ἢ λιμένας ἢ εἴ τι δημόσιον ἄλλο, σὺν ὕβρει στρατιωτῶν ἐπειγόντων, ὑπετίθεντο. 5 Verbum ἀρχοστατεῖν i.e. ἄρχοντα καθιστάναι alibi non legitur; sed memorabilis est Erinei Doriensium mensis Ἀρχοστάσιος (W-F 365), etsi ambigi potest utrum is a comitiis magistratuum (ἀρχαιρεσίαι) an ab ipso introitu eorum (ἀρχοστασίοις Megalopolitanorum IG V 2, 437_8, Hi.) qui creati

κά[ζε]ιν τὰς δίκας τὰς ἐπὶ πόλι[ο]ς πάσας τοὺς ἐνικομένους | [τ]αῖς
20 ἁλικίαις· ἱστάνθω δὲ κα[ὶ | ἱ]εροταμίαν ἐκ τῶν Μεδεω[ν]ίων ἕνα τὸν
θυσέοντα τὰς | θυσίας τὰς πατρίους Μεδεων[ί]οις ὅσαι ἐντὶ ἐν τῷ πο-
λιτικῷ νόμ[φ[6], | μ]ετὰ τῶν ἀρχόντων τῶν στα[θ]έντων ἐν Στίρι. λαν-
25 βανέτω | [δ]ὲ ὁ ἱεροταμίας ἀρέσμιον[7] ὃ [τοὶ | ἄ]ρχοντες[8] ἐλάμβανον,
ἡμι[μ]ναῖον καὶ τῶν χοῶν τὸ ἐπ[ι|β]αλὸν τῷ ἱεροταμίαι· συνδι[κ]αξεῖ
30 δὲ ὁ ἱεροταμίας μετὰ | [τ]ῶν ἀρχόντων τὰς δίκας ἃς | [τ]οὶ ἄρχοντες
δικάζοντι, καὶ | [κ]λαρωσῖ τὰ δικαστήρια ἅ κα | δέῃ κλαρώειν[9] μετὰ
35 τῶν ἀ[ρ]χόντων· μὴ ἔστω δὲ ἐπάναγ[κ]ες λειτουργεῖν τοὺς Μεδε|-
ωνίους ἐν Στίρι τὰς ἀρχάς, ὅσοι | γεγένηνται ἐν Μεδεῶνι ἄρ|χοντες,
40 ξενοδίκαι, πρακτῆρες, | δαμιουργοί, ἱερεῖς, ἱεράρχαι, καὶ | τᾶν γυναικῶν
ὅσαι ἱερητεύ|κατι[10], εἰ μή τις ἑκὼν ὑπομένοι· | ἱστάνθων[11] δὲ ἐκ
τῶν ἀλειτου|ργήτων τῶν Μεδεωνίων κ|αὶ ἐκ τῶν Στιρίων· δαμιουρ|-
45 [γ]εόντων δὲ καὶ τὰ ἐν Μεδε[ῶνι ἱ]ερὰ καθὼς ὁ πολιτικὸς νό|μος κε-
λεύει. καὶ τὰν χ[ώ|ραν] τὰν Μεδεωνίαν εἶμεν | [π]ᾶσαν Στιρίαν καὶ τὰν
50 Στι|ρίαν Μεδεωνίαν κοινὰν π[ᾶ|σα]ν. κοινωνεόντω δὲ οἱ Μεδε[ώ]νιοι
· τᾶν θυσιᾶν τᾶν ἐν Στί[ρι] πασᾶν, καὶ τοὶ ⟨τοὶ⟩ Στίριοι τᾶν ἐν Με|-
55 δεῶνι πασᾶν. μὴ ἐξέστω δ|ὲ ἀποπολιτεύσασται[12] τοὺ[ς] | Μεδεωνίους
ἀπὸ τῶν Στιρί[ων] μηδὲ τοὺς Στιρίους ἀπὸ | [τ]ῶν Μεδε[ωνί]ων· ὁπό-
60 τεροι | [δ]έ κα μὴ ἐμμείνωντι ἐν τοῖ[ς] γεγραμμένοις, ἀποτει|σάντων
τοῖς ἐμμεινά[ν]|τοις ἀργυρίου τάλαν|τα δέκα.

---

erant nomen acceperit (Kubitschek R-E II 599). 6 I.e. quae hucusque publica populi Medeoniorum fuerunt. Ea sacra ut separata a Stiriorum in posterum religiose conserventur, quaestore rerum sacrarum creato prospicitur.' Ad νόμον πολιτικόν cf. etiam Swoboda Staatsalt. 124[5].

7 ‚Mercedem quandam sacrificiorum a quaestore peragendorum, qualia sunt ἱερεώσυνα sacerdotum, indicari conexus sententiarum demonstrat, neque recte Beau. ad Suid. Hesych. Etym. M. s.v. ἀρεστήρ provocavit, cuius vocis vis ab hoc loco alienissima est. 8 Magistratus publici Medeoniorum. 9 Lectio κλαρώειν rectissime se habet ex legibus dialecti, quae talia verba producta vocali et omissa contractione usurpare amat (δουλώῃ W-F 427_{10}. στεφανωέτω 110_{21}, 136_5. βιώῃ 36_7, 287_4, 312_{11}. ἀπολλοτριωοίη 53_{13}. ἀπαλλοτριώουσα 19_8).' ποιηεῖτε supra n. $622B_{10}$. 10 ἱερητεύκα(ν)τι corr. Dttb., perperam; formam enim tuentur Hesychii glossa ἐθώκατι· εἰώθασι, ad quam provocat Beau., et lectio καθεστάκατι in tit. Delphico c.a. 59 p. Chr. Bull. Hell. XXII 111, n. 99_5, quam affert So. 11 ‚Aspirationis post ν in tertiis personis pluralis apud Boeotos frequentissimae (ἀποδεδόανθι, ἔχωνθι, ἀπεγράψανθο) mentionem fecit Beau., qui iniuria tamen hac ratione reiecta ἱστάνθων medium (pro ἱστάσθων) interpretari mavolt. Ex ipsorum Stiriensium sermone θέλωνθι IG IX 1, 34_8 citat Bech. 12 Hunc tenuis pro aspirata

(*in fronte aversa*)

65 [— π]οιεόντων· | [γ]ραφάντων δὲ τὰν ὁμ[ο]λογίαν ἐν στάλαν καὶ ἀν-
[αθέ]ντων ἐν τὸ ἱερὸν τᾶς Ἀ[θάν]ας, θέστων δὲ τὰν ὁμο[λογί]αν καὶ
70 παρὰ ἰδιώταν ἐσ[φρα]γισμένναν. ἁ ὁμολογία π[αρὰ] | Θράσωνα Λιλαιέα 13.
μάρ[τυ]ρες· Θράσων Δαματρίου Ἐλατεύς 14, Εὐπαλίδας Θρά[σ]ωνος
75 Λιλαιεύς 13, Τιμο[κράτης Ἐπινίκου Τιθορρε]ύς 15. δόντων δὲ τοὶ
Στίριοι | τᾷ φατρίᾳ τῶν Μεδεωνί[ων ἐν ἐτέοις τεττάροις | ἀργυρίου μνᾶς
80 πέντε κα[ὶ τ]όπον τὰν καλειμέναν | [Δ]α[μα]τρείαν 16.

usum multis linguae Graecae dialectis (Boeoticae, Locricae, Eliacae) communem esse monuit Beau. Cf. v. 68 θέστων.' 13 Est pater (an filius?) Eupalidae (v. 74). Quod nomen Εὐπαλίδας rarissimum (exstat praeterea tantummodo bis Larisae IG IX 2, 531_{33} et 784) in verbis ineditis tituli LeBas 934_2 (GDI 2314) sic legitur: τῶν δὲ Φωκέων στραταγέοντος [Ε]ὐπαλίδα τοῦ Θρά[σ]ωνος Λιλαιέος, μηνὸς Ἕκτου, ἐν Δελ[φοῖς δὲ ἄρχοντος Τιμοκράτεος, μηνὸς Θεοξενίου, κτλ. et ibid. v. 17: μάρτυροι οἱ ἱερεῖς τοῦ Ἀπόλλωνος Ἀθαμβος, Πατρέας (sacerdot. X), | καὶ ὁ νεωκόρος Ἀτεισίδας κτλ. .. καὶ ἰδιῶται Διόδωρος Καλλικράτεος, Εὐπαλίδας Θράσωνος κτλ. Itaque cum ἁ. Timocrates (adhuc c.a. 108) cum sacerdotio X nunc ad a. 115 sqq. promoveri possit propter novum sacerdot. X[a] nuperrime nobis detectum, hoc stemma probari videtur:

[Εὐπαλίδας (I)]
|
Θράσων Εὐπαλίδα Λιλαιεύς
— — ξεβ. a. 169/8, W-F 81 | — — manum. a. 153, W-F 283 | — supra v. 71
|
Εὐπαλίδας (II) Θράσωνος Λιλαιεύς, natus c.a. 170
— — supra v. 73 | — — στρατηγ. c.a. 115 sq., LeBas 934 | — — testis ib. v. 19.

Inde conclusi sympolitiam spectare ad annos 140—130, sc. ad a. 135 (v. not. 15), cui tempori indicia prosopographica nott. 14/15 et 1 respondent. Sed cum alii vv. dd. fortasse testem Eupalidam (v. 74) non filium, sed patrem Thrasonis v. 73 habere malint, — quae res diiudicari non potest —, textum hic nondum e priore loco detrusi. 14 Manifesto idem qui Θράσων Δαματρίου Ἐλατεύς est testis Θράσων Ἐλατεύς: a. 169/8, W-F 81 — ubi iterum una cum Thrasone Eupalidae f. (not. 13) recensetur —, et a. 140/39, GDI 2256. Constat igitur hunc quoque Thrasonem vixisse usque c.a. 135. Ceterum filius (?) eius donarium Hyampoli dedicavit: Δαμάτριος Θράσωνος Ἀρτέμιτι. Praeter illos Thrasones duosque Hyampolios IG IX 1, 226_{17} et 87 hoc nomen in Phocide non occurrit. 15 Hic paulo post in urbem finitimam Lilaeam transmigravit; est enim idem ac Τιμοκράτης Ἐπινίκου Λιλαιεύς, hieromnemo a. 130, n. 692_{13} cum not., qui tit. terminum praebet ante quem synoecismus est factus. 16 Supplevi. Videtur statua seu Cereris seu Damatriae cuiusdam hoc loco posita fuisse. Δημήτηρ Στειρῖτις nota ex Paus. X 35, 10.

648. △*A*. *B*. **Satyri Samii tibicinis statuae Deli (*A*) et Delphis (*B*), c.a. 200—194 [antea ‚ante a. 166'].** [*Pw*]

△*A*. Basis inventa Deli in theatro. Ed. S. Reinach Bull. Hell. XIII 1889, 370, 1 (Roussel IG XI 1079).

Corona laurea inter duos tripodas anaglyphos:

In illa corona: ὁ δῆμος | ὁ Δη̣λί̣ω̣[ν]1 | Σάτυρον | Εὐμένου | Σάμιον.

B. Basis calcaria Delphis, infra rupem Sibyllae, c. 194. Ed. Couve Bull. Hell. XVIII 1894, 84, 7 (Syll.² 717; Michel 959 et iterum 1286; GDI 2726 not.). Cf. Preuner Delph. Weihg. 70 sq. et Ath. Mitt. XXVIII 1903, 369; Doerpfeld-Reisch griech. Theat. 259. — Infra tit. *B* exstat n. 795 *A*.

Σάτυρος Εὐμένους Σάμιος2. |
τούτωι πρώτωι συμβέβηκεν μόνωι | ἄνευ ἀνταγωνιστῶν3 αὐλῆσαι | τὸν
5 ἀγῶνα, καὶ ἀξιωθέντα ἐπιδοῦ|ναι τῶι θεῶι καὶ τοῖς Ἕλλησι μετὰ |
τὸν γυμνικὸν τῆι θυσίαι ἐν τῶι στα|δίωι τῶι Πυθικῶι ἄισμα μετὰ
χοροῦ | Διόνυσον καὶ κιθάρισμα ἐκ Βακχῶν | Εὐριπίδου4.

---

1 Rou. testatur ‚nomen Deliorum non videtur consulto erasum esse'; quod cum Rei. antea observasset, Pr. iure suo suspicatus erat statuam dedicatam esse non multo ante Delum a. 166 subactam (sc. Atheniensibus traditam, cf. Homolle arch. de l'intend. 1887, 26; IG XII 5 p. XIX test. 1358). At quia scriptura Delia ‚exeuntis saec. III vel ineunt. s. II est' (Rou.) nec non Delphicam certe haud multo recentiorem esse ectypum probat (c.a. 205—185), uterque tit. triginta fere annos ab a. 166 promovendus est; cf. not. 2.

2 Supra lapidem servatum (‚*überhöhter Würfel*') olim plinthus (*Standplatte*) cum vestigiis pedum iacebat, nunc amissa. Manifesto Satyrus ipse statuam Delphicam Pythiis (cf. τὸν ἀγῶνα v. 4) dedicavit, et cum a. 206, 198, 190 belli turbae Graeciam vexarent, tantummodo anni 202 et 194 (et 186?) in censum veniunt. Ex quibus annum 194 praeferam, quia haec Pythia magnifice celebrata esse scimus (n. 598. 604²). Fuit inter clarissimos illorum temporum tibicines, qui etiam Sami vicerat; cf. catalogum victorum CIG 3091$_{12}$ (Brinck Diss. phil. Hal. VII 1886, 207, n. 100) a Preunero allatum, ubi lacuna accurate patronymico respondet: αὐλητὴς Σάτυρος [Εὐμένου]. Neque inepte idem v. d. (Ath. Mitt. l.l.) censet in titulo Teio CIG 3068 *A* (melius Michel 1016) verba praescripta ἐπὶ ἱερέως Σατύρου ad tibicinem Samium pertinere posse, quia notissimus ille Κράτων Ζωτίχου Καλχηδόνιος pariter αὐλητής clarissimus et Tei ἱερεὺς αἱρεθεὶς τοῦ Διονύσου fuerit (CIG 3067). 3 Verba ἄνευ ἀνταγωνιστῶν idem valent quod ἀκονιτί apud athletas. 4 ‚Quantopere inferioribus saeculis etiam in deliciis fuerit Euripides hominibus Graecis, luculentissime probat titulus Syll.² 700. Ac Bacchas quidem prae aliis eiusdem fabulis placuisse ex illa Plutarchi Crass. 33 et Polyaeni Strat. VII, 41 narratione de Orode Parthorum et Artabazo Armeniorum regibus apparere observavit C.'

649. Q. Marcius Philippus cos. 169. Olympiae. Edd. * Loewy I. gr. Bildh. 475 (SGDI 1635); Dittenberger I. Olymp. 318; Syll.² 301 (Dessau I. Lat. sel. 8767); cf. Kaibel Herm. XXII 1887, 154, 3 et IG XIV 1232. [*Hi*]

τὸ κοινὸν τῶν Ἀχαιῶν [Κ]ύιντον Μάρκιον Λευκίου | Φίλιππον, στρατηγὸν ὕπατον Ῥωμαίων, ἀρετᾶς ἕ|νεκεν καὶ καλοκαγαθίας τᾶς εἰς αὐ|τοὺς καὶ τοὺς ἄλλους Ἕλλανας.
5 Ἀνδρέας καὶ Ἀριστόμαχος Ἀργεῖοι | ἐποίησαν [1].

Statuariorum subscriptio litteras saeculo II a. Chr. idoneas quamvis requisitae formae exhibet. Titulus ipse quamquam iam Ϲ et ω (et Ω) habet, nihilominus alterius saeculi esse potest; nec recentior est propter formam A (lineola curvata). Consulis nomen et vox στραταγὸν in rasura et angustioribus litteris incisa; evitavit corrector formas illas volgares. Prioris igitur consulis nomini hoc Philippi substitutum esse elucet. Hi. Philippus et a. 176 et 169 consul fuerat; 169 vero contra Perseum bellum gessit, cf. n. 643 not. 1 Eorundem est basis e civitate dorica Romam delata Εὐάντα Θέωνος Τιμέαν Ἀγία τὸν υἱὸν θεοῖς. Ἀνδρέας καὶ Ἀριστόμαχος Καύνιοι ἐπόησαν. Kai. Quare aut Cauno oriundi et Argivorum civitate donati esse, aut Argivi a Cauniis honorati esse videntur. Alterum si probamus, statua Cauno Romam delata est; ubi enim terrarum Cauniam civitatem prae se ferret Argivus praeter ipsam Caunum? Hi.

650. Cn. Octavius, a. 168. Olympiae. Ed. Dittenberger I. Olymp. 934 (Syll.² 302). [*Hi*]

[ἡ πόλις ἡ τῶν Ἠλεί]ων Γναῖον Ὀκτα[ούιον [1], | στρατηγὸν Ῥωμ]αίων [2], ἀρετῆς ἕν[εκα καὶ | εὐνοίας τῆς εἰς α]ὐτήν, Δ[ιί].

1 Cn. Octavius Cn. f. cos. a. 165. 2 Cum iam hieme anni 170/69 legatus in Graeciam venisset (Liv. XLIII 17, 2), a. 168 praetor classi per illas regiones praefuit (Liv. XLIV 17, 5. 21, 3), quo tempore haec statua ei simul cum antecedente Philippi consulis posita est. Drumann-Groebe Gesch. Roms IV 237/8; stemma ibid. p. 234.

651. Diodori, amici Eumenis II regis, honores, c. a. 168/7. In arce, nunc in museo nat. Edd. Lolling Δελτ. ἀρχ. 1889, 110; IG II 5, 441 d. II² 945 (Syll.² 284; Michel 1500). [*Ki*]

θεοί. | ἐπὶ Ξενοκλέους ἄρχοντος [1], ἐπὶ τῆς Οἰνεῖδος δωδεκάτης πρυτα|νείας, ἧι Σθενέδημος Ἀσκ(λ)ηπιάδου Τειθράσιος ἐγραμμάτευεν, | Σκιροφοριῶνος ἕνει καὶ νέαι, μιᾶι καὶ τριακοστεῖ τῆς πρυ[τανείας [2]], |

Litterae ΑΕΠΘ. 1 Hunc a. 168/7 in magistratu fuisse probabile est, PA 11208. 2 Annus videtur esse intercalaris ab Hecatombaeone cavo incipiens, quo prytaniae I 33, II—XI 32, XII 31 dies tenebant; tum dies 30 Scirophorionis respondet diei 31 undecimae prytaniae.

5 ἐκκλησία σύγκλητος ἐν τῷ θεάτρωι κατὰ ψήφισμα δ Ἀρισ[τ--] | Σημαχίδης εἶπεν· τῶν προέδρων ἐπεψήφιζεν Ἀλεξίδημο[ς --]κου ἐκ Κοίλης καὶ συμπρόεδροι· ἔδοξεν τῆι βουλῆι καὶ τῶι [δήμωι]· | Ἀρτέμων Πολυμήλου Πειραεὺς εἶπεν· ἐπειδὴ Διόδωρος φ[ίλος] | ὑπάρχων τῶι
10 βασιλεῖ Εὐμένει καὶ τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ[3] καὶ [ἐν τοῖς] | μάλιστα τιμώμενος ὑπ' αὐτῶν καὶ προαγόμενος εὔνους [ἐστὶν] | κοινεῖ τε τῶι δήμωι λέγωγ καὶ π[ράτ]των ὑπὲρ τῆς πόλεως ἀγ[αθὸν] | ὅτι ἂν δυνατὸς ἦι καὶ κατ' ἰδίαν [ἀεὶ] τοῖς ἐντυγχάνουσιν αὐ[τῶι] | τῶμ πολιτῶν εὔχρηστον ἑαυτ[ὸν] παρασκευάζει τοῖς τ[ε πεμ]|πομένοις ὑπὸ τοῦ δή-
15 μου πρεσ[βε]υταῖς συναγωνιζόμε[νος ἐ|κτε]νῶς διατελεῖ, ὑπὲρ ὧγ καὶ ἀ[πο]μεμαρτύρηται αὐτ[ῶι πλε|ονάκις· ὅπ]ως οὖγ καὶ ὁ δῆμο[ς φ]αίνηται τιμῶν τ[οὺς ἀπο|δεικνυμένους τ]ὴμ πρὸς ἑαυτὸ[ν εὔνο]ιαν, ἀγαθε[ῖ τύχει, | δεδόχθαι τεῖ βουλεῖ, τ]οὺς λαχόν[τας προέδρ]ους ε[ἰς τὴν ἐπι|οῦσαν ἐκκλησίαν χρηματίσαι --]

3 Cf. n. 629_{11}.

652. Masinissae regis donarium (paullo ante a. 167). Deli. Edd. Homolle Bull. Hell. III 1879, 469, 1 (Wachsmuth Rh. Mus. XXXV 490; Syll.[2] 305); Roussel IG XI 4, 1115. [*Hi*]

βασιλέα Μασαννάσ[αν[1]] | βασιλέως Γαία[2] | Ἕρμων Σόλωνος[3] | τὸν αὐ-
5 τοῦ φίλον | Ἀπόλλωνι. | Πολιάνθης ἐποίει[4].

1 Sic regis nomen praeter hunc titulum et aliam simillimam Charmyli Nicarchi f. Rhodii dedicationem (IG XI 1116) etiam in laterculo eorum qui in Panathenaeorum certaminibus vicerant scriptum est (IG II 968_{44}; Rh. Mus. XXXVI 145). 2 Apud Livium ubique (XXIV 49, 4. XXIX 29, 6. 30, 7. XL 17, 2) *Gala* scribitur, quod quin ex *Gaia* corruptum sit, etiam tit. barbarus (Lidzbarski SB Ak. Berl. 1913, 296) dubitari non sinit.

3 Delios rex frumento Numidico donavit: IG XI 3, 442 A_{100}; Hermonis in vendendo frumento partes commemorantur ibid. vs. 102/5; in hieropoeorum rationibus annorum 168 et 162/1 est. R. 4 Socratis filium fuisse ex titulo Melio (IG XII 3, 1097), Cyrenaeum ex Delio (IG XI 4, 1184) scimus.

Dicaearchus, Philonidae f., Laodicensis (τῶν ποτὶ θαλάσσαι) **a Delphis honoratur, a. 168/7.** Or. 241 (Cyriacus p. XXVII n. 196; CIG 1693; GDI 2677; Nikitsky Diar. min. inst. publ., rossice, 1901 m. April. 23). Cf. Nikitsky Geogr. Liste 1902, 10; Boesch Θεωρός 23; Pomtow Berl. ph. W. 1910, 1081 qui demonstravit, non annum 189 ἄ. Ξένωνος (sic Dttb. Or. 241) in censum venire, sed a. 168/7 ἄ. Κλέωνος. Cf. n. 585 not. fin. pr. 127*a*. [*Pio*]

△652 *a*. Statua Aemilii Pauli Delphica, imposita pilae Persei regis, a. 168/7. In pila marmorea, splendidissima, altissima (fere 10,50 m), anaglyphis ornata, ante templum. Ed. Homolle Bull. Hell. XXI 1897, 621 et Mél. Boissier 1903, 297 cum tit. fig. 1 (CIL III suppl. p. 2316[38], n. 14203[22]; Dessau I. Lat. sel. 8884). Cf. A. Reinach Bull. Hell. XXXIV 1910, 433. Restaurationem monumenti cum tit. dedicatorio delineavere Pomtow-Wenzel Delphica III 107 tab. V (Berl. ph. W. 1912, 409 fig. 14). [*Pw*]

L· Aimilius· L· f· inperator· de· rege· Perse
Macedonibusque· cepet

Cf. Plut. Aemil. 28: Αἰμίλιος .. ἐκ τούτου (sc. anno post pugnam ad Pydnam commissam) τὴν μὲν στρατιὰν πρὸς ἀνάπαυσιν, αὐτὸν δὲ πρὸς θέαν τῆς Ἑλλάδος ἔτρεψε .. ἐπιὼν γὰρ ἀνελάμβανε τοὺς δήμους καὶ τὰ πολιτεύματα καθίστατο ..· ἐν δὲ Δελφοῖς ἰδὼν κίονα μέγαν τετράγωνον, ἐκ λίθων λευκῶν συνηρμοσμένον, ἐφ' οὗ Περσέως ἔμελλε χρυσοῦς ἀνδριὰς τίθεσθαι, προσέταξε τὸν αὐτοῦ τεθῆναι· τοὺς γὰρ ἡττημένους τοῖς νικῶσιν ἐξίστασθαι χώρας προσήκειν. ἐν δ' Ὀλυμπίᾳ κτλ. Cf. Polyb. XXX 10 κίονας γὰρ κατεσκεύαζε Περσεύς, καὶ ταύτας καταλαβὼν ἀτελεῖς Λεύκιος Αἰμίλιος ἐτελείωσε καὶ τὰς αὐτοῦ εἰκόνας ἐπέστησεν, et Liv. XLV 27, 7 [a. 167] *per Thessaliam Delphos petiit, inclitum oraculum; ubi sacrificio Apollini facto inchoatas in vestibulo columnas, quibus imposituri statuas regis Persei fuerant, suis statuis victor destinavit.* Sed iniuria de compluribus pilis hic sermonem fieri, et Plutarchus spectator testisque certissimus, et reliquiae comprobant. Statua illa erat equestris, sub equo iacebat hostis quidam (Perseus?), cf. Hom. Bull. l. l. 623. Ceterum Aemilius iam antea, sc. ad bellum profecturus, ‚*quinto die*, inquit, [postquam Brundisium reliquit] *Delphis Apollini pro me exercitibusque .. vestris sacrificavi*' Liv. XLV 41 = Plut. Aem. 31 πεμπταῖος δ' ἐκεῖθεν ἐν Δελφοῖς τῷ θεῷ θύσας. Statuam vero inauratam Persei non ab ipso rege a. 174 Delphis versante (n. 636[4]) cogitatam, sed ab Amphictyonibus Pythiis a. 174 decretam fuisse opinor.

Ludos Athanea et Eumenea a Sardianis institutos Delphi accipiunt, populum legatosque honorant, a. 166 (Pythiis?). Decretum propter argumenti similitudinem in pila Eumenis Aetolica n. 628 incisum est, infra titulum 629 de ludis Nicephoriis ab Eumene conditis, ab Aetolis acceptis. Or. 305 (Bull. Hell. V 1881, 383 n. 4; GDI 2643). [*Pw*]

---

653. Cassandri Trois honores: *A* in Troade, *B* et *C* Delphis, c. a. 165. [*Pw*]

A. ‚*Kassanders Ehrentafel*'. In ruderibus templi Apollinis Sminthii in Troade, nunc Cantabrigiae. Edd. E. Curtius Arch. Z. XIII 1855, 34 cum tab. LXXV (Syll.[2] 291; Michel 1312) et Leake Transact. roy. soc. Lit. V 1856 (Le Bas-Wadd. Expl. III 2, n. 1730 *a*). Repetivere et tractavere Nikitsky Forsch. griech. Inschr. (rossice), Dorpat 1901, 163 sqq. et Pomtow Herm. XLI 1906, 358. Cf. Kuhn Entst. d. Städte 139; Bergk Philol. XLII 1883, 244[34].

ἀγαθῆι τύχηι. Κάσσανδρον[1] Μενεσθέως ἐτίμησεν·

1 τὸ κοινὸν τῶν Αἰτωλῶν[2] χρυσῶι στεφάνωι.

2 τὸ κοινὸν τῶν Δωριέων[3] χρυσῶι στεφάνωι.

3 τὸ κοινὸν τῶν Αἰνιάνων χρυσῶι στεφάνωι.

4 τὸ κοινὸν τῶν Ἠπειρωτῶν [τῶν] περὶ Φοινίκη[ν[4] χρυ]σῶι στεφάν[ωι].

5 τὸ κοινὸν τῶν Οἰταιέων χρυσῶι στεφάνωι.

7 τὸ κοινὸν τῶν Ἀθαμάνων εἰκόνι χαλκῆι.

6 τὸ κοινὸν [τῶν] Λοκρῶν τῶ[ν] ἡρίων χρυ[σῶι] στεφάνω[ι].

8 τὸ κοινὸν τῶν Κρηταιῶν[4a] προξενίαι.

9 ἡ πόλις ἡ Δελφῶν εἰκόνι χαλκῆι[1].

10 τὸ κοινὸν τῶν Ἀχαιῶν προξενίαι καὶ πολιτείαι.

11 τὸ κοινὸν τῶν Αἰνιάνων εἰκόνι χαλκῆ.

12 [ἡ] πόλις ἡ Δελφῶν[1] τοῦ θεοῦ δάφνης στεφάνωι.

13 ἡ πόλις ἡ Ἀργείων χρυσῶι στεφάνωι καὶ θεωροδοκίαι τοῦ Διὸς τοῦ Νεμείου καὶ τῆς Ἥρας τῆς Ἀργείας

14 ἡ πόλις ἡ Μεσσηνίων χρυσῶι στεφάνωι.

15 ἡ πόλις ἡ Μεγαλο[πολιτῶν] χρυσῶ[ι] στεφ[άνωι].

16 ἡ πόλις ἡ [Τε]γεατῶν χρυσῶι στεφάνωι.

17 ἡ πόλις ἡ Κορωναιέων[5] τῶν ἐν Ἀχαιίαι χρυσῶι στεφάνωι.

18 ἡ πόλις ἡ Φλειασίων[2] χρυσῶι στεφάνωι.

19 ἡ πόλις ἡ Κλεων[αίων] χρυσ[ῶι] στεφάν[ωι].

20 ἡ πόλις ἡ Παλέων[6] χρυσῶι στεφάνωι.

21 ἡ πόλις ἡ Ἡραιέων χρυσῶι στεφάνωι.

22 ἡ πόλις ἡ Μεγαρέων δάφνης στεφάνωι παρὰ τοῦ Ἀπόλλωνος τοῦ τῆς πόλεως ἀρχηγέτου.

23 ἡ πό[λις ἡ Κο]ρωνέ[ων[5] τῶν ἐν] Βοι[ωτίαι χρυ]σῶι [στεφάνωι].

△*B.* Catalogus fere eorundem Cassandri honorum Delphis inscriptus, paulo post a. 165. Tit. antiquissimus in latere septentrionali thesauri Siphniorum. Coronas **7** et **8** ed. Kaibel Herm. VIII 1874, 412 sq., n. 7; ad honores Cassandri rettulit aliasque addidit Pomtow ibid. XLI 1906, 356 et 375; textus coniunxit, novos ed. Bourguet Fouill. III 1 [1911], n. 218 *a—k* cum tab. lithogr. parietis. Omnes exscripsi a. 1906 et 1908.

Κάσσανδρον 1 Μενεσ[θέως Τρῶα ἀπὸ Ἀλεξανδρείας 7 ἀρετῆς] ἕνεκ[α ἐτίμη]σαν·

1 ἡ πόλις (tit. *Δ* 15) ἡ Μεγαλοπολιτῶν χρυσῶι στεφάνωι.	**2** ἡ πόλις (19) ἡ Κλεωνα[ίων] χρυσῶι στ[εφάνωι].	**3** [ἡ πόλ]ις (12) [ἡ Δελφ]ῶν [δάφνη]στεφάνωι 8	**4. 5. 6** titt. amissi	
corona	*corona (dimid.)*	[*corona*]		
7 [ἡ] πόλις (17) [ἡ Κ]ορωναιέων 5 [χρ]υσῶι στεφάνωι.	**8** ἡ πόλι[ς] (22) ἡ Μεγαρέω[ν] δάφνη]στεφά[ν]ωι 8.	**9** ἡ [πόλις] ἡ Θεσπ[ιέων] δάφνη]στε[φάνωι].	**10–12** titt. amissi	**13** ὁ δῆμ[ος] (21) ὁ Πα[λέων] χ[ρυσῶι στεφάνωι].
corona	*corona*	*corona*		[*corona*]

inferior

Ad dextram coronarum **6** et **13** in iisdem duobus lapidum ordinibus videntur proxeniae **14.15** et statuae **16—18** adornatae esse; quas a dextra excipiebant coronae foederum **19—21** et **22—24** pariter dispositae.

14 prox. Cretensium (8)	**19** Foedus	**20** Foedus	**21** Foedus
15 „ Achaeorum (10)	Aetolorum (1)	Aenianum (3)	Oetaeorum (5)
16 statua Delphorum (9)	*corona*	*corona*	*corona*
17 τὸ κ[οινὸν] (7) [εἰκόνι χαλκῆι].	**22** [τὸ κοινὸν] (4) τῶ[ν Ἠ]πειρωτῶν τῶ[ν περὶ Φοινίκην 4 [χρυσῶι στεφάνωι].	**23** [τὸ κοινὸν] (6) [τῶν Λοκρ]ῶν τῶ[ν ἠοίων] [χρυ]σῶι στεφ[άνωι].	**24** τὸ κοινὸν τῶν Δ[ω]ριέων (2) χρυσῶι στεφάνωι.
18 statua Aenianum (11)	[*corona*]	*corona*	*corona*

Ἀ[γα]θᾶι τ[ύχαι. | ἐπειδὴ Κάσσανδρο]ς Μενεσθέος 10 Ἀ[λεξανδρεὺς ἀπὸ Τρωάδος] | – 15 ι – διὰ εὐεργε[σίας -- | -- ἐν]εφάνιζ[ε] -- | --ν καὶ το-- | -- [ποτὶ τὰν πό]λιν εὔ[νοιαν] --

A. — De dispositione honorum cf. tabulam p. 214: coronae τῶν κοινῶν n. 1—4 primum ordinem, n. 5. 6 angulos ordinis secundi occupant. Inter coronas n. 5 et 6 est statua n. 7 incisa, infra quam proxeniae duae, Cretensis (8) et Achaeorum (10) perscriptae. Tota demum tabula perfecta duae aliae statuae, Delphica (9) intercalata inter n. 8 et 10, et statua Aenianum (11) sub n. 10 additae esse Nikitskyo videntur (?). Reliqui tres ordines continent coronas ab urbibus donatas n. 12/15, 16/19, 20/23. —

Alterum exemplum huius laterculi, longe aliter redactum aliisque ethnicis additis, paulo post Delphis thesauro Siphnio inscriptum est, cf. tit. *B* cum not. init. 1 Idem qui Κάσσανδρος Μενεσθέος Τρὼς ἀπὸ Ἀλεξανδρείας, proxenus Delphorum a. 166/5, n. 585 pr. 17 (divinavit Kuhn, probavit Dttb.). Ethnicum supra deest quia tabula in patria eius proposita erat (Cu.). Incisam eam esse post bellum Persei inde apparet, quod Dorienses, Aenianes, Locri orientales hic separata ab Aetolis concilia habent. Nam eos c.a. 167 ex societate Aetolorum dimissos esse demonstravit Dttb. Herm. XXXII 180. Cassandri honores plane diversis temporibus (Aetolicum n. 1 fortasse ante a. 167) decretos esse Nik. coniecit, neque Delphicos 9 et 12 et proxeniam ei una donatos esse quia statua 9 sero intercalata videatur. Sed de hac quidem re iudicari non posse nisi imagine lapidis edita ipse fatetur, et cum nunc tit. *C* proxeniam ipsam in basi statuae Cassandreae perscriptam contineat neque unquam sit factum, ut ibi seu corona seu statua sine proxenia addita decernerentur, Delphos uno decreto a. 166/5 facto hos tres honores donavisse (cf. eosdem tres coniunctos in titt. Amph. n. 545_{30}, a. 213; n. 553_{47}, a. 208; tit. Goett. GA 1913, 176), in tab. *A* vero coronam 12 et statuam 9 ob causas ex dispositione honorum supra descripta petitas separate incisas esse pro certo habeo. Qua dispositione etiam evincitur, τὸ κοινὸν τῶν Δελφῶν ab Acilio a. 189 conditum n. 511^{10}, iam ante a. 165 sublatum fuisse, sc. annis 171—68; cf. n. 643 not. final. — Ignorabamus sane, quis esset Cassander et cur tot accepisset honores. Wadd. de legato quodam regum Pergamenorum vel Syriorum cogitavit, Nik. propter cor. 12 et 13 ad ludos Πύθια, Νέμεια, Ἡραῖα τὰ ἐν Ἄργει, quibus Cassander fortasse interfuerit, digitum intendit. Sed simillimo Hegesandri catalogo perpenso, qui a. 151 ad exemplum Cassandri redactus et insculptus est (v. n. 654 *A* not.), facere non possum quin hunc quoque scriptorem fuisse suspicer, qui in urbibus a se celebratis recitationes ex libris suis habuerit. Accedit quod haud pauci auctores Troes tunc Delphis comparent; ‚*von dem Dreigestirn aus der Troas-Aeolis, das E. Schwartz R-E IV 2813 zusammenstellte, hat ein jeder in Delphi die Proxenie erhalten: Hegesianax der Dichter und Historiker im J. 193* [n. 585 pr. 18], *Polemo der Perieget im J. 176* [n. 585 pr. 114], *Demetrios von Skepsis im J. 157* [Fouill. III 1, n. 288]. *Zwischen den beiden letzten steht die Troische Ehrentafel Kassanders, sowie seine Statue und Proxenie* (a. 165) *in Delphi*‘ (Goett. GA 1913, 169); neque quintus proxenus Αἰολεὺς ἀπὸ Ἀλεξανδρείας ibi deest, cf. Fouill. III 1, n. 275. Itaque Cassandrum quamvis memoria eius in historia litterarum exstincta sit, tribus illis adnumerandum esse et, ut paulo post Hegesander ex hypomnematis recitasse videtur (n. 654 not.), in urbibus illis similes acroaseis fecisse sumam. [Huic sententiae favent recitationes Aristothei historiographi a. 157, n. 702.]

2 Ex his 21 ethnicis (Delphi et Aenianes bis occurrunt) in catalogo Hegesandri repetuntur Epirotae (4), Cretenses (5), supplentur Aetoli (2) et fortasse Phigalenses (18) et Palenses (21), cf. n. 654 not. init. 3 Hoc ethnicum etiam in tit. *B* 24 servatum. 4 ‚De Phoenice cf. Bursian Geogr. I 17. Eam caput fuisse foederis Epirotici etsi praeter hunc tit. nusquam

definite enuntiatur, tamen etiam ex Polyb. XVI 27, 4, XXXII 21, 2; 26, 1 cognoscitur.' 4ª De Cretensibus cf. n. 654[4]. 5 Strabo IX 411 οἱ μὲν οὖν ἐν τῇ Κορωνείᾳ (τῆς Βοιωτίας) Κορώνιοι λέγονται, οἱ δ' ἐν τῇ Μεσσηνιακῇ Κορωναεῖς. In titt. hi audiunt Κορωνεῖς et Κορωναεῖς (cf. Dttb. Herm. XLI 1906, 175). ‚Cum etiam aliae multae civitates foederis Achaeorum hic recenseantur, huic uni nomini additur τῆς Ἀχαΐας, ut a Coronea Boeotica (23) distinguatur.' Cu. Contra Staehlin (per litt.) monuit dici quidem potuisse Ἀχαιοὶ ἐκ Κορώνης, nequaquam vero Κορωναεῖς οἱ ἐν Ἀχαΐᾳ, nam nomen Ἀχαΐα solum spectare ad terram, non item ad foedus; ergo hic Coronen Phthiotidis esse intellegendam, de qua Strabo IX 434. Sed vereor ne hoc acutius quam verius sit disputatum, quia in tribus laterculis 653 *A*, *B*, 654 *A* nulla urbs Graeciae septentrionalis (sc. Thessaliae, Phthiotidis, Magnesiae, Perrhaebiae al.) recensetur et ethnicum Phthioticum Κορωναεῖς scribi solet (n. 240[28]). 6 Pro Παλέων exhibet Cu. Φιαλέων, sed Palenses recurrunt in tit. *B* 13 et fortasse 654 *A* 21.

B. — Honores omnes incisi erant in duobus lapidum ordinibus, primis super orthostatam, sc. eodem loco quo catalogus Hegesandri in thesauro Attico, cf. n. 654 *A* not. De ordine honorum non constat exceptis coronis **1—3, 7—9** quae duas series a sinistra incipiunt. Reliqua frustula adornandi hic periculum feci, quia tres illas classes tituli *A* — coronas foederum, proxenias et statuas, coronas urbium — hic inverso ordine dispositas fuisse suspicor. Sane scimus in tit. *B* urbes exordiri, foedera **22—24** ad ordinem inferiorem pertinere, statuam **17** a sinistra coronae **22** positam esse. Dubitatur quidem de cor. **13** adornanda, quae *A* 20 ἡ πόλις ἡ Παλέων audit, cum n. 654 *A* 21 ut supra, ὁ δῆμος ὁ Παλέων exstare videatur; nam Bo. quia litteram N recentioris textus super cor. **13** servatam ad similem textum super cor. **24** conspicuum rettulit, cor. **13** ad dextram coronae **24** ponendam esse sumpsit. At cum titt. haud pauci recentiores non solum inter has coronas intercalati, sed etiam in ipsis antiquioribus insculpti sint, illud quoque N (et cor. 13) ad textum quendam olim in coronis 10—12 incisum spectare potest. — Coronis 12 urbium tituli *A* (12—23) cum supra accesserit nova Thespiensium **9**, catalogum *B* paulo post *A* incisum esse patet; et fortasse alii novi honores in tit. *B* interierunt, nam in ordine inferiore coronas magis coartatas fuisse quam in priore Bo. observavit. 7 Supplevi, v. not. 1; Bo. suppl. nimis longum [Ἀλεξανδρέα ἐκ τᾶς Τρωιάδος] et ἕνεκ[εν]. 8 Sic Bo. hic fortasse recte, nam iota adscr. deest ut n. 704 *E*[40]; antea vv. dd. hic legerunt δάφνῃ στεφάνωι, quia alibi et δάφναι et δάφνηι στεφ. exstat, quod Baunack eodem modo interpretabatur quo ἀνὴρ ἰδιώτης et ἐπὶ ὑποθέματι ἀγρῶι (n. 672[11]); cf. n. 436[6]. 9 Ad illas proxenias (et statuas) Cassandro tributas Bo. non rettulit hoc fragm. **17** (quod potius de corona quadam ignota Athamanum superesse coniecit), sed frustulum l.l. n. 218 *l* ‚*que la nature du marbre oblige à rapporter au Trésor de Siphnos*' et quod in fine catalogi ad dextrum addendum censet:

... .

ἀνήνεγκεν ὁ δῆμος ὁ Ἐλατέων καὶ ὁ Χί[ων? πολει]-
τήαν ὁ δῆμος ὁ Χαλεατῶν πολειτήαν. *vacat*

Sed cum idem v.d. litteras esse minores et diversas (A) ab reliquis honoribus (A) testetur, et cum Elatea, Chaleum, Chius(?) in tabula Troica *A* plane desint, hoc frustum a tit. *B* alienum esse putem. — *C*. — 10 Cf. not. 1.

△654. Hegesandri Delphi et Atheniensis, hypomnematum scriptoris, honores, c.a. 151. [*Pw*]

A. Catalogus viginti quinque statuarum, c.a. 151. In pariete meridionali thesauri Atheniensium, titulus huius lateris antiquissimus; titt. 1—13 in lapidibus quinque ordinis sexti, 14—25 in quattuor ordinis quinti supra euthynteriam. Ed. Colin Fouill. III 2, n. 135, tit. 1—25 cum tab. IX 3. Sub unoquoque titulo corona laurea.

Notissimum illum hypomnematum scriptorem, qui ab Athenaeo saepius Ἡγήσανδρος ὁ Δελφός vocatur, Delphum improbavi R-E IV 2523_{25} ‚*weil der Name in den zahllosen Urkunden niemals bei einem Delphier vorkommt*'. Necessario igitur Hegesander tantummodo fuit Delphorum proxenus (*Ehrenbürger*), cuius de patria ignorabamus. Nunc vero, cum ea ipsa aetate qua vixisse illum Jacoby suspicatus erat (‚*Mitte des II. Jahrh. v. Chr.*' R-E VII 2600_{41}) catalogus magnus honorum Hegesandro Hegesandri f. Delphis perscriptus compareat, cuius inscriptio (v. 1) eum expressis verbis Ἀθηναῖον τὸν καὶ Δελφόν] vel [τὸν Δελφῶν πρόξενον al. v. not. 1] proclamat, hunc esse illum auctorem intellegendum quovis pignore contendo neque Colino adsentiar qui ad calcem commentarii sui l.l. p. 140 not. 3 similem sententiam ab ipso propositam refutat verbis ‚*mais il est inutile d'insister sur la fragilité d'une telle association d'hypothèses*'. Neque idem v.d. vidit, decretum illud gravissimum (*B*) quod consulto sub medio tit. *A* incisum videmus, ad eundem hominem pertinere cuius nomini [Ἡγήσανδρον Ἡγησάνδρου] supplendo lacuna 20 litt. a Colino in v. 4 relicta accurate respondet cuiusque aetati annus 151 tituli *B* optime convenit. Quaerentibus vero, cur Hegesander tot honoribus affectus sit, nulla fere alia causa se offerre videtur, nisi quod auctor laudes horum foederum urbiumque occasione data in libris cecinit aut (et) inde palam recitavit (exceptis Atheniensibus, de quibus cf. not. 6); quod quidem de Delphis in hypomnemate περὶ ἀνδριάντων καὶ ἀγαλμάτων factum esse constat, v. not. 13. [Cf. Aristotheum historiographum pari modo a. 157 Delphis acroaseis facientem n. 702.]

Ut primus omnium titulorum, qui in latere thesauri Siphniorum incidebantur, catalogus Cassandri n. 653 *B* fuerat, sic tribus fere lustris post ad eius exemplum hic titulus antiquissimus 654 *A* in pariete meridionali thesauri Attici perscriptus est, videlicet eodem loco quo ille, sc. in primis lapidum stratis super orthostatam, eodemque modo diligentissime per duos coronarum ordines dispositus, brevi inscriptione praemissa; simul sub ordine inferiore medio decretum Delphicum 654 *B* insculptum. — Atque ut in tabula Cassandri 653 *A* certam dispositionem 23 honorum cognoveramus: 1—6 coronas τῶν κοινῶν, 7—11 alios honores, 12—23 coro-

654 *A*.

Ἡ[γήσανδρον | Ἡ]γησ[άνδρο]υ Ἀθηνα[ῖον[1] καὶ Δελ|φόν, πρόξενο]ν καὶ εὐ[ερ]γέ[την ἐστεφ]άν|ωσεν·

ordo lapidum sextus

1 τὸ κοιν[ὸν τῶν] Ἀμφικτ[υ]ό[νων] εἰκόν[ι χ]αλ[κῆι]. *coronae fragm.*	**2** [τὸ κοινὸν] [τῶν Αἰτωλῶν][2] [εἰκόνι χαλκῆι]. [*corona*]	**3** [τὸ κοινὸν][3] [τ]ῶ[ν --] εἰκ[όνι χαλκῆι]. *coronae fragm.*	**4** [τ]ὸ κοινὸ[ν τῶν] Ἠπειρωτῶ[ν] εἰκόνι χα[λκῆι]. *coronae fragm.*	**5** Κνώσιοι κα[ὶ] τὸ κοινὸν [τῶν] Κρηταέων[4] εἰκόνι χα[λκῆι]. *corona*	**6** [τὸ κοινὸν] [τῶν --] [εἰκόνι χαλκῆι]. [*corona*]	ad dextram sequuntur 7—13
7 [τὸ κοινὸν] [τῶν --] [εἰκόνι χαλκῆι]. *corona*	**8** τὸ κοινὸν τῶν Ἰώνων[5] εἰκόνι χαλκῆι. *corona*	**9** Ἀθηναίων [οἱ] ἱππεῖς εἰ[κό]νι χαλκῆι. *corona*	**10** Ἀθηναίων[6] οἱ ἐπίλεκτοι εἰκόνι χαλκῆι. *corona*	**11** Ἀθηναίων οἱ ἐν ἄστει τεταγμένοι εἰκόνι χαλκῆι. *corona*	**12** Ἀθηναίων οἱ ἐμ Πειραεῖ τεταγμένοι εἰκόνι χαλκῆι. *corona*	**13** Ἀθηναίων οἱ ἐν τῶι ναυτικῶι τεταγμένοι εἰκόνι χαλκῆι. *corona*

ordo lapidum quintus

14 τὸ κοινὸν τῶν Ἀχαιῶν[7] εἰκόνι χαλκῆι. *corona*	**15** Ἀθηνα[ίων] οἱ ἐν τοῖς φρουρίοις τε⟨τε⟩ταγμένοι εἰκόνι χαλκῆι. *corona*	**16** Ἀθηναίων ὁ δῆμος ὁ ἐν Σαλαμῖνι εἰκόνι χαλκῆι. *corona*	**17** [Ἀθ]ηναίων ὁ δῆ[μ]ος ὁ ἐν Ἰνβρωι[8] εἰκόνι χαλκῆι. *corona*	**18** ὁ δῆμ[ος ὁ Φλεια?]σίων[9] ε[ἰ]κόν[ι] χαλκῆι. *corona*	**19** [ὁ δῆμος ὁ] [--] ε[ἰκόνι χαλκῆι]. *corona*	ad dextram sequuntur 20—25
20 [ὁ] δῆμος ὁ Ἀμβρακιωτῶν εἰκόνι χαλκῆι. *corona*	**21** ὁ [δῆμος ὁ] Π[αλέων? **10** εἰ]κ[όνι χαλκῆι]. *corona*	**22** [ὁ δῆμος ὁ] [-- εἰ]κόνι χαλκῆι]. *corona*	**23** ὁ δῆμος ὁ Πελλανέων εἰκόνι χαλκῆι. *corona*	**24** ὁ δῆμος ὁ Τροζηνίων εἰκόνι χαλκῆι. *corona*	**25** ὁ δῆμο[ς ὁ] Κυζικηνῶ[ν] εἰκόνι χαλκῆ[ι]. *corona*	

nas urbium, sic in laterculo Hegesandri (*A*) incipiunt statuae 1—8 τῶν κοινῶν, sequuntur cum statuis 9—13 et 15—17 partes exercitus vel cleruchorum Atheniensium, finem faciunt 18—25 οἱ δῆμοι, sc. singulae urbes. Unum τὸ κοινὸν τῶν Ἀχαιῶν (14) extra ordinem incisum, seu errore praetermissum seu consulto sub statua 3 prope τὸ κοινὸν τῶν Αἰτωλῶν collocatum. Quibus disputatis urbem Delphorum, quam Co. ad statuam 3 supplebat, hic omnino non recensitam fuisse apparet. Nam quomodo in tabula Cassandri Delphi non inter τὰ κοινά comparent sed agmini urbium antecedunt (coron. 12), sic supra aut ante Athenienses (9—17) aut ante reliquos populos et urbes (18—25) intercalari debuerunt. Quibus cum accedat quod ne in tit. quidem *B* ullius statuae Delphicae Hegesandri mentio fit, eam neque in statua 19 neque 22 supplendam esse iudico.

A. Ex lapide addidi in statua 3 infimam partem litterae Ω; in stat. 15 dittographiam τε⟨τε⟩ταγμένοι; in stat. 12 delevi ι in Πειραεῖ. 1 De hoc Hegesandro hypomnematum scriptore v. nott. init. et 13. Cf. FHGr. IV 412 sqq.; Jacoby R-E VII 2600. V. 1 suppl. Co. Ἀθηνα[ῖον Σουνιέα Δελφῶν πρόξενο]ν. Sed cum in tali praescriptione additamentum demi inauditum sit, temptavi [καὶ Δελφόν, τὸν πρόξενο]ν aut [καὶ τὸν Δελφόν, πρόξενο]ν aut [τὸν Δελφῶν πρόξενο]ν. Lacuna enim utrum 19 an 22 litteras complexa sit, diiudicari non potest. Ceterum Σουνιέα fuisse Hegesandrum et ad familiam cognominis Hegesandri, Hegesandri f., pertinere, qui medio saec. III vixit (PA 6306), verisimile est; cf. stemma PA 6330. Co. 2 Ab hoc κοινῷ incipit etiam tabula Cassandri; sed cf. not. 3. 3 Co. suppl. [ἡ πόλις | ἡ Δελφῶν], at tertium κοινόν hic perscriptum fuisse pars litterae Ω ab illo neglecta comprobat. Si tabulam Cassandri comparamus et hic et in statuis 6 et 7 fortasse τὸ κοινὸν τῶν Δωριέων (n. 653 *A* 2), aut Αἰνιάνων (3), aut Λοκρῶν τῶν ἠοίων (6) aut Ἀθαμάνων (7) delitescunt, sed monendum est: inter illa 21 ethnica (Delphi et Aenianes bis occurrunt) et haec 17 servata tantum duo esse communia: Epirotas (bis n. 4) et Cretenses (n. 5 et 8), reliqua 15 plane esse diversa. Quam relationem si ad illa 8 ethnica in tit. *A* deperdita adhibemus, unum, sc. Aetolos (n. 2/1), repetitum fuisse certa ratione sumamus; quibus fortasse Phliasii (n. 18/18) et Palenses (n. 21/20) adiungendi; de 5 reliquis nescimus. 4 ‚*Le* συγκρητισμός *a pu être réalisé au temps de la lutte contre Rhodes en* 155/4 (*Niese* III 324)' Co. Sed τὸ κοινὸν τῶν Κρηταιῶν exstitit iam a. 165, cf. n. 653 *A* 8. 5 De κοινῷ Ionum his temporibus (a. 166) vigente cf. I. Priene p. XVII et Or. $763_{1.35}$. 6 Haud inepte Co. ex statuis Atticis 9—17 conclusit, Hegesandrum cum ab his militibus et cleruchis honoraretur praetoris munere esse functum. 7 Ergo statua n. 14 ante a. 146 erecta est, quo foedus Achaeorum dissolutum. Co. 8 Insulae Lemnus et Delus Atheniensibus redditae a. 167, Imbrus et Scyrus paucis annis post (Niese III 189^6; IG XII 8 p. 4). Itaque statua n. 17 non ante a. 164 dedicata. Co. 9 Supplementum non plane certum, v. not. 3. 10 Co. in lapide vidit Π, cf. n. 653 *B* 13 ὁ δῆμ[ος] ὁ Πα[λέων]. Mihi potius Ν vel Μ superesse visum, cf. Messenen, Megalopolin, Megara n. 653 *A* 14. 15. 22.

B. Decretum Delphorum de Hegesandro factum, c.a. 151.
Sub medio titulo *A*, in ordine lapidum quarto supra euthynteriam (primo sup. orthost.), cf. tit. *A* not. init. Ed. Colin Fouill. III 2, n. 92 cum add. p. 295.

θ[εός]. τύ[χ]α[ν ἀγαθάν]. | ἄρχοντος [Πει]σιθ[έ]ου[11] τ[οῦ Ξένωνος, βου]λευόντω[ν τὰν δευτέραν ἑξάμηνον Εὐδόκου τοῦ Πραξί]|α, Ἀγησι-λάου [τοῦ Ταραντίνου, Γλαύκου τοῦ] Ξένωνο[ς, ἔδοξε τᾶι πόλει τῶν Δελφῶν ἐν ἀγορᾶι τελεί]ωι σὺμ ψάφοις [ταῖς ἐννόμοις· ἐπειδὴ Ἡγή-
5 σανδρος Ἡγησάνδρου[12] Ἀθηναῖος εὐσεβὴς ὢν διετέλει καὶ ὅσι]|ος ποτὶ αὐτὸν [τὸν θεόν, εὔνους δὲ καὶ φιλότιμος εἰς τὰν πόλιν τῶν Δελφῶν, καὶ νῦν παραγενό]|μενος ἐπὶ τὰν [πόλιν ἁμῶν τάν τε ἀναστροφὰν καὶ ἐπιδαμίαν ἐποιήσατο καλῶς καὶ εὐσχημόνως καὶ] | ἀξίως τοῦ τε θ[εοῦ καὶ τᾶς αὐτοῦ πατρίδος καὶ τᾶς πόλιος ἁμῶν, ἐξ ἰδίων ἀναλώσας οὐκ ὀλίγον] | χρῆμα τῶι τοῦ[_ c. 46 l _[13], ἐπὶ τούτο]ις πάν|τοις· ἀγαθᾶι τύχαι· [δεδόχθαι τᾶι πόλει, ἐπαινέσαι μὲν Ἡγήσανδρον Ἀθη-
10 ναῖον ἐπί τε τᾶι εἰ]ς τὸν θεὸν εὐ|σεβείαι καὶ ὁσιότατι [καὶ τᾶι εἰς τὰν πόλιν εὐνοίαι καὶ φιλοτιμίαι, καὶ ὅτι λέγων καὶ γράφων(?) διατ]ελεῖ ἀξίως | τοῦ τε θεοῦ καὶ τᾶς Ἀθη[ναίων πόλιος καὶ τοῦ ἱεροῦ τοῦ ἁμετέρου. δεδόσθαι δὲ αὐτῶι καὶ ἐγγόνοις] | παρὰ τᾶς πόλιος προξ[ενίαν, προμαντείαν, προδικίαν, θεαροδοκίαν, ἀσυλίαν, ἀτέλειαν πάντων], | προεδρίαν ἐμ πᾶσι το[ῖς ἀγώνοις οἷς ἁ πόλις τίθητι, εἶμεν δὲ αὐτῶι καὶ ἐγγόνοις γᾶς καὶ] | οἰκίας ἔγκτησιν καὶ τὰ [λοιπὰ τίμια
15 πάντα ὅσα καὶ τοῖς ἄλλοις προξένοις καὶ εὐεργέταις] | τᾶς πόλιος ὑπάρχει. [ἀποστεῖλαι δὲ καὶ ποτὶ αὐτὸν ξένια τὰ μέγιστα ἐκ τῶν] | νόμων, καλέσαι δὲ αὐτὸν [καὶ ἐν τὸ πρυτανεῖον ἐπὶ τὰν κοινὰν ἑστίαν.

B. Cum quarta modo tituli pars (sc. initia versuum) aetatem tulerit, supplementa saepius incerta. Co. aliter suppl. haec: v. 5 [τὸν δᾶμον τὸν Δελφῶν]; 10 [καὶ ὅτι ἐπιδαμῶν διατ]ελεῖ, quae breviora sunt; 11 [τοῦ δάμου τοῦ ἁμετέρου]; 15 [ποτὶ τὸν δᾶμον ξένια] quae non intellego. Praeterea pro nomine proxeni v. 4 et 9 indicavit lacunas 20 et 10 litterarum. 11 Archontem Pisitheum, cui annum fere 151 attribui (Delph. Chron. R-E IV 2639 cum not.), certe in priore parte sacerdotii VI, sc. intra annos 153—150 munere functum esse nunc constat. 12 De Hegesandro cf. not. init. (*A*) et not. 13. 13 In hac lacuna, in qua certe ignota quaedam ac singularia merita proxeni interierunt (Co.), libros *hypomnematum*, ab Hegesandro conscriptos, commemoratos esse persuasum habeo; imprimis illud ὑπόμνημα ἀνδριάντων καὶ ἀγαλμάτων (Athen. V 210*b*), quo gloriam Delphorum erat persecutus; cf. Weniger de Anaxandrida, Hegesandro, Polemone rer. Delphic. scriptt. 1865, 56. Huic libro cognomen ὁ Δελφός deberi videtur, nisi scriptorem ipsum proxenia Delphica gavisum se Delphum pronuntiasse sumere mavis.

ἀναγράψαι δὲ] | τοὺς ἄρχοντας ἐν τῶι ἐ[πιφανεστάτωι τόπωι τοῦ ἱεροῦ τόδε τὸ ψάφισμα. ἀπο]|στεῖλαι δὲ καὶ ποτὶ τὸν δᾶμ[ον τὸν Ἀθηναίων τὸ ἀντίγραφον, ὅπως πύθωνται πάντες].

△ **655. Athenienses Menandrum Pergamenum honorant, c. a. 166/5.** In arce, nunc in museo nationali. Ed. * IG II 433. II² 946 (Nachmanson Att. I. 59). Cf. M. H. E. Meier Comment. epigr. II Halis 1854, 82; Sundwall Unters. über att. Münzen 1908 p. 86; Klio IX 1909, 370; Kirchner D. Doppeldatierungen in den attischen Dekreten. SB Akad. Berl. 1910, 984.

[*Ki*]

ἐπὶ Ἀχαιοῦ[1] ἄρχοντος ἐπὶ τῆ[ς __ ἴδος ἐνάτης πρυ]|τανείας, ἧι Ἡρακλέων Νανγ[άκου[2] Εὐπυρίδης ἐγραμμάτευ]|εν· Ἀνθεστηριῶνος δευτέρα[ι ἐμβολίμωι[3], κατὰ θεὸν δὲ Ἐλα]|φηβολιῶνος τετράδι μετ' εἰκάδα[ς,
5 τετάρτηι καὶ εἰκοστῆι τῆς πρυτανεί]|ας· ἐκκλησία ἐμ Πειραιεῖ· τῶν πρ[οέδρων ἐπεψήφιζεν __ __] | Πτελιάσιος καὶ συμπρόεδροι· [ἔδοξεν τῆι βουλῆι καὶ τῶι δήμωι]· | Διοχάρης Ἀρτεμιδώρου Βε[ρενικίδης εἶπεν· ἐπειδὴ __] | Μένανδρος Περγαμηνὸς[4] τ__ | παρὰ τῷ βασιλεῖ Εὐμένει
10 δ[ιατρίβων[3] __ ἀν|δραγ]αθίαν εὔνους ὑπάρχει [κοινεῖ τε τῶι δήμωι καὶ κατ' ἰδίαν τοῖς | ἀφικ]νουμένοις τῶν πολ[ιτῶν εἰς Πέργαμον __ | .... πρε]σβείαν ἢ κατ[__ | __ φι]λότιμον ἑαυ[τὸν __ | _ c. 7 l _ σ]που[δῆς[5] καὶ φιλοτιμίας οὐθὲν ἐλλείπων __

Litterae ΑΛΔΠ et ΠΓ = ρ. 1 Titulum ad tempora Eumenis II (197—159) ex litterarum specie revocavit Koehler. De anno Achaei archontis = 166/5 cf. commentarium ad IG II² 946. 2 Suppl. Sundw. 3 Suppl. Ki. Athenis sub fin. s. III et secundo saeculo aut rei publicae statu turbato aut ut fastorum ordo confusus restitueretur, anno quodam, qui communis esse debebat, sive totum mensem sive unum pluresve dies intercalatos esse ex monumentis colligitur. Intercalandi autem negotium archonti eponymo demandatum esse titulus 83_{53}: μῆνα δὲ ἐμβάλλεν Ἑκατονβαιῶνα τὸν νέον ἄρχοντα docet. Ex quo loco apparet verbis κατ' ἄρχοντα significari annum extra ordinem intercalatum, notationem scilicet κατὰ θεόν accipiendam esse de ordinaria computandi ratione anni communis lunaris. Atque in tit. supra posito plenius scribendum erat Ἀνθεστηριῶνος δευτέρα[ι ἐμβολίμωι] (κατ' ἄρχοντα), [κατὰ θεὸν δὲ Ἐλα]φηβολιῶνος τετράδι μετ' εἰκάδα[ς, τετάρτηι καὶ εἰκοστῆι τῆς πρυτανεί]ας. Cum dies 24 Anthesterionis II aequet diem 24 Elaphebolionis anni κατὰ θεόν, post vocem Ἀνθεστηριῶνος notatio diei τετράδι μετ' εἰκάδας supprimi poterat. Dies prytaniae in fine positus τετάρτηι καὶ εἰκοστῆι tantummodo ad annum κατὰ θεόν pertinet; nam si prytaniis I, III, V, VII, IX, XI tribuuntur 30 dies, reliquis 29, iam dies 24 Elaphebolionis respondet diei 24 nonae prytaniae. 4 Non diversus esse videtur a Menandro medico, quem Eumeni adfuisse tradit Suid. s. v. Λεσχίδης. Me. 5 Suppl. Hi. Cf. Ferguson Hell. Ath. 299.

656. Abderitarum decretum, c. a. 166. Tei. Edd. Pottier et Hauvette-Besnault Bull. Hell. IV 1880, 47 (Michel 325; Syll.² 303). Cf. Wilhelm Goett. GA 1898, 226; Foucart ap. Haussoullierum Rev. crit. 1900 II 27; Niese III 189¹. [*Hi*]

ὁ δῆμος ὁ Ἀβ[δηριτῶν], | Ἀμύμονα Ἐπικούρου, | Μεγάθυμον
5 Ἀθη|ναίου. | ἐπειδὴ χρείας τῶι δήμ[ωι γενο]μένης πρεσβείας εἰς | Ῥώμην ὑπὲρ τῆς πατρίο[υ χώρας], περὶ ἧς ἐπιδοὺς ἀξίωμα βασιλεὺς Θρᾳκῶν Κότ[υς[1] τῆι συ]γκλήτωι διά τε τοῦ υἱοῦ[2] | αὐτοῦ καὶ τῶν ἅμ' ἐκείν[ωι ἐξ]αποσταλέντων ὑπ' [αὐ]τοῦ πρεσβευτῶν ἤτει τ[ὴν π]ά-
10 τριον ἡμῶν χώραν, | αἱρεθέντες πρεσβευτα[ὶ ὑπὸ το]ῦ δήμου τοῦ Τηΐων[3] Ἀμύ|μων τε Ἐπικούρου καὶ Μ[εγάθυμ]ος Ἀθηναίου, ἄνδρες | καλοὶ καὶ ἀγαθοὶ καὶ ἄξ[ιοι σφετέρ]ας πατρίδος καὶ εὔνοι τῶι ἡμετέρωι δήμωι ὄ[ντες, τὴ]ν[4] πᾶσαν σπουδήν τε καὶ | φιλοτιμίαν εἰσήνεγκαν
15 [προθυμ]ίας οὐδὲν ἐλλείπον|τες· ἔν τε γὰρ ταῖς συνεδ[ρίαις τ]αῖς γενομέναις ὑπὲρ τῆς | χώρας πᾶσαν ἐπίνοιαν π[αρέσχ]οντο χάριν τοῦ μηθὲν π[α]ραλειφθῆναι τῶν δυναμ[ένων ἐπα]νορθῶσαι τὰ πράγματα, ἁ ρατὴν ἅμα καὶ σωτήριον [περὶ τῶ]ν[4] ἀπορουμένων ἀεὶ π[ρο]τιθέντες γνώμην·
20 εἴς τε [Ῥώμην[5] π]ρεσβεύσαντες ὑπὲρ τοῦ | δήμου ψυχικὴν ἅμα καὶ σω[ματικὴν][4] ὑπέμειναν [κ]α[κ]οπαθίαν[6] | ἐντυγχάνοντες μὲν τοῖ[ς πρώτοις] Ῥωμαίων καὶ ἐξομηρευόμενοι διὰ τῆς καθ' ἡμέρα[ν προσκυν]ήσεως, καταστησάμε|νοι δὲ τοὺς πάτρωνας τῆς [πατρί]δος εἰς τὴν ὑπὲρ τοῦ ἡμε|τέρου δήμου βοήθειαν; τ[οὺς[4] δὲ προ]νοουμένους τοῦ ἀντι-
25 δίκου | ἡμῶν καὶ προστατοῦντα[ς[7] διὰ τῆς τ]ῶν πραγμάτων παραθέσεώς

Abderitarum decreta nuper reperta edd. Avezon et Picard Bull. Hell. 1913, 122; cf. p. 117³; Holleaux ibid. 1914, 63. 1 Cotys Thrax quoad quidem Perseus bellum cum Romanis gerebat, eum auxiliis missis strenue adiuverat (Liv. XLII 29, 12. 57, 6. 67, 3. 4. XLIV 42, 2); nihilo minus devicto Macedoniae rege a Romanis benignissime habitus est. Qua re fretus ab eis petivit ut Abdera urbem in Thraciae littore sitam sibi concederent. P. H. 2 Bithys Cotyis filius, a patre Perseo obses datus, illo devicto cum reliquis obsidibus a Romanis captus et Carseolis custoditus est. Sed cum pater legatis missis eum redimere conaretur, Romani obsides sine pretio reddiderunt. (Polyb. XXX 18, 3. Liv. XLV 42, 5. 12). Tum alteram legationem, quae de Abderis cum senatu ageret, Romam misit rex, eique filium praefecit. P. H. 3 Abdera Teïorum colonia erat. Similiter n. 591 Lampsaceni apud Romanos Massiliensibus deprecatoribus utuntur, quia utraque civitas a Phocaeensibus condita erat. 4 Suppl. Dttb.

5 Suppl. Wi. 6 ΙΔΙΟΠΑΘΙΑΝ corr. Wi. Sed -θίαν tolerandum est; cf. IG XII 5, 129₂₂. 653₆. 7 Senatores Romani qui patroni Abderitarum erant, initio Cotyi favebant; sed legati Teii cum multas res, cur Romanorum non interesset illi morem gerere, afferrent (τῆι τῶν πραγμάτων πα-

τε καὶ τῆς καθ' ἡμέρα[ν γενομέν]ης[8] ἐφοδείας ἐπὶ τῶν ἀτρέ|ων[9] ἐφιλο-
ποιοῦντο[10]· περὶ δ[ὴ[4] τούτων ἔ]δοξεν τῆι βουλῆι καὶ τῶι δή|μωι τῶι
Ἀβδηριτῶν ἐπαιν[έσαι το]ὺς προγεγραμμένους ἄν|δρας καὶ καλεῖσθαι
30 εἰς προ[εδρίαν κατ'] ἐνιαυτὸν Διονυσίων τῶι ἀ|γῶνι ἕως ἂν ζῶσιν, καὶ
[στεφανοῦσ]θαι χρυσῶι στεφάνωι ἐν ἀγ[ῶνι] | τὴν ἀναγγελίαν ποιουμέν[ου
τοῦ] κήρυκος, διότι ,ὁ δῆμος στε|φανοῖ χρυσῶι στεφάνωι Ἀ[μύμονα
Ἐ]πικούρου Τήιον ἀρετῆς ἕνε|κεν καὶ εὐνοίας τῆς εἰς ἑα[υτόν, καὶ
Με]γάθυμον Ἀθηναίου Τήιον χρυ|σῶι στεφάνωι ἀρετῆς ἕνε[κεν καὶ
35 εὐν]οίας τῆς εἰς ἑαυτόν'. οἱ δὲ νο|μοφύλακες οἱ ἐπὶ ἱερέως Ἡ[. . . . .
ἀν]αγραψάτωσαν τόδε τὸ ψήφισ|μα εἰς στήλην λευκοῦ λίθ[ου καὶ
στησά]τωσαν ἐν τῶι ἐπιφανεστά|τωι τόπωι τῆς ἀγορᾶς, ἵνα [πάντες
γ]ινώσκωσιν[11] τὴν τοῦ δήμου | προθυμίαν ἣν ἔχει πρὸς τ[οὺς καλοὺς]
καὶ ἀγαθοὺς [τῶν] ἀν[δρῶν. καὶ ἐ]||λέσθωσαν οἱ νομοφύλακ[ες πρε-
40 σβε]υτὰς δύο πρὸς Τηΐους, οἵτ[ιν]ες | ἀποδημήσαντες εἰς Τέ[ων καὶ
δό]ντες τόδε τὸ ψήφισμα παρακα|λέσουσιν Τηΐους προσαγγ[εῖλαι τὰς
ἐ]ψηφισμένας ὑπὸ τοῦ δήμου ἡ|μῶν τοῖς πολίταις αὐτῶν [τιμάς, καὶ
σ]υγχωρῆσαι τοῖς πρεσβε[υταῖς] | στῆσαι στήλην λευκοῦ λίθ[ου ἐν τῶι
ἐ]πιφανεστάτωι τόπωι, ἐν [ᾗι] | ἀναγραφήσεται τόδε τὸ ψή[φισμα· τὸ
45 δ]ὲ γενόμενον ἀνάλωμα ἐπί | τε τὴν στήλην καὶ ἐπὶ ἀναγ[αφὴν][4] τοῦ
ψηφίσματος ἀπο[λογισά]||μενοι[12] τῆι πόλει οἱ πρεσβε[υταί, ὅπω]ς[12]
ἀμείβωνται, κομι[ζόντων][12] | ἀπὸ τῆς τραπέζης, θεμέν[ων αὐτοῖς][4] τὸ
διπλάσιον τῶν νομοφυλάκ|ων ἀπὸ τῶν εἰς τὰς πρεσβ[είας. τὸ δὲ]
ψήφισμα τόδε εἶναι εἰς εὐχα|ριστίαν τοῦ δήμου. ε[ἱρέθησα]ν[4] πρε-
50 σβευταὶ Ἡρακλεί|δης Ἀλκίφρονος, Ἀλκ[ίφρων Δη]μητρίου.

ραθέσει), eorum voluntatem sibi conciliaverunt. 8 Suppl. F. inde a vs. 24 δὲ. 9 ἀτρε[ῖ]|ων P. et H.; ἀτρέων Dttb., ἀτρίων postulat F. *Atria* domuum Romanorum sunt, quae legati salutandi causa cotidie adierunt; P. H. 10 ἐφιλοπογοῦντο Dttb. 11 ΙΝΩΣΙΔΩΣΙΝ, em. Wilhelm Ath. Mitt. 1914, 186. 12 Suppl. Wi.

Antiochus IV Epiphanes Babylone honoratur, a. 167/6. Or. 253, cf. 254. Idem Deli ab Atheniensibus honoratus, a. 167—164. Or. 249. 250. Cf. 251. Eiusdem statua apud Dymaeos? ibid. 252.

Apollonidis reginae honores divinae, a. 167—159. Or. 308. Hierapoli Phrygiae; cf. Tei n. 309.

△**657. Gymnasiarchorum Deliorum (Atticorum) catalogus, a. 166/5—112/1.** Deli ad gymnasium. Ed. Plassart Bull. Hell. XXXVI 1912, 395, 9; cf. Roussel ibid. 436, Ferguson Class. Phil. VIII 1913, 220/2. [*Hi*

Φωκίων Ἀριστοκράτου Μελιτεὺς | γυμνασιαρχήσας ἀνέγραψεν | τοὺς γυμνασιαρχήσαντας | ἀφ' οὗ ὁ δῆμος διὰ Ῥωμαίων ἀνεκτήσατο | τὴν νῆσον.

Delon hieme a. 167/6 senatus Atheniensibus concessit; a. 154/3 Phocio gymnasiarchorum magistratu functorum nomina perscribenda curavit; idem ἀνέγραψεν τοὺ[ς ε]ἰληφό[τ]ας τὸ κανοῦν τοῦ [Ἀ]πό[λλ]ωνο[ς καὶ τῆς Ἀ]θηνᾶς, ἀφ' ο[ὗ αὐ]τὸς ἐγυμνασιάρχησεν (l.l. 411, 10), porro τοὺς εἰληφότας τὸ κανοῦν τοῦ Ἑρμοῦ, ἀφ' οὗ αὐτὸς ἐγυμνασιάρχησεν (411/2, 11), denique τοὺς νενικηκότας τὸν δρόμον τῶν νεανίσκων τὰ Ἀπολλώνια καὶ Ἀθηναῖα, ἀφ' οὗ αὐτὸς ἐγυμνασιάρχησεν (412/2). — Unus servatus est gymnasiarchorum catalogus, qui ab anno 166/5 usque ad a. 112/1 continuo perscriptus esse comparatis archontibus Atheniensibus evincitur, quamquam de singulis quibusdam adhuc dubitatur. Nomina πατρόθεν enumerantur, additis demoticis Atticis; c. a. 141/0 ordine immutato additur [χειροτονη]θεὶς? ὑπὸ τοῦ ἐπιμελητοῦ καὶ τῶν ἀλειφομένων, insequenti nomini (eiusdem anni?) χ[ειρο]τονηθεὶς ὑπὸ τοῦ δήμου, insequentibus duobus (ambobus anni 140/39?) χειροτονηθεὶς ὑπὸ τοῦ δήμου. Minutias accuratius tractabit Roussel IG XI fasciculo quinto; hic maxime ἀναγραφῶν studium notare refert, quod insequente saeculo primo summum fuit apud doctos Rhodios.

△658. Tenii Idomeneum Rhodium laudant, post a. 166?
Teni in Neptuni et Amphitritae fano. Edd. Demoulin Bull. Hell. XXVII 1903, 242, IV; IG XII 5, 829. Cf. Graindor Mus. Belge XIV 1910, 24. [*Hi*]

ἔδοξεν τε[ῖ β]ουλεῖ καὶ τῶι | δήμωι, πρυτάν[ε]ων γνώμη· ἐπειδὴ | Ἰδο-
5 μενεὺς Τιμακράτευς Ῥόδιος ὁ ἐξαποσταλεὶς ὑπὸ τοῦ δήμου ἐ|πὶ τὴν διόρθωσιν τοῦ συμβόλου[1] τοῦ | πρὸς Ἀχαιοὺς [ἀ]νὴρ ἀγαθός ἐστιν καὶ | εὔνους τῶι δήμωι τῶι Τηνίων, καὶ δι|ατελεῖ χρείας παρεχόμενος
10 καὶ κοι|νεῖ τεῖ πόλει καὶ [ἰδ]ίαι Τηνίων τοῖς ἐν|τυγχάνουσιν αὐ[τ]ῶι, τήν τε ἐπιδημίαν | καὶ ἀναστροφὴν ἐποιήσατο κα[λῶς] | καὶ εὐλαβῶς καὶ ἀξίως τῆς τε ἡ[μετέ]ρας πόλεως καὶ τοῦ δήμο[υ τοῦ Ῥοδί]ων·
15 ὅπως οὖν καὶ ὁ ἡ[μ]έ[τερος δῆμος] | φαίνηται τιμῶν τού[ς ἀγαθοὺς ἄνδρας] | καὶ καταξίας χά[ριτας ἀποδιδοὺς τῶν] | εὐεργετημάτων, τύχει τεῖ ἀγαθεῖ | δεδόχθαι --

‚Litterarum species suadęt ut titulum quam proxime abesse credamus a termino, ante quem certo scriptus est, i.e. interitum foederis Achaici a. 146. Ac post eversum insularum foedus, i.e. post a. 166. infractamque Rhodiorum potentiam nova symbola negotianda fuisse facile credimus.' Wilamowitz IG l.l. Contra ad Rhodiorum principatum a. 168 antiquiorem (cf. n. 620) litteraturae indole confisus haud sine probabilitate revocavit Gr.; revisionem symbolae esse factam postquam a. 198 Achaei, Attalus, Rhodii foedus iniissent (Liv. XXXII 23, 1). 1 Delii, a. 167 expulsi et Achaeorum civitate donati, rogaverunt a senatu κατὰ τὸ πρὸς τοὺς Ἀχαιοὺς σύμβολον, ut iis contra Athenienses satisfaceret. Polyb. XXXII 7. Cf. n. 666 not. in.

△659. 660. Tragoedus Megalopolita; Aegiratae citharoedi a Delphis laudantur, a. 165 et 160. In monumento Philopoemenis sub titulo 625. [*Pw*]

△659. Nico tragoedus Megalopolita, a. 165. Ed. Homolle Bull. Hell. XXI 1897, 295 (Baunack GDI 2799; Fouill. III 1, n. 48 cum tab. II 3). Cf. Preuner delph. Weihg. 69 sq.; Nikitsky Forsch. 108; Pomtow Klio IX 163.

ἄρχοντος Πύρρου, βουλευόντων τὰν πρώταν ἑξάμηνον Ἀθάμβου, Ἀρχελά|ου, Δίωνος, ἔδοξε τᾶι πόλει τῶν Δελφῶν ἐν ἀγορᾶι τελείωι σὺμ ψάφοις ταῖς | ἐννόμοις· ἐπειδὴ Νίκων Νικία Μεγαλοπολίτας[1], τραγωιδός, καὶ πρότερον μὲν | εὔνους ὢν διετέλει τᾶι πόλει καὶ ἐνδαμήσας δὲ
5 ἀξιωθεὶς ἐπέδωκε[2] τῶι θε|ῶι ἁμέραν καὶ ἀγωνίξατο καὶ εὐδοκίμησε, ἐπαινέσαι Νίκωνα Νικία Μεγαλο|πολίταν, καὶ ὑπάρχειν αὐτῶι καὶ ἐγγόνοις παρὰ τᾶς πόλιος προξενίαν, προμα[ν]|τείαν, ἀσυλίαν, προεδρίαν ἐμ πᾶσι τοῖς ἀγώνοις οὓς ἁ πόλις τίθητι, καὶ τὰ ἄλλα | τίμια πάντα ὅσα καὶ τοῖς ἄλλοις προξένοις καὶ εὐεργέταις ὑπάρχει παρὰ τᾶς πόλιος. | καλέσαι δὲ αὐτὸν καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ[3] τοὺς ἄρχοντας καὶ ἐν τὸ πρυτανεῖον.

V. 4 διετέλει (quod postulavit Ba.) in lapide; item v. 9 τούς ante ἄρχοντας (postulavit Pr.). 1 Eiusdem proxenia exstat in appendice tit. 585 pr. 128, nam ibi Niconis asseclae recensentur, v. infra not. 3. Quia Nico Philopoemenis popularis erat, honores in huius monumento incisi sunt. 2 Formulae solemnes quibus significatur, ludos scaenicos vel musicos per unum vel plures (cf. Preun.) dies ab artificibus gratuito celebratos esse; cf. c.a. 234, n. 489_9; a. 157, GDI 2725_5 (melius suppl. Pr.); a. 134, n. 689; a. 86, n. 738. 3 οἱ μετ' αὐτοῦ intellegendi sunt οἱ συναγωνισταὶ Niconis protagonistae, cf. n. 690_{15} κωμωιδός· Ἀπολλᾶς Φενεάτας. συναγωνισταί· Σωτέλης, Θεόκριτος (monuere Pr., Nik.). Niconis deuteragonista et tritagonista erant Argivi illi Ἐχεκράτης Ἐχεκράτου et Φίλων Φιλοκλέους n. 585 pr. 128/30 cum not. De proxenis ibi subsequentibus, sc. Atheniensi, Sicyonio, Thebano, num ad eundem gregem pertinuerint, non plane constat.

△660. Thraso et Socrates fratres Aegiratae citharoedi, a. 160. Sub titulo 659. Ed. Homolle Bull. Hell. XXI 1897, 295 (GDI 2800; Fouill. III 1, n. 49 cum tab. II 3). Cf. Wilhelm Jahresh. III 1900, 49; Capps Transact. Americ. phil. ass. XXXI 1900, 115, not. 5 et 121 sq.

(*a sinistra primorum versuum lyra est insculpta*)

θεός. | ἔδοξε τᾶι πόλει τῶν Δελφῶν· ἐπειδὴ Θράσων καὶ Σωκράτης Πάτρωνος Αἰγιρᾶται[1] παραγενό|μενοι ποθ' ἁμὲ ἐπιδείξεις ἐποήσαντο

1 Cives urbis Aegirae proxeniam in monumento a foedere Achaeorum dedicato inscribendam curavisse fas est. Eundem Thrasonem restituit Wi. in catalogo victorum Deliaco anni 172: Θράσων κιθαρωιδός (pro Θράκων), sc.

τῶι θεῶι διὰ τῶν λυρικῶν συστημάτων[2], προφερόμενοι [τ]ῶν ἀρχαίων
ποη[τ]ᾶν ἃ ἦν πρέποντα ποτί τε τὸν θεὸν καὶ τὰν πόλιν ἁμῶν, φιλοτι-
5 μίας καὶ σπουδᾶς οὐθὲν ἐλ[λ]είποντες, ἔτι δὲ καὶ τὰν ἐνδαμίαν καὶ
τὰν ἀναστροφὰν [ἐ]ποήσαντο ἀξίαν αὐτοσαυτῶν τε καὶ τᾶς πόλιος
ἁμῶν· ἀγαθᾶι τύχαι· δεδόχθαι τᾶι πόλει | τῶν Δελφῶν, ἐπαινέσαι
Θράσωνα καὶ Σωκράτην ἐπὶ τᾶι αἱρέσει ἃι τυνχάνοντι ἔχοντες ἐν |
τῶι ἐπιταδεύματι. εἶμεν δὲ αὐτοὺς προξένους τε καὶ εὐεργέτας τᾶς
πόλιος καὶ αὐτοὺ[ς] | καὶ ἐκγόνους αὐτῶν· ὑπάρχειν δὲ αὐτοῖς ὅσα
10 καὶ τοῖς ἄλλοις προξένοις καὶ εὐεργέταις. | ἄρχοντος Ἀνδρονίκου
τοῦ Φρικίδα, βουλευόντων Εὐαγόρα, Καλ(λ)ιμ⟨μ⟩άχου, γραμματεύ-
οντος | Εὐαγγέλου.

in tit. Bull. Hell. IX 1885, 146 (Brinck I. Gr. ad choreg. pert. n. 98_{19}). 2 Cf. tit. simillimum anni 118, n. 703_5, ubi Φενεᾶται, παραγενόμενοι ποθ' ἁμὲ ἐπιδείξεις ἐποιήσαντο τῶι θεῶι διὰ τᾶς μουσικᾶς τέχνας, ἐν αἷς καὶ εὐδοκίμουν προφερόμενοι ἀριθμοὺς τῶν ἀρχαίων ποιητᾶν, οἳ ἦν πρέποντες ποτί τε τὸν θεὸν καὶ τὰν πόλιν ἁμῶν κτλ. et quae ibi adnotabuntur.

661. Demarchi Eleusinii honores, c. a. 165/4. Eleusine. Ed. * IG II 5, 477c. II² 949 (Syll.² 640; Michel 135; Foucart Rev. étud. gr. VI, 1893, 322). [*Ki*]

ἐπὶ Πέλοπος ἄρχοντος[1] ἐπὶ τῆς Ἱπολεμαιίδος δωδεκάτης πρυτανείας, |
ἧι Διονυσικλῆς Διονυσίου Ἑκαλῆθεν ἐγραμμάτευεν, Σκιροφοριῶνος
ἕ|κτει ἐπὶ δέκα, ἕκτει καὶ δεκάτει τῆς πρυτανείας, ἐκκλησία ἐν τῶι
θε ἄτρωι· τῶν προέδρων ἐπεψήφιζεν Ῥηξίων Δαματρίου Θοραιεὺς καὶ
5 συμ|πρόεδροι· ἔδοξεν τεῖ βουλεῖ καὶ τῶι δήμωι· Ἄρχιππος Ἀρχίου Βα-
τῆθεν | εἶπεν· ὑπὲρ ὧν ἀπαγγέλλει ὁ δήμαρχος ὁ Ἐλευσινίων[2] ὑπὲρ

Litterae ΑΕΜΠ. 1 Eodem archonte atque adeo eodem die factum est populiscitum de laudibus Protagorae Nicetae f. Pergasensis sacerdotis Aesculapii IG II Add. p. 427 n. 477*b* = II² 950. Item Pelopis magistratu Athenienses qui Delum insulam incolebant Amphicli Philoxeni f. Rhenaeensi honores decreverunt (n. 662). Inde apparet, utique eius annum recentiorem esse Delo ab Atheniensibus recuperata (a. 167). Archontem Pelopem a. 165/4 adscripserunt Ferguson Ath. Arch. 64. Kirchner Goett. GA. 1900, 460. Kolbe Att. Arch. 83. 101. 2 Demi Eleusiniorum omnia haec sacra esse, sed demarchum sua sponte etiam pro salute totius populi rem divinam fecisse de eaque re populum certiorem fecisse ideoque ei laudes decretas esse statuit Fouc. At vero illa ὑπὲρ ὧν ἀπαγγέλλει — ὑπὲρ τῶν θυσιῶν ὧν ἔθυσεν adeo tralaticia sunt in decretis honorificis populi Atheniensium, ut sine dubio hic quoque non de voluntaria quadam erga populum gratificatione, sed de sollennibus sacris dici appareat. Fuerunt igitur Haloorum,

τῶν θυσι|ῶν ὧν ἔθυσεν τοῖς τε Ἁλώιοις[3] καὶ τοῖς Χλοίοις[4] τεῖ τε
Δήμητρι καὶ τεῖ | Κόρει καὶ τοῖς ἄλλοις θεοῖς, οἷς πάτριον ἦν[5], συν-
ετέλεσεν δὲ καὶ τὴν τῶν | Καλαμαίων[6] θυσίαν καὶ τὴν πομπὴν ἔστει-
10 λεν κατὰ τὰ πάτρια μετὰ | τοῦ ἱεροφάντου καὶ τῶν ἱερειῶν[7] προσ-
δαπανήσας εἰς ταῦτα πάντα οὐ|κ ὀλία[8] ἐκ τῶν ἰδίων, καὶ ἀπαγγέλλει
γεγονέναι τὰ ἱερὰ καλὰ καὶ σωτήρια, | τύχει ἀγαθεῖ, δεδόχθαι τεῖ
βουλεῖ, τοὺς λαχόντας προέδρους εἰς τὴν | ἐπιοῦσαν ἐκκλησίαν χρημα-
τίσαι περὶ τούτων, γνώμην δὲ ξυμ|βάλλεσθαι τῆς βουλῆς εἰς τὸν δῆ-
15 μον, ὅτι δοκεῖ τεῖ βουλεῖ, τὰ μὲν ἀ|γαθὰ δέχεσθαι τὰ γεγονότ[α] ἐ[ν]
τοῖς ἱεροῖς οἷς ἔθυσεν ἐφ' ὑγιείαι καὶ | σωτηρίαι τῆς τε βουλῆς καὶ
τοῦ δήμου καὶ παίδων καὶ γυναικῶν καὶ τῶν | φίλων καὶ συμμάχων.
ἐπαινέσαι δὲ τὸν δήμαρχον τὸν Ἐλευσινίων Πάμ|φιλον Ἄρχοντος Ἐλευ-
σίνιον, καὶ στεφανῶσαι μυρρίνης στεφάνωι, ὧι πά|τριόν ἐστιν, εὐσε-
20 βείας[9] ἕνεκεν τῆς πρὸς τοὺς θεούς. ἀναγράψαι δ[ὲ] | τόδε τὸ ψήφισμα
τὸν γραμματέα τὸν κατὰ πρυτανείαν ἐν στήλει λιθί|νει καὶ στῆσαι ἐν
τεῖ αὐλεῖ[10] τοῦ ἱεροῦ τοῦ ἐν Ἐλευσῖνι· εἰς δὲ τὴν ἀναγρα|φὴν τῆς
στήλης καὶ τὴν ἀνάθεσιν μερίσαι τὸν ταμίαν τῶν στρατιω|τικῶν τὸ
γενόμενον ἀνάλωμα.

Chloeorum, Calamaeorum sacra eiusmodi, ut una cum demo Eleusiniorum etiam reipublicae Atheniensium aliquae partes in eis essent, cum mysteria Eleusinia unius civitatis, Dionysia (agrestia) unius demi essent. Qua cum sententia concinit, quod in hoc Atheniensium plebiscito illorum modo trium sacrorum mentio fit, in Eleusiniorum demi decreto quod v. 30 sqq. subiungitur, ad ea accedunt Dionysia. 3 [Dem.] LIX 116. A. Mommsen Feste d. St. Ath. 359. 4 Cf. Hesych. Χλοία· ἑορτὴ ἀπὸ τῶν καρπῶν (κάλπων cod., em. Meursius). Cf. Mommsen Feste 419. Mense Posideone similia sacra Myconi facta esse docet Syll.² 615_{11} τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ Δήμητρι Χλόηι ὅες δύο καλλιστεύουσαι, ἡ ἑτέρα ἐγκύμων. Fouc. 5 Inter hos Bacchum fuisse suspiceris propter scholium Luciani editum a Rohde Rh. Mus. XXV 1870, 557. Fouc. 6 Feriae nusquam alibi commemorantur, sed mensis Καλαμαιών, manifesto ab eis denominatus, invenitur apud Milesios eorumque colonos Cyzicenos et Olbiopolitanos (Bischoff de fastis Gr. ant. p. 396). Koe., Fouc. Vide etiam Rehm Milet I p. 230 sqq. 7 Sic editores; ambigi sane potest utrum hoc praeferas an ἱερείων i.e. ἱερέων (n. 216⁴); sed cum in sacris Eleusiniis etiam alibi mulieres sacerdotes plurali numero commemorentur (Syll.² 587_{255}. 628_{15}), inter quas sane una praecipuo loco est (ἡ ἱέρεια Syll.² $587_{18.74.127}$), illos recte vocabulum interpretatos esse existimaverim. Ceterum haec pompa manifesto Calamaeorum est, quippe cui et demi magistratus et universi populi sacrorum sacerdotes intersint (not. 2), non illa nobilissima Iacchi, quae demum Eleusiniorum nulla ex parte attingit. Dttb. 8 Cf. n. 317^{12}. 9 ΒΕΥΑΣ. 10 ΑΥΛΕΥ.

ἡ βουλὴ	ὁ δῆμος	ὁ δῆμος
25 Πάμφιλον	ὁ Ἐλευσινίω[ν]	Πάμφιλον
Ἄρχοντος	Πάμφιλον Ἄρ-	Ἄρχοντος
Ἐλευσίνιον	χοντος Ἐλευ-	Ἐλευσίνιον
δημαρχή-	σίνιον δημαρ-	δημαρχή-
σαντα	χήσαντα	σαντα

30 Ξενοκράτης Ξενοκράτου Ἐλευσίνιος[11] εἶπεν· ἐπειδὴ Πάμφιλος Ἄ[ρχοντος | κα]τασταθεὶς[12] δήμαρχος εἰς τὸν ἐπὶ Πέλοπος ἄρχοντος ἐνιαυτ[ὸν τοῖς Δι[ονυσί]οις[13] ἔθυσεν τῶι Διονύσωι καὶ τὴν πομπὴν ἔπεμψεν καὶ τ_c. 91_ | _c. 91_τον, ἔθηκεν δὲ καὶ τὸν ἀγῶνα ἐν τῶι θεάτρωι ὃν σ[υντελοῦσιν | Ἐλευσίνιοι[14], σπου]δῆς καὶ φιλοτιμίας οὐθὲν 35 ἐλλείπων· ἔθυσ[εν δὲ[15] τοῖς Ἁλώιοις | καὶ τοῖς Χλοίοις τεῖ Δήμη]τρι καὶ τεῖ Κόρει θύματα παρασ[χὼν ἐκ τῶν ἰδίων καὶ | τῆς πομπῆς καὶ τῆς τῶν Καλα]μαίων θυσίας συνε[πεμελήθη μετὰ τοῦ ἱεροφάντου | καὶ τῶν ἱερειῶν __] εἰς αὐτὴν δ[απανήσας οὐκ ὀλίγα ἐκ τῶν | ἰδίων __] τρ__

11 Decretum Eleusiniorum demi hoc esse praeter demoticum eius qui rogavit ex medio titulo vs. 24—29 apparet. 12 ΤΑΣΓΑΘΕΙΣ.
13 Dionysiis minoribus sive agrestibus demi Eleusiniorum. Cf. not. 2.
14 Suppl. Dttb. 15 Inde ab hoc loco supplementa Foucarti sunt.

662. Cleruchi Athenienses Delum incolentes Amphiclem poetam laudant, c.a. 165/4. Deli in duobus stelae fragmentis. Superiorem (v. 1—24) ed. Homolle Bull. Hell. X 1886, 35, 19, inferiorem Fougères Bull. XIII 1889, 244, 12 (Syll.² 721; Michel 162). [*Ki*]

ἐπὶ Πέλοπος ἄρχοντος[1], Γαμη|λιῶνος ἕκτει μετ' εἰκάδας, | ἐκκλησία 5 κυρία ἐν τῶι ἐκκλη|σιαστηρίωι· Ἀγαθοκλῆς Ἀπολλο|δώρου Παιανιεὺς εἶπεν· ἐπειδὴ | Ἀμφικλῆς, μουσικὸς καὶ μελῶν | ποιητής[2], ἀκροάσεις καὶ πλείους | ἐποήσατο[3], καὶ προσόδιον γράψας | ἐμμελὲς εἰς τὴν πόλιν 10 τούς τε | θεοὺς τοὺς τὴν νῆσον κατέχοντας | καὶ τὸν δῆμον τὸν Ἀθηναίων | ὕμνησεν, ἐδίδαξεν δὲ καὶ τοὺς τῶν | πολιτῶν παῖδας πρὸς λύ- 15 ραν τὸ | μέλος ἄιδειν ἀξίως τῆς τε τῶν θεῶν | τιμῆς καὶ τοῦ Ἀθηναίων δήμου, | ἐπαγγέλλεται δὲ καὶ εἰς τὸ λοιπὸν | εὔχρηστον ἑαυτὸν παρασκευάζ[ειν] | καθότι ἂν ἦι δυνατός· ὅπως οὖν καὶ ἡ | βουλὴ καὶ ὁ 20 δῆμος ὁ Ἀθηναίων τῶν | ἐν Δήλωι[4] κατοικούντων φαίνωνται | τιμῶντες

1 A. 165/4. Cf. n. 661[1] cum adnotatione. 2 Eiusdem poetae laudes decretas ab Oropiorum populo rogante Demetrio Mnasilli f. habes IG VII 373.
3 In decreto Oropio (not. 2) item legitur v. 4 ἐπιδημήσας τε παρ' ἡμῖν ἀκροάσεις καὶ πλείους πεποίηται. Cf. n. 450₄. 4 Cleruchorum respublicas omni ex parte ad exemplum institutorum Atticorum ordinatas fuisse titulorum

τοὺς ἀξίους, ἀγαθεῖ τύχει, | δεδόχθαι τεῖ βουλεῖ, τοὺ[ς λαχόντας] | προέδρους εἰς [τὴν] ἐ[πι]οῦσαν ἐκκλη[σ]ία[ν] | χρηματί[σ]αι περὶ τούτων,
25 γνώμην δὲ | [ξ]υμβάλλεσθαι τῆς βουλῆς εἰς τὸν | δῆμον, ὅτι δοκεῖ τεῖ βουλεῖ, ἐπαινέσαι | τε Ἀμφικλῆν Φιλο[ξ]ένου Ῥηναέα[5] ἐπί | τε τῆι εἰς
30 τοὺς θεοὺς εὐσεβείαι | καὶ τεῖ εἰς τὸν δῆμον τὸν Ἀθηναίων | εὐνοίαι, καὶ στεφανῶσαι αὐτὸν δάφνης | στεφάνωι. ἀποστεῖλαι δ' αὐτῶι καὶ | ξένιον, καλέσαι δὲ αὐτὸν καὶ εἰς τὸ | πρυτανεῖον ἐπὶ τὴν κοινὴν ἑστίαν· |
35 ἀναγράψαι δὲ τόδε (τὸ) ψήφισμα | εἰς στήλην λιθίνην καὶ στῆσαι ἐν | τῶι ἱερῶι τῆς Ἀρτέμιδος.

testimonio constat. F. Cf. formulas v. 22—26, quae vel in levissimis rebus accurate conveniunt cum plebiscitis Atheniensium. 5 In decreto Oropio (not. 2) versu altero est Ἀμφικλῆς Φιλοξένου Δήλιος. Homo natus utique ante annum 167 in eorum Deliorum numero erat, qui illo anno civitate exuti sunt. Sed cum reliquis expulsis ab Achaeis in Peloponneso domicilium attribueretur, ille cum Atheniensibus in gratiam rediisse et in patria remansisse videtur; at quia nulla iam erat Deliorum antiquorum civitas, ille et si qui eiusdem condicionis erant homines, ab Atheniensibus Deli habitantibus Rhenaeenses appellabantur. Quod contra Oropii, qui tum Boeoti erant et Atheniensium nequaquam amici, cur antiquo originis vocabulo abstinerent, non erat. Quare titulum Oropium decreto Delio et anno 167 paullo antiquiorem esse neutiquam certum est. Ceterum non recte inter Ῥήνεια et Ῥήναια antiquitus fluctuatum esse statuunt homines docti; immo insulae ipsius nomen legitime Ῥήνεια sonat, ethnicum vero Ῥηναιεύς est eadem dissimilationis lege qua a Μελίτεια descendit Μελιταιεύς (n. 546); Dttb. Cf. Dittenberger Herm. XLI 1906, 172.

△**663. Serapei Delii historia, c. a. 200.** Deli in Serapeo. Ed. Roussel IG XI 4, 1299. [*Hi*]

ὁ ἱερεὺς Ἀπολλώνιος ἀνέγραψεν κατὰ | πρόσταγμα τοῦ θεοῦ· ὁ γὰρ πάππος ἡμῶν | Ἀπολλώνιος, ὢν Αἰγύπτιος[1] ἐκ τῶν ἱερέων, | τὸν θεὸν
5 ἔχων παρεγένετο ἐξ Αἰγύπτου | θεραπεύων τε διετέλει καθὼς πάτριον ἦν | ζῶσαί τε δοκεῖ ἔτη ἐνενήκοντα καὶ ἑπτά. | διαδεξαμένου δὲ τοῦ πατρός μου Δημη|τρίου ἀκολούθως τε θεραπεύοντος τοὺς θε[ο]ύς, |
10 διὰ δὲ τὴν εὐσέβειαν ἐστεφανώθη ὑπὸ | τοῦ θεοῦ[2] εἰκόνι χαλκεῖ, ἣ

Quamquam huius tituli litterae tertii saeculi exitum profiteri videntur (R.), huc referre maluimus, cum argumentum quodammodo ad insequens SC pertineat. Ceterum suppari aetate Magnetes ad Maeandrum (Syll.² 554) Sarapidis cultum instituerunt. De Priene cf. not. 1. 1 Prienensium lege sacra eiusdem aetatis (c. a. 200) praescribitur (I. Priene 195_{20}): παρε[γ]έ[τω δὲ ὁ νεωπόης καὶ] τὸν Αἰγύπτιον τὸν συντελέσοντα τὴ[ν θυσίαν ἐμπείρως].

2 Ipse deus assensus erat honori per oraculum suum, velut dea Astypalaeae: ἀποδειχθεὶς ὑπὸ τᾶς θεοῦ διὰ τοῦ κλάρου ἰαρεύς (IG XII 3, 178).

ἀνάκειται ἐν τῶι ναῶι | τοῦ θεοῦ· ἔτη δὲ ἐβίωσεν ἑξήκοντα καὶ ἕν. | παραλαβόντος δέ μου τὰ ἱερὰ καὶ προσκαθη|μένου ταῖς θεραπείαις ἐπιμελῶς, ὁ θεός μοι ἐχρη|μάτισεν κατὰ τὸν ὕπνον, ὅτι Σαραπιεῖον
15 δεῖ | αὐτῶι ἀναδειχθῆναι ἴδιον καὶ μὴ εἶναι ἐν μισ|θωτοῖς καθὼς πρότερον, εὑρήσειν τε τόπον | αὐτὸς οὗ δεῖ ἑδρασθῆναι σημανεῖν τε τὸν | τόπον. ὃ καὶ ἐγένετο. ὁ γὰρ τόπος οὗτος ἦν | κόπρου μεστός, ὃς
20 προεγέγραπτο πω|λούμενος ἐν βιβλιδίωι[3] ἐν τεῖ διόδωι τῆς | ἀγορᾶς[4]· τοῦ δὲ θεοῦ βουλομένου συνετελέ|σθη ἡ ὠνὴ κατεσσκευάσθη τε τὸ ἱρὸν συντόμως | ἐν μησὶν ἕξ. ἀνθρώπων δέ τινων ἐπισυνστάντων | ἡμῖν
25 τε καὶ τῶι θεῶι καὶ ἐπενενκάντων κρίσιν[5] κατὰ τοῦ ἱεροῦ | καὶ ἐμοῦ δημοσίαν, τί χρὴ παθεῖν ἢ ἀποτεῖσαι, ἐπην|γείλατο δ' ἐμοὶ ὁ θεὸς κατὰ τὸν ὕπνον, ὅτι νικήσομεν. | τοῦ δ' ἀγῶνος συντελεσθέντος καὶ νικησάντων[6] ἡμῶν | ἀξίως τοῦ θεοῦ, ἐπαινοῦμεν τοὺς θεοὺς[7] ἀξίαν χάριν ἀποδιδόντες. | γράφει δὲ καὶ Μαῖστας[8] ὑπὲρ τοῦ ἱεροῦ εἰς τὴν ὑπόθεσιν ταύτην· |

sequitur hymnus hexametrorum 65.

3 Charta est parva, qua locus emptoribus offerebatur. Seriore aetate βιβλίδιον i. q. libellus (‚Eingabe') est: Wilcken Papyruskunde I, XXXI[2].

4 Forum pro illa aetate nullum aliud nisi illud a meridie fani Apollinei situm fuisse P. Roussel per litteras confirmavit; cf. Bull. Hell. XXVI 550. XXXIV 110. XXXV 271. 5 ‚De litis origine nihil incertum est. Intentatur causa publica (κρίσιν δημοσίαν = γραφήν), quae ad mulctam aut poenam vel etiam ad mortem spectat, nullo sane erga Sarapidem odio, quem universi Graeci gratia Ptolemaeorum libenter acceperant, sed privata invidia in sacerdotem, qui stipes cogendo et reditus dei augendo ditescebat. Pessimo huic φθόνῳ (vs. 46) Delii quidam publicam utilitatem et legum reverentiam praetenderant, illo argumento usi quod templum Sarapidis exstruxerit Apollonius. Hoc insigni monumento comperimus eandem Deli fuisse legum rationem quam Athenis exstitisse iam pridem demonstravit P. Foucart Associations religieuses 127 sqq. Nempe lege atheniensi cautum erat ne quis templum dei externi aedificaret nisi populi decretum licentiam prius tribuisset.' Foucart ap. Rouss. 6 Victoriae gratia arae dedicatae sunt: IG XI 4, 1290: ὁ ἱερεὺς Ἀπολλώνιος καὶ οἱ συμβαλόμενοι τῶν θεραπευτῶν Νίκει. 1304 (et hoc e Serapieo) Ἔρωτος Νικηφόρου. Nec tamen acquievisse adversarios insequens tit. docet. 7 Hoc certe ἀρεταλόγων officium erat; cf. Syll.[2] 765. 784[2]; Preuner Delph. Weihgesch. 94.

8 Hunc ἀρετάλογον fuisse apparet, nomine Aegyptium, sicut Σαΐστης in lapide Rhodum aliunde (Telmesso) allato IG XII 1, 33.

△**664. SC de Delo, a. 164 m. Febr.** Edd. Cuq Mém. Ac. Inscr. XXXIX 1912, 139; cf. Thomas CR Ac. inscr. 1911, 834; Roussel Bull. Hell. XXXVII 1913, 310 tab. V; Wahrmann Berl. phil. Woch. 1914, 403. [*Hi*]

οἱ στρατηγοὶ[1] Χαρμίδει ἐπιμελη|τεῖ[2] Δήλου χαίρειν· γενομένων | I
πλειόνων λόγων ἐν τεῖ βουλεῖ | περὶ τοῦ δόγματος οὗ ἤνεγκεν | ἐκ
Ῥώμης Δημήτριος[3] Ῥηναι|εὺς[4] ὑπὲρ τῶν κατὰ τὸ Σαραπι|εῖον[5]·
ἔδοξεν μὴ κωλύειν αὐ|τὸν ἀνοίγειν καὶ θεραπεύειν | τὸ ἱερὸν καθάπερ
καὶ πρότε|ρον, γράψαι δὲ καὶ πρός σε πε|ρὶ τούτων ἵνα εἰδῇς· ὑποτε|-
τάχαμεν δέ σοι καὶ τοῦ ἐνε|χθέντος ὑπ' αὐτοῦ δόγματος | τὸ ἀντίγραφον. |
Κόϊντος Μινύκιος Κοΐντου | υἱὸς στρατηγὸς[6] τεῖ συγκλή|τωι συνε- II
βουλεύσατο ἐν κο|μετίωι εἰδυιοῖς[7] ἐντερκ(α)λα[ρ]ίοις[8]· γραφομένου
παρῆσαν | Πόπλιος Πόρκιος Ποπλίου[9], Τε|βέριος Κλαύδιος Τεβερίου |
Κρυστομίνας[10], Μάνιος Φοντή|ιος Γαΐου· περὶ ὧν Δημήτριος | Ῥη-
ναῖος[11] λόγους ἐποιήσατο, | ὅπως τὸ ἐν Δήλωι ἱερὸν Σαρά|πιδος αὐτῶι

Tempus decreti haud certo definitum est; anno 160 recentius esse videtur Wahrmanno, quo anno Romani Graecos mitius tractare instituerint; a. 159 Delios eos, quos Achaei receperant, contra Athenienses a Romanis esse protectos (Colin Rome et Grèce 503). 1 Atheniensium praetores praefecto Atheniensi scribunt. Perseo enim devicto senatus Delon Atheniensibus tribuerat, Delios ipsos insula cedere iusserant (a. 167. Polyb. XXXII 17, 3. Niese III 185, cf. n. 657). Cuius dominii attici documenta edet Roussel IG XI 5. 2 Annui Atheniensium procuratores. 3 Demetrius filius esse videtur Apollonii sacerdotis, Demetrii filii (n. 663), qui expulsis Deliis deorum Aegyptiorum sacra privata curabat et ad senatum provocavit. R.

4 Postquam Delii Deli esse desierunt, ii, qui quacunque de causa praeter Athenienses et peregrinos restabant, primis certe annis Rheneae insulae vicinae civitate protegi poterant (n. 662[5]). 5 Correctum ex Σεραπιεῖον. Idem fanum est atque illud n. 663 commemoratum, ad forum situm, a magno Aegyptiorum deorum recinctu diversum, nec publicum, sed privatum. Quamobrem procurator Atheniensis portas templi clausit, ne cultus privatus a Delio curatus publicae Sarapidis relligioni detrimentum faceret. R.

6 Q. Minucius non est inter praetores eos, quos a. 167 in posterum annum electos refert Liv. XLV 44. Nisi in alius praetoris locum successit, annus senatus consulti non fuit 166/5 sed 165/4 (1. Mart.-Febr.); neque enim plus necessario descendere placet, sed quantum fieri poterit ad Attici dominii initium redire. R. 7 Cf. εἰδυιῶν SC de Priene (n. 688 $_2$), Osce *eiduis*, paullo antea (n. 646 $_2$) εἰδυῶν, propter simile participium verbi οἶδα, εἰδὼς εἰδυῖα ita scriptum. Cf. Herwerden[2] εἰδυῶν; Walde Lat. et. Wört.[2] īdūs. 8 Mensis intercalaris diebus XXIII et XXIV m. Februarii, qui tunc ultimus erat, interponebatur, ita, ut Februarium dierum viginti trium intercalarius dierum viginti duorum vel trium sequeretur, idus intercalares diei decimo tertio responderent. 9 P. Porcius Laeca praetor a. 195? (Maxis Die Prätoren Roms 36; Liv. XXXIII 42, 7. 43, 5. R.

10 Non est unus e quattuor Ti. Claudiis Neronibus (Maxis p. 67), quorum tribus Arnensis fuerit. R. 11 Falso pro Ῥηναιεύς, cf. vs. 5.

θεραπεύειν ἐ|ξεῖ, Δηλίους δὲ κωλύειν καὶ τὸν ἐξ Ἀθηνῶν ἔπαρχον[12] |
30 παραγινόμενον ὧι ἔλασ|σον[13] θεραπεύει· περὶ τούτου | τοῦ πράγματος
οὕτως ἔδο|ξεν· καθὼς τὸ πρότερον ἐ|θεράπευεν, ἕνεκεν ἡμῶν θερα-
35 πεύειν ἔξεστιν τοῦ[14] | μή τι[15] ὑπεναντίον τῶι τῆς | συγκλήτου δόγματι
γίνηται. | ἔδοξεν.

12 ἔπαρχον Romanus falso meminit pro ἐπιμελητήν (not. 2). Est enim magistratus Romanus, velut Teni IG XII 5, 841 (a. 150—100) Κόϊντος Κοΐντου Καλπόρνιος ὁ ἔπαρχος, nempe classis praefectus (O. Hirschfeld). 13 κωλύειν ὧι ἔλασσον verbo tenus i. q. *prohibere quominus*; cf. n. 705_{51}. 14 τοῦ μή Latinismus, i. q. ὅπως μή, *eius*, i.e. *eius rei causa*. Cuq.; cf. n. 688^{8}. Wa.

665. Arbitrium de Megalopolitis et Lacedaemoniis, post a. 164. Edd. Dittenberger I. Olymp. 47 (Syll.² 304). Cf. Sonne de arbitris 32 IL; Tod Internat. arbitr. 7 II; Kolbe IG V 1, XIV$_{6}$. [*Hi*]

ἀπόφασις δικαστᾶν[1] π[ερὶ χώρας ἀμφιλλεγομένας[2], τῶν αἱρεθέντων] |

1 De regionibus circa Oenuntis et Eurotae fontes et cursum superiorem sitis (Sciritis et Aegytis hic commemorantur v. 31. 32. 35, Belbinatae agri in eadem causa mentionem facit Livius; cf. not. 7), quae olim Arcadum fuerant sed mature a Lacedaemoniis occupatae, inter utrosque per aliquot saecula acerrime litigatum est. Cum exceptis Epaminondae annis Spartani eam terram sine controversia tenuissent, Philippi Amyntae f. nutu et auctoritate Megalopolitanis adiudicata est (cf. not. 4). Quibus non traditur eam ereptam esse ante Cleomenis III regis aetatem; immo in eius etiamtum rebus gestis enarrandis castellum in Belbinatide situm (Plutarch. Cleom. 4) ad Megalopolitanum agrum refertur a Polybio II 46, 5: θεωροῦντες δὲ κατὰ τοὺς ἑξῆς χρόνους τὸν Κλεομένη θρασέως ἐποιοῦμοῦντα μὲν τὸ καλούμενον Ἀθήναιον ἐν τῇ τῶν Μεγαλοπολιτῶν χώρᾳ. Cleomenes sane illas regiones recuperavit, neque vero diuturna fuit possessio, nam post illius cladem ab Antigono Megalopolitanis redditae sunt (Polyb. II 54, 3). Iterum eis ereptas a Machanida aut Nabide sumendum est propter Livium XXXVIII 34, 8: *ager Belbinates, quem iniuria tyranni Lacedaemoniorum possederant, restitutus eidem civitati* (Megalopolitanis). Etenim de Cleomene haec dici, ut fuerunt qui existimarent, propterea non possunt, quia non ab eius tempore usque ad annum 189 continua manserat possessio Lacedaemoniorum. Quo anno pacis quam Philopoemen Spartanis victis imposuit condicionibus terra ad Megalopolitanos rediit; neque tamen litigandi finis factus est. Apud Polybium XXXI 9, 7 commemorantur duo legati Romani, missi illi quidem τοῖς Μεγαλοπολίταις καὶ τοῖς Λακεδαιμονίοις διευκρινήσοντες περὶ τῆς ἀντιλεγομένης χώρας a. 164. Quo anno hic titulus recentior est, nam illa Romanorum interpositio sine dubio hic tangitur v. 43—46. Quod olim alios secutus de eadem intellexi Pausaniae narrationem VII 11, 1, id nunc num recte fecerim dubito; nam quod ibi scriptum est ἀπέσταλτο δὲ (Γάλλος) Λακεδαιμονίοις καὶ Ἀργείοις ὑπὲρ γῆς

δικάσαι τοῖς Ἀχαιοῖς κ[αὶ τοῖς Λακεδαιμονίοις, _ 13 l _] | τοῦ Ἐπιγόνου,
Ἀριστάρχου [τοῦ __ τοῦ __ άν]|δρου, Πολυκράτευς τοῦ Πολυ[__, __ τοῦ
5 __, καὶ] | περὶ τᾶς ζαμίας ἃς ἐζαμίωσα[ν _ 15 l _ τὸν δᾶμον τὸν Λα]|κε-
δαιμονίων, ὅτι ἀντιποεῖτ[αι _ 16 l _ τῶι δάμωι τῶι] | Μεγαλοπολιτᾶν
ταύτας τᾶς [χώρας _ 17 l _· λόγων δὲ] | πλειόνων ῥηθέντων, ἐπεὶ
πολ_ 29 l _|τας διὰ τῶν συνδίκων, καὶ τὰμ [μὲν ὑπάρχουσαν ἐκ πολλοῦ
10 χρόνου] | διαφορὰν ταῖς πόλεσι δι' [ὅλ]ο[υ_ 7 l _ διαλῦσαι ἐπειρασά-
μεθα], | προθυμίας καὶ σπουδᾶς οὐθὲν [ἐλλείποντες· _ 14 l _ οὐκ ἀ]|πη-
νέγκαμεν ἐπιγραφὰν διὰ πο[λλ]οῦ, ἕκενεν τοῦ χρόνον ἱκα[νὸν] | δοθῆμεν
εἰς σύλλυσιν τοῖς δια[φερ]ομέ[ν]οις· ἐπε[ὶ] δὲ ἀναγκαῖόν [τε] | καὶ
ἀκόλουθ[ον τῶι ὅρ]κωι ὃν ὠμ[όσα]μεν καὶ τοῖς νόμοις τοῖς τῶν
15 Ἀ|χαιῶν σ[υ]ντε[λ]ε(σθεῖσα)ν 3 τὰν κρίσιν [εἰς] τὰ γράμματα τὰ δαμόσια
ἀπενεγχθῆ|μεν, ἕνεκεν τοῦ μήτε τὰ ποτιδε[ό]μενα κρίσιος ἄκ[ρ]ιτα
γίνεσθαι μή|τε τὰ κεκριμένα ἄκυρα, ὅπως δα[μ]οκρατούμενοι καὶ τὰ
ποθ' αὐτοὺς | ὁμονοοῦντες οἱ Ἀχαιοὶ διατε[λ]ῶντι εἰς τὸν ἀεὶ χρόνον
ὄντες ἐν εἰ|ράναι καὶ εὐνομίαι, αἵ τ' ἐν τοῖ[ς] Ἕλλασιν 4 καὶ συμμά-

ἀμφισβητουμένης γενέσθαι δικαστής, id cur ad errorem scriptoris referamus non est; neque enim tam plena est illius aetatis memoria ut negare liceat periegetam de negotio ceteroqui plane ignoto loqui. Sed utut hoc se habet, Romanos tunc secundum Megalopolitanos iudicasse ex huius tabulae verbis necessario colligitur. At ne hoc quidem arbitrio acquieverunt Spartani, sed vi et armis terram litigiosam recuperare conati sunt, frustra sane; nam aliter hic non de multa pendenda, sed de ipsa terra restituenda ageretur. Quam multam Achaei, quorum foederi tum intererant Lacedaemonii, eis inflixerunt. Quam cum illi dare detrectarent, res ad arbitros venit, quorum sententiam hic tenemus. Qui arbitri a quonam constituti sint non magis scimus, quam quid post eorum decretum, quo manifestum est Lacedaemonios causa cecidisse, amplius de hoc negotio factum sit. 2 Suppl. Dttb.; v. 6. 7 terra sic commemoratur, ut eius iam antea mentionem factam esse appareat. Atqui nusquam ei locus est, nisi hic. Proprie neque cum Megalopolitanis tunc litigabant Lacedaemonii, sed cum communi Achaeorum, neque de terra, sed de multa quam propter vim sociis factam Achaei eis imposuerant; sed cum Spartani ea defensione uterentur, se sua a Megalopolitanis iniuria occupata recuperare conatos esse, caput litis erat quaestio de terrae dominio. 3 Aliquot litteras omissas restituit Dttb. 4 Quod Graeci universi iudicasse dicuntur, id de arbitrio Philippi Amyntae filii auctoritate facto, quo per omnem hanc controversiam praecipue nitebantur Megalopolitani, hic dici indicio est. Cf. Polyb. IX 33, 11. 12: ἐπὶ τῷ κοινῇ συμφέροντι (Φίλιππος ὁ Ἀμύντου) διὰ λόγου τὴν ἐξαγωγὴν ἀμφοτέρους ἠνάγκασε ποιήσασθαι περὶ τῶν ἀμφισβητουμένων, οὐχ αὐτὸν ἀποδείξας κριτὴν ὑπὲρ τῶν ἀντιλεγομένων, ἀλλὰ κοινὸν ἐκ πάντων τῶν Ἑλλήνων καθίσας κριτήριον. Liv. XXXVIII 34, 8

20 χοις γεγεννημέ|ναι πρότερον [κ]ρ[ί]σεις βέβαια[ι] καὶ ἀκήρατοι δ[ι]αμέ-
νωντι εἰς τὸ[ν] | ἀεὶ χρόνον κα[ὶ] αἱ στᾶλαι καὶ τ[ὰ ὅρι]α τὰ τεθέ[ντα]
ὑπὲρ τᾶν κρισ[ί]ωμ μένῃ κύρια δι' ὅλου καὶ μηδὲ[ν αὐτῶν ἦι] ἰσ-
χυ[ρότ]ερον, γεγεν[ημέ]|νας καὶ πρότε[ρ]ον κρίσιος Μεγ[αλοπολίταις
καὶ Λακεδ]αιμο[νίοις | ὑπὲ]ρ ταύ[τας τᾶ]ς χώρας, ὑπὲρ ἃς [νῦν διαφέ-
25 ρονται, - 14 ι -|- 11 ι -]ων τῶι προδίκωι --|--στα κατακολουθ[--|-- ἐν]
Μεγάλαι πόλει ἐ[ν τῶι ἀρχείωι 5 --|-- ἐ]ν τῶι ἀσύλ[ω]ι κ[αὶ --|
30 -- μ]έναις εὖ ὑ[πὸ] Με[γαλοπολιτᾶν --|-- οἱ ὑπὸ τῶ]ν συμμάχων
αἱρε[θέντες - 9 ι - κρ]ιτα[ὶ - 6 ι -|- 9 ι - ἀμφοτ]έ[ρ]ων ἐπιτρε[ψάντων,
εἰ δοκεῖ τὰ]ν Σκιρῖ[τιν κατέ|χεσθαι 6 ὑπὸ Μεγαλοπο]λιτᾶν — ἐν ἃι
κ[αὶ ἁ Αἰγῦτι]ς χώρα 7 — ἢ ὑ[πὸ Λακεδαι|μονίων, καὶ ὁρισ]μὸς τᾶς
χώρας ἀπ[ογεγραμμένο]ς, καὶ ὅτι ὤμοσ[αν αἱρήσε|σθαι ἐκ πάντων 8
35 ἀριστίνδαν 9, κ[αὶ ὅτι ἔκριν]αν οἱ δικασταὶ [γενέσθαι | τὰν Σκιρ]ῖτιν

quod agrum restitutum Megalopolitanis dicit *ex decreto vetere Achaeorum quod factum erat Philippo Amyntae filio regnante*, ex more suo (cf. n. 675) lapsus est inferioris aetatis usu priscis rebus adhibendo. **5** Num hoc potissimum nomen fuerit, sane dubium est. Sed utique hic dictum erat de litteris Megalopoli asservatis, in quibus accurate perscripta erant quae ad illud antiquius arbitrium spectarent; earum litterarum argumenta deinde singillatim enumerantur usque ad v. 38: decretum de arbitris constituendis ac de quaestione illorum sententiae subicienda (v. 30—33), terminatio terrae litigiosae (v. 33), iusiurandum concilii Graecorum quod arbitros eligebat (v. 33—34), ipsum arbitrium (v. 34—36), iusiurandum arbitrorum (v. 36—37), nomina arbitrorum (v. 37), nomina Lacedaemoniorum qui adfuerunt (v. 38). Haec omnia partim nominativis nominum (ὁ ὅρκος, τὰ ὀνόματα, οἱ παρόντες) partim enuntiatis secundariis (ὅτι ὤμοσαν) significata commune verbum, veluti ἔνεστιν aut γέγραπται, habebant, quod in vicinia versus 27 intercidit. **6** Antea scripsi κατεσχῆσθαι; sed cum in sententia arbitrorum significanda v. 34—36 sane antiquissimum tempus indicetur, a quo utrique ius suum repetere conabantur, hic, ubi quaestio proponitur, non tam utrorum olim fuerit, quam utris nunc concedenda sit terra, enuntiatur. Etenim Megalopolitani, quorum nomen v. 32 fuisse certum est, prisca illa aetate nulli fuerunt (v. 35 recte Ἀρ[κάδων] scribitur).

7 Proprie distinguenda est Sciritis in angulo fluviorum Eurotae et Oenuntis sita, et Tripolis, suprema pars vallis Eurotae, i.e. Aegys, Belbina, Pellana oppida cum agris (Polyb. IV 81, 7. Liv. XXXV 27, 9). Utraque regio tota ubique significari videtur, ubi de illa longinqua controversia verba fiunt, sed usu sermonis fluctuante hic Sciritidis, apud Livium XXXVIII 34, 8 Belbinatae agri nominibus latiore vi usurpatis illa omnia comprehendi. **8** ΛΙΤΩΝ corr. Dttb. **9** Ubique virtutem, non generis nobilitatem per se significat haec vox, etsi utrumque saepe ad idem redibat, quoniam optimates homines inferiore loco natos virtute sibi longe

καὶ τὰν Αἰγῦτιν Ἀρ[κάδων ἀπὸ] τοῦ τοὺς Ἡρακλείδας εἰς | [Π]ελοπόν-
νασον κατελθεῖν 10, καὶ [ὁ ὅρκος] τὸν 11 [ὀ]μόσαντες 12 οἱ δικασταὶ
ἐ|[δ]ίκασαν, καὶ τῶν δικασάντων τὰ [ὀνό]ματα, οἳ ἦσαν τῶι πλήθει
ἑκατὸν | [κα]ὶ εἷς, καὶ οἱ παρόντες Λακεδα[ιμ]ονίων ἐπὶ τοῦ ὅρκου 13.
κρίνοντες | [οὖν ο]ὕ[τ]ω κα μάλιστα μένειν [τὰ ποθ'] αὐτοὺς τοὺς
40 Ἀχαιοὺς ὁμονοοῦν[τας, εἰ] τὰ κριθέντα παρ' αὐτοῖς μηκέτι γίνοιτο
ἄκυρα δι' ἑτέρων ἐγ|[κλημά]των, ἀλλ' ὅρον ἔχοι τᾶς ποθ' αὐτοὺς
διαφορᾶς κρίσιν δικ[αστ]ῆ|[ρίου, ἐ]γνωκότες δὲ ἐκ τ[ῶ]ν παρατεθέντων
ἁμῖν παρ' ἀμφοτέρ[ων γραμ|μάτων] καὶ Ῥωμαίους τοὺς προεστακότας
τᾶς τῶν Ἑλλάν[ων εὐνομί|ας καὶ ὁμο]νοίας, ὅκ[α π]αρεγενήθησαν πὸθ
45 αὐτοὺς 14 Μεγ[αλοπολῖται | καὶ Λακεδαιμόνιοι ὑπ]ὲρ ταύτας τᾶς χώρας
διαφε[ρόμενοι, ταύταν | ἀποφάνασθαι τὰν γνώμα]ν, διότι δεῖ τὰ [κεκρι-
50 μένα εἶμεν κύρια, ... | --]αι [-- | -- κρ]ί[σ]ιν κα[ὶ -- | -- μ]ένας πόλιο[ς
-- | --κ]ρίσεις πα[-- | -- τὰν ζα]μίαν ἂν ἐζ[αμίωσαν -- | -- ὑπό]δικον
εἶμε[ν -- | τᾶι πόλει τ]ᾶι Λακεδαιμ[ονίων].

cedere persuasum habebant. At non pugnare inter se ἀριστίνδαν et ἐκ πάντων manifestum est. Cf. Festus s. v. *praeteriti senatores: donec Ovinia tribunicia intervenit, qua sanctum est ut censores ex omni ordine optimum quemque iurati* (cod. *curiati*) *in senatum legerent.* Ceterum hic ὅτι ὤμοσαν scriptum est, infra (v. 36) ὁ ὅρκος, quia hic commemoratum modo erat, iuratos socios elegisse iudices, illic vero ipsa iurisiurandi formula perscripta. 10 Non quo ante Heraclidarum reditum aliorum atque Arcadum fuerit, formula ἀπὸ τοῦ κατελθεῖν usurpatur, sed quia prior illa aetas, quippe qua Lacedaemoniorum maiores nondum in Peloponneso habitaverint, hic omnino in censum non venit. 11 Forma per se quidem in dialecto Dorica neutiquam mira (cf. Ahrens diall. II p. 276) tamen in hoc titulo singularis est (cf. v. 5. 24 ἄς. 32 ἄι. 51 ἄν. 37 οἳ).

12 ΩΜΟΣΑΝΤΕΣ. 13 Iudicum sacramento testes Lacedaemonii adhibebantur, ne si causa cecidissent Spartani negare possent iuratos illos iudicasse. Idem sine dubio etiam de Megalopolitanis usu venerat, sed cum hi vicissent, nihil ea res amplius momenti habebat. 14 Desideratur ποτ αὐτούς.

Ptolemaei Philometoris ad Theraeos epistula, a. 163 m. Augusto, IG XII 3, 327 (Or. 59). Scripsit ex exilio redux, paullo ante edictum diei IV m. Peritii (Strack Dynastie Ptol. 197[22]).

Eumenis II ad Attidem Pessinuntium epistulae; prima: a. 163. Or. 315 I; alia: a. 159/6. Or. 315 VI.

Ariarathes V a technitis laudatur, a. 163 sqq. Athenis. Or. 353.

Socii Ptolemaeum Philometorem Deli honorant, post a. 161, Or. 116.

666. Carneadis philosophi statua Athenis posita ante a. 162. Basis inventa Athenis ad stoam Attali. Ed. Koehler Ath. Mitt. V 1880, 284; IG II 1406 (Syll.² 298; Michel 1264). [*Ki*]

Καρνεάδην Ἀζηνιέα[1]
Ἄτταλος[2] καὶ Ἀριαράθης[3] Συπαλήττι[οι]
ἀνέθηκαν.

Litterae Aπ. 1 Carneadem Cyrenensem philosophum (a. 214/3—129/8) Apollod. apud Diog. Laert. IV 65) agnovit Koehler. Eum Athenis, ubi per magnum temporis spatium docebat, etiam civitatem nactum esse ex hoc titulo discimus, ex more solenni adiuncto demotico; PA 8257; (cf. IG III 948 Φιλήμων Δάμωνος Διομαιεύς). 2 Attalus Attali I et Apollonidis filius secundus, qui post Eumenem fratrem maiorem regnavit 159—138, antea cum Athenis versaretur civitate donatus est, ut de Philetaero fratre minore testatur titulus n. 641; cf. PA 2692. 14254. Philosophos Academicos iam apud avum et patrem Attali magna gratia floruisse constat (Wachsmuth D. St. Athen im Altert. I 636). 3 Ariarathes V, qui a. 162 regnum Cappadociae obtinuit, affinis erat Attali II cuius fratri Eumeni regi illius soror Stratonice nupserat. PA 1608. Familiaritatem quae ei cum Carneade intercedebat testabantur epistulae philosophi ad regem missae, praeter quas nihil omnino ab ipso scriptum exstabat (Diog. Laert. IV 65). Titulum dedicatum priusquam Ariarathes regnum obtineret manifestum est. Koe.

△667. Decretum Atheniensium de agonotheta Theseorum coronando. Catalogus victorum, c. a. 161/0. Athenis ad Demetrium Katephorem (orientem versus ab horologio Andronici), nunc in museo nat. Edd. Kumanudes Philist. III 150; IG II 444. II² 956 (Michel 884). Cf. Wilhelm Beitr. 216 n. 203; Sundwall Klio VII 1907, 455. [*Ki*]

[Ἀντ]ίδημος Κλεῖπ[πίδου ‿‿ εἶπεν· ἐπειδὴ | Νικ]ογένης Νίκωνο[ς Φι-
λαϊδης χειροτονηθεὶς | ὑπὸ τ]οῦ δήμου Θησεί[ων ἀγωνοθέτης[1] εἰς τὸν
5 ἐνιαυ[τ]ὸν τὸν ἐπὶ Ἀριστόλα[2] [ἄρχοντος τήν τε πομπὴν | ἔπεμψεν ε]ὐ-
σ[χ]ήμ[ον]α [καὶ τ]ὴν θυσ[ίαν συνετέλε|σεν τῶι Θησεῖ κ]ατὰ [τὰ π]ά-
τρια καὶ τῆς λαμπά[δος καὶ | τοῦ γυμ]νικοῦ ἀγῶ[ν]ος ἐποιήσατο τὴν
ἐπ[ιμέλειαν | προ]ν[ο]ηθεὶς τοῦ μηθένα τῶν ἀγωνιζομένων [ἀδι|κήμ]α[τι]
10 περιπεσεῖν· ἔθηκεν δὲ καὶ ἆθλα τοῖς ἀγω[νι|σαμέν]οις σπουδῆς οὐθὲν
ἐλλείπων κατὰ τὰ ἐψηφισ[μέ]να [τ]ῶ[ι] δήμωι· παρεσκεύασεν δὲ καὶ
ταῖς φυλαῖς | [τ]αῖ[ς νι]κώσαις ἆθλα τῶν τε ἱππέων καὶ τῶν ἐπιλέ|-
[κτων], ὁμοίως δὲ καὶ τοῖς ἐκ τῶν ἐθνῶν τάγμασιν, καὶ | [τα]ῦ[τ]α ἀν-
15 έθηκεν· ἔδωκεν δὲ καὶ τεῖ βουλεῖ καθέσιμον[3] | [δρ]αχμὰς XHH καὶ

Litterae ΑΛΩΠ vel Π vel ΠΣ. 1 Cf. n. 374[15]. 2 De Aristola archonte (c. a. 161/0) cf. Ferguson Athen. archons 64; Kirchner Goett. GA 1900, 461; Kolbe Archonten 101. 3 Van Herwerden Lexic. supplet. s. v. intellegit

τοῖς πρυτάνεσιν εἰς θυσίαν Η· | ἀνέθηκεν δὲ καὶ στήλην ἐν τῶι τοῦ
Θησέως τεμέ|νει[4] εἰς ἣν ἀνέγραψε τοὺς νικήσαντας, καὶ εἰς ταῦ|τα
πάντα ἀπολογίζεται ἀνηλωκὼς ἐκ τῶν ἰδίων | ὑπὲρ τὰς δισχιλίας ἑξ-
20 ακοσίας ἐνενήκοντα δραχμάς· | καὶ περὶ ἁπάντων ὧν ὠικονόμηκεν
ἀπενήνοχεν λό|γους εἰς τὸ μητρῶιον καὶ πρὸς τοὺς λογιστὰς καὶ τὰς |
εὐθύνας ἔδωκεν· ὅπως οὖν καὶ ἡ βουλὴ καὶ ὁ δῆμος | μνημονεύοντες
φαίνωνται τῶν εἰς ἑαυτοὺς φιλοτι|μουμένων καὶ ἑτοίμως διδόντων εἰ⟨ι⟩ς
25 τὰς ἐπιμελείας, | ἀγαθεῖ τύχει δεδόχθαι τεῖ βουλεῖ τοὺς λαχόντας προ|-
[έ]δρους εἰς τὴν ἐπιοῦσαν ἐκκλησίαν χρηματίσαι | [π]ερὶ τούτων, γνώ-
μην δὲ ξυμβάλλεσθαι τῆς βουλῆς | [ε]ἰς τὸν δῆμον ὅτι δοκεῖ τεῖ βουλεῖ,
ἐπαινέσαι | [Νικογ]ένην Νίκωνος Φιλαΐδην καὶ στεφανῶσαι αὐτὸν |
30 [χρυσῶ]ι στεφάνωι κατὰ τὸν νόμον εὐνοίας ἕνε[κεν καὶ] φιλοτιμίας
ἣν ἔχων διατελεῖ περί τε τὴν | [βουλ]ὴ[ν] καὶ τὸν δῆμον τὸν Ἀθη-
ναίων· ἀναγορεῦσ[αι] | [δὲ τὸν] στέφανον Διονυσίων τε τῶν ἐν ἄστει
καινο[ῖς | τ]ρ[αγωιδ]ο[ῖ]ς καὶ Παναθηναίων καὶ Ἐλευσινίων καὶ Πτο-
35 λε|[μαίων το]ῖς γυμνικοῖς ἀγῶσιν· ἀναγ[ράψ]αι δὲ τόδε τὸ ψή|[φισμα
τὸν γ]ραμματέα τὸν κατὰ πρυτανείαν εἰς στήλην | [ἐν ἧι καὶ ο]ἱ νενι-
40 κηκότες. | ἡ βουλὴ | ὁ δῆμος | Νικογένην | Νίκωνος | Φιλαΐδην. |
[ἐπὶ Ἀριστόλα ἄρ]χοντος οἵδε ἐνίκων τὸν ἀγῶνα τῶν Θησείων· | [τοὺς
45 σ]αλπ[ι]κτάς[5]· | [Ἄ]ρι[στος] Ἀριστοκράτου Ἀθηναῖος[6]. | τοὺ[ς κήρυκ]ας· |
Θεόδωρ[ος Π]οσειδων[ί]ου Ἀθηναῖος. | τῶν ἐπι[λέκ]των εὐανδρίαι· | φυλὴ
50 ἐνί[κ]α Ἀτ[τ]αλὶς [τ]αξιαρχοῦντος | Ἀργείου [τ]οῦ Ἀσκλάπωνος Ἀτηνέως. |
τεῖ [εὐοπλίαι· φυλὴ ἐνί]κα Κεκροπὶς | ταξ[ιαρχο]ῦντ[ο]ς Ἀν[τιδ]ώρ ου [τ]οῦ
Ἀρείου | _ c. 7 l _ ως. τῶ[ν ἐν] τοῖ[ς] ἔθνεσιν | [ε]ὐ[ανδρίαι· τάγ]μα ἐνίκ[α]
55 τὸ Ὁμίλου. | [τ]ε[ῖ εὐοπλίαι· τάγμα] ἐνίκ[α] τὸ Δημέου. | [τῶ]ν [ἱππέων

καθέσιμον ἀργύριον id est μισθὸν τῆς ἕδρας. Cum in Theseorum decretis quae exstant bis (IG II 446_{12} = II² 958) mille et ducentae, semel (IG II 445_{10} = II² 957) sexcentae drachmae senatoribus datae esse tradantur, utramque summam ad senatorum numerum supputatam esse Koehler recte statuit. Atque eam ob causam agonothetam τὸ καθέσιμον Theseorum tempore diebus ἀφεσίμοις (Aristot. Ἀθπ. XLIII 3) senatoribus contulisse A. Mommsen Feste d. St. Ath. 291[5] probabiliter existimat, ut illi ludis interessent suaque praesentia spectaculi splendorem augerent neve interim suis negotiis operam darent. 4 Cf. Judeich Topogr. Ath. 313[26]. 5 De his certaminibus egit A. Mommsen 292. In certamine tubicinum et praeconum singuli inscribuntur victores; contra in εὐανδρίας et εὐταξίας item in sodaliciorum peregrinorum (v. 53 τῶν ἐν τοῖς ἔθνεσιν; cf. Wilhelm Jahresh. V 1902, 130) et equitum (v. 56) certaminibus sive tribus sive τάγμα, quae vicerunt, lapidi incisa sunt. 6 Quodsi ethnicum Ἀθηναῖος nomini additum est, intellegendum est etiam homines peregrinos huic generi certaminis interfuisse.

εὐανδρίαι· φυ]λὴ ἐν[ίκα] Αἰγεῖς | [φυλαρχοῦντος Ἀρατίω]νος τοῦ Σίμου | [ἐγ Μυρρινούττη]ς[7]. τεῖ εὐοπλίαι· | [φυλὴ ἐνίκα Α]ἰγε[ῖς] φυλαρχοῦν-
60 τος | [Ἀρατίωνος τ]οῦ Σ[ίμ]ου ἐγ Μυρρινούττης. | τῆ[ι λαμπά]δι[8] τοὺς παῖδας ἐκ τῆς | [Τι]μ[έου παλ]αίσ[τρ]ας ἐνίκα λαμπαδαρχῶν | [Νικογένης] Νίκωνος Αἰγεῖδος φυλῆς. | [τῆι λαμπά]δι τοὺς ἐφήβους οἱ ἐξ ἐφή-
65 βων | [-- λ]αμπαδαρχοῦντος | [Ἀπολλ]ωνίο[υ το]ῦ Εὐκταίου Ἀκαμαντίδος | [φυλῆς. τῶν νεαν]ίσκων οἱ ἐγ Λυκείου | [λαμπαδαρχοῦντ]ος Καιρίου
70 τοῦ | [Τέλωνος --ντίδ]ος φυλῆς. | [π]α[ῖδας δόλιχ]ον[9] τῆς τρίτης ἡλικίας· | --οδώρου [Ἀκ]αμαντίδος φυλῆς. [παῖδας ἐκ] π[ά]ντων δόλιχον· |
75 [-- Δ]ρ[ο]μέου Ἀθηναῖος. | [ἄνδρας] δ[ό]λιχον· | [--ος Ἀ]ρχεστράτου Ἀθηναῖος. | [παῖδας] στάδιον τῆς πρώτης ἡλικίας· | -- Δημάρχου Αἰγεῖδος φυλῆς. | [παῖδας στ]άδιον τῆς δευτέρας ἡλικίας· [Μελέτων Σ]τ[ρ]ο[μ-
80 β]υλίωνος Αἰγεῖδος φυλῆς. | παῖ⟨ι⟩δας [σ]τάδ[ιον τῆ]ς τρίτης ἡλικίας· | [Ἀ]σκλη[πι]άδης [Ἀρισ]τοβούλου Αἰαντίδος φυλῆς. | παῖδας ἐκ πάντων στάδιον· | [Κ]αίριος Τέλωνος Ἀθηναῖος. ἄνδρας στάδιον· | [Αἰ]σχρίων
85 Δημητρίου Ἀθηναῖος. | [π]αῖδας δίαυλον τῆς πρώτης ἡλικίας· | [Ἀπ]ολλώνιος Ἐθελάνδρου Οἰνεῖδος φυλῆς. | παῖδας δίαυλον τῆς δευτέρας ἡλικίας· | Μελέτων Στρομβυλίωνος Αἰγεῖδος φυλῆς. | παῖδας δίαυλον

---

7 Suppl. Sundw. 8 Inter eos qui τῇ λαμπάδι certant commemorantur παῖδες, ἔφηβοι, νεανίσκοι. Loco νεανίσκων in t. IG II 445_{51} = II² 957 exstant ἄνδρες. Certamina v. 44—69 ad προαγῶνα pertinuisse et primum Theseorum diem complevisse existimat A. Mommsen l. c. 294. 9 Inde a v. 70 recensentur victores in certaminibus gymnicis, quorum haec genera exhibentur: δόλιχος (v. 70—75), στάδιον (76—84), δίαυλος (85—93), πάλη (94—102), πυγμή (103—111), παγκράτιον (112—119), ὁπλίτης (120). In aliis huius temporis Theseorum catalogis (IG II 445 = II² 957, II 446 = II² 958) etiam ὁπλομαχία et ἀκόντισμα accedunt. In his novem certaminum generibus certantes inducuntur παῖδες τῆς πρώτης, δευτέρας, τρίτης ἡλικίας, deinde παῖδες ἐκ πάντων scilicet pueri Attici et peregrini, postremo ἄνδρες. Ad παῖδας τῆς τρίτης ἡλικίας pertinent οἱ ἔφηβοι 18 annos nati et οἱ ἔνοι ἔφηβοι 19 annos nati (cf. ad t. IG II² 958); ad παῖδας τῆς δευτέρας ἡλικίας referendi sunt pueri 16 et 17 annos nati (cf. Bekker Anecd. 255_{15} sub διετὲς ἡβῆσαι. τὸ γενέσθαι ἐτῶν ὀκτωκαίδεκα, ἵνα ἥβῃ ἡ τὸ ἑκκαίδεκα ἐτῶν γενέσθαι. τὸ δὲ οὖν ἐπὶ διετὲς ἡβῆσαί ἐστι τὸ γενέσθαι ἐτῶν ἄλλων δυοῖν μετὰ τὴν ἥβην); ad παῖδας τῆς πρώτης ἡλικίας igitur revocandi erunt pueri 14 et 15 annorum. Iam παῖδας τῆς πρώτης, δευτέρας, τρίτης ἡλικίας, παῖδας ἐκ πάντων, ἄνδρας admissos esse videmus ad στάδιον, δίαυλον, πάλην, πυγμήν, παγκράτιον. Contra ad δόλιχον pueros primae et secundae aetatis, quippe quorum vires huic certamini vixdum pares essent, non admissos esse laterculo nostro docemur. Ὁπλίτην (v. 120) ad viros tantummodo pertinuisse Mommsen 294 probat. Idem 295 certamina gymnica Theseorum die altero confecta esse statuit.

90 τῆς τρίτης ἡλικίας· | Ἀλέξων Ἀπολλοφάνου Πανδιονίδος φυλ[ῆς]. | παῖ-
δας ἐκ πάν[τ]ων δίαυλον· Καίριος | Τέλωνος Ἀθηναῖος. ἄνδρας δίαυ-
λον· | Ἀλέξανδρος Σάμ[ο]υ 10 Ἀθηναῖος. | παῖδας πάλην τῆ[ς π]ρώτης
95 ἡλικία[ς]· | Νίκων Νικογένου Αἰγεῖδος φυλῆς. | παῖδας πάλην τῆς δευ-
τέρας ἡλικία[ς]· | Μελέτων Στρομβυλίωνος Αἰγεῖδος φυλ[ῆς]. | παῖδας
πάλην τῆς τρίτης ἡλικίας· | Ἀπολλώνιος Ἀπολλωνίου Αἰγεῖδος φυλ[ῆς]. |
100 παῖδας ἐκ πάντων πάλην· | Ἡραγόρας Διονυσοδώρου Ἀθην[αῖος]. | ἄν-
δρας πάλην· Εὔδημος Σωκ[ράτους Ἀθη]|ναῖος. παῖδας πυγμὴν τῆς
105 πρώ[της ἡλικίας]· | Εὐφρέας Εὐφρέου Ἀκαμαντίδο[ς φυλῆς]. | παῖδας
πυγμὴν τῆς δευτέρας ἡλ[ικίας]· | Παυσανίας Παυσανίου Οἰνεῖδος φυ-
[λῆς]. | παῖδας πυγμὴν τῆς τρίτης ἡλικί[ας]· | Ἡρακῶν 11 Πείθωνος
110 Ἱπποθωντίδος φυ[λῆς]. | παῖδας ἐκ πάντων πυγμήν· Δωρό[θεος] | Χαρ-
μίδου Ἀθηναῖος. ἄνδρας πυγ[μήν]· | Σωσικράτης Δημονόμου Ἀθηνα[ῖος]. |
παῖδας παγκράτιον τῆς πρώτη[ς ἡλικίας]· | Φιλέας Φιλέου Ἀκαμαντί-
115 δος φυλ[ῆς]. | παῖδας παγκράτιον τῆς δευτέρα[ς] ἡλι[κίας]· | Ἄβρων Καλ-
λίου [Α]ἰγ[ε]ῖδος 12 φυλῆς. παῖδας | παγκράτιον τῆς τρίτης ἡλικίας· |
Ἀπολλώνιος Ἀπ(π)ολλωνίου Ἀτταλίδος φυλῆ[ς]. | παῖδας ἐκ πάντων παγ-
κράτιον· Σάμος Σάμο[υ] | Ἀθηναῖος. ἄνδρας παγκράτιον· Θεοδωρίδ[ης] |
120 Παυσανίου Ἀθηναῖος. ὁπλίτην Νικόδημο[ς] | Πυθοδώρου Ἀθηναῖος.
ἐν ὅπλοις δίαυλο[ν] 13 | ἐκ τῶν φυλάρχων· Ἀρατίων Σίμου Αἰγεῖ[δος] |
φυλῆς. δίαυλον ἐκ τῶν φυλάρχων· Ἀρατίων Σ[ίμου] | Αἰγεῖδος φυλῆς.
125 ἀκάμπιον ἐκ τῶν φυλ[άρχων]· | Ἀρατίων Σίμου Αἰγεῖδος φυλῆς. ἵπ-
πω[ι πολε]μιστῆι δίαυλο[ν] ἐκ τῶν ἱππέων· Ἀρ__|της Ἀντιμάχου Οἰ-
νεῖδος φυλῆς. δίαυλο[ν ἐκ τῶν] | ἱππέων· Νικόδωρος Νικησίου Λεων-
τίδ[ος φυλῆς]. | ἀκάμπιον ἐκ τῶν ἱππέων· Νικόδωρος Ν[ικησίου] |
130 Λεωντίδος φυλῆς. ἵππωι λαμπρῶι· Λύανδρ[ος] | Νικογένου Αἰγεῖδος
φυλῆς. δίαυλον ἐκ πάντ[ων]· | Φιλοκράτης Ἡδύλου Οἰνεῖδος φυλῆς.
ἀκάμπιον ἐ[κ πάν]|των· Δέξανδρος Φιλίνου Ἀντιοχίδος φυλῆς. ἀφ' ἵ[π|-
που ἀκ]ο[ντίζων· __] Δημητρ[ίου Ἱ]ππο]θω[ντίδος φυλῆς]. *vacat.*

10 ⊂ \M////Y. Σάμ[ο]υ Kum. Σήμ[ο]υ Koe. Cf. v. 118 Σάμος Σάμου Ἀθηναῖος.
11 HBAKΩN. Ἡρακῶν Wilb. 12 ////IΓ////////ΔO⊂. Koe. habuit [O]ἰν[ε]ῖδος; at Habro Calliae f. Batensis (PA 12) pertinet ad Aegeida. 13 Inde a versu 121 certamina hippica recensentur. Primum victoriae ἐκ τῶν φυλάρχων memorantur, deinde ἐκ τῶν ἱππέων, denique ἐκ πάντων. Agmen claudit ἀφ' ἵππου ἀκοντίζων. Mommsen 296. 297.

△ **668. Lamiensium arbitrium de suffragio Amphictyonico Doriensium-Lacedaemoniorum, a. 160/59.** Delphis. Ed. Pomtow Goett. GA 1913, 177. [*Pw*]

Κ υ τ ι [ν ι έ ω ν].

[σ]τραταγέοντος τῶν Θεσσαλ[ῶν[1] τοῦ δεῖνος ethnicum, μηνὸς Ἰτωνίου[2],
ἐν δὲ] | Λαμίαι ταγευόντων Τίμωνος, Αὐ[_ σι _, _ σι _, προστατεύοντος
τοῦ δεῖνος, μηνὸς] | ὡς Λαμιεῖς ἄγοντι Βωμίου[2], ἐν ὡραί[αι[3] ἐκκλη-
5 σίαι, ἅδε κρίσις ἐγένετο· ἐπεὶ πρεσβευτὰν πεμφ]θέντων[4] ἐγ Λακε-
δαίμονος[5] Ἀριστοκλέο[ς τοῦ δεῖνος, τοῦ δεῖνος τοῦ δεῖνος, τοῦ δεῖνος
τοῦ δεῖνος, παρὰ δὲ] | Δωριέων Πολυχάρμου τοῦ Πρασίδα, Ἀλκί-
φρ[ονος τοῦ δεῖνος, τοῦ δεῖνος τοῦ δεῖνος Κυτινιέων, καὶ] | κρινομένων
περὶ τᾶς ψάφου τᾶς Ἀμφικτιον[ικᾶς[6] τῶν Δωριέων, Δωριεῖς μὲν
ἀξίωσαν ἑαυτοῖς τὰν ψᾶφον] | ἰδίαν ὑπάρχειν, Λακεδαιμόνιοι δὲ κατὰ
τὸ ἥμ[ισυ μετέχειν ὡς πρότερον, οἱ κριταὶ οἱ αἱρεθέντες ὑπὸ] | τῶν
Λαμιέων, ὄντες τριάκοντα καὶ εἷς, καθ[ήμενοι χρόνον πλείονα __ ὥστε] |
10 διακρῖναι Λακεδαιμονίοις καὶ Δωριέοις τὸ [νεῖκος(?) __, ἐπιτρεψάντων
ἀμφο]τέρων καὶ ἐν τὰ παρακείμενα δίκαια ἐμ[φανισάντων, ἔκριναν,
τὰν ψᾶφον πᾶσαν (vel ἰδίαν) τᾶς Κυτινιέων (vel ματρο-)πό]λιος εἶμεν.
δωριαρχέοντος[7] Εὐβιότου το[ῦ δεῖνος ethnicum, ἐν δὲ Δελφοῖς
ἄρχοντος Ἀνδρονίκου] | τοῦ Φρικίδα, βουλευόντων τὰν δευτέ[ραν *a.160/59*
ἑξάμηνον Ἄρχωνος τοῦ Καλλία, Νικομάχου τοῦ Δεξίππου], | γραμ-
ματεύοντος Ἀθάμβου τοῦ Ἀβρομ[άχου].

Vs. 4 et 11 hic demum supplevi. 1 Praescripta ex parte sunt suppleta e titt. Lamiensibus IG IX 2, 65/7. 2 Itonius est primus mensis Thessalorum respondens Bomio, m. primo Lamiensi (v. 4), cf. Rensch de manum. Thess. 124. 128. 3 ὡραία (*rechtzeitig*) idem valet quod ἔννομος, νόμιμος. 4 Antea [αἱρε]θέντων suppleveram, quia illis temporibus pro πέμπειν fere semper στέλλειν praefertur. 5 Cf. n. 241[85]. Quamvis Lacedaemonii, suffragii Amphictyonici Peloponnesiorum olim participes, a. 346 Amphictyonia exclusi sint (Paus. X 8, 2), tamen hic illic hieromnemones Spartani comparent, e.g. a. 329, n. 241_{150}; c.a. 269, n. 422_{8}. Quod quomodo fieri potuerit, hic titulus docet: manifesto Metropolitae post a. 346 Spartanis aditum ad suffragium Doridis praebuerunt eiusque ‚dimidium' concesserunt, cf. v. 8 κατὰ τὸ ἥμ[ισυ]. Eodem nomine Aetoli quorum ab a. 270 (n. 417[9]) illud suffragium Doricum erat, semel vel bis Spartanos synedrio interesse permiserunt; neque illis a. 189 devictis commutatio facta, quia Dores etiam tum in foedere Aetolico manserunt. Sed postquam c.a. 167 τὰ κοινά Aenianum, Doriensium, Locrorum restituta sunt (cf. n. 653[1]), Lacedaemonii quod olim ut donum acceperant, tunc prorsus suo iure recuperare et Doribus invitis denuo suffragio illo dimidio potiri conantur. Quam causam a Lamiensibus ita decertatam esse, ut Spartani refutarentur, nunc constat; v. not. 7. 6 Cf. c.a. 208/7, n. 554_{21} ψᾶφον ἱερομναμονικὰν ἐν τοὺς Ἀμφικτύονας. 7 Inscriptio Κυτινιέων (v. 1) et subscriptio δωριαρχέοντος demonstrant, cum titulum ab ipsis Doriensibus in fano Delphico esse in-

scriptum, tum arbitrium Lamiensium illis favisse, Spartanis ergo ab a. 160/59 iure pylaeam esse praeclusam. [De simili controversia inter urbes Thronium et Scarpheam propter suffragium Amphictyonicum Locrorum Epicnemidiorum orta cf. add.]

669. Acarnanes Lacedaemoniis proxeniam tribuunt, a. 166—147. Spartae. Edd. Kumanudes Ἀθήναιον I 1872, 253; G. Hirschfeld Bull. inst. 1873, 186; Le Bas-Foucart Explic. II p. 144, n. 194 *d* (Syll.² 482; GDI 1379; Michel 312; Kolbe IG V 1, 29 cum tab. IV). Cf. Oberhummer Akarnanien 261, 2. [*Pw*]

ἐπὶ ἱεραπόλου[1] τοῖ Ἀπόλλωνι τοῖ Ἀ|κτίοι[2] Θευδότου τοῦ Σώτωνος Ἀνα|κτοριέος, γραμματέος δὲ τᾶι βου|λᾶι Κλεάνδρου τοῦ Λυκίσκου
5 Ἀνα|κτοριέος, προμνάμονος[3] δὲ Σωπά|τρου τοῦ Σωτίωνος Ἀνακτοριέος, | καὶ συμπρομναμόνων Ἀριστάν|δρου τοῦ Ἀρχεστράτου Θυρρείου[4], |
10 Ἀλεξιμάχου τοῦ Καρδαμίωνος Λι|μναίου, Φιλιστίωνος τοῦ Δεξάν|δ[ρ]ου Ματροπολίτα, μηνὸς Κουρο|τρόπου[5]· ××××ἔδοξε τᾶι βουλᾶι καὶ | τοῖ κοινοῖ[6] τῶν Ἀκαρνάνων, προξένους | εἶμεν καὶ εὐεργέτας τοῦ κοινοῦ |

Titulum eodem tempore cum simillimis IG IX 1, 513/17 intra annos 167—146 incisum esse, sc. ante foedera gentium Graecarum a Romanis dissoluta, Dttb. ibi demonstravit. Nempe post Persei bellum Leucadii ex Acarnanum foedere iussu Romanorum dimissi sunt (Liv. XLV 31, 12); atqui ne in ullo quidem ex his sex decretis inter summos Acarnanum magistratus homo Leucadius comparet, id quod in illius oppidi magnitudine plane incredibile esset, nisi tum iam exemptum fuisset Acarnanum concilio. Oberh. contra Fou. textum rettulit ad a. 220, cui Wilamowitz et Hi. litteratura freti adsentiuntur; litteras tamen saec. II testari Ko. dicit.

1 Idem magistratus Acarnanum recensetur l.l. n. 513. 515. 517. Fou.

2 In Apollinis Actii tutela fuisse foedus Acarnanum cum ex nummis Brit. Mus., Thess. Aetolia p. 168 tum inde intellegitur, quod decreta reliqua Acarnanum omnia in parietinis templi Actiaci inventa sunt. F. 3 De huius magistratus natura Dttb. ex nominum ipsorum compositione probabiliter coniecit: ‚cum universus senatus βουλή diceretur, singulos senatores μναμόνων nomine usos esse, ex eis qui ad tempus cotidiana senatus negotia peragerent προμνάμονας. Ex quibus qui concilio praefuit cum hoc ipsum decretum fieret, singillatim primo loco recensetur, sequuntur eius collegae (συμπρομνάμονες), ut in plebiscitis Atticis πρόεδρος ἐπιψηφίζων et συμπρόεδροι commemorari solent'. Cf. etiam Swoboda Staatsalt. 306[4].

4 Haec urbs quae inde ab a. 167 caput foederis erat (Swoboda l.l. 304) et locum vici hodierni ἅγ. Βασίλειος tenebat (Ob. 197), apud scriptores Θούριον, Θύριον, Θύρεον audit; sed plerumque recte scribitur cum in titulis (praeter n. 417_5 Τυρβείου, ubi v. not.) tum in nummis (Θυρρέων et Θυρρήων Cat. Brit. Mus. l.l. 192 sq.). 5 Idem mensis IG IX 1, 513_6. 6 Haec dialecti forma tempus antiquius non redolet; recurrit enim IG IX 1, 516_9 (in textu Le Bas.).

15 τῶν Ἀκαρνάνων γ[7] κατὰ τὸν νόμον Γό[ρ]γιν Ἀλκαμένεος, Δαμαισίδαν
Ἀν|δροβόλου, Λαχάρη Ἐπηράτου Λακε|δαιμονίους, αὐτοὺς καὶ ἐκγό-
20 νους, | καὶ εἶμεν αὐτοῖς ἀσφάλειαν καὶ ἀ|συλίαν καὶ πολέμου καὶ
εἰράνας, | καὶ γᾶς καὶ οἰκίας ἔγκτησιν καὶ | τὰ ἄλλα τίμια καὶ φιλάν-
θρωπα πάν|τα ὅσα καὶ τοῖς ἄλλοις προξένοις | καὶ εὐεργέταις τοῦ
25 κοινοῦ τῶν Ἀ|καρνάνων ὑπάρχει.

7 Rarius a gentibus aut societatibus quam a singulis civitatibus decernitur proxenia. Cf. n. 653, hon. 8. 10.

670. Statua equestris Attali II a Delphis dedicata, ante a. 161. In basi calcaria. Monumentum totum reficitur Klio XV sep. p. 166 (cum tabula fig. 17); situm erat ante porticum Atheniensium. Una cum n. 672 ut titulum indivisum ed. Haussoullier Bull. Hell. V 1881, 157 (Syll.² 306; Michel 263; GDI 2642); denuo ex lapide Pomtow Klio XV sep. p. 165, n. 113 cum tituli imagine (fig. 15). [*Pw*]

[βασιλέα Ἄτταλον[1] | βασιλέως Ἀττάλου | ἁ πόλις [τῶν Δελφῶν[2] |
5 ἀρετ]ᾶς ἕν[εκ]εν | [καὶ] εὐεργεσίας | [τᾶ]ς εἰς αὐτὰν | [Ἀπ]όλλωνι Πυθίωι.

Hauss. cum unum modo versum supra esse deletum censuerit, minus recte suppl.: [ἁ πόλις τῶν Δελφῶν | βα]σ[ιλέα Ἄτταλον | ἀρετ]ᾶς ἕν[εκ]εν | κτλ., quod edd. reliqui receperunt. At duos versus amissos esse imagine lapidis comprobavi. 1 Attalus II regnavit a. 159—138, sed iam antea a fratre Eumene II superstite appellatione regia erat honoratus, cf. n. 671 not. init. 2 Supplementa sunt certa, cf. decretum Delphicum n. 672_{65} sub hoc titulo incisum: ἀναγράψαι τὸ ψάφισμα ἐπὶ τὰν εἰκόνα τοῦ βασιλέως Ἀττάλου. Neque de statua Attali II ab Aetolis a. 182 posita cogitari potest, nam illa fuerat πεζικά (cf. n. 629_{13}), hic vero in magna plintho ad basin n. 670 pertinente vestigia ungularum supersunt.

△671. Eumenes II Delphis bis pecunias donat; Eumenea et lampadodromus instituuntur (*A*); frumentum paratur, theatrum et anathemata reficiuntur (*B*), a. 162/0. In pila altissima Eumenis ab Aetolis dedicata n. 628, in lapidibus vicinis duobus lateris sinistri, in ordine quarto supra orthostatam. Ed. Pomtow Delphica III 118 = Berl. phil. Woch. 1912, 445 (Laum Stiftungen II n. 29). [*Pw*]

Archonti Amphistrato maxima cum probabilitate annus 159/8 erat attributus, quia in eius magistratu in tit. 672_{24} m. Ianuario ‚iam' Attalus II regnavit (a. 159—38). Nunc vero cum e tit. A_{23}, B_1 sq. edoceamur, Eumenem regem etiam m. Martio eiusdem anni superstitem fuisse, in universum anni 165—160 (usque ad a. 166 de serie archontum constat, cf. A. Mommsen Phil. LX 1901, 59), accuratius 162/60 in censum veniunt. Nam sub finem demum vitae Eumenes Attalum fratrem collegam in regno administrando

Pars prior decreti in lapide superposito amissa hunc fere finem habuit:

A (ἀπὸ δὲ τοῦ ταλάντου αἱ τιμαὶ καὶ αἱ θυσίαι ὑπὸ τῶν ἐπιμελητᾶν τῶν Εὐμενείων γινέσθω κατὰ τάδε· καταγραψάντω οἱ ἄρχοντες ἀεὶ οἱ ἔναρχοι ἐν τῶι μηνὶ τῶι Ποιτροπίωι ἐν τᾶι ἐννόμωι ἐκκλησίαι κατ' ἐνιαυτὸν ἐπιμελητὰς τρεῖς ἐκ τῶν προβληθέντων, οὓς κα οἱ πολλοὶ ἕλωνται διά) | [τᾶς ψάφου[1]. οἱ] δὲ καταστα[θ]έντες δ[μνυόντω κ]αθ[ὼ]ς [καὶ τὰ] ἄλλα ἀρχεῖα καὶ ἐκπρ[άξ]αντες τοῦ ἀργυ[ρίου | τοὺς τόκ]ους συντελείντω τὰν θ[υσίαν καὶ τὰς] τιμὰς καὶ

---

sibi adiunxisse et nomine regio ornavisse existimandus est (inde corrigas quae Homolle Bull. XX 1896, 631 sq. disseruit de hoc tit. et de morte Eumenis mensibus Aprili/Iunio tribuenda; qui contendit ‚*on antidata la royauté d'Attale de quelques mois*'). Accedit quod Attalum hieme a. 160/59 Romae versatum esse (cf. Polyb. XXXII 3 et 5; Niese III 203[6]), Eumenem ergo post eius reditum de vita decessisse scimus. Priore igitur parte anni fere 161 Delphi legatos Praxiam et Calliam Pergamum miserunt, qui pecunias impetrarent ab Eumene ὑπέρ τε σιτωνίας τᾶι πόλει καὶ ὑπὲρ τᾶς εὐκοσμίας τοῦ ἱεροῦ (tit. B_3), ab Attalo ὑπὲρ τᾶς τῶν παίδων διδασκαλίας (n. 672_4). Quas cum uterque rex se daturum esse polliceretur, brevi post, sc. aestate, Eumenes misit $3\frac{1}{2}$ talenta εἰς σειτωνίαν (B_7), Attalus 3 talenta εἰς τὰν τῶν παίδων διδασκαλίαν (sc. 18000 drachmas, n. 672_7). Quibus pecuniis acceptis Delphi grato animo regibus ludos et ferias decreverunt, nempe τὰς τιμὰς καὶ θυσίας. Quod de Eumene factum legimus in tit. B_{12} τὰς ἐψαφισμένας αὐτῶι πρότερον, de Attalo enucleamus e verbis καθὼς διατέτακται ὑπὲρ τὸν βασ. Ἄτταλον n. 672_{51}. Paucis mensibus post (fere autumno), sane quia pecuniae ab Eumene ad fanum reficiendum promissae nondum redierant, iterum legati Delphici Praxias et Bacchius (Callias erat mortuus) Pergamum proficiscuntur gratias acturi, reges salutaturi, nova subsidia feriis illis destinata petituri. Quibus Eumenes et talentum unum dedit εἰς τὰς τιμὰς καὶ θυσίας et servorum numerum εἰς τὰν ἐπισκευὰν τοῦ θεάτρου καὶ τῶν ἄλλων ἀναθημάτων (tit. B_{11} sq.), Attalus dimidium talenti εἰς τὰς τιμὰς καὶ θυσίας (sc. 3000 drachmas, n. 672_9). Post reditum legatorum cum iam ad exitum annus vergeret, sc. m. Decembri = Ποιτροπίωι, ἐν ἐννόμωι ἐκκλησίαι, Delphi accuratius de ludis Eumeneis (A_{20}) celebrandis in titulo *A* et de Attaleis (n. $672_{51.60}$) in decreto n. 672 consilium ceperunt, necnon de illis pecuniis quarum ex usuris puerorum magistri honorarentur (n. 672_{21} sqq.); hae enim quam celerrime collocandae erant, res vero frumentaria hiemis causa differri potuit. Itaque de hac mensibus Martiis, et hoc et insequentibus annis, decernunt (μ. Θεοξενίου, tit. $A_{1.16}$), cum de pecuniis educationi puerorum destinatis semper m. Decembri egerint (n. 672_{37}).

A. — 1 Et haec et quae sequuntur ad verbum redeunt in decreto de Attaleis n. 672_{35-40}. Nam de duobus donis Eumenis decreta singula facta (tit. *A* de feriis Eumeneis, *B* de re frumentaria), de similibus vero Attali unum n. 672 (vs. 10—45 et 63—88: de pecuniis magistrorum collocandis;

τὰν δαμοθοινίαν ἐν τῶι Ἡρακλείωι μηνὶ τᾶ[ι | δωδεκ]άται[2] ὡς κάλλιστα, καὶ λόγον ἀ[ποδιδόντ]ω τοῖς μαστροῖς[3] ἐν τῶι αὐτῶι μηνὶ ὑπεύθυνοι ὄντες, | [ὥσ]περ καὶ οἱ τὰ ἄλλα ποθίερα καὶ δαμ[ό]σια [χε]ι-
5 ρίζοντες, καὶ ἐν τοῖς αὐτοῖς ἐπιτιμίοις ἔνοχοι ἔστ[ω]σαν κατὰ τὸμ μαστρικὸν νόμον[3]. θυόντω[4] δ[ὲ ο]ἱ ἐπιμεληταὶ βοῦς τρεῖς τελείους τῶι Ἀπόλλωνι καὶ | τᾶι Λατοῖ καὶ τᾶι Ἀρτέμιτι, καὶ τὰ λοιπὰ ἱε[ρε]ῖα οἰκονομεόντω κατὰ τὰ διατεταγμένα, καὶ τὰ χρ[έα] | καταχρείσθωσαν ἐν τὰν δαμοθοινίαν κα[θ]ὼς εἴθισται· οἴνου δὲ ἀναλισκόντω μετρη-τὰς τεσ[σα]|ράκονται[5]. τᾶι δὲ ἑνδεκάται τοῦ Ἡρακλείου μ[η]νὸς ἐχέτω-σαν τὰ ἱερεῖα ἕτοιμα καὶ τᾶι δωδεκάται π[ομ]|πευόντω ὥρας δευ-τέρας[5a] ἐκ τᾶς ἅλωο[ς][6] οἵ τε ἱερεῖς τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ τῶν ἄλλων |
10 θεῶν[6a] καὶ οἱ πρυτάνεις καὶ ἄρχοντες καὶ [τ]ὰ ἄλλα ἀρχεῖα καὶ οἱ λαμπαδισταί, ἀφ' ἑκάστας φυλᾶς[7] ἄν|δρες δέκα. καταγραψάτωσαν δὲ τοὺς λαμπαδίξοντας οἱ ἁγεμόνες τᾶν φυλᾶν· εἰ δέ τις τῶν ἁγε-μόνων μὴ παράσχοι εὐτάκτους τοὺς λαμ[π]αδίξοντας, πράκτιμος ἔστω τᾶι πόλει ἀργυρίου δέκα | στατήρων ποθιέρων· καὶ οἱ ἄρχοντες ἐκ-πρ[άξ]αντες καὶ ἐν ταῖς ἱερομηνίαις[8] τὸ μὲν ἥμισον αὐτοὶ | ἐχέτωσαν,

---

vs. 45—62 de feriis Attaleis). 2 Cf. v. 8 cum not. 4. 3 De μαστροῖς cf. n. 672[7]. 4 Die XII m. Maii Eumenea, die XIII Attalea celebrantur, cf. vs. 3 et 8 cum n. 672_{56}. Utraeque feriae incipiunt vespere praecedenti, sc. diebus XI et XII a victimis parandis et contemplandis (tit. A_8, n. 672_{55}), dies uterque festus ab his sacris triadi deorum Amphictyonicorum faciundis, de qua cf. Philol. LXXI 1912, 56 n. 16. Deinde fiunt hora secunda pompae magnificentissimae eorundem fere hominum, sed pro lampadistis Eumeneorum liberi coronati Attaleis ultimi procedunt n. 672_{58}. Copia carnium et vinorum τᾶς δαμοθοινίας duobus diebus eadem, sed Eumeneis additur lampadodromus vespertinus quippe pecuniis duplicibus huic diei destinatis. Nam ex unius talenti usuris (tit. B_{11}) redeunt quotannis Eumeneis 400 dr., ex illis dimidii tal. (n. 672_9) Attaleis 200 dr., quia annuam quintam decimam capitis partem usurae loco pendunt ($6^2/_3$ p.c. ex nostra significandi ratione), cf. n. $672_{23.80}$. Etiam in oppido Co die VII m. Artamitii fiebat epheborum πομπὴ Εὐμένει, die XXVII πομπὴ βασιλεῖ Ἀττάλωι, cf. Syll.[2] 619 nott. 11 et 14. 5 Metretes Atticus capit 39,395 l. (Hultsch Metrol.[2] 108), ergo 40 metretae fere 1600 l.; metretes vero Aeginaeus habet 54, 56 l., ergo 40 metretae fere 2200 l. (Hultsch 505). Vinum temperabant in cratere illo ingenti argenteo de quo cf. n. 250[30], 414[1].

5a I.e. mane ante horam VII ex nostra significatione. 6 De hac area cf. pompam Ἀλκεσίππεια dictam n. 631[5]. 6a Cf. libellum »*Die Kultstätten der ‚anderen Götter' von Delphi*«, Philol. LXXI 1912, 30. 7 Tribus Delphicae hic primum commemorantur. 8 De hieromeniis cf. praeter vs. 13 et 18 imprimis n. 867[10].

τὸ δὲ ἥμισον ποτιφερόντω ἐν λόγ[ο]ν· εἰ δὲ μὴ δύναιντο ἐκπρᾶξαι,
15 ἀναγραψάτωσαν ἐν | τὸν δαμόσιον πίνακα[9], καθὼς νομίζεται. ὁ δ[ὲ]
δρόμος γινέσθω ἐκ τοῦ γυμνασίου ἄχρι ποτὶ τὸν βω|μόν[10], ὁ δὲ
νικέων ὑφαπτέτω τὰ ἱερά[11]. εἰ δέ τ[ις], τῶν ἁγεμόνων καταγραψάντων
τοὺς ἐν ἁλικίαι, μὴ | θέλοι πειθαρχεῖν δυνατὸς ὤν, πράκτιμο[ς ἔ]στω
τῶι ἁγεμόνι καὶ τοῖς ἄλλοις λαμπαδισταῖς ἀ[ρ]|γυρίου δέκα στατήρων
ἰδίαι καὶ ἐν ταῖς ἱερ[ο]μηνίαις[8]· εἰ δὲ φαίη ἀδύνατος εἶμεν ἢ πρεσβό-
τερος, | ἐξομοσάσθω, οἱ δὲ ἁγεμόνες ἄλλον ἀντ' αὐ[τ]οῦ καταγραψάντω.
20 οἱ δὲ ἱερεῖς τοῦ Ἀπόλλωνος[12], ἐ|πεί κα πομπεύσωντι, κατευχέσθωσαν
τὰ Εὐμένεια[13] καθὼς νομίζεται. ἁ δὲ νικέουσ[α] τᾶν [φυ]|λᾶν τὰν
λαμπάδα, λαμβανέτω εἰς θυσί[α]ν ἀργυρίου δέκα στατῆρας. ἀναγράψαι
[δὲ τὸ ψάφισ]|μα ἐν τὰν βάσιν τὰν ὑπάρχουσαν τοῦ βασιλέος[14] παρὰ
τὸμ βωμὸν τοῦ Ἀπόλλωνος τ[οὺς ἐνάρ]|χους βουλευτάς, καὶ διαποστεῖλαι
ποτὶ [τ]ὸν βασιλῆ τὸ ἀντίγραφον τοῦ ψαφίσματ[ος].

(*vacat versus unus*)

B ἄρχοντος Ἀμφιστράτου[15], μηνὸς Θευξενίου, ἔ[δ]οξε τᾶι πόλει τῶν
Δελφῶν ἐν ἀγορᾶι τελείω[ι σὺμ ψάφοις] | ταῖς ἐννόμοις· ἐπειδὴ βασι-
λεὺς Εὐμέ[ν]ης, ἀπ[ο]στειλάντων ἁμῶν ποτὶ αὐτὸν πρότερόν τ[ε
πρεσβευ]|τὰς Πραξίαν Εὐδόκου[16], Καλλίαν Ἐμμ[ε]νίδα ὁ[π]έρ τε σιτω-

9 δαμόσιος πίναξ (*Schuldbuch*), de quo cf. Wilhelm Beitr. 239, est idem quod saec. IV et III vocabatur ζύγαστρον (cf. n. 416[8], a. 273) vel κιβώτιον a. 272, n. 418[20]. 10 Ara magna Chiorum ante templum, cf. n. 19 et 293; gymnasium multo infra in suburbio trans Castaliam situm. 11 La. conferri iubet anaglyphum Milesium SBBerl. Ak. 1904, 786 sq. et tit. Milesium Rev. phil. XXVIII 1904, 202, quo senatus populusque honorant νικήσαντα λαμπάδα τὴν ἀπὸ βωμοῦ καὶ λαμπάδα τὴν πρὸς βωμόν. Cf. Brückner Ath. Mitt. XXXV 1910, 203 qui affert schol. Patm. ad Demosth. Bull. Hell. I 1877, 11 (Foucart Rev. phil. XXIII 1899, 114): οἱ ἔφηβοι ἀλειψάμενοι παρὰ τοῦ γυμνασιάρχου κατὰ διαδοχὴν τρέχοντες ἧπτον τὸν βωμὸν καὶ ὁ πρῶτος ἅψας ἐνίκα καὶ ἡ τούτου φυλή; cf. etiam quae congesserant Wecklein Herm. VII 1876, 437 et ex vasis fictilibus Martin ap. Daremberg-Saglio s. v. lampadodromia. 12 Eo tempore sacerdotio IV (a. 170—158) fungebantur Amyntas (Εὐδώρου)-Tarantinus (Ἄρχωνος). Cf. Delph. Chron. R-E IV 2608.

13 ‚Moris fuisse videtur, ut ante ipsum sacrificium sacerdos clara voce nomen eius pronuntiaret'. Cf. Ἀττάλεια n. 672$_{53.60}$, Ἀλκεσίππεια a. 182, n. 631[5].

14 Intellegenda est pila altissima ab Aetolis a. 182 dedicata n. 628.

B. — 15 De hoc anno cf. not. init.; idem archon n. 672$_{23.86}$. Theoxenius est nonus m. Delphicus, Martio respondens. 16 De his legationibus v. not. init. Legati sunt affines (*Schwaeger*). De Praxia cf. n. 637[1] et 672[3]; eius uxor erat Πραξὼ Ἐμμενίδα de qua cf. n. 643 not. finalem et Jahrbb. 1889, 566. Frater Praxus est alter legatorum Καλλίας Ἐμμενίδα qui

νίας τᾶι πόλει καὶ ὑπὲρ τᾶς εὐκοσμ[ίας τοῦ ἱε]ροῦ, ὑπακούσας τὰ ἀξιούμενα ἐπαγγείλατο ποιήσειν καὶ τοῖς τε πρεσβευταῖς ἐνε[τείλατο] | ἀναγγέλλειν, διότι πρόκειται αὐτῶι ἐπι[τ]ελεῖν τὰ παρακαλείμενα ὑπὸ τᾶς πόλιος κ[αὶ γράφειν]16a | ὑπὲρ τούτων ποτὶ τὰν πόλιν, καὶ μετὰ ταῦτα ἐξαπέστειλε καθάπερ ὡμολόγησε, κα[ὶ ἔδω]|κε τᾶι πόλει ὥσστε εἰς σειτωνίαν ἀργυρίου τρία τάλαντα Ἀλεξάνδρεια17 καὶ ἡμιτάλαν[τον]· | ὡς δὲ καὶ πάλιν ἁμῶν ἀποστειλάντων ποτὶ αὐτὸν πρεσβευτὰς Πραξίαν Εὐδόκου, Βάκχι[ον Ἄγρω]νος18 τοὺς ἀσπασαμένους τε αὐτὸν ὑ[π]ὲ[ρ τ]ὰν πόλιν καὶ ἀπευχαριστήσοντας ἐπὶ τοῖς γεγον[ό]|τοις εὐεργετημάτοις καὶ παρακαλέσοντα[ς] κατὰ τὰς δεδομένας αὐτοῖς ἐντολάς, φιλανθρώπως ἀ[πο]|δεξάμενος αὐτοὺς ὁ βασιλεὺς ἀπέσταλκ[ε ἄλ]λο ἀργυρίου τάλαντον Ἀλεξάνδρειον εἴς τε τὰς τι|μὰς καὶ θυσίας τὰς ἐψαφισμένας αὐτῶι πρ[ότ]ερον19, καὶ σώματα εἰς τὰν ἐπισκευὰν τοῦ θεάτρου20 κ[αὶ] | τῶν ἄλλων ἀναθεμάτων καὶ τὰν ἄλλαν [χορ]αγίαν, ×× ἀγαθᾶι τύχαι, δεδόχθαι τᾶι πόλει, τὸ μὲν ἀρ|γύριον ποθίερον εἶμεν, καθιστάμεν δὲ σκιτώ[ν]α[ς]21 ἄνδρας τρεῖς μὴ νεωτέρους ἐτέων τριάκοντα μηδ[ὲ] | πρεσβυτέρους ἐτέων ἑξήκοντα, ἀξιοχρ[έο]νας, οὓς κα οἱ πολλοὶ22 ἕλωνται ἐν τᾶι ἐκκλησίαι. κ[ατα]|γραψάντω δὲ οἱ ἄρχοντες ἐν τῶι μηνὶ τῶι Θ[εο]ξενίωι τοὺς ὑπὸ τῶν πολλῶν προβληθέντας23, |

Delphis praeterea recensetur ab a. 205/1 ad a. 166. Videtur igitur brevi post hanc legationem perfectam mortuus esse, nam in altera Bacchius eius vice fungitur (not. 18). 16a Suppl. Keil. La. 17 I.e. Attica, cf. n. 672 5. De his pecuniis collocandis accuratius disposuerunt in parte tituli inferiore amissa. Nullo dubio eaedem usurae inde redibant quae n. 672 23. 80 constituuntur, sc. 6 2/3 %. Ergo quotannis drachmis 1400 frumentum potuit emi. 18 Βάκχιος Ἄγρωνος saepissime Delphis comparet ab a. 186 ad a. 150; qui cum a. 165, 164, 163, 162, 160 ibi occurrat, legationem eius Pergamenam probabiliter anno 161 tribuemus (v. not. init.). Pater Ἄγρων erat testis a. 196, W-F 385; fideiiussor a. 177, ib. 204. Huius nepos Ἄγρων Βακχίου συνεδοκ. a. 151, W-F 49; fideiiussor a. 140, GDI 2226 (ubi Couve-Bourg. falso Ἵππων exhibent). Alii Bacchi vel Agrones ibi non noti.

19 Sc. paulo ante alteram legationem, v. not. init. De usuris ex hoc talento redeuntibus (400 dr.) cf. not. 4. 20 Re vera aedificium scenae Delphicae eodem modo exstructum esse quo Pergami lapides parietum adornati sunt, Zippelius observavit; cf. Delphica III 77 (Berl. ph. W. 1912, 220). 21 Cf. Demosth. XVIII 248: ἔπειθ' αἱρούμενος σιτώνην ἐκ πάντων ἐμὲ ἐχειροτόνησεν ὁ δῆμος. Sitonae habebant mandatum peregre proficiscendi ibique frumentum reipublicae impensis coëmendi; cf. tit. Trallianum Ath. Mitt. VIII 328, n. 10 5: σιτωνήσαντα ἀπὸ Ἀλεξανδρείας (Or. 485 12). 22 Cf. n. 672 8. 23 Cf. n. 672 14.

ὅσοι κα ἔωντι ἀξιοχρέονες, καὶ ἐπιγράψαν[τες] ἐπὶ σκινδύλια[24] [τὸ] ὄνομα τὸ ἑ[κάστ]ου προβ[ληθέν|τος _ 6 1 _ ὧν] δέ κα πλεῖσται ἐνεχθέ-ων[τι ψᾶφοι], οὗτοι ἔστω _ 12 1 _ [κατ]ασταθέ[ντες] | _ 12 1 _ ον παρὰ τῶν ἀρχόντω[ν __] | finis cum lapide insequenti periit.

24 B. Keil conferri iubet σχινδύλη-σις (Hippocrat.), *σχινδύλη (*scindula*), unde hoc deminutiv. σκινδύλιον. La.

672. Attalus II Delphis pecunias donat; Attalea instituuntur, a. 162/0. In fronte et latere dextro baseos statuae Attali n. 670. Una cum titulo 670 ut textum unum ed. Haussoullier Bull. Hell. V 1881, 157, v. 6 sqq. (Syll.² 306; Michel 263; Baunack GDI 2642; vs. 45—88: Ziehen leges Gr. sacr. II 236, n. 77; Laum Stiftungen II n. 28). Cf. Ziebarth Stiftg. n. griech. Recht n. 17; gr. Schulw.² 46. Exscripsi a. 1887. [*Pw*]

[ἔδο]ξε τᾶι πόλει τῶν Δελφῶν ἐν ἀγορᾶι τελείωι σὺμ ψάφοις ταῖς ἐν|νόμοις· ἐπειδὴ βασιλεὺς Ἄτταλος[1] βασιλέως Ἀττάλου, ἀποστειλάν-των | ἁμῶν πρέσβεις ποτ' αὐτὸν[2] πρότερόν τε Πραξίαν Εὐδόκου[3], Καλ-λίαν Ἐμμε|νίδα ὑπὲρ τᾶς τῶν παίδων διδασκαλίας, καὶ πάλιν
5 Πραξίαν Εὐδόκου, | Βάκχιον Ἄγρωνος[4], φίλος ὑπάρχων διὰ προγόνων καὶ εὔνους τᾶι πόλει | τά τε ποτὶ τοὺς θεοὺς εὐσεβῶς καὶ ὁσίως δια-κείμενος, ἐπακούσας προθ[ύ]|μως τὰ ἀξιούμενα ἀπέστειλε τᾶι πόλει εἰς μὲν τὰν τῶν παίδων διδασκ[α]|λίαν ἀργυρίου δραχμάς, Ἀλεξαν-δρείους[5], μυρίας καὶ ὀκτακισχιλίας, | εἰς δὲ τὰς τιμὰς καὶ θυσίας
10 δραχμὰς τρισχιλίας, ὅπως ὑπάρχῃ ἁ δω|ρεὰ εἰς πάντα τὸν χρόνον ἀΐδιος καὶ οἱ μισθοὶ τοῖς παιδευταῖς εὐτα|κτέωνται καὶ τὸ ἀνάλωμα εἰς τὰς τιμὰς καὶ θυσίας γίνηται ἐγδα|νεισθέντος τοῦ ἀργυρίου ἀπὸ τῶν τόκων· ἀγαθᾶι τύχαι, δεδόχθαι τᾶι | πόλει, εἶμεν τὸ ἀργύριον ποθίερον τοῦ θεοῦ, καὶ μὴ ἐξεῖμεν μήτε ἄρχοντι | μήτε ἰδιώται μη-
15 θενὶ εἰς ἄλλο καταχρήσασθαι μηθὲν μηδὲ καθ' ὁποῖον | τρόπον, μήτε

De decreti aetate et argumento cf. simillimos titt. 671 *A*, *B* cum not. init. Quorum locos formulasque permultas cum supra positis consentientes enumerare longum. 1 Attalus II (a. 159—138) hic nondum regnat, sed nomine regio ab Eumene fratre erat affectus, cf. n. 671 not. init.

2 De his legationibus simul vel imprimis ad Eumenem missis cf. n. 671 not. init. et ibid. not. 16. 3 De Praxia cf. n. 637[1] et 671[16]; erat maritus sororis Calliae, legati alterius, cf. n. 671[16]. 4 Cf. n. 671 *B*[18]. 5 I.e. Atticas. Cum hi nummi aut Ἀλεξάνδρειοι vocarentur aut Ἀλεξάνδρειαι δραχμαί (Hultsch Metrol.² 245), verbum Ἀλεξανδρείους virgulis inclusi. — Eodem tempore dedit Eumenes, ut rex, summas paulo maiores: 3½ tal. + 1 tal., cum Attalus talenta 3 + ½ donare satis haberet (sc. 18000 dr. + 3000 dr.). Cf. n. 671 not. init.

κατὰ ψάφισμα μήτε κατ' αἶνον[6]· εἰ δέ τις τούτων τι ποιή|σαι ἢ ἄρχων ἢ ἰδιώτας, κατάμαστρος ἔστω ἱερῶν χρημάτων φω|ρᾶς, καὶ οἱ μαστροὶ[7] καταγραφόντω κατ' αὐτοῦ κατὰ τὸ ψαφισθὲν ἢ ἄλ|λως μετενεγχθὲν ἀργύριον ὀκταπλοῦν, καὶ τὸ ψαφισθὲν ἢ διαινε|θὲν ἄκυ-
20 ρον καὶ ἀτελὲς ἔστω. εἰ δέ τι περισσεύοι ἀπὸ τῶν τόκων διδομέ|νων τῶμ μισθῶν τοῖς παιδευταῖς καθὼς διατέτακται, ἀνενεγκεῖν ἐν | τοὺς προβούλους καὶ τοὺς πολλούς[8], καὶ τὸ δοχθὲν κύριον ἔστω. ἐγδανει|σάντω δὲ τὸ ἀργύριον οἱ αἱρεθέντες ἐπιμεληταὶ ἄνδρες τρεῖς, οὗς κα οἱ πολλοὶ ἕλωντ[αι], | τόκου πεντεκαιδεκάτου[9] ἐν τῶι μηνὶ τῶι Ἀμαλίωι ἐπὶ τᾶς Ἀμφιστράτου ἀρχᾶς[10]. οἱ δὲ θέ|λοντες δανείσασθαι πο-
25 τιγ[ρ]αφέσθωσαν ποτὶ τοὺς κατεσταμένους ἐπιμελητὰς | ἐπὶ ὑποθέματι ἀγρῶι[11]· ἔστω δὲ ὁ ἀγρὸς ἄξιος τοῦ διδομένου ἀργυρίου διπλασίου· δανειζόν|τω δὲ μὴ ἔλασσον μνᾶν πέντε, καθιστάντων δὲ καὶ ἐγγύους οἱ δανειζόμενοι οὗς κα οἱ ἐπι|μεληταὶ εὐδοκέωντι· οἱ δὲ αὐτοὶ [ἔγ]γυοι καὶ βεβαιωτῆρες ἔστωσαν τῶν ἐνεχύρων. | ἐπεὶ δέ κα ἐγδανείσωντι, ἀ[να]γράψαντες τοὺς δεδανεισμένους καὶ τὰ ἐνέχυρα | αὐτῶν
30 ἐμ πίνακας λελευκωμένους δύο ἀναγνόντω ἐν τᾶι ἐκκλησίαι· ἔστω|σαν

6 ,ψάφισμα populi, αἶνον senatus decretum esse probabile est. Certe de decreto collegii alicuius hanc vocem ut intellegamus suadet Hesych. αἶνος· γνώμη, παροιμία, παράδειγμα, ἔπαινος· καὶ ἡ χειροτονία καὶ ψήφισμα; atque ut in Attico sermone certe inter compositorum verborum συμβουλεύειν et παραινεῖν significationes exiguum discrimen intercedit, sic apud Delphos quominus αἶνον consilium a senatu magistratibus datum significasse statuamus nihil videtur impedire. Aliter, sed neque satis distincte neque probabiliter de vocis significationc disputavit H. n. 452, 5. 10 ὁ αἶνος τῶν Ἀχαιῶν est decretum communis Achaeorum concilii. Contra Syll.² n. 835₈ verbum αἰνεῖν de populi consensu usurpatum videtur, unde Ba. contrariam sententiam secutus ψάφισμα senatus, αἶνον populi decretum esse contendit. Sed quamvis antiquioribus temporibus alibi nonnumquam αἰνεῖν de populi assensu usurpetur, tamen ψάφισμα sic nude positum usquam senatus decretum indicare neque Ba. probavit neque quisquam probare poterit.' Dttb. add. 7 κατάμαστρος, i.e. μαστρῶν iudicium subeat. H.; idem quod ὑπεύθυνος, eademque constructione verborum qua κατάδικός τινος Ba. De mastris ipsis H. provocavit ad Harpocr. s. μαστῆρες· ἔοικεν ἀρχή τις εἶναι ἀποδεδειγμένη ἐπὶ τὸ ζητεῖν τὰ κοινὰ τοῦ δήμου, ὡς οἱ ζητηταὶ καὶ οἱ ἐν Πελλήνῃ μαστροί, ὡς Ἀριστοτέλης ἐν τῇ Πελληνέων πολιτείᾳ. Praeterea huius magistratus haud infrequens memoria est in titulis insulae Rhodi, cf. n. 338/40. 8 οἱ πρόβουλοι Delphis senatus, οἱ πολλοί populi contio vocabantur; de his fusius egi Phil. LVII 1898, 543. 546.

9 I.e. $\frac{1}{15}$ = 6,66 .. %. H. 10 De anno 161/0(?) archontis Amphistrati cf. n. 671 not. init. et ibid. tit. B_1. Amalius respondet m. Ianuario.

11 ,*Auf ein in einem Acker bestehendes Pfand hin*, vgl. ἀνὴρ ἰδιώτης.' Ba.

δὲ τὰ ἐνέχυρα ἀξιοχρ[ε]ίονα καὶ ἀνέφαπτα. καταθέντω δὲ τὸμ μὲν ἕνα πίνακα | ἐν τὸν ναόν, τὸν δὲ ἕνα π[ί]νακα ἐν τὸ δαμόσιον γραμματεῖον· τὰ δὲ ἀναλώμα|τα καὶ ἐφόδια ἐξέστω [κα]ταχρεῖσθαι ἐκ τοῦ κολλόβου 12, καὶ οἱ χειρίξαντες λό|γον ἀποδόντω τᾶι πόλει. εἰς δὲ τὸν ὕστερον χρόνον ά κατάστασις τῶν ἐπιμελητᾶν καὶ ά οἰ|κονομία ἅδε ἔστω· ἀπὸ μὲν τᾶν μυριᾶν καὶ ὀκτακισχιλιᾶν καταναλισκέσθω
35 ὁ τόκος εἰς [τοὺς] | παιδευτάς, ἀπὸ δὲ τᾶν τρισχιλιᾶν αἱ τιμαὶ καὶ αἱ θυσίαι ὑπὸ τῶν ἐπιμελητᾶν τ[ῶν] | Ἀτταλείων γινέσθω κατὰ τάδε· καταγραψάντω οἱ ἄρχοντες ἀεὶ οἱ ἔναρχο[ι] | ἐν τῶι μηνὶ τῶι Ποιτροπίωι ἐν τᾶι ἐννόμωι ἐκκλησίαι 13 κατ' ἐνιαυτὸν ἐπιμελη[τάς] | τρεῖς ἐκ τῶν προβληθέντων, οὕς κα οἱ πολλοὶ ἕλωνται διὰ τᾶς ψάφου 14. οἱ δὲ κα[τα]|σταθέντες ἐπιμεληταὶ ὀμνυόντω καθὼς καὶ τὰ
40 λοιπὰ ἀρχεῖα, καὶ ἐκπράξαντες | τοῦ ἀργυρίου τοὺς τόκους ἐμ μηνὶ Ἐνδυσποιτροπίωι 15 πρὸ τᾶς πεντεκαιδεκάτας | τὸ μὲν εἰς τοὺς παιδευτὰς γινόμενον ἀργύριον καταθέντω ἐν τὸν ναὸν ἐν τῶι | Ἡρακλείωι 15 μηνί, καὶ ἐν τὸν ἐπεχεῖ 16 ἐνιαυτὸν μισθοδοτεόντω τοὺς παιδευτὰς κατὰ | ⟨κατὰ⟩ μῆνα, καὶ λόγον ἀποδιδόντω τᾶι πόλει. εἰ δὲ μὴ ποιήσοντι καθὼς γέγρα- | (*in latere dextro*):
45 [πται, --] ταν -- | -- τῶι Ἡρα[κλείωι μηνὶ -- | --λ]όγον ἀποδόντω [τᾶι πόλει ἐν τῶι | --]μηνί· εἰ δὲ μή, οἱ μαστροὶ 7 -- | --υόντω κατ' αὐτῶν κλοπᾶς κατὰ τὸμ μ[αστρικὸν | νόμ]ον. θυόντω 17 δὲ οἱ ἐπιμεληταὶ βοῦς
50 τελεί[ους τρ]εῖς, οὕς κα οἱ πολῖται δῶντι, τῶι Ἀπόλλωνι καὶ τᾶι Λ[α|το]ῖ καὶ τᾶι Ἀρτέμιτι, καὶ τὰ ἄλλα ἱερεῖα [καθ]ὼς διατέτακ[ται 18 | ὑπ]ὲρ

---

12 Permutandae erant pecuniae, quia ab Attalo missae erant drachmae Alexandreae sive Atticae (not. 5), cum Delphi normam Aegineticam haberent. 13 Decreta n. 671 *A* et 672 m. Poetropio = Decembri facta sunt, cf. n. 671 not. init. ‚Articulus additus ἐν τᾶι ἐννόμωι ἐκκλ. docet singulas singulis mensibus fuisse contiones ordinarias'. 14 ‚τῶν προβληθέντων non sic accipiendum, ut magistratibus aut senatui ius fuerit maiorem quendam numerum hominum nominandi, ex quibus populo liceret tres suffragiis eligere, nam sic mirum esset, quod non definitur, quot homines nominandi sint. Immo illic ut Athenis unicuique civi licuisse videtur nominare quem vellet; deinde de omnibus qui nominati erant singillatim suffragia ferebantur.' Dttb. Quae nunc comprobantur tit. 671 B_{16}.

15 Endyspoetropius m. Aprili, Heraclius m. Maio respondent.

16 I.e. ἐφεξῆς. Eadem vi Syll.² $578_{20.22}$ est ἐπεχές, manifesto accusativus neutrius generis adiectivi ἐπεχής adverbialiter usurpatus. 17 Cf. quae de parallelis ludis Eumeneis disputata sunt n. 671 A^4. 18 Inter priorem et alteram legationem Pergamenam Delphi de Eumeneis et Attaleis decreverant, cf. n. 671 B^{19}. Eo spectant verba καθὼς διατέτακται.

τὸν βασιλέα Ἄτταλον, ποταγ[ορ]εύοντες τὰν θυσ[ί]αν Ἀττάλεια[19].
καταχρείσθωσαν δὲ τὰ τέλεα (ἐν) τὰν δαμοθ[οι]νίαν καὶ οἴνου μετρη-
55 τὰς τετταράκοντα. τᾶι δὲ δωδεκάτ[αι] | τοῦ Ἡρακλείου μηνὸς ἐχέτωσαν
τὰ ἱερεῖα ἕτοιμα, τᾶι δὲ | τρεισκαιδεκάται πομπευόντω οἵ τε ἱερεῖς
τοῦ Ἀπόλλωνο[ς] | καὶ τῶν ἄλλων θεῶν καὶ πρυτάνεις καὶ ἄρχοντες
καὶ οἱ | παῖδες ἐστεφανωμένοι[20]· πομπευόντω δὲ ἐκ τᾶς ἅλωος | ἐν τὸν
60 ναόν· ἐπεὶ δέ κα πομπεύσωντι οἱ ἱερεῖς τοῦ Ἀπόλλω|νος, κατευχέ-
στων[20a] ποταγορεύοντες τὰν θυσίαν Ἀττά|λεια καθὼς εἴθισται. ὅπως
δὲ καὶ ἐμφανῆ ᾖ τὰ ἐψηφισμ[έ]να, ἀναγράψαι τὸ ψάφισμα ἐπὶ τὰν
εἰκόνα τοῦ βασιλέως Ἀττά|λου[21]. ἀποδιδόντω δὲ οἱ δανεισάμενοι τὸ
ἀργύριον πᾶν | τᾶι πόλει ἐν τῶι πέμπτωι ἐνιαυτῶι. εἰ δέ κα μὴ ἀπο-
65 δι|δῶντι καθὼς γέγραπται, τὰ ἐνέχυρα αὐτῶν τᾶς πό|λιος ἔστω, καὶ
οἱ ἐπιμεληταὶ ἀεὶ οἱ ἐγδανείζοντες κύρ[ι]|οι ἔστωσαν πωλέοντες· εἰ
δὲ πωλείμενα τὰ ἐνέ|χυρα μὴ εὑρίσκοι τὸ ἀργύριον ποθ' ὃ ὑπέκειτο
τᾶι πόλει, πρά|κτιμοι ἔστωσαν τοῖς ἐπιμεληταῖς ἀεὶ τοῖς ἐνάρχοις τοῦ |
70 ἐλλείποντος ἀργυρίου αὐτός τε ὁ δανεισάμενος καὶ | οἱ γενόμενοι ἔγγυοι,
τρόπωι ὧι θέλοιεν πράσσειν, καθὼς | καὶ τἆλ[λ]α δαμόσια καὶ ποθίερα
πράσσονται. εἰ δὲ τοὺς | τόκους μὴ διοικέοισαν[22] οἱ δανεισάμενοι τοῖς
75 ἐπιμελη|ταῖς πρὸ τᾶς πεντεκαιδεκάτας ἐν τῶι Ἐνδυσποιτρο|πίωι μηνί,
πράκτιμοι ἔστωσαν τοῖς ἐπιμεληταῖς οὗ | [[ἑκα]] ἕκαστος φέρει τόκου
τῶν δεδανεισμένων, αὐτοῦ | καὶ τοῦ ἡμιολίου. οἱ δὲ ἐπιμεληταὶ ἀποδι-
δόντω τὸ ἀρ|γύριον τὸ πραχθὲν τᾶι πόλει ἐν τῶι Βοαθόωι[23] μηνί, |
80 κα[θ]ὼς καὶ τὰ λοιπὰ περισσὰ ὁ νόμος κελεύει, καὶ οἱ | ἐπικαταστα-
θέντες ἐπιμεληταὶ πάλιν ἐγδανει|σάντω τόκων πεντεκαιδεκάτων[9]. εἰ
δὲ μὴ ἀποδιδοί|ησαν οἱ ἐπιμεληταὶ ἐν τῶι γεγραμμένωι χρόνωι | τὸ
ἀργύριον, ἄτιμοι[24] ἀπογραφέντω ⟨ἀ⟩(ὑ)πὸ τῶν ἐπικα|τασταθέντων ἐπι-
85 μελητᾶν ποτ' αὐτὸ καὶ τὸ ἡμι|όλιον. ἄρχει τοῦ χρόνου τῶν δανείων ὁ
μὴν ὁ Ἀμάλιος | ὁ ἐπ' Ἀνφιστράτου[10]. κατεστάθεν ἐπιμεληταὶ ἐν
ἔτη | πέντε Πραξίας Εὐδόκου[3], Βάκχιος Ἄγρωνος[4], Ξένων | Βούλωνος.

19 Cf. v. 65 et n. 671[13]. 20 Eumeneis lampadistae puerorum loco procedunt, cf. n. 671[4]. Pueri hic adhibiti quasi gratias agentes pro pecuniis magistrorum donatis. 20a Sic in lapide (cf. n. 671[20]); κατα(ρ)χέστων Ha. Dttb. 21 Est monumentum n. 670, brevi ante erectum, fortasse ex pecuniis Attalicis. 22 Cf. n. 561[2]. 646[20]. 23 Boathous respondet m. Septembri. 24 ‚I.e. ὀφείλοντες τῷ δημοσίῳ. Nam debitores aerarii Delphis non minus quam Athenis ipso iure capitis deminutione affectos esse consentaneum est.'

Aristotheus, Trozanius historiographus, Delphis acroaseis facit a. 157. Titulus 702 huc transponendus. [*Pw*]

Cleo Attali II praefectus ab Aeginetis laudatur, a. 159—144. Or. 329.

Pergamenorum decretum de legato Romam misso, c. a. 156/5. Or. 323.

SC Romanum de Priene, Oropherne, Ariarathe, c. a. 155. Or. 351; I. Priene 39.

Attali II de Prusia victo donarium, a. 154—149. Or. 327.

Attalistarum titulus Pergamenus, a. 153/2. Or. 325. Cf. Attalistarum decretum Tei Or. 326.

△**673. Nisyrii ducem navalem honorant, post a. 153.** Nisyri. IG XII 3, 103, cf. Niese Gesch. II 587[1]; Herzog Klio II 1902, 328. [*Hi*]

Vss. 1—6 nomina mutila; τὸν δεῖνα τοῦ δεῖνος *viri et mulieres*[1] ὑπὲρ τοῦ πάππου *dedicant* | *7 sqq.*: [σ]τραταγήσαντος ἐκ [πάντων][2] πατὰ πόλεμο[ν | τὸ]ν Κρητικὸν[3] ἐπὶ Ἀσ[τυμήδευ]ς[4] καὶ τιμαθέντ[ος | ὁ]πὸ τοῦ
10 δάμου ἐπαίνω[ι χρ]υσέωι στεφάν[ωι | π]ροεδρίαι ἐν τοῖς ἀγῶσι οὓς τίθεντι Νισύρ[ιοι, | καὶ στ]ρατευσαμένου[5] κατὰ πόλεμον | [μετὰ][6] ναυάρχων Κλεωναίου[7], Ἀκεσιμβρότο[υ][8] | Εὐδάμου[9] Ποσειδᾶνι Ἀργείωι[10] | καὶ Ἄρει χαριστήριον. |
15 Ἐπίχαρμος Σολεὺς[11] ἐποίησε.

---

1 Quorum patres Γνωμαγόρας, Λ[αι]σθένης, alii honorati viri filii fuisse videntur. 2 στρ. ἐκ πάντων ut IG XII 1, 700. 701; i.e. ex omni populo, non ex tribu aliqua electus. Praetor Rhodiorum fuit, non Nisyriorum. 3 Bellum Creticum annorum fere 155—153 (Niese Gesch. III 324) esse sumpserat Hiller, Polybii XXXIII 15 ratione habita, cum Ἀστυμήδης ὁ Ῥόδιος πρεσβευτὴς ἅμα καὶ ναύαρχος καθεσταμένος, Romae περὶ τοῦ πολέμου τοῦ πρὸς Κρηταιεῖς verba faceret. Si cum Herzogio bellum Creticum annorum 201—197 intelligeremus, post praeturam rursus στρατευόμενος fuisset vir; cf. not. 8. 9. 4 Solis sacerdos eponymus annorum fere 170—150 ab homonymo Jahresh. IV 1901, 159_{10} diversus (Bleckmann Klio XII 1912, $254_{86.\,87}$). 5 Post maiorem honorem quae stipendia fecerit enumerantur. 6 μετὰ ex IG XII 1, 41_4 suppl. He. 7 Κλεωναῖος a. 201 Theophilisco qui pugna navali ad Chium morti occubuit substitutus. Polyb. XVI 9. 8 Ἀκεσίμβροτος Livii Agesimbrotus (XXXI 46, 6. XXXII 16, 7. 32, 11; v. Gelder Gesch. Rhod. 250/1) nauarchus a. 198 et 197; cf. Polyb. XVIII 1. 2. 9 Εὔδαμος a. 190 Hannibalem vicit Polyb. XXI 10, 5; Liv. XXXVII 22 sqq. 10 Strab. X 488 de Nisyro: ἔχει δὲ καὶ πόλιν ὁμώνυμον καὶ λιμένα καὶ θερμὰ καὶ Ποσειδῶνος ἱερόν ... φασὶ δὲ τὴν Νίσυρον ἀπόθραυσμα εἶναι τῆς Κῶ, προσθέντες καὶ μῦθον, ὅτι Ποσειδῶν διώκων ἕνα τῶν Γιγάντων, Πολυβώτην, ἀποθραύσας τῇ τριαίνῃ τρύφος τῆς Κῶ ἐπ' αὐτὸν βάλοι, καὶ γένοιτο νῆσος τὸ βληθὲν ἡ Νίσυρος. Neptunus a Nisyri oppidulo denominatus est: Steph. Byz. Ἄργος· πέμπτη ἐν Νισύρῳ μιᾷ τῶν Κυκλάδων, Ross Inselr. II 79. 11 Epicharmus

qui postea Rhodi ἐπιδαμίας ius accepit et una cum filio Rhodia civitate donato statuas fecit (IG XII 1, 43. 47. 66. 846; Bull. Ac. Danemark 1907, 23 sq.) hic solus nominatur, nec dubitari potest quin admodum iuvenis senis imaginem finxerit, cum Plutarchi statuarii, cuius statuam non ante a. 82 factam novimus (n. 741), fere aequalis fuerit (Arch. Jahrb. IX 1894, 27 sqq.; Robert Realenc.² VI 41).

---

674. SC de Narthaciensibus et Melitaeensibus, a. 150—147. Narthacii prope vicum *Limogardi*. Tabula opisthographa. Ed. Latyschew Bull. Hell. VI 1882, 356 (Viereck Sermo Graecus 16 XII; Syll.² 307); Kern IG IX 2, 89 cum add. Cf. Willems Le sénat Rom. I² append. p. 708 sqq.; Sonne de arbitris 18, XXVIII; Wilhelm Goett. GA 1903, 795. [*Hi*]

a [στρατ]αγέοντος τῶν Θεσσαλῶν Λεόντο[ς | τοῦ Ἀγ]ησίππου[1] Λαρισαίου[2], ἐν δὲ Ναρθακίω[ι | ἀρχόντ]ων Κρίτωνος τοῦ Ἀμεινία, Πολυκλέος | [τοῦ
5 Φει]δίππου, Γλαυκέτα τοῦ Ἀγελάου, ἀν[ε|γράφη τὸ] δόγμα τὸ γενόμενον ὑπὸ συγκ[λήτου ἐπὶ σ]τρατηγοῦ τῶν Θεσσαλῶν Θεσσα[λοῦ τοῦ] Θρασυμήδεος Φεραίου[3]. | [Γάϊος Ὀσ]τίλιος Αὔλου υἱὸς Μαγκῖνος[4]
10 στρα[τηγὸς τ]ῆι συγκλήτωι συνεβουλεύσατο πρὸ[.... νω]νῶν Κοϊντιλίων ἐγ κομετίωι· γραφο[μένωι π]αρῆσαν Κόϊντος (Σ)τατιλιηνὸς Κοΐντου | [υἱὸς Κορ]νηλία, Γναῖος Λοτάτιος Γναίου υἱὸ[ς[5] | Ἀ.... ήν]ση[6], Αὔλος Σεμπρώνιος Αὔλου υἱὸς Φα[λέρνα[7]]. περὶ ὧν Θεσσαλοὶ[8] Μελιταιεῖς

---

1 Suppl. Lat. Wilh.; cf. Kroog De foed. Thess. praetoribus 21. 2 Cum hic desideretur in indice praetorum Thessalorum apud Eusebium, utique et ipse et qui proxime ante eum fuit Thessalus (v. 6) a. 179 recentiores sunt. Ex eis quae hic de condicione civitatum Thessalicarum leguntur v. 18. 41, quae nondum in provinciae formam illas regiones redactas indicant, efficitur titulum neque a. 150 antiquiorem neque a. 147 recentiorem esse. Lat. 3 Consentaneum est huius, quo praetore factum est senati decretum, et Leontis (v. 1), cuius magistratu lapidi incisum est, annos se excipere nullo alio interposito. 4 C. Hostilius A. f. Mancinus consul a. 137 famosus fuit bello adversus Numantinos improspere gesto turpissimaque deditione. Eum praetorem fuisse plus quam decenni ante consulatum spatio non incredibile est pro illius aetatis more; sed ultra annum 150 ascendere tamen hoc praetoris nomine vetamur. Pater eius fuit A. Hostilius L. f. Mancinus cos. a. 170 (cf. n. 646_{42}), frater natu maior avitum praenomen gerens L. Hostilius A. f. Mancinus cos. a. 145. Lat.; Realenc. VIII 2507/8. 5 Filius ut quidem videtur Cn. Lutatii Cerconis, qui a. 173 Alexandriam profectus est legatus ad Ptolemaeum VI Philometora regem (Liv. XLII 6, 5). Lat. 6 Utrum [Ἀντήν]ση an [Ἀρνήν]ση fuerit, diiudicari nequit. 7 Praenomen Aulus in gente Sempronia non fuit nisi Asellionum et Atratinorum; homo qui hic commemoratur ceteroqui ignotus. Lat. 8 A. 196 a T. Quinctio Achaei Phthiotae, quorum et Melitaeenses et Narthacienses fuerant, Thessalis attributi sunt; cf. Liv.

15 Ἁρμό[ξενος Λυ]σάνδρου, Λαμπρόμαχος Πολίτα[9] | [πρεσβευ]ταὶ λόγους
ἐποιήσαντο, ἄνδρες κα[λοὶ κἀγα]θοὶ καὶ φίλοι παρὰ δήμου καλοῦ |
[κἀγαθο]ῦ καὶ φίλου συμμάχου (τε)[10], χάριτα | [φιλίαν σ]υμμαχίαν
20 τε ἀνενεώσαντο, πε[ρὶ χώρας] δημοσίας καὶ περὶ χωρίου ἐρήμου |
[εἴπασαν][11], μεθ' ἧς χώρας εἰς τὴμ φιλίαν τοῦ | [δήμου τ]οῦ Ῥω-
μαίων παρεγένοντο[12], ἧγ χώ[ραν Ναρθα]κιεῖς μετὰ ταῦτα ἑαυτῶν
25 ἀδίκως | [ἐποιήσαντ]ο, περὶ τούτου τοῦ πράγματος ὅπως | [τὴν διάνοι]αν
πρόσ(σ)χωσιν[13], ὅπως τοῦτο τὸ πρᾶ[γμα ἀκέρα]ιον[14] αὐτοῖς ἀποκατα-
σταθῇ οὕτω | [καθὼς πρότερο]ν ἐπὶ Μηδείωι[15] καὶ ἐπὶ Θεσσαλῶν |

XXXIII 34, 7 *Thessalorum genti praeter libertatem concessam Achaei Phthiotae dati, Thebis Phthioticis et Pharsalo excepta.* In amphictionum actis sane etiam post id tempus comparent Achaeorum Phthiotarum hieromnemones (cf. n. 635_8). Dttb.; Kip Thess. Stud. 1910, 61. 9 Eiusdem hominis nomen Lat. restituit in decreto Amphictyonum a. 130, n. $692 A_8$, ubi cf. not. 4: [παρὰ δὲ Ἀ]χαιῶν Φθιωτῶν Μνασάρχου τοῦ Λέοντ[ος] Λα[ρισαίου, Λαμπρο]μάχου τοῦ Πολίτου Μελιταιέως. Frater esse videtur Πολυσάων Πολίτα archon Melitaeensium a. 145/4 SGDI 2138_8; IG IX 2 p. X 205 I A_{23}. Pw. 10 Suppl. V.

11 Suppl. Wilamowitz apud V; [.....ο]ῡ IG. 12 Hoc idem Narthacienses de se praedicare videmus v. 46 sqq. Controversia de iure igitur conexa est cum controversia de possessione eius temporis, quo utraque civitas ad Romanorum societatem accessit; similem causam habes n. 683, ubi cum terra litigiosa eis adiudicata esset qui eam tenuissent quo tempore L. Mummius consul prove consule in provinciam venisset, iam in utram civitatem hoc caderet disceptatum est. De ipso more Romanorum, conservandi sociis, quae tum habebant cum foedus fieret, cf. n. 785 et Caesar B. G. I 43, 8: *quod vero ad amicitiam populi Romani attulissent (Aedui), id eis eripi quis pati posset?* 13 Cf. n. 641_{43} ὅπως περὶ τούτου τῆι δι[αν]οίᾳ προσέχῃ. Quod hic legimus etiam propius accedit ad antiquae et perfrequentis formulae τὸν νοῦν προσέχειν similitudinem.

14 Suppl. K. 15 Dativus etsi non usitatus est de eo apud quem litigatur, tamen ex nota formula εἶναι ἐπί τινι facilem explicationem habet, genetivus qui proprie nihil nisi tempus significat inferiore tempore frequenter sic ponitur (cf. v. 55 ἐπὶ τριῶν δικαστηρίων), sed quod alternatim usurpantur hi casus nescio an ad incipientem eorum confusionem referendum sit. Utique imperii notio per se neque in ἐπί τινι neque in ἐπί τινος inest, neque hic de civitatibus quarum in potestate olim fuerint Melitaeenses et Narthacienses, sed de arbitris ex compromisso dicitur. Medeum Larisaeum eundem hic dici, quem Diodorus XIV 82, 5 (a. 395) commemoret, Lat. opinatur. At certe illud Λαρίσης τῆς ἐν Θεσσαλίᾳ δυναστεύοντος hic nullius momenti est, quia neque apparet eius dominationem extra patriae urbis agrum usque in Phthiotida pertinuisse neque hic omnino de domino aut imperatore cui parerent Melitaeenses et Narthacienses, sed de arbitro dicitur, ad quem utrique provocaverant.

_ 10 1 _ 16 καὶ ἐπὶ τῶν περὶ Πύλλον 17 Μακε[δόνων κεκρι]μένον αὐτοῖς
30 ἦν, ταῦτά τε τὰ κ[ρί]ματα κύρια αὐτοῖ]ς ᾖ· περὶ τούτου τοῦ πρά-
γμα[τος συνευδόκ]ησεν ἡμῖν καὶ Ναρθακιεῦσιν | [ὅπως τὸν ἀγῶν]α τὸν
παρόντα κρίνῃ ἐμ Μ[ελι|τείαι _ 6 1 _ ἐ]ν ταύτῃ τῇ χώρα[ι _ 7 1 _ | . .
35 ἀμφοτέρων] τῶν δήμων ἐ[πιτρεπόντων] | __ ἐστὶν ὦι φα __
b __ιη . . νη[_ καὶ περὶ ὧν Θεσσαλοὶ 18 | Ναρθακιεῖς Ν]ικάτας Τα[__ | . . . . .,
πρεσβε]υταὶ λόγο[υς] ἐπ[οιήσαντο κατὰ | πρόσωπον ἐν τῆι] συγκλήτ[ωι
40 __ ἄνδρες καλοὶ | κἀγα]θοὶ καὶ φίλοι παρὰ δήμου κα[λοῦ κἀ|γαθοῦ
κα]ὶ φίλ[ου συμμάχου τε ἡμετέρου, χά|ριτα φιλ]ίαν συ[μ]μα[χίαν τε
ἀνενεώσαντο καὶ | περὶ τῶν πραγ]μάτω[ν τῶν καθ' αὐτοὺς διελέ|γ]ησα[ν]
45 περὶ χώρας [καὶ] ἱ[ε]ρ[ῶν περὶ τῆ]ς τε | ἀφ[ῃ]ρη[μένης] τ[ῆς κατὰ
Μελιτ]α[ι]ᾶς ἀρχῆς [Να]ρ[θακιέ[ω]ν [τῶν] ἐν τ[ῇ Ἀχαι]ΐα[ι· καὶ γάρ] 19
μετὰ τα[ύτης] | τ[ῆ]ς χώρας εἰς τὴ[ν φ]ιλία[ν] τ[οῦ δή]μου [τοῦ Ῥω-
μ]αίω[ν] Ναρθακιεῖς παραγ[εγονέν]αι, [κ]αὶ [π]ερὶ | τῆς χώρας καὶ
50 [τῶν] ἱερῶν κριτηρίοις [νεν]ικηκ[έ]ναι κατὰ νόμους τοὺς Θεσσα[λῶ]ν 8,
οἷς [νό]μοις ἕως τα[ν]ῦν χρῶν[τ]αι, οὓς νόμους Τίτος | Κοΐγκτιος ὕπατος
ἀπὸ τῆς τῶν δέκα πρεσ|βευτῶν γνώμης 20 ἔδωκεν, καὶ κατὰ δόγμα |
55 συγκλήτου 21, περί τε τούτων τῶν π[ρ]αγμά[τω]ν ἔτει ἀνώτερον τρίτῳ
ἐπὶ τριῶν δικασ[τη]ρίων 22 νενικηκέναι, ἐπὶ Σαμίων, Κολο[φ]ων[ί|ων,]

Quare aequo iure recentior ille Medeus, Alexandri et successorum aequalis (n. 241 58), hic intellegi potest. 16 Nomen civitatis nescio cuius Thessalicae, a quo arbitros petiverant populi litigantes. V. 17 Πύλλος nomen Iapygicum in nummis civitatum Salapiae (Mionnet I 133, 332 al.) et Arporum (Mionnet Suppl. I 261, 434) legi adnotat V., monens Iapyges ex Dalmatia in Italiam migrasse, ut sermonis eorum cum Macedonico necessitudo quaedam non debeat mira videri. Cf. W. Schulze Lat. Eigenn. 29. 36 (Illyrisch-venetische Namen). Pyllus Macedo ceteroquin plane ignotus; qui principem locum tenebat inter aliquot homines privatos missos ad causam cognoscendam et litem dirimendam (not. 15). 18 Cf. not. 8.

19 Supplementa nimis dura sed reliquiis fere accommodata. Hi.

20 Liv. XXXIII 24, 7 (a. 196) *decem legati more maiorum, quorum ex consilio T. Quinctius imperator leges pacis Philippo daret, decreti adiectumque, ut in eo numero legatorum P. Sulpicius et P. Villius essent, qui consules provinciam Macedoniam obtinuissent.* 21 Senatus consulto T. Quinctii acta confirmata sunt Liv. XXXIV 57, 1: *postquam consules* (L. Cornelius Scipio Q. Minucius Thermus a. 193) *dilectu habito profecti in provincias sunt, tum T. Quinctius postulavit, ut de eis, quae cum decem legatis ipse statuisset senatus audiret eaque, si videretur, auctoritate sua confirmaret.* Etiam verba κατὰ δόγμα συγκλήτου a νενικηκέναι pendent. Dttb. 22 Uno anno haec tria iudicia sententiam pronuntiaverunt, ut appareat non tres deinceps lites agitatas esse, sed ex tribus arbitrorum collegiis quorum

Μαγνήτων[23], κεκ[ρι]μένα εἶναι κατὰ νόμου[ς], | ὅπως ταῦτα κύρια ᾖ
οὕτως καθὼς καὶ ἄλλοις | γεγονός ἐστιν· περὶ τούτου τοῦ πράγματος |
60 οὕτως ἔδοξεν· χάριτα φιλίαν συμμαχίαν | [ἀ]νανεώσασθαι τούτοις τε
φιλανθρώπως ἀ|ποκριθῆναι, ἄνδρας καλοὺς κἀγαθοὺς προσ|αγορεῦσαι,
ὅσα κεκριμένα ἐστὶν κατὰ νόμους | οὓς Τίτος Κοΐγκτιος ὕπατος ἔδωκεν,
65 ταῦτα κα|θὼς κεκριμένα ἐστὶν οὕτω δοκεῖ κύρια εἶναι δεῖν· | τοῦτό τε
μὴ εὐχερὲς εἶναι, ὅσα κατὰ νόμους κε|κριμένα ἐστὶν ἄκυρα ποιεῖν[24].
ξένιά τε ἑκατέροις Γάϊ|ος Ὀστίλιος στρατηγὸς τὸν ταμίαν δοῦναι
70 κε|[λ]εύσῃ ἀπὸ σηστερτίων νόμων ἑκατὸν εἴκοσι | [πέ]ντε εἰς ἑκάστην
πρεσβείαν, οὕτω καθὼς ἂν | [αὐτῶι ἐκ] τῶν δημοσίων πραγμάτων
πίστε|[ώς τε τῆς] ἰδίας φαίνηται· ἔδοξεν.

quodque ab una civitate ex suis civibus electum erat, unum corpus effectum esse. V. Quod tria tribunalia fuisse dicuntur, quaesitae ambiguitatis suspicione non vacat, qua Narthacienses hominibus rei minus peritis fucum facere conabantur, tanqnam si ter separatim secundum ipsos iudicatum esset. Dttb. Simile exemplum offert Φωκαιέων καὶ _ϐι_ίων καὶ Ἀστυπαλαιέων apud Prienenses iudicium I. Priene 8. **23** Quoniam unum tribunal ex trium populorum civibus compositum indicatur (not. 22) consentaneum est hic Magnetas ad Maeandrum (cf. etiam IG IX 2. 90_8) potius Samiorum et Colophoniorum vicinos, quam eos qui procul ab eis ad radices Pelii montis incolebant designari. V. **24** Cf. n. 688_{10} ἡμῖν οὐκ εὐ[χε]ρές ἐστιν μεταθεῖναι, ὃ ὁ δῆμος ὁ Ῥοδίων ἑκατέρων θελόντων κέκρικε. n. 665_{43} Ῥωμαίους [— ταύταν ἀποφάνασθαι τὰν γνώμα]ν, διότι δεῖ τὰ [κεκριμένα εἶμεν κύρια].

675. Oropiorum decretum, c. a. 154—149. Oropiorum in Amphiaraio. Edd. Leonardos Ἐφ. ἀρχ. 1885, 97, 2 (cf. v. Wilamowitz Herm. XXI 1886, 102); IG VII 411 (Michel 205; Syll.² 308). Cf. Foucart-Latischew Bull. Hell. X 1886, 458; Colin Rome et Grèce 504/7. [*Hi*]

Ὀλύμπιχος Ἑρμοδώρου[1] εἶπεν· ἐπειδὴ Ἱέρων | Τηλεκλέους Αἰγειράτης[2]

1 Homo familiae per multas aetates in summis reipublicae Oropiae honoribus versatae. Namque proavus Olympichi fuisse videtur Hermodorus archon paullo post a. 250 (IG VII 261. 295). Avus fuit Hermocrates sacerdos Amphiarai c. a. 200 (IG VII 358), pater Hermodorus Hermocratis f. qui eodem anno rogationem (IG VII 358) ad populum tulit, postea ipse Amphiarai sacerdotium nactus est (ibid. 378_2); filium Olympichi Hermodorum rursus eadem dignitate praeditum anno 74 invenimus in senatus consulto nobilissimo n. $747_{16.\ 50}$. Etiam ille Hermodorus Oropius, qui IG VII 399_5 comparet, procul dubio eiusdem stirpis fuit. **2** Teleclem Hieronis patrem post Persei bellum negotia publica gessisse et Romam legatum profectum esse (cf. Polyb. XXXII 7, 14. XXXIII 1, 3 sqq.) adnotavit Wil., ethnicum quod in libris excerptorum Αἰγεάτης est ex hoc titulo emendans. Sane priorem scriptionem exhibet n. 492_{34} Ἀχαιῶι ἐξ Αἰγίρας.

εὔνους ὧν διατελεῖ | τῶι δήμωι τῶι Ὠρωπίων ἐν παντὶ καιρῶι καὶ
5 λέγων | καὶ πράττων τὰ συμφέροντα, γενομένων τε συμ|πτωμάτων καὶ
παρασπονδημάτων τῶμ μεγίστων | περὶ Ὠρωπίους 3, καὶ τῶν ἀρχόντων

3 De hoc turpissimo et miserrimo negotio praeter perpauca quae ex Polybii libris servata sunt (XXXII 25, 6. XXXIII 2, ap. Gellium NA VI 14, 8—10) prolixa et accurata narratio exstat apud Pausaniam VII 11, 4—12, 1, quam non pendere a Polybio recte animadvertit Wil.; cf. Wachsmuth Leipz. Stud. X 290. Eius caput hoc est: Athenienses egestate coactos diripuisse Oropios sibi subditos, eos vero ad senatum Romanum confugisse, qui cum hos iniuria ab Atheniensibus affectos iudicaret, iussisse Sicyonios poenam constituere, quam illi penderent. Iam poenae quingentorum talentorum a Sicyoniis irrogatae maximam partem petentibus Atheniensibus remisisse senatum, ut ne plus quam centum talenta darent. At ne ea quidem pependisse Athenienses, sed donis et pollicitationibus persuasisse Oropiis ut pactione facta praesidium Atheniensium reciperent. Iam cum ne hoc quidem pacto starent Athenienses, Oropios Achaeorum auxilium implorasse et Menalcidae illorum praetori magna pecuniae summa promissa persuasisse, ut exercitum Achaeorum auxilio sibi adduceret. Qui cum Callicratem tum eximia potentia inter Achaeos florentem (n. 634) parte lucri concessa sibi conciliasset, effecisse quidem ut decerneretur auxilium, sed rem Atheniensibus enuntiatam esse, qui priusquam exercitus Achaeorum Menalcida et Callicrate ducibus adveniret deletis omnibus quae ex priore vastatione reliqua essent praesidium Oropo deduxissent. At etsi nihil profuisset Oropiis Achaeorum auxilium (ὠφελείας σφίσιν οὐ γενομένης τῆς παρὰ Ἀχαιῶν c. 12, 1) tamen Menalcidam pretium quod ipsi pacti essent ab Oropiis exegisse. Temporis notas duas tenemus: namque legationem Carneadis, Critolai, Diogenis philosophorum non multo post initia harum turbarum ab Atheniensibus missam de multa remittenda constat Romam pervenisse a. 155 P. Cornelio Scipione Nasica II M. Claudio Marcello II consulibus (Cic. Acad. II 45, 137: *A. Albinum, qui tum P. Scipione et M. Marcello consulibus praetor esset*); illa vero postrema de Callicrate et Menalcida non multo ante a. 149 accidisse ex conexione quae eis cum extremis foederis Achaici fatis intercedit colligitur. Iam cum hac narratione ex parte quidem pugnant, quae titulus docuit; namque cum illa aliter intellegi omnino nequeat nisi ut per has omnes vicissitudines Oropios in suis sedibus mansisse sumamus, hic definite eos ab Atheniensibus urbe agroque expulsos, Achaeorum ope restitutos (v. 21. 23—25) enuntiatur, unde simul apparet quam male Pausanias Achaeorum auxilium frustra fuisse narret. Ac decreti huius fidem illi quisquis fuit periegetae auctori praeferendam esse luce clarius est. Sed ad quamnam potissimum rerum ab illo narratarum partem haec de Oropiis solum vertere coactis spectent, definiendum est. Qua in re cave per ipsa negotii initia, cum direptam modo Pausanias (διαρπάζουσιν Ὠρωπόν) et Gellius (*propter Oropi vastationem*) referunt, cives eiectos esse putaveris.

καὶ ἡμῶν πα|ραγενομένων εἰς τὴν ἐν Κορίνθωι σύνοδον[4] ἠρά|νισέν[5]
τε ἡμῖν καὶ συμβουλεύσας παρεστήσατο | τοῖς Ἀχαιοῖς τὴν πᾶσαν πρό-
10 νοιαν ποιήσασθαι ὑ|πέρ τε τῆς πόλεως ἡμῶν καὶ τοῦ ἱεροῦ τοῦ Ἀμ-
φια|ράου, ἐπεὶ καὶ ἐν τεῖ Ῥωμαίων φιλίαι καὶ πίστει διατε|λοῦμεν

Nam sic apud Romanos non de multa irroganda, sed de Oropiis in patriam restituendis agendum fuit. Quod si quis dicat primum Achaeorum ope reductos esse Oropios, deinde propter damnum eis cum Athenienses oppido potirentur datum multam petitam, id propterea improbandum sit, quia primum Achaeos, deinde demum ac de re quidem multo minoris momenti Romanos aditos esse ab Oropiis omnium maxime incredibile est. Quare sic potius statuo: Cum Athenienses ne vel imminutam Romanorum beneficio multam penderent pertinaciter recusarent, Oropii ipsi suis rebus subvenire coacti proxima Atticae rapinis et incursionibus vexare coeperunt; qua re rursus ad arma concitati Athenienses Oropo capto iam omnem populum extorrem fecerunt. Quod eo probabilius videtur quia quae Pausanias eodem illo tempore evenisse refert de pacto inter duas civitates, tam absurda sunt, ut non nequiquam J. Toepffer Realenc. I 183 dixerit, si haec memoria recte se haberet, vesanos Oropios existimandos esse. Ac veri vestigium residere videtur potissimum in eis quae ille de praesidio (φρουρά) Oropi collocato dicit; quod ut apud ipsum conexui rerum gestarum omnino repugnat, sic ex testimonio de cleruchis eo missis post pristinos incolas expulsos natum videtur. Ad quam cleruchiam bene Wil. rettulit nummum a Koehlero descriptum (Ath. Mitt. IV 250), cuius etsi inscriptio ΩΡΩΠΙΩΝ aeque bene de antiquis incolis intellegitur, quibus Koehlerus hos nummos tribuit (Mitt. IV 263. VI 242), tamen eos ab Atheniensium re nummaria pendere imagines incusae docent. Quod quoniam eo tempore quo in Atheniensium potestate erat oppidum antiquos incolas exulasse ex hac tabula didicimus, nihil restat nisi ut cleruchis hanc monetam vindicemus. Ceterum inde ab a. 322 usque ad Antonii Augustive tempora praeter illam brevissimi temporis occupationem Oropum nunquam in Atheniensium dicione fuisse demonstravit Wil., monens Livium quidem XLV 27, 10 (*inde Oropum Atticae ventum est*) suae aetatis condicione facile falli potuisse (cf. n. 665[4]), Pausaniam vero cum de anni 156 rebus diceret VII 11, 4 Ἀθηναίων ὁ δῆμος — διαρπάζουσιν Ὠρωπὸν ὑπήκοόν σφισιν οὖσαν manifesto narrationem auctoris sui verbis ex Thucydide II 23, 3 (Ὠρώπιοι Ἀθηναίων ὑπήκοοι) interpolatis corrupisse, id quod etiam femininum genus (ipse Pausanias § 8 τὸν Ὠρωπόν habet ut alii omnes) et ipsius rei absurditas probaret. 4 Neque huius conventus neque eius qui postea (v. 14) Argis habitus est tempus explorari potest, nisi quod ex eis quae not. 3 disputata sunt utrumque ut anno 155 aliquanto posteriorem, sic anno 149 priorem fuisse colligitur. 5 Etsi haec vox etiam translate de quolibet adiumenti genere usurpatur, tamen non est cur non hic proprie de pecuniis collectis quibus homines exules et egeni adiuvarentur interpretemur.

ὑπάρχοντες· δόξαντος δὲ τοῖς Ἀχαιοῖς | συναγαγεῖν σύνκλητον[6] ἐν
Ἄργει περὶ τούτων, | Ἱέρων ἐν παντὶ καιρῶι βουλόμενος ἐκφανῆ[7]
5 π[οι]|εῖν τὴν αὐτοῦ εὔνοιαν καὶ καλοκαγαθίαν ὑπ[ε]|δέξατο πάντας τοὺς
παραγενομένους Ὠρ[ω]|πίων ἐπὶ τὴν ἰδίαν ἑστίαν ἔθυσέν τε τῶι Δ[ιὶ] |
τῶι Σωτῆρι ὑπὲρ ἡμῶν, πρός τε Ἀθηναίους κα[ὶ] | τοὺς ἄλλους τοὺς
10 ἀντιπρεσβεύον[τ]ας [ἡ]μ[ῖν εἶπέ][8] | τε καὶ παρεστήσατο τοῖς Ἀχαιοῖς
μὴ περιιδε[ῖν] | πόλιν Ἑλληνίδα ἐξανδραποδισθεῖσαν οὖσάν | τε ἐν τεῖ
Ῥωμαίων φιλίαι καὶ πίστει, καὶ διὰ τὴν | τούτου πρόνοιαν καὶ κα-
15 λοκαγαθίαν συ[μ]βέβηκε[ν] | κεκομίσθαι ἡμᾶς τὴν πατρίδα καὶ κατε-
ληλ[υ]|θέναι[9] μετὰ τέκνων καὶ γυναικῶν· ὅπως οὖν κ[αὶ] | Ὠρώπιοι
φαίνωνται μνημονεύοντες ὅ,τι ἂν εὐε[ρ]|γετηθῶσιν ὑπό τινος, γίνωνται
δὲ καὶ ἄλλοι ζ[η|λ]ωταὶ τῆς αὐτῆς αἱρέσεως, εἰδότες ὅτι τιμηθ[ή]|-
20 σονται ἀξίως ὧν ἂν εὐεργετήσωσιν, ἀγαθε[ῖ] | τύχει, δεδόχθαι τῶι
δήμωι Ὠρωπίων, στεφαν[ῶ]|σαι Ἱέρω[ν]α Τηλε[κλ]έους Αἰγειράτην
εἰκόνι | χαλκεῖ ἀρετῆς ἕνεκεν καὶ καλοκαγαθίας ἧ[ς] | ἔχων διατελεῖ
εἰς τὸν δῆμον τὸν Ὠρωπίων. ἀν[α]|γορεῦσαι δὲ τὴν τῆς εἰκόνος στάσιν
25 Ἀμφιαρά[ων] | τῶμ μεγάλων[10] τῶι γυμνικῶι ἀγῶνι.

---

6 Ut apud Athenienses (ἐκκλησία σύγκλητος) sic etiam apud Achaeos haec vox extraordinarium conventum significabat; nam ipsa huius decreti narratio dubitari non sinit quin in ordinario concilio Corinthi habito decretum sit, ut extra ordinem Achaei Argos convocarentur. Neque obstat lex a Polybio commemorata XXII 16, 6: νόμον γὰρ εἶναι παρὰ τοῖς Ἀχαιοῖς μὴ συγκαλεῖν τοὺς πολλούς, ἐὰν μὴ περὶ συμμαχίας ἢ πολέμου δέῃ γίνεσθαι διαβούλιον ἢ παρὰ τῆς συγκλήτου (sc. τῆς Ῥωμαίων) τις ἐνέγκῃ γράμματα. Nam hanc conexus docet ad ius magistratuum sua sponte populum convocandi spectare; quod contra comitiis ordinariis de qualibet re ut extra ordinem convenirent Achaei constituere licebat. Geminum plane exemplum habes apud Polybium XXIV 23, 8. 24, 6, ubi cum in ordinario conventu Corinthi habito (τῆς συνόδου τῶν Ἀχαιῶν οὔσης ἐν Κορίνθῳ) dilata esset consultatio de auxilio regibus Aegypti mittendo, paullo post extraordinaria comitia Sicyona indicta (μετὰ δέ τινα χρόνον συγκλήτου συναχθείσης εἰς τὴν Σικυωνίων πόλιν) narrantur. 7 Lectionem confirmavit Lolling.

8 ἀντεῖπε Wil., ipse concedens spatium non sufficere; simplex verbum usui sermonis accommodatum praetuli. 9 Cf. not. 3. 10 Cf. n. 747_{48} cum adnotatione.

V.

Inde a Corintho deleta ad pugnam Actiacam.

Asiae provinciae Romanae res (inde ab a. 133) et totius orientis statum qui tunc fuit altero Orientis graeci volumine titulis illustravit Dittenberger, e quibus paucorum mentionem temporibus suis inseremus.

676. L. Mummius cos. a. 146. Edd. Dittenberger I. Olymp. 319 (Syll.² 310; Dessau I. Lat. sel. 8768). [*Hi*]

ἡ πόλις ἡ τῶν Ἠλείων Λεύκιον Μόμμιον Λευκίου[1], στρατηγὸν | ὕπατον[2] Ῥωμαίων, ἀρετῆς ἕνεκεν καὶ εὐεργεσίας ἧς ἔχων | διατελεῖ εἴς τε αὐτὴν καὶ τοὺς ἄλλους Ἕλληνας.

1 Cos. a. 146. Praeterea Olympiae inventae sunt reliquiae basis magnae quae pertinebat ad monumentum quo L. Mummius cum decem legatis repraesentatus erat (I. Olymp. 320—324, non ante Augustum inscriptum?) et tituli donorum ab ipso dedicatorum (ibid. 278—281). Similes tituli dedicatorii praeterea inventi sunt Thebis (IG VII 2478. 2478 *a*), Thespiis (IG VII 1808), Oropi (IG VII 433), Tegeae (IG V 2, 77; v. Premerstein Oest. Jahresh. XV 1912, 197, 1 in basi perantiqua Minervae Herculis aliarum statuarum). 2 Cf. 592².

677. [678]. Scipio Africanus minor a. 146. Thermis Himeraeorum in museo. Edd. Kaibel * IG XIV 315 (Syll.² 311; Dessau I. Lat. sel. 8769; IGR 504). [*Hi*]

[Πόπλιος] Κορνήλι[ος Ποπλίου υἱὸς Σκιπίων Ἀφρι|κα]νὸς[1] ὕπατος ἐ[πανακομισάμενος ἐκ Καρχηδό|ν]ος τοὺς ἐξ Ἱμέρ[ας συληθέντας ἀνδριάντας][2] | Ἱμεραίο[ις Θερμιτανοῖς].

στοιχηδόν. Suppl. Kaibel. 1 Cos. a. 147. 2 Cf. Cic. Verr. II 86. 87: *Etenim, ut simul Africani quoque humanitatem et aequitatem cognoscatis, oppidum Himeram Carthaginienses quondam ceperant, quod fuerat in primis Siciliae clarum et ornatum. Scipio, qui hoc dignum populo Romano arbitraretur, bello confecto socios sua per nostram victoriam recuperare, Siculis omnibus Carthagine capta, quae potuit, restituenda curavit. Himera deleta quos cives belli calamitas reliquos fecerat, ii sese Thermis conlocarant in isdem agri finibus nec longe ab oppido antiquo. Ei se patrum fortunas et dignitatem recuperare arbitrabantur, cum illa maiorum ornamenta in eorum*

oppido conlocabantur. Erant signa ex aere complura, in his eximia pulchritudine ipsa Himera in muliebrem figuram habitumque formata [ex oppidi nomine et fluminis]. Erat etiam Stesichori poëtae statua senilis, incurva, cum libro, summo ut putant artificio facta, qui fuit Himeraeus, sed et est et fuit tota Graecia summo propter ingenium honore et nomine .. Etiam, quod paene praeterii, capella quaedam est, ea quidem mire, ut etiam nos, qui rudes harum rerum sumus, intellegere possumus, scite facta et venuste. Haec et alia Scipio .. Thermitanis restituerat. Ablata erant Carthaginem saeculis duobus et dimidio ante, cum Poeni Himeraeorum oppidum funditus delevissent a. 409 (Diod. XI 49, 4; XIII 62, 4). Ad aliquod ex illis artificiis hanc basin pertinuisse primus vidit Th. Mommsen ap. Kaibelium.

---

679. Magnetum et Prienensium lites a Mylasensibus diiudicatae, a. 143. Magnesiae ad Maeandrum in foro. Lapis pilae a quattuor lateribus (*a*, *b*, *c*, *d*) inscriptus; alii lapides inscripti et impositi et suppositi erant. Edd. Kern I. Magn. 93 (Syll.² 928); I. Priene 531. Cf. Wilhelm Jahresh. VI 1903, 11²; Holleaux Rev. ét. anc. V 1903, 221 et Bull. Hell. XXXVIII 1914, 67²; Colin Rome et Grèce 509²; Tod Internat. Arbitr. 44, LXVI. [*Hi*]

I. *Magnetum decretum [initium in lapide superiore fuerat].*

a _ *15 l* _ν δῆμος _ *18 l* _ε . . οσ[_ *22 l* _ | . . κατ]εσχηκὼς τὴν χώραν, ὅπως οἱ δικασταὶ προκ[ρ]ίν[ω]σι τοῖς Μυλ[ασέων νόμοις καὶ ὅρι]α στήσωσιν, γράψαντος δὲ καὶ τοῦ στρατηγοῦ τοῦ Ῥωμαίων [Μαάρκου Αἰμυλίου[1] πρὸς | τ]ὴν ἡμετέραν πόλιν, ἵνα κριθῶμεν, καὶ πρὸς τὴν Μυλασέων
5 πόλιν, [ἵνα ἀποστείλωσι δικασ]τήριον, καὶ τοῦ δήμου ἐξαποστείλαντος πρὸς Μυλασεῖς ἄνδρας καλ[οὺς καὶ ἀγαθοὺς ἐπὶ | τ]ὴν αἴτησιν τοῦ δικαστηρίου, Μυλασεῖς ἀκόλουθα πράσσοντε[ς] τῆι [ὑπαρχούσηι περὶ] | ἑαυτοὺς καλοκαγαθίαι καὶ βουλόμενοι κατακολουθεῖν τοῖς τε ὑπὸ [τῆς συγκλήτου] | δεδογματισμένοις καὶ τῆι ἀπεσταλμένῃ πρὸς αὐτοὺς ἐπι-[σ]τολ[ῆι ὑπὸ Μαάρκου] | ἐχειροτόνησαν δικαστὰς καλοὺς καὶ ἀγαθούς,
10 οἳ καὶ ἐπελθόντες [ἐπὶ τὴν χώραν ἡ]μέρας καὶ πλείονας διήκουσαν παραχρῆμά τε ἐπὶ τῶν τόπων [καὶ μετὰ ταῦτα ἐν] | τῶι ἱερῶι τοῦ Ἀπόλλωνος τοῦ ἐμ Μυοῦντι[2]· τῶν δὲ θεῶν μετὰ τῆς τοῦ σ[τρατηγοῦ

Spectat ad litem inter Magnetas et Prienenses, quae arbitrio Mylasensium diremta est, de agro aliquo, qui una cum Myunte oppido ad Magnetas pervenisse videtur (not. 2). In hoc lapide primo loco (I v. 1—33) legitur decretum Magnetum, ut omnes huius iudicii litterae pilae incidantur; quae illi populiscito subiunctae partim in huius marmoris tribus reliquis partibus (*b c d*) exstant, partim in aliis similibus, quae huic a superiore et inferiore latere quondam adiuncta fuerunt, perierunt. Cf. not. 7—13.

1 Idem atque Lepidus Marcii Regis praetoris peregrini *collega*, i.e. praetor peregrinus, *Appio Claudio*, *Q. Caecilio consulibus* = a. 143. Frontin. de aquae ductibus urbis Romae 7; Colin. 2 Myus a Philippo Demetrii f.

δικαι]|οσύνης ἐπιτεθεικόντων τέλος τῆι κρίσει καὶ νενικηκότος πάλιν τοῦ δή[μου ἡμῶν τὸν δῆμον τῶν] | Πριηνέων, καθῆκόν ἐστιν τοῖς τε ἐπιγινομένοις τὰ περὶ τούτων ὑπο[δ]ε[δηλωμένα φανερὰ] | ὑπάρχειν καὶ τὸ πλῆθος εὐχάριστον φαίνεσθαι πρὸς τοὺς καλοὺς καὶ [ἀ]γαθ[οὺς
15 τῶν ἀνδρῶν], | δεδόχθαι τῆι βουλῆι καὶ τῶι δήμωι, ἐπηνῆσθαι τούς τε ἐγδίκους[3] καὶ τοὺς .ε__ | ἐπὶ τῶι προθύμως προσστῆναι[4] ὑπὲρ τῶν τῆς πατρίδος δικαίων, [χειροτονηθῆναι δὲ] | ἄνδρα, ὃς μετὰ τοῦ ἀρχιτέκτονος Κρατίνου ἐγδώσει κα[τ]ασκευάσα[ι στήλην λευ]|κοῦ λίθου, ἣν καὶ στησάτω πλησίον τῆς προϋπαρχούση[ς][5] π[ερὶ τούτ]ο[υ τοῦ πράγματος],[6] | καὶ ἀναγραψάτω τό τε ψήφισμα τόδε[7] καὶ τὸ δόγμα
20 τῆς συγκλήτου[8] καὶ τὴν [ἐ]π[ιστ]ο[λὴν | τ]ὴν γραφεῖσαν ὑπὸ Μαάρκου πρὸς Μυλασεῖς[9] καὶ τὸ ψήφισμα καθ' ὃ [ἡιρέθη][10] Μ[υ]|λασέων τὸ δικαστήριον καὶ τὴν Μυλασέων ἀπόκρισιν[11] καὶ τὴν ἀπό[φασιν τῶν δικασ]|τῶν[12] καὶ τὰ ὀνόματα πατρόθεν τῶν τε δικαιολο[γ]ηθέντων [π]ε[ρὶ τῆς χώρας δι]κα[σ]τῶν | καὶ τῶν ἐγδίκων[13], ὁμοίως δὲ καὶ τῶν δικαστοφυλακησάντων[14] ἀνδρῶν, ἐπειδὴ πάντες τὴν | [καθ'] αὐτοὺς χρείαν παρέσχοντο μετὰ πάσης σπουδῆς καὶ προθυμίας [τῆι

Macedonum rege a. 200 Magnetibus donata est. Cf. Polyb. XVI 24, 9: καὶ Μυοῦντος κυριεύσας τοῖς Μάγνησιν ἐχαρίσατο τὸ χωρίον ἀντὶ τῶν σύκων. Paullo post Milesii cum Magnetibus et Prienensibus, qui tunc Magnetum socii erant, de hac maxime terra bellum gessisse videntur (n. 588[12]). A. 188 τὴν ἱερὰν χώραν recuperaverunt Milesii Polyb. XXI 48. Nec tamen de Myesiorum agro, sed de terra in dextra Maeandri ripa inter Prienen et Magnesiam sita agi videtur. Apollinis templum ἐν Μυοῦντι extra hanc terram fuisse apparet; opponitur enim ἐπὶ τῶν τόπων. 3 Qui coram arbitris Mylasensibus Magnetum causam egerunt. Qui magistratus secuti sint, non liquet; [ἐ]ξ[εταστὰς] nunc Kern. 4 I.e. προστῆναι, sibilante ut saepe geminata. 5 Sc. στήλης. 6 Suppl. Dttb. 7 I (v. 1—33). 8 II (v. 34—63). 9 Hac epistula senatusconsultum inclusum est. 10 Suppl. Dttb. 11 Ad M. Aemilium praetorem. Nec decretum nec responsum (III) aetatem tulit. 12 Huius initium et finis intercidit, mediam vero partem IV (v. 64—90) tenemus. Etenim hic disceptationes de iure ab utriusque partis patronis prolatas teneri manifestum est. Quod quoniam advocatorum orationes lapidi incidi non iubentur, non videmus ubi illae locum habere potuerint, nisi in iudicii tenore ubi quae utrimque prolata erant singillatim repetebantur et examinabantur. 13 V v. 93—106. Reliqua quae hic incidi iubentur nomina, τῶν δικαιολογηθέντων δικαστῶν et τῶν δικαστοφυλακησάντων, omnia interciderunt. 14 Quibus ea cura a Magnetum civitate mandata est, ut iudices peregrinos dum huius iudicii causa Magnesiae commorantur, quacunque re possint adiuvent et ab omni iniuria defendant.

25 πόλει 10· καὶ φιά]λην κατασκευα[σάτω] χαλκῆν, ἣν καὶ στησάτω ἐπὶ
τῆς παραστάδος τῆς νοτίας μετ' ἐπιγραφ[ῆς] | τῆσδε· ,ὁ δῆμος νι-
κήσας τὸ δεύτερον Πριηνεῖς τῆι ὑπὲρ τῆς χώρας κρί[σει
ἐπὶ Μυλα|σέ]ων δικαστηρίου, ἐγδικησάντων τῶν ὑπογεγραμ-
μένων [ἐγδίκ]ων καὶ ε[_ 10 1 _ τῆι] π[ατρί]|δι 15 καὶ Ἀρτέμιδι
Λευκοφρυηνῆι'. καταχρησάσθω [δὲ ὁ] χειροτονηθησόμεν[ος ἀνὴρ
χρυσοῖς ἢ]λοις 15ª εἰς τὴν παραστάδα, ὅθεν ἂν ὁ ἀρχιτέκτ[ω]ν πα[ρα]-
30 δη[λώσηι· τὸ δὲ ἀνάλωμα τὸ εἰς] | ταῦτα προχορηγησάτω Παυσανίας 16
ὁ νεωκόρος τῆς Ἀ[ρ]τέμιδος τῆς Λευκο[φρυηνῆς παρ' ἑαυτοῦ 10, κομι]-
σάσθω δὲ ἐκ τῶν ἐσομένων προσόδων ἐ[κ] τῆς ἱερᾶς χώρ[ας] πάσης
τῆς [θεᾶς, ὥστε ἐντὸς τοῦ ἐνιαυ|τ]οῦ 17 ἀποκατασταθῆναι αὐτῶι πάντα
τὰ π[ροχορηγηθ]ησόμενα | _ 20 1 _ εο _ 14 1 _ ρος . ετοι _ _ |

[*Desunt lapides inferior et superior.*]

II. *Praetoris ad Mylasenses epistula, quae SC continet.*

b 35 [.... δόγμα τὸ κομισθὲν παρ]ὰ τῆς συγκλήτου⟨υ⟩ Ῥω[μαίων _ _ | _ 20 1 _]
Μάαρκος Αἰμύλιος Μαάρκου [υἱὸς στρατηγὸς Μυλασέων | βουλῆι καὶ
δήμωι χαί]ρειν· πρεσβευταὶ Μάγνητες κα[ὶ Πριηνεῖς λόγους ἐποιήσαν-
το ὅπως αὐτοῖς σύγκλ]ητον δῶι. τούτοις ἐγὼ σύγκλητον ἔδ[ωκα _ _ |
_ 16 1 _]βρίων ἐγ κομετίωι· γραφομένου παρῆσ[αν _ _ | _ 12 1 _ Φο]ντήιος
40 Κοΐγκτου Παπειρία 18, Τίτος Μάλλιος Φα _ _ | _ 15 1 _ περὶ ὧν Μάγνη-
(τε)ς πρεσβευταὶ Πυθόδωρος, Ἡράκλ[ειτος, _ _, ἄν]δρες καλοὶ κἀγαθ]οὶ
παρὰ δήμου καλοῦ καὶ ἀγαθοῦ καὶ φίλου συμ[μάχου τε ἡμετέρου
κατὰ πρόσω]πον λόγους ἐποιήσαντο, καὶ περὶ ὧν Πριηνεῖς πρε[σβευ-
ταὶ | . . . . ., . . .]νης, ἄνδρες καλοὶ καὶ ἀγαθοὶ καὶ φίλοι παρὰ δήμου
καλοῦ κα[ὶ ἀγαθοῦ καὶ φίλ]ου σ[υ]μμάχου τε ἡμετέρου κατὰ πρό-
45 σωπον λόγους ἐποιήσαντο περὶ ἧς | χώρας ἐξεχώρησαν Μάγνητες καὶ
τὴν κατοχὴν ταύτης τῆς χώρας ἐξεχώ[ρησαν] | δήμωι Πριηνέων κατὰ
τὸ τῆς συγκλήτου δόγμα ὅπως κριτήριον δοθῇ· περὶ το[ύτου τοῦ] |

15 Suppl. Hi.; cf. v. 91sqq. 15ª Tale supplementum postulari videtur quamvis durum. Quamquam enim καταχρῆσθαι (*adhibere*) λίθους εἰς τὴν κρήνην dicitur (Syll.² 587₃₀₀; alia in indice s.v. καταχράομαι), cum καταχρῆσθαι τὴν φιάλην ἥλοις εἰς τὴν παραστάδα i.e. *applicare clavis pateram ad pilam* prorsus inauditum sit, tamen adverbio ὅθεν pilae locus indicari videtur ad recipiendam pateram idoneus. Hi. 16 Idem videtur Παυσανίας Εὐφήμου ἐγδικος v. 97; filius et successor I. Magn. 94₁ [Εὐφημο]ς Παυσανίου νεωκό[ρος τῆς Ἀρτέμιδος τῆς Λευκοφρυηνῆς], idem n. 685₄ Εὐφήμου τοῦ [Παυσανίου νεωκόρου τῆς Ἀ. τῆς Λ. Hic tit. cum paullo recentior sit (a. 139), pater inter annos 143 et 138 mortuus est. 17 Suppl. Holl.

18 Muenzer Realenc. VI 2841, 1.

πράγματος οὕτως ἔδοξεν· ὅπως Μάαρκος Αἰμύλιος Μαάρκου υἱὸς στρατηγὸς δ[ῆμον ἐ]λε(ύ)θερον κριτὴν δῶι, ὃς ἂν ἐν αὐτοῖς ὁμόλογος γενηθῇ· ἐὰν δὲ ἐν αὐτοῖς ὁμόλογος [μὴ γένη]|ται, ὅπως Μάαρκος Α(ἰ)μύλιος Μαάρκου υἱὸς στρατηγὸς δῆμον ἐλεύθερον κριτὴ[ν δῶι] | εἰς τούτους τοὺς λόγους οὕτως καθὼς ἂν αὐτῶι ἐκ τῶν δημοσίων πραγμάτω[ν πίστε]|ώς τε τῆς ἰδίας φαίνηται· — ἔδοξεν — ὃς κρινεῖ Μάγνησιν καὶ Πριηνεῦσιν περὶ ταύ[της τῆς] | χώρας τῆς παρὰ Πριηνέων ἀποκεκριμένης οὔσης, ἐξ ἧς χώρας Μάγνητ[ες ἑαυ]|τοὺς ἔφασαν ἐκκεχωρηκέναι, ὁπότερον ἂν τούτων δήμων εὑρίσκηται ταύτην | χώραν εἰσχηκέναι, ὅτε εἰς τὴν φιλίαν τοῦ δήμου τοῦ Ῥωμαίων παρεγένετο 19, ταύτη[ν] | τὴν χώραν ὅπως αὐτῶι προσκρίνῃ ὅριά τε στήσῃ· — ἔδοξεν. — ὡσαύτως περὶ ὧν οἱ αὐτοὶ Πρι|ηνεῖς πρεσβευταὶ κατὰ πρόσωπον πρὸς Μάγνητας πρεσβευτὰς λόγους ἐποιήσαν|το περὶ ἀδικημάτων ἃ αὐτοῖς Μάγνητες πεποιήκεισαν, περὶ τούτου πράγματος 20 οὕ|τως ἔδοξεν, ὅπως Μάαρκος Αἰμύλιος Μαάρκου υἱὸς στρατηγὸς τὸν αὐτὸν δῆμον | [κρῖν]αι κελεύσ[ῃ] ὃς ἂν περὶ χώρας κριτὴς δεδομένος ᾖ, ὃς κρινεῖ ταῦτα ἀδικήματα· εἰ γεγο|[νότ]α εἰσὶν ὑπὸ Μαγνήτων, ὅσον ἂν καλὸν καὶ δίκαιον φαίνηται διατιμησάσθω· καὶ ὅπως | [εἰς] τὸν αὐτὸν δῆμον κριτὴν Μάαρκος Αἰμύλιος Μαάρκου υἱὸς στρατηγὸς περὶ τούτων τῶν | [πραγ]μάτων γράμματα δῶι πρὸς ἣν ἂν ἡμέραν ἑκάτεροι παραγίνωνται πρὸς ἑκάτερα τὰ κρί|[ματ]α, [καὶ καθ' ἣν ἄ]ν ἡμέραν κρίνωσι [. . . . ὅ]πως καὶ — |

[*Desunt lapides inferior et superior.*]

[III. *Mylasensium decretum et responsum.*]

IV. *Iudicium Mylasensium.*

c 65 — | —τ]ε καὶ γραφη[— | — χ]ρηματισμῶν ὅμορος — | — ἡμῖν 21 τοῦτο ἠδυνήθησα[ν — | —] ποιούμενοι μηδὲ οἷς . ε[— | — ἐ]κθέσθαι διὰ τῶν ἀποφάσεων . . | —α τῶν ἐπιδεικνυμένων τόπων ἐν | [— π]ρησθέντων στεγνῶν ἐν τῆι καταδρομῆ[ι | —]ον καὶ Διονύσιον οὐ μόνον διὰ τῶν προγεγραμ|[μένων ἐπιτε]τευχένα[ι _ 12 1 _], ἀλλὰ καὶ ἐκ τῶν ἐχομένων πολλῶι μᾶλλον | [ἀδύνατον ἦν] κατανοεῖν [τὰ ἐμπ]ρη[σθέν]τα ἐν τῆι Πριηνίδι διὰ τίνα αἰτίαν οὔτε ἐφυ|[λάττετο οὔ]τε διακατείχετο ὑπ'

19 Cf. n. 674 12. Magnetes in Romanorum amicitiam pervenerunt Antiochi bello a. 190. K. 20 Hic et alibi homo qui haec Graece reddidit propter inscitiam sermonis articulum perperam omisit. K. 21 Qui hic prima persona de se loquuntur manifesto iudices Mylasenses sunt.

75 οὐ[δ]ενὸς Πριηνέως[22]. εἴτε καί, ὡς ἐλέγοσαν[23] οἱ Πριη[νέων ἔγδι]-
κοι, Λύσανδρόν τινα Πριηνῆ πεπιστεῦσθαι[24] ταῦτα πρότερον ὑπὸ τῶν |
[περὶ τὸν Ζ]ηνόδοτον, καὶ γενέσθαι κατάδικον Λύσανδρον ὑπὲρ παρο-
ρίας[25], ὁ περ[ὶ | τῆς κατα]δίκης[26] λόγος ἦν πολὺς καὶ ἱκνούμενος[27]
τοῖς Μάγνησιν· τὰ γὰρ ὀφειλόμ[ε|να κατὰ τ]ὴν καταδίκην τῆς καθη-
κούσης τετευχέναι[28] ἐξαγωγῆς ἤτοι εἰσ[πρα|χθείσης τ]ῆς καταδίκης
80 ἢ ἀφέσεως γενομένης ἢ κατ' ἄλλον τινὰ τρόπον λοι[πὸν λύσεω]ς[10],
ἣν οὐδαμῶς οἱ τῶν Πριηνέων ἔγδικοι ἀπέδειξαν, ἐπίμονα δὲ εὑρέ-
[θη[29] ἔτι κ]αὶ μέχρι τοῦ νῦν χρόνου ὄντα· ἐν οἷς τε χρόνοις ἐλέ-

22 Argumentationis cardo in eo vertitur, quod rapinae et incendia, atque a Prienensibus quidem (v. 86), in illa litigiosa terra facta erant, neque tamen quemquam Prienensem tum illos agros tenuisse aut custodivisse constaret. Qua ratione cum Magnetes iudicibus persuasissent, se potius quam Prienenses tum in possessione fuisse, Prienenses huic argumento obviam ire conati sunt cum dicerent Lysandro cuidam tum negotium finium custodiendorum permissum fuisse, sed eum officium suum deseruisse. Quod refutatur v. 74—84, quae pars tituli sane obscuritate laborat. 23 Cf. n. 561² alias. 24 Anacoluthiam habet accusativus cum infinitivo ab ἐλέγοσαν pendens, cum tamen hoc ipsum non regens verbum sit, sed enuntiatum secundarium ὡς ἐλέγοσαν interponatur orationi Prienensium. Neque enim dubium est quin sententia haec sit: Sive, id quod Prienensium advocati dixerunt, finium custodia tum a Zenodoto Lysandro Prienensi mandata erat, qui postea ob hoc officium neglectum in iudicio damnatus est, hoc ipsum quod de iudicio dicitur, Magnetum causam magnopere adiuvat. 25 Prienenses non suo consilio, sed hominis cuius illud officium erat neglegentia factum demonstrare conabantur ut agri non custodirentur, ideoque nihil inde colligi licere de illius temporis possessione. Cuius rei gravissimum testimonium erat sententia de Lysandro ab iudicibus Prienensibus lata. Quod si ita est, παρορίαν de custodia finium neglecta intellegere debemus. 26 Suppl. Dttb. Hic ipsam Magnetum apodosin habemus: hoc quod de iudicio (Lysandri) dicitur, grave est argumentum et favorabile causae Magnetum. Nempe si serio haec multa (καταδίκη) irrogata esset Lysandro, probabile est futurum fuisse ut statim exigeretur aut aliquanto post remitteretur aut ulla denique ratione evanesceret. Sed cum nihil eiusmodi factum appareat, sed adhuc debitor illius multae inscriptus sit, oritur suspicio, hoc totum de Lysandro iudicium tantummodo dicis causa institutum esse, ut haberent Prienenses quod responderent illi Magnetum de agris non custoditis argumento. 27 Argumentum, quod prosit Magnetibus eorumque causam adiuvet, intellegit K. non inepte, etsi alia huius usus exempla nobis non magis nota sunt quam illi. 28 Hic ἔδει aliudve eiusmodi verbum, unde infinitivus pendeat, neglegentia omissum videtur. 29 τὰ ὀφειλήματα.

γετο[30] ἡ καταδίκη γ[ε|γον]έναι, ὁ Διονύσιος, ὃν ἔφασαν πεπιστευκέναι τῶι Λυσάνδρωι[31], ἐπεδείκνυτο | ἐκ χρηματισμῶν[32] οὐχ ὑπάρχων ἐν τοῖς τόποις τούτοις, ἀλλ' ὁτὲ μὲν πρεσβεύων εἰς Ῥώ|μην ὑπὲρ τῆς πατρίδος, ὁτὲ δὲ φυγαδεύων· ὧν[33] εἴπερ ἠβουλόμεθα μηδὲ μνημο-
85 νεύειν, | ἱκανὸς ἦν λόγος ὁ κατὰ τὸν ἐμπρησμὸν καὶ ἡ τῶν κτηνῶν ἁρπαγὴ γεγενημένη ἐκ τῶν τό|πων τούτων καὶ ὑπὸ Πριηνέων ἀναμφ[ίλεκ]τος γεγενημένη συστῆσαι, ὅτι Μάγνητες | καὶ ταῦτα διακατείχοσάν τε καὶ ἐνέμοντο· τό γε μὴν λεγόμενον ὑπὸ Πριηνέων πρ[ό]|τερον, εἰ[34] ἦν Σκυλλίων πεπιστευμένος κτήσεις ἐν τοῖς τόποις τούτοις ὑπό τε Αἰτωλοῦ | καὶ Θεοδότου Μάγνητος καὶ ἡ παραναγιγνωσκομένη
90 ἐ[πι]στολὴ οὐθαμῶς | ἡμῖν συνίσ[τη ἃ ἐπ]οίησαν οἱ Πρ[ι]ηνεῖς _ ʒι _ην__|

[*Desunt lapides inferior et superior.*]

[__ | ὁ δῆμος νικήσας τὸ δεύτερον Πριηνεῖς τῆι ὑπὲρ τῆς χώρας κρίσει ἐπὶ Μυλασέων δικαστηρίου, ἐγδικησάντων τῶν ὑπογεγραμμένων ἐγδίκων καὶ ἐ . . . . . | . . . . . τῆι πατρί]δι καὶ Ἀρτέμιδ[ι | Λευκοφρυην]ῆι[35]. |

d V. *Nomina* ἐγδίκων, [δικαστῶν, δικαστοφυλακησάντων].

95 ἠρέθησαν ἔγδικοι· | Διονύσιος Διονυσίου | τοῦ Σωσικράτου, | Πυθόδωρος Δημοκράτου, | Παυσανίας Εὐφήμου[36], | Πρωτίων Ἀνδροτίμου, | Πυρω-
100 νίδης Πρυτάνιδος[37], | Ἐπίκουρος Ἀλκίνου, | Ἀρτεμίδωρος Αἴσχρωνος, | Ἀλέξανδρος Ἀριστοκράτου, | Ἀπολλόδωρος Λεοντέως, | Ἀριστοκράτης
105 Ἄνδρωνος, | Διονύσιος Ἐπικράτου, | Βα[κ]χύλος Θεοφί[λου | __

[*Deest lapis inferior.*]

---

30 Hinc quoque apparet, iudices dubitasse num re vera illa de Lysandro sententia lata esset. 31 Quo pacto hic Dionysius, v. 76 Zenodotus cum suis (οἱ περὶ Ζηνόδοτον) Lysandro curam agri mandasse dicantur, latet. 32 Ex actis in tabulario publico depositis. 33 Pronomen ad omnia quae inde a. v. 74 de Lysandri Prienensis causa dicta sunt spectare manifestum est. 34 Hic ὅτι potius exspectari monet K. 35 Dedicationis formula maioribus litteris (v. 91. 92 a. 0.03), nomina quae sequuntur mediis (v. 93 sqq. a. 0.018), reliquae tres columnae minoribus (a. 0.01) exarata erant. 36 Cf. not. 16. 37 Huius nepos I. Magn. 124: [Πυρωνί]δην Πρυτάνιδος ἀγαθὸν [καὶ συμφέρο]ντα προστάτην γενό-[μενον] Ke.; recepimus Wilhelmi (Jahresh. Beibl. IV 1901, 34) supplementum.

---

680. Q. Caecilius Metellus a. 143 s. 142. Edd. * Dittenberger I. Olymp. 325 (Syll.² 312). Cf. Drumann-Groebe Gesch. Roms II 17. [*Hi*]

Δάμων Νικάνορος Μακεδὼν ἀπὸ | Θεσσαλονίκης Κόιντον Καικέλιον[1] |

---

1 De hac nominis scriptura cf. Herm. VI 140. 2 Q. Caecilius Q. f. Metellus Macedonicus cos. a. 143. Aut eo ipso anno aut paullo post pro-

Κοΐντου Μέτελλον[2], στρατηγὸν ὕπατον[3] | Ῥωμαίων, Διὶ Ὀλυμπίωι |
5 ἀρετῆς ἕνεκεν καὶ εὐνοίας ἧς ἔχων διατε|λεῖ εἴς τε αὐτὸν καὶ τὴν
πατρίδα καὶ τοὺς λοιποὺς | Μακεδόνας καὶ τοὺς ἄλλους Ἕλληνας.

consuli monumentum erectum est. Eiusdem Metelli statuam proxime post a. 146 dedicaverant Megarenses IG VII 3490: ὁ δῆμος Κόϊντον Καικέλιον Κοΐντου Μέτελλον τὸν αὐτοῦ εὐεργέταν ἀνέθηκε. 3 Cf. 592[1].

681. L. Caecilius Metellus, post a. 142. Pari inventum, sed Delo allatum. Edd. Olympios Ἀθήν. V 1876, 9, 4 (Koehler Ath. Mitt. I 1876, 258; Syll.[2] 313). Delo attribuerunt Homolle Bull. Hell. III 1879, 158; VI 1882, 3; VIII 1884, 149; Wilhelm Ath. Mitt. XXIII 1898, 434[1]; v. Wilamowitz IG XII 5, 270. Cf. Foucart Rev. phil. XXIII 1899, 258; Muenzer Realenc. III 1208, 83; Kirchner PA 4630. 12281. [*Hi*]

ὁ δῆμος ὁ Ἀθηναίων Λεύκιον Καικέλιον[1] | Κοΐντου Μέτελλον[2], στρα-
τηγὸν ὕπατον[3] Ῥωμαίων, Ἀπόλλωνι, | προνοηθέντος τῆς ἐπισκευῆς καὶ
5 τῆς | ἀναθέσεως τοῦ ἐπιμελητοῦ[4] Προστίμου | τοῦ Δωσιθέου ἐγ Μορρι-
νούττης[5].

1 Cf. n. 680[1]. 2 Calvum cos. a. 142 potius quam Diadematum cos. a. 117 indicari putaverunt Dttb. et Muenzer, quia tam recenti tempore etiamtum in titulis usurpatum fuisse στρατηγὸς ὕπατος nullo certe alio exemplo comprobari posset (Dttb.); fuisse eum L. Metellum illum, qui paullo post a. 142 cum Scipione Africano et Sp. Mummio legatus in orientem missus esset (Iust. XXXVIII 8, 8; Mue.). 3 Cf. 592[1]. 4 Insulae Pari, quae tum Atheniensium erat. Neque enim recte Hom. propter epimeletae nomen lapidem Delo Parum delatum coniecit. Immo Livium XXXIII 30. 11 ex optimi quidem codicis Moguntinensis auctoritate referre, a. 197 Paron Athenis donatam, neque esse cur de ea narratione dubitaretur, monuit Koehler.' Dttb.; cf. Shebelew Klio II 1902, 44, 1; Delum substituerunt vv. dd. supra dicti. 5 Filius Dositheus θεσμοθέτης a. 99/8. Ki.

Attali II de Sosandro ad Athenaeum epistula, a. 142/1. Or. 331 II.

△682. Pictores Pergameni ab Attalo Delphos missi, a. 140/39. Lapis pertinere videtur ad pilas Eumenis (n. 628. 630) aut ad bathra Pergamena infra porticum Attali sita. Ed. Haussoullier Bull. Hell. V 1881, 388, n. 6 (Baunack GDI 2644; Michel 264). Cf. Pomtow Beitr. Topogr. Delph. 7; Fraenkel Arch. Jahrb. VI 1891, 49; Preuner Herm. XXIX 1894, 535. [*Pw*]

De a. 140/39 constat postquam Wilhelm et Kolbe (Att. Archont. 83) Timarchum, cui Timocritus Delphus respondet, a. 138 archonta Athenis fuisse docuerunt. Itaque sacerdotium IX quo Timocritus magistratum

[ἔδοξε τᾶι πόλει τῶν Δελφ]ῶν ἐν ἀγορᾶ[ι | τελείωι σὺμ ψάφοις ταῖς ἐ]ννόμοις· ἐπ[εὶ | Κάλας, Γαύδοτος, Ἀσκληπι]άδης[1], ζωγράφοι[2] | [Περ-
5 γαμηνοί, ἀποστ]αλέντες ὑπὸ τοῦ [βα|σιλέος Ἀττάλου[3], ὥ]στε ἀπογράψασθαι τ|/// | _ ιαι _ α[4], τάν τε ἀναστροφὰν κα[ὶ | τὰν ἐπιδαμί]αν ἐποιήσαντο ἀξίως μὲ[ν | τοῦ ἀποστ]είλαντος αὐτοὺς βασιλέ[ος | Ἀττάλου] καὶ
10 τᾶς ἁμετέρας πόλιος, | καθὼς] ἐπέβαλλε ἄνδροις καλοῖς | [κἀγαθοῖς]· ἐπὶ δὲ τούτοις δεδόχθαι τᾶ[ι | πόλει, ἐπ]αινέσαι Κάλαν καὶ Γαύδοτον κα[ὶ | Ἀσκληπι]άδην Περγαμηνοὺς καὶ ὑπάρχει[ν | αὐτοῖς] παρὰ τᾶς πό-
15 λιος προξενίαν, προ|[μαντε]ίαν, προδικίαν, ἀσυλίαν, ἀτέλε[ι|αν, προ]εδρίαν ἐμ πᾶσι τοῖς ἀγώνοις οἷ[ς ἁ | πόλι]ς τίθητι καὶ τὰ ἄλλα τίμια ὅσα κ[αὶ | τοῖς ἄ]λλοις προξένοις καὶ εὐεργέτα[ις | τᾶς π]όλιος ὑπάρχει. ἄρχοντος
20 Ξενοκρ[ί|του[5], β]ουλευόντων Καλλικράτεος, Κλ[έω|νο]ς, Μεγάρτα.

gessit, iam a. 139/8 initium cepit et sacerd. VIII, cuius ultimus archon est Xenocritus (v. 19), a. 140/39 finem habuit. Ultimis igitur vitae mensibus Attalus II (159/38) hos pictores misit Delphos. 1 Supplevi. -ίδης edd., sed α in lapide. Cf. Asclepiadem quendam Pergamenum IG XIV 2261, at v. not. 4. 2 Ζωγράφου Ha., sed ζωγράφοι iam a. 1887 ex lapide restitui, ubi ι servatur. 3 Cf. not. init. 4 τὰ [ἐν τᾶι | λέσχαι] dubitanter suppl. Fr., sed in lapide est TI/// (consentit Ba.), sc. τι, -τε, -τη, -τμ, et in fine lacunae ʌ vel _, i.e. A vel E vel Σ (ergo τι[να τῶν τᾶς Λέσχα]ς? Hi.). De Polygnoti picturis describendis hic agi verisimillimum est; in quibus enarrandis Pausaniam X 25 auctore quodam doctissimo Pergameno usum esse coniecit E. Maass (ap. Susemihl. II 17) et hunc commentarium cum una illa descriptione scyphi Νεστορίδος (Athen. XI 488) comparari debere contendit. Quae si recte se habent, probabiliter statuemus, non solum scriptorem Nestoridis Asclepiadem (Myrleanum), de quo Suid.: γέγονε δ' ἐπὶ τοῦ Ἀττάλου [sc. II, et antea] καὶ Εὐμένους τῶν ἐν Περγάμῳ βασιλέων, eundem esse atque hunc pictorem cognominem v. 3, sed etiam commentarium simillimum de picturis Lesches ab eodem esse compositum, qui pictor eas a. 139 ἀπεγράψατο. Nam et artifices permultos (sculptores, pictores, architectos) de arte sua scripsisse notissimum est (Susemihl I 515), et Suidam l.l. testimonia quae ad duos vel tres homonymos nequaquam aetate suppares pertinent turbasse et ad unum Asclepiadem rettulisse patet (Susem. II 16[85]). 5 Cf. not. initialem. Nomina archontis et senatorum alterius semestris supplevi l.l.

683. Milesiorum inter Messenios et Lacedaemonios arbitrium, c. a. 140. Olympiae Victoriae Messeniorum (n. 80) basi inscriptum. Edd. Neubauer Arch. Z. XXXIV 128, 16 (Hicks[1] 200; Michel 31); Dittenberger I. Olymp. 52 (Syll.[2] 314; Kolbe Ath. Mitt. XXIX 1904, 376 et IG V 1, p. XV). Cf. G. Hirschfeld Arch. Z. l.l. 104; Tod Intern. Arbitr. 7 I; Rehm Milet I p. 231. [*Hi*]

I κρίσις περὶ χώρας[1] | Μεσσανίοις καὶ Λακεδαιμονίο[ις]. | πρε-
σβευτᾶν παραγενομένων παρὰ τᾶς πόλιος | τῶμ Μεσσανίων Μηνοδώρου
5 τοῦ Διονυσίου, | Ἀπολλωνίδα τοῦ Νικάνδρου, Χαρητίδα τοῦ Δορ|χω-
νίδα καὶ τὰ γράμματα ἀποδόντων ἐν οἷς διεσα|φεῖτο ἀνανεωσαμένους
τὰν ὑπάρχουσαν συγγένει|αν κα[ὶ] φιλίαν ταῖς πόλεσι ποθ' αὐτὰς δια-
10 λέγεσθαι δ|πως ἐπιχωρήσει ἁ πόλις ἀναγραφῆμεν εἰς Ὀλυμπίαν | τὰγ
κρ[ί]σιν τὰγ γενομέναν τᾶι πόλει αὐτῶν ποτὶ τὰμ | πόλι[ν] τῶν Λακε-
δαιμονίων περὶ χώρας, ἀποδόντων | δὲ τῶμ πρεσβευτᾶν καὶ ἐπιστολάμ

Litteratura id potissimum memorabile habet, quod multifariam curvae lineae rectarum locum tenent. Capita I, II, III primae cuiusque litterae ἐκθέσει distinctae. V. 1. 2 maioribus litteris exarati. I (v. 3—28) plebiscitum Eleorum est, quo Messeniis per legatos petentibus venia datur arbitrii Milesiorum Olympiae publice proponendi, II (v. 29—40) epistula Milesiorum ad Eleos data, quam Elin attulerunt secum legati Messeniorum (v. 10), qua referunt se rogantibus Messeniis exemplum illius arbitrii dedisse, quod Olympiae incideretur, III (v. 41—70) ipsum arbitrium. Praeter v. 1. 2, qui totam fere lapidis latitudinem explent, titulus per duas columnas dispositus est, ex quibus sinistra I et II, dextra III continet. De aetate cf. not. 6.

1 Ager Dentheliates situs erat ad occidentales montis Taygeti radices (Bursian Geogr. II 169; Kolbe IG V 1 p. 260). De eo inde ab antiquissimis temporibus litigabant Lacedaemonii et Messenii. Bellis Messeniis eo agro cum tota terra Messenia potiti erant Lacedaemonii, sed etiam Messeniis ab Epaminonda in patriam restitutis Lacedaemonii agrum Dentheliatem retinebant. At post pugnam Chaeronensem (a. 338) Philippi Amyntae f. arbitrio Messeniis redditus est. Item Antigonus Doson post pugnam apud Sellasiam commissam (a. 222) Messeniorum ius, quod paullo ante a Lacedaemoniis in dubium vocatum videtur, confirmavit. Iam cum L. Mummius a. 146 Achaeos devicisset, Lacedaemonii Messeniis litem intendebant. Quam a Mummio ipso diiudicatam esse, deinde vero eius iudicium a Lacedaemoniis denuo in disceptationem vocatum, N. ex Taciti narratione collegit. [Atque hoc quidem recte secundum Kolbium IG V 1 p. XIV$_{96}$, cum disertis verbis diceret Tacitus Ann. IV 43: *idem regis Antigoni, idem imperatoris Mummii iudicium*, nempe (Messeniorum) *regi Dentheliatem agrum ... cessisse.*] Atqui Mummium definite decrevisse, ut Messeniorum esset ager, nusquam in hoc titulo legitur; quod decretum tamen, si modo factum erat, nullo modo taceri potuit. Immo Mummius statuisse videtur, ut utrique tenerent quod tum habuissent cum ipse in Graeciam perveniret. Ex hac re lis orta est, quia utrique se tum temporis in possessione fuisse dicebant. Quae lis paucis post Mummium annis (cf. not. 5) Milesiorum arbitrio diremta est ita ut Messeniis ager concederetur. Postea C. Caesar dictator eum Lacedaemoniis tribuit, M. Antonius triumvir confirmavit, sed a. 25 p. Chr. Tiberius Caesar Messeniis reddidit. Tac. Ann. IV 43. Dttb. A. 78 T. Flavius Monomitus geometra terminos examinavit IG V 1, 1431.

παρὰ Μιλησίων | ἐσφραγισμέναν, περιέχουσαν τάν τε γεγε[ν]ημ[ένα]ν
15 κρί|σιν, διαλεγέντων δὲ κ[αὶ τῶ]μ πρεσβευτᾶν ἀκολ[ούθ]ως τοῖς γε-
γραμμένοις· ἔδοξε τοῖς συνέδροις, ἀπόκρι|σιν δόμεν, διότι τάν τε συγ-
γένειαν καὶ φιλίαν τὰν ὑπάρ|χουσαν ποτὶ τὰμ πόλιν τῶμ Μεσσανίων
ἀνανεοῦν|ταί τε καὶ ἐπὶ πλεῖομ προάξοντι, περί τε τοῦ ἐπιχω|ρῆσαι
20 ἀναγραφῆμεν εἰς Ὀλυμπίαν τὰγ κρίσιν τὰγ γεγενη|μέναν τᾶι πόλει
αὐτῶν ποτὶ τὰμ πόλιν τῶν Λακεδαι|μονίων περὶ τᾶς χώρας ἐπὶ τοῦ
δάμου τοῦ Μιλησίων, | διότι ἐπιχωροῦντι καθὼς ἁ πόλις τῶμ Μεσ-
σανίων | ἐγεγράφει καὶ οἱ πρεσβευταὶ παρεκάλεον· ἐπαινέσαι | δὲ καὶ
25 τοὺς πρεσβευτὰς ἐπί τε τᾶι ἐνδαμίαι καὶ ἀνα|στροφᾶι ἃι πεποίηνται,
δόμεν δὲ αὐτοῖς καὶ Φιλόνι|κον τὸν ταμίαν ξένια τὰ μέγιστα ἐκ τῶν
νόμων, | καλέσαι δὲ αὐτοὺς καὶ τοὺς ἄρχοντας ἐπὶ τὰγ κοινὰν | ἑστίαν.
II 30 Μιλησίων οἱ πρυτάνεις καὶ οἱ ἡιρημένοι ἐπὶ τῆι φυλακῆι | Ἠλείων
τοῖς ἄρχουσι καὶ τοῖς συνέδροις χαίρειν· παρα|γενομένωμ πρὸς ἡμᾶς
πρεσβευτῶν παρὰ Μεσσηνίων | Μηνοδώρου τοῦ Διονυσίου, Φιλοίτου
τοῦ Κρατίου καὶ | παρακαλούντων δοῦναι αὐτοῖς ἀντίγραφον πρὸς ὑ|μᾶς
35 τῆς γεγενημένης κρίσεως Μεσσηνίοις τε καὶ | Λακεδαιμονίοις κατὰ τὸ
δόγμα τῆς συγκλήτου, καὶ τῆς τε | βουλῆς καὶ τοῦ δήμου συγχωρη-
σάντων τὰ προδεδηλ[ω]μέ|να[2] καὶ ἐπιταξάντων ἡμῖν δοῦναι αὐτοῖς
τὴγ κρίσιν, ὑπο|[τ]άξαντες αὐτὴν τῆι ἐπιστολῆι ἐδώκαμεν τοῖς πρε-
40 σβευ|[τ]αῖς, ὅπως διακομίσωσιν αὐτὴμ πρὸς ὑμᾶς ἐσφραγισμέ|[νην] τῆι
[δημ]οσίαι σφραγῖδι.
III ἐπὶ στεφανηφόρου Εἰρηνίου[3] τοῦ Ἀσκληπιάδο[υ,] μηνὸς | Καλαμαι-
ῶνος δευτέραι, ὡς δὲ ὁ στρατηγὸς [ἔγρα]ψε Κόιν|τος Καλιπόρνιος[4]
Γαΐου υἱὸς[5] μηνὸς τετάρ[του καὶ δεκά]|του[6] καὶ ἡμέραι ἑνδεκάτηι
45 κατὰ σελήνην ἀφ' ἧ[ς ἡμέρας τὸ] | δόγμα ἐγένετο, ἐκκλησία συνήχθη
κυρία ἐν [τῶι θεά]τρωι ἐν τῆι προειρημένηι ἡμέραι, καθότι Λα[κε-
δαιμόνι]|οι καὶ Μεσσήνιοι συνωμολογήσαντο, καὶ ἐπ[ε]κληρώθη | κρι-
τήριον ἐκ παντὸς τοῦ δήμου τὸ μέγιστον ἐκ τῶν | νόμων, κριταὶ ἑξα-
50 κόσιοι, καὶ εἰσήχθη ἡ κρίσις κατά τε | τὴν ἐπιστολὴν τοῦ προειρη-

2 ΠΡΟΔΕΔΗΛΟΜ. 3 Idem Milet I 222, 103: ἐπὶ στεφανηφόρου τοῦ [θε]οῦ τοῦ μετὰ Εἰρηνίαν. Rehm. Tempus ex tit. Milesiis certius erui non potest.
4 Plane eodem modo καλικίους (*calceos*) scriptum est apud Polybium XXX, 19, 3, neque Ὀρόβιος (*Orbius*) apud Posidonium (Athenaeus V 214 f) dissimile est; nam vocalium insertarum ο et ι discrimen cum diverso liquidarum ρ et λ sono cohaerere videtur. 5 Unus homo senatorii ordinis notus est Q. Calpurnius C. f. Piso cos. a. 135. Qui cum hic praetor vocetur, tribus certe annis ante eius consulatum res ad arbitrium Milesiorum reiecta esse videtur. 6 Suppl. Dttb. (cf. Rehm l.l.).

μένο[υ] στρατηγοῦ καὶ | κατὰ τὸ δόγμα τῆς συ[γκλ]ήτου π[ερὶ τοῦ] ἐπαμφιλλό|[γου] τ[οῦ κ]α[τ]ὰ 7 Λ]ακεδαι[μον]|[ου]ς [τ]ε [καὶ Μεσσηνίους, ὁπό]τεροι ταύτην τὴν χώραν κατεῖχ[ον ὅτε Λεύκιος] | Μόμμιος ὅπατος
5 ἢ ἀνθύπατος [ἐν ἐκείνηι τῆι ἐπαρ]|χείαι ἐγένετο, ὅπως οὗτοι οὕτ[ως κατέχωσιν· [καὶ δι]|ηιρήθη8 αὐτοῖς τὸ ὕδωρ πρὸς τὴμ [μέτρησιν8, ἐπὶ μὲν τοῦ] | πρώτου λόγου ἑκατέροις μετρη[ταὶ Μιλήσιοι δεκα] πέντε, ἐπὶ δὲ τοῦ δευτέρου λόγο[υ μετρηταὶ Μιλήσιοι] | πέντε, καθότι καὶ
10 αὐτοὶ εὐδόκησαν· [καὶ λε]ξάντων | πρὸς τὴν τήρησιν τοῦ ὕδατος παρὰ [μὲν Λ]ακεδαιμονί|ων Εὐδαμίδα τοῦ Εὐθυκλέος, παρὰ δὲ Με[σ]σηνίων Νίκ(ι)|ος6 τοῦ Νίκωνος, καὶ ῥηθέντων τῶν λόγω[ν ὑ]φ' ἑκατέ|ρων, ἐκρίθη κατεισχῆσθαι ἡ χώρα ὑπὸ Μεσσ[η]νίων ὅτε | Λεύκιος Μόμμιος
15 ὅπατος ἢ ἀνθύπατος [ἐ]ν ἐκεί|νηι τῆι ἐπαρχείαι ἐγένετο, καὶ ὅπως οὗτ[οι] οὕτως | κατέχωσιν. τῶν ψήφων, αἷς ἔδοξεν κατεισ[χῆσθαι] | ἡ χώρα ὑπὸ Μεσσηνίων καὶ ὅπως οὗτοι οὕτω[ς κα]|τέχωσιν, πεντακόσιαι ὀγδοήκοντα τέσσα|ρες· αἷς κατεισχῆσθαι ὑπὸ Λακεδαιμονίω[ν], |
20 δεκαέξ9.

7 π[ερὶ] — [κ]α[τ]ὰ suppl. Hi. Ea condicione ad arbitrium vocantur, ut utrique parti oratione causam suam probare liceat arbitris, priusquam suffragium ineatur. Scriptura ἀμφιλλέγω n. 471 3), ἀμφιλλογία frequens est in titulis; cf. Rzach ad Hes. Theog. 229 (ed. 1902). 8 Suppl. Ko. 9 Cf. n. 722_{14}; Syll.² 438_{21}. 512_{83}. 732_{44}; cf. IG IX 2, 261. De hoc usu numerum suffragiorum decretis et iudiciis subiungendi cf. Wilhelm AEMOest. XX 79.

684. Q. Fabii Maximi ad Dymaeos epistula, c.a. 139?
Dymis, nunc Cantabrigiae. Edd. * Boeckh CIG 1543 (Viereck Serm. gr. 3 IV; Hicks 202; Syll.² 316); Beasley Class. Rev. XIV 1900, 162. Cf. Colin Rome et Grèce 654; Holleaux Herm. XLIX 1914, 583 4. [*Hi*]

ἐπὶ θεοκόλου Λέωνος1, γραμματέ|ος τοῦ συνεδρίου2 Στρατοκλέος. | Κόιντος Φάβιος Κοΐντου Μάξιμος3, ἀνθύπατος Ῥωμαίων, Δυμαί|ων

1 Vss. 1. 2 a Dymaeis additi tempus indicant quo proconsulis epistula huic lapidi incisa est. Boe. Cf. n. 674_{1-5}. 810_{1-5}. 2 Dymaeorum (cf. v. 4), non Achaeorum. Boe. 3 Q. Fabium Maximum Aemilianum cos. a. 145 intellexerat Boe., concedens sane etiam de Q. Fabio Maximo Serviliano cos. a. 142 aut de Aemiliani filio Q. Fabio Maximo (Allobrogico) cos. 121 aut denique de Q. Fabio Maximo Eburno cos. a. 116 cogitari posse. Primum, Aemilii Paulli filium, sumit Muenzer Realenc.² VI 1794 in eodem itinere Graeco quo Hierapytniorum et Itaniorum res iudicavisset, hanc quoque ad Dymaeos epistulam scripsisse [primum propter Achaeorum foedus a. 146 dissolutum, hic iam restitutum, tertium et quartum quia res nondum satis restauratae esse viderentur reiecit Bea. Rursus tertium aut quartum, cum annis 120 ille, 115 hic pro consule essent, praetulit Co., ea ipsa de causa, ut inter Graeciam restitutam et turbas novas

5 τοῖς ἄρχουσι καὶ συνέδροις καὶ τῆι πόλει χαίρειν· τῶν περὶ | Κυλλάνιον[4] συνέδρων ἐμφανισάντων μοι περὶ τῶν συντελε|σθέντων παρ' ὑμῖν ἀδικημάτων, λέγω δὲ ὑπὲρ τῆς ἐμπρήσε|ως καὶ φθορᾶς τῶν ἀρχ(εί)ων[5] καὶ τῶν δημοσίων γραμμάτων, ὧν ἐγε|γόνει ἀρχηγὸς τῆς ὅλης συγχύσεως Σῶσος Ταυρομένεος ὁ | καὶ τοὺς νόμους γράψας ὑπε-
10 ναντίους τῆι ἀποδοθείσηι τοῖς | [Ἀ]χαιοῖς ὑπὸ Ῥωμαίων πολιτ[εία]ι[6], περὶ ὧν τὰ κατὰ μέρος διή[λ]θ[ο|μεν ἐν Πά]τραις μετὰ τοῦ πα[ρ]όν-[το]ς συμβουλίου[7]· ἐπεὶ οὖν οἱ διαπρα|[ξά]μενοι ταῦτα ἐφαίνοντό μοι τῆς χειρίστης κα[τασ]τάσεως | [κα]ὶ ταραχῆς κα[τασκευὴν][8] ποιούμενο[ι τοῖς Ἕλλησι πᾶσ]ιν· οὐ μό|[νον γὰρ][9] τῆς πρ[ὸς ἀ]λλήλου[ς] ἀσυναλ-
15 λ[α]ξ[ίας][10] καὶ χρε[ωκοπίας[11] οἰ|κεῖα[12]], ἀλλὰ καὶ [τ]ῆς ἀποδεδομένης κατὰ [κ]οινὸν τοῖς Ἕλλ[ησιν ἐ]|λευθερίας ἀλλότρια καὶ τῆ[ς] ἡμετέ[ρα]ς προαιρέσεως, ἐγ[ώ, πα]|ρασχομένων τῶν κατηγόρων ἀληθινὰς ἀποδείξεις, Σῶ|σον μέν, τὸν γεγονότα ἀρχηγὸν [τ]ῶν πραχθέντων καὶ
20 νο|μογραφήσαντα ἐπὶ καταλύσει τῆς ἀποδοθείσης πολιτεί[α]ς, κρίνας ἔνοχον εἶναι θανάτωι παρεχώρισα[13], ὁμοίως δὲ καὶ | [Φορ]μίσκον[14] Ἐχεσθένεος τῶν δαμιοργῶν[15] τὸν συμπράξαντα | [τοῖς] ἐμπρήσασι τὰ ἀρχεῖα καὶ τὰ δημόσια γράμματα, ἐπεὶ καὶ | [αὐτὸς] ὡμολόγησεν· Τιμόθεον δὲ Νικία τὸμ μετὰ τοῦ Σώσου | [γεγονό]τα νομογράφον, ἐπεὶ
25 ἔλασσον ἐφαίνετο ἠδικηκώς, ἐ|[κέλευσα] προάγειν εἰς Ῥώμην, ὁρκίσας ἐφ' [ὧ]ι τῆι νουμηνίαι τοῦ ἐν[άτου μηνὸ]ς[16] ἔστα[ι] ἐκεῖ, καὶ ἐμφανίσας τ[ῶι ἐπ]ὶ τῶν ξένων στρατη|[γῶι[17], ὅπω]ς ἂν [μὴ π]ρότερον ἐπά[ν]εισ[ιν εἰ]ς οἶκον, ἐά[ν μ]ὴ αὐ--

spatium temporis paullo maius intercederet; quartum Ho.]. 4 Hominis, non loci, nomen est, qui princeps erat synedrii. Qui usus formulae οἱ περὶ τὸν δεῖνα in collegiis magistratuum designandis frequentissimus est (cf. n. 495[1]. 831$_{22}$). 5 ἀρχῶν lapis. 6 Paus. VII 16, 10: ἔτεσι δὲ οὐ πολλοῖς ὕστερον (quam a. 146) ἐτράποντο εἰς ἔλεον Ῥωμαῖοι τῆς Ἑλλάδος, καὶ συνέδριά τε κατὰ ἔθνος ἀποδιδόασιν ἑκάστοις τὰ ἀρχαῖα. 7 Proconsulis consilium. Viereck p. 72. 8 κα[τασκευήν] pro κα[τάπειραν] suppl. Col.; ποιούμενο[ι, ἡ κολαστέα ἐστ]ιν Dobree, quod Boeckhius recepit quidem, sed iure incertum iudicavit (Dttb.). 9 τοῖς Ἕλλησι πᾶσ]ιν Bea., οὐ μό|[νον γὰρ] -- οἰκεία -- ἀλλοτρία Wilamowitz ap. Vie.; ποιούμενο[ι διὰ παντός· — καὶ γὰρ] οὐ μό[νον ἐστὶ contra lectiones traditas Col. Sane copula aegre desideratur.

10 Bea. coll. Stob. Ecl. II 320. 11 Foucart ap. Bea. 12 Bea.

13 Vox ceteroqui ignota, sed similiter composito verbo καταχωρίζειν aliquatenus defensa. ‚*Morti concessi*, pro παρέδωκα, *tradidi*. θανάτῳ bis cogitandum.' Herwerden Lex.[2] 1116. 14 Suppl. Boe. 15 Non foederis Achaici, ut Bea. censuit, sed Dymaeorum. Cf. Swoboda Staatsalt. 414.

16 Nomen Achaicum restituit Dttb. 17 Praetori peregrino.

685. Magnetum inter Itanios et Hierapytnios arbitrium, a. 139. Exemplaria duo: *A* vss. 1—87 Itani, in hod. monasterio *Toplu*; edd. Pashley Crete I 290 (CIG II p. 1100, 2561 b); Halbherr Mus. It. III 1890, 570, 3; cf. Viereck Genethl. Gotting. 54; Wilhelm AEMOest. XX 1896, 71. *B* vss. 28—141 Magnesiae ad Maeandrum, nunc Berolini. Coniuncta edd. Kern I. Magn. 105 (Syll.² 929; SGDI 5060; IGR I 1021); vss. 99—129 aliaque ectypo usus restituit Holleaux Herm. XXXIX 1904, 78; cf. Colin Rome et Grèce 510; Xanthudides Ἐφ. ἀργ. 1908, 214. 238; Tod Internat. Arbitr. 37 LVI; Holleaux Arch. Papyrusf. VI 1913, 14 sq.; Muenzer Realenc. VI 1793. [*Hi*]

I *A* θεὸ[ς] ἀ[γ]αθός. | [ἐπ]ὶ Ὀλυμπικοῦ[1], Σ[μισιῶν]ος[2] ε΄ ἱσταμένου, ἀπό-
φασις[3] Εὐφήμου τοῦ [Παυσανίου[4], | ν]εωκόρου τῆς Ἀρτέμιδ[ο]ς τῆς
Λευκοφρυηνῆς, Κύλλου τοῦ Δημητρίου, Ἀρισταγόρου τοῦ Δημο . . . . . |
Ἀπολλωνίου τοῦ Ἀλέξωνος, Λυκομήδου τοῦ Εὐπολέμου, Δημητρίου τοῦ
5 Δημητρίου τοῦ Ἡροπύθου, | Δημητρίου τοῦ Δημητρίου τοῦ Ἀναξαγό-
ρου, Αἰδούχου τοῦ Ἀπολλοδώρου, Μιννίωνος τοῦ Διονυ|σίου τοῦ Μιν-
νίωνος, Ἐπικούρου τοῦ Ἀρτεμιδώρου τοῦ Μοσχίωνος, Παυσσικράτου
τοῦ Ἡροπύθου, Ἀπολ|λωνί[ο]υ [τ]οῦ Ἀπολλωνίου, Εὐβούλου τοῦ Ἀλε-
ξίωνος, Βοήθου τοῦ Ἀνδρομάχου, Ἀρτεμιδώρο[υ] τοῦ Δη|μητρίου,
Ἀπολλωνίου τοῦ Διονυσοδώρου, Ἐπικράτου τοῦ Διοκλέους τοῦ Διο-
νυσοκλέου[ς], Εὐβούλου | τοῦ Μάνδρωνος, κεχειροτονημένων καὶ αὐτῶν[5]
10 ὑπὸ τοῦ δήμου[6] δικάσαι Κρησὶν Ἰτ[ανίοις τε καὶ] Ἱ[ερ]απυ|τν[ίοις

Per illam partem, quae utrobique exstat (*A B* v. 28 συνπαρόντων αὐτοῖς — 87 ἡ σύν[κλητος]), eas modo litteras uncis saepsimus, quae in neutro exemplari leguntur. Versuum divisionem expressimus ex exemplari Cretico usque ad eius finem (v. 87), deinde ex Magnetico. De aetate cf. not. 7. 27. 39. Iudicium est Magnetum inter Itanios et Hierapytnios Cretae de terra controversa, de quo non est quod fusius exponatur quia ipsi arbitrorum sententiae narratio totius negotii tam prolixa quam perspicua inserta est. Distinguuntur hae tituli partes: I (v. 1—37) Relatio arbitrorum de causa apud ipsos acta usque ad sententiam latam. II (v. 37—54) Narratio eorundem de origine et vicissitudinibus huius controversiae usque ad Magnetum arbitrium. III (v. 54 sqq.) ipsa arbitrorum sententia cum argumentis et instrumentis quibus ea nititur. 1 Sc. στεφανηφόρου, qui est eponymus Magnetum magistratus. Cf. 557_{12} etc. 2 Cf. n. 589³. 3 Cf. n. 665_1. 4 Euphemum Pausaniae f. in titulo I. Magn. $94_{1.5}$ et in nummo Magnetico cuso non multis post a. 190 annis huius avum paternum existimat K. Fortasse Pausanias Euphemi f. n. 679^{35} illius filius, huius pater existimandus est. 5 Sic etiam v. 26 arbitri de se loquuntur; videtur hoc referri ad prius aliquod arbitrium in eadem causa item populi Magnetum suffragiis constitutum. Cf. v. 50 δοθείσης δὲ τῆς ἡμετέρας πόλεως πρότερόν τε καὶ νῦν. 6 Magnetum, qui propter antiquam necessitudinem quae eis cum Cretensibus intercedebat (not. 11) huic ne-

κατὰ τὸ γεγο]νὸς ὑπὸ τῆς συγκλήτου δόγμα καὶ κατὰ τὴν ἀποσταλεῖσα[ν ἐπιστολὴν ὑπὸ Λ]ε[υ|κίου Καλοπορνίου Λε]υκίου υἱοῦ Πείσωνος στρατηγοῦ ὑπάτου[7]· εὐκτὸ[ν] μὲν ἦν[8] --|ι -13 l- ἡμῶν εἰς μηδεμίαν φιλονικίαν καὶ πλεοναζο -- | δ-13 l-ιεσθαι, μετ' εἰρήνης δὲ καὶ τῆς πάσης ὁμονοίας [καὶ οἰκειότητο]ς[8a] | τ[ὴν πρὸς ἀλλήλο]υς διαφυλάσσειν
15 εὔνοιαν· ἐπειδὴ (δὲ)[9] οἱ καιροὶ πολλ[άκις -c. 10 l-]ς | σ-13 l- τοὺς συγγενεστάτους εἰς διάστασιν τὴν πρ(ὸ)ς ἀ[λλήλους ἐξάγουσι]ν | α[-13 l- π]ᾶσιν τοῖς οὖσιν ἐν φιλίαι διαλύειν ὅσον ἐφ' ἑαυτοῖς [τὰς ἐκ παλαιῶν] χρό|νω[ν αὐτοῖς ἐπε]ληλυθυίας ἔχθρας, ὅθεν καὶ τὰ νῦν εἰς τὴν μεν-12 l-ε | λ[-12 l- Ἰτανί]ων καὶ Ἱεραπυτνίων· τῆς δὲ συνκλήτου στοιχού[σης[10] τῆι παρ' ἑαυ]τῆι | πρ[ὸς πάντας ἀνθρώ]πους ὑπαρχούσηι
20 δικαιοσύνηι, δούσης κριτὴν αὐτ[οῖς τὸν ἡμέτερ]ον | δῆ[μον, διατάξαντος δ]ὲ περὶ τούτων καὶ τοῦ στρατηγοῦ Λευκίου Καλοπορ[νίου Λευκίου υ]ἱοῦ | Πείσωνος, [καθ]ότι τὰ ἀποδοθέντα ἡμῖν ὑπ' ἑκατέρων γράμματα περιέχει, ὁ δῆμος ἡμῶν | τοῖς τε ὑπὸ Ῥωμαίων τῶν κοινῶν εὐεργετῶν διὰ παντὸς γραφομένοις πείθεσθαι προαιρούμε|νος, μεμνημένος τε τῶν διὰ προγόνων ἀπὸ τῆς ἀρχῆς γεγενημένων ὑφ' ἑαυτοῦ πρὸς πάντας Κρηταιεῖς καλῶν καὶ ἐνδόξων[11], ἃ καὶ θεοῦ χρησμοῖς
25 καὶ τῆι παρὰ πᾶσιν ἀνθρώποις εἰδήσει κα[τ]είληπται, καὶ νῦν | μετὰ σπουδῆς καὶ φιλοτιμίας ἐποιήσατο τὴν αἵρεσιν τοῦ δικαστηρίου ἐν τῆι ὑφ' ἑκατέρων γενηθεί[σηι][12] | ὁμολόγωι ἡμέραι. ἀποδειχθέντες οὖν καὶ αὐτοὶ[13] κριταί, παραχρῆμα ἀναβάντες ἐπὶ τὸν βωμὸν τῆς Ἀρτέμι|δος τῆς Λευκοφρυηνῆς σφαγιασθέντος ἱερείου ὠμόσαμεν καθ' ἱερῶν,

---

gotio destinati esse videntur. 7 Non recte Boeckhium de consule anni 58 cogitasse cum ex titulo στρατηγὸς ὕπατος apparet, tum ex eis quae infra v. 41. 43 de Ptolemaeo Philometore rege leguntur. Quare Vie. id unum in medio relinquit, utrum consul a. 139 an a. 133 indicetur. Sed illud praestat, quia non probabile est multos annos post illius regis obitum elapsos esse priusquam Itanii ad senatum populi Romani confugerent. K.

8 Proximorum versuum summa sententia perspicua est, tenorem orationis redintegrare non magis potuit Dttb. quam editores, quorum supplementa recepit. Ex eis pauca Halbherrio, plura Kernio debentur.

8a Suppl. Keil Εἰρήνη Sächs. Ges. 1916, 38. 9 Inseruit particulam K.

10 Sic recte K. Nam στοιχεῖν idem est atque ἀκολουθεῖν, ἀκόλουθα πράττειν.

11 De Cretensium et Magnetum familiaritate inde ab antiquissimis temporibus repetita cf. I. Magn. 17, ubi v. 16—23. 28—35. 38—41. 46—51 habes quattuor oracula qualia hic indicantur, et n. 20 decretum antiquissimum, ficticium sane, civitatum Creticarum de honoribus et privilegiis Magnetum. Cf. Kern Gründungsgesch. von Magnesia 1894; v. Wilamowitz Hermes XXX 1895, 177. 12 ΓΕΝΗΘΕΙΟ. 13 Cf. not. 5.

1 *B* παρόντων τῶν τε διαδικα|ζομένων ἀφ' ἑκατέρας πόλεως καὶ τῶν συν-
παρόντων αὐτοῖς, καὶ καθίσαντες ἐν τῷ ἱερῶι τῆς | Ἀρτέμιδος τῆς
Λευκοφρυηνῆς διηκούσαμεν τῶν διαφερομένων, οὐ μόνον τὸν τῆς
30 ἡμέρας αὐ|τοῖς δόντες χρόνον, ἀλλὰ καὶ τὸ πλεῖον τῆς νυκτός, πᾶσαν
ἀναδεχόμενοι κακοπαθίαν χάριν τοῦ | μηθενὸς ὑστερῆσαι δικαίου μη-
θένα τῶν κρινομένων. τέλος δὲ λαβούσης τῆς δικαιολογίας, | ἐνγρά-
φους θέμενοι τὰς γνώμας, τῶι μὲν ἀκριβεῖ τῆς ψήφου βραβευθῆναι
τὴν κρίσιν οὐκ ἠβουλό|μεθα, συναγαγεῖν δὲ σπεύδοντες αὐτοὺς καὶ
αὐτοὶ καὶ πάλιν εἰς τὴν ἐξ ἀρχῆς ἀποκαταστῆσαι | φιλίαν, ὡς ἦν
ἡμῖν[14] πάτριον καὶ προσῆκον ἡγούμεθα ἑκατέρους, τὰ πράγματα ἐφ'
35 ἱκανὸν προσκεί|μενοι[15] εἰς τὸ συλλύσεως καὶ φιλίας αὐτοῖς παραίτιοι
γενηθῆναι. τῆς δὲ προθέσεως ἡμῶν μὴ τελειουμέ|νης διὰ τὸ ὑπερ-
βαλλόντως αὐτοὺς τὴν πρὸς ἀλλήλους φιλονικίαν ἐνεστάσθαι, συνέβη
τῆι ψήφωι | τὴν κρίσιν βραβευθῆναι, περὶ ἧς καὶ τὴν καθήκουσαν
ἔχθεσιν πεποιήμεθα.

II Ἰτάνιοι[16] πόλιν οἰκοῦν|τες ἐπιθαλάσσιον καὶ χώραν ἔχοντες προγο-
νικὴν γειτονοῦσαν[17] τῶι τοῦ Διὸς τοῦ Δικταίου ἱερῶι, ἔχον|τες[18]
δὲ καὶ νήσους καὶ νεμόμενοι, ἐν αἷς καὶ τὴν καλουμένην Λεύκην[19],
40 θλιβόμενοι κατά τινας καιροὺς | ὑπὸ τῶν παροροντων[20] Πραισίων
ἐπεσπάσαντο χάριν βοηθείας καὶ φυλακῆς τῆς τε πόλεως καὶ τῆς
χώρας, | ἔτι δὲ καὶ τῶν νήσων, τὸν Αἰγύπτου βασιλεύσαντα Πτολε-
μαῖον[21], ὡς τὰ παρατεθέντα ἡμῖν[22] περὶ τού|των γράμματα περι-
εῖχεν, καὶ τούτωι τῶι τρόπωι δ[ι]ακατεῖχον τοὺς προειρημένους τό-
πους· τελευτή|σαντος δὲ τοῦ Φιλομήτορος βασιλέως Πτολεμαίου καὶ
τῶν ἀποσταλέντων ὑπ' αὐτοῦ χάριν τοῦ συντη|ρεῖν Ἰτανίοις τήν τε
χώραν καὶ τὰς νήσους ἀπαλλαγέντων, οὕτως Ἰτάνιοι καὶ τῆι ἀπὸ

14 ἡμεῖν *A*. ἡμῖν *B*. Eadem discrepantia lapidum, qui praeterea vel in levissimis rebus atque adeo in manifestis vitiis consentiunt, etiam infra v. 41. 57. 72 occurrit. 15 Lectionem confirmavit G. Olivieri testis oculatus, per Pernierum v. cl. a nobis rogatus (a. 1914). προεσκεμ(μ)ένοι. O. Hoefer Mythol. Epigr., Progr. Dresd. 1910, 31. 16 De oppido Itano cf. n. 463. 526; p. 764. 17 Sic recte *A*, γειτ[ο]νῶσαν *B*, vitio ni plane fallimur ex verbi γειντνιᾶν similitudine orto. 18 ΤΟΣ. 19 Hodie *Kuphonisi*, meridiem versus ab Erythraeo promunturio, e regione agri Itanii. Cf. Bursian Geogr. Griech. II 578 not. 1. 20 ΠΑΡΟΡΟΝΤΩΝ *A* (exemplum *B* hic lacunosum est). Aut merus error quadratarii est aut ex dialecto antiqua Dorica, quae eiusmodi correptiones vocalium contractarum haud paucas habuit (cf. Syll.² 626²), resedit. Dttb. Serioris aevi usum explicat Brause Lautl. kret. Dial. 9. 21 Ptolemaeus VI Philometor (v. 43) regnabat ab a. 181 ad 146. Cf. Or. 102⁶. 22 Cf. not. 14.

45 τῶν φίλων εὐνοί|αι συνχρώμενοι διεφύλασσον τὰ καθ' ἑαυτούς· ἐν-
στάντος δὲ κατὰ τὴν Κρήτην πολέμου[23] καὶ μείζονος, | ἀνειρημένης[24]
δὲ[25] ἤδη καὶ τῆς Πραισίων πόλεος τῆς κειμένης ἀνὰ μέσον Ἰτανίων
τε καὶ Ἱεραπυ|τνίων, οὕτως Ἱεραπύτνιοι τῆς τε νήσου καὶ τῆς χώρας
ἀμφισβητεῖν Ἰτανίοις ἐπεβάλαντο[26], φάμε|νοι τὴν μὲν χώραν εἶναι
ἱερὰν τοῦ Ζηνὸς τοῦ Δικταίου, τὴν δὲ νῆσον προγονικὴν ἑαυτῶν ὑπ-
άρ|χειν· τῶν δὲ παρὰ Ῥωμαίων πρεσβευτῶν τῶν περὶ Σερούιον Σολ-
50 πίκιον[27] παραγενομένων εἰς Κρήτην | καὶ τοῦ πολέμου λύσιν λαβόντος
κατήντησαν καὶ Ἰτάνιοι ἐπὶ τὴν σύνκλητον· δοθείσης δὲ τῆς ἡμετέ|ρας
πόλεως πρότερόν τε καὶ νῦν[28], καὶ τοῦ δόγματος περιέχοντος· ὃν
τρόπον ἑκάτεροι ταύτην τὴν | χώραν καὶ τὴν νῆσον, περὶ οὗ[29] ἡ
πρᾶξις ἐνέστηκε, κατεσχηκότες εἴησαν τῆι πρὸ τοῦ ἡμέραι[30] ἢ ὁ
πόλε|μος ἐν αὐτοῖς ἤρξατο, οὗ πολέμου ἕνεκεν Σερούιος Σολπίκιος
κἀκείνη ἡ πρεσβεία εἰς Κρήτην ἀπεστά|λησαν, ὅπως οὕτως κρίνωσιν
αὐτοὺς ἔχειν κ[α]τέχειν τε καρπίζεσθαί τε ἐξεῖναι', ἔγνωμεν·
III 55 ἐκ τῆς ὑφ' ἑκα|τέρων γενηθείσης δικαιολογίας, τὴν χώραν [τὴ]ν ὑπὸ
τὴν διαμφισβήτησιν ἠγμένην διακατεσχημένην | τε ὑπὸ Ἰτανίων καθότι
προεκτεθείμεθα ἕω[ς] τοῦ τὸν προδιασεσαφημένον πόλεμον γενηθῆναι,
οὖσαν | δὲ καὶ ἀπὸ τῆς ἀρχῆς Ἰτανίων, καθ[ό]τι καὶ [οἱ ἐπιδειχ]θέντες
ἡμῖν[14] ὑφ' ἑκατέρων περιορισμοὶ τῆς χώ|ρας ἐμήνυον, ὅ τε πρὸς τοὺς
πρότερον [παροροῦντας αὐτ]οῖς Δραγμίους[31] γενηθεὶς ⟨ης⟩[32] περι-
έχων | οὕτως· ὧροι[33] δὲ ὄντων αὐτοῖς τᾶς χώρας τοί[δε· ὡς ὁ Σέ-
60 δαμνος ἐ]ς Καρύμας καὶ πέραν ἐς τὰν στεφά|ναν καὶ ἁ στεφάνα
περιάμπαξ[34] ἐς ὀρθὸν ἐς Δο[ρθάννας ἐπὶ τὸν] λάκκον καὶ ἐς τὰν

---

23 De hoc bello apud auctores nihil traditur. 24 Ne mireris scripturam per ΕΙ volgatissimam eandem esse in utroque exemplari.

25 Particulam adversativam omittit *B*. 26 Hic quoque terminatio -αντο aeque in utroque lapide invenitur. 27 Ser. Sulpicius Ser. f. Galba cos. a. 144. 28 Cf. not. 5. 29 Singularis videtur natus ex infelici exemplaris Latini, in quo *qua de re agitur* fuisse probabile est, imitatione.

30 Hoc quod iam in exemplari *A* restituerat H. collato titulo n. 646_{22} πρὸ τοῦ ἢ Γάϊος Λοκρέτιος τὸ στρατόπεδον πρὸς τὴν πόλιν Θίσβας προσήγαγεν, in lapide Magnesiae eruto totidem literis scriptum exstat. 31 Steph. B. Δραγμός· πόλις Κρήτης, ὡς Ξενίων ἐν τοῖς Κρητικοῖς. τὸ ἐθνικὸν Δράγμιος, ἢ Δραγμίτης, ὅπερ ἄμεινον (sic!). Buerchner Realenc. V 1645. 32 ΓΕΝΗΘΕΙΣΗΣ uterque lapis. 33 Nescio an hic quoque vestigium antiquioris dialecti (cf. Ionicum οὖρος) remanserit. Cf. not. 17. Locos ipsos, Iovis Dictaei fanum in prisci oppidi Παλαικάστρου vicinia situm, Καρύμας hodie Καρούμαις alia examinavit Xanthudides p. 215/6; cf. frustulum p. 214 *B*; E. Fraenkel SGDI IV p. 1038. 34 Sic *A*., ΠΕΡΙΛΝΤΑΞ *B*.

ὁδὸν καὶ πέραν ἐς | τὸν Μόλλον', καὶ πάλιν ὁ γενηθεὶς Ἰτανίοις [καὶ Πραισίοις κα]θότι ὑπογέγραπται· ἔδοξε τοῖς Ἰτανί|οις καὶ τοῖς Πραισίοις θέσθαι εἰρήναν ἐς πάντ[α τὸ]ν χ[ρόνον ἐπὶ] τᾶι χώραι ἂν νῦν ἑκάτεροι ἔχοντι, ἃς ὅρια τάδε· | ὡς ὁ Σέδαμνος ἐς Καρύμας ἐς τὰν δηράδα καὶ πέ[ραν ἐς] τὰν στεφάναν καὶ περιαμπέτις[35] ὡς ἁ στεφάνα καὶ εὐθυ|ωρίᾳ ἐς Δορθάννας ἐπὶ τὸν λάκκον καὶ ὡς ἁ ὁ[δὸς]
65 ποτὶ μεσανβρίαν τᾶς ὁδῶ τᾶς ἀγώσας δι' Ἀτρῶνα καὶ ἐς | Μόλλον καὶ ἀπὸ τῶ Μόλλω εὐθυωρίαι ἐπὶ θάλασσαν', ὅ τε αὖ τοῖς[36] Ἱεραπυτνίοις καὶ Πραισίοις γενηθεὶς περι[ο]ρισμὸς γεγραμμένος οὕτως· ἱ δὲ ὅροι τᾶς χώρας ὡς ὁ Σέδαμνος ἐς Καρύμας ἐς τὰν δηράδα καὶ πέραν | ἐς τὰν στεφάναν καὶ περιαμπέτι[ς][37] ὡς ἁ στεφάνα καὶ εὐθυωρίαι ἐς Δορθάννας ἐπὶ τὸν λάκκον'. τῶν δὲ προ|ειρημένων ὁρίων σαφῶς διειργόντων τήν τε Ἰτανίων χώραν καὶ τὴν πρότερον μὲν οὖσαν Δραγμίων καὶ τὴν | Πραισίων, κατεχομένην δὲ νῦν ὑπὸ Ἱεραπυτνίων, τοῦ δὲ ἱεροῦ τοῦ Διὸς ἐκτὸς τῆς διαμφισβητουμένης |
70 χώρας ὄντος καὶ περιοικοδομήμασιν καὶ ἑτέροις πλείοσι[ν ἀ]ποδεικτικοῖς καὶ σημείοις περιλα[μ]βανο|μένου, καθότι καὶ διὰ τῶν ἐπιδεικνυμένων ἡμῖν[14] χωρογραφιῶν[38] εὐσύνοπτον ἦν, π[ρὸ]ς τούτοις ἀπεδείκνυον | Ἰτάνιοι καὶ δι' ἑτέρων πλειόνων γραμμάτων ὑπάρχουσαν τὴν διαμφισβητουμένην χώραν ἐνεργὸν καὶ οὐ χ, ὡς ἔφασαν Ἱεραπύτνιοι, ἱεράν καὶ ἀγεώργητον, φανερὸν δὲ τοῦτο ἐγίνετο καὶ ἐκ τοῦ δόγματος καθ' ὃ ἐκρίνα|μεν, τοῦ γραφέντος καὶ ὑπὸ τῶν ἐληλυθότων
75 εἰς Κρήτην π[ρ]εσβευτῶν τῶν περὶ Κόϊντον Φάβιον, οἵτινες[39] ἑω|ρα-

---

35 Sic *A.*, περιαμπέτις *B.* 36 Cf. v. 61 καὶ πάλιν ὁ γενηθεὶς Ἰτανίοις καὶ Πραισίοις. Eodem versu sequitur τοῖς Ἰτανίοις καὶ τοῖς Πραισίοις, ut videas articulum nihil habere offensionis. 37 [περιαμπέτι]ς *B.*

38 Delineationes, non descriptiones indicari apparet, quales gromaticorum Romanorum exstant: Mommsen Herm. XXVII 1892, 103; Schulten ibid. XXXIII 1898, 534. Geffcken-Ziebarth Reallex. 519. 39 ,[Κό]ιντον Φάβιον οἵτινες ἑωρακότες totidem litteris exstat in *B.* At *A* miram lectionem ΦΑΒΙΟΝΑΙΤΙΑΙΟΝΕΩ | ΡΑΚΟΤΕΣ exhibet. Hic ipsum Αἰτίλιον non licere Fabii cognomen interpretari, ut H. fecit, non est quod demonstrem. At ex cognomine Αἰμιλιανόν corruptum dicat quispiam, praesertim cum Q. Fabius Q. f. Maximus Aemilianus cos. a. 145 optime huc quadret. Sed sic alter quadratarii error statuendus est, pronomen relativum omissum, neque perspicitur cur in lapide Magnetico non item addatur cognomen. Praeter Aemilianum etiam Q. Fabius Q. f. Maximus Servilianus cos. a. 143 in censum venit.' Dttb. At enim Servilianus a. 140 in Hispania degit, cum huic Aemiliano, Aemilii Paulli et Polybii amico, multae cum Graecis rationes intercederent. Idem Aemilianus ad Dymaeos scripsit n. 684[3] (ubi etiam con-

κότες τό τε ἱερὸν καὶ τὸν περίβολον αὐτοῦ ἰδίοις σημε[ί]οις καὶ περι-
οικοδομήμασιν περιεχόμενον, ἑωρα|κότες δὲ καὶ τὴν χώραν τὴν ὅμορον
τῶι ἱερῶι, ὑπὲρ μὲν ἱερᾶς χώρας οὐκ ἔγραψαν οὐθέν, καίτοι γε
Ἱεραπυ|τνίων ῥητῶς ὑπὲρ ἱερᾶς χώρας ἠξιωκότων τὴν σύγκλητον,
Ἰτανίων δὲ περὶ χώρας τῆς ἑαυτῶν τῆς καλουμέ|νης Ἐλείας καὶ
νήσου ἰδίας Λεύκης, γνόντες δὲ ὅτι ἡ παροροῦσα χώρα τῷ ἱερῶι οὐκ
ἦν ἱερὰ οὐδὲ ἀγεώργητος, ὁ|π[ὲ]ρ χώρας μόνον ἐφαίνοντο μνείαν πε-
ποιημένοι, γράψαντες "ἵνα ἔχωσιν κατέχωσίν τε καρπίζωνταί τε",
80 τοῦ | [κ]αρπίζεσθαι γραφομένου κατὰ χώρας γεγεωργημένης τε καὶ
γεωργηθησομένης, ὅπερ ἐπὶ τῆς ἱερᾶς χώρ|ας οὐκ ἦν ἐνδεχόμενον·
νόμοις γὰρ ἱεροῖς καὶ ἀραῖς καὶ ἐπιτίμοις ἄνωθεν διεκεκώλυτο ἵνα
μηθεὶς ἐν τῷ ἱ|ερῶι τοῦ Διὸς τοῦ Δικταίου μήτε ἐννέμηι μήτε ἐναυ-
λοστατῆι μήτε σπείρηι μήτε ξυλεύηι, καίτοιγε Ῥωμαίων, | ὅταν περὶ
ἱερᾶς τινος χώρας διαφέρωνται, γραφόντων ῥητῶς, καθότι καὶ τὰ
παρατεθέντα ἡμῖν ἐφ' ἑτέρων | δόγματα περιεῖχεν. τὸ δὲ πάντων
μέγιστον καὶ ἰσχυρότατον τεκμήριον τοῦ ἐγνωσμένων τῶν καθόλου
85 πρα|γμάτων ὑπὸ Ῥωμαίων ἐφ' ὁμολογουμένοις ἡμᾶς καὶ κεχριμένοις
τὴν ψῆφον ἐπενηνοχέναι· Ἰτανίων γὰρ ἀξιωσάν|των τὴν σύνκλητον
ἵνα τὸ ἐνῳκοδομημένον ὑπὸ Ἱεραπυτνίων χωρίον ἐν τῆι κρινομένηι
B χώραι καθαιρεθῆι, ἡ σύν|κλητος ἐπέταξεν Λευκίῳ Καλοπ[ορνίῳ 40
Λευκίου υἱῷ Πείσωνι στρατηγῷ, ὅπως | καθαιρ]εθῇ εἴ τι ἐνῳκοδόμηται,
φανερῶς καὶ διὰ τοῦ τοιούτου -- | . . . . ετων κρατούντων. ἀκολούθως
90 δὲ τούτοις οἱ μὲν αὐτοὺς -- | . . . . . ντες Ἰτανίοις παρῆσαν, οἱ δὲ κατὰ
πόλεις ἐνγράφους -*ει*-σ . . . . π-- | . . . . ἀποδεικνύντες ἄνωθεν τὰ
διαμφισβητούμενα Ἰτα[νίων] γεγονότ[α -- | . . . .] τῶν μέχρι τοῦ δη-
λουμένου διὰ τοῦ δόγματος γεγονέν[αι -- | ποιη]τῶν καὶ ἱστοριαγρά-
φων 41 ἀποδείξεις, ἃς καὶ αὐτοὶ ἡμ[ῖ]ν π-*ει*-εσ-- | . . . . . τους δι-
καιολογίᾳ· τά γε μὴν περὶ τῆς νήσου τῆς καλουμέ[νης Λεύκης -- |
95 . . . . τῶ]ν Ἱεραπυτνίων ἐξωμολογημένας εἶχεν τὰς ἀποδε[ί]ξ[εις -- |
-*ει*-]τε τὴν νῆσον οὖσαν καὶ διὰ τὰ γεγενημένα περὶ αὐτ[ο]ῦ [-- |
τὴν Πτ]ολεμαϊκὴν οἰκίαν εἰς προστασίαν καὶ φυλακὴν ἑαυτοῖς κ-*αι*-
κά[-- | ἰσχυρ]ίζεσθαι τὰς ἀποδείξεις ἐπιστολαῖς βασιλικαῖς, ἀντίγρα-
φ[α 42 δὲ α]ὐτῶ[ν -- | . . . τὴ]ν νῆσον πολλάκις στρατιωτῶν γραμμάτων

---

trarias opiniones commemoravimus). 40 Hinc usque ad finem uno utimur exemplari Magnetico, sed id ipsum quo propius ad infimum marginem degrediaris eo magis detritam et evanidam scripturam habet.

41 Cf. n. 560_{13} sq. 42 Inde ab hoc loco supplementa fere omnia Holleauxio debentur.

100 τε ἀποστολῶν .....το δοξ[-- | .... τή]ν νῆσον φρουρίου, πρὸς δὲ
τούτοις λογείαις τε σιτικαῖς ἀπολο[γ ..... καὶ ἐνε[-- | ὑπ]ὲρ τῆς νήσου
κατά τινων ὑπὸ Ἰτανίων γεγραμμέναις ὡς ἀπεδείκν[υον δι]ά 42 τε
[π]λειόν[ων ἑτέρων χρηματισ|μῶν κ]αὶ διὰ λευκωμάτων ἅτινα τὰς
ἐνιαυσίους εἶχεν τῶν τε[ταγμέν]ων διοι[κ]ήσεις, [πρὸς δὲ τοῖς προειρ]ημένοις καὶ δι' αὐτῶν ὧν αἵ τε λοιπαὶ πόλεις καὶ αὐτοὶ δὲ Ἱε[ραπ]ύτνιοι γεγράφ[ασι περὶ τῆς | προδεδ]ηλωμένης νήσου εὐσύνοπτον
105 ἡμεῖν ὑπῆρχεν τὸ καὶ τὴν [προ]δεδηλωμένην νῆσ[ον προγονικὴν | εἶναι]
Ἰτανίων καὶ διακατεισχῆσθαι ὑπ' αὐτῶν καὶ διὰ τῆς τῶν φίλω[ν αὐ]τῶν κα[λ]ῆς προν[οίας μέχρι τῆς πε[ριπετ]είας(?) καὶ μέχρι τοῦ συστάντος ἐν Κρήτῃ πολέμου, ὧν ἀνα[-τι- χά]ριν ἐπεμνήσθ[ημεν ἐν τῆι προεκθέσει· | ἔγνωμ]εν γάρ τὴν τοῦ βασιλέως Πτολεμαίου προστασίαν καὶ [κεκυρωμέν]ην παρὰ τοῦ κοιν[οῦ τῶν Κρηταιέων | παρ' ὧ]ν ἔλαβον εὐδόκησιν, καθότι τὸ παρατεθὲν ἡμῖν διάγραμ[μα περι]εῖχεν, Ἰτάν[ι]ο[ι, ἐπεὶ αὐτοῖς ἀπο[στεί]λαντες ἐπιστολὴν διεσάφησαν ὅτι ἐπὶ τὴν νῆσον αὐτῶν τὴν [καλου]μ[έ]νην Λεύκ[ην Πραίσιοι μέλ-
110 λουσιν | ἐπέρχεσ]θαι, φανερὸν ποιοῦντες καὶ διὰ τοῦ τοιούτου τρόπου -τι- ἔχον ἄλλας τὰς π[όλεις(?) -- | .. Γο]ρτυνίων [δ]ὲ συνπαρόντων ἐπὶ τῆς κρίσεως Ἱεραπυτ[ν]ίοις, [παρετίθεντ]ο ἡμῖν Ἰτά[νιοι ἀποστα|λεῖσαν] πρὸς ἑαυ[τ]οὺς πρότερον ὑπὸ Γορτυνίων ἐπιστολήν, δι' ἧ[ς ἔχδη]λ[ο]ν ἅ[πασιν ἐγίνετο ὅτι | ἐπιμελῶς] προνοούμενοι Γορτύνιοι τοῦ κατὰ Ἰτανίους συμφέρον[τος ἐμήν]υσ[α]ν αὐτο[ῖς περὶ Πρα]ισ[ίων, ὅτι | περὶ τή]ν νῆσον αὐτῶν τὴν Λεύκην γίνονται ὡς κυριεύσοντ[ε]ς. ἀνε-
115 γνώσθη τ]ε ἡ ἐπιστολ[ὴ καὶ ἀνεγράφη, γε|νομένης] ὑπ' οὐδενὸς ἀντιλογίας, ἐκρίναμεν δὲ καὶ αὐτῆς [ἀντίγραφον] καταχωρίσαι [τὸ ὑπογεγραμμένον· | Γορ]τυνίων οἱ κόρμοι καὶ ἁ πόλις Ἰτανίων τοῖς κόρμοις καὶ [τ]ᾶι πόλ[ι] χαίρεν· πεπεισμ[ένοι ὑπ' ἀνδρός τινος | ὃς δεδ]ήλωκεν ὅτι οἱ Πραίσιοι οἰκονομόνται 43 περὶ τᾶς Λεύκας [ὥστε, στ]ρατιᾶς γενομ[ένας, κρατῆσαι αὐ]τᾶς, τάδε] ἐκρίναμεν ὑμῖν ἐπιμελίως ἀποστεῖλαι· ὑμὲν καλῶς [ποιήσετε τ.]ς ἐν τῷ χωρίῳ -- | .. επ ... σιν θέμενοι παρωρῶν(τές) τε εἰ χρείαν ἔχετε ἐν τὸ χωρίο]ν ἐ[πιταδείω]ν·
120 γεγράφ[αμεν οὖν ὑμῖν, καίπερ ὄν|των] τούτων φίλων τῷ τε βασιλεῖ καὶ αὐτοῖς ὑμῖν, [δι]ὰ [πα]ντὸ[ς ἐπιμε]λούμενοι κ[α]ὶ βω[λόμενοι ἀεὶ χαρί(ζ)ε[σθ]α[ι] τῷ τε βασιλεῖ καὶ τοῖς τῶ βασιλέως φίλοις.'
Ἱεραπύτ[νιοι δ]ὲ ἔτι τῆ[ς ἀμφισβη[τ]ήσ[εως ἀντε|χόμεν]οι 44 καὶ φάσκοντες τὴν νῆσον ἑαυτῶν εἶναι προγονικὴν [τε] καὶ [μὴ ἀμ]φισβη-

43 I.e. οἰκονομοῦνται correptione Dorica (not. 20). 44 Suppl. Ph. Legrand.

τουμέ[νην --|..]ς τε ἀρχούσης καὶ τῆς τῶν Στηλιτῶν[45] φήσαντες πλοῖον ευ-*8 l*-υ τὸμ πολεμ[--|.]υκραι καταχθῆναι καὶ παρακαλοῦντες
125 τὸς Ἰτανίους περὶ τούτων [...μν]ειαν τιν[ὰ --|..] αὐτοὶ Ἰτανίοις τὴν ὑπογεγραμμένην ἐπιστολήν· "Ἱεραπυτνίων οἱ [κόρμοι κ]αὶ ἁ πόλις Ἰταν[ίων τοῖς|κόρ]μοις καὶ τᾶι πόλει χαίρεν· βέλτιον ὑπελάβομεν γράψαι ὑμῖν ὅπως διὰ [τὸ σ]υμβεβηκὸς --|καὶ Πραισίων κατᾶκται τὸ πλοῖον τὸ Κυδάνορος[46] ἐκ τᾶς ὑμᾶς νάσω Λεύ[κας .....] ἀδικοῦσι --|σαιτε ἐπιστροφάν τινα ποιησάμενοι περὶ τούτων ὅπως μηθὲν ἀδικήσητε --|... ὁμοίως δὲ καὶ ἁμές, εἴ τί κα συμβαίνῃ τινὶ ὑμῶν
130 τοιοῦτο ἐν τᾷ ἁμ[ᾷ μηθενὶ] ἐπιτρέψομεν. [ἔρρωσ|θ]ε". τίς οὖν ἂν ἔτι προσδέξαιτο τὴν ὑπὸ Ἱεραπυτνίων κατὰ Στηλιτῶν κατασκ[ευ--|τῶ]ν προγονικὴν τὴν νῆσον ἑαυτῶν λεγόντων· ὅτε δὲ Πραισίων -*8 l*- πο.υμε--|...εἰρημένων ἀποδείξεων ἰσχυροτέραν πίστιν τῆς τούτων α-*7 l*-εχη..εν δι[--. ἅπαντες μὲν γὰρ[47]|ἄν]θρωποι τὰς κατὰ τῶν τόπων ἔχουσι κυριείας ἢ παρὰ προγόνων [παραλαβόντες αὐτο]ὺς [ἢ πριάμενοι κα|τ']47 ἀργυρίου δόσιν ἢ δόρατι κρατήσαντες ἢ παρά τινος
135 τῶν κρεισσόν[ων σχόντες· ὧν] οὐθὲν [φανερόν ἐσ|τι47 συμβεβ]ηκὸς Ἱεραπυτνίοις· οὔτε γὰρ παρὰ προγόνων παρειληφότες οὔ[τε -*12 l*-]ης τῆς φ--|.....ας οὔτε διὰ τοῦ ἀξιώματος ὑπογ[ρ]άψαντες οὔτε ὡς αὐτοὶ ἐκ τῆς [νήσου.....]ονσανη--|[κατ' οὐδέ]να τῶ[ν] τρόπων, οὐδὲ μὴν κατὰ πολεμικὴν περίστασιν εἰσκ-*9 l*-ωταμ--|-*7 l*-η — μηδὲ γὰρ[48] πεπολεμηκέναι τ[οῖς] Ἰτανίοις ἔφασαν — οὔτε μὴν μ-*12 l*-ἡμεῖς --|.... τούτων εὑρίσκοντο οὐδὲ ὑπ' αὐ[τῶν Ἰ]τανίων ἦν τι αὐτοῖς
140 δεδο-*12 l*-μου δι--|-*7 l*-ὑπὸ πάντα τὸν τόπον· εἰ δὲ τῶν ἐναντίωμ μήτε γέγο[νεν] μήτε--[49]

45 De Stelitarum sicut de Praesiorum vicinorum rebus cf. n. 524. 46 ΤΟΚΥΔΑΝΟΤΟΣ corr. Dttb. 47 Suppl. Dttb. 48 ΗΜΙΔΕΓΑΡ lapis. Exspectaveris οὐδέ, sed hic soloecismus inferiore aetate perfrequens est. Dttb., qui correxit. 49 Sequuntur reliquiae inutiles.

686. Polybius, post a. 146. Olympiae. Ed. * Dittenberger I. Olymp. 302 (Syll.² 317). [*Hi*]

ἡ πόλις ἡ τῶν Ἠλείων Πολύβιον | Λυκόρτα Μεγαλοπολείτην.

De Polybii legibus post Corinthum deletam latis et honoribus cf. [Polyb.] XXXIX 5 B-W περὶ τοὺς ἐσχάτους καιροὺς καὶ τὰς προειρημένας πράξεις εὐδοκούμενοι κατὰ πάντα τρόπον ταῖς μεγίσταις τιμαῖς ἐτίμησαν αὐτὸν κατὰ πόλεις καὶ ζῶντα καὶ μεταλλάξαντα (haec e decreto excerpta esse videntur). Plura monumenta, imprimis anaglypha, quale Clitore inventum est (IG V 2, 370), post mortem demum (c.a. 117) posita esse videntur: IG V 2 p. XXXI$_{27.39}$ (Megalopoli); 304 (Mantineae); Paus. VIII 37, 2 (IG V 2, 537?). Polybii posteri: n. 892.

△ **687. Athenienses sacerdotem Aesculapii honorant, c.a. 137/6.** Athenis in museo nat. Fragmenta tria inter se contigua (IG II 5, 385*e* + II 5, 496*c* + II Add. 453*b* p. 418), quae composuit Wilhelm Berlin. phil. Wochenschr. 1902, 1098. 1099. Coniuncta ed. IG II² 974. Cf. Haussoullier Rev. arch. XLIII 1882, 253; Ferguson The priests of Asklepios 168. [*Ki*]

ἐπὶ Ἡρακλείτου[1] [ἄρ]χοντος ἐπὶ τῆς Ἀντιοχίδος ἑ[βδόμης[2] πρυτα]-
νείας, ἧι Διονύσ[ιο]ς Δημητρίου Ἀνακαιεὺς ἐγραμ[μάτευεν· Γαμη]-
λιῶνος[2] τρίτει μ[ε]τ' εἰκάδας[3], ἑβδόμει καὶ εἰκοστ[εῖ τῆς πρυτανείας]·
5 ἐκκλησία ἐν Πειρ[α]ιεῖ· τῶν προέδρων ἐπεψήφιζ[εν --] | Εὐπολέμου
Ποτά[μι]ος καὶ συμπρόεδρο[ι]· | [ἔδοξεν] τεῖ [βουλεῖ καὶ τῶν δήμωι]· |
Διογένης [Διοκ]λείδου[4] Κυδαθ[ηναιεὺς εἶπεν· ἐπειδὴ --] | Νικοκ[ράτου][5]
Φλυεὺς ὁ γενόμεν[ος ἱερεὺς Ἀσκληπιοῦ καὶ Ὑγιεία]ς ἐπ[ὶ τὸν ἐπὶ
10 Τιμάρχου[1] ἄρχοντος ἐν[ιαυτὸν τά τε εἰσιτητήρια ἔθυσ]εν καλῶς καὶ
εὐσεβῶς τῶι Ἀσκλη[πιῶι καὶ τῆι Ὑγιείαι καὶ τοῖς ἄλλ]οις θεοῖς οἷς
πάτριον ἦν, καὶ ἐβουθ[ύτησεν Ἀσκληπιείοις][6] καὶ Ἐπιδαυρίοις[7] καὶ
ἡρώιοις[8] παρὰ τ[ῶι Ἀσκληπιείωι[9] τῶι ἐν ἄστει | κ]αὶ τὰς τούτων
παννυχίδας συν[ετέλεσεν· θύσας δὲ καὶ ὑπὲρ | τ]ῆς βουλῆς καὶ τοῦ
15 δήμου καὶ παίδ[ων καὶ γυναικῶν τὰς θυσ|ί]ας ἐν ἅπασιν ἀπήγγειλεν
τεῖ βο[υλεῖ γεγονέναι τὰ ἱερὰ καλὰ καὶ] | σωτήρια· ἔστρωσεν δὲ καὶ
τὰς κλ[ίνας --|..]ει τῶν θυσιῶν ἐπιφανῶς καὶ ε--|ἔδωκε δὲ καὶ
τὴν ἑαυτοῦ θυγατ[έρα -- εἰς τὰ] | Ἐπιδαύρια ἀρρηφοροῦσαν[10] βουλό-
20 [μενος -- τὰς] | πρὸς τοὺς θεοὺς τιμὰς καὶ τὴν τ--|σεν καλῶς καὶ
ἐνδόξως ταῦρον --| καὶ παννυχίδα(ς) συνετέλεσεν παρ' ὅ[λον τὸν ἐνι-
αυτὸν(?)· κατέστησεν] | δὲ καὶ τὸν ὑὸν Δῖον κλειδοῦχον[10] κα[ὶ --|
25 κα]θ' ἑκάστην ἡμέραν γενομένας θε[ραπείας --| τῶ]ι θεῶι κεχορή-
γηκεν ἐκτενῶς τουτ [-- τοῦ Ἀσκληπιοῦ | καὶ τῆ]ς Ὑγιείας καὶ τοῦ
ναοῦ καὶ τῶν ἐν [--| - c. 5 l - τ]ὴν καθήκουσαν [ἐπιμέ]λειαν ἐποιή-
[σατο --| - c. 10 l -]νπρο- c. 8 l - δὲ καὶ τὴν βο[υλὴν --| - c. 10 l -]αποι
30 [- c 6 l - πε]ρὶ τούτων τ--| - c. 11 l -με- c. 10 l -ας ἕως ἂν δ--|-- αὐτῶν
δια--| --τος ἀναθ--| --δ.ο--

Litterae ΑΛΠΣ. 1 Archon Ἡράκλειτος a. 137/6 in munere fuisse videtur, archon Τίμαρχος (v. 9) a. 138/7. Wilh. cf. PA Add. 6495*a*.

2 Suppl. Ki. 3 Annus fuit communis ab Hecatombaeone solido incipiens, quo prytaniae I—V dies 29, VI dies 28, VII—XI dies 30, XII dies 31 tenebant. Tum dies 23 Gamelionis = dies 27 prytaniae septimae.

4 Suppl. Wilh. 5 Suppl. Ferg. 6 Suppl. Kern Realenc.² VI 46_{28}.

7 Cf. n. 88². 8 Cf. A. Mommsen Feste d. St. Ath. 218. 9 Suppl. Hauss. 10 Cf. Mommsen 246¹.

688. SC de Prienensibus, a. 135. Prienae in cella templi Minervae; pars nunc Londini. Edd. * Boeckh CIG 2905; Le Bas-Wadd. III 195/8; Hicks I. Brit. Mus. III, CCCCV (Viereck Serm. graec. 21 XIV; Syll.² 315); I. Priene 41. Cf. Sonne De arbitris 13⁹. 14 XIX. XX. [*Hi*]

δόγμα τὸ κομισθὲν παρὰ τῆς συ[γκλήτου Ῥωμαίων ὑπὸ τ]ῶν ἀποσταλέντων πρεσβευτῶν ὑπὲρ τῶν πρὸς Σαμίους· | Σερούιος Φολούιος Κοΐντου υἱός[1], στ[ρατηγὸς ὕ]πατος[2], τῆι συγκλήτωι συνεβουλεύσατο ἐγ κομετίωι πρὸ ἡμε|ρῶν πέντε εἰδυιῶν Φεβροαρίων· γραφομ[ένωι παρ]ῆσαν Λεύκιος Τρεμήλιος Γναίου Καμελλία, Γάϊος Ἄννιος Γαΐου | Καμελλία, Λεύκιος Ἄννιος Λευκίου Πο[λλία[3]· π]ερὶ ὧν Σάμιοι πρε-
5 σβευταὶ Τηλέμαχος Μάτρωνος, Λέων Λέοντος | ἄνδρες κα[λοὶ κ]αὶ ἀγαθοὶ καὶ φίλοι παρὰ δήμο[υ καλοῦ] καὶ ἀγαθοῦ καὶ φίλου συμμάχου τε ἡμετέρου, λόγους ἐποιήσαντο | κατὰ πρό[σ]ωπον πρὸς Πριην[ε]ῖς π[ερὶ χ]ώρας [καὶ ὁρίων[4], ὅπως ὦσιν] καθὼς Γναῖο⟨ι⟩ς Μάνλιος[5] καὶ

De argumento cf. n. 599. Supra hoc senatus consultum aliud et hoc quidem paullo antiquius muro incisum erat (I. Priene 40), quod foedus cum Romanis renovatum, priora arbitria quae Prienensibus favebant, lata [πρὶν ἐληλυ]θέναι εἰς ἐκείνην τὴν χώραν Μ[άνλιον καὶ τοὺς δέκα πρεσβευτάς], restituta, regionem quam Prienenses reclamaverant integram secundum Rhodiorum iudicium, sublato etiam adverso [Anti]goni edicto, redditam refert, mutilum sane sed probabili ratione suppletum. Denuo Samii, deinde Prienenses cum legatos Romam misissent, iam demum res a senatu confirmatur (hic n. 688). — Super priore senatus consultum de Prienensibus c.a. 155 ab Ariarathe et Attalo vexatis (Or. 351), infra consultum anni 135 novum reperiebatur arbitrium urbis ignotae (I. Priene 42), cuius iudices Rhodiorum terminos magnam partem excisos Asia iam in provinciae formam redacta redintegraverunt. Cf. I. Priene *Beilage* ad calcem libri. 1 Ser. Fulvius Flaccus cos. a. 135. Realenc. VII 248, 64. 2 Cf. n. 592[1]. Suppl. Mommsen Eph. epigr. I 223. Quo modo Graeci titulum στρατηγοῦ aut severiore aut liberiore sensu adhibuissent, demonstravit Holleaux Herm. XLIX 1914, 586/7. 3 Suppl. Hicks, monens reliqua tribuum nomina quae ab his litteris inciperent (Ποπλιλία, Πομπτίνα, Πουπινία) longiora esse quam ut hic scripta fuisse possent. 4 Controversia de agris in continente terra haud procul a Priene sitis orta esse videtur inde, quod quondam oppido Carico cui Μελία nomen erat bello capto ager (ἁ χώρα ἁ Μελιάς I. Priene 37_{55}) sorte inter Samios et Prienenses divisus erat. Qua in sortitione utrique sibi illam litigiosam terram obtigisse contendebant, provocantes ad scriptores rerum gestarum (ibid. v. 118 sqq.). Ac primum quidem Lysimachus rex c.a. 283/2 iudicavit de Batinetide terra. Cf. eius epistulam ad Samios Or. 13; I. Priene 500; v. Wilamowitz SB Ak. Berl. 1906, 39. Qui Batinetidem Samiis, Dryussam modo regionem Prienensibus attribuit. Post illius arbitrium nulla amplius lis fuit nisi de

οἱ δέκα πρεσβευταὶ διέταξαν | [μετὰ τὸν πρὸς Ἀντίοχον πόλεμον· καὶ περὶ ὧν Πριηνεῖς πρεσβευταὶ --]ρου, Ἀναξ[ι--], | Ζηνόδοτος Ἀρ[τέμωνος[6], ἄ]νδρες καλοὶ καὶ ἀγαθοὶ καὶ φίλοι π[αρὰ δήμου κα]λοῦ καὶ ἀγ[αθοῦ] συμμάχου τε [ἡμετέρου] | λόγους ἐποήσα[ντο κατ]ὰ πρόσω-[πον πρ]ὸς Σαμίου[ς] περὶ χώρας καὶ περὶ ὁρίων, ὅπως οὕτω[ς ὦ]σιν
10 καθὼς ὁ δῆμος ὁ Ῥοδίων | ἑκατέρων θελόν[τ]ων ἔκρινεν· περὶ τούτου τοῦ πράγματο[ς ἀποκρι]θῆναι οὕτως ἔδοξεν· ἡμῖν οὐκ εὐχ[ερ]ές ⟨εἶναι⟩ ἐστιν[7] μετα|θεῖναι δ ὁ δῆμος ὁ Ῥοδίων ἑκατέρων θελόντων κέκρι[κε κ]αὶ ὁρ[ισμὸν] πεποίηται, τοῦ[8] μ[ὴ] τούτωι τῶι κρίματι καὶ τού[τοις τοῖς ὁρίοις] | ἐμμείνωσιν· τ[ούτ]ωι τε τῶι κρίματι καὶ τού[τοις τοῖς ὁρίοις ἐμμένει]ν ἔδοξεν. τούτοις τε ξένιον εἰς ἑκάστην πρεσβείαν ἕως | ἀπὸ σηστερτίων νόμων ἑκατὸν εἴκοσι [Σερούιος Φ]ολ[ο]ύιος Κοΐντου ὕπατος τὸν ταμίαν ἀποστεῖλαι κε[λευσάτω, καὶ πραξάτω[9]] | καθὼς ἂν αὐτῶι ἐκ [τ]ῶν δημοσίων πραγμάτων [καὶ τῆς ἰδίας πίσ]τε[ως φαίνηται[10]· | ἔδοξεν.

Cario castello (n. 599$_9$: τοῦ φρουρίου ὃ καλεῖται Κάριον. v. 22: [τοῦ φρουρί]ου ὃ καλεῖται Κάριον) et circumiacente regione quae vocabatur Dryussa. De his locis causa cognita Rhodii iudicaverant ante Antiochi bellum (n. 599 not. in.) eaque Prienensibus assignaverant (n. 599^{16}; Wiegand Priene 30). Sed hanc sententiam rescidit rursus Cn. Manlius Volso (not. 5) a. 188 castellumque cum agro Samiis concessit. Quae senatus fere quinquaginta annis post Prienensibus reddidit, ratus Rhodiorum arbitrium, quippe ad quod utrique provocassent, servandum esse. H. 5 Cn. Manlius Volso cos. a. 189. Is cum exercitu ex expeditione in Pamphyliam suscepta redux vere anni 188 Apameae consedit et cum decem legatis res Asiae provinciae ordinavit (Polyb. XXI 46 [48], 1; Liv. XXXVIII 37, 11). Tum de illis agris controversis secundum Samios iudicavit. Eum ab suspicione captae ob eiusmodi iudicia pecuniae non alienum fuisse Polybius XXI 35, 4 et Livius XXXVIII 42, 11 indicant, quam causam fuisse, cur non dubitaret senatus eius sententiam rescindere, summa cum veri specie coniecit W.

6 Idem arbiter a Prienensibus in urbem Aeolicam missus I. Priene 60$_{10}$. Hi. Waddingtoni supplementum Ζηνόδοτος Ἀρ[ιστάρχου], quod duo famosissima Homericorum nomina coniungebat, iam reiecerat Viereck.

7 Prius εἶναι inciderat lapicida, opinatus hoc a proximo ἔδοξεν pendere, deinde errore animadverso statim subiunxit verum ἐστὶν illo non deleto. H.

8 Ad τοῦ μὴ cf. n. 664^{14}. 9 Suppl. (W.) Dttb. 10 Suppl. Dttb.

Elaïtae (?) seu Pergameni Attalum III honorant, a. 138—133. Or. 332; cf. Syll.^{3} 694^2; v. Domaszewski Philol. N. F. XXI 1^2; Wilhelm Jahresh. XVII 1914, 18. 40.

Attali II ad Cyzicenos et Pergamenos epistulae, a. 135. Or. 331 III. IV.

Stiriensium et Medeoniorum sympolitia, c. a. 135. Tit. 647 videtur huc transponendus. [*Pw*]

△ **689. Choropsaltria Cymaea a Delphis honoratur, (Pythiis) a. 134.** In lapide bathri vel pilae. Ed. Couve Bull. Hell. XVIII 1894, 82 n. 6 (Baunack GDI 2727). Cf. Preuner Delph. Weihg. 70; Pomtow Klio XV 31. Nuper ex ectypo exscripsi. [*Pw*]

[ἄρχοντος Ἀγίωνος] τοῦ Ἐχεφύλου[1], [βο]υλευόντων τὰν πρώταν
ἑξάμηνον Νικ[οστρά|του τοῦ Εὐδώρου, Ξ]ένωνος τοῦ Ἀριστοβούλου,
Τιμοκλέος τοῦ Θρασέα, ἐπ[ειδὴ |_ *ει* _α Ἀριστο]κράτεος Κυμαία, χορο-
ψάλτρια[2], παραγενηθ[ε]ῖσα ἐν Δε[λφοὺς | καὶ παρακληθεῖ]σα ὑπό τε
5 τῶν ἀρχό[ν]των καὶ τᾶς πόλιος, ἐπέδωκε [τῶι θεῶι | αὐθαμεράν καὶ
ἀ]γωνίξατο ἁμέρα[ς δύο] καὶ εὐδοκίμησε ἐν τῷ ἀγῶν[ι τ[ῶν Πυθί|ων[3]
καταξίως τ]οῦ τε θεοῦ καὶ τᾶς πόλιος ἁμῶν ××ἀγαθᾶι τύχαι· δεδ[όχθαι
τᾶι | πόλει τῶν Δελ]φῶν ἐν ἀγορᾶι τελείωι σὺν ψάφοις ταῖς ἐννόμοις,
[ἐπαινέσαι | _ *ει* _α]ν Ἀριστοκράτεος Κυμαίαν καὶ στεφανῶσαι αὐτάν
[εἰκόνι χαλκέ|αι[4], ἀριστεί]ωι τε τοῦ θεοῦ στεφάνωι, ὧι πάτριόν ἐστι
10 Δελφοῖς, καὶ ἀργυ[ρίου δραχ|μαῖς χιλί]αις[5]. ἀποστεῖλαι δὲ αὐτᾶι τοὺς

Supplementa petivi ex tit. 737/8 fere haec: v. 4 παρακληθεῖσα cf. n. 737_5 et 738_6 | 5 αὐθαμεράν 738_5; ἀγωνίξατο ἁμέρας δύο 737_6 | 6 ἀξίως ibid. 6 et 7 | 8 εἰκόνι χαλκέαι 737_9 | 16 ὅπως εἰδῶσι 737_{23}. | V. 15 legerat Couve Τρυφέρου ἀποστεί[λαντος] pro: τοῦ ἱεροῦ. ἀποστεῖ[λαι]. 1 Hagio cui adhuc a. 132 tributus erat ad annum Pythiorum 134 promovendus videtur (v. not. 2), nam a. 138 et 130 ab aliis occupantur, cf. Klio XV 25. 2 ‚*Die Künstlerin hat wahrscheinlich nicht die Kithara, sondern ein Saiteninstrument ohne Plektron, also etwa eine Harfe gespielt*' Jan R-E III 2442. Choropsaltriae, quae iam e titt. Iasi repertis notae erant (Le Bas III 257 = Brinck Diss. Hal. VII 1886, 112, 21. 24, quos attulit Pr.), Delphis videntur Pythiis celebrandis interfuisse (cf. a. 86, n. 738) velut a. 90 hydraules n. 737 et a. 58 athletae n. 740. 3 [τῶν Πυθίων | ἀξίως] suppl. Co., sed cum lacuna longior sit, aut [τῶν Πυθ. καταξίως] supplendum, aut [μεγαλομε|ρῶς καὶ ἀξίως] ut n. 737_6. 4 Supplem. non certum et propter asyndetum [εἰκόνι .., ἀριστεί]ωι τε .., καὶ .. [δραχμαῖς], et quia dedicatio statuae quam e.g. hydraules ex Creta precibus arcessitus accepit n. 737_9, choropsaltriae cuidam minus accommodata sit. An [ἀρετᾶς ἕνεκα] supplendum et cum Baunackio [ἀριστείωι τ]ῶι? Alibi hoc verbum postponitur, cf. a. 281, n. 390_{45} χρυσῶι στεφάνωι ἀριστείωι ἀπὸ στατήρων χιλίων et Delphis a. 149, Fouill. III 1, n. 152_{11} τῶι τοῦ θεοῦ στεφάνωι ἀριστείωι. Alia collegi n. 276[1] (χρυσὸν στέφανον ἀριστεῖον). 5 De talibus pecuniae praemiis inauditis fere in ludis στεφανίταις et propterea nonnunquam in lapide erasis cf. n. 737^3, 738^7. Sane hic non pro ludis ipsis celebratis praemia illa tributa sunt, sed quod artifices praeterea per dies complures gratuito artem exercuerunt, ἐπέδωκαν sc. δωρεάν, cf. n. 690^5. Ceterum praeferrem [πενταπ-

ἄρχοντας καὶ ξένια τὰ μέγιστ[α ἐκ τῶν νό|μων· δεδόσθ]αι δὲ αὐτᾶι καὶ ἐκγόνοις παρὰ τᾶς πόλιος προξενίαν, προμαντεία[ν, προδικί|αν, ἀσυλίαν, ἀτ]έλειαν πάντων, προεδρίαν ἐν πᾶσι τοῖς ἀγώνοις οἷς ἁ πόλ[ις τίθητι· εἶ|μεν δὲ αὐτᾶι] καὶ ἐκγόνοις καὶ γᾶς καὶ οἰκίας ἔγκτησιν καὶ τὰ ἄλλα [τίμια, ὅσα καὶ | τοῖς ἄλλοις προξένοι]; καὶ εὐεργέταις τᾶς πόλιος ὑπάρχει. ἀναγρ[άψαι δὲ τόδε τὸ | ψάφισμα ἐν τῶι ἐπιφαν]εστάτωι τόπωι τοῦ ἱεροῦ. ἀποστεῖ[λαι δὲ τοὺς ἄρχον]τας ἀντιγεγραμμένα τάδε τὰ] δεδογμένα τᾶι πόλει τῶν Κ[ρυμαίων, ὅπως εἰδῶσι]. | 6

vel διακοσί]ας, nisi haec paulo longiora essent. 6 Reliquiae vs. 17. 18 pertinent ad initium alterius decreti quod Couvium fugit: [ἔδοξε τᾶι πόλει τῶν Δελφῶν ἐν ἀ]γορᾶι τελείωι σὺν ψάφοις ταῖς ἐννόμοις· | ἐπειδὴ ὁ δεῖνα... εὔνους ὢν πο]τὶ τὰν πόλιν [διατελεῖ] κτλ.

Pergamenorum de Attali III testamento decretum, a. 133. Or. 338; cf. Bleckmann Gr. I. gr. Staatenk. 13.

△**690. Soteria hiberna Delphis aguntur, ante a. 130.** In lapide muri vel bathri. Ed. Stamatakes Ἐφημ. ἀρχ. I 1883, 162; versus primos correxit Nikitsky ibid. II 1884, 217 (Baunack GDI 2569). Cf. A. Mommsen Bursians Jahresb. XIV 1886, 317; Reisch de mus. Graec. certam. 103; Pomtow Goett. GA 1913, 181 not. Exscripsi 1884 et 1887. [*Pw*]

[θεός. τύχαι ἀγαθᾶι. πρε]σβευτὰν ἐξαποσταλέντω[ν ὑ]πὸ τᾶ[ς πόλιος τᾶς Δελφῶν ποτὶ τὸ κ]οιν[ὸν τῶν τεχνιτᾶν | τῶν ἐξ Ἰσθμοῦ καὶ Ν]εμέας[1], Πολίτα τοῦ Ἀσάνδρου[2], Νικαρέτου τοῦ Ἀν[τιχάρεος, Πολέμων]ος τοῦ Πολεμά[ρχου περὶ | τοῦ ἀγῶνος τῶν χ]ειμερινῶν Σωτηρίων[3], ὥστε καταγωνίξασθαι τῶι θε[ῶι τὸν ἀγῶνα ἐ]πετῆ[4], ××× συν[ακολούθησαν οἱ |

Pleraque supplevi. 1 Collegium Isthmicum Soteria Delphica egisse vidimus a. 268/5, n. 424 (ubi v. not. 8); c.a. 247, n. 460; c.a. 234, n. 489; ab a. 229 ad 220, n. 509[4]. Quae intermisso fere saeculo sequitur hic laterculus, qui cum et antea, sc. ab a. 278 ad 269, et postea, sc. inde ab a. 130 solum collegium Atticum Delphis compareat (cf. n. 399[8] et n. 692 not. init.), anno 130 antiquior habendus est; cf. etiam not. 2. 2 Polites Asandri f. Delphis saepissime recensetur ab a. 160 ad a. 119 (filia a. 140, nepos a. 92); Nicaretus exstat a. 145, 131, 115; Polemo a. 143, 120, c. 109 (vel 114). Quae testimonia consentiunt cum aetate modo definita ‚ante a. 130'. 3 De Soteriis hibernis nescimus; Rei. 104[3] comparat Νέμεα τὰ χειμερινά ap. Paus. II 15, 3; VI 16, 4. Fortasse Soteria eis annis quibus cum Pythiis non coaluerunt (cf. n. 402[10]) tempore anni paulo seriore agebantur, ergo non m. Augusto, sed Octobri/Novembri. 4 ἐπετής est ‚huius anni' (*diesjährig*); eadem igitur forma ap. Polyb. III 55, 1 e cod. *R* restituenda pro Hultschii coniectura ἐπετής. Cf. ἐφ' ἔτος ‚hoc anno'.

τεχνῖται τοῖς π]αρακαλειμένοις καὶ ἐξαπέστειλαν τοὺς ἀγωνιξομέ[νους τῶι θε]ῶι δωρεὰν[5] τού[ςδε][6]· |

5 (1) [κιθαριστ]ά[ς][7]· Διονύσιος Θεοδότου Θηβαῖος.
κιθαρωιδός· Τυραννίας Αὐτομήδου Θηβαῖος.
(2) χορευταί·
Ξένων Δώρου Θηβαῖος,
Θεογείτων Κλειμήδου[8] Θηβαῖος.
10 ἡγεμὼν παῖς· Ἀρίστων Στράτωνος[9].
ἡγεμὼν ἀνδρῶν· Τυραννίας (cf. v. 6).
χορευταί·
[Ἀ]θηνοκλῆς Ξενοκλέους Θηβαῖος,
[Ε]ὐμήνων[10] Τιμοκλέους Θηβαῖος.
15 (3[b]) κωμωιδός· Ἀπολλᾶς Φενεάτης.
συναγωνισταί·
[Σ]ωτέλης, Θεόκριτος[11].
(3[c]) χορευταὶ κωμωιδοῦ·
[Ξ]ενόλαος Σωσικράτεος Ὀπούντιος,
20 Μύρτων[12] Θεοφίλου Θηβαῖος,
Ἀριστοκλείδας Θηβαῖος,
Μενεκράτης Σωπάτρου Θηβαῖος[13].

7 [αὐλητ]ά[ς] praetulit Rei., sed brevius esse videtur. 8 Κλει- ex Κλεο- correctum. 9 Cum ethnicum desit, fortasse de cognomini Delpho cogitandum, cf. c.a. 114 (antea 109), W-F 421: βεβαιωτὴρ Ἀρίστων Στράτωνος. 10 ,[Ἰ]σμήνων *ist mir sicher*' Ba., sed in lapide ι superest. 11 Sic in lapide (Σωτέλης Θεοκρίτο[υ] editt.). Intellegendi sunt deuteragonista et tritagonista, cf. n. 659[3]. 12 Eius filius fortasse c.a. 100 sqq. αὐλητὴς Ἀρτέμων Μύρτονος Θηβαῖος qui vicit Thespiis IG VII 540. 13 Est fortasse nepos artificum clarissimorum Μενεκράτης καὶ Σώπατρος Θηβαῖοι, cf. n. 597[2].

5 δωρεάν, gratuito, idem quod alibi ἐπέδωκαν, cf. n. 489_9. Tit. similis argumenti et eiusdem aetatis est ap. LeBas III 281, ubi collegium technitarum Asiaticum Iasensibus artifices mittit ad ludos gratuito celebrandos. Rei.

6 Quamvis artificum numerus misere sit deminutus, tamen hic quoque tres illae feriarum partes cognoscuntur, quas distinximus n. 424[1]: (1) certamina *musica* proprie dicta, (2) chori *cyclici*, (3) ludi *scaenici*; in his quidem (3[a]) tragoedi supra plane desunt, sed manserunt (3[b]) comoedus cum synagonistis, (3[c]) choreutae comici, qui ,per intervalla actionis saltationibus spectatores delectasse videntur' (n. 424[1]).

△ **691. Decretum cleruchorum Salaminiorum in honorem gymnasiarchi, a. 131/0.** In insula Salamine, nunc Athenis in museo nat. Edd. * IG II 594. II[2] 1227. (Michel 159). [*Κι*]
ἐπὶ Ἐπικλέους[1] ἄρχοντος ἐν ἄστει, ἐν Σαλαμῖνι δὲ Ἀνδρονίκ[ου]· | Μεταγειτνιῶνος τετράδι μετ' εἰκάδας· Θεογένης Κ[α]λλι|μάχου Λευκονοεὺς εἶπεν· ἐπειδὴ Θεόδοτος Εὐστρόφου | Πειραιεὺς[2] χειροτονηθεὶς

Litterae ΑΕΡΣ. 1 De Epicle et Ergocle archontibus cf. Ferguson The athen. archons 74. Kirchner Goett. GA 1900, 465. Kolbe Att. Archonten 120. Praescripta sunt nomina civitatis Atticae et Salaminiorum; cf. IG II 469_{75} = II[2] 1008 οἱ ἔφηβοι οἱ ἐπὶ Πυθέου ἄρχοντος (Σαλαμῖνι), ἐν ἄστει δὲ Ἱππάρχου (a. 119/8). 2 Cf. PA 6802.

5 γυμνασίαρχος εἰς τὸν ἐνιαυτὸν | τὸν ἐπὶ Ἐργοκλέους[1] ἄρχοντος τάς τε θυσίας ἐβουθ[ύ]τησεν | ἁπάσας τὰς καθηκούσας καὶ ὑπεδέξατο τοὺς ἀλειφο|μένους[3] πάντας· συνετέλεσεν δὲ καὶ τὰ Ἑρμαῖα[4] κα[ὶ] ὑ[πε]|δέξατο πάντας ἀναλώσας εἰς ταῦτα οὐκ ὀλίον[5]· προ[σε]|δαπάνησε δὲ
10 καὶ πρὸς τὸ μερισθὲν αὐτῶι εἰς τὸ ἔλαιον[6] ἐκ | τῶν ἰδίων. ἀνέθηκεν δὲ καὶ ὅπλα ὀκτὼ καὶ ἀνέγραψ[ε]ν[7] τοὺ[ς] | νενικηκότας τοὺς δρόμους· ὁμοίως δὲ καὶ τοὺς τ[ὰ κ]ανᾶ [εἰ]|ληφότας· ἐπανήγαγεν δὲ καὶ τὰς ἐπαναγωγὰς καθ' ἕκα[σ]|τον μῆνα ποιούμενος ἐν ταῖς καθηκούσαις ἡμέ-
15 ραις· | ἦρξεν δὲ καὶ τὴν ἀρχὴν καὶ ἐν τοῖς λοιποῖς δικαίως κα[ὶ] | κατ[ὰ τ]οὺς νόμους φιλοτιμίας καὶ σπουδῆς οὐδὲν ἐλλε[ί]|πων· εἰς ταῦτα πάντα ἀνηλώσας[8] πλεῖον ἀργύριον· | ὠικοδόμησεν δὲ καὶ τὸν τοῖχον ἐκ τῶν ἰδίων τῆς στο[ᾶς] | τὸν βλέποντα πρὸς νότον, καὶ περὶ τούτων πάντω[ν] |
20 ἀπολελόγισται τεῖ βουλεῖ καὶ τῶι δήμωι, δέδωκε δ[ὲ καὶ] | τὰς εὐθύνας· ὅπως ἐφάμιλλον ἦι πᾶσι τοῖς βουλομέ[νοις] | φιλοδοξεῖν εἰδόσιν ὅτι καταξίως τιμηθήσονται τ[ῶν] | εὐεργεσιῶν, ἀγαθεῖ τύχει δεδόχθαι τεῖ βουλεῖ | τοὺς λαχόντας προέδρους εἰς τὴν ἐπιοῦσαν ἐκ|κλησίαν χρη-
25 ματίσαι περὶ τούτων, γνώμην δὲ ξυμ|βάλλεσθαι τῆς βουλῆς εἰς τὸν δῆμον ὅτι δοκεῖ τεῖ βου|λεῖ· ἐπαινέσαι τὸν γυμνασιαρχήσαντα τὸν ἐνιαυ|τὸν τὸν ἐπὶ Ἐργοκλέους ἄρχοντος Θεόδοτον Εὐστρό|φου Πειραιέα καὶ στεφανῶσαι αὐτὸν χρυσῶι στεφά|νωι κατὰ τὸν νόμον φιλοτιμίας
30 ἕνεκεν τῆς εἰς τὸν δῆ|μον τὸν Σαλαμινίων καὶ ἀνειπεῖν τὸν στέφανον | τοῦτον Διονυσίων τῶν ἐν Σαλαμῖνι τραγωδοῖς, ὅταν | πρῶτον γίνηται, καὶ Αἰαντείοις[9] τῶι γυμνικῶι ἀγῶνι. | ἀναγράψαι τόδε τὸ ψήφισμα τὸν γραμματέα τοῦ δή|μου εἰστήλας λιθίνας [δ]ύο καὶ στῆσαι μίαν
35 μὲν ἐν τῶι | γυμνασίωι, μίαν δὲ ἐν τῶι ἐπιφανεστάτωι τῆς ἀγο|ρᾶς τόπωι· τῆς δὲ ἀναγορεύσεως τοῦ στεφάνου | καὶ τῆς ἀναθέσεως τῶν στη|λῶν ἐπιμεληθῆναι τοὺς | ἐπιμελητάς, μερίσαι δὲ τὸν ταμίαν Φιλοκλῆν
40 Πειραι|[έ]α ἐκ τῶν εἰς τὰ κατὰ ψηφίσματα ἀναλισκομένων | [τῶ]ι δήμωι.

ὁ δῆμος ὁ Σαλαμινίων

in corona:

45 Θεόδοτον | Εὐστρόφου | Πειραιέα γυμνασι|αρχήσαντα ἐπὶ Ἐ[ρ]|γοκλέους ἄρ|χοντος.

3 Cf. n. 717$_{33}$ οἱ ἔφηβοι ἠλείφοντο ἐνδελεχῶς ἀγόμενοι ὑπὸ τοῦ κοσμητοῦ. 4 De Hermaeis Salamine actis aliunde non constat. 5 De forma ὀλίον = ὀλίγον cf. Meisterhans Gramm.^{3} 75^{650}. 6 Cf. n. 717$_{79}$ ὁ κοσμητὴς προενοήθη τῆς τοῦ ἐλαίου θέσεως δι' ὅλου τοῦ ἐνιαυτοῦ. 7 ἀνέγραψεν τοὺς νενικ. τοὺς δρ. καὶ τοὺς τὰ κανᾶ εἰληφ. Eadem habes in dedicationibus gymnasiarchi Deliaci a. 155/4, Bull. Hell. XXXVI 1912, 411. 412, n. 10—12. 8 Cf. Meisterhans 174^{1447}. 9 De Aeanteis cf. A. Mommsen Feste d. St. Ath. 462. 464^{7}.

△692. Amphictyones Delphici honores artificum Bacchiorum Atticorum confirmant, a. 130. [*Pw*]

A. Decretum Amphictyonum, a. 130. Exempla duo huius tituli servata, quibus decretum antiquius eiusdem argumenti, factum illud a. 278/7, subscriptum est, sc. n. 399. *Delphicum* exemplum exstat in anta meridionali thesauri Attici, in quattuor lapidibus subterpositis; ed. Colin Bull. Hell. XXIV 1900, 82_{1-61} (Fouill. III 2, n. 68 cum add. p. 294). *Atticum* in pila marmorea in theatro Bacchi reperta; ed. * IG II 551_{52} sq.; II² 1132_{52}. Cf. Wescher monum. bil. 199 sq.; Foucart coll. scaen. artif. 37; Pomtow Jahrbb. Phil. 1894, 675 n. 10 et Philol. LIV 1895, 215; Ziebarth Gr. Vereinsw. 86; Poland Gesch. Vereinsw. 131. Alterum exemplum ex altero suppletur; expressimus Delphicum.

[θ]εοί. δόγμα Ἀμφικτιόνων 1. | [ἄρ]χοντος ἐν Δελφοῖς Ἀριστίωνος 2
τοῦ Ἀναξαν|[δρί]δου, μηνὸς Βουκατίου, Πυθίοις· ἔδοξεν τοῖς Ἀ[μ|φικτί]-
5 οσιν τοῖς συνελθοῦσιν, ἱερομνημονούν|[των 3· π]αρὰ μὲν Θεσσαλῶν
Λέοντος τοῦ Κλε[ί]ππ[ου | Ἀτραγίο]υ 4, Πολλίχου τοῦ Φρύνου Γομφέως 4.

Praeter nonnulla orthographica, quae contulerunt Co. et Ki., exemplum Atticum differt in his: v. 13 (61 Attic.) additur τῶν Ἐπινίκου. 44 (81) post αὐτούς additur στρατείας. 55 (90) ante τὸ δόγμα deest τόδε. 56 (91) post δόγματος additur τοῦδε. 58 (92) δεδογμένα pro δεδομένα (cf. similia n. 704_{23}).

Postquam synodus Attica artificum Bacchiorum a. 278 summis privilegiis ab Amphictyonibus donata (n. 399_7 cum not. 8) paucis modo Soteriis agendis operam navavit, iam auct. a. 268 (an 264 post cladem Spartanorum et Atheniensium?) collegio Isthmico cedere cogitur (n. 424_1 fin.; Goett. GA 1913, 181), quod per annos fere 140 ludos illos celebrare continuavit, cf. n. 690_1. Nunc vero a. 130 privilegia illa technitis Atticis renovata videmus (v. 35 ἀνανενέωνται), qui eam ob rem non solum gratias agentes abhinc plurimos ludos magnificentissimos Delphis gratuito celebraverunt (n. 698/9 lemma et 698 *A*), sed etiam artifices Isthmicos inde fere depulisse videntur. Neque veri dissimile puto, huc primas causas rixae illius diutinae spectare, de qua cf. documenta n. 704/5. 1 Eadem praescripta (v. 1—15) ad verbum repetuntur in alterius decreti fragmento Athenis reperto, quod ex Koehleri exemplo edidi Jahrbb. Phil. 1894, 677 n. 11 (IG II 5, 551 *b*; II² 1133). 2 Archonti Aristioni, cui Athenis respondet Demostratus tit. B_1, videtur annus Pythicus 130 tribuendus (a. 126 et 122 sunt ab aliis Atticis occupati); cf. vv. dd. apud Kolbeum Att. Arch. 122.

3 Catalogus hieromnemonum integer eum statum Amphictyoniae repraesentat qui pridem fuerat ante bellum sacrum, nisi ad duo suffragia Delphorum ex binis Perrhaeborum et Dolopum sumpta spectas; nam Phocenses a. 178, n. 636_2 ex synedrio exclusi, post a. 168 Perseo rege capto iterum recepti, hic comparent v. 12. De statu illo quem Aeschin. II 116 m. Iunio a. 346 tradidit, cf. tab. Amphict. I (vol. I p. 314). 4 Inter testes tit. Fouill. III 2, n. 213_{21} (ἀ. Καλλιδάμου, adhuc c.a. 124) recensentur

παρὰ δὲ | [Ἀχαιῶν Φθι]ωτῶν Μνασάρχου τοῦ Λέο[ντος Λα]ρισ[αίου, | Λαμπρομάχο]υ[4] τοῦ Πολίτου Μελ[ιταιέως· παρὰ δὲ | Μαλιέων
10 .....]νου[5] τοῦ Ξενο[λάου Ἐχιναίου· πα|ρὰ] δὲ Δολόπων Δεξάνδρου τοῦ Κλεωνύμου [Ἀγ|γ]ειάτου· παρὰ δὲ Δελφῶν Ἄγωνος[6] τοῦ Αριστίωνο[ς, | Ἀ]βρομάχου[7] τοῦ Μαντίου· παρὰ δὲ Φωκέων Τιμοκρά|[τ]ους καὶ Φαύλλου (τῶν Ἐπινίκου) Λιλαιέων[8]· παρὰ δὲ Βοιωτῶν
15 Ἀθα[ν]ίου τοῦ Ὀφέλτου Θηβαίου, Δημοκρίτου τοῦ Εὐθύμου | [Θ]εσπιέως· πάρ δὲ Μαγνήτων Θεοδότου[9] τοῦ Διο[γ]ένου, Δημητρίου τοῦ Ἑστιαίου Δημητριέων· παρὰ | [δ]ὲ Αἰνιάνων Μοσχίωνος[10] τοῦ Σιττύρα καὶ Ἐχεσθέ[ν]ου τοῦ Ἀριστομένου Ὑπαταίων· παρὰ δὲ Ἀθηναίων | [Διον]υσογένου τοῦ Ἀθηνοδώρου[11]· παρὰ δὲ Οἰταίων Φύ|-
20 [ρου[12] το]ῦ Μελάντα Ἡρακλεώτου· παρὰ δὲ Λοκρῶν Ὑ[ποκ]νημιδίων Πύθωνος[13] τοῦ Ἀριστίωνος Ὀπουντίου· | [πα]ρὰ δὲ Λοκρῶν τῶν Ἑσσπερίων Δάμωνος τοῦ Ἀρι[σ]τάρχου Ἀμφισσέως[14]· παρὰ δὲ Δωριέων τῶν ἐγγ Μητρο[πό]λεως Τεισέου τοῦ Ἀλεξάνδρου Κυτι-
25 νιέως· παρὰ | [δὲ] Περραιβῶν Χαριδήμου τοῦ Φιλοκράτου Γοννέως· | [πα]ρὰ δὲ Δωριέων τῶν ἐκ Πελοποννήσσου Διοῖτα τοῦ | [Νικ]οστράτου Σικυωνίου· παρὰ δὲ Εὐβοέων Ἀντιλέον[τ]ος[15] τοῦ Πολιάγρου Χαλκιδέως· ×××× ἐπειδὴ οἱ περὶ | [τὸ]ν Διόνυσον τεχνῖται οἱ
30 ἐν Ἀθήναις[16], ψήφιζμα καὶ | [π]ρεζβευτὰς ἀποστείλαντες Διονύσιον

Λέων Κλεῖππου Ἀτράγιος, Πόλλιχος Φρύνου Γομφεύς, necnon ibid. v. 12 exstat βεβαιωτὴρ Λαμπρόμαχος Πολίτα Μελιταιεύς, qui legatus fuerat a. 150/47, supra n. 674_{15} cum not. Itaque ἄ. Καλλίδαμος fortasse propius ad a. 130 promovendus. Co. 5 Fortasse eius pater est hieromnemo Μαλιέων· Ξεν[ό]λαος -- Ἐχιναῖος], cf. tit. Jahrbb. Phil. 1894, 662 n. 2. 6 Archon c.a. 110.

7 Archon c.a. 126. 8 Verba (τῶν Ἐπινίκου) addidi ex exemplo Attico, in Delphico desunt. De Timocrate pridem Tithorensi cf. n. 647^{15}; filius Ἐπίνικος Τ[ιμοκράτ]εος Λιλ. βεβαιωτήρ a. 128 in tit. inedito vici Chryso, cf. Jahrbb. l. l. 677 not. ad v. 6; Φάυλλος Ἐπινίκου Λιλ. fideiiussor c.a. 149, W-F 35.

9 Idem nauarchus IG IX 2, 1103 (Wilhelm Ath. Mitt. XV 289) et inter archontes ibid. 1108_7. Ki. 10 Eundem recenseri hieromnemona a. 117, n. 704 E_6 et αἰνιαρχέοντα IG IX 2, 5 observavi Jahrbb. 1894, 680 sq. (fugit Wilhelmum Bull. XXIV 220); ibidem filium restitui: Σιττύρας Μοσχίωνος pro corrupta lectione Pittacis Μυννίωνος IG IX 2, 9_{11} (fugit Kernium).

11 Huius avus PA 4276 cum add. 12 Supplevi pro Φύ[ρου] Colini, cf. auct. a. 340 et 339 hieromnemona Φύρου Ἡρακλειώτα in tab. Amph. I (vol. I p. 314). 13 Inter proavos fuerit archon Opuntiorum Πύθων c.a. 200, IG IX 1, 276_1. 14 Fortasse eius pater Ἀρίσταρχος Λαϊάδα c.a. 150, IG IX 1, 331_7. 15 Idem videtur ἡγεμὼν Ἀντιλέων IG XII $900 b_1$. Nomen Πολίαγρος in urbe Chalcide haud rarum. 16 Cf. not. initialem.

Νόνφιδος | [τρ]αγικὸν ὑποδιδάσκαλον, Θυμο[τέλ]ην Φιλοκλέους[17] |
[τραγικὸν ποιητήν, Ἐλπίνικον Ἐπικράτου τραγικὸν ὑπο|διδάσκαλον,
Φιλίωνα Φιλομήλου τραγικὸν ὑποδι|δάσκαλον, Ἀρίστωνα Ζήνωνος[18]
35 τραγικὸν ὑποδιδάσ|καλον, ἀνανενέωνται τὴν δεδομένην τοῖς τεχνίταις |
τοῖς ἐν Ἀθήναις πρότερον ὑπὸ τῶν Ἀμφικτιόνων ἀσυ|λίαν καὶ ἀσφάλειαν
κατὰ τὸ δόγμα, καὶ παρακαλοῦσιν | τοὺς Ἀμφικτίονας, ἀκόλουθα πράττ-
οντας τῆι τῶν προ|γόνων αἱρέσει, συντηρῆσαι τὰ ψηφισθέντα ἑαυτοῖς |
40 φιλάνθρωπα· ὅπως οὖν καὶ οἱ Ἀμφικτίονες φαίνωνται | τὰ πρότερον
δεδογμένα βεβαιοῦ]ντε[ς, δεδόχθαι | τοῖς Ἀμφικτίοσιν, εἶναι τοῖς ἐν
Ἀθήν]αις τεχνίται[ς τήν | τε ἀσυλίαν[16] καὶ τὴν ἀσφάλειαν ε]ἰς τὸν ἀεὶ
χρόνον κα|[θὰ καὶ ἐξ ἀρχῆς ὑπῆρχεν, καὶ εἶν]αι αὐτοὺς (στρατείας)
45 ἀτελεῖς, | [καὶ μὴ ἐξεῖναι μηθενὶ ἄγειν] τὸν τεχνίτην τὸν με|[τέχοντα
τῆς ἐν Ἀθήναις σ]υνόδου μήτε πολέμου μή|[τε εἰρήνης, μηδὲ συλᾶν
μ]ηδὲ ῥυσιάζειν, ἀλλ' εἶναι | [αὐτοὺς ἱεροὺς καὶ ἀπολ]υπραγμονήτους, ἐὰν
50 μή τις | [ἄγηι τινὰ τούτων πρὸς ἴ]διον χρέος. ἐὰν δέ τις παρὰ ταῦ|[τα
ποιῆι, ὑπόδικος ἔσ]τω ἐν Ἀμφικτίοσι καὶ αὐτὸς καὶ | [ἡ πόλις ἐν ἧι
ἂν τὸ ἀδίκ]ημα κατὰ τοῦ τεχνίτου συντε[λε|σθῆι, ἵνα, τούτων γιν]ομένων,
ὑπάρχηι ἥ τε ἀσυλί[α καὶ | ἡ ἀσφάλεια τοῖς τεχνί]ταις τοῖς ἐν Ἀθήναις,
55 καὶ [οἱ Ἀμφι|κτίονες φαίνωντα]ι ἀκόλουθα πράττοντες [τῆι | τῶν προ-
γόνων αἱρέσ]ει. ἀναγράψαι δὲ τόδε τὸ δόγ[μα | ἐν Δε]λφοῖς, ὁμοίως
δὲ καὶ διαποστείλασθαι τοῦ δό|[γμ]ατος (τοῦδε) τὸ ἀντίγραφον πρὸς τὸν
δῆμον τὸν Ἀθηναί[ω]ν, ὅπως παρακολουθῇ τὰ δεδομένα φιλάνθρωπα
60 πα|ρὰ τῶν Ἀμφικτιόνων τοῖς ἐν Ἀθήναις τεχνίταις· εἶναι | δὲ ταῦτα
τοῖς ἐν Ἀθήναις τεχνίταις, ἐὰμ μή τι Ῥωμαί|οις ὑπεναντίον ἦι. —
δόγμα ἀρχαῖον Ἀμφικτιόνων κτλ. sequitur titulus anni 278, n. 399.

B. Epistula Amphictyonum quacum decretum *A* Athenas est transmissum, a. 130. Servatum est nil nisi exemplum Atticum, super tit. *A* incisum; ed. * IG II 551$_{40-51}$; II^2 1132$_{40}$. Cf. libros ad tit. *A* citatos.

| ἐκ τοῦ μητρώιου[19]· ἐπὶ Δημοστράτου[2] [ἄρχοντος, μηνὸς Βοη]|- 40
δρομιῶνος. τὸ κοινὸν τῶν Ἀμφικτιό[νων Ἀθηναίων τεῖ] | βουλεῖ καὶ
τῶι δήμωι χαίρειν· πρεσβευ[σάντων πρὸς ἡ]|μᾶς παρὰ τῶν τεχνιτῶν
5 τῶν μετεχ[όντων τῆς παρ' ὑ]|μῖν συ⟨ο⟩νόδου Διονυσίου τοῦ Νύμφι[δος

17 Versus novem (32—40) in parte superiore lapidis amissi, Athenis servati. 18 Est Marathonius PA 2165. Ki. 19 ,Utrumque decretum (n. 399 et 734 *A*) cum epistula *B* metroo illata in tabulis publicis asservabatur. Quae ut suis impensis lapidi inciderentur et publice ad theatrum Bacchi proponerentur, artifices scaenici curaverunt, cf. Fou. 41, Zie. et Pol. l.l.' Ki.

τραγικοῦ ὑ]ποδιδασκάλου, Θυμοτέλου τοῦ Φιλο[κλέους τραγικοῦ] | ποιη- 45
τοῦ, Ἐλπινίκου τοῦ Ἐπικράτου τραγ[ικοῦ ὑποδιδασ]κάλου, Φιλίωνος
τοῦ Φιλομήλου τραγικοῦ [ὑποδιδασκάλου], | Ἀρίστωνος τοῦ Ζήνωνος 18
10 τραγικοῦ ὑποδι[δασκάλου καὶ] | ἣν ἔλαβον ἀπόκρισιν παρ' ἡμῶν οἰη-
θέντω[ν δεῖν πέμπειν] | καὶ πρὸς ὑμᾶς, ὑπογεγράφαμεν ὑμῖν τοῦ γ[ε- 50
γενημένου] | ὑφ' ἡμῶν δόγματος τὸ ἀντίγραφον.

C. Decreti Attici fragmenta, a. 130/28. Si infra (not. init.) recte sumpsimus titulis *A* et *B* collegium technitarum Isthmicorum, qui adhuc Soteria celebraverunt, Delphis esse pulsum, vestigia quaedam disceptationum inter Delphos et Athenienses de Soteriis agendis habitarum ad hos ipsos annos 130/28 referre non dubito. Cf. decreti Attici fragmenta Fouill. III 2, n. 140 (in stylobata thesauri Attici) et 141 (in orthostata meridionali); quorum hoc alterum nunquam perfectum (1½ versus complectens) ad exordium eiusdem decreti spectare putem, quod postea in stylobata plenius incisum est. E textu misere lacerato, in cuius aetate definienda Colin dubitanter haesit, hic commemorasse satis habeo: spondophoros manifesto iussu Amphictyonum a Delphis Athenas missos ad Soteria indicenda, legationem Delphicam Atheniensium, verba -- ἐπὶ τὸν ἀγῶνα τῶν Σωτηρίων; unde apparet actum esse de Atheniensibus rursus Soteriorum participibus. Discordias vero inter artifices Isthmicos et Atticos, necessario inde ortas, a. 128/7 praetor P. Cornelius per duo lustra composuisse videtur; cf. n. 704[3].

---

693. Romanorum cum Methymnaeis foedus, c. a. 129. Methymnae (*Μολύκο*) insulae Lesbi. Edd. Conze Reisen auf Lesbos tab. XI 3 (Cichorius Rh. Mus. XLIV 440); Paton ap. Th. Mommsen SBAk. Berl. 1895, 900 (Syll.[2] 319) et IG XII 2, 510 (IGR IV 2); cf. Wilhelm Goett. GA 1903, 795; Taeubler Imperium Rom. 45. 55 pass. [*Hi*]

[-- μήτε ὅπλοις μήτε χρήμασιν μήτ]ε [ναυσ]ί[ν 1 βοηθείτωσαν 2 | δημο-
σίαι βουλῇ δόλωι πο]νηρῶι. ὁ δῆμος [ὁ Ῥωμαίων | τοὺς πολεμίους καὶ
ὑπεν]αντίους τοῦ δήμου τοῦ Μ[η|θυμναίων διὰ τῆς ἰδίας χ]ώρας καὶ
5 δι' ἧς ἂν ὁ δῆμος ὁ Ῥ[ω|μαίων κρατῆι μὴ διιέτω]σαν δημοσίαι βουλῇ
δόλω[ι | πονηρῶι, ὥστε τῶι δήμ]ωι τῶι Μηθυμναίων καὶ οἷς | [ἂν ὁ
δῆμος ὁ Μηθυμναίων] ἄρχῃ πόλεμον ἐπιφέρειν, | [μηδὲ τοῖς πολεμίοις
μήτε ὅπλ]οις μήτε χρήμασιν μήτε να[υ|σὶν βοηθείτωσαν δημοσ]ίαι

Supplementa pleraque Cichorio et Mommseno debentur, qui praecipue foedere Romanorum cum Astypalaeensibus anni 105 (Viereck Sermo Graec. 42 XXI; IG XII 3, 173) nituntur. Ad tempora belli, quod Romani in illis regionibus contra Aristonicum gerebant, rettulit Mommsen. 1 Paton. Cf. tabulam Astypalaeensem v. 28. 29. 2 Sc. ὁ δῆμος ὁ Μηθυμναίων. Nam tenemus hic finem enuntiati, cui omnibus numeris accurate respondebat alterum ad Romanos spectans v. 2—9.

10 βουλῇ μετὰ δόλου πονηροῦ. | [ἐάν τις πόλεμον πρότερο]ς ἐπιφέρῃ τῶι δήμωι τῶι Μηθ[υμ|ναίων, τότε ὁ δῆμος ὁ Ῥωμ]αίων τῶι δήμωι τῶι Μηθυ[μ|ναίων βοηθείτω ὡς ἂν ἦι]3 εὔκαιρον· ἐὰν δέ τις πόλεμ[ον | πρότερος ἐπιφέρῃ τῶι δή]μωι τῶι Ῥωμαίων, τότε ὁ δ[ῆ|μος ὁ
15 Μηθυμναίων τῶι δή]μωι τῶι Ῥωμαίων βοηθείτω | [ὡς ἂν εὔκαιρον ἐκ τῶ]ν συνθηκῶν καὶ ὁρκίων [τ]ῶι | [δήμωι τῶι Ῥωμαίων καὶ τῶι] δήμωι τῶι Μηθυμναίων | [φαίνηται. ἐάν τι4 πρὸς ταύ]τας τὰς συνθήκας κοινῇ [βου|λῇ προσθεῖναι ἢ ἆραι βούλωντα]ι, δημοσίαι βουλῇ ἑκατέρ[ων | ἐξέστω· ἃ δὲ ἂν προσθῶσιν ἢ ἄ]ρωσιν ἐν ταῖς συνθήκαις, |
20 [ἐκτὸς ἔστω ταῦτα προσγεγραμμένα ἐν ταῖς] συνθήκαις5.

3 Suppl. Dttb. 4 ἐὰν δέ τίς τι et infra v. 23 βούληται M. Sed singulae paragraphi, sane contra Graecum morem, hic et in reliquis duobus titulis ἀσυνδέτως se excipiunt, neque subiectum aliud fuisse potest ac civitates quae hoc pactum ineunt. 5 De his addendis cf. Astyp. v. 40 sqq.: ἃ δὲ ἂν προσθῶσιν ἐν ταῖς συνθήκαις ἢ ἂν ἀφέ[λ]ωσιν ἐκ τῶν συνθηκῶν, ἐκτὸς ἔστω ταῦτα (ἐν) ταῖς συνθήκαις γεγραμμένα (Cich. p. 446[4]) et Wilh. l.l. [aliter Taeubler].

△**694. Elaïtarum (?) seu Pergamenorum decretum de foedere Romano, a. 129.** Olim prope Elaeam (not. 2); nunc Pergami in Museo. Ed. Fabricius Ath. Mitt. XXXVIII 1913, 37. 96 (Hepding). Cf. Wilhelm Jahresh. XVII 1914, 18. [*Hi*]

I --ος θεω[. . . .|-- τ]ούτου δὲ τη . . .|--ου1.
II 5 [ἔδοξεν τῆι βουλῆι κ]αὶ [τ]ῶι δή[μωι2, |-- Νικ]άνορος, |-- Διον[υ]-
10 σίου, | [-- Ἀρ]χίο[υ, |-- Με]νάνδρου, | [Π]ολύστρ[ατος Μ]ένωνος | στρατη[γοὶ εἶ]παν· | [ἐπεὶ ὁ δῆ]μος ἡμῶν [φυλάσσ]ων ἀπ' ἀρχῆ[ς τὴν | πρὸς Ῥ]ωμαίους εὔν[οιαν κ]αὶ φιλίαν π[ολλὰς | καὶ ἄ]λλας ἐν τοῖς [ἀναγκα]ιο[τά]τοις κ[αιροῖς | τῆς] προαιρέσεως [ἀποδε]ίξεις πεπό[ηται, |
15 ὁμ]οίως δὲ καὶ ἐν τ[ῶι πολέ]μωι τῶι πρ[ὸς | Ἀρ]ιστόνικον3 τὴ[ν πᾶσα]ν

Suppl. F. 1 Fragmina dubia; an [ἐπὶ --]ος Θέω[νος et αὐτοῦ τ]ούτου δὲ τὴ[ν ἐπι|μέλειαν ποησαμέν]ου? Hi. 2 Quamquam urbis nomen non traditur, et locus Kapatzedes, ubi inventus est lapis, inter Elaeae (4 km.) et Pitanes (7,5 km.) situs eligendi dat facultatem, Elaeam praetulit F., quia et magistratus cum decreto I. Perg. 246, quod Elaeae merito attribueretur, consentirent, et dei (v. not. 10) iidem essent. Oblocutus est Wilhelm, utrumque decretum potius Pergamenorum esse, lapides seriore aevo in Elaeae viciniam translatos esse ratus. 3 Aristonicus postquam Attalus tertius regnum Pergamenum Romanis testamento cessit, cuius mors anni 133 vere accidit, ut Eumenis regis filius statim hereditatem suam proclamavit, et quattuor annos fortiter restitit, donec exeunte fere a. 130 a M. Perperna consule victus est. Cf. praeter auctores (Realenc. II 962;

εἰσφερό[μενος | σ]πουδὴν μεγάλο[υς ὑπέ]στη κινδύ[νους | κ]αὶ κατὰ γῆν
καὶ κ[ατὰ θ]άλασσαν[4], [ἐξ ὧν | ἐ]πιγνοὺς ὁ δῆμος [ὁ Ῥωμ]αίων τὴν
20 π[ροαίρε]σιν τοῦ ἡμετέρου [δήμου] καὶ ἀποδεξ[άμενος] | τὴν εὔνοιαν
προσ[δέδεκ]ται τὸν δῆμ[ον] | ἡμῶν πρός τε τὴν φ[ιλίαν] καὶ συμμα-
[χίαν], | ἀνακειμένο[υ] δὲ ἐ[ν Ῥώμη]ι ἐν τῶι ἱερῶ[ι τοῦ] | Διὸς τοῦ
25 Καπετωλ[ίου πί]ναχος [χ]αλκο[ῦ καὶ] | ἐν αὐτῶι κατατετα[γμένων] τοῦ
[τε γε]γονότος | [δ]όγματος [ὑ]πὸ τῆς [συγκλήτ]ου περὶ τῆς συμμα[χ]ίας,
ὁμοίως δὲ καὶ τῆ[ς συνθήκ]ης, καθήκει καὶ | [πα]ρ' ἡμ[ῖ]ν ἀναγραφῆνα[ι
30 αὐτὰ ε]ἰς πίνακας | [χ]αλκοῦς δύο καὶ τε[θῆναι] ἔν τε τῶι ἱερῶι | [τ]ῆς
Δήμητρος[5] καὶ ἐ[ν τῶι β]ουλευτηρίωι | [πα]ρὰ τὸ ἄγαλμα τῆς [Δημο-
κ]ρατίας[6], δεδ[όχ]θαι | [τῆι] βουλῆι καὶ τῶι δ[ήμωι], τοὺς ἐξεταστὰς |
[δι'] ὧν καθήκει ἔγδο[σιν ποι]ήσασθαι τῆς τε | [τῶν πι]νάκων κατα-
35 σκε[υῆς κ]αὶ τῆς ἐν αὐτοῖς | [ἀναγ]ραφῆς, ὁμοίως [δὲ καὶ] στηλῶν μαρ-
μαρί[νων δ]ύο, εἰς ἅς, ὅταν [οἱ πίν]ακες συντελεσθῶ[σιν, ἐ]ναρμο-
σθῆναι [αὐτού]ς. ἀναγραφῆναι δὲ | [ἐν ταῖ]ς στήλαις διε[ξοδικ]ῶς[7] τὸ
40 ἀντίγραφον | [τοῦδε] τοῦ ψηφίσματ[ος, ὅτα]ν τε ἡ ἀνάθεσις | [αὐτῶ]ν
ἐπιτελῆται, [τὸν στ]εφανηφόρον καὶ | [τοὺς ἱ]ερεῖς καὶ τὰς ἱ[ερείας] καὶ

Niese III 366/70) decretum Prienensium (I. Priene 108_{223}): τοῦ τ[ε σ]τρατηγοῦ Ῥωμαίων παραγενηθέντος εἰς τὴν Ἀσίαν μετὰ δυνάμεων ἱππικῶν τε καὶ πεζικῶν Μάρκου Περπέρνα υἱοῦ κατὰ τῶν ἐναντία τῆι συγκλήτωι προ[ε]λομένων ἐπιτηδεύειν καὶ νικήσαντος ἐνδόξως καὶ κυ[ρι]εύσαντος τῶν πολεμίων. Pergameni Cyziceni (IG Rom. IV 134) aliae civitates Graecae per totum bellum a Romanorum partibus steterant. Bellum ipsum haud procul gerebatur; M. Crassus proconsul a. 130 victus inter Elaeam et Myrinam ab Aristonici Thracibus interfectus. Front. IV 5, 16. Val. Max. III 2, 12. Perperna a. 129 mortuus est, cum pro victoria parta ferias Pergami celebrandas praepararet. I. Pr. l. l. v. 227: ἀποδιδόντος δὲ (Περπέρνα) χαριστήρια ἐν [τ]ῆι Περγαμηνῶν πόλει καὶ γράψαντος πρὸς τὸν δῆμον ὑπὲρ ὧν ἤμελλε συντελεῖν ἀγώνων τε καὶ θυσιῶν. Ut tunc Prienensis Moschio αἱρεθεὶς ὑπὸ τοῦ δήμου πρεσβευτὴς καὶ θεωρὸς ἐπιφανῆ μετὰ τῶν συναποδειχθέντων τὴν ἀποδημίαν [ἐποιήσατο, ita alios quoque legatos Pergamum missos esse consentaneum est. Post repentinam Perpernae mortem (Eutr. IV 20) M'. Aquilius cos. et procos. Asiae res ordinavit a. 129/7. **4** Aristonicus insulas quoque velut Samon ceperat. Flor. II 20. **5** Cf. not. 10. **6** Democratiam cum Demo in porticu Eleutheria c.a. 361 Athenis pinxit Euphranor. Paus. I 3, 2; Realenc. V 135. Pergamenis Romani liberam rem publicam reddiderunt: I. Perg. 250 γενομένην τῆς Ἀθηνᾶς ἱέρειαν, ἐφ' ἧς ὁ δῆμος κατεστάθη εἰς τὴν πάτριον δημοκρατίαν (a. 133?) F. Eiusdem aetatis est basis Andri insulae, quae usque ad id tempus Attalidarum fuerat, tunc liberatae Ἐφ. ἀρχ. 1911, 72, 7 -- δημοκρατίας ὑπὸ Ῥωμαίων. Cf. Mommsen Staatsr. III 726 cum not. 3. **7** Adverbium a Fabricio optime suppletum indicat totum decretum ex actis in lapide incisum esse, non compendium. Cf. Wilhelm Beitr. 272/4.

τοὺς ἄρ[χ]οντας | [ὑπὲρ] τῶν πολιτῶν, [ἀνοίξα]ντας τοὺς ναοὺς | [τῶν θ]εῶν ἐπιθυμιᾶ[ν τὸν λι]βανωτόν[8], ε[ὐχ]ομέ[νους]· ,ἐπ' ἀγαθῆι τύχ[ηι
45 καὶ σω]τηρίαι τοῦ τε | ἡμε]τέρου δήμου κ[αὶ τῶν Ῥωμ]αίων καὶ τοῦ κοι|[νοῦ] τῶν περὶ τὸν Καθ[ηγεμό]να Διόνυσον τε[χ]νι|[τῶν][9] μεῖναι ἡμῖν εἰς ἅπ[αντα τ]ὸν [χ]ρόνον τὴν πρὸς | [Ῥω]μαίους φιλίαν κα[ὶ συμ-
50 μ]αχίαν'. παραστα|[θῆ]ναι δὲ καὶ θυσίαν ὡ[ς καλ]λίστην τῆι τε | [Δή]μητρι καὶ τῆι Κόρ[ηι][10] ταῖς π]ροκαθημέναις | [θε]αῖς τῆς πόλεως ἡμ[ῶν, ὁμο]ίως δὲ καὶ τῆι | [Ῥώμ]ηι καὶ τοῖς ἄλλοι[ς θεοῖ]ς πᾶσι καὶ πάσαις. [εἶν]αι δὲ καὶ τὴν ἡμέ[ραν ἱερ]ὰν καὶ ἀνεθῆναι | [τού]ς τε παῖ-
55 δας τῶν μ[αθημάτ]ων καὶ τὴν οἰκε|[τε]ίαν τῶν ἔργων[11]. ἐπι[τελεσθ]ῆναι δὲ ἀπὸ τῆς | [θυ]σίας διαδρομὴν το[ῖς τε πα]ισὶν καὶ τοῖς νέοις, | [τὴ]ν ἐπιμέλειαν ποησ[αμένω]ν τοῦ τε παιδονόμου | [κα]ὶ τοῦ γυμνασιάρ[χ]ο[υ. τὸ δὲ ἐ]σόμενον ἀνά[λ]ωμα | [εἴ]ς τε τὴν κατασκευὴ[ν τῶν π]ινάκων
60 καὶ τἆλλα | [πρ]οέσθαι Εὐκλῆν καὶ Δ[ιονύσι]ον τοὺς ταμίας | [ἀφ'] ὧν [χ]ειρίζουσιν προ[σόδων].

8 Cf. decreta urbis ignotae I. Magn. 73 *b* τοὺς νῦν ἱερεῖς καὶ τὰς ἱερείας ἀνοῖξ[αι (cur -ξειν?) τοὺς] ναοὺς καὶ λιβανωτ[ὸν] ἐπιθυμιᾶν ἐπευ[χ]ομέ[νους], n. 80_{14} ἀνο[ί]ξαι τοὺς να[οὺ]ς καὶ εὔξασθαι (Antiocheae, fortasse Pisidiae) et illud pro rege Attalo tertio decretum Or. 332_{28}: ἐπιθύοντας τὸν λιβανωτὸν εὔχεσθαι.

9 His probabilissimis Fabricii supplementis demonstratur, technitarum collegium quod Bacchum Καθηγεμόνα colebat non statim post regni Pergamenorum finem (cf. Klaffenbach Symb. ad historiam coll. Bacch. 19) cessavisse aut nomen mutasse. 10 Dearum cultum nummi Elaïtarum non antiquiores, sed post a. 133 cusi testantur. Head HN² 555. F. At Pergamenorum in arce Cereris fanum effossum est; cf. Hepding Ath. Mitt. XXXV 1910, 437 ad donaria n. 22 [Φιλέταιρος καὶ Ε]ὐμένης ὑπὲρ τῆς μη[τρὸ]ς Βόας Δήμητρι (a. 269/3); 24 βασίλισσα Ἀπολλωνὶς Δήμητρι κ[α]ὶ Κόρηι Θεσμοφόροις χαριστήριον τὰς στοὰς καὶ τοὺς οἴκους. Doerpfeld l.l. 355. 524; XXXVII 1912, 235. 11 Cf. n. 695_{59} [ἀνί]εσθαι μὲν τοὺς παῖδας ἐκ τῶν μαθημάτω -- καὶ τὴν οἰκετείαν ἀπὸ παντὸς ἔργου. Ziebarth Gr. Schulw.² 149. 153.

695. Templum Dianae Leucophryenae consecratum, post a. 129. Magnesiae ad Maeandrum in anta occidentali porticus quae a meridie terminabat forum. Lapides tres, *a* Berolini conservatus. Edd. Kern I. Magn. 100 (Syll.² 552); cf. Kern Arch. Anz. 1894, 122 et Hermes XXXVI 1901, 515; Holleaux Rev. ét. anc. III 1901, 129; Wilhelm Jahresh. VI 1903, 11² et Beitr. 282[10]. 318. [*Hi*]

a στεφανηφοροῦντος[1] Πολυκλείδου τοῦ | Πυθοδήλου μηνὸς Ἁγνεῶνος |

Scriptura titulum posteriori parti alterius saeculi vindicat. K. Cf. notas 3. 5. 1 De hoc eponymo Magnetum magistratu cf. n. 557_{11}.

ὑπὲρ τῆς καθιδρύσεως τοῦ ξοάνου τῆς Ἀρτέμιδος | τῆς Λευκοφρυηνῆς[2]
5 εἰς τὸν κατεσκευασμένον αὐ|τῆι νῦν Παρθενῶνα[3] καὶ περὶ τοῦ ἐπι-
τελεῖσθαι αὐτῆι | καθ' ἕκαστον ἐνιαυτὸν ἐν μηνὶ Ἀρτεμισιῶνι τῆι |
ἕκτηι ἱσταμένου[4] σπονδὰς καὶ θυσίας, συντε|λεῖσθαι δὲ καὶ ὑφ' ἑκά-
στου τῶν κατοικούντων | θυσίας πρὸ τῶν θυρῶν κατ' οἶκον δύναμιν ἐπὶ |
10 τῶν κατασκευασθησομένων ὑπ' αὐτῶν βωμῶν.
ἔδοξεν τῆι βουλῆι καὶ τῶν δήμωι· Διαγόρας Ἰσαγόρου[5] εἶπεν· ἐπειδὴ |
θείας ἐπιπνοίας καὶ παραστάσεως γενομένης[6] τῶι σύνπαντι πλήθει |
τοῦ πολιτεύματος εἰς τὴν ἀποκατάστασιν τοῦ ναοῦ συντέλειαν εἴλη|φεν
ὁ [Π]αρθενών, τῆι [κ]ατὰ μέρος ἐπαυξήσει τῶν ἔργων καὶ μεγαλοπρε|-
15 πείαι πλεῖστον διαφέρων τοῦ ἀπολειφθέντος ἡμῖν τὸ παλαιὸν ὑπὸ τῶν |
προγόνων, πάτριον δ' ἐστὶν τῶι δήμωι πρὸς τὸ θεῖον εὐσεβῶς διακει|-
μένωι πᾶσιν μὲν τοῖς θεοῖς[7] ἀεί ποτε τὰς καταξίας θυσίας τε καὶ
τιμὰς | ἀπονέμειν, μάλιστα δὲ τῆι ἀρχηγέτιδι τῆς πόλεως Ἀρτέμιδι
Λευκο|φρυηνῆι, τύχηι ἀγαθῆι καὶ ἐπὶ σωτηρίαι τοῦ τε δήμου καὶ
20 τῶν εὐνοούν|των τῶι πλήθει τῶι Μαγνήτων σὺν γυναιξὶ καὶ τέκνοις
τοῖς τούτων, | δεδόχθαι τῆι βουλῆι καὶ τῶι δήμωι, τὸν μὲν νεωκόρον
καὶ τὴν ἱέρειαν τῆς Ἀρτέμιδος τοῦ μηνὸς τοῦ Ἀρτεμισιῶνος τῆι ἕκτηι
ἱσταμένου συντε|λέσαι τὴν ἀποκατάστασιν τῆς θεοῦ εἰς τὸν Παρθε-
νῶνα μετὰ θυσίας | τῆς ἐπιφανεστάτης, τὴν δὲ ἡμέραν τήνδε ἀναδε-
25 δεῖχθαι εἰς τὸν ἀε[ὶ] | χρόνον ἱεράν, προσαγορευομένην Ἰσιτήρια, καὶ
ἔστωσαν ἐν αὐτῆι ἐκε|χειρίαι πᾶσι πρὸς πάντων, γινέσθω δὲ καὶ γυ-
ναικῶν ἔξοδος εἰς τὸ | ἱερὸν καὶ παρεδρευέτωσαν ἐν τῶι ἱερῶι τὴν ἐπι-
βάλλουσαν τιμὴν καὶ | παρεδρείαν ποιούμεναι τῆς θεοῦ. συντελείτω δὲ
ὁ νεωκόρος καὶ χο|ροὺς παρθένων ἀιδουσῶν ὕμνους εἰς Ἄρτεμιν Λευ-
30 κοφρυηνήν, ἀνιέ[σ]|θωσαν δὲ οἱ παῖδες ἐκ τῶν μαθημάτων, καὶ ἀπὸ

2 Sacra huius deae magnifice a Magnetibus restituta et amplificata, initio alterius saeculi lapidibus inscripta testatur ingens decretorum multitudo, ex quibus aliquot habes supra n. 557/62. 3 Templum Dianae ab Hermogene (Vitruv. III 2, 6) exstructum hic inauguratur; nomine Παρθενών proprie cellam, quae inventa est cum basi simulacri ad occidentem conversi, indicari monet K. Cf. Kohte-Watzinger Magnesia a. M. 39; I. Priene 207. Antiquioris templi (v. 15) vestigium forma indicat Magn. p. 41 delineata; cf. ibid. p. 46/7. 4 Sextus Thargelionis mensis Attici dies natalis existimabatur Dianae. Idem igitur mensis apud Magnetas Ἀρτεμισιών fuisse videtur. 5 Huius Diagorae pater Ἰσαγόρας Διαγόρου τοῦ Διαγόρου Magnetum ad Trallenses legatus ante a. 159 I. Magn. 85_8. 6 Cf. n. 557_5.
7 Nonnunquam in laudibus dei alicuius praedicandis reliquorum deorum invidiam declinare studebant Graeci huiusmodi additamento. Cf. Syll.^{2} 786_4: πάντα θεὸν σεμνύνομεν. Plat. Symp. 180 E: ἐπαινεῖν μὲν οὖν δεῖ πάντας θεούς.

τῶν ἔργων δοῦλοί τε | καὶ δοῦλαι, ἐν ἧι ταῦτα ἡμέραι συντελεσθήσεται· τὰς δὲ γινομένας | ἱερείας τῆς Ἀρτέμιδος μετὰ στεφανηφόρον Πολυκλείδην καὶ τοὺς | στεφανηφόρους ἐν τῶι καθ' ἑαυτοὺς ἐνιαυτῶι θυσίαν καὶ πομπὴν συν|τελεῖν. ὑπάρχειν δὲ ἐν αὐτῆι ταύτηι τῆι ἡμέραι καὶ
35 τὴν περὶ τῶν | ὠνίων οἰκονομίαν[8] μετὰ στεφανηφόρον Πολυκλείδην, ἥτις γίνε|ται καὶ ἐν τῆι πρώτηι ἡμέραι τοῦ ἐνιαυτοῦ. τὸν δὲ ἱεροκήρυκα [τὸν] | νῦν καὶ τὸν κατ' ἐνιαυτὸν ἀεὶ τοῦδε τοῦ μηνὸς ἐν τῆι ἀποδεδειγ[μέ]|νηι ἱερᾶι ἡμέραι πληθυούσης ἀγορᾶς συμπαρόντων ἐν ἐσθῆσ[ιν] | ἐπισήμοις καὶ δάφνης στεφάνοις πολεμάρχων, οἰκονόμω[ν,
40 γραμ]|ματέως βουλῆς, στρατηγοῦ, ἱππάρχων, στεφανηφόρου, ἀν[τιγρα]|φέως εὐφημίαν κατανγείλαντα πρὸ τοῦ βουλευτηρίου μετὰ [τῶν παί]|δων κατευχὴν καὶ παράκλησιν παντὸς τοῦ πλήθους ποιεῖσ[θαι τήν]|δε[9]· ʿπαρακαλῶ πάντας τοὺς κατοικοῦντας πόλιν καὶ χώρ[αν τὴν Μα]|γνή-
45 των ἐπὶ καλοῖς Ἰσιτηρίοις κατὰ δύναμιν οἴκου κεχ[αρισμένην θυ]|σίαν συντελεῖν Ἀρτέμιδι Λευκοφρυηνῆι τῆιδε τῆ ἡμέ[ραι, εὔχεσθαι δὲ[9]] | καὶ Μάγνησιν αὐτοῖς τε διδόναι καὶ γυναιξὶν ὑγ[ί]ει[αν καὶ πλοῦτον[9] Ἄρ]|τεμιν Λευκοφρυηνήν, καὶ γενεὰν τήν τε ὑπά[ρχουσαν σώι]ζεσθαι[9]] | καὶ εὐτυχεῖν καὶ τὴν ἐπιγονὴν μακαρίαν [γίνεσθαι[9] -- |
. . .]ον δε . χεθ--ειο--
b 50 --|--|--|--ετα--|. . . . . π . ότος τὴν θε[ὰν -- καθι]|δρύεσθαι προσ-
55 τάξαν[τος[10] -σι- ὅπως -σι-]ντ . . οι πάντ[ες οἱ κατοι]|κοῦντες τήν τε πόλιν καὶ [τὴν χώραν κα]τὰ δύναμιν τὴν ἰδίαν [τὰς πρε]|πούσας ἀπονέμωσιν τῆι θεῶι τιμὰς κατ' ἐνιαυτὸν τῆι ἕκτηι ἱ[σταμέ]|νου τοῦ Ἀρτεμισιῶνος μηνὸς ἐν τοῖς προσαγορευομένοις [Εἰσιτηρί]|οις καταξίως τῶν ὑπ' αὐτῆς γεγενημένων τε καὶ γινο[μένων διά]| παντὸς εἰς τὸ
60 πλῆθος ἡμῶν εὐεργεσιῶν, οἰομένου συν[οίσειν[11] ἀνί]|εσθαι μὲν τοὺς παῖδας ἐκ τῶν μαθημάτων κατὰ τὸ πά[τριον ἔθος | κ]αὶ τὴν οἰκετείαν ἀπὸ παντὸς ἔργου, συνκεχωρηκότος δὲ [οἰκονομί]|αν τῶν διαπωλου-

8 Cum splendidissimis quibusque deorum feriis mercatus perfrequentes coniunctos fuisse notum est; cf. Strabo X 486 ἥ τε πανήγυρις ἐμπορικόν τι πρᾶγμά ἐστι. Or. 262[13] πανηγύρεις ἀτελεῖς. Hermann Gottesd. Altert. § 43, 2.

9 Suppl. Dttb. 10 Manifestum est hic nos non iam in eodem decreto versari, cuius reliquiae in lapide *a* exstant, neque improbabiliter K. disputat, vix illius finem et huius initium in infima illius parte fuisse posse, sed integrum lapidem inter hos duos intercidisse videri. Ceterum et hic προστάξαν[τος] et similia participia, quae infra sequuntur (οἰομένου v. 59. συνκεχωρηκότος v. 61. [κατα]χωρίσαντος v. 63. ἐπιτάξαντος v. 65), manifesto ad Diagoram Isagorae f. spectant, qui illud prius plebiscitum rogavit.

11 ΣΤ' lapis. Suppl. K.

μένων ἐν ἐκείνῃ τῆι ἡμέραι χάριν τοῦ [τοῖς πολλοῖς μᾶλ|λ]ον ἔκδηλον
ὑπάρχειν τὴν τοῦ δήμου σπουδήν, τά τε ἄ[λλα κατα]χωρίσαντος ἐν
65 τῶι ψηφίσματι τὰ διατείνοντα πρὸ[ς] τὴν τ[ῆς θεοῦ εὐσέ|β]ειαν, ἐπι-
τάξαντος δὲ καὶ σπονδὰς καὶ κατευχὰς ὑπὸ τῆς συν[αρχίας 12, ἔτι] |
δὲ καὶ θυσίας συντελεῖσθαι, καθῆκόν ἐστιν τῶι δήμωι [πλεῖον καὶ
ἐκτε]νέστερον περὶ τῶν προγεγραμμένων φροντίσαι καὶ ἀ[ναγράψαι] |
μὲν τὸ κεκυρωμένον ἐπὶ στεφανηφόρου Πολυκλείδου [μηνὸς Ἀ]γνεῶνος
70 ψήφισμα, περιέχον δὲ τὰς προγεγραμμένας τι[μάς], | εἰς τὴν παρα-
στάδα τὴν ἀπὸ δυσμῆς τῆς στοᾶς τῆς βορεί[ας 13, ἐφ' ἧς ἔ]πεστιν
τὸ βουκεφάλιον 14, χειροτονηθέντος ἐπὶ τῆς ἀναγ[ραφῆς ἀν]δρός, ὃς
ἐγδώσει μετὰ τοῦ ἀρχιτέκτονος, χορηγησά[ντ]ω[ν τὸ γινό]μενον δα-
πάνημα χάριν τῆς ἀναγραφῆς τῶν (οἰκονόμων ἐκ τῶν) ἱερῶν πρ[οσό]-
δων 15 τῶν ἐν τῶι ἐνεστῶτι ἐνιαυτῶι. ἵνα δὲ πάντες γινώσκωσιν ὡ[ς] |
75 καθῆκόν ἐστιν ἐν τοῖς Εἰσιτηρίοις τὰς τῆς Ἀρτέμιδος συνεπαύξε[ιν] |
τιμάς, τὸν γραμματέα τῆς βουλῆς τὸν ἀεὶ κατασταθησόμενον | καὶ τὸν
ἀντιγραφέα καθ' ἕκαστον ἔτος τοῦ μηνὸς τοῦ Ἀρτεμισιῶνος τῆι δευ-
τέραι μετὰ τὸ τὴν αἵρεσιν γενέσθαι τῆς τε ἱερείας | καὶ τοῦ στεφανη-
80 φόρου παραναγινώσκειν ἐπάναγ[ε]ς τὸ [ψ]ήφισ|μα τὸ εἰσενεχθὲν ὑπὸ
Διαγόρου τοῦ Ἰσαγόρου τὸ περὶ τῆ[ς τῶν Εἰ]σιτηρίων διοικήσεως·
ἐὰν δὲ μὴ ποιήσωνται τὴν ἀνάγνωσιν [αὐ]τοῦ καθότι προστέτακται,
ὀφείλειν αὐτῶν ἑκάτερον ἱερὰς | δραχ(μάς) Ϟ 16 καὶ εἶναι φάσιν τῶι
βου[λ]ομένωι τῶν πολιτῶν οἷς [ἔ]ξεστιν ἐπὶ τῷ ἡμίσει πρὸς τοὺς εὐ-
85 θύνους· θέσθω δὲ ὁ αἱρε[θ]ησ[ό]μενος ἀνὴρ ἐπὶ τῆς ἀναγραφῆς περὶ
ὧν ἂν χειρίσῃ λόγον πρός τε | τὸν γραμματέα τῆς βουλῆς καὶ τὸν
ἀντιγραφέα. ἄμεινον δὲ εἶ|ναι καὶ τοῖς κεκτημένοις οἰκίας ἢ ἐργα-
στήρια κατασκευάσασιν [κα]|τὰ δύναμιν βωμοὺς πρὸ τῶν θυρῶν καὶ
κονιάσασιν, ποιήσασιν δὲ [ἐ]|πιγραφὴν Ἀρτέμιδος Λευκοφρυηνῆς Νικη-
90 φόρου' 17· ἐὰν δέ τις μὴ ἐπι[τε]|λέσῃ, μὴ ἄμεινον αὐτῶι εἶναι.

---

12 Cf. n. 333[3]. 426[11]. 13 Meridionalem potius fori porticum commemorandam fuisse, sed eam fortasse propterea βόρειον vocari, quia adversus septentriones pateret, adnotavit K. 14 Hoc caput bovinum effossum est Magnesiae. Kohte Magn. 122, *Abb.* 128. 15 Totam sententiam expedivit Wilh., verba ταμιῶν ἐκ τῶν excidisse ratus; οἰκονόμων substituit Kadlec apud eum (Beitr.). 16 Nota numeralis nongentos significans, quam K. adnotat a Galeno XVII 1, 525 sic describi: πρῶτον μὲν ὁ τοῦ π γράμματος χαρακτὴρ ἔχων ὀρθίαν μέσην γραμμήν, ὡς ἔνιοι γράφουσι τὸν τῶν ἐννεακοσίων χαρακτῆρα. Idem est consonae sibilantis; cf. n. 45[1]. Dttb. Immo numerum millenum indicari censet Wilhelm Beitr. 282[10].

17 Cognominis Νικηφόρος, quod nusquam alibi tribuatur Dianae Leuco-

ἀναγραφῆναι δὲ εἰς τὴν αὐτὴν παρασ[τά]]δα καὶ τόδε τὸ ψήφισμα. ἠρέθη ἐπὶ τῆς ἀναγραφῆς | τῶν ψηφισμάτων 18 Μαιάνδριος Ἀρτεμιδώρου.

c 95 __ | βουλευομεν 19 __ | τύχηι ἀγαθῆι [τοῦ δήμου τῶν Μαγνήτων καὶ ἐπ' εὐτυχίαι καὶ σωτηρίαι] | τῆς τε πόλεω[ς καὶ τῆς χώρας δεδόχθαι τῆι βουλῆι καὶ τῶι δήμωι χρῆσθαι] | τῶιδε τῶι ψη[φίσματι νόμωι κυρίωι εἰς τὸν ἅπαντα χρόνον].

100 ἐπὶ Τηλε__ | ὑπὲρ τοῦ __ | . ει τῆιδε__

---

phryenae, rationem latere, sed in nummis imperatorum Victorias circum simulacrum illius deae volitantes conspici (Cat. Brit. Mus. Ionia 164/5) adnotat K. Victoria ea indicari videtur, quam Perperna a. 130 (cf. n. 694_3), M'. Aquilius a. 129 cum sociis de Aristonico reportaverant; Magnesiam a Romanorum partibus stetisse satis constat (Niese Gesch. III 370^8). Neque enim ad Mithradatis pulsi tempora lapidem deducere licet. Quamquam Romani ipsi non nominantur, tamen in formula sollemni v. 19 (τῶν εὐνοούντων τῶι πλήθει τῶι Μαγνήτων) intellegi possunt. Hi. **18** Duo sunt, quorum alterius finis, alterius initium intercidit. Cf. not. 10. **19** Cum hoc fragmentum manifesto v. 98 novi decreti initium habeat, haud improbabiliter K. coniecit id eius lapidis quem inter *a* et *b* periisse consentaneum esset (not. 12) frustulum esse. Dttb. Suppl. Wilh. exempli potius gratia.

△696—699. Pompae Pythaides I et II ab Atheniensibus Delphos missae (a. 138/7 et 128/7): tripodophorus (n. 697 *L*), equites cum hipparcha (*K*), synodus technitarum (698), synodus ἐποποιῶν (699) a Delphis honorantur, ludi equestres (697 *H*, *I*), hymni clarissimi celebrantur (698 *B*, *C*), a. 128/7. In latere meridionali thesauri Attici (n. 697 *J* in anta merid.). Uniuscuiusque tituli capita singula *A*, *B*, cet. (696, 697 *A*—*G*) diversis locis parietis incisa sunt, quae loca hic notare longum. [*Pw*]

Pythaidem tertiam n. 711, anni 106/5 arch. att. Agathocle, cum repraesentemus integram, reliquarum modo excerpta adscripsimus, ut singulae quomodo compositae sint et inter se differant, cognoscatur. Pythais IV anni 97/6 est in tit. 728.

Pythaides saec. V et IV. — Pristinae theoriae Delphos missae ductae sunt ab Attica Tetrapoli i.e. ab ara Apollinis Pythii, quae erat Marathone; profectae sunt, ubi ἱεροσκοπία in Pythio Oenoensi habita secunda fuit, cf. Philoch. fr. 158 (exscriptum ad n. 541^1). Brevi post etiam Athenienses ipsi fulgura e Pythio urbano spectabant atque, ut prima fulmina ex altero Pythio observabantur, communes theoriae Delphos mittebantur; cf. Strab. IX 404: .. τοῦ Ἅρματος .. δῆμον τῆς Ἀττικῆς ὅμορον τῇ Τανάγρᾳ. ἐντεῦθεν δὲ ἡ παροιμία .. ‚ὁπόταν δι' Ἅρματος ἀστράψῃ'. ἀστραπήν τινα σημειουμένων κατὰ χρησμὸν τῶν λεγομένων Πυθαϊστῶν, βλεπόντων ὡς ἐπὶ τὸ Ἅρμα καὶ τότε

πεμπόντων τὴν θυσίαν εἰς Δελφούς, ὅταν ἀστράψαντα ἴδωσιν· ἐτήρουν δὲ ἐπὶ τρεῖς μῆνας, καθ' ἕκαστον μῆνα ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας καὶ νύκτας ἀπὸ τῆς ἐσχάρας τοῦ Ἀστραπαίου Διός· ἔστι δ' αὕτη ἐν τῶι τείχει μεταξὺ τοῦ Πυθίου καὶ τοῦ Ὀλυμπίου (cf. Judeich. Top. Ath. 344). Item Hesych. s.v. ἀστράπτει .. Ἀθηναῖοι, ὁπότε δι' Ἄρματος αὐτοῖς ἀστράψειεν, ἔπεμπον εἰς Δελφοὺς τοὺς θεωροὺς τοὺς λεγομένους Πυθιαστάς (Toepffer, Herm. XXIII 1888, 322; inde Co. Culte 169). Menses, per quos fulgura observabantur, A. Mommsen Delphika 315/6 Aprilem—Iunium comprobare studet, ita ut theoria certe ante Pythia (mense Augusto acta) Delphos advenerit. Neque enim quisquam prius dubitaverat de contextu, qui esset illis pompis cum Pythiorum feriis. Cuius vetustioris Pythaidis pauca documenta aequalia sunt haec: 1) a. 380, n. 145_{44}, in quo titulo obscura verba ἐνιαυτία ἁ ἱερομηνία ἁ Πυθιὰς ἴσα πάντεσσι ἐκ τᾶς η.. propter ea, quae sequentibus versibus de Pythiis mense Bucatio agendis constituuntur, a Mommseno l.l. 152 in annua parva Pythia trahuntur. — 2) Ephor. fr. 70 (ap. Strab. IX 422): ἐξ Ἀθηνῶν δ' ὁρμηθέντα (Ἀπόλλωνα) ἐπὶ Δελφοὺς ταύτην ἰέναι τὴν ὁδόν, ἣι νῦν Ἀθηναῖοι τὴν Πυθιάδα πέμπουσι [cf. Aristid. Panath. p. 189, 8 τὴν εἰς Δελφοὺς ὁδόν .. καὶ τὴν θεωρίαν τὴν Πυθιάδα Ἀθηναίων]. — 3) a. 353, Isae. VII 27: πρὶν γὰρ ἐμὲ ἥκειν (redire) ἐκ τῆς Πυθιάδος, ἔλεγε πρὸς τοὺς δημότας Ἀπολλόδωρος κτλ. et 34 ἐν ἀρχῆ τε, θεσμοθετήσας, ὡς ἐγενόμην οὐκ ἄδικος κτλ. (utrumque locum attulit Foucart Fouill. III 2, p. 287). — 4) a. 343, Demosth. XIX 128: ἁπάντων γὰρ ὑμῶν .. οὕτω δεινὰ καὶ σχέτλια ἡγουμένων τοὺς ταλαιπώρους πάσχειν Φωκέας, ὥστε μήτε τοὺς ἐκ τῆς βουλῆς θεωροὺς μήτε τοὺς θεσμοθέτας εἰς τὰ Πύθια [a. 346] πέμψαι, ἀλλ' ἀποστῆναι τῆς πατρίου θεωρίας, cum schol. ἔθος ἦν κατὰ τὰ πάτρια πέμπειν τῶι Ἀπόλλωνι ἐν τῶι ἀγῶνι τῶν Πυθίων τοὺς θεωροὺς καὶ τοὺς θεσμοθέτας, ἵνα μεῖζον ἦι τὸ ἀξίωμα τῆς θεωρίας. — 5) et 6) c.a. 340, in donariis anaglyphis, IG II 5, p. 249 n. 1190*b*: Πυθαϊστὴς Πεισικράτης | Ἀκροτίμου ἀνέθηκεν et ibid. 1190*c*: Πυθαϊσταὶ ἀνέθεσαν τῶι Ἀπόλλωνι· | Πείθων Σωσιγένους, Τιμόκριτος Τιμοκράτους, Ἀμεινοκλῆς Ἀμεινίππου, Ἀγνόδημος Ἀγνοθέου. Ubi Koehler adnotat: ‚Τιμόκριτος Τιμοκράτους Ἰκαριεύς in catalogo prytanum Aegeidis anni 341/0 nominatur (IG II 872). Monumentum quattuor Pythaistarum .. in Pythio Icariensi collocatum fuisse sicut tit. 1190*b* persuasum habeo.‘ — 7) c.a. 330, n. 296 in basi tripodis: ὁ δῆμος ὁ Ἀθηναίων ἀν[έθηκεν]. | ἱεροποιοὶ οἱ τὴν Πυθαΐδα ἀγαγόντες· Φανόδημος κτλ. (recensentur X tribuum ἱεροποιοί). — Ex tribus ultimis titt., quos Toepffer l.l. nondum cognoverat (quare etiam Co. duos priores omisit), nunc apparet pompam Pythicam inde ab antiquissimis temporibus Πυθαΐδα, participes Πυθαϊστάς esse appellatos; quod per se (contra Colinum aliosque) verisimillimum haberi debuit, quia omni modo cavendum erat, ne penteteris Pythias et pompa Pythais inter se confunderentur. Nihilominus apud Ephorum et Isaeum (v. supra 2) et 3), ap. Philochorum l.l. verbum est corruptum) forma usitatior Πυθιάς, ap. Hesychium vero Πυθιασταί irrepsit, cum Strabo recte Πυθαϊστῶν exhibeat, suae aetatis forma vocabuli usus; aeque atque auctor Steph. B. s.v. Πυθώ· .. Πυθιάς ὡς Ἑλικωνιάς .. καὶ πυθαΐζειν [Salmas., libri πυθιάζειν] ἀπὸ τοῦ Πυθαῖος διαλύσεως γενομένης, καὶ πυθαϊστής). Contra verba ἁ ἱερομηνία ἁ Πυθιάς (v. supra 1) pro ἁ ἱερομηνία ἁ Πυθικά usurpata esse viden-

tur. — Praeterea ex locis allatis evincitur, pompam Pythaida tunc eandem fuisse atque θεωρίαν ad Pythia missam, atque eius et senatores electos et omnes thesmothetas (item ac postea, v. infra) participes fuisse et sacrificasse. —

Pythaides saec. II et I. — Altera parte saeculi II hanc Atticam theoriam renatam quam maxime effloruisse tituli Delphici nuper nos docuerunt. Sed tum quidem multa mutata erant. Theoriae non iam ad Pythia pertinebant neque certis annis, sed quibus videbatur, et magnis intervallis mittebantur, atque si quando in Pythiorum annum incidebant, octo vel novem demum mensibus post illas ferias Delphos adveniebant. Exstant participum tabulae quattuor Pythaidum: I. a. 138 (n. 696); II. a. 128/7 (n. 697/9); III. a. 106/5 (n. 711); IV. a. 97 (n. 728). Cognoscitur eas paulatim crevisse:

I. continet quattuor tantum partes: theoros, Pythaïstas-pueros, canephoros, ephebos. — In II. accedunt: in fronte novem archontes (cum thesmothetis, v. supra) et tripodophorus, in fine equites, qui magnificentissimos ludos equestres Delphis faciunt (cf. gratiam, quam Delphi habent tripodophoro n. 697 *L*, necnon praefectis et κοινῶι equitum n. 697 *K*). Imprimis autem magnum κοινόν Atticorum technitarum gratuito et suis theoris et permagno numero artificum Pythaidibus interesse incipit: chorus maximus canit paeanem i.e. hymnum a technita quodam (Limenio) pactum et musicis notis exceptum; alia quoque ἀκροάματα τὰ συναυξήσαντα τὰς τοῦ θεοῦ ἁμέρας offeruntur, quae in Pythaide IV optime cognoscuntur, nec non epicorum poetarum collegium a Delphis gratiam init. — Maximus splendor apparet in III.: quingenti fere homines (in his plus centum equites) trium dierum itinere Athenis per Boeotiam et Phocidem Delphos ascendunt. Post archontes nova classis comparet: praetores et sacerdotes (ἐξηγηταί, hieromnemones), ante Pythaistas-pueros exstant duae novae partes viros amplexae: altera (cum vehiculo pyrphori et tripodis) continet gentes antiquas et Tetrapolenses, altera (κληρωτοί) duodecim homines, qui populi personam gerentes etiam coquum publicum secum ducunt, qui Panathenaeis etc. tribubus victum praebet. Etiam triginta ministri publici (*Polizeisoldaten*) et decem custodes equis vehentes (*berittene Gendarmen*) attribuuntur. Tum quidem Poliadis Minervae sacerdotem ipsam simul profectam esse docet decretum Delphicum, quo gratiae aguntur, n. 711 *K* (Athenis repertum). Denique etiam maiores paeanes (quadraginta tres cantores) et splendidissimi agones thymelici scaenicique a technitarum collegio adduntur, quod multos sane et tragoediarum et comoediarum et satyrorum poetas misit. — In IV. remissio splendoris cernitur: theororum numerus multo minor est, ex equitibus tantum pauci intersunt (qui unam tantum victoriae coronam reportant), illi ‚συστρατιῶται' etc. plane desunt; sed reliquae partes cum tripodophoro reperiuntur, et technitarum quoque numerus vix minutus est.

Brevi antequam theoriae maximum splendorem assecutae sunt, Athenienses eis ordinandis operam dabant; itaque paulo ante a. 106 constituerunt Pythaides nono quoque anno mittere, sed in universum perstabant in voluntate: iam a. 97 theoria annum proferenda erat; atque

brevi post — a. 90 ut videtur — etiam annuis Pythaidibus (ad exemplum anni 380?) constitutis theoriae magnificentia quasi praematurae morti addicta erat, etiamsi Sullana bella eam non sustulissent. Medio saeculo tantum duodecim fere homines Delphos migrasse videntur, atque ineunte imperatorum aetate parva illa *Dodecaïs* (inde ab a. 26) in locum Pythaidis substituitur; de illa cf. n. 773. — Quae cum ita sint, veri dissimile est, nobis tabulas omnium Pythaidum, quae inde ab a. 138 usque ad a. 97 agebantur, servatas esse; causa cogitari non potest, cur e.g. inde ab a. 128 usque ad a. 106/5 ne una quidem theoria facta sit, immo Ennaëteris ante a. 106 instituta favet opinioni eam superiore Pythaide (ergo fere a. 114/3) decretam esse.

Quo anni tempore Pythaides I—IV factae sint, vix dubitari potest. Ut quondam Mommsen (v. supra) ad vetustiora tempora opinatus erat theorias missas pertinere ad Delphica illa sacra piacularia Heracleorum, quibus respondent Attica Thargelia, ita nunc intellegitur permagnas theorias puellarum et puerorum neque hieme neque ante initium m. Aprilis Delphos caelo asperos ascendere potuisse, ergo illi compluries commemoratae δευτέραι ἑξαμήνωι (v. not. 7 et n. 711[1]) solum tempus, quod est inde fere a die X Aprilis usque ad diem XXII mensis Iunii, reliquum fuisse. Atque vocabula saepius obvia αἱ τοῦ θεοῦ ἁμέραι (n. 698[26]. 711[30]) comprobant, de certis quibusdam Delphicis feriis agi, ad quas Pythaides veniebant, ergo antiquam illam consuetudinem diutinae ἱεροσκοπίας Harma versus factae tum aut mutatam aut ita adhibitam esse, ut non impediret, ne theoria certo die adveniret. Cognoscitur autem e feriarum Delphicarum catalogo (cf. Hiller R-E IV 2532) illo temporis intervallo solum *Heraclea* ut maiora sollemnia in censum venire, atque etiam demonstratur titulo n. 772, ubi Atticus hieromnemo ut theorus primae Dodecaidis a. 26 Delphis honoratur cuiusque tempus ita definitur: μηνὸς Ἡρακλείου (ea, quae Co. de hoc decreto quasi septem vel octo mensibus post facto profert, falsa sunt). Quod Dodecaïs in locum Pythaidis succedit, illam et ipsam mense Heracleo factam esse nec esse est, ita ut cum hoc etiam tripodophoria, i.e. ignis sacer Delphis apportatus, maxime ad Plynteria et Callynteria mensis Attici Thargelionis (vel iam ad Thargelia ipsa) facta optime consentiat. Denique casui tribuendum non est, quod ea, quae sola de Heracleis traduntur: in theatro proscaenium erectum fuisse [c.a. 239, n. 481 B: ἀντὶ δὲ τοῦ χειροτεχνίου τὸ προσκάνιον ἱστάτω (sc. Τεισίμαχος) Ἡρακλείοις], demonstrant his feriis scaenicos agones actos esse; ergo apparet magnos Pythaidum agones technitarum cohaerere cum his Heracleorum agonibus, i.e. technitas ludos iam exstantes maiore splendore apparavisse.

Permulti hi tituli plerumque in thesauri pariete exstant, de quibus exscribendis et illustrandis Co. optime meritus est; sed quod eos ter atque id semper alio modo diversis locis et diversa numeratione edidit titulisque minus commode ad argumenta, non ad tempora dispositis addenda uberrima adiecit, ei in usum Sylloges quasi a fundamentis denuo tractandi erant i.e. ex temporis ordine digerendi atque ex parte aliis temporibus ascribendi. Adornavi igitur omnes titt. ad Pythaides I—IV

△696. Pythais prima a. 138/7. Archon atheniensis Timarchus = arch. delph. Timocritus. ***A.*** Theori: ed. Colin Culte d'Apoll. Pyth. 41 n. 2 cum fig. 4 (Bull. Hell. XXX 1906, 194; Fouill. III 2, n. 7 cum tab. II 2). — ***B.*** Pythaistae: idem ibid. 46 n. 3 cum fig. 5 (Bull. l.l. 198; Fouill. III 2, n. **11**). — ***C.*** Canephori: idem ibid. 46 n. 3 fin. cum fig. 5 (Bull. l.l. 198; Fouill. III 2, n. **29**). — ***D.*** Ephebi: idem ibid. 71 n. 4 cum tab. I *B* (Bull. l.l. 225; Fouill. III 2, n. **23** cum tab. V 1).

A. Theori, a. 138/7. [ἀγα]θῇ τύχῃ. ἐπὶ Τιμο[κρίτου[1] | ἄρ]χοντος ἐν Δελφο[ῖς, Ἀθή|νησιν δ]ὲ Τιμάρχου[1], οἵδε [ἀπ]ε|στάλησαν
5 ὑπὸ τοῦ δήμου | τοῦ Ἀθηναίων· [σιμάχου.
ἀρχιθέω|ροι[2] τᾶς Πυθαΐδος·×Θράσων | Οὐλιάδου, Μενέμαχος Παυ|θεωροί (3 nomina et patronym.) __, ἐκ Πυρρακιδῶν[3] (1) __, ἐξ Εὐπατριδῶν[3] (5) __, *vacant vs. 16—19*, ἐκ Τετραπολέων[4] (3). Sequuntur in lapide theori tituli 697 *B*.

B. Pythaistae pueri, a. 138/7. ἀγαθᾷ [τύχᾳ· | ἐ]πὶ Τιμοκρίτου ἄρχ. ἐν Δελφοῖς, Ἀθήνησιν δὲ κτλ. __ τοῦ Ἀθηναίων· [nymicis)
πυθαϊσταὶ [παῖδ]ες, συν[πέμψ]αντες τὴν Πυθαΐδα (39 nomina cum patro-
20 | διδάσκαλοι τοῦ χοροῦ τῶν πυθαϊστῶν· | Ἐλπίνικος Ἐπικράτου[5], | Κλέων Εὐμήλου. | *vacat.*

△*C.* Canephori undecim, a. 138/7. Cum nomina canephororum Pythaidum II—IV perierint aut valde deleta sint, has integras addimus: [αἵδε ἀ]πεστάλησαν κανηφόροι[6] μετὰ τῆς Πυθαΐδος ὑπὸ τοῦ δήμου τοῦ Ἀθη|[να]ίων (11)· Γοργὼ Φιλάνθου, Εὐδάμα Καλλικλέους, Ἀριστονίκη Λυκόφρονος, | [Σ]ωστράτη Σωτίωνος, Φιλανθὼ Ἀρισταίχμου, Νικαρέτη Ἡρακλείτου, Εὐρυ|δίκη Διοδώρου, Καλλιστομάχη Ἐχεδήμου,
5 Ἀρτεμισία Ἀττάλου, Ἀρίστιον | Κρατίππου, ××× Μαμμία Ἀπελλοῦ.

---

pertinentes per tempora, reliquis Pythaidibus hinc exsulare iussis; sed propter spatii rationes etiam in illis illustrandis saepissime catalogos modo excerpsi commentariumque breviorem adieci.

1 Archontes Timarchum-Timocritum ab a. 134 ad 138 promovit Wilhelm, cf. Kolbe Att. Arch. 83. Quia Pythaides II et III altero semestri actas esse constat (nott. initial. et 7 et n. 711[1]), hanc quoque a. 138/7 tribui. 2 Postea archon eponymus simul architheori officio fungitur, cf. not. 8, sed a. 138/7 archontes Pythaidi nondum interfuerunt. 3 De Pyrrhacidis cf. n. 711[13], de Eupatridis ibid. not. 10. Pyrrhacidarum theorus est postea additus; spatium vacuum sub Eupatridis fortasse theoris aliarum gentium inscribendis relictum, e.g. Cerycum et Euneidarum, cf. n. 711 D^{1} 32. 37 cum not. 4 De Tetrapolensibus cf. n. 541[1]. 5 Uterque per decennia hoc officio fungitur, cf. not. 28. 6 De canephoris cf. Philoch. fr. 25 (FHGr I p. 388): Ἐριχθονίου βασιλεύοντος πρῶτον κατέστησαν αἱ ἐν ἀξιώματι παρθένοι φέρειν τὰ κανᾶ τῇ θεῷ ἐφ' οἷς ἐπέκειτο τὰ πρὸς τὴν θυσίαν τοῖς τε

D. Ephebi, a. 138/7. Lemma est amissum; enumerantur 58 nomina (cum patronymicis) in tribus columnis disposita; quae propter scripturam Co. vindicavit anno Timarchi, necnon ephebis propter theoros in tit. *A* et pythaistas in *B* servatos et quia equites secundum tribus perscribi solent (cf. n. 711 *G*).

△697. Pythais secunda, magnificentior, a. 128/7. Archon athen. Dionysius (ὁ μετὰ Λυκίσκον) = arch. delph. Pyrrhus. ***A***. Archontes: ed. Colin Culte d'Apoll. 32 n. 5 cum fig. 1 (Bull. Hell. XXX 1906, 184; Fouill. III 2, n. **3**). — ***B***. Theori: idem ibid. 41 n. 6 cum fig. 4 (Bull. l.l. 196; Fouill. III 2, n. **8** cum tab. II 2). — ***C***. Pythaistae: idem ibid. 47 n. 7 cum tab. I *A* (Bull. l.l. 200; Fouill. III 2, n. **12** et Add. p. 287, cum tab. II 3, col. I. II). — ***E***. Ephebi: idem ibid. 72 n. 9 cum tab. I *B* (Bull. l.l. 226; Fouill. III 2, n. **24** cum tab. IV 2). — ***G***. Equites: idem ibid. 81 n. 8 cum fig. 11 (Bull. l.l. 238; Fouill. III 2, n. **27** et Add. p. 289). — ***H***. Ludi equestres: idem ibid. 98—102 n. 38—43 cum figg. 14—17 et tab. II *A* (Bull. l.l. 257—61; Fouill. III 2, n. **35—41**). — ***I***. idem ibid. 97 n. 37 et 103 n. 44 cum figg. 13 et 18 (Bull. l.l. 255 et 263; Fouill. III 2, n. **34** cum tab. VI 1 et n. **42**).

△*A*. Archontes, a. 128/7. Cum caput *A* in Pythaide III n. 111 fere totum interierit, reddimus Pythaidis II integrum.

ἐπὶ Διον[υ]σίου 7 ἄρχοντος Ἀθήνησιν,
ἐννέα ἄρ[χ]οντες οἱ τὴν Πυθαΐδα ἀγαγόντες·
[ἄρχω]ν· Διονύσιος Δημητρίου 7
[βασι]λεύς· Ἡλιόδωρος Διοδότου
5 [πολέ]μαρχος· Γλαῦκος Λυσάνδρου
[θε]σμοθέται·
[Ἡρακ]λ[εί]δης Ἡρακλείδου
[Εὐ]κτήμ[ω]ν Καλλίου
[Β]ουκάττη[ς Λ]υκίνου
10 [Μ]νησίθεος Ἀγ[νί]ου
Πάμφιλο[ς Ν]ικο[κλέο]υς
. . . λι . . . . . λ – 71 –
vacat
χῆρυξ [βου]-
λῆς τῆ[ς ἐξ Ἀ]-
15 ρείου πάγο[υ]·
Μνασικλῆς
Μνασικλέου[ς].
[ἱ]ερομνή[μων]·
. . οσ – 71 –
20 [τοῦ δεῖνος].
[ἀρχιθέωρος]8·
[Διονύσιος]
[Δημητρίου].

Παναθηναίοις καὶ ταῖς ἄλλαις πομπαῖς. Cf. etiam Vit. X orat. 852 *b*: Λυκοῦργος (a. 338 sq.) .. παρασκευάσας .. κόσμον χρυσοῦν εἰς ἑκατὸν κανηφόρους et a. 335/4, IG II² 333 c_{10} [κόσμο]ν τὸν κανηφορικόν. Ad Pythiadas I—III referam tit. IG II 1388 .. ἡ βουλὴ ὁ δῆμος κανηφορήσασαν τῶι Ἀπόλλωνι [τὴ]ν Πυθαΐδα. Plura de canephoris habet Michaelis Parthen. 329. Ceterum saepius hae virgines una cum fratribus pythaistis pompae intererant, e.g. a. 138/7 (supra): Ἀριστονίκη et fratres Λυκόφρων καὶ Μηνόφιλος Λυκόφρονος (B_5); Σωστράτη et Μένανδρος Σωτίωνος (B_8); Ἀρτεμισία et Πολέμων Ἀττάλου (B_{14}); a. 106/5, cf. n. 711[21]; a. 97, n. 728: Μεγίστη (ib. E_6) et Παμμένης et Ἀμμώνιος Ζήνωνος (ibid. $D^3_{11.12}$).

B. Theori, a. 128/7. Sub titulo 696 *A*. ἀγαθῇ [τύ]χῃ. ἐπὶ Πύρρου[7] ἄρχοντος ἐν Δελφοῖς, | Ἀθήνησιν δὲ Διονυσίου τοῦ μετὰ Λυκίσκον, | οἱ[δε ἀπεστά]λησαν θεωροὶ ὑπὸ τοῦ δήμου | [τοῦ Ἀθηναί]ων, συμπέμψοντες τὴν Πυθα[ΐδα (11) | Δημαίνε]τος Δημέου, κτλ. --, θεωροὶ ἐκ Τετραπολέων[4] (3) --, ἐκ Πυρρακιδῶν[3] (1) --.

C. Pythaistae pueri, a. 128/7. ἀ[γ]αθ[ῇ] τ[ύχῃ]. | ἐπὶ Πύρρου[7] ἄρχ. κτλ. -- τοῦ Ἀθηναίων·
πυθαιϊσ[ταὶ παῖδες, συμ]πέ[μψαντες τὴ]ν Πυ[θαΐδα]· Πάμφιλος Ἀρτέμωνος κτλ. (Recensentur in quattuor columnis 51 pueri cum patronymicis, quorum ultimus erasus).

(*D*). Canephori, a. 128/7, in lapide amisso perscriptae.

E. Ephebi, a. 128/7. θεός. τύχαν ἀγαθάν. | οἱ ἐφηβεύσαντες ἐπὶ Διονυσίου[7] ἄρχ. τοῦ μετὰ Λυκ. Ἀθήνησι, ἱερέως δὲ τοῦ | Ἀπόλλωνος --, στρατηγοῦντος δὲ ἐπὶ τὰ ὅπλα --, ἐπὶ δὲ τὸ ναυτικὸν
5 Ἱππάρχου τοῦ Τιμοκλέους | Πειραιέως, ἐπὶ δὲ τὸ ἱππικὸν Διοκλέους[9] τοῦ Διοκλέους Ἀθηναίου, φυλαρχούντων[10] δ[ὲ]| (4) Ἑρμωνος τοῦ Διονυσίου γόνωι δὲ Ἀντιφῶντος Ἀθηναίου, Ἀγίου τ. Βούλωνος Ἀθηναίου, Χαρικλέους τ. Θεο|δώρου Ἀθην., Ξενοκλέους τ. Δημητρίου Ἀθην., ἐπὶ δὲ τὸν Πειραιᾶ --, ἐπὶ δὲ Ἐλευσῖνα --, ἐξηγητοῦ ὄντος πυθοχρή-
10 στου --, κοσμητοῦ δὲ | --· ἀγαγόντες τὴν Πυθαΐδα μετὰ τῶν διδασκάλων· παιδοτρίβου --, ὁπλομάχου δὲ --, ἀκοντιστοῦ δὲ --, τοξότου δὲ --, γραμματέως δὲ --, ὑπηρέτου δὲ --, ὑποοπλομάχου δὲ --. |
15 χαριστήριον Ἀπόλλωνι· | ταραντιναρχούντων[7] (2) Διογένου τ. Ἀρόπου, Λύσωνος τ. Δημοκράτου | [Ἀθην]αίων· | Θαρσύτας Μενεδήμου, κτλ. Recensentur in tribus columnis 69 ephebi Attici cum patronymicis.

---

7 Archontes Διονύσιος μετὰ Λυκίσκον (*B*$_2$) et Πύρρος pertinent ad a. 128/7, cf. Kolbe Att. Arch. 76. Pythais II agebatur altero semestri (tit. *K*$_{15}$, *L*$_9$), i.e. vere vel aestate ineunte anni Iuliani 127. Idem Διονύσιος Δημητρίου qui a. 106/5 in Pythaide III στρατηγὸς ἐπὶ τοὺς ὁπλίτας comparet n. 711 *B*$_{12}$.

8 Vs. 21 sqq. supplevi; nam cum architheorus in tit. *B* desideretur, manifesto archon abhinc eius vice fungitur ut a. 106/5, n. 711 *A*$_{18}$, *C*$_6$, *D*$^2{}_2$ et a. 97, n. 728 *A*$_{17}$. Cf. supra not. 2. 9 Diocles στρατηγῶν ἐπὶ τὸ ἱππικόν idem est qui ἵππαρχος in tit. *G*$_4$, simul erat agonotheta ludorum *H*$_3$, victor coronam reportat *H* 11 (fugit Colinum), a Delphis laudatur *K*$_1$ sqq. Anno 138/7 fuerat ultimus epheborum n. 696 *D*$_{58}$. 10 Hi quattuor phylarchi victores in ludis equestribus coronantur in tit. *H* 2—5 et a Delphis honorantur *K*$_2$ sqq. Duo priores etiam *G*$_6$ occurrunt, reliqui in tit. *F* perscripti fuisse videntur ubi cf. lemma. Praeterea tum reportavere coronas Ἑρμων Ἀντιφῶντος (sc. Διονυσίου) in tit. *H* 13 et Ἀγίας Βούλωνος *H* 6 (cf. *I* 3. 6), qui etiam πρόξενος καὶ εὐεργέτης Θηραίων n. 720^7 (monuit Kla.) necnon

In fine adduntur 12 Delphici ephebi, quos repeto quia Delphi in reliquis Pythaidibus non occurrunt. Vs. 87 sqq.: ἐν Δελφοῖς γυμνασιαρχοῦ[ν]τος Κλεομάντιος[12] τοῦ Ἥρυο[ς], | ἐφηβευόντων[12] δέ· | Διοδώρου τοῦ Μνασιθ[έου], | Νικία τοῦ Ἀριστ[ων]ος, | Ξενοκράτεος τοῦ Ἀγησιλ[άου], | Ξέν[ω]νος τοῦ Πεισιθέο[υ], | Φαίν[ι]ος τοῦ Γοργίλου, | Φιλίνου τοῦ Φιλλέα, | --, | --, | --, | Π--, | Σ--, | Πλε[ιστάρχου τοῦ --]. *vacat*

F. G. Equites, a. 128/7. Pythaidem secundam ut magnificentiorem prima redderent, Athenienses pythaistis ephebisque addiderunt equitum pompam (*F, G*), ludos equestres (*H, I*), tripodophoriam (*L*).

(*F*). Equitum laterculus prior interiit. Quem exstitisse inde conclusi, quod lemma catalogi *G* incipit: καὶ ο[ἵδε τ]ῶν [ἱπ]πέων [συναπεστά]λησαν. Deinde quod in lemmate *H* quattuor phylarchi munere funguntur, quorum duo modo in tit. G_{6-10} recensitos videmus; cum vero iidem quattuor inter primos victores tit. *H* recurrant et una in tit. *K* a Delphis laudentur, omnes re vera Pythiadi II interfuisse et duos in *G* desideratos in alio catalogo (*F*) nominatos esse oportet. Tum quod tres equites, quorum nomina inter victores tit. *H* exstant (Θεοπείθης 10, Τιμοκλῆς 12, Στράτων *I* 19), in catalogo *G* non leguntur neque quisquam credet, tres lacunas singulorum nominum (vs. 21. 22, col. II 24) quae nunc inter 59 nomina tit. *G* hiant, illis ipsis tribus victoribus esse explendas. Denique tarantini quos certamine (equestri) inter se certasse tit. *H* 16 docet quorumque tarantinarchae in tit. $K_{1.9}$ commemorantur, non in catalogo quodam tertio perscripti fuisse, sed inter equites titt. *F* et *G* latere videntur. Callistratus enim, qui et inter tarantinos vicit (*H* 16) et in equitibus comparet (*G*, col. II_{35}), idem homo sit intellegendus, quamvis in nomine haud raro, cui patronymicum et demoticum desunt, nihil certi affirmare audeam. Itaque in catalogo *F* praeter alios necessario perscripti erant: φύλαρχοι Χαρικλῆς Θεοδώρου, Ξενοκλῆς Δημητρίου· ταραντίναρχοι Διογένης Ἀρόπου, Λύσων Δημοκράτους· ἱππεῖς Θεοπείθης, Τιμοκλῆς, Στράτων κτλ.

G. Equitum laterculus alter: καὶ ο[ἵδε τ]ῶν [ἱπ]πέων [συναπεστά]λησαν ὑπ[ὸ τοῦ] δή[μ]ου τοῦ Ἀθηναίων, συμπαραπέμψοντε[ς] | τὰ[ν] Πυθαΐδα· | [ἵ]ππαρχος | [Δι]οκλῆς[9] Διοκλέους· | φύλαρχοι[10] | Ἐρεχθεῖδος | [Ἀγί]ας Βούλωνος· | Αἰγηίδος | [Ἕρμω]ν Ἀντιφῶντος· | [ἱ]ππεῖς· | [Ἐ]ρεχθηΐδος | (5)· Ε . . . . . ν, | Ε[ὐμαρεί]δης[13], | Ἀλ[κίδ]αμος[13],

inter poetas epicos recensetur infra in tit. 699_5. Cf. stemma familiae ad n. 720^7. 11 Uterque tarantinarcha honoratur in tit. K_1. Tarantini erant ‚*leichtbewaffnete Speerwerfer, die zwei Pferde mit sich führten*' cf. H. Droysen Heerw. u. Kriegf. 33^1. 12 Idem Cleomantis senator a. 129/8. Ephebi pertinent ad familias clarissimas Delphorum quas enumerare longum; supplevi ultimum Πλε[ιστάρχου]. 13 Supplevi. Εὐμαρείδης Εὐφάνου fuerat a. 138 inter ephebos n. 696 D_{49}; frater est tripodophorus Ἀλκίδαμος Εὐφά-

25 Πύ[ρρος]18, Βύ[ττακ]ος18· [Αἰγη]ΐδος (4) --, Πανδιονίδος (1) --, | Λεοντίδος (6) --, Πτολεμαιΐδος (7) --, Ἀκαμαντίδος (4) --, Οἰνεΐδος (7) --, Κεκροπίδος (4) --, Ἱπποθωντίδος (4) --, [Αἰα]ντίδος (2) --, [Ἀντι]οχίδος (6—10) --, (Ἀτταλίδος, 10—6) --, *vacat.* Praeter hipparchum et phylarchos recensentur 59 equites; nam Hippothontidis col. II_{17} sq. non sunt 2 + θεωρός· ʼΙπαρχος, ut Colin vult, sed 2 + Θέωρος, ʼΙπαρχος. Filius enim Θέωρος Θεώρου ἔφηβος exstat a. 97 in Pythaide IV, n. 728 *F* Col. II_7. Itaque εἴσθεσις duarum litt. in verbo Θέωρος errori lapicidae Delphici debetur. Inter 16 nomina Antiochidis verbum Ἀτταλίδος excidisse patet (cf. Sundwall Nachtr. PA p. 128).

H. I. Ludi equestres, a. 128/7. ‚.. *y ajouter des concours hippiques; c'est une nouveauté .. L'hipparche préside à l'ordonnance des fêtes* (H_3, I_4 θέντος τὸν ἀγῶνα Διοκλέους τοῦ Διοκλέους); *les officiers, .. tarantinarques* ($K_{1.9}$) *ou phylarques, lui prêtent leur assistance; ils organisent une foule de concours, et ils participent en personne à plusieurs d'entre eux. Mais cette ardeur ne dure pas: dès la Pythaïde suivante* [Pyth. III, n. 711 *H*] '.. *nous sommes loin de l'empressement du début, et, sous Argeios* [Pyth. IV, n. 728 *H*] *les jeux hippiques .. sont déjà bien délaissés.*' (Fouill. III 2 p. 45.); cf. Ferguson Klio IX 304 et Hellenist. Ath. 373. Itaque hoc unum ludorum exemplum plenum recipiendum duxi:

Δ*H.* Coronae ab equitibus reportatae. Ed. Colin Culte 98/102 n. 38/43 cum figg. 14/17 et tab. II *A* (Bull. XXX 257/61; Fouill. III 2, n. 35/41).

Ordinem coronarum quem exhibet Co., sc. *I* 3 et 6; *H* 1—3; 13; 14/16; 17/18; 4/6; 7/9; 10/12; 19, cum non satis intellegerem, retinui eum quem lapicida scite excogitavit; qui supra coronas Hegesandri tit. 654 in ordine lapidum sexto incisas, consulto adornavit in septimo (a sinistra incipiens) primum decretum *K* cum equitum laudibus, deinde in quattuor lapidibus iuxta positis usque ad angulum orientalem coronas 1—12, tum in ordinem sextum descendens perscripsit a sinistra coronarum Hegesandri in tribus lapidibus has cor. 13; 14/16; 17/18, necnon catalogum equitum *G*.

[ἐ]πὶ Πύρρου7 ἄρχον[τος ἐν Δελφοῖς, Ἀθήνησιν δὲ Διονυσίου7 τ]οῦ μετὰ Λυκίσκον, οἵ[δε] | ἐνίκησαν τῶν ἱ[ππέων καὶ τῶν ταραντίνων14 τῶν συμπε]μψάντων τὴν Πυθαΐδα, | θέντος τὸν ἀ[γῶνα τοῦ ἱππάρχου Διοκλέους9 τοῦ Διο]κλέους, ταραντιναρχούν|των11 Διογένο[υ τοῦ Ἀρό-
5 που, Λύσωνος τοῦ Δημοκράτεος], φυλαρχούντων10 ʼΕρμωνος | τοῦ Διονυσίο[υ, Ἀγίου τοῦ Βούλωνος, Χαρικλέους τοῦ Θ]εοδώρου, Ξενοκλέους | τοῦ Δημητρίου·

νους in tit. *L* (fugit Colinum); fratres supra una recensentur necnon una comparent in tetradrachmis Atticis, cf. Kirchner Zeitschr. Num. XXI 91; PA 606 et 5809. Stemma familiae delineavit Sundwall Nachtr. PA p. 79.

14 Pro Colini [τῶν φυλάρχων τῶν συμπαραπε]- praetuli [τῶν ταραντίνων τῶν συμπε]-, cf. cor. 16.

15 2 [ἐκ τῶν φυλάρ]χων 16· [ἵππωι πολεμι]στῆι | [δίαυλον ἐν ὅπ]λοις· | [Ἕρμων 10 Διονυσίο]υ Ἀθηναῖος, | [γόνωι δὲ Ἀντιφῶ]ντος.
[corona]

3 ἵππωι πολεμιστῆι | δίαυλον· Ἀγίας 10 | Βούλωνος.
corona

ια?] [ἀκάμπιο]ν [Χαρικ]λῆς 10 [Θε]οδώρου.
corona

5 ἀκάμπιον Ξενοκλῆς 10 Δημητρίου Ἀθηναῖος.
corona

6 [ἐκ τῶν ἱππέων 17· ἵππωι] πο[λεμιστῆι δίαυλον] Ἀγί[ας 10 Βούλωνος].
corona

ωι δίαυλον· ίων 18 Νικάνορος.
corona

8 ἀκάμπιον· Χαρῖνος 18 | Λυκίνου.
corona

9 ἐκ πάντω[ν· ἵππωι] | πολεμιστ[ῆι] | δίαυλον· Διό[δοτος] 18 | Διοδότου Ἀθ[ηναῖος].
corona

οπείθης 19 φίλου, υλον.
rona

11 Διοχλῆς 9 Διοχλέους, ἀκάμπιον.
corona

12 Τιμοχλῆς 19 Ἱππάρχου | Ἀθηναῖος, ἐκ τῶν ἱπ- πέων, | ἀκάμπιον.
corona

13 ἵππῳ πολεμι[στῇ] δίαυλον· Ἕρ[μων] 10 Ἀντιφῶντ[ος].
corona

τάκος] 18 [τάκου] άμπιον].
orona

15 Ζω]ΐλος 18 Τιμο- κράτου Ἀθηναῖος, ἐκ τῶν ἱππέων, ἀκοντίζων.
corona

16 Καλλίστρατος 18 | Καλλι- στράτου | Ἀθηναῖος δί- αυλον, ἐκ τῶν ταραντί- νων, | ἵππωι πολεμιστῆι.
corona

17 Καλλίθεος 18 Λυσιάδου, δίαυλον.
corona

18 Πύρρος 18 Πύρρου, ἀκάμπιον.
corona

---

15 De victore et corona **1** valde dubito; nam phylarchos **2—5** primum recensitos esse per se apparet necnon hi incipiunt in eodem versu post Δημητρίου. Accedit quod victor ?) Τε.. inter equites tit. *G* deest (sed cf. *F* lemma) et hoc verbum in versu inferiore exstat. Itaque hic aut aliud quoddam incisum erat aut postea demum victor intercalatus. **16** Hae classes inter se certaverunt: primum phylarchi, de quibus v. not. 10, (coron. **2—5**); deinde equites (**12. 15**) una cum hipparcha (**11**) et phylarchis (**6. 13**); tertium tarentini (**16**); tum omnes una (**9. 19**). Quod Co. Culte 107/8 tarantinos omisit illudque ἐκ πάντων non solum ad equites Atticos, sed etiam ad omnes ξένους refert qui tunc Delphis aderant, in his quidem erravit; ludi enim erant, ut tota Pythais, Atheniensium, non aliorum (epheborum Delphicorum in tit. *E* fin. longe alia est causa). Certaminum genera erant in universum tria: δίαυλος, ἀκάμπιος, ἀκοντίζων (sc. ἀφ' ἵππου ut in Theseïs IG II² 958), quibus a. 97 quartum accessit: ἅρματι ἐγβιβάζων (n. 728*H* cum not. 4). In singulis tres partes discernendae: ἵππωι πολεμιστῆι ἐν ὅπλοις, idem sine ὅπλοις, simplici equo. **17** Pro Colini [ἐκ πάντων] supplevi [ἐκ τῶν ἱππέων] ex tit. *I* 6. **18** Iidem victores inter equites tit. *G* recensiti: v. 2 Σωτίων (corona 7), v. 27 Χαρῖνος (8), col. II_{13} Διόδοτος (9, supplevi), v. 17 Βύττακος (14), v. 28 Ζωΐλος (15), col. II_{35} Καλλίστρατος (16), v. 39 Καλλίθεος (17), v. 16 Πύρρος (18). **18a** Verbum πρῶτος Co. 110 recte interpretatur ‚*le droit de participer aux concours*', quod tum primum phy-

Δ*I*. Corona 19 cum 3 et 6 repetitis. Ed. Colin Culte p. 97 n. 37 et p. 103 n. 44 cum figg. 13 et 18 (Bull. XXX 255 et 263; Fouill. III 2, n. **34** cum tab. VI 1, et n. **42**). Ex coronis supra positis manifesto Agias phylarchus tertiam et sextam, novo lemmate praemisso, separate incidendas curavit ἐν ἐπιφανεστάτωι τόπωι, sc. in fronte antae meridionalis (in ordine lapidum octavo supra euthynteriam). Quem frater Strato secutus coronam 19 in latere dextro eiusdem lapidis antae insculpsit.

[θ]εός. τύχαν ἀγαθά[ν. ἐ]πὶ Πύρρου[7] ἄρχοντος ἐν Δελφοῖς, ἐν δὲ Ἀθήνησι[ν Δι|ο]νυσίου[7] τοῦ με[τὰ] Λυκίσκον, νικήσας τῶν φυλάρχων πρῶτος[18a] τῶ[ν | σ]υμπεμψάντω[ν τ]ὴν [Πυ]θαΐδα μετὰ τοῦ ἱππάρχου Διοκλέους[9] καὶ τῶ[ν | σ]υναρχόντων, θέντος τὸν ἀγῶνα Διοκλέους[9] τοῦ Διοκλέους Ἀθηναίο[υ]·

3 ἐκ τῶν φυλάρ|χων·	**6** ἐκ τῶν ἱππέων·	**19** ἐκ πάντων·
corona ἵππωι | πολεμιστῆι |	*corona* ἵπ|πωι πολεμιστ[ῆι] |	ἵππωι ἀκάμπιον·
δίαυλον· Ἀ|γίας[10]	δίαυλον· Ἀγίας[10] |	Στράτων[19] Βούλωνος Ἀθη
Βούλων|ος Ἀθηναῖ|ος.	Βούλωνος Ἀθ[η]|ναῖος.	*corona*

K. L. Equitum honores. Tripodophoria. Unus ex equitibus supra commemoratis, sc. Ἀλκίδαμος Ἐρεχθηίδος (tit. *G*15), simul tripodem sacrum curru vexerat (*L*). Et ut illi tripodophoro, sic novis huius Pythiadis (II) advenis, scilicet equitibus eorumque praepositis, civitas Delphica gratias agens in tit. *K* honores usitatos tribuit.

Δ*K*. Hipparcha, tarantinarchae, phylarchi, τὸ κοινὸν τῶν ἱππέων laudantur a. 128/7. In ordine lapidum septimo, ad sinistram tituli *H* 1—12, ubi v. lemma. Ed. Colin Culte d'Apoll. 161, n. 10 cum fig. 37 (Bull. Hell. XXX 1906, 322 n. 10; Fouill. III 2, n. **46** cum Add. p. 291).

[ἐπ]εὶ Διοκλῆς[9] Διοκλέους, [ὁ ἐξ]αποστα[λεὶς ὑφ' ὑμῶν ἱππά]ρχας[20], καὶ οἱ τα[ραντινάρχαι[11] Διογένης Ἀρόπου, | Λύ]σων Δημοκράτεος, καὶ [οἱ φ]ύλαρχοι[10] Ἑρμ[ων Δι]ονυσίου, Ἀγίας [Βούλωνος, Χαρικλῆς Θεο-

larchis sit concessum. **19** De his cf. *F* lemma. Perperam suppl. Co. [Τιμοκλ]ῆς Ἱππάρχου inter pueros huius anni in tit. *C*, sc. Fouill. III 2, n. 12$_{15}$; neque [Φωνίδ]ης Ἱππ. in censum venit, ephebus eodem anno in tit. *E*, sc. Fouill. III 2, n. 24 col. II$_{44}$. Sed victoris pater manifesto est Ἵππαρχος Τιμοκλέους, στρατηγῶν ἐπὶ τὸ ναυτικόν in tit. *E*$_4$. Ceterum Στράτων Βούλωνος haud dubie frater phylarchi Agiae. **20** Supplevi; miro errore suppl. Co. ὁ ἐξαποστα[λεὶς ἐπὶ τὰς ἀπα]ρχάς ex tit. 711 *D*^{1}$_{43}$, sed verbum [ἱππά]ρχας hic exspectatur et v. 9 plenum legitur. Ad supplem. [ὑφ' ὑμῶν] cf. v. 4 ὑμῶν τ[ῶν ἐξαποστειλάντων]. Eadem habes *L*$_{1.3}$ [ὁ ὑμέτερος] et τοῦ ὑμετέρου [δάμου], ubi Dttb. adnotat: ‚ex epistula ab eodem homine eodemque tempore conscripta, quacum hoc decretum honorificum Athenas transmitteretur, hoc pronomen neglegentia scriptoris in verba rogationis irrepsisse videtur'. Sed etiam de supplem. [ποθ' ἁμέ] cogitari potest, cf. n. 698 *A*$_5$.

δώ|ρο]υ, Ξενοκλῆς Δημητρίου, κ[αὶ] τὸ κοινὸν τῶν ἱππέων ἐποι-
ήσαντ[ο τάν τε ἐπιδαμίαν καὶ ἀ]ναστροφὰν εὐσχήμον[α] καὶ ἀξίαν τοῦ
5 τε θεοῦ καὶ ὑμῶν τ[ῶν ἐξαποστειλάντων] | αὐτοὺς καὶ τᾶς ἁμετέρα[ς]
πόλιος· ἀγαθᾶι τύχαι· ἐπαινέσαι τ[όν τε ἱππάρχαν Διοκλῆ]ν Δι[ο]-
κλέος καὶ τοὺς ταραντιν[άρ]χας Διογένην Ἀρόπου, Λύσων[α Δημο-
κράτεος, καὶ τοὺς φ]υλάρ|χους Ἕρμωνα Διονυσίου, [Ἀ]γίαν Βούλω-
νος, Χαρικλῆν Θε[οδώρου, Ξενοκλῆν Δημητρίο]υ, καὶ | τὸ κοινὸν τῶν
ἱππέων, καὶ σ[τ]εφανῶσαι τῶι τοῦ θεοῦ στ[εφάνωι, ὧι πάτριόν ἐστι
Δελφοῖ]ς, τόν | τε ἱππάρχαν Διοκλῆν, καὶ το[ὺ]ς ταραντινάρχας Διο-
10 γένην, [Λύσωνα, καὶ τοὺς φυλ]άρχου[ς] | Ἕρμωνα, Ἀγίαν, Χαρικλῆν,
Ξε[ν]οκλῆν, καὶ τὸ κοινὸν τῶν ἱππ[έων ὑπὲρ τᾶς εὐσεβεί]ας ἃς | ἔχον-
τες διατελέοντι ἔν τε τὸ [ἱ]ερὸν τοῦ Ἀπόλλωνος [καὶ τὰμ πόλιν τῶν
Δελφῶν, καὶ] ὑπάρ|χειν αὐτοῖς καὶ ἐκγόνοις παρὰ τᾶς πόλιος προ-
ξεν[ίαν, προμαντείαν, προδικίαν, ἀσυλί]αν, ἀ|τέλειαν, προεδρίαν ἐμ
πᾶσι τοῖς [ἀ]γώνοις οἷ[ς ἁ πόλις τίθητι, καὶ τἄλλα ὅσα καὶ τοῖς] |
ἄλλοις προξένοις καὶ εὐεργέται[ς] τᾶς πόλ[ιος. ἄρχοντος Πύρρου[7],
15 βουλευόντων τὰν] | δευτέραν ἐξάμηνον Ἐχεφύλου [τ]οῦ Πο[λυκλείτου,
Ταραντίνου τοῦ Ξενοκρίτου, γραμ]ματεύοντος Σωτύλου τοῦ Σωστράτ[ου].

L. Alcidamus Atheniensis tripodophorus honoratur, a. 128/7.
In ordine lapidum quarto (super euthynt.). Ed. Couve Bull. Hell. XVIII 1894, 90, n. 10 (Syll.² 718; Michel 266; GDI 2728; Colin Culte d'Ap. 90, n. 11 = Bull. XXX 248, n. 11 = Fouill. III 2, n. 33 cum Add. p. 290).

[θ]εό[ς. τύ]χαν ἀγαθάν. | [ἐπεὶ Ἀλ]κίδαμος Εὐφάνους[13] [ὁ ὑμέτερος][21]
πολίτας, εὐσεβῶς καὶ ὁσίως διακείμενος ποτί τε τὸν θεὸν | [καὶ ποτὶ]
τὰν πόλιν ἁμῶν, ἀγαγ[ὼν δὲ κ]αὶ τὸν τρίποδα ἐφ' ἅρματος[22] ἀξίως τοῦ
τε θεοῦ καὶ τοῦ ὑμετέρου | [δάμου κ]αὶ ἁμῶν, τάν τε παρεπιδαμίαν
5 [καὶ] ἀναστροφὰν ἐποιήσατο ὡς ἐνδέχεται κάλλιστα· ἀγαθᾶι τύ|χαι,

21 Cf. not. 20. Suppl. Preuner Delph. Weihg. 68 (inde Co. add.) pro [Ἀθηναῖος] Couvii. 22 Tripodophoriam eandem hic intellegendam non esse atque a. 97, n. 728 *I* ubi tripus sacer cum igne Delphis Athenas devehatur, coniecit Foucart (ap. Co. add.), qui propter omissum verbum ἱερός simplicem modo dedicationem tripodis interpretatur qualem e.g. in Pythaïde anni 330 hieropoei dedicaverant (n. 296). At cum ipsis verbis pronuntietur, tripodem esse conductum, non: dedicatum, neque omnino comperiamus, quis donator fuerit (utrum equites an Athenienses) quod in tit. 296 expresse additur, neque absentia verbi ἱερός ullius sit momenti (cf. e.g. modo τὴν Πυθαΐδα ἀγαγόντες, n. 697 A_2, modo τὴν ἱερὰν νομιζομένην Πυθαΐδα πεμψάντων n. 711 L_3), sine dubio eadem tripodophoria est intellegenda, quam in Pythaidibus III et IV factam videmus; de qua cf. n. 711 D^1 not. 8; 728 I^5.

δεδόχθαι τᾶι πόλει τῶν Δελφῶν, [ἐπ]αινέσαι Ἀλκίδαμαν Εὐφάνους Ἀθηναῖον ἐπί τε τᾶι ποτὶ τὸν θε|ὸν εὐσεβείαι καὶ τᾶι ποτὶ τὰν πόλιν ἁμ[ῶ]ν εὐνοίαι, καὶ ὑπάρχειν αὐτῶι καὶ ἐκγόνοις παρὰ τᾶς πόλιος προξε|νίαν, προμαντείαν, προδικίαν, ἀσυλίαν, [ἀτ]έλειαν, προεδρίαν ἐμ πᾶσι τοῖς ἀγώνοις οἷς ἁ πόλις τίθητι, καὶ τὰ | ἄλλα τίμια πάντα ὅσα καὶ τοῖς ἄλλοις πρ[οξ]ένοις καὶ εὐεργέταις τᾶς πόλιος ὑπάρχει. ἄρχοντος Πύρρου[7], | βουλευόντων τὰν δευτέραν ἑξάμη[νον] Ἐχεφύλου
10 τοῦ Πολυκλείτου, Ταραντίνου τοῦ Ξενοκρίτου, γραμ|ματεύοντος δὲ Σωτύλου τοῦ Σωσ[τράτ]ου.

698—699. Collegium artificum Atticorum Delphis, a. 128/7. Postquam a. 130 synodo Bacchicae Atheniensium summa privilegia ab Amphictyonibus tributa sunt (n. 692 cum not. init.), technitas occasione prima oblata gratos se praestitisse consentaneum est. Pythaidi igitur a. 128/7 etiam horum artificum maxima pompa seu theoria adiuncta est, quae una cum pompa publica n. 697 *A—G* Delphos pervenit ibique ludos cyclicos et scaenicos celebravit (n. 698 A_{21} sq., $_{24}$ sq.). Quos cum gratuito egerint, civitas Delphorum totum collegium, theoros, architheoros, poetas, citharistas, citharoedos, cantatores, alios merito honorat (n. 698 *A*) neque synodum ἐποποιῶν neglexit (n. 699). Maxime vero memoratu dignum, quod inter artifices Atticos etiam poetae *hymnorum* illorum clarissimorum, notis musicis instructorum, fuerunt et quod Colino nuper contigit, ut nomen poetae alteri carmini, sc. paeani prosodioque n. 698 *C*, praescripti suppleret: est citharista Λιμήνιος Θοίνου, in tit. 698 A_{22} recensitus. Forte igitur fortuna non solum ‚hymnum' ipsum servatum tenemus, sed tandem aliquando de carminis auctore et tempore certiores facti sumus. Titulos 698 *A* et 699 autem non cum Colino (Fouill. III 2, p. 54. 56) ad annum Timarchi primamque Pythaida (a. 138, n. 696) referendos esse, sed solum ἄ. Dionysium et Pythaidem II in censum venire, ex eis colligitur quae ad tit. 692 de synodo Isthmica ab a. 268 ad a. 130 Delphis sola ludos celebrante et de Attica inde ab a. 130 Isthmicam excipiente disseruimus; confer quae de ornatu simplici Pythaidis I in qua ludi seu equestres seu musici seu scaenici omnino non agebantur, nec non quae de equitum pompa ludisque ad titt. *F. G* et *H. I*, de collegio vero Attico Pythaidis II participe supra exposuimus.

△698. *A*. Synodus artificum propter Pythaidem gratuito celebratam laudatur, a. 128/7. In ordine lapidum tertio et secundo supra euthynteriam. Ed. Colin Culte d'Apoll. Pyth. 11, n. 48 cum figg. 19. 20 (Bull. Hell. XXX 1906, 270 n. 48; Fouill. III 2, n. 47 cum add. p. 291). Cf. Klaffenbach Symbol. hist. coll. artif. Bacch. 1914, p. 68.

De aetate (a. 128/7) v. lemma 698/9 et Kla. l.l. De singulis hominibus qui in titt. 698/9 recensentur, adeas quaeso prosopographiam Attici collegii quam composuit Kla. 47, qui etiam nonnulla suppl. (e.g. v. 20 init.).

[ἐπε]ιδὴ ἁ σύνοδος τῶν ἐν Ἀθήναις τε[χνι]τᾶν, τιμῶσα μὲν καὶ σεβομένα τὸ θεῖον δ[ιὰ | π]αντός, αὔξειν δὲ προαιρειμένα τὰ νόμιμα καὶ τὰ πάτρια τῶν θεῶν, καί, ἀρχομένα ἀπ[ὸ | τ]ούτων, τὰ μέγιστα καὶ κάλλιστα διαπέπρακται τῶν ποτὶ δόξαν ἀνηκόντων κα[ὶ | μ]νάμαν εἰς τὸν ἅπαντα χρόνον,
5 καὶ νῦν δέ, ψα[φι]ξαμένου τοῦ δάμου τοῦ Ἀθηναί[ων] | πέμπειν τὰν Πυθαΐδα ποθ' ἁμὲ δι' ἐτῶν πλειόνων[23], τοῖς τε χρησμοῖς[24] καὶ ταῖς ἱστορίαις [ἀ]κολούθως, συνεπέδωκε αὐτοσαυτὰν [ἁ σύν]οδος, καὶ ἐξαπέστειλε ἀρχιθέ[ωρ]ο[ν] | μὲν Ἡρακλείδην Γλαυκίου, θεωροὺς δέ Φιλόδρομον Νικοφῶντος, Νουμήνιον Ἀλεξ[άν]δρου, Μενέλαον Ἀρίστωνος, Εὐπόλεμον Ἑρμογένεος, ὁμοίως δὲ καὶ διδάσκαλον τοῦ μ[ε]γάλου χοροῦ Νικοκράτη Ἀπολλοδώρου, καὶ τοὺς ἀισομένους τὸν παιᾶνα[25] εἰς τὸν
10 θεὸ[ν] (39) | Θεόβιον Ἀριστομήδεος, Δάμωνα Βίωνος, Φιλώταν Θεοκλέος, Καλλικράτη Ἀριστοκλέος, Σ[α]ραπίωνα Ἀγελάου, Δίωνα Δίωνος, Ἀπολλόδωρον Χρυσίππου, Μητροφάνην Ἀπολλωνί[ου,] | Ἀπολλόδωρον Νικάνορος, Τιμόξενον Ἀρχενίκου, Ἀπολλόδωρον Ἀπολλοφάνεος, Ὀλ[βι]ον Ζωΐλου, Πολυάρχην Λυσιμέδοντος, Φιλήμ[ο]να Ἀριστοδάμου, Ἀγησίλαον Φιλίσκο[υ], | Φιλίωνα Φιλομήλου, Κλέωνα Εὐμήλου, Δημήτριον Σωκλέος,
15 Φιλοκλῆν Λυκίσκου, Ἀ[λέ]ξανδρον Νικολάου, Ἐλπίνικον Ἐπικράτεος, Δημήτριον Ἐχοίτου, Πίνδαρον Ἀριστοτέλε[ος,] | Θεοκλῆ Φιλώτα, Βασιλείδην Ποσειδωνίου, Εὐμήδην Εὐγείτονος, Μηνόφιλον Ἱππονίκο[υ], | Σῶσον Εὐθυμίδα, Διοσκουρίδην Μενάνδρου, Σατυρίωνα Σατυρίωνος, Χαρικλῆ Μενεκ[λέ]ους, Πρόξενον Δαματρίου, Διονύσιον Νεμόνεω, Θεόξενον Ἀπελλέου, Ἀρχάγαθον Διονυ|σίου, Θεογένη Παρμενίσκου,
20 Ναυσ[ικρ]άτην Ναυσικράτεος, Ἀθήναιον Ἀθηναίου, Μένανδρον | [Δε]ινώπου, ἐξαπέστειλαν δὲ καὶ ἀκροάματα τὰ συναυξήσοντα τὰς τοῦ θεοῦ ἁμέρας[26]· | [αὐλη]τὰ(ς) μὲν Νικοκράτη Διοφάντου, Πάμφιλον Παμφίλου,

23 Verbum (κωλυθεῖσαν) post πλειόνων intercalavit Foucart (ap. Co. add.) videlicet necessarium, nisi aliae Pythaides inter a. 128 et 106 (n. 711) celebratae sint, hic non perscriptae, qua de re nescimus. Sed quamvis verba integra etiam alibi exciderint, e.g. n. 711 L_4 (ἔχοντες), tamen hoc Foucarti supplemento non opus est, cf. Kuehner-Gerth Gramm. II 1 482: διὰ χρόνου *interiecto tempore, ‚oft: nach langer Zeit'* (monuit Hi.). **24** De hoc oraculo cf. n. 699_3. **25** Est hymnus in tit. *C* intellegendus. **26** αἱ τοῦ θεοῦ ἁμέραι, quibus et tunc et a. 106/5 et a. 97/6 agones thymelicos et scaenicos celebratos esse scimus (n. 711 L_{30} et 728 K_{24}), certissime referendae sunt ad ferias quasdam Delphicas. Quae cum in alterius semestris (n. 697 K_{15}) parte altera actae essent, sola Ἡράκλεια in censum venire demonstravi n. 696 not. init. p. 301; Heracleis enim ludos scaenicos habitos esse tit. 481 B_3 nos edocuit. De feriis illis m. Heracleo (Maio) celebratis, quibus Thargelia Attica respondent, cf. A. Mommsen Delphika 318.

κιθαριστάς(7) δὲ Θοῖνον Θοίνου, | Λιμήνι[ο]ν Θοίνου[27], Γλαυκέτην Φί-
λωνος, Θόαν Ὀλυμπιάδου, Ἀπελλῆν Ἀπελλοῦ, Ποιμαν|δρίδην Ἐπ[ιμε-
ν]είδου, Ἀγήνορα Ἀπολλωνίου, αὐλωιδὸν δὲ Θεόβιον Ἀριστομήδεος,
κιθα[ρωιδ]οὺς δὲ καὶ Καλ[_ 20 1 _, Ἡρ]ακλείδαν Κα[λλισ]θένεος, κω-
25 μωιδοὺς δὲ (8) | Δάμωνα Βίωνος, Ῥαδ[άμανθυν _ 13 1 _]ς, Μηνόφιλον
Ἱππ[ον]ίκου, Δίωνα Δίωνος, Ἀπολ|λόδωρον Νικάνορος, Μ_ 21 1 _, Νουμή-
νιον Ἀλε[ξ]άνδρου, [Θυ]μοτέλη Φιλο[κ]λ[έ]ο[ς], τραγωιδοὺς δ[ὲ _ 20 1 _],
Σαραπίωνα [Ἀ]ν[ελ]άου, Ἀπολλόδωρον Χρυσίππου, | _ 6 1 _ χοροδιδα-
σκάλους[28] δὲ τ[ῶν πυθαϊστᾶν Ἐλπίνικον] Ἐπικράτο[υ, Κλ]έωνα Εὐμή-
λου, Φιλίωνα Φιλο|μήλου, κωμικὸν δὲ Βασιλεί[δην _ 11 1 _, ἐν ἃ πά]ντα
30 ἐνφανίζει ὁ ἐπιμελητὴς αὐ|τῶν Φιλόδρομος δ[ε]δαπαν[ηκέναι τὰν
σύνοδον τῶν τ]εχνιτᾶν χρήματα οὐκ ὀλίγα· ἀγαθᾶι | τύχαι· δεδόχθαι
τᾶι πόλει τῶν Δ[ελφῶν, ἐπαινέσαι μὲν τ]ὰν σύνοδον τῶν ἐν Ἀθήναις
τεχνι|τᾶν ἐπί τε τᾶι ποτὶ τὰν πόλιν εὐν[οίαι καὶ τᾶι ποτὶ τὸ θ]εῖον
εὐσεβείαι, καὶ στεφανῶσαι αὐτὰν | τῶι τοῦ θεοῦ στεφάνωι, ὧι πάτριό[ν
ἐστι Δελφ]οῖς, ὁμοίως δὲ καὶ τοὺς ἐπιδεδαμηκότας καὶ | λελειτουργη-
κότας τῶν τεχνιτᾶ[ν, καὶ εἶμε]ν αὐτοῖς πᾶσι προμαντείαν καὶ ἀσυλίαν
35 τὰν | ὑπάρχουσαν αὐτοῖς διὰ προγόνω[ν[29], καὶ τὰ ἄ]λλα τίμια πάντα
ὅσα καὶ τοῖς ἄλλοις προξέ|νοις καὶ εὐεργέταις τᾶς πόλιος ὑπάρ[χει.
ἀνα]γράψαι δὲ τοῦτο τὸ ψάφισμα ἐν τῶι ἱερῶι τοῦ Ἀ|πόλλωνος ἐπὶ
τοῦ θησαυροῦ τοῦ Ἀθη[ναίων], ἀποστεῖλαι δὲ καὶ ποτὶ τὰν βουλὰν
καὶ τὸν | Ἀθηναίων δᾶμον καὶ ποτὶ τὸ κοινὸν τ[ῶν περὶ] τὸν Διόνυσον
τεχνιτᾶν.

B. Hymnus prior, notis musicis quae litteris redduntur instructus, a. 128/7. In ordine lapidum quarto. Post H. Weilium aliosque edd. Colin-Th. Reinach Fouill. III 2, n. 137 cum tab. X 1.

[ἄισμα μετὰ κιθάρας? ε]ἰς τὸν θεόν, ὃ ἐ[πόησε _ _ Ἀ]θηναῖος.
[κέκλυθ', Ἑλικ]ῶνα βαθύδενδρον αἳ λά|[χετε, Διὸς] ἐ[ρι]βρόμουου θύ-
γατρες εὐώλε[νοι] κτλ. cf. l.l. p. 152.

De tempore alterius hymni *C* cum nunc constet (v. lemma 698/9), dubitari potest, quo anno prior *B* sit celebratus. Melius sane quadraret ad Pythaidem III (a. 106), in qua item paeana cantatum esse scimus (n. 711 L_{21}); sed initium tituli *C*: παιὰν δὲ καὶ προσόδιον manifesto ad priorem quen-

27 Limenius est poeta hymni alterius in tit. *C*, cf. ibid. et lemma n. 698/9. Frater Θοῖνος erat a. 131 rogator decreti IG II² 977. 28 De his ludimagistris cf. Kla. 68 et prosopogr. 47 sq. Elpinicus et Philion (necnon Thymoteles v. 26) brevi ante legati technitarum ad Amphictyones missi erant a. 130, n. 692. 29 Cf. privilegia a. 278, n. 399 donata, a. 130, n. 692 renovata.

dam hymnum spectat (Co.) et dispositio titulorum in pariete facta mihi quidem demonstrare videtur, tit. *B* incisum esse ante *C* (cf. Fouill. III 2, tab. XVI). Accedit quod in hac muri regione tituli Pythaidis I vel III exstant nulli.

C. Hymnus alter, a Limenio citharista factus, notis musicis proprie dictis instructus, a. 128/7. In orthostata; sub hymno priore *B*. Post H. Weilium et alios edd. Colin-Th. Reinach Fouill. III 2, n. 138 cum tab. X 2. Nomen poetae postea repperit Colin CR acad. inscr. 1913, 529 sq.

[πα]ιὰν δὲ καὶ π[ροσό]διον εἰς τ[ὸν θεόν, ὃ ἐπό]ησε[ν καὶ προσεκιθάρισε]ν Λιμήνι[ος Θ]οίνο[υ 27 Ἀθηναῖος. |
[ἴ]τ' ἐπὶ τηλέσκοπον τάαν[δ]ε γᾶ[ας μ]αν[τικᾶς] | δικόρυφον κλειτιτόν, κτλ.

Sic suppl. Co. CR 532 pro τάαν[δ]ε πα[ρνασί]αν [φιλόχορον]. | — Hunc paeana eundem esse patet, qui in tit. A_9 sq. ab 39 cantatoribus celebratus pronuntiatur; κιθαριστὰς Λιμήνιος Θοίνου una cum fratre Θοῖνος Θοίνου ibidem v. 22 exstat.

△699. Synodus ἐποποιῶν Atticorum laudatur, a. 128/7. In ordine lapidum primo sup. euthynt. Ed. Colin Culte d'Apoll. 131, n. 51 cum fig. 25 (Bull. XXX 292, n. 51; Fouill. III 2, n. 50). Cf. Klaffenbach l.l. p. 69.

ἐπειδὴ οἱ [τ]ῶν ἐπ[ο]πο[ιῶν συναγμένοι 30 ἐν Ἀθήναις, ε]ὐσεβῶς ἔχοντες ποτὶ τὸν μου[σαγέτα]ν καὶ ἀρχα[γέταν] | τᾶς ποιητικᾶς θεόν, κ[αὶ τιμέοντες τὸν αὐτοσ]αυτῶν δᾶμον, συναύξοντές τε τά[ν ποτὶ το]ὺς θεοὺς ὁσιότα]τα, ψαφιξαμένου το[ῦ δάμου τοῦ Ἀθηναίων πέμ]ψαι τὰν Πυθαΐδα ποθ' ἁμὲ κατὰ τὸν το[ῦ θεοῦ] χρησμὸν 31 ἐφ' ὑγι|είαι καὶ σωτηρίαι πάν[τ]ων Ἀθην[αίων καὶ τέκνων] καὶ γυναικῶν καὶ τῶν φίλων
5 [καὶ συμμάχω]ν, ἐξαπέστειλαν | Ἀρτέμωνα Ἀρτέμωνος, Ἀγί⟨αγι⟩αν Βού-[λωνος 32, Δημή]τριον Κηφισοδ[ώ]ρο[υ, Κηφισόδωρον (_ ιιι _), οἳ σ]υνέθυσάν | τε τῶι δάμωι μεγαλομερῶς, καὶ συνε[πόμπευσαν καλῶς καὶ

Aetatem tituli, quam Co. primum ‚nullo dubio' ad a. 138 vel 128 (Bull. l.l. 294), deinde ad a. 106 vel 97 rettulit (Fouill. l.l. p. 56), definivit Kla. 69: ‚cum inter eos, qui a collegio artificum mittuntur, a. 106/97, n. 728 *K* et a. 94 [sc. a. 106], n. 711 *L* ἐπῶν ποιηταί inveniantur, mirum est eos a. 128, n. 698 non exstare. Accedit quod ›*l'écriture est analogue à celle du n. 698*‹. Itaque tit. 699 huic anno assigno.' Cf. etiam v. 5 poetam epicum Agiam Bulonis f., qui a. 128 simul phylarchus equitum erat n. 697 10, — nisi de cognomini putes —, et vix a. 106 vel 97 inter poetas comparere potuit.

30 De synodo poetarum aliunde non constat, sed v. 11 sqq. edocemur eis iussu Apollinis ab Amphictyonibus et Delphis eadem privilegia esse tributa atque reliquis technitis. 31 Idem oraculum, iam n. 698_5 commemoratum, redit a. 106, n. 711 L_9; at verba ἐφ' ὑγιείαι καὶ σωτηρίαι — συμμάχων non ad hoc oraculum pertinent, sed ad πέμψαι τὰν Πυθαΐδα; continent enim formulam usitatiorem, cf. n. 661_{15} (et 711 L_9) et decreta epheborum quae citat Co. Culte 175. 32 Cf. n. 697 10 et 699 not. init.

ἀξίως τοῦ θεοῦ καὶ το]ῦ δήμ[ου τοῦ Ἀθ]ηναί|ων· ἀγαθῇ τύχῃ· δε-
δόχθαι τᾶι πόλει τῶν Δ[ελφῶν, ἐπαινέσαι μὲν τὰν σύνοδ]ον τῶν ἐν
Ἀθήναι[ς ἐποπ]οιῶν | ἐπί τε τᾶι ποτὶ τὸν θεὸν εὐσεβείαι καὶ τᾶι π[οτὶ
τὰμ πόλιν ἁμῶν εὐνοίαι, καὶ σ]τεφανῶσαι αὐτὰν τῶ[ι τοῦ] θε|οῦ
στεφάνωι, ὧι πάτριόν ἐστι Δελφοῖς στεφανοῦ[ν τοὺς ἰδίους προξένους
10 καὶ εὐεργέτας· στεφα[νῶσαι] | δὲ καὶ τοὺς ἐπιδεδαμηκότας τῶν ποιητᾶν
Ἀρτέμ[ωνα, Ἀγία]ν, Δημ[ή]τριον, Κηφισόδωρον, καὶ ε[ἶμεν] | πᾶσι τοῖς
ἐν Ἀθήναις ἐποποιοῖς συναγμένοις κατὰ τὸν τοῦ θεοῦ χρ[η]σμὸν 30
προξενίαν καὶ προμα[ν]|τείαν καὶ τὰ ἄλλα φιλάνθρωπα καθάπερ ἐψά-
φισται αὐτοῖς τό τε κ[οι]νὸν τῶν Ἀμφικτιόνων καὶ ἁ παρ[ᾶ] ἁ]|μῶν
πόλις. ὅπως δὲ καὶ τοῖς ἐπιγινομένοις φανερὰ γίνηται ἁ τῶν τοιούτων
ἀνδρῶν φιλοτιμί[α] | καὶ εὔνοια, ἀναγράψαι τόδε τὸ ψάφισμα ἐν τῶι
15 ἱερῶι τοῦ Ἀπόλλωνος ἐπὶ τοῦ Ἀθηναίων θησαυρο[ῦ,] | πέμψαι δὲ καὶ
ποτὶ τὰν σύνοδον τῶν ἐν Ἀθήναις ἐποποιῶν.

Sestii Menam honorant, c.a. 129—120. Or. 339; cf. v. Fritze Nomisma I 1907, 1.

Nicomedes Euergetes Bithyniae rex, a. 127/6. Deli. Or. 346; emendavit Plassart Bull. Hell. XXXVI 1912, 408.

Antiochi VIII Grypi apud Delios statua, a. 125—96. Or. 258.

Nicomedes II Bithyniae rex, c.a. 120. Deli. Or. 342; cf. 343.

---

700. Letaei M. Annium quaestorem laudant, a. 117. Letae (*Λίνατι*) in Macedonia; nunc Constantinopoli in Museo. Edd. Duchesne Rev. arch. XXIX 1875, 6; Miller ibid. 176 (Duchesne et Bayet, Arch. miss. III, III 1876, 276, 27; Syll.² 318; Demitsas Μακεδονία I 1896, 675). Cf. Perdrizet Rev. ét. anc. II 1900, 264; Wilhelm Goett. GA 1903, 795; Polak Mnemos. 1887, 277; Gaebler Z. Numism. XXIII 1902, 165; Klaffenbach Herm. LI 475; cf. Pw. n. 704 44. [*Hi*]

ἔτους θ' καὶ κ'[1], Πανήμου κ'.

Λητα[ί]ων[2] οἱ πολιτάρχαι[3] προβουλευσαμέ|νων τῶν βουλευτῶν[4]

---

1 Annus provinciae Macedoniae, institutae a. 146/5, undetricesimus est 118/7. Ab eodem anno, non ab a. 148 Peloponnesii annos computabant, cf. Wilhelm Jahresh. X 1907, 20 et Beitr. 112/4, 96; Holleaux Herm. XLIX 588/9 (qui aeram Macedonicam anni 148 paullo post cum Corinthia conflatam et sicut hanc ab anno 146 computatam suspicatur, collato Marquardtio Staatsverw. 318². 328). Nam de aera Actiaca, quae sane item in Macedonia in usu erat, hic cogitari non posse iure monuit D. 2 Steph. Byz. Λητή, πόλις Μακεδονίας, ἀπὸ τοῦ πλησίον ἱδρυμένου Λητοῦς ἱεροῦ, ὡς Θεαγένης Μακεδονικοῖς· τὸ ἐθνικὸν Λητᾶος. 3 Idem summus magistratus etiam Thessalonicae fuit (Bull. Hell. XVIII 420. XXI 161 etc.). 4 Videntur

εἶπαν· ἐπεὶ Μάαρκος Ἄννιος Πο|πλίου υἱός, ἀνὴρ καλὸς καὶ ἀγαθός,
5 ἀποσταλεὶς ταμίας ὑ|πὸ τοῦ δήμου τοῦ Ῥωμαίων ἐπὶ τὰ κατὰ Μακεδο-
νίαν πράγμα|τα, καὶ τὸν ἀνώτερον μὲν χρόνον πάντα διατετέλεκεν | τὴν
ἀρχὴν[5] προϊστάμενος τῶν τε κατὰ κοινὸν πᾶσιν Μακε|δόσιν συνφε-
ρόντων, πλείστην δὲ πρόνοιαν ποιούμενος τῶν | διαφερόντων κατ' ἰδίαν
10 τῆι ἡμετέραι πόλει, σπουδῆς καὶ φιλο|τιμίας οὐθὲν ἐνλείπων· ἐν δὲ
τῶι παρόντι καιρῶι καὶ τοῦ τῶν Γαλα|τῶν ἔθνους[6] συναχθέντος καὶ
ἐπιστρατεύσαντος εἰς τοὺς κα|τὰ Ἄργος[7] τόπους στρατοπέδωι μείζονι,
ἐφ' οὓς καὶ ἐκπορευθέ[ν|τ]ος Σέξτου Πομπηίου τοῦ στρατηγοῦ[8] καὶ
παραταξαμένου μετὰ | [τ]ῶν ἰδίων στρατιωτῶν, ὃν καὶ συνβάντος ἐν
15 τῆι μάχηι τελευτῆσαι, | θλιβομένων γε διὰ τὴν αἰτίαν ταύτην τῶν
στρατιωτῶν, ἐπεξελ|θὼν Μάαρκος ὁ ταμίας ἔχων τοὺς ὑφ' ἑαυτὸν
τεταγμένους ἐτρέ|[ψ]ατο τοὺς ὑπεναντίους καὶ τοῦ τε πτώματος[9]

---

magistratus soli ius cum populo agendi habuisse, ita ut probuleuma non ut Athenis ab ipso senatu, sed a magistratibus ad populum ferretur.

5 τῆς ἀρχῆς desiderat Wi. 6 Scordiscos intellexit D., quia Galli Asiatici tum in Macedoniam irrumpere non potuissent, regnum Gallicum a Comontorio in Thracia constitutum illa aetate non iam fuisset (Polyb. IV 46, 4). Inde a Persei aetate, qui eos auxilio contra Romanos vocasset (Plut. Aem. Paul. 12. 13), eos Thraciam Macedoniamque identidem incursionibus vexasse; a. 135 a M. Cosconio in Thracia pulsos esse (Liv. per. 56), 114 M. Porcio Catoni cladem intulisse (Liv. per. 63. Flor. I 39, 3. 4 (III 4). Eutrop. IV 10), sed insequente anno a T. Didio fusos esse et a M. Livio trans Danuvium expulsos. Cf. n. 710. 7 Steph. Byz. Ἄργος· ἑβδόμη κατὰ Μακεδονίαν. ὁγδόη Ἄργος Ὀρέστιον ἡ ἐν Σκυθίᾳ, ubi Ἄ. Ὀρ. post ἑβδόμη posuit Abel Makedonien 28[8]; sed ne hoc quidem Ἄργος intellegi potest. Per. Sed satis causae esse cur cum Duchesnio ἄργος hoc loco nomen appellativum esse et campum significare statueremus suo iure negavit Dttb. Nomen vulgatum est; Stephano adde Rhodum, Casum alios locos. 8 Pro praetore provinciam Macedoniam obtinebat; στρατηγὸς pro ἀντιστράτηγος dictum antiquiore more ut ὕπατος (στρατηγὸς ὕπατος) pro ἀνθύπατος (cf. 592[1]). Ceterum cum constet patri Cn. Pompei Strabonis cos. 89, avo Cn. Pompei Magni, praenomen Sextum fuisse, mihi quidem non dubium est, quin hic ipse sit, qui pro praetore Macedoniae a. 117 (118 Klaffenb.) in pugna caesus est. Dttb., cf. Groebe Ath. Mitt. XXXIV 1909, 404/5 et ap. Drumannum[2] IV 324; Graecorum terminos non nimis premi debere docet Holleaux Herm. XLIX 1914, 586[3]. 9 Cum πτώματα de caesorum corporibus apud Polybium frequens sit, collectivam vim singularis numeri testatur Polyaenus VI 18, 1 καὶ πτῶμα ἐγένοντο Θετταλικὸν ἄνδρες τετρακισχίλιοι. Indicatur igitur M. Annium fusis hostibus locum ubi Pompeius cum suis caesus erat occupasse et corpora illorum recuperasse, id quod sepulturae causa permagni momenti erat. Dttb. Melius Po. *dirutam valli partem* intellegit, coll. Polybii

ἐκράτησεν καὶ πο[λ]|λοὺς αὐτῶν ἀπέκτεινεν, ἐκυρίευσεν δὲ καὶ ἵππων καὶ ὅπλων πλε[ι]|όνων, τῶν τε ἐν τοῖς προκειμένοις τόποις φρουρῶν
20 προνοηθεὶς τῆς | σωτηρίας μετεπέμψατο εἰς τὴν παρενβολήν[10], μετ' οὐ πολλὰς δὲ | ἡμέρας ἐπισυναχθέντων τῶν Γαλατῶν ἱππέων ἔτι πλειόνων κ[αὶ] | συνεπελθόντος μετ' αὐτῶν Τίπα τοῦ τῶν Μαίδων[11] δυνάστου μετ' ὄχλ[ου | π]λείονος, ἔστεξεν[12] τὴν ἐπιφερομένην τῶν βαρβάρων ὁρμὴν καὶ ἐτέ|[ρ]ους[13] μὲν στρατιώτας ἐπὶ συμμαχίαν παρὰ
25 τῶν Μακεδόνων οὐ κέκρικε | μεταπέμψασθαι διὰ τὸ μὴ βούλεσθαι θλίβειν τὰς πόλεις τοῖς ὀψωνίοι[ς][14], | προελόμενος δὲ μένειν τοὺς ὄχλους ἐπὶ τῶν ἔργων, ἐκπορευθεὶς με|θ' ὧν εἶχεν ἐν τῆι παρεμβολῆι στρατιωτῶν καὶ οὐθένα κίνδυνον οὐδὲ κα[κο]|παθίαν ὑποστειλάμενος παρετάξατο καὶ ἐνίκησεν τοὺς πολεμίους μά|χηι μετὰ τῆς τῶν θεῶν προνοίας, καὶ πολλοὺς μὲν αὐτῶν ἐν χειρῶν νομαῖς[15] |
30 ἀπέκτεινεν, οὓς δὲ ζωγρίαι[16] συνέλαβεν, ἵππων[17] τε καὶ ὅπλων πολλῶν ἐκυ[ρί|ε]υσεν, καὶ ἐκ τοῦ τοιούτου τρόπου διακατασχὼν τὰ πράγματα εὐψύχως | [π]επείραται τοῖς διαδεξαμένοις τὴν ἐπαρχείαν[18] ἀκαταφθόρους πάντα[ς] | τοὺς ἐν τῆι χώραι διατηρήσας ἐν εἰρήνηι τε καὶ ἐν τῆι καλλίστηι παραδοῦ|ναι ὄντας καταστάσει, πράσσων ταῦτα
35 ἀξίως μὲν τῆς πατρίδος καὶ τῶ[ν] | προγόνων, ἀξίως δὲ καὶ τῆς ἰδίας δόξης τε καὶ ἀνδρείας, ἔτι δὲ καὶ τῆς ἐ[ν]|κεχειρισμένης αὐτῶι πίστεως· διὸ δεδόχθαι Ληταίων τῆι βουλῆι καὶ τῶι δ[ή]|μωι, ἐπαινέσαι

---

locis velut illo XVI 33, ubi verba πεσόντος γὰρ τοῦ διατειχίσματος ἐπιβάντες ἐπὶ τὸ πτῶμα ‖ διεμάχοντο de vallo, ea quae sequuntur οὐ γὰρ μόνον ἐπὶ τοὺς θνῄσκοντας τῶν πολεμίων ἐπιβαίνοντες ἠγωνίζοντο de corporibus humanis usurpantur. 10 Phrynichus p. 377 Lob. παρεμβολή· δεινῶς Μακεδονικόν.

11 De Maedis, gente Thracica, qui etsi iam ab Alexandro Magno (Plut. Alex. 9) et postea a Philippo Demetrii f. (Liv. XXVI 25, 6 sqq.) victi erant, tamen etiam Romanorum imperio Macedoniam bellis latrociniisque vastare non destiterunt, D. provocat ad Steph. Byz. Ὤδονες. Strab. VII fr. 36.

12 στέγειν ‚*reprimere, arcere*'. Cf. Polyb. III 53, 2 οὗτοι γὰρ ἔστεξαν τὴν ἐπιφορὰν τῶν βαρβάρων. D. 13 Miller. 14 Perdrizet ap. Wilh.

15 ΕΝΧΕΡΩΝΝΟΜΑΙΣ in lapide esse, sed infra litteram X additam I, rettulit D., locutionis cum omnino frequentis tum Polybio inprimis familiaris ἐν χειρῶν νόμῳ mentionem iniciens; ea ab homine non satis Graece docto detorta atque corrupta est. Dttb. Sed cf. Maccab. III 1, 5 οὕτως συνέβη τοὺς ἀντιπάλους ἐν χειρονομίαις διαφθαρῆναι, quae vox ad pugilatum pertinet (Thes. s.v.). Po. 16 Legit M., simul monens apud Polybium ζωγρίᾳ λαβεῖν haud rarum esse. 17 ΙΠΠΟΝ. 18 Praetore caeso M. Annius vice praesidis provinciae functus est, dum successor Roma mitteretur.

τε Μάαρχον Ἄννιον Ποπλίου ταμίαν Ῥωμαίων καὶ στεφα|νῶσαι αὐτὸν χάριν τῶν πεπραγμένων θαλλοῦ στεφάνωι καὶ τίθεσθαι αὐτῶ[ι | ἀγ]ῶνα ἱππικὸν καθ' ἔτος ἐν τῶι Δαισίωι μηνὶ ὅταν καὶ τοῖς ἄλλοις εὐεργέ|ταις οἱ ἀγῶνες ἐπιτελῶνται. ἑλέσθαι δὲ καὶ πρεσβευτάς, οἵτινες πορευ|θέντες πρὸς αὐτὸν καὶ ἀσπασάμενοι παρὰ τῆς πόλεως καὶ συνχαρέντες ἐπὶ τῶι ὑγιαίνειν αὐτόν τε καὶ τὸ στρατόπεδον τό τε ψήφισμα ἀποδώσου|σιν καὶ παραχαλέσουσιν ἀποδεξάμενον μετ' εὐνοίας τὴν τοῦ δήμου προ|αίρεσιν νῦν τε καὶ εἰς τὸν μετὰ ταῦτα χρόνον ἀγαθοῦ τινος ἀεὶ παραίτιον | γίνεσθαι τῆι πόλει ἡμῶν. ἀναγραφῆναι δὲ τὸ ψήφισμα καὶ τὸν στέφανον εἰς | στήλην λιθίνην, ἣν καὶ τεθῆναι τῆς ἀγορᾶς ἐν τῶι ἐπιφανεστάτωι τόπωι, προ|νοηθέντων τῆς τε ἀναγραφῆς τοῦ ψηφίσματος καὶ τῆς ἀναθέσεως τῆς στή|λης τῶν τε πολιταρχῶν καὶ τοῦ τῆς πόλεως ταμίου. ἐπεχειροτονήθη | ἔτους θ' καὶ κ', Πανήμου κ', καὶ εἱρέθησαν πρεσβευταὶ τῶν βουλευτῶν | Ἀδαῖος Ἀδαίου, Λύσων Φιλώτου, Ἀμύντας Διέους 19.

19 Legit Per., cf. Wilhelm AEMOest. XV 8 coll. titulo Milesio ap. Rayetum Rev. arch. XXVIII 109: ἐπιστατοῦντος Διείους τοῦ Γλαύκου. Nominativus Δεῆς n. 618_3. 764_2 passim.

△ **701. Sextus Pompeius, Cn. Pompei Magni triumviri avus a. 118/7.** Athenis in arce ad templum Victoriae. In basi, cui olim imposita erat statua aenea. Ed. Groebe Ath. Mitt. XXXIV 1909, 403. [*Ki*]

ὁ δῆμος | Σέξκτον Πομπήιον | ἀρετῆς ἕνεκα.

Litterae ΑΠΣ. Scriptura Σέξκτος exstat IG II[1] 874 in catalogo med. s. I ante Chr. cf. Meisterhans Gr.[3] 93^{833}. Est Sex. Pompeius, pater Cn. Pompei Strabonis (cos. 89 a. Chr.), avus Cn. Pompei Magni triumviri. Sex. Pompeius cum pro praetore Macedoniam administraret a. 118/7, Scordiscos propulsans in pugna cecidit; n. 700^7. Cum Atheniensium civitas inde ab a. 146 ad provinciam Macedoniam pertineret (Gaebler Ztschr. Numism. XXIII 1900, 155. cf. Realenc.[2] I 192), Pompeio propter res in Macedonia a. 118/7 gestas in arce Atheniensium statuam erigi potuisse facile intellegitur. Eodem modo huius Sex. Pompei filius Cn. Pompeius Strabo (cos. 89) statua in arce posita honoratus est (Groebe Ath. Mitt. XXXII 1908, 135), in qua expressis verbis significatur filius Sexti, hominis scilicet Atheniensibus haud ignoti. Gr.

△ **702. Aristotheus, Trozenius ἱστοριαγράφος, Delphis acroaseis facit a. 157.** In bathro statuae equestris Aristaeni Dymaei (ut videtur). Ed. Couve Bull. Hell. XVIII 1894, 76 n. 3 (GDI 2724). Cf. Ziebarth Gr. Schulw. 123. [*Pw*]

ἀγα[θ]ᾶι τύχαι. | ἔδοξε τᾶι πόλει τῶν Δκελφῶν [ἐν] ἀγορᾶι τελείαι σὺμ ψάφοις ταῖς ἐννόμοις· | ἐπειδὴ Ἀριστόθεος Τιμοθέου [Τρο]ζάνιος[1], ἱστοριαγράφος, παραγενόμενος ἐν τὰν | πόλιν τάν τε ἀναστροφὰν
5 ἐπ[οιή]σατο ἀξίως τοῦ τε ἱεροῦ καὶ τᾶς ἰδίας πατρίδος, | ἀκροάσεις ἐποιήσατο δὲ καὶ ἐ[πὶ π]λείονας ἁμέρας τῶν πκεπραγματευμένων | αὐτῶι, παρανεινῶ[ν] δὲ καὶ ἐνκ[ώ]μια εἰς Ῥωμαίους τοὺς κοινοὺς τῶν Ἑλλάνων | [εὐ]εργέτας, δεδόσθαι π[αρ]ὰ τᾶ[ς] πόλιος προξενίαν αὐτῶι καὶ ἐκγόνοις, προμαντεί[αν, | προ]δικίαν, ἀσυλίαν, ἀτέλειαν π[ά]ντων, προεδρίαν ἐμ πᾶσι τοῖς ἀγώνοις οἷς ἁ πόλι[ς | τί]θητι, καὶ τἄλλα ὅσα καὶ το[ῖς ἄ]λλοις προξένοις καὶ εὐεργέταις ὑπάρχει (παρὰ) τᾶς πό[λιος].

Sero repperi in ectypis partem sinistram inediitam, unde apparet lineolas versuum in hoc textu et in subsequenti (Bull. l.l. n. 4) simul esse incisas titulosque ab eodem lapicida perscriptos ad eundem annum 157/6 pertinere, cuius ἄ. Patreas supra omittitur, quod infra (Bull. n. 4) exhibetur. Quia tertio titulo (servato in lapide multo supra n. 702) proxenia a. 128 tribuitur, ut nunc edocemur, Θεοκρίτωι [Λέο]ντος Δυμαίωι (Cou. perperam [Ἀθη]ναίωι), et quia in tit. Bull. n. 4 Ἄριστυς Ἀριστομένεος Αἰγιεὺς ἐπέδωκε τῶι θεῶι ἁμέραν καὶ ἀγωνίξατο et in tit. Bull. n. 2, simul inciso, sed ad alium orthostatam eiusdem bathri pertinente, Δαμοκλῆς Τιμοκράτεος Αἰγιεὺς συνἀγωνίξατο μετὰ Ἀρίστιος, sequitur haec quattuor decreta ad monumentum quoddam ab Achaeis dedicatum spectare; nam etiam Trozenii tum foederi eorum addicti erant. Neque dubito utrumque orthostatam, quorum mensurae conveniunt, ad statuam illam equestrem magnificentissimam referre cuius inscriptio plinthi (*Standplatte*) in Delphicis II 52 edita est:

τὸ κοινὸν τῶν Ἀχαιῶν | Ἀρίσταινον Τιμοκάδεος Δυμᾶν | ἀρετᾶς ἕνεκεν καὶ εὐνοίας | τᾶς εἰς τὸ ἔθνος καὶ τοὺς συμμάχους | καὶ τοὺς ἄλλους Ἕλλανας.

Cf. proxenum aetate supparem Apterae GDI 4943 (Wilhelm Beitr. 121): Ἀρίσταινος Δαμοκάδηος Ἀχαιός, ubi errore Δα- pro Τι- lectum esse putem. Qui utrum idem sit ac praetor ille notissimus, Philopoemenis adversarius, Romanorum sectator, quam Plut. Philop. 17 Megalopolitam fuisse tradit (sed cf. ibid. 13; fortasse erat proxenus Magnae urbis?), an prior quidam saec. III tribuendus cui favet litteratura antiquior(?), non plane constat. Positum fuerit hoc monumentum, statuae Philopoemenis simillimum, ante porticum Atheniensium. 1 Haud inepte Cou. cogitaverat de [Ζηνόδοτος Τρο]ζάνιος qui historiam Romanam (cf. v. 6) conscripsit FHGr. IV 531. Quod quamvis nunc redarguatur, tamen hoc Aristothei exemplo optime comprobantur quae suspicati sumus n. 653[1] (fin.) de recitationibus a Cassandro et n. 652 not. init. de illis ab Hegesandro Delphis habitis.

703. Fratres Pheneatae, musici, Delphis honorantur, c.a.118. In basi calcaria (fortasse Aetolica illa n. 412). Ed. Couve Bull. Hell. XVIII 1894, 79, n. 5 (Syll.[2] 663; Michel 265; Baunack GDI 2726). Cf. Ziebarth Griech. Schulw. 123. [*Pw*]

θεός. τύχαν ἀγαθάν. | ἔδοξε τᾶι πόλει τῶν Δελφῶν ἐν ἀγορᾶι τελεί|ωι
σὺν ψάφοις ταῖς ἐννόμοις· ἐπειδὴ Κλεόδωρος | καὶ Θρασύβουλος οἱ
5 Θεοξενίδα Φενεᾶται[1] παρα|γενόμενοι ποθ' ἁμὲ ἐπιδείξεις ἐποιήσαντο
τῶι | θεῶι διὰ τᾶς μουσικᾶς τέχνας[2], ἐν αἷς καὶ εὐδοκί|μουν προφε-
ρόμενοι ἀριθμοὺς[3] τῶν ἀρχαίων ποιη|τᾶν οἳ ἦσαν πρέποντες ποτί τε
τὸν θεὸν καὶ τὰν πό|λιν ἁμῶν[4], ἔτι δὲ καὶ τὰν ἐνδαμίαν καὶ ἀναστρο-
10 φὰν | καὶ διδασκαλίαν τῶν παίδων[5] ἐποιήσαντο ἀξίως | αὐσωτῶν τε
καὶ τᾶς ἰδίας πατρίδος καὶ τᾶς ἁμε|τέρας πόλιος·××× ἀγαθᾶι τύχαι,
δεδόχθαι τᾶι πό|λει τῶν Δελφῶν, ἐπαινέσαι Κλεόδωρον καὶ Θρασύ|-
15 βουλον ἐπί τε τᾶι ἀναστροφᾶι καὶ τᾶι φιλοτιμίαι ἃι | τυγχάνοντι ἔχοντες
ἐν τῶι ἐπιταδεύματι, καὶ εἶ|μεν αὐτοῖς καὶ ἐκγόνοις παρὰ τᾶς πόλιος
τῶν Δελφῶν | προξενίαν, προμαντείαν, προδικίαν, ἀσυλίαν, ἀτέλειαν, | προ-
εδρίαν ἐμ πᾶσι τοῖς ἀγώνοις οἷς ἁ πόλις τίθητι· εἶ|μεν δὲ αὐτοῖς καὶ γᾶς
20 καὶ οἰκίας ἔνκτησιν, καὶ τὰ ἄλλα | τίμια πάντα, ὅσα καὶ τοῖς ἄλλοις
προξένοις καὶ εὐερ|γέταις τᾶς πόλιος τῶν Δελφῶν. ἄρχοντος Ἀμύντα[6], |
βουλευόντων τὰν πρώταν ἑξάμηνον Κλέωνος τοῦ | Διονυσίου, Ξενοκρίτου
τοῦ Στησιμένεος, γραμματεύ|οντος Μνασιδάμου τοῦ Ξενοκρίτου.

De aetate v. not. 6; ad argumentum cf. n. 660. 1 De Arcadibus musices amantissimis cf. Polyb. IV 20, 4: μουσικὴν γὰρ .. πᾶσι μὲν ἀνθρώποις ὄφελος ἀσκεῖν, Ἀρκάσι δὲ καὶ ἀναγκαῖον ... σχεδὸν παρὰ μόνοις Ἀρκάσι πρῶτον μὲν οἱ παῖδες ἐκ νηπίων ᾄδειν ἐθίζονται κατὰ νόμους τοὺς ὕμνους καὶ παιᾶνας .. μετὰ δὲ ταῦτα τοὺς Φιλοξένου καὶ Τιμοθέου νόμους μανθάνοντες πολλῇ φιλοτιμίᾳ χορεύουσι κατ' ἐνιαυτὸν τοῖς Διονυσιακοῖς αὐληταῖς ἐν τοῖς θεάτροις κτλ. (monuit Hi.). 2 ‚Sic Wilhelm Goett. GA 1898, 225; τὰς μουσικὰς τέχνας C. et Ba., at manifesto pluralis αἷς ad ἐπιδείξεις spectat.' Dttb. ‚*Zwei Musiker von Profession* (v. 15 ἐπιτάδευμα, cf. n. 660_9) *veranstalteten dem Gotte zu Ehren in Delphi mit dem von ihnen geschulten Knabenchore Aufführungen der von ihnen in Musik gesetzten Dichterstellen*' Ba. et C. 3 ‚I.e. ῥυθμούς. Loci Dionysii Hal. de adm. vi. Demosth. c. 54 in thesauro Stephaniano allati mentionem fecit C. Praeterea originem huius usus illustrat definitio Aristotelia Rhetor. III 8, 1408*b*, 29 ὁ δὲ τοῦ σχήματος τῆς λέξεως ἀριθμὸς ῥυθμός ἐστι, et Latinos sic *numeri* vocabulo uti in volgus notum est.'

4 ‚*Ueber den Apollokult und Delphis geschichtliche Einflüsse*', Ba. Cf. LeBas III n. 81/2, ubi Menecles Teius in Creta honoratur quia Cnosi ἐπεδείξατο μετὰ κιθάρας πλεονάκις τά τε Τιμοθέω καὶ Πολυΐδω καὶ τῶν ἁμῶν ἀρχαίων ποιητᾶν, Priansi vero praeterea εἰσήνεγκε κύκλον ἱστορημέναν ὑπὲρ Κρήτας καὶ τῶν ἐν Κρήται γεγονότων θεῶν τε καὶ ἡρώων, ποιησάμενος τὰν συναγωγὰν ἐκ πολλῶν ποιητᾶν καὶ ἱστοριαγράφων. C. Ba. 5 Zie. minus recte: ‚*und erteilten den Knaben Musikunterricht*', cf. not. 2. 6 De a. 118 non plane constat; est quidem annus Pythicus, sed si hi musici ludis Pythiis interfuissent, hoc expresse esset enuntiatum.

Decreta Amphictyonum de fano et finibus Delphorum, a senatu Romano sancita, a. 117 et 116. Tituli, supra Monumentum bilingue n. 827 incisi, una cum hoc exhibentur ante a. 114/17 p. Chr., n. 826 *A—K*. [*Pw*]

△**704/5. Documenta de lite inter artificum Bacchiorum collegia Atticum et Isthmicum apud Amphictyones Delphicos et senatum Romanum diiudicanda, ab a. 128 ad 112.** Cf. Klaffenbach Symb. hist. coll. artif. Bacchiorum 1914, 29 sqq. [*Pw*]

(*A*). Primum senatus consultum, ἐπὶ Ποπλίου Κορνηλίου factum, a. 128. Qui P. Cornelius seu praetor Macedoniae seu urbanus intellegendus (στρατηγὸς κατὰ πόλιν), cf. titt. *B* et *C* cum nott. 2 et 3. De argumento tituli deperditi concludere possumus ex n. 705_{20}: τινὲς τῶν ἐκ Πελοποννήσου τε[χνιτῶν] (sc. τῶν συντελούντων εἰς Ἰσθμὸν καὶ Νεμέαν) -- συνελθόντες τε εἰς [Σικυῶνα] σύνοδον ἐποι[ήσαντο] παρὰ τὸ δόγμα τῆς συγκλήτου τὸ ἐπὶ Ποπ[λίου Κορ]νηλίου, ἐν ὧι ἔδοξεν, ἡμᾶ[ς (sc. τοὺς τεχνίτας τοὺς ἐν Ἀθήναις) συμπ]ορεύεσθαι ἐν Θήβ[αις καὶ Ἄρ]γει, nécnon ibid. v. 26 technitae Isthmici σύνοδόν [τε] ἐν Σ[ικυῶνι συν]άγουσι παρὰ τὸ δόγμα τῆς συν[κλήτου τὸ ἐπὶ Ποπλίου Κορνηλίου καὶ το]ὺς χρησμοὺς τοῦ [Ἀπόλλωνος]; de quibus Kla. 45 scite haec exposuit: ‚pertinebat illud consultum ad necessitudinem inter duo sodalicia intercedendam [cf. v. 21 συμπορεύεσθαι]. Praeter alia hoc quoque constitutum esse accipiendum est, ut in controversiis Romani arbitri essent. Neque enim, nisi ita est, orationem technitarum Isthmicorum n. 705_{34} sqq. intellego .. quorum legatos .. primum ut Pellam advenerint, officii terminos egressos sine ulla mora συνθήκας ποιήσασθαι πρὸς τοὺς ἐν Ἀθήναις -- τεχνίτας praesente quidem praetore [Sisenna, cf. tit. F_7 cum not. 26] neque tamen arbitro adacto. Itaque eos καταφρονῆσαι τοῦ τε τῆς συγκλήτου δόγματος [tit. *A*] καὶ τοῦ στρατηγοῦ [Sisennae] καὶ τῆς συνόδου, cf. n. 705_{36}. Re vera autem haec omnia aliter [atque Isthmici technitae contendunt] facta esse probabile est. Postremo ex statua P. Cornelio Delphis posita [tit. *B*] concludere licet, .. hoc senatus consultum non velut duo alia [tit. *K* et n. 705] Atticis technitis solis favisse, sed etiam artifices ἐξ Ἰσθμοῦ καὶ Νεμέας habuisse, quod id probarent. Quod .. sumimus non ita multo post a. 146 factum esse.‘ Hoc enim anno a Mummio privilegia collegii Isthmici redintegrata esse ex novo supplemento tituli IG VII 2413/14 evincit idem Kla. 26, qui tum de a. 128 et tit. *C* ignorabat.

A. — *Pars Irixarum:* anni 130—127. Has controversias ex parte initium cepisse a Soteriis Delphicis, quibus celebrandis ab a. 268 usque ad a. 131 artifices Isthmici, antea vero et postea Attici intererant, conieci n. 692 not. init.; cf. n. 690[1]. Atticos enim technitas urbibus quoque sodalicii Isthmici paulatim potiri conatos esse, demonstrant verba n. 705_{21}: ἡμᾶ[ς συμπ]ορεύεσθαι ἐν Θήβ[αις καὶ Ἄρ]γει, cf. tit. *A*.

△ *B.* Statua P. Cornelii Lentuli a collegio Isthmico Delphis dedicata, a. 128. In basi calcaria. Edd. Pomtow Klio XIV 302, n. 24 et Klaffenbach Symb. ad hist. colleg. artif. Bacch., 35.

[τ]ὸ κοινὸν τῶν περὶ τὸν Διόνυσον τεχ|νιτῶν τῶν ἐξ Ἰσθμοῦ καὶ Νε-μέας[1] Πόπλι|ον Κορνήλιον Ποπλίου Λέντολον[2] τὸν ἑαυ|τοῦ εὐεργέτην Ἀπόλλωνι Πυθι[ωι].

△ *C.* Honores Delphici [P. Cornelio P. f.] tributi, a. 128/7. In latere meridionali thesauri Attici, in ordine secundo supra euthynteriam. Ed. Colin Fouill. III 2, n. 97 et plenius add. p. 295, neque autem nomen proxeni supplevit.

[ἄρχο]ντος Πό[ρρ]ου[2a] [τ]οῦ Ἀμινία, βουλ[ευόντων] τὰν [δευτέραν ἑξάμηνον Ἐχεφόλο]υ τοῦ Πολυκλεί[του, Τα]ραντ[ίνου] τοῦ Ξενοκρ[τ]ου, γραμματεύ]οντ[ο]ς δὲ Σ[ωτύλου τοῦ Σωστράτου, ἔ]δο[ξε τᾶ]ι πόλε[ι] | τῶν Δ[ελφῶν, ἐν ἀγορᾶι τελεί]ωι σὺμ ψάφοις τ[αῖ]ς ἐννό[μ]οις, δε-[δόσθαι Ποπλίωι Κορνηλίωι Ποπλ]ίου[3] Ῥω|μαί[ωι, αὐτῶι καὶ ἐγ]γό-

B. — 1 De hoc collegio cf. n. 690[1] locosque ibi congestos. De aetate tit. *B* v. not. 3 et tit. *C.* 2 Idem ut videtur in tit. *C*, ubi v. not. 3. De hoc Lentulo alibi cognoscendo desperaverunt Kla. et Cichorius ap. Kla. 35. Sed omnino unus quod sciam in censum venit, qui adulescens consulem P. Licinium a. 171 in Graeciam comitatus erat; cf. Liv. XLII 49, 9: *duo consulares tribuni militum cum eo* [sc. consule Licinio] *missi, C. Claudius Q. Mucius, et tres inlustres iuvenes P. Lentulus et duo Manli Acidini.* Quem cum recte Weissenborn filium illius clarissimi P. Lentuli esset suspicatus qui annis 172 et 171 sqq. legatus et dux res contra Persem bene gesserat (Liv. XLII 37. 47. 56), pariterque Nissen Krit. Unters. 254 hos duos diversos distinxisset, iniuria Muenzer R-E IV 1374 iuvenem illum eundem esse atque legatum ducemque contendit; nam hunc aetate paullo provectiore fuisse patet, et nomen eius L. f. L. n. testantur fasti Capitolini (cos. a. 162), cum titt. *B* et *C* ad P. f. pertineant. Quomodo auctorum loci ab a. 156 ad a. 121 inter hos Lentulos distribuendi sint, hic non curamus, sed tenendum, post a. 162 nunquam L. f. vel P. f. apud scriptores addi.

C. — Ut ex eo parietis loco quo decretum Delphorum n. 654 *B* incisum est, sc. infra coronas Hegesandri n. 654 *A*, nomen huius scriptoris lacunae aptum restituimus (n. 654 not. init.), sic hanc proxeniam *C* quam a tribus partibus documenta de lite technitarum circumdant, ad eandem causam referri debere iamdiu suspicatus sum; quod comprobatur nomine proxeni lacunae apto (not. 3). Exstant enim super tit. *C*: decretum de chrysophoria *E*; ad sinistram et infra: tit. *K* et ὁμολογία illa *I*. Quae omnia excipit in ordine lapidum proxime inferiore tertium longissimum SC n. 705. Itaque cum alii titt. ad hanc litem pertinentes Delphis reperti non sint, omnia huius argumenti documenta consulto in hac parietis parte congregata esse apparet. 2a De Pyrrho et a. 128/7 cf. n. 697[7]. 3 Casui

[νοις, πρ]οξενίαν, προμ[αντ]εία[ν, προ]δικί[αν, ἀσυλίαν, ἀτέλειαν, προε-
5 δ]ρίαν ἐμ | [πᾶσι τοῖς ἀγών]οις οἷς [ἁ πόλις] τίθητι, [γᾶ]ς καὶ οἰκίας
ἔγκτ]ησιν, καὶ τὰ ἄλλα τίμια πάντα ὅσα [κ]αὶ τοῖ[ς | ἄλλοι]ς προ[ξέ-
ν]οις κα[ὶ εὐεργέταις τᾶ]ς πόλ[ιος ὑπάρχ]ει.

D—F, *H*. Quattuor tituli Athenis in tabula ex quinque fragmentis composita incisi, cuius initium cum tit. *D* interiit. In arce, nunc in museo nat. Ed. * IG II² 1134.

(*D*). Amphictyones populum Atheniensium de technitis suis bene meritum coronant, auct. a. 117. Titulus in tabula Attica primus, nunc amissus. Cf. Kla. 41: ‚in eodem Amphictyonum consilio [ad quod tit. *E* pertinet] etiam decretum in honorem populi Atheniensium factum esse, cum corona altera [prior] quae in fine tituli exstat [tit. H_{29} sq.], tum alia indicia demonstrant, cf. tit. F_4, H_{22}; nimirum id decreto *D* in tabula praecessit, quod etiam ordo coronarum probat.‘

△*E*. Amphictyones technitis Atticis chrysophoriam confirmant et coronam donant, auct. a. 117. Exempla duo huius tituli servata: *Atticum*, admodum deletum, secundum [hodie primum] in tabula supra commemorata. Fragm. superius (*a*) ex Koehleri exemplo ed. Pomtow

---

non tribuendum, quod — ut de Hegesandro vidimus n. 654*B* — hic quoque ambitus lacunae a Colino in v. 3 relictae (19—20 litt.) nomini P. Cornelio P. f. supplendo accurate respondet, cuius statuam e tit. *B* novimus, de quo Co. nondum sciebat. Quae omnia si recte intellecta sunt, res haud parvi momenti sequuntur: primum de anno quo P. Cornelius pacem inter synodos pepigerat tandem constat (a. 128), cum Kla. tempus brevi post a. 146 praetulerit. Deinde Cornelius non cum Cichorio praetor urbanus habendus esse videtur, sed, quod Kla. primum voluit, Macedoniae praetor ut postea Sisenna (cf. n. 705[15]); nam ille si nihil aliud in hac lite componenda fecisset, nisi quod ‚absentibus consulibus tum senatum habuit‘ (Cichorius ap. Kla. 34), pro hoc officio nequaquam singulari neque a synodo Isthmica neque a Delphis honorari potuisset neque, ut addo, ab Atheniensibus, quod factum esse ex tit. *C* thesauro Attico inciso concludi debet. Itaque P. Lentulum in Graecia ipsa ut fas erat litem ita diremisse sumimus, ut utrique synodo necnon Delphis (unde rixa sit orta, v. not. init. *A*) satisfaceret et collegia in decem fere annos reconciliaret. Ergo verba δόγμα τῆς συγκλήτου τὸ ἐπὶ Ποπλίου Κορνηλίου (tit. *A*) similiter interpretanda sint atque n. 705_{58} ὃ δὲ σύμφωνον γεγονός ἐστιν .. ἐπὶ Γναίου Κορνηλίου Σισέννα, vel n. 705_{32} κατηγορία κάτ τῆς συνόδου ἐπὶ τοῦ στρατηγοῦ ἐμ Μακε[δονίᾳ Κορνηλίου Σισέννα], sc. ἐπί idem valere potest atque ‚tempore eius‘, vel ‚eo auctore‘; nam sententia P. Cornelii statim senatusconsulto sancienda erat velut sententia illa M'. Acili p. 140, 2). Quam vocis ἐπί interpretationem si quis reiecerit, tamen id concedet, P. Cornelium antea in Graecia arbitrum fuisse et postea demum munere praetoris urbani functum huic causae in senatu valde favisse.

Jahrbb. Phil. 1894, 678 n. 13; reliqua ed. * IG II² 1134₁₋₆₃. — *Delphicum*, infra expressum, in orthostata meridionali thesauri Attici (supra tit. *C*, v. ibid. not. init.). Ed. Colin Bull. Hell. XXIV 1900, 92 n. II (Fouill. III 2, n. 69 cum tab. VII, 1). Cf. Wilhelm Bull. l.l. 219. Fusius tractavit Klaffenbach l.l. 36, cuius textum reddimus.

[ἄρχοντος ἐν Δελφοῖ]ς Εὐκλείδου 4 το[ῦ Κα]λλείδο[υ, πυλαίας μεθο-
π]ωρινῆς, ἱερομνη[μονούντων 5· Θετταλῶν τοῦ στρα[τη|γοῦ Ἀμυνέου 6

E. — Exemplar Atticum in his differt: v. 1 [τοῦ Καλλείδου] consulto om. Ki. | 4 (att. 5) Phocenses Achaeis Phthiotis antecedunt. | 4 (7) Ἀρχίππου τοῦ (sc. Κλειτάρχου) | 5 (6) Φανοτέων | 5 (8) Φιλίππου τοῦ Ἀλεσάνδρου | 8 (13) Dolops est omissus, quem Co. minus recte putat in versibus primis perscriptum interiisse. | 39/40 (56) paulum aliter exhibentur.

Pars II rixarum: anni 117—115. Discordia denuo initium cepit, ut perspexit Kla., quia technitae Attici in urbibus synodi Isthmicae privilegiis antiquioribus, sc. χρυσοφορίᾳ et στεφανηφορίᾳ prohibebantur. Itaque redintegratio utriusque privilegii c.a. 117 necessaria fuit, cf. v. 24: ἀνανεώσασθαι .. τὰ τῶν Ἀθήνησιν τεχνιτῶν τίμια, ἵνα ἔχωσιν ἐξουσίαν οἱ καθιστάμενοι ἱερεῖς .. στεφανηφορεῖν .. et v. 30: τοὺς ἱερεῖς .. χρυσοφορεῖν τοῖς θεοῖς κατὰ πάσας τὰς πόλεις κατὰ τὰ πάτρια. ‚Nam si v. 26 ἐμ πάσῃ πόλει ὑπὸ μηδενὸς κωλυόμενοι et v. 32 καὶ μὴ ἐξεῖναι κωλύειν αὐτοὺς μήτε πόλιν μήτε ἄρχοντα μήτε ἰδιώτην atque poenam quae constituitur legimus atque postremo v. 43: ἀνενεγκεῖν τοῦδε τοῦ δόγματος ἀντίγραφα ἐπὶ πάντα τὰ ἔθνη καὶ τὰς πόλεις, ὅπως παρακολουθῶσιν ἅπαντες κτλ., facere non possumus, quin sumamus Atticos .. privilegium renovandum propterea curasse, quod tum in eo a quibusdam impediti sint, sc. a technitis ἐξ Ἰσθμοῦ καὶ Νεμέας' (Kla.). 4 Euclidae annum 117 tribueram Delph. Chron. R-E IV 2694, sed etiam a. 119/18 non plane abiciendus, v. not. 44 fin. Apparuit sane Euclidam et ante Heraclidam n. 826 *I*, quem ad sacerdotium IX pertinere tit. Anecd. Delph. 29 docuit, munere esse functum et ante a. 116, quo magnae illae de fano Delphico administrando definitiones epistula Licinii consulis senatusque finiuntur, cf. n. 826 *K*. Nam omnia illa κριτήρια καὶ ψῆφοι Amphictyonum n. 826 *A*—*G* eiusdem ἄ. Euclidae pylaea seu verna seu potius extraordinaria m. Poetropio/Decembri facta sunt. 5 Hieromnemonum catalogi huius et insequentis pylaeae (n. 826 *B*) sunt novissimi qui aetatem tulerunt. Hic (n. 826 *B*) accurate respondet pylaeae a. 130, de qua cf. n. 692³, sed supra posito multum inest offensionis. Desunt enim 2 Boeoti, 2 Locri, 1 Euboeus, 1 Perrhaebus, cum praeter Magnetas v. 5 (sc. ἀπὸ Δημητριάδος, cf. n. 826 *D*, col. II₂₁) compareant v. 9 Μάγνητες ἐκ Θετταλίας, sc. duo Homolienses; cum urbs Homolium Perrhaebis finitima sit, hanc tum eorum fuisse et Perrhaebos in his ‚Magnetibus Thessaliae' latere coniecimus Delph. Chron. R-E IV 2693. Sed obstat, quod Perrhaebi unum hieromnemona delegare solent; neque de errore quodam lapicidae v. 9 Παρμενίσκου (τοῦ) Ἀμύντου [Ὁμολιέως] pro καὶ Ἀμύντου cogitare audeo, quia καί etiam in exemplo Attico legitur. 6 Suppl. Wilhelm Beitr. 143.

τ]οῦ Ὀλυμπιάδο[υ Κ]ιεριέως κ[αὶ τοῦ γ]ραμ[ματέ]ως τοῦ συνεδρίου Ἀρχίππου τοῦ Ἀντιγένου Κιεριέως· | [παρὰ δὲ Δελφῶν Ἀμύντ]α τοῦ Εὐδώρ[ου], Καλλιδ[άμου το]ῦ Ἀμφ[ιστρά]του· παρὰ δὲ Ἀθηναίων Ἀσκληπιάδου τοῦ Ἰκεσίου[7]· | [παρὰ δὲ Ἀ]χαιῶ[ν Φθιω]τῶν Σιμάδα (τοῦ Ξανθίου) Θη[β]αίου, [Ἀρχίππου (τοῦ Κλειτάρχου)[8] Μ]ελιται[έως]·
5 παρὰ δὲ Φωκέων Τιμάρχου τοῦ Ἀντιόχου, Ἡρακλείδου | [τοῦ Ἡρα-κλ]είδο[υ Φαν]ατέως (sic)· παρὰ δὲ Μ[αγνήτων Ἀλεξ]άνδρου [τ]οῦ Φιλίππου, Φίλωνος τοῦ Διοσκουρίδου Δημητριέων· πα[ρὰ δὲ Αἰνιάνων Μοσ]χίωνος τοῦ Σιττ[ύρα[9], Νικοφίλου τ]οῦ Αἰγίδ[ο]ς[10] Ὑπαταίων· παρὰ δὲ Μαλιέων Πυρρία τοῦ Σατύρου | [Λαμιέος[11]· παρὰ δὲ Ο]ἰταίων Εὐβούλο[υ τοῦ Σαβύττ]α Ἡρακλειώ[τ]α· παρὰ δὲ Δωριέων τῶν ἐγ Μητροπόλεως Δίωνος τοῦ | [Πολυδέκτα Ἐρινεάτ]ου· παρὰ δὲ Δωριέω[ν τῶν ἐκ Πελ]οποννήσο[υ] Ἐμπεδοσθένου τοῦ Ἁγία Ἀργείου· παρὰ δὲ Δολό[πων _ si _ τοῦ] Εὐλόγου Ἀγγε[ιάτου· παρὰ
10 δ]ὲ Μαγνήτων ἐκ Θετταλίας[5] Παρμενίσκου καὶ Ἀμύντου | [Ὁμοιλιέων],

vacat versus fere totus

[ἔδοξε τοῖς Ἀμφικτύ]οσιν· × ἐπει[δὴ] γεγονέ[ναι κ]αὶ [συνειλέ]χθαι τεχνιτῶν σύνοδον παρ' Ἀθηναίοις συμβέβηκε πρῶτον, ὧν ὁ δῆμος ἁ[πάντων τῶν ἐν ἀνθρ]ώποις ἀγαθῶν ἀρχη[γὸς κατασταθε]ὶς[12] ἐγ μὲν τοῦ θηριώδους βίου μετήγαγεν τοὺς ἀνθρώπους εἰς ἡμερότη[τα, παραίτιος δ' ἐγε]νήθη τ[ῆ]ς πρὸς ἀλλήλ[ους κοινωνί]ας × × εἰσαγαγὼν τὴν τῶν μυστηρίων παράδοσιν, καὶ διὰ τούτων πα[ρα]γ[γείλας τοῖς ἅπασιν] ὅτι μ[έγι]στον ἀγαθό[ν ἐστιν ἐν] ἀνθρώποις ἡ πρὸς
15 ἑαυτοὺς χρῆσίς τε καὶ πίστις, ἔτι τε τῶν δοθέντων | [ὑπὸ θεῶν περὶ τῶν ἀνθρώ]πων νόμων [καὶ τῆς π]αιδείας· × × ὁμοίως δὲ καὶ τῆς τοῦ καρποῦ παραδόσεως ἰδίαι μὲν ἐδέξατο | [τὸ δῶρον, κοινὴν δὲ]

---

7 Idem hieromnemo vs. 23 et 39 est legatus et ἱερεὺς τοῦ Διονύσου et τραγικὸς ποιητής. 8 Patronymica Phthiotarum, a lapicida neglegentius omissa, in ex. Attico quondam perscripta, inserui ex tit. 826 *B*, col. $I_{29.30}$.
9 Supplevi Jahrbb. l.l. Idem iam a. 130 hieromnemo erat, cf. n. 692^{10}.
10 In tit. 826 *B*, col. I_{33} exstat τοῦ Ἁγίου, quod supra restituendum censeam.
11 Supplevi; nomina Pyrrhias et Satyrus occurrunt Lamiae, cf. ind. IG IX 2. 12 Ad laudes Atheniensium vs. 11—22 ab Amphictyonibus(!) praedicatas Co. attulit auctorum locos plurimos, ex quibus hos perstringimus: Ad verba ἁπάντων .. ἀγαθῶν Isocr. Paneg. 38. 39, Antid. 295; Aristid. Heracl. (Dind.) I 58; Diod. XIII 26, 3. 27, 1. Ad mysteria: Isocr. Paneg. 28; Aristid. Eleus. I 416; Diod. V 4, 4. 29, 1. Ad donum cerealium: tit. n. 83; Isocr. Paneg. 29; Aristid. Eleus. I 417; Diod. XII 26, 3. Ad certamina thymelica et scaenica: Phrynichus Ecl. s.v. θυμέλη; Vitruv. V 8. Ad tragoediam comoediamque inventas: Athen. II 40*a*; chronic. Par. IG XII 5, 444 ep. 39.

τὴν ἐξ ἑ[α]υτ[οῦ] εὐχρ[ηστίαν τ]οῖς Ἕλλησιν ἀπέδωκεν· πρῶτός τε πάντων συναγαγὼν τεχνιτῶν σύνοδον | [καὶ ἀγωνιστῶν, θ]υμελικ[οὺς καὶ σκ]ηνικ[οὺ]ς ἀγῶνας ἐποίησεν, οἷς καὶ συμβαίνει μαρτυρεῖν μὲν τοὺς πλείστους τῶν ἰ[δίων τῆς πόλεως] ποιητῶ[ν, αὐτὴν] δὲ καὶ τ[ὴ]ν ἀλήθειαν ἐμφανῶς δεικνύειν ὑπομιμνήσκουσαν, ὅτι μητρόπολίς ἐστι τῶν | [δραμάτων ἁπάντων τ]ρα[γωιδίαν κ]αὶ κωμωι-[δ]ίαν εὑροῦσά τε καὶ αὐξήσασα, ἐφ' οἷς καὶ πολλάκις ἀποδεξάμενοι
20 οἱ Ἀμφικτίο[νες τὸν δῆμον κ]α[ὶ] τοὺ[ς περὶ τὸ]ν Διόνυσον τεχνίτας τοὺς ἐν Ἀθήναις ἐν οὐδενὶ τῶν συνφερόντων παρεωράκασι [τὴ]ν | [σύνοδον, μάλισ]τα δὲ τὰ πρὸς δόξαν καὶ τιμὴν δ[ιατε]τελέκασι συνχωροῦντες, τῶν καλῶν καὶ ἐνδόξων ἀξίους εἶναι | [ἡγούμενοι με]ταλαμβάνειν [τ]οὺς Ἀθήνησι[ν τ]εχνίτας· × ὁμοίως δὲ καὶ νῦν συμβαίνει τὴν σύνοδον ἀπεσταλκέναι | [ψήφισμά τε κ]αὶ πρεσβευτάς, [τόν] τε ἱερέα τ[οῦ Δ]ιονύσου Ἀσκληπιάδην Ἰκεσίου[7] τραγικὸν ποιητὴν καὶ μετ' αὐτοῦ Πολ[ύ]στρατον Ἀλεξί[]ωνος ἐπῶν ποιη[τὴν κ]αὶ Θρ[ασυμή]δην
25 Δημοσθένους ἐπῶν ποιητήν, παρακαλοῦντας ἀνανεώσασθαι [τ]ὰ | [νόμιμα καὶ πάτ]ρια τῶν τ[ε] θεῶν [καὶ τὰ τῶν Ἀθήνη]σιν τεχνιτῶν τίμια, ἵνα ἔχωσιν ἐξουσίαν οἱ καθιστάμενοι ἱερεῖς ὑ[π]ὸ | [τῶν ἐν Ἀθήναι]ς τεχνιτῶν [στεφανηφορεῖν[13] τοὺ[ς] πατρίους στεφάνους ἐμ πάσῃ πόλει ὑπὸ μηδενὸς κωλυόμενοι[14], ἀνα[ν]ε[νέωνται δὲ οἱ πρ]εσβευ[τ]αὶ τὰ ἐκ [τῶν παλαιῶν χρόν]ων ὑπάρχοντα τοῖς τεχνίταις καὶ παρακαλοῦσιν τοὺς Ἀμφικτύονα[ς], ἀ[κόλουθα πράττοντας τῆ]ι τῶν προ[γόνων αἱρέσε]ι συντηρῆσαι τὰ προγεγονότα ἑαυτοῖς φιλάνθρωπα· × ὅπως οὖν οἱ Ἀμφικτύο[νες φαίνωνται τοῦ τ]ε Διο[νύσου τοῦ Μελπομέ]νου[15], ὁμ[οίως δὲ κ]αὶ τῶν ἄλλων θεῶν τῶν κατεχόντων τὴν
30 πόλιν τὴν Ἀθη[ναίων, καὶ τοῦ κοινοῦ τῶν τεχ]νιτῶν τὴν με[γ]ί[στην ποιούμεν]οι πρόνοιαν· × × δεδόχθαι τοῖς Ἀμφικτύοσιν, τοὺς ἱερεῖ[ς | τοὺς καθισταμένους ὑπὸ τῶ]ν τεχνιτῶν [τ]ῶ[ν ἐν Ἀθήναις χρ]υσοφορεῖν[16]

13 Suppl. Wi. qui affert n. 323_6 στεφανηφορεῖν Ἐρετριεῖς πάντας .. κιττοῦ στέφανον. 14 De illis prohibentibus cf. not. init. (tit. *E*). 15 Hunc technitarum Atticorum patronum suppl. Wi. conferri iubens IG III 278 in sella theatri: ἱερέως Διονύσου Μελπομένου ἐκ τεχνιτῶν et fanum Bacchi Melpomeni Paus. I 2, 5, quod idem esse evincit Wachsmuth (Rh. Mus. XXIII 1868, 50) atque τὸ τέμενος τῶν περὶ τὸν Διόνυσον τεχνιτῶν ap. Athen. V 212.

16 De chrysophoria nuper egit Wi. Jahresh. XVII 1914, qui omnibus titulis huc pertinentibus perstrictis (p. 37 sqq.) conclusit p. 42: ‚*das Tragen von Gold und .. Schmuck galt bei gottesdienstlichen Veranstaltungen im allgemeinen als unstatthaft und blieb .. Dienern der Gottheit vorbehalten ..*, *die in den Festzügen die Kostbarkeiten des heiligen Schatzes .. tragen*', quae

τοῖς θεοῖς κατὰ πάσας τὰς πόλεις κατὰ τὰ πά|[τρια, ὁμοίως δὲ καὶ στεφανηφ]ορεῖν[17], καὶ μὴ ἐξε[ῖ]να[ι κωλύειν[14] αὐτοὺς] μήτε πόλιν μήτ[ε ἄρ]χοντα μή[τε ἰδι]ώτην· ἐὰν δέ τις [κω|λύηι, αὐτὸν[18] μὲν ἀποτεῖσα]ι σ' σ[τα]τῆρας ἱεροὺς τ[ῶι Ἀπόλλωνι, ἐξεῖναι δ]ὲ καὶ δικ[ά-ζεσ]θαι ἐν Ἀμφικτύοσι[ν αὐτῶι] τε τῶι κωλυ[ο|μένωι καὶ ὑπὲρ αὐ]τοῦ τῶι [βο]υλομένωι, ὅπ[ως τούτων συντελουμένων τά τε πρὸ]ς τοὺς θεοὺς
35 τίμια [συναύ]ξη[ται] ὑπὸ τῶν Ἀ[μ|φικτυόνων καὶ τ]ὰ πρὸς τοὺ[ς τ]εχ-νίτας δι[αμένηι κύρια. ἐπαινέσαι δ]ὲ τὸ κοινὸν τῶν τ[εχνιτῶν τῶν ἐν] Ἀθήναι[ς κ]αὶ στεφα|[νῶσαι χρυσῶι[19] στ]εφ[ά]νωι ε[ὐσεβ]είας ἕνε[κεν τῆς πρὸς τοὺς θ]εοὺς καὶ φιλοτιμίας τ[ῆ]ς πρὸς [τ]ο[ὺ]ς Ἀμφι-[κ]τύον[ας, κ]αὶ [ἀνει|πεῖν τὸν στέφ]ανον Πυθίων τ[ῶι γυ]μνικῶ[ι ἀγῶνι κατὰ τὸν νόμον το]ὺς ἱερομνήμονας, καὶ ἐπιμελεῖσθαι αὐτοῦ ὅ[πως ἀνακηρυχ|θῆι[20] τοὺς ἱερ]ομνήμον[α]ς το[ὺς κα]θιστα[μένους ἀεί. ἐπαι-νέσαι] δὲ καὶ τοὺς παραγενομένους ἐ[ξ αὐτῶν πρὸς ἡμᾶς πρεσβευ|τάς, τὸν ἱερέα τ]ῶν τεχνιτῶν Ἀ[σκλη]πι[άδην Ἰκεσίου[7] τραγικὸν ποι]ητήν,
40 Πολύστρατον Ἀλεξίων[ος ἐπῶν ποιητὴν καὶ Θρασυμή|δην Δημοσθ]ένου ἐπῶν ποιη[τήν, στεφανῶσαι δὲ καὶ[21] ἕκαστ]ον αὐ[τ]ῶν δαφνηστεφά-νωι[22], ἐπ[εὶ τὴν ἐπιδημίαν ἐποιήσαντο εὐ|σχήμονα καὶ ἀξί]αν [τ]οῦ τε δ[ή]μ[ου τοῦ Ἀθηναίων καὶ τῶν ἐν Ἀθ]ήναις τ[εχνι]τῶν καὶ τοῦ κοι[νοῦ συνεδρίου τῶν Ἀμφικτυόνων. | ἀναγράψαι δὲ τόδε τ]ὸ δόγμα ἐν Δελφοῖς, ὁμ[οίως δὲ καὶ ἐν] Ἀθ[ήναις ἐν ἀ]κροπ[όλ]ε[ι], πέμψαντας ἀν[τίγρα|φον πρὸς τὸν δῆμο]ν τὸν Ἀθηναίων. τοὺς δὲ ἱ[ερομνή]μονας ἀνενεγκεῖν τοῦδε τοῦ δόγματος ἀν[τίγραφα ἐ]πὶ πάντα τὰ ἔθνη καὶ τὰς πόλεις, [ὅπως] παρακολουθῶσιν ἅπαντες τὰ δεδο⟨γ⟩μένα[23] τοῖς |
45 [ἐν Ἀθή]ναις τεχνίταις φιλάνθρωπα.

(*I*). Inter titt. *E* et *F* ex ordine temporum tit. *I* (ὁμολογία m. Novembri 117) esset intercalandus (cf. F_7); quem tamen propter argumentum ab iuxtaposito tit. *K* segregare nolui.

---

etiam verbis τοῖς θεοῖς χρυσοφορεῖν comprobari censet. **17** Suppl. Kla. ([πορφυροφ]ορεῖν Co.). **18** Restitui Wilhelmi αὐτόν (τοῦτον Co., Kla.).

19 Cf. coronam in fine tabulae insculptam (H_{30}). Cum post tot tantaque verba nihil nasci nisi coronam lauream veri dissimilius putarem, praetuli χρυσῶι pro Colini δάφνης. Similiter Delphi decernunt synodo coronam auream, singulis technitis laureas a. 106/5, n. 711 L_{40}. **20** Supplevi pro minus apto [ποιηθήσε|ται] (Co.). **21** In exemplo Attico servatur: καὶ ἕκαστον αὐτ[ῶν]. **22** De δαφνηστεφάνωι cf. n. 653 B^8; δάφνη(ς) suppl. Co.

23 Delevi ⟨γ⟩, errore lapicidae additum ut in exemplo Attico n. 692_{92}; nam ibid. v. 58 in ex. Delphico recte deest. Alia exempla verbi παρακολουθεῖν cum accusativo coniuncti habes Syll.² 790_{91}: ὅπως παρακ[ολουθῶσι π]άντες τὰ δεδογμένα, et ibid. not. 32.

ΔF. Decretum Atticum: populus Amphictyonibus pro decretis D et E gratias agit technitasque Isthmicos a se apud magistratum Romanum accusatos esse refert, m. Maio a. 116. Titulus tertius [hodie secundus] in tabula Attica supra commemorata. Ed. * IG II² 1134_{61-76}. Cf. Klaffenbach l.l. 38 et 41, cuius textum reddimus.

[ἐπὶ Μενοίτου ἄρχοντος[24], ἐπὶ τ]ῆς Οἰνη[ί]δ[ος ἑνδεκάτ]ης πρ]υτ[ανείας, ἧι -- | -- ἐγραμμάτευεν]· δήμο[υ] ψ[η]φίσματα· [Θαργηλι]ῶνος[25] [-- | -- εἶπεν· ἐπειδὴ] τὸ κοινὸν τῶν Ἀμ[φ]ι[κ]τιόνων [-- | -- τὸν δῆμον τὸν Ἀθηναίων] καὶ τὴν σύνοδον τ[ῶ]ν περὶ τό[ν Διόνυσον τεχνιτῶν
5 τῶν ἐν Ἀθή|ναις -- τε]χνίτας ἐναντ[ιου]μένους μὲν -- | -- τῶν κοινῶν ε[ὐερ]γετῶν Ῥωμα[ίων -- | --]ν κατηγορίας ποιεῖσθαι[26] κατὰ τ[ῆς συνόδου ἐπὶ τοῦ στρατηγοῦ | ἐν Μακεδονίαι κατὰ γνώμην] πράττοντας τοῦ κοινοῦ συνεδρ[ίου τῶν Ἀμφικτιόνων -- | -- πέμπειν τὸν] δῆμον
10 πρέσβεις πρὸς τ[ὸ] κ[οινὸν τῶν Ἀμφικτιόνων· ἀγαθῆι | τύχηι· δεδόχθαι τῆι βουλῆι, τοὺς λαχ]όντας προέδρους εἰς τὴ[ν ἐπιοῦσαν ἐκκλησίαν χρη|ματίσαι περὶ τούτων, γνώμην δὲ ξυμβάλλ]ε[σ]θαι τῆς βουλῆς [εἰς τὸν δῆμον κτλ. --] | -- (complures versus fractura perierunt) -- | [-- ἵνα τούτων συντελου]μένων φαί[νη]ται ὁ δῆμος διαφυλάσσων τὰ δεδομένα τοῖς τεχνίταις[27] φι]λάνθρωπα.

(G). Amphictyones decreta D et E et privilegia technitarum Atticorum novo decreto in omne tempus confirmant, m. Aug. a. 116. Argumentum decreti amissi dispicimus ex tit. H_{21}: ἐκρίναμε[ν, τὰ κεχρημα]τισμένα ἐν τῆι μεθοπ[ωρινῆι πυλαίαι ἐπ]ὶ ἄρχοντος ἐν

F. — Suppl. Koehler, sed vs. 3 in., 4/5, 7, 8 in., 9 in., 10, 13 Kla. — Argumentum tit. lacerati ita fere restituit Kla. 41: Quod Amphictyones laudaverunt et coronaverunt τὸν δῆμον τὸν Ἀθηναίων (tit. D et H_{30}) καὶ τὴν σύνοδον τῶν περὶ τὸν Διόνυσον τεχνιτῶν τῶν ἐν Ἀθήναις (tit. E et H_{30}) et adiuverunt adversus τοὺς τεχνίτας ἐναντιουμένους (sc. Isthmicos) non solum in eis quae inter utrumque collegium convenerant, sed etiam in praescriptis τῶν κοινῶν εὐεργετῶν Ῥωμαίων, denique suaserunt, Isthmicis non conquiescentibus, κατηγορίας ποιεῖσθαι κατὰ τῆς συνόδου κτλ. v. 6sq., petiveruntque ut hoc facto legati mitterentur ad ipsos Amphictyonas (πέμπειν τὸν δῆμον κτλ.) -- Reliqua ex tit. H_6 sq. enucleanda, quem cf. Apparet sane populum Atheniensium ab initio suis artificibus utpote suis civibus succurrisse, ut Romae a. 112, n. 705^4. 24 Nomen Μενοίτου suppl. Ki.

25 Propter prytaniam undecimam (v. 1) m. Thargelio/Maius supplendus.

26 Supplementa petivit Kla. ex tit. 705_{32}. De hac accusatione apud Sisennam praetorem facta cf. tit. I (lemma); v. etiam tit. H_{18}.

27 Supplevi pro: φαί[νηται ὁ δῆμος ὁ Ἀθηναίων διαφυλάσσων τὰ πρὸς τοὺς Ἀμφικτίονας φι]λάνθρωπα (Kla.); sed cf. tit. H_{25} et E_{28}.

Δελφοῖς Ε[ὐκλείδου] (sc. decreta *D* et *E*) κύρια εἶναι καὶ βέβαια εἰς [τὸν ἅπαντα χρό]νον καὶ μηθὲν ὑπεναντίον αὐ[τοῖς] ἐπιχρηματίζειν, κτλ.

Δ*H*. Epistula Amphictyonum, qui ad decretum Atticum *F* respondent, decretum *G* commemorant, Romanos adsensos esse pronuntiant, m. Aug. a. 116. Titulus quartus [hodie tertius] in tabula Attica supra commemorata. Ed. * IG II² 1134 77—109. Cf. Klaffenbach l.l. 39 et 42, cuius textus repetitur.

[τὸ κοινὸν τῶν Ἀμφικτιόνων Ἀθηναίων τῆι βουλῆι καὶ τῶι] δ̣ήμωι χαίρειν· Μενε . . . | _ _ς Περγασῆθεν, Χαρι[. . . . | _ _θε]ν̣, Πολύστρα-
5 τος Θορίκ[ιος[28] | _ _]ν̣ος Φλυεὺς × οἱ παρ' ὑμ[ῶν | παραγενόμενοι πρεσβευταὶ[29] _ _ παρέδοσαν ψή]φισμα[29] ἐν ὧι διεσαφή[σατε | _ _ο]ν̣ς ἐπὶ τὰς μετεχούσα[ς . . . | _ _ κα]τ̣αλύσει[29] μὲν τοῦ κοινοῦ [. . . | _ _ τῶν ἡ]γουμένων Ῥωμαίων βουλ[. . . | _ _ Ἀμ]φικτύοσιν κατὰ πόλιν ἀνα[φερ |
10 _ _]ώμεθα· προσελθόντες δὲ κα[ὶ. | _ _] ἐν τῶι ψηφίσματι κατακεχωρισ-[μ|ένν _ _ ἐ]ξ Ἰσθμοῦ καὶ Νεμέας τεχνίτας . . | _ _ν δοξάντων ἃς καὶ
15 παρανέγ[νωσ|αν _ _ συγ]χλήτου δόγματα καὶ τὰς Ῥω[μα|ίων _ _ κε]χρηματισμένα τῆι πρὸ ταύτη[ς | γεγονεῖαι μεθοπωρινῆι πυλαίαι(?) _ _] π̣αραγενομένων δὲ πρεσβευ[τ|ῶν _ _]ν̣α [κατηγο]ριῶν, ὁμοίως | δὲ καὶ _ _
20 τ̣εχνιτῶν̣ | καὶ ἐξαπε̣[σταλ _ _ κατ]ηγορία̣[ς[29] ποιεῖσθ]α̣ι ἑ|τέρους πρέσβει[ς _ _] δ̣όντες μη[θὲν ὑπεναν]|τίον τοῖς τε νόμοις κα[ὶ τῶι κοινῶι τῶν Ἀμφι]κτυόνων· × ἐκρίναμε[ν[30] τὰ κεχρημα]τισμένα ἐν τῆι μεθο-π̣[ωρινῆι πυλαίαι ἐπ]ὶ ἄρχοντος ἐν Δελφοῖς Ε[ὐκλείδου][31] | κύρια εἶναι καὶ βέβαια εἰς [τὸν ἅπαντα χρό]νον καὶ μηθὲν ὑπε̣ναντίον αὐ̣[τοῖς] | ἐπιχρηματίζειν × δίκαιον ἡγ̣[εῖσθαι καὶ] διαφυλάσσειν τὰς δε-

H. — Suppl. Co., sed vs. 5 in., 8, 9 fin., 16 in., 19, 20 fin., 21 med. Kla.; 13/14 Wilamowitz ap. Kla.; 5 παρέδοσαν Pw. — Nomina legatorum de quibus mittendis iam in tit. F_9 decretum erat, in vs. 1—4 enumerantur; tradiderunt sane Delphis illud decr. *F*, cf. supra v. 5. Ex epistula ipsa valde mutila pauca quidem sed ea gravissimi momenti elicuit Kla. 42: inde a v. 6 sequitur argumentum decreti *F*, sc. enarrantur ea quae inter auctumnum a. 117 (tit. *E*) et m. Maium 116, tit. $F^{26.\,27}$ evenerant. Vocabula v. 7 καταλύσει μὲν τοῦ κοινοῦ pertinere ad discidium collegii Isthmici post ὁμολογίαν concussam factum extra dubitationem est; qua de re cf. n. 705_{40} sq. Deinde nuntiant Athenienses se apud praetorem Macedoniae denuo adversarios accusavisse vel accusaturos esse (cf. tit. *K*), videntur porro praedicare, in quot decretis illi artifices et peccaverint et peccent.

28 Πολύστρατος videlicet idem atque ἐπῶν ποιητής in tit. $E_{23.\,39}$ Kla.

29 Cf. not. init. *H* et de altera accusatione et legatione tit. *K*.

30 Sc. in decreto *G*. 31 Supplevi ap. Co. Bull. XXIV 99. De anno Euclidis v. not. 4.

25 δομένας ὑφ' ἡμῶν τῶι δήμωι τιμάς[32], ὁμοίως δὲ κα[ὶ τοῖς] παρ' ὑμῖν τεχνίταις τὰ ὑπάρχοντα φιλάνθρωπα περί τε τῆς ἀσυλίας καὶ ἀσ[φα]λείας[33] × καὶ χρυσοφορίας[34], ἔτι δὲ καὶ τῆς συ[ν]ερ|γασίας[35], × θεωροῦντες καὶ τοὺς κοινοὺ[ς ε]ὐεργέτας Ῥωμαίους × ἐπὶ τῆς αὐτῆς γεγο|νότας γνώμης[36].

τὸ κοινὸν τῶν Ἀμφικτυόνων τὸν δῆμον τὸν Ἀθηναίων } *in corona*

τὸ κοινὸν τῶν Ἀμφικτυόνων τὸ κοινὸν τ(ῶ)ν τεχνιτῶν | τῶν ἐν Ἀ[θήναις] } *in corona*

I. K. Ὁμολογία (*I*) et accusatio(?) altera (*K*). Utriusque tituli praescripta, quae annum aerae Macedonicae continent, servata esse in fragmentis iamdiu editis viros dd. fugit; neque desunt utriusque documenti fines. Ut tertium SC a. 112, n. 705 in quattuor lapidibus (et columnis) ordinis primi super euthynteriam thesauri Attici exstat, sic titt. *I* et *K* in ordinis secundi totidem lapidibus (et columnis) super n. 705 erant perscripti; sed tenendum est: ὁμολογίαν (*I*), quamvis decem fere mensibus ante tit. *K* pactam, in lapidibus II—IV hunc tit. subsequi (quem lapidi I tribui), seu primo solam incisam, seu potius velut appendicem illi documento additam.

Δ*I.* Ὁμολογία inter collegia Atticum et Isthmicum apud Sisennam praetorem Romanum Pellae factum, m. Novembri a. 117.

Accusatio ab Atheniensibus apud Sisennam facta, quae necessario ὁμολογίᾳ ipsi antecessit, describitur ab Isthmicis technitis n. 705_{32}: [τῶν τεχνιτῶν τῶν ἐν τῇ Ἀττικῇ ὄντων π]οιησαμέν[ων κατηγ]ορίαν κάτ(τ)ῆς συνόδου ἐπὶ τοῦ στρατηγοῦ ἐμ Μακε[δονίᾳ Κορνηλίου Σισέννα, καὶ γραμμά]των ἀποδο[θέντ]ων τῇ συνόδωι ὑπ' αὐτῶν παρὰ τοῦ στρατηγοῦ, ὅπως πρεσβευτὰς ἀποστείλωμεν ἐν ἡμέραις .., καὶ ἀπ[οστειλ]άντων ἡμῶν πρεσβε[υτὰς π]ερ[ὶ ὧν ὁ στρα]τηγὸς ἐκέλευσεν τοὺς ἀπολογιουμένους αὐτῶι Διονύσιον, Ἀνδρόνικον, Φιλοκράτην, Δράκοντα (de hoc cf. tit. K^2); cf. praeterea tit. H_{19}.

Ὁμολογία ipsa vel συνθῆκαι vel σύμφωνον quomodo tum pacta sint, praeter fragm. I^{1-5} in universum exponitur n. 705_{36}: .. Δράκοντα· τοὺς δὲ περὶ ὧν μὲν εἶχον τὰς ἐντολὰς μὴ ἐπιτελέσαι, καταφρονήσαντας δὲ τοῦ τε τῆς συγκλήτου δόγματος (sc. tit. *A*) καὶ τοῦ στρατηγοῦ καὶ τῆς συνόδου, ἐλθόντας εἰς Πέλλαν συνθήκας ποιήσασθαι πρὸς τοὺς

32 Sc. coronam in v. 30 subscriptam, in tit. *D* donatam. 33 Quae tributae erant decreto n. 692, a. 130. 34 Sc. in tit. *E* decretam.

35 Kla. intellexit eam συνεργασίαν, quae est cum illis ‚apostatis', cuique officere adversa factio non desinit; cf. n. 705_{41} sq. 36 Haec verba iniuria rettulit Co. ad SC a. 112, n. 705; immo ea spectare ad eam rationem qua Romani Pellae usi sunt a. 117 (sc. tit. *I*), evincit Kla.

ἐν Ἀθήναις φ[άσκ]οντας εἶναι τεχνίτας, ἐπιτίμιον ἐπιγράψαντας κατὰ τῆς συνόδου τάλαντα δέκα (cf. tit. I^5 v. 1), necnon ibid. v. 58: ὃ δὲ σύμφωνον γεγονός ἐστιν τοῖς τεχνίταις τοῖς ἐν τῇ Ἀττικῇ οὖσιν καὶ τοῖς τεχνίταις τοῖς ἐξ Ἰσθμοῦ καὶ Νεμέας ἐπὶ Γναίου Κορνηλίου Σισέννα στρατηγοῦ ἢ ἀνθυπάτου ἐκεῖ ὄντος, σύμφωνον ἑστάναι ἔδοξεν. Quibus praemissis addimus fragmenta quinque:

$I^{1.2}$. Ad lapidem huius ordinis secundum (ab angulo occidentali numeratum) referam fr. I^1 (exordium) et I^2 (finem columnae). Ed. Colin Bull. Hell. XXIII 1899, 55 (inv. 969) et 54 (inv. 3914*b*); idem Fouill. III 2, p. 85 n. **70***i* et *h*.

I^1. (*supra vacat*) [ἐπὶ Μενοίτου ἄρχο]ντος, Μαιμ[ακτηριῶνος **37** __, ἐπὶ Γναίου Κορνηλίου Σισέννα | στρατηγοῦ ἀ]νθυπάτου **38** [ἐμ Μακεδονίᾳ, πρὸ ἡμερῶν __ | _c. 101_, ἔτο]ς ὡς Μακ[εδόνες ἄγουσι τριακοστοῦ **39**, μηνὸς Ἀπελλαίου __]

I^2. __|νων σύνφ[ωνον (vel συνφ[ερόντων]) __ | __] ἐπιστολῆι __|ας πρὸς Γνάϊο[ν Κορνήλιον Σισένναν __], *infra vacat usque ad marginem.*

$I^{3.4}$. Lapidis tertii finem efficere puto fragmenta duo, quorum margo inferior servatus. Ed. Colin Bull. Hell. XXIII, 1899, 50 et 54 (Fouill. III 2, p. 84 n. **70***c*, *d*). — I^5. In lapide quarto superest dimidium dextrum totius columnae IV, supra quam exstat decretum n. 704 *C*. Ed. Colin Bull. Hell. XXIII 1899, 48 (Fouill. III 2, n. **70***b* p. 83 et add. p. 294). Cf. Klaffenb. l.l. 33 et 43.

Fragm. I^3 Fragm. I^4

Col. III [__ ἐν ὧι ἂν] ὁ δῆμος ἄγῃ μηνὶ τὴν π[ομπὴ]ν τῶι Διο[νύσωι__ συνερ]-
2 [γάσασθαι **40** ἅπαν]τα, καὶ τὰς καταδίκας χαρ....μένων παρ' ἑκα[τερ__],
3 [__ἥτις δὲ ἂν] τῶν συνόδων **41** παραβαίν[ῃ τι τῶν] ὡμολογουμέ[νων __ | (*incip*

I. — Fragmenta 1—5 supplevi; sed $I^{3.4}$ v. 1 [ὧι ἄν], π[ομπή]ν, Διο[νύσωι], 3 med. et fin., | I^5 v. 1 [ἀργ]υρίο[υ ἀττικο]ῦ, v. 2 [τοὺς νόμους], [ὁμο]λογίαν, 3 [ἐν] | Πέ[λλαι], 5 vs. totum praeter [θεῖναι] suppl. Co. Cum haud ita multo post privilegia collegii Attici confirmata (cf. chrysophoriam tit. *E*) Isthmici technitae συνεργασίαν prohibere continuarent, ab Atheniensibus Pellae apud Sisennam, Macedoniae praetorem (n. 705[27]), rei facti sunt, ubi m. Maemacterione (Novembri) ὁμολογία illa est pacta. Quam sequitur fine a. 117 aut initio 116 discidium (κατάλυσις) collegii Isthmici; cf. tit. *H* not. init.

37 Co. minus recte cogitat de [ἄρχο]ντος Μαιμ[άλου]. **38** στρατηγὸς ἀνθύπατος, i.e. praetor pro consule, etiam I^5 v. 3 et K^1 v. 2 restitutus est. De Sisenna cf. n. 705 nott. 15 et 27, de anno eius praeturae infra not. 44.

39 De his supplem. et de aera Macedonica cf. tit. K^1 cum not. 44.

40 Ad hanc συνεργασίαν ab Isthmicis technitis prohibitam cf. in tit. *E* notae init. finem; n. 705_{19} cum not. 8; necnon tit. K^1 v. 4.

41 Cf. n. 705_5: ἥτις ἂν εἰσ[άγῃ τῶν συνόδων].

IV _ 18 1 _, ἀποτεισάτω ἀρ]γυρίου [ἀττικ]οῦ τάλαντα δέκα[42], καὶ ὑπόδικος ἔστω κατ[ὰ | τοὺς νόμους τῶν Ἀμφικτυόνων. τὴν δὲ περὶ τούτων ὁμο]λογίαν ἔθεντο τήνδε κοινῇ σφραγισάμεν[οι | _ 21 1 _ παρὰ τῶι στρατηγῶι] ἀνθυπάτωι Γναίωι Κορνηλίωι Σισένναι[38] [τῶι ἐν] | Πέ[λλαι, ὃς ἐπέταξε τὴν Ἀττικὴν σύνοδον κίονας] ἴσους μὲν ἐν Δελφοῖς καὶ ἐν Ἀθήναις ἑ[ν] τῶι τοῦ Διονύ|σου τ[εμένει θεῖναι, τ]οὺς δὲ ἐν [Ἰσθμῶι καὶ Ν]εμέαι τεχνίτας × ἐν Ἄργει [μὲν ἐν τ]ῶι Ἀσκληπιείωι, | ἐν δὲ [Θήβ]αις ἐν τῇ Καδμείαι. × μάρτυρες· Ἀριστίων Πυθ[. . . . Πελλαῖος, . . .]άνωρ Ἀναξιδότο[υ] | Πελλ[αῖος], Σιμίας Ἀγαθοκλέους Πελλαῖος. *vacat.* Frustula reliqua sedecim omitto; perstrinxit Colin Fouill. III 2, n. **262—276** et Bull. XXIII 55.

△ *K*. Altera accusatio(?) apud magistratum Romanum Pellae facta, m. Septembri a. 116. Ad lapidem primum (angularem) referam quattuor fragmenta, quorum primum ad exordium, reliqua ad partem inferiorem vel finem columnae pertinent. — *K*[1] ed. Colin remotiore loco (fugit etiam Klaffenbachium) Fouill. III 2, p. 273, n. **248a**. — *K*[2.3.4] ed. idem Bull. XXIII 1899, 54 et Fouill. III 2, p. 85, n. **70** *g, f, e*. — Supplevi.

K[1] (margo superior servatus, dexter divinandus; nam in finibus vs. 4. 5 vacat). [ἐπὶ Σαραπίωνος ἄρχοντος, μηνὸς Βοηδρομιῶνος, ἐπὶ δὲ Κοΐντου Φαβίου Μαξίμου?[43] στρατη]γοῦ ἀνθυπάτου[38] Ῥ[ωμαίων | ἐμ Μακεδονίᾳ, πρὸ ἡμερῶν _ _, ἔτους ὡς Μακεδόνες ἄ]γουσιν τρ[ι]ακοστοῦ[44],

---

42 Haec multa commemoratur in tit. 705[38]: ἐπτίμιον _ δέκα τάλαντα, cf. quae supra in argumento ὁμολογίας attulimus.

K. — Fragmenta *K*[1.2] antea rettuli ad lapidem secundum (sc. ὁμολογίαν) et huc versa vice fragm. *I*[1.2]; sed suadente Kla. pro Sisenna supplendo praetuli eius successorem (Fabium Maximum?), quamvis ne nunc quidem indoles et natura huius tituli clare sint cognoscendae. Nam merae ‚accusationis' documentum incidere Atheniensium vix intererat neque ullo verbo illius mentio fit in tit. 705, ubi hae res fusius enarrantur. 43 Q. Fabius Maximus Eburnus cos. 116 (una cum C. Licinio Geta n. 826 *K*); eum a. 116 et 115 in Macedonia versatum et a Scordiscis victum esse, coniecit — nescio quo iure — Zumpt Comment. epigr. II 1854, 167, quem sequuntur Gaebler Zeitschr. Numism. XXIII 1902, 167 et Perdrizet Bull. Hell. XX 1896, 489; cf. Mommsen R. G. II[9] 170 not. 2. Rectius Muenzer R-E VI 1797 in vita Fabii enarranda res illas in Macedonia gestas omisit; fuit sane ille anno XXX aerae Macedonicae non pro consule (στρατ. ἀνθυπάτου v. 2), sed consul. Certe ab successore Sisennae ignoto technitae Attici commoti esse videntur ut senatum ipsum adirent (tit. *L*). 44 Verbo ἔτους addito restitui aeram Macedonicam, cum Co. errore τριακοστοῦ μηνός intellegeret. Quam aeram initium cepisse a m. Octobri a. 148 (cf. Euseb. chron. I p. 240/1 Schoene) statuit Kubitschek R-E I 636, probavit Niese

μηνὸς Ὑπερβε[ρε|ταίου --]οι περὶ τῆς συνεργασίας 40 ὑπ[ὸ | -- συ]νόδου
5 πρὸς τὸ | [-- ὁ δεῖνα] Ἀγαθοκλέους, Ἀθηνα|[γόρας vel -δης τοῦ δεῖ-
νος 45 --], *finis v. 6 vacat.* — In parte inferiore sequebantur nomina technitarum Isthmicorum, qui fortasse illi apostatae intelligendi, de quibus cf. n. 705_{41}. — K^2: [-- ὁ δεῖνα Σι]λανοῦ Θηβ[αῖος, --|-- Θηβ]αῖος, Δράκω[ν 46 τοῦ δεῖνος Θηβαῖος, --|-- Πολ]ίτας Ἐπ[ι--]. — K^3 (margo

---

III 336^5 et Grundr. roem. Gesch. 1910, 162^1, assensus est Wilhelm Beitr. 114 (‚*wie die makedonische Aera vom Jahre 148*‘); contra hanc aeram eandem esse atque Achaicam quae ab a. 146 (Corintho deleta) computata in tota Peloponneso valebat, censuerunt Dttb. Syll.^{2} 318^1 (cf. supra n. 700), Marquardt Roem. Staatsverw. I^2 318, Mommsen RG II^6 48 not. ‚*die mazedon. Provinzialaera war auch in Griechenland in Gebrauch*‘ et p. 41 ‚*die Makedonen .. zählten von .. der definitiven Provinzialorganisation 608 = 146*‘. Itaque si ab a. 148 computamus, dies 20 m. Panemi a. XXIX Macedonici n. $700_{1.49}$ (ἔτους θ' καὶ κ', Πανήμου κ') respondet diei 13 m. Iunii a. 119 et m. Hyperberetaeus a. XXX (supra v. 2/3) aequat m. Septembrem a. 118; sin autem a. 146 praeferimus, a. XXIX pertinet a m. Oct. 118 ad Sept. 117, et a. XXX ab Oct. 117 ad Sept. 116. Haec duo exempla sunt aerae Macedon. antiquissima, proximum ad a. CXCII pertinere videtur. Quamvis igitur hoc ab a. 148 computatum esse Kubitschek l.l. demonstraverit (sc. ad a. 44 p. Chr.), tamen sententiae: duas aeras tam parvo intervallo inter se distantes, diversas illas in Graecia septentrionali et meridionali, eodem fere tempore (a. 148/6) esse institutas, multum inest offensionis. Cum igitur de aera anni 146 dubitari non liceat (cf. Wilhelm Beitr. 114 de a. LXXIV = a. 72 a. Chr. restituendo IG IV 932), interim etiam Macedonicam ab hoc anno computandam neque de Euclidis anno 117/6 (v. not. 4) hic quicquam novandum duxi. Sed vix obloquar, si quis ἄ. Euclidem ad a. 119/18, Sisennam ad a. 119 promovere malit, ut hic praetor fuerit usque ad ver a. 118 (magistratuum successores m. Aprili/Maio in provincias pervenire solebant). Nam hoc modo etiam στρατ. ἀνθύπατος in not. 43 non ad consulem spectaret, quod vix ferri potest, sed ad proconsulem quendam, fortasse ad L. Caecilium Metellum qui a. 118 Dalmatas subegit (a Macedonia profectus?), de quibus a. 117 triumphavit; cf. Liv. epit. LXII; R-E III 1212_{64}; Gaebler l.l. 166. [Idem supplem.: [ἔτους ..] τριακοστοῦ in titt. *I*[1], K^1 nuperrime repperit Holleaux Herm. 1914, 588; quod vero tit. K^1 ad ipsam ὁμολογίαν et ad m. Sept. a. 117 referre studet, correxit Kla. ibid. 1916, 475]. **45** Frustum Fouill. III 2 p. 273 n. 248*b*, quod hic subiunxit Co., non ad tit. *K* pertinere persuasum habeo; nam ab huius argumento et verba Λευκίου υἱ[ός] et infra voces ita supplendae: --ης καὶ Μνα[σίθεος -- ποτιπορευθέντες --|-- ποτὶ τὰ]ν ἐκκλησί[αν] διελέγησαν ὑπὲρ --|--ęαίο[υ (om. Co., addidi ex inv. 597) alienissimae sunt. **46** Fortasse idem Draco inter legatos recensitus, cf. quae supra in ‚accusatione‘ (lemma tit. *I*) attulimus ex tit. 705_{35}.

dexter servatus): __ναίου Θηβαῖο[ς, | __]έους Θηβαῖος, | __σίου Θηβαῖος, | __ Εὐφορβο . |. — *K*[4] (margo inferior servatus): [__ Ἀπο]λλοδω[ρο __ | __ ὁ δεῖνα Κ]αλλίου Σικυών[ιος, __ | __ ὁ δεῖνα Ἀπη]μάντου Ὀπούντιο[ς __].

(*L*). Secundum senatusconsultum: ὁμολογία coram Sisenna facta (tit. *I*) confirmatur, a. 116/15. Titulus seu amissus seu potius nunquam incisus. Cf. Klaffenbach 34 et 44. Argumentum huius senatusconsulti commemoratur ab Atticis technitis n. 705$_{28}$: πρεσβευόντων ἡμῶν εἰς Ῥ[ώμην κ]αὶ καλούν[των τὴν σύγκλητον· τὸ δὲ | μέγιστον, οὐδὲ ταύτηι ὑπήκουσαν, ἀ]λλὰ καὶ δόγμα ἡμῶν λαβόντω[ν ἐν ὧι __]και __ τοὺς ἀντιλέγοντας ἡμῖν, οὐδ[ὲν ἔλασσον] τῆς τε ἐργασίας ἡμᾶς ἀ[ποκωλύουσι τά τε χρήματα ἡμῶν ἐξι]διάζονται κτλ.

705. Tertium senatus consultum: rixae finiuntur, technitae Attici victores prodeunt, m. Iunio a. 112. In pariete meridionali thesauri Attici, in ordine lapidum primo supra euthynteriam, in quattuor columnis et totidem saxis iuxta positis (in ordine infra titt. *I* et *K*). Ed. Colin Bull. Hell. XXIII 1899, 5 et 303 (Syll.[2] 930; Colin Fouill. III 2, n. **70** *a* cum tab. VII 2, vs. 34—51, cf. Ziebarth Rh. Mus. LV 1900, 515). Cf. Klaffenbach l.l. 29, cuius textum expressimus.

Col. I [ἐπὶ Διον]υσίο[υ ἄρχοντος, ἐπὶ τῆς __ίδος πρώτης πρυτανείας, ἧι Λάμιος Τιμούχου Ῥαμνούσιος ἐγραμμάτευεν, | Ἑκατομβ]αιῶνο[ς __, __ τῆς πρυτανείας[1]. ×× δόγμα συγκλήτου. ×× Λεύκιος Καλπόρνιος | Λευκί]ου υἱὸς Πίσ[ων Καισώνινος, ὕπατος[2], τῆι συγκλήτωι συνεβουλεύσατο πρὸ ἡμερῶν __ | εἰ]δῶ[ν Ἰ]ουνίων ἐγ κ[ομετίῳ. γραφομένῳ
5 παρῆσαν· Μᾶρκος Αἰμίλιος Μάρκου υἱὸς | Σ]κα[ῦ]ρος Καμιλία[3], Σέ[ρουιος _ 91 _ Σερο]υίο[υ υἱ]ὸς __, __ | Λευκίου υἱὸς Κορνη[λία, _ 131 _ Ποπ]λίου υἱὸς Π[απ]ιρία.

A. Querellae Atheniensium.

[×× περὶ ὧν οἱ πρεσβευταὶ] | Ἀθηναῖοι[4] Θεμισστοκ[λῆς _ 81 _ υἱός, Δημ]οχάρης Δη[μοχάρου] υἱός, Ἀ[_ 141 _ υἱός, | Θ]εοφιλίσκος Ὀλυμπίχο[υ υἱός, ἄνδρες καλοὶ κἀγα]θοὶ φίλ[ο]ι πα[ρὰ]

Suppl. Co., sed v. 24 in., 33 Dttb. | v. 7 med., 10, 11, 14, 15, 16, 17 in., 32, 51 fin., 52 in. Kla. | v. 17 med. δοκεῖν, 19 fin. Wilamowitz ap. Kla. | v. 24 καὶ ex ect. addidit Kla. | v. 27 Ποπλίου inseruit, παρά delevit Pw.

De anno 112 v. not. 2. 1 ,Ipsi senatusconsulto praemittitur notatio temporis, quo sententia secundum Athenienses a senatu data Athenas ad magistratum allata est, menstruo fere tempore postquam senatus decreverat. 2 Annum 112 esse inde apparet, quod hic alter consul L. Calpurnius L. f. Piso, v. 62 alter M. Livius C. f. Drusus commemoratur. 3 Cos. 115, censor 109. 4 Cum per se ita dici non licet nisi de

δήμου [καλοῦ κἀγαθοῦ φίλου | σ]υμμάχου τε ἡμετέρο[υ, λόγους ἐποι-
ήσαντο, χά]ριτα φιλίαν συ[μμ]αχίαν [τε ἀνενεώσαντο, καὶ ἐκάλεσαν] |
10 τὴν σύνκλητον ὑπὲρ τ[ῶν παρ' ἑαυτοῖς τεχνιτῶν τῶν] παρὰ τὰ δεδ[ο-
γμ]ένα [τῆι συγκλήτωι[5] ἠδικημένων, ὅπως] | ταῦτα κύρια διαμένῃ, κο[ὶ
οἱ τεχνῖται οἱ συντελοῦντες εἰς Ἰσθμὸν καὶ Νεμέαν ζημίαν ἀποτείσω-
σιν] | κατὰ τῆς συγκλήτου [δόγματα[5] __] | ἀπὸ συνκλήτου γνώμης ὅ[πως
__]ναι __ | ἐὰν δέ τις μὴ πειθαρχῇ τοῖ[ς δεδογμένοις μηδὲ ἐ]μμέν[ηι
15 ταῖς συνθήκαις, ὑπόδικος ἔστω κατὰ τὴν δια?]βούλευσιν[6], ὅπως ἥτις
ἂν εἰσ[άγῃ τῶν συνόδων δίκη]ν ἀεὶ δ[ιαφυλάττουσα τὰς συνθήκας
ἀναγκάζῃ τοὺς | ἀ]πειθοῦντας ἐμμένειν τοῖ[ς δεδογμένοις τῆι σ]υγκλή-
Col. II τ[ωι __ οἱ δὲ φάσκοντες πρὸς τούς ||| τε Ἀμφικτίονας κ]αὶ τὴν σύγ-
κλ[η]τον συμφώνους ἡμᾶς[7] γενέ[σ]θαι [δοκεῖν, ἀλλὰ τὰς συνθήκας τ]ε-
θεῖσθαι[7a] | [ἐναντί]ως αἷς ἐ[λά]βοσαν ἐντολαῖς τ[ι]νες τῶν ἐκ Πελο[π]ον-
(ν)ήσου τε[χνιτῶν, καὶ διὰ ταῦτα εἶναι ἀκύ]ρους, οὔτε | [ταῖς] συνθήκαι[ς]
ἐμ(μ)ένουσιν, τῆς τε [ἐ]ργασίας[8] ὑπαρχ[ούσ]ης [ἡμῖν ἀποκ]ωλύ[ο]υ-
20 σ[ιν ἡμᾶς ἀδίκως], τά τε χρή[μα]τα ἡμῶν τὰ ὄ[ντ]α κοινὰ ἐξιδιάσ-
[ζον]ται, συνε[λ]θόντες τε εἰς [Σικυῶνα[9]] σύνοδον ἐποι[ήσαντο] παρὰ
τὸ δό[γ]μα τῆς συγκλή[τ]ου τὸ ἐπὶ Ποπ[λίου Κορ]ηλίο[υ[10], ἐ]ν ὦι
ἔδοξεν ἡμᾶ[ς συμπ]ορεύεσθαι ἐν Θήβ[αις[11] καὶ Ἄρ]γει, κα[ὶ] | ἀρχεῖα[12]
κατέστ[η]σαν, καὶ τῶ[ν κο]ινῶν χρημάτων τὰς προσό[δους κ]ατεχρή-

civitatis Atheniensium legatis, tum formula v. 7 sq. itemque senatus sententia v. 54 sqq. id confirmat.' Dttb. Nam hic quoque populus ipse suis artificibus succurrit, ut antea, cf. n. 704 *F* not. init. 5 Utrumque SC, i.e. n. 704 *A* et *L*, intellegendum quibus decretum erat, ut utraque synodus una conventus Thebis et Argis haberet neque illi Isthmici et Nemeaei prohiberent Athenienses secum in arte versari. Sed ne his quidem senatus consultis obtemperantes iterum atque ,iterum Peloponnesii Athenienses a communibus ludis removere conati sunt atque adeo eos veros artifices Dionysiacos esse negaverunt; cf. v. 37 τοὺς ἐν Ἀθήναις φάσκοντας εἶναι τεχνίτας.' Quo facto illi eos tunc denuo reos fecerunt apud senatum.

6 Dubitanter suppl. Kla., cum Dttb. de [συμ]|βουλεύσ(ε)ιν cogitaverit.

7 ‚Transitur ex oratione recta in obliquam.' 7a Cum Dttb. [συντ]εθεῖσθαι postulaverit, Kla. conferri iubet Polyb. I 11, 7: Ἱέρων .. τίθεται πρὸς τοὺς Καρχηδονίους συνθήκας. 8 Cf. not. 11. Prohibent eos in eisdem atque ipsi ludis artem exercere. Qua in re maxima pars rixarum versatur, cf. n. 704 *K*[1] v. 3: περὶ τῆς συνεργασίας et ibi not. 40. 9 Cf. v. 26.

10 De hoc P. Cornelio Lentulo, praetore a. 128, honorato in titt. 704 *B* et *C*, cf. ibid. nott. 2 et 3. 11 συμπορεύεσθαι sc. ad συνεργασίαν, de qua v. not. 8. Ceterum quantum momentum Thebanorum oppidi fuerit in omnibus synodi Dionysiacae rebus, et infra ex v. 39 sqq. luculenter apparet et aliis testimoniis probavit Co. 12 I.e. magistratus; cf. n. 434[11].

σαντο [εἰς --] | παρὰ τοὺς [κοινοὺς νόμους τῶν τεχνι]τῶν, πρεσβευόν-
των ἡμῶν εἰς Ῥ[ώμην κ]αὶ καλούν[των τὴν σύγκλητον 13· τὸ δὲ | μέ-
γιστον, οὐδὲ ταύτηι ὑπήκουσαν, ἀ]λλὰ καὶ δόγμα ἡμῶν λαβόντω[ν
25 ἐν ὧι--]καὶ--|-- τοὺς ἀντιλέγοντας ἡμῖν, οὐδ[ὲν ἔλασσον] τῆς τε ἐρ-
γασίας ἡμᾶς ἀ[ποκωλύουσι, τά τε χρήματα ἡμῶν ἐξι]διάζονται, σύν-
οδόν [τε] ἐν Σ[ικυῶνι 9 συν]άγουσι παρὰ τὸ δόγμα τῆς συν[κλήτου τὸ
ἐπὶ Ποπλίου Κορνηλίου καὶ τοὺ]ς χρησμοὺ[ς] τοῦ Ἀπόλλωνος. ἀξιοῦ]μεν
οὖν τὴν σύγκλητον, ἵνα π/ | -- ς ἑκατέρωι -- ἡμῶν ἐκτὸς τῶν τριῶν
μερῶν 14 | --.

B. Querellae technitarum Isthmicorum.

[× × καὶ] περὶ ὧν οἱ π[ρεσβευταὶ ἀπὸ τ]ῶν περὶ τὸν Διό-
30 νυσον τεχνιτῶν ἐξ[αποσταλέντες τῶν συντελούντων] ἐς Ἰσθμὸν [καὶ
Νεμέα]ν Σωσικλείδας Φιλοκράτου, Δαμόξενος | [τοῦ δεῖνος, ὁ δεῖνα
τοῦ δεῖνος, Πο]λυχράτης [τοῦ δεῖνος, Φί]λιππος Ἡρώδου ἐνεφάνισαν
τῆ συγκλήτωι· | [τῶν τεχνιτῶν τῶν ἐν τῆ Ἀττικῆ ὄντων π]οιησαμέν[ων
κατηγ]ορίαν κατ (τ)ῆς συνόδου ἐπὶ τοῦ στρα(τη)γοῦ ἐμ Μακε[δονίᾳ
Κορνηλίου Σισέννα 15, καὶ γραμμά]των ἀποδο[θέντ]ων τῆ συνόδωι ὑπ'
l. III αὐτῶν παρὰ τοῦ στρατηγοῦ, ὅπως ||| [πρ]εσβευτὰς ἀπο[στ]είλωμεν 7 ἐν
[ἡ]μέραις 16 .., καὶ ἀπ[οστειλ]άν[τ]ων ἡμῶν πρεσβε[υτὰς π]ερ[ὶ ὧν ὁ
35 στρα]τηγὸς ἐκέλευσεν τοὺς ἀπολογιουμένους αὐτῶι, Διονύσιον, Ἀνδρό-
νικον, Φιλοκράτην, Δράκοντα 17, | τούσδε 18 περὶ ὧν μὲν ε(ἰ)χον τὰς ἐν-

13 Cf. secundum SC n. 704 *L*. 14 Merito hoc obscurissimum esse iudicant Co. et Kla., neque id quidem certum existimavit Dttb. de nescio qua pecuniae summa hic verba fieri. Sed digitum intendam ad illa τρία μέρη ludorum publicorum, quae e.g. in Soteriorum certaminibus musicis distinximus a. 268/4, n. 424[1] et ante a. 130, n. 690[6], sc. 1 musica proprie dicta, 2 choros cyclicos, 3 ludos scaenicos. Fortasse praeter has tres partes ludorum, quas ab his ipsis technitis actas esse constat, Athenienses etiam aliam συνεργασίαν sibi postulabant. 15 Suppl. Dttb. ex v. 59 Etenim utrum hoc quod coram praetore Macedoniae convenerat ratum esset necne, is quidem cardo totius litis erat. Itaque manifesto de hoc ipso pacto iudicavit senatus, qui ut omnino ab Atheniensium partibus stabat, sic hanc quoque conventionem ratam haberi iussit. Cn. Cornelium Sisennam illa aetate unum notum esse, triumvirum monetalem intra annorum 154—121 spatium (Mommsen Münzw. 540, n. 137), adnotat Co. De hac Sisennae praetura, a vere a. 117 (aut 119) incipiente, cf. n. 704[44] et infra not. 27. 16 Post ΗΜΕΡΑΙΣ duarum litterarum vacuum spatium est, necnon trium v. 49 fin. post συντελούσῃ. Utroque loco lapicida delineatas litteras exarare oblitus est, quae illic ad numerum dierum, hic ad verbum εἰς incidendos spectabant. 17 De Draconte cf. n. 704 *K*[2] cum not. 46. 18 ‚Admodum incommode hic redit oratio obliqua.'

τ[ο]λὰς μὴ ἐπιτελέσαι, καταφρονήσαντες (sic) δὲ τοῦ τε τῆς συγκλήτου | δόγματος καὶ τοῦ στρατηγοῦ καὶ τῆς συνόδου, ἐλθόντας εἰς Πέλλαν συνθήκας[19] ποιήσασθαι πρὸς τοὺ[ς] | ἐν Ἀθήναις φ[άσκ]οντας[5] εἶναι τεχνίτας, ἐπιτίμιον ἐπιγράψαντες (sic) κατὰ τῆς συνόδου τάλαντα δέκα[20]. | ἐφ' οἷς καὶ [δο]θέντων αὐτοῖς ἐγκλημάτων κατὰ τοὺς τῆς συνόδου νό-
40 μους, παρόντες ἐν Θήβαις κα|τάδικοι ἐγένοντο, καὶ διὰ ταῦτα προσλαβόμενοί τινας τῶν ἐν Θήβαις καὶ Βοιωτίαι τεχνιτῶν τά τε | γράμματα τὰ κοινὰ ἀπῆλθον ἔχοντες μετὰ βίας καὶ ἀποστάται γενόμενοι καθ' ἰδίαν σύνοδον ἐ|ποιοῦντο μετ' ἀλλήλων, ὑπεναντία πράτ(τ)οντες τῇ συνόδωι καὶ τοῖς κοινοῖς νόμοις, τήν τε δικ[αι]|οδοσίαν διέκοψαν τῶν τεχνιτῶν, τίνας[21] ἱερεωσύνας ε(ἶ)χον ἐπενεγόων, τά τε χρήματα καὶ τ[ὰ] | ἀναθήματα ἀπῆλθον ἔχοντες καὶ τοὺς ἱ(ε)ροὺς στεφάνους, ἃ καὶ οὐκ ἀπο-
45 δέδωκαν[22] οὐδὲ ἕως τοῦ | νῦν, τὰς θυσίας καὶ σπονδὰς ἐκώλυον ποιεῖν, καθὼς εἰθισμένον ἦν τῇ συνόδωι, τῶι τε Διον[ύ]|σωι καὶ τοῖς ἄλλοις θεοῖς καὶ τοῖς κοινοῖς εὐεργέταις Ῥωμαίοις[23]. ἀξιοῦμεν οὖν τὴν σύγκλη|τον, γεγονεῖαν καὶ ἐν τοῖς ἔμπροσθεν χρόνοις παρα(ιτί)αν τῶν μεγίστων ἀγαθῶν τῆι συνόδω[ι], | συντηρῆσαι τὰ ἐκ παλαιῶν χρόνων δεδομένα τίμια καὶ φιλάνθρωπα, καὶ φροντίσαι ὅπως ἀ|ποδοθῇ τὰ χρήματα καὶ τὰ ἀναθήματα καὶ οἱ στέφανοι τῇ συνόδωι τῇ κοινῇ τῇ
50 συντελούσῃ [εἰς][16] | Ἰσθμὸν καὶ Νεμέαν, ἃ ἔχουσιν οἱ ἐν Θήβαις τεχνῖται καί τινες τῶν ἐγ Βοιωτίας ἀποσστά[ται] | γεγενημένοι, τάς τε συνθήκας ἃς ἐποιήσαντο ἵνα ἄκυροι γένωνται, ἐπεὶ ἐποι(ή)σαντο ᾳ[ὐ|||-
Col. IV τὰς οἱ πρεσβε]υταὶ παρὰ τὰς δοθείσας αὐτοῖς ἐντολὰς καὶ γέγοναν[22] ὑπὲρ τούτων κατάδικοι [κατὰ τοὺς] | τ[ῆς συνόδ]ου νόμους, ὅπως τε οἱ νόμοι τῶν ἐξ Ἰσθμοῦ καὶ Νεμέας τεχνιτῶν κύριοι ὦσιν.

C. Sententia senatus.

×× περὶ τού[των] |
τῶν [πρα]γμάτων οὕτως ἔδοξεν· Ἀθηναίοις πρεσβευταῖς φιλανθρώ-
55 πως ἀποκριθῆναι, ἄνδρας καλοὺς κα[ὶ] | ἀγαθοὺς καὶ φίλους παρὰ δή-

19 De hac ὁμολογίᾳ cf. tit. 704 *I*; quomodo et τὸ δόγμα συγκλήτου et praetor et synodus illa ὁμολογίᾳ spernerentur, expositum est n. 704 *A*.

20 De hac multa cf. n. 704 *I*[44]. 21 ‚Pronomen interrogativum pro relativo usurpatum, qui soloecismus principatus aetate sane late patebat, hic ad errorem eius qui Latina Graece reddere studebat referas; idem habes v. 56 τί ἠρώτησαν. 22 Cf. v. 52 γέγοναν et n. 748 vs. 2. 44 διατετέλεκαν. 30 εἴσχηκαν, ἐντέτευχαν. 31 πεποίηκαν. 23 Quae usque ad hunc locum de violentia et latrociniis dicuntur, in eis bene tenendum est, adversarios ‚ἀποστάτας' se sine dubio unam legitimam synodum habuisse ideoque tabularium, sacerdotia, pecunias iure sua existimasse non minus

μου καλοῦ κἀγαθοῦ καὶ φίλου συμμάχου τε ἡμετέρου προσαγορεῦσαι,
χάρι[τα] | φιλίαν συμμαχίαν τε ἀνανεώσασθαι. περὶ δὲ ὧν πραγμάτων § 1
λόγους ἐποιήσαντο, τί[21] ἠρώτησαν[24] ἢ (ἐ)ψηφίσο[ν]|το ἐν ἑαυτοῖς
οἱ τεχνῖται οἱ ἐξ Ἰσθμοῦ καὶ Νεμέας, ὧι ἔλασσον[25] ἅμα μετ' αὐτῶν
οἱ τεχνῖται οἱ ἐν τῆ Ἀττικ[ῆ] | ὄντες ἐργασίαν[8] ποιῶσιν, τοῦτο ὅπως
ἄρωσιν. ὃ δὲ σύμφωνον[26] γεγονός ἐστιν τοῖς τεχνίταις τοῖς ἐν | τῆ § 2
Ἀττικῆ οὖσιν καὶ τοῖς τεχνίταις τοῖς ἐξ Ἰσθμοῦ καὶ Νεμέας ἐπὶ
60 Γναίου Κορνηλίου Σισέννα στρατηγο[ῦ] | ἢ ἀνθυπάτου[27] ἐκεῖ ὄντος,
σύμφωνον[26] ἐστάναι· ἔδοξεν. ὅπου τὸ πρότερον ἐξυγκλήτου[28] δόγμα- § 3
τος τὰς | συνόδους αὐτῶν ποιεῖν ἠώθασιν, ἐκεῖ αἱ σύνοδοι μετὰ ταῦτα
ὅπως γίνωνται· ἔδοξεν. ×× περὶ δὲ | χρημάτων δημοσίων ἢ κοινῶν § 4
περὶ ὧν λόγους ἐποιήσαντο, ὅπως πρὸς Μάαρχον Λείβιον ὕπατον[2]
προ[σ]|έλθωσιν[29], οὗτός τε ἐπιγνῶι ἐπικρίνῃ οὕτως καθὼς (ἂν) αὐτῶι
ἐκ τῶν δημοσίων πραγμάτων πίστεώς | τε ἰδία(ς)[30] φαίνηται· ἔδοξεν.
×× ὅπως τε Λεύκιος Καλπόρνιος ὕπατος[2] Ἀθηναίοις ξένια κατὰ τὸ § 5
65 διάταγμα | τὸν ταμίαν ἀποστεῖλαι κελεύσῃ οὕτως καθὼς ἂν αὐτῶι ἐκ
τῶν δημοσίων πραγμάτων πίστεώς | τε ἰδία(ς)[30] φαίνηται· ἔδοξεν.

---

quam hos qui de illorum iniuriis conqueruntur. **24** Petendi, non interrogandi vim hic habet ex aetatis inferioris usu. **25** Latinum *quo minus* ad verbum expressum est (n. 664[13]). **26** ‚Hoc non ut Co. vult substantivum esse, sed adiectivum praedicati vice fungens (σύμφωνον γίγνεσθαι idem quod συμφωνεῖσθαι) ex apodosi v. 60 σύμφωνον ἐστάναι ἔδοξεν perspicitur.' De illa ὁμολογίᾳ cf. tit. 704 *I*. **27** De verborum στρατηγὸς ἢ ἀνθύπατος interpretatione cum antea vv. dd. dubitanter haeserint, nunc tit. 704 *K*[1] ea plane idem valere comprobavit, quod στρατηγὸς ἀνθύπατος; neque inepte Kla. 43 comparat πρεσβευτὴς ἀντιστράτηγος cum πρεσβ. καὶ ἀντιστρ., necnon ταμίας ἀντιστράτηγος cum ταμ. καὶ ἀντιστρ. [Nuperrime de illa significatione sagaciter disputavit Holleaux Herm. XLIX 1914, 581, qui p. 588 conclusit: *les mots* Γναίου Κορνηλίου Σισέννα στρατηγοῦ ἢ ἀνθυπάτου ἐκεῖ ὄντος *ne sont qu'une explication destinée à prévenir une équivoque possible. Il faut entendre: ‚Lorsque .. Sisenna était, en Macédoine,* στρατηγός *(comme disent les Grecs) ou (comme nous disons et comme il faut dire)* ἀνθύπατος ..'].

28 Cf. ἐξάμου n. 115[2], 116[24]; ἐξικελίας Syll.[2] 588[51]. **29** Sc. in Macedonia, nam Livius Drusus ibi ab a. 112 ad 110 ut consul et pro consule versabatur, cf. Gaebler Zeitschr. Numism. XXIII 167 et 188. **30** ‚ἰδίᾳ Co. At Latina formula *e fide sua* genetivum flagitat, etsi bis eandem litteram neglegentia omissam esse mireris.'

Antiochus IX Cyzicenus Deli honoratur, a. 116—95. Or. 255; cf. 256 Crateri Antiocheni.

Mithradates V Eupator et Mithradates Chrestus, a. 111. Deli; Or. 368. 369.

Callistratus Mithradatis V amicus, c.a. 110. Deli; cf. Or. 371. Alios amicos exhibent n. 372. 373. 374.

Antiochi VIII Grypi ad Ptolemaeum XI Alexandrum et ad Seleucenses Pierios epistulae, a. 109 (prior). Paphi. Or. 257.

Ptolemaei Soteris ara Deliaca, non multo post a. 108. Or. 170; cf. n. 171. 173.

△ **706. De sodalicio navigatorum et mercatorum Icvis hospitalis sacro, a. 112/1.** Olim Athenis, tum in museo Naniano (Venetiis). Ed. * Biagi De decret. Athen. p. XVIII (CIG 124; IG II 475, cf. II 5, 475 p. 122; IG II² 1012; Michel 1502). [*Ki*]

ἐπὶ Διονυσίου[1] ἄρχοντος τοῦ μετὰ | Παράμονον ἐπὶ τῆς Αἰαντίδος
ἑ|βδόμης πρυτανείας, ᾗ Λάμιος Τιμού|χου Ῥαμνούσιος ἐγραμμάτευεν·
5 Γα|μηλιῶνος ὀγδόῃ ἱσταμένου[2], ὀγδό|ῃ τῆς πρυτανείας· βουλὴ ἐμ
βουλευ|τηρίωι· τῶν προέδρων ἐπεψήφιζεν | Στρατοφῶν Στρατοκλέους
10 Σουνι|εὺς[3] καὶ συνπρόεδροι· | ἔδοξεν τεῖ βουλεῖ· | Ῥῆσος Ἀρτέμωνος
Ἁλαιεὺς εἶπεν· | ἐπειδὴ πρόσοδον ποιησάμενος πρὸς | τὴν βουλὴν Διό-
15 γνητος ἐξ Οἴου ταμί|ας ναυκλήρων καὶ ἐμπόρων τῶν φε|ρόντων[4] τὴν
σύνοδον τοῦ Διὸς τοῦ | Ξενίου ἐμφανίζει τεῖ βουλεῖ βούλεσ|θαι τὴν
σύνοδον ἀναθεῖναι εἰκόνα γρα|πτὴν[5] ἐν ὅπλῳ τοῦ ἑαυτῶν προξέ|νου[6],
20 κεχειροτονημένου δὲ καὶ ἐπιμε[λ]ητοῦ ἐπὶ τὸν λιμένα Διοδώρου τοῦ |
Θεοφίλου Ἁλαιέως[7] ἐν τῶι ἀρχείωι αὐ|τοῦ καὶ διὰ ταῦτα παρακαλεῖ
τὴν βου|λὴν ἐπικυρῶσαι ἑαυτῶι ψήφισμα· | ἀγαθε[ῖ] τύχει δεδόχθαι
25 τεῖ βουλεῖ ἐπι|κεχω[ρ]ῆσθα[ι] Διογνήτῳ καὶ τῇ συνόδῳ | [π]ο[ι]ήσα[σθ]αι
τ[ὴν] ἀνάθεσιν τῆ[ς] γρα|πτῆς εἰκόνος ἐν ὅπλῳ Διοδώρου τοῦ | Θεοφίλου
Ἁλαιέως ἐν τῶι ἀρχείωι αὐ|τοῦ καθάπερ παρακαλεῖ τὴν βουλήν.

---

1 De archonte Dionysio μετὰ Παράμονον (a. 112/1) cf. Ferguson The athen. archons 84. Kirchner Goett. GA 1900, 471. Kolbe Att. Arch. 129.

2 Annus est communis ab Hecatombaeone solido incipiens, quo prytaniae impares 30, pares 29 dies tenebant. 3 Idem est ἐπιστάτης τῶν προέδρων ἐπὶ Ἀριστάρχου ἄρχ. (a. 107/6), IG II 470_{65} = II² 1011. 4 De stipe conferenda vocabulum φέρειν proprium esse monet Dttb. Syll.² 729⁶; cum autem ἔρανος et pecuniam quam quisque conferre debet et collegium significet, τὸν ἔρανον φέρειν de omnibus qui collegio intersunt usurpatum esse. Quod deinde ad alia vocabula similis significationis manasse, ut hic legatur οἱ τὴν σύνοδον φέροντες. Agi de sodalicio, quod sedem habuit Piraei, monet Koehler. 5 De imagine picta in clipeo ponenda haec intellegit Boeckh. 6 Schubert De proxenia Lips. 1881, 83 ex hoc tit. colligit, temporibus Romanis proxeniae honorem a sodaliciis quoque viris, qui de iis bene meriti erant, delatum esse. 7 De eius familia cf. PA 3935.

707. Epicrates architectus (Olbiae?) laudatur, saec. II partis alterius. Olim in urbe graeca ad Pontum sita, nunc in ecclesia monasterii *Dragomirna* prope *Suceava (Bukovina)*. Edd. Toĉilescu AEM Oest. XI 1887, 66, 141 (Michel 328; Syll.² 545; Fiebiger Jahresh. Beibl. XIV 1911, 71). Non vidimus S. Kretici dissertationem ephemeridi Ἕσπερος (Lipsiae IV d. 15/27. Martii 1885) insertam, quam indicavit Th. Sauciuc. Cf. B. Keil Herm. XXXI 1896, 472; Wilhelm Goett. GA 1898, 227; Pick Münzen Nordgriech. I 145². [*Hi*]

-- | . . ἐπι-ϛι-ιεϛ. εισ[. . . . . | δ]εκάτῃ οἱ σύνεδροι[1] εἰ[παν· ἐ]πειδὴ
5 πρεσβευτὴς ἀποστ[αλεὶς] | Εὔπολις Φιλομήλου εἰς Βυ[ζάν]τιον καὶ
προσταχὴν λαβὼν ἐ[πά]γειν ἀρχιτέκτονα ἐμισθώσ[α]το Ἐπικράτην, ὃς
παραγενό[με]νος πολλὰ καὶ λυσιτελῆ συνε[τε]λέσατο[2] παρὰ τὰς ἐγ-
10 δόσεις[3] τῶ[ν] | ἔργων, τοῖς τε καιροῖς συμπεριφερόμενος[4] τοῖς κατὰ
τὴμ πόλιν | τοὺς μισθοὺς ἐλάμβανεν | οὓς ὁ δῆμος ἠξίου, πολέμου τε |
15 προσαγγελθέντος Ὀλατικοῦ[5] | τὰ πρὸς τὸν καιρὸν ἐμπείρως καὶ | προ-
θύμως παρεσκεύασεν, ὧν ἦν | χρεία, εἴς τε τὸμ μετὰ ταῦτα | χρόνον
20 ἐπιμελητὰς ἑλομένου | τοῦ δήμου τῶν τειχῶν εἰς ἔτη | δύο, ἐπικληθεὶς

Titulum anno 100 non recentiorem esse iure existimat Keil; immo aliquot annis antiquior esse videtur. 1 Cuius civitatis senatus hic intellegendus sit, ambigitur. Callati decretum vindicavit Toĉ. fretus titulo AEMOest. XI 33, 32$_4$ [ἔδοξε Καλλα]τιανῶν τᾶι βουλᾶι καὶ [τῶι δάμωι, στρατα]γοὶ καὶ σύνεδροι εἶπα[ν]. Contra quem verissime monuit Keil, συνέδρων nomen et institutum multo latius patere, quam ut ex eo quicquam certi colligere liceret. At Thargeliorum ferias (v. 30) Ionicas esse, ut Callatis oppidum Doricum omnino in censum non veniret [Thargelion mensis Olbiae est: IOPEux. IV p. 268. Fieb.]. Idem vocabulum τελαμών (v. 40) certissimum indicium esse perspexit, quo titulus ad aliquam ex civitatibus orae Ponti occidentalis vel septentrionalis referretur. Neque vero Apolloniam propter Apollinis cultum, neque Istropolin (cf. n. 708) vel Tyram (Pick), sed Olbiam esse intellegendam argumentis non inanibus demonstrare conatus est Fieb. Initio eponymi velut Ἐπι[γόνου] deinde mensis nomen Ἀρ]τε[μ]εισ[ιῶνος] fuisse suspicamur. Cf. 708[1]. Hi. 2 Medium pro solito activo recurrit in decreto Olbiopolitano 495$_{137.\,157}$. F. 3 Cf. eiusdem urbis decretum IOPEux. IV 456$_3$ παρὰ τὴν ἔγδοσιν. F. 4 Cf. n. 495$_{165}$ (Olbiae): συμπεριενεγχθεὶς δὲ τοῖς καιροῖς, sed iam Aeschin. II 164 -τοῖς γὰρ καιροῖς συμπεριφέρεσθαι ἀνάγκη. F. 5 Hoc sagacissime expedivit Keil, allato n. 99[6], ubi inter alia mancipia barbara quae venierunt Ὄλας ἀνήρ est. Thraciae igitur gentem ceteroqui ignotam Ὄλατας fuisse, quorum incursio tangeretur. Dttb. Lectionem ectypo collato probavit Bormann ap. Fiebigerum. Barbari qui fuerint, accuratius explorare nolumus; cf. n. 708. Quantopere omnes illius orae civitates Graecae identidem a tertio ad primum a. Chr. saeculum bellis et rapinis vexatae sint notum est (cf. n. 495. 708. 730).

ὑπὸ τῶν συνέδρων | ἐπεστάτησε συμφερόντως, πα|ρεπιδημῶν τε ἔτη πλείω ἀνέγκλη|τος ὧν διετέλεσεν, καὶ τὰ λοιπὰ ε[ὔ]|νους ὧν διατελεῖ
25 τῶι δήμωι, δόξ[αι | τ]ῆι βουλῆι καὶ τῶι δήμωι, ἐπαινέσαι | [ἀ]ρχιτέκτονα Ἐπικράτην Νικοβού[λου | Βυ]ζάντιον ἀρετῆς ἕνεκε καὶ εὐ[ν|οί]ας τῆς εἰς τὴμ πόλιν, καὶ στεφ[α|νῶ]σαι αὐτὸν χρυσῶι στεφάνωι το[ῖς |
30 Θαρ]γηλίοις ἐν τῶι θεάτρωι. δίδοσ[θαι | δὲ α]ὐτῶι τετάρτωι σιτηρέσια καὶ μ[ισ|θόν.]6 εἶναι δὲ αὐτῶι καὶ ἐκγόνοις προξ[ε|νίαν], πολιτείαν,
35 εἴσπλουν καὶ ἔκπλου[ν | καὶ ἐ]μ πολέμωι καὶ ἐν εἰρήνηι ἀσυλ[εὶ | καὶ ἀ]σπονδεὶ καὶ ἔφοδον ἐπὶ τὴμ βου[λὴν | καὶ τ]ὸν δῆμον μετὰ τὰ ἱερά. τὸ δὲ ψ[ή|φισ]μα τοῦτο ἀναγραφῆναι εἰς τελαμ[ῶ|να]7 λίθινον ὑπὸ τῶν
40 ἀρχόντων καὶ στ[α|θῆν]αι ἐν τῶι ἱερῶι τοῦ Ἀπόλλωνος7. τ[ὸ | δὲ ἀ]νάλωμα τὸ εἰς τὸν τελαμῶνα δ[οῦ|ναι τ]οὺς οἰκονόμους ἀφ' ὧν χειρίζουσ[ιν | αὐτ]οί. καλέσαι δὲ αὐτὸν καὶ ἐπὶ ξέν[ια | εἰς τ]ὸ ἱερὸν τοῦ Ἀπόλλωνος.

---

6 Suppl. Wilhelm coll. IG IX 1, 694 23. 33. 87 sqq. μ[έθυ] Toč., in quo et vinum separatim commemoratum insolitum et vocis poëticae usus plane intolerabilis est. 7 Cf. not. 1.

---

708. Istropolitani Aristagoram laudant, ante a. 100. Istropoli (*Karaharman*); nunc Bukaresti. Tabula cum aëtomate, intra quod aquila delphinum rostro petens expressa est (Pick Ant. Münzen Nordgriech. I 146). Edd. Točilescu AEMOest. VI 1882, 36, 78 et tab. III (Syll.² 325); Fiebiger Jahresh. XIV 1911, Beibl. 67. Cf. SGDI 5542. [*Hi*]

τύχῃ ἀγαθῇ. ἱερωμένου1 Ἀριστα γόρου τοῦ Ἀπατουρίου2 τὸ τέταρτον, μηνὸς Ἀρτεμει|σιῶνος δεκάτῃ ἱσταμένου, ἐπιμηνιεύοντος τῆς ἐκκλη-

---

‚Titulum primi a. Chr. natum saeculi esse arguunt cum litteratura (maxime Z pro I constanter scriptum), tum orthographia: Ἀρτεμεισιῶνος, πολειτῶν sim., τειμάς sim., σεῖτον, τεθλειμμένων, εὐομείλητον, — ἐπιμελήας, πρεσβήας, τελήας, ἀνδρηότατα alia, — ἰῶτα ἀνεκφώνητον constanter omittitur. Quare nullus est dubitandi locus, quin de eisdem barbaris, qui n. 730 commemorantur, id est Getis Byrebista regnante, hic quoque titulus accipiendus sit.' Dttb. Quodsi nummorum ars (not. 2) alterius saeculi esse videtur, titulum certe ipsum a. 100 non multo anteriorem esse iudicabimus. Quo tempore nondum Getae, sed Bastarnae Germani prope Danubii ostium septentrionem versus habitantes Graecis urbibus infesti erant. Fieb.; cf. Ihm Realenc.² III 111. 1 Apollinis sacerdotium significari ex v. 21 apparet. Civitas est Ἰστρίη (nummi) s. Ἴστρος s. Istropolis; etenim in eius nummis eadem aquilae et delphini imago invenitur, quae huius lapidis aëtomati insculpta est. Cf. Head HN² 274. Itaque hodiernum vicum *Karaharman* illius antiqui oppidi locum tenere ex hoc titulo colligitur. T.

2 Hic idem fuisse videtur atque Ἀριστα(γόρας) nummis inscriptus, qui

σίας[3] Ἀθη|νάδου τοῦ Ἀπολλοδώρου· Ξενοχάρης Ἑκαταίου εἶπεν· ἐπειδὴ
Ἀρι|σταγόρας Ἀπατουρίου, πατρὸς γεγονὼς ἀγαθοῦ καὶ προγόνων εὐερ|-
5 γετῶν καὶ ἱερημένων τῶν θεῶν πάντων, καὶ αὐτὸς στοιχεῖν βουλό|-
μενος καὶ τοῖς ἐκείνων ἴχνεσιν ἐπιβαίνειν, κατελθὼν εἰς τὴν πατρί|δα
μετὰ τὴν κατασχοῦσαν τὴν πόλιν περίστασιν[4], ἀτειχίστου τῆ[ς] | πόλεως
ὑπαρχούσης καὶ κινδυνευόντων πάλιν τῶν πολειτῶν μ[ε]τὰ γυναίων
10 καὶ τέκνων, ταγεὶς ὑπὸ τῶν πολειτῶν τειχοποιὸς ἀνδρη[ό]τατα μὲν
καὶ γνησιώτατα τῆς ἐπιμελήας τῶν ἔργων προέστη, οὔτε | σωματικῶν
πόνων οὔτε τινὸς τῶν εἰς τὴν οἰκοδομίαν ἐνηκόντων λ[ει]φθείς, τῆς
τε πατρίδος ὀχυρωθείσης καὶ κατὰ μέρος τῶν πολειτῶν ἀ|πὸ τῆς βαρ-
βάρου καταπορευομένων εἰς τὴν πόλιν τισὶν μὲν δεξιῶς ἀπ[αν]|τῶν
τῶν κρατούντων τῆς χώρας βαρβάρων, τισὶν δὲ τῶν πολειτῶν ε[ἰς][5] |
15 λύτρα προτιθεὶς ἔδειξεν ἑαυτὸν πρὸς πᾶσαν ἀπάντησιν τῶν σῳζο[μέ]|-
νων εὐομείλητον, πλεῖστά τε συναλλάγματα πολείταις ἅμα κ[αὶ] | ξένοις
ποιησάμενος πρὸς πάντας ἀφιλαργύρως ὑπεστήσατο, [τῇ][6] | τε ἡλικίᾳ
προκόπτων καὶ προαγόμενος εἰς τὸ θεοσεβεῖν ὡς ἔπρεπεν αὐ|τῷ πρῶτον
20 μὲν ἐτείμησεν τοὺς θεούς, Διὸς τοῦ Πολιέως ἀναλαβὼν | στέφανον καὶ
ἱερησάμενος εὐαρέστως ὑπὸ πάντων ἐπῃνήθη τῶν πο|λειτῶν, εἶτα
παραγεν[ηθε]ὶς ἐπάγγελτος καὶ τὸν ἐπώνυμον[7] τῆς πόλεω[ς] | Ἀπόλ-
λωνος ἀναδεξά[μενο]ς στέφανον πανηγύρεσι πανδήμοις καὶ πομπαῖ[ς] |
ἱε]ροπρεπέσιν καὶ φυλῶν ἐπιδόσεσιν τοὺς θεοὺς καὶ τὴν πόλιν ἐτεί-
μ[η]|σεν, τοῦτο βουλόμενος ἐμφαίνειν, ὅτι τοῖς εὐσεβέστατα καὶ κάλ-
25 λιστα | πολειτευομένοις καὶ παρὰ θεῶν τις χάρις καὶ παρὰ τῶν εὐερ-

---

nummi Apollinis in omphalo sedentis imagine ornati alterius saeculi parti alteri, non primo attribuuntur. Pick Münzen Nordgriechenl. I 152; Head HN² 275; Fieb. **3** ἐπιμήνιοι τῆς ἐκκλησίας sunt qui quoque mense comitiis praesunt (πρυτάνεις Atheniensium), ex quibus rursus qui quaeque comitia moderatur (ἐπιστάτης Atheniensium) hic singulari numero ἐπιμηνιεύων τῆς ἐκκλησίας dici videtur. Cf. ἐπιμήνιοι τῆς βουλῆς Or. 229$_{30}$, ἐπιμήνιοι τῶν ναοποιῶν n. 241 *A* ^{11}, ἐπιμήνιος τῶν ταμιῶν n. 426$_{27}$. **4** De Istropoli a barbaris capta (not. 1) hic dici videtur. Postea cum barbari urbem direptam reliquissent, antiqui incolae redierunt; cf. v. 12 sq. κατὰ μέρος τῶν πολειτῶν ἀπὸ τῆς βαρβάρου καταπορευομένων εἰς τὴν πόλιν. **5** Suppl. Dttb. Cf. εἰς ἐφόδια n. 157$_{11}$ al. Nullam habet offensionem προτιθεὶς absolute usurpatum pro χρήματα προτιθείς. Cf. n. 535$_{10}$ ἐδάνεισεν δὲ καὶ τοῖς ἁλοῦσιν εἰς ἐφόδια. **6** Addidit Wilhelm Goett. GA 1903, 796. Cf. Fieb. **7** Cum corona, i.e. sacerdotium, non ipse deus ἐπώνυμος τῆς πόλεως dicatur, nihil aliud indicari potest nisi huius potissimum sacerdotis nomen actis publicis praescribi (not. 1). Cf. I. Priene 124$_{24}$ τὸν ἐπώνυμον τοῦ Διὸς τοῦ Ὀλυμπίου στέφανον.

γετηθέν|των ἐπακολουθεῖ. πάλιν τε τῶν πολειτῶν μετὰ ἔτη τρία διὰ τὰς τῶν | κρατούντων τῆς χώρας βαρβάρων ἐπισυνστάσεις ἐπιζητούντων ἱερέα | Ἀπόλλωνος Ἰητροῦ, τεθλειμμένων τῶν ἰδιωτικῶν βίων ἐπέδωκεν ἑαυ|τὸν καὶ παρελθὼν εἰς τὴν ἐκκλησίαν ἀνέλαβεν τὸν αὐτὸν
30 στέφανον τοῦ | θεοῦ, διπλασιάζων ἑαυτῷ καὶ τὰς παρὰ τῶν θεῶν καὶ τὰς παρὰ τῶν εὐ|εργετουμένων χάριτας· καὶ τὸ τρίτον τῶν αὐτῶν καιρῶν τήν τε πόλιν | καὶ τὴν χώραν κατεχόντων ὁ αὐτὸς τελῆας βουλόμενος τὰς τῆς εὐσεβή|ας χάριτας τοῖς θεοῖς ἀπονέμειν ἅμα καὶ τῶν ἰδίων ἀπὸ τοῦ βίου δαπαν[η]|μάτων τοῖς πολείταις ὡς ὁμοίως
35 δαψιλεύεσθαι ἱερήσατο· μετὰ ἐνια[υ]|τόν τε μηδενὸς ἑαυτὸν ἐπιδιδόντος, τὸν αὐτὸν ἀναλαβὼν στέφανο[ν] | ἱερήσατο, οὐδενὸς φεισάμενος οὔτε τῶν πρὸς τοὺς θεοὺς οὔτε τῶν πρὸ[ς] | τοὺς πολείτας δικαίων· ἐφ' οἷς συνέβη τήν τε πόλιν εὐσταθεῖν καὶ τοὺς πο|λείτας σῴζεσθαι. ταγείς τε ἀγορανόμος εἰς ἐνιαυτὸν ἠγορανόμησεν ὡ[ς] | ἔπρεπεν ἀνδρὶ
40 καλῷ καὶ ἀγαθῷ, παραπωλῶν σεῖτον ἅμα καὶ οἶνον καὶ τῶ[ν] | λοιπῶν ὠνίων τὰς τειμὰς καθαιρῶν λυσιτελέστατα τοῖς πολείταις, κα[ὶ] | τυχὼν ἐνκωμίου διὰ ταῦτα κατέστησεν οἰκοδομήσας ἀγορανόμιον ἀπὸ [ἰ]|δίων δαπανημάτων· ἐφ' οἷς ὁ δῆμος ἀποδεξάμενος αὐτοῦ τὴν καλο|καγαθίαν ἔταξεν αὐτὸν ἀγορανόμον εἰς ἄλλα ἔτη δύο, ἐν οἷς εὐδοκίμ[η]|σεν
45 τοῖς προγεγραμμένοις ὁμοίως. πρεσβήας τε πολλὰς ὑπὲρ τῆς πό[λε]|ως πρεσβεύσας κατὰ τὸ συμφέρον τοῖς πολείταις διεπράξατο πρὸς | [τοὺς κρατοῦντας[8]] τῆς χώρας καὶ τοῦ ποταμ[οῦ[9] βαρβάρους[10] --]

8 Suppl. Dttb. coll. v. 26. 27. 9 Istrum significari apparet.
10 Suppl. Dttb.

709. Diophantus Mithradatis praetor a Chersonnesitis laudatus, c.a. 107. Chersonnesi Tauricae, nunc Petropoli (*Eremitage*). Titulus in duas columnas dispositus. Edd. Jurgiewitsch Act. soc. Odess. XII 1880, 1 (Egger Journ. Savants 1880, 706); Foucart Bull. Hell. V 1881, 70 (Bechtel SGDI 3087; Niese Rh. Mus. XLII 1887, 559; Th. Reinach-Goetze Mithridates 461, 11); Latyschew IOPEux. I 185 (Michel 338; Syll.² 326; Minns Scythians 647, 18). Cf. Blass Rh. Mus. XXXVI 1881, 611, 9; Latyschew l.l. IV 278. [*Hi*]

I --|--ίθο[υ ε]ἶπαν· ἐπε[ιδὴ Διόφαντος Ἀσκλ]α[πι]οδώρου Σινωπεὺς[1]

1 Diophantus Asclapiodori f. Sinopensis Mithradatis dux et a iuniore Diophanto Mithari f., a. 73 et 71 Mithradatis duce (Memno FHG III 545), et secundum plerosque a Ponticorum scriptore (FHG IV 396, Schwartz Realenc. V² 1050/1 — sed composuit A. de Gutschmid apud Niesium 568) diversus. Bella hic relata non ad Mithradaticum primum, sed ad primos regni

φίλος [μὲν καὶ | εὐεργέτας ἁμῶν ἐ]ών[2], πιστε[υ]όμενος δὲ καὶ τιμώ-
μενος οὐ]θενὸς ἧσσον ὑπὸ βασιλέος Μιθραδάτα Εὐπά[τορος], διὰ
παντὸς[3] ἀγαθοῦ παραίτιος γίνεται ἑ[κάστωι] ἁμῶν, ἐπ[ὶ] τὰ κάλλιστα
5 καὶ ἐνδοξότατα τὸν | [βασ]ιλέα προτρεπόμενος, παρακληθεὶς[4] δ' ὑπ'
αὐτο[ῦ καὶ] τὸν ποτὶ Σκύθας πόλεμον ἀναδεξάμενος, | [καὶ] παραγενό-
μενος εἰς τὰν πόλιν ἁμῶν, ἐπάνδρως παντὶ τῶι στρατοπέδῳ τὰν εἰς
τὸ πέραν[5] διάβα[σι]ν ἐποήσατο· Παλάκου[6] δὲ τοῦ Σκυθᾶν βασιλεῖος
αἰφνιδίως ἐπιβαλόντος μετὰ ὄχλου πολλοῦ, παρα[τα]ξάμενος ἐν χρείαι,
τοὺς ἀνυποστάτους δοκοῦντας εἶμεν Σκύθας τρεψάμενος, πρῶτον ἀπ'
αὐ[τῶ]ν[7] ἐπόησε βασιλέα Μιθραδάταν Εὐπάτορα τρόπαιον ἀναστᾶσαι,
10 τοὺς δὲ παροικοῦντας Ταύρους[8] ὑ[φ' ἑ]αυτὸν ποησάμενος καὶ πόλιν[9]
ἐπὶ τοῦ τόπου συνοικίξας, εἰς τοὺς κατὰ Βόσπορον τόπους ἐχω[ρ]ή-
[σθη][7] καὶ πολλὰς καὶ μεγάλας ἐν ὀλίωι[10] χρόνωι πράξεις ἐπιτε-
λέσας, πάλιν εἰς τοὺς καθ' ἁμὲ τόπους [ἐ]πέ[στ]ρεψε καὶ παραλαβὼν
τοὺς ἐν ἀκμᾶι τῶν πολιτᾶν, εἰς μέσαν τὰν Σκυθίαν προῆλθε, παρα-
δόντων δὲ | [αὐτ]ῶι Σκυθᾶν τὰ βασίλεια Χαβαίους καὶ Νέαν πόλιν[11],
σχεδὸν πάντας ὑπακόους συνέβα γεν[έ]σθαι | [βα]σιλεῖ Μιθραδάται

Mithradatici annos referenda esse videntur. Strab. VII 308/9 de Chersonneso: αὕτη δ' ἦν πρότερον αὐτόνομος, πορθουμένη δὲ ὑπὸ τῶν βαρβάρων ἠναγκάσθη προστάτην ἑλέσθαι Μιθριδάτην τὸν Εὐπάτορα, στρατηγιῶντα ἐπὶ τοὺς ὑπὲρ τοῦ Ἰσθμοῦ μέχρι Βορυσθένους βαρβάρους καὶ τοῦ Ἀδρίου· ταῦτα δ' ἦν ἐπὶ Ῥωμαίους παρασκευή.. Niese. Rein. Mithradates a. 111 regnum capessivit. 2 Suppl. F., ἁμῶν addidit L. 3 Legit L. coll. IG V 1, 1144$_{19}$ (πρὸς τὸ διὰ παντὸς ἀγαθοῦ παραίτιοι γείνεσθαι τοῖς ἅπασι). 4 Vocatum, non missum a rege quod legimus, inde recte cum F. colligitur, antea non Mithridati ipsi, cuius in imperio sane natus erat, sed nescio cui alii principi aut civitati operam suam praestitisse Diophantum. 5 Transgressus est sinum maris angustum cuius in ripa meridionali sita erat urbs Chersonesus (prope *Sebastopolin* hodiernam). F. Cf. Rhodiorum στραταγὸς εἰς τὸ πέραν n. 619$_{27}$. 6 Cf. Strabo VII 309 πέμψας εἰς τὴν Χερρόνησον στρατιάν, ἅμα πρός τε τοὺς Σκύθας ἐπολέμει Σκίλουρόν τε καὶ τοὺς Σκιλούρου παῖδας τοὺς περὶ Πάλακον. F. 7 Suppl. L. 8 In meridionali Chersonesi Tauricae litore inter Theodosiam et Chersonesum urbes. F. 9 Strabo VII 312 ἦν δὲ καὶ Εὐπατόριόν τι, κτίσαντος Διοφάντου Μιθριδάτου στρατηγοῦντος. F. 10 Meisterhans Gr. att. Inschr.^{3} 75, 4 not. 651.

11 πρὸς δὲ τοῖς καταριθμηθεῖσι τόποις ἐν τῇ χερρονήσῳ καὶ τὰ φρούρια ὑπῆρξεν, ἃ κατεσκεύασε Σκίλουρος καὶ οἱ παῖδες, οἷσπερ καὶ ὁρμητηρίοις ἐχρῶντο πρὸς τοὺς Μιθριδάτου στρατηγούς, Παλάκιόν τε καὶ Χάβον καὶ Νεάπολις. Strabo 312. In media parte Chersonesi, prope oppidum hodiernum *Sympheropol*, haec castra sita fuisse Foucartus collegit ex narratione tituli nostri, monens illic inventum esse titulum Sciluri regis IOPEux I 241.

Εὐπάτορι· ἐφ' οἷς ὁ δᾶμος εὐχαριστῶν ἐτίμασε ταῖς καθηκούσαις
15 αὐτὸν τιμαῖς, | [ὡ]ς ἀπολελυμένος ἤδη τᾶς τῶν βαρβάρων ἐπικρατείας.
τῶν δὲ Σκυθᾶν τὰν ἔμφυτον | [α]ὐτοῖς ἀθεσίαν ἐκφανῆ καταστασάντων
καὶ τοῦ μὲν βασιλεῖος ἀποστάντων 12, τὰ δὲ πρά[γμ]ατα εἰς μεταβολὰν ἀγαγόντων, δι' ἃς αἰτίας βασιλεῖος Μιθραδάτα Εὐπάτορος
Διόφαντον | [πά]λιν ἐκπέ[μ]ψαντος μετὰ στρατοπέδου, καίπερ τοῦ καιροῦ συγκλείοντος εἰς χειμῶνα, Διό[φα]ντος ἀναλαβὼν τοὺς ἰδίους καὶ
20 τῶν πολιτᾶν τοὺς δυνατωτάτους ὥρμασε μὲν ἐπ' αὐτὰ | [τὰ β]ασίλεια
τῶν Σκυθᾶν, κωλυθεὶς δὲ διὰ χειμῶνας, ἐπιστρέψας ἐπὶ τὰ παραθαλάσσια, Κερκινῖτιν 13 | [κατ]ελάβετο 14 καὶ τὰ τείχη, τοὺς δὲ τὸν
Καλὸν λιμένα κατοικοῦντας πολιορκεῖν ἐπεβάλετο, Παλά[κου] δὲ συν-
[ε]ργεῖν τὸν καιρὸν ἑαυτῶι νομίζοντος καὶ συναγαγόντος τοὺς ἰδίους
πάντας, ἔτι δὲ | [καὶ] τὸ τῶν Ῥευξιναλῶν 15 ἔθνος συνεπισπασαμένου,
ἁ διὰ παντὸς Χερσονασιτᾶν προστατοῦσα | [Πα]ρθένος 16, καὶ τότε
συμπαροῦσα Διοφάντωι, προεσάμανε μὲν τὰν μέλλουσαν γίνεσθαι
25 πρᾶξιν | [διὰ τ]ῶν ἐν τῶι ἱερῶι γενομένων σαμείων, θάρσος δὲ καὶ
τόλμαν ἐνεποίησε παντὶ τῶι στρατοπέ[δωι· Δ]ιοφάντου δὲ διαταξαμένου σωφρόνως, συνέβα τὸ νίκαμα γενέσθαι βασιλεῖ Μιθ[ρ]αδά[ται
Εὐ]πάτορι καλὸν καὶ μνάμας ἄξιον εἰς πάντα τὸν χρόνον· τῶν μὲν γὰρ πεζῶν ἤτοι τις [ἢ] οὐ[θεὶς ἐσώ]θη 17, τῶν δὲ ἱππέων οὐ πολλοὶ
διέφυγον· οὐδένα δὲ χρόνον ἀργὸν παρεὶς, παραλαβὼν | [τὸ στρατόπεδον] ἄκρου τοῦ ἔαρος ἐπὶ Χαβαίους καὶ Νέ[αν π]όλιν ἐλθὼν παντὶ
τῶι βάρει |

---

12 Hanc rebellionem non multo post ea quae ante narrata sunt factam esse statuit Foucart; de aetate v. not. 1. 13 Cf. n. $360_{6.20}$. Hecataeus ap. Steph. Byz. s.v. Κερκινῖτις. Herodot. IV 55. Arriani Peripl. 30 ἀπὸ δὲ Χερρονήσου ἐς Κερκινῖτιν στάδιοι ἑξακόσιοι, καὶ ἀπὸ Κερκινίτιδος εἰς Καλὸν λιμένα, Σκυθικὸν καὶ τοῦτον, ἄλλοι ἑπτακόσιοι. F. De scriptura nominis inter α et ε fluctuante cf. 201_8. 14 [μὲν] ἐλάβετο L. contra Dittenbergerum defendit, qui medium simplicis verbi sic usurpari negaverat. 15 Ῥωξολανοὶ vocantur a scriptoribus. 16 Strabo VII 308 ἐν ᾗ (in urbe Chersoneso) τὸ τῆς Παρθένου ἱερόν, δαίμονός τινος, ἧς ἐπώνυμος καὶ ἡ ἄκρα ἡ πρὸ τῆς πόλεώς ἐστιν ἐν σταδίοις ἑκατόν, καλουμένη Παρθένιον, ἔχον νεὼν τῆς δαίμονος καὶ ξόανον. Cf. n. $360_{1.51}$. Deae ἐπιφανείας, quarum hoc loco exemplum habemus, proprio libro enarravit Syriscus (n. 725 9). 17 ‚Vix quisquam', cf. Hdt. III 140 ἀναβέβηκε δ' ἤ τις ἢ οὐδείς κω παρ' ἡμέας αὐτῶν (sc. τῶν Ἑλλήνων). Blass. Ceterum de hoc proelio Strabo VII 306 haec habet: οἱ δὲ Ῥωξολανοὶ καὶ πρὸς τοὺς Μιθριδάτου τοῦ Εὐπάτορος στρατηγοὺς ἐπολέμουν ἔχοντες ἡγεμόνα Τάσιον. ἦκον δὲ Παλάκῳ συμμαχήσοντες τῷ Σκιλούρου, καὶ ἐδόκουν μὲν εἶναι μάχιμοι, πρὸς μέντοι συντεταγμένην φάλαγγα καὶ ὡπλισμένην καλῶς τὸ βάρβαρον

II 30 __σ . ω . . ι [__ ὥστε τοὺς μὲν __] | δ . ε[. δι]αφυγεῖν, τοὺς δὲ λοιπούς Σκύθας περὶ τῶν καθ' ἑαυτο[ὺς _ c. 12 ι _]τωι 18 βουλεύσασθαι· εἴς τε τοὺς κατὰ Βόσπορον τόπους χωρισθε[ὶ]ς 19 καὶ [καταστα]σάμενος καὶ τὰ ἔνθινα 20 καλῶς καὶ συμφερόντως βασιλεῖ Μιθραδάται Εὐπά[τορι], | τῶν περὶ Σαύμακον 21 Σκυθᾶν νεωτεριξάντων καὶ
35 τὸν μὲν ἐκθρέψαντα αὐτὸν 22 [βα]σιλέα Βοσπόρου Παιρισάδαν 23 ἀνελόντων, αὐτῶι δ' ἐπιβουλευσάντων, διαφ[υγὼν τὸν] | κίνδυνον ἐπέβα μὲν ἐπὶ τὸ ἀποσταλὲν ἐπ' αὐτὸν ὑπὸ τῶν πολιτᾶν πλοῖον, παρα[γενό]μενος δ[ὲ] καὶ παρακαλέσας τοὺς πολίτας, συνεργὸν πρόθυμον ἔχων τὸν ἐξ[απο]στέλλοντα βασιλέα Μ[ι]θραδάταν Εὐπάτορα, παρῆν ἔχων ἄκρου τοῦ ἔαρος σ[τρα]τόπεδον πεζικ[ό]ν τε καὶ ναυτικόν, παραλαβὼν
40 δὲ καὶ τῶν πολιτᾶν ἐπιλέ[κτους ἐμ πληρώμασι 24 τρισί, ὁρμαθεὶς ἐκ τᾶς πόλεος ἁμῶν παρέλαβ[ε] | μὲν Θεοδοσίαν καὶ Παντικάπαιον, τοὺς δὲ αἰτίους τῆς ἐπαναστάσεο[ς] | τιμωρησάμενος καὶ Σαύμακον τὸν αὐτόχειρα γεγονότα βασιλέος Παιρι|σάδα λαβὼν ὑποχείριον εἰς τὰν βασιλείαν 25 ἐξαπέστειλε, τὰ δὲ πράγματα ἀ|νεκτήσατο 26 βασιλεῖ
45 Μιθραδάται Εὐπάτορι, ταῖς τε πρεσβείαις ταῖς ἀποστελ|λομέναις ὑπὸ τοῦ δάμου συνεργῶν εἰς πᾶν τὸ συμφέ[ρ]ον Χερσονασίταις εὔ|νουν ἑαυτὸν καὶ φιλότιμον παρέχεται· ὅπως οὖν καὶ ὁ δᾶμος τοῖς εὐεργέταις | ἑαυτοῦ τὰ[ς] καθηκούσας φαίνηται χάριτας ἀποδιδούς, δεδόχθαι τᾶι βου|λᾶι καὶ τῶι δάμωι, στεφανῶσαι Διόφαντον Ἀσκλαπιοδώρου χρυσέωι στεφά|νωι Παρθενείοις ἐν τᾶι πομπᾶι, τὸ ἀνάγ-
50 γελμα ποιουμένων τῶν συμμναμόνων· | ὁ δᾶμος στεφανοῖ Διόφαντον Ἀσκλαπιοδώρου Σινωπέα ἀρετᾶς ἕνεκα καὶ εὐνο[ί]ας τᾶ[ς] εἰς αὐτόν. σταθῆμεν δὲ αὐτοῦ καὶ εἰκόνα χαλκέαν ἔνοπλον ἐν τᾶι ἀκροπό|λε[ι] παρὰ τὸν τᾶς Παρθένου βωμὸν καὶ τὸν τᾶς Χερσονάσου· περὶ δὲ

φῦλον ἀσθενές πᾶν ἐστι καὶ τὸ γυμνητικόν. ἐκεῖνοι γοῦν περὶ πέντε μυριάδας πρὸς ἑξακισχιλίους τοὺς Διοφάντῳ τῷ τοῦ Μιθριδάτου στρατηγῷ συμπαραταξαμένους οὐκ ἀντέσχον, ἀλλ' οἱ πλεῖστοι διεφθάρησαν. F. 18 Priorum supplementa displicent. L. IV 1.1. 19 Discessit Chersoneso et in Bosporum se contulit. Cf. AMOest. XI 43, 55, 8: χωρισθείς τε εἰς π[ατρί]δα (?). 20 Supplevit Blass, adiectivum insolenter formatum ab ἔνθα ut ἐκεῖνος ab ἐκεῖ statuens. 21 Σοβάδακος Scytha est apud Appian. Mithr. 79; fortasse hanc nominis formam ex Σαύμακος corruptam esse dicit F. 22 Saumacum. 23 Paerisadem a barbaris pressum ad Mithridatem regnum sponte detulisse narrat Strabo VII 309. Sed nomen regium usque ad mortem retinuisse videtur. F. 24 Tres naves complebantur militibus a Chersonesitarum civitate missis. 25 In regnum non Saumaci (quod nullum erat) sed Mithradatis, i.e. in Pontum. Cf. 762 12. 26 κτα testatur L. IV.

τούτων ἐπιμε|λὲ[ς] γενέσθαι τοῖς ἐπιγεγραμμένοις ἄρχουσι, ὅπως ὅ,τι τάχιστα καὶ κάλλιστα | γένηται. ἀναγράψαι δὲ καὶ τὸ ψάφισμα εἰς
55 τὰν βάσιν τοῦ ἀνδριάντος, τὸ δὲ εἰς | ταῦτα γενόμενον ἀνάλωμα δόμεν τοὺς ταμίας τῶν ἱερῶν. ταῦτ' ἔδοξε βουλᾶ[ι] | καὶ δάμωι, μηνὸς Διονυσίου[27] ἐννεακαιδεκάται, βασιλεύοντος Ἀγέλα τοῦ Λ[α]|γορίνου[28], προαισυμνῶντος[29] Μήνιος τοῦ Ἡρακλείου, γραμματεύοντος Δσ[μασι|κλ]εῖος[7] τοῦ Ἀθαναίου.

---

27 Dionysius mensis etiam Chalcedoniorum erat, quos et ipsos Megarensium colonos fuisse constat. Dttb. Herm. XVI 167. 28 Suppl. Wilhelm AEMOest. XX 72, confirmavit Latyschew IV l.l. et ad decretum eiusdem anni n. 67, quo οἱ νικάσαν]τες παρατάξει Σκύθας καὶ Σα.. laudantur; 4 .π[οεῖ]σθαι τὸ κάρυγμα· ,ὁ δᾶμος [στεφανοῖ τοὺς ἀνακτασαμένους τοὺ]ς κατὰ Καλὸν λι[μένα] τόπο[υ]ς'. τὸ δὲ ψ[άφισμα τοῦτο ἀναγράψαι εἰς στάλαν λευκ]οῦ λίθου κ[αὶ θέμεν εἰς τ]ὸ π[ρ]όναον τᾶ[ς Παρθένου. ταῦτ' ἔδοξε βουλᾶι καὶ δάμωι βασιλεύοντος Ἀγέλα τοῦ] Λαγορίνο[υ..]. Cf. Wilhelm GGA 1903, 797.

29 αἰσυμνᾶται hic ut Chalcedone (Syll.[2] 594[8]; Herm. l.l.) iidem sunt qui prytanes vocantur Athenis, ita ut προαισυμνῶν epistatae prytanum respondeat.

---

710. M. Minucii proconsulis (*A—C*) et Q. Minucii legati (*D*) monumenta Delphica, a. 107. [*Pw*]

A—C. M. Minucii statua equestris. In bathri calcarii lapidibus variis. Edd. invent. 3429. 1746: Perdrizet Bull. Hell. XX 1896, 481 n. V (Syll.[2] 931); invent. 1494: Pomtow Delphica II 90 = Berl. ph. W. 1909, 795 (CIL I[2] n. 692 cum imag.; III suppl. p. 2316[38], n. 14203[23]); A. Reinach Bull. Hell. XXXIV 1910, 305 et add. p. 327 cum imagine; invent. 2635: Bourguet Bull. Hell. XXXV 1911, 173. Cf. Dessau I. Lat. sel. 8887.

A. In plintho (*Standplatte*), in fragm. inv. 3429 + 2635:

[Μάαρκον Μι]νύκιον[1] Κο[ΐντου υἱὸν Ῥο]ῦφον, στρατ[η]-
[γὸν ἀνθύπα]τον[2] Ῥωμαί[ων, νικήσ]αντα τὸν πρὸς
[Γαλάτας Σ]κορδίστας[3] [καὶ τὸ]ν πρὸς Βέσσους[4]
[καὶ τοὺς λ]οιποὺς Θρᾶι[κας π]όλεμον ἁ πόλις
5 [τῶν Δελφ]ῶν[5] ἀρετᾶς ἕνε[κεν] καὶ εὐεργεσίας τᾶς
[εἰς αὐτά]ν Ἀπόλλωνι.

---

1 M. Minucius cos. a. 110; de fratre (natu maiore) Quinto legato v. not. 9. Res a fratribus gestas enumeravi Philol. LIV 1895, 594 (inde Pe.): a. 121 Marcus est tribunus plebis, cf. Flor. II 3; — a. 117 fratribus a senatu mandatum, ut de controversiis inter Genuates et Viturios cognoscerent, cf. CIL I 119, Dessau I. sel. 5946; — a. 110 Marcus consul; — a. 109—107 uterque in Macedonia versatus, ubi M. barbaras gentes supra recensitas vicit, cf. Liv. Perioch. LXV: *M. Minucius proconsul adversus Thracas prospere pugnavit*, Sallust. Iug. 35, 3: *ipsi* (Sp. Postumio) *provincia Numidia*,

B. In cymatio quod sub plintho adornandum videtur (inv. 1746):

Μενεκράτης καὶ Σώπατρος Θηβαῖοι ἐποίησαν.[6]

C. Vs. 1—3 in eodem lapide, infra cymatium (inv. 1746); v. 4 in humili quadam plintho amissa (?); vs. 5/6 in ipso bathri saxo permagno inv. 1494 (0,89×0,632×1,48):

M ▵ Minucium ▵ Q ▵ f ▵ Rufum
imperatorem Galleis
Scordisteis[3] *▵ et ▵ Besseis*[4]
[reliqueisque ▵ Thraecibus][7]
5 *[devictei]s [? ▵ ob ▵ me]rita*[8] *[▵ Apollinei]*
[dedic]avit ▵ populus ▵ Delphius.

Minucio Macedonia evenerat (antea ibid. *Quintus Minucius* dicitur, sive scriptoris sive librariorum errore), Eutrop. IV 27, Frontin. II 4, 3 (v. infra not. 9), Flor. I 38, Sext. Ruf. 9; — a. 107 bello confecto fratres visitant Delphos, cf. titt. *A* et *D*; — a. 106 Marcus de Scordiscis triumphavit, cf. Vellei. II 8, 3; Fast. triumph.; — Romae idem porticum Minuciam aedificat, cf. Vellei. l.l., Cic. Phil. II 34, 84. **2** De hac proconsulis seu praetoris pro consule significatione cf. n. 704[38] [et fusius Holleaux Herm. 1914, 584[2]]. **3** Natio incolens inter Danuvium a septentrionibus et Haemum montem a meridie, ab utraque parte fluminis Margi (*Morava*). Cf. Strab. VII 296: τοὺς δὲ Σκορδίσκους ἔνιοι Σκορδίσταις καλοῦσι. Inter hos Posidonius fuit, cuius verbum κορδισταί (Athen. VI p. 234a) ex Σκορδίσται corruptum est. Quamvis apud scriptores ubique Scordisci vocentur, tamen titulus probat alteram formam veriorem esse. Pe. **4** De nationibus Bessis, Bastarnis, Triballis, Maedis uberius exposuit Rei. Iure suo Bo. 174 duo bella distinguenda esse contendit. **5** Quanto terrore Delphi post incursiones Scordistarum a. 117. 113. 112 in Macedoniam factas, a praetoribus Romanis sane repulsas commoti sint, cum a. 109 quarta incursio a Minucio aegre refutaretur, haec statua luculenter comprobavit; atque viginti annis post re vera Maedi Delphos diripiunt templumque incendunt, cf. Philol. LIV 1895, 368 et Rh. Mus. LI 1896, 375. **6** De his artificibus cf. n. 597[2]. Signatura supra posita sine dubio ab eodem lapicida incisa atque titt. *A* et n. 737, sed videtur in loco tituli antiquioris erasi perscripta, nam infra Μενεκράτης aspicitur alterum ΜΕ.. et aliae litt. reliquiae in cymatio saepius promicant. Etiam in latere sinistro (inv. 1746) Rei. litteras antiquiores ΛΒ vidit. **7** Vs. 4—6 supplevi, sed de v. 4 illaque plintho dubito; nam cum in cymatio titt. antiquiores erasi sint (not. 6), hoc monumentum pariter atque *D* (lemma) ex lapidibus veterioribus conglutinatum esse videtur; quae si recte se habent, neque ansae ipsius bathri illis cymatii respondere debent (postulavit Bo.) neque plinthus illa intercalari oportet. **8** Rei. legit *S*, quod nos non dispeximus neque in ectypo accuratissimo exstat. Deinde certissime legi ΛΙΙΑ, quod aut RHA aut RITA fuerit. Praeterea in fine versus litterarum reliquiae ⊔ \ promicant quas non intellego.

△*D*. Q. Minucii donarium. In altero bathro minus crasso (0,37), in lapide olim in alium usum converso (inv. 3871 = 4508). Cum plinthus amissa sit, de donarii natura nescimus. — Editiones priores inde a Cyriaco p. XXXI n. 208 enumeravit et textum denuo e lapide ed. Pomtow Philol. LIV 1895, 226 (cum tabula) et add. 594. Cf. Dessau I. Lat. sel. n. 4047.

Q ▵ Minucius ▵ Q ▵ f ▵
*Rufus*9 *▵ leg ▵ Apollinei ▵*
*Phutio*10 *▵ merito.*

9 Hic fratrem Marcum a. 109 in provinciam erat comitatus, cf. Front. strat. II 4, 3: ‚*Minucius Rufus imperator, cum a Scordiscis Dacisque premeretur, quibus impar erat numero, praemisit fratrem et paucos una equites cum aeneatoribus*‘. Cf. Phil. l.l. 233: ‚*Auf der Rückkehr .. huldigte er, wie so viele Römer, dem Apollo in Delphi und weihte, als Erfüllung eines Gelübdes, aus Dankbarkeit (merito) dies Anathem.*‘ 10 *Ph* in lapide ΦΗ; intellexit Pe.; ΚΙΥΤΙΟ Cyriacus.

711. Pompa Pythais III ab Atheniensibus Delphos missa (*A—H*), ubi ὁ ἐπὶ τὰς εἰσόδους (*I*), sacerdos Minervae Poliadis (*K*), synodus technitarum (*L*) honorantur, a. 106/5. Titt. *A—I*, *L* in pariete meridionali thesauri Attici; capita *A—H* in variis locis lapidumque stratis incisa, quae afferre supersedeo. [*Pw*]

Pythais tertia vere a. 105. Archon atheniensis Agathocles a. 106/5 = arch. delph. Xenocrates. Pythaides I et II vide in titt. 696 et 697/9, Pythaidem IV in tit. 728.

△*A*. Archontes, a. 106/5. Ed. Colin Culte d'Apoll. Pyth. 33, n. 12 cum fig. 2 (Bull. XXX 1906, 185; Fouill. III 2, n. 4 et Add. p. 287). Dimidium superius totius columnae amissum ex pleniore titulo 697 *A* supplevi.

(ἐπὶ Ἀγαθοκλέους[1] ἄρχοντος Ἀθήνησιν),
(ἐννέα ἄρχοντες οἱ τὴν Πυθαΐδα ἀγαγόντες)·
(ἄρχων· Ἀγαθοκλῆς Ἀγαθοκλέους).
(βασιλεύς· --)
(5) (πολέμαρχος· --)
(θεσμοθέται)·
(--),
(--),
(--),
(10) (--),
(--),

Inter hos Τελεσίας et Διονύσιος, cf. vs. 21/2.

(--)
[κῆρυξ βουλῆς τῆς ἐξ Ἀρείου πάγου]·
[Διοσκου]ρίδ[ης][2] --
[κῆ]ρυξ ἄρχ[οντο]ς· 1
Λυσίμαχος Ἀθην[α]ίου.
ἐκ τούτων ἀρχιθέωρο[ς]·
[Ἀγα]θοκλῆς Ἀγαθοκλ[έ]ου[ς][1].
τούτων ὑοὶ πυθαϊστ[αί]·
Θεότιμος Διοσκουρί[δου][2], 2
Σωκράτης Τελεσίου,
[Ξεν]οκράτης Διονυσίου.
vacat

lapidis margines inferior et dexter servati.

Alteram columnam (quam sumit Co.) exstitisse non credo. De situ hodierno lapidis commutando cf. tit. *D*³ lemma; fortasse transponendus super tit. *B*.

ΔB. Praetores et sacerdotes, a. 106/5. Nunc ad sinistram tituli *A*; in una columna. Ed. Colin Culte 34 n. 13[a] cum tab. II *A* (Bull. l.l. 186; Fouill. III 2, n. 5).

ἀγαθῆι τύχηι τ[ῆς βουλ]ῆς κ[αὶ τ]οῦ δήμου | τοῦ [Ἀ]θηναίων. [ἐπὶ
ἄρχο]ντ[ο]ς ἐν Δελφοῖς | Ξε[ν]οκράτου[ς[1], ἐν δὲ] Ἀθή[ν]αις Ἀγαθο|-
5 κ[λέου]ς[1], στρ[ατηγ]οῦντ[ο]ς ἐπὶ τοὺς | [ὁπλίτας Διονυσίο]υ[3] τοῦ
[Δη]μητρίου, | ἱερέ[ως δὲ τοῦ Ἀπ]όλλωνος Λυσίου | τοῦ Ἀρτέ[μω]νος[4],
ἐξηγητοῦ[5] δὲ πυθ[ο]χρήστου Φαίδρου τοῦ Ἀττάλου, καὶ τοῦ | ὑπὸ
10 τοῦ δήμου καθεσταμένου ἐξηγητοῦ | Καλλίου τοῦ Ἄβρωνος[6], ×× οἵδε
ἤγαγον τὴν Πυ|θαΐδα· |

στρατηγὸς ἐπὶ τοὺς ὁπλίτας· | Διονύσιος[3] Δημητρίου.
15 ἱερεὺς τοῦ Ἀπόλλωνος· | Λυσίας Ἀρτέμωνος[4].
ἐξηγητὴς[5] πυθόχρηστος· | Φαῖδρος Ἀττάλου.
ἐξηγητὴς ὁ ὑπὸ τοῦ δήμου καθεσταμ[ένος]· | Καλλίας Ἄβρωνος[6].
20 ἱερ(ο)μνήμων· Ἀσκλαπίων Κίττου.
20a (μάντις· Χαρμύλος Χαρμύλου). Cf. infra ad tit. *D*[1] v. 29. [[λωνίου].
21 οἱ ἐπὶ τὰς προσόδους· | Εἰρηναῖος Εἰρηναίου[7], | Ἀπολλ[ώνιος] Ἀπολ-

In eadem columna, sed in lapide inferiore sequitur tit. *D*[1].

---

1 De Agathoclis-Xenocratis anno 106/5 fere constat, cf. Kolbe Att. Arch. 130; hanc quoque Pythaidem III actam esse altero semestri, sc. vere (a. 105), comprobant titt. I_{11}, K_{21}. Ut a. 128 archon Dionysius simul ἀρχιθέωρος erat (n. 697[5]), sic a. 106 archon Agathocles; cf. etiam titt. C_6, D^2_2; n. 728 A_{17}. 2 De Dioscuride Marathonio cf. Sundwall Nachtr. PA p. 64, de filio Theotimo (v. 20) ibid. p. 95. 3 Idem Dionysius qui archon a. 128, n. 697 (Pythais II). Co. Fouill. l.l. p. 12 not. 2. 4 De sacerdote Lysia (II) Ἀρτέμωνος (II) cf. PA 9378 et stemma ap. Sundwall Nachtr. PA p. 34. Est affinis (avunculus) cognominis Lysiae (III) Ἀρτέμωνος (III) de quo cf. PA 9379 et stemma ap. Sundwall l.l. et infra a. 97, n. 728 *H* not. (ἱππεύς). 5 De his exegetis in universum cf. Co. Culte 37; uterque erat ex Eupatridis, cf. a. 26, n. 773_3 ἐξηγητὴς ὁ πυθόχρηστος ἐξ Εὐπατριδῶν et ἐξηγ. ἐξ Εὐπατριδῶν ὁ ὑπὸ τοῦ δήμου καθεσταμένος. 6 Hic novus Καλλίας (VI) Ἄβρωνος (III) stemmati familiae clarissimae PA p. 2 additus ap. Sundwall l.l. p. 103. Affinis (filius avunculi) est pythaista tit. *D*[1] v. 25 Ἄβρων (V) Καλλία (IV). Proavus Ἄβρων (III) Καλλία (II) erat proxenus Delphorum a. 189, n. 585 p. 41 cum not. 7 Idem Irenaeus proxenia Delphica donatur in tit. *I*. οἱ ἐπὶ τὰς προσόδους praeerant rei frumentariae (*Proviantmeister*), cf. IG II 860: ἐπὶ τὰς προσόδους οἵδε κεχειροτόνηνται· ὁ δεῖνα εἰς τὸ μυλωθρικόν, .. εἰς τὸ ἀρτοπωλικόν, .. ἐπὶ τὴν σιτηράν, .. ἐπὶ τὴν οἰνηράν, cf. quae exposuit Ferguson Klio IX 313 *‚upon them fell the responsibility for provisioning the miscellaneous crowd, which went to Delphi'*.

ΔC. Theori, a. 106/5. Ed. Colin Culte 85 n. 18 cum fig. 12 (Bull. l.l. 243; Fouill. III 2, n. 9). Maxima pars duarum columnarum periit; de inscriptione tituli Colino frustulum superesse videtur: [συμπέμψαντες τὴν πυθα]ΐδα. Columnae I hic servatur finis:

Κεκρ[οπίδος]·
Ἑρμίας Ἀγα--,
Πανδιονί[δος]·
Εὔανδρος Καλλ--,
ἀρχεθέωρο[ς]·
Ἀγαθοκλῆς Ἀγαθ[οκλέους[1]].
7 θεωροί·
Διονυσόδωρος Κανδ--,
Καλλικρατίδης Κτησι--,
10 Ἡράκλειτος Μενάνδ[ρου],
Εἰρηναῖος Πραξικλέ[ους],
Νίκων Αὐτοβούλου. (*infra vacat*)

De tituli ambitu permagno quem Co. proponit dubito; cf. laterculos multo breviores Pythaïdum I et II, n. 696 *A* et 697 *B*.

D. Pythaistae. Ut primam secunda Pythaïs, sic tertia secundam multitudine hominum superavit. Nam pro una pythaistarum (puerorum) classe annis 105 et 97 quattuor comparent: duae virorum, duae puerorum. In illis distinguendi sunt: D^1 pythaistae a gentibus (Eupatridis, Pyrrhacidis, Cerycibus, Euneidis) et a Tetrapolensibus delegati, D^2 a populo Atheniensium sorte creati (κληρωτοί). Praeterea post hipparchum in tit. G_4 πυθαϊστής equitum recensetur. In pueris vero filii magistratuum in tit. A_{20} patres erant subsecuti, reliqui ut antea in columnis enumerantur D^3.

D^1. Pythaistae gentium et Tetrapolensium. Pyrphorus, a. 106/5. Sub titulo *B*, in lapide inferiore. Ed. Nikitsky Herm. XXVIII 1893, 620 (Syll.² 611; Colin Culte 48 n. 13ᵇ cum tab. II *A* = Bull. XXX 201 = Fouill. III 2, n. 13 cum Add. 287. 290). Ad thesaurum Atticum rettulit Pomtow Rh. Mus. IL 1894, 589.

Pars prior huius columnae, in lapide supra posito incisa, continet titulum *B*.

22 πυρφόρος[8] ἡ ἐγ Δελφῶ[ν]·
Τιμώ[9].
πυθαϊσταὶ· ἐξ Εὐπατ[ριδῶν]·[10]
25 Ἄβρων Καλλίου[6]
Καλλίας Εὐκτήμον[ος][11]
Τιμοκράτης Τιμοκρ[άτου]
Θεαῖος Λέοντος.
⟨μάντις· Χαρμύλος Χαρμύλου[12]⟩ v. B_{20a}.
30 ἐκ Πυρρακιδῶν[13]· } postea ad
Αἰνείας Ἡρακλείδου } sinistram additi
32 ἐκ Κηρύκων·
Θεμιστοκλῆς Θε[ο]φράστου
Ἀρχωνίδης Ναυ[κ]ράτου[14]
35 Φιλωτάδης[14] (Ἀρισταίχμου)
vacat versus unus
ἐξ Εὐνειδῶν[15]·
Φιλόξενος Νικίου[14]
Διοσκουρίδης Διοσκ[ο]υρίδου[14]
40 Νικίας Νικίου.
ἐκ Τετραπολέων[16]·
Χαρίσανδρος Φανόλεω
ὁ ἐπὶ τὰς ἀπαρχάς·
44 Ἀμφικράτης Ἐπ[ιστράτ]ου[17].

Vs. 22—44 in una columna incisi, hic per spatium in duas divisi. Singulae gentes versibus vacuis inter se separatae erant, in prima vero lacuna (v. 29) postea μάντις Χαρμύλος, supra in tit. B_{20} omissus, est intercalatus; vs. 30/1 extra columnam ad sinistram iuxta vs. 28/9 postea adscripti.

8 ‚Cf. n. 728 I_3: ἔλαβεν τὸν ἱερὸν τρίποδα ἐκ Δελφῶν καὶ ἀπεκόμισεν, καὶ τὴν πυρφόρον ἤγαγεν Ἀμφικράτης Ἐπιστράτου Ἀθηναῖος et antea n. 697[22]. Hanc mulierem πυρφόρον sane in eodem plaustro cum illo tripode devectam probabile est. Ignem vero non modo pollutis sacris novum purumque Delphis repetitum esse (Plut. Aristid. 20 θῦσαι δὲ μὴ πρότερον ἢ τὸ κατὰ τὴν χώραν πῦρ ἀποσβέσαντας ὡς ὑπὸ τῶν βαρβάρων μεμιασμένον ἐναύσασθαι καθαρὸν ἐκ Δελφῶν ἀπὸ τῆς κοινῆς ἑστίας), sed etiam per feriarum quarundam certo spatio redeuntium occasionem idem fieri solebat, id quod de Delii Apollinis sacris iam notum erat ex Philostrato Heroici c. 14 (p. 325) καθαίρεται μὲν ἡ Δῆμνος καὶ καθ' ἕνα τοῦ ἔτους (?) καὶ σβέννυται τὸ ἐν αὐτῇ πῦρ ἐς ἡμέρας ἐννέα, θεωρὶς δὲ ναῦς ἐκ Δήλου πυρφορεῖ, de Pythio Apolline nunc ex titulis didicimus. Cf. E. Curtius Wochenschr. Kl. Phil. 1895, 640.‘ Cf. etiam Co. Culte 88. Atque cum nunc constet, Pythaides deductas esse m. Maio ad ludos Delphicos Heraclea (cf. n. 696 not. init., 698[26]), apparet totam tripodophoriam spectare ad Thargelia Attica, ὅτε καθαίρουσι τὴν πόλιν Ἀθηναῖοι (Diog. L. II 44).

9 ‚Atheniensem mulierem recte agnoscunt Ni. et Pw., missam Delphos ad ignem petendum. Nam ἐγ Δελφῶν non originem mulieris designat, sed arcte cum πυρφόρος coniungendum est, ut sit ἡ ἐγ Δελφῶν πυρφοροῦσα, ut ap. Philostr. est ναῦς ἐκ Δήλου πυρφορεῖ.‘ Dttb. Contra Co. ex Sundwalli silentio (Nachtr. PA) Timo Delpham fuisse censet; sed manifesto iam cum tripode Athenis Delphos erat advecta, ut in reditu sacrum ignem tripode inclusum custodiret. 10 ‚De Pythaistis ex certis gentibus corporibusque reipublicae Atticae captis antiquiora testimonia non habemus. De gente Eupatridarum (nam omnem nobilitatem eo nomine hic quidem non comprehendi luce clarius est) cf. Toepffer Att. Gen. 175.‘ 11 Hic Καλλίας (V) est affinis (avunculi filius) Habronis proxime praecedentis. 12 Idem Charmylus a. 97 inter theoros n. 728 C_{20}. 13 ‚Pyrrhacidarum gens ceteroqui ignota, sed herois eponymi tenuis memoria exstat apud Hesych. Πύρρακος· ἥρως κατ' Ἐρυσίχθονα γεγονώς. Ni. fortasse etiam in glossa lexici Photiani Ῥακίδαι· δῆμος Ἀκαμαντίδος huius gentis nomen latere conicit, quia pagi multifariam a gentibus appellati sint.‘ 14 Iidem quattuor in Pythaide IV n. 728 recurrunt: Archonides est ἄρχων βασιλεύς ib. A_4; Philotades, Dioscurides, Nicias pythaistae ibid. D^1 vs. 26/9. Hos vero non πυθαϊστὰς διὰ βίου fuisse (sic Co. Fouill. p. 25), sed a. 97 iterum creatos esse per se apparet. 15 ‚Cf. Toepffer Att. Gen. 181; Mus. Rh. XLV 374. Bacchi potissimum cultui hanc gentem interfuisse docet titulus IG III 274 ἱερέως Διονύσου Μελπομένου ἐξ Εὐνειδῶν, eamque potissimum causam fuisse cur aliquot ex eis inter Pythaistas essent non improbabile videbitur reputanti quanti momenti apud Delphos huius dei sacra fuerint (Plut. de ei ap. Delph. 9, 388 E πρὸς τὸν Διόνυσον, ᾧ τῶν Δελφῶν οὐδὲν ἧττον ἢ τῷ Ἀπόλλωνι μέτεστιν).‘ 16 De Tetrapolensibus cf. n. 541[1]. 17 De Amphicrate et fratre Epistrato cf. PA 774; iidem magistratus in tetradrachmis fere a. 90, cf. ibid. Nomen supra suppl. Preuner ap. Pomtow Philol. LIV 1895, 592 ex tit. 728 I_4 (ubi a. 97 Amphicrates est tripodophorus) et ex IG II 985 ubi exstat: [.. τὰς ἀπ]αρχὰς τῆς πρώτης ἐννεετη[ρίδος ....]άτης Ἐπιστράτου Πε[ριθοῖδης]. Hic pro Koehleri [Ἐπικρ]άτης Couve ad tit. 728 I (Bull.

XVIII 99) supplendum esse [Ἀμφικρ]άτης omnibus probavit, perperam, si quid video, nam ectypo Kirchneri saepius examinato affirmare possumus, in lacuna litteras quattuor vel maxime quinque periisse — ergo fuisse [Εὐκρ]- vel [Ἐπικρ]άτης —, ad sex vero supplendas (sc. [Ἀμφικρ]άτης) spatium nullo modo sufficere (consentit Ki. qui tertium fratrem agnoscendum esse coniecit). Sed ut sit Amphicrates perscriptus, tamen ea quae sagacius quam verius suppl. et exposuit Co. Culte 136 sqq. (probavere Ferguson Klio IX 309, Wilhelm Jahresh. XVII 1914, 84, alii), stare non possunt. Qui cum verba tit. L_8 τὰν ἱερὰν νομιζομέναν Πυθαΐδα δι' ἐννεετηρίδος πεμψάντων Ἀθηναίων ad ipsam πρώτην ἐννεετηρίδα modo allatam pertinere sibi persuaserit, tit. illum Atticum maximae molis (IG II 985) in quo de solis primitiis Deliacis agitur, ad Delphos rettulit (sic etiam Couve l.l.) et praescripta longe aliter ac Koehler sic suppl. (Culte 137): [ἀγαθῆι τύχηι τῆς βουλῆς καὶ τοῦ δ]ήμου τοῦ Ἀθηναίων. ὁ κεχειροτον[ημένο]ς ἐπὶ τὴν ἐξαποστο|[λὴν τῆς ἱερᾶς Πυθαΐδος καὶ ἐπὶ τὰς ἀπα]ρχὰς τῆς πρώτης ἐννεετη[ρίδος Ἀμφικρά]της Ἐπιστράτου Πε|[ριθοῖδης, ἀνέγραψε τῶν ἐν Ἀθήναις καὶ Δήλωι] ἀρχόντων τὰς ἀπαρχὰς τῶι Ἀπό[λλωνι τῶι] Πυθίωι κα[τὰ | τὸ ψήφισμα τοῦ δήμου, ὃ - *ιοι* - ἐγ Μυρρινού]ττης εἶπεν. Amphicratem enim et a. 106/5 (supra v. 44) et hac ennaeteride a. 102/95, sc. ab a. 106 ad 95 continuo officio τοῦ ἐπὶ τὰς ἀπαρχὰς esse functum. Neglexit vero Co., quod a. 97 non Amphicrates, sed Serapio ipsis verbis ὁ ἐπὶ τὰς ἀπαρχὰς τοῦ θεοῦ significatur (n. 728 B_3), et cum Delphis ennaeteris iam a. 106/5 (L_8), Deli autem prima a. 102 commemoretur, elucet Delphicas diversas fuisse a Deliacis. Quod per se patebat; nam non solum Delphis ennaeteridas ab antiquissimis temporibus exstitisse et rursus fine saec. III fictas esse notum est (Philol. LIV 248), sed etiam eas quibus pompae Pythaides (ab a. 106) Delphos agebantur nullo modo confundi licet cum illis quibus (ab a. 102) primitiae octo annorum una seu Delo Athenas apportabantur, seu hic in fine a. 95/4 incidebantur. Supplementa igitur Koehleri [ὁ ἀρχιθέωρος τοῦ ἐν Δήλῳ δ]ήμου .. ἐξαποστο[λὴν τῶν θεωρῶν τῶν ἀπαγόντων τὰς ἀπ]αρχάς .. [ἀνέγραψεν τῶν ἱερέων καὶ] ἀρχόντων ab editore futuro nonnisi paulo erunt mutanda, longioribus Colinianis fere abiectis, Pythiusque Apollo cui primitiae a magistratibus Deliacis et Atticis offeruntur, non ad Delphos pertinet (Co.), sed ad Athenas et ad τὸ Πύθιον notissimum de quo cf. n. $127_{10.33}$ cum not. 2; n. 166 lemma; Judeich Topogr. Ath. 344. [De Pythio Deliaco semel tradito cf. Lebègue Rev. arch. 1886, 250].

18 Supplevi vs. 1. 2. — Inscriptio tituli Attici ante v. 1 periit. Quamvis duodecim pythaistae ibi exstent — tertius ille Apollonius qui Delphis v. 15 recensetur, Athenis vero deest, videtur errore iteratus —, tamen hi non singularum tribuum vicem praestant, nam e.g. bini sunt Acamantidis (vs. 1. 4), Leontidis (2. 3), Cecropidis (8. 9), cum Erechtheis, Pandionis, Hippothontis desiderentur. **18a** In lapide ΚΗΡΩΤΩ. Co. **19** Cf. schol. Patm. ad Demosth. Lept. 21 (Bull. Hell. I 1877, 147): ἑστιάτορες· οἱ τὰς φυλὰς ἐν τοῖς Διονυσίοις καὶ Παναθηναίοις τρέφοντες. Co. Culte 51^2. **20** Hic versus postea erasus (Co. Fouill. p. 22).

$^{\triangle}D^{2}$. Pythaistae per populum sortiti, a. 106/5. Duo exempla servata: *Delphicum* (ad dextram tituli *F*) ed. Colin Culte 48 n. 14 cum tab. II *A* (Bull. XXX 201; Fouill. III 2, n. **14** cum Add. p. 288). *Atticum*, supra fractum, in pila marmorea ad Dipylum reperta ed. * Koehler IG II 955.

Delphis:		*Athenis:*
[ἀρχεθέω.ρος πυθαιστῶν·	v.13	ἀρχιθέωρος κατὰ τὰ πάτρια·
γαθο[κλῆς] Ἀγαθοκλέους[1].	14	Ἀγαθοκλῆς Ἀγαθοκλέους[1] Αἰξωνεύς.
πυθαϊσ[τ]αὶ κ(λ)ηρωτοί[18a].		
Ἡρακλε[ίδ]ης Καλλιμάχου	1	[Ἡρακλεί]δης [Καλλιμάχου] Ἰφιτ[τιάδης][18]
Σωσικρά[της Νικ]οστρ[άτου]	2	[Σωσι]κράτης Νικοστράτου Παιονίδ[ης]
Ἀπολλων[ίδη]ς Ἀπολλωνίου	3	[Ἀ]πολλωνίδης Ἀπολλωνίου Ὑβάδης
Μητρόδωρος Ἑρμώνα(κτος)	4	[Μητ]ρόδωρος Ἑρμώνακτος Ἑρμειος
Ἀπολλώνιος Ἀπολλωνίου	6	[Ἀπο]λλώνιος Ἀπολλωνίου Ἀγκυλῆθεν
Σώστρατος Λακρατεί(δου)	7	Σώστρατος Λακρατείδου Ἰ[κ]αριεύς
Νικάνωρ (Ἑρμίππου)	5	[Νικά]νωρ Ἑρμίππου Ἀφιδναῖος
Τιμογένης Τιμογένου	10	Τιμαγένης Τιμαγένου Ἀχαρνεύς
Ἑρμιππος Ἀπολλωνίου }	8	[Ἑ]ρμιππος Ἀπολλωνίου Ξυπεταιών
Ἀπολλώνιος Ἀπολλωνίου }	9	[Ἀ]πολλώνιος Ἀπολλωνίου Ξυπεταιώ[ν]
Φιλιστίδης Σωσιγένου	11	Φιλιστίδης Σωσιγένου Ἀφιδναῖος
Ἀπολλώνιος Ἀπολλωνίου		
Διονυσόδωρος Ἀπολλωνίου.	12	Διονυσόδωρος Ἀπολλωνίου Κριωεύ[ς].
ἑστιάτωρ[19]·	15	ἑστιάτωρ κατὰ τὰ πάτρια·
[Διονύσιος Ζήνωνος][20]	16	Τεισάνωρ Ἡρακλείδου Ἰφιστιάδ[ης].
[Τεισά]νωρ Ἡρακλείδου.		
corona		*corona*

D^{3}. Pythaistae pueri, a. 106/5. Ad dextram tituli D^{1}. Columnas I et II ed. Nikitsky Herm. XXVIII 1893, 620; laterculum integrum ed. Colin Culte 44, n. 17 cum tab. II *A* (Bull. XXX 197; Fouill. III 2, n. **15** et Add. p. 288).

Lemma catalogi interiit, sed ex frustulo initii col. I ap. Co. Add. mihi quidem concludendum videtur, in lapide superiore supra has columnas non titulum *A* cum archontibus fuisse immissum (quod nunc in thesauro factum vides), immo vero ibi pro *A* fragmentum quoddam amissum, permagnum, esse supplendum, quod partes superiores columnarum I—III et insuper lemma laterculi D^{3} continebat. Quod comprobatur litteris initialibus versuum sex ad dextram catalogi A_{2-7} et unius ad A_{11} servatis (necnon littera una A in fine versus ad sinistram tit. G_{14} superstitis), delineatis quidem l.l. tab. II *A* (melius Bull. XXX tab. V *A*), sed in commentario a Colino neglectis. Quae litterae ad hodiernum locum columnae laterculi *A* non quadrant. Quibus accedit quod fragmenti *A* margo inferior servatus est, sed infra ultimum versum eius nullum vestigium lemmatis D^{3} exstat quamvis ipse catalogus D^{3} nunc marginem superiorem lapidis sui attingat. Videntur igitur Pythaistis pueris 69 in col. I—III recensitis haud pauci in lapide superiore antecessisse.

Catalogus continet 3 × 23 nomina cum patronymicis.

△*E*. Canephori tredecim, a. 106/5. Sub titulo *D*[1], in lapide supposito. Ed. Colin Culte 87, n. 29 cum tab. I *A* (Bull. XXX 245; Fouill. III 2, n. **30** cum tab. II 3).

[κανηφόροι αἵδε ἐκ _61_]ντιδῶν**21**· (13) | _121_ Ἄβρωνος, | --, | 5 Π[_71_ Ἀπολ]λωνίου, | Πα--, | Δαμε--, | Μηνι--, | Ἀθην_111_ου, | 10 Ἀπο_101_ωνος, | Λα_101_ου, | Ἡρα--, | Μνᾶσις Ἀρισ[τ_61_], | Καλλινίκη Αἰσχίνου, | Ἀρχίππη Δρομοκλέους. | *vacat*

△*F*. Ephebi, a. 106/5. Ad dextram tituli *G*. Ed. Colin Culte 74, n. 16 cum tab. II *A* (Bull. XXX 228; Fouill. III 2, n. **25** cum tab. V 2 et n. 254).

ἐπὶ Ἀγαθοκλέους[1] ἄρχον[το]ς Ἀθήνησιν, κοσμ[η]τοῦ δὲ τῶν ἐφή[βων ἔφηβοι**22** οἱ προπέμψαντες τὴν πυθαΐδα· [Ἀλ]κίμου τοῦ Καλλίππου, Ἡρακλείδης Ἡρακλείδου, Ἀρναῖος Βα[χχ]ίου, Ὀλυμπιόδωρος Σατυρίωνος, κτλ. κτλ. κτλ.

Col. I et II continent 2 × 41 nomina cum patronymicis, col. III tantummodo 15, quos sequuntur παιδευταί octo.

△ *G*. Equites, a. 106/5. Inter titulos *D*[3] (a sinistra) et *F* (a dextr.). Ed. Colin Culte 82, n. 15 cum tab. II *A* et 83, n. 30 cum tab. I *A* (Bull. XXX 239. 240; Fouill. III 2, n. **28** cum tab. V 2 et add. p. 290).

---

21 De canephoris cf. n. 696[6]; -ντιδῶν videtur esse nomen gentis. Π_71_ et Καλλινίκη habuerunt fratres pythaistas pueros Ἱεροκλῆν Ἀπολλωνίου (*D*[3] col. III_5) et Μελάνθιον Αἰσχίνου (ib. III_{23}). Tres canephori repetuntur in catalogo IG II[2] 1034, cf. n. 718[2]. **22** Anno 138 ephebi aderant minime 58 (n. 696 *D*); a. 128 attici 69, delphici 12 (n. 697 *E*); a. 106 ephebi 97 (supra); a. 97 ephebi 66 (n. 728 *F*). Quos sane non omnes illorum annorum ephebos Atticos fuisse patet et demonstratur donario IG II 5, 1226 *d*: οἱ ἐφηβεύσαντες ἐπὶ Ἀγαθοκλέους ἄρχοντος | Ἑρμεῖ· | Ὀλυμπιόδωρος Σατυρίωνος Ἐρχιεύς (v. supra col. III_1) κτλ., nam ex octo ephebis ibi recensitis duo supra in tit. *F* desiderantur (Τιμησιάναξ Τιμησιάνακτος, Νέων Νέωνος). Cui relationi respondet numerus annuus fere 125 epheborum tunc Athenis degentium quem computavit Dumont Eph. att. I 51 (Co. Culte 76).

23 Equites ita dicti aderant: a. 138 nulli (n. 696); a. 128/7 numerus incertus (n. 697 *F*) + 59 equites (ibid. *G*); nunc 78, sc. a. 106/5; denique a. 97 numerus incertus quorum 4 primi servati n. 728 *G*. De veris militibus equestribus v. not. 25. **24** Hipparchus, filius eius adultus pythaista, tarantinarchus (cf. n. 697[11]), phylarchi (cf. ibid. not. 10), necnon γραμματεύς col. III_{38} manifesto repraesentant praesides τοῦ κοινοῦ τῶν ἱππέων (n. 697 K_3).

25 Iidem victores in tit. *H* coron. 1—5. **26** I.e. συμ(πεμφθέντες) στρατιῶται. Nam hi 30 συστρατιῶται (col. III_{41}—IV_{39}) et 9 ἱππεῖς (col. IV_{42} sqq.) intellegendi sunt — ut exposuit Ferguson Klio IX 308[2] et Hellenist. Ath. 127 — veri milites pedestres et equestres exercitus Atheniensium qui Pythaidi III praesidio sunt, dum ‚*les jeunes gens de bonne famille, comme éphèbes ou comme cavaliers* [col. I_{14}—III_{40}], *ne font guère que parader dans*

[ἐπ]ὶ Ἀγαθοκλέους[1] ἄρχοντος Ἀθήνησ[ιν, οἵδε]
[οἱ] ἱππεῖς[23] οἱ ἀγαγόντες τὴν Πυθαΐδ[α]·
ἵππαρχος[24]· | Κράτων Ἀπολλωνίδου.
πυθαϊστής· | Ἀπολλωνίδης[25] Κράτωνος. ⟶
ταραντίναρχος· | Λύσανδρος Γλαύκου.
φύλαρχοι· | Πτολεμαιίδος | Ἡράκων Χαρικλέους·

Αἰαντίδος
Εὐκλῆς Ἡρώδου.
ἱππεῖς·
Ἐρεχθεῖδος·
[Β]ύττακος,
[Π]υριχλῆς,
[Ε]ὐρηγαῖος,
[Ἀθ]ηνόδωρος.
[Α]ἰγεῖδος·
. . . . . φιλος,
[Ἀπο]λλώνιος,
- 71 - Ἄβρω(νος),
- - 25
- - τη (. . .),
[Ἡρ]άκλειτος,
Νικογένης Λυάν(δρου),
Ἱέρων Ἱέρωνος,
Ἐργοκλῆς,
Δέξανδρος Σατύ(ρου).
Πανδιονίδος·
Ἰάσων,
Σέλευκος.
Λεωντίδος·
Ἐπικλῆς,
Νικάνωρ,
Διονύσιος,
Εἰρηναῖος.
Πτολεμαιίδος·
Πολύκλειτος,
Φάεννος Φαέν(νου),
Βασιλείδης[25],
Εὐφάνης Τιμω(ν...),
Μνασέας,
Κλειτόμαχος,
Φιλωτάδης.

Ἀκαμαντίδος·
Τιμοκράτης,
Κτησικλῆς,
Δημήτριος,
Διονυσόδωρος.
Οἰνεῖδος·
Μενεκράτης,
Δημοκράτης,
Καλλίας,
Καλλισθένης,
Ἱεράνυμος,
Νικοκράτ[ης].
[Κε]κροπίδος·
Κηφ[ισ]όδωρος,
Θεο . . . ος,
Φιλά[νθης],
Διοπείθης,
Φιλήμων,
Διόδοτος,
Ἀγάθιππος,
Προκλῆς,
Ἑστιαῖος,
Σθένελος,
Ἀγαιός,
Διονύσιος.
Ἱπποθωντίδος·
Εὔδοξος,
Διονύσιος Ξενο(- 61 -),
Μνάσων Διοδώ(ρου),
Διονύσιος.
Αἰαντίδος·
Διοσκουρίδης,
Κράτερμος,

Κράτης,
Δημήτριος,
Ζηνίων,
Φανόλεως,
Θεόδοτος,
Ἀρίστων.
Ἀντιοχίδος·
Ἀρτέμων,
Εὔδημος,
Βούλων,
Ἀλέξανδρος[25],
- -
[. . . . ω]ν,
- 61 - ανδρος.
[Ἀτ]ταλίδος·
. . . . οκλῆς,
Ζ . . . . .,
Μ[ηνό]φιλος,
Μ[ηνο]φῶν,
Σώ[στ]ρατος,
Πα[λ]αῖος,
Ῥό[διππ]ος,
Ἀπ[ο . . . .]ος Εὐβ(. . . . .)[25],
Θε[ο . . .]οτος,
Θ[εόφι]λος.
γ[ρα]μματεὺς[24]
ἱππέων·
Λέων.
συστρατιῶται[26]·
Δι[ο]γένης,
Ζ[ώπυ]ρος,
Ἀ[ρτεμ]ίδωρος,

Hic est tit. *H*5 incisus:
-- ἐκ πάντων
[ἀκάμ]πιον
Ἀπολλωνί-
δης[25] Κρά-
τωνος. } *in corona*

(sc. συστρατιῶται)
Ἀπολλώνιος Διονυσί(ου),
Κτήσαρχος,
Μνησίθεος,
Διοκλῆς,
[Ε]ὔβιος,
[Π]ροκλῆς,
[Βάκ]χιος,
[Παν]τακλῆς,
. . . ἱπατρος,
. . . . αγόρας,
- - 25
- -
- -
- -
Μένιππος,
Ἀπολλωνίδης,
Μελίτων,
Εὐκλῆς,
Διονύσι[ος],
Ἀριστ[οκ]λῆς,
Κ . . σιπος,
Ἀρίστων,
Εὔφημος,
Κράτης,
Ἀσκληπιογένης,
Ἄτταλος,
Δημοκλῆς.

ἱππεῖς[26]·
Λεωντίδος·
Ζωΐλος Κλεάν(δρου),
Νικήτης[27].
Πτολε[μα]ιίδο[ς]· | Α - 61 - ος.
48 Κεκροπίδος· Σαραπίων,
Ἀπολλόδωρος.
50 Ἱπποθωντίδος· | Μήδειος.
Πανδιονίδος. | Δωσίθεος.
55 Ἀντιοχίδος· | Ἀνδροκλῆς.
Ἀτταλίδος. | Κηφισόδωρος.

---

les fêles' (Co. add.). 27 Νικήτης diversus a patre Chrysidis in tit. *K* honoratae, cuius tribus Erechtheis erat (sc. Περγασῆθεν, cf. not. 30).

△*H*. Ludi equestres, a. 106/5. Coronae **1—4** supra tit. *F*; cor. **5** in angulo dextro superiore tituli *G*. Ed. Colin Culte 104, n. 45 et 46 cum tab. II *B* (Bull. XXX 263; Fouill. III 2, n. **43** et **44**).

1 ἐκ τῶν [ἱ]ππέων· ἀκ[άμ]πιον· [Ξάν]θιππος Ἑρμίου. *corona*
2 δ[ίαυλον]· Ἀπ[ολλώνι?ο]ς Εὐ[β__] *corona*
3 ἀκοντίζων· Ἀλέξανδρος Νικαγόρου *corona*
4 ἵππωι πολεμιστῆι· Βασιλείδης Ἀπολλοφάνου. *corona*
5 __ ἐκ πάντων, [ἀκάμ]πιον· Ἀπολλωνίδης Κράτωνος. } *intra coronam* de corona **5** v. lemma

De his ludis equestribus cf. n. 697 *H* cum not. 16. Victor **2** manifesto idem qui *G* III$_{35}$ Ἀπ[ολλώνι?ο]ς Εὐβ(__) audit. — Victor **3** idem qui *G* III$_{23}$ Ἀλέξανδρος. — Victor **4** idem qui *G* I$_{42}$ Βασιλείδης. — Victor **5** est πυθαϊστὴς Ἀπολλωνίδης Κράτωνος inter equitum praepositos *G* I$_{5.6}$, filius hipparchi (v. 4). — Itaque victor **1** [Ξάν]θιππος in duabus illis lacunis *G* I$_{24}$ aut III$_{24}$ interiisse putandus.

I. K. Duo decreta Delphica (quorum alterum tantummodo Athenis servatum est) de anni tempore Pythiadis III, sc. de senatoribus et semestri *ā*. Xenocratis certiores nos faciunt.

△*I.* Irenaeus Atheniensis, ὁ ἐπὶ τὰς προσόδους, laudatur a. 106/5. In ordine lapidum secundo supra euthynteriam. Ed. Colin Culte d'Ap. 162, n. 19 cum fig. 38 (Bull. XXX 323; Fouill. III 2, n. **51**); initium addidit idem Fouill. III 2, Addit. p. 292 et 302 pierre V (cf. Culte 157, n. 22 cum fig. 35; Bull. XXX 317 not. 3).

[ἐπειδὴ Εἰρηναῖος**28** Εἰρηναίου, ἐξαποσταλεὶς ὑπ]ὸ τοῦ δάμο[υ] τοῦ Ἀθηναί[ων ἐπὶ τὰς προσόδους, | ἀνὴρ ἀγαθὸς ποτί τε τὸ ἱερὸν καὶ ποτὶ τὰν πόλιν] ἐστί, τάς τ[ε] θυσίας ἔθ[υσε _ *15 ι* _ | _ *23 ι* _]ένων πα[_ *13 ι* _ καὶ τὰν παρεπιδαμίαν καὶ ἀναστροφὰν ἐποιήσατο | εὐσχήμονα καὶ ἀξίαν τοῦ] τε θεοῦ καὶ το[ῦ δά]μου τοῦ Ἀθηναί[ων καὶ τᾶς ἁμετέρας πόλιος·
5 ἀγαθᾶι τύχαι· | δεδόχθαι τᾶι] πόλει τῶν Δελφῶν, ἐπαινέσαι Εἰρηναῖον Εἰρη[ναίου Ἀθ]ην[αῖον**28**, καὶ στεφανῶσαι | αὐτὸν τῶι τοῦ θεοῦ] στεφάνωι, ὧι πάτριόν ἐστι Δελφοῖς στεφανοῦν τοὺς εὐεργέτας, ἀ[ρετᾶς ἕνεκεν | καὶ φιλοτιμία]ς ἃς ἔχων διατελεῖ ποτί τε τὸ ἱερὸν καὶ τὰν πόλιν ἁμῶν· ὑπάρχειν δὲ αὐτῶ[ι καὶ | ἐκγόνοις προξ]ενίαν, προμαντείαν, προδικίαν, ἀσυλίαν, ἀτέλειαν, προεδρίαν ἐμ πᾶσι τοῖς [ἀγώνοις | οἷς ἁ πόλις τ]ίθητι, καὶ τὰ ἄλλα τίμια πάντα ὅσα καὶ τοῖς
10 ἄλλοις προξένοις κ[α]ὶ εὐεργέται[ς τᾶς | πόλιος ὑπάρχει]. ἀποστεῖλαι δὲ αὐτοῖς**28** τοὺς ἄρχοντας καὶ ξένια τὰ μέγιστα [ἐ]κ τῶν νόμων.

28 Idem Irenaeus recensetur in tit. *B*$_{22}$, cf. not. 7. Si verbum αὐτοῖς (v. 10) consulto pro αὐτῶι scriptum sit, in lacuna v. 5 sq. fortasse supplendum: [Ἀθ]ην[αῖον καὶ τὸν υἱὸν Εἰρηναῖον, | καὶ στεφανῶσαι δάφνης] στεφάνωι.

ἄρχ[οντος | Ξενοκράτε]ος[1], βουλευόντων τὰν δευτέραν ἑξάμηνον Τιμολέωνος τοῦ Ἐ[μμ]ενίδα, Νικοδάμου το[ῦ | Στράτωνος, γ]ραμματεύοντος δὲ βουλᾶς Ἄρχωνος τοῦ Καλλικράτεος.

Δ*K*. Chrysis sacerdos, quae cum Pythaide III Delphos pervenit, ibi honoratur, a. 106/5. Athenis in radicibus arcis, nunc in museo nat. Ed. * IG II² 1136 (IG II 550; GDI 2685; Colin Culte d'Apoll. 91, n. 20, Bull. XXX 249).

a (Δελφῶν[29] οἱ ἄρχοντες καὶ ἁ πόλις Ἀθηναίων τᾶι | *b* βουλᾶι καὶ τῶι δάμωι χαίρειν. ××τοῦ γεγονότος | *c* ὑφ' ἁμῶν δόγματος Χρυσίδι Νικήτου θυγατρί, ταῖ | *d* ὑμετέραι πολίτιδι, ὑπογεγράφαμες τῶι δεῖνι τοῦ) |
1 [δεῖνος Ἀθ]ηναίωι, τῶ[ι προ]ξένωι, τ[ὸ ἀντίγραφον, | ὅπω]ς εἰδῆτε. ×× ἔρρωσθε. ×× ἐπειδὴ τοῦ δά[μου] | τοῦ Ἀθηναίων ἀγαγόντος τὰν Πυθαίδα
5 τ[ῶι | Ἀ]πόλλωνι τῷ Πυθίῳ μεγαλομερῶς καὶ [ἀξί|ω]ς τοῦ τε θεοῦ καὶ τᾶς αὐτοσαυτοῦ ἀρετᾶ[ς, | π]αρεγενήθη μετὰ τᾶς Πυθαΐδος καὶ ἁ τᾶς Ἀ|θάνας ἱέρεια Χρυσίς[30], Νικήτου θυγάτηρ, καὶ τά[ν] | τε ἐπιδαμίαν καὶ ἀναστροφὰν ἐποιήσατο | καλὰν καὶ εὐσχήμονα καὶ ἀξίαν τοῦ τε
10 δά|μου τοῦ Ἀθηναίων καὶ τᾶς ἁμετέρας πόλιος· | ἀγαθᾷ τύχᾳ· δεδόχθαι τᾷ πόλει τῶν Δελ|φῶν, ×ἐπαινέσαι Χρυσίδα, Νικήτου Ἀθηναίου | θυγατέρα, καὶ στεφανῶσαι αὐτὰν τῶι τοῦ | θεοῦ στεφάνῳ ὥι πάτριόν
15 ἐστιν Δελφοῖς· [δε]‖δόσθαι δὲ αὐτᾶι καὶ ἐκγόνοις παρὰ τᾶς πόλ[ιος] | προξενίαν, προμαντείαν, προδικίαν, ἀσυλίαν, | ἀτέλειαν, προεδρίαν ἐμ πᾶσι τοῖς ἀγώνοις οἷς | [ἁ] πόλις τίθητι, καὶ γᾶς καὶ οἰκίας ἔγκτησιν
20 καὶ | τἆλλα τίμια πάντα ὅσα καὶ τοῖς ἄλλοις προξέ|νοις καὶ εὐεργέταις τᾶς πόλιος ὑπάρχει. ××ἄρχο[ν]‖τος Ξενοκράτης[1] (sic) τοῦ Ἀγησιλάου, βουλευόντων | τὰν δευτέραν ἑξάμηνον Τιμολέωνος τοῦ Ἐμμ[ε]|νίδα, Νικοδάμου τοῦ Στράτωνος, ×γραμματε[ύ]‖οντος δὲ βουλᾶς Ἄρχωνος τοῦ
25 Καλλικράτε|ος.

Δ ε λ φ ⟨Δ ε λ φ⟩ ῶ ν ἁ π ό λ ι ς

30 *in corona:* Χρυ|σίδα | Νικήτου | Ἀθηναί|ου θυγα|τέρα.

Δ*L*. Synodus technitarum Attica Delphis honoratur, a. 106/5(?). In latere meridionali thesauri Attici, in ordinibus lapidum quinto et quarto supra euthynteriam (vs. 1/23 et 24/46 in duobus lapidibus iuxta positis,

---

Delphorum civitas exemplar decreti cum epistula ad Athenienses data miserat proxeno Delphorum Attico (nomen periit), qui curasse videtur, ut utrumque documentum stelae incideretur. 29 Initium amissum, sc. vs. *a*—*d*, supplevi ex tit. L_1 et n. 770 A_3. Sed etiam in v. *b* de τῶν γεγονότων (vel δεδομένων) ὑφ' ἁμῶν τιμῶν Χρυσίδι κτλ. cogitari potest, cf. n. 770 B_3.— Vs. 1/2 suppl. Hi. 30 Χρυσὶς Νικήτου Περγασῆθεν PA 15583; ἱέρεια Ἀθηνᾶς Πολιάδος in tit. votivo IG II Add. 1392*b*. Stemma familiae PA 10759.

vs. 47/61 in tertio infra lap. primum). Ed. Colin Culte d'Apoll. 114 n. 49 cum fig. 21/23 (idem Bull. Hell. XXX 1906, 273, n. 49 et Fouill. III 2 n. 48 cum tab. V 3, vs. 1/23). De tempore Klaffenbach Symb. hist. coll. artif. Baccb. 68.

Δελφῶν οἱ ἄρχοντες καὶ ἁ πόλις τοῖς περὶ τὸν Διόνυ[σον τεχνίταις χ]αίρειν· [τᾶς δοθείσας ὑφ' ἁμῶν] | ἀποκρίσιος[40] ὑπογεγράφαμες ὑμῖν τὸ ἀντίγραφον, ὅπ[ως εἰδῆτε]. *vacant 21 l.* ἔρρ[ωσθε]. | ἐπειδὴ οἱ περὶ τὸν Διόνυσον τεχνῖται οἱ ἐν Ἀθήναις καὶ ὁ ἐπι[μελητά]ς αὐτῶν Ἀλέξαν[δρος Ἀ]ρίστωνος[31], [κωμικὸς] | ποητάς, εὐσεβῶς (ἔχοντες)[31] ποτὶ τὸ θεῖον, καὶ τὸν αὐτοσαυτῶν δᾶμον τιμέ[οντ]ες, καὶ συναύξειν αὐτῶν
5 θέλοντες τὰ π[οτὶ τοὺς] | θεοὺς ἀνήκοντα διὰ τὸ πρώτους αὐτοὺς εὐ⟨ε⟩ρ⟨γ⟩ετὰς[31] γεγονέναι πάσ[ας] παιδείας καὶ σκανικῶν ἀγώνων κτιτά[ς, πάντων τῶν] | ποτὶ δόξαν διατεινόντων μάλιστα πεφρόντικαν[32], ἐφ' οἷς τάν τε ἀσ[υ]λίαν ἔχοντι καὶ τἆλλα τίμια ποτὶ τὰν ἀσφά[λειαν καὶ] | δόξαν διατείνοντα παρά τε Ἀμφικτιόνων καὶ τῶν ἄλλων Ἑλλάνων καὶ τῶν ἀγειμένων Ῥωμαίων·×× νυνί τε, κατὰ τὰ [πάτρια] | καὶ τὰ προεψαφισμένα τὰν ἱερὰν νομιζομέναν Πυθαῖδα δι' ἐννεετηρίδος[33] [π]εμψάντων Ἀθηναίων κατὰ τὰν μαντείαν τ[οῦ θεοῦ] | ἐφ'

Vs. 1 et 3 ἐκθέσει distincti. — V. 1 fin. [ὑφ' ἁμῶν] et 2 ὅπ[ως εἰδῆτε] suppl. Wilhelm Beitr. 147; v. 13/14 [γενό]|μ(εν)ον η[ὗ]ξησαν idem ap. Co. add. | Nomina v. 19/20 [Ἀπολ]λωνίδου et Ἡ[ράκ]λει[τον] et [Διο]κλέους, v. 25 Π[ολυ]νίκου, 26 Φιλ[οκρ]άτην suppl. Kla., v. 28 ⟨Ἀριστόδημ(ο)ν⟩ delevit idem 51, 18[a].

Tit. rettulerunt Co. ad a. 97 (Pythaidem IV), Kla. ad a. 94, sed pertinet nullo dubio ad Pyth. III, sc. a. 106/5. Nam in pariete omnes huius Pythaidis titt. iuxta positi sunt in lapidum ordinibus IV—VII (excepto uno *I*), cum textus Pythaidis IV supra illos congegrati sint, sc. in ordinibus VII—VIII (excepto uno 728 *K*). Porro quae in lemmate tit. *D* de multitudine hominum reliquas Pythaides superante exposuimus, comprobantur vs. 10 πολυπλασίονας θυσίας καὶ ἀπαρχὰς καὶ ἐπιμελείας τᾶν πρότερον ποιησάμενοι. Causas vero prosopographicas, quas attulit Kla., rectius ita interpretamur, ut poetae Dionysius v. 36 et Lysias v. 30 (in prosopogr. ap. Kla. n. 51 et 115) avi fuerint illius pythaistae pueri a. 106 duorumque epheborum a. 97, — nam ephebi anni 97 non a. 94 poetae laudari possunt —, Philonides vero (Kla. n. 169) citharista pythicus v. 32 pater sit cognominis ephebi a. 97. Neque sententiam Colini stare posse qui ennaeteridas Delphicam et Deliacam confudit, in not. 17 enarravimus.

31 Verba suppleta et emendata exstant in tit. simillimo Pyth. IV a. 97, n. 728 *K*, in quo etiam idem Alexander epimeletae et architheori officio fungitur. 32 Emendavi pro πεφροντίκην Colini, cf. δέδωκαν al. n. 705[22].

33 De ennaeteride v. not. 17. Non obloquar, si quis ex verbis νυνί τε — δι' ἐννεετηρίδος πεμψάντων coniciat, inter a. 128 et 106 unam vel plures Pythaides, sc. a. 114 (et a. 122?) esse actas, quarum titt. seu perierunt seu nunquam erant incisi. Neque enim verba illa verti possunt: ‚abhinc pompae per enna-

ὑγιείᾳ 34 καὶ σωτηρίαι πάντων τῶν πολιτᾶν καὶ τέκνων (καὶ) γυναικῶν
10 καὶ τῶν φ[ί]λων καὶ συμμάχων, τάς τε πατρίους θυσίας ἐπέ[θυ]|σαν
μεγαλομερῶς τῶι θεῶι, καὶ τὰν πομπὰν ἐπεκόσμησαν καλῶς καὶ
ἀξίω[ς τ]οῦ θεοῦ καὶ τᾶς πατρίδος τᾶς ἰδίας καὶ τᾶς συνόδου | καὶ τᾶς
αὐτοσαυτῶν ἐμ πάντοις εὐφαμίας καὶ ἀρετᾶς, πολυπλασίονας [θυσί]ας
καὶ ἀπαρχὰς καὶ ἐπιμελείας τᾶν πρότερον ποιησά|μενοι, ×× τὸν μὲν
πάτριον παιᾶνα μεγαλοπρεπῶς ὑμνήσαντες, ἀπαρχ[αῖ]ς 35 δὲ ἀγ[ώ]νων
διὰ τῆς ἑαυτῶν ἐπιστήμης μέλψαντες τὸν [θε|όν], κεχαρισμέναις δὲ καὶ
ἀειμνήστοις χάρισιν τιμήσαντες τὸ[ν π]ατρῶιον [Ἀ]πόλλω, δι' ὧν τὸν
μὲν ἀρχηγὸν τῆς εὐσεβείας [γενό]|μ(εν)ον η[ὔ]ξησαν ὅσον ἐφ' ἑαυτοῖς,
τῶι δὲ θεῶι ἀπένειμαν τιμὰς διὰ [τ]ῶν ἰδίων ἐπι(τ)[ηδε]υμάτων,
15 ἐ π ι μ ε λ η τ ά ν μὲν καὶ ἀ ρ χ ε θ έ ω [ρ ο ν] | ἐξ ἑαυτῶν ἀποστείλαντες
Ἀλέξανδρον Ἀρίστωνος κω[μι]κὸν ποητάν, θ ε ω ρ [ο ὺ ς] δὲ (7) Διοκλῆν
Αἰσχίνου 36 τραγικὸν ὑποδιδ[άσκα]|λον, Γλαυκίαν Ἡρακ[λεί]δα 37 κωμῳ-
δόν, Ἀριστομένην ⟨Ἀριστομ[έν]ην⟩ Ἀριστομένεος τρ[αγικὸν] ποητάν,
Ἀγαθοκλῆν Σωκράτους κ[ωμῳδόν,] | Ἀρίστωνα Μενελάου [τραγι]κὸν
ποητάν, Χαιρέστρατ[ο]ν Φιλάγρου τραγικὸν συναγ[ωνι]σ[τάν, - 6 ι -]να
Ποσειδωνίου τραγ[ικὸν συν|α]γωνιστάν, δ ι δ ά σ κ α λ ο ν δ[ὲ τοῦ] μεγάλου
χοροῦ Διοκλῆν Αἰσχίνου τραγικὸν ὑποδ[ιδ]άσκαλον, κ ι θ α ρ ι σ τ ά ς
δ[ὲ (5) - 19 ι -|....,] Δημήτριον Μοσχίωνος, Ἀπολλώνιον ....ναίου,
Διονύσιον Διονυσίου, Λεωνίδην [Ἀπολ]λωνίδου, καὶ τοὺς π ο τ ι κ ι θ α ρί-
20 ζ ο ν τ α ς Ἡ[ράκ]λε[ι]τον Θεοβίου, Διονύσιον Σιμάλου, Σόλωνα [Διο]-
κλέους, καὶ τοὺς α ὐ λ η τ ὰ ς (6) Ἐρητυμένην Θε[οδ]ώρου, Ἄγωνα Κλέω-
νος, Κλειτοφῶντα Μηνοδό[τ]ου, Θεόδωρον Ἐρητυμένου, Εὔνομον Νικ[ο-
δρ]όμου, Λέοντα Λέοντος, καὶ τοὺς ἀ σ ο μ έ ν ο υ [ς] τ ο ύ ς τ ε π α ι ᾶ ν α ς
καὶ τὸν χ ο ρ ὸ ν (43) Γλαυκίαν Ἡρα[κλείδα 37, Ἡρακλ]είδαν Καλλι-
σθένεος, Ἀρισ[τ]ομένην Ἀριστομένου, Ἀγαθοκλῆν Σωκρά[τ]ου, Λάχητα
Δώρου, Καλλιφάνην Κτησάρχου, | [..... - 10 ι - ο]υ, Ἀνθεστήριον Ἀν-
θ[ε]στηρίου, Θεόδοτον Πραξέου, Ἡφαιστίω[να] Ἑστιαίου, Ἀρίστωνα
Μενελάου, Διογένη | - 7 ι -, - 10 ι - ρίου, Δωρόθε[ον] Πλάτων[ος, . .]ωνα
Ἀρίστωνος, Διονύσιον Σιμ[ά]λ[ου,] Δημή[τρισ]ν Ἰσιδώρου, Ἀπολλώνιον |

eteridas aguntur', sed indicant: ,nunc, cum Athenienses secundum antiquiora decreta Pythaidem post ennaeteridem egerunt'. 34 De hac formula cf. n. 699[31]. 35 Supplevi, cf. v. 11; Co. habet ἀπ' ἀρ[χᾶ]ς quod brevius est et sensu cassum. 36 De singulis hominibus est prosopographia collegii Attici adeunda quam composuit Kla. 49. 37 Idem Heraclidas necnon permulti technitarum vs. 16/21 et 30sqq. enumeratorum simul paeanibus cantandis interfuerunt et inter illos 43 cantatores v. 22sqq. recurrunt; de quibus cf. prosopogr. ap. Kla. 49.

25 [Καλλιστρά]του, Δωρόθεον Θεοδώρου, [Ἐ]πιμ[εν]είδην Ποιμανδρίδου, Ξενόφαντ[ον Εὐμ]άχου, Σόλωνα Π[ολυν]ίκου, Διονύσι[ον | _ τι _]νος, Θεόδοτον Πυθίωνος, Εὔ[βι]ον Εὐβίου, Ἀνδρέαν Ἄνδρωνος, [Φ]ιλ[οκρ]άτην Φιλοκλέους, Φιλώταν Φιλώτ[ου, _ τι _]μον | . . . . ρου, Πολλίωνα Φιλίππου, Πολύφ[ρ]ονα Πολύφρονος, Διογένην Θεοτίμου, Διονύσιον Μιλτιάδου, Νικοκράτην Θεοπόμπου, | . . . . τωνα Ξενοκλίδου, Ἄρχοντα Ἀριστοδ[ή]μου ⟨Ἀριστόδημ(ο)ν⟩, Ἄρχιππον Νικαίου, Ἀριστοκράτην Τιμογένου, Ζωΐλον Ἐπιγόνου, Θεόφιλον | Δωροθέου, Λυκίσκον Φιλοκλέους, Διονυσό[δ]ωρον Διονυσοδώρου, ×× ἐξαπέστειλαν δὲ καὶ τοὺς συναγωνιξα-
30 μένους τὸν θυμελικὸν | ἀγῶνα καὶ τὸν σκανικὸν ἐν ταῖς τοῦ θεοῦ [ἀμ]έραις 38, ἐπῶν ποητὰς Ἀρίστωνα Μενελάου, Διοφάνην Θεοδώρου, Λυσίαν Λυσιμάχου, | καὶ ῥαψῳδοὺς Κάλλωνα Κάλλωνος, Θεόδ[οτ]ον Πυθίωνος, Ξενόφαντον Εὐμάχου, αὐλῳδὸν δὲ Δημήτριον Ἰσιδώρου, κιθαριστὰν | δὲ πυθικὸν ⟨δὲ⟩ Φιλωνίδαν Φιλωνίδου, α[ὐλ]ητὰς δὲ Ἐρητυμένης (sic) Θεοδώρου, Ἄγωνα Κ[λ]έωνος, Κλειτοφῶντα Μηνοδότου, | κωμῳδοὺς δὲ Γλαυκίαν Ἡρακλείδα 37, Ἀγα[θο]κλῆν Σωκράτου, Καλλικράτην Καλλικράτου, [Δ]ημήτριον Δημητρίου, καὶ τοὺς | συναγωνιξαμένους τούτοις (6) Θεόδοτο[ν] Βασιλείδου, Φιλόξενον
35 Φιλοξένου, Θεόδωρον Θεοδώρου, Σόλωνα Σόλωνος, | Παυσανίαν Λυκίσκου, Θόαντα Νουμηνίου, [π]οητὰς δὲ σατύρων (5) Ἀριστομένην Ἀριστομένου, Ἀρίστωνα Μενελάου, Σοφοκλῆν | Σοφοκλέους, Διογένην Διογένου, Διονύσιο[ν] Κηφισοδώρου, τραγῳδοὺς δὲ Δημήτριον Θεοδοσίου, Πραξιτέλην Θεογένου, | καὶ τοὺς τούτοις συναγωνιξαμένους (7) Κάλ[λ]ων (sic) Κάλλωνος, Θεόδοτον Πυθίωνος, Φιλόνικος (sic) Ἕρμωνος, Νίκωνα Ἀριστίωνος, | Ξενόφαντον Εὐμάχου, Εὔδικον Ἀλκίμου, Δη[μ]ήτριον Ἀριστοδήμου, ποιητὰς δὲ τραγῳδιῶν Ἀντίοχον Ἀντιόχου, Ἀπολλώ|νιον Καλλιστράτου· ×× ὅπως οὖν καὶ Δελ[φ]οὶ μναμονεύωντι
40 τὰς καταξίας χάριτας ἀποδιδόντες· ×× ἀγαθᾶι τύχαι· | δεδόχθαι τᾶι πόλει τῶν Δελφῶν, ἐπαιν[έ]σαι τε τὸ κοινὸν τῶν περὶ τὸν Διόνυσον τεχνιτᾶν, καὶ στεφανῶσαι χρυσ[ῶι] 39 | στεφάνῳ τῶι τοῦ θεοῦ, ὧι πάτριόν ἐστ[ι] στεφανοῦν τοὺς ἰδίους εὐεργέτας, στᾶσαι δὲ αὐτοὺς 40

38 De his diebus festis cf. n. 698_{26}. 39 Malim aut δάφνης στεφ. aut αὐτὸ | τῶι τοῦ θεοῦ στεφάνῳ, cf. n. 698_{33} et alibi saepissime. Nam aegre modo ‚lauream coronam ex auro factam' interpretemur. 40 Et haec verborum constructio (αὐτούς) et verba [τᾶς δοθείσας ὑφ' ἁμῶν] ἀποκρίσιος (v. 1) pertinere viderentur ad preces quasdam artificum quibus oraverunt, ut sibi liceret statuam collegii inauratam in fano Delphico proponere (στᾶσαι αὐτούς), nisi inscriptio illa utriusque statuae in v. 44 decreta Delphos ipsos dedicantes proclamaret.

τᾶς συνόδου | χρυσέας εἰκόνας δύο, μίαν μὲν ἐν Δελ[φ]οῖς ἐν τῶι ἐπιφανεστάτωι τόπωι τοῦ ἱεροῦ, μίαν δὲ ἐν Ἀθήναις ἐν τ[ᾶι] | τοῦ Διονύσου αὐλᾷ, αἰτησομένους τὸν δᾶ[μ]ον τὸν Ἀθηναίων τὰν ἀνάθεσιν, ἐπιγράψαι δὲ ἐφ' ἑκατέρας τᾶς βάσιο[ς] | τᾶν εἰκόνων, ὅτι ἁ πόλις τῶν Δελφῶν τὰν τῶν [τε]χνιτᾶν σύνοδον τῶν ἐν Ἀθήναις ἀρετᾶς ἕνεκ(ε)ν καὶ εὐσεβείας τᾶς πρὸς τὸ θεῖο[ν] | [ἀνέ]θηκεν· τὰν δὲ ἀναγόρευσιν τῶν στεφάνων π[οιῆσαι τοὺ]ς ἄρχοντας ἐν τῶι γυμνικῷ ἀγῶνι τῶν [τε Πυθίων κ]αὶ Σωτη[ρίων, | ἀκολο]ύθως τῶι ψηφίζματι. ὁμοίως δὲ εἶμεν τ[ὰς αὐτὰς] | τιμὰς καὶ τῶι ἐπιμελητᾶι αὐτῶ[ν κ]αὶ ἀρχεθεώρωι Ἀλεξ[άν]δρωι, στεφανῶσαι δὲ καὶ τὸν χορ[οδ]ιδάσκαλον αὐτῶν Διοκλ[ῆν] | καὶ τοὺς θεωροὺς τῶι τοῦ θεοῦ στ[εφ]άνωι, καὶ ἐπαινέσαι αὐτοὺ[ς] | ἐφ' ἃι πεποίηνται ἀναστροφᾶι καὶ φι[λο]τιμίαι καὶ τοὺς λοιποὺς τῶ[ν] | τεχνιτᾶν τοὺς ἐπιδεδαμηκότας κα[ὶ λ]ελειτουργηκότας, καὶ εἶμε[ν] | πάντοις τοῖς ἐν Ἀθήναις τεχνίταις ἀσυλία(ν) καὶ προμαντείαν κ[αὶ] | προπομπείαν καὶ προξενίαν, αὐτοῖ[ς] τε καὶ ἐκγόνοις αὐτῶν, [ὑ]πάρχειν δὲ αὐτοῖς καὶ τἆλλα τίμια κ[α]ὶ φιλάνθρωπα παρὰ Δε[λφῶν,] | ὅσα καὶ τοῖς ἄλλοις εὐεργέταις. ὅπ[ω]ς δὲ καὶ πάντοις τοῖ[ς ἐπι]γινομένοις φανερὰ γίνηται ἁ τῶ[ν τοιο]ύτων ἀνδρ[ῶν φιλοτιμία | καὶ εὔνοια, ἀναγράψαι τόδε τὸ ψάφισμα ἐ]ν τ[ῶι ἱερῶι τοῦ Ἀπόλ]λωνος ἐπὶ [τοῦ Ἀθηναίων θεσαυροῦ, καὶ ἀποστείλασ]θαι αὐτὸ ποτὶ τὰν βουλὰν καὶ τὸν δ[ᾶμον τὸν Ἀθηναίων], | ὁμοίως δὲ καὶ ποτὶ τὰν σύνοδον τῶν τεχνιτᾶν [τῶν ἐν Ἀ]θήναις.

---

712. Cretensium res a. 116/5. Deli. Edd. Homolle Bull. Hell. III 1879, 290, tab. VI*bis* (Semenoff Ant. iuris publ. Cretensium 1893, 61. 119; Blass SGDI 5149; Syll.² 514). Cf. Maiuri RCAcc. Linc. 1910, 109 sqq. [*Hi*]

I. *Latiorum et Olontiorum decretum prius.*

ἀγαθᾶι τύχαι. πρειγευσάντων Κνωσίων[1] τᾶς πόλιος ἐπὶ τὰς πόλεις τάν τε τῶν Λατίων[2] καὶ τῶν Ὀλοντίων[3] καὶ παρκαλεσάν|των δόμεν

---

1 Haec est vera nominis scriptura usquequaque in titulis obvia (cf. indicem), cum apud scriptores haud raro geminata sibilante scriptum occurrat. 2 Oppidum Λατώ in orientali parte insulae Cretae situm erat, inter Olunta (not. 3) et Drerum a septentrionibus et Istrona a meridie; portus plerumque cum urbe coniunctus Καμάρα. SGDI III 2, p. 333.

3 Antiquiore nominis forma Βολοέντιοι (i.e. ϝολοέντιοι) SGDI l.l. p. 355; nummi annorum 330—200 Ὀλοντίων. Urbs sita erat in litore septentrionali insulae Cretae in ipso isthmo, qui paeninsulam angustam *Spina longa* cum corpore insulae coniungit, meridiem versus a Zephyrio promunturio. Vicus vicinus *Elunta* antiquum nomen conservavit (Bursian Geogr. II 572).

αὐτοῖς ἐξαρχίδιον[4] τὰν ἐπιτροπὰν περὶ ὧν | καὶ πρὸ τῶ, ἔδοξε Λατίοις
5 καὶ Ὀλοντίοις κοινᾶι βωλευσα|μένοις ἐπὶ κόσμων Κνωσοῖ μὲν τῶν σὺν
Νενναίῳ[5] τῷ | Μοψείω, μηνὸς[6] Σπερμίω δευτέραι, Λατοῖ δὲ ἐπὶ τῶν
σὺν Διο|κλεῖ τῷ Ἡρώιδα μηνὸς Θιοδαισίω δευτέραι, ἐν δὲ Ὀλόντι |
τῶν σὺν Μενοντίδαι τῷ[7] Ἀκάσσονος, μηνὸς Ἐλευσυνίω | δευτέραι,
10 δόμεν τὰν ἐπιτροπὰν Λατίος καὶ Ὀλοντίος | τᾶι τῶν Κνωσίων πόλι

Rationes quae eis cum Latiis finitimis intercedebant praeter hanc tabulam testatur foedus SGDI 5075. 4 Contra Homollium, qui ἐξ ἀρχιδί[ω]ν voluerat, nomen ἐξαρχίδιον restituerat Dttb. conferens non tam substantiva deminutiva ἀρχίδιον (Arist. Av. 1111; Dem. XVIII 261), δικίδιον (Arist. Equ. 347), quorum notio ab hoc loco alienissima esset, sed adiectivum Creticum ἐνδοθίδιος (Lex Gort. II$_{11}$), cui adde Δελφίδιος, volgaria ἀΐδιος αἰφνίδιος alia. Sed melius dicit Maiuri (p. 110[1]) adverbium, i.q. ἐξαρχῆθεν, quod etiam in titulo Cyrenaico CIG 5235$_2$ ἐπόησεν ἐξαρχίδιον τὸν σηκόν percommode intellegas. Hi. 5 ΝΕΝΝΑΙΩΝ. 6 Mensium in his decretis commemoratorum conspectus:

Menses:	Gnos.	Lat.	Ol.	Athen.
	ἐπὶ Νενναίω			
I 1)	Σπέρμιος	Θιοδαίσιος	Ἐλευσύνιος	
	ἐπὶ Νενναίω			
2)	Καρώνιος	. ἀ . τιωβιάριος	Δελφίνιος	
	(cf. SGDI 5015$_{28}$: [Κ]ορώνιος)			
II				Πυανοψ.
	ἐπὶ Ἀγήμονος			
III	Νεκύσιος	Θεσμοφόριος	Ἀπελλαῖος	

Menses sub I 2 nominatos statim post illos sub I 1 enumeratos collocandos esse fere constat. Adde quod Theraeorum quoque Eleusynius et Delphinius alter alterum secutus est (IG XII 3, 330$_{39.70}$). Delphiniorum feriae quae mensi nomen dederunt, Athenis quidem die sexto m. Munichionis celebrabantur (Mommsen Feste d. St. Athen 449. Realenc. IV^2 2511). Fastos Creticos qui singularum urbium fuerant certo restituere nondum contigit, nec sufficit mensium traditorum copia; cf. Ideler Handb. Chronol. I 426; Bischoff Leipz. Stud. VII 385. XVI 157 et Realenc. s.v. Kalender, Karonios; Homolle ad hunc tit.; Deiters De Cret. tit. 39; Majuri l.l. Calendarium traditum (Ideler l.l.; Kubitschek Kalenderbücher v. Florenz Rom u. Leyden, Denkschr. Ak. Wien 1915, LVII 3) cum Cretensium communes menses enumeret, quos hic titulus nondum novit, ad provinciam Cretam a Q. Caecilio Metello Cretico a. 67 constitutam (Drumann-Groebe Gesch. Roms II 42), sive ad κοινὸν Κρητῶν (Head HN^2 479) referas. Quod calendarium Thesmophorio (‚Θεσμοφοριών') Septembris-Octobris, Theudaesio Martii-Aprilis, Necysio Iulii-Augusti locum tribuens ad priores fastos restituendos nisi percaute adhibere non licet. 7 Iota mutum dativis detractum etiam alibi in hoc titulo invenitur, item genetivis in -ω cadentibus perperam adiectum (v. 54. 59).

περὶ τῶν ἀμφιλλεγομένων[8] αὐτοῖς | πόλι πορτὶ[9] πόλιν πάντα περὶ πάντων, καὶ θέμεν στάλαν ἐν ἁμέραις τριάκοντα Κνωσοῖ μὲν ἐν τῶι ἱαρῶι τῶ Ἀπόλλωνος | τῶ Δελφιδίω[10] καὶ ἐν τῶι ἱαρῶι τῷ Δέραι[11], Λατοῖ δὲ ἐν τῶι τᾶς Ἐλευ|θυίας, ἐν δὲ Ὀλόντι ἐν τῶι ἱαρῶι τῶ Ζηνὸς τῶ Ταλλαίω, ἄλλαν | δὲ κοινᾶι ἐν Δάλωι ἐν τῶι ἱαρῶι τῶ Ἀπόλλωνος. ὑπὲρ δὲ τοῦ|δε τῶ τιθεμένω ἐνγρόφω ἐς Δᾶλον ἀποστηλάντων οἵ τε | Κνώσιοι καὶ οἱ Λάτιοι καὶ οἱ Ὀλόντιοι πορτὶ τὸν ἐπιμελη|τὰν[12] πρειγείαν καὶ γράμματα ἐν ἁμέραις τριάκοντα, ὥστε στᾶ[σα]ι στάλαν, ἐς ἂν ἀναγραφησ[εῖ][13] τὰ δεδογμένα. καὶ ταῦτα ἔσ|τω κύρια. κρινόντων δὲ οἱ Κνώσιοι ἐν ἑξαμήνωι, ἄρχοντος | μηνὸς Καρωνίω[14] τῶ ἐπὶ Νενναίωι, ὡς δὲ Λάτιοι ἄγοντι μηνὸς | . α . τιωβιαρίω[15], ὡς δὲ Ὀλόντιοι ἄγοντι, μηνὸς Δελφινίω. καὶ κύ|ριοι ἔντων οἱ Κνώσιοι ἀναγράφοντ[ε]ν[16] τὸ γενόμενον κρίμα ἐμ μὲν | ταῖς ἐν Κρήτᾳ στάλαις ἐν ἁμέραις τριάκοντα, ἐς δὲ Δᾶλον ἐξα|ποστηλάντων ἐν ταῖς αὐταῖς ἁμέραις· εἰ δέ κα παργένηται | ὁ πρειγευτὰς ὁ ἀπεσταλμένος [ὁ]πὸ τῶν Κνωσίων ἐς Δᾶλον, | κύριος ἔστω ἀγγράφων ἐς τὰν αὐτὰν στάλαν τὸ κρίμα. τὰ δὲ | κριθέντα καὶ ἀγγραφέντα ὑπὸ τῶν Κνωσίων βέβαια καὶ κύρια | ἦμεν ἐς τὸν πάντα χρόνον, καὶ μηκέτι ὑπολείπεσθαι αὐτοῖς | περὶ μηθενὸς ἔνκλημα μηθὲν παρευρέσει μηδεμιᾶι. δόντων δὲ | Λάτιοι καὶ Ὀλόντιοι τούτω τῶ ἐγγρόφω ἑκάτεροι χέρα[17] τᾶι τῶν Κνω|σίων πόλι καὶ αὐτοσαυτοῖς[18]. ἐγγύος δὲ

8 Cf. 683[7]. 9 Haec metathesis Cretibus familiaris est; cf. Ἀφροδίτα n. 527[11]. Brause Lautl. Kret. Dial. 182. 10 Cf. n. 527[8]. Aly Der kret. Apollonkult 1908, 13. 11 Locativus adverbialiter usurpatus hic est, ut τὸ ἱερὸν τὸ Ἐλευσῖνι. Nam Δέρα loci nomen explicatur glossis Hesychianis δέραι· αἱ συνάγκειαι (cod. συνασκίαι, emend. M. Schmidt) Λάκωνες et δέρα· ὑπερβολὴ ὄρους· οἱ δὲ τὰ σμὰ τῶν ὀρῶν. Hoc esse vocabulum δέρη ‚collum' ad regionum descriptionem translatum, ut Latini faucium appellatione uterentur, plane illud quidem diversum ab Homerico δειρά, scite observavit W. Schulze Quaestt. ep. 95 sq. Κοῖλα δέρα loci nomen est I. Olymp. 46_{30}; IG V 1, 1429_1. 12 Curator Deli ab Atheniensibus constitutus quotannis ex quo insulam recuperaverant (a. 167). Cf. n. 726. 727. 13 Suppl. Blass Rh. Mus. XXXVI 612. 14 Homollii lectionem probat Roussel per litteras.

15 Sex postremas litteras certas esse, etiam de prima A vix dubitandum, quam quae exciperet P fuisse videri refert H. ΧΑΡΤΙΩΒ s. ΣΑΠΤΙΩΒ Roussel per litt. 16 Cf. n. 527[39]. 17 Nomen χείρ pro χειρόγραφον usurpatum illustratur manumissionum titulis Tithorensibus, ubi IG IX 1, 193_{30} legitur χεὶρ Παραμόνου τοῦ Νεικαρέτου· γέγονα βεβαιωτὴρ ἐπὶ τὰς προγεγραμμένας ἱαρανθεσίας κατὰ τὸν νόμον, cum n. $192_{26.28}$. 194_{30} in eadem formula χειρόγραφον sit. Similia de sigillis collegit Wolters Mél. Perrot 333.

18 I.e. ἀλλήλοις, ut etiam Attici ἑαυτῶν pro ἀλλήλων usurpant. Utraque

καταστασάντων ἐν ἁμέ|ραις εἴκοσι Κνωσίος διὰ τῶ Κνωσοῖ χρεωφυ-
λακίω ὑπὲρ τούτω τῶ ἐγ|γρόφω οἵ τε Λάτιοι καὶ οἱ Ὀλόντιοι τοῖς
35 Κνωσίοις ἑκάτεροι ἀργυρίω Ἀ|λεξανδρείων ταλάντων δέκα [ἐ]ῳ' [ὧ]ι
ἐμμενίοντι ἐν τούτῳ τῷ ἐγγρόφῳ | καὶ ἐν τοῖς κριθένσι ὑπὸ τᾶς πό-
λε[ο]ς· ὁπότεροι δὲ μὴ ἐμμένοιεν, τὰν | πρᾶξιν ἦμεν ἐκ τῶν ἐγγύων,
καὶ οἱ τῶν Κνωσίων κόσμοι πράξαν|τες ἀποδόντων τοῖς ἐμμένοντι[19],
καὶ πάντως ἔστω τὰ κριθέντα | κύρια. ἔντων δὲ οἱ ἔγγυοι, μέστα[20]
40 κα ἡ κρίσις ἐπιτελεσθῆι καὶ ἀγγρα|φῆι, καθὼς προγέγραπται. εἰ δέ
τί κα δόξῃ ὕστερον ταῖς πόλεσι, Κνω|σίοις καὶ Λατίοις καὶ Ὀλοντίοις,
ἢ πορτιγράψαι ἢ ἀφελέν, ταῦτα | ἔστω κύρια.

II.

ἀγαθᾶι τύχαι. ἐπὶ Σαραπίωνος ἄρχοντος[21], μηνὸς Πυανοψι|ῶνος.
45 ὁ παραγενόμενος πρεσβευτὰς παρὰ τᾶς πόλεος | τᾶς Κνωσίων Ἁγησί-
πολις Ἀγαθάνδρω ποτανέγραψε | τὸ ὑποτεταγμένον ψάφισμα, συνευ⟨ε⟩-
δοκιόντων | καὶ τῶν παραγενομένων πρεσβευτᾶν, παρὰ μὲν τᾶς | Λα-
τίων πόλεος Ἀρισστάνδρω τῶ Γλαυκία, παρὰ δὲ | τᾶς Ὀλοντίων πόλεος
50 Ἰκαδίωνος τῶ Ἀρχικώμω, κατὰ τὰ ἀ|ποδοθέντα ποτὶ τὸν ἐπιμελητὰν[22]
παρὰ τῶν πόλεων γράμματα.

III. *Latiorum et Olontiorum decretum posterius.*

ἔδοξε Λατίοις καὶ Ὀλοντίοις κοινᾶι βουλευσαμένοις, συν|ευδοκησάντων
καὶ Κνωσίων, ἀμβαλὲν ὑπερθεμένοις | κατὰ τὰν ἐπιτροπὰν τὸν προ-
γραμμένον[23] χρόνον ἐν τᾶι | στάλαι, τὸν ἐπὶ Νενναίωι Κνωσοῖ κόσμω
55 καὶ Διοκλεῖος Λα|τίω καὶ Μενοντίδα Ὀλοντίω· ἐγγράψαι δὲ ὥστε
κυρίος ἦμεν | κρίνοντας Κνωσίος ἐν μησὶν δεκαδύο, ἄρχοντος μηνὸς
Νε|κυσίω ἐπὶ Ἁγήμονος Κνωσοῖ κόσμω, Λατοῖ δὲ ἐπὶ τῶν σὺν Κυ|-
δάννωι τῶι Ἐνίπαντος μηνὸς Θεσμοφορίω, ἐν δὲ Ὀλόντι ἐπὶ | τῶν σὺν
60 Ἀντικλεῖ τῶι Εὐβώλωι μηνὸς Ἀπελλαίω. | δόντων δὲ Λάτιοι καὶ Ὀλόν-
τιοι τούτω τῶ ἐνγρόφω ἑκάτε|ροι χέρα τᾶι τῶν Κνωσίων πόλει καὶ
αὐτοσαυτοῖς.

---

igitur ex civitatibus litigantibus et alteri et Cnosiis qui arbitrorum munere funguntur litteras publica auctoritate summi magistratus manu subscriptas tradere iubetur, quibus hoc pacto se teneri profiteatur.

19 Exspectamus ἐμμένονσι. Cf. v. 36 κριθένσι. 20 Cf. Arcadum μέστε c. coni. et ἄν sive opt.; Thessalorum μέσποδί κε (n. 543[11]). 21 ἄρχων Atheniensium a. 116/5. Roussel Bull. Hell. XXXII 1908, 401, cf. XXXI 336; Kolbe Att. Arch. 128/9; Kirchner ad IG II² 1009. Ki. Antea ei annus 104/3 attribuebatur. 22 Cf. not. 15. 23 Scriptionem frequentissimam, augmento syllabico omisso, corrigere noli.

713. C. Marius, c.a. 101. Olympiae. Ed. Dittenberger I. Olymp. 326 (Syll.² 320). [*Hi*]

ἡ π[όλι]ς ἡ τ[ῶν Ἠλείων Γάϊον] | Μάριον Γαΐο[υ υἱόν[1] ..]

1 C. Marium C. f. cos. 107. 104—100. 86 hic designari certum est, quia recentiorem quidem illius aetate non esse titulum scripturae genus arguit, ante eum vero nemo nobilis illius gentis fuit. Consentaneum est post Teutones Cimbrosque ad internecionem caesos ipso a. 101 statuam Olympiae ei positam esse.

714. Eretriensium gymnasium, saec. II extr. Eretriae. Edd. Richardson et Heermance Americ. journ. arch. XI 1896, 173, I (Syll.² 935); IG XII 9, 234. [*Zi*]

οἱ πρόβουλοι εἶπαν· ἐπειδὴ Ἐλπίνικος Νικομάχου | αἱρεθεὶς ὑπὸ τοῦ δήμου γυμνασίαρχος ἔν τε τοῖς | λοιποῖς τοῖς κατὰ τὴν ἀρχὴν ἐνδόξως ἀνεστράφη, συνελθόντων διὰ τὴν φιλοτιμίαν αὐτοῦ | πλειόνων παίδων τε καὶ ἐφήβων καὶ τῶν ἄλ|λων τῶν ὑπὸ τὴν ἀρχὴν πειπτόντων, προενοιήθη[1] | τῆς εὐταξίας αὐτῶν, ἐμμονεύσας ἐν τῶι γυ|μνασίωι δι' ἐνιαυτοῦ, καὶ παρέσχεν ἐκ τοῦ ἰδίου | ῥήτορά[2] τε καὶ ὁπλομάχον[3], οἵτινες ἐσχόλαζον | ἐν τῶι γυμνασίωι τοῖς τε παισὶν καὶ ἐφήβοις καὶ | τοῖς ἄλλοις τοῖς βουλομένοις τὴν ἀπὸ τῶν τοιού|των ὠφελίαν ἐπιδέχεσθαι· ἐφρόντισεν δὲ καὶ τοῦ | ἐλαίου, ὅπως χαριέστατον ᾖ, τὴν εἰς ταῦτα δαπά|νην ἐπιδεχόμενος ἰδίαι· ἔθηκεν δὲ καὶ δολίχους | πλείονας, συνετέλει δὲ καὶ θυσίαν καθ' ἕκαστον | δόλιχον τῶι Ἑρμεῖ τό τε διδόμενον ἆθλον ὑπὸ τ[οῦ] | δήμου τῶι νικήσαντι τὸν ἀπὸ τοῦ Ἡρακλείου δρ[ό]|μον[4] αὐτὸς προέθηκεν[5] ἐκ τοῦ ἰδίου, τὸ δοθὲν ὑπὸ | τοῦ δήμου διάφορον ἀποδοὺς τῆι πόλει· καὶ τὸν τ(ῶι)[6] | Ἡρακλεῖ τιθέμενον ἀγῶνα συντελέσας τὴν | εἰς τὰ ἆθλα δαπάνην ἀνήλωσεν ἐκ τοῦ ἰδίου, | τὴν πᾶσαν φιλοτιμίαν ποιούμενος χάριν τῆς τῶν | πολλῶν εὐνοίας· ἔν τε τῆι πανηγύρει τῶν Ἀρτε|μεισίων συνετέλει τὸ ἄλειμμα ἐκκ τοῦ

1 Cf. n. 259[10] al. 2 Inter magistros qui certo salario proposito conducuntur ut ephebos puerosque instituant, rhetor nunquam comparet, sed in titulo Eretriensi (IG XII 9, 235$_{10}$ legitur ὁλοσχερέστερόν) τε βουλόμενος τοὺς νέους ὠφελεῖν (Μαντίδωρος Καλλικράτους ὁ γυμνασίαρχος) παρ[έσ]χεν ἐκ τοῦ ἰδίου ὁμ[η]ρικὸν φιλόλογον Διονύσιον Φιλώτου Ἀθηναῖον, [ὅστις ἐ]σχόλαζεν ἐν τῶ[ι] γυμνασίωι τοῖς τε ἐφήβοις καὶ [παισὶν καὶ τοῖς] ἄλλοις πᾶσι τοῖς [ο]ἰκείως διακειμένοις πρὸς παιδ[είαν]. Cf. Ziebarth Griech. Schulwesen² 60. 122.

3 Cf. n. 717$_{19.\ 52}$. 4 IG VII 2871$_9$ ἵππῳ τελέῳ τὸν [ἀπὸ] τοῦ Ἄρεως (sc. δρόμον). Illic a simulacro dei sub divo stante incipit cursus, hic a sacello, de quo cf. IG XII 9 p. 162$_{31}$. 5 Cf. n. 495$_{14}$. 6 ΤΟΥ lapis, cui errori τοῦ Ἡρακλείου v. 17 ansam praebuisse opinantur R. H.

25 ἰδίου, τὴν | δαπάνην ἐπιδεχόμενος οὐ μόνον εἰς τοὺς πο|λίτας ἀλλὰ καὶ εἰς τοὺς λοιποὺς τοὺς εἰς τὴν πα|νήγυριν παραγενομένους καὶ μετέχοντας τῶν | κοινῶν[7] ξένους, τήν τε θυσίαν τῶι Ἑρμεῖ συντελῶν |
30 ἐκάλεσεν ἐκ προγράμματος τούς τε πολίτας καὶ | Ῥωμαίων τοὺς παρεπιδημοῦντας, καὶ τοὺς μὲν τῶν κοι|νῶν μετέχοντας τῆι τετράδι ἱσστίασεν, τῆι δὲ πέμ|πτει καὶ ἑτέρους τῶν τε πολιτῶν καὶ ξένων πλήονας· | τόπον τε αἰτησάμενος τοὺς συνέδρους ἐν τῆι ἐξέδραι | τῆι
35 ἐν τῶι ἐπικαμπίωι[8] τῶι ἐν τῆ παραδρομίδι[9] ἀνέθη|κεν βάθρα λευκοῦ λίθου καὶ Ἑρμῆν, εἰς τὰ προειρημέ|να δαπάνας ἐπιδεξάμενος πλήονας, βουλόμε|νος τὴν ἰδίαν εὔνοιαν ἣν ἔχει πρὸς τὸν δῆμον ἀπο|δείγνυσθαι[10]· ἵνα οὖν καὶ ὁ δῆμος φαίνηται εὐχάριστος | καὶ τιμῶν
40 τοὺς ἀρετῆι διαφέροντας πολλοί τε δόξης | ἐπιθυμηταὶ γένωνται, δεδόχθαι τοῖς τε συνέδροις | καὶ τῶι δήμωι, ἐπαινέσαι Ἐλπίνικον Νικομάχου ἐπὶ τῆι | πρὸς τὸν δῆμον εὐνοίαι καὶ στεφανῶσαι θαλλοῦ στεφάνωι. | ἀναγράψαι δὲ καὶ τόδε τὸ ψήφισμα εἰς στήλην λιθίνην καὶ |
45 ἀναθεῖναι ἐν τῶι γυμνασίωι ἐν τῶι ἐπιφανεστάτωι τόπωι, | ὅπως ᾖ καὶ τοῖς ἐπιγινομένοις ἡ δόξα φανερὰ καὶ ἡ τοῦ δή||μου τοῖς ἀγαθοῖς ἀνδράσι τιμή, καὶ πολλοὶ ⟨ς⟩ τῶν ὁμοίων γ[ί]νωνται ζηλωταί. ἐλέσθαι δὲ καὶ ἐπιστάτην ὅστις ἐπιμ[ε]||λήσεται τῆς τε ἀναγραφῆς τῶν ἐψηφισμένων καὶ τῆ[ς] | ἀναθέσεως τῆς στήλης. εἱρέθη ἐπιστάτης Φιλοκλῆς Νικο....

---

7 Nonnulla iura, quae proprie civium erant, privilegio etiam peregrinis tribui poterant. Eos hic recte intellegunt R. H. 8 Cf. Plutarch. de genio Socratis 25 p. 594B κἀγὼ ‚ταῦτ', ἔφην, ‚πράττωμεν· ἀλλὰ μικρὸν οἶμαί τι μετ' ἐμοῦ καὶ Γαλαξιδώρου βούλεταί σοι διαλεχθῆναι οὗτοσὶ Θεόκριτος'. ‚ἀγαθῇ τύχῃ', εἶπεν, ‚διαλεγέσθω'. καὶ προῆγεν ἀναστὰς εἰς τὸ ἐπικάμπιον τῆς στοᾶς. Angulum significari et illic et hic apparet. R. H. Amer. Journ. arch. XIX 1915, 333. 9 Locus arboribus consitus iuxta gymnasium, in quo ambulant ei qui non occupati sunt exercitationibus gymnasticis. Cf. Vitruv. de arch. V 11; Bull. Hell. XXII 392. 10 Perfrequens haec assimilatio (γν ex κν) in compage duarum vocis compositae partium aut inter praepositionem et casum inde pendentem, sed admodum rara intra unum vocabulum simplex.

---

715. Reginorum decretum, saec. II. Tabula ahenea inventa Regii. Ed. Stornaiuolo Bull. Inst. 1878, 125; Kaibel IG XIV 612 (Michel 555; Syll.² 323; SGDI 4258). [*Hi*]

Litterae volgares praeter Σ (semel v. 2 in ἐσκλήτωι ϵ est); paucis locis pro volgaribus ΒΡφ incisae sunt ꝑ ꝓ. Titulus, etsi accuratius aetas definiri nequit, utique initio saeculi a. Chr. primi recentior non est, quod

ἐπὶ πρυτάνιος Νικάνδρου τοῦ Νικοδάμου, βουλᾶς προστατέοντος Σωσι-
πόλιος τοῦ Δαματρίου, Χίωι[1], Ἱππίου δυοδεκάται, ἔδοξε τᾶι ἁλία[ι] |
καθάπερ τᾶι ἐσκλήτωι[2] καὶ τᾶι βουλᾶι· ἐπεὶ ὁ στραταγὸς τῶν Ῥω-
μαίων Γναῖος Αὐφίδιος Τίτου υἱὸς εὔνους ὑπάρχει τᾶι ἁμᾷ πόλει,
ἄξιος φαινόμενος | τᾶς αὐτοῦ καλοκαγαθίας, δεδόχθαι Γναῖον Αὐφίδιον
Τίτου υἱὸν[3] στραταγὸν Ῥωμαίων στεφανῶσαι ἐν τῷ ἀγῶνι τοῖς πρώ-
τοις[4] Ἀθανίοις ἐλαίας στεφά|νῳ καὶ πρόξενον καὶ εὐεργέταν ποιῆσαι
τοῦ δάμ[ο]υ[5] τῶν Ῥηγίνων καὶ ἐγγόνους αὐτοῦ, εὐνοίας ἕνεκεν ἃς
5 ἔχων διατελεῖ εἰς τὸν δᾶμον τῶν Ῥηγί|νων. τὰν δὲ βουλὰν τὸ ἁλί-
ασμα[6] κολαψαμέναν εἰς χαλκώματα δισσά, τὸ μὲν ἀναθέμειν[7] εἰς
τὸ βουλευτήριον, τὸ δὲ ἀποστεῖλαι Γναίῳ Αὐφιδίῳ.

---

praeter litteraturam maxime indicat Ῥωμαίων additum magistratus vocabulo (v. 2. 3). Dttb. Immo antiquior esse videtur et sermo et si qua fides scriptura. 1 Hoc obscurum est. Nec locus ubi contio habita sit (St), nec cognomen (s. demoticum) Sosipolidis per compendium scriptum esse videtur; requiritur μηνός. 2 ἔσκλητος contionem minorem significare videtur, ad quam rogationes a senatu ferri debebant, priusquam totius populi suffragiis subicerentur. Fortasse illi contioni ei modo intererant, qui originem ab antiquis urbis civibus repetebant, cum maiora comitia etiam eos qui postea civitatem nacti erant continerent. Similis ratio quarto a. Chr. saeculo Mylasis inter tres tribus et populum universum intercedebat (cf. 167[3]). Dttb. Contio extraordinaria esse videtur Brandesio Realenc. V[2] 2165 (Wilhelm Beitr. 181). 3 Homo ceteroquin ignotus. Nam Cn. Aufidius praetorius apud Ciceronem Tusc. V 112 sine dubio idem est cum propraetore Asiae (Waddington Fastes prov. As. p. 6; Klebs Realenc.[2] II 2289 Aufidius 6. 7), qui IG XII 5, 722$_6$ Gnaei, non Titi filius dicitur. St. T. Aufidii qui circiter a. 70 Asiae praefuerit (Waddington l.l. 21) filium hic indicari existimat Mommsenus apud K. Sed titulus antiquior videtur. [Rursus ante exitum sexti a. u. c. saeculi, i.e. a. Chr. fere 150, Aufidiorum gens non innotuit (Klebs)]. 4 I.e. proximis. 5 ΔΑΜΑΥ. 6 I.e. τὸ δόγμα τᾶς ἁλίας — i.q. ἁλία est Phintiade SGDI 4250$_4$, Acragante 4254$_8$. 7 Hi infinitivi Rhodiorum maxime proprii sunt; cf. n. 338$_5$. 339$_3$; Thumb Handb. gr. Dial. 139[1].

---

716. ὁ ἐπὶ τὸ ναυτικὸν στρατηγός **Atheniensis fin. s. II.** In Attica ad monasterium Daphni, nunc in propatulo monasterii. Pila duos titulos tenens, antiquiorem graecum, recentiorem latinum. Ed. Millet Bull. Hell. XVIII 1894, 531. Cf. ibid. XXI 1897, 572; (IG II 5, 1219*c* p. 307; Syll.[2] 499). [*K*]

Litterae ΑΕΠΣ; iota mutum omissum altero a. Chr. n. saeculo non antiquiorem titulum arguit.

οἱ [π]λέοντες | ἐν ταῖς ἱεραῖς ναυ|σὶν[1] τὸν ἐπὶ τὸ ναυ|τικὸν στρατηγὸν[2] |
5 καὶ τοὺς τριηράρ|χους χρυσῷ στε|φάνῳ.

1 Πάραλος et Ἀμμωνιάς intellegi videntur; nam Σαλαμινία tum temporis non iam fuit. De hoc sodalicio cf. Ziebarth Gr. Vereinsw. 118. 2 Hanc quoque provinciam praetoriam etiamtum ignorat Aristoteles Ἀθ. πολ. LXI 1 (cf. n. 719[1]), sine dubio quia tum ex quinque collegis, qui ad arbitrium populi quo opus erat mittebantur, plus uno quotannis expeditionibus maritimis praeerant, ut imminutae, non auctae potentiae maritimae indicium sit totum classis regimen uni ex decem praetoribus permissum. Commemoratur hic praetor classicus primum n. 409_5 in narratione de rebus anni 316/5. Praeterea in tabulis anni 98/7 et eorum qui proxime insecuti sunt (IG II 985) aliquotiens eius mentio fit.

717. Epheborum Atticorum eorumque magistrorum, cosmetae honores, a. 100/99. In foro antiquo Athenarum, nunc in museo nat. Ed. * IG II 467. II² 1028 (Syll.² 521; Grasberger Verh. phil. Gesell. Würzburg 1862, 54; Michel 610). [*Ki*]

ἀγαθῆι τύχηι. ἐπὶ Μηδείου ἄρχοντος[1] ἐπὶ τῆς Λεωντίδος τρίτης πρυτανείας ᾗ Φιλί|ων Φιλίωνος Ἐλευσίνιος[2] ἐγραμμάτευεν, Βοηδρομιῶνος ἐνάτηι ἱσταμένου, ἐνάτῃ | τῆς πρυτανείας, ἐκκλησία κυρία ἐν τῶι θεάτρωι. τῶν προέδρων ἐπεψήφιζεν Ἐπιτέλης | Ἀρεταίου Παιανιεὺς
5 καὶ συμπρόεδροι· ἔδοξεν τῶι δήμωι· Νικόστρατος | Δημαρέτου Λαμπτρεὺς εἶπεν· ἐπειδὴ οἱ ἔφηβοι οἱ ἐπὶ Ἐχεκράτου ἄρχοντος[3] θύσαν|τες ἐν ταῖς ἐγγραφαῖς ἐν τῶι πρυτανείωι ἐπὶ τῆς κοινῆς ἑστίας τοῦ δήμου | καὶ καλλιερήσαντες μετὰ τοῦ κοσμητοῦ καὶ τοῦ ἱερέως τοῦ Δήμου καὶ τῶν Χα|ρίτων[4] καὶ τῶν ἐξηγητῶν[5] ἐπόμπευσάν τε τῆι Ἀρτέμιδι

Litterae ΑΕΞΠΣ. Plebiscita excipit index epheborum tributim discriptus adiunctis peregrinis nonnullis, quem repetere noluimus. 1 Cum Koe. Echecratem et Medeum archontes ad ipsa saeculi a. Chr. primi initia rettulisset, accuratius aetatem definivit Homolle Bull. Hell. IV 1880, 189. Nempe cum ex n. 726_2 Medeum Piraeensem curatorem Deli insulae fuisse sciamus Cn. Cornelio Lentulo P. Licinio Crasso consulibus, Argei Tricorysii annum, quo archonte Medeus illa cura functus est (IG II 985 D $II_{14.15}$) 97/6 esse. Atqui inter Medeum et Argeum archontas duos modo annos, Theodosii et Proclis, interiectos fuisse constat. Echecrates igitur a. 101/100, Medeus a. 100/99 in magistratu fuit. 2 Thesmotheta fuit tribus annis post, Argeo archonte, IG II 985 D II_{24}. 3 A. 101/100 (not. 1). 4 ἱερέως Δήμου καὶ Χαρίτων καὶ Ῥώμης sella marmorea inventa est in theatro Dionysiaco (IG III 265); τὸν ἱερέα συνκλή[του Ῥώμης] καὶ Δήμου καὶ Χαρίτω[ν] habes in tit. votivo Eleusinio aetatis imperatorum, Ἐφ. 1895, 109 n. 22. Neque vero ex breviore sacerdotii significatione, quam hic et in aliis titulis eiusdem aetatis et argumenti habemus, colligere licet tum Romae

τῆι Ἀγροτέρᾳ ἐν ὅπλοις, | ἐποιήσαντο δὲ καὶ τὴν ὑπαπάντησιν τοῖς
10 ἱεροῖς ἐν ὅπλοις καὶ προέπεμψαν | αὐτά, καὶ τὸν Ἴακχον ὡσαύτως[6],
ἤραντο δὲ καὶ τοῖς μυστηρίοις τοὺς βοῦς | ἐν Ἐλευσῖνι τῆι θυσίαι[7]
καὶ αὐτοὶ ἐβουθύτησαν ἐν τῶι περιβόλωι τοῦ ἱεροῦ· | συνετέλεσαν δὲ
καὶ τοὺς δρόμους τοὺς ἐν τοῖς γυμνασίοις καὶ τοῖς λοι|πεῖς[8] ἀγῶσιν
ἅπαντας, καὶ ἤραντο ταῖς θυσίαις τοὺς βοῦς εὐσχημόνως, καὶ τὰς |
λαμπάδας ἔδραμον ἁπάσας καὶ τὰς πομπὰς ἐπόμπευσαν· ἀνήντησαν
15 δὲ | καὶ τοῖς συμμάχοις καὶ τοῖς εὐεργέταις τοῦ δήμου Ῥωμαίοις·
παρήγαγον δὲ | καὶ τοῖς Ἐλευσινίοις βοῦς τροφίας[9] δύο καὶ ἔθυσαν,
καὶ τοῖς Πειραίοις τῶι Δι|ονύσωι ταῦρον καὶ ἔθυσαν, τοῖς τε Δι-
ονυσίοις ἕτερον βοῦν ὡς ὅτι κάλλιο|τον παρήγαγον τῆι πομπῆι, ὃν
καὶ ἔθυσαν ἐν τῶι ἱερῶι, καὶ ἐπὶ τούτοις ἅπασιν | ἐκαλλιέρησαν· ποιη-
20 σάμενοι δὲ καὶ μελέτην ἐν τοῖς ὅπλοις ἀπεδείξαντο | τοῖς τε Θησείοις
καὶ τοῖς Ἐπιταφίοις[10]· ἐποιήσαντο δὲ καὶ τῆι πομπῆι ἅμιλ|λαν[11]

---

sacerdotium nondum adiunctum fuisse. Nam ἱερεὺς Δήμου καὶ Χαρίτων etiam IG III 661$_2$, Traiani aut Hadriani aetate, invenitur. **5** Tria fuerunt exegetarum genera, unus πυθόχρηστος, i.e. oraculi Delphici iussu institutus (IG III 684$_2$), alter ex Eupatridarum ordine populi suffragiis electus (IG III 267. 1335$_1$), denique plures ex Eumolpidarum gente capti (ἐξηγηταὶ Εὐμολπιδῶν Syll.^{2} 587$_{41}$. ἐξηγητὴν ἐξ Εὐμολπιδῶν IG III 720$_2$). Cf. Toepffer Att. Geneal. 69,3. Kern Realenc. VI 1583$_{23}$. **6** Cf. tit. 885 = IG II^2 1078 cum adnotationibus. **7** Cf. Stengel Herm. XXX 1895, 339. Cum moris fuerit maiores victimas prius securis ictu prosternere (Hom. ξ 425. Dionys. Hal. Ant. VII 72, 15. Apoll. Rhod. I 425), deinde rursus sublevatas tenere ut cultro aperirentur fauces (Hom. γ 453 οἱ μὲν ἔπειτ' ἀνελόντες ἀπὸ χθονὸς εὐρυοδείης ἔσχον· ἀτὰρ σφάξεν Πεισίστρατος), hoc ipsum negotium manifesto in titulis ephebicis Atheniensium significari formula αἵρεσθαι τοὺς βοῦς. De significatione vocis αἵρεσθαι uberius disseruit v. Fritze Arch. Jahrb. XVIII 1903, 58.

8 Sic in lapide exaratum est secundum pravam pronuntiationem illius aetatis (cf. δυεῖν) Meisterhans Gramm.^{3} 147 ^{1268}. **9** Cf. Plut. Aem. Paul. 33 ἤγοντο χρυσόκερῳ τροφίαι βοῦς ἑκατὸν εἴκοσι Grasb. **10** De Epitaphiis Atheniensium cf. Martin Rev. phil. X 1886, 17. A. Mommsen Feste d. St. Ath. 298. 306. Quod Ma. et Mo. Epitaphia Pyanepsione acta existimant, id totum pendet ex necessitudine quam his sacris cum ex hoc titulo tum ex aliis colligitur intercessisse cum Theseorum feriis. Quare Mo. Thesea a septimo Pyanepsionis die ad undecimum acta, deinde ab duodecimo Epitaphia coepisse statuit, cum Ma. vice versa priora fuisse Epitaphia, posteriora vero Thesea opinetur. At illam coniunctionem omnino non in temporis continuitate, sed in caerimoniarum et ludorum similitudine positam esse eo certius mihi persuasum est, quia hic omnino sacra neutiquam ex temporum ordine enumerari patet. Neque credibile est, duo certamina tam ampla ac magnifica quam Theseorum et Epitaphiorum fuisse tituli docent, sine ulla inter-

ἐν τῶι λιμένι· περιέπλευσαν δὲ καὶ εἰς Μουνιχίαν καὶ ἔθυσαν τῆι θε[ῶι]· | ἐξῆλθον δὲ καὶ ἐπὶ τὰ φρούρια καὶ τὰ ὅρια τῆς Ἀττικῆς πλεονάκις ἐν ὅπλοις | καθὼς ἐπέταττον αὐτοῖς τὰ ψηφίσματα τῆς τε βουλῆς καὶ τοῦ δήμου· ἔθυ|σαν δὲ καὶ τοῖς Διογενείοις[12] ταύρους
25 δύο· ἔπλευσαν δὲ καὶ εἰς Σαλαμῖνα τοῖς [Αἰ]]αντείοις καὶ ἔθυσαν τῶι Αἴαντι καὶ τἆλλα καθήκοντα ποιήσαντες ἀνεσ|τράφησαν εὐτάκτως, ἐφ' οἷς καὶ ἐτιμήθησαν ὑπὸ τοῦ δήμου τοῦ Σαλαμινίων· | προαναπλεύσαντες δὲ καὶ ἐπὶ τρόπαιον[13] δυσὶ πλοίοις ἔθυσαν τῶι Διὶ τῶι Τρο|παίωι· τοῖς τε Προηρεσίοις[14] ἤραντο τοὺς βοῦς ἐν Ἐλευσῖνι καὶ ἐλειτούργησαν | ἐν τῶι ἱερῶι εὐτάκτως· ἀνέθηκαν δὲ καὶ τοῖς μεγάλοις
30 μυστηρίοις φιάλην | τῆι τε Δήμητρι καὶ τῆι Κόρηι χαριστήριον ἀπὸ δραχμῶν Στεφανηφόρου ἑκατόν· τάς | τε ἄλλας θυσίας τὰς καθηκούσας ἁπάσας ἔθυσαν μετά τε τοῦ κοσμητοῦ καὶ τῶν διδασ|κάλων τοῖς θεοῖς καὶ τοῖς εὐεργέταις τοῦ δήμου καὶ ἐκαλλιέρησαν ἐμ πάσαις· γινόμε|νοι δὲ καὶ ζηλωταὶ τῶν καλλίστων ἐκ τῆς πρώτης ἡλικίας ἠλείφοντό τε ἐνδ[ελε]]χῶς ἐν τοῖς γυμνασίοις ἀγόμενοι ὑπὸ τοῦ κοσμητοῦ, καὶ
35 ἐσχόλασαν δι' ὅλου τοῦ ἐν[ιαυτοῦ] | τοῖς φιλοσόφοις μετὰ πάσης εὐταξίας· παρήδρευσαν δὲ καὶ ταῖς ἐκκλησ[ίαις[15] ἁπά]]σαις ἐν ὅπλοις ταῖς τε ἐν ἄστει καὶ ἐμ Πειραιεῖ· παρετύγχανον δὲ καὶ ταῖς [ἀκροάσε]]σιν ἁπάσαις εὐτάκτως· ἐποιήσαντο δὲ καὶ τὰς καθολκὰς καὶ τὰς νεωλκ[ίας, πειθαρ]]χοῦντες τοῖς ὑπὸ τῶν στρατηγῶν παραγγελλομένοις, καὶ διετέλεσ[α]ν ὁμ[ονοοῦν]]τες καὶ πειθαρχοῦντες τῶι τε κοσμητῆι καὶ
40 τοῖς διδασκάλοις δι' ὅλου τοῦ ἐ[νιαυ]]τοῦ· ἀνέθηκαν δὲ καὶ φιάλην τῆι Μητρὶ τῶν θεῶν ἀπὸ δραχμῶν Στεφανηφόρου ἑ[βδο]]μήκοντα κατὰ

---

missione temporis se excepisse. Dttb. 11 Sc. νεῶν. Cf. Plato comicus apud Plut. Themist. 32, emendatus a Sauppio Ausgew. Schr. p. 223. Pompa et certamen navium in hoc titulo sine dubio ad Munichiorum sacra referenda sunt (A. Mommsen Feste 463[4]); ac de certamine navali per eas ferias etiam imperatorum Romanorum aetate fieri solito testatur IG III 1160_{51}, ναυμαχ[ήσαντε]ς Μουνίχια συνεστεφανώθησαν. Platonis locus utrum ad Panathenaea (Sauppe) an ut ipse olim conieceram (De ephebis p. 69) item ad Munichia spectet, nunc in medio relinquo. Dttb. 12 Cf. 497[5].

13 Tropaeum victoriae Salaminiae sine dubio indicatur. 14 De scriptura Προηρεσίοις pro Προηροσίοις cf. Meisterhans Gr.[3] 82[699]. De feriis cf. A. Mommsen Feste d. St. Ath. 192. 15 Nondum licuisse videtur ephebis ipsis in comitiis verba facere et suffragia ferre, sed assidebant armati. Cf. Philostr. Vitt. soph. II 1, 5 p. 236 μετεκόσμησε δὲ (Ἡρῴδης) καὶ τοὺς Ἀθηναίων ἐφήβους ἐς τὸ νῦν σχῆμα χλαμύδας πρῶτος ἀμφιέσας λευκάς, τέως γὰρ δὴ μελαίνας ἐνημμένοι τὰς ἐκκλησίας περιεκάθηντο καὶ τὰς πομπὰς ἔπεμπον.

τὸ ψήφισμα ὁ Διοσκουρίδης Διοσκουρίδου Φηγαιεὺς εἶπεν· ἐπο[ι]ή-
σαντο δὲ καὶ ἐπ' ἐξόδωι τῆς ἐφηβείας τὴν ἀπόδει[ξιν τ]ῆι βουλῆι·
ὅπως οὖν ἥ | [τε] βουλὴ καὶ ὁ δῆμος φαίνωνται τιμῶντες τοὺς π[ειθα]ρ-
χοῦντας τοῖς τε νόμοις κα[ὶ] | ψηφίσμασιν ἐκ τῆς πρώτης ἡλικίας,
45 ἀγαθῆι τύχη[ι, δεδ]όχθαι τῆι βουλῆι, τοὺς λα|χόντας (προέδρους εἰς
τὴν ἐπιοῦσαν ἐκκλησίαν χρηματίσαι περὶ τούτων, γνώμην δὲ ξυμ-
βάλλεσθαι τῆς βουλῆς εἰς τὸν δῆμον ὅτι δοκεῖ τῆι βουλῆι)[16] ἐπαινέσαι
το[ὺς ἐφή]βους καὶ στεφαν[ῶ]σαι αὐτο[ὺ]ς χρυσῶι στεφάνωι | αὐτα[ξ]ίας
ἕνε[κ]εν ἧς ἔχο[ντες διε]τέλεσαν καὶ [εὐσ]εβείας τῆς πρὸς [τ]οὺς θεοὺς |
καὶ φιλοτιμίας τῆς εἰς τὴ[ν βουλὴν] καὶ τὸν δῆ[μον κ]αὶ εὐνοίας τῆς
πρὸς τὸν κοσμ[ητήν], | καὶ ἀνειπεῖ[ν τ]ὸν στέφανον τ[οῦτον Διονυ]σίω[ν
τε] τῶν ἐν ἄστει καινοῖς τραγῳδοῖς καὶ | Παναθηναί[ων] καὶ Ἐλευσινίων
50 [καὶ Πτολεμαίων τ]οῖς γυμνικοῖς ἀγῶσιν· τῆς δὲ ἀναγο|ρεύσεως [τοῦ]
στεφάνου ἐπιμελ[η]θῆναι τοὺς σ]τρατηγοὺς καὶ τὸν ταμίαν τῶν στρατιω-
τικῶν· ἐπαινέσαι δὲ καὶ τοὺς διδ[ασκάλους, τ]ὸν τε παιδοτρίβην Τιμο-
κράτην Ἁλιμού|σιον καὶ τὸν ὁπλομάχον Ἡρόδο[ον Εἰτ]εα[ῖο]ν καὶ τὸν
ἀκοντιστὴν Δημόστρατον | Συπαλήττιον καὶ τὸ[ν] το[ξότην Ζώ]πυρον
Αἰξ⟨α⟩ωνέα καὶ τὸν ἀφέτην Καλλίαν Αἰγιλ[ιέα] | καὶ τὸν γραμματέ[α
55 Ἐπίστρατ]ον Περιθοίδη[ν] καὶ τὸν ὑπηρέτην Διόδωρον Ἀζη[νιέα], | κ[αὶ]
στεφανῶσαι [ἕκάστον α]ὐτῶν θαλλοῦ στεφάνωι· ἀναγράψαι δὲ τό[δε |
τὸ ψ]ήφισμα τὸν γρα[μματέα] τὸν κατὰ πρυτανε[ίαν] εἰστήλην λιθίνην
καὶ στῆσ[αι ἐν | ἀγ]ορᾶι· τὸ δὲ γενόμε[νον εἰ]ς αὐτὴν ἀνάλωμα μερ-
[ίσα]ι τὸν ταμίαν τῶν στρα[τιωτ]ικῶ[ν].

Quinque coronae una iuxta alteram positae cum his titulis:

60 [ἡ] βουλὴ καὶ ὁ δῆμος | τοὺς ἐ|φήβους καὶ | τὸν κοσ|μητὴν | Τίμων[α] |
Βου[τά|δην].

ἡ βουλὴ | καὶ ὁ δῆμος | τοὺς ἐφή|βους.

60 ἡ βουλὴ καὶ | ὁ δῆμος | τὸν κοσ|μητὴν | Τίμωνα | Βουτά|δην.

60 ὁ δῆμος | [ὁ] Σαλαμινίων | [τ]οὺς ἐφή|βους καὶ τὸν | κοσμητὴν | Τίμωνα |
65 Βουτά|δην.

60 οἱ ἔφ[η]βο[ι] | τὸν κοσ|μητὴν | Τίμωνα | Βουτά|δην.

ἀγαθῇ τύχηι[17]. ἐπὶ Μηδείου ἄρχοντος ἐπὶ τῆς Λεωντ[ίδο]ς τρίτης
πρυτανείας, ᾗ Φι[λ]ίων Φιλίωνος Ἐλευσίνιος ἐγ⟨γ⟩ραμμάτευεν, Βοη-
δρομιῶνος ἕκτη[ι ἱστα]μένου, ἐνάτῃ τῆς πρυτανεί[ας, ἐκκλησία κυρία
ἐν τῶι θεάτρωι· τῶν προέδρων ἐπεψήφιζ[εν Ἐ]πιτέλης Ἀρεταίου

16 Eadem et hic et v. 96 omissa sunt, unde apparet non lapicidae socordia id factum esse, sed consulto, ne nimius fieret tituli ambitus.
17 Haec duo vocabula maioribus litteris exarata sunt.

70 Παιανιεὺς | καὶ συμπρόεδροι· ἔδοξεν τῶι δήμ[ωι]· | Νικόστρατος Δη-
μαρέ[τ]ου Λαμπτρεὺς εἶπεν· ἐπειδὴ Τίμ[ω]ν Τιμαρχίδου Βουτάδης
χειρ[ο]|τονηθεὶς κοσμητὴς ἐπὶ τοὺς ἐφήβους εἰς τὸν [ἐνι]αυτὸν τὸν ἐπὶ
Ἐχεκράτου ἄρχον|τος, παραλαβὼν τὴν ἐ[γ]χειρισθεῖσαν ἑαυτ[ῶι πί]στιν
ὑπὸ τοῦ δήμου καὶ θύσας ἐν τῷ | πρυτανείωι ἐκ τῶν ἰδίω[ν μ]ετὰ
τῶν ἐφήβων [ἐπὶ] τῆς κοινῆς ἑστίας κατὰ τὰ ἐψηφισμ[έ]|να τῶι δήμωι,
θύσας δὲ κ[α]ὶ τὰς ἄλλας θυ[σία]ς τὰς ἐν τῶι ἐνιαυτῶι πάσας καὶ
75 καλ|λιερήσας ἦρξεν τὴν ἀρχὴν κατὰ τοὺς ν[όμο]υς καὶ τὰ ψηφίσματα
τοῦ δήμου· διε|τήρησεν δὲ αὐτῶν καὶ τὴν πρὸς ἀλλ[ήλ]ους ὁμόνοιαν
καὶ φιλίαν δι' ὅλου τοῦ ἐνια[υ]|τοῦ· παρεστήσατο δὲ καὶ εἰς τὸ ε[ὐ-
τάκτ]ους αὐτοὺς εἶναι πρὸς τὰ παραγγε[λλό]|μενα ὑπό τε τῶν στρα-
γη[ῶ]ν κα[ὶ ἑαυ]τοῦ καὶ τῶν διδασκάλων· προενοή[θη] | δὲ καὶ τῆς
τοῦ ἐλαίου θέσεως [δι' ὅλ]ου τοῦ ἐνιαυτοῦ, προτρεψάμενος τοὺς [δυ]|-
80 ναμένους τῶν ἐφήβων συνε[πιδ]ο[ὺ]ναι ἑαυτούς· ἐφρόντισεν δὲ ὁμοίως
καὶ | ὑπὲρ τῶν γινομένων διόλου τοῖς [ἐ]φήβοις ἀργυρικῶν ζημιῶν,
ἄρας αὐτὰς καὶ ο[ὐ]|κ ἐάσας εἰς τὸ κοινὸν συνάγε[σθ]αι διάφορον
κατ' οὐθένα τῶν τρόπων· ἐποιή|σατο δὲ καὶ πρόνοιαν καὶ μάλ[ισ]τα
ἔσπευσεν καὶ τοῦ διατηρηθῆναι τὴν εὐφη|μίαν αὐτοῖς προσκαρτερῶ[ν
85 ἐπ]ιμελῶς καὶ προσεδρεύων, εἴς τε τὰ γυμνάσι[α] | ἄγων αὐτοὺς καθ'
ἑκάστ[ην ἡ]μέραν καὶ ταῖς σχολαῖς παρακαθιζάνων. ἤγα|γεν δὲ αὐτοὺς
ἐνόπλους [ἐπὶ τ]ὰ φρούρια καὶ τὰ ὅρια τῆς Ἀττικῆς πλεονάκις [18]
κα|θάπερ αὐτῶι προσέτ[αττον] οἵ τε νόμοι καὶ τὰ ψηφίσματα τῆς τε
βουλῆς καὶ | τοῦ δήμου· ἐφρόντισεν δ[ὲ] καὶ ἐν ἄλλοις πλείοσιν μετὰ
πάσης ὁσιότητος | καὶ δι[ε]τήρησεν πάντας ὑγιαίνοντας καὶ σωζομένους·
90 ἐποιήσατο δὲ | καὶ τὴν ἀπόδειξιν αὐτῶν καὶ τὸν ἀπολογισμὸν ἐν τῆι
βουλῆι ὑπὲρ τῶν κατὰ | τὴν ἀρχὴν καὶ περὶ τῶν ἐν τῶι ἐνιαυτῶι
γεγονότων πάντων τοῖς ἐφήβο[ις], | ἀνθ' ὧν καὶ οἱ ἔφηβοι βουλόμενοι
τιμᾶν αὐτὸν ἀξίως τῆς γεγονείας [19] εἰς ἑαυτοὺ[ς] εὐεργεσίας ἐστε[φ]ά-
νωσαν αὐτὸν ἐν τῆι [βο]υλῆι· ὅπως ἄ[ν] | οὖν ἡ βουλὴ καὶ ὁ δῆμος
95 φαίνωνται τιμῶν[τ]ες τοὺς ἀξίους τῶν ἀρχόντων καὶ γ[ίνηται φα]|νερὸν
ὅτι πᾶσι τοῖς καλῶς καὶ εὐσεβῶς ἀναστραφεῖσιν ἔστιν τιμηθῆναι κα-
[ταξί]|ως τῶν πεπραγμένων· ἀγαθῆι τύχηι, δεδόχθαι τῆι βουλῆι, τοὺς

---

18 Antea ephebi per integrum annum aut adeo, si Aeschini II 167 fides habenda est, per totum ephebiae biennium militabant ita ut castellis praesidio essent et expeditiones intra Atticae fines terrae custodiendae causa susciperent. Iam ex eo usu nihil restabat, nisi ut nonnunquam (πλεονάκις) eiusmodi excursiones militares fierent. 19 Cf. Meisterhans Gr.[3] 169[1410].

λαχόντας (προέδρους εἰς τὴν ἐπιοῦσαν ἐκκλησίαν χρηματίσαι περὶ τούτων, γνώμην δὲ ξυμβάλλεσθαι τῆς βουλῆς εἰς τὸν δῆμον, ὅτι δοκεῖ τῆι βουλῆι) [ἐπαι]νέσαι τὸν κοσμητὴν τῶν ἐφήβων Τίμωνα Τιμ[αρ]χίδου Βουτάδην, καὶ στεφανῶσ[αι] | χρυσῶι στεφάνωι κατ[ὰ τὸν] νόμον ἀρετῆς ἕνεκεν καὶ δικαιοσύνης ἧς ἔχω[ν] διετέ[λε]σεν εἴς τε τὸν δῆμον
00 [καὶ] τοὺς ἐφήβους, καὶ ἀν[ειπεῖν τ]ὸν [στ]έφανον τοῦτ[ο]ν Διονυσ[ί]ων τε τῶν ἐν ἄστει κ[αι]νο[ῖ]ς τραγῳδοῖς καὶ [Παναθηναίων καὶ Ἐλευ]σινίων [κα]ὶ Πτολεμαί[ων τοῖς γυμνικοῖς ἀ[γ]ῶσιν· τῆς δὲ ἀν[αγορεύσεως τ]οῦ στεφ[άνο]υ [ἐπ]ιμεληθῆ|ναι τοὺς στρατηγού[ς]. εἶναι δὲ αὐτῶ[ι καὶ ἄλλο ἀγαθὸν] εὑρέσθαι π[αρὰ τ]οῦ δήμου ὅτου | ἂν δοκῇ ἄξιος εἶναι. ἀναγράψαι δὲ τόδε [τὸ ψήφισμα τὸν γρα]μματέα τὸν [κα]τὰ πρυτανεί|αν εἰστή[λην λιθ]ίνην καὶ στῆσ[αι ἐν ἀγορᾶι].

718. Virgines Athenienses honorantur, a. 98/7. In arce, nunc in museo nat. Fragmenta duo, quae coniunxit Lolling Δελτ. ἀρχ. 1889, 14 n. 7, tertium (particulam v. 1—3) addidit Wilhelm Goett. GA. 1900, 89 not. Ed. duo fragm. maiora * IG II 5, 477 (Syll.² 664), tertium IG II 5, 463 b; omnia addito catalogo (cf. infra not. 2) IG II² 1034 (Michel 1503). [*Κῖ*]

[ἐπὶ Προκλ]έους ἄρχοντος[1], ἐπὶ τῆς Κεκροπίδος ἑβδόμης πρυτανείας, | [ἧι--σ]θένης Κλεινίου Κοθωκ[ίδης ἐ]γραμμάτευεν· Γαμη[λι]ῶνος ἑνδε[κ|άτηι, ἑ]νδεκάτηι τῆς πρυτανείας· [ἐκ]κλησία κυρία ἐν [τῶι] θεάτρωι· τῶ[ν | προέδ]ρων ἐπεψήφιζεν Δημόστρατ[ος Δι]ονυσ[ο]δώρου
5 Εὐω[ν|υμε]ὺς καὶ συνπρόεδροι· ἔδο[ξεν] τῆι βουλῆι καὶ τῶι δ[ή|μωι· Π]εισιάναξ Τιμοθέου Ἁλαιε[ὺς εἶ]πεν· ἐπειδὴ πρόσοδο[ν | ποιησάμ]ενοι πρὸς τὴν βουλὴν οἱ πατ[έρες] τῶν παρθένων | [τῶν ἠργ]ασμένων τῆι Ἀθηνᾶι τὰ [ἔ]ρια τὰ [εἰς τὸ]ν πέπλον[2] ἐμφανίζου[σιν παρ]ηκολου-
10 θηκέναι αὐτὰς τοῖς ὑπ[ὸ τοῦ] δήμου ἐψηφισμέ[νοις πε]ρὶ τούτων πᾶσι καὶ πεποιηκένα[ι τὰ δί]καια καὶ πεπομπευ[κέναι[3] κα]τὰ τὰ προστε-

Litterae ΑΕΖΠΣ. 1 Anno Ol. 170, 3. 98/7. IG II 985 cum Koehleri adnotatione. Ferguson Hellenist. Ath. 436² decretum ad a. [Θεοκλ]έους ἄρχ. = Ol. 169, 3. 102/1 refert. Utique propter peplum magnis Panathenaeis textum tertius olympiadis annus in censum venit. 2 Cf. Hesych. ἐργαστῖναι· αἱ τὸν πέπλον ὑφαίνουσαι. A. Mommsen Feste d. St. Ath. 109. Praeter virgines etiam mulieres nuptas huic rei operam dedisse ex Schol. Eurip. Hec. 467 οὐ μόνον γὰρ παρθένοι ὕφαινον, ὥς φησιν Ἀπολλόδωρος ἐν τῷ περὶ θεῶν, ἀλλὰ καὶ τέλειαι γυναῖκες, ὡς Φερεκράτης ἐν Δουλοδιδασκάλῳ. Utrasque praecipue ex familiis nobilibus captas esse confirmatur catalogo (IG II 956), quem ad hunc titulum pertinere Wilhelm Ath. Mitt. XXIII 1898, 420¹ animadvertit. Sex virginum nomina, quae in hoc catalogo recensentur, canephororum munus administrantes inveniuntur in tabulis Delphicis (n. 711 *E* et 728 *E*) a. 106/5 et 97/6. Cf. ad IG II² 1034. 3 Panathenaeis.

ταγμένα ὡς ὅ τι κ[άλλισ]τα καὶ εὐσχημονέ|[στατα, κα]τεσκευακέναι δὲ αὐτὰς ἐκ [τῶν ἰ]δίων καὶ φιάλην [ἀ|ργυρᾶ]ν ἀπὸ δραχμῶν ἑκατόν, ἣν καὶ [βούλε]σθαι ἀναθεῖν[αι τῆι | Ἀθηνᾶι ὑπό]μνημα τῆς ἑαυ[τῶ]ν
15 πρ[ὸς τὴν θεὸν] εὐσεβεί[ας, καὶ παρακα|λοῦσι τὴν] βου[λὴν καὶ τὸν δῆμον --]

719. στρατηγοὶ οἱ ἐπὶ τὸν Πειραιᾶ **Athenienses, a. 95/4.** Basis quadrata inventa in Piraeo, nunc in museo nat. Ed. * IG II[1] 1207 (Syll.[2] 497; Michel 1027). [*Ki*]

[στ]ρατηγοὶ οἱ ἐπὶ τὸν Πειραιᾶ[1] ἐπὶ Ἡ|ρακλείτου ἄρχοντος[2] στεφανωθέντες | ὑπὸ τῆς βουλῆς καὶ τοῦ δήμου Εὐπόλεμος | Ζωΐλου
5 Παιανιεύς, Ζήνων Μενίσκου | Ἐρχιεύς, Ἀρισταγόρας Τρωΐλου Πειραιεὺς | Ἑρμεῖ ἡγεμονίωι[3] ἀνέθηκαν.

Litterae ΑΘΠ. ζῆτα v. 4 priore loco Z, altero I est. 1 Cf. Aristot. Ἀθ. πολ. LXI 1: χειροτονοῦσι δὲ καὶ τὰς πρὸς τὸν πόλεμον ἀρχὰς ἁπάσας, στρατηγοὺς δέκα, πρότερον μὲν ἀφ' (ἑκάστης τῆς) φυλῆς ἕνα, νῦν δ' ἐξ ἁπάντων· καὶ τούτους διατάττουσι τῇ χειροτονίᾳ, ἕνα μὲν ἐπὶ τοὺς ὁπλίτας — ἕνα δ' ἐπὶ τὴν χώραν, ὃς φυλάττει, κἂν πόλεμος ἐν τῇ χώρᾳ γίγνηται πολεμεῖ οὗτος, δύο δ' ἐπὶ τὸν Πειραιέα, τὸν μὲν εἰς τὴν Μουνιχίαν, τὸν δ' εἰς τὴν Ἀκτήν, οἳ τῆς φυλακῆς ἐπιμελοῦνται καὶ τῶν ἐν Πειραιεῖ. Quod hic tres, non duos habemus, ad mutatam postea provinciarum, quarum frequens est memoria 409_{22} et in aliis saeculi tertii monumentis, divisionem referendum est. Etenim apud Aristotelem quidem quinque modo praetores definita negotia habent (quattuor quos supra recensui et quintus ἐπὶ τὰς συμμορίας, cf. n. 305_{45}), reliqui quinque ex cuiusque temporis necessitatibus mittuntur quo populo opus videtur. Postea cum iam inopinati belli casus vix unquam timendi essent, omnibus certa videntur officia assignata esse (cf. n. 468[1]. 716[2]). 2 A. 95/4, cf. PA 6503. 3 Cf. Aristoph. Plut. 1159 et IG III 197.

△720. Theraeorum proxeni, post a. 130. Therae. Edd. Hiller de Gaertringen IG XII 3, 333; Blass SGDI 4697 adhibitis Hilleri notis; Hiller IG XII 3 Suppl. 1298. Cf. Brause Lautl. kret. Dial. 12[1]; Wilhelm Jahresh. VIII 1905, 241 et Ath. Mitt. XXXIX 1914, 188. [*Hi*]

Proxenos nominandi ius et consuetudinem liberae civitates graecae usque ad Augusti fere aetatem retinuisse videbantur (Mommsen Röm. G. V[5] 241; Swoboda Staatsalt. 175[4]. 291); novissimum enim proxeniam quod praebere fertur Byzantiorum decretum SGDI 3059 in Orontae Ababi f. Olbiopolitae honorem iam imperante Tiberio factum, verbis: καὶ αὐτός, ὥσπερ τὰ λοιπὰ τοῦ πατρός, οὕτως τὰν ποτὶ τὸν δᾶμον εὔνοιαν καὶ προξενίαν διαδεξάμενος, antiquum et hereditarium potius honorem quam privilegium nuper acceptum indicat. Rhodiorum proxenos annorum 82 et anteriorum habes n. 745. Sed Delphorum proxenia vel anno 79 p. Chr. collata est

I [οἵδε ἀνεγράφεν ὑπὸ γραμματέως τοῦ δεῖνος τοῦ δεῖνος· εὐεργέτας·] | Πυθίων [Κ]λέωνος [Δελφό]ς[1] | πρόξενοι καὶ εὐεργ[έ]ται· | Βόηθος
5 Εὐμηχάνου, φύσει δὲ | Λυσιμάχου Μυ[ή]σιος[2]. | Πρύτανις Σίμου Μιλήσι[ο]ς[3].
II οἵδε ἀνεγράφεν ὑπὸ γρα[μ]ματέως | Ἀθηναίου τοῦ Διογέν[ο]υς[4]· εὐερ-
10 γέτας· Λεόντιος Κλυμεν[ίδ]α Κνώσιος[5]. | πρόξενοι καὶ εὐεργέται· | Ἀπολλώνιος Νικάνδρου Ἀθηναῖος[6], | Ἀγίας Βούλωνος Ἀ[θ]ηναῖος[7].

(n. 817) Pw. Seriore aevo Chersonesitae Taurici ,cum iam sensum geminum verborum προξενία καὶ πολιτεία obliti essent, προξενίας πολιτείαν nominabant civitatem peregrinis' (Γ. Κάϊος Εὐτυχιανὸς ναύαρχος Σινωπεύς) ,datam'. Latyschev ad IOPEux. IV 72_{20}. Theraei saec. II exeunte in magni aedificii parastade pluribus annis proxenos aut singulos aut plures inscripserunt, cf. IG XII 3 s. 1297—1300. Imprimis nota, uno anno nominatos esse (1300_{40-60}): Κώιους 3, Ἐπιδαύριον 1, Κνιδίους 2, Ἀρκεσινεῖς 4, Αἰγιαλέα 1, Ἰάταν 1, Μαλίους 2, Ῥωμαίους (2?), Νάξιον 1, Κυζικηνόν 1, Κυδωνιάτην 1, Γορτυνίους 6. Quocum apte conferas Astypalaeensium legem fere aequalem n. 722. 1 ΕΛ_ΩΝΟΣ. Ex. gratia em. Pw. 2 Idem homo est in titulo apud Milesiorum Didymeum invento (Wiegand VI. vorläuf. Bericht. Abh. Ak. Berl. 1908, 42): [ἐπὶ στεφ]ανηφόρου Σωσιστράτου τοῦ Ἱπποθέ[ντος, προφ]ητεύοντος δὲ Βοήθου τοῦ Εὐμηχά[νου, φύσει δὲ] Λυσιμάχου. Sosistratus hic cum in stephanephororum catalogo deesset, ante a. 89/8 eponymus fuit; idem Sosistratus agonotheta in stela Didymei (Haussoullier Milet 209, 10_{23}), quam stelam ad id ipsum tempus rettulerunt Strack et Dttb. ad Or. 170, quo Ptolemaeus X Soter Aegypto expulsus est, i.e. ad annum 108. Ex his, quae per litteras nos edocuit A. Rehm (m. Maio 1912), sequitur Boethi honorem percommode c. fin. saec. II decerni potuisse.

3 Hinc nomen Σίμου pro Ἑρμοῦ reposuit Wilh. in proconsulis rescripto ap. Ioseph. Ant. XIV 244: Πόπλιος Σερουίλιος Ποπλίου υἱὸς *Γάλλας ἀνθύπατος Μιλησίων ἄρχουσι βουλῇ δήμῳ χαίρειν. (245) Πρύτανις *Ἑρμοῦ υἱός, πολίτης ὑμέτερος, προσελθών μοι ἐν Τραλλεσιν ἄγοντι τὴν ἀγόραιον ... Pro Γάλλας s. Γάβας reposuit Waddington Expl. LeBas III p. 680, 42 Κάσσας, i.e. eum qui Caesarem necavit; Bergmann (et Mommsen) Οὐατίας s. Βατίας, procos. a. 46, qui clarus cognomine Isaurico (Haussoullier Milet 257/8; Or. 449. 450); sed hoc quoque, ut per epistulam monuit Dessau, improbabiliter, quia in tot Isaurici monumentis hoc cognomen nunquam appareret. Idem v. d. et P. Servilii Globuli (a. 63/2 aut paullo antea) et P. Servilii (Foucart Formation de la prov. d'Asie 317; Or. 435; cf. Hepding Ath. Mitt. XXXIV 1909, 339) mentionem facit, sed ita, ut rem iniudicatam relinquat. Quare utrum Prytanis hic idem homo an illius avus fuerit (hoc Rehm suasit), non liquet.

4 Scribae huius pater (non proavus) fuisse videtur Ptolemaei (Philometoris) mercennarius qui annis 164/3—161/0 Therae ad restaurandum gymnasium contribuit IG XII 3, 327_{74}: Διογένης Ἀθη(ναίου). 5 Idem n. 721^{24}. Brause. 6 Idem Ἀπολλώνιος Νικάνδρου Κυθήριος θεσμοθέτης a. 97/6 IG II 985 D_{22}; PA 1542. Ki. 7 Huius maiores ex tit. IG II 1385

innotuerunt: Ἀθηνᾶι Ἀγίας Νικάρχου Εὐωνυμεὺς τὴν θυγατέρα Ξενοστράτην ἐρρηφοροῦσαν, καὶ ἡ μήτηρ Δημ[η]τρία Βούλωνος Παιανιέω[ς] θυγάτηρ καὶ οἱ ἀδελφοὶ Ἄρκετος Ἐπικράτης Βούλων Ξενοφῶν ἀνέθηκαν. Aetate minor est [Ξενοστρά]τη Ἀγίου Εὐωνυμέως, quae inter ergastinas recensetur ἐπὶ Δημοχάρους ἄρχοντος a. 78/7 (IG II² 1036; cf. ad II² 1029. 1036 de archonte D.). Stemma quod olim proposuerat PA 121, nunc ita restituit Kirchner:

IG II 1385 } Βούλων Παιανιεύς — Νίκαρχος Εὐωνυμεύς — c.a.
Δημητρία — Ἀγίας I
Ξενοστράτη I — Ἄρκετος — Ἐπικράτης — Βούλων (Ther. et Delph.) — Ξενοφῶν
Ἀγίας II (Ther.; Delphis n. 697 10) — Στράτων (Delph. Syll. 697)
Ἀγίας III (II² 1036)
Ξενοστράτη a. 78/7 virgo est (II² 1036)

721. Gnosii Dioscuridem Tarsensem grammaticum laudant, paullo ante a. 100. Deli. Edd. Homolle Bull. Hell. IV 1880, 352 (Michel 447; Syll.² 722; Blass SGDI 5150. Cf. B. Keil Ath. Mitt. XX 1895, 441²; v. Wilamowitz Herm. XXXV 1900, 542 LXI (Schwartz Realenc.² V 1129); Kirchner ibid. 1125 Diosk. 3. [*Hi*]

ἔδοξεν Κνωσίων τοῖς κόσμοις[1] καὶ τᾶι πόλι· ἐπειδὴ | Διοσκουρίδης Διοσκουρίδου, καθ' ὑοθεσίαν δὲ Ἀσκλη|πιοδώρου Ταρσεὺς γραμματικὸς[2] διὰ τὰν εὔνοιαν ἂν | ἔχει πορτὶ[3] τὰν ἁμὰν πόλιν συνταξάμενος
5 ἐγκώ|μιον κατὰ τὸν ποιητὰν[4] ὑπὲρ τῶ ἁμῶ ἔθνιος[5] ἀπήστελ|κε[6]

A. 167 recentiorem esse inscriptionem docet Atheniensium qui Delum tenebant mentio (v. 47, Dttb.); sermonis causa ut annis quantum fieri posset antiquissimis attribueremus suasit Wil. Rursus cum alterius curatoris nomen (not. 24) suadeat, ut recentiori aevo tribuamus, ad alia Cretensium decreta (n. 712) a. 116/5 Deli proposita accedere malumus. Hi.

1 Cf. n. 524[1]. 2 Dioscuridem grammaticum (Susemihl Gesch. Litt. Alexandr. II 347) scriptorem libri περὶ τῶν παρ' Ὁμήρῳ νόμων, quo praeter Dionem, Plutarchum alios (Wil.), Athenaeus multifariam usus esset, cum hoc composuit K., probavit Dttb., negaverunt Wil., quia illius opus, quod Aristarchi vestigia premeret, Augusteo potius aevo conveniret, et Schw., qui toti illi libro, quem restituerat R. Weber Leipz. Stud. XI, nullam habet fidem. 3 Cf. n. 527[11]. 514[11] al. 4 Homerum; num recte de Apollinis Pythii hymno potissimum hoc intellexerit Hom., non immerito dubites. Nam nisi fallor magis Homeri artem aemulatum esse Dioscuridem in carmine pangendo praedicatur, quam argumentum ex eo repetivisse. Dttb. At satis clarae Cretae laudes in carminibus Homericis inveniuntur, imprimis Odysseae vss. τ 172 Κρήτη τις γαῖ' ἔστι μέσῳ ἐνὶ οἴνοπι πόντῳ et qui sequuntur, quibus tota Cretae ἀρχαιολογία percommode annecti poterat. 5 Cretum, non Gnosiorum, qui δᾶμος potius sunt quam ἔθνος. K. 6 Vocalem ε in radice verbi conservatam Doricae dialecti

Μυρῖνον[7] Διονυσίω Ἀμισηνὸν ποιητὰν ἐπῶν καὶ με|λῶν, τὸν αὐτο-
σαυτῶ μαθετάν, διαθησιόμενον τὰ | πεπραγματευμένα ὑπ᾽ αὐτῶ· ὑπὲρ
ὧμ Μυρῖνος πα|ραγενόμενος παρ᾽ ἁμὲ καὶ ἐπελθὼν ἐπί τε τὸς κόσμος |
10 καὶ τὰν ἐκκλησίαν ἐμφανία κατέστασε διὰ τᾶν ἀκρο|α[σίω]ν τὰν τῶ
ἀνδρὸς φιλοπονίαν τάν τε περὶ τὸ | ἐπιτάδουμα[8] εὐεξίαν, ὁμοίως δὲ
καὶ τὰν εὔνοιαν ἃν | ἔχει πορτὶ τὰν πόλιν ἀνανεώμενος αὐτ[ὸ]ς[9] τὰν
15 προγο|νικὰν ἀρετὰν δι᾽ ἐγγράφω ἐπ[έδειξ]ε[10] καὶ τοῦτο πε|δὰ πλίονος
σπουδᾶς καὶ φιλοτ[ιμί]ας τὸν ἀπολογισ|μὸν πο[ι]ιόμενος[11] κ[αθ]ὼς
ἐπέβαλλ[ε] ὑπὲρ ἰδίω παιδε[υ]τᾶ· ἐφ᾽ ὧν καὶ τὸ πλῆθος τῶν πολιτᾶν,
ἀκούσαντεν[12] | τὰ πεπραγματευμένα καὶ τὰν [δ]λαν[13] αἵρεσιν τῶ ἀν|-
20 δρός, ἃν ἔχων τυγχάνει εἰς τὰν ἁμὰν πόλιν, ἀπεδέ|ξατο μεγάλως·
ὅπαι[14] οὖν καὶ ἁ πόλις τῶν Κνωσίων | φαίνηται εὐχάριστος ἰόνσα
καὶ τὸς καλὸς κἀγαθὸς τῶν ἀνδρῶν ἀποδεχομένα καὶ τιμίονσα | τάς
τε καταξίανς χάριτανς ἀποδιδόνσα τοῖς | εὐεργετῆν αὐτὰν προαιριο-
25 μένοις, καὶ φανεράν | καθιστάνσα ἐς πάντας ἀνθρώπος ὅσαν ἔχει διά|-
λαμψιν[15] ὑπὲρ τῶν εὐνόως διακειμένων πορ|τ᾽ αὐτάν, δεδόχθαι τᾶι
πόλι, ἐπαινέσαι Διοσκουρί|δην Διοσκουρίδου, καθ᾽ ὁοθεσίαν δὲ Ἀσκλη-
30 πι|οδώρου, ἐπὶ τοῖς πεπραγματευμένοις ὑπ᾽ αὐτῶ | καὶ τᾶι προαιρέσει
ἃν ἔχων τυγχάνει ἐς τὰν | ἁμὰν πόλιν. ἧμεν δὲ αὐτὸν καὶ πρόξενον |
καὶ πολίταν τᾶς ἁμᾶς πόλεος, αὐτὸν καὶ ἐσγό|νος καὶ πεδέχεν θί-

---

esse monuit K. allato titulo Delphico Or. 228[8] ἐπέστελκε, augmentum vero eadem consuetudine sermonis recentioris positum ac n. 748_{30} εἴσχηκαν. 495_4 παρείσχηται. $683_{63.66.69}$ κατεισχῆσθαι. 570_{13}. 748_{31} παρεισχημένοι (-ους); nam η pro ει in his sermoni Cretico convenit. 7 Anthologiae Palatinae epigrammata VI 108. 254. VII 703. XI 67 Μυρίνου inscripta esse monuit Hom. Quem cum Reiskius A. Licinium Varronem Murenam interpretatus esset, Fabricius vero (Bibl. Gr. IV p. 483) de Agathia Myrinaeo cogitasset, Hom. iure utraque coniectura probabilius iudicavit hunc ipsum Myrinum Dionysii f. Amisenum poëtam innui. At cur Μύρινον scribant Hom. et K. προπαροξυτόνως non perspicio. Dttb. [At huius Myrini carmina ut e Philippi corona deprompta inter Sullae et Caligulae tempora facta esse docuit Wil.].

8 De diphthongo ου pro ευ apud Cretas haud infrequenter usurpata (ἐξοδούσαντες, βωλουομέναις, ουεργέτανς, ἐλοῦθερον, Ἐλουσινίω) cf. Brause Lautl. kret. Dial. 15 § 5. Vox ἐπιστήδευμα etiam Anaxenoris citharoedi artem significat: n. 766. 9 ΑΥΤΩΣ, quod Hom. toleravit, emendavit Dttb. Quae maiorum eius propria fuerat virtus, eandem ipse Dioscurides praestitit. 10 Suppl. Hom. 11 Em. Dttb. ΠΟΡΙΟΜ lapis. 12 Cf. n. 527_{39}. 13 Suppl. Keil. 14 Ut apud Atticos adverbium ὅπως in coniunctionis finalis vim abiit, sic hic similis significationis ὅπαι. 15 Non a λάμπω, sed a λαμβάνω repetendum esse nomen, respondens illud quidem volgari διάληψις, adnotat Hom. coll. SGDI 311_{28} ἔχην ἐν τᾷ καλλίστᾳ διαλάμψει τε καὶ ἀπυδοχᾷ.

νων[16] καὶ ἀνθρωπίνων | πάντων ὧν καὶ αὐτοὶ Κνώσιοι πεδέχοντι. |
35 ἦμεν δὲ αὐτοῖς καὶ ἔγκτησιν γᾶς καὶ ο[ἰ]κίας[17] καὶ | ἀσφάλειαν πολέμω καὶ εἰρήνας καὶ καταπλέον|σι ἐς τὸς Κνωσίων λιμένας[18] καὶ ἐκπλέονσι, αὐ|τοῖς καὶ χρήμασι τοῖς τούτων ἀσυλεὶ καὶ ἀσπον|δεί.
40 ὅπαι δὲ καὶ τοῖς ἐπιγινομένοις ἀείμνασ|τος ὑπάρχηι ἁ τᾶς πόλεος ἐκτενὴς προαίρεσις | καὶ φανερὰ ἦι ἁ εὔνοια τοῖς γνησίως καὶ ἐνδόξως | τῶν καλλίστων ἐπιταδουμάτων[19] προεστακόσι | καὶ τοῖς πορτ' αὐτὰν εὔνοιαν αὔξεν προαιριο|μένοις, ἀναγράψαι τόδε τὸ ψάφισμα
45 ἐς στάλαν | λιθίναν καὶ ἀνθέμεν ἐς τὸ ἱερὸν τῶ Ἀπέλ|λωνος τῶ Δελφιδίω[20]. αἰτήσαθθαι[21] δὲ καὶ τόπον | Ἀθηναίων τὸνς ἐν Δάλωι κατοικίοντας καὶ θέ|μεν ἐν τῶι ἱερῷ τῶ Ἀπέλλωνος λαβόντας τὸν |
50 ἐπιφανέστατον τόπον· γράψαι δὲ περὶ τούτων | τὰμ πόλιν πορτὶ | Ἀθηναίος τὸς ἐν Δάλοι κατοι|κίοντας καὶ πορτὶ τὸν Ταρσέ[ω]ν[22] δᾶμον, ὑποτά|ξαντας τὸ ἀντίγραφον τῶδε τῶ ψαφίσματος. | ἀιρέθη[23] ἐπὶ τᾶς ἀναθέσιος τᾶς στάλας | Μακκιάδων Θαρυμάχω καὶ Λεόντιος Κλυμενίδα[24].

16 Cf. n. 526[10]. 17 ΟΣΚΙΑΣ lapis, quam Creticam nominis οἰκίας formam existimat Hom. comparans eorundem elementorum in voce πρεσγευτάς, πρειγευτάς vicissitudinem. Sed illic consona σ antiquior est, quam ante γ premi cum productione suppletoria vocalis legibus sermonis Graeci accommodatum est. Quod contra antiquam et legitimam diphthongum vocis ϝοικία in οσ converti omnino incredibile. 18 Cf. Strabo X 476 ἔχει δ' ἐπίνειον τὸ Ἡράκλειον ἡ Κνωσσός· Μίνω δέ φασιν ἐπινείῳ χρήσασθαι τῷ Ἀμνισῷ, ὅπου τὸ τῆς Εἰλειθυίας ἱερόν. Hom. 19 Cf. not. 8. 20 Cf. n. 712[10]. 21 Assimilatio Cretibus familiaris ac praecipue in lege Gortynia perfrequens (I 35 πράδδεθθαι. II 30 ἀλύεθθαι. 35 χρῆθθαι. 36. 44 δολώσαθθαι. III 19 ὀπυίεθθαι al.). 22 ΤΑΡΣΕΟΝ. 23 Singularis est levi neglegentia priori ex duobus nominibus accommodatus. 24 Hunc in euergetarum et proxenorum Theraeorum catalogo n. 720[5] commemorari vidit Brause. Hinc ad finem fere s. II deducimur.

722. Astypalaeensium de proxenis lex, c.a. 100? Astypalaeae. Edd. Legrand Bull. Hell. XVI 1892, 138, 23 (Michel 416; Syll.[2] 493); IG XII 3, 168 (Bleckmann Gr. I. Staatenk. 39). Cf. Latyschew Philologitscheskoje Obosrjenije VIII 1895, 150, 4; Wilhelm AEMOest. XX 1897, 79 XII et Goett. GA 1898, 232; Rouse Journ. Hell. Stud. XXVI 1906, 178. [*Hi*]

Astypalaea insula media fere inter Amorgum et Anaphen, Coum et Calymnam sita, Epidauriorum colonia (n. 357), saeculo tertio Ptolemaeorum sub dominio fuisse videtur (cf. IG XII 3, 204 Euergetae basim); a. 105 foedus cum Romanis fecit, usque ad Plinii (n. h. IV 71) certe tempora libera erat. Huius tituli litterae secundo vel primo ineunti saeculo conveniunt; iota post η saepe omissum, post ω semper adscriptum, cum in senatus

--|--|[. . . . τοὺς προξέν]ους ἀναγραφέτω καὶ[1] εἰς τὸν | τοῖχον κατὰ τὰ
5 αὐτά, προγράφων καὶ τὸν δαμιερ|γόν[2], ἐφ' οὗ ἕκαστος καθίσταται·
τὸ δ' εἰς τὰν ἀναγρα|φὰν τέλεσμα οἱ ταμίαι . . . . .[3] διδόντω, μὴ πλέον |
ἐξοδιάζοντες καθ' ἕκαστον πρόξενον δραχμᾶς ∢·[4] | εἰ δέ κα μὴ ἀνα-
γράφῃ κατὰ τὰ προγεγραμμένα ὁ γραμ|ματεὺς ἀεὶ ὁ ἐν ἀρχαῖς ὢν
10 τοὺς καθιστανομένους | μετὰ δαμιεργὸν Πρύτανιν[5], ἀποτεισάτω καθ'
ἕκαστον πρόξενον, εἴ κα μὴ ἀναγράφῃ, δραχμὰς ἑκατόν· | φαινέτω δὲ
ὁ χρήζων ἐπὶ τῶι ἡμίσωι εἰς τοὺς λογιστάς. ὁ δὲ πριάμενος προ-
γραψάτω τᾶς ἀναγραφᾶς | τῶν προξένων τόδε τὸ ψάφισμα[6]. — ἔδοξε
πάσαις[7].

---

consulti textu Villoisoniano (quem nos temere correximus) modo positum modo omissum sit. Infra et a dextra adiunctus est laterculus proxenorum (cf. not. 2). — Versuum 1. 2 dubia vestigia; Legrandii 2 κὰτ τὸν νόμον recipere dubitavimus. 1 Particulam eo spectare, quod in eis, quae initio perierunt, de proxenorum catalogo in tabulario publico asservando praeceptum esset, probabiliter statuit Legr. 2 Idem eponymus Astypalaeensium magistratus etiam n. 780_1 est. Legr. Ceterum laterculus subiunctus neutiquam, ut hic praecipitur, secundum annorum seriem dispositus est ad exemplar Delphici illius quem habes n. 585, sed secundum regiones et oppida, ut alter Delphorum SGDI 2580 et IG V 2 p. XXXVII; hic aetatem tulerunt ethnica Ἀρκεσινεῖς, Ἀσπένδιοι, Ἀναφαῖοι, Αἰγιαλεῖς, Ἁλικαρνασοῦ, [Ἀλεξανδρεῖς? si v. 73/4 fuit: Λάιαγ[ος] | Λαιάγ[ου], ἐξ Ἀ..; erant igitur secundum alphabetum, scilicet litterarum initialium, dispositi, sicut nomina basi Rhodiae IG XII 1, 46 c.a. 70 a. Chr. dedicatae subscripta. Unde quanta nominum pars desideretur calculis facilibus computabis. Quibus singulis terna quaterna aut plura nomina subiunguntur. Hoc discrimen sic mihi videtur expediendum, ut in priore decreti parte quae intercidit de eis qui tum iam essent proxenis inscribendis verba facta esse statuam; hi sunt, quorum tenemus indicem in superstite tabulae parte. Quod contra praeceptum de proxenis ex temporum ordine recensendis ad eos spectat qui post hoc populiscitum nominabuntur, id quod etiam ex tempore praesenti καθίσταται apparet. Horum vero nomina aetatem non tulerunt. Dttb. Ceterum similem modum lex praescribit n. 723 de sacerdotibus perscribendis. 3 τέλεσμα, non τείμασμα (Rou.) ectypo reviso probatur. Post ταμίαι vestigia dubia; vix vocis ἅπ×αξ. 4 Nota compendium ∢ i.e. ἡμίσας.

5 πρύτανιν Legr., praesidem collegii interpretatus. Sed nomen proprium esse conexus sententiae docet. Lat. Cf. n. 720_5. 6 Recte interpunxerunt Dttb. et Wilh. 7 Intellegas ταῖς ψάφοις. Cf. 684_{68}: τῶν ψήφων, αἷς ἔδοξε κατεισ[χῆσθαι] | ἡ χώρα ὑπὸ Μεσσηνίων — πεντακόσιαι ὀγδοήκοντα τέσσαρες, αἷς κατεισχῆσθαι ὑπὸ Λακεδαιμονίων, δεκαέξ. Luciani Bis accus. 18: πάσαις ἡ Ἀκαδημία κρατεῖ πλὴν μιᾶς. 22: πάσαις ἡ Ἡδονή et titulorum CIG 5361_{28}. 5362: λευκαὶ πᾶσαι.

Rhodiorum ἀναγραφαὶ saeculi I ineuntis.

723. Rhodiorum lex de perscribendis sacerdotibus, c.a. 100. Rhodi. Edd. Saridakis et Hiller Ath. Mitt. XXI 1896, 52, 51 (Michel 874; SGDI 3756; Syll.² 610; Ziehen Leges sacr. II 1, 147). [*Hi*]

ἐκ τοῦ ψαφίσ|ματος[1] τοῦ | ἐπὶ Ἀρχεστράτου[2] | Ἀρταμιτίου[3] κε΄. |
5 ὅπως δὲ καὶ ἐν τῶι | μετὰ ταῦτα χρόνωι | ἁ ἀναγραφὰ τῶν | [ἱ]ερα-
10 τευόντων | γίνηται κατὰ | τὸ ἕξαν[4], | οἱ μὲν ἱερεῖς | γραφόντω τὰ ὀν[ό]|-
15 μα[τ]α τὰ αὐτῶ[ν καὶ | ἱε]ρατείαν καὶ δᾶμ[ον][5] | καὶ τὸν ἱε[ρ]ῆ τοῦ
Ἁλίο[υ][6] | ἐφ' οὗ ἔλαχε. | [ὁ] δὲ ἐχομένως | ἱερατεύων μετ[ὰ] | τὸν ἐνε-
20 στακότα | ποτιγραφέτω | τῶι πρὸ αὐτοῦ | ἱερατεύσαντι ἐ[πὶ | τὸ] ὄ[ν]ομα[7]
25 καὶ τὰ ἔτη | [ὁπόσ]α ἱεράτευσε[8]. | [κατὰ] τὰ αὐτὰ δὲ καὶ | [οἱ ἀ]εὶ ἱερα-
τεύον|τες ποτιγραφόντω.

Tempus ex litterarum indole fere definitur. 1 Sunt igitur haec e pleno decreti tenore, qui in tabulario publico depositus erat, excerpta. In eodem tabulario quae deinceps iubentur quotannis inscribebantur. Nihilominus nova lege effectum est, ut in aliis quoque insulae fanis sacerdotes non solum chartis, sed etiam lapidibus inscriberentur. Exempla sunt tituli insequentes; adde θεῶν Σαμοθράικων ἱερεῖς Carpathi prope Πορθμὸν inscriptos (SGDI 4322). Cf. Wilhelm Beitr. 273 et pass. 2 Eponymus sacerdos Solis. Cf. v. 15. Sed deest nomen in catalogis (Bleckmann Klio XII 1912, 254; Škorpil Listy filolog. XL 1913, 171); cf. Klio XIV 1914, 388_{273}. 3 Rhodi ut Coi et Calymnae hic mensis respondisse videtur Atheniensium Elaphebolioni, Romanorum Martio aut Aprili. Cf. Bischoff N. Jahrb. Phil. 1897, 732. 4 W. Schulze Quaest. ep. 293. 5 Pagi adscripti sunt n. 724. 6 Cf. not. 2. 7 Suppl. Wilamowitz ap. H. 8 Annua erant cum summum omnium sacerdotium Solis, tum multa alia. Sed quod hic cernimus, etiam perpetuis sacerdotiis rempublicam Rhodiorum non caruisse, probat tit. IG XII 1, 786_8, ubi post multa T. Flavii Leontis f. Quir. Thrasylochi sacerdotia, quae annua fuisse certum est, novus ordo incipit a verbis καὶ στατὸς ἱερεὺς [τοῦ δεῖνος θεοῦ παρὰ Λ]ινδίοι[ς, τοῦ δεῖνος] παρὰ Ἰαλυσίοις, Διὸς καὶ Ἥρας — ἐν Πον[τωρε]ίᾳ καὶ Ποτιδᾶνος Γιλαίου καὶ Ἱππίου καὶ Σαράπιδος καὶ Εἴσιδος ἐν Ῥόδῳ.

724. Sacerdotes Apollinis Erethimii, a. 106/5—79/8. In agro Camirensi, inter rudera templi Apollinis Erethimii prope vicum Θεολόγος (Θολόος), nunc in ecclesiae ibi sitae muro. Edd. Ross I. Gr. ined. III 277; Hiller Herm. XXIX 1894, 16 et IG XII 1, 730 (Michel 875; v. Gelder SGDI 4135; Syll.² 609) cf. v. Gelder Gesch. Rhod. 216. 304; Ziehen Leg. sacr. II 1, p. 363. [*Hi*]

Litteratura non ubique eadem, quia haec non omnia eodem anno et ab eodem homine incisa sunt, sed quotannis sacerdos suum nomen prioribus adiunxit. Plerique sacerdotes nominibus suis feriarum non an-

ἱερεῖς Ἀπόλλωνος Ἐρεθιμίου[1]

1.	πανάγ(υρις)[2]	Μηνόφιλος Ἐπικράτευς Βρυγινδάριος[9]	*106/5*
2.		Πεισικράτης Δαμαινέτου Ἰστάνιος[10]	*105/4*
3.	πανάγ(υρις)	Ἀγησίλοχος Κλευσθένευς Ἰστάνιος	*104/3*
4.		Ἀστυκρατίδας Καλλιστράτου Ὑπερεγχεύς	*103/2*
5.	[τ]ριε(τηρίς)[3], [π]ανά-(γυρις)	Πραξιφῶν Ἀριστομβρότου Βρυγινδάριος	*102/1*
6.		Δεξιναύτας Ἁγήμονος Ἰστάνιος	*101/0*
7.	[Ῥ]ωμαῖα[4]	Τεισαγόρας Τεισαγόρα Νεοπολίτας	*100/99*
8.	Διπα(νάμια)[5] Ἁλίεια[6]	Ἀλεξίμαχος Εὐφάνευς Ἀστυπαλαιεύς	*99/8*
9.		Δαμόπολις Δαμοπόλιος Ποντωρεύς[11]	*98/7*
10.		Ἀρχίας Ἀρχία Ἰστάνιος	*97/6*
11.		Εὐφράνωρ Ἁγήμονος Ποντωρεύς	*96/5*
12.	Διπα(νάμια) Ἁλίεια	Ἁγησίπολις Φιληράτου Ἰστάνιος	*95/4*
13.		Σύμμαχος Συμμάχου Ἰστάνιος· τρι(ετηρίς)[7]	*94/3*
14.		Ἀριστομβροτίδας Δάμωνος Πολίτας[12]	*93/2*
15.	τριετηρίς, Ῥωμαῖα	Εὐαγόρας Διονυσίου Νεοπολίτας	*92/1*
16.	Δι(πανάμια) Ἁλίεια	Ἀρχίας Ἀριστανδρίδα Ἰστάνιος	*91/0*
17.	Ἁλίεα, τριετηρίς	Ἀριστείδας Ξενομβρότου Ποντωρεύς	*90/89*
18.		Ἀνταγόρας Ἀγεστράτου Β[ρ]υγινδάριος	*89/8*
19.	Ῥωμαῖα, τριετηρὶς Διπαναμία	Ἀγέστρατος Δαμοκράτευς Ἰστάνιος	*88/7*
20.	Διπανάμια Αλίεια	Νικασικράτης Ξενοδάμου Ἰστάνιος	*87/6*
21.		Τιμοκλείδας Τιμαγόρα Σιβύθιος	*86/5*
22.	πανάγυρις μετὰ τὸν πόλεμον[8]	Δαμόστρατος Σπουσίλα Ποντωρεύς	*85/4*
23.	Ῥωμαῖα, τριετηρίς	Ἀλεξιμβροτίδας Διοπείθευς | Σιβύθιος	*84/3*
24.	πανάγυρις, Διπανάμια Ἁλίεια	Ξεῖνις Ξενομένεος Ποντωρεύς	*83/2*
25.	τριετηρίς	Ἡρόδοτος Λυσάνδρου | Βρυγινδάριος	*82/1*
26.		Φιλότιμος Φιλοτίμου Ποντωρεύς	*81/0*
27.		Γόργων Γόργωνος Βρυγινδάριος	*80/79*
28.	πανάγυρις, Διπανάμια Ἁλίεια	Κλεισθένης Ἁγησιλόχου | Ἰστάνιος	*79/78*

nuarum, quae in quemque annum inciderunt, notas addiderunt multo minoribus litteris. Quae in lapide quidem partim sinistrum marginem tenent, partim inter versus insertae sunt, sed plerumque ita ut ab ipso

margine initium capiant. Sed in exemplari typis exscribendo commodius visum est omnes in sinistrum marginem reicere. De aetate cf. ad vicesimum alterum. 1 Cf. Strabo XIII 613 Ῥόδιοι δὲ Ἐρυθιβίου Ἀπόλλωνος ἔχουσιν ἐν τῇ χώρᾳ ἱερόν, τὴν ἐρυσίβην καλοῦντες ἐρυθίβην. Hesych. Ἐρεθύμιος· ὁ Ἀπόλλων παρὰ Λυκίοις, καὶ ἑορτὴ Ἐρεθύμια. Ro. Ceterum non publica universi populi Rhodiorum fuerunt haec sacra, sed civitatis Camirensium, ut pagos quorum appellationes nominibus propriis sacerdotum adiciuntur omnes agri Camirensis esse appareat. 2 Feriae Apollinis Erethimii (Ἐρεθύμια apud Hesych. not. 1). Nam eae solae hic mero nomine appellativo significari poterant. Alternis annis actas esse apparet. Sed post annum quintum non redeunt nisi inde a vigesimo altero. At tum ab imparibus annos in pares transsiliunt (22. 24. 28, a. 26 mero errore omissae videntur), cuius rei causa nescio an ad bellum (not. 8) referenda sit.

3 Suppl. Dttb. et G., sicut annis 13. 15. 17. 19. 23. 25. Hae feriae alternis annis actae, quas a. 1. 3. 7. 9. 11. 21. 27 notare neglexerunt sacerdotes, a panegyri Apollinis utique distinguendae (v. 23—28), probabiliter ad Bacchi sacra, in quibus trieterica sollennia frequentissima erant, relatae sunt, coll. ara IG XII 1, 155$_{46}$ καὶ στεφανωθεὶς — χρυσέοις στεφάνοις δυσὶ ἐν τᾶι τῶν Βακχείων ὑποδοχᾶι κατὰ τριετηρίδα, ἀνέθηκε τριετηρίσι καὶ τῶι κοινῶι, cf. Ath. Mitt. XXV 1900, 108, 107. 4 Ludi quinquennales, qui notantur annis 7. 15. 19. 23, omittuntur a. 11. 27 et, si modo tum iam instituti erant, a. 3. Wissowa Rel. und Kultus der Römer^2 339^3. Cf. not. 8. 5 Διπανάμια vocata sunt Solis sacra, quia Rhodii quarto quoque anno mensem intercalarem Panamum alterum habebant eoque Haliea agebant. Permirus sane intercalandi cyclus, cui neque cum sole neque cum luna convenire poterat. Quod v. 19 idem vocabulum nomini τριετηρίς adiungitur, id utique, si modo ulla ei cum intercalandi ratione necessitudo intercedit, ad errorem referendum est. Nam in nullo cyclo duo ternorum denorum mensium anni se excipere possunt. Dttb. [At quis novit omnes intercalandi modos qui Graecis placuerunt? Hi.] 6 Maximae feriae universi populi Rhodiorum, quas quinquennales fuisse hic titulus docuit, cum antea a nonnullis annuae existimatae essent. Diligentius hae notantur quam ullae aliae; nam uno anno 4 omittuntur, praeterea ubique (a. 8. 12. 16. 20. 24. 28) comparent. V. 17 manifesto perperam ex proxime superiore versu repetitum est nomen. 7 Suppl. Hi. Ath. Mitt. XXI 55^4.

8 Cum Paton Bull. Hell. XIV 1890, 284 de Romanorum contra Antiochum bellum intellexisset, Holleaux Revue phil. XVII 180 et Hi. evicerunt de Mithridatis potius oppugnatione (Appian. Mithr. 26. 27) dici. Etenim neque litteratura tam antiquum hunc recensum haberi patitur, quam Paton volt, neque Rhodios iam sub finem tertii a. Chr. n. saeculi Ῥωμαῖα ferias quinquennales habuisse probabile est. Modo ad pacem usque Dardani m. Augusto a. 85 factam (Th. Reinach Mithr. Eup. 199^2 vers. german.) iure suo descendit Ge. De pace anni 42 in basi n. 760 diserte commemorata cogitare noluimus. 9 Locum tributorum atticorum laterculi (IG I 265 a_{14}) Βρικινδάριοι, Herodes II 57 Βρικίνδηρα vocat, cum Lynceus Samius (Athen. III 109 *d*) ἰσχάδας Βρυγινδαρίδας commemoraverit. Situs prope hod. Ἀφάντου

in orientali Rhodi ora: Hiller ap. Kekuleium de Stradonitz Echelos und Basile 19, ubi dedicatio Ἀγησίστρατος Μίλωνος ἱερατεύσας [Β]ρυγίνδιος τρὶς καὶ δαμιουργήσας Βρυγίνδει inventa sit. 10 Locus incertus; sed ad ipsius fani situm rettulit Hi., quia decem e XXVIII sacerdotibus Istanii sunt.

11 Prope hod. Ἀρχάγγελος, in eodem litore (cf. 9); testimonia edet Kinch, qui per epistulam nos edocuit. 12 I.e. Camiri urbis; cf. Λινδοπολίτης. Demotica Νεοπολίτας et Ἀστυπαλαιεύς (Realenc. II² 1875, 4, ubi pro ‚*Ktoina*' substituas ‚*Damos*') quo spectent adhuc quaerendum est.

△725. Lindiorum de donariis et epiphaniis Minervae perscribendis decretum, a. 99. Lindi, nunc Hauniae. Ed. Blinkenberg Bull. Ac. Danemark 1912 et Die Lind. Tempelchronik 1915; cf. v. Wilamowitz Anz. Jahrb. 1913, 42; Holleaux Rev. ét. gr. 1913, 41; A. J. Reinach Rev. épigr. I 1913, 96. 263. 280. Lapidem contulit Hi. [*Hi*]

[ἐ]π' ἱερέως[1] Τεισύ[λου τοῦ Σωσικράτευς[2], Ἀρτα]μιτίου[3] δωδεκάται ἔδοξε μαστροῖς καὶ Λινδίο[ις· | Ἀ]γησίτιμος Τιμαχίδα Λ[ινδοπολίτας[4] εἶπε· ἐπεὶ τὸ ἱερὸ]ν τᾶς Ἀθάνας τᾶς Λινδίας ἀρχαιότατόν τε καὶ ἐντιμό[τα]|τον ὑπάρχον πολλοῖς κ[αὶ καλοῖς ἀναθέμασι ἐκ παλαιοτ]άτων[5] χρόνων κεκόσμηται διὰ τὰν τᾶς θεοῦ ἐπιφάνειαν, | συμβαίνει δὲ τῶν ἀνα[θεμάτων τὰ πλεῖστα[5] μετὰ τᾶν αὐτῶν ἐ]πιγραφᾶν[6] διὰ τὸν

Sub decreto tres litterarum columnae sunt, infra mutilae. Priores continent donaria (τοίδε ἀνέθηκαν τᾶι Ἀθάναι), quorum exempla attulimus n. 392², 455², 619¹⁰, tertia sunt ἐπιφάνειαι. E donatoribus columna prima fabularem et antiquissimam memoriam exhibet, altera a Cleobulo, quem aliunde ut sapientem novimus, usque ad Philippum quintum pergit. Auctoris eruditionem quam sollerter prae se fert auctorum nomina testantur singulis donariis addita. Sunt hi: Ἀγέλοχος Ἀγέστρατος Ἀριστίων Ζήνων Νικασύλος Ξεναγόρας Ὀνόμαστος Τιμόκριτος libris τᾶς χρονικᾶς συντάξιος, — Ἀριστώνυμος ἐν τᾶι συναγωγᾶι τῶν χρόνων, —.....ς ἐν τοῖς χρόνοις — Ἐργίας, Ἡρόδοτος ὁ Θούριος (ἐν τᾶι β'), Πολύζαλος libris τᾶν ἱστοριᾶν, — Γόργων Ἱέρων libris τᾶν περὶ Ῥόδου — Ἡγησίας ἐν τῶι Ῥόδου ἐγκωμίωι, similiter Μύρων — Φάεννος ἐν τῶι περὶ Λίνδου, — Εὔδημος ἐν τῶι Λινδιακῶι — Αἰέλουρος ἐν τῶι περὶ τοῦ ποτὶ τοὺς Εξαγιάδας (ἐξ Ἁλιάδας Wilamowitz) πολέμου et Θεότιμος ἐν τᾶι α' τᾶν κατὰ Αἰελούρου, denique Ἱερόβουλος (ἱερεὺς) ἐν τᾶι ποτὶ τοὺς μαστροὺς ἐπιστολᾶι (cf. not. 7) et τοὶ τῶν Λινδίων χρηματισμοί (cf. not. 8). De huius opusculi auctore coniecturam habes not. 12. 1 Minervae, quorum catalogum effoderunt Dani; cf. n. 725 *b*. 2 Sacerdos anni 99. 3 Artamitius fere Elaphebolionem, insequens (not. 10) Agrianius Munichionem aequat (IG XII 1, 4; Bischoff N. Jahrb. kl. Phil. 1897, 732 (sed cf. eundem Realenc. s.v. Kalender § 51); Nilsson Bull. Ac. Danemark 1909, 132).

4 Huius filium habes not. 12. 5 Suppl. Ho. 6 Tituli plerumque referuntur: ἐφ' ἃς (οὗ) ἐπεγέγραπτο, ταύταν εἶχε τὰν ἐπιγραφάν. Maior pars metrica, antiquiores certe omnes ficti sunt.

χρόνον ἐφθάρθαι, τύχαι ἀγαθᾶι δεδόχθαι | [μ]αστροῖς καὶ Λινδίοις κυρ[ωθέντος τοῦδε τοῦ ψαφίσματος ἑλέ]σθαι ἄνδρας δύο, τοὶ δὲ αἱρεθέντες κατασκευαξάντω στάλαν | [λί]θου λαρτίου καθ' ἅ κα ὁ ἀρχ[ιτέκτων γράψηι[5], καὶ ἀναγραψάντ]ω εἰς αὐτὰν τόδε τὸ ψάφισμα, ἀναγραψάντω δὲ ἔκ τε τᾶν | [ἐπ]ιστολᾶν[7] καὶ τῶν χρηματ[ισμῶν[8] καὶ ἐκ τῶν ἄλλων μαρτυρί]ων[5] ἅ κα ἧι ἁρμόζοντα περὶ τῶν ἀναθεμάτων καὶ τᾶς ἐπιφανείας[9] | [τ]ᾶς θεοῦ, ποιούμενοι τὰν ἀ[ναγραφὰν παρεόντος καὶ τοῦ γρ]αμματέως τῶν μαστρῶν τοῦ νῦν ἐν ἀρχᾶι ἐόντος, τοὶ δὲ ἱεροτα|μίαι τελεσάντω τοῖς αἱρεθεῖσι [ἀνδράσι εἰς τὰν κατασκευὰν τᾶ]ς στάλας καὶ τὰν ἀναγραφὰν μὴ πλεῖον οὗ ἀποφαίνεται Πυργο|τέλης ὁ ἀρχιτέκτων δραχμᾶν διακοσιᾶν, [καὶ ἀποδειξάντω τόπον ἐν] τῶι ἱερῶι τᾶς Ἀθάνας τᾶς Λινδίας, ἐν ὧι σταθησεῖ ἁ στάλα, τοὶ ἐπιστάται | ἐν τῶι εἰσιόντι Ἀγριανίωι[10]. ὅ,τι δέ κά τις μὴ ποιήσηι τῶν [ἐν τῶιδε τῶι] ψαφίσματι γεγραμμένων, ἀποτεισάτω ἱερὰς Ἀθάνας Λινδίας δραχμὰς | πεντακοσίας. ἁρέθεν Θαρσαγόρας Στράτου Λαδά[ρμιος[11] καὶ] Τιμαχίδας Ἁγησιτίμου Λινδοπολίτας[12].

7 Cf. supra Hierobuli ad mastros epistulam. 8 Cf. supra τοὶ τῶν Λινδίων χρηματισμοί. 9 Epiphanias columna tertia narravit unam Dareo regnante et obsidente Lindum Datide, alteram aetate incerta, tertiam anni 305/4, quo Demetrius Rhodum aggrediebatur. Scripserat Ister Callimachius Ἀπόλλωνος ἐπιφανείας Susemihl Gesch. Alex. Lit. I 624; Syriscus Heraclidae f. τὰ[ς ἐπιφαν]είας τᾶς Παρθένου deae a Chersonasitis Ponti cultae IOPEux. I 184 (n. 709[16]); Wilhelm AEMOest. XX 1897, 87; Preuner Delph. Weihgesch. 33/4. 93[50]; supra n. 709$_{24}$. 10 Cf. not. 3. 11 Λάδαρμα hodie Ἀλάερμα pagus Lindiorum in insulae recessu sub Atabyrii radicibus situs. 12 Filius eius qui rogaverat, et secundum probabilem Blinkenbergii opinionem idem qui grammaticus et poëta epicus Τιμαχίδας Ῥόδιος. Susemihl Alex. Lit. II 186. v. Wilamowitz Eur. Her. I[1] 147[41]. 155[71]. Fragmenta collegit Blinkenberg Lind. Tempelchr. p. 41.

725*a*. Sacerdotes Neptuni equestris. Ad portum Loryma prope Lindum, ubi olim fuerat. Ed. Scrinzi Atti Ist. Veneto LVII 1898/9 ex Hedenborgi schedis; cf. Hiller IG XII 1, 926; Berl. phil. Woch. 1900, 20; v. Gelder Mnemos. XXVIII 1900, 398. [*Hi*]

τοίδε ἱερεῖς ἐγένοντο στατοὶ[1] ἐλλ(ί)νδωι[2]
τοῦ Ποσιδᾶνος τοῦ Ἱππίου·
Χαρίδαμος Κορκυραίου Ἱέρων Τιμαγόρα[3]
Τιμαγόρας Ἱάρωνος .. στορίδας Ἀ[κε]στορίδα[4].

1 Cf. n. 723[8]. 2 ΕΛΑΝΔΩΙ. 3 Filius antecedentis. 4 ΓΑΣΤΩΡΙΔΑΣΑΡΕΤΟΡΑ Hed.; ΣΤΟΡΙΔΑ Hi. Καστορίδας Ἀκεστορίδα G.

τοίδε ἀιρέθεν ἱερεῖς Ποσιδᾶνος Ἱππίου
ἀφ' οὗ ἔδοξε Λινδίοις κατ' ἐνιαυτὸν α(ἰ)ρεῖσθα(ι)·
Δεινίας Ἀνταγόρα 5 Κλ(ε)ιτόμαχος Εὐφάνευς.
6

5 Δεινίας Ἀν[θ]αγόρα Scr.; G. Idem qui in titulis ante a. 200 scriptis IG XII 1, 761$_{23}$. 764$_{6}$? Immo huius avus? 6 Vestigia nominum 37, deinde septem versus deperditos indicat Hed., post haec adnotat: *‚noch dreyzig (!) Namen zum Theil beschädigt'*. Nonnullis versu altero patris qui adoptaverat nomen additum fuisse potest. Sacerdos quadragesimus (inter annuos) a Geldero Διο[γ]ένης Ἀριστ[ώνδα] suppletus redit in foedere Rhodiorum et Hierapytniorum n. 581^{21} (c.a. 200/197). Alterius columnae vicesimus et unus est Παναίτιος Νικαγόρα καθ' ὁοθεσίαν δὲ [Εὐφ]ρανορίδ[α], de quo (vel invito Kinchio, cf. infra l.l.) vix dubitari poterit, quin idem fuerit atque nobilissimus philosophus stoicus, natus ille quidem annis 190/85, post a. 141 aut legatus aut Romae degens, ubi iam antea diu moratus erat, ut sacerdotium prioribus annis (c. 160/55—150?) tribuendum esse videatur. Cf. Susemihl Gesch. gr. Litt. Alex. II 64/5. Pater philosophi fuerit Νικαγόρας Παναιτίου καθ' ὁοθεσίαν δὲ Αἰνησιδάμου (Kinch Bull. Ac. Danemark 1904, 74/9, Boëthi Calchedonii opus). Accuratius de his acturos esse doctos Danos speramus. Ceterum ad Stoicorum Atticorum catalogum memorabilem ἐπὶ Λυσιάδου ἄρχοντος (a. 167/6) IG II 953 (cf. Croenert SBAk. Berl. 1904, 471; Cichorius Rh. Mus. LXIII 1908, 197) relego. Exedram Lindiam quae Panaetii propinquorum nomina exhibet, praesenti Hillero a. 1903 monstravit Kinch.

725*b*. Sacerdotes Minervae Lindiae. Lindi a. 1904 duae stelae effossae sunt nondum editae, sed iamdudum doctorum Danorum benevolentia nobiscum communicatae. Exhibent cum minora quaedam fragmenta tum CC fere annorum sacerdotes eponymos, qui numeris in margine adscriptis significantur (sac. 237—430). Cum sacerdos n. 365 Φίλιππος Φιλίππου anno 44/3 attribui possit (n. 765), primus annus est 408/7; incipit igitur catalogus a Rhodo urbe condita (a. 408). Cf. Kinch Bull. Ac. Danem. 1905, 63^{1}; Blinkenberg Lind. Tempelchron. 4. [*Hi*]

726. Deliorum collegia, a. 97/6. Edd. Homolle Bull. Hell. IV 1880, 190 (Syll.^{2} 321; Poland Vereinsw. 560 *B* 165*b*, cf. p. 185. 194). Cf. Hatzfeld Bull. Hell. XXXVI 1912, 114 IV. [*Hi*]

Ἑρμαϊσταί, Ἀπολλωνιασταί, Ποσειδωνιασταὶ 1 οἱ γενόμενοι ἐπὶ ὑπάτων | Γναίου Κορνηλίου Λεντόλου καὶ Ποπλίου Λικινίου Κράσσου, ἐπὶ

1 Neptunus sodalicii Βηρυτίων Ποσειδωνιαστῶν ἐμπόρων καὶ ναυκλήρων καὶ ἐγδοχέων Deli fuit patronus; cf. Ziebarth Vereinsw. 29. Ab eis Posidoniastas hos seiungit Poland p. 194. Veri enim non dissimile est triadem potius unum effecisse commune (*‚Dreibund delischer Vereine'*), praesertim cum apud Rhodios maxime permulta sodalicia a compluribus deis appellata inveniantur.

ἐπιμελητοῦ | δὲ τῆς νήσου Μηδείου τοῦ Μηδείου Πειραιέως[2], τὸν Ἡρακλῆν ἀνέθηκαν | ἀφιερώσαντες Ἡρακλεῖ καὶ Ἰταλικοῖς.

2 Kirchner PA 10098. De magistratu cf. n. 657 not.

727. Competaliastae Delii, a. 97/6. Deli prope antiquum portum. Edd. Hauvette-Besnault Bull. Hell. VII 1883, 12, 5; Loewy I. Gr. Bildh. 306 (Syll.² 322). [*Hi*]

Ἀρχέλα[ο]ς Πομπώνιος[1] | Γαΐου καὶ Γαΐου[2]
Ἡρόδοτος Κλώδιος | Δέκμου
5 Σωσιγένης Θεοδώρου | Νεαπολίτης
Κλεομένης Ἐγνάτιος | Ποπλίου Γαΐου Γναίου
Ζεῦξις Αὔλιος Λευκίου
10 Πόπλιος Κορούιος | Κοΐντου Φιλοκλῆς[3]
Πρόθυμος Γράνιος | Σπορίου
15 Ἀντίοχος Παχώνιος | Λευκίου
Ἡρακλέων Τύλλιος | Κοΐντου
20 Κομπεταλιασταὶ[4] γενόμενοι | τὴν Πίστιν[5] θεοῖς ἀνέθηκαν | ἐπὶ ἐπι-

1 Memorabile est, hic praeter unum P. Corvii Q. l. Philoclis nomen (not. 3) ubique antiquiore more nomina Graeca praenominum vicibus fungi, cum viginti tribus annis post (n. 746) in eadem insula iam ex duodecim civibus Romanis Graecae originis, partim ingenuis partim libertinis, nemo praenomine Romano careat omnesque, qui quidem nomine Graeco utantur, ei cognominis locum tribuant. Qua re accuratius definitur eius mutationis tempus, de qua exposuit Mommsen Röm. Forsch. I 30. De Italicis qui Deli habitabant et de eorum nominibus post Homollium (Bull. Hell. VIII 1884, 75) egit Hatzfeld (ibid. XXXVI 1912, 1). Mixta nomina Graeca et Romana: I. Priene 313$_{693-715}$. 2 Sc. ἀπελεύθερος. Hos omnes homines libertinos esse manifestum est, praeter eum fortasse qui nomine Romano caret Sosigenem Theodori f. Neapolitanum (v. 5. 6). 3 Libertus alio ac patronus praenomine utitur secundum antiquiorem consuetudinem (Mommsen l.l.). 4 Non collegium, sed magistros eius indicari quibus praesidentibus a sodalibus eiusdem vici incolis Compitalia celebrata essent, recte ex voce γενόμενοι collegit H. Cf. Ziebarth Griech. Vereinswesen 126. De sacris Larum Compitalium cf. Wissowa Rel. Kult. Röm.² 167. 171[10]. Ut ab initio servorum magnae in Compitalibus partes erant, sic etiamtum primo a. Chr. n. saeculo illa collegia humiliorum potissimum fuisse hic titulus docet (cf. not. 2).

5 Nulla Fidei deae cum Larum Compitalium sacris arctior conexio circumspicienda est, sed mutuam fidem quae inter cuiusvis collegii sodales intercedere debet hac dedicatione magistri testati esse videntur. Cf. Wissowa l.l. 134[10].

μελητοῦ τῆς νήσου | Μηδείου τοῦ Μηδείου Πειραιέως[6].
Μηνόδωρος Φαινάνδρου Μαλλώτης[7] ἐποίει.

6 A. 97. Cf. 726$_3$. 7 Eiusdem statuarii alia basis, item Deli eruta, est apud Loewyum I. gr. Bildh. 307, qui recte monet, frequentius esse nomen quam ut hos titulos ad eum artificem referri liceat, quem commemorat Plinius N. h. XXXIV 91 patris patriaeque significatione non adiecta.

728. Pompa Pythais IV ab Atheniensibus Delphos missa, ubi Amphicrates tripodophorus (*I*) et synodus technitarum (*K*) laudantur, a. 97/6. In pariete meridionali thesauri Attici. [*Pro*]

Pythais quarta, vere a. 96. Archon atheniensis Argeus (τὸ β′) a. 97/6 = arch. delph. Mentor. Pythaides I et II vide in titt. 696–99, III in tit. 711.

A. Archontes (Fouill. III 2, n. 2): ἐπὶ Ἀργείου[1] ἄρχον[τος Ἀθή]νη[σιν], | ἐννέα ἄρχοντες[2] οἱ ἀγαγόντες τὴν Πυθ[αί]δα· | ἄρχων Ἀργεῖος Ἀργείου, | βασιλεύς κτλ. --, πολέμαρχος --, θεσμοτέται (6) --, deinde κῆρυξ βουλῆς τ. ἐξ Ἀρείου πάγου --, κῆρυξ ἄρχοντος --, σαλπικτής --, ἀρχιθέωρος ἐκ τούτων· Ἀργεῖος Ἀργείου (sc. archon).

B. Praetores et sacerdotes (Fouill. III 2, n. 6): [ἀγαθῇ τύχῃ τῆς βουλῆς καὶ τ]οῦ δήμου Ἀ[θηναί]ων. ὁ χει]ροτονηθεὶς ἐπὶ τὴν ἐξαποστολ[ὴν] | τῆς Πυθαΐδος καὶ τὰς ἀπαρχὰς τοῦ θεοῦ ἤ[γα]γεν τὴν
5 Πυθαΐδα, (ἐ)πὶ ἄρχοντος ἐν Δελφοῖς Μέν|τορος[1], ἐν δὲ Ἀθήναις Ἀργείου[1]· Σαραπίων Σαρα|πίωνος. | στρατηγὸς ἐπὶ τὰ ὅπλα· Σαραπίων Σαραπίωνος, | ἱερεὺς Ἀπόλλωνος· Λυσίας Ἀρτέμωνος[3] κτλ. --, [ἐ]ξηγητὴς πυθόχρηστος· Φαῖδρος Ἀττάλου[3], [ἐ]ξηγητὴς ὑπὸ τ. δήμου καθεσταμένος --, [ἱε]ρομνήμων· Κτησικλῆς Δημοτέλου, [μά]ντις· Χαρμύλος Χαρμύλου[3], [αὐ]λητὴς τοῦ θεοῦ --, [κῆ]ρυξ τοῦ θεοῦ --, [οἱ ἐπ]ὶ τὰς προσόδους (2) --, [ῥαβδο?]ῦχος .....

C et *D*[1]. Theori (*C*) et pythaistae gentium (*D*[1]) uno laterculo comprehensi (Fouill. III 2, n. 10), col. I: [θε]ωροί· Αἰγεῖδος (1) --, [Ἀ]τταλίδος (1) --, (alii fortasse cum inferiore columnae I parte interierunt), col. II: θεωροὶ Κεκ[ροπίδο]ς (3) --. Sequuntur theori et pythaistae gentium nobilium et Tetrapolensium: ἀρχεθέωρος ἐκ Τετραπολέ[ων] (1) --, θεωροί (3) --, πυθαϊστὴς ἐκ Τετραπολέων (1) --, ἐκ Πυρρακιδῶν [an

De singulis rebus enarratione dignis cf. quae exposuimus ad n. 696/9 et 711. 1 De a. 97 ἀ. Ἀργείου (I) cf. Kolbe Att. Arch. 137. De anni tempore (m. Maio) cf. not. 9. 2 Iidem 9 archontes enumerantur IG II^1 985 D_{18}. 3 Iidem iam a. 106/5, n. 711 *B* vs. 15/20a iisdem officiis erant functi.

θεωροί?] (3) ‿‿. ἀρχεθέωρος ἐξ Ἐρυσιχ(θ)ονιδῶν (1) ‿‿, θεωροί (3) Χαρμόλος Χαρμόλ[ου] (an filius vatis?, cf. tit. *B*), ‿‿. πυθαϊσταὶ ἐκ Κηρύκων (3) ‿‿, ἐξ Εὐνειδῶν (3) ‿‿.

*D*². Pythaistae a populo sortiti (Fouill. III 2, n. **16**): ἀρχεθ[έω]ρος τῶν πυθαϊστῶν· Σαρα[πίων] Σαραπίωνος (cf. tit. *B*), πυθαϊ[σταὶ κ]ληρωτοί (8) ‿‿ (*vacat*, ut videtur).

*D*³. Pythaistae (et?) pueri (Fouill. III 2, n. **17**): ἐπὶ Ἀργείου[1] ἄρ[χο]ντος, × πυθα[ϊσταὶ οἵδε]· | πυθαϊστὴς ὁ δ' αὐ[τὸς καὶ ‿ 22 ι ‿]σας· × Διοκλῆς × Σαρα[πίωνος] κτλ. Cum hoc enumerantur 27 (col. I) + 4 (col. II) = 31 nomina, deinde sequitur inscriptio: πυθαϊσταὶ παῖδες (col. II₈), sub qua 18 pueri, quorum antepaenultimus Ἀργεῖος Ἀργείου est filius archontis eponymi, finem laterculi faciunt. Quamquam Pythaidi quartae multo minores homines interfuere quam tertiae (n. 711) et secundae (n. 697), tamen 18 modo pueros advenisse probabile non est, quia vix perspicias quomodo praeter pythaistas gentium (*D*¹) et populi (*D*²) numerus 31 priorum pythaistarum declarandus sit; nam cum singulae tribus (cf. theoros in tit. *C*) hic non adscribantur, ne ab his quidem illi 31 delegati esse possunt. Itaque interim summam hos omnes 31 + 18 = 49 fuisse pueros (praeter primum illum Dioclem), ante quos ultimos (18) fortasse serius additos inscriptio πυθαϊσταὶ παῖδες repetita sit.

E. Canephori octo. In lapide titt. *D*³ (dexter) et *E* (sinister) uno lemmate comprehenduntur (Fouill. III 2, n. **31**): κανηφόροι (8)· Ἀπολλοδώρα Σαραπίωνος, Θεοδώρα Σαραπίωνος κτλ. Primae sunt filiae praetoris, cf. tit. *B*; tres aliae repetuntur in catalogo IG II² 1034: Δημὼ Μιλτιάδου (ibid. col. II₆), Μεγίστη Ζήνωνος (II₅), Πάριον Ἀχαιοῦ Ἀχαρνέως (ibid. v. 26). Cf. supra n. 718².

F. Ephebi. Ad dextram tituli *D*³ (Fouill. III 2, n. **26**): [ἐπ]ὶ Ἀργε[ίου][1] ἄρχοντος Ἀθήν[ησιν, κοσμητο]ῦ δὲ τῶν ἐφήβων Ἐπιμάχου τοῦ Ἐπιμάχου, [ἔφη]βοι [οἱ π]ροπέμψαντες τὴν Πυθ[αΐδα]· | Φιλόστρατος Φιλοστράτου κτλ. (quartus est Σαραπίων Σαραπίωνος, filius praetoris, cf. tit. *B*). Recensentur in tribus columnis 66 ephebi; in quarta sequuntur septem παιδευταί· Ὁμολώϊχος τοῦ δεῖνος κτλ., deinde equites.

G. Equites. Sub tit. *F* in col. IV₁₂ legitur (Fouill. III 2, n. **26** et n. **257**): ἱππεῖς οἱ ἐλθόντες· | Σθένελος Σθενέλου, | Δημοκλείδης Φιλοκλέος, | Διονύσιος Διονυσίου, | Ξένων Δημητρίου. Praeter consuetudinem hic patronymica addita, tribus omissae sunt, cf. n. 711 *G*. Columnam quandam quintam pluresque equites perscriptos non fuisse putat Colin, sed neque quattuor modo ἱππεῖς esse missos per se est credibile, neque inter eos victor ille Λυσίας Ἀρτέμωνος comparet, quem in ludis equestribus Pythiadis IV vicisse idem v. d. ex titulo *H* comprobavit. Itaque quintam columnam quamvis prioribus breviorem (necnon sextam?) exstitisse oportet, ut minime 18—20 equites statuendi sint.

H. Ludi equestres (Fouill. III 2, n. 45). Infra pythaistarum col. I, ad sinistram coronarum n. 711 *H* 1—4 exstat:

ἐκ τῶν ἱππέων· ἀκάμπιον, ἵππωι
δίαυλον· Λυσίας Ἀρτέμωνος,
καὶ ἅρματι ἐγβιβάζων[4].
corona

Hic Lysias nepos est sacerdotis homonymi Pythiadum III et IV (cf. n. 711 $B_{6.15}$ cum not. 4; 728 B_7; *PA* 9378) et manifesto idem qui a. 107/6 Athenis inter ephebos recensetur (*PA* 9379); cf. stemma ap. Sundwall. Nachtr. Pr. Att. p. 34. Iure igitur Colin hanc unam victoriam ad Pythiadem IV rettulit. Accedit quod Lysias erat Παιανιεύς, cf. *PA* l.l., ergo inter equites Pandionidis anni 106/5 perscribi debuit, si iam in Pythiade III vicisset; at ibi in tit. 711 *G* col. I_{31} non exstat.

I. Tripodophoria. Amphicrates Atheniensis tripodophorus honoratur, a. 97/6. Lapis pertinet ad ordinem saxorum septimum lateris meridionalis thesauri Attici; sed parieti non immissus iacet in campis inter museum et τέμενος (Pomtow Delphica I 17 not. = Berl. ph. W. 1906, 1172). Ed. Couve Bull. Hell. XVIII 1894, 87 n. 9 (Syll.² 665. Michel 1285. Colin Culte d'Apoll. p. 90, n. 28; idem Bull. Hell. XXX 1906, 249, n. 28; idem Fouill. III 2, n. 32). Cf. Pomtow Philolog. LIV 1895, 217 et 592; E. Curtius Woch. Klass. Phil. 1895, 639.

ἀγαθῇ τύχῃ τῆς βουλῆς καὶ τοῦ δήμου τοῦ Ἀθηναίων. | ἐπὶ Μέν-
τορος[1] ἄρχοντος ἐν Δελφοῖς, ἐν δὲ Ἀθήναις | Ἀργείου[1], ἔλαβεν
τὸν ἱερὸν τρίποδα[5] ἐκ Δελφῶν καὶ ἀπε|κόμισεν, καὶ τὴν πυρφόρον[6]
5 ἤγαγεν Ἀμφικράτης Ἐπι|στράτου Ἀθηναῖος[7].

K. Synodus et architheorus technitarum Atticorum statuis duabus inauratis a Delphis honorantur (a. 97/6). In orthostata. Ed. Colin Culte 126, n. 50 cum fig. 24 (Bull. Hell. XXX 1906, 288; Fouill. III 2, n. 49). De tempore idem Bull. l.l. 290 et Klaffenbach Symb. hist. coll. artif. Bacch. 69.

Decretum titulo 711 *L* simillimum, temporis adhuc incerti, certa quadam ratione ad Pythaidem IV referamus. Quod lapicida maiorem tituli partem vacuam reliquit et modo hic modo illic versus singulos vel dimidios, quod verba singula vel dimidia incidit, id Co. fatetur se declarare non posse. At manifesto in archetypo permulta iam deleta fuerunt, ut quadratarius tantum ea quae tum legere potuit incideret, reliqua in posterum deferret, si exemplum aliud, videlicet Atticum, sibi praesto foret. Idem

4 Sc. ἡνίοχος ἐγβιβάζων. De certamine τῶν ἀποβάτων quos aurigae adiuvabant, Athenis usitatissimo, uberius exposuit Reisch R-E I 2814. Qui agon a. 97 Delphis primum ab Atheniensibus addebatur. Tres igitur victorias Lysias tunc reportavit.

5 De tripodophoriis annorum 128 et 106 cf. n. 697[22] et 711[8]. 6 Erat mulier πυρφόρος, cf. n. 711 D^1_{22}, Athenis oriunda, cf. ibid. not. 8. 9.

7 De hoc Amphicrate fusius egi n. 711[17].

factum vides in titulo Fouill. III 2, n. 61. Videntur igitur saepius complures anni inter decreta facta eademque incisa perlapsi esse.

[ἐπει]δὴ οἱ περὶ τὸν Διόνυσον τεχνῖται οἱ ἐν Ἀθήναις καὶ ὁ ἐ[πιμε]λητὴς αὐτῶ[ν Ἀ]λέξανδρος[8] Ἀρίστωνος, κωμικὸς ποιητής, εὐσεβῶς ἔχοντε[ς | πο]τὶ τὸν θεόν, καὶ τὸν αὐτοσαυτῶ(ν) δᾶμον τιμέοντες, καὶ σ[υναύ]ξειν αὐτ(ῶ)ν θέλοντες τά ποτὶ τοὺς θεοὺς ἀνήκοντα, διὰ τὸ πρώτους αὐτοὺς παιδε[ίας | πάσας] εὑρετὰς γεγόνειν καὶ σ[κανικῶν
5. 10 ἀγώνων κτιτάς, -- | -- | -- | -- | -- | -- | -- | -- | -- καὶ τοὺς αὐλητὰς Ἀσκλα]πιόδοτον Ἀπολλωνίου, Θεόδωρον Ἐρητυμένεος, | Διοσκουρίδ[ην
15 -- | -- καὶ τοὺς ᾀσομένους τούς τε παιᾶνας καὶ τὸν χορὸν -- | -- | -- | -- | --]ου, Θεότιμον [- 24 l - N]ικοξένου, Τίμωνα | Εὐκλείδου, Διόφαντον Ἀρίστωνος, [- 20 l - Ἀσκλ]απιάδα, Διονυσόδωρον Διονυσοδώρου, Δάμωνα
20 Εὐ[γείτονος, -- | -- | -- | -- | --], Διόδωρον Μηνοδώρου, [-- | -- | -- ἐξ-απέστειλαν δὲ καὶ τοὺς συναγωνιξομένους] τὸν θυμελικὸν ἀγῶνα [καὶ
25 τὸν σκανικὸν ἐν ταῖς τοῦ θεοῦ ἁμέραις[9], | ἐπῶν ποιητάς, Δι]οφάνην Διοδώρου, Κράτερον Ἀντιπ[άτρου, -- | --], Ὀνάσιμον Ὀ[νασίμου, -- | -- |
30 -- | -- | --], Ἡρόστρατον Λεωνίδα, καὶ τοὺ(ς) συ[ναγωνιξομένους τού]τοις Πραξιτ(έ)λην Θεογένεος, Μύρωνα Φιλεταίρου, Φιλώτα[ν Φιλώτου, Θεόφιλον | Δ]ωροθέου, Δάμωνα Εὐγείτονος, τραγῳδοὺς [δὲ - 14 l -, Ἱ]έρωνα Ἱέρωνος, Ἡράκλειτον Ἡρακλείτου, Εὐγείτονα Εὐμήδεος, [καὶ τοὺς τούτοις συναγω|νιξ]ομένους (Διονυσόδωρον) Διονυσοδώρου, Τίμωνα Εὐκλείδου, Π- 14 l -, Διονύσιον Δαμοκλέος, Μέντορα Πρωτογένεος, Μητρόδωρον Ἡ-- | . . ., Κρίτωνα Νικοδάμου, Διομήδην Ἀθηνοδώρο[υ, -- |
35 -- | -- | -- | -- ἐπιγράψαντες ὅτι ἁ πόλις τῶν Δελφῶν | τὰν τῶν τεχνιτᾶν σύνοδον] τῶν ἐν Ἀθήναις ἀρ[ετᾶς ἕνεκεν καὶ ε]ὐσεβείας τᾶς εἰς τὸ θεῖ[ον Ἀπ]όλλωνι ἀνέθηκεν· τὰν δὲ ἀναγόρευσιν τούτω[ν ποιῆσαι τοὺς ἄρχοντας κτλ. reliqua fere concinunt cum tit. 711 45 sqq. praeter quod χοροδιδάσκαλος hic non honoratur. Infra verba ultima ἐπὶ το[ῦ θησαυροῦ τοῦ Ἀθηναίων] lapis nunc deletus.

Tit. *K* quamvis mutilus ad supplendum n. 711 *L* multum praebuit, cf. ibid. not. 31. De singulis technitis cf. prosopographiam ap. Kla. 48.

Suppleverunt: vs. 11, 17 med., 18 med., 25 fin., 26, 32 Kla.; 30 fin. Connor (Chapters in the history of actors, Chicago 1908). 8 Idem epimeleta aliique homines haud pauci hic recensentur, qui iisdem officiis iam a. 106/5, n. 711 *L* erant functi; quos enumerare longum. Certe hi duo tituli non maiore temporis spatio quam una ennaeteride inter se distant.

9 Cum hoc supplementum accurate lacunae respondens certissimum sit (cf. eadem verba n. 711 *L* 30), sequitur, textum ad easdem ferias Delphicas spectare atque tit. 711 *L*. Quae intellegenda esse Heraclea (m. Maio celebrata) exposui n. 698 26.

△ **729. Amphictyonum Delphicorum decretum de tetrachmis Atticis factum, c.a. 96.** In latere meridionali thesauri Attici (in ordine lapidum quarto super euthynteriam). Edd. Th. Reinach Mém. Acad. Inscr. XXXVIII 1911, 351 et Colin Fouill. III 2, n. 139 cum tab. XI 3. Cf. Regling Journ. intern. d'arch. num. XI 1908, 241 et Berl. ph. W. 1912, 1551; R. Weil Deutsche Lit. Z. 1912, 553; B. Keil Zeitschr. Numism. XXXII 1914, 56; Viedebantt Herm. LI 1916, 143. [*Pw*]

ἄρχοντος ἐν Δελφοῖς Πολύωνος[1], [μηνὸ]ς Δαιδαφορίου[2] τρεισκαιδε|κάτᾳ, ἔδοξε τοῖς Ἀμφικτίοσι τοῖς [ἐλ]θοῦσιν εἰς Δελφούς· δέχεσθαι πάντα[ς] | τοὺς Ἕλληνας τὸ Ἀττικὸν τέτραχμ[ον][3] ἐν δραχμαῖς ἀργυρίου τέταρσι[4]. ἐὰν | δέ τις τῶν ἐν ταῖς πόλεσιν οἰκούντ[ων] ἢ ξένος[5] ἢ πολίτης ἢ δοῦλος, ἀνὴρ | ἢ γυνή, μὴ δέχηται μηδὲ διδῶι[6] καθάπερ γέγ[ραπ]ται, ὁ μὲν δοῦλος μαστιγωθήτω | ὑπὸ τῶν ἀρχόντων, ὁ δὲ ἐλεύθερος ἀποτινέτ[ω δρ]αχμὰς ἀργυρίου διακοσίας· καὶ οἱ | ἄρχοντες οἱ ἐν ταῖς πόλεσι καὶ οἱ ἀγορανόμοι [συνεπι]σχυέτωσαν, ἵν' εἰσπράττη|ται παρὰ τῶν μὴ πειθομένων τῶι δόγματι τὸ προ[γεγραμμέν]ον διάφορον[7]·

1 De anno et de sacerdotio quo Polyon fuerit archon, nescimus, sed eum post a. 105 et ante a. 90 magistratum gessisse constat (sacerd. XI—XII[1]), quia sub eo nondum quattuor senatores annui recensentur; cf. tit. Fouill. III 1, n. 337. 2 Memorabile est, quod pylaeae tunc non m. Augusto (Bucatio) habebantur, sed m. Novembri (Dadaphorio). Cf. de similibus dilationibus n. 249[8]. 3 Verbum breviatum τέτραχμον pro τετράδραχμον usurpatur inde ab a. 320 (Meisterhans Gramm. att. I. 118). Co.

4 Sc. pro dr. Atticis, non pro quattuor levioribus (velut Corinthiacis). De causis quibus adducti Amphictyones Atheniensibus morem gerentes de hoc decreverint, sagaciter disputavit Keil l.l. 56: non, ut dr. Atticas contra graviores Aegineticas tuerentur (sic Rei. Co.), sed contra leviores Achaicas Romanosque denarios; ‚*die durch die Einführung des Quinar-Victoriatus [an Stelle des Victor. von* $^3/_4$ *Denar] hervorgerufene Herabdrückung der achaeischen Drachme auf* $^1/_2$ *Denar konnte nicht ohne Rückschlag auf das attische Silber bleiben, da dieses in festem Verhältnis zur achaeischen Münze stand (Victoriatusdrachme : att. Drachme = 4 : 5; vgl. S. 48). Um das J. 104 fällt die Devaluierung des Victoriatus* [sc. lege Clodia, de qua v. ibid. 51 et Babelon Traité I 556], *nur etwa 8 Jahre später der Amphikt. Beschluss zum Schutz des att. Tetradrachmons. Will man das Zufall nennen?*' Keil 58. Fortasse anni duarum legum etiam propius admovendi. 5 Ordinem ξένος ἢ πολίτης usitatum esse, non ita ξέν. ἢ πολ. ἢ δοῦλος observavit K. 61; ξένον igitur hic consulto antepositum spectare ad mercatores peregrinos; ‚*der Beschluss kehrt also seine Spitze gegen die römischen Negotiatoren, .. die natürlich nicht mit Namen genannt werden*'. K. 6 ‚μὴ δέχ. μηδὲ διδῶι, *sogen. polarer Ausdruck für 'handelt'*.' K.

7 τὸ διάφορον haud raro idem quod *sumptus* vel *pecunia*; cf. n. 712_{10}, 717_{82}, 736 passim, Syll.[2] 730_{16}. Co.

καὶ ἔστω | τοῦ εἰσπραχθέντος διαφόρου τὸ μὲν ἥμισον το[ῦ ἀγαγόντος]
10 ἐπὶ τὴν ἀρχὴν τὸν ἀπει|θοῦντα, τὸ δὲ ἥμισον τῆς πόλεως. ἐὰν δὲ οἱ
ἄρχοντες [οἱ ἔναρχοι[8] ἐν τ]αῖς πόλεσι ἢ ⟨α⟩ ταῖς | πανηγύ[ρ]ισι (sic) μὴ
συνεπισχύωσιν τοῖς ἄγουσιν ἐφ' [αὐτοὺς τὸν ἀπειθοῦν]τα τῶι δόγματι,
εἶ|ναι κατ' αὐτῶν τὰς κρίσεις ἐν τοῖς Ἀμφικτύοσιν, γ[ινομένης καθ' ἓν
ἕκαστον τῆς[9] ἐξε]τάσεως κατὰ τ[οὺς] | Ἀμφικτυονικοὺς νόμους. [ὁμοίω]ς
δὲ καὶ ἐὰν οἱ τραπ[εζῖται οἱ καθίζοντες[10] ἐν ταῖς πόλε]σι καὶ ταῖς
π[ανη]]γύρεσι μὴ πειθαρχῶσιν τῶι [δόγ]ματι, ἐξουσίαν ἔχε[ιν τὸν βουλό-
15 μενον ἄγειν αὐτοὺς ἐπὶ τοὺ]ς ἄρχοντ[ας· εἶ|ν]αι δὲ καὶ κατὰ τούτων
τὰς κρίσεις, ἐάν τινες βού[λωνται μὴ συνεπισχύειν τοῖς ἄγουσιν, ὥσπερ
κατ]ὰ τῶ[ν ἄλ|λ]ων γέγραπται. τοῦ δὲ δόγματος τὸ ἀντίγραφον [δια-
κομίζειν ἕκαστον τῶν ἱερομνημόνων ἐσφραγισμένον | εἰς] τὴν ἑαυτοῦ
πατρίδα· διαπέμψασται[11] δὲ αὐ[τὸ τὸν γραμματέα πρὸς πάντας τοὺς
Ἕλληνας, καὶ ἀναγράψαι | ἐν Δ]ελφοῖς ἐπὶ τὸν τῶν Ἀθηναίων θη-
σαυρὸν [ἐν τῶι ἱερῶι τοῦ θεοῦ, ὁμοίως δὲ καὶ ἐν Ἀθήναις ἐν ἀκρο-
πόλει[12], ὅπως | πάντε]ς ἐπιγινώσκωσιν, ἣν πεποίηνται οἰ[κονομίαν οἱ
Ἀμφικτύονες περὶ τούτων].

8 K. praefert [οἳ ἂν ὦσιν ἐν], quia ἔναρχοι non de πανηγύρεσι usurpari possit; sed fortasse agoranomi intellegendi, cf. v. 7. Pro ⟨α⟩ Co. emend. (ἐν).
9 Suppl. K.: ‚*summarisches Aburteilen ist verboten, es findet für jeden einzelnen Uebertretungsfall die Untersuchung . . nicht nach den Heimatsgesetzen des Delinquenten, sondern nach den Amphiktyonengesetzen statt*'. Co. suppl. π[εποιημένης πρότερον ἐξε]τάσεως, ‚*aber* κρίσις *heisst nicht das Urteil, sondern der Proxess, so dass* . . πεποιημένης *und vollends* πρότερον *unzutreffend sind*'. K. In lapide non Π exstat, sed ⊓/. 10 Cf. Syll.² 940₁₈. Co.
11 Cf. Ruesch Delph. Gr. I 193, 4. 12 De his Colini supplementis dubito, sed meliora non assequor.

730. Olbiopolitae Niceratum laudant, saec. I in. Olbiae, nunc Mosquae. Ed. Latyschew IOPEux. I 17 (Syll.² 324). IV p. 265. Cf. Wilhelm Goett. GA 1903, 796. [*Hi*]

Decretum est Olbiopolitanorum quo honoratur civis eorum Niceratus Papiae f. optime de patria meritus, sed a barbaris turpiter per dolum occisus. Etsi multa hic similia de civitatis malis et aerumnis leguntur atque in Protogenis plebiscito (n. 495), tamen hunc titulum multo recentiorem esse illo apparet cum ex litteratura, tum ex iota muto modo omisso modo servato, semel (v. 31) perperam addito, ex scripturis Νεικήρατον (v. 27) et ἑατῷ (v. 9); quae omnia eum saeculo a. Chr. primo antiquiorem haberi vetent, ex altera parte ut est titulus prolixus et verbosus, sic tamen vanus ille tumor in eiusmodi laudationibus principatus aetatis usitatus (cf. n. 798) hic nondum observatur. Notabilis est cura dividendi spatiis κῶλα, quae crucibus (×) indicavimus. Quod quoniam Dio Chrys.

[-- | -- | -- πρὸς τοὺς θε]οὺς εὐσε[β]ῆι τη . . ατ--ς βο|--θεν μὲν κει-
5 μένας ὑ[π]ο--σατο | --ρον μεταδιώρθωσ[α]ν παρ' ο . . . . α . ρτ-- χρυ-
σῶν | [-- ἐπ]ανῆκεν εἰς τὴν πατρίδα. ×× ἐν γάρ προ-*131*-ηι μ-*61*-
Χερρο[νησ[1]-- ἐπεὶ εἶδ]ε συνεχέσι πολέμοις καταβυθισθ[ε]ῖ[σαν τὴν
πόλιν], δ[ι]έ[λυσ]εν τὴν[2] μεταξὺ αὐ[τῶν διαφοράν[3], κατέσ]τησεν δὲ
τὴν πόλιν εἰς εἰρήνην, ἐφ' οἷς ἀνδριάντος [ἀ]ναστάσει καὶ εἰκόνος
ἀ[ναθέσει ἐτιμήθη ὑπ' α]ὐτῶν, ἐν πᾶσιν τῆι πατρίδ[ι] μὲν τὰ συμ-
10 [φορ]ώτατα διαπρα[ττόμ]ενος, × ἑατῶι δ[ὲ | δόξαν καὶ τιμὴν κτώ]μενος,
τούς τε διὰ παντὸς ἐπεγει[ρ]ομένους ἐπὶ τ[ὴ]ν [π]όλιν[4] πολεμίους |
[ἀμυνόμενος καὶ σωτήριο]ς ὧν τοῖς πολείταις [κ]ατὰ τὸ πλεῖστον [ἐ]ν
ἀσφαλείᾳ τὰ τῆς πατρί[δ]ος πρά|[γματα κατέστησε, σωφρ]όνως μὲν
βουλευόμενος ἕκαστα, ἄμεινον δὲ ἐπιτελῶν τὰ δοχθέντα· | [τὸ δὲ τε-
λευταῖον, διαβά]ντων εἰς τὴν Ὑλαίαν[5] τῶν πολειτῶν, οὐδ' ἐν το[ύ]-
τοις[3] τοῦ προνοεῖν τῆς | [πόλεως ἀπελείφθη[3]. οἰόμενο]ς γάρ τῆι ἑαυ-
5 τοῦ παρουσίᾳ ××× τοὺς ὄχλους εὐφυλακτοτέ[ρ]ους ἔσεσ[θαι, μετὰ τῶν
οἰκετῶν[6] κ]αὶ τῆς καθηκούσης ἀκολουθίας παραγενόμενος αὐτόθι
προεφύλασσεν· | [ἰδὼν δὲ τὴν τῶν πολεμί]ων ἔφοδον × τοὺς μὲν πολείτας

XXXVI 4 (II p. 2_4 Arnim) haec de Olbia habet: ἀεὶ μὲν πολεμεῖται, πολλάκις δὲ καὶ ἑάλω, τὴν δὲ (particulam add. Reiske) τελευταίαν ἅλωσιν οὐ πρὸ πλειόνων ἢ πεντήκοντα καὶ ἑκατὸν ἐτῶν. εἷλον δὲ καὶ ταύτην Γέται καὶ τὰς ἄλλας τὰς ἐν τοῖς ἀριστεροῖς τοῦ Πόντου πόλεις μέχρι Ἀπολλωνίας, hostes hic ubique sine nomine significati manifesto Getae intellegendi sunt tum Byrebista rege (n. 762_{22}) incursionibus et rapinis omnia longe lateque vexantes. A quibus cum Olbia capta sit paullo ante annum 50 a. Chr. n. (nam Dio illuc venit sub finem saeculi p. Chr. n. primi, Domitiani principatu), sequitur hunc titulum, quippe qui manifesto aliquanto antiquior sit, primis postremi a. Chr. saeculi decenniis vindicandum esse. 1 Chersonesitarum civitatis intestinas discordias a Nicerato compositas hic commemorari probabiliter coniecit L. Nam etsi sunt quae suadere videantur ut v. 7—10 de ipsa Olbia intellegamus, tamen obstat v. 9 [ὑπ' α]ὐτῶν, nam sic Olbiopolitani de se ipsi loqui nullo modo poterant (cf. not. 4).

2 Suppl. Dttb.; [μὲν] Lat., quod insuper desideratur. 3 Suppl. Dttb.

4 Inde ab hoc loco manifesto de Olbiopolitanorum rebus verba fiunt; mirum sane et inconcinnum, haec enuntiata sic inter se conecti, cum tamen τὴν πόλιν v. 8. 11 non ad eandem civitatem spectet. 5 Cf. Herodot. IV 18: ἀτὰρ διαβάντι τὸν Βορυσθένεα ἀπὸ θαλάσσης, πρῶτον μὲν ἡ Ὑλαίη. IV 76 ἡ δὲ (Ὑλαίη) ἐστὶ μὲν παρὰ τὸν Ἀχιλλήιον δρόμον, τυγχάνει δὲ πᾶσα ἐοῦσα δενδρέων παντοίων πλέη. Ps.-Scymnus peripl. 842 sqq.: εἴρηκεν Ἔφορος — πρὸς ἀνατολὰς δ' ἐκβάντι τὸν Βορυσθένην τὴν λεγομένην οἰκοῦντας Ὑλαίαν Σκύθας εἶναι. L. 6 Suppl. Dttb. exempli gratia; ἄνευ στρατεύματος κ]αὶ L., quod quamquam vol. IV l.l. defendit, minus placet.

ἐξέστειλεν εἰς τὴν πόλιν, αὐτὸς[7] δ' ὑ[π]έμε[ι|νε τὴν εἰσβολὴν αὐτῶ]ν
ἐγδεξόμενος· × νε[μ]εσητὸν γὰρ ἡγεῖτο, [× ε]ἰ κοινῇ μὲν τῆς πόλεως
προὐνόει, | [ἰδίᾳ δ' ὑπὲρ σωτηρίας φρ]οντίσειεν[8]. ××× διὸ καὶ οἱ πολέμιοι,
τὸ ἀνυπόστατον αὐτοῦ τῆς ἀρετῆς δείσαν|[τες, ἐκ μὲν τοῦ φανεροῦ][3]
οὐκ ἐθάρρησαν ἐπιβαλεῖν, ἐνεδρεύσαντες δὲ αὐτὸν νύκτωρ ἐδο[λο]φόνη|-
20 [σαν· ὥστε ἐπὶ τούτους ὁ δῆμο]ς, αἰφνίδιον συμφορὰν θεασάμενος,
τῆς πόλεως ἀποβεβλημένης ἀγαθὸν | [πολείτην, χαλεπῶς μὲ]ν ἤνεγκεν
τὸ πένθος αὐτοῦ διὰ τὴν χρηστότητα, × ἐπαχθῶς δὲ διὰ τὴ[ν | τοῦ θα-
νάτου ὠμότητα· δεδόχ]θαι οὖν τῆι βουλῆι καὶ τῶι δήμωι, ὅπως ἐπι-
φανεστέρας τύχηι παρὰ πάντας τῆ[ς | ταφῆς, τὸ μὲν σῶμα αὐτοῦ
ε]ἰσκομισθῆναι εἰς τὴν πόλιν πρὸς τὴν καθήκουσαν κηδείαν, × κλει-
σθῆναι | [δὲ τὰ ἐν τῆι πόλει ἐργασ]τήρια[9], μελαν×ειμονῆσαί τε τοὺς
25 πολείτας καὶ παρέπεσθαι τῇ ἐκφορᾷ ἅ||[παντας ἐν τάξει, στεφανω]θῆναί
τε αὐτὸν ὑπὸ τοῦ δήμου ἐπὶ τῆς × ἐκκομιδῆς × χρυσῷ στε||[φάνῳ· ἀνα-
σταθῆναί τε αὐ]τοῦ × καὶ ἀνδριάντα ἔφιππον ἐν ᾧ ἂν τόπῳ × οἱ προσή-
κοντες αὐτοῦ | [βούλωνται, καὶ ἐπιγραφὴν δ]οῦναι τήνδε· ××× ʿὁ δῆμος
Νεικήρατον Παπίου, τὸν ἀπὸ προγόνων εὐερ||[γέτην ὄντα καὶ πλεῖστα
τ]ῆι πόλει κατορθωσάμενον ἀγαθά, × ἀρετῆς ἕνεκα καὶ εὐεργεσίας | [τῆς
εἰς αὐτόν·ʾ στεφα]νοῦσθαι δὲ αὐτὸν καὶ καθ' ἕκαστον ἐνιαυτὸν × ἐν τῆι
30 ἀρχαιρετικῆι ἐκλ[η|σίαι[10] καὶ ἐν τῶι τιθεμένωι[11]] ἀγῶνι τάχιλλεῖ
κατὰ τὸ πυθόχρηστον τῆς ἱπποδρομίας, ×× τοῦ κήρυκος ἀνα||[γορεύοντος
καθὼς ἡ ἐπ]ιγραφὴ τοῦ ἀνδριάντος περιέχει. ×× ἀναγράψαι δὲ καὶ τὸ
ψήφισμα εἰς τε||[λαμῶνα λευκόλιθον, κ]αὶ ἀναθεῖναι ἐν ᾧ ἂν τόπῳ
οἱ προσήκοντες αὐτοῦ βού[λ]ωνται, ὅπως καὶ οἱ λο||[ιποὶ πολεῖται
προθυμότ]εροι γ[ε]ίνωνται εὖ ποιεῖν τὴν πατρίδα, τοὺς εὐεργέτας ταῖς
καθηκο[ύ|σαις τιμαῖς κοσμουμέν]ους ὁρῶντες.

7 Non solus, sed cum suis. Cf. not. 8, et Or. 765_{16}. 8 Cf. Demosth. I 2 εἴπερ ὑπὲρ σωτηρίας αὐτῶν φροντίζετε. Modorum variatorum exempla: Kuehner-Gerth Gr. II 2, 480[9]. Niceratus προὐνόει, sed non ἐφρόντισεν, quae causa mortis erat. Hi. Aliter Dttb., Lat., Wilh. 9 Etiam [πωλη]τήρια restitui posse adnotat L. 10 Comitia sub finem anni habita, in quibus proximi anni magistratus creabantur, reliquis multo frequentiora fuisse consentaneum est; quare per ea potissimum statua coronatur.

11 Supplevi. Intellege ἐν τῷ ἀγῶνι τῆς ἱπποδρομίας τῷ τιθεμένῳ τάχιλλεῖ κατὰ τὸ πυθόχρηστον. Hyberbaton non violentius est quam alia multa quae cum in titulis tum apud scriptores inveniuntur. Dttb.

731. Tomitani custodes eorumque duces laudant, saec. I. Tomis (*Küstendsche*). Supra titulum relliquiae anaglyphi. Ed. Točilescu AEMOest. XIV 22, 50 (Michel 334; Syll.[2] 529; SGDI 5545). Cf. Wilhelm ibid. XX 76 cum not. 25 et Goett. GA 1898, 228. [*Hi*]

I [ἐφ' ἱέρ]εω[1] Σαραπίωνος [τ]οῦ Δ[ιοσκορίδου, ἄρχοντες | εἶπ]αν[2]· ἐπειδὴ
διὰ τὰς τῶν καιρῶν περι[σ]τάσεις[3] β[αρέως[4] | ἀπ]ορῶν καὶ θλιβό-
μενος ὁ δῆμος ἐν τῇ μεγίστ[ῃ καθέ|στ]η[κ]εν δυσελπιστίαι καὶ μάλιστα
5 πάντων ἡγω[νία]κε[5] | ὑπὲρ τοῦ περιβόλου τῆς πόλεως, τῶν μὲν διὰ
τὴν ἀπ[ο]ρίαν ἐκλελοιπότων τὴν πόλιν, τῶν δὲ διὰ τὴν γενομένη[ν |
λοι]μικὴν[6] περίστασιν καὶ τὰς ἀρρωστίας μὴ δυναμένων | [φυ]λάσσειν
τὴν πατρίδα, καὶ διὰ ταῦτα ἐνβριθεστέρας κ[αὶ] | μείζονος φυλακῆς
10 προσδεόμενος οἴεται δεῖν καταστ[ῆ|σ]αί τινας τοὺς ἀφηγησομένους καὶ
φυλάξοντας τοὺς ἐ[πι]καιροτάτους τῆς πόλεως τόπους· δεδόχθαι τῆ[ι] |
βουλῆι καὶ τῶι δήμωι, ἑλέσθαι ἡγεμόνας ἐκ πάντων | τῶν πολ[ε]ιτῶν
ἤδη δύο, οἵτινες καταγράψουσιν ἄνδρ[ας] | ἐπιλέκτους τεσσαράκοντα
15 τοὺς ἐφημερεύσοντας | ἐπὶ τῶν πυλῶν καὶ παρακοιτήσοντας τὰς νύκτας
κ[αὶ] | ἐφοδεύσοντας τὴν πόλιν, ἕως ἂν εἰς βελτίονα κατάσ|τασιν παρα-
γενηθεὶς ὁ δῆμος καὶ διαφυγὼν τοὺς περ[ι]|εστῶτας κινδύνους ἀποδῷ
τὰς ἀξίας χάριτας τοῖ[ς] | θεοῖς. τοὺς δὲ αἱρεθέντας ἡγεμόνας ἐξου-
20 σίαν ἔχειν | ἀναγκάζειν καὶ ζημιοῦν ἑκάστης ἡμέρας ἀργυροῖς δέκ[α |
κ]αὶ πράσ(σ)ειν[7] τοὺς ἀτακτοῦντας τρόπον ὃν ἂν δύνωντα[ι, | ἀ]ζημίους
ὄντας καὶ ἀνυποδίκους. δοθῆναι δὲ αὐτοῖς | [ὑ]πὸ τοῦ δήμου κα[ὶ] εἰς
ἀπαρχὴν καὶ σύνοδον[8] χρυσοῦς | [τ]έσσαρας. παραπραθῆναι[9] δὲ αὐ-
25 τοῖς ὑπὸ τῶν ἀρχόντω[ν | ἐ]ν τῷ λιμένι[10] τῶ[ν][11] ἐφ' ἱέρεω Ἀριστο-
φάνου[12]. εἱρέθησαν[13] ⟨Απο⟩ | Ἀπολλοῦς Νικηράτου, Ποσειδώνιος
Γέροντος.

Et litteratura et nomina quae vel levissimis imperii Romani vestigiis carent, nec non misera Tomitanorum condicio (vss. 2—6) in Getarum incursiones Byrebista potissimum rege susceptas quadrant. 1 De flexione cf. n. 495[8]. Ceterum in omnibus fere Ponti Euxini orae occidentalis et septentrionalibus oppidis quae originem a Milesiis repetebant, sacerdotes eponymi fuerunt, veluti Istropoli (n. 708[1]), Dionysopoli (n. 62[13]), Olbiae (n. $495_{23.\,33.\,58}$). 2 Cf. n. $495_{1.\,2}$. 3 Suppl. Wi. 4 Suppl. Dttb.; κ[ακῶς]? Wi. ex ectypo. 5 Suppl. Wi. 6 Suppl. Wi. coll. IG XII 1,1032_7: λοιμικᾶς τε διαθέσιος γενομένας. 7 ΓΡΑΣΕΙΝ. 8 Ad conventus festos celebrandos per quos ἀπαρχή, i.e. sacrificium (v. 35—38) deis offertur.

9 Cum παράτιμον (Benndorf Reisen in Lykien I 155, 134_{14}) sit pars pretii rerum venalium, quae munificentia sive emptorum sive aliorum hominum emptoribus remittitur, παραπωλεῖν, παραπιπράσκειν, παράπρασις de hac vilius vendendi liberalitate usurpari compluribus testimoniis allatis probavit Wi.

10 Dio Chrys. XI 23 οἱονεὶ τὴν ἀγορὰν ἐκάλει λιμένα, Θετταλῶν ἀκούσας. Hesych. ἀγορά· ὄνομα τόπου, ἢ λιμένος· Θετταλοὶ δὲ καὶ τὸν λιμένα ἀγορὰν [an λιμένα τὴν ἀγοράν?] καλοῦσι. idem λιμήν· ἀγορά, καὶ ἐνδιατριβή, Πάφιοι. O. Hoffmann Gr. Dial. II 226. Cf. n. 543^{36}. 11 ΤΩΙ corr. Dttb. 12 Pro-

II ἐφ' ἱέρεω Θεοφίλου τοῦ Νουμηνίου[14], ἄρχοντες εἶπαν[2]· ἐπε[ι]δὴ
αἱρεθέντες ὑπὸ τοῦ δήμου ἡγεμόνες κατὰ ψήφισμα | ἐφ' ἱέρεω Σαρα-
30 πίωνος τοῦ Διοσκουρίδου Ἀπολλοῦς Νικη|ράτου καὶ Ποσειδώνιος Γέ-
ροντος, καὶ καταγράψαντ[ε]ς[15] | ἄνδρας ἐπιλέκτους τεσσαράκοντα καὶ
πᾶσαν εἰσενεγ|κάμενοι φιλοπονίαν ἐφημερεύοντες ἐπὶ τῶν πυλῶν καὶ |
τὰς νύκτας παρ[α]κοιτοῦντες καὶ ἐφοδεύοντες | διεφύλαξαν τ[ὴν πόλιν
35 ἕω]ς τοῦ ἀποκατασταθῆνα[ι] | τὸν δῆμον εἰς βελτίονας ἐλ[π]ίδας, καὶ
τὸ δοθὲν ἑαυτοῖ[ς] | εἰς ἀπαρχὴν παρὰ τῆς πόλεω[ς] αὐξήσαντες[16]
καθ' ἕκα[σ]|τον ἐνιαυτὸν θύουσιν ὑπὲρ τῆ[ς] τοῦ δήμου σωτηρία[ς] |
Μητρὶ θεῶν καὶ Διοσκόροις[17]· δεδόχθαι τῇ βουλῇ κα[ὶ | τ]ῶι δήμωι,
40 ἐπαινέσαι μὲν ἐπὶ τούτοις τοὺς ἡγεμόνας | [κ]αὶ τοὺς ἐπιλέκτου[ς· ἀν]α-
γράψαι δὲ [τ]ά τε ψηφίσματα κ[αὶ] | τὰ ὀνόματα αὐτῶν[18] ε[ἰ]ς τελα-
μῶνα λευκοῦ λίθου καὶ | ἀναθεῖναι ἐν ὧι ἂν προαιρῶνται τόπωι, ἵνα
καὶ οἱ λο[ι]|ποί, εἰδότες τὴν εὐχαριστίαν τοῦ δήμου, φιλοτι|μότεροι
45 γείνωνται εἰς τὸ διαφυλάσσειν τὴν | πατρίδα. |

Ἀπολλοῦς Νικηράτου
Ποσειδώνιος Γέροντος
Ἡραίων Ἀρτεμιδώρου
Νουμήνιος Νουμηνίου τοῦ Θεοφίλου
50 Διοσκουρίδης Ἡρωνύμου
Δημήτριος Γέροντος
Μῆνις Ἀρτεμιδώρου
Ἀντικράτης Εὐδόξου
Τιμοκλῆς Ἀριστομάχου
55 Νουμήνιος Μονίμου
Διονύσιος Διογένου
Διονύσιος Δημητρίου
Μῆνις Ἀπολλοδώρου
Νουμήνιος Εἰρανίχου
60 Δημήτριος Ἑκαταίου
Γλαυκίας Στράτωνος
Διοσκουρίδης Σωκράτου
Παυσίμαχος Πολυφήμου
Ἀπολλόδωρος Ἡραίωνος

Μενίσκος Σκύμνου
Νουμήνιος Νουμηνίου
Χαιρήμων Εὐκράτου
Ἡφαιστίων Διονυσίου
Τριακάδας Δοκίμου
Ἀπολώνιος Ὑγιαίνοντος
Ἑστιαῖος Ἀριστείδου
Ἡδύλος Θεοφάντου

---

ximus post Sarapionem (v. 1). Etenim inter hunc et Theophilum Numenii f. (v. 27) aliquot annorum intercapedinem intercedere etiam ex v. 36. 37 καθ' ἕκα-[σ]τον ἐνιαυτόν apparet. 13 Cf. n. 304[12].

14 Cf. not. 12. 15 ΑΝΤΑΣ. Emend. Toč. 16 Ad pecunias a civitate datas de suo aliquid adiunxerunt.

17 Mater deorum et Dioscuri in nummis Tomitanorum: Beschr. ant. Münzen Berl. Mus. I 89, 1 al.; Head HN[2] 276.

18 Cum quadraginta fuisse homines ex v. 14 appareat, hic praeter duos duces viginti quinque modo militum nomina recensentur. Reliquos in defensione oppidi mortem oppetiisse ac iam per occasionem sepulturae debitis honoribus affectos esse coniecit Toč.

732. Thyrrheorum et Romanorum foedus, a. 94. Thyrrhei Acarnaniae (*Hagios Vasilios*). Edd. Cousin Bull. Hell. X 1886, 164, 1 (Viereck Serm. Graec. 45, XXII; Dittenberger IG IX 1, 483 et Syll.² 327); cf. Taeubler Imp. Rom. I 46. [*Hi*]

συμμαχία ποτὶ Ῥωμαίους. | ἐπὶ ὑπάτων Γαΐου Κοιλίου Κάλδου Γαΐου υἱοῦ, | [Λ]ευκίου Δομετίου Γναίου[1] Αἰνοβάρβου[2], στρατη[γο]ῦντος κατὰ πόλιν Γαΐου Σεντίου Γαΐου υἱοῦ[3], | [ἐπὶ δ]ὲ τῶν ξένων Λευκίου Γελλίου Λευκίου υἱοῦ[4], πίναξ | [συμμ]αχίας[5] ἀνετέθη κατὰ συγκλήτου δόγμα, | [πρεσβε]υσάντων Δωροθέου τοῦ Ἰάσονος, | [Μενάνδρου][6] τοῦ Μενάνδρου. τῷ δήμῳ | [τῷ Ῥωμα]ίων [κα]ὶ τῷ δήμῳ τ[ῷ] Θυρρε[ων | εἰρήνη καὶ φιλία καὶ συμμαχία ἔστω--]

1 (υἱοῦ) suppl. Dttb. 2 A. 94. Cognomen *Aenobarbus* tum temporis volgo iam contractis duabus primis vocalibus pronuntiatum esse haec scriptura et Αἰνόβαλβος n. 747$_{24}$ demonstrant, ut appareat Ἀηνόβαρβος quod imperatorum aetate occurrit (IG III 581. 604) affectatae antiquitatis esse. 3 Paullo post praeturam urbanam Macedoniam provinciam administravit et Thracum incursionem cum primo male pugnasset (Liv. Perioch. 70) feliciter repressit (Orosius V 18, 30. Cicero in Pison. 84). Realenc. V 1333, 26. 4 Muenzer Realenc. VII 1001, 17. Idem, non (Dttb.) filius cos. a. 72 (Drumann, Mue). Fuerat a. 120 Bruti contubernalis. Cic. Brut. 105. 5 Tabulas aheneas Romano more et Thyrrhei in templo nescio quo et Romae in delubro Fidei populi Romani iuxta sanctissimum templum Iovis Capitolini propositas (Mommsen Röm. Forsch. I 339) hic significari manifestum est. Nam hunc lapidem πίνακα Graece vocari non posse sponte patet. 6 Ex IG IX 1, 486$_9$ suppl. Dttb.

△**733. Archontes Attici a. 129/8 ante Chr. usque ad a. 30/1 post Chr.** In parte occidentali Athenarum, nunc in museo nat. Lapis supra et infra fractus est. Ed. * IG III 1014. Lapidem denuo excussit Sundwall Klio IX 1909, 365. Cf. Ferguson Ath. archons 78; Kirchner Goett. GA 1900, 467. 476. Idem Prosop. Att. II p. 652; Kolbe Att. Archonten 76. 139. [*Ki*]

In col. I supra a. 129/8 nomina 17 archontum excidisse scilicet catalogum ab a. 146/5 initium cepisse cum Homollio Bull. Hell. XVII 1893, 178 sumpsimus. Singulis columnis duodequadragenos versus tribuimus. Cf. Kirchner Goett. GA l.c. 477. 1 Nomen plenius legit Sundw. 2 Archon Διονύσιος μετὰ Λυκίσκον (a. 128/7) commemoratur in tit. Deliacis Bull. Hell. VI 1882, 495. CIG 2296. 3 Huius archontis annus ex eis, quae Phlegon Mirab. fr. 39, FHG III 619 tradit, stabilitur: ἐγεννήθη καὶ ἐπὶ Ῥώμης ἀνδρόγυνος ἄρχοντος Ἀθήνησιν Ἰάσονος, ὑπατευόντων ἐν Ῥώμῃ Μάρκου Πλαυτίου [καὶ Σέξτου Καρμινίου] Ὑψαίου καὶ Μάρκου Φουλβίου Φλάκκου = a. 125/4. Est autem apud Phleg. intellegendus archon Ἰάσων (IG II 460 = II² 1003), non Ἰάσων μετὰ Πολύκλειτον (a. 109/8). Kirchner Goett. GA 1900, 468. Kolbe 77.

Col. I	Col. II	Col. III	Col. IV	Col. V
a. 146/5—130/29: 17 anni	a. 109/8—92/1: 18 anni	a. 71/0—56/5: 16 anni	a. 33/2—18/7: 16 anni	a. 6/7—22/3: 17 anni
		55/4 [Ἀρ]ιστος 6	17/6 Ἀμ--	
129/8 Λυκίσ[κ]ος 1		54/3 [Ζήνων]6	16/5 Πυθαγ[όρ]ας	23/4 Μ--
128/7 Διονύσι[ος] 2	91/0 Μήδειος 4	53/2 Διόδωρος 6	15/4 Ἀντίοχος	24/5 Χαρμ--
127/6 Θεοδωρί[δης]	90/89 Μήδειος	52/1 Λύσανδρος 7	14/3 Πολύαινος 9	25/6 Καλλικρ--
126/5 Διότιμος	89/8 Μήδειος	51/0 Λυσιάδης 7	13/2 Ζήνων	26/7 Πάμφιλος
125/4 Ἰάσων 3	88/7 ἀναρχία 4	50/49 Δημήτριος	12/1 Λ[ε]ωνίδης	27/8 Θεμιστοκλῆς
124/3 Νικίας καὶ	87/6 Φιλάνθης	49/8 Δημοχάρης	11/10 Θεόφιλος	28/9 Οἰνόφιλος
Ἰσιγένης	86/5 Ἱεροφάντης 5	48/7 Φιλ[ο]κράτης 8		29/30 Βόηθος 1
123/2 [Δη]μήτρ[ι]ος 1	85/4 Π--			30/1 ...ι.τιος 1
	84/3 .ι---			
a. 122/1—110/9: 13 anni	a. 83/2—72/1: 12 anni	a. 47/6—34/3: 14 anni	a. 10/9—5/6 p. Chr.: 15 anni	a. 31/2—43/4: 13 anni
17+8+13 = 38 versus	18+8+12 = 38 versus	16+8+14 = 38 versus	16+7+15 = 38 versus	17+8+13 = 38 versus

4 Athenio ad Mithridatem missus vere fere a. 88 (Niese Rh. Mus. XLII 1887, 575. 578[2]) Athenas revertitur et in oratione apud populum habita haec verba facit auctore Posidonio apud Athen. V 213c: μὴ ἀνέχεσθαι τῆς ἀναρχίας, ἣν ἡ Ῥωμαίων σύγκλητος ἐπισχεθῆναι πεποίηκεν, ἕως ⟨ἂν⟩ αὐτὴ δοκιμάσῃ περὶ τοῦ πῶς ἡμᾶς πολιτεύεσθαι δεῖ. Quo facto Athenio στρατηγὸς ἐπὶ τὰ ὅπλα creatur. Fuit igitur iam sub finem anni Attici 89/8 Athenis ἀναρχία sc. civitas archonte carebat (cf. Aristot. Ἀθπ. XIII 1 τῷ δὲ πέμπτῳ μετὰ τὴν Σόλωνος ἀρχὴν οὐ κατέστησαν ἄρχοντα διὰ τὴν στάσιν, καὶ πάλιν ἔτει πέμπτῳ ⟨διὰ⟩ τὴν αὐτὴν αἰτίαν ἀναρχίαν ἐποίησαν. Xen. Hell. II 3, 1 de a. 404/3 dicit: Πυθοδώρου ἐν Ἀθήναις ἄρχοντος ὃν Ἀθηναῖοι ὅτι ἐν ὀλιγαρχίᾳ ᾑρέθη οὐκ ὀνομάζουσιν, ἀλλ' ἀναρχίαν τὸν ἐνιαυτὸν καλοῦσιν). Wilamowitz Aristot. u. Ath. II 64[38]. Niese l.c. 580. Schebelew De rebus gestis Athen. a. 229—31. 1898 p. 321 (lingua rossica). Haud ita multo post (Niese l.c. Wilcken Realenc. II 2039, 28) Athenio Athenis eiectus est, quem exeipit Aristio tyrannus; Aristionis nomen memoratur in tetradrachmis Atticis a. 88/7; cf. PA 1737. Erat igitur Medeus archon primum a. 91/0, iterum a. 90/89, tertium a. 89/8, hoc sane

temporis spatio propter motus civicos tantum modo usque ad initia anni Iuliani 88 magistratum gerens. Schebelew l.c. 322. Kirchner Goett. GA 1900, 477. Idem PA 10098. Ex archontis munere ter a Medeo occupato Bergk Rh. Mus. XIX 1864, 605 n. 22 recte collegit tunc temporis archontes non iam sorte constitutos esse, sed ex nobilissimis et ditissimis civibus electos. **5** Nomen legit Sundw. De hieronymia hierophantae vide Toepffer Att. Geneal. 52. Cf. PA 6802. 9902. 9903. 11144. Hierophantam a. 86/5 archontis munus obtinuisse ea re probat Sundwall, quod Sulla post Athenas die primo mensis Martii a. 86 captas ibi degens mysteriis initiatus est; Plut. Sulla 26. **6** Nomen legit Sundw. Ἄριστος archon recensetur in catalogo IG III 1015_{18}. Ibid. v. 19 a. 54/3 Ζήν[ων], ad quem cf. PA 6200. Ibid. v. 21 a. 53/2 Δι[όδωρος]; cf. Goett. GA 1900, 479. De temporibus tituli IG III 1015 vide Kirchner Rh. Mus. LIII 1898, 389. **7** Idem est archon Λύσανδρος Ἀπολήξιδος IG II Add. 489 b = II² 1046. Kolbe Arch. 148. In huius tit. v. 23 Diocli Cephisiensi (PA 4033), qui in annum Lysiadis (51/0) sacerdos Aesculapii creatus erat, anno exeunte Lysandri archontis (die 28 Scirophorionis) conceditur, ut in sacello Aesculapii ab ipso per annum sacerdotii instaurando dedicationem ponat: Διοκλῆς Διοκλέους Κηφισιεὺς νεώτερος ἱερεὺς γενόμενος ἐν τῷ ἐπὶ Λυσιάδου ἄρχοντος ἐνιαυτῷ τὸν ναὸν __ ἀνέθηκεν. **8** Nomen legit Sundw. Philocrates videtur magistratus primus esse in tetradrachmis ser. Φιλοκράτης-Καλλιφῶν et Φιλοκράτης-Ἡρώδης, PA 14583. Sundw. **9** Est Πολύαινος Νικάνδρου Σουνιεύς, qui cum reliquis a. 14/3 magistratibus recensetur in tabula, quam nuper edidit Fimmen Ath. Mitt. XXXIX 1914, 130.

△**734. Ammonio Atheniensi honores Delphici tribuuntur, Pythiis a. 94.** In orthostata lateris septentrionalis thesauri Siphniorum. Ed. Bourguet Fouill. III 1, n. 228. De tempore Pomtow Klio XV 32. [*Pw*]

θεός. τύχαν ἀγαθάν. | [ἄρχοντο]ς Κλεοδάμου τοῦ Κλέωνος[1], βουλευόντων τὰν πρώταν ἑξάμηνον Κλεάνδρου τοῦ Τίμων[ος, | Δαμο-κρά]τεος τοῦ Τείσωνος, γ[ρ]αμματεύοντος δὲ βουλᾶς Νικία τοῦ Κλέω-νος, ἔδοξε τᾶι πόλει τῶν Δε[λ|φῶν ἐν] ἀγορᾶι τελείωι σὺμ ψάφοις ταῖς
5 ἐννόμοις· ἐπειδὴ Ἀμμώνιος Ἀμμωνίου Ἀθηναῖος[2] ἀνὴρ ἀγα[θὸς ὢν[3] κ]α[ὶ] διὰ παντὸς πρόνοιαν ποιείμενος τᾶς ποτὶ τοὺς θεοὺς εὐσεβείας πολλοὺς μὲν καὶ καλοὺς | [εἰς τὰ]ς τούτων τιμὰς πλεονάκις διατέθει-

---

1 Propter Pythia (v. 11) erat ἄ. Cleodamus ab a. 92 ad 94 promovendus. **2** Idem qui Ἀμμώνιος Ἀμμ. Παμβωτάδης PA 725. Fuerat a. 102 ἱερεὺς Ἀπόλλωνος ἐν Δήλωι (IG II 985 D_6), unde pietatem eximiam v. 5 et sacrificia de suis reddita v. 7 et, ut videtur, verba ἐν τοῖς ἱεροῖς τοῖς κατὰ τὰν ἀρχάν v. 9 derivanda esse intellegit Bo. Antea idem Ammonius hieromnemo fuerat Delphis a. 116, n. 826 I_6. Cave eum confundas cum Ammonio Ammonii f. Anaphlystio, cuius stemma composuit Sundwall Nachtr. PA 12 (idem Teni IG XII 5, 837). **3** Pro ἐστί (Bo.) praetuli ὤν.

ται λόγους[4], θέλων δὲ καὶ διὰ τῶν ἔργων στοιχεῖν αὐτοσαυτῶ[ι | πάντα] διώικησε τὰ ποτὶ τὸν θεὸν βουθυτέων[2] τε καὶ μεταδιδοὺς πάντοις τᾶς θυσίας καὶ ζαλέων κατὰ πᾶν τὰ[5] | [τᾶς αὐτο]σαυτοῦ πατρίδος, τάν τε ποτὶ τὸν θεὸν εὐσέβειαν καὶ τὰν ποτὶ τοὺς Ἕλλανας φιλανθρωπίαν ἔν τε τοῖς | [ἱεροῖς τ]οῖς κατὰ τὰν ἀρχὰν[2] φιλότιμον αὐτοσαυτὸν παρείσχηται, πᾶσαν δαπάναν καὶ χοραγίαν ἐλάσσονα τι-
10 θέμενος | [τᾶς πο]τὶ τὰ κά[λλ]ιστα σπουδᾶς, τάν τε παρεπιδαμίαν καὶ τὰν ἀναστροφὰν ἀξίαν πεποίηται τοῦ τε τῶν Ἀθηναίων δά[μ]ου καὶ τᾶς τῶν Ἑλλάνων ἐπὶ τὰ Πύθια συναγωγᾶς, καθῆκον δέ ἐστι Δελφοῖς ἀποδέχεσθαί τε καὶ τιμᾶν τοὺς εὐ|σεβείαι καὶ δικαιοσύναι διαφέροντας τῶν ἀνδρῶν· τύχαι ἀγαθᾶι, δεδόχθαι τᾶι πόλει τῶν Δελφῶν, [ἐπαινέσαι μὲν] | Ἀμμώνιον Ἀμμωνίου Ἀθηναῖον καὶ στεφανῶσαι αὐτὸν τῶι τοῦ θεοῦ στεφάνωι ὧι πάτριόν ἐστιν, ὑπ[άρχειν δὲ αὐτῶι | κ]αὶ [ἐ]κγόνοις παρὰ τᾶς πόλιος ἁμῶν προξενίαν, προμαντείαν, προδικίαν,
15 ἀσυλίαν, ἀτέλειαν, προεδρίαν ἐν πᾶσι τοῖς ἀγώ|[ν]οις οἷς ἁ πόλις τίθητι, καὶ τἄλλα τίμια ἃ καὶ τοῖς ἄλλοις προξένοις τᾶς πόλιος ὑπάρχει. πέμψαι δὲ αὐτῶι καὶ ξένια τὰ μέ|γιστα ἐκ τῶν νόμων.

4 Orationes igitur habuerat, quibus laudes Delphorum eum praedicasse eamque ob rem honores solitos accepisse suspicor; qui cur in thesauro Siphniorum (pro Atheniensi) incisi sint, non liquet. 5 Emend. Hi., comprobavi ex ectypo (pro Bourgueti falsa lectione καὶ τὰ πάντα).

735/6. Mnasistratus hierophanta, a. 92. [*Hi*]

ΔΙ. Oraculum Argivum. Argis in Apollinis Pythaei fano. Ed. Vollgraff Bull. Hell. XXXIII 1909, 175, 2, cf. Hiller Hera und Andania 7; Pasquali Acc. Torino 1912/13; Wilhelm N. Beitr. III 1913, 22, 17.

735 ἐπὶ γραμματέος τῶν | συνέδρων[1] Ἱέρωνος τοῦ | Ἐπικύδεος, | ἱερέος δὲ τοῦ
5 Πυθαέος[2] | Δαμοσθένεος τοῦ Νικοκρά|τεος Παιονίδα, | προμαντίων δὲ Σωιβίου τοῦ | Σωιβίου, Ἀντιγένεος τοῦ | Πολυκράτεος Ναυπλιαδᾶν[3], |
10 γροφέων δὲ Θερσαγόρου τοῦ | Νικοφάεος, Φιλοκλέος τοῦ | Ξενοφάντου
15 Δμαιππιδᾶν[3], | πυροφόρου Τιμαγόρου τοῦ Χα|ριτίμου Κλεοδαίδα, | προμάντιος Φιλοκρατείας | τᾶς Λυσίωνος Αἰθαλέες[4]· |

1 Argivorum urbis, non Achaeorum foederis, quod sane illis temporibus iam restitutum erat (n. 684[6]). Swoboda Staatsalt. 415[11]. Quamquam phratriae Argivae nomine caret Hiero (Vollgr.). 2 De Apollinis Pythaei templo in Aspide colle sito cf. Paus. II 24, 1; Vollgraff Bull. Hell. XXXI 1907, 160. 163. tab. V. Qui sequunter omnes ad eius cultum pertinent.

3 Duodetriginta nomina Vollgraff (Bull. XXXIII 189) ad Argivorum φάτρας rettulit; pars Heraclidarum fabula (Κλεοδαΐδαι, Τημενίδαι, Δαϊφοντέες), pars

χρησμὸς | ὁ γενόμενος τᾶι πόλει τῶν Μεσ|σανίων ἀνεγράφη κατὰ
20 τὸ ψά|φισμα τῶν ἀρχόντων καὶ συνέ|δρων, μαντευομένου Μνασιστρά|-
του τοῦ ἱεροφάντα[5] περὶ τᾶς θυσί|ας καὶ τῶν μυστηρίων. |
25 ὁ θεὸς ἔχρησε[6]· Μεγάλοις θε|οῖς Καρνείοις[7] καλλιεροῦντι κα|τὰ
τὰ πάτρια[7]. λέγω δὲ καὶ Μεσ|[σανί]ο[ι]ς ἐπ[ι]τελεῖν τὰ μυστή|[ρια __][8].

Argolidis locis, velut Ναυπλιάδαι, Ἀσινάδαι, Ἀραχνιάδαι, pars Ulixis stemmate, velut Ὀλισσεῖδαι, Ἀρκεῖδαι (?), Δμαιππίδαι (?), adde Αἰθων coll. τ 183, explicatur. 4 Exspectamus Λυσίωνος Αἰθαλέος. 5 Vide legem insequentem. Mnasistratum a cognomini viro ditissimo, qui vectigal ceteris multo maius, scilicet 11 minas et 15 (?) stateras solvit (IG V 1532), diversum non esse censet Wi. p. 87/9, quo loco de ὀκτωβόλῳ εἰσφορᾷ Messeniis tunc imposita agit (IG V 1, 1533$_{28}$; Wilhelm l.l. p. 48 sqq.). 6 Responsi brevitatem interrogatio explicat, quam ad exemplum fere Dodonaei (SGDI 1587): τ[ί]να θεῶν ἢ ἥρ[ώω]ν τιμᾶντι λ[ώ]ιον καὶ ἄμεινον εἴη supplendam esse docuit Wilh. 7 Carneorum feriis. Pa. 8 Oraculum mysteria ea probat, quae paullo postea Messeniorum lege sacra sanciuntur. Pa.

II. Messeniorum lex de mysteriis Andaniae faciendis. In porta ecclesiae vici *Konstantinoi*. Post Kumanudem edd. Sauppe Ausg. Schr. 261; Conze et Michaëlis Ann. Inst. 1861, 51; Foucart-Le Bas II 326 *a* (Michel 694; SGDI 4689; Syll.^{2} 653; Ziehen Leg. sacr. II 58); Kolbe IG V 1, 1390. Cf. Pasquali Acc. di Torino 1912/3; B. Mueller Μέγας Θεός (Diss. Hal. XXI) 294, 46; Wilhelm Jahresh. XVII 1914, 77. 85 al.

736 [περὶ ἱ]ερῶν καὶ ἱερᾶν[1]. ὁ γραμματεὺς τῶν συνέδρων[2] τοὺς γενη- I
θέντας ἱεροὺς ὁρκιξάτω παραχρῆμα, ἂμ μή τις ἀρρωσ[τεῖ, | ἱερῶ]ν
καιομένων, αἷμα καὶ οἶνον σπένδοντας, τὸν ὅρκον τὸν ὑπογεγραμμένον·
‚ὀμνύω τοὺς θεούς, οἷς τὰ μυστήρια ἐπιτ[ε|λε]ῖται[3], ἐπιμέλειαν ἕξειν,

1 In mysteriis Cereris et Proserpinae quae prope Andaniam fiebant (cf. not. 3) administrandis maximam partem eorum fuisse qui ἱεροί et ἱεραί audiunt, totus huius tituli tenor docet. Annui erant, sorte ducti ita ut certus ex quaque tribu numerus caperetur, neque vero ex omni civium genere, sed ex nobilioribus (v. 130). Non sacerdotes sunt, sed praesidentibus decemviris (not. 28) de sacris peragendis decernunt et cavent ut omnia recte et secundum leges fiant. Voce ἱεραί paullo inconstantius utitur lex, nam modo nuptas mulieres solas (not. 5. 24. 41) significat, modo utrumque genus, et matronarum et virginum, comprehendit. 2 Messeniorum urbis, non Andaniae magistratus sunt. 3 Ex v. 33. 34 hos intellegendos esse Cererem, Hagnam (i.e. Proserpinam), Mercurium, Deos magnos, Apollinem Carneum iure collegit S. Atque antiquissima quidem Andaniae Cereris et Proserpinae mysteria fuisse, Pausanias certe (IV 1, 9) tradit. Post bella Messeniaca haec sacra aliquot saeculis intermissa esse, sed post pugnam Leuctricam cum Epaminondas Messeniorum civitatem

ὅπως γίνηται τὰ κατὰ τὰν τελετὰν θεοπρεπῶς καὶ ἀπὸ παντὸς τοῦ δικαίου, καὶ μήτε αὐ|[τ]ὸς μηθὲν ἄσχημον μηδὲ ἄδικον ποιήσειν ἐπὶ καταλύσει τῶν μυστηρίων μηδὲ ἄλλωι ἐπιτρέψειν, ἀλλὰ κατακολου|-
5 θήσειν τοῖς γεγραμμένοις, ἐξορκίσειν δὲ καὶ τὰς ἱερὰς καὶ τὸν ἱερῆ κατὰ τὸ διάγραμμα[4]. εὐορκοῦντι μέν μοι εἴη ἃ τοῖς εὐ|σεβέοις, ἐφιορκοῦντι δὲ τἀναντία.' ἂν δέ τις μὴ θέλει ὀμνύειν, ζαμιούτω δραχμαῖς χιλίαις καὶ ἄλλον ἀντὶ τούτου κλαρωσά|τω ἐκ τᾶς αὐτᾶς φυλᾶς. τὰς δὲ ἱερὰς ὁρκιζέτω ὁ ἱερεὺς καὶ οἱ ἱεροὶ ἐν τῶι ἱερῶι τοῦ Καρνείου τᾶι πρότερον ἁμέραι τῶν μυστη|ρίων τὸν αὐτὸν ὅρκον, καὶ ποτεξορκιζόντω· ‚πεποίημαι δὲ καὶ ποτὶ τὸν ἄνδρα τὰν συμβίωσιν ὁσίως καὶ δικαίως'[5]· τὰν δὲ μ[ὴ] | θέλουσαν ὀμνύειν ζαμιούντω οἱ ἱεροὶ δραχμαῖς χιλίαις καὶ μὴ ἐπιτρεπόντω ἐπιτελεῖν τὰ κατὰ τὰς θυσίας
10 μηδὲ μετ[έ]|χειν τῶν μυστηρίων, αἱ δὲ ὀμόσασαι ἐπιτελούντω. οἱ δὲ γεγενημένοι ἱεροὶ καὶ ἱεραὶ ἐν τῶι πέμπτωι καὶ πεντηκοστῶι[6] | ἔτει ὀμοσάντω τὸν αὐτὸν ὅρκον ἐν τῶι ἑνδεκάτωι μηνὶ[7] πρὸ τῶν μυστηρίων.

παραδόσιος. τὰν δὲ κάμπτραν[8] καὶ τὰ | βιβλία ἃ δέδωκε Μνα- II
σίστρατος[9] παραδιδόντω οἱ ἱεροὶ τοῖς ἐπικατασταθέντοις[10], παραδιδόντω δὲ καὶ τὰ λοιπὰ ὅσα | ἂν κατασκευασθεῖ χάριν τῶν μυστηρίων.

---

restitueret, Epiteles Aeschinis f. Argivorum praetor somnio monitus urnam aheneam effodisse traditur, qua contineretur stanni lamina instar libri convoluta, in qua perscriptus esset totus ordo sacrorum (Paus. IV 26, 7). Eam urnam et Paus. IV 33, 5 in Carnasio asservatam refert neque dubium est quin intellegenda sit huius tituli v. 11. 4 I.e. secundum hanc legem. Sa. 5 Ex hoc iurisiurandi additamento apparet, nunc quidem ἱεράς non intellegi nisi mulieres nuptas. 6 Post Achaiam in provinciae formam redactam (a. 146) a quo tempore annos numerari solitos esse in multis Graeciae civitatibus titulorum testimoniis constat. Cf. n. 700[1]. Significatur igitur annus 92/1 a. Chr. 7 Undecimus mensis anni Achaici, i.e. fere Metagitnio Atheniensium. In posterum praecipitur, ut ἱεροί postquam sorte constituti sunt, extemplo (v. 1 παραχρῆμα) iureiurando adigantur. At a. 92, quo haec decreta sunt, iam constituti erant (οἱ γεγενημένοι v. 10) nequedum iuraverant, quare quo tempore id hoc anno fieri deberet definiendum erat. F. 8 Cf. not. 3. Festus s.v. capsae. Ad gloss. Philox. κάμπτρα· *campsa, arca.* καμπτροποιός· *campsarius* provocat Sa., monens *capsas* esse in quibus libri asserventur. 9 Cum Messeniorum respublica restitueretur (not. 3), etiam homines quorum in gente hereditarium erat sacerdotium mysteriorum in patriam redierant, eique quae in illa stanni lamina scripta erant in chartas (ἐς βίβλους Paus. IV 27, 5) transscripserunt; haec manifesto sunt τὰ βιβλία quae Mnasistratus tradidisse fertur. Is igitur fuit ex antiqua illa gente sacerdotali, sed sacerdotio sua sponte cesserat idque ad rempublicam

στεφάνων. στεφάνους δὲ ἐχόντω οἱ μὲν ἱεροὶ καὶ αἱ ἱεραὶ πῖλον III
λευκόν, | τῶν δὲ τελουμένων[11] οἱ πρωτομύσται στλεγγίδα[12]. ὅταν δὲ
15 οἱ ἱεροὶ παραγγείλωντι, τάμ μὲν στλεγγίδα ἀποθέσθωσαν, | στεφανού-
σθωσαν δὲ πάντες δάφναι. εἱματισμοῦ. οἱ τελούμενοι τὰ IV
μυστήρια ἀνυπόδετοι[13] ἔστωσαν καὶ ἐχόντω τὸν | εἱματισμὸν λευκόν,
αἱ δὲ γυναῖκες μὴ διαφανῆ μηδὲ τὰ σαμεῖα[14] ἐν τοῖς εἱματίοις πλα-
τύτερα ἡμιδακτυλίου, καὶ αἱ | μὲν ἰδιώτιες[15] ἐχόντω χιτῶνα λίνεον
καὶ εἱμάτιον μὴ πλείονος ἄξια δραχμᾶν ἑκατόν, αἱ δὲ παῖδες καλά-
σηριν[16] ἢ σιν|δονίταν καὶ εἱμάτιον μὴ πλείονος ἄξια μνᾶς, αἱ δὲ
δοῦλαι καλάσηριν ἢ σινδονίταν καὶ εἱμάτιον μὴ πλείονος ἄξια δρα|χ-
μᾶν πεντήκοντα· αἱ δὲ ἱεραί, αἱ μὲν γυναῖκες καλάσηριν ἢ ὑπό-
20 δυμα μὴ ἔχον σκιάς[17] καὶ εἱμάτιον μὴ πλέονος ἄξια δύο | μνᾶν, αἱ
δὲ [παῖδε]ς καλάσηριν ἢ εἱμάτιον μὴ πλείονος ἄξια δραχμᾶν ἑκατόν·
ἐν δὲ τᾶι πομπᾶι αἱ μὲν ἱεραὶ γυναῖκες ὑποδό|ταν καὶ εἱμάτιον
γυναικεῖον οὖλον, σαμεῖα ἔχον μὴ πλατύτερα ἡμιδακτυλίου, αἱ δὲ
παῖδες καλάσηριν καὶ εἱμάτιον μὴ δια|φανές. μὴ ἐχέτω δὲ μηδεμία
χρυσία μηδὲ φῦκος μηδὲ ψιμίθιον μηδὲ ἀνάδεμα μηδὲ τὰς τρίχας
ἀνπεπλεγμένας μηδὲ ὑπο|δήματα εἰ μὴ πίλινα ἢ δερμάτινα ἱερόθυτα.
δίφρους δὲ ἐχόντω αἱ ἱεραὶ εὐσυΐνους στρογγύλους καὶ ἐπ' αὐτῶν ποτι-
κεφάλαια | ἢ σπῖραν[18] λευκά, μὴ ἔχοντα μήτε σκιὰν μήτε πορφύραν.

---

detulerat, ita ut ipsi ad vitae tempus primus honoris locus in feriis peragendis servaretur (cf. v. 28. 85 sqq. 152). Sa. Oraculum Argivum quo tempore petivit (n. 735) hierophanta erat; huius legis tempore hac dignitate deposita iam iura sua reipublicae Messeniorum tradiderat. Pa. Libros sacros quibus cultus et Messeniorum priscae res perscriptae essent, et quibus Pausanias usus esset, ab ipso Mnasistrato aut in eius usum conscriptos esse coniecit Hi. l.l. 10 Qui insequente anno sorte constituentur. Sa. 11 I.e. *reliquorum* qui initiantur. Nam ipsos quoque ἱερούς iis sacris, quorum curam habebant, initiatos fuisse manifestum est. Sa. 12 Cf. Pollux VII 179: ἔστι δὲ καὶ ἕτερόν τι στλεγγίς, δέρμα κεχρυσωμένον, ὃ περὶ τῇ κεφαλῇ φοροῦσιν. 13 Cf. 338_{25}. 14 Glossam Philoxeni σημεῖα· *clavi* attulit Sa. Idem χιτὼν λευκὸς ἄσημος apud Pollucem IV 118, χιτὼν πλατύσημος apud Hesychium s.v. καλάσιρις et scholiastam Arist. Av. 1294 legi observavit. Adde quod *tribunus laticlavius* in titulis constanter χιλίαρχος πλατύσημος est. 15 Respondent v. 19 verba αἱ δὲ ἱεραί. 16 Genus tunicae (χιτὼν sive ἔνδυμα, non ἱμάτιον) Aegyptiacum origine, sed posteriore tempore etiam Corinthi fabricatum. Cf. Athen. XII 525 d. Pollux VII 71. Sa. 17 De versicolori quodam ornamento intellegit Sa., ad eandem rem referens versum Menandri τῆς σκιᾶς τὴν πορφύραν πρῶτον ἐνυφαίνουσ' (IV p. 244 Meineke. III p. 171 Kock). 18 I.e. σπεῖραν coll. Poll. VII 78.

ὅσα(ς)[19] δὲ δεῖ διασκευάζεσθαι εἰς θεῶν διάθεσιν, ἐχόντω τὸν εἱμα-
25 τισμὸν | καθ' ὃ ἂν οἱ ἱεροὶ διατάξωντι. ἂν δέ τις ἄλλως ἔχει τὸν
εἱματισμὸν παρὰ τὸ διάγραμμα ἢ ἄλλο τι τῶν κεκωλυμένων, μὴ ἐπι-
τρεπέ|τω ὁ γυναικονόμος καὶ ἐξουσίαν ἐχέτω λυμαίνεσθαι, καὶ ἔστω
ἱερὰ τῶν θεῶν. ὅρκος γυναικονόμου. οἱ δὲ ἱεροὶ ὅταν V
καὶ αὐτοὶ ὀμό|σωντι, ὁρκιζόντω τὸν γυναικονόμον ἐπὶ τῶν αὐτῶν ἱερῶν,
εἴ μὰν[20] ἕξειν ἐπιμέλειαν περί τε τοῦ εἱματισμοῦ καὶ τῶν λοιπῶν
τῶν | ἐπιτεταγμένων μοι[21] ἐν τῶι διαγράμματι. πομπᾶς. ἐν δὲ VI
τᾶι πομπᾶι ἀγείστω Μνασίστρατος[9], ἔπειτεν ὁ ἱερεὺς τῶν θεῶν οἷς |
τὰ μυστήρια γίνεται[3] μετὰ τᾶς ἱερέας, ἔπειτα ἀγωνοθέτας, ἱεροθύται,
30 οἱ αὐληταί· μετὰ δὲ ταῦτα αἱ παρθένοι αἱ ἱεραὶ καθὼς ἂν λά|χωντι,
ἄγουσαι τὰ ἅρματα ἐπικείμενα⟨ς⟩[22] κίστας ἐχούσας ἱερὰ μυστικά·
εἶτεν ἁ θοιναρμόστρια[23] ἁ εἰς Δάματρος καὶ αἱ ὑποθοιναρ|μόστριαι
αἱ ἐμβεβακυῖαι[24], εἶτεν ἁ ἱέρεα τᾶς Δάματρος τᾶς ἐφ' ἱπποδρόμωι[25],
εἶτεν ἁ τᾶς ἐν Αἰγίλᾳ[26]· ἔπειτεν αἱ ἱεραὶ[27] κατὰ μίαν κα|θὼς κα
λάχωντι, ἔπειτεν οἱ ἱεροὶ καθὼς κα οἱ δέκα[28] διατάξωντι. ὁ δὲ
γυναικονόμος κλαρούτω τάς τε ἱερὰς καὶ παρθένους καὶ ἐπιμέλειαν |

---

19 ΟΣΑ. Emendavit Sa. F. διάθεσιν, Sa. *imitationem* (‚*Darstellung*') interpretatur, sed nescio an rectius *habitum* intellegas, ut διασκευάζονται εἰς θεῶν διάθεσιν idem sit ac διασκευάζονται ὥστε διακεῖσθαι ὡς θεαί. Cf. Strabo IV 180: καὶ δὴ καὶ τὸ ξόανον τῆς Ἀρτέμιδος τῆς ἐν τῷ Ἀβεντίνῳ οἱ Ῥωμαῖοι τὴν αὐτὴν διάθεσιν ἔχον τῷ παρὰ τοῖς Μασσαλιώταις ἀνέθεσαν. In summa sententiae nihil mutatur; statuimus enim cum Sauppio, spectacula quaedam mystica fuisse, in quibus mulieres dearum personas agerent.

20 I.e. ἢ μήν. 21 Transitur ex obliqua oratione in rectam. 22 Emendavit Sa.; nam ἅρματα ἐπικείμενα κίστας aeque recte dicitur atque ἀνὴρ κυνῆν ἐπικείμενος et similia, ad κίστας vero refertur ἐχούσας ἱερὰ μυστικά. 23 Hoc munus in titulis Spartae (passim) et Messeniae (IG V 1, 1447) inventis recensetur una cum sacerdotiis aliisque honoribus feminarum nobilissimarum. Ex nomine apparet, illam mulierem epulas sacras, Cereris ut quidem videtur, apparasse. F. 24 Quae non solum electae sunt, sed re vera munus inierunt. Cavetur ne qua mulier modo honoris causa id munus petat eaque feriis quidem intersit, sed officiis non fungatur. Sa.

25 Loco non indicato ad hippodromum Messeniae vicinum, non ad Lycaeum aliumve, referre debemus. 26 Cf. Paus. IV 17, 1: ἔστι δὲ Αἰγίλα τῆς Λακωνικῆς, ἔνθα ἱερὸν ἵδρυται ἅγιον Δήμητρος. ἐνταῦθα ἐπιστάμενος ὁ Ἀριστομένης καὶ οἱ σὺν αὐτῶι τὰς γυναῖκας ἀγούσας ἑορτὴν κτλ. Sa.

27 Collato v. 29 apparet hic quoque nuptas modo mulieres intellegendas esse (cf. not. 5). 28 Decemviri summum harum feriarum regimen habent; quomodo constituantur et sacramento adigantur v. 116sqq. perscriptum est. Cf. not. 39.

ἐχέτω ὅπως πομπεύωντι καθώς κα λάχωντι. ἀγέσθω δὲ ἐν τᾶι πομπᾶι καὶ τὰ θύματα, καὶ θυσάντω τᾶι μὲν Δάματρι σῦν ἐπίτοκα[29], Ἑρμᾶ|νι κριόν, Μεγάλοις θεοῖς[30] δάμαλιν σῦν, Ἀπόλλωνι Καρνείωι κάπρον, Ἄγναι[31] οἶν. σκανᾶν[32]. σκανὰν δὲ μὴ ἐπιτρεπόντω VII
35 οἱ ἱεροὶ μηθένα ἔχειν ἐν | τετραγώνωι μείζω ποδῶν τριάκοντα, μηδὲ περιτιθέμεν ταῖς σκαναῖς μήτε δέρρεις[33] μήτε αὔλειας[34], μηδὲ ἐν ὧι ἂν τόπωι περιστεμ|ματώσωντι οἱ ἱεροὶ μηθένα τῶν μὴ ὄντων ἱερῶν ἔχειν σκανάν. μηδὲ παρερπέτω μηθεὶς ἀμύητος εἰς τὸν τόπον ὃν κα περιστεμμα|τώσωντι. χωραξάντω[35] δὲ καὶ ὑδράνας[36]. ἀναγραψάντω δὲ καὶ ἀφ' ὧν δεῖ καθαρίζειν[37] καὶ ἃ μὴ δεῖ ἔχοντας εἰσπορεύεσθαι[38].

ἃ [μ]ὴ δεῖ ἔχειν | ἐν ταῖς σκαναῖς. μηθεὶς κλίνας ἐχέτω ἐν VIII τᾶι σκανᾶι μηδὲ ἀργυρώματα πλείονος ἄξια δραχμᾶν τριακοσιᾶν· εἰ δὲ μή, μὴ ἐπιτρεπόν|τω οἱ ἱεροί, καὶ τὰ πλειονάζοντα ἱερὰ ἔστω τῶν θεῶν.

ἀκοσμούντων. ὅταν δὲ αἱ θυσίαι καὶ τὰ μυστήρια συντελεῖται, IX
40 εὐφαμεῖν πάν|τας καὶ ἀκούειν τῶν παραγγελλομένων· τὸν δὲ ἀπειθοῦντα ἢ ἀπρεπῶς ἀναστρεφόμενον εἰς τὸ θεῖον μαστιγούντω οἱ ἱεροὶ | καὶ ἀποκωλυόντω τῶν μυστηρίων. ῥαβδοφόρων. ῥαβδοφόροι X δὲ ἔστωσαν ἐκ τῶν ἱερῶν εἴκοσι, καὶ πειθαρχούντω τοῖς ἐπιτελούν|τοις τὰ μυστήρια[39], καὶ ἐπιμέλειαν ἐχόντω, ὅπως εὐσχημόνως καὶ εὐτάκτως ὑπὸ τῶν παραγεγενημένων πάντα γίνηται, καθὼς ἂν | παρ-

---

29 Hanc formam ex confusione accusativorum ἐπίτεκα ab ἐπίτεξ et ἐπίτοκον ab ἐπίτοκος ortam existimat Sa. Sed nescio an potius in nominativo ε, in casibus obliquis ο antiquum et legitimum sit; inferioribus temporibus talia discrimina plerumque omnium casuum stirpe exaequata evanuerunt. **30** Magnos deos a Dioscuris, qui in Pausaniae historia belli Messenici alterius partes magnas agerent, diversos non fuisse patet, cum Μεγάλαι θεαί Ceres et Proserpina habendae sint. Cabiri vero Boeotorum Samothracum aliorum a Messenia procul habendi sunt. Hi.

31 Cf. Paus. IV 33, 4: ἡ δὲ Ἁγνὴ Κόρης (codd. Κόρη) τῆς Δήμητρός ἐστιν ἐπίκλησις. S. **32** Cf. Syll.² 581¹. **33** Cf. Thuc. II 75, 5: καὶ προκαλύμματα εἶχε (τὸ οἰκοδόμημα) δέρρεις καὶ διφθέρας. Hesych. δέρρεις· τὸ παχὺ ὄφασμα, ᾧ εἰς παραπέτασμα ἐχρῶντο. Idem δερριδόγομφοι πύλαι· δέρρεις ἔχουσαι παραπετάσματα. **34** Apud scriptores semper αὐλαία legitur, sed utique tituli in hac re maior est fides quam codicum. Cf. de σημεία Syll.² 540⁵⁸.

35 I.e. collocent. Alibi καταχωρίζειν. Eadem vocalis variatione ἐξοπλασία, πανηγυράζειν (n. 344²) dicitur, cum verba ἐξοπλίζειν π-ίζειν sint.

36 Vasa quibus continetur aqua lustrandis hominibus inserviens. Cf. Hesych. ὑδρανός· ὁ ἁγνιστὴς τῶν Ἐλευσινίων. F. **37** Cf. Syll.² 566/7; Roussel Mélanges Holleaux 265; Keil-v. Premerstein Lydien III 1914, 103, 154; Herzog Arch. Religionsw. X 402. **38** Cf. Syll.² 567. **39** Decemviros significari apparet collato v. 167. S.

αγγέλλωντι οἱ ἐπὶ τούτων τεταγμένοι· τοὺς δὲ ἀπειθοῦντας ἢ ἀπρε-
πῶς ἀναστρεφομένους μαστιγούντω. ἂν δέ τις τῶν ῥα|βδοφόρων μὴ
ποιεῖ καθὼς γέγραπται ἢ ἄλλο τι ἀδικοῖ ἢ ποιοῖ ἐπὶ καταλύσει τῶν
45 μυστηρίων, κριθεὶς ἐπὶ τῶν ἱερῶν[40] ἂν κατακριθεῖ μὴ | μετεχέτω τῶν
μυστηρίων. περὶ τῶν διαφόρων[41]. τὰ δὲ πίπτοντα διάφορα X
ἐκ τῶν μυστηρίων ἐγλεγόντω οἱ κατασταθέντες ὑπὸ | τοῦ δάμου πέντε,
εἰσφερόντω[42] δὲ οἱ ἄρχοντες ἀνάνκαι πάντες, μὴ δὶς τοὺς αὐτούς,
τίμαμα ἔχοντα ἕκαστον μὴ ἔλασσον ταλάν|του, καὶ τῶν καταστα-
θέντων παραγραψάτω ἁ γερουσία τὸ τίμαμα, ὡσαύτως δὲ καὶ τὸ
τῶν εἰσενεγκάντων. τοῖς δὲ ἐγλογευόντοις | τὰ διάφορα λειτουργείτω
ὁ ἀργυροσκόπος. ὅταν δὲ ἐπιτελεσθεῖ τὰ μυστήρια, ἀπολογισάσθωσαν
ἐμ πάντοις ἐν τᾶι πρώται συν|νόμωι συναγωγᾶι τῶν συνέδρων, καὶ
γραφὰν ἀποδόντω τῶι ἐπιμελητᾶι[43] παραχρῆμα γράφοντες ἐπ' ὀνό-
50 ματος τὰ πεπτωκότα δι[ά]|φορα ἀπὸ τοῦ καθαρμοῦ, καὶ ἀπὸ τῶν
πρωτομυστᾶν τὸ ὑποστατικὸν[44] καὶ ἄν τι ἄλλο πέσει, καὶ τὴν γεγε-
νημέναν ἔξοδον καὶ τί ἂν εἶ | λοιπόν, καὶ ἀριθμησάντω παραχρῆμα
τῶι ταμίαι καὶ ἔστωσαν ὑπόμαστροι[45], ἄν τι εὑρίσκωνται ἀδικοῦντες,
διπλασίου καὶ ἐπιτιμίου | [δραχ]μᾶν χ[ι]λιᾶν, καὶ οἱ δικαστ[αὶ μ]ὴ
ἀφαιρούντω μηθέν· οἱ δ' ἐν τῶι πέμπτωι καὶ πεντηκοστῶι ἔτει κατ-
εσταμένοι ἐξοδιασάντω καὶ Μνα|[σισ]τράτωι[9] τὸ διδόμενο[ν αὐτῶι]
διάφορον εἰς τὸν στέφανον ὑπὸ τῆς [πό]λεος, δραχμὰς ἑξακισχιλίας,
ἀποδόντω δὲ τῶι ταμίαι καὶ ὅσα κα εἶ | [πρ]οεξωδιασμένα διάφορα
[ὑπ]ὸ τοῦ ταμίου ἐ[ν τῶι πέμπτωι καὶ πεντηκοστῶι] ἔτε[ι εἰς] τὰ
55 κατασκευαζόμ[εν]α ἐν [τῶ]ι Καρνει|ασίωι ἢ δαπανούμενα χάριν τῶν
μυστηρίων. τὸ δὲ [λοιπὸν ἐκ τῶν διαφόρων τούτου τοῦ ἔτους] ἐξοδια-
ζόντ[ω οἱ πέντε εἰς τὰ] ἐπισκ[ευα]|ζόμενα ἐν τῶι Καρνειασίωι, καὶ
ἄν τινος ἔτι χρεία εἶ [παρὰ ταύτας τὰς] ποθόδους, φερόντω γρά-

---

40 Simul concilii, quod de administrandis sacris deliberat et decernit, et iudicii, quod poenis afficit eos qui aliquid deliquerunt, vices sustinent ἱεροί. Plane eadem est condicio senatus Olympici (cf. Paus. VI 3, 7 καὶ ὡς χρημάτων καταδικάσαιτο ὁ Λέων ἐπὶ τῆς Ὀλυμπικῆς βουλῆς ἑκατέρου τῶν ἑλλανοδικῶν).
41 Pecuniae numeratae. 42 εἰσφέρειν hic et v. 129 vim habet Attici προβάλλειν. Magistratus omnes in unum collegium (συναρχίαν cf. n. 426_{32}) coniuncti nominant homines, quorum ex numero quinque populi suffragiis eliguntur. 43 Curator summam pecuniarum publicarum administrationem habet; eius imperio subiunctus est quaestor (ταμίας). Sa. 44 Ab ὑποστῆναι ‚subire, in se suscipere'. Pecunia est quam πρωτομύσται dare debent cum haec dignitas in eos confertur. 45 Cf. κατάμαστρος item cum genetivo coniunctum n. 670_{21}. ἀμάστρευτον IG V 2, 357_{38}.

φοντες ὁη[τῶς εἰ]ς ὃ ἂν χρεία εἶ, καὶ οἱ ἄρχον|τες καὶ οἱ σύνεδροι δογματοποιείσθωσαν ὅτι δεῖ τὸν ταμίαν [διδόμ]εν[46] τὰ διάφορα· ἀπὸ δὲ τῶν πιπτόντων ἐκ τῶν μυστηρίων ἀποκαθι|στάσθω τῶι ταμίαι τὰ διάφορα, καὶ ἀποδόντω γραφὰν τῶι ἐπιμελητᾶι περὶ ὧν κα διοικήσωντι, καὶ ἔστωσαν ὑπόμαστροι ἄν τι ἀδικήσωντι, κα θὼς ἐπάνω γέγραπται. ὁ δὲ ταμίας ὅσον κα παραλάβει διάφορον λοιπὸν ἐκ τούτων,
60 γραφέτω ἐν ὑπεχθέματι[47] εἰς τὰν ἐπισκευὰν τῶν ἐν τῶι | Καρνειασίωι, καὶ μὴ ἀναχρησάσθω[48] εἰς ἄλλο μηθέν, μέχρι ἂν ἐπιτελεσθεῖ ὅσων χρεία ἐστὶ ποτὶ τὰν τῶν μυστηρίων συντέλειαν· μηδὲ γρα|φάτω μηθεὶς δόγμα, ὅτι δεῖ ταῦτα τὰ διάφορα εἰς ἄλλο τι καταχρήσασθαι· εἰ δὲ μή, τό τε γραφὲν ἀτελὲς ἔστω καὶ ὁ γράφας ἀποτεισάτω δραχμὰς δισχιλίας, ὁμοίως δὲ καὶ ὁ ταμίας ὅ,τι κα ἐξοδιάσει διπλοῦν καὶ δραχμὰς δισχιλίας, καὶ οἱ δικασταὶ μὴ ἀφαιρούντω μηθέν, καὶ τὰ πίπτοντα | ἐκ ταυτᾶν τᾶν χρεσίων διάφορα ὑπαρχέτω εἰς τὰν ἐπισκευὰν τῶν ἐν τῶι Καρνειασίωι. ὅταν δὲ ἐπι⟨σ⟩τελεσθεῖ ὅσων χρεία ἐστὶ ποτὶ τὸ συντελεῖν τὰ μυστήρια, ὑπαρχέτω τὰ πίπτοντα διάφορα τῶν μυστηρίων εἰς τὰς τᾶς πόλεος ἐσόδους. θυμάτων παρο- XII
65 χᾶς. οἱ ἱεροὶ μετὰ τὸ κα|τασταθῆμεν προκαρύξαντες ἐγδόντω τὰν παροχὰν τῶν θυμάτων ὧν δεῖ θύεσθαι καὶ παρίστασθαι[49] ἐν τοῖς μυστηρίοις καὶ τὰ εἰς τοὺς | καθαρμούς, ἐγδιδόγτες ἄν τε δοκεῖ συνφέρον εἶμεν ἐπὶ τὸ αὐτὸ πάντα τὰ θύματα, ἄν τε κατὰ μέρος, τῶι τὸ ἐλάχιστον ὑφισταμένωι | λάμψεσθαι διάφορον. ἔστι δὲ ἃ δεῖ παρέχειν πρὸ τοῦ ἄρχεσθαι τῶν μυστηρίων· ἄρνας δύο λευκούς, ἐπὶ τοῦ καθαρμοῦ κριὸν εὔχρουν, καὶ ὅταν | ἐν τῶι θεάτρωι καθαίρει, χοιρίσκους τρεῖς, ὑπὲρ τοὺς πρωτομύστας[50] ἄρνας ἑκατόν, ἐν δὲ τᾶι πομπᾶι Δάματρι σὺν ἐπίτοκα, τοῖς δὲ Μεγάλοις | θεοῖς δάμαλιν διετῆ σὺν, Ἑρμᾶνι κριόν, Ἀπόλλωνι Καρνείωι κάπρον, Ἄγναι οἶν· ὁ δὲ ἐγδεξά-
70 μενος κατεγγυεύσας ποτὶ τοὺς ἱερούς λα|βέτω τὰ διάφορα καὶ παριστάτω τὰ θύματα εὐίερα καθαρὰ ὁλόκλαρα, καὶ ἐπιδειξάτω τοῖς ἱεροῖς πρὸ ἁμερᾶν δέκα τῶν μυστηρίων· τοῖς | δὲ δοκιμασθέντοις σαμεῖον ἐπιβαλόντω οἱ ἱεροί, καὶ τὰ σαμειωθέντα παριστάτω ὁ ἐγδεξάμενος·

46 Suppl. Blass. 47 ἔκθεμα recentioris aetatis vocem esse quae antiquioris πρόγραμμα vices gereret, Sa. adnotavit provocans ad Lobeckium Phryn. p. 249; ὑπέκθεμα igitur tabulam alii quasi subiunctam aut adnexam significare. 48 Hoc pro ἀποχρησάσθω vel καταχρησάσθω per errorem incisum existimat Sa. Sed nescio an ad usum sermonis, ceteroqui sane ignotum, sed ex confusione verborum καταχρῆσθαι et ἀναλίσκειν natum referendum sit. Dttb. 49 Cf. n. 589_{18}. 50 De hoc accusativi pro genetivo usu cf. n. 437_{6}; IG V 2, 438—442.

ἂν δὲ μὴ παριστᾶι ἐπὶ τὰν δοκιμασί|αν, πρασσόντω οἱ ἱεροὶ τοὺς ἐγγύους αὐτὸ καὶ τὸ ἥμισυ, τὰ δὲ θύματα αὐτοὶ παρεχόντω καὶ ἀπὸ τῶν πραχθέντων διαφόρων κομισάσθωσαν | τὰν γενομέναν δαπάναν εἰς τὰ θύματα. τεχνιτᾶν εἰς τὰς χοριτείας. οἱ ἱεροὶ XII
προγραφόντω κατ' ἐνιαυτὸν τοὺς λειτουργήσοντας ἔν | τε ταῖς θυσίαις καὶ μυστηρίοις αὐλητὰς καὶ κιθαριστάς, ὅσους κα εὑρίσκωντι εὐθέτους
75 ὑπάρχοντας, καὶ οἱ προγραφέντες λειτουργούντω | τοῖς θεοῖς.

ἀδικημάτων. ἂν δέ τις ἐν ταῖς ἁμέραις, ἐν αἷς αἵ τε θυσίαι XIV
καὶ τὰ μυστήρια γίνονται, ἁλῶι εἴτε κεκλεβὼς εἴτε ἄλλο τι ἀδίκη|μα πεποιηκώς, ἀγέσθω ἐπὶ τοὺς ἱερούς, καὶ ὁ μὲν ἐλεύθερος ἂν κατακριθεῖ ἀποτινέτω διπλοῦν, ὁ δὲ δοῦλος μαστιγούσθω καὶ ἀποτεισάτω δι|πλοῦν τὸ κλέμμα, τῶν δὲ ἄλλων ἀδικημάτων ἐπιτίμιον δραχμὰς εἴκοσι· ἂν δὲ μὴ ἐκτίνει παραχρῆμα, παραδότω ὁ κύριος τὸν οἰκέταν τῶι ἀ|δικηθέντι εἰς ἀπεργασίαν, εἰ δὲ μή, ὑπόδικος ἔστω ποτὶ διπλοῦν.

περὶ τῶν κοπτόντων ἐν τῶι ἱερῶι. μηθεὶς κοπτέτω ἐκ τοῦ XV
ἱεροῦ τόπου[51]· | ἂν δέ τις ἁλῶι, ὁ μὲν δοῦλος μαστιγούσθω ὑπὸ τῶν ἱερῶν, ὁ δὲ ἐλεύθερος ἀποτεισάτω ὅσον κα οἱ ἱεροὶ ἐπικρίνωντι· ὁ
80 δὲ ἐπιτυχὼν ἀγέτω | αὐτοὺς ἐπὶ τοὺς ἱεροὺς καὶ λαμβανέτω τὸ ἥμισυ.

φύγιμον[52] εἶμεν τοῖς δούλοις. τοῖς δούλοις φύγιμον ἔστω XVI
τὸ ἱερόν, καθὼς ἂν οἱ ἱεροὶ | ἀποδείξωντι τὸν τόπον, καὶ μηθεὶς ὑποδεχέσθω τοὺς δραπέτας μηδὲ σιτοδοτείτω μηδὲ ἔργα παρεχέτω· ὁ δὲ ποιῶν παρὰ τὰ γεγραμ|μένα ὑπόδικος ἔστω τῶι κυρίωι τᾶς τοῦ σώματος ἀξίας διπλασίας καὶ ἐπιτιμίου δραχμᾶν πεντακοσιᾶν, ὁ δὲ ἱερεὺς ἐπικρινέ|τω περὶ τῶν δραπετικῶν ὅσοι κα ἦνται[53] ἐκ τᾶς ἁμετέρας πόλεος, καὶ ὅσους κα κατακρίνει, παραδότω τοῖς κυρίοις· ἂν δὲ μὴ παραδιδῶι, ἐξέσ|τω τῶι κυρίωι ἀποτρέχειν ἔχοντι. περὶ τᾶς XVII
κράνας. τᾶς δὲ κράνας τᾶς ὠνο⟨ι⟩μασμένας διὰ τῶν ἀρχαίων ἐγ-
85 γράφων Ἁγνᾶς[54] καὶ τοῦ γε[γε]νημένου ποτὶ τᾶι κράναι ἀγάλματος τὰν ἐπιμέλειαν ἐχέτω Μνασίστρατος ἕως ἂν ζεῖ, καὶ μετεχέτω μετὰ

---

51 Cf. Syll.² 568₅. 569. 52 Cf. lapidem φύγιμον inscriptum Thalamis IG V 1, 1325; Delphorum ὅρος· φύκτιμον τὰ ὑποκάτω Bull. Hell. XXVII 1902, 320. Asyliae ius iis quae sequuntur legibus restringitur. 53 Sic Sa., F. ἦνται Kum. Sed ad εἶναι nullo modo referri licere, immo coniunctivum verbi ἥμαι esse recte monet Sa. Cf. v. 87 προτιθῆντι, 90 κατασκευασθῆντι, 160 προγραφῆντι, quae omnia η ex ηο contractione natum habent. Nam correpta coniunctivi vocalis in his omnibus antiqua est et legitima.

54 Cf. Paus. IV 33, 4: ὕδωρ δὲ ἄνεισιν ἐκ πηγῆς παρὰ τὸ ἄγαλμα (sc. τὸ τῆς Αγνης). Scripta antiqua secundum Sauppium ea sunt quae Epiteles repperit; sed cf. not. 9.

τῶν ἱερῶν τᾶν τε θυσιᾶν καὶ τῶν μυστηρίων, καὶ ὅσα κα οἱ θύοντες ποτὶ τᾶι κράναι τραπεζῶντι[55] καὶ τῶν θυμάτων τὰ δέρματα λαμβανέτω Μνασίστρατος. | τῶν τε διαφόρων ὅσα κα οἱ θύοντες ποτὶ τᾶι κράναι προτιθῆντι ἢ εἰς τὸν θησαυρόν, ὅταν κατασκευασθεῖ, ἐμβάλωντι, λαμβανέτω Μνα|σίστρατος τὸ τρίτον μέρος· τὰ δὲ δύο μέρη καὶ ἄν τι ἀνάθεμα ὑπὸ τῶν θυσιαζόντων ἀνατιθῆται, ἱερά ἔστω τῶν θεῶν· ὁ δὲ ἱερεὺς καὶ οἱ ἱε|ροὶ ἐπιμέλειαν ἐχόντω, ὅπως ἀπὸ τῶν διαφόρων ἀναθέματα κατασκευάζηται τοῖς θεοῖς, ἃ ἂν τοῖς συνέδροις δόξει.

90 θησαυρῶν[56] κατασκευ[ᾶ]ς. οἱ ἱεροὶ οἱ κατεσταμένοι ἐν τῶι XVIII πέμπτωι καὶ πεντηκοστῶι ἔτει ἐπιμέλειαν ἐχόντω μετὰ τοῦ ἀρχιτέκτονος ὅπως κατασκευασ[θ]ῆντι θησαυροὶ λίθινοι δύο κλαικτοί, καὶ χωραξάντω[35] τὸν μὲν ἕνα εἰς τὸν ναὸν τῶν Μεγάλων θεῶν, τὸν δ' ἄλλον ποτὶ τᾶι κράναι ἐν ὤι ἂν τόπ|ωι δοκεῖ αὐτοῖς ἀσφαλῶς ἕξειν· καὶ ἐπιθέντω κλᾶικας, καὶ τοῦ μὲν παρὰ τᾶι κράναι ἐχέτω τὰν ἀτέραν κλᾶικα Μνασίστρατος, τὰν δὲ ἄλ|λαν οἱ ἱεροί, τοῦ δὲ ἐν τῶι ναῶι ἐχόντω τὰν κλᾶικα οἱ ἱεροί, καὶ ἀνοιγόντω κατ' ἐνιαυτὸν τοῖς μυστηρίοις, καὶ τὸ ἐξαριθμηθὲν διάφορον ἐ[ξ] | ἑκατέρου τοῦ θησαυροῦ χωρὶς γράψαντες ἀνενεγκάντω· ἀποδόντω δὲ καὶ Μνασιστράτωι
95 τὸ γινόμενον αὐ[τῶι] διάφορον, καθὼς ἐν [τῶι] | διαγράμματι γέγραπται.

ἱεροῦ δείπνου. οἱ ἱεροὶ ἀπὸ τῶν θυμάτων τῶν ἀγομένων ἐν XIX τᾶι πομπᾶι ἀφελόντες ἀφ' ἑκάστου τὰ νόμι[μα] | τοῖς θεοῖς [τὰ λοι]πὰ κρέα καταχρησάσθωσαν εἰς τὸ ἱερὸν δεῖπνον μετὰ τᾶν ἱερᾶν καὶ παρθένων[57] καὶ παραλαβόντω τόν τε ἱερῆ | [καὶ τὰν] ἱέρεαν, κ[αὶ τὰ]ν ἱέρεαν τοῦ Καρνείου καὶ Μνασίστρατον καὶ τὰν γυναῖκά τε καὶ τὰς γενεὰς αὐτοῦ καὶ τῶν τεχνιτᾶν τοὺς λει[το]υ[ργή]σαντας [ἐν τα]ῖς χορείαις καὶ τᾶν ὑπηρεσιᾶν τοὺς λειτουργοῦντας αὐτοῖς· καὶ εἰς τὰ λοιπὰ δαπανάματα μὴ πλεῖον ἀνάλωμα | [π]οιοῦντες δραχμᾶν _101_.

ἀγορᾶς. οἱ ἱεροὶ τόπον ἀποδειξάντω ἐν ὤι πραθήσεται πάντα· XX
100 ὁ δὲ ἀγορανόμος ὁ ἐπὶ πόλεος ⟨επι⟩ | ἐπιμέλειαν ἐχέτω, ὅπως οἱ πωλοῦντες ἄδολα καὶ καθαρὰ πωλοῦντι καὶ χρῶνται σταθμοῖς καὶ μέτροις συμφώνοις ποτὶ τὰ δαμόσια, καὶ | μὴ τασσέτω μή[τ]ε[58] πόσου δεῖ πωλεῖν, μηδὲ καιρὸν τασσέτω μηδὲ πρασσέτω μηθεὶς τοὺς πωλοῦντας τοῦ τόπου μηθέν· τοὺς δὲ μὴ πω|λοῦντας καθὼς γέγραπται, τοὺς μὲν δούλους μαστιγούτω, τοὺς δὲ ἐλευθέρους ζαμιούτω εἴκοσι δραχμαῖς, καὶ τὸ κρίμα ἔστω ἐπὶ τῶν ἱε[ρῶν]. ὕδατος. ἐχέτω XXI

---

55 Cf. τραπεζώματα Syll.² n. 592₁₅. 56 De thesauris Graeven Arch. Jahrb. XVI 160. 57 Cf. not. 5. 27. 58 Corr. Dttb. legit Ko.

δὲ ἐπιμέλειαν ὁ ἀγορανόμος καὶ περὶ τοῦ ὕδατος, ὅπως κατὰ τὸν τᾶς παναγύριος χρόνον μηθεὶς κακοποιεῖ μήτε | [τὸ β]ήλημα[59] μήτε τοὺς ὀχετοὺς μήτε ἄν τι ἄλλο κατασκευασθεῖ ἐν τῶι ἱερῶι χάριν τοῦ
105 ὕδατος, καὶ ὅπως, καθὼς ἂν μερισθεῖ, ῥεῖ τὸ ὕδωρ καὶ μ[η|θ]ε[ὶς ἀ]ποκωλύει τοὺς χρωμένους· ἂν δέ τινα λαμβάνει ποιοῦντά τι τῶν κεκωλυμένων, τὸν μὲν δοῦλον μαστιγούτω, τὸν δὲ ἐλεύθερ[ον | ζαμιούτω] εἴκοσι δραχμαῖς, καὶ τὸ κρίμα ἔστω ἐπὶ τῶν ἱερῶν.

ἀλείμματος καὶ λουτροῦ. ὁ ἀγορανόμος ἐπιμέλειαν ἐχέτω, XX
ὅπως οἱ θέλοντες | [βαλανεύε]ιν ἐν τῶι ἱερῶι μὴ πλεῖον πράσσωντι τοὺς λουομένους δύο χαλκῶν καὶ παρέχωντι πῦρ καὶ μάκραν[60] εὔκρατον καὶ τοῖς κατακλυ[ζομένοις ὕ]δωρ εὔκρατον, καὶ ὅπως ὁ ἐγδεξάμενος τῶν ξύλων τὰν παροχὰν εἰς τὸ ἀλειπτήριον παρέχει ξύλα ξηρὰ καὶ ἱκανὰ τοῖς ἀλει[φομένοις] κατ' ἀμέραν ἀπὸ τετάρτας ὥρας ἕως ἑβδόμας. δοῦλος δὲ μηθεὶς ἀλειφέσθω. οἱ δὲ ἱεροὶ ἐγδιδό⟨ι⟩ντω τὰν
110 παροχὰν τῶν ξύλ[ω]ν | [τῶν εἰς τ]ὸ ἀλειπτήριον· ἂν δέ τις τῶν ἐγδεξαμένων ἢ τῶν βαλανέων μὴ ποιεῖ καθὼς γέγραπται, τὸν μὲν δοῦλον μαστιγούτω ὁ ἀγορανό[μος, τ]ὸν δὲ ἐλεύθ(ε)ρον ζαμιούτω καθ' ἕκαστον ἀδίκημα εἴκοσι δραχμαῖς, καὶ τὸ κρίμα ἔστω ἐπὶ τῶν ἱερῶν.

συνέσιος ἀναφορᾶς. οἱ ἱε[ροὶ ὅ]σα κα διοικήσωντι ἐν τᾶι XX
παναγύρει ἢ κατακρίνωντί τινας, σύνεσιν ἀνενεγκάντω εἰς τὸ πρυτανεῖον· ἀναγραψάντω δὲ καὶ | [εἰς τ]ὸν οἶκον τὸν ἐν τῶι ἱερῶι οὓς ἂν κατακρίνωντι καὶ ἐπὶ ποίωι ἀδικήματι. ἀντίγραφον ἔχειν XX
τοῦ διαγράμματος. οἱ κατεσταμέ[νοι ὥ]στε γράψαι τὸ διάγραμμα καθὼς ἂν δοκιμασθεῖ δόντω τοῖς νομοδείκταις[61] ἀντίγραφον, οἱ δὲ
115 λαβόντες ἐπιδεικνυόντω τῶι | [χρεί]αν ἔχοντι. καὶ ἐν τοῖς μυστηρίοις συνλειτουργούντω τοῖς ἱεροῖς καὶ ὁ κᾶρυξ καὶ αὐλητὰς καὶ μάντις καὶ ἀρχιτέκτων. | [τᾶς κατα]στάσιος τῶν δέκα. οἱ δαμι- XX
οργοὶ[62] τοῦ ἕκτου μηνὸς τᾶι δωδεκάται πρὸ τοῦ τὸν καιρὸν[63] τῶν

---

59 Hesych. βέλημα (corr. βήλημα)· κώλυμα. φράγμα ἐν ποταμῷ. Λάκωνες. W. Schulze Quaest. ep. 121[6]. Ko. 60 Hanc recentiorem vocis μάκτρα formam etiam in Philodemi librorum reliquiis Herculanensibus inveniri monuit S. Cf. Croenert Mem. Herc. 86[7]. De significatione cf. Pollucis VII 168: τῶν δὲ ἔτι νεωτέρων τις Εὔπολις καὶ τὴν πύελον τὴν ἐν τῷ βαλανείῳ μάκτραν ὠνόμασεν, ὡς οἱ νῦν· λέγει γοῦν ἐν Διαιτῶντι· ‚εἰς βαλανεῖον εἰσελθὼν μὴ ζηλοτυπήσῃς τὸν συμβαίνοντά σοι εἰς τὴν μάκτραν'. F. Blass. Cf. Prentice Gr. and rom. inscr. in Syria 1152. 61 Eidem qui in aliis civitatibus νομοφύλακες vocantur. Nomen indicat eorum officii fuisse civibus qui legem aliquam inspicere vellent, eam monstrare. 62 Messeniorum urbis, non Andaniae.
63 κλᾶρον desiderat Wilhelm N. Beitr. III 25.

ἱερῶν | [κ]αὶ τᾶν ἱερᾶν γέ|νεσθαι ἀποδόντ[ω] | τῶι δάμωι χειροτο|νίαν
ὅπως καταστά|σει ἐκ πάντων τῶν | πολιτᾶν δέκα μὴ | νεωτέρους ἐτῶν |
τεσσαράκοντα μη|[δ]ὲ δὶς τοὺς αὐτοὺς τ[ό]ν γ' ἰὸν[64] ἐνιαυτόν. π[ο|-
τ]εισφερόντω[65] δὲ οἵ τε | ἄρχοντες καὶ τῶν | ἄλλων ὁ θέλων, εἰσ|φέ-
ροντες ἐξ ὧν γέ|γραπται τοὺς ἱερούς | κλαροῦσθαι· τοὺς δὲ | καταστα-
θέντας ὁ[ρ]κιξάτω ὁ γραμματεὺς | τῶν συνέδρων τὸν | ὅρκον ὃν οἱ ἱεροὶ
ὀμν[ύ]οντι. ἐχόντω δὲ οἱ κα|τασταθέντες ἐπι|μέλειαν περὶ πάν|των
ὧν δεῖ ἐν τοῖς μυσ|τηρίοις συντελεῖσ|θαι, καὶ φροντιζόντω | ὅσων χρεία
ἐστὶ εἰς | τὸ ἐπιτελεῖσθαι τὰ | μυστήρια. προγρα|φόντω δὲ ἐκ τῶν ἱε|ρῶν
καὶ ῥαβδοφόρους | τοὺς εὐθετωτάτους, | ὁμοίως δὲ καὶ μυστα|γωγούς.
τοὺς δὲ συν|λειτουργήσοντας | μετὰ Μνασιστρά|[τ]ου προγραφόντω ἄν |
[τ]ινας εὑρίσκωντι εὐ|θέτους ὑπάρχοντας | καὶ τῶν μὴ ὄντων ἱε|ρῶν·
καὶ οἱ προγραφέν|τες πειθαρχούντω | καὶ ἐπιτελούντω ὃ ἂν | προγρα-
φῆντι[66]· τὸν δὲ | μὴ ποιοῦντα καταχρι|νάντω εἴκοσι δρα|[χ]μαῖς καὶ
ἐγγραψάν|τω εἰς τοὺς πολεμάρ|χους. οἱ δὲ ῥαβδοφόροι | μαστιγούντω
οὓς κα | οἱ δέκα κελεύωντι, | οἱ δὲ κατασταθέν|τες δέκα κρινόντω | [τ]ὰ
κ[ρίμα]τα [πάντα]. ἂ[ν δὲ χρεία εἶ πε]ρί τινος διαβούλιον [γί|- XXVI
νεσθαι, συναγόντω | οἱ δέκα πάντες[67] τοὺς ἱ|ερούς, καὶ καθὼς τοῖς |
πλειόνοις δόξαι, ἐπιτε|λείσθω. φορούντω δὲ οἱ | δέκα ἐν τοῖς μυστη-
ρί|οις στρόφιον πορφύριον. | ἀγράφων. εἰ δέ τινα | ἄγραφά XXVII
ἐστι ἐν τῶι δι|αγράμματι ποτὶ τὰν | τῶν μυστηρίων καὶ | τᾶν θυσιᾶν
συντέλει|αν, βουλευέσθωσαν οἱ | σύνεδροι, μὴ μεταχι|νοῦντες ἐπὶ κατα-
λ[ύ]σει τῶν μυστηρίων μ[η]θὲν τῶν κατὰ τὸ διά|γραμμα· εἰ δὲ μή,
τὸ | γραφὲν ἀτελὲς ἔστω· | τὸ δὲ διάγραμμα κύρι|ον ἔστω εἰς πάντα
τὸν | χρόνον.

64 Τ|ΝΓΙΟΝΕΝΙΑΥΤΟΝ F. Legit Meister; vox Homerica (Z 422), Gortynia, Thessalica ‚intra unum annum'. 65 Cf. not. 42. 66 Cf. not. 53.
67 Hoc, non πάντας, in lapide esse testatur F. At iniuria de omnibus decemviris intellegit. Immo idem nominativi in -ες pro accusativo in -ας usus, qui Delphis iam perantiquo tempore (IGA 319_{16} μνᾶς δεκατέτορες), in Achaia certe tertio a. Chr. n. saeculo (n. 529^{7}) observatur, hic quoque statuendus est. Multo latius is soloecismus imperatorum Romanorum tempore propagatus est, quo permagnus lapidum sepulcralium numerus ἔζησε ἔτη.., μῆνες .. habet.

Nicomedes III Bithyniae rex a Delphis honoratur, a. 94. Or. 345. Adde (SGDI 2738); Pomtow Delph. III 111 et Bourguet Bull. Hell. XXIV 471. Cf. Wilhelm Jahresh. XI 1908, 75; Pareti Saggi (in Belochii hon.) 138; Bourguet Fouill. III 1 p. 130. [*Piu*]

△ **737. Eleuthernaeus hydraules cum fratre Delphis honoratur, Pythiis a. 90.** In fronte baseos statuae M. Minucii Rufi n. 710. Versus 1—6 ed. Pomtow Delphica II 93, not. 4 (Berl. phil. W. 1909, 797), titulum integrum idem Klio XV 29, n. 51. [*Pw*]

[ἄρχοντο]ς Κλεάνδρου[1] τοῦ Τίμωνος, βουλευόντων Πολίτα τοῦ Ἀσάν|-
[δρου, Εὐκ]λείδα τοῦ Ἡρακλείδα, Δίωνος τοῦ Καλλία, Θεοξένου τοῦ
Πολύωνος, | [ἔδοξε τᾶι] πόλει τῶν Δελφῶν ἐν ἀγορᾶι τελείωι· ἐπεὶ
Ἀντίπατρος Βρεύκου | [Ἐλευθερν]αῖος, ὕδραυλος[2], ἀποστειλάσας ποτ'
5 αὐτὸν τᾶς πόλιος πρεσβεί[αν παραγ]ενηθεὶς ἐν Δελφοὺς καὶ παρα-
κληθεὶς ὑπὸ τῶν ἀρχόντων καὶ. τᾶς | [πόλιος] ἀγωνίξατο ἁμέρας δύο
καὶ εὐδοκίμησε μεγαλομερῶς καὶ ἀξίως | [τ]οῦ τε θεοῦ καὶ τᾶς πόλιος
τῶν Ἐλευθερναίων καὶ τᾶς ἁμετέρας πόλιος, [ἐ]φ' οἷς καὶ ἐστεφα-
νώθη ἐν τῶι ἀγῶν[rasura 29 l.] | [rasura 14 l.][3] εἰκόνι χαλκέαι καὶ τοῖς
10 ἄλλοις τιμίοις πάντοις, ἃς καὶ | συνετέλεσε ὑπὲρ αὐτοσαυτὸν τῶι θεῶι,
—ἐπὶ οὖν τούτοις, ἀγαθᾶι τύχαι, δεδό|χθαι· ἐπαινέσαι Ἀντίπατρον
Βρεύκου Ἐλευθερναῖον ὕδραυλον ἐπί τε τᾶι ποτὶ τὸν | θεὸν εὐσεβείαι
καὶ ὁσιότατι καὶ ἐπὶ τᾶι προαιρέσει, ἃι ἔχων περὶ τὰν τέχναν διατε|λεῖ, καὶ τᾶι ποτὶ τὰν πόλιν ἁμῶν εὐνοίαι. ἐπαινέσαι δὲ καὶ τὸν
ἀ|δελφὸν αὐτοῦ Κρότωνα Βρεύκου Ἐλευθερναῖον, καὶ δεδόσθαι αὐτοῖς
15 καὶ | ἐκγόνοις παρὰ τᾶς πόλιος προξενίαν, προμαντείαν, προδικίαν,
ἀσυ|λίαν, ἀτέλειαν πάντων, προεδρίαν ἐμ πᾶσι τοῖς ἀγώνοις οἷς ἁ
πό|λις τίθητι, καὶ γᾶς καὶ οἰκίας ἔγκτησιν καὶ τἆλλα τίμια πάντα
ὅσα | καὶ τοῖς ἄλλοις πρ[ο]ξένοις καὶ εὐεργέταις τᾶς πόλιος ὑπάρχει. |
20 ἀποστεῖλαι δὲ αὐτοῖς τοὺς ἄρχοντας καὶ ξένια τὰ μέγιστα· | καλέσαι

1 Anno proxime praecedente (ἄ. Βαβύλου) mutatio illa gravissima in senatoribus Delphicis nominandis facta est, qua pro bis ternis semenstribus annui quattuor creabantur; cf. etiam n. 738 *A*². Itaque cum Pythiorum annus 86 certissime ab Habromacho archonte occupetur n. 738 *A*⁵, Pythiis vero a. 94 senatores semenstres recenseantur n. 734₂, sequitur archonta Cleandrum anno 90 esse tribuendum. Nam hic quoque Pythiis archon erat, v. not. 3. 2 Prima ὕδραυλις *(Wasserorgel)* dimidio fere saeculo ante a Ctesibio erat inventa; cf. imaginem ap. Baumeister. Denkmäler I 564 et quae exposuit Tittel R-E IX 60. Hi artifices etiam ἐγείρειν τὸν θεόν (sc. Διόνυσον) solebant (Rhodi Jahresh. VII 82; Th. Reinach Rev. ét. gr. XVII 1904, 206), ut Delphis θύουσιν οἱ Ὅσιοι θυσίαν .., ὅταν αἱ θυιάδες ἐγείρωσι τὸν Λικνίτην (Plut. Is. et Osir. 35; A. Mommsen Delphika 263). 3 In rasura sunt supplenda: ἐν τῶι ἀγῶν[ι τῶν Πυθίων δραχμαῖς χιλίαις καὶ | πεντακοσίαις καὶ] εἰκόνι κτλ., nisi e tit. 689 .. [ἀργυρίου δραχμαῖς πεντακοσίαις καὶ] restituere mavis. Quae comprobantur et titulo Fouill. III 1, n. 263ᵃ: [ἄρχοντο]ς Κλεάν[δρου] .. [ἔδοξε τ]ᾶι πόλει .., ἐπεὶ .. [ἐν τῶι ἀγῶνι τῶν Π]υθίων ἐποιήσατο κτλ., et praemio illo pecuniae n. 738₉, ubi v. not. 7.

δὲ αὐτοὺς καὶ τοὺς μετ' αὐτῶν[4] ἐν τὸ πρυτανεῖον ἐπὶ | τὰν κοινὰν τᾶς πόλιος ἑστίαν. ἀναγράψαι δὲ τὸ ψάφισμα τοὺς ἄρχον|τας ἐν τῶι ἱερῶι τοῦ Ἀπόλλωνος ἐν τῶι ἐπιφανεστάτωι τόπωι, | καὶ διαπέμψαι ποτὶ τὰν πόλιν τῶν Ἐλευθερναίων, ὅπως εἰδῶσι.

4 Fratres Cretenses Antipater et Cryto haud dubie chorum vel synagonistas secum adduxerunt; cf. Niconem tragoedum eiusque gregem n. 659[3].

△**738. Polygnota Thebana choropsaltria** (*A*) **et Lyceas Thebanus** (*B*) **Delphis laudantur, Pythiis a. 86.** In latere dextro pilae permagnae Eumenis ab Aetolis dedicatae n. 628. Ed. Pomtow Klio XV 30, n. 52 et 53 (cf. id. Delphica III 255 = Berl. ph. W. 1912, 1398). [*Pw*]

A [ἄρχοντος Ἀβρ]ομάχου[1], μηνὸς Βουκατίου, βουλευόντων ⟨τὰν π[ρ]ώ-
[τα]ν | [ἐξάμηνον⟩[2] Στρ]ατάγου, Κλέωνος, Ἀντιφίλου, Δάμωνος, ἔδοξε
τᾶι πόλει τῶ[ν | Δελφῶν· ἐπει]δὴ Πολυγνώτα Σακράτους Θηβαία, χο-
ροψάλτρια[3], ἐνδαμήσασα ἐν Δελ[φοὺς | ἀγωνίξατο δ]ν ἔδει συντελεῖ-
5 σθαι τὸν ἀγῶνα τῶν ΕΙ Πυθίων[4], διὰ δὲ τὸν ἐνεστακό[τα | καιρὸν οὐ
τ]ετελειμένου τοῦ ἀγῶνος[5], αὐθαμεραν[6] ἄρξατο καὶ ἐπέδωκε ἁμέραν·
παρ[αχ|ληθεῖ]σα δὲ ὑπό τε τῶν ἀρχόντων καὶ τῶν πολιτᾶν ἀγωνίξατο
ἑ[τέρ|ας ἡ]μέρας τρεῖς καὶ εὐδοκίμησε μεγαλομερῶς, ἀξίως τοῦ τε θε[οῦ |
καὶ] τοῦ δάμου τοῦ Θηβαίων καὶ τᾶς ἁμετέρας πόλιος, καὶ ἐστεφα-
νώσ[αμ]εν αὐτὰν [καὶ δραχ(μ)αῖς πενταχοσίαις][7]· ἀγαθᾶι τύχαι·

1 Pythia sub archonte Habromacho celebranda spectare ad a. 86 docui not. 5. Ad Pythia spectat mensis (Bucatii, sc. Quinctilis) notatio praeter consuetudinem addita. 2 Scriba mera neglegentia in morem antiquiorem semestris adscribendi relabitur; nam divisio anni Delphici in duo semestria facta iam a. 91 finem habuerat (cf. n. 737[1]) neque repetitur in tit. B_9. 3 Ut illa choropsaltria Cumaea a. 134, n. 689, sic Polygnota anno quodam Pythiorum Delphos pervenit. 4 Quid sibi velint litterae incertae ΕΙ, non assequor. Cogitavi de ΡΚΕ, i.e. 125. Pythiade (a prima a. 582 computata), sed exspectaveris potius: τῆς ΡΚΕ΄ Πυθιάδος quam τῶν ΡΚΕ΄ Πυθίων.

5 Cur ludi Pythici tum celebrati non essent, LL. exposui: ὁ καθεστακὼς καιρός spectat ad bellum Mithridaticum prius et ad menses illos quibus Sulla Graeciam mediam occupavit, sc. ad tempus post pugnam ad Chaeroneam, sed ante illam ad Orchomenum a. 86 factam, post quam Thebae fere deletae sunt. 6 αὐθαμεραν etiam n. 559_{57}, alibi semper αὐθημερόν. 7 In verbis male erasis, sed certissime dispiciendis: καὶ δραχ(μ)αῖς πενταχοσίαις postea verbum ἀγαθᾶι litteris valde dilatatis inscriptum. Hinc primum certa praemia pecuniae in ludis στεφανίταις numerata Delphis innotuerunt, supplenda etiam in titt. 737_9, 689_{10}. At quamvis non pro ludis ipsis, sed pro additamentis gratuito factis (cf. v. 5 ἐπέδωκε) solverentur, tamen talibus pecuniis aliquid inerat, cur postea ex lapidibus eraderentur.

10 ἐπαιν[έ]σαι Πολυγνώταν Σωκράτους Θηβαίαν ἐπί τε τᾷ ποτὶ τὸν θεὸν ε[ὐσεβ]είᾳ [καὶ | ὁ]σιότατι, καὶ τᾷ περὶ τὸ ἐπιτάδευμα καὶ τὰν τέχναν πρ[ο]αιρέσει. ὑπάρχ[ει|ν δ]ὲ αὐτᾷ καὶ ἐγγόνοις παρὰ τᾶ[ς] πόλιος ἁμῶν προξενίαν, προμαντείαν, προ[δι]κίαν, ἀσυλίαν, ἀτέλειαν, προεδρίαν ἐν τοῖς ἀγώνοις, οἷς ἁ πόλις τίθητι ⟨θ[ή]τι⟩, | καὶ γᾶς καὶ οἰκίας ἔνκτησιν καὶ τἄλλα τίμια πάντα ὅσα καὶ τοῖ(ς) ἄλλοις π[ρο]-
15 ξένοις καὶ εὐεργέταις τᾶ⟨ι⟩ς πόλιος ὑπάρχει· καλέσαι δὲ αὐτὰν καὶ ἐν τὸ π[ρυτα]νεῖον ἐπὶ τὰν κοινὰν ἑστίαν. παραστᾶσα[ι] δὲ αὐτᾶ[ι] καὶ ἱερεῖον τῶι Ἀπό[λ]λωνι[8].

B θεός. τύχαν ἀγαθάν. | ἔδοξε τᾶι πόλει τῶν Δελφῶν· ἐπεὶ Λυκέας Δωροθέου Θηβαῖος[9] [ἐνδαμήσας] | ἐν τὰν πόλιν ἁμῶν τέταται [ὑπὲρ?] τᾶς Πολυγνώτας, τάν τε ἀναστροφὰν καὶ τά[ν ἐ]πιδαμίαν ἐποιήσατο
5 ἀξίως τ[ο]ῦ τε ἑαυτοῦ δάμου καὶ τᾶς πόλιος ἁμῶν, [δε]δόχθαι τᾶι πόλει· ἐπαινέσαι Λυκέαν Δωροθέου Θηβαῖον καὶ ὑπάρχειν αὐτ[ῶι καὶ] | ἐκγόνοις προξενίαν, προμαντείαν, πρ[οδικί]αν, ἀσυλίαν, ἀτέλειαν [πάντων, προεδ]ρίαν ἐν τοῖς ἀγών[οι]ς, οἷς [ἁ πόλις τίθητι], καὶ τἄλλα τίμια ὅσα καὶ [τοῖς ἄλλοις] | προξένοις καὶ εὐεργέταις τᾶς πόλιος ὑπάρχει· καλέσαι δὲ αὐτὸν κα[ὶ ἐν τὸ πρυτανεῖον ἐ]πὶ τὰν κοινὰν τᾶ[ς
10 πόλιος ἑστί]αν. ἄρχοντος Ἀβρομάχου τοῦ Ἀθάμβ[ου, βουλευόν]των Δάμωνος, Κλέωνος, [Στρ]ατάγου, Ἀντιφίλου.

8 Cf. n. 559_{55}: ἐδόθη τοῖς θεαροῖς ἐπὶ τὰν κοινὰν ἱστίαν τᾶς πόλιος θῦσαι οἷς καὶ τᾶι θεοῖ ὅσον καὶ αὐτοὶ διδοῦσι. Donata est hostia Polygnotae ad immolandum. 9 Hunc choropsaltriae synagonistam intellegere in promptu esset, nisi verbum τέταται de protectore quodam *(Impresario)* cogitare suaderet. Pro [ὑπέρ] potius 5 litt. in lacuna interiisse videntur. [Hi. cogitat de τέτα(κ)ται [κύριος] τᾶς Π.].

△**739. Menander Acarnan grammaticus Delphis honoratur, c.a. 85.** In bathris Pergamenis sub porticu Attali (cf. n. $523^{3.4}$). Vs. 11/12 ed. Colin Bull. Hell. XXII 1898, 38 not., tit. integrum Homolle ibid. XXIII 1899, 571. Cf. Ziebarth Gr. Schulwesen 122. [*Pw*]

Δελφοὶ ἔδωκαν Μενάνδρωι[1] Δαιδάλου × Ἀκαρνᾶνι × ἀπὸ Θυρρείου, | κατὰ δὲ χρηματισμὸν Κασσωπαίωι[2], τῶι γραμματικῶι, αὐτῶι καὶ ἐγγόνοις, | προξενίαν, προμαντείαν, προδικίαν, ἀσυλίαν, ἀτέλειαν, προεδρίαν ἐν πάν|τοις[[τοις]][2a] τοῖς ἀγώνοις, οἷς ἁ πόλις τίθητι, καὶ τἄλλα τίμια

De aetate v. not. 5. 1 Nomen Menander illa aetate Thyrrhei haud rarum, cf. c.a. 94 titt. IG IX 1, 483_8. 486_9. 2 De urbe Cassopa, in Cassopaeis Epirotis post a. 312 condita, cf. supra p. 49 App. *C* et Bursian Geogr. I 29. Alii Cassopaei commemorantur Thyrrhei IG IX 1, 484_4. 489_1.

2a Hoc τοις postea erasum.

5 πάντα ὅσα καὶ | τοῖς ἄλλοις προξένοις καὶ εὐεργέταις τᾶς πόλιος ὑπάρχει. ×× ἐπεὶ παραγενόμενος | ἐν Δελφοὺς ἀπαρχὰν ἐποιήσατο [ἀ]πὸ τοῦ μαθήματος τῶι θεὸι (sic) καὶ τᾶι πόλει, | ἀποκαθήμενος ἐν τῶι γυμνασίωι καὶ διατιθέμενος σχολὰς[3] ἐν αἷς καὶ εὐδοκίμησε, | διδομένου τε αὐτῶι καὶ ἐράνου ὑπὸ τᾶς πόλιος οὐκ ἐδέξατο, φάμενος ἐπιδεδα|μήκειν ἐν Δελφοὺς τᾶς τε τοῦ θεοῦ τιμᾶς ἕνεκα καὶ τᾶς Δελφῶν καταλογᾶς[4],
10 ὃν καὶ ἐπὶ | πάντοις τούτοις ἔδοξε καὶ ἐπὶ τὰν κοινὰν ἑστίαν καλέσαι· ἐδόθη τε αὐτῷ τὰ προ|γεγραμμένα τίμια. ἄρχοντος Αἰακίδα[5] τοῦ Βαβύλου, βουλευόντων Ὀρθαίου, | Θεοξένου, Ἀντιγένεος, Φιλάγρου.

3 Cf. quae de talibus magistris (*Wanderlehrer*) exposuit Zie.
4 Haec vis verbi καταλογῆς: ‚reverentia, verecundia' rarissime ap. auctores servata esse videtur, cf. Polyb. XXII 16, 10, ubi vero editores Reiskii coniecturam καταδοχῆς vel ἀποδοχῆς contra codicum *OU* scripturam receperunt: τοῖς δὲ πρεσβευταῖς τοῖς ἀεὶ παρ' ἑαυτῶν (sc. a Romanis) ἐκπεμπομένοις παρῄνει (senatus Achaeos) προσέχειν τὸν νοῦν καὶ καταλογὴν ποιεῖσθαι τὴν ἁρμόζουσαν, καθάπερ καὶ Ῥωμαῖοι ποιοῦνται τῶν παραγινομένων πρὸς αὐτοὺς πρεσβευτῶν. Cf. n. 741[9]. 5 Aeacidas Babyli f. archon erat post a. 90, quia supra iam quattuor senatores annui exstant (cf. n. 637[1]), et ante a. 82, quo ille sacerdos Apollinis est factus (Delph. Chron. R-E IV 2651).

Δ740. Pater filiusque Smyrnaei, athletae, in ludis Pythiis a Delphis laudantur, a. 58. In lapide muri vel bathri calcarii. Ed. Homolle Bull. Hell. XXIII 1899, 555 n. 41 *B*. De tempore (a. 58) cf. Pomtow Delph. Chron. R-E IV 2643 not. et 2653 not. et Colin Fouill. III 2, Add. p. 293. [*Pw*]

ἐπειδὴ Ἑρμόδωρος Ἑρμοκράτεος τοῦ Ἑρμοδώ|ρου[1] καὶ Ἑρμοκράτης ὁ υἱὸς αὐτοῦ παραγενηθέντες | ἐπὶ τὸν ἀγῶνα τῶν Πυθίων[2] πεποίηνται τὰν ἀναστρο|φὰν καλὰν καὶ εὐσχήμονα καὶ ἀξίαν τᾶς ἰδίας πατρίδος
5 καὶ | τοῦ ἁμετέρου δάμου, ἀπόδειξιν διδόντες καὶ | τᾶς περὶ τὸν βίον ἀγωγᾶς, Ἑρμοκράτους δὲ καὶ πρό|τερον τᾶς κατὰ τ[ὰ]ν ἄθλησιν ἀρετᾶς διὰ τὰν συνε|χῶς ὑπ' αὐτοῦ γενομέναν γυμνασίαν γνωσθέντος, |
10 ἀγωνιξαμένου δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ ἀγῶνος ἀξίως τᾶς [πε]|ρὶ ἑαυτὸν ἀθλήσιος[3], δέον ἐστὶν τῶι δάμωι τῶν ἀγαθ[ῶν] | ἀνδρῶν τὰν καθήκουσαν

De aetate v. not. 4. 1 Contuleram ll. 2643 Smyrnaeum cognominem Ἑρμόδωρον, qui a. 242 legatus a civibus Delphos missus erat Or. I 228 (Bull. Hell. XVIII 227) et inter maiores horum proxenorum numerandus sit. Sed cum nomina Ἑρμό-δωρος et -κράτης in Asia minore frequentia sint (cf. indices I. Priene, Magnes., Delphinii al.), propter patronymicum hic omissum nihil certi constat. 2 Videntur Pythia anni 58 intellegenda, v. not. 4. 3 Choropsaltrias (a. 134. 86; n. 689. 738), musicos (a. 118; n. 703), Ammonium (a. 94; n. 734), hydraulem (a. 90; n. 737) in ludis Pythiis hono-

πρόνοιαν ποιεῖσθαι, _ *vacant* 8 ι _ | ἀγαθᾶι τύχαι· δεδόχθαι τᾶι πόλει τῶν Δελφῶν, ἐπαι|νέσαι Ἑρμόδωρον Ἑρμοχράτεος τοῦ Ἑρμοδώρου καὶ
15 Ἑρ|μοχράτην τὸν υἱὸν αὐτοῦ Σμυραίους, καὶ δεδόσθαι | αὐτοῖς τε καὶ ἐκγόνοις παρὰ τᾶς πόλιος προξενίαν, προ|μαντείαν, πρ(ο)δικίαν, ἀσυλίαν, ἀτέλειαν, προεδρίαν ἐν [πᾶ]|σι τοῖς ἀγώνοις, οἷς ἁ πόλις τίθητι, καὶ τἆλλα τίμια [πάντα] | ὅσα καὶ τοῖς ἄλλοις προξένοις καὶ εὐεργέταις τᾶς π[όλιος] | ὑπάρχει. καλέσαι δὲ αὐτοὺς ἐπὶ ξένια καὶ
20 τὰν κοινὰν [τᾶς πό]|λιος ἑστίαν. ἄρχοντος Ἀγησιλάου4, βουλευόντων | [Ἑρ]ακλείδα, Νικάνδρου, Κλεομάντιος.

ratos, hic sequuntur athletae. 4 Minus recte Ho. hunc Agesilaum patrem archontis Ξενοκράτεος τοῦ Ἀγησιλάου a. 106, n. 711 K_{21} habendum et c.a. 140 munere esse functum contendit. Est immo huius filius, iam a. 66 et 65 recensitus, cum pater Xenocrates ab a. 108 ad 78 commemoretur. Ad med. saec. I pertinet etiam tituli dictio (v. 10 δέον ἐστί) verbumque ὁ δᾶμος pro ἡ πόλις usurpatum v. 5. 10, quod saec. II Delphis inauditum esset. Itaque l.l. 2653 not. de anno 58 cogitavi, quod nuper comprobavit Co. ex novo titulo: [ἄρ]χοντος ἐν [Δε]λφοῖς Ἀγη[σιλ]άου τοῦ Ξε[νοκράτε]ος, ἐν __, quem comparato tit. Fouill. III 2, n. 56 dubitanter supplet: [δὲ Ἀθήναις Καλλιφῶντος τοῦ Καλλιφῶντος Παμβωτάδου]. De a. 58 huius Calliphontis constat, cf. Kolbe Att. Arch. 138.

741. Mithradates. Chaeremo, post a. 88. Lapis e Nysae parietinis in vicum Aktsche translatus; nunc Constantinopoli (?). Edd. Hiller von Gaertringen et Mommsen Ath. Mitt. XVI 1891, 95. 441 (Th. Reinach Mithradates vers. Goetz. 474, 23; Michel 50; Syll.² 328). Cf. Wilhelm Goett. GA 1898, 215; Kern Inscr. gr. tab. 40 et p. XV/VI. Ectypa revisimus.

[*Hi*]
I [ὁ δῆ]μος [ὁ Νυσαέων1 καὶ ἡ βου]λὴ ἐ[τίμησαν] | Χ[αιρ]ήμ[ον]α Πυθοδώρου2.

1 Nysae situm et monumenta descripsit v. Diest Nysa ad Maeandrum 1913. Statuam Nysaënses civi suo sive superstiti sive defuncto (not. 23) erexerunt post finitum bellum Mithridaticum et Romanorum per Asiam imperium restitutum (a. 84), eiusque basi inciderunt litteras antiquiores fidem illius erga Romanos per superiorum annorum turbas probatam testantes. 2 Hominem quidem ignotum, sed familiam notissimam esse monuit Mommsen, provocans ad Strabonis XIV 649 narrationem de Pythodoro Nysaënsi homine ditissimo, qui domicilio ex patria Tralles translato cum Pompeium familiarem suum bello civili adiuvisset, a Caesare victore bonis privatus esset, sed postea ea recuperasset neque imminuta liberis reliquisset. Eius filiam fuisse Pythodorida reginam et illo quem attulimus loco et XII 555 refert idem. Hanc vero natam esse ex Antonia, quam pater M. Antonius triumvir Pythodoro collocasset, ex titulo Smyrnaeo acutissime demonstravit Mommsen Ephem. epigr. I 270 sqq. Quem

II Γάϊος Κάσιο[ς[3] Ν]υσαέων ἄρχουσι χαίρ[ειν· | Χ]αιρήμων Πυ[θοδώρ]ου
5 υ[ιό]ς, πολείτης ὑμέ[τερος], | πρὸς ἐμὲ ἦλθ[εν ἐ]ν Ἀπαμήᾳ[4] ἠρώτησέν[5]
τε [ὅπως] | ἐξουσίαν αὐ[τ]ῷ [π]οιήσω[6] ἐπὶ τοῦ συνβουλίο[υ[7]]. | τούτῳ
ἐγὼ τὴν ἐξουσίαν ἔδωκα οὕτως[8], ἐπ[ὶ τῷ] | συνβουλί[ῳ ὡμ]ολόγησεν
καταλογῆς[9] τῆς [συν]κλήτου καὶ δ[ήμου] Ῥωμαίων ἐπὶ τοῦ στρα-

Pythodorum aetate inferiorem esse quam eum qui hic v. 22 commemoraretur Chaeremonis filium, iure monuit M. Sed filium potius, quam ut ille vult nepotem existimaverim, siquidem qui iam a. 59 a Cicerone pro Flacco 22, 52 inter nobilissimos Trallianorum primo loco recensetur, vix post a. 80 natus esse potest, qua cum re bene conveniet, si Chaeremona avum, Pythodorum aut Pythiona huius tituli patrem eius fuisse sumemus. Denique Chaeremona quoque Trallianum, quem ad Augustum adversus Cantabros bellantem (a. 26 aut 25) venisse patriae terrae motu collapsae auxilium ab eo petitum epigramma ap. Agathiam II 17 docet, huius stirpis fuisse observavit M. 3 Hunc hominem Appianus, qui unus eius mentionem facit, ubique (Mithr. 11. 17. 24. 112) Lucium vocat, id quod hoc monumento refutatur. Proconsul Asiae erat quo tempore bellum Mithridatis initium cepit (a. 88). 4 De proximo post Nicomedem regem et M'. Aquillium a Mithridate fugatos tempore Appianus Mithr. 19 haec narrat: Κάσσιος δὲ καὶ Νικομήδης, καὶ ὅσοι ἄλλοι Ῥωμαίων πρέσβεις παρῆσαν, ἐς Λεόντων κεφαλήν, ὃ τῆς Φρυγίας ἐστὶν ὀχυρώτατον χωρίον, μετεστρατοπέδευον· καὶ τὸ πλῆθος ὅσον εἶχον, οὐ πάλαι συνειλεγμένον, χειροτεχνῶν ἢ γεωργῶν ἢ ἰδιωτῶν, ἐγύμναζον, καὶ τοὺς Φρύγας αὐτοῖς προσκατέλεγον. ὀκνούντων δὲ ἑκατέρων ἀπέγνωσαν πολεμεῖν ἀνδράσιν ἀπολέμοις, καὶ διαλύσαντες αὐτοὺς ἀνεχώρουν, Κάσσιος μὲν ἐς Ἀπάμειαν σὺν τῷ ἑαυτοῦ στρατῷ, Νικομήδης δὲ ἐς Πέργαμον, Μάνιος δὲ ἐπὶ Ῥόδον. M. 5 Petendi, non interrogandi vim vocabulum hic habere, ut in Novo Testamento, monet Wilamowitz apud H. 6 ‚*ut sibi potestatem mei facerem*‘. Cf. Cicero ad Quintum fr. I 2, 5, 15: *neque praetores diebus aliquot adiri possent vel potestatem sui facerent*. Philipp. VIII 10, 31: *quotidie, simulatque luceret, facere omnibus conveniendi potestatem sui*. M. De Graeca quam hic tenemus eius formulae interpretatione A. Wilhelm Goett. GA 1898, 215 provocat ad argumentum libri XVI antiquitatum Iosephi: Καίσαρος ἐξουσίαν δόντος ἐν Βηρυτῷ παρὰ τῷ συνεδρίῳ κατηγόρησε. 7 I.e. coram consilio. Proconsuli in consilio fuerunt cum legato et quaestore comites ab ipso electi. Cf. Mommsen Röm. Staatsr. I³ 316¹. II³ 245⁴, decretum proconsulis Sardiniae (CIL X 7852), ubi praeter illos duos sex privati sunt. 8 οὕτ[ο]ς ἐπ[ὶ τ. σ.] Dttb. 9 ‚Vox rara inferioris aetatis, de qua disputavit Viereck Sermo Graec. 73. In notione definienda maximi momenti est merus genetivus et hic et n. 747₃₇ usurpatus; nam de ἕνεκα neglegentia omisso cogitare iam vetat duorum titulorum consensus. Eum casum, qui a Graeca quidem syntaxi plane abhorret, ex ablativo causae Latino expressum esse vidit Wilamowitzius ap. H.‘ [At cf. Nachmanson Eranos IX 1909, 31 ‚Genetiv des Sachbetreffs‘ Hi.] Inde iam apparet, non ab omni parte recte *honorem*

10 τοπέ[δου] | δώσειν δῶ[ρον ἀλ]εύρων μοδίους ἑξακισμυρί[ους· | ἐγὼ δὲ] 10
περὶ [τούτ]ου τοῦ πράγματος ἀπεκρίθη[ν κα]|λῶς [αὐ]τὸν πε[ποι]ηκέναι
καὶ τάξει 11 ἐματόν 12 τε δ[ώσειν] | ἐργα[σία]ν 13 ὅπ[ως ἐ]πιγνῷ ταῦτα
ἡμεῖν χάριτα 14 εἶν[αι· | ἡ]μεῖ[ς δὲ κ]αὶ τ[αῦτα τ]ῇ συνκλήτῳ καὶ τῷ
15 δήμῳ τῷ [Ῥωμαί]|ων δ[ιασαφήσομεν] 15.

III βασιλ[εὺς Μιθραδ]άτης Λεωνίππῳ 16 σατράπῃ 17 | [vac. χαί]ρειν·
ἐπεὶ Χ[αιρ]ήμω[ν Πυ]θοδώρου ἐκχθρότατα 18 κα[ὶ] | πολεμιώτα[τα πρ]ὸς

interpretari Viereckium; nam merus ablativus *honore* a Romanis sic non usurpatur. Immo animi, quo quis erga alterum est, certum genus hac voce indicatur, sive *gratia*, ut voluit W., sive *reverentia*, quod mihi accommodatius videtur, fuit in exemplaribus Latinis, unde haec expressa sunt. Qua cum re bene conveniunt scriptorum loci a V. allati, Phrynichi p. 440 Lob. καταλογὴν οἱ σύρφακες λέγουσι τὴν πρός τινα αἰδῶ et Hesychii, quem palmari emendatione restituit Wilamowitzius apud V., καταλογή σοι εἴη (καταλογισθείη codex)· Ἀττικώτερον ἀλλά σ' αἰδεσθεῖεν οἱ θεοί. Neque repugnant reliqua exempla ab illo congesta (Polyb. XXII 16, 10. Viereck Sermo Gr. XVI 53. 93. n. XVII 9. I. Brit. Mus. II, CXLIII). Dttb. 10 δῶ[ρον ἀλ]εύρων, non δω[ρεὰν π]υρῶν Hi.; ΞΥΡΩΝ certum. Xen. Anab. I 10, 18 ἁμάξας μεστὰς ἀλεύρων καὶ οἴνου -- ἦσαν δ' αὗται τετρακόσιαι ἅμαξαι. [ἐγὼ δέ] suppl. Cichorius apud H. 11 Merus dativus imitatur Latinum ablativum *ordine* i.e. ut fieri debebat. Cf. Cic. pro Quinct. 7, 28: *existima, C. Aquili, modo et ratione omnia Romae Naevium fecisse si hoc, quod per litteras istius in Gallia gestum est, recte atque ordine factum esse videatur.* 12 Accusativum Latino, non Graeco more usurpatum monuit Wil. ap. H. ᾱ pro αυ in hoc pronomine primo a. Chr. saeculo perfrequens. Cur haec scriptura reflexivorum propria sit neque vero ad simplex αὐτός pertineat, expedivit Wackernagel Z. vergl. Sprachw. XXXIII 5. 13 Suppl. Hi. ex Sullae epistula Or. 441_{109} φροντίζωσιν διδῶσίν τε ἐργασίαν, ἵν[α ταῦτα] οὕτως γίν[ω]νται i.e. *dent operam.* 14 Barbaro adiectivo χάριτος (i.e. κεχαρισμένος) Latinum *gratus* reddidisse interpretem (H.) probabilius visum Dittenbergero, quam Wilhelmi apud H. opinio, nominis substantivi χάρις soloecum usum hic agnoscentis; cuius erroris nullam esse probabilem causam, siquidem ne Latini quidem sic nomine *gratia* utantur. 15 Postrema enuntiata restituere conatus est Hi. 16 Idem sine dubio homo, qui postea Sinopae a Mithridate praefectus cum urbem Lucullo prodere conaretur a Cleochare collega per insidias interfectus est; cf. Memnon de Heraclea c. 53 (FHG III 554), ubi nomen quod in Photii codicibus Λεόνιππος scribitur, ex hoc titulo emendandum est. 17 Appian. Mithr. 21: σατράπας τοῖς ἔθνεσιν ἐπιστήσας. 46: σατράπην ἐς τὸ ἔθνος Εὔμαχον ἔπεμψεν. Utramque epistulam a rege per primi belli initia (not. 26. 30) a. 88 scriptam esse monuit idem. 18 Non eis qui barbaro regi ab epistulis erant, haec scriptura tribuenda est, sed lapicidae Nysaënsi, siquidem nusquam eiusmodi orthographia, per totam quidem Asiae minoris oram non inusitata, frequentior fuit quam in ipsa Caria; vide exempla (μετηλλαχότα, συνδιαπε-

20 τὰ ἡμέτερα πράγματα δια[κείμε]νος ἀπ' ἀρχ[ῆς] τε τοῖς ἐκχθίστοις πολεμίοις [συνῆ]ει, ν[ῦν] τε τὴ[ν] ἐ[μὴ]ν παρουσίαν ἐπιγνοὺς[19] τούς [τε υἱ]οὺς Πυθόδω[ρ]ον καὶ Πυθίων[α] ἐξέθετο[20] καὶ αὐ[τὸς πέ]φευγεν, κήρ[υ]γ[μα] ποίησαι ὅπως ἐάν τις ζῶντ[ας ἀ]γάγῃ Χαιρήμ[ο]να ἢ
25 Πυθόδωρον ἢ Πυθίωνα, λάβ[ῃ τάλαν]τα τεσσαράκ[ον]τα, ἐάν [δέ τις] τὴν κεφαλήν τινος [αὐτῶν] | ἐνένκῃ, λάβῃ τάλαντα [εἴ]κοσι.

IV βασιλεὺς Μιθραδάτη[ς] Λεωνίππῳ χαίρειν· | Χαιρήμω[ν] Πυθοδώρου πρότερον μὲν τοὺς δι[αφυ]γόντας Ῥωμαίων σὺν τοῖς παισὶν[21] εἰς τὴν
30 Ῥοδ[ίων ἐξέ]θετο πόλιν[22], νῦν τε τὴν ἐμὴν παρουσίαν πυθό[μενος] | εἰς τὸ τῆς Ἐφεσίας Ἀρτέμιδος ἱερὸν[23] καταπέ[φευγεν[24]] | ἐντεῦθέν τε γράμματα πρὸς τοὺς κοινοὺ[ς πολε]μίους[25] διαπέμπεται Ῥωμαί|ων (*corr.* ους)[26]· ἔστιν δὲ ἡ [τούτου] | ἄδηα τῶν γεγενημένων ἀδικημά-
35 των δ[ρμη]τήριον τῶν καθ' ἡμῶν πραττομένων. φρ[όντι]σον[27] ὅπως μάλιστα μὲν ἄγῃς αὐτὸν πρὸς [ἡμᾶς] | ἢ ἐν φυλακῇ καὶ εἱργμῷ ὑπάρχῃ ἄχρι ἂν ἀπ[ὸ τῶν] | πολεμίων ἐμὲ γενέσθαι[28].

φύλακχεν sim.) congesta a G. Meyero Gr. Gramm.[3] § 210. **19** I.e. cum Mithridatem sociis Romanorum in Bithynia fugatis provinciam Romanam intrasse comperisset. M. **20** Cf. n. 229[3]. Rhodum missos filios indicatur infra v. 29. **21** Chaeremonis filii; cf. v. 20. **22** Rhodus tum commune eorum qui a partibus Romanorum stabant perfugium erat: Appian. Mithr. 24. ὅσοι τε ἐξ Ἀσίας Ἰταλοὶ διεπεφεύγεσαν, ἐς Ῥόδον ἅπαντες ἐχώρουν, καὶ σὺν αὐτοῖς Λεύκιος (immo Γάϊος, not. 3) Κάσσιος ὁ τῆς Ἀσίας ἀνθύπατος M. **23** Ephesios initio in fide Romanorum permansisse, atque aliis demum haud paucis urbibus a Mithridate captis illos quoque ei se dedidisse ex n. 742$_{7.10}$ apparet. Nihil igitur mirum, Chaeremona se in Artemisium recepisse, ut multos alios, quos post Ephesiorum defectionem ab eis caesos esse refert Appian. Mithr. 23. Quam sortem utrum etiam Chaeremon tulerit an feliciter elapsus sit latet; nam statua etiam occiso posita esse potest. **24** Utramque epistulam post Chaeremonis fugam filiosque Rhodum avectos scriptam esse apparet (cf. v. 22. 23). Sed cum priorem daret, nondum certior factus erat quo illi pervenissent; qua de re mox allatus nuntius in causa fuit, cur iterum ad Leonippum scriberet. **25** Cf. Sallustianam epistulam Mithridatis ad Arsacen (Maurenbrecher Sall. hist. reliquiae IV fr. 69) § 5: *namque Romanis cum nationibus, populis, regibus cunctis una et ea vetus causa bellandi est, cupido profunda imperii et divitiarum.* § 17: *quibus non humana ulla neque divina obstant, quin socios, amicos, procul iuxta sitos, inopes potentisque trahant exscindant, omniaque non serva et maxime regna hostilia ducant.* § 20: *Romani arma in omnis habent.* M. **26** ΡΩΜΑΙΩΝ. Manifestum quadratarii errorem emendavit M. **27** Suppl. Wilamowitz. **28** Cf. Polyb. I 7, 10: ἐπεὶ δὲ ἀπὸ τούτων ἐγένοντο, συγκλείσαντες αὐτοὺς ἐπολιόρκουν τὸ Ῥήγιον. I 24, 13. III 100, 6. V 77, 7. XVI 21, 7 ἀπὸ τούτων γενόμενος (-οι).

742. Ephesiorum lex de debitoribus, c.a. 85. Ephesi, nunc Oxoniae. Edd. Waddington-LeBas III 136*a*; Hicks[1] 205 (Inscr. jurid. 22 IV; Reinach-Goetz Mithrad. 464, 13); Michel 496 ectypo usus (Syll.[2] 329). [*Hi*]

I [-- τοῦ δὲ δήμου | φυλάσσον]τος τὴν πρὸς Ῥωμαίους τοὺς κο[ινοὺς σωτῆρας πα|λαιὰν εὔν]οιαν καὶ ἐν πᾶσιν τοῖς ἐπιτασσομέ[νοις προθύμως | συμφρον]οῦντος[1]· Μιθραδάτης Καππαδοκί[ας[2] βασιλεὺς παρα|βὰς τὰς π]ρὸς Ῥωμαίους συνθήκας καὶ συναγαγὼ[ν τὰς δυνάμεις ἐ|πεχείρη]σεν κύριος γενέσθαι τῆς μηθὲν ἑαυτῶι προ[σηκούσης | χώρα]ς, καὶ προκαταλαβόμενος τὰς προκειμένας ἡμῶν πό[λεις ἀ|πάτ]ῃ ἐκράτησεν καὶ τῆς ἡμετέρας πόλεως, καταπληξάμενος | [τῶι] τε πλήθει τῶν δυνάμεων καὶ τῶι ἀπροσδοκήτωι τῆς ἐπιβολῆς[3]. | [ὁ] δὲ δῆμος ἡμῶν ἀπὸ τῆς ἀρχῆς συνφυλάσσων τὴν πρὸς Ῥωμαί|ους εὔνοιαν, ἐσχηκὼς καιρὸν πρὸς τὸ βοηθεῖν τοῖς κοινοῖς πράγμα|σιν κέκρικεν ἀναδεῖξαι τὸν πρὸς Μιθραδάτην πόλεμον ὑπέρ | τε τῆς Ῥωμαίων ἡγεμονίας καὶ τῆς κοινῆς ἐλευθερίας, ὁμο|θυμαδὸν πάντων τῶν πολιτῶν ἐπιδεδωκότων ἑαυτοὺς εἰς τοὺ[ς | π]ερὶ τούτων ἀγῶνας· διὸ δεδόχθαι τῶι δήμωι, τοῦ πράγματος [ἀ]|νήκοντος εἴς τε τὸν πόλεμον καὶ εἰς τὴν φυλακὴν καὶ ἀσφάλειαν κα[ὶ] | σωτηρίαν τοῦ τε ἱεροῦ τῆς Ἀρτέμιδος καὶ τῆς πόλεως καὶ τῆς χώ|[ρ]ας, τοὺς στρατηγοὺς καὶ τὸν γραμματέα τῆς βουλῆς καὶ τοὺς | προέδρους εἰσενεγκεῖν ψήφισμα παραχρῆμα καὶ περὶ φιλανθρώπων[4] | [κ]αθότι συμφέρειν καὶ περὶ τούτου διέλαβεν ὁ δῆμος.

1 Ephesii a. 88 cum initio paullisper restitissent (n. 741[23]) ad Mithridatem defecerant et cives Romanos qui ibi commorabantur interfecerant. Sed regis crudelitatem et avaritiam abunde experti sub finem anni 86 aut initio insequentis Zenobio Mithridatis militum duce, qui Ephesum venerat, interfecto ad Romanorum societatem redire et a rege bello se defendere decreverunt (Appian. Mithr. 48; Reinach l.l. 175). Tum haec lapidi incisa sunt. Utrum rex Ephesios rursus subegerit an usque ad pacem se defenderint latet. W. 2 Cappadocia Persarum imperio in duas divisa erat satrapias, ex quibus septentrionalis vocabatur Καππαδοκία ἡ πρὸς τῷ Πόντῳ. Ex qua quod natum est regnum a Romanis plerumque simpliciter Ponticum dicitur; neque vero desunt quae doceant, antiquum Cappadociae nomen de hac regione non plane in desuetudinem venisse. Sic Posidonio apud Athen. V 212a Mithridates Eupator est ὁ Καππαδόκης, in epigrammate apud eundem p. 215b Καππαδοκῶν βασιλεύς; sic apud Appianum Καππαδόκαι audiunt Mithridatis milites (Mithr. 30) et καππαδοκίσαι dicuntur qui eius partibus favebant (Mithr. 53. 61); etiam Mithr. 117. 118 vix dubium est quin Καππαδοκῶν nomine Ponti quoque incolae contineantur. W. Etiam epigramma sepulcrale Corcyraeum IG IX 1, 879$_8$ hunc nominis usum habere videtur. 3 Haec cum rerum veritate (cf. not. 1) vehementissime pugnare monuit W. 4 I.e. de bene-

II ἔδοξεν τῶι δήμωι, γνώμῃ προέδρων καὶ τοῦ γραμματέως τῆς | βουλῆς
Ἀσκληπιάδου τοῦ Ἀσκληπιάδου τοῦ Εὐβουλίδου, εἰσαγ|γειλαμένων τῶν
στρατηγῶν· ἐπεὶ τῶν μεγίστων κινδύνων ἐ|παγομένων τῶι τε ἱερῶι
25 τῆς Ἀρτέμιδος καὶ τῆι πόλει καὶ πᾶσι τοῖς πολεί|ταις καὶ τοῖς κατ-
οικοῦσιν τήν τε πόλιν καὶ τὴν χώραν ἀναγκαῖόν ἐστι | πάντας ὁμο-
νοήσαντας ὑπ[ο]στῆναι[5] τὸν κίνδυνον, δεδόχθαι τῶι δή|μωι, τοῦ πράγ-
ματος ἀνήκοντ[ος εἴς τε] τὴν φυλακὴν καὶ ἀσφάλειαν καὶ σωτη|ρίαν τοῦ
τε ἱεροῦ τῆς Ἀρτέμ[ιδος καὶ] τῆς πόλεως καὶ τῆς χώρας· τοὺς |
μὲν ἐκγεγραμμένους[6] ⟨ἢ παρα[γεγραμ]μένους⟩[7] ὑπὸ λογιστῶν ἱερῶν
30 ἢ δη|[μ]οσίων ὠιτινιοῦν τρόπωι πά[λιν εἶ]ναι ἐντίμους καὶ ἠκυρῶσθαι
τὰς κ[α]|τ' αὐτῶν ἐκγραφὰς καὶ ὀφειλήμ[ατα]· τοὺς δὲ παραγεγραμ-
μένους πρὸς ἱ[ε|ρ]ὰς καταδίκας ἢ δημοσίας ἢ ἐπίτειμα ἱερὰ ἢ δη-
μόσια ἢ ἄλλα ὀφειλήματ[α] | ὠιτινιοῦν τρόπωι παρεῖσθαι πάντας καὶ
εἶναι ἀκύρους τὰς κατ' αὐτῶν | πράξεις. εἰ δέ τινες ἔνεισιν ἐν ταῖς
35 ἱεραῖς μισθώσεσιν[8] ἢ δημοσίαις ὠ|ναῖς[9] μέχρι τοῦ νῦν, τούτοις
ἐστάναι τὰς πράξεις κατὰ τὰς προϋπαρχούσας | οἰκονομίας κατὰ τοὺς

---

ficiis quibus acceptis cives et inquilini ad defendendam patriam alacriores fierent. Mithridatem hunc conatum multo maioribus pollicitationibus elusisse monent editores Inscr. iur. Gr. testem citantes Appianum Mithr. 48: Μιθριδάτης δ' ἐπὶ μὲν τὰ ἀφεστηκότα στρατιὰν ἐξέπεμπε καὶ πολλὰ καὶ δεινὰ τοὺς λαμβανομένους ἔδρα. δείσας δὲ περὶ τοῖς λοιποῖς τὰς πόλεις τὰς Ἑλληνίδας ἠλευθέρου, καὶ χρεῶν ἀποκοπὰς αὐτοῖς ἐκήρυσσε, καὶ τοὺς ἐν ἑκάστῃ μετοίκους πολίτας αὐτῶν ἐποίει καὶ τοὺς θεράποντας ἐλευθέρους, ἐλπίσας, ὅπερ δὴ καὶ συνηνέχθη, τοὺς κατάχρεως καὶ μετοίκους καὶ θεράποντας, ἡγουμένους ἐν τῇ Μιθριδάτου ἀρχῇ βεβαίως τὰ δοθέντα αὐτοῖς ἕξειν, εὔνους αὐτῷ γενήσεσθαι. 5 Mi.

6 Waddington eos intellexit, quorum in civium laterculo deleta essent nomina. Sed id factum esse in debitoribus aerarii non est probabile. Quare editores inscr. iur. Gr. rectius de indice debitorum interpretantur, et hic et v. 31 ἐγγεγραμμένους, ἐγγραφάς scribi debuisse rati. Error facile explicatur ex ambiguitate scripturae ΕΓΓ, quae et duplicem mediam ex ΚΓ assimilatione natam (cf. ἐγβάλλειν, ἐγδιδόναι) et nasalem cum media coniunctam ἐν-γ indicare poterat. Eodem errore, sed in contrariam partem, nonnunquam et ΕΝΓΟΝΟΙΣ pro ἐγγόνοις i.e. ἐκγόνοις et ἐγγράφειν pro ἐκγρ. exaratum est. 7 Quorum nominibus in debitorum laterculo ascriptum est, pendere adhuc litem de multa aliave pecunia quam debeant. Ceterum cum v. 31 demum de hoc hominum genere dicatur separatim recte editores inscr. Gr. iur. errore verba ἢ παραγεγραμμένους hic interposita statuunt. 8 Ii indicantur, qui terras sacras conduxerunt.

9 Qui publica conduxerunt. Notum est de ea re Graecos nunquam locationis conductionis (μισθοῦν, μισθοῦσθαι), sed semper emtionis venditionis (πωλεῖν, ὠνεῖσθαι) vocabulis uti. W.

νόμους. ὅσα δὲ ἱερὰ δεδάνεισται, πάντας τοὺς | ὀφείλοντας καὶ χειρίζοντας ἀπολελύσθαι ἀπὸ τῶν ὀφειλημάτων, πλὴν | τῶν ὑπὸ τῶν συστεμάτων[10] ἢ τῶν ἀποδεδειγμένων ὑπ' αὐτῶν ἐκδανεισ|[τ]ῶν[11] ἐπὶ ὑποθήκαις δεδανεισμένων· τούτων δὲ παρεῖσθαι τοὺς τόκους ἀπὸ | τοῦ εἰσιόντος ἐνιαυτοῦ ἕως ἂν ὁ δῆμος εἰς καλλίονα παραγένηται κατάσ[τα]|σιν. καὶ εἴ τινες δὲ πεπολιτογράφηνται μέχρι τῶν νῦν χρόνων[12], εἶναι πάντας ἐ[ν]|τίμους καὶ τῶν αὐτῶν μετέχειν φιλανθρώπων. λελύσθαι δὲ καὶ εἶναι ἀκύρου[ς] | τάς τε ἱερὰς καὶ δημοσίας δίκας, εἰ μή τινές εἰσιν ὑπὲρ παροριεμῶν[13] χώρας ἢ διαμφ[ισ]|βητήσεως κληρονομίας ἐζευγμέναι. εἶναι δὲ καὶ τοὺς ἰσοτελεῖς καὶ παροίκους[14] | καὶ ἱεροὺς καὶ ἐξελευθέρους καὶ ξένους ὅσοι ἂν[15] ἀναλάβωσιν τὰ ὅπλα καὶ πρὸς το[ὺς] | ἡγεμόνας ἀπογράψωνται, πάντας πολίτας ἐφ' ἴσῃ καὶ ὁμοίαι, ὧν καὶ τὰ ὀνόματα δια|σαφησάτωσαν οἱ ἡγεμόνες τοῖς προέδροις καὶ τῶι γραμματεῖ τῆς βουλῆς, οἳ | καὶ ἐπικληρωσάτωσαν αὐτοὺς εἰς φυλὰς καὶ χιλιαστύς[16]· τοὺς δὲ δημοσίους | ἐλευθέρους τε καὶ παροίκους, τοὺς ἀναλαβόντας τὰ ὅπλα[17]. προελθόντες | δὲ εἰς τὸν δῆμον[18] καὶ οἱ δεδανεικότες τὰ συμβόλαια τά τε ναυτικὰ καὶ κατὰ χειρό|γραφα καὶ κατὰ παραθήκας[19] καὶ ὑποθήκας καὶ ἐπιθήκας[20] καὶ κατὰ ὠνὰς καὶ ὁμολογί|ας καὶ διαγραφὰς[21] καὶ ἐκχρήσεις[22] πάντες ἀσμένως καὶ ἑκουσίως συνκαταθέμε|[νοι] τῶι δήμωι ἀπέλυσαν τοὺς χρεωφ(ε)ιλέτας[23] τῶν ὀφειλημάτων μενουσῶν

10 Croenert Mem. Herc. 284[4] extr. De magistratuum aut sacerdotum collegiis interpretatur W. 11 Privati quibus a collegiis illis mandatum est, ut pecunias sacras mutuas darent. W. Cf. IG IX 1, 694_8: ἑλέσθω δὲ ἁ βουλὰ ἑκαστάκις εἰς ἐνιαυτὸν τοὺς ἐκδανεισοῦντας τὸ ἀργύριον ἄνδρας τρεῖς τοὺς δυνατωτάτους χρήμασιν. 12 Legit Mi. 13 De terminis agrorum loco motis. W. 14 Qui alibi plerumque μέτοικοι vocantur. W. Cf. I. Priene p. 243 s.v. Klassen, ubi non solum a πολίταις et ξένοις, sed interdum a κατοίκοις quoque distinguuntur. 15 Particulam in ectypo legit Mi.

16 Cf. n. 312_{30} al. 17 Servi publici, qui arma ceperunt, liberantur quidem, sed eis inquilinorum (παροίκων), non civium iura tribuuntur. A privatorum servis liberandis abstinuerunt Ephesii, ne civium rei familiari fraudem facerent; quo cupidius mox Mithridates eos ad libertatem evocavit (v. not. 4). 18 Hoc ita institutum est, ne invitis creditoribus privatis sua eripuisse videretur populus. 19 Quod alibi ἐνέχυρον vocatur, pignus traditum creditori, hic voce παραθήκη significari videtur.

20 ‚ἐπιθήκη *doit signifier un gage additionnel ou supplémentaire*' W.

21 Perscriptiones. Cf. διαγραφέντα χρήματα 410_{16}. 22 Vox ceteroquin ignota, cuius ex origine tamen de significatione satis certam coniecturam facere licet; nam κιχράναι, χρῆσαι significat ‚mutuum dare'. W.

23 ΧΡΕΟΦΙΛΕΤΑΣ.

τῶν | [ἐμβάσεων[24] κ]αὶ διακατοχῶν παρὰ τοῖς νῦν διακατέχουσιν, εἰ
55 μή τινες ἢ ἐνθάδε ἢ ἐπ' ἑ[τέρας γῆς[25] ξ]ένοις[26] δεδανείκασιν ἢ
συνηλλάχασιν. τὰ δὲ πρὸς τοὺς τραπεζεί[τας ὅσα μὲν[27] τῶι πρὸ
τοῦ ἐ]φ' ἔτος[27] ἐνιαυτῶι τεθεματίκασιν ἢ ἐκχρήσεις εἰλήφασιν ἢ
ἐνέ[χυρα δεδώκασιν, ἑστά]ναι[28] αὐτοῖς τὰς πράξεις τὰς προϋπαρχούσας
κατὰ τοὺς | [νόμους. ὅσα δέ ἐστιν θέμα]τα[29] ἢ ἐκχρήσεις ἐκ τῶν
ὑπεράνω χρόνων, τούτων | [οἱ τραπεζεῖται τοῖς θεματείτα]ις[30] καὶ οἱ
60 θεματεῖται τοῖς τραπεζείταις τὰς ἀ[ποδόσεις ποιείσθωσαν ἀπὸ] τοῦ
εἰσι⟨ον⟩όντος ἐνιαυτοῦ ἐν ἔτεσιν δέ[κα, τοὺς δὲ τόκους ἀποτινέτωσαν
κατὰ τ]ὸ ἀνάλογον. ἐὰν δέ τινι ἐνια[--]λοντος τὰς ἐν τοῖς νό-
μοις | --ος ἐπ' ἐνεχύροις ε[--

24 Suppl. Inscr. jur. 25 Suppl. Dttb. sumens psilosin ex antiquo sermone Ionico resedisse. 26 Suppl. Dttb. Inquilinis, qui armis urbem defendere et poterant et debebant, aes alienum remitti, peregrinis qui Ephesi domicilium non haberent, non item, huius decreti consilio accommodatissimum est. 27 Emendavit Wilhelm SBAk. Wien CXLII 1900, IV 1; φ legerat P. Gardner (ap. Wi.). Annus praesens est; εἰσιών (vs. 60) futurus. 28 Suppl. Wa. 29 Suppl. I. iur. θέματα sunt pecuniae quas quis apud trapezitam deposuit, θεματίτης homo qui id fecit. Cf. Plut. Cons. ad Apollon. 28 p. 116 B: ἔχομεν γὰρ τὸ ζῆν ὥσπερ παρὰ καταθεμένοις (rectius παρακαταθεμένοις pro uno verbo habetur) θεοῖς ἐξ ἀνάγκης, καὶ τούτου χρόνος οὐδείς ἐστιν ὡρισμένος τῆς ἀποδόσεως, ὥσπερ οὐδὲ τοῖς τραπεζίταις τῆς τῶν θεμάτων, ἀλλ' ἄδηλον πόθ' ὁ δοὺς ἀπαιτήσει. 30 Quae sequuntur fere suppl. I. jur.

743. Aenianes Lucullum quaestorem laudant, a. 88—80. Hypatae. Edd. Pittakis Ἐφ. ἀρχ. 192 (LeBas-Wadd. II 1122; Syll.² 331; IG IX 2, 38); cf. Kip Thess. Stud. 30. [*Hi*]

[τὸ κο]ινὸν τῶν Αἰνιάνω[ν[1] Λεύ|κι]ον Λικίνιον Λευκίου [υἱὸν] | Λεύκολλον[2] ταμίαν[3], εὐεργ[έτην].

1 Hoc recentissimum est de huius gentis concilio testimonium; imperatorum Romanorum aetate nulli iam comparent Aenianes, et Hypata, quod fuerat gentis caput, volgo Thessalicum oppidum dicitur. 2 L. Licinius L. f. Lucullus Ponticus cos. a. 74. 3 Cic. Acad. pr. 1, 1: *Ut enim* (Lucullus) *admodum adulescens cum fratre pari pietate et industria praedito paternas inimicitias magna cum gloria est persecutus, in Asiam quaestor* (a. 88) *profectus, ibi per multos annos* (usque ad a. 80) *admirabili quadam laude provinciae praefuit* (De rebus per hos annos ab eo gestis cf. Plutarch. Luc. 2—4). Videtur igitur primo anno quaestor, deinde pro quaestore fuisse, ut accurate Cicero Ac. pr. 4, 11 eum dicentem faciat ‚*Cum Alexandreae pro quaestore essem*', minus accurate idem pro Archia

5, 11 L. Marcio Philippo M. Perperna censoribus, i.e. a. 86 Archiam cum Lucullo *quaestore* in Asia fuisse referat. Etiam in hoc titulo ταμίας proquaestorem significare videtur (sed n. 332_8 ἀντιταμίας dicitur).

---

744. Aetoli Ladamem Calydonium militem laudant, c.a. 84. Calydone. Edd. Papadopulos Bull. Inst. 1849, 105 (LeBas II 1031; SGDI 1418); Cousin Bull. Hell. X 1886, 183, 1 (Dittenberger IG IX 1, 396; Syll.² 333). [*Hi*]

[τὸ κοινὸν τῶν] Αἰτωλῶν[1] Λαδά[μεα[2] -- Καλυ|δώνιο]ν ἀρε[τ]ᾶς ἕνεκεν καὶ εὐε[ργεσίας τᾶς εἰς | αὐτό], στρατευσάμενον[3], τειμ[αθέντα δόρατι[4] |
5 ὑπὸ Λευκί]ου Κορνηλίου Σύλλα καὶ σ[τρατιωτικοῖς | δώροις[5] ἐπ' ἀ]νδραγαθίᾳ.

---

1 Aetolorum foedus a Romanis dissolutum quidem erat cum reliquis similibus, sed Sullae aetate pridem restitutum. Cf. Pausan. VII 16, 10 ἔτεσι δὲ οὐ πολλοῖς ὕστερον ἐτράποντο εἰς ἔλεον Ῥωμαῖοι τῆς Ἑλλάδος καὶ συνέδριά τε κατὰ ἔθνος ἀποδιδόασιν ἑκάστοις. 2 Suppl. Pw. coll. n. 444[14]. 3 De Aetolis in Sullae exercitu militantibus cf. Appian. Mithr. 30 Σύλλας δὲ -- ἐς τὴν Ἑλλάδα περαιωθεὶς χρήματα μὲν αὐτίκα καὶ συμμάχους καὶ ἀγορὰν ἔκ τε Αἰτωλίας καὶ Θεσσαλίας συνέλεγεν. 4 *Hasta (pura)* Realenc. VII 2502_{22}. Helbig Gesch. der hasta donatica Abh. Goett. G. 1908. 5 Cf. Bull. Hell. IV 1880, 507, 1 τετει[μη]μένῳ δώροις στρατιωτικοῖς πᾶσιν. C.

---

745. Rhodii viri nobilis statua, a. 82. Rhodi. Edd. Mommsen SB Ak. Berl. 1892, 845; Hiller v. Gaertringen Arch. Jahrb. IX 1894, 25 et IG XII 1, 48 (Syll.² 332; Th. Reinach-Goetz Mithradates 474, 22; Dessau I. lat. sel. 8768); cf. Brandis Goett. GA 1895, 647; Hiller Oest. Jahresh. Beibl. I 92; Willrich Herm. XXXIII 1898, 658; Reinach Herm. XXXIV 1899, 159; Foucart Rev. phil. XXIII 1899, 266; Muenzer Realenc.² IV 1369. [*Hi*]

[-- πρεσβεύσαντα --] | καὶ [ποτὶ] Λεύκιον Κορνήλιον Λευκίου [υ]ἱό[ν

De legato ad Romanorum magistratus misso agi patet, qualis postea ad C. Iulium C. f. Caesarem imperatorem aliosque (IG XII 1, 57) venit. Nomen viri periit, nec fuisse videtur aut Posidonius philosophus, qui anni 86 initio C. Marium consulem VII iam moribundum adierat, ut ipse tradidit (Plut. Mar. 40), etsi iam a. 78 Rhodum redux Ciceronem ibi docuit (Susemihl Alex. Litt. II 129) — aut Molo ille, cui a. 87 praesenti Cicero Romae operam se dedisse profitetur, quamquam hic *dictatore -- Sulla legatus ad senatum de Rhodiorum praemiis venerat* (Cic. Brut. 307. 312), quem *ante omnes exterarum gentium in senatu sine interprete auditum constat* (Val. Max. II 3), cum illo certe tempore (a. 81) non iam pro consule, ut in hoc titulo dicitur, fuisset Sulla. Immo nobiles Romanos inter pacem Dardani a. 84 a Sulla cum Mithridate factam et annum 82 in Asia aut Rhodiorum vicinia, non Romae adiisse videtur.

Σύλλαν[1], | στραταγὸν ἀνθύπατον Ῥωμαίων, | καὶ ποτὶ Λεύκιον Κορνή-
5 λιον Λευκίου υἱὸν | Λέντελον[2] ἀνθύπατον | καὶ ποτὶ Λεύκιον Λικίνιον
Λευκίου υἱὸν Μουρήν[αν][3] | ἰμπεράτορα[4], πρόξενον καὶ εὐεργέταν τοῦ
δά[μου], | καὶ ποτὶ Λεύκιον Λικίνιον Λευκίου υἱὸν Λεύκο[λλον][5] | ἀντι-
10 ταμίαν, | καὶ ποτὶ Αὖλον Τερέντιον Αὔλου υἱὸν Οὐάρρων[α] | πρεσβευτὰν
Ῥωμαίων[6], | πρόξενον καὶ εὐεργέταν τοῦ δάμου, | Διονύσιος Λυσανία |
15 εὐνοίας ἕνεκα καὶ εὐεργεσίας | τᾶς εἰς αὐτὸν | θεοῖς.

[Πλ]ούταρχο[ς] Ἡλιοδώρου Ῥόδιος ἐποίησε[7]·

---

1 L. Cornelius L. F. [Sulla] pro cos. (cos. I a. 88, cos. II a. 80). Nam στρατηγὸν ἀνθύπατον in hoc titulo, qui huius usus ultimum est exemplum, proconsulem, non praetorem pro cos. significare, neque de Sulla, antequam dictator dictus esset, id quod m. Nov. a. 82 factum est, dubitari posse, contra Mommsenum evicerunt Reinach, Foucart alii, basi Halicarnassia nisi (SBAk. Wien 1894, CXXXII 2, 29, 1; Dessau I. Lat. sel. 8771): ὁ δῆμος ἐτίμησεν [Λε]ύκιο[ν Κ]ορνήλιον Λευκίου υἱὸ[ν] Σ[ύ]λλα[ν] στρατηγὸν ἀνθύπατον [Ῥ]ωμαίων.

2 L. Cornelium L. f. Lentulum pro cos. eundem atque praetorem a Cicerone pro Archia 5, 9 post a. 89, ante a. 84 commemoratum fuisse Fouc. sumpsit, Mommsen negavit; provinciam Asiam fuisse eo verisimile reddidit Muenzer, quod postea L. Lentulus quidam Thyatirae Lydiae urbis [ἐκ προ]γόνων dicitur patronus (Bull. hell. XI 1887, 457, 19). 3 L. Murena qui post Sullam Asiae praefuit, et bello contra Mithridatem gesto fere a. 82 imperator factus est (Cic. pro Mur. 5, 12), a. 81 triumphavit. 4 In eiusdem titulo Messenio IG V 1, 1454 [ἁ π]όλις Λεύκ[ιο]ν Λικίνιον [Λ]ευκίου | [υ]ἱ[ὸ]ν Μουρήναν ἰμπεράτορα, | τὸν αὐτᾶς εὐεργέταν item retinetur Latinum vocabulum, praeterea ubique Graeco αὐτοκράτωρ redditur. Cf. Diod. XXXVI 14.

5 Cos. a. 74, qui contra Mithridatem bellum gessit (cf. n. 743). Eum quaestorem et proquaestorem Sullae auspiciis in Asia fuisse, sed etiamtum post illius Romam reditum sub Murena (not. 3) in eodem magistratu in provincia mansisse constat. 6 Legatus Murenae. Inter Terentios Varrones et Licinios Murenas arctiorem quandam necessitudinem intercessisse ex nomine A. Varronis Murenae, quem Cicero ad fam. XIII 22, 1; XVI 12, 6 et Caesar B. C. III 19, 3 commemorant, collegit M. eundem hominem esse ratus, quem hic haberemus; filium videri A. Terentium A. f. Varronem Murenam consulem a. 23. Ceterum manifesto ad legatum tituli Rhodii spectare quae de Varrone quodam repetundarum reo haberent scholiastae Ciceronis. Cf. Pseudoascon. ad div. in Caec. 7, 24 p. 109 Orelli: *Varro consobrinus frater Hortensii, reus ex Asia apud L. Furium praetorem primo de pecuniis repetundis deinde apud P. Lentulum Suram* (praetorem fere a. 75, cf. Drumann-Groebe Gesch. Roms III 82. II 453) *est accusatus absolutusque est a. Q. Hortensio. — qui (Appius Claudius) cum accusaret Terentium Varronem repetundarum ex Asia, victus ab Hortensio est, quo in iudicio discoloribus ceris signa sententiarum notabantur.* Schol. Gron. ad Verr. act. I 6, 17, p. 398 Orelli: *figuram fecit in Hortensium de*

Varronis iudicio consobrini eius, quod discoloribus ceris iudicium corrupit. Eodem scholiastae Horatii referunt Sat. II 1, 49, quibus dubito num fides habenda sit. Dttb. Idem in donario Coorum (Samothracico?) IG XII 8, 260: ἀγ[ουμ]έ[ν]ου τοῦ στόλου παντὸς Αὔλου Τερε[ν]τίου Αὔλου υἱοῦ Οὐάρρωνος πρεσβευτᾶ, sequuntur nomina [να]υαρχοῦντος, τριηραρχοῦντος, τετρήρεως, deinde [κυβερνάτα]ς, [π]ρωρε[ύς], [κελ]ευστ[άς], [πεν]τηκ[όνταρ]χ[ο]ς, ἰατρός, ἐπιβάται (plus viginti). Cf. basim Deliam Bull. Hell. XXIX 1905, 228, 87 et Euromi inventam (Dessau I. Lat. sel. 8773; Hatzfeld Bull. Hell. XXXVI 1912, 121[2].

7 Eiusdem statuarii tres titulos habemus qui ad monumenta honoraria hominum nobilium Rhodiorum spectant: Loewy I. G. Bildh. 194. 195; Bull. Ac. Danemark 1907, 25, ubi dubitatur, num idem fuerit, qui Πλούταρχος Ἀπαμεύς, ex Posidonii scilicet philosophi patria oriundus. Solebant enim Rhodii claris statuariis ἐπιδαμίας ius, filiis demum civitatem conferre. Sed Posidonius philosophus Syrus non solum civitate donatus, sed ad summum Rhodiorum magistratum nempe prytaniam promotus est (Strab. VII 316). Philosophi, cuius patrem ignoramus, nomen refert Ποσειδώνιος Ποσε(ι)δωνίου Ῥόδιος γυμνασίαρχος sodalicii, cuius participes imprimis peregrini, velut Θέων Ἀντιοχεὺς ὧι ἁ ἐπιδομία δέδοται statuarius aliique multi homines e Syria et Asia oriundi: SGDI 4108 (nomen sodalicii Ἀσκλαπιαστᾶν Νικασιωνείων Ὀλυμπιαστᾶν κοινόν Ath. Mitt. XXV 1900, 109). Posidonii generi memoriam ex lapidibus redintegravit Gercke Rh. Mus. LXII 1907, 116. De Panaetio Posidonii magistro aliisque Stoicis cf. n. 725[6].

Ptolemaeus XIII a Coïs honoratur, a. 80—51. Or. 192.

---

746. Collegiorum Deliorum dedicatio, a. 74. Deli. Hominum nomina (v. 1—16) per duas columnas disposita. Ed. Homolle Bull. Hell. VIII 1884, 145 (Syll.[2] 335; Mommsen Eph. epigr. VII 451, 6). [*Hi*]

a Μάαρκος Καλούιος Αὔλου υἱός[1]. | Αὔλος Κλαύδιος Βακχίου[2] υἱός. |
Αὔλος Ῥοτίλιος Λευκίου υἱός. | Λεύκιος Σολπίκιος Λυσιμάχου υἱός. |
5 Μάαρκος Πλαιτώριος Μαάρκου Φλάκκος. | Αὔλος Καστρίκιος Δέκμου Ἀχαιός. | Αὔλος Σολπίκιος Σερουίου Ὀνησᾶς. | Δέκμος Κλώδιος Δέκμου Δημήτριος. |
b 10 Διογένης Πρωτογέν[ους] | Ἡράκλειος. | Σέξτος Ὄππιος Νεμερίου |
15 Ζεῦξις. | Πόπλιος Σερουίλιος Αὔλου | Ἐπάγαθος. | Τίτος Κλώδιος Γαΐου | Τρύφων |

---

1 Quibus hoc adiungitur homines ingenui sunt, cum merus genetivus praenominis Latini ubique liberti patronum indicet. Unus qui nomine mere Graeco utitur Diogenes (v. 10) ingenuus esse videtur. 2 Memorabile est hic bis (v. 2. 4) etiamtum paterni praenominis locum tenere nomen Graecum, ut patres Βάκχιος Κλαύδιος et Λυσίμαχος Σολπίκιος nominatos fuisse appareat ex eo more quem viginti annis ante valuisse titulus 727 docet, at ipsos homines qui dedicaverunt iam praenomina Romana ge-

Ἑρμαϊσταὶ καὶ Ἀπολλωνιασταὶ καὶ Ποσειδωνιασταὶ[3] γε|νόμενοι Ἀπόλ-
20 λωνι καὶ Ἰταλικοῖς[4], ἐπὶ ὑπάτων | Λευκίου Λικινίου Λευκόλλου καὶ
Μαάρκου Αὐρηλίου Κόττα[5].

rere ad unum omnes, et Graecum nomen hic ubique (v. 6. 7. 8. 11. 12. 13) cognominis vice fungi. 3 Magistri sunt collegiorum trium in unum corpus coniunctorum; probabile est quaternos ex unoquoque ex illis collegiis creatos esse. H. 4 Similis dedicatio Ἡρακλεῖ καὶ Ἰταλικοῖς est Bull. corr. Hell. IV 190. Ipsa Ἀπόλλωνι καὶ Ἰταλικοῖς recurrunt in titulo doni a Philostrato trapezita dedicati Bull. Hell. VIII 128. H. Italicos homines esse, non deos docet idem. 5 A. 74.

747. SC de Amphiarai Oropii agris, a. 73. Oropiorum in Amphiaraio. Ed. Bases Ἐφ. ἀρχ. 1884, 97 (Th. Mommsen Herm. XX 1885, 268 et ap. Bruns. Fontes iur. Rom.[6] 172, 40; Viereck Sermo Graec. 35 XVIII); Dittenberger IG VII 413 (Syll.[2] 334). Cf. v. Wilamowitz-Moellendorff Herm. XXI 1886, 103[1]; F. Muenzer Philol. LV 387; Bormann Festschr. O. Hirschfeld 1903, 431; Wilhelm Goett. GA 1903, 797. [*Hi*]

I Μ[άαρκ]ος Τερέντιος Μαάρκου υἱὸς Οὐάρρων Λεύκολλος, Γάϊος Κάσιος Λευκί[ου υἱὸς | Λογ]γῖνος ὕπατοι[1] Ὠρωπίων ἄρχουσιν βουλῇ δήμωι[2] χαίρειν· εἰ ἔρρωσθε, εὖ ἂν ἔχ[οι]. | ὑμᾶς εἰδέναι βουλόμεθα, ἡμᾶς κατὰ τὸ τῆς συνκλήτου δόγμα[3] τὸ γενόμενον ἐ[πὶ Λευκί]ου
Λικινίου Μαάρκου Αὐρηλίου ὑπάτων[4] ἐπεγνωκέναι περὶ ἀντιλογιῶν *a. 74*
5 τῶν ἀνάμ[εσον] | θεῶι Ἀμφιαράωι[5] καὶ τῶν δημοσιωνῶν γεγονότων ⟨ἐπεγνωκέναι⟩[6].
II πρὸ μιᾶς εἰ[δυῶν] | Ὀκτωμβρίων ἐμ βασιλικῇ Πορκίᾳ[7] ἐν συμβουλίωι[8]

Vss. 1. 3—7. 16 ἐκθέσει distincti. Tabula continet I Litteras a consulibus ad magistratus senatum populum Oropiorum datas, quibus eos certiores faciunt de sententia quam ipsi inter illos et publicanos pronuntiaverunt (v. 1—5). II Sententiam consulum (v. 5—59). III Senatusconsultum quo ea sententia confirmatur (v. 59—69). De ipsa lite cf. not. 33.
1 A. 73. 2 Sui iuris tum fuit civitas Oropiorum, Wil. Cf. n. 675[3].
3 Superiore anno Oropii ad senatum rem detulerant, qui consulibus mandavit ut de ea cognoscerent. 4 A. 74. 5 Dativus ab ἀνάμεσον pendens et cum genetivo tamquam si idem casus esset coniunctus illam sermonis barbariem testatur, quae etiam alibi non inaudita iam illa aetate (cf. n. 741[11]), multo etiam magis principatus temporibus grassata est. Cf. n. 364_{16}. Ceterum γεγονότων pro γεγονυιῶν mera neglegentia ortum videtur; neque enim probabile est hunc interpretem vocem ceteroqui inauditam ἀντιλόγιον (ut συμβούλιον) finxisse. 6 Verbum manifesto errore repetitum. 7 Iuxta ipsam curiam. Cf. Liv. XXXIX 44, 7 (a. 184): *Cato atria duo, Maenium et Titium, in lautumiis et quattuor tabernas in publicum emit basilicamque ibi fecit, quae Porcia adpellata est.* Asconius in Milonian.

παρῆσαν Μάαρκος Κλαύδιος Μαάρκ[ου] | υἱὸς Ἀρνήσσης Μαάρκελλος[9], Γάϊος Κλαύδιος Γαΐου υἱὸς Ἀρνήσσης Γλάβερ[10], | Μάαρκος Κάσιος Μαάρκου υἱὸς Πωμεντίνα[11], Γάϊος Λικίνιος Γαΐου υἱὸς | Πωμεντίνα, Γάϊος Λικίνιος Γαΐου υἱὸς Στηλατίνα⟨ς⟩ Σακέρδως[12], | Λεύκιος Οὐολύσκιος Λευκίου υἱὸς Ἀρνήσσης[13], Λεύκιος Λάρτιος Λευκίου υἱὸς | Πηπιρία[14], Γάϊος Ἀνναῖος Γαΐου υἱὸς Κλυτομίνα[15], Μάαρκος Τύλλιος

p. 29, 4 K. et Sch.: *quo igne* (sc. cum cremaretur P. Clodii corpus a. 52) *et ipsa quoque curia flagravit, et item Porcia basilica, quae erat ei iuncta, ambusta est.* Mo. 8 Cf. n. 741$_8$. Ceterum hic qui consulibus in consilio essent ex dignitatis ordine enumerari observavit Mo., unde simul apparere, omnes homines senatorii ordinis esse; nam qui paenultimum inter eos locum teneret T. Maenius T. f. Lemonia, eundem v. 61 inter senatores, qui scribendo affuissent, redire. 9 Aut aedilem curulem a. 91 (Cicero de or. I 13, 57. Drumann Gesch. Roms II^2 329[16]) aut eum M. Marcellum qui Cimbrico et Marsico bellis interfuit et a Cicerone Bruti 36, 136 inter oratores commemoratur (Drumann II^2 339 n. 23) significari monuit Mo. Namque cum hic nobilissimus et aetate provectissimus inter omnes consiliarios esse videretur (v. not. 8) reliquos illius temporis Marcellos natu minores esse, quam ut hic in censum venirent. 10 Idem qui praetor contra Spartacum pugnavit. Is enim *Clodius Glaber* vocatur apud Florum II 8 (III 20), 4, *Clodius* apud Orosium V 24, 1 et Plutarchum Crass. 9. Cognomen servavit quidem Appianus Civ. I 116, sed errore manifesto a Clodio transtulit in P. Varinium, qui in earundem rerum gestarum narratione alibi semper sine cognomine commemoratur (Cic. pro Flacco 19, 45. Sallust. Hist. III 96. 98 Maur. Liv. perioch. l. LXXXXV. Frontinus Strat. I 5, 22. Plut. Crass. 9). Non minus certum est, errorem subesse in Livii periocha, ubi ille praetor *Claudius Pulcher* vocatur. Illa de Spartaco gesta sunt eiusdem anni 73 vere, cuius mense Octobri huic consilio interfuit. Plebeium fuisse tribus indicat eadem ac Claudiorum Marcellorum (v. 6. 7), cum gens patricia Claudia in Palatina fuerit (Mommsen SB Ak. Berl. 1895, 894). Patrem Borghesius Oeuvres II p. 317 coniecit consulem anni 130 esse, qui a Cicerone de legg. III 19, 42 *Gaius* dicitur. Muenzer.

11 Sic Latinum *Pomptina* reddidit interpres, fortasse *Tromentinae* nomine in errorem inductus. Idem habes in senatusconsulto ap. Viereck Serm. Gr. XV 25. At apud Iosephum quod corrupte legitur tribus nomen Μεντίνα (Ant. XIII 260) iniuria huc traxisse videtur Ba. Id enim aut ex Τρομεντίνα aut ex Μενηνία natum esse recte statuunt editores. 12 Sine dubio praetor a. 75, qui Siciliam pro praetore obtinuit ante Verrem (Drumann^2 IV 212 n. 22). Ba. Verrem a. 73 in provinciam venisse constat, qua cum re convenit quod eum, cui ille successit, mense Octobri eiusdem anni rursus Romae fuisse hic videmus. Mo. 13 Homo ignotus, ipsa gens rarissime commemoratur. W. Schulze Lat. Eigenn. 523^2. Idem nomen videtur *Volscius* apud Livium III 13. Mo. 14 Gens inter nobiles homines Romanos alibi non comparet nisi quod M. Plautii Silvani

Μαάρκου υἱὸς | Κορνηλία Κικέρων 16, Κόϊντος Ἄξιος Μαάρκου υἱὸς Κυρίνα 17, Κόϊντος Πομπήϊος Κοΐν|του υἱὸς Ἀρ[νιή]σσης Ῥοῦφος 18, Αὔλος Κασκέλλιος Αὔλου υἱὸς ὁ υἱὸς Ῥωμιλία 19, | Κόϊντος Μυνύκιος Κοΐντου υἱὸς Τηρηντίνα 20 Θέρμος 21, Μάαρκος Ποπλίκιος | 15 Μαάρκου υἱὸς Ὁρατία Σκαιούας 22, Τίτος Μαίνιος Τίτου υἱὸς Λεμωνία 23, Λεύκιος | Κλαύδιος Λευκίου υἱὸς Λεμωνία.

cos. 2 a. Chr. uxor *Lartia Cn. f.* fuit (Prosop. R. II 265, 69). Mo. Mira scriptura Πηπιρία nescio an errori quadratarii debeatur. 15 Cf. Cic. in Verr. III 40, 93: *huic eidem Symmacho C. Annaeus Brocchus senator, homo eo splendore, ea virtute, qua omnes existimatis, nummos praeter frumentum coactus est dare.* Mo. Tribus nomen Mommsenus Κλυ(σ)τομίνα emendat, sed nescio an propter vocis Graecae κλυτός similitudinem detortum sit. Ceterum scripturam per *l* antiquiorem esse monuit idem R. Staatsr. III 1, 171[1]. Graece Κροστομίνα legitur Ioseph. Ant. XIV 229. 238; SC de Adramyttenis ap. Viereckium Sermo Gr. XV 40. Ba. Mo. 16 Orator nobilissimus, qui huius litis cui interfuerat postea recordatus est cum librum de deorum natura conscriberet (not. 33). 17 Familiaris Varronis et Ciceronis, homo magis quaestui quam reipublicae gerendae intentus, sed senator (Varro de re rust. III 2, 1). Compluribus locis eius mentio fit in Ciceronis ad Atticum epistulis (I 12, 1. III 15, 3. IV 15, 5. X 13, 2), semel ap. Plinium N. hist. VIII 167. Ba. Mo. 18 Q. Pompeius Rufus filius consulis a. 88, gener L. Sullae, ipso quo pater consul erat anno in turbis civilibus occisus est (Drumann IV[2] 319 n. 7). Hic sane filium habuit cognominem (Drumann l.l. n. 8), tribunum plebis a. 53. Sed neque hic neque omnino quisquam illius Rufi filius a. 73 in senatu fuisse potest, siquidem L. Sulla socer illius a. 138 natus erat, ita ut nepotis natales nullo pacto a. 103 priores esse possint. Quare Rufum maiorem, consulem anni 88, post lugubre filii fatum nescio quem hominem adoptasse probabile est, cui iam ut illi occiso *Q. Pompeius Q. f. Rufus* nomina erant. Mo.

19 Nobilissimus iurisconsultus, cuius mentionem fecit Horatius art. poët. 371, a patre cognomini distinctus, cuius usus (latine *f* i.e. *f(ilius)*) hoc primum videri exemplum adnotat Bo. Eum cum ad quaesturam quidem pervenisse, maiores vero magistratus ab Augusto sibi oblatos sprevisse referat Pomponius (Digest. I 2, 2, 45), hic titulus testatur eum ante annum 73 quaestorem fuisse, ut Ciceronis fere aequalis fuisse videatur. Mo.

20 Vera forma est *Teretina*; etiam Graece Τηρητίνα scribitur apud Iosephum Ant. XIV 220. 229. 238. Num forte nomen quod est *Terentius* errori ansam dedit? Mensura vocalis sane in utraque syllaba diversa est.

21 Tribunus plebis a. 62, pro praetore Asiae a. 51 (Drumann[2] I 384. III 167), cuius in Ciceronis epistulis mentio fit. Videmus hic eum undecim annis priusquam ad tribunatum plebis perveniret, iam in senatu fuisse. Ba. Mo. 22 Homo ceteroqui ignotus. Nummos Cn. Pompei natu minoris exstare cusos a M. Publicio legato pro praetore monet Mo.

23 Cf. not. 8. Hominem nusquam commemorari, sed familiam antiquae

περὶ ὧν Ἑρμόδωρος Ὀλυνπίχου υἱός[24], ἱερεὺς | Ἀνφιαράου, ὅστις πρότερον ὑπὸ τῆς συνκλήτου σύνμαχος προσηγορευμέ|νος ἐστίν[25], καὶ Ἀλεξίδημος Θεοδώρου υἱός[26], Δημαίνετος Θεοτέλου υἱός[27], πρεσβευ|ταὶ Ὠρωπίων, λόγους ἐποιήσαντο

20 ἐπ(ε)ὶ ἐν τῷ τῆς μισθώσεως νόμῳ[28] αὗται αἱ | χῶραι ὑπεξειρη-
μέναι εἰσίν, ἃς Λεύκιος Σύλλας θεῶν ἀθανάτων ἱερῶν τεμενῶν |
φυλακῆς ἕνεκεν συνεχώρησεν ⟨ὑπεξειρημέναι εἰσίν⟩[29], ταύτας τε
τὰς προσ|όδους, περὶ ὧν ἄγεται τὸ πρᾶγμα[30], Λεύκιος Σύλλας
τῶι θεῶι Ἀμφιαράωι πρ(ο)σώιρι|σεν(!), ὅπως ὑπὲρ τούτων τῶν
χωρῶν πρόσοδον τῶι δημοσιώνηι μὴ τελῶσιν· |

καὶ περὶ ὧν Λεύκιος Δομέτιος Αἰνόβαλβος[31] ὑπὲρ δημοσιωνῶν εἶπεν |

25 ἐπεὶ ἐν τῶι τῆς μισθώσεως νόμωι αὗται αἱ χῶραι ὑπεξειρημέναι
εἰσίν, | ἃς Λεύκιος Σύλλας θεῶν ἀθανάτων ἱερῶν τεμενῶν φυλα-
κῆς ἕνεκεν | συνεχώρησεν, οὔτε[32] ὁ Ἀμφιάραος, ὧι αὗται αἱ
χῶραι συνκεχωρημέναι | λέγονται, θεός ἐστιν[33], ὅπως ταύτας τὰς
χώρας καρπίζεσθαι[34] ἐξῆ | τοὺς δημοσιώνας·

30 ἀπὸ συνβουλίου γνώμης γνώμην ἀπεφηνά|μεθα· ὃ ἐπέγνωμεν τῆι συν-
κλήτωι προσανοίσομεν, τοῦτο δ καὶ | εἰς τὴν τῶν ὑπομνημάτων δέλτον[35]
κατεχωρίσαμεν·

περὶ χώρας | Ὠρωπίας, περὶ ἧς ἀντιλογία ἦν πρὸς τοὺς δημο-

---

nobilitatis esse, ex qua iam a. 170 Q. Maenius T. f. praetor fuisset (n. 300, 1. 11. 38) adnotavit Mo. **24** De huius maioribus cf. n. 675_1. **25** Videtur hic a Romanorum partibus stetisse cum cives Mithridatem sequerentur. Mo.

26 Aliquo ex proximis annis sacerdos Amphiarai factus est; cf. IG VII 416_2. **27** Et Δημαίνετος et Θεοτέλης nomina non semel occurrunt in aliis Oropiorum titulis, sed nullum ex eis certa ratione ad eos quos hic habemus homines referri licet. **28** In lege censoria de publicis provinciae Achaiae locandis. Mo. **29** Hic quoque manifesto quae semel scribi debebant neglegentia bis posita sunt. **30** Soloece Latina *de quibus agitur* reddit interpres. Mo. **31** Cos. a. 54, occisus post proelium Pharsalicum a. 48. Primum commemoratur in causa Verris inter testes (Cic. in Verr. I 139). Quo tempore causa Oropia agebatur, viginti fere annos natus erat. Mo. De cognominis scriptura cf. n. 732^2.

32 Soloece Latinum *neque* expressit, cum deberet οὐδὲ scribere.

33 Cf. Cicero deor. nat. III 49: *an Amphiaraus erit deus et Trophonius? Nostri quidem publicani, cum essent agri in Boeotia excepti lege censoria, negabant immortalis esse ullos, qui aliquando homines fuissent.* **34** Cf. Meisterhans Gr. att. Inschr.^{3} 92^{827}. **35** δέλτον hic non unam tabulam, sed totum codicem sive librum significare genetivus τῶν ὑπομνημάτων probat. Intelleguntur *commentarii* consulum, in quos omnia eorum decreta conferebantur (cf. not. 48).

σιώνας, κατὰ τὸν τῆς | μισθώσεως νόμον αὕτη ὑπεξειρημένη ἐστίν,
ἵνα μὴ ὁ δημοσιώνης αὐτὴν καρπίζηται·
κατὰ τὸ τῆς συνκλήτου δόγμα ἐπέγνωμεν[36]. |
A 35 ἐν τῷ τῆς μισθώσεως νόμῳ ὑπεξειρημένην δοκεῖ[37] εἶναι οὕτως· |
ἐκτός τε τούτων ἢ εἴ τι δόγμα συνκλήτου, αὐτοκράτωρ αὐτο-
κράτορές τ[ε] | ἡμέτεροι καταλογῆς[38] θεῶν ἀθανάτων ἱερῶν τε-
μενῶν τε φυλακῆς | καρπίζεσθαι ἔδωκαν κατέλιπον, ἐκτός τε
τούτων, ἃ Λεύκιος | Κορνήλιος Σύλλας αὐτοκράτωρ ἀπὸ συνβουλίου
40 γνώμης θεῶν | ἀθανάτων ἱερῶν τεμενῶν τε φυλακῆς ἕνεκεν καρ-
πίζεσθαι ἔδωκεν, | ὃ τὸ αὐτὸ[39] ἡ σύνκλητος ἐπεκύρωσεν οὔτε
μετὰ ταῦτα δόγματι | συνκλήτου ἄκυρον ἐγενήθη.
B Λεύκιος Κορνήλιος Σύλλας ἀπὸ συν βουλίου γνώμης γνώμην εἰρηκέναι
δοκεῖ[40]·
τῆς εὐχῆς ἀποδόσεως | ἕνεκεν τῶι ἱερῷ Ἀμφιαράου χώραν προσ-
45 τίθημι πάντῃ πάντοθεν πόδας | χιλίους[41], ἵνα καὶ αὕτη ἡ χώρα
ὑπάρχῃ ἄσυλος
ὡσαύτως τῶι θεῷ Ἀμφιαράωι | καθιερωκέναι
τῆς πόλεως καὶ τῆς χώρας λιμένων τε τῶν Ὠρωπίων | τὰς προσ-
όδους ἁπάσας εἰς τοὺς ἀγῶνας καὶ τὰς θυσίας, ἃς Ὠρώπιοι |
συντελοῦσιν θεῷ Ἀμφιαράωι[42], ὁμοίως δὲ καὶ ἃς ἂν μετὰ

---

36 Ipsam sententiam (v. 31) sequuntur litterae quibus freti consules eam tulerunt: *A* lex locationis (v. 35—42). *B* L. Sullae decretum de excipiendis locis sacris deorum immortalium deque consecrandis Amphiarao reditibus terrae Oropiae (v. 42—51). *C* Senatus consultum L. Sulla Q. Metello consulibus factum, quo illud Sullae decretum confirmatum est (v. 51—57). 37 I.e. consules cum consilio re investigata agnoverunt, id ita scriptum esse in lege. Eadem vi vox δοκεῖ etiam in reliquis duobus documentis usurpatur, quibus sententia consulum nititur (v. 43. 53).

38 I.e. *reverentia deorum immortalium*. ἕνεκεν errore omissum opinatur Ba., dativum καταλογῇ reponit Mo. Sed utrumque fieri vetat geminus locus tituli 741[9], ad quem etiam de vocis notione disputavimus. Genetivum, quem observaverat haud raro respondere ablativo Latino, etiam hic in eius locum substituit interpres, ubi id cum ratione sermonis Graeci pugnabat. Cf. not. 30. 32. 39. 49. 39 *Quod idem* ad verbum Graece reddidit interpres. Ba. Mo. 40 Cf. not. 37. 41 Cf. Tac. Annal. III 62: *et memorabantur* (ab Hierocaesariensibus *Perpennae, Isaurici multorumque alia imperatorum nomina, qui non modo templo* (Dianae Persicae), *sed duobus milibus passuum eandem sanctitatem tribuerant*. Ba. 42 Iam ante Sullae aetatem Amphiarao ludi gymnici et musici habebantur; cf. n. 675$_{34}$: Ἀμφιαρά[ω]ν τῶμ μεγάλων τῷ γυμνικῷ ἀγῶνι. IG VII 414$_1$ (a. 366—338) Ἀμφιαράια ἐν Ὠρωπῷ. IG VII 48.

ταῦτα ὑπὲρ τῆς | νίκης καὶ τῆς ἡγεμονίας τοῦ δήμου τοῦ Ῥω-
50 μαίων συντελέσουσιν[43], | ἐκτὸς ἀγρῶν τῶν Ἑρμοδώρου Ὀλυνπίχου
υἱοῦ, ἱερέως Ἀμφιαράου, τοῦ | διὰ τέλους ἐν τῇ φιλίᾳ τοῦ δήμου
τοῦ Ῥωμαίων μεμενηκότος[44].

C περὶ τού|του τοῦ πράγματος δόγμα συνκλήτου ἐπὶ Λευκίου Σύλλα *a. 8*
Ἐπαφροδίτου, | Κοΐντου Μετέλλου Εὐσεβοῦς ὑπάτων[45] ἐπικεκυρωμένον
δοκεῖ[46] εἶναι, | ὅπερ ἡ σύνκλητος ἐδογμάτισεν εἰς τούτους τοὺς λόγους·
55 ὅσα τε θεῶι | Ἀμφιαράωι καὶ τῶι ἱερῷ αὐτοῦ Λεύκιος Κορνήλιος
Σύλλας ἀπὸ συ(μ)βουλίου[47] | γνώμης προσώρισεν συνεχώρησεν,
τὰ αὐτὰ ἡ σύνκλητος τούτωι τῶι θεῶι | δοθῆναι συνχωρηθῆναι
ἠγήσατο.

ἐν τῶι συμβουλίωι παρῆσαν | οἱ αὐτοὶ οἳ ἐμ πραγμάτων συμβεβουλευ-
μένων δέλτωι πρώτηι, | κηρώματι τεσσαρεσκαιδεκάτωι[48].

---

43 Cf. Syll.² 676₁₁: Ἀμφιάραα καὶ Ῥωμαῖα τὰ τιθέμενα ὑπὸ Ὠρωπίων ἄνδρας ἵππιον. IG VII 419₄: ἀγωνοθετοῦντος τῶν Ἀμφι[αράων καὶ Ῥωμαίων. 420₂ ἀγωνοθετοῦντος τὰ Ἀμφι[ά]ρα καὶ Ῥωμαῖα. Non igitur separatim hi ludi Romani constituti sunt sed cum antiquioribus Amphiaraiorum feriis coniuncti. 44 Cf. not. 25. 45 A. 80. De Graeco Sullae cognomine cf. Plut. Sull. 34 αὐτὸς δὲ τοῖς Ἕλλησι γράφων καὶ χρηματίζων ἑαυτὸν Ἐπαφρόδιτον ἀνηγόρευε· καὶ παρ' ἡμῖν (Chaeroneae) ἐν τοῖς τροπαίοις οὕτως ἀναγέγραπται Λεύκιος Κορνήλιος Σύλλας Ἐπαφρόδιτος. Occurrit etiam in titulo honorario item Oropio IG VII 264 ὁ δῆμος Ὠρωπίων Λεύκιον Κορνήλιον Λευκίου υἱὸν Σύλλαν Ἐπαφρόδιτον, τὸν ἑαυτοῦ σωτῆρα καὶ εὐεργέτην, Ἀμφιαράῳ et in litteris ab ipso ad Stratonicenses datis Or. 440. 46 Cf. not. 37.
47 ΣΥΒΟΥΛΙΟΥ. 48 De Sullae consilio haec interpretatur Ba., sumens incuria lapicidae huc traiecta esse cum debuissent inseri versui 51 ante verba περὶ τούτου τοῦ πράγματος. Ad Sullam etiam Wilamowitzius et Viereckius referunt, transpositione opus esse non putant, quia in ipso senatusconsulto huius Sullae consilii mentio facta sit v. 55. Hos verum vidisse existimamus; probe igitur distinguendi Sullae commentarii qui hic et consulum anni 73 qui v. 31 commemorantur. Mommsenus hunc versum ad illorum consulum consilium rettulit et ad epistulam eorum pertinere iudicavit. Sed neque quomodo inter duo instrumenta epistulae adnexa, decretum consulum (v. 5—57) dicimus et senatusconsultum (v. 59—69) interpositum hoc unum enuntiatum epistulae partem efficere potuerit perspicimus, neque cur qui v. 6—16 singillatim enumerati sunt conciliarii, hic iterum multo obscuriore ratione indicentur. Quod contra cur longum visum sit Sullae consilii indicem totum ex eius actis transscribere, facile perspicitur. πράγματα συμβεβουλευμένα sunt *consulta* sive *res de consilii sententia actae*, quae separatim ab eis *decretis*, quibus nullum adhibebatur consilium, conscripta esse haec ipsa verba docent. Id vidit Ba., qui monet sic etiam alibi, ut omnia regis aut magistratus acta com-

60 δόγμα συνκλήτου τοῦτο γενόμενόν | ἐστιν[49]· πρὸ ἡμερῶν δεκαεπτὰ καλανδῶν Νοεμβρίων ἐν κομετίωι· | γραφομένου[50] παρῆσαν Τίτος Μαίνιος Τίτου υἱὸς Λεμωνία[51], | Κόϊντος Ῥάγκιος Κοΐντου υἱὸς Κλαυδία[52], Γάϊος Οὐσέλλιος Γαΐου | υἱὸς Κυρίνα Οὐάρρων[53]· περὶ ὧν Μάαρκος Λεύκολλος, Γάϊος Κάσιος | ὅπατοι ἐπιγνόντες ἀπήνγειλαν 65 περὶ Ὠρωπίας χώρας καὶ τῶν | δημοσιωνῶν ἑαυτοὺς ἐπεγνωκέναι, ὡσαύτως[54] τὴν Ὠρωπίων | χώραν ὑπεξειρημένην δοκεῖν εἶναι κατὰ τὸν τῆς μισθώσεως νόμον, | μὴ δοκεῖν τοὺς δημοσιώνας ταῦτα καρπίζεσθαι· οὕτως, | καθὼς ἂν αὐτοῖς ἐκ τῶν δημοσίων πραγμάτων πίστεώς τε τῆς | ἰδίας ἐφαίνετο, ἔδοξεν.

prehenderentur, consulta et decreta coniunctim nominari (Sallust. Iug. 11, 5: *oportere quinquennii consulta et decreta omnia rescindi*). Locus in codice eadem plane ratione significatur in Sardiniensi P. Helvii Agrippae proconsulis decreto CIL X 7852, 2sqq.: *descriptum et recognitum ex codice ansato, — in quo scriptum fuit id quod infra scriptum est tabula* V, ɔ VIII et VIIII et X. Ubi *tabulam* respondere δέλτῳ, ɔ vero κηρώματι quod hic est, apparet, qua de causa litteram *c* inversam non *caput*, sed *ceram* significare statuit Mo. Iam ut manifestum est, δέλτον hic non ut v. 31 totum codicem significare, sed unam tabulam, sic singularum tabularum in complures *ceras* (κηρώματα) divisio obscura est. **49** *Factum est* accurate, sed non Graece, reddidit interpres. **50** Frequentius Graeci utuntur dativo γραφομένῳ (n. 646). Genetivus absolutus est. **51** Cf. not. 8. 23. **52** Cum nomen rarissimum sit, hic ipse videtur patronus esse Q. Rancii Q. l. qui eadem fere aetate epigramma CIL I 1008 incidendum curavit. Ba. Mo. **53** Ciceronis consobrinus ac fere aequalis (Cic. Brut. 76, 264. de prov. cons. 17, 40. in Verr. I 28, 71. ad Att. III 23, 4. Drumann[2] V 229 not. 15 extr.). Ba. Mo. **54** Ut reliquas terras consecratas deis immortalibus, quae quin illa lege exceptae essent nulla fuerat controversia.

748. Cloatii fratres Romani a Gytheatis laudantur, a. 71. Gythei, nunc Athenis. Edd. Kumanudis Ἐφ. φιλομαθῶν 1865, 741; 1866, 937 (Sauppe Nachr. Goett. Ges. 1865, 461; 1867, 156); Foucart-LeBas II 242 *a*. (Syll.[2] 330; Meister SGDI 4568); Kolbe IG V 1, 1146; cf. Mommsen Eph. ep. V 602 et CIL III s. I p. 1307[2]; Foucart Rev. ét. gr. XXII 1909, 408; Wilhelm Beitr. 295[13] et Jahresh. XVII 1914, 63. [*Hi*]

ἐπεὶ Νεμέριος[1] καὶ Μάαρκος Κλοάτιοι[2], Νεμερίου υἱοί, Ῥωμαῖοι, | οἱ πρόξενοι καὶ εὐεργέται τᾶς πόλεος ἁμῶν, ἄνωθεν δια|τετέλεκαν τὰ

1 Haec est praenominis *Numerius* scriptura usitata apud Graecos (Herm. VI 297). Ipsum Nemerium seu filium cognominem eundem fuisse atque fundi Messenii possessorem IG V 1, 1433_{26} censuit Wi. Jahresh. p. 63. 49. **2** Rarum nomen. Cluatium architectum apud Cic. ad

δίκαια ποιοῦντες τᾶι τε πόλει καὶ κατ' ἰδίαν | τοῖς ἐντυνχάνουσιν αὐ-
5 τοῖς τῶν πολιτᾶν, σπουδᾶς καὶ φιλο|τιμίας οὐθὲν ἐνλείποντες, ὑπὲρ
ὧν καὶ παρ' αὐτοὺς τοὺς κα[ι]|ροὺς ἁ πόλις εὐχαριστοῦσα μνείαν ποιη-
σαμένα ταῖς κα[θη|κ]ούσαις αὐτοὺς ἐκόσμησεν τιμαῖς, ἔν τε τῶι ἐπὶ
Λαχάρεο[ς[3] | ἐ]νιαυτῶι καὶ[4] ὅτε περὶ τοῦ πρώτου δανείου τὰν λύσιν
ἐποιοῦν|[το], καὶ ἐν τῶι ἐπὶ Φληΐνου[5] δὲ ἐνιαυτῶι, ὅτε περὶ τοῦ
10 ἄλλου δα|νείου τοῦ τᾶν τρισχιλιᾶν καὶ ἐνακοσιᾶν ἑξήκοντα πέντε
δραχμᾶν, ἃν ἐδανείσατο ἁ πόλις ἐν τῶι ἐπὶ Δαμαρμένου | ἐνιαυτῶι,
λαβόντες ἐπὶ Μαρκιλίου[6] κριτὰν Ἀθηναίων δᾶ|μον[7], παρακληθέντες
ὑπὸ τῶν πολιτᾶν συνεχώρησαν, ὥσ|τε κομίσασθαι ὅσον ἔπεισαν αὐτοὺς
15 οἱ πολῖται, καὶ ἐν τῶι | ἐπὶ Βιάδα δὲ ἐνιαυτῶι, ὅτε ἰδίαν χάριν
ἐξαιτησάμενοι | Πόπλιόν τε Αὐτρώνιον[8] καὶ Λεύκιον Μαρκίλιον[9], ὄντας
αὐτοῖς | ξένους, οὓς καὶ ὑπεδέξαντο τοῖς ἰδίοις δαπανάμασιν, καὶ | πα-
ρατήσαντο[10] τούς τε στρατιώτας καὶ τὰ λοιπὰ τὰ ἐπιτασ|σόμενα ὑπ'
20 αὐτῶν, ὄντα ἱκανά, δι' ὧν ἐκούφισαν τὰν πόλιν, ὁλο|σχερῶς χαρισα-
μένων αὐτοῖς τῶν προγεγραμμένων ἀνδρῶν· | εἰσδεδεγμένοι τέ εἰσιν

Att. XII 18, 1. 36, 2 a. 45, Cloatium Verum grammaticum apud Festum, Gellium, Macrobium commemorari, in inscriptionibus nonnunquam *Clovatius* et *Cluatius* scribi monuit S. Cf. W. Schulze Lat. Eigenn. n. 483/4: Κλο*ϝ*άτωι δῶρον Klein Meistersign.² 214. 3 Magistratus eponymos huius tituli aliorumque similium praetores (στρατηγούς) foederis Eleutherolaconum esse demonstravit Foucart ad LeBas II p. 111 (Kolbe p. XIV). Nam civitates maritimas, quas Pausanias III 21, 6 sane ab Augusto demum Spartanorum imperio liberatas narrat, ex titulis apparere iam ante eum non modo sui iuris fuisse sed etiam foedere coniunctas. Unum temporis discrimen observari: Ἐλευθερολακώνων nomine eos Augusti demum aetate uti coepisse, cum antea τὸ κοινὸν τῶν Λακεδαιμονίων fuisset. 4 καὶ abundat. 5 ΦΛΗΙΝΟΥ lapis, Φαήνου aut Φιλείνου Sauppe, Φληΐνου retinet Dttb. (cf. Διόνυσος Φλέος?). 6 Magistratum eponymum Gytheatarum (vel, ut F. docuit, Eleutherolaconum) hic etiam agnoscere sibi visus est S. At F. monuit, sine dubio eundem L. Marcilium intellegendum, quem haberemus v. 16, magistratum Romanum. A quo cum arbitros litis inter se et Cloatios ortae petivissent Gytheatae, ille Atheniensium civitatem dedit. 7 Quomodo iudicaverint Athenienses, non refertur. Sed apparet, Gytheatas causa cecidisse, cum videamus re diiudicata eos Cloatiorum ipsorum indulgentiam implorasse. 8 P. Autronius Paetus consul creatus erat in annum 65, sed ambitus damnatus magistratum non iniit (Cic. ad Att. III 2; pro Sulla 1, 1). Waddington apud F. Postea coniurationis Catilinariae particeps fuit (Sall. Cat. 17, 3. 18, 2. Cic. pro Sulla 2, 7. 3, 10). 9 Homo ceteroquin ignotus. 10 Ex iota omisso intellegitur, Dorienses ᾱι pronuntiavisse, augmento temporali non neglecto. Cf. IG IX 1, 694_{121} ἁρημένοις.

εἰς τὰν τᾶς πόλεως χάριν καὶ συνυπόλαν̣ψιν 11 καὶ πλεονάκις πολλοὺς τῶν ἁγουμένων, Γάϊόν τε Ἰοὺλ[ι]ον 12 πρεσβευτὰν καὶ Πόπλιον Αὐτρώνιον πρεσβευτὰν καὶ Φούλβ[ι]ον πρεσβευτάν, πάντα ταῦτα ποι-
25 οῦντες χάριν τᾶς πρὸς τὰν π[ό]λιν καὶ τοὺς πολίτας εὐνοίας· ἐπιτάξαντός τε τᾶι πόλει ἁμῶν | Γαΐου Γαλλίου 13 σῖτον καὶ Κοΐντου Ἀνχαρίου 14 ἱμάτια κατὰ τὸ ἐπιβάλ|λον τᾶι πόλει ἁμῶν τὰν πᾶσαν σπουδὰν καὶ φιλοτιμίαν εἰσενεγκάμενοι ἐνέτυχον, ἵνα μὴ δῷ ἁ ἁμετέρα πόλις, ἀλλὰ ἐλα|φρισθῇ, ὃ καὶ ἐπέτυχον, καὶ οὐκ εἰσηνέγκαμεν·
30 τῶν τε πολιτᾶν | κατ' ἰδίαν, ὅσοι αὐτοῖς ἐντέτευχαν ἤ τινα χρείαν εἴσχηκαν, τὰ | πάντα πᾶσιν πεποίηκαν, ἀπροφασίστους αὐτοὺς παρεισχη|μένοι ἐν παντὶ καιρῶι· ἔν τε τῶι ἐπὶ Τιμοκράτεος ἐνιαυτῶι, | [ὅ]τε Ἀντώνιος 15 παρεγένετο, χρείαν ἐχούσας τᾶς πόλεως δι|αφόρων 16
35 καὶ μηθενὸς ἄλλου θέλοντος συναλλάξαι, ἐδάνει|σαν ἁμῖν δραχμὰς τετρακισχιλίας διακοσίας συναλλά|γματος τόκου τετραδραχμιαίου 17, ὑπὲρ οὗ καὶ παρακληθέν|τες ὑπὸ τοῦ δάμου ἐν τῶι ἐπὶ Νικαρετίδα ἐνιαυτῶι εὐθυτο|κίαν 18 δίδραχμον 19 τ[ό]κον συνεχώρησαν καὶ ἐχα-

11 συνυπολαμβάνειν *sustentare* vel *sublevare* in H. Stephani thesauro ex Geopon. XV 3, 8 (κάμνοντα αὐτὸν συνυπολαμβάνει) afferri, similiterque ὑπολαμβάνειν iam apud Platonem Symp. 212 D usurpari monuit S. 12 Ipse videtur fuisse C. Iulius Caesar (Ko.), qui a. 81—78 in Oriente moratus est. Drumann-Groebe Gesch. Roms III 128/9. 13 Unus quem noverimus C. Gallius is est, qui a Cicerone in Verr. III 65, 152 (a. 70) *senator* et *vir primarius* vocatur. Waddington apud F. Sane apud Ciceronem duo codices optimi C. Gallus habent. 14 Huius pater Q. Ancharius praetorius a. 87 a Mario occisus est (App. Civ. I 73; Plut. Mar. 43). Ipsum hunc Ancharium etiam Achaei (I. Olymp. 328: τὸ κοινὸν τῶν Ἀχαιῶν Κόϊντον Ἀγχάριον Κοΐντου υἱόν, ἀν[τι]ταμίαν, τὸν αὐτ[ῶ]ν πάτρωνα καὶ εὐεργέταν, θεοῖς et postea, nempe a. 55, cum Macedoniam moderaretur, Amphictyones Delphis honoraverunt (Pomtow Klio XV 1915, 70: [τ]ὸ κοινὸν τῶν Ἀμφικτυόνων Κόϊντον [Ἀ]νχάριον Κοΐντου υἱόν, στρατηγὸν ἀνθύπατον Ῥωμαίων, Ἀπόλλωνι Πυθίωι). 15 M. Antonius Creticus (Realenc. I 2594, 29) a. 72 in Graecia versabatur Foucart Journ. Sav. 1906, 578; Wilhelm Beitr. 114; Ko. Ad hunc pertinet basis Rhodia (Th. Reinach Rev. ét. gr. XVII 1904, 210; Hiller ibid. p. 392): [.. στεφανωθέντα χρυσ]οῖς σ[τε]φάνοις [ὑπὸ τῶν .. καὶ ἄρ]ξαντα τετρ[ήρεως καὶ νεικάσαντ]α τὰς [.. καὶ τριηραρ]χήσαν[τα] ἐπακόπου πλοίου διακρότου καὶ [στρατευσάμενον ἐπὶ Μ]άρκου Ἀντωνίου στραταγοῦ ἀνθυπά[του ποτὶ τοὺς λαιστὰς καὶ ἐπὶ] Αὔλου Γαβενίου ταμία Ῥωμαίων ἰς Κιλικίαν [(Pompei amici; et a. 67 tribuni pl., a. 65 legati; Realenc. VII 425/6) .. καὶ] χρατήσαντα καὶ νεικάσαντα Ἀλεξάνδρεα [καὶ Διονύσια etc.] 16 I.e. pecuniae. 17 Quattuor drachmarum ex mina per mensem, i.e. 48 p.c. per annum. Billeter Gesch. Zinsfuss. 92; idem M. Brutus a Salaminiis exegit: Billeter 98. 18 Idem vocabulum in titulo Tenio similis argumenti CIG 2335 = IG XII 5, 860 =

ρίσαντο τᾶι | πόλει ἀπὸ τοῦ ὀφειλομένου χρήματος ὑπὲρ χιλίας καὶ
40 πεν|τακοσίας δραχμάς· δ[ιὰ] πάντα τὰ προγεγραμμένα ἔδοξε |
τῶι δάμωι ἐν ταῖς μ[ε]γ[ά]λαις ἀπέλλαις[20], ἐπαινέσαι Νεμέ|ριον καὶ
Μάαρκον Κλοατίους, Νεμερίου υἱούς, Ῥωμαίους, ἐπὶ | πᾶσι τοῖς προ-
γεγραμμένοις[21] εἴς τε τὰν πόλιν καὶ τῶν ἰδιω|τᾶν τοῖς ἐντετευχό-
45 σιν(!)[22] αὐτοῖς, καὶ ἐπὶ τᾶι εὐνοίαι, ἃι διατε|τέλεκαν ἔχοντες εἰς τὰν
πόλιν ἁμῶν· εἶναι δὲ αὐτοῖς τά τί|μια καὶ φιλάνθρωπα πάντα, ὅσα
καὶ τοῖς ἄλλοις προξένοις | [κ]αὶ εὐεργέταις τᾶς πόλεος ἁμῶν· προ-
καλούντω δὲ α[ὐ]|τοὺς καὶ οἱ ἔφοροι (καὶ τοὺς ἐκγόνους)[23] αὐτῶν εἰς
προεδρίαν ⟨καὶ⟩ ἀεὶ[24] οἱ ἀντιτυν|χάνοντες ἐν πᾶσι τοῖς ἀγῶσιν, οἷς
50 ἂν ποιῇ ἁ πόλις ἁμῶν, | καὶ ἐξέστω αὐτοῖς ἐπικαθῆσθαι μετὰ τῶν
ἐφόρων ἐν προ|εδρίαι, ὅπως πᾶσι φανερὸν ᾖ, ὅτι ἁ πόλις ἁμῶν τιμᾶι
τοὺς ἀ|ξίους τῶν ἀνδρῶν· ἀναγραψάντω δὲ οἱ ἔφοροι οἱ ἐπὶ Νικα|-
ρετίδα (τὸ ψάφισμα τὸ περὶ)[24] τούτων τ[ῶν] φ[ι]λαν[θρώ]πων[25] εἰς
στάλαν λιθίναν | καὶ ἀναθέτωσαν εἰς τὸ ἱερὸν τοῦ Ἀπόλλωνος, ἐν ὧι
55 ἂν τό|πωι α[ὐτ]οῖς οἱ ἱερεῖς συνχωρήσωσιν, ἁ δὲ δαπάνα ἐκ τᾶς |
πόλεως ἔστω.

legi monuit S.; ‚*einfacher Zinsfuß, Nicht - - Zinseszins*' Billeter 93.

19 I.e. 24 p.c. per annum (not. 17). 20 Idem legitur in decreto Gytheatarum IG V 1, 1144_{20}, ubi K. Keil adnotavit, μεγάλαις addi ut distinguerentur totius populi comitia a minore quadam contione, qualis Spartae fuisset ἡ μικρὰ ἐκκλησία (similiter n. $715_{1.2}$ ἁλία, ἔσκλητος).

21 προπεπραγμένοις iure suo postulat Ko. 22 τοὺς ἐντετευχότας postulat Holleaux Rev. ét. anc. III 1901, 115. 23 Corr. Wilhelm Urk. dram. Auff. 236. 24 Delevit Sauppe. 25 Suppl. Hi.

C. Valerius Triarius Deliorum moenia condit, a. 69. Or. 447; adde Picard Mélanges Holleaux 12.

749. Cn. Pompeius, c.a. 67. [*Hi*]

A. Deli. Ed. Homolle Bull. Hell. VIII 1884, 148 (Syll.² 336).

ὁ δῆμος ὁ Ἀθη[ναίων καὶ τὸ κοινὸν] | τῶν Πονπηϊασ[τῶν τῶν ἐν Δήλωι
Γναῖον] | Πονπήϊον Γνα[ίου υἱὸν Μέγαν] | αὐτοκράτορ[α Ἀπόλλωνι].

△*B*. Sami. Ed. Schede Ath. Mitt. XXXVII 1912, 217, 18; cf. Laum ibid. XXXVIII 1913, 60.

ὁ δῆμος ὁ Σαμίων Γναῖον | Πομπήϊον Γναίου υἱὸν Μέγαν | αὐτοκρά-
τορα τὸν εὐεργέτην κα[ὶ] | σωτῆρα τῆς πόλεως ΠΑΡΑΙ[1]

A Dedicatum videtur monumentum cum Pompeius devictis praedonibus (a. 67) navigantibus securitatem praebuisset, quam rem vix ulli civitati maritimae plus commodi attulisse quam Deliis consentaneum est. H.

B 1 Hasta dextra non multum a margine distabat; quintus versus non fuisse videtur (Schede). An παραι[τήσει] vel simile aliquid? L. coll. IG III 710: οἱ συνάρχοντες αἰτησάμενοι παρὰ τῆς ἐξ Ἀρείου πάγου βουλῆς et CIG II 3449 τῆς λαμπρᾶς Βαγηνῶν πόλεως ἀπο[φ]ά[σ]ει. Gerlach Gr. Ehreninschr. 91/2.

---

750. Cn. Cornelius Lentulus, c.a. 67. Cyrenis, nunc Londini. Ed. Lanciani Bull. Inst. 1874, 111 (Syll.² 343); Smith-Porcher Disc. Cyrene 1 (SGDI 1853; IG Rom. I 1040); I. Brit. Mus. IV 2, 1054. [*Hi*]

[Γ]ναῖον Κορνήλιον Λέντολον | Ποπλίω υἱὸν Μαρκελλῖνον[1], πρεσ|βευτὰν ἀντιστράταγον[2], τὸν | πάτρωνα καὶ σωτῆρα, Κυραναῖοι.

---

1 Cn. Cornelius P. f. Lentulus Marcellinus cos. a. 56. 2 Legatum fuisse Pompei bello piratico a. 67 Lentulum Marcellinum Appianus Mithr. 95 et Florus I 41, 9 (III 6) testantur. Qui sine dubio Gnaeus est, non (Drumann Gesch. Roms² II 340, 28) Publius pater eius (Borghesi Opp. I 281. II 188. 306. 397). Κυρηναϊκὴν ἐπαρχείαν a se subactam gloriatur Pompeius in tabula cuius exemplum servavit Diodor. XL 4. Quae regio sane iam octo annis ante occupata et in provinciae formam redacta erat, sed defecerat et sub initia belli piratici a Cn. Lentulo Marcellino rursus subacta est. L.

---

751. Cn. Pompeius, a. 63. Mytilenis. Edd. Aristides Νέα Πανδώρα 1862, 299 (K. Keil Philol. Suppl. II 579); Conze Reise auf Lesbos Tab. VIII 1 (SGDI 218); Loewy I. gr. Bildh. 279 (Syll.² 337); Paton IG XII 2, 202. [*Hi*]

ὁ δᾶμος | τὸν ἑαυτῶ σωτῆρα καὶ κτιστὰν | Γναῖον Πομπήϊον Γναίω
5 υἱὸν | Μέγαν, τρὶς αὐτοκράτορα[1], κατα|λύσαντα τοὶς κατασχόντας | τὰν οἰκημέναν πολέμοις καὶ | κατὰ γᾶν καὶ κατὰ θάλασσαν[1].

---

1 Anni 62 vere Pompeius cum ex bello Mithridatico victor rediens Amiso Lesbum venisset, Theophanis familiaris sui cives Mytilenaeos libertate donavit. Tum hoc monumentum dedicatum est. Keil, Dttb. Ad anni 63 autumnum referre mavult Rehm (Milet I p. 394/5), quo tempore Ciliciam et Amisum petebat Pompeius et Asiae res ordinare coepit. Tum Milesiis libertatem reddidisse videtur a Romanis eam ob causam ademptam, quia urbs ad Mithradatem defecerat, si titulum Didymis inventum (Milet I p. 238) huc referre licet: προφήτου Εὐκράτους, στεφανηφορούντων Μηνοδώρου καὶ Βασιλείδου (qui annis 64/3 et 63/2 munere functi sunt, cf. n. 126 p. 269) -- ἀποκατεστάθη -- τε ἡ (corr. ἥ τε) πανήγ[υ]ρις καὶ ὁ τῶν Διδυμήων ἀγὼν διὰ τὴν εὐσέβηαν. Illo tempore Milesii Pompei basim dedicaverunt (Arch. Anz. 1906, 21): ὁ δῆμος Γναῖον Πομπήϊον Γναίου υἱὸν αὐτοκράτορα τὸ τρίτον τὸν πάτρωνα καὶ εὐεργέτην, quae basis, postquam S. Pompeius Gnaei f. a. 35 Mileti occisus est (App. b.c. V 144), usui ignobiliori est destinata. De Pompei erga Samios beneficiis egit Rehm l.l. p. 394.

Δωρόθεος[2] Ἡγησάνδρου | Ὀλόνθιος[3] ἐπόησε.

2 Statuarii nomen litteris tertii potius a. Chr. saeculi scriptum esse videtur, ut cogitari possit basin antiquiorem adhibitam esse. Quamquam statuariis interdum placuit nomen suum proprio modo scribere.

3 Olynthium statuarium alium novimus Σῖμον Ἁρπάλου, alterius a. Chr. saeculi: IG XII 3, 42. 43 (Teli). Urbs a Philippo a. 348 deleta, incolae superstites a. 316 Cassandream translati; nihilominus saeculis III et II oppidum Olynthus fuisse videtur, cum Strabonis excerptum (VII 330 fr. 28) rursus dicat ὅτι διεῖχε Ποτιδαίας Ὄλυνθος. Cf. IG II² 1263 (a. 300/299) aliaque exempla a Perdrizeto Bull. hell. XXI 1897, 118 congesta, qui ibid. XX 654 demonstravit, etiam deleta urbe cives eorum exules retinuisse urbis ethnicum.

752/4. Cn. Pompeius, Theophanes, Potamo simul honorati, a. 63 sqq. Mytilenis, nunc Londini. Edd. * SGDI 1270; I. Brit. Mus. II CCXI (Syll.² 338—340); IG XII 2, 163 (IG Rom. IV 55). [*Hi*]

752 Γναίῳ Πονπη|ΐῳ Γναίω υἱῷ | Μεγάλῳ[1], αὐτο|κράτορι, τῷ εὐ|εργέτᾳ καὶ σω|τῆρι καὶ κτιστᾷ.

753 Θεῷ Διὶ Ἑ]λε[υθε]ρίῳ φιλοπάτριδι | Θεοφάνῃ[2], τῷ σω|τῆρι καὶ εὐεργέ|τᾳ καὶ κτιστᾷ δευ|τέρῳ τᾶς πατρίδος.

754 Ποτάμωνι[3] | Λεσβώνακτο[ς][4] | τῶ εὐεργέτα | καὶ σωτῆρος | καὶ κτιστᾶ τᾶ[ς] | πόλιο[ς].

Tituli sinistrum, medium, dextrum baseos latus occupant. 1 Cn. Pompeius post finitum bellum Mithridaticum (a. 63) Mytilenaeis, etsi illi M'. Aquillium Mithridati dediderant (Velleius II 18, 3), libertatem reddidit in gratiam Theophanis (Vell. l.l. Plut. Pomp. 42. Strabo XIII 617). Quare uterque hic urbis conditor praedicatur. Neque hi duo tituli multo post illum annum incisi videntur, utique Potamonis titulus multo recentiore demum tempore accessit. 2 De Theophane Mytilenaeo scriptorum testimonia collegit Drumann Gesch. Roms² IV 556. In Cn. Pompei familiaritatem pervenit bello Mithridatico; ab eo in contione militum civitate donatus est (Cic. pro Archia 10, 24) et summa apud eum gratia potentiaque florere non desiit usque ad illius mortem. Caesar victor ei pepercit; quando mortuus sit ignoramus. Sed post mortem a Graecis divinis honoribus affectum esse narrat Tacitus Ann. VI 18, quod comprobatur nummo cum inscriptione Θεοφάνης Θεός. Μυτ(ιληναίων) Head HN² 563. De Theophanis posteris cf. Prosop. Rom. II 67, 471; IG XII 2, 237. V 2, 151; v. Premerstein Jahresh. XV 1912, 207. 3 Etsi Lesbonax quoque summa gratia et auctoritate apud cives florebat (not. 4), tamen in titulo honorario non ipsum cuius imago dedicatur, sed patrem modo laudibus efferri singulare est. Adde quod simillima elogia ipsius Potamonis habes in alio titulo Mytilenaeo (IG XII 2, 162, cf. 159—161) Ποτάμωνι Λεσβώνακτος, τῷ εὐεργέτᾳ καὶ σωτῆρι καὶ κτιστᾷ τᾶς πόλιος. Quare non dubitat Dttb. quin hic quoque

ea omnia ad ipsum Potamona spectent, genetivus σωτῆρος vero illi casuum confusioni debeatur, quae cum omnino satis mature coepit (cf. I. Olymp. 450; IG VII 1713) tum maxime locum habuit in dialecto quae pridem in prima et secunda declinatione iota dativorum amiserat. De Potamone cf. n. 764₁. Alios titulos eius Mytilenaeos habes IG XII 2, 272: Ποτάμωνος τοῦ Λεσβώνακτος προεδρία et n. 154 [Ποτ]άμων Λεσ[βών]ακτος ὁ διὰ [βίου ἱερεὺς] θεῷ Σεβαστῷ Καίσαρι. 4 Cf. n. 764²; in nummo Mytilenaeorum Λεσβῶναξ ἥρως νέος est (Head l.l.; not. 2).

755. Mytilenis. Ed. Fabricius Ath. Mitt. IX 1884, 86, 2 (Syll.² 341); IG XII 2, 150 (IG Rom. IV 56). [*Hi*]

Γναίωι Πομπηΐωι[1] | Ἱεροίτα υἱῶι[2] Θεοφάνη[3] | σωτῆρι καὶ εὐεργέτᾳ.

1 Cf. Cic. pro Archia 24: *Quid? noster hic Magnus — nonne Theophanem Mytilenaeum, scriptorem rerum suarum, in contione militum civitate donavit?* Pompeio nomine usum Theophanem ex quo civitatem adeptus erat eo certius est quia Strabo de filio haec habet XIII 618: υἱόν τε ἀπέλιπε (Θεοφάνης) Μᾶρκον Πομπήϊον, ὃν τῆς Ἀσίας ἐπίτροπον κατέστησέ ποτε Καῖσαρ ὁ Σεβαστός, καὶ νῦν ἐν τοῖς πρώτοις ἐξετάζεται τῶν Τιβερίου φίλων.

2 Nummi ἐπὶ στρα(ταγοῦ) Ἱεροίτα Μυτιληναίων. Mionnet III 47, 112. 113. F.

3 Cf. n. 753². Eundem hominem nobilissimum, non aliquem ex eius progenie, hic designari eo ipso probatur, quod praeter simplicem paternae originis significationem nihil de maioribus eorumque laude ac meritis scriptum est. Etiam elogium eius quod illic v. 3 sqq. habes simillimum est. F.

Ariobarzanes II Cappadociae rex, c.a. 63/2—52/1. Athenis Or. 354. 355.

Deiotari Galatiae regis statua, inde ab a. 62. Athenis Or. 347.

756. Decretum Atticum de sacello Aesculapii restaurando, a. 52/1. Athenis inter theatra Bacchi et Herodis, nunc in museo nat. Edd. * IG II Add. 489*b* p. 419. II² 1046 (Syll.² 558; Michel 690; Prott-Ziehen Leg. sacrae II 1, 40). Cf. Koehler Ath. Mitt. II 1877, 174; Haussoullier Rev. crit. 1900 vol. II 24. [*Ki*]

ἀγαθῇ τύχῃ τῆς βουλῆς καὶ τοῦ δήμου τοῦ Ἀθηναίων. ἐπὶ Λυ|σάνδρου τοῦ Ἀπολήξιδος ἄρχοντος[1], ἐπὶ τῆς Πανδιονίδος | δωδεκάτης

Litterae ΑΕΖΘΠΣ. Iota mutum modo omittitur ubi scribi debebat, modo imprimis post ω additur ubi vere locum non habet. 1 Lysandrum archontem v. 10 commemoratum (a. 52/1, IG III 1014. PA p. 652. Kirchner Berl. phil. Wochenschr. 1906, 992) diversum non esse a Lysandro Apolexidis f. v. 2 recte statuit Kolbe Att. Arch. 148. Nempe Diocli Dioclis f. Cephisiensi (PA 4033), qui in annum Lysiadis (51/0) sacerdos Aesculapii creatus erat, anno exeunte Lysandri conceditur, ut in sacello ab ipso per annum sacerdotii instaurando ponat titulum: Διοκλῆς Δ. Κ. ἱερεὺς γενόμενος ἐν τῶι

πρυτανείας ᾗ Γάϊος Γαΐου Ἁλαιεὺς ἐγραμμά|τευεν[2]· Σκιροφοριῶνος
5 ὀγδόηι μετ' ἰκάδας[3], τρίτηι καὶ εἰκοστῇ | τῆς πρυτανείας· βουλὴ ἐν
βουλευτηρίωι· τῶν προέδρων | ἐπεψήφιζεν Θεάνγελος Θεανγέλου Αἰ-
θαλίδης καὶ συν|πρόεδροι· ἔδοξεν τῇ βουλῇ· Μενίσκος Φιλοκλέους
Κολωι|νῆθεν εἶπεν· ἐπειδὴ πρόσοδον ποιησάμενος πρὸς τὴν | βουλὴν ὁ
10 εἰληχὼς ἱερεὺς Ἀσκληπιοῦ καὶ Ὑγιείας εἰς τὸν με|τὰ Λύσανδρον ἄρ-
χοντα ἐνιαυτὸν Διοκλῆς Διοκλέους Κηφι|σιεὺς νεώτερος ἐνφανίζει τὰ
θυρώματα διεφθάρθαι τῆς πρό|τερον οὔσης εἰς τὸ ἱερὸν εἰσόδου[4],
ὁμοίως δὲ καὶ τὴν[5] ὀπίσω | τοῦ προπύλου στέγην[6], ἔτι δὲ καὶ τὸν
ναὸν τοῦ ἀρχαίου⟨ου⟩ ἀφι|δρύματος[7] τοῦ τε Ἀσκληπιοῦ καὶ τῆς
15 Ὑγιείας, καὶ διὰ τοῦτο παρα|καλεῖ τὴν βουλὴν ἐπιχωρῆσαι ἑατῶι[8]
κατασκευάσαντι ἐκ τῶν | ἰδίων θυρῶσαι τὸ ἀρχαῖον πρόπυλον, στεγάσαι
δὲ καὶ τοῦ | προπύλου τὸ ὀπίσωι μέρος καὶ τὸν ναὸν τὸν ἀπέναντι
τῆ[ς] | εἰσόδου, χάριν τοῦ τὴν ἀρχαίαν ἀποδοθῆναι τῶι ἱερῷ τάξιν·
ἀγαθῇ | τύχῃ, δεδόχθαι τῇ βουλῆι, ἐπικεχωρῆσθαι Διοκλῆι Διοκλέους
20 Κηφι|σιεῖ νεωτέρωι ποιήσασθαι τὴν ἀνάθεσιν τῶν θυρωμάτων | καὶ
στεγάσαι τοῦ προπύλου τὸ ὀπίσωι μέρος, κατασκευάσα[ι] | δὲ καὶ τὸν
ἀρχαῖον (ναὸν) καθάπερ παρακαλεῖ, καὶ ποιήσασθαι τὴν ἐπ[ι]|γραφὴν
ἐπὶ μὲν τῶν θυρῶν καὶ τῆς στέγης τήνδε· Διοκλῆ[ς] | Διοκλέους Κη-
25 φισιεὺς νεώτερος, ἱερεὺς γενόμενος ἐν τῶι ἐ|πὶ Λυσιάδου ἄρχοντος[1]
ἐνιαυτῶι, τὰ θυρώματα καὶ τὴν ὀπίσωι | τοῦ προπύλου στέγην Ἀσκλη-

---

ἐπὶ Λυσιάδου ἄ. ἐνιαυτῶι — ἀνέθηκεν. 2 ΕΓΡΑΝΜΑ. 3 Annus est communis ab Hecatombaeone cavo incipiens, quo prytaniae I—X = 30 dies, XI = 29, XII = 25. Tum dies 28 Scirophorionis = d. 23 duodecimae prytaniae. 4 Ex tribus partibus spatii quod est inter theatrum Bacchi et odeum Herodis eam quae maxime ad orientem spectaret et theatrum Bacchi attingeret, Aesculapii peribolum esse Koe. demonstravit. Qui peribolus duo habebat templa, antiquius et recentius, et duas portas in muro exteriore, quae eis respondebant. Antiquioris templi parietinae inventae sunt in occidentali periboli parte, recentius orientem versus propius theatrum, ubi sunt rudera ecclesiae christianae, fuisse demonstrat Koe. Cf. Judeich Topogr. Ath. 288. 5 ΤΟΝ. 6 Exstant vestigia muri qui ab occidentali parte terminabat peribolum Aesculapii; in eo e regione templi antiquioris porta conspicua est, a qua murus introrsus ductus erat templum versus. Hic sine dubio restat ex vestibulo tecto quod portae adiunctum erat (ἡ ὀπίσω τοῦ προπύλου στέγη). Koe. p. 237. 253.

7 ἀφίδρυμα dicitur, quia Aesculapii sacra Epidauro Athenas translata erant (n. 88[2]); ἀφίδρυμα enim proprie significare imaginem ad alius antiquioris habitum et formam expressam probat Zieh. 115. 8 De hac scriptura Augusti potissimum aetate frequentata cf. Meisterhans Gramm.[3] 61 § 18, 3.

πιῶι καὶ Ὑγιείᾳ καὶ τῶι δήμωι | ἀνέθηκεν', ἐπὶ δὲ τοῦ ναοῦ ὁμοίως·
'Διοκλῆς Διοκλέους Κη|φισιεὺς νεώτερος, ἱερεὺς γενόμενος ἐν τῶι ἐπὶ
30 Λυσιάδου | ἄρχοντος ἐνιαυτῶι, τὸν ναὸν κατασκευάσας ἐκ τῶν ἰδί|ων
Ἀσκληπιῶι καὶ Ὑγιείᾳ καὶ τῶι (δήμῳ) ἀνέθηκεν', ἵνα τούτων συν|-
τελουμένων εὐσεβῶς μ[ὲν] ἡ βουλὴι[9] τὰ πρὸς τὸ θεῖον ἔχη[ι], γίνωνται
δὲ καὶ ἕτεροι ζηλωιταὶ τῶν ὁμοίων.

9 ΜΝΕΗΒΟΥΛΗΙ.

757/8. Q. Caecilius Metellus et Cornelia Pompei uxor, a. 49/8. Pergami. Edd. Fraenkel I. Perg. 411/2 (Syll.² 344/5; cf. IG Rom. IV 409). [*Hi*]

757 ὁ δῆμος | [Κό]ϊντον Καικίλιον Κοΐντου υἱὸν | [Μ]έτελλον Πίον Σκιπίωνα[1]
5 τὸν αὐτο|κράτορα[2], τὸν ἑαυτοῦ σωτῆρα καὶ | εὐεργέτην.
758 ὁ δῆμος ἐτίμησεν | Κορνηλίαν[1] Κοΐντου Μετέλλου [Π]ίου[2] | Σκιπίωνος
τοῦ αὐτοκράτορος θυγατέ|ρα, γυναῖκα δὲ Γναίου Πομπηΐου Γναίου
5 υἱοῦ | Μεγάλου, τοῦ ἀνθυπάτου, διά τε τὴν περὶ αὐτὴν | σωφροσύνην
καὶ τὴν πρὸς τὸν δῆμον εὔνοιαν.

757. 1 Q. Caecilius Q. f. Metellus Pius Scipio, filius P. Cornelii Scipionis Nasicae, adoptatus a Q. Metello Pio cos. a. 80 Cn. Pompei Magni, cui paullo ante filiam (n. 758) in matrimonium dederat, collega in consulatu fuit a Calendis Sextilibus a. 52. 2 Cf. Caesar b. c. III 31, 1: *his temporibus* (exeunte a. 49) *Scipio detrimentis quibusdam circa montem Amanum acceptis imperatorem se appellaverat.* Inter hoc tempus et proelium Pharsalicum (auctumno a. 48) hunc titulum incisum esse apparet.

758. 1 Cf. n. 757. Cornelia priore marito P. Crasso M. f. in proelio ad Carrhas (a. 53) occiso anno proxime insequente Cn. Pompeio Magno nupsit (Drumann Gesch. Roms² II 40, 25). Vere a. 49 priusquam ipse Italia cederet Pompeius uxorem Mytilenas miserat, ubi mansit donec ille post proelium Pharsalicum (m. Augusto a. 48) eo veniret eamque secum in Aegyptum abduceret. Per hoc intervallum Corneliae statua una cum patris (n. 757) dedicata est. F. 2 ΥΙΟΥ corr. Dttb.

759. C. Iulius Caesar ab Atheniensibus statua honoratus, a. 47. Athenis ad ecclesiam Παναγίας Πυργιωτίσσης. Basis. Ed. Kumanudes Ἐπιγραφαὶ ἀνέκδοτοι 1860 n. 78. Inde IG III 428 (Syll.² 346). [*Ki*].

ὁ δῆμος | [Γ]άϊον Ἰούλιον Κα[σαρα | ἀ]ρχιερέα καὶ δικτά[τορα[1], τὸν | ἑα]υτοῦ σωτῆρα κα[ὶ εὐεργέτην].

1 Dictaturam Caesar primam suscepit anno 49 a. Chr., alteram 48; quarum tempus non videtur definitum fuisse. Annuam dictaturam iniit primam cal. Ian. 45, quae tertia numeratur, alteram (quartam) cal. Ian. 44, quo in magistratu occisus est. Cf. Mommsen CIL I p. 451. Caesar a. 47

ex Asia in Italiam redux paulisper in itinere Athenis versatus esse videtur. In litteris a Cicerone ad Atticum (XI 21) sub finem mensis Augusti datis legimus: ‚*Ille* (sc. Caesar) *ad Kal. Sept. Athenis non videtur fore. Multa eum in Asia dicuntur morari, maxime Pharnaces.*‘ Caesarem medio mense Septembri Athenas pervenisse existimat Judeich Caesar im Orient 148. Tum hanc statuam Caesari erectam esse probat Schebelew De rebus gestis Athen. a. 229—31 (lingua rossica) 282. Titulus simillimus Megaris inventus est (IG VII 62).

760. C. Iulius Caesar, a. 48. Ephesi. Ex Pocockio aliis ed. Boeckh CIG 2957 (Le Bas-Wadd. III 142; Syll.² 347). Cf. Brandis Herm. XXXII 1897, 513; Chapot Prov. rom. d'Asie 462. Notas qua assolet benivolentia adiecit I. Keil. [*Hi*]

αἱ πόλεις[1] αἱ ἐν τῆι Ἀσίαι καὶ οἱ [δῆμοι][2] | καὶ τὰ ἔθνη Γάϊον Ἰούλιον
5 Γαΐο[υ υἱ]|ὸν Καίσαρα[3], τὸν ἀρχιερέα καὶ αὐτο|κράτορα καὶ τὸ δεύτερον ὕπα|τον[4], τὸν ἀπὸ Ἄρεως καὶ Ἀφροδε[ί]|της[5] θεὸν ἐπιφανῆ καὶ κοινὸν τοῦ | ἀνθρωπίνου βίου σωτῆρα.

1 Ephesiorum mentione, quam iniecerunt Boeckh et Dttb., non egemus (Br.). Articulum testatur apographum Woodianum, quod exscripsit Heberdey. Ke. Solitum οἱ ἐν τῆι Ἀσίαι δῆμοι καὶ τὰ ἔθνη.. exempla docent. Br. Antonius demum τὸ κοινὸν τῶν ἀπὸ τῆς Ἀσίας Ἑλλήνων quod postea κοινὸν Ἀσίας appellabatur a. 33/2 condidisse videtur. Br. 2 Cf. fragm. ineditum [αἱ ἐν τῆι] Ἀσίαι | [πόλεις καὶ] οἱ δῆ[μοι καὶ τὰ] ἔθνη. ‚*Das Nebeneinander von* πόλεις *und* δῆμοι *scheint mir nicht nur keinem Anstande zu unterliegen, sondern sachlich sehr richtig die verschiedenartigen politischen Gebilde, die damals in der Provinz vorhanden waren, wiederzugeben. Städte, dann zu einer politischen Verfassung organisierter, nicht in die Stadtterritorien eingeschlossene Demen, z. B. der* Καϋστριανῶν δῆμος .. *und dann die noch zu keiner solchen Organisation gelangten* ἔθνη, *die man ganz im Osten der Provinz zu suchen hat.*‘ Ke. Adde Pergami tit. Μουσ. Εὐ. Σχ. II 1, 1875/6 ποτ'. 3 Caesar dictator, non Caligula. 4 A. 48. 5 Venus nominatur propter notam de Iuliae gentis origine fabulam; de Veneris et Martis matrimonio a Graecis ad Romanos translato Wissowa Rel. der Römer² 292. Etiam C. Caesar Augusti ex filia nepos et filius adoptivus Ἄρης υἱὸς vocatur IG III 1, p. 496 n. 444*a*.

△**761. Duo Cnidii, Caesaris amici, ab Amphictyonibus** (*A*) **et Delphis** (*B*, *C*) **honorantur, a. 48/7.** [*Pw*]

A. Callistus Cnidius, cum Caesare in Graecia versatus, a. 48. Tabula Delphis in synedrio Amphictyonico posita (ibi reperta, cf. invent. 4176). Ed. Laurent Bull. Hell. XXV 1901, 355, n. 4.

δόγμ[α τῶν Ἀμφικτιόν]ων.

ἐπεὶ Κάλλιστος[1] Ἐπιγ[ένους Κνίδιος, ἀ]νὴρ καλὸς κἀγαθός, γενόμε|νος ἐπὶ τῆς Ἑλλάδος μ[ετὰ τοῦ αὐτοκρ]άτορος[2] καὶ μετὰ τῶν ἐκεί|νου

5 πρεσβευτῶν[3] καὶ ἀν[αχθεὶς κατὰ τ]ὴν ἀναστροφὴν καὶ εὐταξί|αν τοῦ
βίου πεποίηται π[ίστιν ἀνέγκλ]ητον καὶ πλείστην ῥοπὴν | παρὰ τοῖς
ἡγουμέ[νο]ις (ἔχων), [ε]ἰς [ἡμᾶς δὲ περὶ τῶν] πόλεων ἥκει φροντίζων, καὶ
πα|ραίτιος ἀεί τινος ἀγα[θο]ῦ γ[ενόμενος τοῖς ἡ]μετέροις δήμοις, τούς
τε κα|τ' ἄνδρα χρείαν ἔχοντας [εὐνοϊκῶς συνυπο]λαμβάνων[4] καὶ δι'
αὐτοῦ καὶ δ[ι]|ὰ τῶν ἡγουμένων, ὥστε καὶ [κατὰ κοινὰν][4] καὶ κατ' ἰδίαν
10 φίλον καὶ ξέν[ον] | καὶ εὐεργέτην ἑαυτὸν ἀποδεδειχέναι τῶν Ἑλλήνων,
καὶ ταῦτα πά[ν]|τα πράττων διατετέληκεν καὶ πόλεις καὶ ἰδιώτας σώζων,
χωρὶς [Κιρρ]αίων[4a] | δεομένων [ἀμοι]βῆς τε καὶ δαπάνης, ὥστε τὴν
χρηστότητα καὶ μεγαλο|ψυχίαν αὐτοῦ παρὰ πᾶσι γεγον(έν)αι[4] διά-
δηλον· τύχηι τῆι ἀγαθῆι· δεδό|χθαι τοῖς Ἀμφικτίοσιν, ἐπαινέσαι τε
15 Κάλλιστον Ἐπιγένους Κνί[διο]ν, ἐφ' [ἅι] | ἔχων εὐνοίᾳ διατελεῖ πρός τε
[τ]ὰς Ἑλληνίδας πόλεις καὶ τὸ Ἀμφικ[τι]|ονικὸν σύστημα[5], καὶ εἶναι
αὐτὸν πρόξενον[6] καὶ εὐεργέτην καὶ [τ]οὺ[ς ἐκγ]όνο[υς] | αὐτοῦ τοῦ τε
συνεδρίου τῶν Ἀμ[φ]ικτιόνων καὶ τῶν ἄλλων Ἑλλή[νων]. εἶ|ναι δὲ αὐ-
τῶι καὶ προεδρίαν ἐμ Πυθίοις καὶ ἀναγορεύεσθαι αὐ[τὰν ἐν] τῶι [γυ]|-
μνικῶι ἀγῶνι μετὰ τῶν ἄλλων εὐεργετῶν, καὶ στεφανοῦσθαι [χρ]υσῶι
20 σ[τε]|φάνωι. στῆσαι δὲ αὐτοῦ καὶ εἰκόνα χαλκῆν ἐν Δελφοῖς ἐν τῶι
ἱε[ρῶ]ι τοῦ Ἀ|πόλλωνος τοῦ Πυθίου ἐν τῶι ἐπιφανεστάτωι τόπωι, ἐπι-
γραφὴν [ποι]ουμέ|νους[7] ,οἱ Ἀμφικτίονες Κάλλιστον Ἐπιγένους [Κ]νί-
διον εὐνοίας ἕνεκεν[4] κ[αὶ] | ἀρετῆς τῆς εἰς ἑατοὺς[8] κ[αὶ] τοὺς ἄλλους
Ἕλληνας Ἀπόλλωνι Πυθίωι'. ἐλέστα[ι] | δὲ καὶ πρεσβευτὰς οἵτιν[ε]ς

A. — De aetate v. nott. 2. 11. 16. 1 Eundem agnoscam in ansa amphorae Cnidiae GDI 3549_{255}: ἐπὶ (δαμιοργοῦ) Καλλίστου. Θευγένευς. Κνίδιον. De damiurgis post ἐπί supplendis cf. Bechtel. ibid. p. 242; damiurgos sequitur nomen fabricatoris (Θευγένευς). 2 Caesarem recte intellexit Lau. Una cum imperatore complures Cnidii ineunte a. 48 in Graeciam pervenisse videntur, unde cum illo in Asiam Cnidumque redeunt v. not. 16.

3 Manifesto Q. Fufius Calenus intellegendus, de quo v. not. 14; nam in tit. B_4 definite (πρεσβευτής) nominatur. 4 Supplevi, (Lau. [ὑπο]λαμβάνων), cf. n. 748_{21} cum not.; item v. 9: [κατὰ κοινάν] pro [δημοσίαι] (Lau.); emendavi v. 13 γεγον(έν)αι pro γεγόναι (Lau.); restitui v. 22 ἕνεκεν e maiusculis (Lau. ἕνεκα). 4a Videtur [Κιρρ]αίων vel [Κνι]δίων supplendum, v. not. 14 (...νίων Lau.). 5 Lau. affert τὸ τῶν Ἀχαιῶν σύστημα ex Polyb. II 41, 15; cf. etiam Strab. XIV 660 τοῦ Χρυσαορικοῦ συστήματος (Hi). 6 Hic primum proxenia Amphictyonica (*Bundesbürgerrecht*) — his demum annis condita(?) — enuntiari videtur, nisi illa potius errori vel vanae iactationi debetur. 7 ἐπιγραφὴν ποιῆσαι exstat n. 695_{88}. 851_{16}, ποιήσασθαι Syll.^{2} 558_{23}. Lau. 8 Ad ἑατούς, quae forma in altera modo parte saec. I occurrit, cf. n. 730_9. 769^2. Syll.^{2} 558_{15} et Meisterh.-Schw. Gramm. 154.

25 ἀποίσουσιν[9] αὐτῷ τάσδε τὰς τιμὰς κ[αὶ] παρακαλ[οῦ]σιν αὐτόν, τὴν [αὐ]τὴν διαφυλάσσειν πρὸς πάντας τοὺς Ἕλληνας εὔνοι[αν]. | πρεσβευταὶ εἱρέθησαν· Ἀντιγένης καὶ Ἀγησίλαος [οἱ Κριτ]ολάου[10], Πρωτο-[γέ]νης Πρωτάρχου, Καλλείδας Εὐξιθέου[11], Διόδωρος Δωροθέου[11].

B. Idem Callistus a Delphis honoratur a. 48/7; manifesto ille suppleri debet in titulo parietis thesauri Cnidiorum (in ordine lapidum humilium, astragalo ornatorum, sub orthostata), quem edd. Colin Bull. Hell. XXII 1898, 150 not. 2 et Bourguet Fouill. III 1, n. 318.

[ἐπειδὴ Κάλλιστος Ἐπιγένεος Κνίδιος[12], ἀνὴρ καλὸς κἀ]γαθός, εὐσε-βῶς μὲν καὶ ὁσίως διακείμενος τυγχάνει ποτὶ τὸν [Ἀπόλλωνα | τὸν Πύθιον, εὐνοϊκῶς δὲ καὶ ποτὶ τὰν πόλιν, ἐπιδοὺς αὐ]τοσαυτὸν ἐπὶ τὰ παρακαλείμενα ἀπροφασίστως, καὶ κοινᾶι κ[αὶ ἰδίαι εὔ]χρηστον αὐτοσαυτὸν παρέχεται, σπουδᾶς καὶ φιλοτι]μίας οὐθὲν ἐλλείπων, τάν τε θεωροδοκίαν ἀνεδέξατο[13], διά τε τα _ 9-10 l _ | _ c. 42 l _ νας ἀπαρχάς,
5 ἐπιτάξαντός τε Κοΐντου Φουφίου Καλήνου[14], πρε[σβευτοῦ καὶ | ἀντι-στρατηγοῦ, ἀποσταλέντος ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος, ποιήσα]σθαι τὰν ἐπι-μέλειαν ὑπὲρ τῶν ἐκ τᾶς Κίρρας ἀπολομένων, μόνο[ς ὑπεδέξατο | _ c. 18 l _ καὶ _ c. 18-19 l _ ἐπε]μελήθη καὶ ἐφρόντιξε τοῦ διασωθῆμεν αὐτούς, πάντα κόπον κα[λῶς ἀναδεξάμε|νος· ὅπως οὖν ἁ πόλις φαί-νηται τιμέουσα τοὺς ἀξίους τῶν] ἀνδρῶν καὶ εὐεργετεῖν αὐτοσαυτὰν

9 Callistus igitur iam Cnidum profectus erat cum Caesare et Theopompo populari (v. not. 16) neque Pythia anni 46 instabant. Ergo haec decreta facta sunt auct. 48 vel vere 47. 10 Supplevi; neque hi fratres nec Protogenes sunt Delphi, sed illi fortasse Thessali (cf. saec. III Κριτόλαος Ἀντιγένειος Pharsali IG IX 2, 234_{60}) vel Boeoti (cf. Ἀντιγένης Κριτολάου Βοιώτιος Delphis a. 266, W-F 5_{22}), cum Delphis Πρωταγένης quidam semel recenseatur a. 73, GDI 2170 (Couve-Bourg. perperam Πρωτογένης), Πρώταρχος vero post a. 143 non occurrat. 11 Καλλείδας Εὐξιθέου praetor Phocensium hoc ipso anno 48 (ἄ. Ἀμύντα, v. not. 15) et Διόδωρος Δωροθέου eodem anno senator Delphicus, cf. ambo coniunctos in tit. Bull. Hell. XXII 46, n. 39. De Diodoro clarissimo, sacerdote Apollinis inde ab a. 31, cf. n. 770 nott. 1. 2.

B. — Haud pauca aliter supplevi atque editores, cum litteras inde a v. 4 magis magisque coartari lapis doceat; cf. etiam decreta similia a. 61, Philol. LIV 1895, 229; a. 58, n. 740; a. 27, Fouill. III 1, n. 227; a. 26, n. 772. 12 Cum textus in thesauro Cnidio incisus sit et lacuna v. 1 nomini Callisti accurate respondeat et in tit. A_4 Caesaris legati, cum Callisto in Graecia versati, commemorentur (imprimis Fufius Calenus de quo v. not. 14), hunc Cnidium, quem Co. et Bo. neglexerunt, etiam in *B* restituere non dubitavi. 13 Cf. n. 608[1]. Illas ἀπαρχάς v. 4 Callistus de suo numerasse videtur.

προαιρημένους, δεδόχθ[αι τᾶι πόλει τῶν Δελ|φῶν, ἐπαινέσαι Κάλλι-
στον Ἐπιγένεος Κνίδιον διὰ τὰν.....[13a] ἐ]πὶ Καλήνου[14], καὶ ὑπάρχειν
αὐτῶι καὶ ἐκγόνοις παρὰ τᾶς πόλιος πρ[οξενίαν, προμαν|τείαν, προ-
δικίαν, ἀσυλίαν, ἀτέλειαν, γᾶς καὶ οἰκίας ἔγκτη]σιν, προεδρίαν ἐμ
πᾶσι τοῖς ἀγώνοις οἷς ἁ πόλις τίθητι, καὶ τἆλ[λα τίμια ὅσα καὶ τοῖς |
10 ἄλλοις προξένοις καὶ εὐεργέταις τᾶς πόλιος ὑπάρχει. ἄρ]χοντος
Ἀμύντα τοῦ Εὐαγ(γ)έλου[15], (βουλευόντων) Διοδώρου τοῦ Δωροθέου,
Σωστράτου [τοῦ Διονυσίου].

C. Theopompus Cnidius, Artemidori filius, Caesaris amicus, c.a. 48. Basis calcaria nigra cum vestigiis pedum; quam diligentissime sculptam Bulle ad saec. IV rettulit, statuae saec. I novum nomen adscriptum esse opinatus. Ed. Pomtow Klio XV sep. p. 200 sqq. n. 130. Litterae ad saec. I spectant.

[ἁ πόλις τῶν Δελφῶν] Θεόπομπον Ἀρτεμι|[δώρου[16] Κνίδιον ἀρετ]ᾶς
ἕνεκεν καὶ εὐνοίας | [τῶι Ἀπόλλωνι τῶι Πυ]θίωι.

13a Hi. cogitat de suppl. [.. Ἐπιγένεος διὰ τὰν βοάθειαν τὰν ἐ]πί.

14 Cf. Caes. bell. civ. III 56, ubi in Epiro, sc. uno vel duobus mensibus ante pugnam Pharsaliam (die VI m. Iunii commissam) *temptandam sibi Achaiam .. existimabat Caesar. Itaque eo Calenum misit eique Sabinum et Cassium cum cohortibus adiungit... Calenus Delphos, Thebas, Orchomenum voluntate ipsarum civitatum recepit, nonnullas urbes per vim expugnavit, reliquas civitates circummissis legationibus amicitia Caesari conciliare studebat. In his rebus fere erat Fufius occupatus* et, ut titt. *A* et *B* nos edocent, a Callisto est adiutus. Nam verba tit. A_{11} καὶ πόλεις καὶ ἰδιώτας σώζων ad illam expeditionem spectant, in qua idem Cnidius homines Cirrhae pereuntes conservavit (supra v. 5 sq.); quam ob rem nomen [Κιρρ]αίων in A_{11} supplendum esse conieci (antea de [Κνι]δίων cogitavi). De reliquis rebus a Fufio in Achaia gestis necnon de statuis in honorem eius tunc Olympiae et Oropi erectis cf. R-E VII 206. Erat enim *legatus pro praetore*, sc. πρεσβευτὴς καὶ ἀντιστρατηγός (cf. statuas illas I. Olymp. 330, IG VII 380); post reditum consul a. 47 factus (+ a. 40). 15 Certa ratione archonti Amyntae annum 48/47 tribuit Co. propter Fufium v. 4 nominatum, v. not. 14.

C. — 16 Tit. continet antiquissimum testimonium de Theopompo, Caesaris familiari notissimo, qui magnam συναγωγὴν μύθων conscripsit. Cf. Strab. XIV 656: καθ' ἡμᾶς δὲ (sc. inter Cnidios clarissimos) Θεόπομπος ὁ Καίσαρος τοῦ θεοῦ φίλος τῶν μέγα δυναμένων καὶ ὁ υἱὸς Ἀρτεμίδωρος. Postquam Delphis honoratus est, cum Caesare Cnidum se contulit, ubi ab illo civis Romanus factus nomen Caius Iulius accepit; cf. Plut. Caes. 48: Καῖσαρ δὲ τῷ Θετταλῶν ἔθνει τὴν ἐλευθερίαν ἀναθεὶς νικητήριον ἐδίωκε Πομπήϊον· ἁψάμενος δὲ τῆς Ἀσίας Κνιδίους τε Θεοπόμπῳ τῷ συναγαγόντι τοὺς μύθους χαριζόμενος ἐλευθέρωσε, καὶ πᾶσι τοῖς τὴν Ἀσίαν κατοικοῦσι τὸ τρίτον τῶν φόρων

ἀνῆκεν, et titt. Cnidi repertos GDI 3527: Γάϊον Ἰούλιον Ἀρτεμιδώρου υἱὸν Θεύπομπον Μάαρκος Αἰφίκιος Μαάρκου Ἀπολλώνιος τὸν ἑαυτοῦ φίλον κτλ.; Newton Discov. 711, n. 11 ὁ δῆμος ὁ Ἰουλιέων τῶν καὶ Λαοδικέων τῶν πρὸς θαλάσσῃ .. Γάϊον Ἰούλιον Ἀρτεμιδώρου υἱὸν Θεύπομπον εὐνοίας ἕνεκεν; Bull. XXXIV 425, 1 et XXXVI 667 [Γάϊον Ἰούλ]ιον Ἀρτεμιδώρο[υ υἱὸν Θεύπομπ]ον τοὶ κατοικεῦν[τες] ἐν τᾶι πόλει Ῥωμαῖοι εὐνοίας ἕνεκεν κτλ.; necnon Rhodi IG XII 1, 90: ὁ δᾶμος ὁ Ῥοδίων ἐτίμασε Γάϊον Ἰούλιον Θεύπονπον Ἀρτεμιδώρου ἀρετᾶς ἕνεκα κτλ. Deinde cum Caesare Romae versatus, ubi a. 45 commemoratur ap. Cic. ad Att. XIII 7, 1; imperatore interfecto ex urbe fugit, cf. Cic. Philipp. XIII 16, 33 ‚*Theopompum .. confugere Alexandream neglexistis. Magnum crimen senatus! de Theopompo, summo homine, negleximus, qui ubi terrarum sit, quid agat, vivat denique an mortuus sit, quis aut scit aut curat?*‘ Etiam filius **Artemidorus**, a. 48 ἐν Κνίδῳ γεγονὼς αὐτῷ (Καίσαρι) ξένος (App. b. c. II 116), Ἑλληνικῶν λόγων σοφιστής (Plut. Caes. 65), idibus Martiis a. 44 Caesarem praemonere frustra conatus (Plut. l.l.), in patria τιμαῖς ἰσοθέοις favente Octaviano affectus est; quos honores familiae clarissimae Traiani temporibus servatos scimus (GDI 3503/5); cf. uberius Hirschfeld Jour. Hell. St. VII 1886, 286; Susemihl II 52. 685; R-E II 1330 sq.; al. Quibus illustratis vix dubitandum, quin Theopompi statua Delphica, quae nomine Caius Iulius carebat (lapidis latitudo non sufficit), ad a. 48/7 pertineat quo una cum Callisto populari (titt. *A*, *B*) Delphis versabatur. Neque obloquar, si quis honores Delphicos referat ad illam συναγωγὴν μύθων qua auctor laudes Delphorum pronuntiaverit, et hunc alterum Cnidium in aliquo ex proximis decretis thesauro incisis, scilicet annorum 48 vel 47 (Fouill. III 1 n. 321. 323. 322) latere suspicetur, ubi proxenorum nomina interierunt.

---

762. Dionysopolitae Acornionem laudant, c.a. 48. Dionysopoli (Baltschik) ad Odessum, nunc Sofiae. Ed. Latyschew (eph. minist. Russ.) 1896, 1 (Syll.² 342; IG Rom. I 662) Kalinka Ant. Denkm. Bulgarien 95. Nostrum in usum lapidem revisit Filow v.d. [*Hi*]

--αι παρα-- | --τὸν ἀνέλαβε-- | --ος Θεοδώρου καὶ Ἐπικα-- | --λαν
5 τοῖς ἰδίοις δαπανήμασι-- | --μάτων συναποδ[η]μῶν[1] ἀπή[ρ]ατ[ο . . . . . | -10 ι- εἰ]ς Ἀργέδαυον[2] πρὸς τὸν πατέρα α[ὐτοῦ? | -7 ι-· παραγε]νόμενος δὲ καὶ συντυχὼν ἅμα [τὴν | μὲν -10 ι-]ν τὴν ἀπ' αὐτοῦ κατεκτήσατο, [τῆς δὲ -10 ι- ἀπέλ]υσεν[1] τὸν δῆμον. ἱερεύς τε γενόμεν[ος |
10 τοῦ θεοῦ[3] τοῦ μεγ]άλου τάς τε πομπὰς καὶ τὰς θυσία[ς ἐ|πετέλεσε

Litteras nonnullas quas priores legerant non iam dispexit Fil. Titulum a. 48 neque antiquiorem esse neque multo recentiorem docent v. 32 sqq. (Cf. not. 13). Supplementa Latyschewii sunt praeter nonnulla quae singillatim indicantur. 1 Versus primos fere intactos relinquimus; priorum conamina Kalinkae lectio refutavit. 2 Apud Ptolemaeum III 8, 4 (p. 449, 4 Mueller) Ἀργίδαυα inter nobiliores Daciae urbes commemorari monet L.; Ἀργέδαυον retinet Fil. 3 Cf. Kalinka l.l. 114 θεοῦ μεγάλου

λαμπρ]ῶς καὶ τοῖς πολίταις μετέδωκε[ν τῶν | χρεῶν[4]. τῷ τε Σαρ]άπει λαχὼν ἱερεὺς ὁμοίως τοῖς δαπ[ανή|μασιν ἀνεστράφ]η καλῶς τε καὶ φιλαγάθως. τοῦ τε ἐπωνύ[μου | τῆς πόλεως Διον]ύσου[5] οὐκ ἔχοντος
15 ἱερῆ ἀφ' ἑτῶν πλήθ[ων, | ἐπικληθεὶς ὑ]πὸ τῶν πολιτῶν ἐπέδωκεν ἑαυτὸν κ[αὶ κα|τὰ τὴν Γαΐου] Ἀντωνίου[6] παραχειμασίαν ἀναλαβ[ὼν[7] | τὸν στέφανο]ν τοῦ θεοῦ τάς τε πομπὰς καὶ θυσίας [ἐπε|τέλεσε καλῶ]ς καὶ μεγαλομερῶς καὶ τοῖς πολίταις [με|τέδωκε κρε]ῶν ἀφθόνως. θεῶν
20 τε τ[ῶ]ν ἐν Σαμοθράκ[η | τὸν στέφα]νον ἀνειληφὼς διὰ βίου τάς τε πομπὰς κ[αὶ | τὰς θυσία]ς ἐπιτελεῖ ὑπέρ τε τῶν μυστῶν καὶ τῆς π[ό|λεως. νεωστ]εί τε τοῦ βασιλέως Βυρεβίστα[8] πρώτου καὶ [με|γίστου γεγ]ονότος τῶν ἐπὶ Θράκης βασιλέων καὶ πᾶσα[ν | τὴν τε πέρ]αν[9] τοῦ

Δερζελάτου Fil.; cf. B. Mueller Μέγας Θεός 1913, 309, 74. 4 Cf. n. 604[9] al.

5 Testatur haec dei a quo oppidum nomen accepit mentio, Dionysopolin illic sitam fuisse ubi nunc sit oppidulum *Balčik*, eiusque civitatis hoc esse decretum. 6 C. Antonius Ciceronis in consulatu collega post eum magistratum Macedoniae proconsulatum suscepit a. 62, eamque provinciam administravit dum sub finem anni 60 C. Octavius Augusti pater ei succederet. De bello ab eo cum barbaris illi provinciae finitimis gesto testantur Liv. perioch. l. 103: *C. Antonius proconsul in Thracia parum prospere rem gessit.* Iul. Obsequens 123: *D. Iunio L. Murena consulibus proconsul — a Dardanis oppressus amisso exercitu profugit.* Cassius Dio XXXVIII 10, 2: τά τε γὰρ τῶν Δαρδάνων καὶ τὰ τῶν πλησιοχώρων σφίσι πορθήσας (Ἀντώνιος) οὐκ ἐτόλμησεν ἐπιόντας αὐτοὺς ὑπομεῖναι, ἀλλ' ὡς καὶ ἐπ' ἄλλο τι μετὰ τῶν ἱππέων ὑποχωρήσας ἔφυγε, καὶ οὕτω τοὺς πεζοὺς ἐκεῖνοι περισχόντες ἔκ τε τῆς χώρας βιαίως ἐξήλασαν καὶ τὴν λείαν προσαφείλοντο. τὸ δ' αὐτὸ τοῦτο καὶ περὶ τοὺς συμμάχους τοὺς ἐν τῇ Μυσίᾳ ποιήσας ἡττήθη (πρὸς) τῇ τῶν Ἰστριανῶν πόλει πρὸς τῶν Σκυθῶν τῶν Βασταρνῶν ἐπιβοηθησάντων αὐτοῖς καὶ ἀπέδρα. Per huius potissimum belli occasionem Antonius hiberna prope Dionysopolin habuisse videtur. L. 7 Cf. n. 708[19]: Διὸς τοῦ Πολιέως ἀναλαβὼν στέφανον. v. 22: Ἀπόλλωνος ἀναδεξά[μενο]ς στέφανον. v. 36: τὸν αὐτὸν ἀναλαβὼν στέφανον. 8 Nomen Βοι- s. Βυρεβίστας scribitur apud Strabonem VII 298. 303. 304. XVI 762. Minus accurata *Burobustes* forma, quam variis codicum corruptelis apud Trogum Prol. 32, 10 subesse vidit Gutschmid, magis etiam detorta *Burvista* apud Iordanem Get. 11. De aetate hic titulus accuratiora docuit, cum aliquanto post C. Antonii proconsulatum Macedonicum demum illius potentiam latius propagatam ex eo appareat; pravissime igitur Iordanes eum L. Sullae aequalem appellat. Quod contra Caesarem adversus illum bellum gesturum fuisse, sed priusquam exercitus Romanus proficisceretur, Byrebistae regno seditione orta finem impositum esse narrat Strabo, id quod cum hoc monumento, quippe quod eum anno 48 a. Chr. etiamtum regnasse prodat, perbene convenit. Cf. n. 708 not. init.; Latischew Ath. Mitt. XI 1886, 201; Minns Scythians and Greek 123. 464. 9 Suppl. Dttb. Ister est.

25 ποταμοῦ καὶ τὴν ἐπὶ τάδε κατεισχ[η|κότος γ]ενόμενος[10] καὶ[11] πρὸς
τοῦτον ἐν τῇ πρώτῃ καὶ με(γίσ)|[τῃ βασι]λίᾳ[12] τὰ βέλτιστα κατεργά-
ζεται τῇ πατρίδι λέ|[γων κα]ὶ συνβουλεύων τὰ κράτιστα καὶ τὴν
εὔνοιαν τοῦ [βα|σιλέ]ως πρὸς τὴν τ[ῆ]ς πόλεως σωτη[ρί]αν προσπαρα-
30 μ[υ|θού]μενος, ἔν τε τοῖς λοιποῖς ἅπασιν ἀφειδῶς ἑαυτὸν | [ἐπι]διδοὺς
εἰς τὰς τῆς πόλεως πρεσβήας, καὶ κινδύνους ἐπ[ι]δεχόμενος [ἀ]όκνως
πρὸς τὸ πάντως τι κατεγράζεσθα[ι] | τῇ πατρίδι συμφέρον. πρός τε
Γναῖον Πομπήϊον Γναίου υ[ἱ|ό]ν[13], αὐτοκράτορα Ῥωμαῖον[14], ἀπο-
σταλεὶς ὑπὸ βασιλέως Βυραβεί|[σ]τα[15] πρεσβευτής, καὶ συντυχὼν αὐτῷ
35 τῆς Μακεδονίας ἐν το[ῖς | π]ερ[ὶ Ἡρά]κλειαν τὴν ἐπὶ [τ]οῦ Λύκου[16],
οὐ μόνον τοὺς ὑπὲρ τοῦ βα[σι]|λέως χρηματισμοὺς διέθετο τὴν εὔνοιαν
τὴν Ῥωμαίων πα[ρ]|αγόμενος τῷ βασιλεῖ, ἀ[λ]λὰ καὶ περὶ τῆς πα-
τρίδος τοὺς καλλίστου[ς] | διέθετο χρηματισμούς, καθόλου δὲ κατὰ
πᾶσαν περίστασιν κ[αι|ρ]ῶν ψυχῇ καὶ σ[ώ]ματι παραβαλλόμενος καὶ
40 δαπάναις χρώμ[ε]|νος ταῖς ἐκ τοῦ βίου[17], τινὰ δὲ καὶ τῶν πο[λι]τι-
κῶν χορηγίων σωματ[ο|π]οιῶν[18] παρ' ἑαυτοῦ, τὴν μεγίστην ἐνδείκνυται

---

10 Non παραγενόμενος propter spatii angustias. K. 11 Particula ut vs. 6 de Boerebistae patre cogitemus suadere videtur: Ut antea ad patrem, sic tum etiam ad filium legatus iit. Dttb. 12 Supplementa Dittenbergeri necessaria cum spatii exiguitate pugnare Ka. et Fi. testantur; litteras γισ a quadratario omissa esse sumit Hi. βασιλ(ε)ία de terra regis imperio subiecta etiam n. 709[25]. πρώτη καὶ μεγίστη hic sollemnis quidam titulus honorarius esse videtur ut v. 23. 13 Cn. Pompeius Cn. f. Magnus cos. 70. 55. 52. V. 33 in. IN lapis. Fil. 14 Caes. B. Civ. III 71, 3: *Pompeius eo proelio* (ad Dyrrhachium a. 49) *imperator est appellatus. hoc nomen obtinuit atque ita se postea salutari passus neque in litteris, quas scribere est solitus, neque in fascibus insignia laureae praetulit.* L.

15 Cum ante a civibus ad regem missus esset, iam ipsius regis legationem ad Romanos suscepit, quia Dionysopolitani regis imperio sua sponte se subiunxerant eoque calamitatem quae reliquis illius orae civitatibus tum a Getis accidit (n. 708. 730) vitaverant. L. 16 Heracleam Lyncestida intellegi, ut Λύκος perperam pro Λύγκος usurpari appareat, statuit L., monens in illa regione per belli Caesariani vicissitudines aliquantisper commoratum esse Pompeium. Cf. Caesar B. C. III 79, 3: *Domitius, qui dies complures castris Scipionis castra collata habuisset, rei frumentariae causa ab eo discesserat et Heracliam, quae est subiecta Candaviae, iter fecerat, ut ipsa fortuna illum obicere Pompeio videretur.*

17 I.e. ex sua re familiari. Cf. n. 708[33]: τῶν ἰδίων ἀπὸ τοῦ βίου [δ]απαν[η]μάτων. 18 Suppl. L. Videtur indicari, Acorniona non modo sui itineris publice suscepti sumptum omnem privatis opibus tolerasse, sed insuper etiam donationibus pecuniarum inopiae aerarii publici succurrisse.

σπουδὴν εἰς τὴν [ὑ]|πὲρ τῆς πατρίδος σωτηρίαν· ἵνα οὖν καὶ ὁ δῆμος φαίνηται τιμῶν | τοὺς καλο[ὺ]ς καὶ ἀγαθοὺς ἄνδρας καὶ ἑαυτὸν εὐεργετοῦντας, δε[δό|χ]θαι τῇ βουλῇ καὶ τ[ῷ] δήμῳ, ἐπηνῆσθαι μὲν ἐπὶ τούτοις Ἀκορνίων[α][19] | Δι[ονυ]σίου καὶ στεφανωθῆναι [α]ὐτὸν [ἐ]ν τοῖς Διονυσίοις χρυ[σῷ | σ]τεφά[ν]ῳ καὶ εἰκόνι χαλκῇ, στεφανοῦσ[θα]ι δὲ αὐτὸν καὶ εἰς τὸν λ[οι|π]ὸν χρ[όν]ον καθ' ἕκαστον ἔτος ἐν τοῖς Διονυσίοις χρυσῷ στε[φά|ν]ῳ, δε[δό]σθαι δὲ αὐτῷ καὶ εἰς ἀνάστασιν ἀνδρι[ά]ντος τό|πον τὸν ἐπιφανέστατον τῆ[ς] ἀγορᾶς.

19 Cf. tit. Tomitanum AEMOest. VI 19, 21$_{14}$ Ἀκορνίων Λυσιμάχου. L.

763. Donarium militis Cyziceni, a. 46. Cyzici, nunc Parisiis. Edd. * Boeckh CIG 3668; Froehner Inscr. Gr. 10 (Syll.² 348); Syll.² II p. 817 ex Holleauxii exemplari ectypoque Wilhelm Goett. GA 1903, 797 et Jahresh. XVII 1914, 99; IG Rom. IV 135). Ectypum Michonis benevolentiae debemus. Ad anaglyphum cf. Michon Bull. Antiquaires 1894, 187 et Bull. Musées 1891, 323. [*Hi*]

ἱππαρχοῦντος[1] Βουλείδου τοῦ Μητροδώρου, | Σωτηρίδης γάλλος[2], εὐξάμενος Μητρὶ Κο[τ[ιανῇ][3] | ὑπὲρ τοῦ ἰδίου συμβίου Μάρκου Στλακκίου Μάρ[κου] | ὑ[ο]ῦ, τοῦ στρατευσαμένου ἐν τῇ ἐξαποστ[αλείσῃ | συ]νμαχίᾳ εἰς Λιβύην[4] ἐπὶ Θεογνήτου τοῦ [Ἀπολλω]|νίου ἱππάρχεωι[5] τῷ αὐτοκράτορι Γαΐῳ [Ἰουλίῳ, Γαΐ]|ου υἱῷ Καίσαρι ἐν νηῒ τετρήρει Σωτ[είρᾳ[6], ὃν αἰχμα]|λωτισθέντα ἐκ Λιβύης καὶ ἀπαχθέν[τα εἰς δουλε[]|αν καὶ τῆς θεᾶς εἰπάσης μοι κατ' [ἐνόπνιον[7], | ὅ]τι ᾐχμαλώτισται Μᾶρκος, ἀλ[λὰ σωθήσεται ἐκ | τῶν] με[γάλω]ν [κι]νδύνων ἐπικα[λεσάμενος αὐτήν[8], --

Inter v. 1 et 2 unius versus spatium vacuum. 1 Hic eponymus magistratus Cyzicenorum, cf. Hasluck Cyzicus 304. 2 Sacerdos Magnae matris. 3 Suppl. Lechat et Radet Bull. Hell. XVII 1893, 532 et Hasluck Cyzicus 218. 270 IV *b* 3 ex donario alio: Μητρὶ Κοτυανᾷ(!) εὐχήν. 4 A. 46. 5 Iota pro illius aetatis more abundat. Contrarium testatur Strab. XIV 648; cf. n. 766 not. 6 Aut sic aut Σωτ[ηρίᾳ] supplendum proposuit Wilhelm AEM Oest. XX 74, sumens navis nomen hoc esse. 7 Suppl. Michon. 8 Legit et suppl. Hi.

764. SC de Mytilenaeis, a. 45. Mytilenae. Edd. Cichorius Rom u. Mytilene 1888, 12 et SB Ak. Berl. 1889, 962; Mommsen ibid. 1895, 893 (Syll.² 349); Paton IG XII 2, 35 (IG Rom. 33); cf. Taeubler Imperium Rom. 56. 456 al. [*Hi*]

[περὶ ὧν π]ρεσβευταὶ Μυτιληναίων[1] Ποτάμων Λεσβώνακτος[2], Φαινίας

1 Lapides complures ex magnifico Potamonis (not. 2) monumento honorario superesse vidit Paton; adde Ath. Mitt. XXX 1905 (correxit Papageorgiu Νέα Ἡμέρα [1908] 1738 [2715]). Ei multarum legationum aliorumque negotiorum publicorum, quibus ille interfuerat, litterae incisae erant. Atque hoc quidem senatusconsultum omissis praescriptis, sed ceteroqui integrum, insertum erat epistulae C. Caesaris ad Mytilenaeos datae, cuius initii dextra modo pars in alio lapide servata est cum his praescriptis: [γράμματα] Καίσαρος θεοῦ· | [Γάϊος Ἰούλιος Καῖσαρ αὐτοκράτ]ωρ, δικτάτωρ τ[ὸ τ]ρίτον, καθε[σταμένος | τὸ τέταρτον (a. 45), Μυτιληναίων ἄρχουσι βου]λῆι δήμῳ χαίρειν καὶ ἐρρῶσθαι καὶ | [ὑγιαίνειν]. Aliquot versibus post exstant verba, quibus se exemplum senatusconsulti ad Mytilenaeos mittere indicat ([δι]απέπομφα πρὸς ὑμᾶς τὸ ἀ[ντίγραφον]). Post huius senatusconsulti finem in eodem lapide pergitur in epistula [ἐπ]εὶ δὲ καὶ πρότερον ἐνετύχετέ μοι καὶ ἔγραψα πρὸς ὑμᾶς, sed in his lapidibus uni modo versui spatium relinquitur, reliqua in inferius contiguum par lapidum transgrediuntur, ex quibus rursus dexter modo superest, ut ne finis quidem epistulae integer exstet aut certa ratione restitui possit. Ceterum ante has litteras aliae incisae erant anni 47 ([δικτάτωρ] τὸ δε[ύτερ]ον v. 1), quorum argumentum Mommsenus rettulit ad legationem Mytilenaeorum post victoriam Pharsalicam ad Caesarem missam, cuius eundem Potamona principem fuisse ex v. 13 τὸν Ποτάμωνα appareret. Eis petentibus veniam civitati, quae antea Pompeio fidelissima fuerat, concessit Caesar. Postea altera legatione missa hoc senatusconsultum de redintegrando foedere factum est.

2 Potamona ad Tiberii Caesaris aetatem refert Suidas s.v. (ἐσοφίστευσεν ἐν Ῥώμῃ ἐπὶ Καίσαρος Τιβερίου); eum quo tempore Seneca suasorias scripsit, i.e. fere a. 38 p. Chr., iam mortuum fuisse ex perfectis *fuit* — *viguit* apud illum 2, 15 collegit Cichorius Rom und Mytilene p. 62; nonagenarium obiisse testatur Lucianus Macrob. 23. Ceterum cum C. hos titulos quos nondum integros noverat ad Augusti principatum referret, non ab omni parte recte de eius aetate iudicare poterat. Nunc cum eum iam a. 47 haud leves partes in republica gessisse videamus (not. 1), vix post a. 75 natum statuemus, cum ille aliquanto minorem natu existimaverit. At quod iam C. dixit, Suidae non credendum esse de tempore, quippe qui Tiberii familiaritatem cum Potamone quae Augusti principatu fuisset perperam ad ipsius imperium rettulisset, id nunc omnium certissimum est habendum. Pater Potamonis Lesbonax philosophus vocatur in titulo alterius p. Chr. saeculi IG XII 2, 255: Αὐρ. Ἀρτεμισίαν — τὰν ἀπόγονον Ποτάμωνος τῶ νομοθέτα καὶ Λεσβώνακτος τῶ φιλοσόφω τοῖ[ν] εὐεργέται[ν]. Confirmant hoc nummi cum inscriptione Λεσβῶναξ φιλόσοφος et Suidas Λεσβῶναξ Μυτιληναῖος φιλόσοφος __, πατὴρ Ποτάμωνος. Hinc Cichorius (Rom und Mytilene 65) recte collegit philosophum, a quo plane distinguendum multo recentiorem cuius Lucianus de salt. 69 mentionem faceret docuit Rohde Gr. Roman 341[3], non minus perverse a Suida ad Augusti aetatem referri, quam filium ad Tiberii; alterum errorem ex altero natum esse videri. Utique Lesbonax

Φαινίου τοῦ Καλλί[π|που[3], Τ]έρφης[4] Διοῦς, Ἡρώδης Κλέωνος[5], Διῆς Ματροκλέους[6], Δημήτριος Κλεωνύμου, | Κριναγόρας Καλλίππου[7], Ζωΐλος Ἐπιγένους λόγους ἐποιήσαντο, χάριτα φιλίαν συμμα|χίαν ἀνενεοῦντο[8], ἵνα τε ἐν Καπετωλίωι θυσ[ί]αν ποιῆσαι ἐξῆι, ἅ τε αὐτοῖς | πρότερον ὑπὸ τῆς συγκλήτου συγκεχωρημ[έ]να ἦν, ταῦτα ἐν δέλτωι χαλκῆι | γεγραμμένα προσηλῶσαι ἵνα ἐξῆι[9]· περὶ τούτου τοῦ πράγματος οὕτως | ἔδοξεν· χάριτα, φιλίαν, συμμαχίαν ἀνανεώσασθαι, ἄνδρας ἀγαθοὺς καὶ φί|λους προσαγορεῦσαι, ἐν Καπετωλίωι θυσίαν ποιῆσαι ἐξεῖναι[10], ἅ τε αὐτοῖς πρό|τερον ὑπὸ τῆς συγκλήτου φιλάνθρωπα συγκεχωρημένα ἦν, ταῦτα ἐν δέλ|τωι χαλκῆι γεγραμμένα προσηλῶσαι ἐξεῖναι, ὅταν θέλωσιν· ἵνα τε Γάϊος | Καῖσαρ αὐτοκράτωρ[11],

Ciceronis potius quam Augusti aequalis fuit. 3 Nomen Φαινίας apud Aeolenses usitatum fuisse hinc discimus, ut probabile sit scriptorem haud ignobilem Eresium sic potius quam Φανίαν vocatum fuisse, praesertim cum et apud Suidam legatur Φανίας ἢ Φαινίας Ἐρέσιος et alibi ea scriptura passim inveniatur a Muellero FHG II 293 sane damnata. Cich. Idem haud improbabiliter Phaeniam legati cognominis patrem illum Posidonii sectatorem fuisse conicit, de quo Diog. Laërt. VII 41 haec habet: καθά φησι Φανίας (leg. Φαινίας) ὁ Ποσειδωνίου γνώριμος ἐν τῷ πρώτῳ τῶν Ποσειδωνιείων σχολῶν, et ex Callippi avi nomine Phaeniam Crinagorae poëtae (cf. not. 7) necessarium fuisse collegit. 4 Cf. IG XII 2, 366 Ζωσίμη Τερφήου.

5 Cf. IG XII 2, 287 ὁ δᾶμος Ἡρώιδαν Κλέωνος τὸν εὐεργέταν. Ci. 6 Pater IG XII 2, 291 ὁ δᾶμος Ματροκλεῖ τῷ Διονυσίω ἥρωι. Ci. Ipse legatus servum puerum Erota nomine, qui in illo itinere mortuus erat, in Oxeis (i.e. Echinadibus) insulis sepeliendum curavit, cuius monumento Crinagorae amici epigramma Anth. Pal. VII 628 insculpsit. Etenim quod hic iam H. Grotius coniecerat, versum quintum sic legendum esse παιδὶ γάρ, ὃν τύμβῳ Διῆς (δίης cod.) ὑπεθήκατο (ὑπεθήκατε cod.) βώλου, id iam post hunc titulum erutum omnino certum esse demonstravit C. 7 Poëta nobilissimus, cuius in epigrammatis manifesta itinerum publice susceptorum vestigia acute et accommodate ad persuadendum monstravit Cich. Rom 52sqq. Idem monuit, hoc titulo everti eorum opinionem, qui illum ignobilem grammaticum vel ludimagistrum fuisse statuissent. 8 Perperam pro ἀνανεώσασθαι incisum hoc statuit M. Sed ne infinitivo quidem plane legitima structura restituitur, quare nescio an ἀνενεοῦντο tolerandum sit (cf. n. 674_{18}); imperfectum conatum restituendi significat, qui Romanorum consensu et approbatione demum ad effectum perducitur.

9 Cf. Mommsen R. Staatsr. I³ 255sqq. 10 Infra n. 797_{31}sqq. de Assiorum ad C. Caesarem legatis haec leguntur: οἵτινες καὶ ὑπὲρ τῆς Γαΐου Καίσαρος Σεβαστοῦ Γερμανικοῦ σωτηρίας εὐξάμενοι Διὶ Καπιτωλίῳ ἔθυσαν τῷ τῆς πόλεως ὀνόματι. Cf. etiam n. 810_{17}. 11 Caesarem dictatorem significari nunc constat (not. 1), qua re expediuntur difficultates quae Cichorium de Augusto interpretantem torserunt.

ἐὰν αὐτῶι φαίνηται, τόπους χορήγια αὐτοῖς κατὰ τὸ | τῶν προγόνων ἔθος ταμίαν μισθῶσαι κελεύσῃ ο[ὅτ]ως 12 ὡς ἂν αὐτῶι ἐκ τῶν δη|μοσίων πραγμάτων πίστεώς τε τῆς ἰδίας φαίνηται. ἔδοξεν.

12 ΟΠΩΣ corr. M.

Ariobarzanes III Cappadociae rex, c.a. 52/1—43. Athenis. Or. 356.

△ **765. Athanodori Rhodii opus, a. 41.** Lindi in arce. Ed. Blinkenberg Bull. Ac. Danemark 1905, 55 III. [*Hi*]

Φίλιπ[πο]ν Φιλίππου | καθ' ὑ[οθεσίαν δὲ Ἀ]στυκράτευς 1 | ἱερῆ Ἀθάνας Λιν[δίας] κ[αὶ Διὸς Πο]λ[ι]έως καὶ Ἀρτάμιτος | Κεκοίας 2, ἐφ' οὗ ἁ εἰρήνα καὶ εὐετηρία ἐγένετο 3. |
5 ἱερεὺς Ἀπόλλωνος | Πυθαέως· | Σωσικλῆς Κλευξένου, | Σαράπιος· |
10 Ἐπαίνετος Ἀντιστράτου, | ἀρχιεροθύτας· | Πάμφιλος Θρασυλόχου, | καθ' ὑοθεσίαν δὲ Χαρμύλου, | Ἀρτάμιτος Κεκοίας· | Ἀριστείδας
15 Παυσανία, | Διονύσου· | Ἀγαθόμβροτος Μνασιφάνευς, | Ἀπόλ-λωνος Ὀλίου· | Ἀριστώνυμος Ἀριστωνύμου | τοῦ Ἀριστωνύμου |
20 Ποτειδᾶνος· | Δωσίθεος Θεμιστοκλεῦς, | Ἀπόλλωνος | ἐς Κάμυνδον· |

Supra scripta sunt sacerdotis et uxoris nomina; infra utrumque tres nominum columnae et infra has singula pagorum columna; infra totum statuarii subscriptio. Columnas illas tres dextras omisimus quia cum sinistris congruunt. In basi statuas Philippi et Agauridis aeneas fuisse vestigia docent. 1 Integrum nomen in sacerdotum catalogo numerum CCCLXV, annum 44/3 tenere, biennio vero post, i.e. a. 42/1, ut mos apud Lindios fuisset, Dianae Cecoeae sacerdotio hominem esse functum, per litteras nuper monuit Kinch (cf. Bl. l.l. p. 64). Ki. 2 Diana a loco qui hodieque Ἐρημοκεκοία vocatur, in silvis prope Atabyrium sito denominata. IG XII 1, 883. De reliquis nominibus geographicis cf. IG XII 1 passim et tab. I III multis locis corrigenda; v. Gelder Gesch. Rhod. 212 sqq. de pagis Lindiis; Hiller ap. Kekuleium Echelos u. Basile 1905, 19; Kinch Fouilles de Vronlia 1914 (de situ Cattabiae et Brasi). 3 Haec non vana formula (sicut in annalibus fuisse videtur, unde habent lapides Delii IG XI 2, 108 (a. 279) 110. 111; Tenii IG XII 5, 895—908: ἐπὶ τούτων ἦν ὑγίεια, εὐετηρία, εἰρήνη similia (B. Keil Eirene, B. Sächs. Ges. 1916, 42), quibus fere respondere videtur Ephori illud famosum ap. Strab. XIII 623: κατὰ δὲ τὸν αὐτὸν καιρὸν Κυμαῖοι τὴν ἡσυχίαν ἦγον) sunt, sed ad pacem paullo antea factam referri debent; eandem si quis dixerit nota (8) catalogi n. 724 πανάγυρις μετὰ τὸν πόλεμον indicari posse, infitias ire nolumus. Anno 42 Cassius Rhodum devastaverat, deinde ipse ad Philippos victus erat; Antonius vero Myndum, Naxum, Andrum, Tenum Rhodiis donavit (v. Gelder Gesch. Rhod. 172). Exeunte igitur a. 42/1 cum sacerdotis statua dedicaretur, pacis huius memoria merito celebrata est.

25 Νικοφῶν Παυσανία, | Ἀπόλλωνος | Καρνείου· | Ἁγήσαρχος Ἁγη-
30 σάρχου, | Λίνδου[4] καὶ τῶν | ἄλλων ἡρώων· | Πολύχαρμος Πυ-
θίωνος, | ἱεροθύται· | Σῶσος Σώσου, | Ζήνων Νικοτείμου, | Τιμό-
35 πολις Ἀλεξιμβροτίδα, | καθ' ὑοθεσίαν δὲ | Διοπείθευς, | Δαμάγητος
40 Εὐρυστράτου, | Πολύχαρμος Πολυχάρμου, | _ *101* _ Σωσιστ[ρ]άτου, | Νι-
καγόρας Νικαγόρα, | Βασίλων Βασίλωνος, | Πανταχλῆς Ἀριστοφῶντος, |
45 καθ' ὑοθεσίαν δὲ | Παμφῶντος, | Σωσίνομος Σωσινόμου | τοῦ Σωσινό-
μου, | Ἀρίστων Τιμαγόρα, | Σωσίπατρος Εὐφραντίδα, | Πασίχαρις Ἀρι-
50 στοκράτευς, | Ἁγήσαρχος Ἁγησάρχου, Τελέσαρχος Ἰσοδότου, |
ἐπιστάται τοὶ χειροτο|νηθέντες ὑπὸ τοῦ δάμου· | Ἰδόκριτος Δαματρίου, |
55 Φίλων Ἀρχιτείμου |
στεφανωθέντα ὑπὸ τῶν δάμων τῶν ἐν Λινδίᾳ πόλει· | Λαδαρμίων,
Βρασίω[ν], Καττ[α]β[ί]ων, Πεδιέων, | Λινδοπολειτᾶν, Καμυ[ν]δίων,
Παγίων, Νεττιδᾶν, | Κλασίων, Ἀργείω[ν], Βουλιδᾶν, Δρυειτᾶν |
60 εὐσεβείας ἕνεκα τᾶς ποτὶ τοὺς θεοὺς καὶ | ἀρετᾶς καὶ εὐνοίας καὶ
φιλοδοξίας τᾶς εἰς αὐτοὺς | θεοῖς. |
Ἀ γ α υ ρ ί δ α | Ἡ ρ ο δ ό τ ο υ | (*cf. not. init.*).
129 Ἀθανόδωρος Ἁγησάνδρου Ῥόδιος[5] ἐποίη[σε].

4 Cf. Chronicum Lindium (n. 725) B I Λίνδος φιάλαν, ἂν οὐδεὶς ἐδύνατο γνώμειν ἐκ τίνος ἐστί, ἐφ' ἃς ἐπεγέγραπτο· „Λίνδος Ἀθάναι Πολιάδι καὶ Διῒ Πολιεῖ", ὡς ἱστορεῖ Γόργων ἐν τᾶι δ' τᾶν περὶ Ῥόδον -- 5 Nobilis Lindius cum fratribus Laocoontis signum fecerat, postea Titi imp. curis, ut Foerster coniecit, Romam translatum: Plin. n. h. XXXVI 37: *in Laocoonte, qui est in Titi imperatoris domo, opus omnibus et picturae et statuariae artis praeferendum. ex uno lapide eum ac liberos draconumque mirabiles nexus de consilii sententia fecere summi artifices Hagesander et Polydorus et Athenodorus Rhodi.* Pater c.a. 75 a. Chr. in catalogo IG XII 1, 46_{16} est: [Ἁγήσ]ανδρος Ἁγησ[άν]δρου [τοῦ] Ἀθανοδ[ώ]ρο[υ]. Ipse Athanodorus et frater artis fama clari in ipsa patria summum Minervae sacerdotium nacti sunt: a. 24/3 Ἀθανόδωρος Ἁγησάνδρου καθ' ὑοθεσίαν δὲ Διονυσίου, a. 23/2: Ἁγήσανδρος Ἁγησάνδρου καθ' ὑοθεσίαν δὲ Δαμαινέτου. Iam antea Athanodorus statuae honorem a Lindiis acceperat (Arch. Jahrb. IX 34; IG XII 1, 847): Λίνδιοι ἐτίμασαν] Ἀθανόδωρον Ἁγη[σ]άνδρο[υ] καθ' ὑοθεσίαν δὲ Διονυσίου ἐπαίνωι χρυσέωι στεφάνωι καὶ εἰκόνι χαλκέαι — δεδώκαντι δὲ αὐτῶι καὶ ἀναγόρευσιν τᾶνδε τᾶν τιμᾶν εἰς τὸν ἀεὶ χρόνον καὶ προεδρίαν ἐν τοῖς ἀγῶσι — καὶ σίτησιν ἐν ἱεροθυτείωι καὶ στεφαναφορία[ν] ἐν ταῖς παναγύρεσι καθ' ἕκαστον ἐνιαυτὸν αἷς ἄγοντι Λίνδιοι, — καὶ τᾶν τιμᾶν ἀναγορεύσει εὐσεβείας ἕνεκα τᾶς ποτὶ τοὺς θεοὺ[ς] καὶ ἀρετᾶς καὶ εὐνοίας καὶ φιλοδοξίας ἂν ἔχων διατελεῖ εἰς τὸ πλέθος (sic!) τὸ Λινδίων καὶ εἰς τὸν σύμπαντα δᾶμον. De aliis Athanodori basibus cf. Foerster Arch. Jahrb. VI 1891, 177; XXI 1906, 1 al.; Klein Gesch. gr. Kunst III 304/26; Foerster N. Jahrb. 1914, 686.

Cleopatrae et Ptolemaei Caesarionis honores, a. 42. Or. 194. Thebis in Aegypto (paullo recentius, nempe anni 41, est decretum Heracleopolitanum: Lefébvre Mél. Holleaux 1913, 103).

△**766. Anaxenor citharoedus, c.a. 41.** Magnesiae ad Maeandrum in theatro, nunc Berolini. Vidit Strabo (not. 1); edd. Hiller Ath. Mitt. XIX 1894, 14, 5; Kern I. Magn. 129, tab. VI. Cf. Diels Anon. Londinensis (Suppl. Aristotel.) XII; Preger IG metr. 191. [*Hi*]

[ἡ] βουλὴ καὶ ὁ δῆμος | [Ἀνα]ξήνορα Ἀναξικράτους | [κιθα]ρῳδὸν διά τε
5 τὴν ἰδίαν | [αὐτ]οῦ ἀρετὴν καὶ διὰ τὴν | [ἐν τῶι ἐπιτ]ηδεύματι ὑπεροχήν. |
[ἤτοι μὲν] τόδε καλὸν ἀκουέμεν ἔστιν ἀοιδοῦ
[τοιοῦδ' οἷο]ς ὅδ' ἐστί, θεοῖς ἐναλίνκιος αὐδῇ.

Strab. XIV 648. ἄνδρες δ' ἐγένοντο γνώριμοι Μάγνητες -- Ἀναξήνορα δὲ τὸν κιθαρῳδὸν ἐξῆρε μὲν καὶ τὰ θέατρα, ἀλλ' ἔτι (ὅτι Kramer) μάλιστα Ἀντώνιος, ὅς γε καὶ τεττάρων πόλεων ἀπέδειξε φορολόγον (ut Artaxerxem superaret, qui, si Thucydidi I 138, 5, non Neanthi nec Phaeniae ap. Plut. Them. 29 fidem habemus, tres Themistocli urbes dederat, in iis Magnesiam), στρατιώτας αὐτῷ συστήσας (a. 41, cf. Drumann Gesch. Roms I² 284; Plut. Ant. 24). καὶ ἡ πατρὶς δ' ἱκανῶς αὐτὸν ηὔξησε, πορφύραν ἐνδύσασα, ἱερώμενον τοῦ Σωσιπόλιδος Διός (cf. n. 589), καθάπερ καὶ ἡ γραπτὴ εἰκὼν ἐμφανίζει ἡ ἐν τῇ ἀγορᾷ. ἔστι δὲ καὶ χαλκῆ εἰκὼν ἐν τῷ θεάτρῳ, ἐπιγραφὴν ἔχουσα· ‚ἤτοι — αὐδῇ'. οὐ στοχασάμενος δὲ ὁ ἐπιγράψας τὸ τελευταῖον γράμμα τοῦ δευτέρου ἔπους παρέλιπε, τοῦ πλάτους τῆς βάσεως μὴ συνεξαρκοῦντος· ὥστε τῆς πόλεως ἀμαθίαν καταγινώσκειν παρέσχε διὰ τὴν ἀμφιβολίαν τὴν περὶ τὴν γραφήν, εἴτε τὴν ὀνομαστικὴν δέχοιτο πτῶσιν τῆς ἐσχάτης προσηγορίας, εἴτε τὴν δοτικήν· πολλοὶ γὰρ χωρὶς τοῦ ῑ γράφουσι τὰς δοτικὰς καὶ ἐκβάλλουσί γε τὸ ἔθος φυσικὴν αἰτίαν οὐκ ἔχον. Cf. Sext. Emp. adv. gramm. p. 68, 173 Fabr.: οὐδὲν γὰρ βλαπτόμεθα, ἐάν τε σὺν τῷ ῑ γράφωμεν τὴν δοτικὴν πτῶσιν, ἐάν τε μή (c.a. 200 p. Chr. Nachmanson Laute u. Formen d. magnet. Inschr. 59, 3). Ipsa Odyssea ι 4 αὐδήν exhibet. Eustathius vero (Od. 1612, 34) Strabone obiter lecto Anaxenorem pictorem fecit: Ἀναξήνορος γοῦν τοῦ Μάγνητος γραπτή τίς φασιν ἣν εἰκὼν ἔχουσα εἰς ἀοιδόν τινα ἐπίγραμμα, cuius errorem nostrates viri doctissimi secuti sunt. — Statua num iam ante a. 41 in theatro posita sit, dubium est; immo eodem tempore in foro, ubi Iovis Sosipolidis templum erat (n. 589), sacerdotem, in theatro cantorem celebravisse videntur, praesertim cum tales honores simul decretos esse doceat exemplum saeculi alterius I. Magn. 92 a_{12}: ἀναγραφῆναι δὲ καὶ τόδε τὸ ψήφ[ισμα ἐς στή]λην λιθίνην καὶ στῆσαι παρὰ τὴν εἰκόνα τὴν ἐν τῆι ἀγορᾶι, καὶ εἰς τὸ βῆμα [τῆς εἰκ]όνος τῆς ἐν τῶι θεάτρωι. Nihil igitur obstat quin ad ipsum annum 41 quo Antonius praesens fuerit, omnes honores referamus.

Herodes Iudaeae rex, a. 37/4. Athenis; Or. 414.

△ **767. Silani proquaestoris honores, c.a. 33.** Athenis. Ed. Dittenberger IG III 568, cf. Mommsen Eph. Ep. I 151; Prosop. Imp. R. II 246, 549; Drumann-Groebe Gesch. Roms IV² 54³. [*Hi*]

τὸ κοινὸν Βοιωτῶ[ν] | Εὐβοέων Λοκρῶ[ν] | Φωκέων Δωριέων | Μᾶρκον Ἰούνιον | Μάρκου υἱὸν Δέκμου | υἱωνὸν Σειλανὸν | ἀντιταμίαν[1] σωτῆρα | καὶ εὐεργέτην | γενόμενον θεοῖς.

De Graecorum foederibus quae post Corinthum deletam fuerint, vide n. 684⁶. 770⁴. 1 M. Iunius Silanus annis 34—32 (Groebe) Antonii quaestor pro consule erat (nummi *M. Silanus Aug. q. pro cos.*), ante pugnam Actiacam ad Caesarem transiit. Plut. Ant. 59.

Antiochi I Commagenes regis monumenta, ante a. 31. Or. 383; cf. 384—402. Norden Kunstprosa² 140. 918; v. Wilamowitz Gr. Lit.³ 169.

VI.

A pugna Actiaca ad Iustinianum.

768. Augusti epistula ad Mylasenses, a. 31 a. Chr. Mylasis, nunc Parisiis. Edd. LeBas-Wadd. III 441; Froehner Inscr. Gr. du Louvre 72 (Viereck Serm. Graec. VI; Syll.² 350). [*Hi*]

a Αὐτοκράτωρ Καῖσαρ θεοῦ Ἰουλίου | υἱὸς ὕπατός τε τὸ τρίτον καθεσ|τα-
5 μένος[1] Μυλασέων ἄρχουσι βου|λῆι δήμωι χαίρειν· εἰ ἔρρωσθε κ[α]|λῶς
ἂν ἔχοι· καὶ αὐτὸς δὲ μετὰ τ[οῦ] | στρατεύματος ὑγίαινον. κα[ὶ πρό]|-
τερον μὲν ἤδη περὶ τῆς κατ[ασχού]|σης ὑμᾶς τύχης προσεπέ[μψατέ] |
10 μοι, καὶ νῦν παραγενομένω[ν τῶν] | πρεσβευτῶν, Οὐλιάδ[ου ‿‿]
b ‿‿ς τῶν πολεμίων πταῖσαι καὶ πρατη[θεί]|σης τῆς πόλεως[2], πολλοὺς
μὲν αἰχμαλώτο[υς] | ἀποβαλῖν πολίτας, οὐκ ὀλίγους μὲν φονευθέ[ν]|τας,
15 τινὰς δὲ καὶ συνκαταφλεγέ(ν)τας τῇ πόλε[ι], | τῆς τῶν πολεμίων ὠμό-
τητος οὐδὲ τῶν | ναῶν οὐδὲ τῶν ἱερῶν τῶν ἁγιωτάτων ἀ|ποσχομένης·
ὑπέδιξαν δέ μοι καὶ περὶ | τῆς χώρας τῆς λελεηλατημένης καὶ τῶν |
20 ἐπαύλεων τῶν ἐμπεπρησμένων, ὥστε ἐμ | πᾶσιν ὑμᾶς ἠτυχηκέναι·
ἐφ' οἷς πᾶσιν συνε[ῖ|δον[3] παθόντας] ταῦτα πάσης τειμῆς καὶ χάρι|[τος
ἀξίους ἄνδρας γενομέν]ους ὑμᾶς πε[ρὶ Ῥωμαίους ‿‿]

1 Post pugnam Actiacam (d. II m. Sept. a. 31), cum Caesar Sami consedisset (Sueton. Aug. 17), hanc epistulam datam probabiliter coniecit W. 2 Haec ad Labieni Parthorumque incursionem a. 40 factam (LeBas-Wadd. III 242_{43}) spectant. W. De Mylasensium, quibus Hybreas persuaserat ut fortissime resisterent Labieno, per illa tempora sorte cf. Strabo XIV 660. 3 Suppl. Dttb.

---

769. Achaei Augustum honorant, a. 31—27 a. Chr. Olympiae. Ed. Dittenberger I. Olymp. 367 (Syll.² 351). [*Hi*]

τὸ κοινὸν τῶν Ἀχαιῶν | Αὐτοκράτορα Καίσαρα θεοῦ υἱὸν[1] | ἀρετῆς
5 ἕνεκεν καὶ εὐνοίας | ἧς ἔχων εἰς ἀτὸ[2] διατελεῖ, | Διὶ Ὀλ(υ)μπίωι.

1 Titulus neque ante 40 exaratus propter praenomen imperatoris, neque post 27 a. Chr. quia deest cognomen Augusti. 2 Sic inde ab anno 74 ac praecipue quidem Augusti aetate frequenter scribitur in titulis omnium regionum. Attica exempla congessit Meisterhans Gr. att. Inschr.³ 154, 5.

△770. Diodorus, sacerdos Delphicus, a Lacedaemoniis (*A*) et Doriensibus (*B*) honoratur, c.a. 29. In monumento marmoreo Diodori Delphis posito (seu in tabula permagna cymatio ornata). Ed. Pomtow Klio XV 35, n. 55 (IG V 1, p. XXI n. 1566) et n. 58. [*Pw*]

A. Lacedaemoniorum decretum.

ἄρχοντος Πολεμάρ[χου[1]].

[Λ]ακεδαιμονίων ἔφοροι καὶ ἁ πόλι[ς Δελφῶν τοῖς ἄρχουσι | καὶ τᾶι πό]λει χαίρειν. τοῦ γεγο[νότος ὑφ' ἁμῶν δόγματος | Διοδώρωι] Δωρο-
5 θέου τῶι ὑμετέρ[ωι πολῖται ἀποστέλλο|μ]εν ὑμῖν τὸ ἀντίγραφον. — ἐπεὶ Διό[δωρος Δωροθέου[2] Δελφὸς] | ἀνὴρ καλὸς καὶ ἀγαθὸς καὶ εὐνόως [διακείμενος ποτὶ τὸν δᾶ]|μον ἁμῶν χρείας τε παρείσχηται [ἐμ παντὶ καιρῶι πᾶσι] | τοῖς ἐντετευχόσιν αὐτῶι τῶν ἁμ[ετέρων πολι-τᾶν, σπουδᾶς] | καὶ φιλοτιμίας οὐθὲν ἐλλείπων κα[ὶ -- παρακληθεὶς] |
10 ὑπὸ πλειόνων τῶν ἁμετέρων πο[λιτᾶν -- ἀπέσταλκεν ποτὶ] | τὸν ἁμέ-τερον δᾶμον τοὺς καλο[ὺς --] | καὶ ποιοῦντας ἐμ παντὶ καιρῶι τ[ὸ--]

B. Decretum Doriensium.

--ΣΛ[3] | Χαριγένης ὁ δωρι[αρχέων[4] τοῦ κοινοῦ τῶν Δωριέων] | ἐγ Ματροπόλεως Δ[ελφῶν τοῖς ἄρχουσι καὶ τᾶι] | πόλει χαίρειν. τῶν
5 δ[εδομένων τιμῶν ὑπὸ τοῦ κοι]νοῦ τῶν Δωριέων Διο[δώρωι[2] Δωρο-θέου τῶι ὑμετέρωι] | πολῖται ἀπεστάλκαμ[ν ὑμῖν τὸ ψάφισμα ἀντιγε]|-γραμμένον. δωριαρχεόν[τος Χαριγένεος? τοῦ Ἀλέ]|ξωνος, γραμματεύοντο[ς τᾶς βουλᾶς Καφι?]|σία τοῦ Εὐξιθέου Βοαίου, ἔ[δοξε ἐν τᾶι
10 ἁλίαι] | τοῖς Δωριέοις πάντοις, δεδό[σθαι ὑπὸ τοῦ κοι]νοῦ τῶν Δω-ριέων Διοδώρωι Δωρ[οθέου Δελφῶι καὶ ἐκ]γόνοις ἰσοπολιτε(ί)αν, ἐπι-

---

Ex permultis decretis in hoc monumento per columnas incisis sex servata sunt, quorum repetimus tit. *A*, quod archontis nomen praebet, et *B* quia unum Doridis psephisma est quod aetatem tulit. Vs. 1 in *A* et *B* in cymatio perscripti inscriptionem continent. 1 Intellegendus est ἁ. Πολέμαρχος (I) Δάμωνος (I) c.a. 29, non nepos cognominis Πολέμ. (II) c.a. 17 p. Chr. Polemarchus I praeterea recensetur: senator a. 54 et 36; vicarius sacerdos a. 29 et 20; sacerdos (in sacerdotio XXII et XXIII) ab a. 17 ad a. 1. Cf. Delph. Chronol. R-E IV 2659 not. 2. 2 Diodorus Dorothei f. praeterea recensetur: senator a. 48; vicarius sacerdos ab a. 31 ad 27; archon a. 25; sacerdos a. 20; cf. Delph. Chron. l.l. 3 V. 1 in cymatio incisus. 4 Memoria dignum videtur quod praeter maius quoddam commune Βοιωτῶν Εὐβοέων Λοκρῶν Φωκέων Δωριέων (n. 767, c.a. 33), de quo cf. Swoboda Staatsalt. 294, etiam Δωριέων κοινὸν (vs. 11. 15) separatum eodem fere anno exstabat. δωριαρχέοντος etiam legitur a. 162, W-F 365, et a. 160/59 in tit. a Cytiniensibus Delphis inciso n. 668_{12}, ubi de Doriensium suffragio Amphictyonico agitur.

νομίαν[5], [γᾶς καὶ οἰκίας ἔγκτη]|σιν, ἀσφάλειαν καὶ πολέμου καὶ εἰ-
[ράνας, καὶ τἆλλα] | πάντα, ὅσα καὶ τοῖς ἄλλοις προξέ[νοις δίδοται] |
15 παρὰ τοῦ κοινοῦ τῶν Δωριέων. ἔγγ[υοι προξενίας] | Λαμπρίας Ξενύτα,
Φοιβίδας Τιμο[κλέος, Ξενύτας?] | Λαμπρία. ××××××× ἐπὶ ἄρχοντος[6]
[Πολεμάρχου? 1] | <ΛΙΛΝΟ __

5 ‚*Weide- oder Hütungsrecht*', cf. n. 534[4] (Br. Keil Anon. Arg. 312 not.; Hiller Klio XV 41). 6 Videtur nota temporis a Delphis subscripta, nisi de initio tit. novi cogitare mavis. V. 18 per ἔκθεσιν scriptus.

△771. Astrologus Romanus a Delphis laudatur, c.a. 29. In monumento ante opisthodomum templi. Ed. Pomtow Klio XV 39, n. 61. [*Pw*]

[ἔ]δοξε τᾶι πόλει τῶν Δελφῶν· ἐπεὶ Ἀ[_ 15 ι _λου Ῥωμαῖος], | ἀστρο-
λόγος[1], ἀνὴρ ἀγαθὸς ἐνδα[μήσας ποθ' ἁμὲ ἐπιδείξεις ἐποιή|σ]ατο
σχολᾶς καὶ πλείονας ἐν τῶι γυ[μνασίωι ἁμέρας _ 12 ι _] | μεγαλείως,
5 ὅπως οὖν καὶ ἁ πόλις φαί[νηται τιμέουσα τοὺς καλοὺς τῶν] | ἀνδρῶν,
δεδόχθαι τᾶι πόλει τῶν Δελφ[ῶν, ἐπαινέσαι Ἀ_ 14 ι _]λου Ῥωμαῖον,
ἀστρολόγον, καὶ δεδόσ[θαι αὐτῶι καὶ ἐκγόνοις ἀτέλειαν], | προξενίαν,
προμαντείαν, ἀσυλίαν, προδ[ικίαν, προεδρίαν ἐμ πᾶσι τοῖς] | ἀγώνοις
οἷς ἁ πόλις τίθητι, καὶ τἆλλα τ[ίμια πάντα ὅσα καὶ τοῖς ἄλλοις] |
προξένοις καὶ εὐεργέταις τᾶς πόλιος ὑ[πάρχει. ἄρχοντος Πολεμάρ]-
10 χου[2], βουλευόντων Σελεύκου τοῦ Βαβύλο[υ, Ἀντιφίλου τοῦ Γοργίλου].

De aetate cf. not. 2. 1 Anno quidem 33 Romae Ἀγρίππας __ τοὺς ἀστρολόγους τούς τε γόητας ἐκ τῆς πόλεως ἐξήλασεν (Dio Cass. XLIX 43), sed antea Apolloniae cum Octaviano idem Theagenem mathematicum de horoscopica consuluerat, cf. Suet. Aug. 94. De astrologis tum florentibus cf. R-E II 1818. 2 Cf. n. 770[1].

772. Thrasycles Atheniensis hieromnemo a Delphis laudatur, a. 26/5. In pariete meridionali thesauri Attici, in ordine lapidum quarto super euthynteriam. Ed. Couve Bull. Hell. XVIII 1894, 90, n. 12 (Syll.[2] 719; Michel 266; GDI 2729; Colin Culte d'Apoll. Pyth. 163, n. 65 = Bull. XXX 1906, 324 = Fouill. III 2, n. 67 et Add. p. 294). Cf. Pomtow Philol. LIV 1895, 221. [*Pw*]

ἄρχον[τος] ἐν Ἀθήναις Ἀρχιτίμ[ου[1], τῶι] ἱερομνήμονι Θρασυκλ[ε]ῖ

1 Annum Pythicum 26 definivi l.l. et Delph. Chron. R-E IV 2659, cum Kirchner (Rh. Mus. LXXX 391, 1 et Goett. GA 1900, 478, 1) a. 30 praetulisset. At cum nunc de sacerdotio XXI constet, quo Antigenes Archiae f. Delphus (v. 9) et ante eum Menes et alii archontes erant, ille ab a. 26 non promoveri potest. Idem Architimus in tetradrachmis Atticis PA 2567.

Ἀρχικλέους[2] Ἀθηναίωι Λακιάδηι. ἐπειδὴ Θρασυκλῆς Ἀρχικλέος Ἀθηναῖος | ἱερομναμο[νήσας καὶ ἐπιδα]μήσας ἐν τὰν πόλιν ἁμῶν τάς [τε] θυσίας τάς ὑπὲρ τοῦ δάμου τοῦ Ἀθαναίων ἔθυσε κὰτ τὰ πάτρια, τάν τε παρεπι|δαμίαν ἐ[ποιή]σατο καλὰν καὶ εὐσχήμονα, τοῦ τε ἀγῶ-[νος] τῶν Πυθίων συντελειμένου ἔκρινε[3] εὐσεβῶς καὶ δικαίως, εὐ-νόως τε τυγχάνει | διακείμενος τὰ ποτὶ τὰν πόλιν ἁμῶν, ἀγωνισά-μεν[ός τ]ε ἐν τᾶι ἰδίᾳ πατρίδι τραγῳδίᾳ καινῇ[4] καὶ νικάσας ἐστεφά-
5 νωσε τὸν δᾶμον ἁ[μ]ῶν[5], ×× ἀγαθᾶι τύχαι, δεδόχθαι τᾶι πόλει τῶν Δε[λφῶ]ν, ἐπαινέσαι Θρασυκλῆν Ἀρχικλέος Ἀθηναῖον τὸν ἱερομνάμονα, καὶ δεδόσθαι αὐ|τῷ παρὰ τᾶς πόλιος, αὐτῷ καὶ ἐκγόνοις, προξενίαν, [πρ]ομαντείαν, προδικίαν, ἀσυλίαν, ἀτέλειαν, γᾶς καὶ οἰκίας ἔνκτησιν, | προεδρίαν ἐμ πᾶσιν τοῖς ἀγώνοις οἷς ἁ πόλις τίθ[ησ]ιν, καὶ τἄλλα τίμια ὅσα καὶ τοῖς ἄλλοις προξένοις καὶ εὐερ(γέ)ταις ὑπάρχει. | ἀνα-γράψαι δὲ τόδε τὸ ψάφισμα ἐν τῶι ἱερῷ τοῦ Ἀπ[ό]λλωνος τοῦ Πυθίου. ἄρχοντος Ἀντιγένους τοῦ Ἀρχία[1], μηνὸς Ἡρακλείου[6], [βου|λευόν]-των Φιλλέα τοῦ Δαμένεος, Ἀθανίωνος τοῦ Κλ[εοξ]ενίδα.

---

2 Stemma familiae inde ab a. 232 delineavit Kirchner PA 2501.

3 ‚Ex hieromnemonibus electi sunt arbitri ludorum Pythiorum.

4 Etiam postremis a. Chr. n. saeculis novas tragoedias in scaenam mitti solitas constat, cf. Syll.² 699. Ceterum duobus modo mensibus ante hoc decretum (not. 6) Athenis magna Dionysia fuisse, ad quae sine dubio illa Thrasyclis victoria referenda esset, monui l.l. 5 Delphorum civitati id gratificatus est, ut suo loco illam tanquam victorem corona ornari iuberet. 6 Undecimus m. Delphicus, respondens Atheniensium Thargelioni (Maio).' Ter igitur Thrasycles hoc anno Delphis adfuit: bis hieromnemo in pylaeis autumnali (Pythiis, not. 3) et verna (m. Februario), tertium (brevi post victoriam Dionysiis Athenis reportatam, not. 4) m. Maio quo proxenus factus est. Manifesto enim errore contendit Co. Culte 172, hoc decretum plus septem mensibus serius esse factum (!) et ad tempus Pythiorum spectare, quibus etiam dodecais sit missa. Immo nulla alia causa, cur Thrasycles tertium advenerit, cogitari potest, quam quod ipso m. Maio dodecaidi, quam ab eo inter alios huc adductam esse tit. 773_7 comprobat, interfuit; cf. etiam n. 696 not. init. p. 301.

△ **773. Pompa Dodecais ab Atheniensibus Delphos missa initium cepit a. 26/5.** In latere meridionali thesauri Attici. Duo exempla servata: alterum brevius (in ordine lapidum quarto) ed. Homolle Bull. Hell. XX 1896, 709 (Colin Culte d'Apoll. 150, n. 57 bis; Bull. XXX 1906, 309; Fouill. III 2, n. 60); alterum plenius (in ordine octavo) ed. Colin Culte 148, n. 57 cum fig. 30 (Bull. Hell. XXX 1906, 310 = Fouill. III 2, n. 59). Verba quibus exemplar prius caret lineolis subduxi. [*Pw*]

[ἀγ]αθῇ τύχῃ τῆς βουλῆς καὶ τοῦ δήμου τοῦ Ἀθη[ναί]ων. ἐπὶ ἄρχοντος | ἐν Δελφοῖς Ἀντιγένου[1], Ἀθήνησι δὲ Ἀρχιτίμου[1], οἵδε ἤγαγον τὴν δωδε|κῆδα[2]· ὁ ἱερεὺς τοῦ Ἀπόλλωνος Εὐκλῆς Ἡρώδου[3] Μαραθώνιος, ἐξηγητὴς ὁ πυθό|χρηστος ἐξ Εὐπατριδῶν Πολύκριτος Πολυχάρμου Ἀζηνιεύς, ἐξηγητὴς ἐξ Εὐπα|τριδῶν ὁ ὑπὸ τοῦ δήμου καθεσταμένος Διότιμος Διοδώρου Ἁλαιεύς, κῆρυξ τοῦ | Ἀπόλλωνος καὶ ἱερεὺς Ἑρμοῦ Πατρῴου ×× Κηρύκων Γόργιππος Εὐδήμου Μελιτεύς, | ἱερομνήμων Θρασυκλῆς Ἀρχικλέους[4] Λακιάδης, ×× μάντεις Ἀρχικλῆς Θρασυκλέους Λακι|άδης[5], Λυσίας Παραμόνου Λακιάδης.

In locum *Pythaidum* quae medio saec. I cessaverunt (cf. p. 301), auspiciis ut videtur Augusti pompa multo minor Dodecais inde ab a. 26 ab Atheniensibus Delphos mittitur; cuius pompae quinque fere exempla ad imperium Augusti (a. 26 et circa annos 17, 11, 7, 3), duo ad Domitianum pertinent (c a. 85 et 98). Pariter pompa Attica Delum missa eadem aetate nomen Dodecais accepit (Fouill. III 2, p. 69[2]). Sicut Pythaides etiam Dodecaides Delphis comparent annis quidem incertis, sed eodem mense quo illae, sc. m. Heracleo (Maio), de quo cf. n. 772[6] et n. 696 not. init. p. 301. Magistratus Attici qui Dodecaides adduxerunt (ἱερεὺς τ. Ἀπόλλωνος, ἐξηγηταί, κῆρυξ κτλ.) omnes διὰ βίου muneribus funguntur excepto hieromnemone, qui in annum nominatur; sed hic quoque quinquaginta annis post διὰ βίου creatur, cf. n. 795B_5. 1 Cf. n. 772[1]. 2 Duodecim victimas, e quibus prima bos est; nam in aliis Dodecaidum titt. legimus τὴν δωδεκῆδα πρωτοβοίαν (Fouill. III 2, n. 63), τὴν δωδεκ. βούπρωρον (ibid. n. 65), τὴν τῆς δωδεκῆδος βούπρωρον θυσίαν (ibid. n. 66_{18}). Cf. Hesych. s. v. δωδεκηΐδα· θυσίαν τὴν ἐκ δώδεκα ἱερείων et n. 604_9 ἑκατόμβαν βούπρωιρον et δωδεκαΐδα βούπρωρον. Co. 3 Erat inter maiores Herodis Attici, cuius familia hoc sacerdotium hereditarium possidebat. Ipse Eucles quadraginta fere annos sacerdos recensetur: inde ab a. 42/38 (Fouill. III 2, n. 57) ad a. 3 (ibid. n. 64), quem sequuntur filius Πολύχαρμος Εὐκλέους Μαραθ. (IG III 647) et nepos Τι. Κλ. Ἵππαρχος Μαραθ. a. 85/98 p. Chr. (Fouill. III 2, n. 65/66); hic avus erat Herodis Attici. Co. 4 Idem a Delphis laudatur n. 772, ubi cf. nott. 2 et 6. 5 Filius hieromnemonis proxime praecedentis.

△**774. Statuae Claudii Marcelli, nepotis Augusti, Delphica (*A*) et Tanagraea (*B*), a. 23.** — *A*. Delphis in bathro calcario ante porticum Atheniensium. Ed. Haussoullier Bull. Hell. VI 1882, 449, n. 78. — *B*. Tanagrae in plintho humili. Ed. id. ibid. III 1879, 386, n. 36 (IG VII 571). Eidem bathro antea aut postea alia statua (Lysimaches) imposita (IG VII 564). [*Pw*]

A ἡ πόλις τῶν Δελφῶν Μάρκελ|λον Κλαύδιον[1] τὸν ἑατῆς[2] πάτρωνα.

1 Dttb., quem fugerat tit. *A*, in medio relinquendum censuit, quis esset hic Tanagraeorum patronus, quia illis temporibus (altera parte

B [ἡ βου]λὴ [καὶ ὁ] δ[ῆ]μος Μᾶρκο[ν Κλαύδιον[1], | Γαίου[3]] υἱόν, Μάρκελλον ἀρετῆς ἕ[νεκα | καὶ] εὐνοίας, τὸν ἑαυτῶν πάτρωνα.

saec. I) permulti M. Claudii Marcelli Romae fuissent et praenomen paternum omissum esset. At si illa aetate statuae cuidam a Graecis positae nihil subscriptum videmus nisi Μάρκελλον Κλαύδιον (tit. *A*), dubium non est, quin clarissimus ille iuvenis sit intelligendus, qui nepos generque Augusti fine a. 23 Baiis mortuus est et complurium urbium patronus proclamatus erat (e.g. Pompeiorum CIL X 832), cf. R-E III 2767. Rationes quasdam inter Marcellum et urbes Graecas intercessisse evincitur narratione ap. Dion. Cass. LIV 3, 2 servata: Μάρκου τέ τινος Πρίμου αἰτίαν ἔχοντος ὅτι τῆς Μακεδονίας ἄρχων Ὀδρύσαις ἐπολέμησε, καὶ λέγοντος τοτὲ μὲν τῇ τοῦ Αὐγούστου, τοτὲ δὲ τῇ τοῦ Μαρκέλλου γνώμῃ τοῦτο πεποιηκέναι κτλ. Augustus quidem negavit, Marcellus vero brevi ante mortuus erat annum vicesimum agens; facta enim haec sunt a. 22. Bellum igitur a Primo, praetore Macedoniae, susceptum necnon statuae *A* et *B* anno proxime antecedenti vindicandae sunt. 2 De hac forma alteri potissimum parti saec. I propria cf. Ruesch Delph. Gramm. 136. 3 Supplevi.

△775. Apollonius Aegirates, magister liberorum, Delphis laudatur, c. a. 15. In pariete septentrionali thesauri Siphniorum (in orthostata). Ed. Bourguet Fouill. III 1, n. 223. [*Pw*]

ἀγαθᾷ τύχαι. | Δελφοὶ προξενίαν ἔδωκαν Ἀπολλωνίωι Διονυσίου Αἰγιράτηι[1] παιδεύ|σαντι Δελφῶν υἱούς, καὶ ἐπιδείξεις[2] ποιησαμένωι, καὶ φανέντι ἀγαθῶι | ἔν τε τᾶι διδασκαλίαι τοῦ μα××××θήματος καὶ
5 τᾶι τοῦ βίου ἀναστροφᾷ. | ἔδοξε οὖν τᾷ πόλει τῶν Δελφῶν, δεδόσθαι Ἀπολλωνίωι προ|ξενίαν τε καὶ ἰσοπολιτείαν καὶ γᾶς καὶ οἰκίας ἔνκτησιν αὐτῷ τε | καὶ ἐκγόνοις αὐτοῦ καὶ τἆλλα τίμια ὅσα καὶ τοῖς ἄλλοις προξέ|νοις καὶ εὐεργέταις[3] τᾶς πόλιος Δελφῶν ὑπάρχει. ἐδόθη ἁ προξενία | ἄρχοντος ἐν Δελφοῖς Διονυσίου[4] τοῦ Ἀστοξένου, βουλευόν-
10 των δὲ Κλέω|νος τοῦ Νικία, Εὐκλέους τοῦ Ἄρχωνος.

1 Quoniam Delphis alii Aegirates musici (citharoedi) a. 160, n. 660, et Pheneates musici a. 118, n. 703 ἐπιδείξεις ἐποιήσαντο necnon hi διδασκαλίαν τῶν παίδων ἐποιήσαντο ἀξίως, etiam Apollonius pueros arte musica instruxisse videtur. Titulum igitur addas ap. Ziebarth Gr. Schulw. 123. De orthographia antiqua Αἰγιράτης B. confert Wilhelm. AEMOest. XV 1892, 119 et vituperat tit. male redactum: προξενίαν ἔδωκαν, .. δεδόσθαι προξενίαν, .. ἐδόθη ἁ προξενία. 2 Cf. Ziebarth l.l.² 18. 3 Hoc est exemplum recentissimum formulae usitatissimae ὅσα καὶ τοῖς ἄλλοις προξ. καὶ εὐεργ.; abhinc usurpatur ὅσα τοῖς καλοῖς καὶ ἀγαθοῖς ἀνδράσι. B. 4 Archonti Dionysio II (τὸ α′) annum fere 15/4 tribui Delph. Chron. R-E IV 2661.

776. Agrippa ab Iliensibus honoratur, a. 14/3 a. Chr. Prope *Eski-Atschi-Kioei* in vicinia Ilii novi. Edd. Hunt in Walpolii Mem. p. 106 (CIG 3609; Syll.² 352); cf. Brueckner ap. Doerpfeldium Troia und Ilion 471, 66. [*Hi*]

Μᾶρκον Ἀγρίππαν[1], τὸν συνγενέα | καὶ πάτρωνα τῆς πόλεως καὶ εὐεργέτην, ἐπὶ τῇ πρὸς τὴν θεὸν[2] | εὐσεβείᾳ καὶ ἐπὶ τῇ πρὸς τὸν
5 δῆμον | εὐνοίᾳ.

1 M. Agrippam L. f. cos. 37. 28. 27 Augusti imperio per decennium (23—13) Syriae provinciae praefuisse constat (Cass. Dio LIII 32, 1. LIV 28, 1). At utrum eodem tempore etiam in provinciis senatoriis orientis, maxime in Asia, proconsulare imperium habuerit necne ambigitur. Iosephus sane orientalem imperii partem omnem eius curae mandatam fuisse narrat (Ant. XV 350 πέμπεται δὲ Ἀγρίππας τῶν πέραν Ἰονίου διάδοχος Καίσαρος. XVI 86 Ἀγρίππου — ἀνιόντος εἰς τὴν Ῥώμην μετὰ τὴν διοίκησιν τῶν ἐπὶ τῆς Ἀσίας δεκαετῆ γεγενημένην). At Waddington Fastes prov. As. 88, 54 monuit ante annum 16 nullum reperiri in Asia provincia eius administrationis vestigium. Quare aut ab hoc demum anno aut certe altero modo quinquennio (18—13) Asiae quoque eum praefuisse statuit Dttb.
Iliensibus Agrippa, quia Iuliam uxorem neglexerant, multam inflixerat, sed Herode Iudaeorum rege rogante remiserat, paullo antequam Romam rediret (a. 13); placatum igitur Agrippam Ilienses honoraverunt. Nic. Dam. FHG III 350, 3; Gardthausen Augustus I 845. II 493; Prosop. imp. R. III 441.
2 Minervam Iliada (n. 330).

777. Iuliam Delii honorant, a. 22/12 a. Chr. Deli. Edd. Homolle Bull. Hell. II 1878, 399, 7 (Syll.² 353). [*Hi*]

ὁ δῆμος ὁ Ἀθηναίων καὶ οἱ τ[ὴν νῆ]]σον οἰκοῦντες Ἰουλίαν Κ[α|ί]σα-
5 ρος Σεβαστοῦ θυγα[τέ]]ρα, γυναῖκα Μάρκου Ἀγρίππα[1], | Ἀπόλλωνι, Ἀρτέμιδι, Λητοῖ.

ἐπὶ ἱερέως τοῦ Ἀπόλλωνος Παμμένου | τοῦ Ζήνω[νος Μαραθ]ωνίου[2].

1 Iulia Caesaris Augusti et Scriboniae filia M. Agrippae nupsit a. 21; Agrippa decessit a. 12. Hoc igitur temporis spatio titulus dedicatus est. Cf. basim Coam Herzog Koische Forsch. 229, 223. 2 Pammenes Zenonis f. Marathonius στρατηγὸς ἐπὶ τὰ ὅπλα fuit paullo post a. 27 IG III 63; PA 11520.

778. Augustus et filii, inde ab a. 17 a. Chr. Hypatae. Edd. CIG 1774 e Meletio; Giannopulus Bull. Hell. XXI 1897, 158, 7 (Syll.² 354; IG IX 2, 40; Dessau I. Lat. 8782). [*Hi*]

Αὐτοκράτορα Καίσαρα | θεὸν θεοῦ υἱὸν[1] Σεβαστὸν | εὐεργέτην, καὶ

1 Meletius.

τοὺς υἱοὺς | Γάϊον Ἰούλιον Καίσαρα[2], | Λούκιον Ἰούλιον Καίσαρα, | ἡ[1] πόλις Ὑπάτα[3].

2 Augustus est cum filiis C. et L. Caesaribus, a. 17 ab avo materno adoptatis, cum a. 2 p. Chr. Gaius mortuus sit. Cf. Dessau l.l. 131/8.

3 Cf. IG III 2236$_6$ Αἰνιανὶς ἀφ' Ὑπάτας, IG IX 2, 7 ἐν Ὑπάται, Dittenberger Herm. XLII 1907, 545. Hypatam in urbibus fuisse, quibus Augustus concessisset, ut nomine suo uterentur (Dio LIV 23), e titulo IG IX 2, 41: Γερμανικὸν Καίσαρα ὁ δ. Σεβάστης Ὑπαταῖος τὸν ἑαυτοῦ ξένον καὶ εὐεργέτην conclusit Homolle.

Archelaus Cappadociae rex, a. 20 a. Chr.—14 p. Chr. Athenis; Or. 357; cf. 358 sqq.

△779. Statuae Delphicae *A—C*: L. Caesaris, Iuliae, [G. Caesaris]; *D*: Agrippinae, a. 16—12. [*Pw*]

A—C. Iulia cum filiis. Titt. *A*, *B* exscripsit Cyriacus p. XXX n. 205, ed. * CIG 1712 (LeBas 848). Lapidem repperit Pomtow a. 1887 (cf. Beitr. Top. Delph. 93, n. 44) et tractavit in schedis IG VIII 314/16 cum imagine photographica. Cf. Bourguet de reb. Delph. 61. — Litteras tit. *A* lineola subductas, nunc deperditas, vidit Cyriacus. — Tit. *C*, mera coniectura additus, fortasse ante *A* transponendus.

τὸ κοινὸν τῶν Ἀμφι-	*B* τὸ κοινὸ[ν τῶν Ἀμφικτυόνων]	*C* (τὸ κοινὸν τῶν Ἀμφι-)
κτυόνων Λεύκιον[1]	Ἰουλίᾳ[ν[2], θυγατέρα Καίσαρος]	(κτυόνων Γάϊον[1])
Ἰούλιον Καίσαρα	Σεβασ[τοῦ, Μ.Ἀγρίππα γυναῖκα]	(Ἰούλιον Καίσαρα)
Ἀπόλλωνι Πυθίωι.	[Ἀπόλλωνι Πυθίωι].	(Ἀπόλλωνι Πυθίωι).

Quamvis utrumque monumentum (*A*/*B* et tit. *D*) ex compluribus lapidibus similis fere altitudinis compositum sit, tamen et litteratura et versuum intervalla et dispositio verborum in singulis vs. adhibita plane sunt diversa.

Tit. *A*/*B* perscriptus est ante a. 2 p. Chr. quo filius minor natu L. Caesar decessit (n. 778[2]), necnon, si tit. B_3 recte supplevi, ante mortem Agrippae a. 12 a. Chr. (n. 777[1]). Nam cum in *B* de Iulia minore cogitari non possit (not. 2) neque enucleari, cur tantummodo Lucius recensitus sit, filios duos, a sinistra et dextra matris, hic positos esse arbitror, ut eosdem in tit. 778 una cum ‚patre' Augusto dedicavit urbs Hypata. Itaque titt. 778 et 779 ad eundem fere annum referam, sc. a. 16—12 (Lucius erat a. 17 natus).

1 Cf. not. init. et n. 778[2]. 2 Minus recte B. suppl. Iuliam minorem, Caesarum sororem: [Μ. Ἀγρίππα θυγατέρα] | Σ[εβαστοῦ υἱωνήν]. Vox enim υἱωνός in eiusmodi titt. non usurpatur, quantum video, ante a. 117/18 p. Chr. (n. 829 *A*). Ceterum eiecto nomine Agrippa etiam: [θεοῦ Καίσαρος] | Σεβασ[τοῦ θυγατέρα] suppleri et tit. ad tempus paulo post a. 12 detrudi potest; sed hoc supplem. brevius videtur neque quisquam post a. 6 Iuliae incestae, a Tiberio relictae, statuas dedicaverit.

Apographum Cyriaci: τὸ κοινὸν τῶν Ἀμφικτυόνων Λεύκιον Ἰούλιον ... Ἰούλιον Καίσαρα Σεβαστὸν Ἀπόλλωνι Πυθίωι. Conflavit igitur Anconitanus titt. *A* et *B*, neglexit litteras tenues v. 1 tit. *B*, reliquos versus velut continuos exscripsit, pro Ἰουλίᾳ[ν] in B_2 falso Ἰούλιον legit.

D. Agrippina maior. Partem tituli sinistram ed. Joh. Schmidt Ath. Mitt. V 1880, 197, n. 56, dextram Bourguet de reb. Delph. 62. In latere dextro cum exstet anathyrosis, fines versuum perscripti erant in lapide nunc amisso. Exscripsi.

D. [τὸ κ]οινὸν τῶ[ν Ἀ]μφικτυό[νων]
Ἀγριππῖναν 3
[Μά]ρκου Ἀγρίππᾳ ×× θυγ[ατέρα]
Ἀπόλλωνι ×Πυ[θίωι].

D. — 3 Tit. *D* rettulit Schm. ad a. 18 p. Chr. ‚*als Germanicus mit seiner Gattin auf der Reise nach dem Orient Griechenland passierte* (Tac. Ann. II 53)', neque inepte victoria Germanici Olympiae a. 17 reportata (n. 792) et statua eius Hypataea (IG IX 2, 41 cf. n. 778[3]) conferri potuit, sed tum addendum fuisset: γυναῖκα Γερμανικοῦ Καίσαρος, cf. similem tit. 777. Cui cum Agrippina a. 5 p. Chr. nupserit (nata erat post a. 17), textum iisdem fere annis adscribam atque titt. *A—C*, neque obloquar si quis sororis quoque statuam, sc. Iuliae ‚minoris' (natae a. 19), in lapide dextro amisso positam fuisse sumat, ut mater cum omnibus filiis filiabusque (excepto Agrippa Postumo) ab Amphictyonibus sit dedicata.

780. Augusti ad Cnidios epistula, a. 6 a. Chr. Astypalaeae; in eadem tabula infra hunc titulum epistula Hadriani ad Astypalaeenses. Post mendosa priorum conamina edd. Dubois Bull. Hell. VII 1883, 62 (Viereck Serm. Graec. IX; Syll.[2] 356); IG XII 3, 174 (v. Wilamowitz Lesebuch II 394, 9 et Erl. II 257). Cf. Mommsen Röm. Gesch. V 325[1]; Chapot Prov. d'Asie 126.

[*Hi*]
[--|.. δαμι]ωργοῦ δὲ Καιρογένεος Λευ[κα]θέου(?)[1].

Utrum iam ab Augusto an a Claudio servi ab epistulis graecis et ab epistulis latinis instituti sint, parum constat (Rostowzew Realenc. VI 211); certe Augustus ipse atticum scribendi genus amplexus graecae linguae peritus erat. Sed ne nimiam ei ipsi elegantiam tribuas monet Suetonius Aug. 89: *Ne Graecarum quidem disciplinarum leviore studio tenebatur. In quibus et ipsis praestabat largiter, magistro dicendi usus Apollodoro Pergameno --, deinde eruditione etiam varia repletus per Arei philosophi filiorumque eius Dionysi et Nicanoris contubernium; non tamen ut aut loqueretur expedite aut componere aliquid auderet; nam et si quid res exigeret, Latine formabat vertendumque alii dabat.* Unicum in hac epistula vitium est vox ἐξετασία pro ἐξέτασις s. ἐξετασμός admissa. Wil.

1 Scriba Astypalaeensis anni eponymum et mensem, cuius nomen Lampsacenorum, Chiorum, Magnetum Λευκαθεῶνος (Λευκαθιῶνος) similis erat, Augusti epistulae praemisit. Quae Eubuli gratia Astypalaeae pro-

Αὐτοκράτωρ Καῖσαρ θεοῦ υἱὸς Σεβαστός, ἀρχιερεύς, | ὕπατος τὸ δωδέκατον ἀποδεδειγμένος | καὶ δημαρχικῆς ἐξουσίας τὸ ὀκτωικαι-
5 δέκατον[2], | Κνιδίων ἄρχουσι, βουλῆι, δήμωι χαίρειν· οἱ πρέσ|βεις ὑμῶν Διονύσιος β′ καὶ Διονύσιος β′ τοῦ Διονυ|σίου ἐνέτυχον ἐν Ῥώμηι μοι, καὶ τὸ ψήφισμα ἀποδόντες | κατηγόρησαν[3] Εὐβούλου μὲν τοῦ Ἀναξανδρίδα τεθνει|ῶτος ἤδη, Τρυφέρας δὲ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ παρ-
10 ούσης | περὶ τοῦ θανάτου τοῦ Εὐβούλου τοῦ Χρυσίππου. ἐγὼι | δὲ ἐξετάσαι προστάξας Γάλλωι Ἀσινίωι[4] τῶι ἐμῶι φίλωι[5] | τῶν οἰκετῶν τοὺς ἐνφερομένους τῆι αἰτίᾳ διὰ βα|σάνων ἔγνων Φιλεῖνον τὸν Χρυ-
15 σίππου τρεῖς νύ|κτας συνεχῶς ἐπεληλυθότα τῆι οἰκίαι τῆι Εὐβού|λου καὶ Τρυφέρας μεθ' ὕβρεως καὶ τρόπωι τινὶ πολι|ορκίας, τῆι τρίτηι δὲ συνεπηιγμένον καὶ τὸν ἀδελ|φὸν Εὔβουλον, τοὺς δὲ τῆς οἰκίας δεσπότας Εὔβου|λον καὶ Τρυφέραν, ὡς οὔτε χρηματίζοντες πρὸς | τὸν
20 Φιλεῖνον οὔτε ἀντιφραττόμενοι ταῖς προσ|βολαῖς ἀσφαλείας ἐν τῆι ἑαυτῶν οἰκίᾳ τυχεῖν ἠδύναν|το, προστεταχότας ἑνὶ τῶν οἰκετῶν οὐκ ἀποκτεῖ|ναι, ὡς ἴσως ἄν τις ὑπ' ὀργῆς οὐ[κ] ἀδίκου προήχθηι[6], ἀλ|λὰ ἀνεῖρξαι κατασκεδάσαντα τὰ κόπρια αὐτῶν[7]· τὸν | δὲ οἰκέτην σὺν

---

posita esse videtur. Postea subiuncta est epistula Hadriani ad Astypalaeenses data. De Astypalaea cf. n. 357/8. 722. 2 Tribunicia potestas undevigesima Augusti incipit a calendis Iuliis anni 6 a. Chr., consulatus duodecimus a Calendis Ianuariis anni 5 a. Chr. Quod quoniam hic designatus dicitur, sub finem anni 6 a. Chr., inter comitia consularia et calendas Ianuarias, hanc epistulam datam esse apparet. 3 Cnidi in ius vocati Eubulus Anaxandridae f. et Tryphera uxor eius, quia civium suorum iustitiae diffidebant (v. 28 sqq.), postulaverant ut res ab ipso principe iudicaretur. Quo facto plebiscito (ψήφισμα v. 7) Cnidiorum constitutum est ut legati duo reipublicae nomine apud Augustum illos accusarent. Qui causa cognita his litteris ad populum Cnidiorum datis eos se absolvere pronuntiat. 4 C. Asinius Gallus C. Asinii Pollionis filius natus fere 41 a. Chr., mortuus 33 p. Chr., consul 8 a. Chr., intima Augusti familiaritate florens. 5 Quo anno hae litterae scriptae sunt, Asinium Gallum proconsulem Asiae fuisse demonstrant titulus CIL III 6070 et nummi: Prosopogr. imp. R. I 161, 1017. Quare mireris, cur hic simpliciter principis amicus dicatur magistratus vocabulo omisso. At Cnidii, libera civitas (Plin. N. h. V 104), iurisdictioni proconsulis subiecti non erant, ut haec cognitio principis nutu ei mandata omnino non attingeret praesidis provinciae officium. D. 6 Litterae ι παραγεγραμμένου abusum et hic et in aliis exemplis facile perspicies. Esse eum huius aevi proprium docet Strabo XIV 648; cf. n. 766 not.; Diels Suppl. Aristotelicum III p. XII. 7 Psenobastidis mulierculae facinus in papyro Magdolensi enarratum (Bull. Hell. XXVII 1903, 177: ἐσ[έργεται εἰς τὸ ὑπερῶιον ..] ὅθεν τὸ οὖρον κατέχεέν μου)

25 τοῖς καταχεομένοις εἴτε ἑκόντα | εἴτε ἄκοντα — αὐτὸς μὲν γὰρ ἐνέμεινεν ἀρνούμενο[ς] | — ἀφεῖναι τὴν γάστραν[8], [κα]ὶ τὸν Εὔβουλον ὑποπεσεῖν δικαιό[τ]ερον ἂν σωθέντα τἀιδελφοῦ. πέπονφα δὲ ὑμεῖν καὶ α[ὐ|τ]ὰς τὰς ἀνακρίσεις. ἐθαύμαζον δ' ἄν, πῶς εἰς τόσον |
30 ἔδεισαν τὴν παρ' ὑμεῖν ἐξετασίαν τῶν δούλων οἱ φ[εύ]]γοντες τὴν δίκην, εἰ μή ῥοι σφόδρα αὐτοῖς ἐδόξ[ατε] | χαλεποὶ γεγονέναι καὶ πρὸς τὰ ἐναντία μισοπόνη[ροι], | μὴ κατὰ τῶν ἀξίων πᾶν ὁτιοῦν παθεῖν, ἐπ' ἀλλο[τρίαν] | οἰκίαν νύκτωρ μεθ' ὕβρεως καὶ βίας τρὶς ἐπεληλυ-
35 [θό]]των καὶ τὴν κοινὴν ἁπάντων ὑμῶν ἀσφάλειαν [ἀναι]]ρούντων ἀγαναχτοῦντες, ἀλλὰ κατὰ τῶν καὶ[9] ἡν[ίκ' ἠ]]μύνοντο ἠτυχηκότων, ἠδικηκότων δὲ οὐδ' ἔστ[ιν ὅ,τι]. | ἀλλὰ νῦν ὀρθῶς ἄν μοι δοκεῖτε ποιῆσαι τῆι ἐμῆι [περὶ τού]]των γνώμηι προνοήσαντες καὶ τὰ ἐν τοῖς δημ[οσίοις] | ὑμῶν ὁμολογεῖν γράμματα[10]. ἔρρωσθε.

per litteras comparat Wilhelm. 8 Apud Homerum Σ 348. ϑ 437 γάστρη est venter vasis, hic totum vas amplum et rotundum. 9 Non modo vim illatam vi defendebant, qua in causa ne voluntariae quidem caedis poenas pendere debebant, sed etiam in hac ipsa defensione casu, non illorum culpa periit Eubulus. 10 Plebiscitum de accusandis publice Eubulo et Tryphera (v. 7) in actis Cnidiorum erat; quare ut item litterae absolutos illos a principe testantes eisdem inserantur, hic cavetur.

△ **781. Nysaeorum libri sacri restituuntur, a. 1 a. Chr.** Nysae, deinde Nasly, prope Maeandrum. Edd. ex Pocockio Boeckh CIG 2943 (Hiller ap. v. Diest. Nysa ad M. 1913, 64). [*Hi*]

I [ἱ]ερέως Ῥώμης καὶ Αὐτοκράτορος Καίσαρος Σεβαστο[ῦ Ἡρα|κλ]είδου τοῦ Ἡρακλείδου Μασταυρείτου[1]· στεφανηφόρου | Διομ[ή]δους τοῦ Ἀθηναγόρου τοῦ Διομ[ή]δους, ἱερ(έ)ως | [Δ]ιὸς Καπετωλίου διὰ βίου, μηνὸς

De asylorum rebus v. supra n. 557/62 (Magnesiae); 563/6 (Teï) al. A. 22 p. Chr. propter mala asylorum exempla res in senatu acta. Tac. Ann. III 60: *magnaque eius diei species fuit, quo senatus maiorum beneficia, sociorum pacta, regum etiam, qui ante vim Romanam valuerant, decreta ipsorumque numinum religiones introspexit, libero, ut quondam, quid formaret mutaretve.* Exempla multa enumerantur. c. 63 *factaque senatus consulta, quis multo cum honore modus tamen praescribebatur, iussique ipsis in templis figere aera, sacrandam ad memoriam, neu specie religionis in ambitionem delaberentur* (nullum ex his aeribus aetatem tulisse videtur. Latinus titulus Tenius huc facere videtur IG XII 5 p. XX 1381).

1 Strab. XIV 650 postquam de Nysa egit in dextra Maeandri ripa refert: περίκειται δὲ ἀξιόλογοι κατοικίαι πέραν τοῦ Μαιάνδρου -- ἐντὸς δὲ Βρίουλα, Μάσταυρα, Ἀχάρακα, καὶ ὑπὲρ τῆς πόλεως (Νύσης) ἐν τῷ ὄρει τὰ Ἄρομα. Situm delineavit Diest p. 19. Cf. n. 741.

5 Γορπιαίου[2] ἐννεακαιδε|κάτῃ, πρὸ μιᾶς [ε]ἰδῶν Αὐγούστω(ν), Κόσσῳ [Κ]ο[ρ]νηλίῳ Λεντύλῳ | καὶ Λευκίῳ Πείσωνι ὑπάτοις[3], ἐπὶ γραμματέως τοῦ δ[ή]μου Ἡλι|οδώρου τοῦ Μαιανδρίου τοῦ Θεοδότου, ἱερέως Τιβερίου Κλαυ|δίου Νέρωνος[4] διὰ βίου· Ἀρτεμίδωρος Δημητρίου Παπᾶς[5], τῶν τῆς πόλεως στρατηγῶ(ν), ἐπιμεληθεὶς ἀποκατέ-
10 στη|σεν εἰς τὸ γραμματῆον τὰ ἱερὰ γράμματα[6] περὶ τῶν θεῶν | καὶ τῆς ἀσυλίας αὐτῶν καὶ τῆ[ς] ἰκεσίας καὶ τῆς περὶ τὸ ἱε|ρὸν ἀτ[ε]λήας, ἐμφ[α]νίσας Γν[αί]ῳ[7] Λέντλῳ Αὔγορι[8] τῷ ἀνθυπ[ά]τῳ καὶ ἀποδοὺς (τ)ὴν ὑπογεγραμμένην ἐπιστολή(ν).
15 ἐπὶ Διομήδους τοῦ Ἀθηναγόρου μηνὸς Δαισίου[9] ιζ'. | [Γ]ναῖος Λέντλος Αὔγουρ[10] ἀνθύπατος Νυσαέων ἄρχουσι. ἐ[π]ηρώτ[ησε][11] Ἀρτεμίδωρος Δημητρίου Παπᾶς (ε)ἰ χρὴ[12] | --

2 Mensis undecimus (Aug.-Sept.); hic dies XIX m. Augusti duodecimum aequat. De mensibus Asianis ab Augusto constitutis cf. Or. 9 = I. Priene 105. 3 1 a. Chr. 4 Nota Tiberii cultum, qui a. 11 a. Chr. Iuliam Augusti in matrimonium duxerat, sed annis 6 a. — 2 p. Chr. Rhodi degit, et a. 4 p. Chr. demum ab Augusto adoptatus est. 5 Cognomen est, non magistratus nec sacerdotium Boe. 6 ἱερὰ nondum Imperatorum, sed deorum quos Nysaei colebant, imprimis Πλούτωνος et Κόρης Acharacis in Nysaeorum agro cultorum, cf. Strab. XIV 649 μεταξὺ τῶν Τραλλεων καὶ τῆς Νύσης κώμη τῶν Νυσαέων ἐστὶν οὐκ ἄπωθεν τῆς πόλεως Ἀχάρακα, ἐν ᾗ τὸ Πλουτώνιον, ἔχον καὶ ἄλσος πολυτελὲς καὶ νεὼν Πλούτωνός τε καὶ Κόρης. De loco Diest 11. 24; de nummis Regling ibid. 91. Inter epistulas illas, quibus fani asylia confirmata erat, Seleuci (I Nicatoris) et Antiochi regum (a. 281) primum, Antiochi Magni (inde ab a. 214) secundum locum tenet (Hiller ap. Diestium p. 63). In altera dicitur: θεωρῶν ἀπὸ παλ]αιῶν χρόνων ὑπάρχουσαν τὴν ἰκεσίαν καὶ ἀσυλίαν καὶ ἀτέλειαν συνεχώρησα, ὡς οἱ περιεστηλωμένοι ὅροι ὑπὸ τῶν ἔμπροσθεν βασιλέων συνεχώρησα(ν).

7 Τ. ΝΗΩ Poc. 8 Cn. Cornelius Lentulus Augur cos. a. 14 a. Chr.; proconsul Asiae anno proconsulari 752/3 = 2/1 a. Chr. Prosop. Rom. II 454, 1132; Realenc. IV 1363, 181. 9 M. octavus anni macedonici = Apr.-Maius a. 1 a. Chr. 10 ΑΥΤΟΥΠ Poc. 11 ΗΡΟΤΕΙΗ. 12 ΙΧΙΗΖ.

782. Tiberius Olympionica, a. 1 p. Chr. aut antea. Olympiae. Ed. Dittenberger I. Olymp. 220 (Syll.² 357). [*Hi*]

Τιβέριον Κλαύδιον Τιβε|ρίου υἱὸν Νέρωνα[1], νικήσαντα Ὀλύμπια τε-
5 θρίππωι τελείωι -- | --ο-- | Ἀπολλ[ώ]νιος Ἀπολλωνίου ὁ ὁς | Ἠλεῖος ὁ καὶ Τιβέριος [Κλ]αύδιος, | τὸν ἑαυτοῦ πάτρωνα καὶ εὐεργέ⟨τη⟩|την, Διὶ Ὀλυμπίωι.

1 Tiberium qui postea imperavit hunc esse manifestum est. Qui cum etiamtum Claudio nomine usus sit, antequam ab Augusto adoptaretur

(a. d. VI Cal. Iul. anni 4 p. Chr.) titulum incisum esse apparet, ita ut Tiberii victoria aut Olympiadi 195 (1 p. Chr.) aut alicui ex proxime antecedentibus tribuenda sit.

Glaphyra regina Iubae uxor, a. 4—7 p. Chr. Athenis; Or. 363.

△**783. Antigonenses Euphrosynum et Epigonum laudant, post a. 27 a. Chr.** Mantineae. Edd. Fougères Bull. Hell. XX 1896, 124, 2 et Mantinée 529, 3 cf. 177. 512 (v. Wilamowitz Herm. XXXV 1900, 536, LX); IG V 2, 268; cf. v. Premerstein Oest. Jahresh. XV 1912, 206. [*Hi*]

A ἁ πόλις τῶν Ἀντιγονέ|ων[1] καὶ Ῥωμαῖοι οἱ πραγμα|τευόμενοι ἐν αὐτᾷ[2]
5 Ἐπι|γόνην Ἀρτέμωνος | τὰν ἑαυτῶν εὐεργέτιν. |
ψήφισμα Ἀντιγονέων· | ἐπειδὴ Εὐφρόσυνος Τίτου, πολίτης ἡμέτερος, προγονι|κὴν[3] εἰς τὴν πατρίδα διαδεξάμενος εὔνοιαν, οὐ μόνον οὐ|κ
10 ἐμίωσέν τι τῆς πατρῴας ἀρετῆς, ἀλλὰ καὶ συναύξησεν | αἰεὶ καὶ καθ' ἡμέραν ἐπινοῶν τῇ πόλει πλεῖόν τι παρέχεσθαι, | τὴν μὲν ἐπείκειαν[4] τῶν τρόπων γεγεννημένος, τὴν δὲ ψυχὴν | εὐγενεστέραν τῆς φύσεως πλατύνας, πολυτελὴς μὲν ἐν | *vacat.*
B *(lacuna; vestigia unius versus)* | πράττουσιν ἀνεμεσήτως πα . ε . ε[_ c. 12 l _
15 γε]]νέσθαι. ἄξιον δ' ἔτι καὶ τοῦτο τῶν κατορθωμά[των ἐπε]]νόησε· τὴν γὰρ πρόσοδον τῆς χώρας εἰς εὐθηνίαν σιτω|νίας ἐνομοθέτησε, τὸ ἀνενδε[ὲ]ς τῆς τροφῆς αἰωνίῳ | παραθέμενος ἀπολαύσει, ἐνπρησθέντος τε τοῦ κατὰ | ⟨κατὰ⟩ τὸ γυμνάσιον[5] κύκλου τὰς εἰς τὴν ἰδίαν

Scripsit hoc decretum homo eruditus, generis Asiani gnarus, colis rhythmicis usus a nobis secundum Wilamowitzium l.l. distinctis; qui v.d. sermonis indolem ultimis fere viginti a. Chr. annis convenire ratus est. Apte enim comparatur cum Antiochi Commagenae regis monumento ante pugnam Actiacam mortui (Or. 383, cf. Norden Kunstprosa[2] I 140). Idem fere Achaiae provinciae condicio docet (not. 10). — Maxime vero idonea esse eiusmodi documenta ad urbes antiquas, fora, templa aliaque aedificia publica cognoscenda patet; confer Theraea multo recentiora (149 p. Chr. et postea) n. 852 et Prienae decreta sane verbosa (I. Priene 108 sqq., inde ab anno fere 130 a. Chr.). 1 Mantinea inde ab a. 222 ab Antigono Dosone ita denominata est, quamquam priscum nomen ab auctoribus propter claram tot pugnarum memoriam retinebatur. Doctus demum Hadrianus rursus Mantineam appellari iussit. Pol. II 54. Paus. VIII 8, 12. 2 De civibus Romanis (et Italicis) qui in Graeciae et Asiae oppidis negotiabantur, cf. Liebenam Städteverwaltung 218; Poland Gesch. gr. Vereinsw. 110 al. 3 Huic in oratione variata respondet vs. 31 πολῖτις ἀπὸ γένους. 4 Croenert Mem. Hercul. 35[3]. 5 Gymnasium Paus. VIII 9, 8; de aedificiis a Fougèresio effossis cf. Pausaniae commentatores; Fougères Mant. 180 fig. 44; Robert Paus. als Schriftsteller 192.

20 εὐχρη|στίαν ἡτοιμασμένας ἐχαρ[ίσα]το πλίνθους, τῆς κατ' οἴ|κον ὠ[φε]λίας τὸν δημόσιον κόσμον προκρείνας. πλη|ρ[ώ]σας οὖν ποικίλης εὐεργεσίας τὴν πόλιν ὑπερέ[β]η[6] τοὺς τῆς Ἑλλάδος ὅρους καὶ μέχρι τῶν Σεβαστεί|ων εὐπλόησεν χαρακτήρων[7]· ὃν δ' οἱ παρά-
25 κτιοι πλεῖν | Ἀδρίαν κἂν ἅπαξ εὐλαβοῦνται, τοῦτον ὁ μεσόγαιος[8] | καὶ δεύτερον πλεύσα[ς] κατεφρόνησε· θαρρεῖν γὰρ αὐ|τὸν πατρίδος εὐερ[γε]τουμένης εὐχαὶ προετρέποντο· | δὶς οὖν, καὶ ταῦτα [δω]ρεάν, πρεσβεύσας ὑπὲρ τὴν πόλιν[9] | προσηνὴς ἐγένετ[ο] καὶ τῇ θειο-
30 τ[άτ]ῃ συνκλήτῳ, μὴ κο|μίζων κατηγορίαν ἀν[θυ]πάτων ἀλλ' ἔπαινον[10].

συνηρ|μόσθη δ' αὐτῷ καὶ γ[υν]ή, πολῖτις ἀπὸ γένους, Ἐπιγόνη | Ἀρτέμωνος αἰσ[ίοις][11] γάμοις συνκερασθεῖσα· ἐζεύγνυν|το γὰρ βί[οι βίοι][12] [κ]αὶ σώμασιν ψυχαὶ καὶ παρ' ἀμφοτέροις | ἀμέρι[στος
35 ὁ]μόνοια, φθάνοντες δ' ἀλλήλους ταῖς εἰς | εὐ[ποΐας] ἐπινοίαις ναοὺς μὲν ἤγειραν εἰς ἔδαφος ἠ|ρε[ιμμέν]ους δειπνιστήριά τε προσεμήχυναν δειπνι[στη]ρίοις[13] καὶ ταμεῖα συνόδοις ἐχαρίσαντο, παρεχόμε[νοι] μὴ μόνον θεοῖς εὐσέβειαν, ἀλλὰ καὶ τόποις κόσμον· |
40 ἥ τε σεμνοτάτη καὶ φίλανδρος Ἐπιγόνη μειμησαμέ|νη τὸν γαμήσαντα καὶ αὐτή, πάσῃ θεῷ τὴν ἀνεπίτα⟨τα⟩κτον ἱερωσύνην ἀναλαβοῦσα μετὰ πάσης δαπά|νης πολυτελοῦς, τοὺς μὲν θεοὺς ἐθρήσκευσεν εὐ|σεβῶς, τοὺς δ' ἀνθρώπους εὐώχησε πανδήμως. ἔδει δὲ |
45 καὶ τὰ προηγούμενα τοῖς μετὰ ταῦτα δώροις ὑπερβῆναι· | μάκελλος[14]

---

6 Pr. 7 Σεβάστειον χαρακτῆρα (sive χάραγμα), Augusti sigillum, exhibet Deissmann Licht vom Osten[1] 246 fig. 42. Christus ἀπαύγασμα τῆς δόξης καὶ χαρακτὴρ τῆς ὑποστάσεως αὐτοῦ ep. Hebr. I 3 (Wil.). Rem ipsam decretum Byzantium SGDI 3059_6 ita expressit: ‚μέχρι τᾶς τῶν Σεβαστῶν γνώσεως προκόψαντος'. 8 Immo Arcas; genti naves donaverat περάαν ἐπὶ οἴνοπα πόντον Ἀτρεΐδης, ἐπεὶ οὔ σφι θαλάσσια ἔργα μεμήλει. B 613. Vides quantum differat Hieropolitanus ille Φλαούιος Ζεῦξις ἐργαστὴς πλεύσας ὑπὲρ Μαλέαν εἰς Ἰταλίαν πλόας ἑβδομήκοντα δύο (Judeich Altert. Hierap. 1898, 92, 51).

9 Accusativus vernaculum Arcadis usum arguit, quem ceteroquin vitavit scribae eruditio; cf. catalogos Megalopolitanos IG V 2, 439/42: ὁ δεῖνα ὑπὲρ τὸν υἱόν, τὰν γυναῖκα etc. 10 Achaia (ἡ Ἑλλὰς μετὰ τῆς Ἠπείρου) annis 27 a.—15 p. Chr. inter senatorias provincias erat. Dio LIII 12, 4; Strab. XVII 840. 11 Pr. 12 Hi., cum pluribus litteris spatium non sufficiat. 13 Sicut apud Tenum urbem in Neptuni et Amphitritae fano ἑστιατόρια μεγάλα, σημεῖον τοῦ συνέρχεσθαι πλῆθος ἱκανὸν τῶν συνθυόντων αὐτοῖς ἀστυγειτόνων τὰ Ποσειδώνια. Strab. X 487. 14 Macellum Pompeianum Mau Pompeji[1] 85/92, ubi et tholus in media area est et ἐργαστήρια multa aream cingunt. Laconum ἐπὶ τοῦ μακέλλου IG V 1, 149. 150. Thédenat Daremb. et Saglio Dict. s.v.

ἐκ θεμελίων ὑψοῦτο πολυτελής, ἐργαστη|ρίων αὐτάρκη διαγραφόμενος καλλονήν, ἐνιδρύετο δ' αὐ|τοῖς ἐξέδρα[15] μέση, δυναμένη καὶ μόνη πόλεως κό|σμος εἶναι· προσεμηκύνετο δ' αὐτοῖς καὶ βαίτης[16] | εὔχρηστος ἀπόλαυσις χιμέριον κατάστημα νικώ|σης. ἐπεσφραγίσατο δ' αὐτῶν τὴν πολυτέλειαν περί|στυλον[17] μαρμαρίνοις ἐπεριδόμεν[ο]ν[18] κείοσιν, ὧν ἡ καλ|λονὴ καὶ τὸ λεῖπον ἔτι τῆς ἀγορᾶς κεκόσμηκε καὶ τὰ | μέτρια δ' αὐτῶν εἶναι δοκοῦντα πρὸς σύνκρισιν | *vacat* [*C deest*].

15 Fougères Mant. 180 fig. 44: exedra macello vicina. 16 I. Magnesia 179: ὑπὲρ τῆς καύσεως τῆς βαίτης et καύσαντα πρῶτον τῶν ἄλλων ἀγορανόμων τὴν βαίτην ἡμέρας κ'. cum Kernii nota. Wil. p. 540[2]. Thermae a gausapa denominatae, cf. Bekker Anecd. 84 βαίτας οἱ κατὰ τὴν Ἀσίαν καλοῦσι τὰς δορὰς τῶν αἰγῶν, Theocr. V 15 τὰν βαίταν ἀπέδυσ' cum scholiis.
17 Porticus quae forum a septentrione et oriente cingebant. 18 ΝΩΝ.

784. M. Herennii Picentis edictum de muro Ephesio, c. 11 p. Chr. Ephesi, nunc Londini. Edd. C. Curtius Herm. IV 1869, 194, 10; Waddington Fastes prov. Asiat. 84; Hicks I. Brit. Mus. III, DXXI (Syll.[2] 544). [*Hi*]

Μᾶρκος Ἑρέννιος Πίκης[1] ἀνθ[ύπατος λέγει]· | ἀφανοῦς γεγενημένου τοῦ πα[ρατειχίσ]|ματος[2], ὅπερ δημοσίαι κατασκε[υῆι ὑπὸ τῶν] | Ἐφεσίων μεταξὺ τῆς ἀγορᾶς κα[ὶ τοῦ λιμέ]|νος[3] γεγονέναι συνεφωνεῖτο[4], ε[ἴτε ἔν τινι] | τῶν καιρῶν ἢ τοῦ πολέμου πε[ριστάσει[5], εἴ]|τε διὰ τὴν τούτων ἀμέλιαν[6], οἳ τ[εταγμένοι | ἦσαν--]

Scripturam Augusti aetati (cf. not. 1) optime convenire observavit Hic.
1 Consul suffectus anno 1 p. Chr. n., proconsul Asiae fere decennio post. Cf. Prosopogr. imp. Rom. II 137, 83. 2 Suppl. Hic.; transversus murus intellegendus est portoriorum gratia aedificatus, ut forum a portu divideret. 3 Non Panormum portum Ephesiorum hunc esse, quem commemorat Strabo XIV 639, sed interiorem qui dilatato Caystri fluminis alveo usque ad ipsum forum et gymnasium Ephesiorum patuisset, monuit Hic. 4 Ad passivum cf. Diod. I 26, 8 συμφωνεῖται δὲ παρὰ τοῖς πλείστοις, ὅτι -- ἀνῃρέθησαν. V 69, 3 εἴπερ καὶ τῆς Κόρης τὴν ἁρπαγὴν ἐν τῇ νήσῳ ταύτῃ (Sicilia) γεγονέναι συμπεφώνηται. 5 Cf. n. 731$_2$. 6 Cf. n. 836$_{13}$.

785. Proconsulis ad Chios epistula, a. 5—14. Chii. Edd. Boeckh CIG 2222 e Vidua aliisque (Hicks[1] 206; Syll.[2] 355; IG Rom. 943); cf. Chapot Prov. Asie 114. 125. [*Hi*]

--[1] | Σταφύλου ὑπαρχόντων πρὸς τοὺς Χείων πρέσβεις, ἀναγεινωσ[κόν]|-

1 Vestigia unius versus.

των ἐπιστολὴν Ἀντιστίου Οὐέτερος[2] τοῦ πρὸ ἐμοῦ ἀνθυπάτ[ου], | ἀν-
5 δρὸς ἐπιφανεστάτου, κατακολουθῶν τῇ καθολικῇ μου [προ]θέ[σ]ει τοῦ
[τ]ῆ[ρ]εῖν[3] τὰ ὑπὸ τῶν πρὸ ἐμοῦ ἀνθυπάτων γραφέντ[α, φυ]λάττειν
καὶ τὴν ὑπὲρ τούτων φερομένην ἐπιστολὴν Οὐέτε[ρος] εὔλογον ἡγη-
σάμην· ὕστερον δὲ ἑκατέρου μέρους ἐξ ἀντικα[τα]στάσεως περὶ τῶν
κατὰ μέρος ζητημάτων ἐν(τ)υχόντος διή[κου]σα καὶ κατὰ τὴν ἐμὴν
10 συνήθειαν παρ' ἑκατέρου μέρους ἐπιμε[λέσ]τερα γεγραμμένα ᾔτησα
ὑπομνήματα· [ἃ λ]αβὼν καὶ κατὰ τὸ ἐπι[βάλ]λον ἐπιστήσας εὗρον τοῖς
μὲν χρόνο(ι)ς ἀρχαιοτάτου δόγμα[τος] | συνκλήτου ἀντισ[φρ]άγισμα, γε-
γονότος Λουκίῳ Σύλλᾳ[4] τὸ δε[ύτε]ρον ὑπάτωι, ἐν ᾧ μαρτυ[ρηθ]εῖσι[5]
τοῖς Χείοις, ὅσα ὑπὲρ Ῥωμαίων δι[έθη]κάν τε Μιθριδάτην ἀνδρα-
15 γαθοῦντες καὶ ὑπ' αὐτοῦ ἔπαθον[6] ἡ σύν[κλη]τος εἰδικῶς ἐβεβαίωσεν
ὅπως νόμοις τε καὶ ἔθεσιν καὶ δικαίοις [χρῶν]ται, ἃ ἔσχον ὅτε τῇ
Ῥωμαίων (φι)λίᾳ προσῆλθον[7], ἵνα τε ὑπὸ μηθ' ὧτινι[οῦν] | τύπῳ ὦσιν
ἀρχόντων ἢ ἀνταρχόντων, οἵ τε παρ' αὐτοῖς ὄντες Ῥω[μαῖ]οι τοῖς
Χείων ὑπακούωσιν νόμοις· Αὐτοκράτορος δὲ θεοῦ υἱοῦ Σ[ε]βαστοῦ
20 τὸ ὄγδοον[8] ὑπάτου ἐπιστολή(ν) πρὸς Χείους[9] γράφοντ[ος | --]ις .εν
τὴν πόλιν ἐπόθ[ετο --]

2 Duo sunt Augusti aetate Antistii Veteres qui ad consulatum pervenerint ideoque proconsules Asiae fieri potuerint, alter cos. suff. a. 30 (Prosop. 88, 606), alter, illius filius sine dubio, anni 6 a. Chr. consul ordinarius (ibid. 607). Hunc quam illum intellegere mavolt Waddington Fastes prov. Asiatiques 103, 63, quia sane octavus Augusti consulatus non tam paucis annis ante hanc epistulam, quam Antistii Veteris successor scripsit, fuisse videtur. Antistius igitur, quia tum decennii fere intervallum inter consulatum et proconsulatum Asiae esse solebat, c.a. 3 aut 4 p. Chr. hanc provinciam administravit. 3 .Π..ΕΙΝ. Suppl. Dttb.

4 ΞΥΛΛΑ. a. 80. 5 ΜΑΡΤΥΕΠΟΕΙΣΙ. 6 De Mithridatis adversus Chios ira et crudelitate cf. Posidon. FHG III 265, 39; Appian. Mithr. 25. 46/7; Th. Reinach Mithrad. 173/4. 7 Cf. n. 307[13]. 8 A. 26 a. Chr. Quod Augustus ita nominatus sit, vivo eo litteras scriptas esse conclusit Dttb.
9 ΚΕΙΟΥΣ.

Res gestae divi Augusti. Scripsit usque ad a. 14 p. Chr. Edd. * Mommsen[2] 1883; cf. eius Hist. Schr. I 247. 257[2]; Cagnat IG R. III 159. Libros virorum dd. laudant Niese Röm. Gesch.[4] 1910, 277[1]; G. Misch Gesch. der Autobiographie I 1907, 157. De versionis graecae sermone cf. Mommsenum et Kaibelium in editionis p. XXXVII et 194—202.

Antiochus III Cappadociae rex Athenis, ante a. 17 p. Chr. Or. 406.

786. Lachares Lacedaemonius ab Atheniensibus statua honoratus med. s. I a. Chr. In arce Athenarum, nunc in museo nat. Basis. Ed. Lolling Δελτ. ἀρχ. 1889, 112; IG II 5, 1171 b (Syll.² 359). [*Ki*]

ἡ βουλὴ καὶ ὁ δῆμος | Λαχάρην Εὐρυκλέους | Λακεδαιμόνιον[1] ἀρετῆς ἕνεκα.

1 Lacharem Lacedaemonium M. Antonius triumvir propter latrocinia securi percusserat (Plut. Anton. 67). Eius filio nobilissimo (v. n. 787) nomen erat Eurycles; itaque recte hic L. et Koehler ipsum illum qui ante proelii Actiaci aetatem capitis damnatus est Lacharem agnoscunt. Nepoti ex more avi nomen impositum est. Nonnulli alii tituli, in quibus Λαχάρης nomen occurrit, iniuria ad hunc relati sunt. Cf. Weil Ath. Mitt. VI 1881, 11.

787. 788. Eurycles Lacedaemonius eiusque filius ab Atheniensibus statuis honorati aetate Augusti. In arce Athenarum, nunc in museo not. Bases duae humiles. Ed. Kumanudes Ἀθήν. IV 207; IG III Add. p. 505 n. 801 *a b* (Syll.² 360. 361); cf. Weil Ath. Mitt. VI 1881, 10 sq. [*Ki*]

787 [ὁ δῆμος | Γάϊ]ον Ἰούλιον Λ[αχάρους[1] υἱὸν] | Εὐρυκλέα[2], ἀρετῆ[ς ἕνεκεν].

1 Cf. n. 786[1]. 2 Eurycles anno 31 a. Chr., ut patris necem ulciscerentur, Antonium ab Actio fugientem acriter, sed frustra, persecutus est (Plut. Anton. 67). Per maximam Augusti principatus partem Spartae ingentibus divitiis et singulari potentia fruebatur. Patriam et Corinthum aedificationibus magnifice exornabat (Paus. II 3, 5. III 14, 6); Eurycleorum feriae (IG V 1, $71_{b\,53}$. $86_{30.\,31}$. 168_{13}. 550_{5}. 664_{1}) aut ab ipso, ut statuit W., aut eius honoris causa a civibus instituta etiam multis post illius obitum annis cum Caesareis nobilissimae apud Spartanos erant. Asopii Laconiae oleo in gymnasii usum ab eo donato monumentum honorarium ei posuerunt (Kolbe IG V 1, 970 c. prolegg. p. 186). Cythera insulam possidebat (Strabo VIII 363). Neque vero opulentia modo et munificentia privatim magnam auctoritatem sibi conciliaverat, sed publice Lacedaemoniorum rempublicam gubernabat ab Augusto ipsi traditam. Cf. Strabo l.l. Εὐρυκλῆς ὁ καθ' ἡμᾶς τῶν Λακεδαιμονίων ἡγεμών. VIII 366: νεωστὶ δ' Εὐρυκλῆς αὐτοὺς ἐτάραξε δόξας ἀποχρήσασθαι τῇ Καίσαρος φιλίᾳ πέρα τοῦ μετρίου πρὸς τὴν ἐπισταστίαν αὐτῶν, ἐπαύσατο δ' ἡ ἀρχὴ ταχέως, ἐκείνου μὲν παραχωρήσαντος εἰς τὸ χρεών, τοῦ δὲ υἱοῦ τὴν φιλίαν ἀπεστραμμένου τὴν τοιαύτην πᾶσαν. Haec testimonia confirmantur nummis quos W. attulit; qui cum inscriptum habeant ἐπὶ Εὐρυκλέος et ἐπὶ Λάκωνος (cf. n. 789) formula plane aliena a more qui in magistratibus liberae reipublicae observatur, hos principes potius quam civiles magistratus esse apparet. Sed potentia sua tam importune usus est, ut iteratis accusationibus tandem aliquando pervincerent cives, ut imperio privaretur et solum vertere cogeretur (Ioseph. Bell. Iud. I 513 sq. 531. Antiq. XVI 310). Ceterum eum

8 [ὁ δῆμος | Γάϊο]ν Ἰ[ο]ύλιον Δεξίμαχον 3 | [Ε]ὐρυκλέους υἱόν.

restitutum esse ex Strabonis loco utique apparet, utut ceteroqui de eius sententia dissentitur. Nempe quam omnes sequi video interpretationem, Euryclem morientem imperium filio reliquisse, eum vero quia favorem principis quo pater unice floruerat plane perdidisset, brevi depositum esse, eam ferri non posse persuasum habeo. Neque enim τὴν φιλίαν ἀπεστραμμένου dici licet de eo qui amicitia privatur, neque τὴν τοιαύτην πᾶσαν quicquam sanae sententiae habent de Euryclis filio intellecta. Immo ἐκείνου ad Augustum, τοῦ υἱοῦ ad Tiberium spectat, ut haec enuntientur: Subito finis impositus est Euryclis potentiae, cum princeps cuius gratiae eam acceptam ferebat fato functus esset, successor vero omne hoc amicitiarum genus aversaretur. Hoc Tiberii ingenio convenire nemo harum rerum peritus negaverit. Apparet igitur annum 14 p. Chr. dominationis quidem Euryclis finem fuisse, neque vero vitae. Fallatur si quis ex Tacito Ann. VI 18: *etiam in Pompeiam Macrinam exilium statuitur, cuius maritum Argolicum, socerum Laconem, e primoribus Achaeorum, Caesar adflixerat* colligat, post Euryclis mortem demum illius familiae dominationi finem impositum esse. Namque etsi illic Euryclis filium significari perquam probabile est, maxime propter filii Argolici nomen fraterni quod est Σπαρτιατικός (n. 790) simillimum, tamen homines ditissimi etiam cum privati essent inter primores Achaeorum haberi non desierant, neque est cur adfligendi verbum de imperio exuto potius intellegamus quam de poena nescio qua homini privato imposita. Dttb. 3 Hominem ceteroqui ignotum maiorem natu filium existimaverim; qui cum aut patre superstite aut certe antequam imperator principatum anno 14 a. Chr. sublatum restitueret (n. 789), supremum diem obiisset, Laco frater natu minor imperio paterno potitus est. Strabonis locus ad neutrum ex his referendus est, siquidem recte intellectus nihil continet de filio Euryclis (not. 2). Ceterum IG V 1, 374_{10} C. Iulius Deximachus Pratolai f. princeps est collegii Agrippiastarum qui Spartae Agrippae statuam dedicant. Quod quoniam per illa Euryclis principatus tempora neminem nisi eius asseclam aut affinem eiusmodi dignitatis locum tenere potuisse apparet, acute et probabiliter hunc Deximachum Euryclis socerum, Deximachi natu minoris avum maternum fuisse conicit Weil. Antoninorum aetate hominem eiusdem stirpis P. Memmium Deximachum Pratolai filium Dioscurorum sacerdotem fuisse idem monet; IG V 1, 537 cum stemmate. Dttb. Vide IG V 1 add. 1171 p. 307 stemmata familiae Euryclis Lacharis f. et Deximachi Protolai f. (ubi addendi esse videntur IG V 1, $141_{17.18}$ Ῥαδάμανθυς Εὐρυκλέους, Δεξίμαχος Εὐρυκλέους = fratres, nepotes Lacharis et ibid. v. 19 Δεξίμαχος Πρατόλα = nepos Deximachi, principis Agrippiastarum IG V 1, 374_{10}).

789. C. Iulius Laco Spartae dominus, post a. 37 p. Chr. Olympiae. Ed. * Dittenberger I. Olymp. 426 (Syll.² 362); cf. Kolbe IG V 1, XVI (s. a. 37 p. Chr.) et p. 307. [*Hi*]

Μ. Ἀντώνιος Πισανοῦ | υἱὸς Ἀλεξίων[1] ὁ ἀρχιερεὺς | Γ. Ἰούλιον Εὐρυ-
5 κλέους | υἱὸν Λάκωνα[2], τὸν ἑαυτοῦ | εὐεργέτην, Διὶ | Ὀλυμπίωι.

1 Huius pater M. Antonius Pisanus a. 17 p. Chr. Germanico Caesari statuam erexerat (n. 792), ut filii sacerdotium haud absurde in Gai aut Claudii aut Neronis principatum incidere statuas. 2 Cf. titulum statuae Laconi ab Eleutherolaconibus dedicatae IG V 1, 1243. Paternum imperium eum habuisse nummi a Weilio Ath. Mitt. VI 10 sqq. editi: Κλαύδιος Καῖσαρ. Αὐτ. — ἐπὶ Λάκωνος (Head HN² 436) testantur. Sed qui eum Augusto etiamtum superstite Eurycli patri successisse, tum imperio privatum, sed temporis spatio interiecto restitutum esse opinantur, perversa testimonii Straboniani interpretatione nituntur (cf. 787 2). Immo Eurycles a. 14 p. Chr. a Tiberio depositus est, filius certe non ante annum 20 p. Chr. institutus; aliter enim Strabo non ita, ut fecit, de Tiberio eiusmodi amicitias omnino respuente dicere poterat. Quod quoniam nummi Weiliani probant, Claudii etiamtum principatu Lacona Spartae imperium tenuisse, haud absurda est coniectura per totum Tiberii imperium illam Euryclis familiae dominationem cessasse, a Gaio vero cum rerum potiretur (a. 37 p. Chr.) Lacona civibus impositum esse eodem iure, quod quondam pater habuerat, praesertim cum eandem subitam rerum gerendarum mutationem alibi per imperium Romanum tum factam esse certissimis testimoniis constet. Cf. de Antiocho et Agrippa a Gaio statim in regna remissis Dio Cass. LIX 8, 2. Iosephus Ant. Iud. XVIII 237, de Cotyis filiis item e vestigio restitutis infra 798_6 sqq. Laconis illius filium et filiam exhibent tituli a Megalopolitanis Lycosurae positi IG V 2, 541/2, alius filius C. Iulius Spartiaticus IG III 805 (ἀρχιερεὺς τῶν Σεββ. aetate Neronis ante a. 65 in exilium missus Stob. Flor. XL 9); huius filius C. Iulius Laco II; huius C. Iulius Eurycles Herculanus (infra n. 841) et C. Iulius Laco III IG V 1, 280/1. Kolbe IG V 1, p. 307.

790. C. Iulius Spartiaticus statua honoratus aetate Neronis imperatoris. In arce Athenarum, nunc ibidem ad Propylaea. Basis. Ed. * IG III 805. [*Ki*]

Γά(ϊον) Ἰούλιον Σπαρτια|τικόν[1], ἀρχιερέα θε|[ῶν] Σεβαστῶν[2] κ[αὶ |

1 Cum propter nomina tum propter egregiam auctoritatem, qua hominem in provincia Achaia floruisse titulus testatur, hunc ad Laconis Euryclisque progeniem pertinere coniecit Rossius. Id nuper luculentissime confirmatum est eruta in Asclepieo Epidauriorum basi (IG IV 1469) cum hac inscriptione: ἁ πόλις ἁ τῶν Ἐπιδαυρίων | Γάϊον Ἰούλιον Λάκωνος | υἱὸν Σπαρτιατικὸν | ἀρετᾶς ἕνεκεν. Quae de Euryclis et Laconis imperio ad n. 787. 789 exposui, eis probabile fit, Neronis aut Flaviorum principatu Spartiaticum his statuis ornatum esse, neque discrepant quae ex sacerdotii significatione (not. 2) et ex Ti. Claudii Theogenis nomine (not. 4) de aetate colligi licet. Haec confirmata sunt acuta Buecheleri observatione Rh. Mus. LIII 1898, 166, apud Stobaeum Floril. XL 9 p. 750, 16 Hense a Musonio eiusdem hominis mentionem fieri: καὶ ἴσμεν τινὰς χρονίων νοσημάτων

γέ]νους Σε[β]αστῶν | ἐκ τοῦ κοινοῦ τῆ[ς] | Ἀχαΐας διὰ βίου πρῶ|τον
τῶν ἀπ' αἰῶνος, | ὁ ἱερεὺς Ποσειδῶνο[ς] | Ἐρεχθέος[3] Γαιηόχου | Τι(βέ-
ριος) Κλαύδιος Θεογένη[ς] | Παιανιεὺς[4] τὸν ἑαυτοῦ φίλον.

ἐν τῷ φεύγειν ἀπολυθέντας, ὥσπερ ἀμέλει Σπαρτιατικὸς οὗτος ὁ Λακεδαιμόνιος, ὃς ἀπὸ πολλοῦ ἔχων τὸ πλευρὸν κακῶς κἀκ τούτου πολλάκις νοσῶν διὰ τὴν τρυφήν, ἐπειδὴ ἐπαύσατο τρυφῶν, ἐπαύσατο καὶ νοσηλευόμενος. Musonius haec scripsit sui consolandi causa propter exilium, in quod anno 65 p. Chr. a Nerone missus erat. Dttb. **2** Neque hic neque multis aliis locis pluralis de pluribus Augustis una imperantibus (id quod ante annum 161 p. Chr. nunquam usu venisse in vulgus notum est) intellegendus est, sed sacerdotium indicatur ei qui tum ipsum regnabat principi una cum divis maioribus consecratum; atqui cum Tiberius et Gaius divi non fuerint, non ante Neronis initia (a. 54 p. Chr.) hanc officii sacri designationem usurpari coeptam probabile est. **3** Cf. IG I 387: Ἐπιτέλης, Οἰνοχάρης Σωναύτου Περγασῆθεν Ποσειδῶνι Ἐρεχθεῖ ἀνεθέτην. Bull. Hell. VI 1882, 436 [ἱερέως] Ἐρεχθέως Ποσειδῶνος. IG III 276 ἱερέως Ποσειδῶνος Γαιηόχου καὶ Ἐρεχθέως, ubi etsi καί particula insolite usurpata est, tamen duorum numinum, Neptuni et Erechthei, commune sacerdotium intellegere vetant cum hic Spartiatici titulus tum nonnulli scriptorum loci. Cf. Pseudoplutarch. Vit. X or. p. 843 B Μήδειος, ὃς τὴν ἱερωσύνην Ποσειδῶνος Ἐρεχθέως εἶχε. 843 C διετάξατο δὲ καὶ (Θεμιστοκλῆς ὁ Θεοφράστου) τὴν ἱερωσύνην τοῦ Ποσειδῶνος Ἐρεχθέως. Athenagoras Legat. 1 ὁ δὲ Ἀθηναῖος Ἐρεχθεῖ Ποσειδῶνι θύει. Hesych. Ἐρεχθεύς· Ποσειδῶν ἐν Ἀθήναις. **4** Homo Neronis potissimum aetate egregio honore in civitate florens, κῆρυξ τῆς ἐξ Ἀρείου πάγου βουλῆς a. 61 p. Chr. (IG III 1085_2), στρατηγὸς ἐπὶ τὰ ὅπλα utique non ante Claudii principatum (IG III 68_6 sqq.), ἐπιμελητὴς τῆς πόλεως eodem fere tempore, certe non post Flaviae domus imperium (IG III 556_8). Congruunt haec cum aliis temporis notis (cf. not. 1. 2).

△**791. Tiberii statuae Delphicae** (*A*, *B*); **epimeleta Amphictyonum** (*C*, *D*), **a. 15 sqq.** *A*. In cippo calcario. Ed. Pomtow Delph. Studien 18 not. — *B*. In altero cippo. Ed. Homolle Bull. Hell. XX 1896, 708 not.; angulum dextrum inferiorem addidit Bourguet de reb. Delph. 48. [*Pw*]

A ἡ πόλις τῶν Δελφῶν | Τιβέριον Καίσαρα[1], θεοῦ υἱ|όν, Σεβαστόν, σω-
τῆρα[2], | εὐεργέταν Ἀπόλλωνι | Πυθίῳ.

1 Praenomen imperatoris Tiberium recusavisse notum est (Suet. Tib. 26; Niese Grundr. R. G. 304[4]); tamen in Graecia (raro) legitur, velut in titt. *B* et iam a. 17, n. 792. Itaque tit. *A* primis imperii annis tribuam. **2** Verba σωτῆρα, εὐεργέταν ad beneficia quaedam Tiberii erga Delphos referenda censueram, sed collatis titt. 759 et 760 (Caesaris), 778 et CIG 3957 (Augusti) ea in universum de imperio administrando hic usurpata credam, eo magis quod voces τὸν ἑαυτῆς supra desunt; ad Augustum σωτῆρα mundi cf. Mommsen Ath. Mitt. XVI 235.

B [αὐ]τοκράτορα[1] | Τιβέριον Καίσαρα, | θεοῦ Σεβαστοῦ υἱόν, | Σεβαστὸν
5 τὸ κοινὸν | τῶν Ἀμφικτιόνων κα[θι]|έρωσεν[3], ἐπιμελητε[ύ]ον|τος[4] αὐ-
τῶν Θεο[κ]λέους[5] | τοῦ Εὐδά[μου] Φιλοκαίσα|ρος [Νικοπολε]ίτου.

Ad hunc Amphictyonum epimeletam pertinent titt. *C*, *D*:

C. Statua Theoclis epimeletae, a. 15 sqq. Lapidi, qui in fronte exhibet titt. 622 *A*, *B*, post duo saecula haec statua imposita est et tit. *C* in latere sinistro incisus. Ed. Haussoullier Bull. Hell. VI 1882, 450, n. 80; cf. Bourguet ibid. XXI 1897, 475. Exscripsi a. 1887.

[ἡ] πό[λις τῶν Δελφῶν] | [Θεοκ]λέα[5] Εὐδάμου Φιλ[ο|καίσ]αρα Νικοπο-
λείτην, | [τὸν] ἐπιμελητὴν τῶν | [Ἀμ]φικτιόνων, ἀρετῆς | [ἕνε]κεν καὶ εὐ-
νοίας | [τῆς] εἰς ἑαυτὴν | ××× Ἀπόλλωνι [Π]υθίωι.

D. Decretum Delphorum. In pariete thesauri Cnidiorum exstitit tit. mutilus, quem ed. Bourguet Fouill. III 1, n. 312. Est decretum, factum illud in honorem Θεοκλέος[5] τοῦ Εὐδάμου Φιλοκαίσαρος, quod haud dubie dedicationem statuae *C* continebat; cf. v. 7 [__ καὶ ἀναθεῖναι ἐ]ν τὸ ἱερὸν τοῦ Ἀπόλλωνος τοῦ Πυθίου. τὸ | [δὲ ψάφισμα ἀναγράψαι __] κτλ. (supplevi).

---

3 I.e. ἀνατίθησι. 4 Tit. *B* ad verbum fere congruere cum tit. 829 *A* anni 117/18, excepto uno verbo αὐτῶν pro ἀπὸ Δελφῶν observavit B., qui de epimeletis Amphictyonum uberius exponens (reb. Delph. 48) docuit, singulos per singulas Pythiadas munere esse functos. 5 Theocles Nicopolita, qui statuae Tiberii ponendae operam dedit, ipse statua *C* et civitate Delphica *D* honoratus abhinc Delphis permansit, ubi filius Θεοκλῆς Θεοκλέους ter archontis munere fungitur, sc. c. a. 46. 50. 63; cf. Bourg. Fouill. III 1, n. 312.

---

792. Germanici victoria Olympica, a. 17 p. Chr. Olympiae. Ed. Dittenberger I. Olymp. 221 (Syll.² 358). [*Hi*]

Γερμανικὸν Καίσαρα, Αὐτοκράτορος | Τιβερίου Καίσαρος Σεβαστοῦ
υἱόν, | νικήσαντα Ὀλύμπια[1] τεθρίππῳ τελεί[ῳ], | Μᾶρκος Ἀντώνιος
5 Πεισανὸς | τὸν ἑαυτοῦ πάτρωνα Διὶ Ὀλυμπίωι.

---

1 Olympiade 199, aestate 17 p. Chr. Nam superiore Olympiade Tiberius nondum Augustus, proxima Germanicus iam mortuus erat. Hoc titulo usus Gelzer Africanus I 169 Eusebii verba (I 214_{29}) sumpta lacuna ita emendavit: καὶ ἐνίκα [Γερμανικὸς Καῖσαρ ὁ] Τιβερίου Καίσαρος τέθριππον.

Zeno Pythodoridis reginae f. Smyrnae, ante a. 18 p. Chr. Or. 377.

△ **793. Lex de sacerdotibus Apollinis Halasarnitani perscribendis, a. 21 p. Chr.** Halasarnae in insula Coo. Pila a tribus lateribus (*A B C*) inscripta. Ed. Herzog SBAk. Berl. 1901, 483, 4. [*Hi*]

ἐπὶ μονάρχου Ῥηγίλλου μηνὸς Ὑακινθί|ου τετράδι· Ἀριστίων Χαιρί-
που[1] ὁ ἐν ἀρχᾷ ν[α]|πόας εἶπεν· ἐπεὶ διανεκῶς πολλάκις ἐψα|φισμέ-
5 νας[2] τᾶς τῶν ἱερατευκότων κατὰ | τάξιν ἐστάλαν ἐπιγραφᾶς | ἀτέλεστος
ἐς | τὸ παρὸν ἔμειν' ἁ γνώμα, καθήκει δὲ νῦν γε αὐτὰν ἐπὶ τέλος
ἀχθῆμεν, ἀγαθᾷ τύ|χᾳ δεδόχθαι καὶ πάλιν πάσας μὲν τὰς ἀ|συνχω-
0 ρήτος ἐπιγραφὰς καὶ τὰς παρανό|μως ἐνκεχαραγμένας[3] ἐκκολάψαι διὰ
τοῦ | δαμοσίου, ἐς δὲ λευκόλιθον ἀνασταθεῖ|σαν ἐς τὸ ἱερὸν στάλαν
κατὰ τάξιν ὡς ἱερα|τεύκαντι πατριαστεὶ[4] πάντας ἀνατάξαι[5].

Legem in latere *A* scriptam sequuntur columnae duae ibidem exaratae, columnae singulae in lateribus *B* et *C* incisae. Decretum ipsum et sacerdotum nomina 1—48 uno tenore scripta, cetera nomina 49—133 quotannis addita sunt. Ceterum cf. sacerdotum ἀναγραφὰς n. 723 sqq.

1 Idem qui sacerdos 38 Ἀριστίων Χαιρίππου εὐσεβής. 2 Cf. legem Rhodiam n. 723. 3 Nomina contra leges inscripta erant, quo tempore Nicias Coorum erat tyrannus, quem mortuum Crinagorae Mytilenaei increpat carmen Anth. Pal. IX 81; cf. Paton-Hicks Inscr. Cos p. 125; Herzog Koische Forsch. 66 et ll. Lege de tyrannis Iliensium Or. 218 § 12 cautum erat: ὃς ἂν τύραννν[ος] ἢ ἡγεμὼν γένηται ὀλιγαρχίας ἢ τύραννον στ[ή]σηι ἢ συνεπαναστῆι ἢ δημοκρατίαν καταλύσηι, ὅτου ἄν τι ὄνομα ἦι τούτων ἐάν τε ἐν τοῖς ἱερ(ητ)εύσασιν ἐάν τε ἐν ἀναθήματι ἐάν τ' ἐπὶ τάφο[υ], ἐκκόπτειν πάντοθεν, καὶ ἐγ μὲν τῶν ἱερητευκότων ἐκκόψαντας πωλεῖν, καὶ τὸμ πριάμενον ὄνομα ἐπιγράψασθαι ὅ,τι ἂν θέλητι οἷς μέτεστι. Finis tyrannidis paullo post pugnam Actiacam fuisse videtur. He. 4 Cf. Syll.[2] 614$_{30}$ (et hoc Halasarnae): ἀπογραφέσθων τὸ ὄνομα πατριαστὶ ποτὶ τὸς ναποίας. Vertas ‚cum nomine patris', non ‚addito nomine gentili' (πάτρας sive πατριᾶς). Cf. Herwerden Lex.[2] πατριστί. 5 Nomina prima: 1 Πλάτων β' 2 Φίλων β' 3 Εὐφάνης Σωτίωνος 17 Μᾶρκος Σθένιος Λευκίου 19 Γάϊος Ἰούλιος Εὐαράτου υἱὸς Εὐάρατος (Ioseph. Ant. XVI 10, 2 c.a. 8 a. Chr.) 29 Γάϊος Μάρκιος Γαΐου υἱὸς Κράσσος etc. 38 v. not. 1 65 Γάϊος Ἑτερήιος Ποπλίου υἱὸς Λαῦτος δήμου υἱὸς ἥρως νέος φιλοσέβαστος 67 ἱερεὺς ὁ δᾶμος 74 Μάνιος Σπέδιος Φαῦστος τὸ δεύτερον κατὰ Ἀσκληπῖα τὰ μεγάλα 84. 99. 101 ὁ Ἀπόλλων (cf. Mileti n. 272) 106 Πό. Ἑτερήιος Ἱλαρίων: ἐπὶ τούτου οἱ νόμοι ἀποκατεστάθησαν. Hoc si primus in annum 30 caderet, anno 76 p. Chr. factum esset (ita He. qui ad leges sacras refert). Malumus ad annum 79, Titi primum, transferre, quo Rhodiis libertatem reddidit imperator, quod simul Cois concessum esse sumas. Hinc primi sacerdotis annus 27 (non 30) a. Chr. legis annus 21 (non 18) p. Chr. — 108. 110. 112 erasi (imperante iam Domitiano) 125 Λού. Οὐιψτάνιος Λου. υἱὸς Φιλόφρων, ὃς μετὰ τὸ μο(ναρχῆσαι) Κῴων ἱεράτευσε γεννηθεὶς ἐν Ἁλασάρνῃ 132 Γα. Πο. Ἑτερήιος Πο. νέος Φροῦγι μετὰ τὸ ἀρχιερατεῦσαι αὐτόν.

△ **794. Iunia Torquata, post a. 22.** Teni. Post Demoulinium et Graindorium ed. IG XII *5*, 920; cf. ibid. p. XX 1382. [*Hi*]

ὁ δῆμος | [Ἰουν]ίαν Τορκουᾶταν [τὴν σ]τρατηγ[οῦ[1] | Γαΐου Ἰουνίου Σιλανοῦ ἀδελφὴν --]

Tacitus ex senatus actis de C. Silano proconsule Asiae repetundarum a sociis postulato (Ann. III 66) L. Pisonis sententiam refert *aqua atque igni Silano interdicendum censuit ipsumque in insulam Gyarum relegandum* (c. 68). Sed Tiberius (c. 69) ‚*prudens moderandi, si propria ira non impelleretur, addidit insulam Gyarum immitem et sine cultu hominum esse: darent Iuniae familiae et viro quondam ordinis eiusdem, ut Cythnum potius concederet. Id sororem quoque Silani Torquatam, priscae sanctimoniae virginem, expetere. In hanc sententiam facta discessio.*' Aut in exilium fratrem secuta est Torquata, aut iam antea in provinciam. De exulibus iam Augustus a. 12 p. Chr. (Dio LVII 26) ἀπηγόρευσε μηδένα πυρὸς καὶ ὕδατος εἰρχθέντα μήτε ἐν ἠπείρῳ διατρίβειν μήτε ἐν νήσῳ τῶν ὅσαι ἔλαττον τετρακοσίων ἀπὸ τῆς ἠπείρου σταδίων ἀπέχουσι, πλὴν Κῶ τε καὶ Ῥόδου Σαρδοῦς (Σάμου Boissevain, Hartmann de exilio 25) τε καὶ Λέσβου. 1 Sane offendit in tituli huius aevi falsus tituli στρατηγοῦ pro ἀνθυπάτου usus, antea ille quidem non inauditus.

Ptolemaeum regem Iubae regis f. Ptolemaei regis n. Athenienses laudant, a. 23—40. Or. 197; cf. 198 (Xanthi Lyciae).

795*A*. Musaeus χοραύλης a Delphis laudatur, c.a. 29 p. Chr. In basi Satyri Samii sub tit. 648. Ed. Couve Bull. Hell. XVIII 1894, 84, n. 8 (Syll.[2] 717$_{10-15}$). Cf. Pomtow Philol. LIV 1895, 224. [*Pw*]

ἄρχοντος Εὐκλέους τοῦ Εὐά(ν)δρου[1] μηνὸς Βυσίου[2], ἔδοξεν τῇ | πόλει τῶν Δελφῶν· ἐπεὶ Μουσαῖος Ἀπολλωνίου Μάγνης ἀπὸ | Μαιάνδρου, χοραύλης[3], ἐνδημήσας εἰς τὴν πόλιν ἡμῶν τῷ τε θε|ῷ ἀπήρξατο[4]

Tit. neglegentissime incisus; saepius litterae et verba integra desunt, alia bis perscripta et postea ex parte erasa (v. 6). 1 Anno fere 29 p. Chr., cf. Delph. Chron. R-E IV 2666. 2 Mensis in Delphorum decretis non commemoratur ante a. 90 a. Chr., quo anni in duo semestria divisio in desuetudinem venit, sed inde ab a. 61 saepissime additur. Itaque in hoc quidem additamento mentionem feriarum per quas Musaeus artem suam exhibuerit latere (sic Cou.) non censuimus, attamen choraulem ad principalia sacra mensis Bysii sc. ad Theophania venisse idem v. d. recte viderat; de quibus cf. A. Mommsen Delphika 280. Sane Theoxeniis thymelicos agones habitos esse scimus (n. 450$_5$). 3 Cf. in catalogo eorum, qui Thespiis in Museorum certamine vicerant (IG VII 1773$_{27}$): χοραύλης· Ὅσιος Περγαμηνός. Distinguitur a πυθαύλῃ, qui est ibid. v. 18. Ac manifesto idem discrimen IG VII 1776$_{17.\ 21}$ vocabulis πυθικὸς αὐλητής et κύκλιος αὐλητής significatur (cf. etiam CIG 2758). Neque vero id ita accipiendum, ut χοραυλῶν ars a Pythiorum certamine aliena fuerit, tit. Bull. Hell. XVIII 98, n. 15$_2$ (cf. XIX 548): Γάϊον Ἰούλιον Εὐδαίμονα Ταρσέα [καὶ -- καὶ Ἀθη]ναῖον, χοραύλην

5 καὶ τὴν παρεπιδημίαν ἐποιήσατο εὐσχήμονα καὶ ἀξίαν τειμῆς, | δεδόσθαι αὐτῷ προξενίαν καὶ ἐγγόνοις, στεφανῶσαι (δὲ) αὐτό(ν τῷ) τοῦ θεοῦ στε|φάνῳ[[σαι δὲ αὐτὸν το)]]⟨ῦ θεοῦ στεφάνῳ⟩, καὶ ἐπαι-νέσαι αὐτὸν ἐπί τε τῇ εὐ|μουσίᾳ καὶ καλοκἀγαθίᾳ.

---

et v. 6: ἐνείκα δὲ καὶ Πύ[θια] indicio est. Ceterum patet Musaeum hunc tit. consulto inscripsisse basi Satyri tibicinis, sc. collegae duobus ante saeculis clarissimi. 4 Tales ἀπαρχὰς δὲ ἀγώνων exhibuit tit. 711 L_{12} cum not. 35. Sine dubio etiam Musaeus gratuito deo acroaseis fecerat; de his cf. n. 702_5 cum not. 1.

△795 *B*. Novissimum decretum Amphictyonum: laudatur Demetrius Atheniensis hieromnemo, Pythiis a. 23(?) vel 27 vel 31 p. Chr. In cippo I ante thesaurum Atheniensium (textus quartus infimus). Ed. Colin Fouill. III 2, n. 161 cum tab. XI 4 et XII 1. Cf. Wilhelm Jahresh. XVII 1914, 41. [*Pw*]

[ἔδο]ξε τοῖς Ἀμφικτύ(ο)σιν παραγενο[μ]ένοις εἰς Δελφοὺς κατὰ πλῆθος ἐπὶ [τ ὁ]ν ἱερὸν ἀγῶνα τῶν Πυθίων· ἐπ(ε)ιδὴ Δ[η|μ]ήτριος[1] Ἀριστάρχου 5 Ἀθηναῖος, ἱερομ[ν|ή]μων καὶ πυλαγόρος διὰ βίου[2], αἰεὶ εὐγ[ε]νείᾳ καὶ ἀρετῇ διαφέρων, πάσας Πυ[θι]άδας ἀπὸ τῆς χειροτονίας παρεγέ(νε)το[3] [εἰ]ς Δελφούς, θύων καὶ καλλι(ε)ρῶν τῷ Πυθί[φ | Ἀ]πόλλωνι λαμπρό-10 τατα καὶ πολυμερέσ[τα|τ]α, καὶ τὴν ἐ(π)ιδημίαν καὶ ἀναστροφὴν | [ἐ]ποιήσατο ἀξίαν τοῦ τε περὶ τοὺς Ἀμ[φ]ικτύονας ἀξιώματος καὶ τῆς π[ε|ρ]ὶ τὴν πατρίδα δόξης, ἐπαι[νέσαι αὐτ|ό]ν, κ[α]ὶ στεφ[ανῶσαι χρυ]σῷ 15 στεφάνῳ | [ἀρετῆς ἕνεκα κ]α(ὶ)[4] εὐσεβείας· εἶναι δ[ὲ | αὐτῶι ἐν ταῖς[5]

Lapicidae errores haud rari: v. 1 Ἀμφικτυσιν; 3 ἐπιδή; 7 ἀπὸ γῆς et παρεγετο; 8 καλλιρῶν; 10 ἐιδημίαν; 23 ηαι pro καί; 25 Ἀθνναῖον, deinde ἕνεκα deest, tum εὐσεβίας (cf. -είας v. 15); 26 τη πυατρδια; 28 pro παρ tria spatia vacua relicta; 29 ἐς (cf. εἰς v. 26. 30); 30 εἰσγήλην. — V. 5 αἰεί lectio incerta (Co.).

Forma litterarum et locus quem tit. in cippo occupat indicant, hoc Amphictyonum decretum (ultimum quod aetatem tulit) incisum esse haud ita multo post textum in cippo proxime praecedentem, sc. post a. 23 p. Chr. (ἄρχοντος Δάμωνος τ. Πολεμάρχου τὸ τρίτον). Itaque in censum veniunt ludi Pythici (v. 3) annorum (23?), 27, 31 p. Chr. — 1 Homo ceteroquin ignotus. 2 Cum in dodecaïdibus ab a. 26 a. Chr. (n. 773) ad a. 1 p. Chr. hieromnemo Atticus in annum — ut antea — sortitus sit, supra iam διὰ βίου creatur ut temporibus Plutarchi. Co. 3 „.. *on cherchait à en investir un homme riche et de sentiments religieux, capable de déployer beaucoup de faste au nom de sa patrie, de venir à Delphes chaque fois .., et d'y célébrer avec générosité tous les sacrifices traditionnels: c'est avant tout une charge représentative.*" Co. 4 Supplevi pro Colini: [τῆς πάσης ἕνεκ]α

ἱ]ερᾶῖς ἡμέραις τῆς Π[υθιάδος φορε]ῖν[5] τὸν στέφανον τοῦτον. | [στῆσαι] δὲ αὐτοῦ καὶ ἀνδριάντα χαλ[κοῦν] ἐν Δελφοῖς πρὸς τῷ ναῷ τοῦ | [Ἀπό]λλωνος καὶ ἐν Ἀθήναις παρὰ τῷ | [πα]τρῴῳ Ἀπόλλωνι, ἔχοντας ἐπιγ[ρα]φὴν τήνδε· ‚τὸ κοινὸν τῶν Ἀμφικ[τ]υόνων τὸν ἱερομνήμονα καὶ πυλ[α]γόρον διὰ βίου Δημήτριον Ἀριστ[ά]ρχου Ἀθηναῖον ἀρετῆς (ἕνεκα) καὶ εὐσεβ(ε)ί[α]ς καὶ τῆς εἰς τὴ(ν) πατρ(ί)δα εὐνοίας | [ἀ]νέθηκεν'. χαράξαι δὲ πάντα τὰ | [δ]όγματα τὰ αὐτοῦ [παρ]ὰ πρώτω[ν | ή]μῶν ε(ἰ)ς τὸν οἶκον τῶν Ἀθη[ναί]ων εἰστήλην[6] . . . . . ν_ ϵ ι_ | __

et Wilhelmi: [ἀρητῆς κ]α(ὶ) — quod brevius est — ‚*mit Ausfall des Jota vor dem vokalischen Anlaut*' de quo cf. Wilh. Ath. Mitt. XXXI 91 sq. 230; Wackernagel Stud. gr. Perf. 10; Nachmanson Beitr. altgr. Volksspr. 52. 5 Suppl. Wi. (Jahresh.) pro Colini: [καὶ ἐν ταῖς] et τῆς Π[υθιάδος ἀνειπε]ῖν. De tali chrysophoria exposuit Wi. ibid. 6 Hoc verbum spectat ad cippos in propatulo thesauri Attici ad viam sacram erectos, de quibus cf. Delphica III 39 (Berl. ph. Woch. 1911, 1647).

△796. Statilius Timocrates.

△*A*. Panachaei T. Statilium Timocratem honorant, a. 35/6. In Asclepieo Epidauriorum. Edd. *A* Baunack Aus Epidauros 15; Blinkenberg Nordisk Tidskr. filol. X 274, 25; *AB* Cavvadias Fouilles d'Épidaure I 203/4; Fraenkel IG IV 934/5. [*Hi*]

A Ἀχαιοὶ καὶ Βοιωτοὶ καὶ | Φωκεῖς καὶ Εὐβοεῖς καὶ | Λοκροὶ καὶ Δωριεῖς Τίτον | Στατείλιον Τειμοκράτη, | γραμματέα αὐτῶν γενόμενον, | ἀρετῆς ἕνεκα[1]. |

Libertatem Graecis redditam non, ut Kabbadias, ad famosam Neronis orationem a. 67 habitam, sed iam ad annos 35 s. 36 refert Fr., propterea quod P. Memmium P. f. Regulum τὸν ἑαυτῶν εὐεργέτην tribus statuis honoraverunt Achaei, curantibus eodem T. Statilio Timocrate et fratre (IG IV 1139), Memmius vero ille annis 35/6 Achaiam Macedoniam Moesiam moderabatur (Prosop. R. II 364, 342). Quamquam rursus est in Achaia sub finem imperii Gaiani Ioseph. Ant. XIX 1, 1, item sub Claudio IG VII 87. Foedus in titulo Acraephiensi a. 37 IG VII 2711 redit, ubi desunt Dorienses, Boeoti dicuntur Epaminondae Acraephiensis merito impediti esse ne a Panhellenibus deficerent. ‚Cum foederis conventus (hic vs. 8 τὸ Παναχαϊκὸν συνέδριον) haberetur Argis (IG VII 2711_{102}; 2712_{39}), hanc civitatem inter foederatas fuisse patet, unde sequitur, vocem Ἀχαιός in sociorum appellatione designare totius Peloponnesi incolas (cf. Polyb. II 38).' Fr. Quamquam eximendi videntur Eleutherolacones, de quibus cf. Kolbe IG V 1 p. XVI; et saeculo certe tertio, si non iam inde ab a. 130, Arcades (IG V 2 p. $XXXII_{93.166}$). Praetor communis l.l. 2711_1 Argivus est: [στρατηγὸς Ἀχαιῶ]ν καὶ Βοιωτῶν καὶ Λοκρῶν καὶ Εὐβοέων καὶ [Φωκέων . . . . .]ς Διοδότου Ἀργεῖος.

1 Cf. Achaeorum decretum recentius Lycosurae repertum IG V 2, 517_{15}:

B ἐπειδὴ Τίτος Στατείλιος Τιμοκράτης ἀνὴρ ἀξιόλογος | καὶ τοῦ πρώ-
του τάγματος ἅπαντι τῶι προγεγ[ενημέ]νῳ σεμνῶς | καὶ θαυμαστῶς
βίωι κάλλιστον πολείτευμα [ἐπολειτεύσατο καὶ αἱρε]θεὶς | γραμματεὺς
10 κατὰ τὸ τὴν ἐλευθερίαν ἡμεῖν ἀποδοθῆναι[2] μ[ε]γ[αλοψύχως ἐν] | χρόνοις
ἐπιπονωτάτων ἅμα καὶ σφαλερωτάτων καιρῶν πόνο[υς τε κ]αὶ θερ[α-
πείας ὑπέσ]|τη ἑνὸς μὲν ἀνδρὸς μείζονας, ἑνὸς δ' ἐνιαυτ[ο]ῦ πλ[είο]νας,
δι' ὧν πολλά[κις καὶ] κα|λῶς διέθηκεν ἡμᾶς καὶ τὰ τῆς ἐλευθερίας
ἔτι πλανώμενα καταστή[μ]α[τα, δι]ὰ | πάντα ταῦτα ἔδοξε τῶι Πα-
ναχαϊκῶι συνεδρίωι ἐπαινέσαι τὸν ἄνδρα καὶ ἀναστῆσαι | αὐτοῦ χαλκᾶς
εἰκόνας ἔν τε τοῖς πανηγυριστηρίοις[1] τῶν Πα[ναχαιῶν ἔν τε τῶι --] |
15 τεμ]ένει καὶ ἐν Ἐπιδαύρωι ἐν τῶι τοῦ Ἀσκληπιοῦ ἱερῶι, ἐπιγρα[φὴν
ἐχούσας· Ἀχαιοὶ *etc.* (= *vs. 1—6*).

ἀναστῆσαι δὲ καὶ εἰκόνας αὐτοῦ χαλκέας ἐν τοῖς κοινοῖς τῆς Ἑλλάδος πανηγυριστηρίοις, Ὀλυμπίασι καὶ Ἰσθμοῖ καὶ Νεμέᾳ, καὶ ἐν τῇ πατρίδι. 2 Cf. not. init.

ΔB. Atheniensium decreta consolatoria, c.a. 40? In Aesculapii fano Epidaurio basi antiquiori, quae artificis titulum IG IV 1100 Καλλικράτης Ἀριστέος Ἀργεῖος ἐποίει c. a. 300 a. Chr. incisum continet, postea T. Statilii Lampriae honores inscripti sunt. Edd. Cavvadias Fouilles d'Épidaure I 205/7; Blinkenberg Nordisk Tidsskr. filol. III 3, 157; Fraenkel IG IV 936/8; cf. Buresch Rh. Mus. XLIX 1894, 452.

I. Titulus honorarius.

Ἀθηναίων | ἡ ἐξ Ἀρείου πάγου βουλὴ καὶ ἡ βου|λὴ τῶν ἑξακοσίων
5 καὶ ὁ δῆμος | Τίτον Στατείλιον Στατειλίου | υἱὸν Τειμοκράτους Λαμ-
πρίαν[1] | ἥρωα. |

II. Areopagi hypomnematismus.

ἐπὶ Σεκούνδου ἄρχοντος[2] καὶ ἱερέως Δρούσου ὑπάτου[3], μηνὸς | Βοη-

1 Statiliorum stemma ex titulorum Epidauriorum copia composuit Fraenkel IG IV p. 209; cf. Kolbe IG V 1, 478. Nomen a T. Statilio Tauro cos. a. 37. 26 a. Chr., qui a. 31 apud Actium Augusti copiis pedestribus praefuit, derivatum esse videtur, cf. Prosop. imp. R. III 263, 615. Pater eius et patruus a. 35 s. 36 p. Chr. Epidauriorum in Asclepieo statuam dedicaverunt IG IV 1139. Ab hoc igitur tempore decreta nostra non multum abesse putes. 2 De Secundo minime constat, sitne idem atque Carrinas Secundus, sive prior, rhetor a Gaio in exilium missus, sive alter, a Nerone a. 64 in Asiam et Achaiam missus ad provincias spoliandas (Prosop. R. I 307, 377/8); immo temporis definitio ab hoc titulo pendet.

3 Neronis Claudii Drusi, qui consul a. 9 a. Chr. in Germania decessit, sacerdotes usque ad primos Hadriani imperatoris annos Athenis fuerunt; cf. Dttb. ad IG III 623. 624. 1009; Prosop. imp. R. I 368, 689. Fr.

δρομιῶνος πέμπτῃ ἀπιόντος· Ἄρειος πάγος ἐν Ἐλευσεῖνι· λόγους ἐποι-
ήσατο Τειμ[ο]σθένης Καλλιστομάχου Ἀναφλύστιος· ἔδοξε· μετηλλα-
10 χότος ἐν Ἐπιδαύρωι νεανίου διασημοτάτου, | εὐγενείαι κεχρημένου ἐπὶ
ἁπάσης τῆς Ἑλλάδος ἀπό τε τῶν παρ' ἡμῖν ἐπιφανεστάτων ἀν|δρῶν
καὶ ἀπὸ τῶν ἐνδοξοτάτων ἐν τῆι Ἑλλάδι πόλεων καὶ ἡρπασμένου ὑπὸ
τοῦ δαίμονος[4] | ἀπὸ μ[ε]γίστων ἐλπίδων ἐν τῆι πρώτηι τοῦ βίου ἡλι-
κίαι, ἑλέσθαι μὲν αἵρεσιν[5] τὴν πορευθ[η]σομένην καὶ παραμυθησο-
μένην[6] τούς τε γονεῖς αὐτοῦ καὶ τὸν πάππον, ἀναθεῖνα[ι] | δὲ καὶ
ἀνδριάντας αὐτοῦ ἐν τῆι ἀκροπόλει καὶ ἐν τῆι ἐν Ἐλευσεῖνι αὐλῆι
15 παρὰ τοῖς | προγόνοις[7] καὶ ἐν Ἐπιδαύρωι τῆι ἱερᾶι[8] ἐν τῶι τεμένει
τοῦ Ἀσκληπιοῦ, τὴν ἐπιγραφὴν | ἔχοντας[9]· ‚ἡ ἐξ Ἀρείου πάγου βουλὴ
καὶ ἡ βουλὴ τῶν ἑξακοσίων καὶ ὁ δῆμος Τίτον Στα|τείλιον Στα-
τειλίου υἱὸν Τειμοκράτους Λαμπρίαν, ἥρωα'. τὸν δὲ κήρυκα
Λυσιάδην[10] γρά|[ψ]αι τῆι Ἐπιδαυρίων πόλει καὶ διαπέμψασθαι τὸν

---

4 Cf. Amorgi IG XII 7, 405$_{24}$ ἁ]ρπ[ασθεῖσα ὑπὸ τ]οῦ δαίμονο[ς ἐ]ξερειζώθη.
5 ‚*Ausschuß*' Croenert-Passow I 168$_{73}$. In decreto elegantius concepto vs. 38 πρεσβείαν dicitur. 6 Consolatio iam ἐπιταφίων pars fuit legitima, velut in Periclis illo Thucydidei (II 44): διόπερ καὶ τοὺς τῶνδε νῦν τοκέας, ὅσοι πάρεστε, οὐκ ὀλοφύρομαι μᾶλλον ἢ παραμυθήσομαι· ἐν πολυτρόποις γὰρ ξυμφοραῖς ἐπίστανται τραφέντες. Librum scripsit Crantor Academicus ante a. 285 (Susemihl Gesch. gr. Litt. Al. I 120) περὶ πένθους, ab Axiochi Platonici qui fertur auctore, Cicerone, Plutarcho s. Pseudoplutarcho aliis adhibitum, cf. huius consolationem ad Apollonium 104 c: ὁ Κράντωρ παραμυθούμενος ἐπὶ τῇ τῶν τέκνων τελευτῇ τὸν Ἱπποκλέα. Totum argumentum tractavit Buresch Leipz. Stud. IX 1886: Consolationum a Graecis Romanisque scriptarum historia critica; idem decreta collegit Rh. Mus. XLIX 1894, 424, ubi in lapide Antiochiae ad Maeandrum invento vs. 9 commemoratum Νυσαέων τῆς γερουσίας ψήφισμα παραμυθητικόν totius generis nomen indicat. Exempla complura dedit Amorgos insula (ex his n. 866. 889 a. 153. 242); antiquius est Achaeorum decretum Lycosurae inventum IG V 2, 517$_{13}$: δεδόχθαι τοῖς Ἀχαιοῖς παραμυθήσασθαι μὲν τοὺς γονῆς αὐτοῦ, τετειμῆσθαι δὲ τὸν κατοιχόμενον ἥρωα. Cf. Wilhelm N. Beitr. I (SB. Wien 1911) 63. 7 Fuit enim secundum Lacedaemoniorum decretum IG IV 940 ἀπὸ μὲν τ[ῶ]ν [Ἀ]θηνῶν τὸ ἐνδοξότατον Κη[ρ]ύ[κ]ων γένος, ἀφ' οὗ δᾳδουχοῦσιν οἱ εὐγενέστατοι (hinc honores Eleusinii) -- ἀπὸ δὲ Ἐπιδαύρου τὸ Εἰναχιδῶν, [ἀ]πὸ δὲ Ἄργους τὸ Περσέος [κ]αὶ Φορωνέος, ἀ[πὸ] μ[ὲ]ν τᾶς Λακεδαιμονίας -- Ἡρα[κ]λῆς καὶ Λύσανδρος --
8 Ἐπίδαυρος ἡ ἱερά (infra vs. 32 τῇ ἱερᾶι Ἐπιδαύρωι) ad Asclepieum referri debet; item Paus. II 1, 4: (Theseus necavit) ἐν Ἐπιδαύρῳ τῇ ἱερᾷ Περιφήτην. Num IG IV 1156 ἡ ἱερὰ Ἐπιδαυρίων πόλις ipsam urbem ad mare sitam, non Asclepieum significet, dubitare licet, cum Caracallae statua in Asclepieo dedicata sit. 9 = *A*. 10 Non Λυδιάδην, quod Atticum non esse videtur.

ὑπομνηματισμόν[11], σημηνά|μενον τῆι δημο[σί]αι σφραγεῖδι :: κατεστάθη
0 αἵρεσις· Τειμοσθένης Καλλιστομά|χου Ἀναφλύστιος, Καλλιστόμαχος
Καλλιστομάχου Ἀναφλύστιος. |

III. Senatus et populi decretum.

ἐπὶ Σεκούνδου ἄρχοντος καὶ ἱερέως Δρούσου ὑπάτου. | ἐπὶ τῆς Ἐρε-
χθεῖδος τρίτης πρυτανείας, ᾗ Ἀρχέλαος Λυσιμάχου Μαραθώνιος |
ἐγραμμάτευεν, Βοηδρομιῶνος ὀγδόηι ἐπὶ δέκα, ὀγδόηι καὶ δεκάτηι τῆς
πρυτανείας, ἐκκλη|σία κυρία ἐν τῶι θεάτρωι, τῶν προέδρων ἐπεψή-
5 φιζε Πλάτων Ἠφιστιάδης καὶ | συνπρόεδροι > Τειμοσθένης Καλλιστο-
μάχου Ἀναφλύστιος εἶπεν· | ἐπειδὴ συμβέβηκεν Λαμπρίαν Τει-
μοκράτους ἐν Ἐπιδαύρωι πρὸ ὥρας τελευτῆσαι, νεα|νίαν κόσμιον καὶ
σώφρονα καὶ πάσηι ἀρετῆι ἐν τῆι πρώτηι ἡλικίαι τοῦ βίου κατ' ἀξίαν |
τῆς τῶν προγόνων δόξης κεκοσμημένον εὐγενείαι τε τῆι Ἀθήνησιν ἀπὸ
τῶν | ἀρχαίων καὶ πρώτων ἀνδρῶν, ἱερέων καὶ ἱερειῶν τῆς προσωνύ-
0 μου τῆς πόλ[ε]ως θεοῦ καὶ | ἱεροφαντικῶν καὶ δᾳδουχικῶν οἴκων γνή-
σιον ὑπάρχοντα, οὐ μόνον δὲ τῆι Ἀθήνησιν | εὐγενείαι καὶ λαμπρότητι
κεκοσμημένον, ἀλλὰ καὶ ἐν ταῖς ἐνδο[ξο]τάταις καὶ εὐγενεστά|ταις τῆς
Ἑλλάδος πόλεσι Λακεδαίμονι καὶ Ἄργει καὶ τῇ ἱερᾶι Ἐπιδαύρῳ οὐ-
δενὸς οἴκου δεύ|τερον γενόμενον πρός τε τούτοις τετειμημένον τῆι με-
γίστηι καὶ παρὰ πᾶσιν ἀνθρώ|ποις διωνομασμένῃ Ῥωμαίων πολει-
5 τείαι :: | δεδόχθαι τῇ βουλῇ καὶ τῶι δήμωι, ἀναθεῖ|ναι αὐτοῦ
ἀνδριάντα ἐν ἀκροπόλει καὶ ἐν Ἐλευσεῖνι ἐν τῆι ἱερᾶι αὐλῆι ταῖν
θεαῖν, οὗ καὶ | τῶν προγόνων αὐτοῦ ἀνάκεινται, καὶ ἐν Ἐπιδαύρωι τῇ
ἱερᾶι ἐν τῶι τεμένει τοῦ Ἀσκληπιοῦ | τὴν ἐπιγραφὴν ἔχοντας· ‚ἡ βουλὴ
ἡ ἐξ Ἀρείου πάγου καὶ ἡ βουλὴ τῶν ἑξακοσίων καὶ ὁ δῆμος | Τίτον
Στατείλιον Τίτου Στατειλίου Τειμοκράτους υἱὸν Λαμπρίαν ἀρετῆς ἕνε-
κεν'. ἑλέσθαι δὲ καὶ πρεσβείαν τὴν διακομιοῦσαν εἰς Ἐπίδαυρον
0 τόδε τὸ ψήφισμα, ἥτις καὶ παραμυ|θήσεται ἀπὸ τοῦ τῆς πόλεως ὀνό-
ματος τοὺς γονεῖς αὐτοῦ Τειμοκράτην καὶ Τειμοσθενίδα | καὶ τὸν πάπ-
πον Λαμπρίαν, ἵνα τούτων πραττομένων φ[α]ίνηται φανερὰ πᾶσιν ἡ
Ἀθηναί|ων γνώμη καὶ ἐν μηδενὶ καιρῷ ἐνλείπουσα πρὸς τοὺς ἀγαθοὺς
καὶ ἐνδόξους τῶν ἐν τῆι Ἑλ|λάδι ἀνδρῶν μηδ' ἐν ταῖς τοιαύταις συμ-
φοραῖς ἀμελοῦσα, ἀλλὰ τήν τε δυνατὴν τειμὴν | τοῖς τετελευτηκόσι καὶ

11 Areopagi ὑπομνηματισμὸν iam Cicero a. 51 a. Chr. commemorat ad Att. V 11, ad fam. XIII 1. Titulorum atticorum locos collegit Dittenberger IG III 2 p. 311; cf. n. 1008[1]. De Areopagi iuribus et potestate inde a Demetrii Phalerei aetate aucta cf. Ferguson Hell. Athens 419.

45 παραμυθίαν τοῖς ζῶσι καὶ ἠτυχηκόσι παρεχομένη. | πρέσβεις εἱρέθησαν Τ̣ειμοσθένης Καλλιστομάχου Ἀναφλύστιος, Κ̣αλλιστόμαχος [Καλλιστο]|μάχου Ἀναφλύστιος, Νέστωρ Σωσθένους Φλυεύς.

---

797. Assiorum decretum, a. 37. Assi, nunc Constantinopoli. Tabella ahenea. Ed. Sterret, Papers Amer. school I 1882/3, 50 XXVI (Bruns Fontes iuris Rom.[6] 255, 86 II; Syll.[2] 364; IG Rom. IV 251); Clarke Assos 1902, 66. [*Hi*]

ἐπὶ ὑπάτων Γναίου Ἀκερρωνίου | Πρόκλου καὶ Γαΐου Ποντίου Πετρω|νίου Νιγρίνου[1]. |

ψήφισμα Ἀσσίων γνώμηι τοῦ δήμου· |

5 ἐπεὶ ἡ κατ' εὐχὴν πᾶσιν ἀνθρώποις ἐλπισθεῖσα Γαΐου | Καίσαρος Γερμανικοῦ Σεβαστοῦ ἡγεμονία κατήνγελται, | οὐδὲν δὲ μέτρον χαρᾶς εὕρηκ[ε]ν[2] ὁ κόσμος, πᾶσα δὲ πόλις | καὶ πᾶν ἔθνος ἐπὶ τὴν τοῦ θεοῦ ὄψιν ἔσ[π]ευκεν[3], ὡς ἂν τοῦ | ἡδίστου ἀνθρώποις αἰῶνο[ς][4] νῦν ἐνεστῶτος, |

10 ἔδοξεν τῆ βουλῆ καὶ τοῖς πραγματευομένοις παρ' ἡμῖν | Ῥωμαίοις καὶ τῶι δήμωι τῶι Ἀσσίων κατασταθῆναι πρεσ|βείαν ἐκ τῶν πρώτων καὶ ἀρίστων Ῥωμαίων τε καὶ Ἑλλή|νων τὴν ἐντευξομένην καὶ συνησθησομένην αὐτῶι, | δεηθησομένην τε ἔχειν διὰ μνήμης καὶ κηδεμονίας |

15 τὴν πόλιν, καθὼς καὶ αὐτὸς μετὰ τοῦ πατρὸς Γερμανικοῦ | ἐπιβὰς πρώτως τῆι ἐπαρχείαι[5] τῆς ἡμετέρας πόλεως[6] | ὑπέσχετο. |

ὅρκος Ἀσσίων· |

20 ὄμνυμεν Δία Σωτῆρα καὶ θεὸν Καίσαρα Σεβαστὸν[7] καὶ τὴν | πάτριον ἁγνὴν Παρθένον[8], εὐνοήσειν Γαΐωι Καίσαρι Σεβασ|τῶι καὶ τῶι σύμ-

---

Versus 1—4. 18. 25 maioribus quam reliqui litteris exarati; ἔκθεσις et εἴσθεσις versuum. 1 A. 37. 2 ΕΥΡΗΚΗΝ. 3 ΕΣΤΙΕΥΚΕΝ. 4 ΑΙΩΝΟΥ. 5 A. 18 p. Chr., quo Germanicus Caesar Troada adiit, Gaius filius non plus quam sex annos natus erat, neque tum probabile erat eum aliquando regnaturum esse, superstitibus fratribus natu maioribus Nerone et Druso. St. Vides rerum veritatem foeda adulatione detortam. 6 Solitum est ἐπιβὰς τῆς ἐπαρχείας, i.e. provinciae, cf. epistulam Hadriani ad Astypalaeenses IG XII 3, 177 restitutam a Wilhelmo AEMOest. XX 66, VI: τὴν πρ[εσβείαν ὑμῶν] ἀπεδεξάμην, δι' ἧς [προσηγορ]εύσατέ με ἐπιβαίνοντα [τῆς] Καρίας. Quantum enim tribui solitum sit primo in quamque provinciam adventui imperatorum, ex statuis eorum ὑπὲρ τῆς ἐπιβάσεως dedicatis (Bull. Hell. XVI 442, 91_5. CIG 4336_7) apparere monuit Wilhelm. Sed cum alterum accederet (ἐπιβὰς πρώτως) τῆς ἡ. πόλεως, provincia casu dativo quasi locativo adiecta est. Hi. 7 Augustum recte intellegit St.; Tiberius propterea non videtur nominari, quia non consecratus erat.

8 Minerva Polias, cuius templum erat in summa Assi arce. Cf. Papers

παντι οἴκωι αὐτοῦ, καὶ φίλους τε κρινεῖν, | οὓς ἂν αὐτὸς προαιρῆται, καὶ ἐχθρούς, οὓς ἂν αὐτὸς προβά|λληται. εὐορκοῦσιν μὲν ἡμῖν εὖ εἴη, ἐφιορκοῦσιν δὲ τὰ ἐναν|τία. |
25 πρεσβευταὶ ἐπηγγείλαντο ἐκ τῶν ἰδίων· | Γάϊος Οὐάριος Γαΐου υἱὸς Οὐολτινία Κάστος[9] | Ἑρμοφάνης Ζωΐλου, | Κτῆτος Πισιστρά-
30 του, | Αἰσχρίων Καλλιφάνους, | Ἀρτεμίδωρος Φιλομούσου, | οἵτινες καὶ ὑπὲρ τῆς Γαΐου Καίσαρος Σεβαστοῦ Γερμανικοῦ | σωτηρίας εὐξάμενοι Διὶ Καπιτωλίωι ἔθυσαν τῶι τῆς πόλε|ως ὀνόματι.

Am. school I 33 XIV, III: τὴν τῆς Πολ[ι]άδος Ἀθηνᾶς ἱέρειαν καὶ νεωκόρον. St. Diversa igitur Virgo est quae Halicarnassi Leri aliis locis colebatur (n. 46[1]).

9 Necessarium huius P. Varium Aquilam probabiliter statuit St., cuius sepulcrum Assi inventum est (Papers Am. school I 79 LXX).

798. Cyziceni Cotyis filios laudant, a. 37. *Tscharyk kiöi* prope oppidum *Artaki*, nunc Constantinopoli in Museo S. Irenae. Edd. E. Curtius MBAk. Berl. 1874, 16. IV (Syll.[2] 365; IG Rom. IV 145); cf. Bursy, Philologičeskoje Obosrenija 1895, 113; Mommsen Ges. Schr. VIII 297; Dessau Eph. ep. IX 691; Hasluck Cyzicus 264, 13. In altera lapidis parte decretum honorarium Antoniae Tryphaenae, quod ed. Curtius ibid. p. 16 III. [*Hi*]

ἐπὶ Γαΐου Καίσαρος[1] ἱππάρχεωι[2], μηνὸς Θαργηλιῶνος θ'. | ἔδοξεν τῶι δήμωι, εἰσηγησαμένων τῶν ἀρχόντων πάντων, γραμματεὺς βουλῆς Αἴολος Αἰόλου Οἴνωψ[3] μέσης[4] ἐπὶ | Μηνοφῶντος[5] εἶπεν· ἐπεὶ ὁ νέος Ἥλιος Γάϊος Καῖσαρ Σεβαστὸς Γερμανικὸς συναναλάμψαι ταῖς ἰδίαις αὐγαῖς καὶ | τὰς δορυφόρους τῆς ἡγεμονίας ἠθέλησεν βασιλήας[6],

1 C. Caesar Germanici f. qui a. 37—41 imperavit. 2 Cf. n. 763[1].

3 Civitatis Cyzicenorum tribus erant Γελέοντες, Ἀργαδεῖς, Αἰγικορεῖς, Ὅπλητες, Βωρεῖς, Οἴνωπες. Cf. CIG 3657. 3661. 3663/5 cum Boeckhii adnotatione. Acceperant a Milesiis; cf. n. 57[3]; Rehm Milet I p. 283[2].

4 Cum ipsa positione inter nomen rogatoris et verba ἐπὶ Μηνοφῶντος indicetur, μέσης ad contionem spectare, Bu. cogitatione addendum esse ἐκκλησίας vidit, ut ex tribus quae Menophonte prytane habitae essent media indicaretur. 5 Cf. CIG 3657 Ἀσκληπιάδης Διοδώρου Αἰγικορεὺς μέσης ἐπὶ Μενεσθέως εἶπεν. In eiusdem lapidis altero titulo (p. 16 n. III apud Curtium) [ὁ δεῖνα] ἐπὶ Δημητρίου εἶπεν. Probabiliter Curtius sic interpretatur hanc formulam, ut nomen genetivo cum praepositione ἐπὶ enuntiatum prytanem significet quo praesidente lex lata sit. 6 I.e. cum ipse imperium adeptus esset, regulos in imperia quibus a Tiberio privati erant restituit. Praeter Cotyis filios, de quibus infra accuratius dicetur, id usu venisse scimus in Antiocho Commageno et Agrippa Iudaeorum rege. Item Iulio Laconi reddidit imperium regni certe non dissimile in patria, quod Eurycli illius patri Tiberius cum rerum potitus esset ademerat (cf. n. 789[2]. Ce-

5 ἵνα αὐτοῦ τὸ μεγαλεῖον τῆς ἀθανασίας καὶ ἐν τούτωι σεμνότε|ρον ᾖ,
βασιλέων κἂν πάνυ ἐπινοῶσιν εἰς εὐχαριστίαν τηλικούτου θεοῦ εὑρεῖν
ἴσας ἀμοιβὰς οἷς εὐηργέτηνται μὴ δυ|ναμένων, τοὺς Κότυος[7] δὲ παῖ-
δας Ῥοιμητάλκην καὶ Πολέμωνα καὶ Κότυν[8] συντρόφους καὶ ἑταί-
ρους ἑαυτῶι γεγο|νότας εἰς τὰς ἐκ πα[τέρ]ων[9] καὶ προγόνων αὐτοῖς
ὀφειλομένας ἀποκαθέστακεν βασιλείας· οἱ [δὲ][10] τῆς ἀθανάτου | χά-
ριτος τὴν ἀφθονίαν καρπούμενοι ταύτηι τῶν πάλαι μείζονες, ὅτι οἱ
μὲν παρὰ πατέρων διαδοχῆς ἔσχον, οὗτοι | δ' ἐ(κ)[11] τῆς Γαΐου Καί-
σαρος χάριτος εἰς συναρχίαν τηλικούτων θεῶν γεγόνασι βασιλεῖς, θεῶν
10 δὲ χάριτες τούτῳ διαφέρου|σιν ἀνθρωπίνων διαδοχῶν, ᾧ ἢ νυκτὸς
ἥλιος καὶ[12] τὸ ἄφθαρτον θνητῆς φύσεως. μεγάλων οὖν γεγονότες
μείζονες | καὶ λαμπρῶν θαυμασιώτεροι εἰς τὴν ἡμετέραν παραγείνονται
πόλιν Ῥοιμητάλκης καὶ Πολέμων συνιερουργήσον|τες καὶ συνεορτά-

---

terum hoc enuntiatum demonstrat, sub ipsa mitia illa ac blanda imperii novi initia (a. 37) hunc titulum incisum esse. Nam brevi post mutata voluntate C. Caesar reges quos instituerat regnis expulit. Neque Drusillae divini honores huic aetatis definitioni obstant (cf. not. 13). **7** Cotys rex Sapaeorum Thracum post patris Rhoemetalcae mortem partem modo paterni regni ab Augusto accepit, cum altera Rhescuporidi Rhoemetalcis fratri concederetur. At initio principatus Tiberii Cotys a patruo bello lacessitus, postea per speciem colloquii captus et in vincula coniectus, denique, cum princeps ut sibi traderetur petiisset, necatus est. Sed Rhescuporide per Pomponium Flaccum legatum Romam adducto Tiberius decrevit, ut is quidem Alexandreae in custodia teneretur, Thracia autem inter eius filium Rhoemetalcen et Cotyis liberos divideretur. Qui cum nondum adulta aetate essent, Trebellienus Rufus missus est qui interim eorum regnum administraret (a. 18 p. Chr. cf. Tac. Ann. II 64sqq.). Ipsi liberi videntur Romae mansisse, quare hic Gai Caesaris σύντροφοι καὶ ἑταῖροι audiunt, neque prius in regnum restituti esse, quam ille principatum obtineret. **8** Plures fuisse Cotyis filios iam ex Tacito l.l. et Strabone XII 556 constabat. Quin ex aetatis ordine hic recenseantur eo minus dubium est, quia is qui primo loco nominatur avi paterni (not. 7), alter avi materni (not. 14), tertius patris nomen gessit. Regnavit igitur Rhoemetalces (Strabo l.l. δυναστεύει δὲ ὁ πρεσβύτατος αὐτῶν). Cotyis filii una cum matre Antonia Tryphaena etiam in titulo Cyziceno Ath. Mitt. V 1880, 389, 6 commemorati erant. Dttb. Stemma regum Thraciae stirpis Sapaeae emendavit Dessau Eph. epigr. IX 4, 704. **9** Corr. Dttb. ΠΑΝΤΩΝ lapis, quod ex compendio scripturae ΠΑ̅Τ̅ΩΝ natum esse perspexit Wilhelm, Z. österr. Gymn. XLV 1891, 913 (Larfeld Handb.[3] 279). **10** ΟΙΑΣ corr. Dttb.

11 ΔΕ. Emendavit Curtius. **12** Particulae ἢ et καὶ inter se respondentes ad meram eius qui rogationem conscripsit neglegentiam referendae videntur.

σοντες τῆι μητρὶ ἐπιτελούσῃ τοὺς τῆς θεᾶς νέας Ἀφροδείτης Δρουσίλλης[13] ἀγῶνας, οὐχ ὡς | εἰς φίλην μόνον, ἀλλὰ καὶ ὡς εἰς γνησίαν πατρίδα, ὅτι καὶ ἡ βασιλέων μὲν θυγάτηρ βασιλέων δὲ μήτηρ, ἡ μήτηρ | αὐτῶν Τρύφαινα[14], ταύτην ἡγημένη πατρίδα, οἴκου τε τὸ ἐφέ-
15 στιον καὶ βίου τὸ εὐτυχὲς ἀνεμεσήτοις ἐνευδαιμο|νήσουσα τέκνων βασιλείαις ἐνταῦθα ἵδρυται· ὁ δὲ δῆμος ἡδίστην ἡγούμενος τὴν ἐνδημίαν αὐτῶν μετὰ πάσης | προθυμίας προσέταξε τοῖς ἄρχουσι ψήφισμα ὑπαντήσεως εἰσηγήσασθαι αὐτοῖς, δι' οὗ εὐχαριστήσουσι μὲν ἐ|π' αὐτῶν τῆι μητρὶ αὐτῶν Τρυφαίνηι ὑπὲρ ὧν εὐεργετεῖν βεβούληται τὴν πόλιν, φανερ[ὰ]ν δὲ καὶ τὴν τοῦ δή|μου εἰς αὐτοὺς ποιήσονται διάθεσιν· δεδόχθαι τῶι δήμωι ἐπηνῆσθαι μὲν τοὺς βασιλεῖς Ῥοιμητάλκην καὶ Πο|λέμωνα καὶ Κότυν καὶ τὴν μητέρα αὐτῶν Τρύφαιναν, ὑπὸ δὲ τὴν
20 εἴσοδον αὐτῶν τοὺς μὲν ἱερεῖς καὶ τὰς ἱερείας ἀνοι|ξαντας τὰ τεμένη καὶ προσκοσμήσαντας τὰ ξόανα τῶν θεῶν εὔξασθαι μὲν ὑπὲρ τῆς Γαΐου Καίσαρος αἰωνίου δια|μονῆς καὶ τῆς τούτων σωτηρίας· Κυζικηνοὺς δὲ πάντας ἐνδικνυμένους τὴν εἰς αὐτοὺς εὔνοιαν ὑπαντήσαντας | μετὰ τῶν ἀρχόντων καὶ τῶν στεφανηφόρων ἀσπάσασθαί τε καὶ συνησθῆναι καὶ παρακαλεῖν αὐτοὺς ἰδίαν ἡγεῖσθαι πατρίδα τὴν | πόλιν καὶ παντὸς αἰτίους γείνεσθαι αὐτῇ ἀγαθοῦ· ἀγαγεῖν δὲ ἐπὶ τὴν ὑπάντησιν καὶ τὸν ἐφήβαρχον[15] τοὺς ἐφήβους καὶ τὸν | παιδονόμον τοὺς ἐλευθέρους παῖδας· τὸ δὲ ψήφισμα εἶναι περί τ' εὐσεβείας τῆς εἰς
25 τὸν Σεβαστὸν καὶ τῆς εἰς τοὺς | βασιλέας τειμῆς[16].

---

13 Drusilla soror C. Caesaris. Propter divinos eius honores a. 39 antiquiorem esse titulum negavit Millingen. At a Graecis Asianis eam iam ab initio principatus fratris, qui eam in deliciis habebat, tanquam deam cultam esse nequaquam improbabile est, et aliis de causis (not. 6) hoc decretum a. 37 potius tribuendum videtur. Prosop. imp. Rom. II 439; Riewald Diss. Halens. XXII 3, 312. 79/81. 14 Ex altero eiusdem lapidis titulo honorario discimus Antoniam Tryphaenam filiam fuisse Polemonis regis Ponti et Pythodoridis, quam Pythodorida rursus Pythodori Asiarchae et Antoniae M. Antonii triumviri filiae filiam fuisse ex titulo Smyrnaeo demonstravit Mommsen Eph. epigr. I 270 sqq. Post Cotyis mariti mortem Tryphaenam Cyzici domicilium habuisse hic titulus et n. 799 docent.

15 Gymnasiarchus omni iuventuti praeerat, ephebarchus, minoris dignitatis magistratus et illi subiunctus, solis ephebis. Distinguuntur haec duo officia etiam ab Arriano Diss. Epictet. III 7, 19. 16 Haec formula similem vim habere videtur atque eae de quibus diximus n. 305[17]. 402[12]. 412[7].

---

799. Tryphaenae opera Cyzicena. [*Hi*]

I. Cyzicenorum de foro a Tryphaena ornato decretum, a. 38.

II. Bacchii dedicatio.

I. Cyzici, nunc Constantinopoli in Museo. Edd. N. Limnius Artacenus Ath. Mitt. XVI 1891, 141; Joubin Rev. ét. gr. VI 1893, 8; VII 1894, 45 (Syll.² 366; IG Rom. IV 146); cf. Hasluck Ann. Brit. Sch. XII 1905/6, 183 ex anonymi exemplari, qui lapidem integriorem viderat, et Cyzicus 265, 14.

II. Edd. Limnios Bull. Hell. XVII 1893, 453, 2. Joubin Rev. ét. gr. VII 1894, 45 (Syll.² 543). Cf. Hasluck Cyzicus 275, 68.

I [ἐπ]ὶ Ἑστιαίου τοῦ Θεμιστώνακτος ἱππάρχεω[1], Ληναιῶνος ι', | ἔδοξεν τῇ βουλῇ καὶ τῷ δήμῳ· στρατηγὸς κατὰ πόλιν[2] Ἀπολλώνιος Δημη|τρίου Ἀργαδεὺς μέσης[3] ἐπὶ Θεμιστώνακτος[4] εἶπεν· ἐπειδὴ ἡ κρατίστη καὶ φιλοσέ|βαστος Ἀντωνία Τρύφαινα[5] πᾶσαν ἀεὶ ὁσίαν τῆς εἰς τὸν
5 Σεβαστὸν | εὐσεβείας ἐφευρίσκουσα ἐπίνοιαν καὶ τὴν τῆς πόλεως ἡμῶν ἐπισκευὴν | χαριστήριον τοῦ Σεβαστοῦ καθωσίωκεν οὐχ ἱστορήσασα ἡμᾶς ὡς παλαιὸν | Κυζίκου κτίσμα[6], [ἀ]λλὰ ἐπιγνοῦσα νέαν Ἀγρίππα χάριν[7], τά τε συνχωσθέντα τῶν εὐ|ρείπων[8] πρότερον φόβοις πολέμου τῇ τοῦ Σεβαστοῦ συνανοίγουσ[α][9] εἰρήνῃ μεγί|στῳ κἀιππιφανε-

1 De hipparcho Cyzicenorum eponymo magistratu cf. 763[1]. Hestiaei annus ut manifesto eo quo Gaius Caesar magistratu eponymo functus est (n. 798_1) recentior est, i.e. a. 37 (cf. illic not. 6), sic non modo posterior quam 41 esse nequit (not. 12), sed omnium maxime probabile est hos duos se nullo interposito excipere, ut Hestiaeo annus 38 vindicandus sit. J. Ceterum ad idem argumentum cum titulus insequens (II) spectat, tum inscriptiones arae Neptuno Isthmio dedicatae, piscium et tridentis anaglyphis ornatae, Cyzici erutae (Wilhelm AEMOest. XX 84, 3; Hasluck Journ. Hell. stud. XXII 1902, 126). Ea in fronte decretum, in aversa parte carmen habet. 2 Quinque fuerunt Cyzicenorum praetores, quorum collegio sine dubio praefuit urbanus, qui propterea hic solus commemoratur. Cf. Bull. Hell. XIV 1890, 537, 2. Ath. Mitt. X 1885, 201, ubi quinque praetores, sex phylarchi agnoscendi sunt. J. 3 Cf. n. 798[4]. 4 Cf. n. 798[5]. 5 Cf. n. 798_{14}. 6 Cf. Apoll. Rhod. I 947: ἰσθμὸν δ' αὖ πεδίον τε Δολίονες ἀμφενέμοντο ἀνέρες· ἐν δ' ἥρως Αἰνήϊος υἱὸς ἔναιεν Κύζικος. Nummi: Head HN² 527 extr. 7 Cyzicenis libertatem quam a. 20 a. Chr. amiserant (Cass. Dio LIV 7, 6) redditam esse ab Augusto Cassius Dio LIV 23, 7 refert a. 15 a. Chr., i.e. eodem quo M. Agrippa in orientem se contulit. Quam per occasionem eum Cyzicum adiisse, ipsiusque beneficio potissimum antiquum ius recuperasse civitatem probabile est. Qua de causa pro illius aetatis moribus iam pro vetere rege Cyzico Agrippam conditorem suum praedicabant. 8 Cf. n. 798[4]. In ara illa (not. 1) et anticae partis decretum v. 2 τῶν εὐρείπων habet, et in posticae carmine versus finalis hic est: στήσομαι εὐρείπων ἔνγυος ἀμφοτέρ[ων]. 9 ΣΥΝΑΝΟΙΓΝΟΥΣΙ.

σ(τά)τῳ 10 θεῷ [Γαΐῳ] 11 Καίσαρι ἀρχαίαν καὶ προγονικὴν τοῦ γένους
αὐτοῦ 12 νεω|κόρον ἐπανακτωμένη πόλιν· ὁ δὲ δῆμος αὐτῆς τὴν πρὸς
τὸν Σεβαστὸν οἶκον θαυμά|σας εὐσέβειαν καὶ τῆς ἀδιαψεύστου ἐπὶ τῷ
παιδὶ τῶν ἐντολῶν μνήμῃ 13 Ῥοιμητάλκᾳ | βασιλεῖ Κότυος υἱῷ ἀπο-
δεξάμενος ἀ(λ)είπτοις 14 ἐκείνου τῆς ἐπιθυμίας βουλήμασιν | καὶ τε-
θν(ε)ῶτος ἐνέζηκεν ἡ τῶν σπουδασθέντων μνήμη πολλὴν εἰση|νένκατο
σπουδήν, ὅπως μὴ τὸ πολυδάπανον αὐτῆς τῶν κατασκευαζομέ|νων ἔρ-
γων [αἱ] 15 περὶ τὴν ἀγορὰν ἐνποδίσωσι δυσφημίαι, ἐκ παντὸς αὐτῆς
βουλομένης | τῇ τῶν ἰδίων ἀναλωμάτων δαψειλίᾳ ἀνεπιβάρητον περὶ
τὴν ἀγορὰν μεῖναι τὴν εὐε|τηρίαν, καὶ ταῦτα παρεσκευασμένης ἐκ τῶν
ἰδίων τοῖς ὑπηρετοῦσιν ἀνενλιπῆ παρασ|χεῖν τὴν ἀγοράν· δι' ἃ δὴ
δεδόχθαι τῇ βουλῇ καὶ τῷ δήμῳ, τούς τε ἄρχοντας καὶ στε|φανηφό-
ρους 16 πάντας συνεπισχύειν τοῖς ἀγορανόμοις, ὅπως ἐν ταῖς αὐταῖς
πᾶσα ἡ ἀγο|ρὰ πάντων μένῃ τειμαῖς, καὶ μηδὲ εἷς τῶν πιπρασκόντων
τι κατὰ μηδένα τρόπον | πλείονος ἐπιβάλληται πιπράσκειν τῆς ἐνεστώ-
σης τειμῆς· τὸν δὲ κακουργοῦντ[α πε]|ρ(ὶ τ)ὴν 17 κοινὴν τῆς πόλεως
εὐετηρίαν καὶ παραφθίραντά τι τὴν ἀγορὰν τῶν ὠ[νί]ων [ὡ]ς 18 κοι-
νὸν τῆς πόλεως λυμεῶνα ἐπάρατον εἶναι ζημιοῦσθαί τε ὑπὸ τῶν [ἀρ-
χόν]|των, καὶ ἀναχθέντα εἰς τὸν δῆμον ἐὰν μὲν πολείτης ᾖ, ἀποξε-
νοῦσθαι, ἐ[ὰν δὲ ξέ]|νος ἢ μέτοικος, καὶ τῆς πόλεως εἴργεσθαι, τό τε
ἐργαστήριον αὐτοῦ ϛανιδίοι[ς] 19 | προσηλοῦσθαι, ἄχρι οὗ συντελεσθῇ
τὸ ἔργον 20, ἔχον 21 καὶ τὴν τῆς ζημίας ἐπιγραφή[ν] 22. | τοὺς δὲ ἐκ
σπουδῆς τε καὶ εὐνοίας ταῖς τῶν ἔργων ἑαυτοὺς ἐνπαρασχόντας ὑπηρε-

---

συνανοίγνουσ[α] J.; mixtum ex -γουσα (cf. Meisterhans Gr. att. I.³ 191, 17) et -γνόουσα. 10 I.e. καὶ ἐπ-. 11 Em. et suppl. J. 12 M. Agrippa Gai Caesaris avus maternus fuit. 13 Genetivum τῆς ἀδιαψεύστου ad dativum μνήμῃ rettulisse videtur scriptor tanquam si hic unus idemque casus esset.
14 ΑΕΙΠΤΟΙΣ L.; quadratarii errorem corr. Dttb.; ἀ(διαλ)είπτως L. Structuram et conexum orationis turbatum esse manifestum est. 15 ΤΗ Limnius; sed in lapide hic nihil dispici testatus J. supplevit [αἱ]; etenim ΔΥΣΦΗΜΙΑΙ dativum esse nequire, quia constanter in hoc titulo iota mutum omitteretur. 16 Magistratus et qui praeterea coronam insigne honoris publici gerunt. Videntur praecipue sacerdotes intellegi; distinguendi sunt στεφανηφόροι multarum urbium eponymi. 17 ΚΑΚΟΥΡΓΟΥΝΤ . . | ΡΠΗΝ (Π pro ΙΤ) K. κακουργοῦντ[α] | ⟨γ⟩ τὴν J. 18 Emend. Wilhelm AEMOest. XX 69. ΕΙΣ lapis, quod retinuerunt editores. Sed λυμεών hominem (aut per prosopopoeiam rem) significat, qui nocet, non damnum datum. 19 ΕΑΝ Limn., ΕΛΙΝΔΙΟΙΙ Anon. Ha. 20 Cf. v. 14 sqq. 21 Ad ἐργαστήριον, non ad ἔργον hoc referri manifestum est.
22 ΕΠΙ Limn., ΕΠΤΡΑΦΙ Anon. Ha.

σία[ις23 τε]|χνείτας τε καὶ ἐπιστ(άτ)ας24 καὶ ἀρχιτέκτονας μαρτυρηθέντας ὑπὸ τῆς σεμνοτάτης Τρυφαίν[ης25 με]|τὰ τὴν τελεί[ω]σιν τοῦ ἔργου καὶ τῆς παρὰ τῷ δήμῳ τυχεῖν ἀπο(δο)χῆς26. προσκαταστῆσαι δὲ κα[ὶ27 ‿‿

II Βάκχιος Ἀρτέμωνος τοῦ Βακχίου, | γενόμενος ἐπὶ τῆς ὀρυχῆς τῶν | λιμένων1 καὶ τῆς λίμνης καὶ τῶν | διωρύγων καὶ τῆς ἐποικοδομίας | 5 τῶμ προκειμένων χωμάτων2 καὶ | ἐπαινεθεὶς3 καὶ στεφανωθεὶς ὑπὸ τῆς | βουλῆς καὶ τοῦ δήμου, | [Πο]σειδῶνι Ἀσ[φαλείωι]4.

23 Idem. 24 ΕΠΙΣΤΑΣ. 25 ΤΡΙΥΦΑΙΝ Anon. Ha. 26 ΑΠΟΧΗΣ. Emend. L. 27 Ultima Anon. Ha.

1 Haec et quae sequuntur ad opera Tryphaenae reginae nutu effecta spectant, de quibus videas tit. I. Bacchius igitur unus ex illis architectis Cyzicenorum est, qui commemorantur ibidem v. 28. Duo fuerunt Cyzicenorum portus ab utraque parte isthmi arenosi qui oppidum cum continente coniungit. Canalem, quo per medium isthmum portus conectebantur, per belli tempora oppletum, rursus aperiendum curaverat regina; sed in eius medio cursu stagnum rectangulum (λίμνη v. 3) erat, quo canalis in duas partes dividebatur; quare et hic (v. 4 διωρύγων) et tit. I_7 (τὰ συνχωσθέντα τῶν εὑρείπων) pluralis numerus usurpatur. Haec omnia, portus, stagnum, canalis uterque, tum purgata et restituta sunt. J. Cf. Hendersoni tabulam geographicam Journ. Hell. Stud. XXIV 1904 VI et in Hasluckii libro. 2 Uterque portus molibus et a ventis et ab arena defendebatur. J. 3 Sic L., [ἐπ]αινηθείς J. 4 Suppl. Dttb.

Herodes Chalcidis rex Athenis, a. 41—48. Or. 427.

△**800. Lycurasiorum Arcadum decretum, a. 42.** Lycosurae, nunc Megalopoli in museo. Edd. Leonardos Δελτ. 1890, 43; Cavvadias Fouilles Lycos. 15, cf. Leonardos Ἐφ. 1896, 106, 5 (Kubitschek Kiepert-Festschr. 1898, 351); IG V 2, 516; cf. Robert Herm. XXIX 1894, 433; Wilhelm Beitr. 1909, 153. 311; v. Premerstein Jahresh. XV 1912, 200. [*Hi*]

ἐπὶ ἱερέος τᾶς Δεσποίνας1 τὸ β′ | Νικασίππου τοῦ Φιλίππου καὶ ἐπιμε|λητᾶν Δαμόλλου τοῦ Ζευξία, Δαμο|κράτεος τοῦ Κλίτορος2, ἔτους

Litterae, excepta fere forma Ω, et rationes dialecticae ab aevo Nerone antiquiore, cui sermonem attribuit Wilamowitz, non abhorrent.

1 De nobili Despoenae fano quod Lycosurae erat, altero quidem a. Chr. saeculo Damophontis Messenii simulacris ingentibus ornato, cf. Paus. VIII 37; IG V 2 p. 132; legem sacram ibid. 514 (infra n. 999).

2 I.e. Κλείτορος, a Clitore Azanis filio qui ἐν Λυκοσούρᾳ τε ᾤκει καὶ ἦν τῶν βασιλέων δυνατώτατος καὶ Κλείτορα ᾤκισεν ἀφ' αὑτοῦ πόλιν denominatus: Paus. VIII 4, 5 e libello Lycosurae sacrorum gratia redacto.

λ' καὶ β' | κατὰ τὸν Σεβαστόν[3]· τιμαὶ αἱ δοθεῖσαι | Νικασίππωι Φιλίππου καὶ Τιμασιστρά|ται Ὀνασικράτεος[4] τᾶι γυναικὶ αὐτοῦ. | ἐπεὶ Νικάσιππος Φιλίππου ἀνὴρ ἀγαθὸς ὢν καὶ | ἀπὸ προγόνων καλῶν καὶ ἐνδόξων καὶ πεποιηκότων | τᾶι τε πόλει τῶν Λυκουρασίων[5] καὶ τοῖς θεοῖς τὰ δίκαια ἔν τε | συνδικίαις καὶ ἱερατείαις καὶ τέχνων Κορειτήαις[6] καὶ ἐν ταῖς λοι|παῖς δαπάναις πάσαις ἐκτενῶς καὶ μεγαλοψύχως, ἐπεδέξατο | δὲ καὶ τὰν ἱερατείαν Νικάσιππος τᾶς Δεσποίνας ὄντος Ὀλυμ|πικοῦ ἐνιαυτοῦ[7] μηδενὸς θέλοντος προσελθεῖν[8], τῶν τε χρημά|των μὴ πεσόντων τοῖς μυστηρίοις[9], ἀπέδωκεν ἐκ τοῦ ἰδίου βί|ου τῶι φίσκωι[10], τόν τε ἐχόμενον ἐνιαυτὸν ἀφορίας καρπῶν

3 Aeram hanc cum Thessalica composuit Wilh., secundum quam anni I III IV V VII Claudii = 41. 43. 44. 45. 47 inde a d. XXV m. Ian. cum annis 31. 33. 34. [35]. 37 conferuntur (IG IX 2 p. 317). Primus igitur alterius rationis annus, a solstitio aestivo incipiens, est 10/1 p. Chr., quo anno Achaiam a Claudio peragratam esse coniecit Pr. p. 205. Hinc annus 32 Lycurasiorum idem efficitur atque 42, accuratius 41/2 (v. not. 7). Hac aera Claudii abrogata est Actiaca, quae Corinthiae anni 146 a. Chr. successerat; Claudiam secuta est Neroniana; Neronis memoria damnata ad Actiacam redierunt, cui m. Septembri 124 (= 123/4 a solstitio autumnali) substituta est Hadriana. Cf. IG V 2, 51 = Pr. p. 212, 5: [ἐπ]ὶ Αὐτοκρά[τορος Τ.] Αἰλίου Ἀδρια[νοῦ Ἀντ]ωνείνου Σ[εβαστοῦ Ε]ὐσεβοῦς, ἀπ[ὸ μὲν τῆς] ἐν Ἀκτίῳ ν[είκης ἔτ]ους ρ̅π̅α̅, ἔτ[ους δὲ] κζ̅ ἀπὸ τῆς θ̅εοῦ Ἁ]δριανοῦ ἰς τ[ὴν Ἑ]λλάδα τὸ πρῶ[τον ἐ]πιδημί[α]ς. Efficiunt anni 181 ab a. 32/1 a. Chr., aut 27 ab a. 123/4 p. Chr. annum a solstitio autumnali incipientem 149/50. Pr. 4 Mulieris fratrem aetate maiorem Ξέναρχον Ὀνασικράτεος post a. 15 p. Chr. οἱ σύνεδροι καὶ ὁ δᾶμος (ὁ Μεγαλοπολιτᾶν) καὶ Ῥωμαῖοι οἱ πραγματευόμενοι ἐν Μεγάλαι πόλει laudaverant, quia Despoenae templum restituerat, Augustorum dedicaverat, Κόρας restituerat. IG V 2, 515. 5 Λυκόσουρα Parrhasiorum oppidum e decreto a. 369 facto Magnae urbi attributa (Paus. VIII 27, 6), cum aestate anni 361 synoecismo restitisset, propter religionem mitius quam ceteri rebelles tractata esse fertur (Paus. l.l.). Quamquam urbi subiecta est, tamen πόλεως nomen usque ad alterum saeculum p. Chr. retinuit (IG V 2, 544: ἁ πόλις ἁ τῶν Μεγαλοπολειτῶν καὶ ἁ τῶν Λυκουρασίων). Ethnicum apud Pausaniam Λυκοσουρεῖς, hic et alias Λυκουράσιοι per solitum in compositione compendium (cf. Κυνόσουρα-Κυνουρία). 6 Feriae Κορῖτεῖαι utique ad Κόρης cultum referendae sunt; cf. IG V 2, 515_{20} (not. 4). Ad vocem cf. arcadicum ἱεριτεῦσαι, ἱερίτευχε IG V 2, $266_{14.6}$. 7 Annus Arcadicus 40/1; Olympia agebantur aestate 41. Alterum igitur Nicasippi sacerdotium (vs. 1) fuit 41/2 a solstitio autumnali. Wilh. Pr. 8 Cum Olympiam omnes peterent, nemo peregrinus Lycosurae ferias adiit. 9 Cf. Paus. VIII 37, 2: πινάκιόν ἐστι γεγραμμένον, ἔχον τὰ ἐς τὴν τελετήν (= n. 999?).

10 *Fiscus* non potest non esse imperatoris, cui a Tiberio reddita erat Achaia (cf. n. 783_{10}); antea cum senatoria fuisset provincia, vectigalia

γε|νομένας, θελόντων τῶν Λυκουρασίων, ἐπεδέξατο τὰν ἱερα|τείαν μετὰ Τιμασιστράτας τᾶς γυναικός, πρὸ πλείονος ἁ|γησάμενος τὰν χάριν τῶν Λυκουρασίων τᾶς τοῦ βίου δαπά|νας, ἔν τε τοῖς λοιποῖς ἀναστρέφεται πρός τε θεοὺς καὶ πάν|τας ἀνθρώπους ὁσίως καὶ δικαίως· ἐφ' οἷς καὶ πᾶσι ἔδοξε τᾶι | πόλει τῶν Λυκουρασίων αὐτοῦ τε καὶ Τιμασιστράτας τᾶς γυ|ναικὸς αὐτοῦ εἰκόνας ἐν τῶι ἱερῶι γραπτὰς ἀναθεῖναι ἐπι|γραφὰν ἐχούσας· ,ἁ πόλις ἁ τῶν Λυκουρασίων Νικάσιππον Φι|λίππου καὶ Τιμασιστράταν Ὀνασικράτεος ἀρετᾶς ἕνεκεν'· | παρακαλεῖν δὲ αὐτοὺς καὶ εἰς τὰ μετὰ ταῦτα μέν(ον)τας ἐπὶ τᾶς | αὐτᾶς ὑποστάσιος ἀεί τινος ἀγαθοῦ παραιτίους γείνεσθαι | τοῖς τε θεοῖς καὶ τᾶι πόλει τῶν Λυκουρασίων, γεινώσκον|τας ὅτι καὶ ἁ πόλις εὐχάριστος οὖσα οὐδέποτε μὴ λειφθῇ ἐν χάρι|τος ἀποδόσει· ἀνενεγκάτωσαν δὲ οἱ ἐπιμεληταὶ 11 τὸ ψάφισ|μα τὸ γραφὲν εἰς τὸ γραμματοφυλάκιον τὸ ἐν Μεγάλαι | πόλει, ἀναγραψάτωσαν δὲ καὶ ἐστάλαν λιθίναν | καὶ ἀναθέτωσαν εἰς τὸ ἱερὸν τᾶς Δεσποίνας, ὅπως | ἦι πᾶσιν ἀνθρώποις γνωστὰ ἅ τε τῶν ἀγαθῶν ἀν|δρῶν εὐεργεσία ἅ τε τᾶς πόλιος εἰς τοὺς | ἀξίους εὐχαριστία.

receperat aerarium populi Romani. Pr. Solvit igitur de suo Nicasippus Megalopolitarum tributum fisco debitum, cum eum quem exspectabant fructum e mysteriorum sportulis non percepissent. 11 Curatores a Magna urbe constituti; cf. vs. 2.

△ **801. Claudii statuae Delphicae (*A—C*) et epistula ad Gallionem data (*D*), a. 42, 46, 52.** [*Pw*]

A—C. Statuae Claudii a Delphis dedicatae, a. 42 (*B*) et 46 (*C*).

A. Tit. in basi Pharsaliorum, in ipsis versibus antiquis levissime insculptus. Ed. Homolle Bull. Hell. XX 1896, 708 not. — *B.* In plintho calcaria (*Standplatte*), infra cymatio ornata. Partem *sinistram* a. 1887 exscripsit Pomtow et tractavit in schedis IG VIII n. 319 [nunc in museo Inv. 2179], cf. Nikitsky Delph. epigr. Stud. tab. VII n. XLIX; partem *mediam* [Inv. 1889] edd. Homolle l.l. 710 sq., qui falso Neroni adscripsit, et Bourguet De reb. Delph. 62 qui hoc correxit; sed uterque de parte sinistra ignorat. Pars *dextra* est amissa. — *C.* In basi calcaria satis magna. Ed. Bourguet l.l.

A Τιβ. Κλ. Καίσαρα Σεβαστὸν[1] ἡ ἱερὰ Δελφῶν πόλις Ἀπόλλωνι Πυθίῳ.

B [Τιβ]έριον Κλαύδιον Καίσ[αρα Σεβαστόν], [Γερ]μανικόν, ἀρχιερῆ μέγ[ιστον, δημαρχικῆς] [ἐξ]ουσίας ‹τὸ› β'‹2, αὐτοκ[ράτορα ‹τὸ› γ'‹, πα] [πατ]ρίδος[3], ὕπατον ἀποδ[εδειγμένον ‹τὸ› γ'‹] ἡ πό[λ]ις τῶν› Δ[ελφῶν].

1 Tit. propter scripturam neglegentissimam, ob verba ἡ ἱερὰ -- πόλις quae ab a. 250 demum occurrunt (n. 891), propter titulos Caesaris ἀρχιερῆ

Τιβέριον Κλαύδιον Καίσαρα Σεβαστό[ν], | Γερμανικόν, ἀρχιερῆ, δημαρχικῆς ἐξου|σίας τὸ ἕκτον[5], ὕπατον ἀποδεδειγμένον | τὸ τέταρτον[6], αὐτοκράτορα τὸ ἑνδέκατον[7], | πατέρα πατρίδος[3], ××××Ἀπόλλωνι Πυθίωι | ἁ πόλις τῶν Δελφῶν.

Δ*D*. Epistula Claudii ad Delphos data, a. 52. In templi orthostata, ut quidem videtur. Fragmenta quattuor (Inv. 3883, 2271, 4001, 2178) ed. Bourguet de reb. Delph. 63; fragm. 2178 antea delineavit Nikitsky Delph. epigr. Stud. tab. VII, fig. XLVII; fragm. 2271 et 2178 exscripsi a. 1887. Denuo ex Rueschii nostri exemplis et ectypis ed. Deissmann, Paulus 164 cum tabula.

Τιβέρ[ιος Κλαύδιος Κ]αῖσ[αρ Σεβαστ]ὸς Γ[ερμανικός, ἀρχιερεὺς μέ]γιστος[1], δημαρχικῆς ἐξου]σίας [τὸ ‹ιβ΄›, αὐτοκράτωρ τ]ὸ ‹κς΄›[2], π[ατὴρ

etc. plane omissos diu subditicium censui, i.e. plus duobus saeculis post a. 41 basi Pharsalicae inscriptum. Sed res fortasse inde declaranda quod Delphi morte Caligulae nuntiata extemplo de statua Claudii celerrime fabricanda et basi cuidam antiquiori imponenda decreverunt, ut mox gratulantes huius dedicationis mentionem facerent. Videmus enim saepissime honores Delphicos iamiam post initum imperium, etiam eodem mense, Caesaribus esse donatos; cf. imprimis n. 808[3] (Nero), 817[2] (Titus), 903[4] (Constantinus II), praeterea n. 791[1] (Tiberius), n. 809[1] (Agrippina minor) cet. Qui mos confirmatur tit. *B*, nam iam anno insequenti alteram basin, novam pulchriorem, paraverunt quae illam obiter confectam obscuraret. Neque aliter iudices de titulis Claudii in uno *A* omissis, quae res certe primos imperii menses prodit, quibus illi in provinciis nondum noti erant. 2 Trib. pot. II erat ab d. 25 m. Ian. 42 ad d. 24 m. Ian. 43. Cf. Groag R-E III 2792. 3 Pater patriae inter d. 6 et 12. m. Ian. 42. 4 Consulatum alterum (a. 42) re vera Claudius duos modo menses gesserat, sc. usque ad d. 28. m. Febr. 42; abhinc videtur des. III fuisse. Itaque tit. *B* medio fere a. 42 tribuendus. 5 Trib. pot. VI erat ab d. 25. m. Ian. 46 ad d. 24. m. Ian. 47. 6 Cos. des. IV a medio a. 43 ad finem a. 46; nam a. 47 erat cos. IV. 7 Acclamatio XII in fine demum anni 46 facta (Groag l.l. 2800_{40}); inde corrigas quae B. de una die (VIII Kal. Febr. a. 46), qua Claudius simul trib. pot. VI et imp. XI dici potuerit, et de errore hic statuendo in salutationum numero protulit.

Nova fragmenta tria, Inv. 500, 2311, 728, adhuc fere inedita, huc rettulerunt Babut et Bourguet (fragm. 2311 delineavit Nikitsky l.l. fig. XLVI; exscripsi a. 1887); cf. Deissmann 164. Quae omisimus, quia dubitari potest, num re vera ad hanc epistolam pertineant. — Textum permutilum recepi propter procos. Gallionem v. 6, de quo v. not. 6. Cum de longitudine versuum haud satis constet, supplementa quae scite excogitavit D., incertiora remanent. Idem dicendum de epistulae argumento, quod utrum ad templum, an ad certamen Pythiorum, an ad fines terrae sacrae (vs. 5 sqq.) spectet, non liquet. 1 Suppl. D., sed μέγιστος vel v. 2 τιμητής

πα]τρίδ[ος, ὅπατος τὸ ε', τιμητής[1], Δελφῶν τῇ πόλει χαίρειν]· | πάλ[αι μὲν] τῆι π[όλει τ]ῶν Δελφ[ῶν πρόθ]υμο[ς ἐγενόμην[3] __ καὶ εὔνους ἐξ ἀρ]χῆς, ἀεὶ δ' ἐτήρη[σα[4] τὴ]ν θρησκεί[αν τ]οῦ Ἀπό[λλωνος τοῦ Πυθίου· 5 ὅσα δὲ __]νῶν λέγεται καὶ [πολ]ειτῶν ἔρι[δες[4] ἐ]κεῖναι ὧ[ν μήμην πε-ποίηται? Λεύκιος Ἰού]νιος Γαλλίων[5] ὁ φ[ίλος] μου κα[ὶ ἀνθύ]πατος [τῆς Ἀχαΐας __] | ἔτι ἕξειν τὸν πρ[ότερ]ο[ν ὁρισμόν? . .] ‖ ε[__ τῶν 10 ἄλ]λων πόλεων κα__ | αὐτοῖς ἐπιτρε[π__ Δελ]φῶν ὡς πολε[μίων ὄντων[4] __]ται μετῳκι[σ__ | το]ύτου __

haud raro desunt. 2 I.e. annus 52 p. Chr., cf. quae exposuit Dessau apud D., et infra not. 6. 3 Supplevi; γενόμενος D. 4 Temptavit Hi.

5 L. Iunius Annaeus Gallio, frater maior natu Annaei Senecae, per adoptionem filius rhetoris L. Iunii Gallionis, cf. Prosop. I. R. II p. 238.

6 Cf. Acta Apost. 18_{12}: Γαλλίωνος δὲ ἀνθυπάτου ὄντος τῆς Ἀχαΐας κατεπέστησαν ὁμοθυμαδὸν οἱ Ἰουδαῖοι τῷ Παύλῳ. De anno quo Gallio Achaiam administraret necnon de tempore quo Paulus apostolus Corinthi versaretur, hic demum lapis nos accuratoria edocuit. Unde etiam annos reliquorum Pauli itinerum definire tandem contigit, cf. Deissm. 160.

△ **802. Tryphosa Pythionica cum sororibus victricibus (*A*) et patre (*B*) Delphis honoratur, c.a. 41/7.** Basis calcaria cum vestigiis sex pedum (*A*) et lapis quidam (*B*) ad gradum inferiorem pertinens. Ed. Pomtow Klio XV 71, n. 100 et 101 cum figg. 6/7 et restaurati monumenti fig. 8. [*Pw*]

A Ἑρμησιάναξ[1] Διονυσίου Καισαρεὺς Τραλ[λιαν]ὸς ὁ κα[ὶ Ἀθηναῖος? καὶ Δελφ τὰς ἑαυτοῦ θυγατέρας ἐχούσας καὶ αὐτὰς τὰς αὐτὰς πο[λιτείας],

Col. I 5 Τρυφῶσαν νεικήσασαν Πύθια ἐ|πὶ ἀγωνοθετῶν Ἀντιγόνου[2] | καὶ Κλεομαχίδα[3], καὶ Ἴσθμια[4] ἐπὶ ἀγωνοθέτου Ἰουβεντίου Πρό|κλου, στάδιον κατὰ τὸ ἑξῆς, πρώτη παρθένων[5], |

De aetate v. not. finalem. — 1 Idem pater Hermesianax ex urbe Caesarea Trallibus oriundus in tit. B_2. 2 Antigonus agonotheta haud dubie Delphus erat: idem senator aetate provectiore a. 79, n. 817_9; avus eius Ἀντίγονος Βαβύλου inde ab a. 15 a. Chr. recensetur; filius agonothetae Γλαυκίας Ἀντιγόνου senat. c.a. 95 p. Chr.; alii Antigoni saec. I p. Chr. non noti. Idem Antigonus Nemeis v. 12 et Isthmiis(?) v. 19 praefuisse videtur.

3 De Cleomachida, item Delpho, aliunde non constat. Manifesto duae diversae victoriae distinguendae sunt, quarum Pythia sub Cleomachida celebrata ludos sub Antigono habitos exceperunt. Cf. not. finalem.

4 Aut ea Isthmia intellegenda quae inter duo illa Pythia habebantur aut quae ludos a Cleomachida actos proxime sunt secuta; huc enim spectant verba στάδιον κατὰ τὸ ἑξῆς (v. 7). 5 Cf. quae de talibus virginum certaminibus ne nostris quidem temporibus inauditis exposui l.l. 74.

Ἡδέαν νεικήσασαν Ἴσθμια ἐπὶ ἀγωνο|θέτου Κορνηλίου Πούλχρου[6] ἐνόπλι|ον[7] ἅρματι, καὶ Νέμεα στάδιον ἐπὶ ἀγω|νοθέτου Ἀντιγόνου[2], καὶ ἐν Σικυῶνι ἐπὶ | ἀγωνοθέτου Μενοίτα·×ἐνείκα δὲ καὶ | παῖδας κιθαρῳδοὺς Ἀθήνησι Σεβάστεια[8] | × ἐπὶ ἀγωνοθέτου Νουίου[9] τοῦ Φιλεί[νου], πρ̣ῶ̣τ[η ἀπ' αἰῶ?]νος ἐγένετο πολεῖ[τις – c. 12 l –]ρ̣ω παρθένος,

Διονυσίαν νεικ[ήσασαν Ἴσθμια?] | ἐπὶ ἀγωνοθέτου Ἀντ[ιγόν]ου[2], | καὶ Ἀσκλάπεια ἐν Ἐπιδαύρῳ | τῇ ἱερᾷ ἐπὶ ἀγων[ο]θέτου Νεικο|τέλου[10] στάδιον, |

Ἀπόλλωνι Πυθίῳ.

ἁ πόλις τῶν Δελφῶν | Ἑρμησιάνακτα[11] Διονυ|σίου Ταλλιανὸν Και|σαρέα καὶ τά⟨ι⟩ς ἑαυτοῦ | θυγατέρας ἀρετῆς ἕνε|κα καὶ εὐσεβίας τῆς πρὸς | τὸν θεόν.

---

6 Et pater huius agonothetae Cn. Cornelius Nicatas et affinis Tib. Claudius Nicoteles (v. 21) inter clarissimos Epidaurios fuerunt; cf. stemma familiae IG IV p. 264 et patrem honoratum ibid. n. 1430, 1431. Ipse Cn. Cornelius Cn. f. Pulcher, qui quartum annum agens statua honoratur IG IV 1432, c.a. 30—20 a. Chr. natus esse videtur (Klio XV 76 sq.). 7 Cf. quae de certaminibus ζεύγων πολεμιστηρίων adnotant Reisch R-E I 839; Dttb. n. 1055[7]. 8 Cum haec Σεβάστεια nondum verbo Καισάρηα addito a certamine μεγάλων Παναθηναίων Σεβαστῶν anni fere 57 p. Chr. (IG III 652) distinguerentur, Hedeam inter παῖδας κιθαρῳδούς ante a. 52 p. Chr. vicisse sumpsi l.l. 77. 9 De Tib. Claudio Novio Philini f., Athenis clarissimo, uberius disserui l.l. 75: c.a. 41 p. Chr. erat στρατηγὸς ἐπὶ τοὺς ὁπλίτας et ἀγωνοθέτης πρῶτος τῶν Σεβαστῶν ἀγώνων IG III 457; annis insequentibus idem στρατ. ἐπὶ τ. ὁπλίτας et ἀγωνοθέτης IG III 613; a. 57 vel brevi ante populares Τιβέριον Κλαύδιον Νούιον, Φιλίνου υἱόν, κτλ. statua honoraverunt, postquam sub Claudio civitate Romana donatus est; denique a. 61 p. Chr. idem στρατ. ἐπὶ τ. ὁπλ. τὸ ὄγδοον κτλ. IG III 1085. Apparet igitur Hedeam neque ante a. 41 quo certamina Σεβαστῶν instituta sunt (IG III 457), neque post a. 52/7 antequam Novius nomen Tib. Claudius acciperet, hanc victoriam inter παῖδας, i.e. annos non plures quam viginti agentem, reportavisse (cf. etiam not. 8). 10 Idem atque Tib. Claudius Nicoteles qui intra annos 49—54 p. Chr. Epidauri statuas Claudii et Agrippinae dedicavit IG IV 1403. Fortasse erat affinis agonothetae Cornelii Pulchri, v. not. 6.

11 Quia in statuis trium virginum bis positis (a patre in tit. *A*, a Delphis in *B*) multum inest offensionis, conclusi l.l. 72, urbem Delphorum de statuis quidem decrevisse, sed eas a patre numeratas et dedicatas esse; nam similia saepissime illa aetate esse facta. Ceterum non usque quaque certum, utrum tit. *B* ad basin *A* pertineat, an ad alteram finitimam, cf. l.l. 71.

Nota finalis. Quibus disputatis cum accederet quod Cn. Cornelius Pulcher quo agonotheta Hedea Isthmiis vicit (v. 9) iam a. 30/20 a. Chr. natus est (not. 6), et quod hae virgines, aetate παίδων egressae, ‚*schwerlich länger als vom 20. bis zum 24. Lebensjahre konkurrenzfähig blieben*' (l.l. 77), singulos victoriarum annos ludosque ita fere disponere studui (l.l. 77):

ann. p. Chr.	nomina ludorum	virgo victrix	genus certaminis	agonotheta	vs.
41	Sebastea	Hedea	παῖδ. κιθαρῳδούς	Novius Philini f. Athen.	14
42	Isthmia	„	ἐνόπλιον ἅρματι	Cornelius Pulcher Epid.	10
43	Pythia	Tryphosa	στάδιον	Antigonus Delphus	3
44	[Isthmia]	Dionysia	„	„	18
„	Asclapiea	„	„	Nicoteles Epidaurius	20
„	Nemea	Hedea	„	Antigonus Delphus	11
„	..Sicyone	„	„	Menoetas	12
46	Isthmia	Tryphosa	„	Iuventius Proclus	5
47	Pythia	„	„	Cleomachidas Delphus	4

803. Menecrates archiater. Prope Romam ad viam Ostiensem. Edd. * (CIG 6607; Kaibel IG XIV 1759; Syll.² 367; Pohl De Graec. medicis publ. 32/3). [*Hi*]

Τιβερίωι Κλαυδίωι | Κουιρείναι | Μενεκράτει[1], ἰατρῶι | Καισάρων[2]
5 καὶ ἰδίας | λογικῆς ἐναργοῦς | ἰατρικῆς κτιστῆι ἐν | βιβλίοις ρνς', δι'
10 ὧν | ἐτειμήθη ὑπὸ τῶν ἐν|λογίμων πόλεων ψηφίσ|μασιν ἐντελέσι, οἱ
γνώριμοι | τῶι αὐτῶν αἱρεσιάρχηι τὸ ἡρῷον.

1 Eundem esse, cuius liber αὐτοκράτωρ ὁλογράμματος ἀξιολόγων φαρμάκων a Galeno (XIII p. 502. 995. XIV p. 31) afferretur, vidit Montfaucon Ant. expl. vol. suppl. III p. 30. 2 Andromachum Neronis archiatrum cum Galenus dicat Menecratis exemplum secutum esse in quantitatibus remediorum ὁλογραμμάτως significandis, haud improbabiliter Caesares, quorum ille medicus fuerit, Tiberium, Gaium, Claudium esse conieceris. K. Sed illa opinio, eum eiusdem familiae ex insula Co oriundae fuisse, atque Xenophonta, Cleonymum, Philinum (n. 804/6), nullo nititur satis firmo fundamento.

804. Xenopho archiater, a. 54. In insula Co inter vicum *Pyli* et littus maris. Edd. Dubois Bull. Hell. V 1881, 473; Paton et Hicks Inscr. Cos 345 (Syll.² 368). Cf. Briau Rev. arch. XLIII 1882, 209; Herzog Koische Funde 64/6. 189. 195. [*Hi*]

[_ Γάϊον Στερτίνιον] | Ἡρακλείτου υἱὸν Κορνη|λία Ξενοφῶντα[1], τὸν |

1 Tacitus Ann. XII 61 (a. 53): *quin etiam dixit* (Claudius Caesar cum de immunitate Cois tribuenda ad senatum referret) *Xenophontem, cuius scientia ipse uteretur, eadem familia* (Asclepiadarum) *ortum, precibusque*

ἀρχίατρον τῶν θεῶν Σε|βαστῶν[2] καὶ ἐπὶ τῶν Ἑλλη|νικῶν ἀποκρι-
μάτων[3], χει|λιαρχήσαντα καὶ ἔπαρχον | γεγονότα τῶν ἀρχιτεκτό|νων[4]

---

eius dandum, ut omni tributo vacui in posterum Coi sacram et tantum dei ministram insulam colerent. XII 67: *igitur exterrita Agrippina et quando ultima timebantur spreta praesentium invidia provisam iam sibi Xenophontis medici conscientiam adhibet. Ille tanquam nisus evomentis* (Claudii) *adiuvaret, pinnam rapido veneno inlitam faucibus eius demisisse creditur, haud ignarus summa scelera incipi cum periculo, peragi cum praemio.* Praenomen et nomen gentile Br. supplevit ex n. 805/6 et titulis Cois ad eundem hominem spectantibus. Namque illi civem suum summa apud imperatores gratia florentem egregiis honoribus affecerunt. Multi exstant in insula lapides cum hac inscriptione: θεοῖς πατρῴοις ὑπὲρ ὑγείας Γαΐου Στερτινίου, Ἡρακλείτου υἱοῦ, Ξενοφῶντος, φιλοκαίσαρος, φιλοσεβάστου, φιλοκλαυδίου, δάμου υἱοῦ, φιλοπάτριδος, εὐσεβοῦς, εὐεργέτα τᾶς πατρίδος (Paton et Hicks 84—90; cf. Herzog Koische Funde 64, 21). Praeterea exedra eius honori et memoriae consecrata commemoratur Paton n. 93, dedicatio ab ipso facta habetur ibid. 92: Γ[αΐ]ος Στερτίνιος Ξενοφ[ῶν, εὐ]εργέτας τᾶς πατρίδος καὶ ἱερεὺς διὰ βίου Ἀσκλαπιῷ, Καίσαρι, Ἀγαθῷ Θεῷ ἀνέθηκε. Idem bis summum in patria magistratum gessit, cf. tit. Calymni, quae insula Coorum δᾶμος tunc erat, Herzog l.l. 197: ἐπὶ μ̄. τὸ β' Ξενοφῶντος. Nec non Calymnii eum honoraverunt (Herzog 198): [ὁ δᾶμο]ς ὁ Καλυμνίων κα[ὶ] τοὶ κατοικεῦντες καὶ ἐνεκτημένοι πάντες ἀνέστησαν τὸν βωμὸν εὐχόμενοι τῷ θεῷ Ἀπόλλωνι ὑπὲρ τᾶς ὑγείας καὶ σωτηρίας τοῦ κοινᾷ τᾶς πατρίδος καὶ καθ' ἕνα ἑκάστου εὐεργέτα Γαΐου Στερτινίου Ἡρακλείτου υἱοῦ Ξενοφῶντος φιλοκαίσαρος φιλονέρωνος φιλοκλαυδίου φιλοσεβάστου φιλορωμαίου φιλοπάτριδος δάμου υἱοῦ εὐσε[β]οῦς ἥρωος εὐεργέτα τᾶς [πα]τρίδος διὰ τοῦ ἐν ἀρχᾷ [μονάρχου (?) --]ος τ[οῦ --]. Ex quibus nominibus Romanis perspicitur de eodem aut certe eiusdem familiae homine accipienda esse quae Plinius narrat N. h. XXIX 7: *Q. Stertinius imputavit principibus quod sestertiis quingenis annuis contentus esset, sescena enim sibi quaestu urbis fuisse enumeratis domibus ostendebat; par et fratri eius merces a Claudio Caesare infusa est, censusque, quamquam exhausti operibus Neapoli exornata, heredi* HS $\overline{\text{CCC}}$ *reliquere, quantum Athenaidi Arruntius solus.* Haec sic interpretatus est Dub., ut maiorem fuisse Xenophonti fratrem statueret, qui medici apud imperatorem officio fungeretur; deinde in eius locum Xenophontem successisse. **2** Primo Claudii, deinde Neronis, cuius principatu haec statua erecta est, cum pleraque Xenophontis monumenta (cf. not. 1) iam Claudio imperante dedicata sint. **3** Cf. Suidas s. Διονύσιος· Ἀλεξανδρεύς, ὁ Γλαύκου υἱός, γραμματικός, ὅστις ἀπὸ Νέρωνος συνῆν καὶ τοῖς μέχρι Τραϊανοῦ καὶ τῶν βιβλιοθηκῶν προὔστη καὶ ἐπὶ τῶν ἐπιστολῶν καὶ πρεσβειῶν ἐγένετο καὶ ἀποκριμάτων. Mommsen Röm. Gesch.[1] V 333[2] officium *ab epistulis Graecis* hic agnoscit; sed Friedlaender Sittengesch. I[6] 183[3] de eis potius responsis intellegit, quae legationibus ad imperatorem missis dabantur, coll. Ioseph. Ant. Iud. XIV 210: δίδοσθαί τε Ὑρκανῷ καὶ παισὶ τοῖς αὐτοῦ καὶ πρεσβευταῖς τοῖς ὑπ' αὐτοῦ

καὶ τιμαθέντα ἐν τῶι [κατὰ] | Βρεταννῶν θριάμβωι[5] στεφάν[ωι] |
10 χρυσέωι καὶ δόρατι[6], δάμου [υ]ἱό[ν, | φιλονέρων]α[7], φιλοκαίσαρα,
[φιλο|σ]έβαστον, φιλορώμαιον, φιλ|ὁπατριν, εὐεργέτην τῆς πατρί|[δ]ος,
15 ἀρχιερέα τῶν θεῶν[8] καὶ ἱερέα δι|[ὰ βί]ου τῶν Σεβαστῶν[9] καὶ Ἀσκλα-
πιοῦ | [καὶ] Ὑγίας καὶ Ἠπιόνης, ἱεροταμιεύ|οντος Μάρκου Σε[π]τικίου
Μάρκου | [υἱ]οῦ Ῥούφου καὶ Ἀρίστωνος τοῦ | Φιλοκλέους φιλοκαισάρων.

πεμφθεῖσιν -- τὰ ἀποκρίματα αὐτοῖς ἀποδίδοσθαι (ἀποδίδωσιν codd.) ἐν ἡμέραις δέκα ταῖς ἁπάσαις. IG VII 2711$_{64}$ προσενδεξάμενος κατὰ δωρεὰν [πρεσ]βεύσιν πρὸς τὸν Σεβαστὸν -- ἤνεγκεν ἀπόκριμα πρὸς τὸ ἔθνος. v. 107 τὸ ἀπόκριμα καὶ πρὸς ἡμᾶς [τοῦ ν]έου Σεβαστοῦ διεκόμισεν. 2712$_{46}$ τελέσας δὲ τὴν πρεσβείαν μετὰ τῶν ἄλλων ἐθνῶν καὶ τὸ ἀπόκριμα ἐνεγκὼν παρὰ [Γαΐου Καίσαρος, τειμὰς] ἔλαβεν μετὰ τῶν συνπρεσβευτῶν. 4 Praefectus fabrum illa aetate perfrequenter negotiis a re militari alienissimis adhibebatur (Mommsen Röm. Forsch. II 441), ut non mirum sit homini qui nullum rei bellicae usum habebat id officium mandatum esse. 5 De Britannico Claudii Caesaris triumpho a. 44 acto cf. Sueton. Claud. 17. 28. Cass. Dio LX 22, 1. 23, 1. 2. 6 Cf. 744[9]. 7 Excisum vocabulum post Neronis mortem damnatamque memoriam supplevit Dub.; servatum est in tit. Calymnio not. 1. 8 Divorum Imperatorum. Dttb., cum Herzog discrimen inter divorum et vivorum imperatorum sacerdotia fuisse negaret. 9 Eius qui quoque tempore fuit principis. Pluralis hic ut v. 3 poni videtur, quia iam per duorum imperium hoc sacerdotio functus erat. Dttb. Neronem et Agrippinam intellegit Herz.

805. Cleonymus Xenophontis frater. In oppido Co. Edd. Fontrier Ἰωνία 1874 Ian. 1; Sakkelion Ὅμηρος, 1874 Octob. 1. Rayet Ann. ass. encour. ét. Gr. IX 1875, 272 (Paton-Hicks Inscr. Cos 94; Syll.[2] 369). Cf. Briau Rev. arch. XLIII 1882, 206. 215; Mommsen Röm. Gesch. V[1] 333[2]; Herzog Koische Funde 196. [*Hi*]

Τιβέριον Κλαύδιον[1], Ἡρακλείτου | υἱόν, Κυρ(ίνα) Κλεώνυμον, τὸν
5 ἀ|δελφὸν Γαΐου Στερτινίου | Ξενοφῶντος, χειλιαρχή|σαντα ἐν Γερμανίαι
λεγεῶ|νος κβ' Πριμιγενίας[2], δὶς μο|ναρχήσαντα[3] καὶ πρεσβεύ|σαντα

1 Hic Ti. Claudius est, tribu Quirina, frater (n. 804) C. Stertinius, tribu Cornelia. Unde apparet non uno tempore fratres civitatem Romanam impetrasse. Quod sic explicat Br., ut Xenophonta quidem secundum legem a Suetonio commemoratam (Suet. Caes. 42: *omnisque medicinam Romae professos et liberalium artium doctores, quo libentius et ipsi urbem incolerent et ceteri adpeterent, civitate donavit*) civem factum statueret, Cleonymum vero postea demum dono imperatoris, apud quem frater eximia gratia florebat, idem ius impetrasse. 2 Legio a Claudio Caesare instituta, fortasse ita ut ea quae ad id tempus fuerat legio altera et vicesima (Deiotariana) in duas divideretur (Mommsen-Marquardt R. Alterthümer V 448); in Germania superiore tendebat etiamtum a. 69 (Tac. hist. I 18. 55).

10 πολλάκις ὑπὲρ τῆς | πατρίδος πρὸς τοὺς Σεβασ|τούς 4, Κλαυδία Φοίβη | τὸν ἑαυτῆς ἄνδρα καὶ εὐεργέ|την ἀρετῆς ἕνεκα καὶ εὐνοίας.

3 Monarchus eponymus magistratus in multis Coorum titulis recensetur. 4 Claudius et Nero intellegendi videntur, quandoquidem illius imperio et per huius certe initia egregia erat Xenophontis apud imperatorem gratia et potentia (n. 804). Ceterum Cleonymum non fuisse medicum ex hoc titulo rectissime collegit Br.

806. Philinus Xenophontis f. Calymni. Sinistram partem ed. Ross Inscr. ined. III 181, totum titulum Dubois Bull. Hell. V 1881, 472 (Briau Rev. arch. XLIII 1882, 208; Syll.² 370). Cf. Herzog Koische Funde 196/7. [*Hi*]

ὁ δᾶμος 1 ὁ τῶν Καλυμνίων | ἐτίμασεν Τιβέριον Κλαύδ|ιον Ξενοφῶντος
5 υἱὸν Φιλί|νον, τὸν θεῖον 2 Γαΐου Στερ|τινίου Ἡρακλίτου υἱοῦ Κορ|νηλία Ξενοφῶντος, ἰατροῦ | Τιβερίου Κλαυδίου Καίσαρος 3, | χειλιαρχήσαντα.

1 Coorum δᾶμος tunc fuerunt Calymnii, sicut Χαλκῆται Rhodiorum. 2 Patruum potius quam avunculum intellexit Dub., quia sic Xenophonta avi paterni nomen gessisse apparet, qua re apud Graecos nihil fuit frequentius. Hic quoque Xenophontis demum gratia a principe civitatem impetravit. 3 Quia Σεβαστός abest, ex hoc titulo collegit Br., Xenophonta Claudii iam priusquam rerum potiretur medicum fuisse. Sed fugit eum, Claudium, quippe qui nunquam adoptione in gentem Iuliam transierit, Caesaris nomine usum non esse, priusquam imperaret. Itaque hic titulus a. 41 recentior habendus est ut omnino quotquot innotuerunt Xenophontis eiusque necessariorum monumenta (n. 804/5 al.).

Berenice regina Chalcidis Iudaicae, c.a. 41—79. Athenis; Or. 427.

807. Magnetes Ti. Claudium Tyrannum medicum laudant. *Üxümlü* prope Magnesiam ad Maeandrum. Edd. Foucart Bull. Hell. XII 1888, 328, Kontoleon Ath. Mitt. XIV 1889, 317 (Syll.² 371; Kern I. Magn. 113). [*Hi*]

ἐπὶ στεφανηφόρου 1 Τιβερίου Πανκρατίδου τοῦ | Διοφάντου, μηνὸς Κουρεῶνος 2 Σεβαστῆ 3· | ἔδοξεν τῇ βουλῇ καὶ τῷ δήμῳ, γνώμῃ στρα|-

1 Stephanephorus eponymus Magnetum ad Maeandrum magistratus (Kern I. Magn. p. 211), sed etiam Milesiorum, Heracleotarum, Prienensium aliarum urbium propinquarum. 2 Nomen cum Ionico Ἀπατουριών recte confert F. monens κούρειον sacrificium Apaturiorum, κουρεῶτιν diem quo id fiebat vocatum esse. 3 Civitates Asianas primum cuiusque mensis diem (νουμηνίαν) novo nomine Σεβαστήν appellasse cum aliunde tum ex titulis Pergameno Inschr. Perg. 374 $B_{4.8}$. D_{10} et Cibyratico notum est Heberdey-Kalinka Denkschr. Wien. Ak. XLV 1896, I 5, 13: ἔτους ᾱλσ΄, μηνὸς Δαισίου, Σεβαστῆ); cf. Wilhelm AEMOest. XX 1897, 72 et iam Or. 458[36].

5 τηγῶν καὶ τοῦ γραμματέως τοῦ δήμου καὶ | ἀρχιερέως τῶν πατρίων θεῶν καὶ τῶν Σε|βαστῶν[4] Παμμένους τοῦ Διοκλέους· | ἐπὶ[5] Τιβέριος Κλαύδιος Σεβαστοῦ[6] ἀπελεύ|θερος Τύραννος, πολείτης ἡμέτερος,
10 ἀνὴ[ρ] | δεδοκιμασμένος τοῖς θείοις κριτηρίοις | τῶν Σεβαστῶν[7] ἐπί τε τῇ τέχνῃ τῆς ἰατρι|κῆς[8] καὶ τῇ κοσμιότητι τῶν ἠθῶν, παραγενόμενος | ἰς τὴν πατρίδα ἀνάλογον πεποίηται τὴν ἐπιδη|μίαν τῇ περὶ ἑαυτὸν ἐν πᾶσι σεμνότητι, προσ|ενεχθεὶς φ[ι]λανθρώπως πᾶσι τοῖς πολείταις, |
15 ὡς μηδένα ὑφ' αὑτοῦ παρὰ τὴν ἀξίαν τοῦ καθ' ἑ|αυτὸν μεγέθους ἐπιβεβαρῆσθαι, ἐφ' οἷς ἡ βουλὴ | καὶ ὁ δῆμος ἀποδεχόμενοι τὸν ἄνδρα προσ|ῆκον ἤγηνται τιμῆσαι αὐτόν· δεδόχθαι τῇ | βουλῇ καὶ τῷ δήμῳ,
20 τετιμῆσθαι Τιβέριον Κλαύ|διον Σεβαστοῦ ἀπελεύθερον Τύραννον καὶ | εἶναι ἐν ἀποδοχῇ τῷ δήμῳ· δεδόσθαι τε αὐ|τῷ ἀτέλειαν πάντων ⟨δὲ⟩ τῶν τελῶν ὧν κατεσ|κεύακε ἐργαστηρίων ἐπὶ τῆς χώρας ἧς | κώμη Καδυία.

---

4 Cf. n. 804[9]. 5 I.e. ἐπεί. 6 Aut Claudii aut Neronis, nam huius quoque liberti praenomen *Tiberius* gerere solebant, quia illo quod est *Nero* nemini privato, nedum libertino, uti licebat. Mommsen Röm. Forsch. I 39.

7 Claudium et Neronem intellegit F. Sed cum illum a Nerone demum manumissum esse haud improbabile sit (not. 6), eodem iure etiam Neronem cum successoribus usque ad Vespasianum significare potest hic pluralis. 8 Sine dubio multo minorem dignitatis gradum inter medicos principum habebat hic libertinus, quam Xenophon Cous (n. 804 sqq.), quare etiam ἀρχιάτρου titulo caret.

△ **808. Neronis statua ab Amphictyonibus erecta, a. 54.** In basi calcaria, cippi figura. Ed. Homolle Bull. Hell. XX 1896, 710.

[*Pw*]

[Νέρωνα Κλαύδιον[1], θ]ε[οῦ] Κ[λ]α[υδί]ο[υ υἱόν, Τιβερίου] | Καίσ]αρος Σεβαστοῦ καὶ Γερμαν[ι|κ]οῦ Καίσαρος ἔκγονον[2], θεοῦ Σεβασ|[τ]οῦ
5 ἀπόγονον[2], Καίσαρα Σεβα[σ|τὸ]ν Γερμανικόν, ἀρχιερέα, δη|μαρ]χικῆς ἐξουσίας[3], αὐτοκράτο|ρα[3], τὸ κοινὸν τῶν Ἀμφικτυόνων. | *vacat versus unus*

De aetate v. not. 3. — V. 1 supplevi ex tit. 810 de quo Hom. ignorabat. Sed dubium est, utrum unus an duo versus interierint. Litterarum numerus certe ad duos quadrat, sed reliquiae in med. v. 1 ab Hom. notatae, si recte se habent, tantummodo ad θεοῦ Κλαυδίου referri possunt.

1 Eadem praescripta ad verbum repetuntur in Neronis epistula ad Rhodios data n. 810. Sed dolendum, quod v. 1 supra interiit qui scrupulos ex nomine Tiberii ortos (n. 810[6]) tollere et nos docere potuit, utrum hic quoque nomen Neronis erasum esset necne. 2 De vi verborum ἔκγονος et ἀπόγονος (abnepos) scite exposuit Dttb. n. 810[6]. 3 Tribunicia

ἐπὶ ἱερέως τῶν Σεβαστῶν καὶ ἐπιμελητοῦ[4] | Ἀμφικτυόνων Ἱοπλίου Μεμμίου Κλεάνδρου.

potestas (primum), imperator (primum), munus consulis nondum initum (cos. I, a. 55), omnia evincunt, statuam esse erectam inter d. 13. m. Oct. a. 54 et d. 1. m. Ian. 55. Sic statuit Ho. accuratius quam Dttb. n. 810[7] (non post diem 12. m. Octobris a. 55). Itaque Delphos tales honores imperatorum novorum quam maxime properasse patet; cf. n. 809[1], 801 *A*[1].

4 De epimeletis Amphictyonum cf. n. 791[4].

△ **809. Agrippina minor, Neronis mater, statua Delphica honoratur, a. 54.** In basi calcaria Thuri pythionicae, in latere dextro inverso. Ed. Homolle Bull. Hell. XX 1896, 708 not. [*Pw*]

Σεβαστὴν Ἀγριππεῖναν[1], | Σεβαστοῦ Νέρωνος μητέ|ρα, Δελφῶν ἁ πόλις.

1 Iulia Agrippina, Germanici filia, mater Neronis (a. 37), Claudii uxor a. 50, simul Augusta (Groag R-E III 2809), necavit Claudium a. 54, necatur a Nerone a. 59. Ut Claudii prima statua n. 801 *A* basi antiquiori Pharsaliorum imposita est, quia Delphi quam celerrime novum imperatorem adulari studebant, sic una cum statua Neronis statim post initum imperium dedicata (n. 808[3]) etiam matris Agrippinae imaginem in basi veteriore (init. saec. III) erexerunt. Mensibus igitur Nov. aut Dec. a. 54 hunc titulum incisum esse puto.

810. Neronis ad Rhodios epistula, a. 55. *Koskinu* prope Rhodum. Ed. Hiller von Gaertringen Ath. Mitt. XX 1895, 386, 5 (Syll.[2] 373). Cf. Fabia Rev. phil. XX 1896, 137; SGDI 3754. [*Hi*]

[ἐπ' ἱερ]έως Δ[ιογέ]νευς[1], πρυτανίων τῶν σὺν | Μενεκλεῖ τῷ Ἀ[ρ]χαγόρα[2], γραμμα[τε]ύοντος | βουλᾶς Νεικασιμάχου Δια[φ]άνου, καθ' ὁ(οθεσίαν δὲ)[3] Ἀρχεδάμ[ου, | ά] ἐπιστολὰ ἁ ἀποσταλεῖσα ὑπὸ Νέρωνος | Κλαυδίου Καίσαρος Πεταγειτνύου κζ'[4].

1 Sacerdos Solis, qui in Rhodiorum civitate eponymus fuit; v. indicem apud Bleckmannum Klio 1912, 254[103]. 2 Praeter sacerdotem, mensem, diem etiam prytanum mentionem exhibet plebiscitum Seleuciae ad Calycadnum inventum n. 644 II *a*: Ῥοδίων. ἐπὶ ἱερέως Δαμοκλέους τοῦ Δαμέου, πρυτανίων τῶν σὺν Ἀστυμήδει τῷ Ἀρχοκράτους, Δαλίου. 3 ΚΑΘ. 4 Huius mensis sedem Bischoff N. Jahrb. kl. Phil. 1897, 730 Posideoni attico i.e. Decembri/Ianuario fere aequalem fuisse sumpsit; cf. Nilsson Bull. Ac. Danemark 1909, 128. 132 (cum Attico Anthesterione postea comparavit Bischoff Realenc.[2] Kalender § 51). Satis hoc temporis erat rebus quae epistulae Neronianae adventum antecedebant, Claudii morti quam die XIII m. Oct. a. 54 oppetiit, epistulae et rumoribus de novo imperatore Rhodum pervagatis, legatis Rhodiorum Romam missis, etiamsi hiemem navigationi

[Νέρων][5] Κλαύδιος, θεοῦ Κλαυδίου υἱός, Τιβερίου Καίσ[α]ρος Σε-
βαστοῦ καὶ Γερμανικοῦ Καίσαρος ἔγγονος[6], θε|οῦ Σεβαστοῦ ἀπόγονος,
Καῖσαρ Σ[εβ]αστὸς Γερμανι|κός, ἀρχιερεύς, δημαρχικῆς ἐξουσίας[7],
10 αὐτοκρά|τωρ, Ῥοδίων ἄρχουσι βουλῇ [δή]μῳ χαίρειν·
οἱ πρέσβεις ὑμῶν, οὓς ἐπὶ τῇ ψευδῶς ἐπι[σ]τολῇ | πρὸς ὑμᾶς κομι-
σθείσῃ[8] τῷ τῶν ὑπάτων ὀνόματι | ταραχθέντες πρός με ἐπέμψατε[9],
καὶ τὸ ψήφισμα [ἀ]|πέδοσαν καὶ περὶ τῶν θυσιῶν ἐδήλωσαν ἃς ἐν-
15 ετε[ί]λασθε αὐτοῖς ὑπὲρ τῆς πανοικίου μου ὑγείας καὶ | τῆς ἐν τῇ ἡγε-
μ[ο]νίᾳ διαμονῆς ἐπιτελέσαι τῷ κατ' ἐ|ξοχὴν παρ' ἡμεῖν τειμωμένῳ
θεῷ Διὶ Καπετωλίῳ[10], | περί τ' ὧν ἐπεστάλκειτε αὐτοῖς πρὸς τὴν τῆς

non idoneam fuisse recordamur. De tempore quod veteres navigando consumpserint confer Guhl-Kohner-Engelmann Leben der Griechen u. R. 427.

5 Nomen hic erasum, ut paene ubique post regnum Neronis eversum, v. 4 neglegentia relictum. Cf. 814_{26}. 6 Iustam formulam: Νέρων Κλαύδιος, θεοῦ Κλαυδίου υἱός, Γερμανικοῦ Καίσαρος υἱωνός (= nepos), Τιβερίου Καίσαρος Σεβαστοῦ ἔγγονος (= pronepos), θεοῦ Σεβαστοῦ ἀπόγονος (= abnepos) homo graecus latioris notionis nominis ἔκγονος memor, quo tunc Romanorum pronepotem reddere consueverant, in brevius contraxit, ut iam (υἱωνός et) ἔγγονος, nepos et pronepos confunderentur. Rhodiorum magistratuum epistulae ad Tiberium imp. neglegenter scriptae exempla habent Suet. Tib. 32, Dio LVII 11. Fa. Cf. IG V 1, 1449. 7 Numerus iterationis omissus hanc epistulam primo tribuniciae potestatis anno, i.e. non post diem 12. m. Oct. a. 55 datam esse probat [consulatus non relatus die I m. Ian. a. 55 anteriorem indicat: n. 808[3]]. 8 I.e. ἐπὶ τῇ ψευδῶς πρὸς ὑμᾶς κομισθείσῃ ἐπιστολῇ. Hoc hyperbaton non modo inauditum non est, sed etiam apud elegantissimum quemque scriptorum veterum Atticorum simillima exempla haud pauca inveniuntur; cf. Demosth. XVIII 144: καὶ γὰρ εὖ πρᾶγμα συντεθὲν ὄψεσθε. XVIII 126: τὰς ὑπὸ τούτου βλασφημίας εἰρημένας. XX 84: τὸ Χαβρίᾳ ψήφισμα ψηφισθέν. 9 I.e. οὓς πρός με ἐπέμψατε, ταραχθέντες ἐπὶ τῇ ἐπιστολῇ, ἣ ψευδῶς τῷ τῶν ὑπάτων ὀνόματι πρὸς ὑμᾶς ἐκομίσθη. Sic recte interpretatur P. Wolters apud H. Nam quod Mommsenus et Hillerus τῷ ὀνόματι ad ταραχθέντες referre malunt, fugit eos necessario ab hoc participio ἐπὶ τῇ ἐπιστολῇ potius suspendendum esse; neque enim ἐπὶ τῇ ἐπιστολῇ πρέσβεις ἐπέμψατε recte dicitur. Accedit quod in illorum interpretatione etiam adverbium ψευδῶς nudo perferendi verbo adiectum merito reprehenditur — sic potius ipsam epistulam ψευδῆ vocari exspectes — cum ψευδῶς τῷ τῶν ὑπάτων ὀνόματι κομισθῆναι litterae bene dicantur et perspicue. Quid scriptum fuerit in ista commenticia consulum epistula, latet. Dttb. 10 Hospitii publici vel amicitiae inter Romanos aliumque populum intercedentis iure hoc quoque contineri, ut huius civibus Romae in Capitolio rem divinam facere et dona Iovi consecrare liceat, Th. Mommsen Römische Forschungen I 347^{45} demonstrat cum aliis exemplis usus tum senatusconsulto de Asclepiade (CIL I 203_{25}: τούτοις τε πίνακα χαλκοῦν φιλίας ἐν τῷ Καπετωλίῳ ἀνα-

πόλεως | δημοκρατίαν διαφερόντων ἐνεφάνισαν διὰ Κ[λαυ]δίου Τειμοστράτου τοῦ ἀρχιπρεσβευτοῦ, σπου|δαίῳ πάθει τοὺς ὑπὲρ ὑμῶν ἐπ' ἐμοῦ ποιησαμένων | λόγους, ἀνδρὸς κ[ἀμ]οὶ ἐπὶ τῷ κρατ[ί]στῳ διὰ τ[ὴ]ν ἀνανέω|σιν τῶν πρὸς ἡμᾶς αὐτῷ δικαίων ὑπαρχόντων γνωρί|μου καὶ παρ' ὑμεῖν ἐν τοῖς ἐπιφανεστάτοις καταριθμου[μέ]|νου. ἐγὼ οὖν ἀπὸ τῆς πρώτης ἡλικίας εὐνοϊκῶς πρὸς τὴ[ν πό]|λιν ὑμῶν δι[α]κείμενος[11] --

θεῖναι θυσίαν τε ποιῆσαι ἑξῆς). Cf. n. 764$_{6.\,8}$. 796$_{31}$. 11 Iam transit imperator ad suum erga Rhodios animum beneficiaque in eos a se collata praedicanda, in quibus sine dubio non silentio praeteriit illud, quod a Claudio eis libertatem impetraverat. Cf. Tac. ann. XII 58: *eodem* (Nerone) *oratore -- reddita Rhodiis libertas* (a. 53 p. Chr.). Sueton. Nero 7 *apud eundem* (Claudium) *consulem* (hoc non potest non ad quintum Claudii consulatum a. 51 p. Chr. gestum spectare) *pro Bononiensibus Latine, pro Rhodiis atque Iliensibus Graece verba fecit.* Claud. 25: *Lyciis* (Claudius imperator) *ob exitiabiles inter se discordias libertatem ademit, Rhodiis ob paenitentiam veterum delictorum reddidit.* Uter scriptor de tempore verum referat, vix discernas. Ceterum in ipsa insula eius rei testimonium exstat IG XII 1, 2$_{12}$ sq.: [ἀποδοθεῖσ]ας τᾷ πόλει τᾶς πατρίου πολειτείας ὑπὸ τῶν [-- Νέρω]νος Κλαυδίου Καίσαρος.

811/2. P. Glitius Gallus et uxor, a. 65. Andri. Ross Inscr. ined. II 89 (CIG II 2349i; LeBas II 1806; Syll.^{2} 374/5); IG XII 5, 757. Cf. Sauciuc Andros 91. [*Hi*]

ὁ δῆμος | Πούπλιον Γλείτιον[1] Γάλλον, | τὸν ἑαυτοῦ πάτρωνα καὶ | εὐεργέτην, ἀρετῆς | ἕνεκα.

ὁ δῆμος | Ἐγνατίαν Μαξίμιλλαν[2], τὴν | ἑαυτοῦ εὐεργέτιν, ἀρετῆς | ἕνεκα.

1 De insulis graecis exilii locis cf. n. 791 not.; de Andro Sauciuc l.l. Tac. Ann. XV 56: *Lucanus Aciliam, matrem suam, Quintianus Glitium Gallum, Senecio Annium Pollionem, amicorum praecipuos* (ut coniurationis Pisonianae a. 65 patefactae participes) *nominavere.* c. 71: *Novio Prisco per amicitiam Senecae et Glitio Gallo atque Annio Pollioni infamatis magis quam convictis data exilia.* Andrum potissimum eum se contulisse hic demum titulus docuit. Prosopogr. imp. R. II 116. 2 Cf. Tac. Ann. XV 71: *Priscum Artoria Flaccilla coniux comitata est, Gallum Egnatia Maximilla, magnis primum et integris opibus, post ademptis; quae utraque gloriam eius auxere.*

813. Epimeletae Amphictyonum analemmata (*A*, *B*), fontem et aquaeductum (*C*) Delphis reficiunt, a. 67 (?) et 87/91. [*Pw*]

A. Analemmata duo ad templum a Cleomacho restaurata, a. 67 (?). In muri polygonii angulo, in latere orientali. Edd. E. Curtius Rh. Mus. II 1842, 111; Anecd. Delph. 83, n. 67 (Syll.^{2} 372, LeBas II 847) et denuo e lapide Pomtow Delphica III 200 (Berl. ph. W. 1912, 1079).

[οἱ] Ἀμφ[ικτύο]νες[1] καὶ ὁ ἀρχιερεὺς τῶν Σ[εβα]||στῶν[2] καὶ ἐπιμελη-
τὴς[3] τοῦ κοινοῦ τῶν Ἀμφικ[τυό]|νων καὶ ἄρχων τῆς ἱερᾶς Ἀκτιακῆς
βουλῆς[4] Τιβ. Κλαύδιο[ς][2] | υἱὸς πόλεως[5] Κλεόμαχος[6], φιλόκαισαρ καὶ
5 φιλόπατρις, | Νεικοπολείτης, τὸ ἀνάλημμα[7] τό τε ἔσω τὸ ὑπὸ
τοὺς | ἀνδριάντας καὶ τὸ ἔξωθεν[8] ἐποίησαν[9] ἐκ τῶν τοῦ Πυ|-
θίου Ἀπόλλωνος τόκων καὶ προσόδων.

In titt. *A* et *B* ‚*sind die zwei Bauherren und die Bezeichnungen der Bauten durch höhere Anfangsbuchstaben hervorgehoben*'. Pw. l.l. — De tempore v. not. 6. 1 ‚Ab Augusto Nicopolitanos Amphictyonibus ascriptos esse ita ut sex suffragia haberent, quantus numerus praeterea solis Macedonibus et Thessalis tributus est, Paus. X 8, 4 refert. Quare non mirabimur hic eius urbis civem toti conventui praeesse (v. 5).' 2 Titt. *A* et *B* Neronis imperio antiquiorem non esse cum nomina Τιβέριος Κλαύδιος tum sacerdotium Augustorum (cf. Hermae XIII p. 87) indicio sunt. ‚Nullus autem iam post Domitiani tempora ἀρχιερεὺς τῶν Σεβαστῶν (Delphis) videtur nuncupari', Bourguet de reb. delph. 53. 3 De epimeletis egit Bourguet de reb. delph. 47 (v. supra n. 791[4]). 4 ‚Quibus locis magnae feriae fieri solebant, ibi sacra concilia instituta erant, quae caverent, ne quid in caerimoniis ludisque omitteretur aut peccaretur. Eiusmodi fuit Olympiae ἡ Ὀλυμπικὴ βουλὴ frequenter apud Pausaniam et in titulis (veluti 878. 887) commemorata, Eleusine ἡ ἱερὰ γερουσία (IG III 702_2; 851_3).'

5 ‚Cf. G. Hirschfeld Zeitschr. oesterr. Gymn. 1882, 161' et CIG 1058 (υἱὸς τῆς πόλεως), ubi Boeckh ex tit. Ancyrano etiam θυγάτηρ τῆς μητροπόλεως attulit; alia exempla v. ap. Liebenam Städteverw. 131/2. Epimeleta Cleomachus videtur υἱὸς πόλεως Delphorum fuisse. 6 In laterculo epimeletarum Amphictyonicorum (qui per singulas Pythiadas munere fungebantur) Bourguet De reb. delph. 58 Cleomachum temporibus Neronis eiusque successorum ante Domitianum attribuit. Itaque eam Pythiada hic in censum venire suspicatus sum (l.l. not. 2), qua Nero in Graecia versatus Delphos visitavit; sc. Pythiis a. 67, ut quidem videtur (cf. Jahrbb. Phil. 1889, 449 cum not. 32). Imperatoris igitur causa analemmata tunc refecta esse. Sed cum litteratura recentior videatur neque Cleomachus alibi Delphis occurrat, nec aetas illa nec annus 67 certi habendi. 7 Muros substructos iure interpretatur C. provocans ad CIG $1104_{3.21}$ sqq. Π. Λικίνιος Πρεῖσκος Ἰουουεντιανὸς .. τὰς ἀναβάσεις καὶ τὰ ἀναλήμματα ὑπὸ σεισμῶν καὶ παλαιότητος διαλελυμένα ἐπεσκεύασεν. Eadem ‚analemmata' (*Stützmauern von Terrassen*) exstant Delphis c.a. 330, n. 290, Athenis c.a. 329/8, Syll.[2] 587_{20}.

8 Intellegenda sunt: analemma illud perlongum sed angustum, quod lateri meridionali templi adiectum viginti Apollines Liparaeorum n. 14 aliasque statuas portabat, et murus magnus polygonius notissimus (cui tit. *A* inscribebatur); de hoc exposui l.l. 205, de illa ibid. 210.

9 ἐποίησαν idem valere videtur quod κατεσκεύασαν, i.e. refecerunt, non: condiderunt.

△ *B.* Analemma ad portam periboli ab eodem Cleomacho refectum, a. 67(?). In tabula oblique oblonga, marmorea, immissa olim muro periboli. Ed. Pomtow Delphica III 203 (Berl. ph. W. 1912, 1109).

οἱ Ἀμφικτύονες[1] καὶ ὁ ἀρχιερεὺς τῶν Σεβα|στῶν[2] καὶ ἐπιμελητὴς[3] τοῦ κοινοῦ τῶν Ἀμ|φικτυόνων καὶ ἄρχων τῆς ἱερᾶς Ἀκτιακῆς βου|λῆς[4] Τιβ. Κλαύδιος υἱὸς πόλεως[5] Κλεόμαχος[6], | φιλόκαισαρ καὶ φιλόπατρις, Νεικοπολείτης, | τὸ ἀνάλημμα[7] μέχρι τῆς Πυλίδος[10] ἐποίη|σαν[9] ἐκ τῶν τοῦ Πυθίου Ἀπόλλωνος τό|κων καὶ προσόδων.

△ *C.* Fons, aquaeductus, muri a Megalino dedicati et restaurati, a. 87—91. Basis(?) calcaria. Ed. Homolle Bull. Hell. XX 1896, 720.

Ἀπόλλωνι Πυθίωι | ὁ ἀρχιερεὺς τῶν Σεβαστῶν[2] καὶ | ἐπιμελητὴς[3] τῶν Ἀμφικτυό|νων › Τ. Φλαύιος Μεγαλεῖνος[11] | τὴν κρήνην[12] καὶ τὸ ὑδραγώγιον[13] καὶ | τοὺς τοίχους ἐκ τῶν τοῦ | θεοῦ προσόδων.

10 Hoc analemma pertinet meridiem versus ab illo, cui tripus aureus Plataicus n. 31, nec non quadriga Rhodiorum n. 441 imposita erant, usque ad portulam periboli orientalem (numero 3 signatam in forma Delphorum l.l. tab. XIV); cf. quae exposui l.l. 204.

11 Ex titt. 821 *D* et *E* (a. 90) apparet Megalinum fuisse epimeletam imperante Domitiano. Cum Pythias a. 91—95 a Cyllo sit occupata (cf. n. 822 2. 3), sequitur ut Callistratus et Megalinus quos Bourg. de reb. delph. 58 solos sub Domitiano enumerat, ad Pythiadas 83/87 et 87/91 pertineant.

12 Fons est Cassotis, seu ipsa δεξαμένη superior, seu aqua derivata quae ‚fontem' adyti sub templo efficit, seu illa ἀναπνοὴ τοῦ νάματος quae infra templum sita ap. Plut. Pyth. or. 17 commemoratur. 13 Intellegendus est aquaeductus qui a theatro (et Cassotide) ad templum et sub templo ad adytum pertinet, aut is qui ab adyto per analemma medium (*Zwischenterrasse*) et secundum murum polygonium, deinde muro perforato ad exedram Herodis Attici n. 459 aliamque δεξαμένην deductus est. Illa vero huius ὑδραγωγίου rudera, quae nunc in medio analemmate effossa vides, non cum Homollio Megalino attribui possunt, quia tota e lapidibus thesauri Corinthiaci exstructa sunt; qui thesaurus etiam Hadriani et Plutarchi aetate intactus mansit (Plut. Pyth. or. 12) nec non a Pausania est visus (X 13, 5).

814. Neronis de Graecorum libertate oratio, a. 67. Acraephiae (*Karditza*). Ed. Holleaux Bull. Hell. XII 1888, 510 et Discours prononcé par Néron 1889 (IG VII 2713; Syll.² 376; v. Wilamowitz Lesebuch II 395; Dessau Inscr. Lat. 8794). Cf. Wernicke arch. Jahrb. IX 1894, 111; Fabia Rev. philol. XIX 1895, 228; Wilhelm Goett. GA 1903, 798. [*Hi*]

Continet tabula edictum Neronis Caesaris quo Graeci omnes Corinthum convocabantur (I v. 1—6), contionem illic ab imperatore habitam de libertate et immunitate totius provinciae (II v. 7—26), decretum Acrae-

I Αὐτοκράτωρ Καῖσαρ λέγει[1]· τῆς εἴς με εὐνοί|ας τε καὶ εὐσεβείας
ἀμείψασθαι θέλων τὴν εὐγε|νεστάτην Ἑλλάδα κελεύω πλείστους καθ'
5 δ[σ]ο[ν] | ἐνδέχεται ἐκ ταύτης τῆς ἐπαρχείας παρῖναι[2] | ἰς Κόρινθον[3]
τῇ πρὸ τεσσάρων καλανδῶν Δε|κεμβρίων[4].

II συνελθόντων τῶν ὄχλων ἐν ἐκκλησίᾳ προσεφώ|νησεν[5] τὰ ὑπογεγραμ-
μένα.

10 ἀπροσδόκητον ὑμεῖν, ἄνδρες Ἕλληνες, δωρεάν, | εἰ καὶ μηδὲν παρὰ
τῆς ἐμῆς μεγαλοφροσύνης | ἀνέλπιστον, χαρίζομαι τοσαύτην ὅσην οὐκ

---

phiensium (III v. 27—58) de ara et simulacris dedicandis, quae civitas grati animi monumenta esse volebat. 1 Edictum propositum esse probabile est aliquot mensibus ante contionem quam sub finem mensis Novembris a. 67 habitam haec tabula docet (not. 4. 9). Nam aliter fieri non poterat ut magna hominum multitudo etiam ex remotioribus Graeciae regionibus Corinthum conveniret. Quod quoniam anni illius mense fere Iulio aut Augusto Olympia ab imperatore summa magnificentia peracta constat, vix dubitandum est quin per illam occasionem, qua nulla cogitari poterat aptior, universa natio de principis voluntate certior facta sit.

2 I.e. παρεῖναι (cf. ἰς v. 5. ἀνισφορίαν v. 14. ἐπιδή v. 31), non παριέναι, pro quo sane item παρίναι tum scribebatur per barbarismum ab Atticistis castigatum; cf. Phrynichus p. 15 Lobeck: ἐπίναι, κατίναι, προσίναι, ἐξίναι, πάντα ἀδόκιμα ἄνευ τοῦ ε̄ λεγόμενα· χρὴ γὰρ σὺν τῷ ε̄ ἀπιέναι καὶ ἐξιέναι λέγειν καὶ τὰ λοιπὰ ὁμοίως. N. 983_2 παρίναι manifesto pro παριέναι scriptum habes.

3 Isthmiis libertatem a Nerone Graecis concessam esse Plut. Flaminin. 12 et Sueton. Nero 24 referunt. Sane legitimum Isthmiorum tempus erat sive aestas media (Hermann Gottesd. Altert. § 49, 15) sive ver (Stengel Kultusaltert.[2] 190), sed cum a Nerone multas ferias aut alio ac debebat tempore actas aut adeo iteratas constet (Sueton. Nero 23), alterutrum etiam in his sacris eum fecisse statuendum est. H. 4 Annum 67 significari demonstravit H. Versabatur imperator in Graecia ab aestate anni 66 ad finem anni proximi aut ad ipsos primos anni 68 dies; utique m. Sept. 67 exeunte etiamtum in ea provincia fuisse docet Iosephus Bell. Iud. III 540. 542. Quod quoniam Suetonius decedentem Neronem provinciam illo beneficio affecisse narrat (Nero 24), annum 66 in censum non venire manifestum est. Cum his concinit decretum CIL X 7852, quod docet inde ab a. 67 Sardiniam, quae senatui pro Achaia data est a principe, proconsules habuisse cum usque ad id tempus sub legatorum Augusti p. pr. regimine fuisset. Marquardt R. Staatsverw. I[2] 249[1]. 5 Cum T. Quinctius Flamininus a. 196 a. Chr. per praeconem in panegyri Isthmica libertatem Graecorum pronuntiandam curasset, Neronem ipsum sua voce eam proclamasse testantur Plutarchus Flam. 12 et Suetonius Nero 24 cum hoc lapide. Ceterum *adnotabant seniores ... Neronem alienae facundiae egisse.* Tac. Ann. XIII 3. Rhetoris artem clausulae ostendunt rhythmicae. Wil.

ἐχωρή|σατε αἰτεῖσθαι· πάντες οἱ τὴν Ἀχαΐαν καὶ τὴν ἕως | νῦν[6] Πελοπόννησον κατοικοῦντες Ἕλληνες | λάβετε ἐλευθερίαν, ἀνισφορίαν, ἣν οὐδ' ἐν τοῖς εὐτυ|χεστάτοις ὑμῶν πάντες χρόνοις ἔσχετε· | ἢ γὰρ ἀλλοτρίοις ἢ ἀλλήλοις ἐδουλεύσατε. | εἴθε μὲν οὖν ἀκμαζούσης τῆς Ἑλλάδος παρειχόμην ταύτην τὴν δωρεάν, ἵνα μου πλείονες ἀπολ|αύωσι τῆς χάριτος· δι' ὃ καὶ μέμφομαι τὸν αἰῶνα | προδαπανήσαντά μου τὸ μέγεθος τῆς χάριτος· | καὶ νῦν δὲ οὐ δι' ἔλεον ὑμᾶς, ἀλλὰ δι' εὔνοιαν εὐερ|γετῶ, ἀμείβομαι δὲ τοὺς θεοὺς ὑμῶν, ὧν καὶ διὰ | γῆς καὶ διὰ θαλάττης αἰεί μου προνοουμένων πε|πείραμαι, ὅτι μοι τηλικαῦτα εὐεργετεῖν παρέσχον· | πόλεις μὲν γὰρ καὶ ἄλλοι ἠλευθέρωσαν ἡγεμόνες, | [Νέρων δὲ μόνος κα]ὶ ἐπαρχείαν.

ὁ ἀρχιερεὺς τῶν Σεβαστῶν διὰ βίου καὶ Νέρωνος[7] | Κλαυδίου Καίσαρος Σεβαστοῦ Ἐπαμεινώνδας | Ἐπαμεινώνδου[8] εἶπεν· προβεβουλευμένον ἐαυ|τῷ εἶναι πρός τε τὴν βουλὴν καὶ τὸν δῆμον· | ἐπιδὴ ὁ τοῦ παντὸς κόσμου κύριος Νέρων[7], αὐτο|κράτωρ μέγιστος, δημαρχικῆς ἐξουσίας τὸ τρισ|καιδέκατον ἀποδεδειγμένος[9], πατὴρ πατρίδος, | νέος Ἥλιος ἐπιλάμψας[10] τοῖς Ἕλλησιν προειρημέ|νος[11] εὐεργετεῖν τὴν Ἑλλάδα, ἀμειβόμενος δὲ | καὶ εὐσεβῶν τοὺς θεοὺς ἡμῶν παριστανομένους | αὐτῷ πάντοτε ἐπὶ προνοίᾳ καὶ σωτηρίᾳ, τὴν ἀπὸ | παντὸς τοῦ αἰῶνος αὐθιγενῆ καὶ αὐτόχθονα ἐλευ|θερίαν πρότερον ἀφαιρεθεῖσαν τῶν Ἑλλήνων εἷς | καὶ μόνος τῶν ἀπ' αἰῶνος αὐτοκράτωρ

6 Non amplius eo nomine uti terram his verbis indicari videtur, ut admodum ingeniose et ad persuadendum accommodate H. coniecisse videatur a Nerone novum cognomentum, veluti Νέρωνος νῆσος, ei impositum esse. Cf. Sueton. Nero 55: *ideoque multis rebus ac locis, vetere appellatione detracta, novam indixit ex suo nomine, mensem quoque Aprilem Neroneum appellavit; destinaverat et Romam Neropolim nuncupare.*

7 ΙΕΓ. 8 Idem homo inter cives Acraephienses iam Gai Caesaris principatu (a. 37—41) opibus et auctoritate egregie florebat. IG VII 2711. 2712. 9 Designationi nullum esse locum in tribunicia potestate monet Th. Mommsen apud H. Error utique permirus nescio an ita explicandus sit, ut ὁμοιοτέλευτον aliquot vocabulis transsiliendis ansam praebuisse statuamus et restituamus δημαρχικῆς ἐξουσίας τὸ τρισκαιδέκα(τον, ὅπατος τὸ πέμπ)τον ἀποδεδειγμένος. ‚Sed ne consul quidem designatus videtur Nero fuisse illo tempore. Omnino Epaminondas erravit.‘ Dess. Ipse tribuniciae potestatis annus XIII aut 10. Dec. 65/6 aut 13. Oct. 66/7 fuisset. Dess.

10 Nero cum Sole comparatus sicut iam a. 53 Claudio imperante apud Rhodios: Antiphilus Anth. Pal. IX 178: Ἅλιε, καὶ παρὰ σὸν φέγγος ἔλαμψε Νέρων. v. Gelder Gesch. Rhod. 174; Riewald De imp. R. cum dis compar. 278. 11 I.e. προειρημένοις. Ut perfrequens est haec scriptura tertio alteroque a. Chr. saeculis, sic imperatorum aetate rarissima.

μέγιστος | φιλέλλην γενόμενος [Νέρων] Ζεὺς Ἐλευθέριος ἔδω|κεν, ἐχαρίσατο, ἀποκατέστησεν εἰς τὴν ἀρχαιό|τητα τῆς αὐτονομίας καὶ ἐλευθερίας, προσθεὶς | τῇ μεγάλῃ καὶ ἀπροσδοκήτῳ δωρεᾷ καὶ ἀνεισφο|
45 ρίαν, ἣν οὐδεὶς τῶν πρότερον Σεβαστῶν ὁλοτελῆ | ἔδωκεν· δι' ἃ δὴ πάντα δεδογμένον εἶναι τοῖς τε ἄρ|χουσι καὶ συνέδροις καὶ τῷ δήμῳ καθιερῶσαι μὲν κα|τὰ τὸ παρὸν τὸν πρὸς τῷ Διὶ τῷ Σωτῆρι βωμόν,
50 ἐπι|γράφοντας ‚Διὶ Ἐλευθερίῳ [Νέρων]ι εἰς αἰῶνα', καὶ ἀγάλμα|τα ἐν τῷ ναῷ τοῦ Ἀπόλλωνος τοῦ Πτωΐου συνκαθει|δρύοντας τοῖς [ἡμῶν] πατρίοις θεοῖς [Νέρωνος] Διὸς | Ἐλευθερίου καὶ Θεᾶς Σεβαστῆς [Μεσσαλίνης]12, ἵνα | τούτων οὕτως τελεσθέντων καὶ ἡ ἡμετέρα πόλις |
55 φαίνηται πᾶσαν τειμὴν καὶ εὐσέβειαν ἐκπεπληρω|κυῖα εἰς τὸν τοῦ κυρίου Σεβαστοῦ [Νέρωνος οἶκον 13.] | εἶναι δὲ ἐν ἀναγραφῇ τὸ ψήφισμα παρά τε τῷ Διὶ τῷ Σω|τῆρι ἐν τῇ ἀγορᾷ ἐν στήλῃ καὶ ἐν τῷ ἱερῷ τοῦ Ἀπόλλω|νος τοῦ Πτωΐου.

---

12 Ita H. et Dessau; Ποππαίας Dttb. Syll.², quia Statilia Messalina superstes quidem tum fuisset, sed a marito plane neglecta, cum Poppaeam defunctam honoribus divinis prosequeretur. Non recte sane post mortem Σεβαστή dicta esset, sed hoc, ut contrarius nudi θεός (θεά) de superstitibus principibus usus, Graeculorum neglegentiae condonandum esset.

13 Supplevit H. collatis n. 797$_{19}$: ὄμνυμεν -- εὐνοήσειν Γαΐῳ Καίσαρι Σεβαστῷ καὶ τῷ σύμπαντι οἴκῳ αὐτοῦ. Bull. Hell. XI 306, 1$_{11}$: [ἐπ]ιτελέσας δὲ καὶ τὰς θυσίας τοῖς τε θεοῖς καὶ τοῖς Σε[βαστ]οῖς ὑπὲρ τῆς τοῦ οἴκου αὐτῶν εἰς ἅπαντα τὸν αἰῶνα δι[αμον]ῆς καὶ ὑγείας.

---

815. Donarium Olympicum, a. 68. Olympiae. Edd. * Dittenberger I. Ol. 287 (Syll.² 377). [*Hi*]

[οἱ ἐπὶ τοῦ δευτέρ]ου1 ἀπὸ τῆς [Νέρωνος]2 Καίσαρος ἐ[πι|δημίας ἐνιαυτοῦ θ]εοκόλοι Δ(έκμος) Ἰούνιος Ἐπίνικος, Μ[--|--, Διο]νύσιος (Διονυσίου)3, Διὶ Ὀλυμπίῳ ἀ[νέθηκαν].

---

1 Suppl. Dttb. quia Neronem (not. 2) constat anno 67 certaminibus Olympicis interfuisse, ita ut ultra alterum annum mos ab eius adventu numerandi manere non potuerit. Nam post imperatoris caedem (mense Iunio a. 68) eum statim abolitum esse consentaneum est. De Olympiadis ducentesimae undecimae sacris et certaminibus Neronis iussu dilatis cf. African. apud Euseb. I p. 216, 14 Schoene. Hertzberg Gesch. Griechenl. II 104.

2 Nomen consulto erasum est. Neronem cum lacunae ambitus indicat, tum res ipsa; nam ex eis imperatoribus quorum memoria damnata est neminem praeter illum Olympiae fuisse traditum aut credibile est.

3 Signum ≤, quod in lapide post nomen [Διο]νύσιος conspicitur, sine dubio filium patri cognominem fuisse indicat. Eandem formam habes in

catalogis sacerdotum tempore supparibus I. Ol. 81. 82. 84. Natum est ex nota numerali B vel Ϝ (cf. ibid. adn. ad n. 62).

△ **816. Statua Concordiae Delphis dedicata, c.a. 70.** In basi marm. Pentelici. Repperit a. 1887 Pomtow (Beitr. Top. Delph. 94 n. 59) et ed. Philol. LXXI 1912, 94 n. 49. [Sero vidi tit. male a Logiotatide exscriptum exstare Ἐφημ. τ. φιλομαθῶν 1864 p. 555]. [*Pw*]

ὑπὲρ Ὁμονοίας [1] Δελφ[ῶν καὶ] | Χαιρωνέων ‹ Ὀνησίφ[ορος] [2] | Σωστράτου
5 Δελφός, ἐ[παγγει]λάμενος τῇ πόλει, ἐκ τ[ῶν ἰδί]ων × Ἀπόλλωνι Πυθίωι.

De aetate v. not. 2. 1 In memoriam pacti cuiusdam a Delphis et Chaeronensibus de conciliatione facti Onesiphorus pollicitus erat, se patriae donarium esse suppeditaturum; quod votum tunc solvit, sc. statua Ὁμονοίας in hac basi dedicata. Pactum illud incorruptum mansisse indicat epigramma hermae Plutarcheae sexaginta fere post annos Delphis erectae n. 843. Statuas Concordiae antiquissimas (a. 364—60) et recentissimas (post a. 200 p. Chr.) enumeravi Phil. l.l. 2 Stemma familiae delineavi l.l.: Sostratus (I) c.a. 26 p. Chr. (Bull. Hell. XXII $97_{11.22}$); Onesiphorus (I) Σωστράτου (I) vixit med. saec. I, dedicavit Concordiam videlicet aetate provectior c.a. 65—75 p. Chr.; Euamerus Ὀνησιφόρου (I) senator c.a. 85/90 (Bourg. reb. Delph. 25); Avidius Onesiphorus (II) senator c.a. 119 p. Chr.

Vespasiani ad Mithridatem Iberum regem epistula, a. 75. Tiflis. Or. 379.

△ **817. Titus archon, Turranius pythionica Delphis, a. 79.** In pila triangula Victoriae Messeniorum n. 81 (in lapide septimo supra cymatium). Ed. Couve Bull. Hell. XVIII 1894, 96 n. 13. Cf. Pomtow Philol. LIV 1895, 239, 9. [*Pw*]

θεός ‹ τύχα ‹ ἀγαθά. | Δελφοὶ ἔδωκαν ‹ Μ ‹ Τουρρανίῳ Ἑρμονείκῳ [1]
Που|τιολανῷ, κιθαρῳδῷ, νεικήσαντι Πύθια [2] ἐνδόξως, | πολειτείαν
5 αὐτῷ καὶ ἐκγόνοις, προμαντείαν, προ|ξενίαν, προδικίαν, ἀσυλίαν, προεδρίαν, ἀτέλειαν, γᾶς | καὶ οἰκίας ἔνκτησιν, καὶ τἆλλα τείμια ὅσα τοῖς καλ|οῖς κἀγαθοῖς ἀνδράσιν δίδοται. ‹ ἄρχοντος Τίτου [2] | Καίσαρος Σεβαστοῦ, ‹ βουλευόντων Ἀγάθωνος καὶ | Ἀντιγόνου [3].

1 Cave corrigas Ἑρμονείκου, est enim Graecus Hermonicus, Puteolis habitans, per M. Turranium civitate Romana donatus. 2 Tito imperante (a. 79—81) unus annus Pythicus erat a. 79 p. Chr. (Olymp. 214, 3). Qui cum d. 24 m. Iunii imperium inierit, Delphos eo ipso tempore, ut archon perscriberetur, ab eo impetrasse apparet. 3 De Antigono cf. n. 802[2].

818. Augusteum Ephesium, a. 79—81. Ephesi. Edd. Fontrier Ath. Mitt. X 1885, 401; Foucart Bull. Hell. X 1886, 95 (Syll.[2] 378). [*Hi*]

ὑπὲρ τῆς τοῦ [κυρίου ἡμῶν] | Αὐτοκράτορος Τ[ίτου Καί]σαρος[1] ὑγιήας
5 καὶ διαμονῆς τῆς | Ῥωμαίων ἡγεμονίας ἀποκατεστά|θη τὸ βλαβὲν περι-
τείχισμα τοῦ Αὐ|γουστήου[2], διατάξαντος Μάρκου Οὐλπί|ου Τραϊανοῦ
τοῦ ἀνθυπάτου[3], ἐπιμελη|θέντος Πομπωνίου Βάσσου τοῦ πρεσβευ|[τοῦ][4],
10 τῆς ἐπιχορηγίας γενομένης ἐκ τῶν | [ἱερῶ]ν προσόδων[5], γραμματεύον-
τος[6] Λου|[κίου] Ἑρεννίου Περεγρείνου ἁγνοῦ[7] τὸ β'.

1 A. 79—81. 2 Muro cinctum erat Augusteum a. 6 a. Chr. n., C. Asinio Gallo proconsule. Inscr. Brit. Mus. III, DXXII. F. 3 M. Ulpius Traianus, pater eius qui postea imperavit, proconsul Asiae fuit a. 79/80. Waddington Fastes n. 100; Prosop. imp. R. III 463, 574. 4 Ad hunc Plinius scripsit epistulam IV 23. Inter amplissimos magistratus, quos illum gessisse praedicat Plinius, nobis nota est legatio Cappadocica, qua functus est inde a postremis Domitiani annis certe usque ad tertium annum principatus Traiani, qui eius provinciae adiunxit Galatiam (Perrot De Galatia provincia 111). F. 5 Cf. antiquiorem de Augustei peribolo titulum, allatum not. 2: ἐκ τῶν ἱερῶν τῆς θεοῦ προσόδων, *ex reditu Dianae.* 6 Scriba est publicus civitatis Ephesiorum. F. 7 Latine *integer.* Cf. titulum item Ephesium Inscr. Brit. Mus. III, CCCCLXXXI$_{305}$: Τιβ. Κλ. -- Ἰουλιανὸς φιλόπατρις καὶ φιλοσέβαστος, ἁγνός, εὐσεβής, γραμματεὺς τοῦ δήμου τὸ β'. F.

△**819. Thyssanuntii Domitianum et Domitiam honorant, inde ab a. 81.** Thyssanunte (*Ortadschi*) in Rhodiorum Peraea. Edd. M. et N. Chabiaras Ἐφ. ἀρχ. 1911, 60, 52; cf. Wilhelm N. Beitr. III 1913, 50, 24.

[*Hi*]
5 [*Domitiano*[1]] | καὶ Δομετίᾳ θ[ε]ᾷ Σεβαστᾷ | Ὁμονοίᾳ | Ἰάσων Ἀριστο-

Fuerat basis magna e tribus lapidibus composita (Wilh.); cui primo saec. III a. Chr. dedicatio inscripta est, deinde hic Domitiani titulus, post [Getae], Iuliae Domnae, Septimii Severi, Caracallae nomina (a. 210). Wi.

Rhodiis libertatem amissam suadente Claudio reddiderat Nero (n. 810[11]), ademerat Vespasianus (Suet. Vesp. 8). Restituit Titus, qui a. 69 ipse Rhodum adierat Tac. hist. II 2; cf. v. Gelder Gesch. Rhod. 174; IG XII 1, 58: ἂν ἔχει ἁ πόλις ποτί τε τὸν αὐτοκράτορα Τίτον Φλαούϊον Καίσαρα Σεβαστὸν Οὐεσπασιανὸν καὶ τὸν σύμπαντα οἶκον καὶ τὸν δᾶμον τὸν Ῥωμαίων εὔνοιαν καὶ πίστιν, quae verba liberam potius urbem quam provinciales deceant; v. Arnim Dio v. Prusa 217. Cf. n. 793. Rhodiorum tunc Peraea in Asiae parte opposita et Carpathus erant: Dio Rhod. (XXXI) 47. 48 τὴν ἄντικρυς νῆσον καὶ Κάρπαθον ταύτην καὶ ⟨ἤπειρον⟩ ἑτέρας νήσους καὶ καθόλου πολλὰ ἔστιν ἰδεῖν, ἃ κοινῇ μὲν ἀπεγράψατο ἡ πόλις, διῄρηται δὲ εἰς τοὺς κατὰ μέρος. 125 (de Cauniis et Myndiis). Testantur Domitiani et Domitiae tituli Brycuntii IG XII 1, 994. 995: Δομειτίαν θεὰν Σεβα[στάν], γυναῖκαν Αὐτοκράτορος Καίσαρος Δ[ομειτιανοῦ, Οὐεσ]|πασιανοῦ υἱοῦ, Σεβαστοῦ τὰν ἑ[αυτῶν εὐεργέτιν] | ὁ δᾶμος ὁ Βρυκουντίων καὶ τοὶ κα[τοικεῦν]τες ἐν Βρυκοῦντι πάντες [ὑπὲρ τοῦ] | δάμου τοῦ Ῥοδίων. v. Gelder Gesch. Rhod. 175. 1 Duo vss. erasi; altero και - 71 -

γένευς Βουλ[ί(δας)]2 | ἀγησάμενος ἐπὶ Χερσο[νά]σου καὶ Σύμας3, ἐφ'
10 οὗ ἀπε[κα]τεστάθη4 ἁ πάτριος πολει|τεία⟨ς⟩, καὶ | ὁ δᾶμος ὁ Θυσσα-
νουντίων | καὶ οἱ κατοι|κοῦντες ἐν Θυσσανοῦν|τι καὶ ἁ κτοίνα ἁ Στρα-
15 πι|ατᾶν5 | καθιέρωσαν.

ο....σσ.. Ch. 2 Lindiorum pagus (n. 765$_{50}$). 3 Rhodii ἀγεμόνας ante a. 168 a. Chr. ἐπὶ Καύνου, ἐπὶ Καρίας, ἐπὶ Λυκίας designaverunt n. 619; primo saeculo a. Chr. commemoratur ἀγησάμενος ἐπὶ Ἀ[π]ε[ίρου] καὶ Φύσκου καὶ [Χε]ρσον[ν]ά[σ]ου κ[αὶ] Σύμας ὃς πρᾶτος (IG XII 3 p. 1); alia cf. v. Gelder Gesch. Rhod. 256. Pater eius, qui a. 210 p. Chr. (not. init.) monumentum dedicavit, dicitur: Ἱεροκλεῦς Ἡλιοδώρου Νετ(τίδα) στρατηγήσαντος Χερρονήσσου καὶ Σύμης. 4 Duplicis augmenti exempla collegit Croenert Mem. Herc. 207. 5 Cf. Carpathi in Traiani basi: ὁ δᾶμος ὁ Καρπαθιοπο[λιτᾶν κα]ὶ ἁ κτοίνα ἁ Ποτιδαέω[ν] et n. 570.

820. L. Pompei Apollonii de mysteriis Ephesiis epistula, a. 83/4. Ephesi. Ex Cyriaci Anconitani apographo ed. Riemann Bull. Hell. I 1877, 289, 72 (Syll.² 655). [*Hi*]

Λουκίῳ Μεστρίῳ Φλώρῳ ἀνθυπάτῳ1 παρὰ | Λουκίου Πομπηΐου Ἀπολ-
λωνίου Ἐφεσίου.

μυστήρια καὶ θυσίαι, κύριε, καθ' ἕκαστον | ἐνιαυτὸν ἐπιτελοῦνται
5 ἐν Ἐφέσῳ Δήμητρι | Καρποφόρῳ καὶ Θεσμοφόρῳ2 καὶ θεοῖς | Σεβα-
στοῖς ὑπὸ μυστῶν μετὰ πολλῆς | ἁγνείας καὶ νομίμων ἐθῶν σὺν ταῖς |
ἱερίαις ἀπὸ πλείστων ἐτῶν συντετηρημένα | ἀπὸ3 βασιλέων καὶ Σε-
10 βαστῶν καὶ τῶν | κατ' ἐνιαυτὸν ἀνθυπάτων, καθὼς αἱ | παρακείμεναι
ἐπιστολαὶ αὐτῶν περιέχουσιν. | ὅθεν, ἐπειγόντων καὶ ἐπὶ σοῦ τῶν μυστη-
ρίων, | ἀναγκαίως, κύριε, ἐντυγχάνουσί σοι δι' | ἐμοῦ οἱ ὀφείλοντες τὰ
15 μυστήρια ἐπιτελεῖν, | ἵνα ἐπιγνοὺς αὐτῶν τὰ δίκαια ..

1 L. Mestrius Florus Plutarchi (quaest. conv. passim) amicus, anno 69 consularis Betriacensi proelio interfuit (Plut. Otho 14); unde Waddington Fastes prov. As. p. 156 eum extremis Neronis annis consulem suffectum fuisse collegit. Proconsulatum Asiae vero eo demum anno gessit, quo Domitianus Germanici cognomen assumpsit, i.e. a. 83/4. W. Prosop. imp. R. II 370, 380. 2 De Ephesiorum Thesmophoriis ante a. 494 cf. Hdt. VI 16. R. 3 Praepositio pro ὑπὸ verbo passivo adiuncta non transscribentis errore, sed prava inferioris aetatis consuetudine nata videtur.

Antiochi Philopappi monumentum Athenis, post a. 90—100. Or. 409—413.

△ **821. Domitianus templum Delphicum reficit a. 84 (*A*) et Pythia celebranda epistulis confirmat a. 90 (*C—E*), quas Delphi incidere decernunt (*B*).** [*Pw*]

A. Templi restauratio, a. 84 p. Chr. In tabulis longis marmoreis (23 fragmentis), fronti templi immissis; plerique lapides antea in alium usum destinati in lateribus titulos antiquiores exhibent. Ed. Homolle Bull. Hell. XX 1896, 717 (CIL III suppl. 14203, 24 = Dessau I. Lat. sel. 8905). Cf. Bourguet De reb. delph. 65. — Litterae pulcherrimae 0,16 altae (v. 1).

Imp. & Caesar & Di[vi Ves]pasiani & f. & [D]omitianus | Aug.', [Germ]anic[u]s', po[nt.' ma]xim.', tr[ib.' p]otest.' III' 1, p.'p.', imp.' VII', cos.' X', des.' [XI'], | tem[plu]m' Apo[llinis'] su[a' i]mpensa' refecit 2 &

B. Decretum Delphorum de epistulis (a. 90). In cymatio marmoreo de quo v. not. init. Edd. Haussoullier Bull. Hell. VI 1882, 452 n. 83 et Pomtow Beitr. Topogr. Delph. 10 et 113 cum tab. XIV 40 (GDI 2993). Supplevi.

θεός. τύχαι ἀγαθᾶι.

[ἔδοξε τᾶι πό]λει τῶν Δελφῶν 3, τὰς περὶ τοῦ ἀγῶνος τοῦ Πυθι-
[κοῦ πεμφθείσα]ς αὐτοῖς ἐπιστ[ο]λὰς 4 ἐν 5 τὸν ἐπισαμότατ[ν]
[τόπον τοῦ ἱεροῦ ἐν λιθίναν] στάλαν 6 ἐνχαράξαι.

C. Epistola Domitiani, a. 90. In cymatiis marmoreis, v. not. init. *B.* Partem sinistram ed. Haussoullier Bull. Hell. VI 1882, 451, n. 82; mediam Bourguet De reb. delph. 67; dextram gravissimam, nunc deperditam, addimus ex diario inedito Odofr. Muelleri p. 80, de quo exposuit Pomtow Delphica II 11 not. (Berl. ph. W. 1909, 159).

---

1 Tit. *A* incisus est a. 84, sed ante diem XIV m. Sept., quo trib. potest. IV incepit; cf. quae de Domitiano disputavit Weynand R-E VI 2541.

2 Templum erat a. 370—330 exstructum, cf. vol. I p. 321, n. 236/53 not. init. ‚*On ne réédifia pas* (a. 84 p. Chr.) *un monument démoli et en ruines, on répara seulement les dommages causés par la violence des hommes, la longue durée, l'abandon, les intempéries ou les phénomènes naturels, on remplaça les membres d'architecture déteriorés ou brisés.*' Ho. Quae opera utrum Domitianus, an Titus, archon Delphorum a. 79, n. 817, inceperit, non liquet.

B—E. — Muro stelarum, vol. I p. 328, n. 237 not. init. descripto, impositae erant coronae marmoreae (θριγκοί) c. 0,29—30 altae, quarum in fronte humili (0,19 a.) sub ipso cymatio exaratae sunt versibus longissimis epistolae imperatorum et alia documenta de certamine Pythio celebrando. De illis coronis cf. l.l. 329. 3 Forma cymatii et litterarum cum titt. *C—E* congruit; ergo tit. *B* velut inscriptio epistulis *C—E* praemissa ad eundem a. 90 p. Chr. pertinet; cf. not. 8. 4 Sc. titt. *C—E.* 5 Lapicida pro verbo ΕΙΣ exarato postea correxit doricum ΕΝ. 6 Saepius Delphi documenta non stelis — ut decreverant —, sed muro vel monumento cuidam inciderunt.

1 Αὐτοκράτωρ Καῖσαρ, θεοῦ Οὐεσπασια[νοῦ] υἱός, [[Δομετιανός]]7 Σε-
βαστό[ς, Γ]ερμανικός, ἀρχιερεὺς μέγιστος, δημαρχικῆς ἐξουσίας τὸ
2 ‹ θ̄ ›8, αὐτοκρά[τωρ] | τὸ ‹ κᾱ ›, ὕπατος ‹ τὸ › ιε̄ ‹, τειμητὴς διὰ β[ίο]υ,
πατὴρ πατρίδος, Δελφῶν ἄρ[χου]σι καὶ τῇ πόλει ‹ × χαίρειν › · × φύσει
3 δίκαιόν ἐστιν καὶ εὐσεβές, τὴν προθε[σμίαν]9 | τοῦ Πυθικοῦ ἀγῶνος10
ἀκολούθως τοῖ[ς Ἀ]μφικτυονικοῖς νόμοις φυλά[σσε]σθαι, μηδενὸς μέρους
4 τ[ῶν] ἀρχαίων ἐθῶν παρενχειρουμένου· ὃ ἂν[α γένη]ται11 ἀκολούθως
τῇ προαιρέσει μου, ἔγραψ[α _ c. 10-13 l _]ΙΕΝ _ c. 5 l _ Ν ἀνθυπάτῳ ‹ × × [×
πρεσβευταὶ] ἦσαν Ἐπίνεικ[ος] Εὐδώρου12, Ῥούστικος Εὐδάμου,
5 ΘΥΣΙΛΙΑΞΥΛΟ[. . . .13 | πρε]σβείας ἀξίους κρε[ίνετε . . .] ΙΙΙ _ c. 27 l _
ΕΙ . . . . Η/ _ c. 19 l _ ἔρρωσθε ‹ × ἀ[πὸ . . .] ΡΥΟ . . . . ΠΙΙ . . . . . [τ]οῦ
ἐπ[ι]τρό[που?] . . .13a

D. E. Epistulae proconsulis Achaiae ad Delphos (*D*) et Amphictyones (*E*) datae, a. 90. In cymatiis marmoreis (cf. not. init. *B*). Fragm. dextrum ed. Homolle Bull. Hell. XX 1896, 715; reliqua tria Bourguet de reb. delph. 68. Lapides contuli.

---

7 Nomen Domitiani erasum est post damnatam memoriam senatusconsulto a. 96 (Suet. Domit. 23). 8 Eadem praescripta ad a. 90 spectantia habes in tit. latino ap. Dessau I. Lat. sel. 269: *Imperator Caesar, Divi Vespasiani f., Domitianus, Aug. Germanicus, Pontifex maxsumus, Tribuniciae potestatis VIIII, Imp. XXI, Cos. XV, Censor perpetuus, P(ater) P(atriae).* Inde a die XIV m. Septembris incepit trib. potest. X.

9 Supplevi προθε[σμίαν]. Inde de argumento titt. *C—E* hoc concludendum: cogitasse videntur Amphictyones de diebus festis Pythiorum mutandis vel differendis, sc. contra Delphorum voluntatem; quam ob rem legati Delphici (v. 4) ad Domitianum missi ab eo impetrant, ne quid mutetur. Imperator illis et epistolam *C* tradidit et ad procons. Achaiae de eadem re mandata dedit (C_4, D_2 ἐπιταγήν, $E_{1.3}$), qui Delphos titulo *D* de illa epistola certiores facit, exemplis tituli *E* et epistolae deperditae ad Megalinum ($D_{2.3}$) additis, — necnon in tit. *E* cum Amphictyonibus voluntatem Domitiani communicat et apographum epistolae imperatoriae mittit (E_3); simul epimeletae Amphictyonum (Megalino) eadem scribit, manifesto quod ille per totam Pythiadem Delphis versari debuit, cum Amphictyones tantum bis quotannis eo pervenirent. 10 Anno insequenti instabant Pythia (a. 91), de quibus rite celebrandis hic agitur. Cum epistola *C* data sit a. 90 ante diem XIV m. Sept. (not. 8), Amphictyones initio m. Bucatii (in fine m. Iulii) de proximis Pythiis decrevisse videntur, nisi hoc iam in pylaea verna a. 90 factum esse sumas. 11 Dubitanter supplevi.

12 Idem Ἐπίνεικος Εὐδώρου senator c.a. 89, Delph. Chron. R-E IV 2671.

13 An οὓς ἰδίᾳ εὐδο[κίμου]? 13a Haec pleniora debentur diario Schoellii.

D [-- ἀνθύπατος Ἀχαιΐας -- Δελφῶν τοῖς ἄρ]χουσι χαίρειν.‹ τοῦ κυρίου
ἡμῶ[ν θειοτάτου] Αὐτοκράτορο[ς] [[Δομετιανοῦ]]7 Καίσαρος, [Σεβα]στοῦ,
2 Γερμανικοῦ, προνοοῦντος τοῦ κατὰ τὴν ἀρ[χαίαν τάξιν9 ἀγομένου
Πυθικοῦ ἀγῶνος10 --, ἣν κατὰ τὴ]ν ἱερωτάτην αὐτοῦ ἐπιταγὴν9
ἔγραψα τῷ τῶ[ν Ἀμφικτυό]νων συ[ν]εδ[ρ]ίῳ ἐπιστ[ολὴ]ν14 διεπεμψάμην
τῷ [ἐπιμ]ελητῇ αὐτῶν Μεγαλείνῳ.15‹ ἵνα μέντοι εἰδῆτε, ὅτι ὅ τε
3 κύριος | [διατέτακται--, ἔπεμψα τὸ ἀντίγρα]φον ὑμεῖν τῆς τε τοῖς
Ἀμφικτύοσιν ἐπιστολ[ῆς καὶ ταύτη] τῇ ἐπιστολῇ ὑπέ[ταξα] τῆς τοῦ
Μεγαλείνο[υ. 15 ×××]×ἔρρωσσθε.‹

E [-- ἀνθύπατος Ἀχαιΐας16 -- τῷ συνεδρίῳ τῶν] Ἀμφικτυόνων ›χαίρειν‹
×γράψαντ[ος ἐμοὶ τοῦ] κυρίου ἡμῶν κ[αὶ ἐπι]φανεστάτου Αὐ[τοκρ]ά-
2 τορος [[Δομετιανοῦ]]7 Καίσαρος Σεβαστοῦ, Γερμανικοῦ, ἵνα | [φυλάσ-
σησθε16 τοὺς περὶ τοῦ Πυθικοῦ ἀγῶνος ἀπὸ τοῦ παντὸς αἰῶνος μέχρι]
τοῦ δεῦρο γεγενημένους Ἀμφικτυονικοὺ[ς νόμους, καὶ? ταῦτα] ἀναν-
καῖον ἦ[ν γρά]ψαι ὑμεῖν, ἵνα κατὰ τοὺ[ς αὐτ]οὺς νόμους, καθὼς ὁ αὐτο-
3 κράτωρ διατέτακται9, ὁ ἀγὼν ἄγηται. ὑπέταξα δὲ | [-- ὑμεῖν τὸ ἀντί-
γραφον τῆς ἐπιστολῆς, ἣν] ὁ κύριός μοι ἔπεμψεν, ἵνα εἰδῆτε καὶ ἐξ
αὐτοῦ [τὴν ἱερωτάτην ἐπιταγήν, καὶ16 ὁ ἀγὼν ἐφε]ξῆς(?) κατὰ τοὺς
ἀπὸ [τοῦ παν]τὸς αἰῶνος μέχρι τοῦ δεῦρο καὶ τετηρημένους καὶ ὑπό
4 σου κεκυρωμέ[νους Ἀμφικτυονικοὺς νόμους ἄγηται --] φυλασσομένου
τοῦ διωρισμένου ἐν --. [ἔρρωσθε].

14 Sc. tit. *E*. 15 Megalino epimeletae, qui tunc fontem et aquaeductum Delphis refecit n. 813 *C*, Pythiadem a. 87—91 tribui ibid. not. 11. Epistola ad eum missa aut deperdita est aut potius nunquam incisa. Finem tit. *D* ex ectypo legit et suppl. Hi. pro Bourgueti ἐπισ[ταλείσης] ἐπιστολῆ[ς καὶ τῆς ὑπὸ τοῦ] πιστοῦ Μεγαλείνο[υ ληφθείσης]. Etiam supplementa D_1 θειοτάτου (cf. I. Priene 105$_4$), D_2 ἣν, E_1 ἐμοί, E_2 καὶ ταῦτα et το[ὺς αὐτ]οὺς debentur Hillero. 16 V. 1 addidi Ἀχαιΐας | v. 2 item φυλάσσησθε et περὶ τοῦ Πυθικοῦ ἀγῶνος | v. 3 supplevi [τὴν ἱερωτάτην ἐπιταγήν, καὶ ὁ ἀγὼν ἐφε]ξῆς pro Bourgueti [τί χρὴ ποιεῖν· ὁ ἀγὼν ἄγηται].

△ **822. Avidii Quieti proconsulis statua Delphica, a. 95.** In basi calcaria. Ed. Homolle Bull. Hell. XXI 1897, 155. Cf. Bourguet ibid. 475; Preuner Ath. Mitt. XXVIII 1903, 377. [*Pw*]

τὸ κοινὸν τῶν Ἀμφικτυό|νων Τί(τον) Ἀβίδιον Κυῆτον1, ἀνθύ|πατον

1 Frater C. Avidii Nigrini leg. a. 114/17, n. 827[1]. De Avidiis disseruit Rhoden R-E II 2385 (cf. Groag. ibid. suppl. I 228). T. Avidius Quietus a. 82 leg. in Thracia (CIL VI 3828); a. 94 cos. suff. et a. 95 proconsul Achaiae (v. not. 2); a. 97 Romae in senatu (Plin. ep. IX 13, 15); a. 98 Britanniae

5 Ἀχαΐας[2], ἕνεκεν τῆς εἰς | τὸν θεὸν εὐσεβείας, διὰ Κόλλου | τοῦ Εὐβιό-
του[3] Θεσσαλοῦ ἐπι|μελητοῦ.

praefuit (CIL III suppl. p. 1969); a. 107 iam mortuus erat (Plin. ep. VI 29. 1); nomen exstat in lateribus coctis Sardiniae et Ostiae (CIL X 8046_{11}; XIV 4089_{8} = XV 2397), cet. Amicus fuerat Thraseae Paeti (Plin. ll.) necnon postea Plutarchi, qui Quieto librum *De sera numinis vindicta* dedicavit (p. 548, ubi Κύητε pro Κύντε corr. Patzig Qu. Plut. 48 et his fratribus illum *De fraterno amore* (p. 478 B ὦ Νιγρῖνε καὶ Κύητε, corr. Patzig). Filius huius T. Avid. Quieti est cognominis proconsul Asiae a. 125/6, cf. R-E ll. n. 7, et infra not. 2. 2 Hic proconsulatus (provinciae antea incertae) traditus erat ap. Plut. qu. conv. II 1, 5: καὶ Κυήτου τοῦ ἡμετέρου (Plut. loquitur), μέμνησαι γάρ, ἐν ἀσθενείᾳ τὰς χεῖρας ἔχων ψυχρὰς λέγοντος, Αὐφίδιος Μόδεστος· ,ἀλλὰ μήν, ἔφη, θερμὰς ἀπὸ τᾶς ἐπαρχίας κεκόμιτας αὐτάς'. τοῦτο γὰρ ἐκείνῳ μὲν γέλωτα καὶ διάχυσιν παρέσχε, κλέπτῳ δ' ἀνθυπάτῳ λοιδόρημα καὶ ὄνειδος ἦν. Unde mutuatus est Macrob. Sat. VII 3, 14 qui falsum quidem praenomen Lucius exhibet, sed eum sub Domitiano proconsulem fuisse recte addit. Quo anno cos. fuerit, iam enucleari potest: quattuor Pythiorum sub Domitiano celebratorum a. 83, 87, 91, 95 tres epimeletae Amphictyonici noti sunt Callistratus Leontis f., T. Flav. Megalinus (n. 813 *C*), Cyllus Eubioti f. (supra v. 4); qui Cyllus cum ad Pythiadem 91—94 referendus sit, quia postea demum (sed in fine imperii Domitiani) civitatem Romanam accepit (not. 3), apparet Quietum a. 95 pro consule Achaiae fuisse. Haud levi igitur errore B. (ll. 471) testimonia de Quietis servata plane confudit; nam fratres Quietum et Nigrinum filios fuisse illius Quieti qui a. 82 leg. in Thracia, a. 98 in Britannia erat (not. 1), perperam autumavit et utrumque consulatum huic fratri Quinto ,minori' vindicat, ,maiori' vero neutrum! At cum proconsul amicus Plutarchi (not. 1) nullo modo a. 125/6 Asiae praeesse potuerit, quia scriptor eo tempore aut mortuus erat aut moriturus, ,ἐπαρχίαν' illam ad Achaiam et maiorem Quietum spectare oportet, de quibus tit. supra positus nos edocuit. 3 Pr. contra Bourguetum, qui hic quoque testimonia de Cyllis et Eubiotis multa servata minus bene intellexit (rettulit ea ad duos modo homines), sagaciter exposuit, Cyllum clarissimum Hypataeum civitate Romana esse donatum post statuam proconsulis Quieti Delphis erectam (v. supra), sed ante mortem Domitiani. Huius enim imperii in fine nomen T. Flavius Cyllo inditum esse patet; cf. statuam filii Eubioti ab urbe Hypata dedicatam IG IX 2, 44 = Bull. Hell. XXI 1897, 153: [ἡ] πόλις Ὑπάτα Τ. Φλαούιον, Τ. Φλαουίου Κόλλου υἱόν, Εὐβίοτον, τὸν ἀρχιερέα καὶ ἀγωνοθέτην τῶν Σεβαστῶν θεῶν ἐπὶ τοῖς δύο στεφ[άνοις] καὶ ἀγωνοθέτην τῶν μεγάλων Πυθίων καὶ ἐπιμελητὴν τοῦ κοινοῦ τῶν Ἀμφικτυόνων καὶ ἑλλαδάρχην, τὸν εὐεργέτην κτλ. (cf. n. 825[4]). De reliquis homonymis adeas Preuneri libellum, cui addam, Bourguetum etiam in hoc falli, quod Cyllum epimeletam Amphictyonum (supra v. 5) sub Traiano inter Petraeum et Plutarchum fuisse contendit (de reb. Delph. 58), sc. c.a. 111/14, cum de a. 95 dubitari non possit (not. 2).

△ **823. Amphictyones Delphis domum Pythiae (*A*), bibliothecam (*B*), structorium (*C*) per epimeletam Soclarum reficiunt, a. 99/103.** [*Pw*]

A. Domus Pythiae. In fragmento simae marmoreae de templo oriundae, ‚*enlevée en raison de ses avaries et remplacée par un morceau neuf*' [manifesto cum Domitianus a. 84 templum reficeret, n. 821 *A*]; postea domo Pythiae immissum. Ed. Homolle Bull. Hell. XX 1896, 720/1. Cf. Pomtow Delphica II 75 (Berl. ph. W. 1909, 382).

τὸ κοινὸν τῶν Ἀμφικτυόνων [ἐκ τῶν τοῦ] | θεοῦ χρημάτων ὑπὸ τὴν Φλαουί[ου Σ]ω|κλάρου[1] ἐπιμελητείαν[2] τὴν οἰκίαν | τῇ Πυθίᾳ[3] κατεσκεύασεν[6].

B. Bibliotheca in gymnasio exstructa. In fragm. permagno columnae marmoreae, pridem striatae, postea in hunc usum converso. Edd. LeBas II 845 (Νέα Πανδώρα 1861, 388; Conze-Michaelis Annali XXXIII 1861, p. 75; K. Keil Rh. Mus. XVIII 1863, 269; Wescher Monum. bil. 167) et denuo ex lapide Pomtow Beitr. Topogr. Delph. 77[1]. 78 et Homolle Bull. Hell. XX 1896, 720. — Cf. K. Keil Rh. Mus. XVIII 1863, 269; Foucart Mém. ruin. l'hist. Delph. 109.

1 Cf. decretum Delphicum: ἄρχοντος ἐν Δελφοῖς Τ. Φλαουίου Σωκλάρου, μηνὸς Ἐνδυσποιτροπίου ζ, ἐν προσκλήτῳ ἐκκλησίᾳ, . . τοῦ μεγίστου αὐτοκράτορος Νέρβα Τραιανοῦ Καίσαρος Σε[βασ]τοῦ Γερμ]ανικοῦ π[ρός τε ἡμᾶ]ς, . . Πυθίοις ἀναγορευομένου ἀεὶ [τοῦ τῆς πόλι]ος κήρυκος· γραφῆναι δὲ καὶ πρὸς Ἀμφικτύ[ονας εἰς τὴν ὀπωρι]νὴν πυλαίαν, ὅπως κἀκεῖνοι κτλ. ap. Bourguet. de reb. delph. 28, qui cum Homollio l.l. 721[1] magistratum Soclari annis 98–102 vindicavit, sc. antequam Traianus cognomen Dacicus fine a. 102 acciperet. Accuratius Bourg. annum 98/9 definivit, cum Pythia a. 99 instare viderentur, sed in eo erravit, quod Soclarum tum ‚iterum' archonta fuisse censet; tit. enim eiusdem ἄρχ. Σωκλάρου ibid. p. 27 non ad a. 80 pertinet (Bourg.), sed item ad a. 98, quia reliqua decreta ἄρχ. Σωκλάρου, ibid. p. 29 [= infra n. 868 *C*] et 51, ad ἄ. Soclarum II c.a. 145/55 referre debemus; cf. n. 868[6]. — Soclarus I praeterea initio a. 98 Tithoreae, unde oriundus erat, una cum filiis statuam Nervae dedicaverat (IG IX 1, 200); qui cum ap. Plut. Erot. 2, 2 commemoretur: Σώκλαρον ἐκ Τιθόρας ἥκοντα τὸν Ἀριστίωνος, eundem inter testes IG IX 1, 193_{28} recenseri patet. Cf. quae fusius de Soclaris Tithoraeis et Chaeronensibus disputavi Beitr. Top. D. 79 et 126 et stemma familiae quod composuit Dttb. IG IX 1, 200. 2 De epimeletis Amphictyonicis cf. n. 791[4]. Cum epimeleta Petraeus (n. 825[3]) duas Pythiadas sub Traiano (fere a. 103/7 et 107/11), Plutarchus vero πολλὰς Πυθιάδας sub Traiano et Hadriano munere sint functi, Soclaro I relinquitur Pythias a. 99/103 vel minus apte 95/99; cf. Plut. an seni sit g. r. 17, 3: καὶ μὴν οἶσθά με τῷ Πυθίῳ λειτουργοῦντα πολλὰς Πυθιάδας κτλ. (Jahrbb. Phil. 1887, 553), quae verba Bourg. l.l. 55 haud inepte rettulit ad munus epimeletarum. 3 Intellexi domum illam e lateribus coctis exstructam, quae ad murum periboli ante templi opisthodomum sita est, cf. formam Delphorum l.l.

τὸ κοινὸν τῶν Ἀμφικτυόνων ἐκ τῶν τοῦ | θεοῦ χρημάτων ὑπὸ τὴν Φλαουίου Σω|κλάρου[1] ἐπιμελητείαν[2] τὴν βυβλιοθήκην[4] | κατεσκεύασεν[6].

C. Structorium gymnasii. In lapide calcario muri(?). Ed. Homolle Bull. Hell. XXIII 1899, 574.

τὸ κοινὸν τῶν Ἀμφικτυόνων | ἐκ τῶν τοῦ θεοῦ χρημάτων | ὑπὸ τὴν Φλαουίου Σωκλάρου[1] | ἐπιμελητείαν[2] τὸ στρου|κτώριον[5] ἐποικοδόμησεν[6] ××P.

4 Quia Fou. testatur ‚*l'inscription relative à la bibliothèque est maintenant dans la cour du monastère, mais elle est trouvée à H. Élias*', bibliothecam in peribolo synedrii Amphictyonici conditam esse sumpsi l.l. 77. At cum non solum Dziatzko R-E III 406. 420 et R. Weil Zentralbl. Bibliothw. XXI 1904, 459 de gymnasio cogitent, sed etiam Poland Histor. Unters. f. Foerstemann (1894) p. 7 demonstraverit bibliothecas graecas plerumque cum gymnasiis esse coniunctas, itemque Homolle Bull. XXIII 574 suspicatus sit: ,. . *bibliothèque, qui n'est peut-être pas sans rapport avec le gymnase*', luculenter apparet Foucartum esse deceptum et lapidem in monasterio, i.e. in gymnasio esse repertum. 5 Verbum novum στρουκτώριον Hom. interpretatur ‚*un des murs du gymnase*', quia ‚*structura*, *structor*' imprimis ad graecas voces τοιχοδομία, τοιχοδόμος pertinent; ,. . *et, en effet, c'est au pied d'une des terrasses du gymnase que l'inscription a été découverte*'. Tales autem muros Delphis *analemmata* vocari cum titt. 813 *A—C* comprobent, potius de illa vi vocis *structor* = τραπεζοκόμος vel παραθέτης ‚*dresseur de table*', quam contulit Hom., hic cogitandum esse censeo, ut structorium fuerit aedificium, in quo ‚convivia struebant' (Tacit.), i.e. cenabant. 6 ἐποικοδομεῖν hic idem valet ac *reficere*, ut saepissime ap. Xenoph. et Demosth. Quod cadit etiam in verbum κατεσκεύασεν titt. *A* et *B*, cf. n. 813[9].

△ **824. Hermaeus (*A*) et Achaicus (*B*) Chaeronenses a Delphis honorati, c.a. 100.** Titt. in pariete thesauri Siphniorum subterpositi, ab eodem lapicida perscripti. Ed. Bourguet Fouill. III 1, n. 212 et 213. [*Pw*]

A ἀγαθῇ τύχῃ. | Ἑρμαῖον[1] Ἑρμαίου τὸν ἱερο|κήρυκα Χαιρωνέα Δελφοὶ | Δελφὸν ἐποίησαν.

B ἀγαθῇ τύχῃ. | Κλ. Ἀχαικὸν[1] τὸν καὶ ἀσιάρχην[2] | Χαιρωνέα Δελφοὶ Δελφὸν | ἐποίησαν.

1 Quia hi Chaeronenses Plutarchi populares sunt, B. agnoscit Hermaeum scriptorem illum περὶ Αἰγυπτίων, citatum ap. unum Plut. de Is. et Os. 37 et 42 (p. 365 E F et 368 B), cf. FHG IV 427, R-E VIII 712. Sed cum ibi neque patronymicum neque ethnicum addantur, res non minus dubia est quam de Achaico, quem peripateticum illum philosophum intellegere, cuius ex ἠθικοῖς Laert. D. VI 99 et Clem. Alex. Strom. I 8, 56 nonnulla afferunt, B. abnuit. De illo R-E I 198. 2 De asiarchis exposuit Brandis R-E II 1564, cf. tit. 900[7].

△**825. Statuae Delphicae Traiani** (*A*, *B*), **Petraei** (*C*), **Babbii Maximi** (*D*), **a. 103—121.** [*Pw*]

A. Traiani statua ab Amphictyonibus posita, a. 103. In lapide infimo baseos Neoptolemi Aetoli n. 411, postea in alium usum conversae. Ed. Homolle Bull. Hell. XX 1896, 723. Cf. Bourguet de reb. delph. 55, Pomtow Philol. LXXI 1912, 96.

Αὐτοκράτορα Καίσαρα, θεοῦ Νερούα υἱόν, Νερ|ούαν Τρα[ϊα]νὸν Σεβαστὸν Γερμανικὸν | Δακικόν[1] × οἱ Ἀμφικτύονες ἐκ τῶν ἱερῶν | χρημάτων
5 ἐν τῇ Λευκίου Κασσίου, | [Δερκίου υἱοῦ, Πετρ]αίου[2] ἐ[π]ιμελητείᾳ[3] | [Ὑ]παταίου.

B. Traiani statua a Cassio Petraeo dedicata, a. 114—116. Ed. Bourguet de reb. delph. 55.

Αὐτοκράτορα Νέρ|βαν Τραϊανὸν Καί|σαρα Σεβαστὸν Γερ|μανικὸν Δα-
5 κικὸν | Ἄριστον[1] Λ. Κάσσιος, | Δερκίου υἱός, Πετραῖ|ος[2] ἐκ τῶν ἰδίων.

C. Petraeum statua honorat Babbius Maximus, post a. 107/11. Ed. Pomtow Beitr. Topogr. Delph. 122, n. 16 cum tab. XIV 43; cf. ibid. p. 77 not. 3.

Λ. Κάσσιον Πετραῖον[2], | τὸν ἀρχιερέα ἐπὶ τοῖς | δυσὶν στεφάνοις[4] καὶ
5 δὶς | ἀγωνοθέτην τῶν μεγά|λων Πυθίων[5] καὶ σύνδι|[κ]ον τοῦ Πυθίου[6],

1 Cognomen Dacicus accepit Traianus exeunte a. 102, cogn. Optimus, quod supra deest, sed in tit. B_5 iam comparet, m. Iulio/Aug. a. 114. Sed quia iam a. 98 et 99 Delphis libertatem et autonomiam per litteras sanxerat (Bourg. l.l. 70), titulum *A* his annis quam maxime admovendum statuamque Amphictyonicam ipsis Pythiis a. 103 positam esse censeo; cf. not. 3. 2 Amicus Plutarchi clarissimus; cf. de Pyth. or. 29 καίτοι φιλῶ μὲν ἐμαυτὸν ἐφ' οἷς ἐγενόμην εἰς τὰ πράγματα ταῦτα πρόθυμος καὶ χρήσιμος μετὰ Πολυκράτους καὶ Πετραίου, et qu. conv. V 2, 5 de Pythiis feriis καὶ παρὰ τὸ δεῖπνον, ἑστιῶντος ἡμᾶς Πετραίου τοῦ ἀγωνοθέτου, κτλ. Petraeum Hypatae natum esse docuit v. 6, sed haud dubie mox civitate Delphica est donatus (ut epimeletae Theocles n. 791[5] et Plutarchus); nam in titt. *B* et *C* ethnicum iam non additur. 3 De epimeletis Amphictyonum cf. n. 791[4]. Cum singuli epimeletae in singulas Pythiades creati simul agonothesia fungantur et Pythias a. 99/103 a Soclaro sit occupata (n. 823[2]), Petraeo relinquuntur Pythiades a. 103/7 et 107/111; bis enim ille sub Traiano erat agonotheta (et epimeleta), cf. tit. C_3, et post eum ter vel quater ipse Plutarchus; cf. n. 823[2]. Sin autem tit. *A* ad alterum Petraei magistratum pertineret, distinctionem ἐν τῇ (δευτέρᾳ) -- ἐπιμελητείᾳ exspectaremus. 4 Cum in tit. Hypataeo n. 822[3] fin. expresso de Flavio Eubioto item legamus, τὸν ἀρχιερέα .. ἐπὶ τοῖς δύο στεφ[άνοις], recte B. sumit l.l. 53, etiam Praeum fuisse sacerdotem apud Hypataeos, non Delphis. 5 Certamina annorum 103 et 107 videntur intellegenda, cf. not. 3. 6 I.e. ‚*Rechtsvertreter*', cf. Schoemann-Lipsius Gr. Alt. II 7.

ὁ ἱερὸς | παῖς[7] Γν. Βάββιος Μάξι[μο]ς[8], Μάγνου υἱός, Ἀπόλ[λω]νι
10 Πυθίῳ ἐκ τῶν ἰδί[ω]ν τὸν ἴδιον φίλον.

D. Babbium Maximum statua donant Amphictyones, c.a. 121.
Ed. Bourguet de reb. delph. 19.

[τὸν ἱερὸ]ν παῖδα[7] | [Βάββιον] Μάξιμον[8], | [Βα]ββίου Μάγνου | υἱὸν
5 καὶ Πακουίας | ×× Φορτουνάτης | οἱ Ἀμφικτύονες. | ψ(ηφίσματι) β(ουλῆς).

7 B. confert tit. Bull. Hell. XX 1896, 719$_9$ ἱεροῦ παιδὸς τοῦ Πυθίου καὶ πρέσβεος τῶν Ὁσίων et digitum intendit ad Ionem puerum Delphis educatum: ‚quemadmodum hic proprie, sic illi συμβολικῶς Apollinis alumni fuerunt' (l.l. 20). 8 Pater Magnus erat archon c.a. 105/114, cf. tit. ap. Bourg. l.l. 31 στρατηγοῦντος Βαββίου Μάγνου. Ipse Maximus archon a. 121, cf. ibid. 34 βασιλεύοντος Βαβ. Μαξίμου aliumque tit. ap. Pomtow. Delphica III 112^{51} (Berl. ph. W. 1912, 414) ἄρχοντος Βαβ.› Μαξίμου.

△826. Iudicia et sententiae Amphictyonum (supra Monumentum bilingue n. 827 incisa) de thesauro Apollinis et de finibus terrae sacrae, a. 117 et 116 a. Chr. [*Pw*]

In templi orthostata, in quattuor saxis contiguis grandissimis (a. c. 1, 50, l. 2, 75^5) titt. *A—I* ita per columnas dispositi, ut lapides I—III binas columnas, IV unam contineant. Illis (I—III) a. 114/17 p. Chr. decreta Avidii Nigrini n. 827 *A—G*, item in sex columnis, subscripta sunt. De ordine lapidum necnon de dispositione et argumento titulorum *A—H* disputavit Pomtow Jahrbb. Phil. 1894, 669 sqq.

A. Epistula proconsulis Macedoniae (sc. praetoris Sisennae) ad Amphictyones data, m. Decembri a. 117 a. Chr. Col. I$_{1-20}$. Fines vs. 2—19 ed. Wescher Monum. biling. de Delph. (1868) 119, cf. 134; medios vs. 14—20 ed. Colin Bull. Hell. XXVII 1903, 106 cum tab. I.

l. I [-- | -- Γναῖος Κορνήλιος Σισέννα στρατηγὸς ἀνθύπατος[1] ἐμ Μακε-

Tit. *A*. — 1 Praetorem Sisennam supplevi, cf. n. 704 *I* = 705$_{32}$: ἐπὶ τοῦ στρατηγοῦ ἐμ Μακε[δονίᾳ Κορνηλίου Σισέννα καὶ γραμμά]των ἀποδοθέντων .. παρὰ τοῦ στρατηγοῦ κτλ.; n. 704 *I* 1: [ἐπὶ Γναίου Κορνηλίου Σισέννα στρατηγοῦ ἀ]νθυπάτου [ἐμ Μακεδονίᾳ] et *I* 2 πρὸς Γναῖο[ν Κορν. Σισ.]; n. 704 *I* 5 col. IV$_3$: [παρὰ τῶι στρατηγῶι] ἀνθυπάτωι Γναίωι Κορνηλίωι Σισένναι [τῶι ἐν] Πέ[λλαι]; n. 705$_{59}$ (cum not.): ἐπὶ Γναίου Κορνηλίου Σισέννα στρατηγοῦ ἢ ἀνθυπάτου ἐκεῖ ὄντος. Sisenna erat *praetor pro consule* = στρατηγὸς ἀνθύπατος — cf. n. 704^{38} et 705^{15} — anno archontis Euclidae, quo haec iudicia et sententiae *A—H* sunt latae, cf. tit. *H* col. IV$_{26}$. Cui archonti annum 117/16 [an 119/18?] attribui n. 704 not. 44 fin., cf. ibid. not. 4. Eodem igitur tempore quo Sisenna et senatus de lite illa inter collegia artificum Bacchiorum Atticum et Isthmicum decreverunt (n. 704/5, cf. ὁμολογίαν m. Novembri a. 117 factam, n. 704 *I*), brevi postquam in pylaea autumnali Amphictyones populum et technitas

5 δο]νίαι | [-- γρά]μματα | [-- ὡς δὲ Δε]λφοὶ ἄγουσι | [-- ἀποστέ]λλω 2
δόγμα | [τῆς συγκλήτου 3 -- δόγ]μα δεδομέ|[νον -- π]ερὶ θησα[υ]ροῦ
10 (cf. tit. *D*) --] καὶ ἀγε|[λῶν (cf. tit. *G*) --] συμβου|[λ 3a -- δόγμ]ατος οὗ |
[-- ἐ]π' αὐτοῖς τε | [-- ἐ]στὶ καὶ ὁ | --ους καὶ οἱ | [-- Ἀ]πόλλω[νος --] εὑ-
15 ρίσκω | -- ενηνοχο --αι κα|[θὼς ἂν -8 l- ἐκ τῶν δημοσίων πραγμάτων
πίστ]εώς τε ἰδία[ς φαίνηται 4 --]ως | [-- συ]νκλήτου γέγονε -13 l- ι
συγ[κλητ-- π]ερὶ τοῦ | -- ἐπιμεμέλησθε. ××× πρ[εσβευ]τὰς ἀπέστει[λα
--]ιν ἑαυ|[-- ὅπως --]ε ἐξ συνκλήτου δόγματος ὑμεῖς κρίνη[τε --]τι
20 γε|--ν ὅπως ἐπιμεληθῇ. ×××

B. Catalogus Amphictyonum (hieromnemonum et agoratrorum). Fines versuum I_{20-24} et initia II_{1-10} ed. Wescher l.l. 119, reliqua ed. Colin l.l. 106/7 cum tab. I. Cf. Pomtow l.l. 670.

I 20 Ἀμφικτίονες 5 · ×× Δ[ελφῶν · ×× Καλ-
λίδαμος Ἀμφιστ]ρά|[του ἱερομνήμων, -c. 17 l-, Ξενόκρι]τος Ταραντίνου,

---

Atticos honoraverunt (n. 704 *D* et *E*), haec iudicia, difficilia mehercle et longinqua, de thesauro et finibus Delphorum iussu senatus et Sisennae m. Decembri a. 117 ab iisdem Amphictyonibus facta sunt, nempe in sessione quadam extraordinaria, cf. tit. D^{13}. Ad successores vero Euclidae et Sisennae, sc. ad archonta Heraclidam a. 116/15 [an 118/17?] et (?) Q. Fabium Maximum Eburnum cos. 116, n. 704^{43} [an L. Caecilium Metellum? cf. n. 704 not. 44 fin.] pertinent titt. *I* et *K* (hic ad Fabii collegam Licinium cos. 116).

2 ,*On distingue les restes d'un* E *avant* ΛΩ', Co.; quas litteras non vidi.

3 Senatus accusationibus a populis quibusdam Amphictyonicis de mala administratione rei familiaris sacrae prolatis obtemperans postulasse videtur, ut Amphictyones statim de thesauro (tit. *D*), de finibus (*E*), de summis praeterea ablatis (*F*), de gregibus (*G*), de pecuniis reddendis (*H*) decernerent. Quod factum hac sessione extraordinaria m. Poetropio (Decembri), cf. not. 13. 3a Cf. n. 684_{11} μετὰ τοῦ παρόντος συμβουλίου, i.e. proconsulis consilium, et n. 747_6 ἐν συμβουλίωι παρῆσαν et n. 827^{3b}. 4 Cf. n. 705^{30}.

Tit. *B.* — 5 Hic catalogus hieromnemonum — novissimus, qui aetatem tulit, et unus cui agoratri sunt adscripti — sententiis iudiciisque *D—H* praemittitur, ne in suffragiis enumerandis (tit. *D* II_{19}; *E* II_{32}; *F* IV_8; *H* IV_{31}) saepius tot nomina repetere oporteat. Unumquemque hieromnemona sequuntur duo populares qui haud dubie agoratri illi vel pylagori erant; quorum Aeschinis aetate tres creabantur (cf. tit. 243 D^{12}), iam saec. III agoratri vocati, cf. n. 399_5 ἔδοξε τοῖς Ἀμφικτίοσιν καὶ τοῖς ἱερομνήμοσιν καὶ τοῖς ἀγορατροῖς. Singuli populi et suffragia accurate respondent eis pylaeae a. 130, de qua cf. n. 692^3; contra in sessione proxime praecedenti (auct. a. 117) multa erant mutata: deerant enim 2 Boeoti, 2 Locri, 1 Euboeus, 1 Perrhaebus, accessere 2 Magnetes ἐκ Θετταλίας, cf. n. 704^5. Nunc populos qui duo suffragia habent (*B* col. I_{20-33}), sequuntur ii quibus unum est (col. II_{1-10}); populorum nomina deleta restituit Co. ex laterculo integro

Ἀμύντας Εὐδώρου ἱερομνήμ[ων, _c. 23 l._]ις | [_c. 15 l._.×××Θεσσαλῶν· ×Ἀμυνέας] Ὀλυμπιάδου Κιεριεύς, ὁ στρατηγὸς τῶν Θεσ[σαλῶν, ἱερομνήμων, _c. 14 l._]ος | _c. 33 l._ος Φρύνου Κιεριεύς, ×××Ἄρχιππος Ἀντιγένου Κι[εριεύς, ὁ γραμματεὺς τοῦ κοινοῦ συ]νε|[δρίου τῶν Ἀμφικτιόνων, ἱερομνήμων, Κλ?]έαρχος Ἀρνίου Λαρισαῖος, Θεμιστογένης Πολ-
5 λίχου [Σκοτο]υσ[σαῖος. ××× Φωκέων· ×Ἡρακλ]εί|[δης Ἡρακλείδου Φανοτεὺς ἱερομνήμων], Κλεοξενίδας Κριτολάου Δρύμιος, Ἄντανδρος Ἀρχί[ππου] Στείρι[ος, Τίμαρχος Ἀντιό|χου Φανοτεὺς ἱερομνήμων, _c. 9 l._] Ἄγιος, Καλλικράτης Θεοδώρου Φανοτεῖς. ××× Βοιωτῶ[ν· ×Ἀ]ριστοκ[_c. 19 l._ | ἱερομνήμων, _c. 15 l._], Κλεόστρατος Ἀρίστωνος Θηβαῖοι, ××× Ἀριστόβουλος Ἀρισ[τ]οκλείδο[υ _c. 8 l._ ἱερομνήμων, | _c. 27 l._]ος Θηβαῖοι. ××× Ἀχαιῶν Φθιωτῶν· ×Ἄρχιππος Κλειτάρχου Μελιταιε[ὺς ἱερομνήμων, _c. 7 l._, | _c. 28 l._ Κι]θαίρωνος[5a] Γυρτώνιοι,
10 ××Σιμάδας Ξανθίου Θηβαῖος ἱερομνήμων, Ἀμ[_c. 20 l._ | _c. 26 l._×××Μ]αγνήτων· ××Διονυσόδωρος Εὐφραίου Δημητριεὺς ἱερομνήμων, ×× [_c. 20 l._ | _c. 26 l._ Δημ]ητριεῖς, ××Ἐπικρατίδης Ἀντιμάχου Δημητριεὺς ἱερομνήμων, ××Γ[_c. 21 l._ | _c. 28 l._ ἀ]πὸ Δημητριάδος[6]. ××Αἰνιάνων· ××Μοσχίων Σιττύρα Ὑπαταῖος ἱερομ[νήμων, _c. 13 l._] | _c. 31 l._, Νικόφιλος Ἀγίου[6a] Ὑπαταῖος ἱερομνήμων, Τολμαῖος Θηρομάχου _c. 17 l._ |
II [_c. 7 l._.×××] Μαλι[έων·××Πυρρίας Σατύρου Λαμιεὺς ἱερομνήμων, _c. 40 l._×××Οἰταίων·] | Θεοφά[νης] ..... μου Ἡρα[κλειώτης ἱερομνήμων, _c. 40 l._.×××Ἀθηναίων·××Ἀσκληπιάδης] | Ἰκεσίου [Ἀθηναῖ]ος ἱερομ[νήμων, _c. 40 l._×××Εὐβοιέων·××_c. 25 l._] | ἱερομνήμων, Χα[ρι-
5 κλῆς [_c. 32 l._.×××Λοκρῶν Ὑποκημιδίων·××_c. 26 l._] ἱερο|μνήμων, Καλλι[γ]είτω[ν _c. 32 l._.×××Λοκρῶν Ἑσπερίων·××_c. 30 l._ Οἰαν]|θεὺς ἱερομνήμων, Διο[_c. 40 l._.×××Δωριέων τῶν ἐγ μητροπόλεως· ×Δίων Πολυδέκτα Ἐρινεαῖ]|ος ἱερομνήμων, Δαμότι[μος _c. 50 l._.×××Δολόπων·××.....Εὐλόγου Ἀγγειάτης]| ἱερομνήμων, Σώτιμος Δ[_c. 33 l._.

---

tituli *D*. Mensis Poetropius ibid. additus (col. II_{19}) nos edocuit, haec omnia acta esse in extraordinaria sessione exeuntis a. 117, cuius aliud exemplum exstat n. 243 *D* not. 12 fin. Hieromnemones fere iidem comparent atque auct. a. 117, n. 704 *E*, exceptis Magnetibus col. I_{30} et Doriensi Peloponnesiaco II_9 quorum agoratrus Empedosthenes fuerat auct. 117 hieromnemo; de suppletis Maliensi II_1, Doriensi Matropolita II_6, Dolope II_7 non satis constat. 5a Suppl. Hi., cf. IG IX 2, 234_{115} Κιθαίρουν Εὐφρανόρειος Φαρσάλιος. 6 Verba ἀπὸ Δημητριάδος antea excidisse suspicor, sc. post Μαγνήτων I_{30}, ubi in tit. *D* II_{21} leguntur. De Magnetibus tunc bipartitis cf. not. 5 et quae bene exposuit Kip Thess. Stud. 108. 6a Hic in tit. 704 E_6 Αἴγιδος audit, quod ibid. not. 10 correximus.

×××Περραιβῶν·××_c. 15 l_ ἱερομνήμων, _c. 12 l_]ους Φεραῖος, Ἀλέξιπ-
πος _c. 15 l_.×××[Δωριέων τῶν ἐκ Πελοπ]οννή[σου·××_c. 26 l_
10 ἱερομνήμων], _c. 12 l_]λου, Ἐμπεδοσθένης [Ἁγία Ἀργε]ῖοι.×××××

C. Amphictyonum iusiurandum. Initia vs. II_{11-16} ed. Wescher l.l. 119, reliqua Colin l.l. 107 cum tab. I.

Col. II 10 ὅρκος Ἀμφικτι[όνων[7]·×πᾶν π]ρᾶγμα ἐν τῶ[ι κρίματι περὶ χρημάτων καὶ ὅρων Ἀπόλλωνος δικάσω καθ'] | ὃ ἂν ἐγὼ μάλιστα δό[ξω ἀληθ]ὲς εἶναι, οὔτε χάριτος οὔτε φιλία[ς οὔτε ἔχθ]ρας[8] εἵνεκεν ψευδέ[α] κρινῶ [κατ'[9] οὐδένα τρόπον· καὶ τὰ καταδικασθέντα ἀκολούθως] | τῶι κρίματι κατὰ τὰ[ν δύνα]μιν μάλιστα ἐκπράξω ὃ ἂν τάχιστα δύ[νωμαι], ἀποκαταστήσω τε τῶι θεῶι [δικαίως. οὐδὲ δῶρα
13 δέξομαι οὔτε αὐτὸς ἐγώ, οὔτε] | ἄλλος ἐμοί, οὔτε [τῶν κοι]νῶν χρημάτων οὐθενὶ μὴ δῶ, οὔτε ἐγὼ [μεταλή]ψομαι. ταῦτα ἐγὼ οὕτως πο[ιήσω· καὶ εὐορκοῦντι μέν μοι εἴη πολλὰ καὶ ἀγαθά], | ἐφιορκοῦντι δὲ Θ[έμις[10] τε] καὶ Ἀπόλλων Πύθιος καὶ Λατὼ καὶ Ἄρτεμ[ις καὶ] Ἑστία καὶ Πῦρ ἀθάνατον[10a] καὶ θεοὶ πά[ντες καὶ πᾶσαι κακίστωι
15 ὀλέθρωι τὴν] | σωτηρίαν μοι [ἀφέλωσι]ν, μήτε τέκνων[11] μήτε σπορῶν μήτε καρπ[ῶν μή]τε οὐσίας κατόνασθαι ἐάσωσ(ιν) ἐμέ [τε αὐτὸν καὶ τὸ γένος ἐμόν, καί με] | ἐκ τῶν ὑπαρ[χόντω]ν ἰδίων ζῶντα ἐκβάλωσι εἰ ἐφιορκήσω.××××××

D. Sententiae et iudicium Amphictyonum de thesauro Apollinis (quot pecuniae desint), m. Decembri a. 117 a. Chr. Initia vs. II_{17-24} ed. Wescher l.l. 119, reliqua Colin l.l. 107 cum tab. I. Cf. Pomtow l.l. 670 n. 5.

Tit. *C.* — 7 Cf. vetus iusiurandum Amphictyonicum anni 380, n. 145_2; inde supplem. complura deprompsit Co., qui de iureiurando Graeco locos permultos congessit l.l. 132. 8 Co. affert Demosth. LVII 63 ἔκ τε γὰρ τοῦ ὅρκου ἐξήλειψαν τὸ ψηφιεῖσθαι γνώμῃ τῇ δικαιοτάτῃ, καὶ οὔτε χάριτος ἕνεκ' οὔτε ἔχθρας. 9 κατ' addidi. 10 De his diis deabusque Delphicis in utroque iureiurando vocatis disserui Philol. LXXI 1912, 56 n. 16 (Latona), n. 17 (Themis), n. 19 (Vesta et ignis immortalis). 10a Hi. comparat e papyro ἐγώ εἰμι ... τὸ πῦρ τὸ ἀθάνατον, cf. Roscher Lex. III 3333_{27}.

11 Recte Co. comparat iusiurandum et diras illas Amphictyonum a. 339 ab Aeschine perscriptas III 110: καὶ οὐκ ἀπέχρησεν αὐτοῖς (Ἀμφικτύοσι) τοῦτον μόνον τὸν ὅρκον ὀμόσαι, ἀλλὰ καὶ προστροπὴν καὶ ἀρὰν ἰσχυρὰν ὑπὲρ τούτων (Κιρραίων) ἐποιήσαντο. γέγραπται γὰρ οὕτως ἐν τῇ ἀρᾷ. εἴ τις τάδε, φησί, παραβαίνοι ἢ πόλις ἢ ἰδιώτης ἢ ἔθνος, ἐναγής, φησιν, ἔστω τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ τῆς Ἀρτέμιδος καὶ Λητοῦς καὶ Ἀθηνᾶς Προναίας. καὶ ἐπεύχεται αὐτοῖς μήτε γῆν καρποὺς φέρειν, μήτε γυναῖκας τέκνα τίκτειν γονεῦσιν ἐοικότα ἀλλὰ τέρατα, μήτε βοσκήματα κατὰ φύσιν γονὰς ποιεῖσθαι, ἥτταν δὲ αὐτοῖς εἶναι πολέμου καὶ δικῶν καὶ ἀγορῶν, καὶ ἐξώλεις εἶναι καὶ αὐτοὺς καὶ οἰκίας καὶ γένος τὸ ἐκείνων.

II τὸ κοινὸν τῶν Ἀμφικτυόνων ἐξ συγκλήτου Ῥ[ω-
17 μαίων δόγματος[3] πρὸς ἐπίγ]|νωσιν[12] κεκαθ[ίκασι]ν, Ῥωμαίων τῆι προ-
τέραι Καλανδῶν Φεβροα[ρίων], ὡς δὲ Δελφοὶ ἄγουσιν[13] ἀπὸ πεντε-
καιδεκάτης ἕως τ[ῆς ὀκτ]ωκαιδεκ[άτης], | καὶ διήκουσ[αν πε]ρὶ θησαυ-
ροῦ[14] ἡμέρας τέσσαρας. ××××× ἔκριναν, [ὡς Ῥ]ωμαῖοι ἄγουσιν πρὸ τρίτης
Νωνῶν Φεβροαρίων, ὡς δὲ Δελφοὶ ἄγουσιν μη[νός] | Ποιτροπί[ου[13] ὀκτ]ω-
καιδεκάτηι. ×× Δελφοί[15], ψᾶφοι δύο· ἀργυρίου τάλαντα πέντε. ××
20 Θεσσαλοί, ψᾶφοι δύο· ἀργυρίου συμμαχικὰ[16] τάλαντα πεντή[κον]|τα. ×
Φωκεῖ[ς, ψᾶφο]ι δύο· ἀργυρίου συμμαχικὰ τάλαντα πεν[τήκ]οντα. ××
Βοιωτοί, ψᾶφοι δύο· ἀργυρίου στερεὰ[17] τάλαντα πεντήκοντα. ××
Ἀ|χαιοὶ Φθι[ῶτα]ι, ψᾶφοι δύο· ἀργυρίου συμμαχικὰ τάλαντα
πεν[τή]κοντα. ××× Μάγνητες ἀπὸ Δημητριάδος, ψᾶφοι δύο· ἀρ-
γυρίου συμμαχικὰ τά|λαντα [π]εντήκοντα. ××× Αἰν[ι]ᾶνες ψᾶφοι δύο·
ἀργ[υ]ρίου [σ]υμμ[αχι]κὰ τάλαντα πεντήκοντα. ××× Μαλιεῖς, ψᾶφος·
23 τάλαντα συμμαχικὰ πεντή|κοντ[α]. ××× Οἰταῖοι, ψᾶφος· τάλαντα
συμμαχικὰ πεντήκοντ[α]. ××× Ἀθηναῖοι, ψᾶφος· τάλαντα συμμαχικὰ
πεντήκοντα. Εὐβοιεῖς, ψᾶφος· τά|λα[ντ]α ἀττικὰ πε[ν]τήκοντα. ×××
Λοκροὶ Ὑποκνημίδιοι, ψᾶ[φος· τ]άλαντα συμμαχικὰ πεντήκοντα.
25 ××× Λοκροὶ Ἑσπέριοι, ψᾶφος· τάλαντα|[συμ]μαχικὰ πεντήκοντα. ××
Δωριεῖς ἐγ μητροπόλεως, ψᾶφ[ος· τ]άλαντα συμμαχικὰ πεντή-

Tit. *D.* — 12 Ad ἐπίγνωσιν cf. col. II$_{28}$ ἐπέγνωσαν. 13 Sc. μηνὸς Ποιτροπίου v. 19; eadem verba desunt in tit. *F* IV$_7$. — Quia m. Februarius diu Bysio Delphico respondebat quo Amphictyones antiquitus convenire solebant, Co. perperam conclusit, hic pylaeam vernam ordinariam intellegi debere; sed neglexit fastorum Romanorum turbationem, quorum m. Martius e.g. a. 189 Novembrem aequaverat, cf. n. 611[1]. Nihil igitur offensionis inest m. Februario qui supra m. Poetropio/Decembri respondet (col. II$_{17.19}$, IV$_7$). Unde apparet hanc sessionem, m. Decembri habitam, fuisse *extraordinariam*, cuius rei aliud exemplum cognovimus a. 339, n. 243 *D* not. 12 fin. 14 Sc. ὅσον χρημάτων τῶι θεῶι ἄπεστι cf. v. 28 et col. IV$_{7.18.20}$.
15 De catalogo hieromnemonum cf. not. 5. 16 De norma symmachica quae fuerit fere ignoramus. Wesch. cogitat de nummis foederis Achaïci, de quibus cf. n. 729[4] et IG V 2. 345$_{21}$. Co. attulit ἀργύριον συμμαχικόν ex titt. Boeotiis IG VII 2426 (et 1743). Nos praeferremus normam Amphictyonicam (si quidem tum valebat; de qua cf. n. 250[9] et 251[29]), nisi Hi., quia Amphictyones non σύμμαχοι sunt, de recentiore κοινῷ Boeotorum, Euboeensium, Locrorum, Phocensium, Dorum cogitaret, de quo cf. n. 767 et 770[4]. 17 Eadem quae talenta Attica, cf. v. 24 τάλαντα ἀττικὰ πεντήκοντα cum versu 27: ψᾶφοι τρεῖς· τάλαντα στερεὰ πεντήκοντα. Haec enim tria suffragia tulerant 2 Boeoti, 1 Euboeus.

Col. II κοντα. ×× Περραιβοί, ψᾶφος· τάλαντα συμμαχικὰ | [πεν]τήκοντα. ××
Δόλοπων ψᾶφος· [τ]άλα[ντ]α σ[υ]μμαχικὰ πεν[τή]κοντα. ×× Δωριεῖς
ἐκ Πελοποννήσου, ψᾶφος· τάλαντα συμμαχικὰ πεντήκοντα. ×× |
27 [ψᾶφ]οι δέκα ἐννέα· τάλαντα συμμαχικὰ πεντήκοντα. ××ψᾶφο[ι τρ]εῖς·
τάλαντα στερεὰ πεντήκοντα. ψᾶφοι δύο· τάλαντα πέντε. τὸ κοινὸν
τῶν Ἀμφι[κτ]υόνων ἔκρινεν, ἐχ θησαυροῦ ἀπεῖνα[ι τ]άλαντα [σ]υμ-
μαχικὰ πεντήκοντα[18]. ×××××

E. Sententiae et iudicium de finibus terrae sacrae constituendis adversus Anticyrenses, Ambryssios, Myanenses, Amphissenses. Col. II_{28-33} ed. Colin l.l. 107 cum tab. I. — Col. III_{1-38}, IV_{1-6} ed. Wescher l.l. 55_{1-38}, 56_{39-44} (Mommsen CIL III 2, Add. ad n. 567 p. 987); contulit Joh. Schmidt Herm. XV 1880, 281 (CIL I suppl. n. 7303 p. 1317); denuo ex lapide ed. Colin l.l. 108 cum tab. II. Cf. Pomtow l.l. 670, n. 6. — Exscripsi a. 1887. Hic lapis II gravissimus (cum col. III. IV et titt. 827 *D. E*), brevi postquam Co. eum contulit, a pastoribus quibusdam in frustula sescenta est confractus, quae coacervata sub templo iacent.

II Ἀμφικτίονες ἐπέγνωσαν[12] περὶ ὅρων
Ἀπόλλωνος, ποίοις ὅροις | ὁρίσασθαι δεῖ. ×××× Ἀμφισσεῖς Ἀριστο-
κλέας[19], Δάμων πρεσβευτ[αὶ ἐλ]έγοσαν ὅτι δεῖ τὸ κρίμα ἑστηκὸς καὶ
30 κύριον εἶναι τὸ τότε γεγονός, ὅτε Παυσανίας | Θεσσαλὸς[20] καὶ οἱ μετ'
αὐτοῦ ὅρους ἐποίησαν. ×× Ἀντικυρεῖς, Ἀμ[βρύ]σσιοι, Δελφοὶ
ἐλέγοσαν τούτωι τῶι κρίματι ἑστηκὸς καὶ κύριον εἶναι δεῖν, ὅτε | [ὅ]ρον
ἱερομνήμονες πεποί[η]καν καὶ [κ]εκρίκασιν ἐπὶ ἄρχοντος Ὀ[ρνιχ]ίδα[20] a.
ἐν Δελφοῖς. ×× ὑπὲρ τούτων τοὺς λόγους ἐποήσατο Νικάτας[21] Ἀλκίνου |
[Δ]ελφός. ××× ἔκριναν· ×× Δελφῶν[22] ψᾶφοι δύο· ἱερομνημόνων κρί-
[ματι στῆ]ναι. ×× Θεσσαλῶν ψᾶφοι δύο· ἱερομνημόνων κρίματι στῆ-
33 ναι. ××× Ἀχαιῶν | [Φθ]ιωτῶν ψῆφοι δύο· ἱερομνημόνων [κρ]ίματι
στῆναι. ×× Βοιωτ[ῶν ψῆφοι] δύο· ἱερομνημόνων κρίματι στῆναι. ××
Col. III Φωκέων ψῆφοι δύο· ἱερομνημόνων ||| [κρίματι στῆναι. ×× Μαγνήτων

18 Hanc summam in thesauro desideratam necnon illam quae ‚praeterea' deerat (tit. *F*), Delphi reddere coguntur in titt. *H* et *I*, cf. not. 57.

19 Idem Ἀριστοκλέας Λυσιπόνου legatus vel testis a. 116 in tit. *I* not. 68. De Damone cf. not. 34. 20 Quattuor κρίσεις περὶ ὅρων distinxi n. 614[4]: *primam* ἄ. Ὀρνιχίδα, a. 337; *secundam* a Pausania Thessalo decertatam post a. 180; *tertiam* hieromnemonum a. 117 in tit. *E*; *quartam* ab Avidio Nigrino factam a. 114/16 p. Chr., n. 827. Sed secunda cum Pausania Thessalo nunc rectius ad initia dominationis Aetolicae, i.e. ad annos 290—280 sqq. referenda sit. 21 Hic Nicatas senator anno proxime insequenti, a. 116, ἄ. Ἡρακλείδα (not. 62). 22 De laterculo suffragiorum cf. not. 5.

1 ψῆφοι δύο· ἱερομνημόνων κρίματι στῆναι. ×× Αἰν]ιάνων ψῆφ[οι δ]ύο·
2 ἱερομνημόνων | [κρίματι στῆναι. ×× Μαλιέων ψῆφος· ἱερομνημόνων
κρίματι στῆν]αι. ×× Οἰτ[αίων ψ]ῆφος· ἱερο[μ]νημόνων κρίματι στῆναι. |
[Ἀθηναίων ψῆφος· ἱερομνημόνων κρίματι στῆναι. ×× Εὐβοιέων ψ]ῆ-
φος· ἱερομνημόνων κρίματι στῆναι. ×× Λ[ο]κρῶν | [Ἑσπερίων ψῆφος·
ἱερομνημόνων κρίματι στῆναι[23] (?) ×× Λοκρῶν Ὑ]ποκ[ν]ημιδίων
5 ψῆφος· ἱερομνημόνων κρί[μ]ατι | [στῆναι. ×× Δωριέων τῶν ἐγ μη-
τροπόλεως ψῆφος· ἱερομνημόνων κρίμ]ατι στῆναι. ×× Δωριέων τῶν
ἐκ Πελοποννή|[σου ψῆφος· ἱερομνημόνων κρίματι στῆναι. ×× Δο-
λόπων ψῆφος· ἱερομνη]μόνων κρίματι στῆναι. ×× Περραιβῶν ψῆφος·
ἱε[ρομνημόνων κρίματι στῆναι. ××
ἔκριναν περὶ τῶν ὅρων τῆς χώ]ρας ἱερᾶς, ὥστε κρίμα κύριον
8 εἶναι δ [ο]ἱ ἱερομνή|[μονες ἐπὶ ἄρχοντος Ὀρνιχίδα[20] ἐν Δελφοῖς πε- *a. 337*
ποιήκασιν οἱ ὁρίζοντες τὴν] ὁμοροῦσαν τῆι ἱερᾶι χώραι κατὰ πρόσω-
πον[23a]. ὅροι[24] | [οἱ αὐτοὶ περιεγράφησαν τῇδε διὰ ταύτην τὴν αἰτίαν,
ὅτι ἰδιῶταί τινες κατέ]χουσι τοὺς ἐξ συγκλήτου δόγματος[25] ××××××× |
0 [τῶι θεῶι δεδομένους ἀγρούς[26], ἔστι δὲ ὅπου ἐπεργάζονται[27] τὴν ἱερὰν
χώραν κα]ί τινες δῆμ[οι ὁμ]οροῦσαν ἑκάστου. ἄρχοντες καὶ | [πρεσβευταὶ
– c. 301 – ῆρη]νται· ××Ἀντ[ικυ]ρεῖς[28]· Φίλων Εὐξένου, Ἐμπεδοκλῆς |
– c. 431 – ονίκου, Σω[σιγ]ένης Ἀπολλοδώρου, Κάλλων Πολυ| – c. 451 *in*
quibus [Ἀμβρύσσιοι] – Κάλλων Σ[ωκρ]άτους ×× ἄρχοντες· ××× Ἀρί-

---

23 De hoc supplem. dubito quia Locros Ozolas cum capite Amphissa κρίμα illud Pausaniae Thessali praetulisse verisimile est, cf. v. 29. Quamvis enim hieromnemo Ozolarum non Amphissae, sed Oeantheae natus esse videatur (tit. *B* II$_6$), tamen de hac re Amphissensi nulla κρίσει opus fuisset, si totum collegium hieromnemonum idem censuisset.

23a Interpunctionem sustulit Hi. post Δελφοῖς, posuit ante ὅροι.

24 Supplevi verba οἱ αὐτοί et τῇδε. Finium periegesis, πέρας γᾶς ἱερᾶς, antiquitus quotannis habenda fuisse videtur (cf. a. 380, n. 145$_{15}$) et e.g. a. 339 per Aeschinem effecta est, cf. Demosth. de cor. 150 πείθει ψηφίσασθαι περιελθεῖν τὴν χώραν et 151 περιιόντων τοίνυν τὴν χώραν τῶν Ἀμφικτυόνων κατὰ τὴν ὑφήγησιν τὴν τούτου (Aeschinis). 25 De hac sententia M.' Acili et senatus cf. quae supra p. 140, 2 et 7/8 exposuimus. 26 Cf. a. 190, n. 610$_1$ horum agrorum laterculum cum inscriptione: τὰ δεδομένα χωρία τῶι θεῶι καὶ τᾶι πόλει. 27 Cf. a. 380, n. 145$_{17}$ τοὶ ἱερομνάμ[ονες περιιόντων ἀεὶ τὰν ἱερὰν γᾶν] καὶ πρασσόντων τὸν ἐπιεργαζόμενον. 28 Quomodo archontes et legati quinque populorum hic dispositi sint, non satis constat, quia initio (v. 11) verba ἄρχοντες et πρεσβευταί postposita, in fine (v. 20) anteposita esse videntur. Certe medium locum obtinent Delphi (not. 29), neque inepte censuit Co., Anticyrenses exceptos esse ab Ambryssiis.

Col. III σ[τ]ων Ξενο|[_ c. 34 l _, Πρ]αξίας Ἀλκιδ[άμ]ου, × Εὔδαμος Εὐκρίτου·××
15 [π]ρεσβευ|[ταὶ·××_ c. 43 l *in quibus* Δελφοί·] _ Ἀμύντας Εὐδώρου**29**,
×Ἀγίων Πολυκλε[ί]του, Ἀμ|[φίστρατος _ 62 l *in quibus* Μυανεῖς**30**] __
τάτου, Ἀγίας Δάμων[ος, Εὔδ]ικος ... τ[ίων]ος, Μοσχίων|_ 74 l _ ενος
Κλέωνος**31**·×××ἄρχο[ντε]ς· Χαιρέ|[δαμος] _ 19 l _ς Φι[λλέ]α, × Ἀρι-
_ 15 l _, Ἀμύντας Ἀριστοδάμου**32**, ×× Πολύκριτος Καλ[λ]ιξένου**32**. ××|
[Ἀμφισσεῖς· _ 12 l _ Μι]κύθου**33**, ..νάρης [_ 10 l _, ×× Δ]άμων Ἀριστο-
20 δάμου**34**·××ἄρχοντες·××Ἀριστόδ[αμ]ος Δάμω|νος, [× _ 15 l _] Θεοφά-
νου, × Εὐμηλίδα[ς Πρωτάρχου, × Πρώ]ταρχος Εὐμηλίδα, × Κλέανδρος
Αἰτωλίωνο[ς]. ××

1 ἀπὸ θαλάσ|[σης**35**, ἢ πρὸς Ἀντί]κυράν ἐστ[ι, ὅριο]ν Ὀπ[όεντα**36**
πρῶτον.

---

29 Amyntas Eudori f. est alter hieromnemonum huius anni (cf. tit. *B* I_{21}), archon praecedentis (a. 118); Hagio Polycliti f. est alter hieromnemo anni insequentis (a. 116, cf. tit. I_3), archon a. 104, postea sacerdos. **30** Supplevi, cf. nott. 31 et 32; deinde legi -τάτου, Ἀγί-ας. **31** Co. comparat fideiussorem Σώξενος Κλέωνος Ἀμφισσεύς (a. 192, Bull. Hell. V 1882, 418 n. 29_6) et suppl. v. 15 fin. Ἀμ|[φισσεῖς]; sed cum archontes insequentes sint Myanenses (not. 32), Amphissenses manifesto in fine enumerati erant.

32 Pater Ἀριστόδαμος Ἀμύντα Μυανεύς testis fuerat a. 145, W-F 272, et avus Πολύκριτος Καλλιξένου Μυανεύς fideiussor a. 161, W-F 213. **33** Ethnicum et patronymicum supplevi. **34** Avus Δάμων Ἀριστοδάμου Ἀμφισσεύς fuerat testis a. 186, W-F 179; pater Ἀριστόδαμος Δάμωνος erat archon Amphissae a. 158, W-F 215, sc. idem qui supra v. 19 fin.; etiam Κλέανδρος nomen Amphissae frequens. Damo fortasse idem qui legatus col. II_{29}.

Lateculus finium sacrorum. — **35** Distinxi 28 terminos, quamvis de Natea (**20**) dubitari possit. Singula loca ubi sita fuerint perquirere, non huius est loci, sed in universum hoc addam: fines Delphorum orientales, a mari incipientes, spectant ad *Anticyrenses* (**1—4**), deinde ad *Ambryssios* (**5—16**); agros Ambryssiorum, cum Phlygonensibus coniunctos, septentrionem versus usque ad Parnassum pertinere comperimus ex arbitrio illo post a. 180 de finibus Delphorum et Ambryssiorum facto (Fouill. III 2, n. 136), de quo cf. n. 614^4 et 615^2, ubi addas fragmentum Fouill. III 2, n. 142. Ab altera parte, item a mari incipientes, sunt *Amphissenses* (**25—28**), deinde *Myanenses* (**20** vel **21—24**) Delphorum finitimi occidentales, quorum agri aeque Parnassum attingunt; nam terminum **20** (Nateam) iam ad Amphissenses cum Myanensibus coniunctos pertinere e not. 45 apparet, terminus **19** vero (ὅρος Κοῖον) κέκλιται πρὸς Παρνασσόν. De terminis **17—19** diu dubitavi, utrum ad orientem, an ad septentriones, an ad occidentem spectarent. Nunc cum determinationem finium Ambryssiorum (Fouill. III 2, n. 136_{25}) ita finitam videamus: ἀπὸ δὲ τοῦ Κατοπτηρίου εἰς ὁ[ρθὸν κ]ατὰ | ράχιν ἐπὶ τὸν Ὀξὺν λίθον· ἀπὸ δὲ τ[οῦ λίθου

II 2 ἐξ Ὀποέ]ντας εἰ[ς] ἄκρα Κολώφεια _ *vacant 12 l.* _ εἰς ὀρ[θ]όν.
3 ἐξ ἄκρων | [Κολωφείων εἰς ὀ]ρθὸν εἰς Δ[ολιχῶντα πέτραν.
4 ἐκ πέτρας] Δολιχῶντος εἰς ἥρωα τὸ(ν) Εὐόριον[37] καλούμενον, οὗ
3 στήλη ××× | [ἐστὶν ἐπιγεγραμ]μένη ὅρι[ον.
5 ἐκ τοῦ Εὐορίου ἥρως εἰς] ἄκρα Μελίου. ×
6 ἐξ ἄκρων Μελίο[υ ×× εἰς τὸν] χάραδρον ο[ὗ] ὄν[ο]μά ἐστι _ *6 l.* _]ηρ
τ[_ *15 l.* _.
7 π]αρὰ [τὴν ῥί]ζαν Κίρφου[38] ὡς ὕδωρ ῥέει τριό[κοντα στάδια] ἐμ
5 μέσωι τοῦ | [_ *11 l.* _ χαρόδρου,
8 καὶ ἐκεῖθ]ε[ν ἐν τ]ῆι αὐτῆι χαράδραι εἰς τὸ[ν] Προ...ον[39] πο-
[ταμὸν]
9 _ *7 l.* _ βου[ν]οῦ ἐ[πὶ] τῆι | [ἱερᾶι χώραι τῶν] Δελφῶν πρὸς πέτραν
πρώτην ἣ καλεῖται Ὑπ[οφαοῦν _ *14 l.* _ οὗ ἐστιν] ἡρ[ῶιον].
7 10 ἐκ | [πέτρας καλουμένης] Ὑποφαοῦντος εἰς πέτραν ἣ Ἰστεφῶν κα-
λεῖται.
11 ἐξ [Ἰστε]φ[ῶντος πέτρας εἰς ὅρον] ἐν οἰκοδο[μήμασιν· ἐντὸς] τού-
των ὁρίων ἐν ἱερᾶι χώραι ὃ κατέχει Βαβ[ύλ]ος Λαιάδου[40] [ἐκ]-
χω[ρείτω.

εἰ]ς ὀρθὸν ἐπὶ τὸν Πέτραχον· ἀπὸ δὲ τοῦ [Πετράχου] | εἰς ὀρθὸν ἐπὶ τὸν Παρνασσόν, edocemur hos terminos, sc. Ὀξὺς λίθος (cuius situm indagavit Co.) et Πέτραχος, plane diversos esse a terminis **17—19** (πέτρα Ἰπ[πο-], ὅρος ..τέου, ὅρος Κοῖον), necnon antecedentes Αἰγώνεια, πρῖνος, Κέρδων, a terminis **5—15**; illos igitur (17—19) ad septentriones spectasse censeam. Quibus disputatis sequi videtur fines terrae sacrae non — ut putabant — usque quaque convenisse cum finibus publicis civitatis Delphorum, sed hanc e.g. septentrionem versus multo latius patuisse, quam illam. Namque in tit. illo de Ambryssiorum confinio neque de terra sacra agitur neque de hieromnemonibus, sed de finibus publicis Delphorum per arbitrum Atticum constituendis; quod idem dicendum de tit. 614, ubi de confinio occidentali (ad Amphissam vergente) ex arbitrio Rhodio decertari debuit, sed terrae sacrae vel hieromnemonum nulla fit mentio; cf. ibid. v. 9 περὶ ὅρων | τᾶς χώρας ἃς ἀμφιλλέγοντι Ἀμφισσεῖς ποτὶ τὰμ πόλιν (non: ποτὶ τὸν θεόν). Quae terra haud dubie illa ἐπίκτητος est intellegenda, cuius fines M.' Acilius haud satis accurate circumscripsisse videtur (n. 614[4]). **36** Termini **1—3** repetuntur in titt. 827 *E* et *F*, ubi term. **4** sqq. deleti sunt. De situ Opoentae cf. ibid. not. 12. **37** De ‚finium heroe' Euhorio egi Philol. LXXI 1912, 93 n. 47. **38** Cf. Strabo IX 3, 3: πρόκειται τῆς πόλεως (Δελφῶν) ἡ Κίρφις ἐκ τοῦ νοτίου μέρους, ὄρος ἀπότομον, νάπην ἀπολιπὸν μεταξύ, δι' ἧς ὁ Πλεῖστος διαρρεῖ ποταμός. Wesch. **39** De fluvii nomine hic non constat; tamen nullum aliud flumen nisi ipsum Plistum designari, (contra Schm. et Co.) persuasum habeo. **40** Nobiles Delphi in terra sacra hic

Col. III 12 ἐκ τῶν οἰκοδομη]μάτων | [εἰς πέτραν], ἢ ὑπὸ Σκιδάρεόν ἐστι· ὃ ἐντὸς τούτων ὁρίων ἐστί, Κλεόδαμο[ς] Φιλ[αιτώλου40 ἐκχωρείτω.
30 13 ἐκ Σκι]δα[ρέου εἰς π]έτραν τὴν ἐπάνω τᾶς ὁδοῦ, οὗ τρίπους ἐνκεκόλαπται· ὃ ἐντὸς το[ύτων ὁρίων κατέχει [Μνασίθεος? | Δι]ο-[δώρ]ου40a ἐκχωρησάτω καὶ τὴν οἰκίαν καθελέτω.
14 ἐκ πέτρας τῆς ἐ[π]άν[ω τᾶς ὁδοῦ εἰς ὀρθὸν εἰς πολυ]ανδρ[εῖ]ον Λακώνων41 ὑπὸ τὸν ὁπλίταν.
33 15 ἐκ πολυανδρείου ἐπ' [ὀ]ρθὸν εἰς πέτρ[αν _23 ι_, οὗ] | τρίπου[ς] ἐνκεκόλαπται· ὃ ἐντὸς τούτων ὁρίων κατέχε[ι Μεγάρτ]ας Μ[ελισσίωνος40 ἐκχωρείτω.
16 ἐκ πέτρας _8 ι_] | εἰς τὸ Λ[η]τῶιον ὃ ὑπὸ Κατωπουρέου42 ἐστί· ὃ ἐντὸς τούτω[ν ὁρίων κ]ατέχ[ει Καλλικράτης καὶ Ἀντιγένης Διο-
35 δώρου43] | ἐκχωρείτω.
17 ἐκ τοῦ Λ[η]τ]ώιου ἐπ' ὀρθὸν εἰς πέτραν ἢ Ἱπ[πο_5 ι_43a κ]αλε[ῖται]· ὃ [ἐντὸς τούτων ὁρίων κατέχει Καλ]]λικράτης κα[ὶ Ἀ]ντ[ιγέ]νης Διοδώρου40 ἐκχωρείτω καὶ τὴν [οἰκία]ν καθε[λέτ]ω.
18 [ἐξ Ἱππο_5 ι_43a πέτρας] ε[ἰς] ὄρι[ς]43b | ..τέου.
19 ἐκ ..τέ[ου ε]ἰς ὀ[ρθ]ὸν εἰς ὄρος Κοῖον44 ὃ κέκλιται πρ[ὸς Παρ]-νασσόν35.

---

illic agris erant potiti domusque aedificaverant; quos nunc reddere coguntur pariter atque in tit. *H* pecunias thesauro debitas. Neque casu accidit, quod quattuor vel quinque, sc. avarissimi, Μνασίθεος (?, not. 40a) καὶ Καλλικράτης καὶ Ἀντιγένης (οἱ) Διοδώρου vs. 34 et 36, deinde Ἀγίων (Ἐκεφύλου) col. IV_3, tum Γλαῦκος (Γενναίου, frater Ἡράκωνος) col. IV_4, re vera in catalogo debitorum tit. *H* not. 57 fin. redeunt. 40a Supplevi pro: [_10 ι_] ἀπ]ὸ [τούτ]ου Wescheri. Pro Mnasitheo etiam fratres Callicrates et Antigenes in censum veniunt (not. 40, sed ille est primus debitorum in tit. *H*, cf. not. 57 fin. 41 De hoc polyandrio a. 280 condito cf. n. 636 nott. 18 et 19. Statuam ‚hoplitae' rettuli ad heroa Hellanicum ibid. not. 22. Similem militis imaginem rupi montis a propheta Elia denominati incisam exhibet Hiller Thera III 79 fig. 63. 42 De Latoïo et Κατωπουρέῳ = Κατοπτηρίῳ exposui Philol. LXXI 1912, 94 n. 48, ubi adde tit. Fouill. III 2, n. 136_{21}: ἀπὸ δὲ τῆς ὁδοῦ ἐπὶ τὸμ πρῖνον τὸν ἐ[πὶ τοῦ] Κατοπτηρίου· ἀπὸ δὲ τοῦ Κατοπτηρίου κτλ. cf. not. 35. Cf. Strabo IX 423: καταιγίζει γὰρ εἰς αὐτὴν (Ἀνεμώρειαν) ὁ καλούμενος Κατοπτήριος, χῶρος κρημνός τις ἀπὸ Παρνασσοῦ διήκων· ὅριον δ' ἦν ὁ τόπος οὗτος Δελφῶν τε καὶ Φωκέων, et schol. Eurip. Phoen. 233 σκοπιὰς δὲ θεῶν φησὶ τὸ Κατοπτευτήριον, τόπον οὕτω καλούμενον ἐν Παρνασσῷ, ὅθεν κατοπτεύσας Ἀπόλλων τὸν Δέλφιν κατετόξευσεν. Hodie vocatur Πετρίτης (Ulrichs Reisen I 129). 43 Supplevi ex v. 36, nam vix alia nomina lacunae 30 litt. tam accurate respondent. 43a Cf locum Ἱππότεια n. 1118_6. 43b Suppl. Hi. pro ὄρο[ν]. Deinde hic et infra dubitanter legi Ν̣ατέου. 44 Cf. Latonae cognomen

20 ἐντὸς το[ύτων ὁρίω]ν χώρα [ἐστὶν ἣ] | καλεῖται Νάτεια[45] γεωργουμένη, ἣν Μάνιος Ἀχίλιος τῶι θεῶι [δέ]δωκε· ἐκ ταύτης τῆς χώρας ἀπολλ[ύσθ]ῳ ὅσα ἐ[κ]||φέρεται.

21 ἐγ Νατείας παρὰ τὴν χώραν γεωργουμένην γωνία, ἣ ἐστιν χώρας γεωργουμένης πρὸς τὴν ὁδὸ[ν ἣ] ἐγ Δ[ελφῶν] | εἰς Ἄμφισσαν ἄγει.

22 ἐκ τῆς γωνίας εἰς τὴν πέτραν ἣ ὑπὲρ Ἐπακινάν ἐστιν, ἣν Αμφισσεῖς ἐδεικνύοσαν· ὃ ἐντὸς [το]ύτων ὁρίω[ν] | κατέχει, ὃ ἠγορακέναι λέγει, Ἁγίων[40] ἐκχωρείτω.

23 ἐκ πέτρας εἰς ὀρθὸν εἰς πέτραν οὗ τρίπους χαλκοῦς ἐστίν· ὃ ἐντὸ[ς] τούτων ὁ|ρίων κατέχει Γλαῦκος καὶ Ἡράκων[40] ἐκχωρείτω.

24 ἐκ τρίποδος εἰς ὀρθὸν παρὰ στί[χ]ον ἐλαιῶν παλαιῶν εἰς ὄρος ἄκρον Ταρμίηι|ον.

25 ἐκ Ταρμιήου εἰς ὀρθὸν εἰ[ς πέ]τραν πρώτην τὸ ἐν Τριναπέᾳ[46] ἐστίν.

26 ἐκ Τριν[α]πέας χάραδρος ὅς ἐστιν εἰς κρά[να]ν Ἐνβά|τεαν.

27 ἐκ κρήνης εἰς ὀρθὸν εἰς Ἀστράβαντα[47].

28 ἐξ Ἀστράβαντος ὅρ[ος περι?]άγει εἰς [τὸν τ]ὄπον ἁ[λ]είας[48] πρὸς τὴν θάλασ[σ]αν. ×××

Κοιογενής Pind. fr. 88 Bergk vel Κοιογένεια (Apoll. Rhod.) patremque eius Coeum titanem. **45** Nateam prope confinium Ozolarum quaerendam esse apparet ex v. 2 (ὁδὸς ἐγ Δελφῶν εἰς Ἄμφισσαν) et e tit. 610 v. 1: τὰ δεδομένα χωρία (ὑπὸ Μανίου Ἀχιλίου cf. supra p. 140, 2) τῶι θεῶι καὶ τᾶι πόλει .. et v. 32 sq.: ἐν Νατείαι· τὸ Σωξένου Ἀμφισσέος, τὸ Τέγνωνος Ἀμφισσέος, τὸ Κριτολάου Φυσκέος (cf. ibid. not. 1). Itaque termini **19** et **18**, intra quos Natea sita esse pronuntiatur, aeque ad fines occidentales (vel angulum septentrionalem) Delphorum spectare debent, sc. usque ad Myanenses, quibus termini **19—24** attribuendi esse videntur. Nam inde a termino **25** (Trinapea) incipiunt *Amphissenses* in titt. 827 *C* et *D*. **46** Manifesto τρία νάπεα intellegenda quae velut illa Σχιστή vel τρίοδοι huc confluxerunt; unum ex his, sc. quod meridiem versus ad terminum **26** (fontem Embateam) ducebat, χάραδρος vocatur. Prima rupes in Trinapea (= *Dreischlucht*) erat terminus **25**, quod posteris temporibus iam non intelligitur, cum in tit. 827 C_8 legamus ‚*Trinapea, quae est petra imminens*'. Quae si recte interpretatus sum, hanc quidem regionem ut cum fonte illo recognoscamus, nobis continget. **47** Ἀστράβαντα non heroa quendam esse (sic Wesch. l.l. et A. Mommsen Delphika 231, 2), sed idem quod ‚[*Berg*]*sattel*', sc. montem vel rupem *clitellarum* figura, exposui Philol. LXXI 1912, 93 n. 47. **48** ἁλεία hic non eadem quae ἁλιεία = *piscinae* (Schm. aliique: ‚*Fischerei am Meere*'), sed quae ἁλέα = *salinae*. De hac forma quae servatur in tit. 827 D_{24}. Hi. comparari iubet I. Priene 111_{114} cum not., et 117_{48}, et Croenert-Passow Lex. I 314.

F. Sententiae et iudicium de pecuniis quae ‚praeterea' desint, sc. extra thesaurum (tit. *D*) et greges (tit. *G*), m. Decembri a. 117 a. Chr. Col. IV_{7-19} ed. Wescher l.l. 56_{45-57}; contulit Schmidt l.l. 287; denuo ed. Colin l.l. 109 cum tab. II. Cf. Pomtow l.l. 671 n. 7. Exscripsi a. 1887.

Col. IV ὡς Ῥωμαῖοι ἄγουσιν πρὸ ἑβδόμης εἰδῶν Φεβροαρίων 13, ὡς Δελφοὶ ἄγουσιν ἑβδόμηι ἐπ' εἰκάδι· ὅσον χρημάτων Ἀπόλλω[νο]ς ἄπε|στι ἐκτὸς τοῦ θησαυροῦ 49 καὶ ἐκτὸς τῶν θ[ρε]μμάτων προσόδου· ××× 50 Ἀμφικτίονες ἔκ[ριναν· ×× Δελ]φῶν ψῆφοι δύο· τάλαντ[ον 51 σ]υμμα|χικόν 16, μνᾶς πεντήκοντα μίαν, στατῆρας δ[έκ]α δύο. Θεσσαλῶν ψῆφοι δύο· τάλ[αντα συμμα]χικὰ τρία, μνᾶς τριάκοντα [πέντ]ε. | Φωκέων ψῆφοι δύο· τάλαντα τέσσαρα, μνᾶς πέντε. Δωριέων τῶν ἐγ Μητρ[οπόλεως ψῆφ]ος· τάλαντα συμμαχικὰ τρία, μνᾶς | πέντε. ××××× Δωριέων τῶν ἐκ Πελοποννήσου ψῆφος· τάλαντα συμμα[χικὰ τρία, μνᾶ]ς τριάκοντα. ×× Ἀ[θην]αίων ψῆφος· τ[άλα]ν|τα συμμαχικὰ τρία, μνᾶς τριάκοντα. ×× Εὐβοιέων ψῆφος· τάλαντα συμμαχι[κὰ τρία, μνᾶ]ς τριάκοντα πέντε. ×× Βοιωτῶν φῆφοι [δύ]ο· | τάλαντα συμμαχικὰ τέσσαρα, μνᾶς πέντε. ×× Ἀχαιῶν Φθιωτῶν ψῆφοι δύο· τάλαν[τα συμμαχ]ικὰ τρία, μνᾶς τ[ριάκ]οντα πέντε. ×× Μαλιέ|ων ψῆφος· τάλαντα συμμαχικὰ τέσσαρα, μνᾶς πέντε. ×× Ο[ἰτα]ίων ψῆφος· τάλ[αντα συμμαχικ]ὰ τέσσαρα, μνᾶς τριάκοντα πέν|τε. ×× Δολόπων ψῆφος· τάλαντα συμμαχικὰ τρία, μνᾶς τριάκοντα πέντε. × Π[ερραιβῶν ψ]ῆφος· τάλαντα συμμαχικὰ τρία, μνᾶς | τριάκοντα πέντε. ×× Μαγνήτων ψῆφοι δύο· τάλαντα συμμαχικὰ τρία, μνᾶς τριάκοντα πέντε. ×× Αἰνιάνων ψῆφοι δύο· τάλαντα|συμμαχικὰ τέσσαρα, μνᾶς πέντε. ×× Λοκρῶν Ὑποκνημιδίων ψῆφος· τάλαντα συμμαχικὰ τέσσαρα, μνᾶς πέντε. ×× Λο|κρῶν Ἑσπερίων ψῆφος· τάλαντα συμμαχικὰ τρία, μνᾶς τριάκοντα πέντε. ××

Ἀμφικτύονες ἔκριναν· τῶι θεῶι χρήματος ἀ|πεῖναι ἐκτὸς τοῦ θησαυροῦ καὶ ἐκτὸς τῶν θρεμμάτων προσόδου τάλαντα συμμαχικὰ τρία, μνᾶς τριάκοντα πέντε 52. ××× |

Tit. *F.* — 49 De thesauro cf. tit. *D*, de reditu e gregibus tit. *G*. Pecuniae ‚praeterea' ablatae ad locationes (cf. n. 178) vel ferias (n. 671/2) referri possunt. 50 Schm. intercalavit οἱ, quod Wesch., Pw., Co. non viderunt; deest etiam col. IV_{18} et II_{28}. Ceterum in tit. *F* litterae multae a Weschero nobisque lectae temporibus Colini evanuerunt. 51 Schm. et Co. legerunt ταλάντ[ου σ]υμμα|χικοῦ μνᾶς κτλ., quae vix recte se habent. 52 Decem suffragiis 3 tal. 35 min., octo suffragiis 4 tal. 5 m. decreta sunt; Amphictyones parti maiori obsequuntur.

G. Iudicium de reditu ex gregibus sacris. Col. IV$_{20-26}$ ed. Wescher l.l. 56$_{58-64}$; contulit Schmidt l.l. 288; denuo ed. Colin l.l. 109 cum tab. II. Cf. Pomtow l.l. 672 n. 8. — Exscripsi a. 1887.

20 πρόσοδον Ἀπόλλωνι ἐκ τῶν ἀγελῶν καὶ θρεμμάτων[53] ἀποκαταστῆναι δεῖ, ὅσον ἐκ τούτων χρημάτων ἄπεστι, οὗ ἔκριναν | διὰ ταύτην τὴν αἰτίαν ὅτι οὐθεὶς λόγον ἀπεδίδου πόσον θρεμμάτων ἔλαβε ἢ πόσον παρέδωκε ἢ πόσον προσόδου γε|γένηται. οἱ προαγόμενοι καὶ ἐρωτώμενοι, πόσον θρεμμάτων παρέλαβε ἢ πόσον παρέδωκε, πάντες ἐλέγοσαν οὐκ ἐπί[στ]ασθαι, οὐδὲ ἐν γράμμασι δημοσίοις γεγραμμένον ἦν. διὰ τοῦτο ἀκέραιον ἦν [περὶ] οὗ κέκριναν[54], θρεμμάτων ὅσον ε[ἶχε καὶ] ἀποκαταστῆναι [δε]ῖ, οὐχ εὑρήκασι διὰ ταύτην τ[ὴν αἰτίαν, ὅτ]ι ὅσον
25 ἕκασ[τ]οι παρέλαβον καὶ παρέδωκαν οἱ ἐρωτώ[μενοι οὗ] φασιν ἐπίστα[σθ]αι, οὐδὲ ἐν γράμμασι δημοσ[ίοις γεγραμ]μένον ἦν. ἐπιμελητὰς οὓς ὁ δῆμος Δελφῶν π[αρίστατο, | ὑποδίκους εἶναι ἔκριναν _ c. 11 l _ ἀ]πέδω[κ]αν[55] [Ξέ]νω[ν Ἀριστοβού]λου, Ἄρχων [Εὐαγόρα ×××].

H. Sententiae et iudicium de pecuniis, quas Delphi nobiles thesauro reddere coguntur, m. Decembri a. 117 a. Chr. Col. IV$_{26-34}$ ed. Wescher l.l. 56$_{64-72}$; contulit Schmidt l.l. 288; denuo ex lapide Colin l.l. 109 cum tab. II. Fines versuum col. V$_{1-6}$ ed. Wescher Annali del Inst. 1866, 11 et monum. bil. 122 (cf. p. 134). Col. V et VI ed. Colin l.l. 110 et 111 cum tab. III. Cf. Pomtow l.l. 672, n. 8. — Exscripsi a. 1887.

V ἐπὶ ἄρχοντος Εὐκλείδ[ου[1], |
ἐκκλη]σία[ς][56] _ 22 l _ ερσενας ο[__ | _ c. 30 l _ ἑ]ξακοσ[ι__ | _ c. 25 l _ τού-
30 το]υ ἕνε[κα__] | _ c. 27 l _ οντο__ | [_ c. 13 l _ ἐξ συγκλήτου δό]γμα[τος[3]. ×
Ἀμφικτίονες ἔκριναν[57] · × Δελφῶν ψῆφοι δύο · __] | _ c. 24 l _ κοντ[α__] |

Tit. *G.* — **53** De gregibus sacris cf. n. 636[17]. **54** Verborum connexum restituit Hi. (οὗ ἔκριναν v. 20 pro οὐ ἔκριναν, item v. 23 [περὶ] οὗ pro [καὶ] οὐ). **55** Co. reiecit [εὐθύνας ἀ]πέδωκαν, quia tantummodo εὐθύνας διδόναι usurpatur, et cogitat de duobus Delphis, qui soli τὰ χρέα vel τὰ ὀφειλόμενα (τῶν θρεμμάτων) ἀπέδωκαν.

Tit. *H.* — **56** De hoc supplemento valde dubito; quod enim si recte se haberet, de ἐκκλησίᾳ Amphictyonum esset cogitandum, de qua cf. Aeschin. III 124: ἐκκλησίαν γὰρ ὀνομάζουσιν, ὅταν μὴ μόνον τοὺς πυλαγόρους καὶ τοὺς ἱερομνήμονας συγκαλέσωσιν, ἀλλὰ καὶ τοὺς συνθύοντας καὶ χρωμένους τῷ θεῷ. Sed tales contiones publicae neque his quaestionibus difficillimis neque huic aetati respondent. — Verba in v. 27 sequentia: [βοῦς] ἔρσενας suppl. Hi. et cogitat de bubus qui in gregibus sacris deerant (tit. *G*).

57 Adhuc vv. dd. putabant, in tit. *H* eas pecunias recenseri, quibus Amphictyones Delphos nobiles multavissent, quod thesaurum Apollinis defraudassent. Quam opinionem tabula debitorum infra adiecta re-

– c. 23 l – μνᾶς – – | [Ἀγίωνα Ἐχεφύλου μνᾶς τριάκοντα, ×Ἀμ]ύντ[αν Εὐ-
35 δώρου τάλαντον, – –] | – – . ××[Θεσσαλῶν ψῆφοι δύο·×] | – – | – – | – – |||
Col. V [Εὐκλείδαν μνᾶς δέκα μίαν, × Κλεόδαμον μνᾶς δ]έκα μίαν, × Μνασί-
δαμον μνᾶ[ς] ὀγδοήκοντα[58]. ×× Φωκέων ψῆφοι δύο[59]· × 1 Μνα[σί|θεον

fellit. Ea enim edocemur, hanc summam accuratissime respondere illis pecuniis, quae in thesauro tit. *D* et in reditu e gregibus tit. *F* deerant. Nam hae efficiebant τάλαντα συμμαχικὰ πεντήκοντα (*D* II$_{28}$) et τάλαντα συμμ. τρία, μνᾶς τριάκοντα πέντε (*F* IV$_{14}$), cum pecuniae in tabula computatae complecterentur: 50 tal. + 215 min., quae minae sunt = 3 tal. 35 min. Haec congruentia quae vel Colinum fugit, demonstrat, non multas vel damna ab Amphictyonibus hic esse decreta, sed eas modo pecunias constitui, quae a Delphis deo sint reddendae. Neque obloquar, si quis censeat, has summas nequaquam esse iniuria ablatas, sed e thesauro per longum tempus mutuas acceptas. Tredecim enim nobilissimos Delphos, inter quos archonta eponymum Euclidam, nullo modo pro sordidis fraudatoribus habere licet, etsi fortasse debitores fuerint qui usuras nondum numeraverant, — cuius rei exempla ne nostris quidem temporibus desunt, cum magistratus oppidulorum vel vicorum interdum lucri causa muneribus funguntur. Accedit quod has summas mutuas acceptas etiam ἐν γράμμασι δημοσίοις perscriptas fuisse inde apparet, quod plerique populi easdem fere pecunias debitas pronuntiant. Neque stare potest Colini sententia, hos tredecim ut inhonestos postea muneribus publicis esse exclusos; nam hic illic in eis occurrunt (cf. Μνασίδαμον legatum not. 74). Ceterum in tabula adiecta debitorum plena quidem talenta manifesto ad summas in thesauro desideratas, ergo omnes minae ad pecunias, praeterea ablatas (tit. *F*) referri debent.

Tabula debitorum.

		Summae reddendae	
1. Μνασίθεος	Διοδώρου	15 tal.	32 min.
2. Ἀντιγένης	Διοδώρου	15 „	7 „
3. Καλλικράτης	Διοδώρου	15 „	6 „
4. Ξενοκρ[άτης Ἀγησιλάου]		1 „	
5. Ἀμφίστρατος Μνάσωνος		1 „	
6. Καλλείδας Εὐκλείδα		1 „	
7. Γλαῦκος Γενναίου			30 „
8. Ἀγίων Ἐκεφύλου			30 „
9. Ἀμύντας Εὐδώρου		1 „	57 „
10. Ἀζάρατος Ἀντιγάρεος			11 „
11. Εὐκλείδας Καλλείδα			11 „
12. Κλεόδαμος Πολυκράτεος			11 „
13. Μνασίδαμος Ξενοκρίτου		1 „	20 „
		50 tal. + 215 m. (= 3 tal. 35 m.).	

58 Sc. 1 tal., 20 min., cf. col. VI$_{33}$. 59 Catalogus tredecim debitorum, septies decies repetendus, — tot populi decreverunt — titulum *H* longissimum reddidit. Neque omnes populi in singulis pecuniis decernendis plane concinunt. Catalogos paulo pleniores supplevi, quam Co. — De singulis Delphis nobilibus cf. quae exposuerunt Pw. l.l. 673 sq. et Co. l.l. 164. Ceterum quattuor vel quinque eorum avarissimi, sc. 1—3 Μνασίθεος (?) καὶ Καλλικράτης καὶ Ἀντιγένης (οἱ) Διοδώρου, 7 Γλαῦκος, 8 Ἀγίων in tit *E* ex agris sacris erant pulsi, cf. not. 40.

V τάλαντα δέκα πέντε, μνᾶς τριάκοντα δύ]ο, × 2 Ἀντιγένη τάλαντα δέκα πέντε, μ[νᾶς ἑπτά, × 3 Κ]αλλικράτη τάλαντα δέκα | [πέντε, μνᾶς ἕξ, × 4 Ξενοκράτη 60 τάλαντον, × 5 Ἀμφίστρ]ατον τάλαντον, × 6 Καλλείδαν τάλαντο[ν, 7 Γλαῦκον] μνᾶς τριάκοντα, ×× 8 Ἀγίων[α | μνᾶς τριάκοντα, × 9 Ἀμύνταν τάλαντον, μνᾶς πε]ντήκοντα ἑπτά, × 10 Ἀζάρατον μνᾶς δέ[κ]α [μίαν, × 11 Κλεόδα]μον μνᾶς δέκα μίαν, × 12 | [Εὐκλείδαν μνᾶς δέκα μίαν, × 13 Μνασίδαμον μνᾶ]ς ὀγδοήκοντα ××Δωριέων τῶν ἐγ μητροπ[όλεως ψῆφος· × Μ]νασίθεον τάλαν|[τα δέκα πέντε, μνᾶς τριάκοντα δύο, × Ἀντιγέν]η τάλαντα δέκα πέντε, μνᾶς ἑπτά, × Κα[λλικράτη τάλ]αντα [δέκ]α πέντε, | --, [×] Κλεόδαμον μνᾶς δέκα μίαν, Ἀζάρατον μνᾶ[ς δέκα μ]ίαν, Εὐκλεί[δαν μνᾶς δέκα | μίαν, × --, × Ἀμφίστρατον τά]λαντον, × Καλλείδαν τάλαντον, × Γλ[α]ῦκον μν[ᾶς τρ]ιάκοντα, × Ἀγίω[να μνᾶς τρι|άκοντα], × --. ×× Δωριέων τῶν ἐκ Πελοποννήσ[ο]υ ψῆφος· × [Μνασ]ίθεον τάλαντα [δέκα πέν|τε, × Καλλικράτη τάλαντα δέκ]α πέντε, × Ἀντιγένη τάλαντα δ[έκ]α πέντε, × [Ἀμ]ύνταν τάλαντα _ 9 ι _ | --, × [Κλεό]δαμον μνᾶς τέσσαρας, στατ[ῆρα]ς ὀκτώ, ἐ[ννέα] ὀβολούς, ×× Ἀζάρα-[τον _ 7 ι _ | --, × Εὐκ]λείδαν μνᾶς τέσσαρας, στ[ατῆ]ρας ὀκτώ, πέντε ὀβολούς, × Ξενοκρ[άτη 60 _ 6 ι _ | -- τάλαντο]ν, × Ἀμφίστρατον τάλαντον, × [Καλ]λείδαν τά[λα]ντον, × Γλαῦκον μν[ᾶς _ 7 ι _ | --, × Μνασίδαμον μ]νᾶς ὀγδοήκοντα. ×× Ἀθη[ναίω]ν ψῆφος· × Μ[ν]ασίθεον τάλαντα [δέκα πέν|τε, μνᾶς τριάκοντα δύο, × Ἀντιγένη τάλαντα δέκ]α πέντε, μνᾶς ἑπτά, × Κα[λλι]κράτη τάλαντα δέκα πέντε, μνᾶς [ἕξ, × _ 6 ι _ | --, × Γλαῦκο]ν μνᾶς τριάκοντα, × Ἀγίωνα μνᾶς τρι[άκοντα, ...] | --, [× Ἀζάρατον] μνᾶς δέκα μίαν, × Κλεόδαμον [μ]νᾶς δέκα μίαν, × Εὐκλ[είδαν μνᾶς | δέκα μίαν, × --. ×× Εὐβοιέων ψῆφος· × Μνασ]ίθεον τάλαντα δέ[κα] πέντε, μνᾶς τριά-[κοντα _ 6 ι _ | --, × Καλλικράτη τάλαντ]α δέκα πέντε μ[νᾶς ἕξ], × Ἀμύν-τάν τάλ[αντον _ 6 ι _ | -- μίαν] -- | *versus duodecim (21—32) plane deleti* -- [μνᾶ]ς ὀγδοήκοντα | -- [μ]νᾶς ἑπτά, Καλ[λικράτη] --ν μνᾶς δέκα μί[αν] -- μνᾶς τρι[άκοντα] -- τάλαντα | -- [τάλαντα δέκα πέντ]ε, μνᾶς ἕξ, |||

VI *versus 1—14 plane deleti* | -- [μνᾶ]ς τριά[κοντα] | --αν τάλαντο[ν | -- Ἀγ]ίωνα μνᾶς τριάκον[τα, --]ν μνᾶς δέκα μίαν, | [-- δέκα πέ]ντε, μνᾶς τριάκον[τα δύο, -- τάλαντα] δέ[κα πέντε, μνᾶς ἕ]ξ, Ἀμύνταν τάλαν[τ.. -- τάλαντ]ον, Ἀμ[φίστρατον τάλα]ντον, Ἀγίωνα μνᾶς | --, [Εὐκλείδαν μνᾶς δέκα μίαν, Ἀζ]άρατον [μνᾶς δέκα μί]αν, Κλεόδαμον μνᾶς | [δέκα

60 Pro Colini [Ξενόκριτος Ταραντίνου] hic et infra supplevi [Ξενοκράτης Ἀγησιλάου]; ille enim inde ab a. 162 et antea recensitus (fideiussor W-F 71 et 155) brevi ante a. 117 mortuus esse videtur, — hic autem a. 106 archon creatur.

VI μίαν, ___.××Λοκρῶν Ἑσπερίων ψῆ]φος. ×Μνασί[θεον τάλαν]τα δέκα
25 πέντε, μνᾶς | __ τάλαντα [δέκ]α π[έν]τε, μνᾶς ἕξ, Ἀμύνταν | __ν τάλαντον, Ἀμφίστρατον τάλαντον, Ἀγίωνα | __ μίαν, Ἀζάρατον μνᾶς δέκα μίαν, Κλεόδαμον | [___.××
τὸ κοινὸν τῶν] Ἀμφικτιόνων ἔκριναν[57], ὅσον ἕκαστον χρημά|[των ἀποδοῦναι[61] δεῖ τῶι θεῶι ἐξ συγκλήτ]ο[υ δό]γματος[3]· ××1 Μν[ασί-θεον Δι]οδώρου τάλαντα δέκα πέντε, μνᾶς τρία|[κοντα δύο, 2 Ἀν-τιγένη Διοδώρου τά]λαντα δέκα πέντε, μνᾶς [ἑπτά], ×3 Καλλικράτη
30 Διοδώρου τάλαντα δέκα πέντε, | [μνᾶς ἕξ, ×4 Ξενοκράτη Ἀγησιλάου τ]άλαντον, 5 Ἀμφίστρατον Μνά[σω]νος τάλαντον, 6 Καλλείδαν Εὐ-κλείδα τάλαν|[τον, 7 Γλαῦκον Ξένωνος μν]ᾶς τριάκοντα, 8 Ἀγίωνα Ἐχεφύλου μ[νᾶς] τριάκοντα, 9 Ἀμύνταν Εὐδώρον τάλαντον, μνᾶς | [πεντήκοντ]α ἑπτά, 10 Ἀζάρατον Ἀντιχάρεος μνᾶς δέκα μίαν, 11 Εὐ-[κλείδ]αν Καλλείδα μνᾶς δέκα μίαν, 12 Κλεόδαμον Πολυ|κράτεος [μν]ᾶς δέκα μίαν, ×13 Μνασίδαμον Ξενοκρίτου τάλαντον, [μνᾶς ε]ἴ-κοσι. *vacat*

I. Pecuniae thesauro debitae numerantur coram Delphorum hieromnemonibus prytanibusque et aliorum populorum testibus, a. 116 a. Chr. Fragmenta tria quae ad lapidem quartum, i.e. columnam VII (vel VIII) pertinent. Fines versuum 1—10 ed. Pomtow Jahrbb. Phil. 1894, 672, n. 9; reliqua Colin l.l. 168. — Supra v. 1 vacat.

Col. VII [_ c. 10 l _ ὡς ἐκέλευσε Κόϊντος Φάβιος Μάξιμ?ο]ς[61] στρατηγὸς ἀνθ[ύ-πατος[1], καὶ ἐδ]όθησαν Ἀμ[φικτύοσιν | τὰ χρήματα ἃ κέκριναν ἀπεῖναι ἢ ἐξαιρ]εθῆναι ἐ[κ] τοῦ ἱεροῦ· ἐφ' [Ἡρακλείδα[62] ἄ]ρχοντος τοῦ

---

61 ἀποτῖσαι Co., sed cf. not. 57; cum ἀποκαταστῆσαι (*G* IV$_{20}$) longius sit, praetuli ἀποδοῦναι.

Tit. *I.* — Pleraque supplevi. Argumentum tituli quod esset, Co. non perspexit, quia nec nomen archontis Heraclidae v. 2 repperit, nec verba [πρυτ]άνεις v. 4 et [πρυτά]νεων v. 14 supplevit, nec fragm. dextrum (sc. fines versuum) satis arcte sinistro agglutinavit. 61 Cf. not. 1. Supplendus est successor Cornelii Sisennae adhuc ignotus, seu Q. Fabius Maximus Eburnus cos. 116, de quo cf. n. 704[43], seu L. Caecilius Metellus, de quo cf. n. 704 not. 44 fin., seu alius *praetor pro consule*, qui m. Aprili/Maio a. 116 in Macedoniam venit. 62 Cum inter archontes Ἀβρόμαχον Μαντία a. 126 et Ἀγίωνα Πολυκλείτου a. 104, — quorum hic in v. 3 hieromnemo, ille v. 4 inter prytanes recensetur —, unius eponymi Ἡρακλείδα nomen spiritu aspero incipiat (ἐφ'), hunc successorem Euclidae (cf. not. 1) fuisse et ab a. 119/8 ad a. 116/5 detrudi debere persuasum habeo. Nam sub Euclida alii hieromnemones Delphorum munere sunt functi atque hic comparent; cf. v. 3 cum tit. *B* I$_{20}$.

[Καλλία | οἵδε μάρτυρες τῆς καταβολῆς[63]· Δ]ελφῶν· ἱερομνή[μ]ονες Ἐμμ[ενίδας Καλλία, Ἀγ]ίων Πολυκλ[είτου | καὶ _c. 12 l_ καὶ πρυτ]άνεις[64] Πολίτας Ἀσάν[δ]ρου, Ἀβρό[μαχος Μαντία, Ταρ]αντῖνος Ξε[νο-
5 κρίτου, | _c. 21 l_], Ξεναγόρας Ἀβρομά[χ]ου, Ἄθαμβ[ος Ἀθάμβου[65], Καλλί[ας Ἐμμενί[δα, _c. 9–10 l_ | .... Ἀθηναίων· Σωτί]ων Μενάνδρου[66], Ἀμμώνι[ο]ς Ἀμμω[νίου[66], Εὔδοξος] Εὐδόξου[66], _c. 11 l_ | _c. 23 l_ος. Ἀμφισσέων[67]· Ἀριστοκλέας Λυσι[πόνου[68], Ἀρχέλ]αος Προ[ξένου, _c. 7 l_ | _c. 6 l_. Ὑπαταίων· _c. 9 l_]ύλου, Σιττύρας[69] Ἀμφία.
Θηβαίω[ν· _c. 13 l_ο]υ. Δολόπ[ων· _c. 9 l_] | _c. 23 l_λος Ἁρμοδάμου,
10 Τιμοκράτης Ἀ_c. 16 l_ς Πρ[_c. 13 l_ | _c. 22 l_ω]ν Πολυκλείδα. Κλεωναίων· Μα[_c. 18 l_ξ]ω _c. 15 l_ | [Ῥωμα?]ίων Ἀμφικτύονες ἔκριναν κ__ | _c. 16 l_ [Ἀμφικτύον]ες ἀνέπραξαν τάλαντα σ[υμμαχικὰ __ | _c. 20 l_ στατ]ῆρας δέκα πέντε καὶ χρυ[σοῦς __ | _c. 20 l_ παρὰ vel ὑπὸ τῶν
15 πρυτά]νεων παραληφθέντα[64] __ | _c. 30 l_καὶ φιλίππειοι τριακο__ | [_c. 33 l_ τ]ούτων κεφάλαιον __ | _c. 36 l_α τάδε ἔσ[τι __ | _c. 38 l_ τ]ούτω[ν __] | _c. 40 l_οι λ__

K. Amphictyonum κριτήρια καὶ ψῆφοι sanciuntur senatusconsulto, a. 116 a. Chr. In monumento Seleucidarum, supra titulum anni 157/6, I. Or. I n. 150 (supra p. 673 post n. 672 addendum). Ed. Couve maiusculis Bull. Hell. XVIII 1894, 249. Cf. Pomtow Philol. LIV 1995, 358 not. 3 et R-E IV 2694; Colin Bull. Hell. XXIV 1900, 103. — Exscripsi et supplevi.

[.... ι]ος[70] Λικίνιος Μαάρ[κου υἱὸς Γέτας, ὕπατος[71] Ῥωμαίων, καὶ οἱ δή|μα]ρχοι[72] καὶ ἡ σύγκλητος Ἀμφικ[τίοσι χαίρειν· οἱ ἀπεσταλ|-

---

63 Cf. n. 230 A_{29} δευτέρα καταβολὰ τῶν ἱερῶν χρημάτων (Phocicorum a. 342), et n. 231$_1$ κατεβάλοντο Φωκεῖς τὰ χρήματα ἐν Δελφοὺς ... βρυτανευόντων Δελφῶν (octo) .. μάρτυρες Φωκέων ... **64** Supplevi. Prytanes octo, Delphorum aerario sacro praefecti, iam a. 343 pecuniis Phocicis numerandis aderant, cf. 230 A_6, necnon a. 332 a quaestoribus pecunias exactas (sc. ex bonis exulum locatis) accipiebant (cf. n. 178[2]), velut infra v. 14. **65** Supplevi; Co. perperam Ἄθαμβ[ος Ἀβρομάχου] qui tunc sacerdos est cuiusque nomen longius esse videtur; Ἄθαμβος Ἀθάμβου est testis a. 108, in fine inedito CIG 1709. **66** Cf. Μένανδρον Σωτίωνος puerum pythaistam anni 138, n. 696 B_8. Co.; Ἀμμώνιος Ἀμμωνίου proxenus Delphorum a. 94, n. 734[2]; Ἀφροδίσιος Εὐδόξου (nepos?), ephebus a. 106, n. 711 *F* col. II$_{12}$ (suppletus ex IG II 5, suppl. 1226 d_5) et Εὔδοξος Εὐδόξου, ephebus ibid. col. III$_{14}$, quod vero nomen brevius esse videtur. **67** Ethnica Ἀμφισσέων, Θηβαίων v. 8, Κλεωναίων v. 10 demonstrant, homines in tit. *I* recensitos non fuisse hieromnemones (exceptis Delphis v. 3), sed legatos vel testes.

68 Idem qui legatus in tit. *E* II$_{29}$ et antea manumissor a. 142, GDI 2223.

69 Nomen Σιττύρας Hypatae saepius occurrit, cf. e.g. tit. *B* I$_{32}$.

μέ]νοι παρ' ὑμῶν πρεσβευταὶ Αἰακίδα[ς Βαβύλου[73], Εὐκλεί[δ]ας, Μνα-
5 σίδαμος[74], ἄνδρες καλοὶ καὶ ἀγαθοί, εἰσελ[θόντες | εἰ]ς τὴν σύγκλη-
τον διελέγησαν περὶ ὧν αὐτο[ὺς ἀπε|σ]τάλκειτε, καὶ ἡ σύγκλητος
ἀπεδέ⟨ι⟩ξατό τε α[ὐτοὺς | φ]ιλοφρόνως καθότι προσῆκεν παρ' ἀνδρῶν
κα[λῶν] | κἀγαθῶν ἀπεσταλμένους, καὶ διήκουσεν ἐπιμ[ελῶς | π]ερὶ τῶν
10 κριτηρίων καὶ ψήφων[75] τῶν Ἀμφικτιόν[ων. | περ]ὶ τούτων ἔδοξεν
οὕτως ἀποκριθῆναι· ο[ὐδὲν | οὔ]τε ἀφαιρεῖσθαι οὔτε διδόναι νομίζομε[ν].

Tit. *K.* — **70** Praenomen consulis tantummodo traditur in epit. Cassiodori: *C. Linicius* (sic) *Geta et Q. Maximus*, cf. CIL I p. 534 sq.; quod male lectum aut scriptum puto pro *P.* aut *L.*; nam [Γάϊ]ος brevius est, cum [Πόπλι]ος vel [Λούκι]ος lacunae in lapide denuo examinatae accurate respondeant. Nomen illud in nummo ap. Pauly R-E[1] IV 1079: *C. Licinius P. f. Geta* manifesto ad alium cognominem pertinet. Neque Licinium, praetorem urbanum a. 186, quem in tit. *K* intellexit Blum Bull. Hell. XXXVIII 1914, 29, in censum venire exposui n. 813 in nota finali. **71** Ad verbum στρατηγός ante ὕπατος supplendum spatium non sufficit; cf. e.g. ὕπατος n. 705$_3$ (a. 112), ἀνθύπατος n. 684 (a. 139?). **72** Cum l.l., maiusculis Couvii confisus, in v. 1 ambos consules anni 116 a. Chr. et v. 2 in. verbum [ὕπατ]οι supplevissem (sic etiam Colin l.l.), postea in lapide et ectypo initium v. 2 certissime legi: ..ΡΧΟΙ. Cf. simillimum exordium epistolae consulis et senatus a. 189, n. 611. **73** Patronymicum supplevi quia plerumque tres legati nominantur. **74** Idem qui Μνασίδαμος Ξενοκρίτου, ultimus debitorum in tit. *H*, cf. catalogum not. 57 fin. **75** Verba κριτήρια καὶ ψῆφοι Ἀμφικτιόνων, nunquam alibi in inscriptionibus Delphorum adhibita, ad titt. *D—H* spectare luce est clarius; neque haec ‚iudicia et sententiae', quae iussu senatus fiebant, alii aetati conveniunt. Quam ob rem solus annus 116 a. Chr. consulque Licinius Geta in censum venire possunt. Sed non usquequaque constat, utrum titulus *H* an *I* prior habendus sit; iure enim quispiam putet, sanctionem horum iudiciorum per senatum faciendam fuisse, antequam pecuniae in tit. *H* redderentur; nam illa demum sanctio legis vigorem habebat.

△**827. Monumentum bilingue. Decreta Avidii Nigrini de finibus terrae sacrae Delphorum, a. 116—117 p. Chr.** In eisdem tribus lapidibus orthostatae templi, quorum partes superiores continent titulos 826 *A—G*, quorumque columnis I—VI hae I—VI fere suppositae sunt. Cf. lemma n. 826. — Nova fragmenta (adhuc inedita) commemorat Bourguet De reb. Delph. 69. [*Pw*]

A. B. Decreta latine (*A*) et graece (*B*) de finibus adversus Ambryssios constituendis facta. Imagines ed. Colin Bull. Hell. XXVII 1903, tab. I. Supplevi.

I *A.* [*C. Avi*]*dio Nigrino leg. Aug. pro pr.*[1]
[*Decreta ex tabellis recitata*[4], *X?*] *K*[*al*]. *Octobr.*[2] ××× *Cum rerum iudicatarum auctoritas cu*[*stodiri debeat* --|-- *decr*]*etum quod inter Delphos et Ambrossios*[3] *in controversia quam ini*[*erunt* --|-- *isque*[3a] *iis disceptat*]*orem dederit Valerium Iustum*[3], *factamque ab eo deter*[*minationem* --|--]*s apparuit ad Delphos publice scripta*

Titt. *A. B.* — Ad textum *A* cf. not. 11. 1 Haec inscriptio repetitur supra titt. *E* et *G*. Cum Wesch. mon. bil. 24 verba *Optimus Princeps* (col. II_2; $IV_{2.6.13}$) et Μέγιστος Αὐτοκράτωρ (col. III_2; V_4) et Ἄριστος Αὐτοκράτωρ (col. V_1) ad Traianum rettulerit, qui cognomen Optimus m. Iulio/Aug. a. 114 accepit (n. 825[1]), titt. *A—G* ad annos 114/16 pertinere putabantur. Sed verba illa plane diversa esse a cognomine Optimo titt. latini docent; cf. Dessau I. sel. 5947_9 *clementiae optumi maximique principis* (sc. imp. Othonis, a. 69) et 5947[a] (v. infra not. 11) *cum optimus maximusque princeps* (sc. Hadrianus). Tamen de annis 116/17 tituli 827 vix dubitari potest propter aetatem Fl. Arriani, cf. not. 3[c]. — Avidius Nigrinus, cuius frater Avidius Quietus proconsul a. 95 statua Delphica honoratus erat (n. 822), cos. suff. fuerat c.a. 100 (Histor. Aug. Hadr. 7, 3; Pros. I. R. I n. 1169; II n. 77), amicus Plutarchi (cf. n. 822[1]), cum aliis consularibus in mortem Hadriani coniuravit, a. 118 Faventiae supplicio afficitur (Cass. Dio LXIX 2, 5; Histor. Aug. Hadr. 7, 1—3; 23, 10). 2 Cf. tit. C_1. 3 Termini n. 5—16 terrae sacrae Delphorum, constituti per hieromnemones a. 117, ad Ambryssios spectare videbantur, cf. n. 826 col. III_{23} et ibid. not. 35. Quibus alii addebantur in determinatione finium per arbitrum Atticum post a. 180 facta (cf. n. 615[2] et Fouill. III 2, n. 136): sc. Αἰγώνεια, (χάραδρα), πρῖνος, λόφος Κέρδων, (Κατοπτήριος), Ὀξὺς λίθος, Πέτραχος, (Παρνασσός); quos terminos non terrae sacrae, sed civitatis Delphorum fuisse suspicatus sum n. 826[35]. Praeterea cum exstet in thesauro Attico fragm. Fouill. III 2, n. 142: [-- ου]μένης | --της χώρας ὑπὸ | -- ἄρχοντος ἐν Ἀθή|[ναις --, ἐν δὲ] Ἀμβρύσσωι Σ|-- τοῦ Ἀθηναίων | -- ἀνθυπάτου καὶ τὴν | -- κατὰ τὸ ψήφισμα τοῦ δήμου (vacat), in hoc quoque de illa determinatione actum esse putavi, quae a senatu per ἀνθύπατον quendam sit sancita. Quae opinio nunc titulo *A* comprobatur. Avidius enim Nigrinus in solis Ambryssiorum finibus constituendis nec respicit ad ‚*hieromnemonum iudicium ex auctoritate M.'Acili et senatus factum*', quod in titt. *B—E* ubique citatur, nec terminos ipsos recenset, sed manifesto in tit. *A* satis habet ad determinationem antiquiorem per Valerium Iustum factam relegare, qua etiam tum stari iubet. Quae utrum cum fragmento modo allato cohaereat (cf. ἀνθυπάτου), an ad aetatem multo recentiorem detrudenda sit, nondum constat (sed cf. not. 3[a]). 3[a] Dessau suppl. *cu*[*stodiri debeat*] et [*isque iis disceptatorem* (vel [mens]orem, cf. not. 11); scilicet Longinus, proconsul aliquis Achaiae vel etiam legatus Augusti praeterea ignotus, qui aliquot annis ante Avidium Nigrinum fines inter Delphos et Ambryssios constituisse videtur. Dessau.

neque Ambr[ossii -- | --] *postea per aliquod iam annos de Longini constitu[to* -- | -- *Ambros]sios de phinibus determinatione per Valerium Ius[tum facta constitutis decedere*(?) | *placet. In consilio*[3b] *adfue]runt Q. Eppius Fl. Arrianus*[3c], *C. Papius Habitus, T. Liv[ius* --]

B. [χρίσεις ἐκ διπτύ]χων μετειλλημέ[ν]αι[4]. ×× π. × Ὀκτ[ώβρ.? --] |
10 -- λυσιτελεστάτου α[-- | -- ἐκ]είνους -- *reliqua perierunt.*

C. D. Decreta Elateae facta latine (*C*) et graece (*D*) de finibus adversus Amphissenses et Myanenses. Imaginem tit. latini *C* ed. Colin l.l. tab. I, quem supplevi. — Tit. graecum *D* edd. Cyriacus Epigr. p. XXVIII n. 197, Dodwell Itiner. II p. 510, cf. I p. 174 (Boeckh CIG 1711 *A*, Le Bas n. 853 *A*), Wescher Monum. bilingue de Delph. 34 (Mommsen CIL III 1, n. 567); contulit Joh. Schmidt Herm. XV 1880, 278 (CIL I suppl. n. 7303). Imaginem fragmenti tum superstitis (vs. 1—10) et novi (vs. 20—26) addidit Colin l.l. tab. II. Exscripsi a. 1887 antequam lapis infra est confractus, cf. lemma 826 *E*.

Tit. *C.*

Col. II *X K(al). Octobres Elatiae.* ××× *De c[o]ntroversia Delphorum adversus Amphissienses [et]* | *Myanenses*[5] *de finibus, de q[ui]bus Optimus Princeps*[1] *cognoscere me iussit, quae au[ditis]* | *saepius utrisque et peragr[at]is adque inspectis secundum utriusque partis demon[stra]tionem locis, de quibus ambi[ge]bantur, item instru-*
5 *mentis ad eam rem pertinentibus [perpen]sis compereram, hoc decret[o c]omplexus sum. Cum hieromnemonum iudicio*[6] *quod ex aucto[ritate Ma]ni Acili*[7] *et senatus facto Op[ti]mus Princeps stari iusserit et prolata sit apud me determinatio per [hi]eromnemones facta*[6] *q[uae etia]m Delpes in latere aedis Apollinis*

3b De supplem. *constitutis—placet* cogitavit Dessau. Idem suppl. *in consilio* et conferri iubet I. Lat. sel. 5947_{23} (CIL X 7852), necnon supra tit. 747_6 ἐν συμβουλίωι παρῆσαν. 3c ‚Homines Romani praeterea ignoti, nisi Fl. Arrianus nobilis est scriptor huius nominis, cos. suff. sub Hadriano c. a. 123—130 (cf. Prosop. I. Rom II p. 64 n. 154), a. 114—116 sine dubio iam senator [natus c.a. 90—95, moritur post a. 170/71, Christ Lit.gesch. 1913, II 583]. Eum pleno nomine dictum fuisse Q. Eppium Flavium Arrianum fortasse ex hac inscriptione colligi potest; nam Q. Eppium cognomine carere mirum esset.‘ Dessau. 4 Cf. tit. F_1 et latine E_1.

Titt. *C. D.* — Ad textum *C* cf. not. 11. 5 Cum termini **25—28** infra enumerati ad solos Amphissenses spectare videantur, terminos Myanensium (**20** vel **21—24**) in fine deperdito tit. *C* et *D* recensitos fuisse suspicor; cf. n. 826 *E* col. III term. **20** sq. et ibid. not. 35. 6 Hoc decretum servatum est in tit. 826 *E*. 7 Cf. supra p. 140, **2**) et n. 826[45]. Cave cogites de ignoto quodam decreto hieromnemonum, quod ad a. 190 esset

8 *incisa est, placet secumdum eam dete[r]minationem:* × **25** *a Tri-*
n[apea[8] *quae e]st petra imminens super vallem quam Charadron*
vocant in qua [est] | **26** *fons [En]ba[teia, usque ad f]ontem, quod*
ad Delphos spectat, finium Delphorum esse. Ab eo fonte cum |
0 *determinatio* **27** *ad Astraba]nta fines oportere dirigi demonstret,*
placet ad eum ter[minum | *qui in rupe*[9] *quae Astrabas] a[ppel-*
la]tur non procul a mari mihi⟨n⟩ ostensus est, in qu[o tripus |
insculptus est qui proprius sa]crae Delphor[u]m regionis videtur
3 *fin[is esse, quod ad* | *Delphos spectat, finium Delphorum esse. Eo*
termino **28** *fini]ens demonstrat [determinatio]* | --

Tit. *D.*

II πρ. ι'. καλ. Ὀκτωβρ. × ἐν Ἐλατείᾳ. × περὶ τῆς ἀμφισβητήσ[ε]ως τῆ[ς
Δε]λφῶν πρὸ[ς Ἀμ]|φισσεῖς καὶ Μυανεῖς[5] περὶ τῶν ὅρων, περὶ ἧς
ὁ Μέγιστος Αὐτοκράτωρ[1] ἐκέλευσέν | με χρεῖναι, πλεονάκις ἑκατέρων
διακούσας κ[αὶ] ἐπὶ τῶν τόπων γενόμενος [καὶ] | καταμαθὼν ἕκαστα
5 ἐπὶ τῆς αὐτοψίας κατὰ τὴν ἀ[μ]φοτέρων ὑφήγησιν, [π]ροσ|έτι δὲ ἐν-
τυχὼν τοῖς εἰς ἀπόδειξιν ὑπ' αὐτῶν προ[φερομέ]νοις, ἃ ἐπέγν[ων]
ταύ|τῃ τῇ ἀποφάσει περιέλαβον. × ἐπεὶ τὴν ὑπὸ τῶν ἱερομνημόνων
γενομένην κρίσιν[6] | [κ]ατὰ τὴν Μανίου Ἀκειλίου[7] καὶ τῆς συνκλή-
του γνώμην, ἣν καὶ ὁ Μέγιστος Αὐ[τ]οκράτωρ[1] πασῶν μάλιστα κυρίαν
ἐτήρησεν, συνωμολογήθη ταύτην εἶναι τὴν | [ἐ]ν τῶι ἱερῶι τοῦ Ἀπόλ-
10 λω[ν]ος τοῦ ἐν Δελφοῖς ἐξ εὐ[ω]νύμου ε[ἰσιόντων] ἐνκε[χαραγ]μένην,
ἀρέσκει κατὰ τὸν ὑπὸ τῶν ἱερομνημόνω[ν[6] ἀφορισμὸν γενόμενο]ν·
× **25** ἀπὸ | [Τριναπέας[8] ὄρ]ου, ἥτις ἐ[στὶν π]έτρα ἐ[ξ]έχουσα ὑπὲρ κοι-
λ[άδο]ς ἣν Χάραδ[ρον καλοῦσιν, ὑφ'] ἣν [ἐστιν | **26** [κρήνη Ἐμβ]άτεια
κατ' εὐ[θ]ύ, μέχρι τῆς προειρημένης κρή[νης τὸ] πρὸς [Δε]λφοὺς μέ[ρος
13 Δ]ελφ[ῶν | εἶναι. × ἀπὸ] τῆς κ[ρήνης] τῆ[ς] Ἐ[μβ]ατείας, ἐπειδὴ ὁ α[ὐ]-
τὸς ἀφορισμὸς ση[μα]ίνε[ι **27** κατ' Ἀσ]τρά[βαν|τα[8] δεύτερον ὅρο]ν
εἶναι, ἀρέσκει μέχρι τοῦ ὄρου τοῦ ἐν τῷ Ἀστράβαντι δεικν[υμ]ένου,
15 ο[ὗ | πόρρω θαλάσσης, ἐν] ᾧ τρίπ[ου]ς ἐνκεκόλα[π]ται, [ὃ δ]οκεῖ ἴδιον
εἶναι τῆς ἱερᾶς τῶ[ν | Δελφῶν χώρας ὅριον, ἅπαντα] τὰ εὐώνυμα ὡς
ἐπὶ θάλασσα[ν] εἶναι Δελφῶν | [_c. 26 l._ ἐκεί]νου τ[οῦ ὅ]ρου ὃς ἐπεδεί[χθ]η
μοι κα[τὰ . . | _c. 50 l._, ἐ]φαίνε[το . . . . . | -- . . . .] ⏑ ⏑ | ⏑ ⏑ . . . [-- |
20 -- ὅ]ρια ἀγωγὴν τὴν ἐ[ν -- | -- ἐξ]έταξαν[9a] οὕτως Ἀ[μφισσεῖς (?) -- | --
ἀπὸ θαλ]άσσης κατὰ τὸ βραχ[ύ _vel ὑτατον --] | -- τοὺς ὅρους ἀπέχειν
κ[αὶ -- | -- **28** τ]ῆς ἁλέας[10], καθ' ὃ τελευ[τᾷ ὁ τῶν ἱερομνημόνων
25 ἀφορισμός | --] τῶν ὅρων καὶ τῆς θα[λάσσης -- | --] ἀναμφισ[β]ήτ[ητον --]

referendum; nam Avidius Nigrinus tantummodo alluditad verba ipsius decreti n. 826 col. III$_{38}$, ἣν Μάνιος Ἀκίλιος τῶι θεῶι δέδωκε. **8** De terminis **25—28** cf. n. 826 nott. 46—48. **9** Etiam supplementa [*monticulo*] vel [*colle*] in censum veniunt. **9a** Cf. not. 17. **10** I.e. salinae, cf. n. 826[48].

E. F. Decreta Eleusine facta latine (*E*) et graece (*F*) de finibus contra Anticyrenses. Tit. latinum *E* edd. Cyriacus Epigr. p. XXVIII n. 197, Dodwell Itiner. II p. 510, cf. I p. 174 (Boeckh CIG n. 1711 *B*, LeBas n. 853 *B*), Wescher Monum. bil. 7 (Mommsen CIL III 1, n. 567); contulit Joh. Schmidt Herm. XV 1880, 276 (CIL I suppl. n. 7303). Imaginem reliquiarum addit Colin Bull. Hell. XXVII 1903 tab. II. Exscripsi a. 1887 (v. supra). — Tituli graeci *F* fragmentum Inv. 2183 (initia vs. 4—10) repperi a. 1887; cf. sched. IG VIII n. 228 (et lemma 225ᵃ—229) et Nikitsky Delph. Ep. Stud. tab. V fig. XXVII; totius lapidis imaginem ed. Colin l.l. tab. III, quam supplevi.

Litterae uncis crassis **[ ]** inclusae iam ante Cyriacum evanuerant; uncis ordinariis [ ] notatae, ab illo aliisque lectae, nunc deletae sunt.

Col. IV *E.* [*C. Avidio Nigrino leg. Aug. pro pr.*][1]

[*Decret*]*a*[11] *ex* [*tabellis reci*]*tata*[4], [*VI*] *idu*[*s Octobr. Eleusi*]*ne. Cum Optimus Princeps*[1] *sen*[*tentia*][*m*] | [*hieromne*]*mo*[*num*[6], *qua cons*]*ecra*[*ta*⟨*m*⟩(*s*) *regiones Apolloni P*]*ythio ex auctoritate M*[*ani Acili*[7] *et s*][*enatus*] | [*determ*]*inav*[*erunt, se*]*quend*[*am esse praescrips*]*is*[*set,*
5 *qua*]*e etiam Delphis in latere aed*[*is insculpta* | *est, nequ*]*e ve*[*niret in dubium*] *in*[*ter Ant*]*icyrenses*[11ᵃ] *quoque et Delphos, quibu*[*s i*]*ude*[*x datus*] [*sum*] | *ab Optimo Principe,* [*ea sententia sta*]*ri oportere, necessaria fuit diligentior explora*[*tio tam ve*]*tusta*⟨*i*⟩*e rei, t*[*anto magis, quod et p*]*osse*[*ssio*] *qu*[*ib*]*usdam locis variaverat*
8 *et vocabula regio*[*num, qu*]*ae hieromnemonum determinatione*[6] *continebantur, vix iam nota propter tempori*[*s spatium*] | *utraque pars ad utilitatem suam transferebat. Cum itaque et in re prae-*
10 *senti saepius fuerim* [*et*] | *quid* [*aut ex noti*]*tia* [*hom*]*in*[*um*] *aut ex instrumentis quae exstabant colligi potera*⟨*n*⟩*t pluribus diebu*[*s*] [*excus*]*seri*[*m*], *quae maxime visa sunt cum hieromnemonum iudicio congruere hac sententia comprehend*[*i*]*;* | *etiamsi utro-rumque* [*spei al*]*iquid apscisum est, poteri*[*t ta*]*men videri utrisque*
13 *consultum quod* [*in*] | [*p*]*osterum* [*ben*]*eficio Op*[*timi P*]*rincipis certa possessio* [*eis*] *e*[*t*] *sine lite continget.* 1 *Opoentam*[12] *in mari qu*[*od*] | *Anticyram* [*ve*]*rgit, quam primam in determinatione hiero-*
15 *mnemones nominaverun*[*t*], | *eam esse constitit, quae nunc ab aliis Opus ab* [*aliis*] *Opoen*[*ta*] *dicitur pro*[*mu*]*nturium, qu*[*od*] | *est a Cirra Anticyram* [*nav*]*igantibus citr*[*a Nolo*][*chum*[13] *haud procul*] *a Sa*[*l*]*musis*[14]. 2 *Ab eo recto* [*ri*]*gore ad monticul*⟨*um*⟩[*os duo, quos app*]*ellatos acra C*[*olop*[*hia esse*[15] *in sen*]]*temtia hiero-*
18 *mn*[*e*⟨*mon*⟩]*monum etiam ex eo* [*appare*]*t, quod naturales* [*in ut*[*roque*]] *monticulo lapides ex*[*stant*], | *quorum in al*[*tero graec*]*a inscriptio quae* [*sign*][*ificat Delphi*]*cum terminum* [*hunc esse*] |
20 *adhuc mane*[*t, cui vetustas fi*]*dem faciat; i*[*n altero*] [*vero ea*]*mdem inscriptionem* [*fuisse* | *patet; quae quamvi*]*s sit erasa fines o*[*b*]-

ser[vari mani]festum, ad[s]cendent[ibus a mari | ita ut] [dextra Anticyrens]ium, laeva sacra(e) reg[ionis Delphorum sint. 3 *Ab iis] [recto | rigore ad rupem quae Doli][chonos] vocatur et indub[itatus inter Delphos] [et] | [Anticyrenses limes est* _c. 8 l_ *t perinde] Delpho[rum region][em]* . . . . | _c. 37 l_ *te[rras?]* _c. 16 l_

Tit. *F.*

[χρίσεις ἐκ διπτύχων μετειλλημέναι[4]. πρ. ς' εἰδῶν Ὀκτωβρ. ἐν Ἐλευσῖνι. ἐπεὶ ἐκελεύσθη ὑπὸ τ]οῦ Ἀρίστου Αὐτοκράτορος[1] τὴν τῶν ἱερο[μνημόνων κρίσιν[6], ᾗ τῷ Ἀπόλλωνι τῷ Πυθίῳ τὴν ἱερὰν χώραν ἐκ τῆς Μ]ανίου Ἀκειλίου[7] γνώμης καὶ ἐκ δόγματος | [συγκλήτου ἀνέθεσαν (*vel* ὥρισαν), __ ᾗ καὶ ἐν τῶι ἱερῶι τοῦ Ἀ]πόλλωνος τοῦ ἐν Δελφοῖς ἐγκεχαραγ|[μένη ἐστὶ __] καὶ τούτου ἐν τ[__ Δε]λφῶ[ν . .]ο[. ἀλ]λήλ[ων _7 l_]σει, οἷς κριτὴς ἐδόθη(ν) ὑπὸ τοῦ Μεγίστου | [Αὐτοκράτορος[1] __ ἑ]κατέρων ὁμολο[γούντων, ἀναγκαῖο]ν ἐγένετο, ἐπιμέλε[ιαν οὕτω]ς παλαιοῦ πράγματος ποιήσασθαι τὴν | __ *αλλον ὅτι* καὶ τὰ τ[_c. 13 l_ περί τ]ινων μερῶν ἀμφιβολίαν ει . ε . . . . ὀνομασίαι τῶν τόπων, αἳ ἐν τῷ τῶν ἱ[ερομνημόνων ἀφ]ορισμῷ[6] διὰ τὸ τοῦ [χρόνου][16] μῆ[κος οὐ]κέτι ὁμοίως γεινωσκόμεναι [παρεῖ]χον ἀφορμὴν ἑκατέροις τοῦ μεταφέ[ρειν εἰς τὸ λυσιτ]ελοῦν αὐτοῖς. ἅτ[ε ο]ὖν καὶ ἐπ[ὶ τῆς] αὐτοψίας τῶν τόπων πλεονάκις [γενό]μενος καὶ ἡ ἐκ τῆς τῶν ἐγχωρίων γνώ[μης περὶ τῶν προφερ]ομένων ἀπόδει[ξις ἐ]ν πλείουσιν ἡμέραις ἐξετάξαντί[17] μοι μάλιστα ἔ[δοξε] τῇ τῶν ἱερομνημόνων συμφωνεῖν | [χρίσει, ἣν ταύτῃ τῇ ἀποφά]σ[ει] περιέλαβον· [εἰ] καί τι [δ]όξει τῆς ἑκατέρων ἐλπίδος ἀφῃρῆ[σθαι _6 l_]αεκε . . . . . ε ἀμφοτέροις περ[ὶ|__] ἂν αὐτοῖς εἰς τοὐπιόν ὧν ἔχουσι τὴν κτῆσ[ιν ἀναμφισβ]ήτητον παρέσχ[ον *vel* -ε. | 1 Ὀπόεντα[12] ἐν θαλάσσῃ ᾗ πρὸς Ἀντίκυράν ἐστιν], ἣν πρώτην ἐν τῷ περιορισμῷ τῆς ἱερᾶς χ[ώρας οἱ ἱερομνήμονες ὠν]όμασ[αν, | τὸ αὐτὸ εἶναι ἄκρον ὡμολογήθη, ὃ νῦν ὑπὸ μέν τι]νων Ὀπόεντα, ὑπὸ δέ τινων Ὑποῦς π[ροσονομάζεται καὶ τοῖς ἀπὸ Κίῤῥας | εἰς Ἀντίκυραν πλέουσίν ἐστιν ἐπὶ τῇδε Ναυλόχου[13], οὗ πολὺ ἀπ]οκείμενον τῶν χωρίων ἃ καλεῖται Σα[λμοῦσαι[14]. 2 ἐξ Ὀποέντας καθ' | ὀρθὸν εἰς δύο ὄρη (*vel* βουνούς), ἃ ἐν τῇ τῶν ἱερομνημόνων κρίσε]ι κεκλῆσθαι Ἄκρα Κολώφια καὶ ἐκ τούτω[ν γεινώσκεται, ὅτι πο|τρώδεις ἐν ἀμφοτέροις ὄρεσι λίθοι εἰσίν, ἐν ὧν τῇ ἑτέρᾳ] ἔτι καὶ νῦν ἐπιγραφὴ μένε[ι διὰ τὴν ἀρχαιότητα πιστωτέα, | ἣ σημαίνει αὐτὸν ὅρον Δελφῶν εἶναι, ἐν δὲ τῇ ἑτέρᾳ] αὐτὸ τοῦτο ἐπεγέγραπτ[ο καίτοι νῦν ἐκκεκολαμμένον ἦν, | ὥστε τῷ ἐπαναβάντι τὰ δεξιὰ τῶν Ἀντικυρέων, τὰ δὲ εὐώνυμα τῆς ἱε]ρᾶς χώρας τῶν Δ[ελφῶν εἶναι __]

Titt. *E. F.* — 11 Textus quidam latinus simillimus titulis *A, C, E,* eiusdem fere aetatis, aeque determinationem finium continens, Lamiae servatus

est IG IX 2 p. 19 = CIL III 586. 12306 (Dessau I. sel. 5947[a]). Cuius initium: *Q. Gellio Sentio Augurino procos.* [sc. Macedoniae, Dessau], *decreta* | *ex tabellis recitata Kalendis Martis.* × *Cum optimus maximusque* | *princeps Traianus Hadrianus Aug. scripserit mihi, uti adhibitis menso*|*ribus de controversiis finium inter Lamienses et Hypataeos cognita causa* | *terminarem egoque in rem praesentem saepius et continuis diebus* | *fuerim cognoverimque praesentibus utriusque civitatis defensoribus* | .. × *placet initium* | *finium esse ab eo loco in quo Siden fuisse comperi* etc. **11**[a] Anticyrensium termini **1—4** (vel **5**) enumerantur n. 826 *E* III$_{21}$, cf. ibid. not. 35. **12** In situ Opoëntae perquirendo vv. dd. auctore Weschero erraverunt; nequaquam enim sita est in medio litore meridionali paeninsulae ‚*Xero-Ioannis*' dictae (cf. *carte de la Grèce*), sed manifesto in litore eius orientali, quia supra legimus ‚*in mari quod Anticyram vergit*', i.e. in ipso sinu Anticyrensi (*Baie d'Aspra Spitia*). Cf. n. 826 *E* col. III$_{21}$: ἀπὸ θαλάσ[σης, ἣ πρὸς Αντι[κυράν ἐστι, ὅριον Ὀπόεντα πρῶτον. Nam cum de situ Naulochi et Salmusorum nunc constet (nott. 13 et 14), totam illam paeninsulam permagnam cum monte cognomini (Xero-Ioannis) Delphorum terrae addi debere apparet. Opoëntam ergo promunturium illud intellegendum esse persuasum habeo, quo introitus in portum ‚*Sidéri*' dictum ab occidente coartatur, cf. not. 13. **13** Nomen praeclare restituit Mo. ex Plinii loco (h. n. IV 3, 8), de maritimis Phocidis: ‚*cum Bulensibus Anticyra, Naulochum, Pyrra* (lege *Cyrra* = *Cirra*), *Amphisa immunis*'; nam ‚ordo geographicus dubitare non sinit, quin Naulochum fuerit inter Cirram et Anticyram media, i.e. eo ipso loco quo *Nolo* .... situm fuerit necesse est'. Quod nomen — cf. ναύλοχος *Ankerplatz* — cum etiam alibi occurrat, velut I. Priene p. XI et n. 1 a_2, Naulochum ad parvum portum ‚*Sidéri*' situm esse censeo (cf. *carte de la Grèce*), in litore occidentali paeninsulae et montis *Kephali*, exadversus promunturium Opoëntam. Atque hoc ipso loco moenia exstant, falso ad urbem Medeona a vv. dd. relata, quae tamen auctore Lollingio ‚*keiner selbständigen Stadt angehört haben können*' (cf. Kiepert F. Orb. A. textum ad n. XIV). Quae moenia Naulochi fuisse nunc comprobatur situ Salmusorum not. 14. **14** Locum diu frustra temptatum emendavi; cf. tit. *F* col. V$_{14}$: [οὐ πολὺ ἀπ]οκείμενον τῶν χωρίων Σα... Quod verbum idem est atque supra (IV$_{16}$) .. ASAMVSIS; sed cum inter A et M in lapide littera una interierit (sic etiam Co. in tab. II), manifesto haec loca ad mare sita similiter appellata erant atque urbs Boeotiae Σάλμος (= *Salxa*) vel Caramaniae Σαλμοῦς (Diod. XVII 106, 4). Latet igitur nomen Σα[λ]μοῦσα vel -σαι. [Fortasse Σαλμοῦσ(σ)αι ut Ἀργινοῦσσαι al., Hi.]. Quod postquam restitui, in eadem regione delineatas repperi ‚*Sources salées*' (cf. *carte de la Gr.*), haud procul a litore, occidentem versus a portu ‚*Sidéri*' (sc. Naulochum) et a promunturio illo (Opoënta), quod introitum portus coangustavit (not. 12). **15** Supplevi, cf. tit. *F* col. V$_{15}$. **16** Fragm. nostrum (Inv. 2186) paulo arctius ad dextrum, sc. ad fr. 3917, admoveri debet quam fecit Co. in tab. III; nam supplementa admodum certa v. 7 [χρόνου], v. 8 ἅτ[ε ο]ὖν, v. 9 ἀπόδει[ξις ἐ]ν, v. 10 [εἰ] tribus litteris breviora sunt quam lacunae apud Co. indicant. **17** EΞETAΞANTI in lapide et ectypo;

Co. perperam ΕΣΕΤΑΖ. Est dorica forma verbi ἐξετάζω, quam restitui etiam in tit. *D* col. III$_{21}$.

G. Epistula Avidii Nigrini. Imaginem tituli ed. Colin l.l. tab. III. Supplevi.

VI Ἀουίδιος Νιγρῖ[νος, πρεσβ.] Σεβ., ἀντιστράτηγος, [Δελφῶν]18 | ἄρχουσι,
5 βο[υλῆι, δήμωι χαίρειν· --] | τῆς ἀντιγραφ[ῆς --] | ὑπέταξα -- | τῆς --

18 Suppl. Hi., cum nos de [τοῖς] | ἄρχουσι Βο[ιωτῶν (?) χαίρειν] cogitassemus, quibus Nigrinus exempla decretorum asservanda tradidisset. Atqui verba ἄρχουσι, βουλῆι, δήμωι de Delphis usurpata nusquam occurrunt, etsi formula ἔδοξε τῇ βουλῇ καὶ τῷ δήμῳ primum Delphis a. 125 p. Chr., n. 836$_{12}$ legatur.

△ **828. Apollonii (Tyanensis?) statua Delphica, c.a. 100.** In basi calcaria, cippi figura, antea in alium usum conversa. Obiter ed. Homolle Bull. Hell. XX 1896, 716. Exscripsi. [*Pw*]

Ἀπολλώνιον | τὸν σοφιστὴν | οἱ μαθηταί.

V. 2 apud Hom. deest. Quem si v. d. cognoverit, vix de hac statua suspicatus sit: ‚*nous avons peut-être un monument du passage d'Apollonius de Tyane à Delphes*'. Nam Tyanensis ‚philosophus Platonicus' non ‚sophista' esse voluit, cf. Miller R-E II 147$_{67}$. Cum etiam litteratura tempora paullo recentiora redolere videatur (?), in censum potius veniunt sophistae Apollonii Naucratita vel Atheniensis (fin. saec. II), de quibus cf. W. Schmid, R-E II 144, n. 87/8. At certe discipuli, qui hic nomen magistri nominibus patris et patriae distinguere dedignabantur, nullum dubitationi locum relinqui persuasum habuerunt.

829 *A* et △*B*. **Hadriani statuae ab Amphictyonibus** (*A*) **et Delphis** (*B*) **erectae, a. 117—120.** [*Pw*]

A. Statua Amphictyonica per Plutarchum dedicata. Basis calcaria prope templum. Ed. * CIG 1713 (Syll.^{2} 379). Cf. Pomtow Jahrbb. Phil. 1889, 551 et Beitr. Top. Delph. 77^2.

5 Αὐτοκράτορα Καίσαρα, | θεοῦ Τραϊανοῦ Παρθι|κοῦ υἱόν, θεοῦ Νέρβα |
10 υἱωνόν, Τραϊανὸν Ἁδρι|ανὸν Σεβαστὸν 1 τὸ κοι|νὸν τῶν Ἀμφικτυ|όνων,
ἐπιμελητεύον|τος 2 ἀπὸ Δελφῶν 3 Μεσ|τρίου Πλουτάρχου 4 | τοῦ ἱερέως.

1 ‚Sub ipsa initia imperii hanc statuam erectam existimat Dttb. (117 aut 118), cum propter Plutarchi aetatem (not. 3) tum quia nullae hic sunt beneficiorum praedicationes, nullae extraordinariae laudes, quales in titulo eiusdem imperatoris Graecorum amantissimi item Delphis eruto n. 835 *A* leguntur.' Cui opinioni favet quod a. 120 Euseb. chron. a. Abrah. 2135 [Hieronym. a. 119] tradit: Πλούταρχος Χαιρωνεὺς φιλόσοφος ἐπιτροπεύειν Ἑλλάδος ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος κατεστάθη γηραιός. Anno igitur 119/20 ἐπίτροπος Ἀχαΐας factus Plutarchus animo grato statuae ab Amphictyonibus dedicandae ope-

Δ*B.* Statua ab urbe Delphorum posita. Basis calcaria ante periboli introitum (in ἀγορᾷ Romana de qua cf. Pomtow. Delphica III p. 5), cui postea statua Constantini II imposita est (in latere sinistro exstat tit 903 *C*). Verba tria πόλις τῶν Δελφῶν ed. Homolle Bull. Hell. XX 1896, 724; cf. Keramopullos ibid. XXXV 1911, 496. Exscripsi.

Αὐτοκράτορα Καίσαρα, θε|οῦ Τραϊανοῦ Δακικοῦ Παρ|θικοῦ υἱόν, θεοῦ
5 Νέρβα | υἱωνόν, Τραϊανὸν Ἁδρια|νὸν Σεβαστὸν ἁ πόλις | τῶν Δελφῶν[5].

---

ram navasse videtur. Cf. etiam not. 5. **2** De epimeletis Amphictyonum cf. n. 791[4], 813 nott. 6 et 11, 823[2]. 825[3]. ‚Cura huius statuae ponendae ab Amphictyonibus sacerdoti Delpho mandatur, quia is semper illic commoratur.‘

3 ‚Mireris hominem nobilissimum Chaeronensem hic inter Delphos recenseri et eo sacerdotio fungi, quod nemini nisi illius urbis civi patebat. At quod per omnes aetates in Graecia valuit, ut qui alicuius reipublicae civitatem nancisceretur propterea non amitteret quam habebat, id cum antiquioribus saeculis sane nullam nisi honoris vim habuisset, principatus Romani temporibus haud raro eo pertinuit, ut promiscue in compluribus civitatibus summis honoribus et sacerdotiis fungeretur idem homo; sic M. Ulpium Gratum archonta, M. Ulpium Sopatrum epimeletam invenimus et Anticyrae (IG IX 1, n. $6_{12.\,15}$. 8_1) et Tithronii ($224_{8.\,9}$), M. Ulpius Danasippus Anticyrae et Amphicliae summum magistratum gessit (ibid. 8_5, 218_2), Flavia Lanica Chaeronensis, quod exemplum proxime accedit ad huius Plutarchei similitudinem, et in patria et in Phocide nobilissimis sacerdotiis functa est (IG VII 3426. IX 1, n. 147). **4** Hic quin notissimus rerum scriptor sit, dubium non esse iure meritoque existimat Pw. Etenim ipse se Apollinis Pythii sacerdotem Delphis per multos annos fuisse fatetur (An seni sit ger. resp. 17 p. 792 F: καὶ μὴν οἶσθά με τῷ Πυθίῳ λειτουργοῦντα πολλὰς Πυθιάδας· ἀλλ' οὐκ ἂν εἴποις· ‚ἱκανά σοι, ὦ Πλούταρχε, τέθυται καὶ πεπόμπευται καὶ κεχόρευται, νῦν δὲ ὥρα πρεσβύτερον ὄντα τὸν στέφανον ἀποθέσθαι καὶ τὸ χρηστήριον ἀπολιπεῖν διὰ τὸ γῆρας‘).‘ Dttb. Cf. Delph. Chron. R-E IV 2671. ‚Nomen gentile Μέστριος confirmat hanc sententiam, siquidem Mestrius Florus consularis amicissimus fuit Plutarcho, a quo nomen eum cum civitate donaretur accepisse eo certius est, quia Mestrii inter Plutarchi posteros occurrunt (n. 844_1). Neque temporum rationes quicquam habent difficultatis; nam sive Plutarchus fere a. 45 natus erat, ut Pw. admodum probabiliter statuit, sive etiam aliquot annis maior, utique nondum octogenarius fuit cum hic titulus incideretur (not. 1). Atqui usque ad senectutem se in sacerdotio permansisse ac ne tum quidem se eo abdicare in animo habuisse ipse testatur.‘ Dttb. De Plutarcho cf. n. 843 sq.

5 Titulus praecedenti (*A*) simillimus haud dubie ad eundem annum pertinet (cf. not. 1), sc. ad initia imperii Hadriani. Accedit quod Delphi tales honores imperatorum novorum quam maxime properabant, — cf. n. 801 *A*[1], 808[3], 809[1] necnon 791[1] —, et quod Hadrianus iam a. 118 complures epistolas benignas ad Delphos dederat, de quibus cf. Bourguet De reb. Delph. 72 sqq. Itaque fallitur Keramopullus qui omnes statuas Delphicas

(quattuor) eidem anno adscribere vult; veri enim dissimillimum est, bis binas statuas eodem tempore ab Amphictyonibus (n. 829 *A*, 835 *B*) et Delphis (n. 829 *B*, 835 *B*) esse decretas.

Δ830. Decretum demiurgorum Delphicorum archonte Hadriano (τὸ α'), a. 118—120. In pila altissima Eumenis ab Amphictyonibus erecta, n. 630. Ed. Bourguet De reb. Delph. 43, qui lapidem falso ad antam templi rettulit p. 23 not. 5. (*Pro*,

θεός. τύχᾳ ἀγαθᾷ. | μηνὶ Ποιτροπίῳ γ', ἐν ἐννόμῳ | δαμιουργίῳ, ἔδοξεν
5 τοῖς | δαμιουργοῖς[1]· Γ. Ἰουλίῳ Πούδεν|τι φρουμενταρίῳ[2] λεγιώνης[3]
πρώ|της Ἰταλικῆς στρατιώτῃ ἐπὶ τῶν | ἔργων[4] ὄντι τῶν κατασκευαζο-
μέ[ν]ων ὑπὸ τοῦ κυρίου Καίσαρος Τρα[ϊαν]οῦ Ἁδριανοῦ Σεβαστοῦ,
10 καλῶς | [καὶ] αἰδημόνως[5] ἐπιδημοῦντι, δο[ῦ]ναι πολειτείαν. | [ἄ]ρχοντος
Αὐτοκράτορος Καίσαρος Τρα|ϊανοῦ Ἁδριανοῦ[6] Σεβαστοῦ.

---

1 De demiurgis fusius exposuit B.; cf. etiam alterum eorundem decretum n. 901. 2 ‚Iamdudum constat inter imperatores praesertim Hadrianum in provinciis omnia *per frumentarios explorasse*', B. 3 λεγιών[ο]ς corr. B. 4 Recte interpretatur B., hic aedificia novi Pylaeae suburbii designari, quibus exaedificandis Hadrianum operam dedisse e Plutarchi verbis de Pyth. or. 29 conclusi Beitr. Top. Delph. 75: .. καὶ τοῖς Δελφοῖς ἡ Πυλαία συνηβᾷ .., διὰ τὰς ἐντεῦθεν εὐπορίας σχῆμα λαμβάνουσα καὶ μορφὴν καὶ κόσμον ἱερῶν καὶ συνεδρίων καὶ ὑδάτων, οἷον ἐν χιλίοις ἔτεσι τοῖς πρότερον οὐκ ἔλαβεν. καίτοι φιλῶ μὲν ἐμαυτόν .. (vide n. 825 *B* not. 2), φιλῶ δὲ τὸν καθηγεμόνα ταύτης τῆς πολιτείας (not. 6) γενόμενον ἡμῖν καὶ τὰ πλεῖστα τούτων ἐκφροντίζοντα καὶ παρασκευάζοντα. Quod confirmatur epistula Delphorum ap. Bourg. ll. 85$_{\Pi}$, in qua a. 125 Hadrianum appellant .. καὶ ὤρθωκας τὴν πόλιν. 5 ‚Ioco satis elaborato vox in hoc genere decretorum admodum inusitata αἰδημόνως *Pudenti* adhibita est, B.' 6 Quid in verbis Plutarchi modo citatis sibi velit ille καθηγεμὼν ταύτης τῆς πολιτείας γενόμενος ἡμῖν, nunc demum assequor: manifesto idem valet atque ὁ ἄρχων ταύτης τῆς πόλεως, sc. Hadrianus ipse intellegendus, cuius de magistratu hic tit. nos edocuit. Annum huius archontis Homolle (Bull. Hell. XX 1896, 723) et Colin (Fouill. III 2, n. 102 p. 112) eundem sumpserunt, quo imperator primum Delphos visitavit, sc. a. 125, — sed qui reputaverit Titum statim post initum imperium a. 79 archonta esse factum (n. 817[2]), item Domitianum a. 85/90 Athenis necnon Ael. Hadrianum iam a. 112/3 hoc munere Athenis esse functum, quamquam nullus ex his tum eas urbes adierat, magna cum probabilitate initia imperii praeferet, sc. a. 118—120. Sic etiam aliis de causis B. (l.l. 32), nempe quia imperator — ut testatur maior epistularum eius pars — tum Delphicis rebus multum operae navavit. Quod cadit etiam in alterum Hadriani magistratum n. 836, quem iidem vv. dd. ad alterum iter Delphicum (sc. a. 129) detrudere student, cum B. et nos unum annum 125 in censum venire contendamus; quo Fl.

Aristotimus Delphus statuam imperatoris ab Amphictyonibus et Delphis decretam dedicavit (n. 835 *B*) et paucis mensibus post legatus Hadrianum in villa Tiburtina adiit; cf. n. 835[5].

---

831. Hadriani ad Pergamenos epistula, a. 117. Pergami prope Traianeum. Edd. Fraenkel Inschr. Perg. 274 (Syll.[2] 384; Lafoscade De epist. 10, 17; IG Rom. IV 349). Cf. Weber Hadrian 59. [*Hi*]

ἀγαθῆι τύχηι. | Αὐτοκράτωρ Καῖσαρ, θεοῦ | Τραϊανοῦ Παρθικοῦ υἱός, |
5 θεοῦ Νερούα υἱωνός, | Τραϊανὸς Ἁδριανὸς Σεβαστός, | δημαρχικῆς ἐξου-
σίας[1], | συνόδωι τῶν ἐν Περγάμωι | νέων[2] χαίρειν· | ἐπιγνοὺς ἔκ τε
10 τῶν γραμμά|των καὶ διὰ τοῦ πρεσβεύον|τος Κλαυδίου Κύρου τὴν
χα|ρὰν ὅσης ἐφ' ἡμεῖν[3] ὡμολογεῖ|τε μετειληφέναι ἡγούμην | σημεῖα
15 ἀγαθῶν ἀνδρῶν | τὰ τοιαῦτα εἶναι. | εὐτυχεῖτε. | πρὸ | γ' ἰδῶν
20 Νοεμβρ(ίων) | ἀπὸ Ἰουλιο|πόλεως[4]. | Κλαύδιος Κῦρος ἀπέδωκα |
τοῖς περὶ Οὐλπιον[5] Ἀσκληπιά|δην γραμματεῦσι τῶν νέων. | ἐπὶ γραμμα-
25 τέων[6] Μ. Οὐλπίου | Ἀσκληπιάδου Λουπιανοῦ, | Φλαουίου Σεκούνδου, |
Ἄλυος τοῦ Ἄλυος Κελεριανοῦ[7].

Versus 17—20 in sinistro margine inter v. 16 et 21 additi sunt minoribus litteris et obliqua positura. 1 Primam tribuniciam potestatem intellegendam esse veri simile ac paene certum est, quia iterationis numerus, ut in nummis constanter, in inscriptionibus honorariis haud raro omittitur, ita in ipsius Hadriani epistulis praeterea ubique additus invenitur. Dürr Reisen des K. Hadrian 17. Datae igitur sunt hae litterae a. d. III id. Nov. 117. 2 Eiusmodi collegia adulescentium, quibus respondebant γερουσίαι civium aetate provectiorum, in Asiae potissimum civitatibus Graecis occurrunt. Quibus annorum terminis haec aetas contineatur, non constat, etsi maiores fuisse natu νέους quam ἐφήβους ex titulo n. 959 collegeris, ubi παῖδες, ἔφηβοι, νέοι hoc ordine se excipiunt. Cf. Poland Vereinswesen 93. 3 I.e. de principatu ad nos delato. Nam cum Hadrianus a. d. III id. Aug. a. 117 Antiochiae ad Orontem imperium obtinuerit, tribus mensibus post (not. 1) eum ex itinere ad litteras gratulatorias adulescentium Pergamenorum respondere non improbabile est.

4 Iuliopolis antea Γορδίου κώμη ad viam qua Nicomedia Ancyram itur. Weber. Hadrianus in itinere ex Syria ad Danuvium ad incursiones Roxolanorum arcendas suscepto eo pervenerat. 5 Idem, qui infra primo loco inter scribas recensetur. 6 Haec indicant quo magistratu epistula lapidi incisa sit. 7 Cognomen Halyis, non quarti scribae nomen. Nam etiam I. Perg. 440_{21}, Traiano imperatore, tres sunt scribae.

---

832. Hadriani epistula ad Astypalaeenses, a. 118. Astypalaeae in pariete ecclesiae Παναγίας τοῦ Πέτρου. Ed. Legrand Bull. Hell. XV 1891, 630, 2 (Syll.[2] 385; IG XII 3, 176; Lafoscade Epist. imp. 11, 19). [*Hi*]

Αὐτοκράτωρ Καῖσαρ, θεοῦ Τραϊανοῦ Παρθικ[οῦ] | υἱός, θεοῦ Νερούα υἱωνός, Τραϊανὸς Ἁδριανὸς | Σεβαστός, ἀρχιερεὺς μέγιστος, δημαρχι-
5 κῆς | ἐξουσίας, ὕπατος τὸ β΄ 1, Ἀσστυπαλαιέων | ἄρχουσι καὶ τῇ βουλῇ καὶ τῷ δήμῳ χαίρειν· | ἐντυχὼν ὑμῶν τῷ ψηφίσματι, ὅτι μὲν ἀπο|ρεῖν φατε καὶ οὐ δύνασθαι τελεῖν τὸ ἐπαγγελ|τικὸν ἀργύριον2 ἐμάνθανον· οὐ μὴν ὁπό|σον τε τοῦτο οὐδὲ ἐκ πότε φέρειν αὐτὸ ἤρξασ[θε..]

Astypalaeensibus Traianum libertatem a Flaviis ademptam reddidisse epistula docet ab Hadriano a. 117 scripta IG XII 3, 175, a Domaszewskio ap. Weberum Hadr. 69 suppleta: [καὶ πα]ρὰ τοῦ πρεσβευτοῦ ὑμῶν Πε[τρωνίου τοῦ Ἡράκω]ντος καὶ ἐκ τοῦ ψηφίσματ[ος ὑμῶν ἔμαθον] ὅπως ἤσθητε διαδεξαμένη[ου ἐμοῦ τὴν πατ]ρῴαν ἀρχήν, ἐπαινέσας δ[ὲ ὑμᾶς εἰ ἀληθ]ῶς τὴν ἐλευθερίαν ὑ[μῖν ὁ πατήρ μου ἔδωκεν, αὐτὴν κατακυρώσας. 1 Alterum consulatum Hadrianus gessit a. 118, tertium proximo. Illius anni igitur haec est epistula; in tribunicia potestate numerus iterationem indicans neglegentia omissus. Nam altera item a calendis Ianuariis a. 118 initium capit, ut prima nullo modo cum secundo consulatu conveniat. 2 Donum est a libera republica sponte sua imperatori oblatum, plerumque στέφανος sive *aurum coronarium* appellatum; cf. vitam Hadriani 6: *aurum coronarium Italiae remisit, in provinciis minuit.* Morem iam apud Ptolemaeos in Aegypto fuisse demonstravit Wilcken Ostraka I 295. Attulit v. Domaszewski ap. Weberum l.l. 69. 70.

833. Hadriani ad Ephesios epistula a. 120. Ephesi in theatro; nunc Londini. Edd. * Waddington Fastes prov. Asiat. 191, 125; Hicks I. Brit. Mus. III, CCCCLXXXVI (Syll.² 386; Lafoscade Epist. 13, 23). [*Hi*]

[Αὐτοκράτωρ] Κα[ῖ]σαρ, θεοῦ Τραϊ(α)νοῦ Παρθικοῦ υἱός, | [θεοῦ Νερούα υ]ἱωνός, Τραϊανὸς Ἁδριανὸς Σεβαστός, | [ἀρχιερεὺς μ]έγιστος, δημαρχικῆς ἐξουσίας τὸ δ΄ 1, | [ὕπατος τ]ὸ γ΄ 2, Ἐφεσίων τῆι γερουσίαι
5 χαίρειν· | [Μέττιος] Μόδεστος3 ὁ κράτιστος εὖ ἐποίησεν τὰ δίκ|[αια ὑμῖν κατα]νείμας ἐν τῆι κρίσει· ἐπεὶ δὲ πολλοὺς ἐδηλ[ώσατε] | σφ[ετερί]ζεσθαι χρήματα ὑμέτερα, οὐσίας τῶν δεδανισ[μέ]νω[ν κ]ατέχοντας, οὐ φάσκοντας δὲ κληρονομεῖν4, τοὺς [δὲ]5 | καὶ [αὐ]τοὺς χρεώστας

1 Ab a. d. IV idus Dec. 119 ad eundem diem 120. Haec igitur epistula sub finem m. Sept. 120 data est. 2 Cf. 837². 3 Cf. Prosop. imp. Rom. II 373, 404. Praetor fuit Domitiani principatu (Plin. epist. I 5, ōsqq.), legatus Augusti p.p. provinciae Lyciae item Domitiano imperante etiamtum, ut quidem videtur (CIG 4279$_{2.3}$), consul sub Traiano anno incerto, proconsul Asiae aut extremis Traiani aut primis Hadriani annis. Neque enim multum temporis inter Mettii Modesti et Cornelii Prisci proconsulatus elapsum esse ex huius tituli argumento apparet. Wadd. p. 190.

4 Qui pecunias mutuas sumpserant a gerusia, eorum res familiaris cum illi solvendo non essent ad gerusiam pervenire debebat. At debitoribus

10 ὄντας, πέπομφα ὑμῶν τὸ ἀντ[ίγραφον] | τοῦ ψηφίσματος Κορνηλίωι Πρείσκωι τῶι κρατίστωι | ἀνθυπάτωι, ἵνα εἴ τι τοιοῦτον εἴη ἐπιλέξη-ταί τινα, | ὃς κρινεῖ τε τἀμφισβητούμενα καὶ εἰσπράξει πάντα | ὅσα ἂν ὀφείληται τῆι γερουσίαι. ὁ πρεσβεύων ἦν | Κασκέλλιος Π[ον]τικός,
15 ὧι τὸ ἐφόδιον δοθήτω, εἴ γε μὴ | προῖκα ὑπέ[σχε]το πρεσβεύσειν. εὐτυχεῖτε. πρ(ὸ) ε΄ κ(αλανδῶν) Ὀκτωβρίων. | [γραμματεύοντος Πο]πλίου Ῥουτειλίου Βάσσου[6].

quibusdam mortuis alii homines bona quaedam eorum tenebant neque tamen se illorum heredes esse fatebantur; nam hoc si fecissent, ipsi se gerusiae debere confessi essent. 5 Post defunctos debitores ii qui ipsi pecuniam a gerusia mutuam acceperant commemorantur. 6 Idem scriba: Forsch. in Ephes. II 161, 38.

△**834. Epistula Plotinae, coniugis Traiani imperatoris, ad Epicureos Athenienses scripta, a. 121 p. Chr.** Athenis: pars superior et latus sinistrum v. 1—18 (*a*) prope horologium Andronici, v. 11—23 pars dextra (*b*) Piraei; nunc in museo nat. Ed. *a* Kumanudes Ἐφ. 1890, 141 (IL III Suppl. 12283; *b* * IG III 49; CIL III Suppl. 14203[15]. Duas partes inter se contiguas ed. Wilhelm Jahresh. II 1899, 270 addita versione germanica et imagine photographica; IG II² 1099. Imaginem praebet Kern Inscr. gr. tab. 44. Cf. Diels Arch. Gesch. Philos. IV 1891, 486. Mommsen Ges. Schr. III 50. [*Ki*]

Πλωτεῖνα σεβαστὴ πᾶσι τοῖς φίλοις χαίρειν. [ἔ]χομεν οὔ τυχεῖν ἐσπεύ-δομεν· συνκεχώ|ρηται γὰρ τῶι διαδόχωι, ὃς ἂν μέλληι τῆς Ἐπικούρου διαδοχῆς ἀφηγεῖσθαι τῆς οὔσης ἐν | Ἀθήναις, καὶ πᾶν τὸ πρὸς τὴν διαδοχὴν ἀν[ῆ]κον οἰκονόμημα[1] Ἑλληνικῆι διαθήκηι δι|ατάσσεσθαι καὶ αἱρεῖσθαι εἴτε Ἕλληνα εἴτε Ῥωμαῖον βούλοιτο τὸν προστατήσοντα τῆς |
5 διαδοχῆς. καλῆς οὖν τῆς ἐξουσίας προσγ[εγ]ενημένης ἧς ἀξίαν χάριν ὀφείλομεν εἰδέ|ναι τῶι ὡς ἀληθῶς εὐεργέτηι καὶ πάσης π[α]ιδείας

Epistulae graecae antecedunt duae epistulae latinae. Altera est rogatio Plotinae lata ad Hadrianum imperatorem de successoribus sectae Epicuri graeco testamento atque iis ex peregrinis quoque substituendis, altera continet permissionem Hadriani de successoribus et ex Graecis et ex Romanis eligendis. Supra epistulam priorem latinam legitur [M. Annio Vero II. Cn. A]rrio Augure co[s]. Hic fuit consul a. 121 p. Chr., Prosop. imp. Rom. I p. 140 nr. 897. Realenc. II 2312_{58}. Titulum suppl. inde a vs. 11. Wilh.

1 De substantivis in -μα terminantibus οἰκονόμημα, θρήσκευμα, συναίσθημα, τήρημα, ἰδίωμα Wilh. monet ob verba tali modo formata Epicurum ipsum a Cleomede castigatum esse; Usener Epic. 89. De v. 19 τὸ τοῦ σεμνώματος τήρημα Wilh. provocat ad epist. Epicuri ad Herodotum scriptam 77 Usener p. 28 πᾶν τὸ σέμνωμα τηρεῖν.

κοσμητῆι ὄντι καὶ κατὰ τοῦτο σε[βα]σμιω|τάτωι αὐτοκράτορι, ἐμοὶ δὲ προσφιλεστάτω[ι] κατὰ πάντα καὶ ὡς διαφέροντι κυρίωι καὶ ὡ[ς ἀ]γαθῶι | τέκνωι, κατάλληλον ὑπάρχει ἕκαστον τῶν πεπιστευμένων τὴν κρίσιν τῆς προστατείας τὸν ἄ|ριστον αἰεὶ ἐκ τῶν ὁμοδόξων πειρᾶσθαι
10 ἀντικαθιστάνειν εἰς τὸν ἑαυτοῦ τόπον καὶ πλεῖον | νέμειν τῆι τῶν ὅλων ὄψει ἢ τῆι ἰδίαι [πρ]ός τινας συνηθεί[αι]. ἐμοὶ μὲν οὖν ἤρεσκε μηδὲ [ἀγα]π[ᾶν τι]]νας μᾶλλον τῶν διαφέρειν δοξάντων κατὰ τὴν δύναμιν τῶν λό[γ]ω[ν[2] τ]ῶν [ἡμ]ετέρων καὶ κατὰ | τὸ ἀκόλουθον ἐν τῆι κατὰ τὴν διάθεσ[ιν τ]ῶν [ἠθ]ῶν ὑπεροχῇ[3]. εἰ δ' ἄρα τοῦτο μὴ γείνοιτο, οὐ παρὰ | τὴν ἰδίαν τοῦ πράγματος φύσιν, ἀλλὰ παρὰ τὴν ἡμῶν αὐτῶν ἀσθένειαν ἢ διά τινα ἄλλην τυχικὴν | ἐμπόδισιν, τό γε τὸν ὑπὲρ τοῦ
15 κοινοῦ θρησκεύματος βουλευόμενον καθήκειν οἴομαι [σ]το|χάζεσθαι τοῦ ἀρέσοντος [κοιν]ῆι πᾶσιν καὶ μὴ τοῦ ἰδίαι ἑαυτῶι. μὰ τὸν Δία δὲ οὐδὲ νομίζω | τὸν ἀντιλαβόμενον [τῆς] ὠφελίας τῆς ἐκ τῶν λόγων περιγεγενημένης αὐτῶι καὶ χά[ριν ἔχ]οντα τῶι τοιο[ύτωι συ]ναισθήματι αὐτοῦ παρὰ τὸ ἐπιλογισμῶι χρῆσθαι τῶι μὴ ἐάσον[τι αὐτὸν] παρεξεν[εγκεῖν τ]ὸ μέγεθος τῆς δωρεᾶς μὴ οὐχὶ οὕτως διατεθήσεσθαι ὥστε καὶ | -- τὸ
20 τοῦ σεμνώματος τήρημα τοῦ τόπου ἐκείνου, ὃς περιέχει τὰ | -- καὶ τὴν γνώμην δὲ τὴν ὑπὲρ τῆς καθηγεμονίας[4] τοῦ σωτῆρος[5] ηῃ. | [-- πρώτου?] κυρίου καθεσταμένου τῆς σχολῆς ὄντων κατ' ἐκεῖνον [τὸν καιρὸν? .. | -- Ἐπικ]ούρωι κατὰ τἄλλα ἰδιώματα οὐ κατὰ τὴν ὑπεροχή[ν -- | --]μένου ἑτέρων τε πλειόνων κ--

2 Cf. Alex. apud Athen. XIII 610 *e* τοὺς τὰς τῶν λόγων δυνάμεις παραδιδόντας τοῖς νέοις ἐς κόρακας ἐρρίφασιν ἐκ τῆς Ἀττικῆς. Wilh. 3 Cf. IG III 769 διά τε τὴν ἐν τῷ ἐπιτηδεύματι ὑπεροχὴν καὶ τὴν περὶ τὰ ἤθη σεμνότητα. Wilh. 4 Haec vox alias non usurpata videtur pertinere ad scholae principatum. Wilh. 5 Epicurus respici videtur. Wilh.

835 *A* et Δ*B*. **Hadriani statuae Delphicae tertia et quarta, a Graecis (*A*) et per Aristotimum (*B*) positae, a. 125.** [*Pw*]

A. Graeci Plataeas convenientes Hadrianum honorant. Basis marmorea, reperta inter templi peribolum et synedrium Amphictyonicum (cf. Pomtow Beitr. Top. Delph. 93, n. 49). Edd. Wescher-Foucart n. 468 (Syll.² 383). Cf. Pomtow Jahrbb. Phil. 1889, 552.

Αὐτοκράτορι Ἁδριανῷ σωτῆρι[1], | ῥυσαμένῳ καὶ θρέψαντι τὴν | ἑαυτοῦ
5 Ἑλλάδα, οἱ ἐς Πλαται|ὰς συνιόντες Ἕλληνες[2] χαρι|στήριον ἀνέθηκαν.

1 Ad a. 125 rettuli l.l. (quod nunc comprobatur titulo *B*). ‚Nam quae hic imperatoris erga Graecos merita praedicantur, ut sunt solitis principum laudibus etiam grandiora et uberiora, tum demum scripta existima-

Δ*B*. Statua ab Aristotimo sacerdote ex decreto Amphictyonum et Delphorum dedicata. Basis calcaria in fano Minervae Pronaeae ante medium templum Doricum τῶν ἐναγῶν. Ed. Keramopullos Bull. Hell. XXXV 1911, 492 et XXXVI 494. Frustulum infimum a. 1887 exscripserant Pomtow in sched. IG VIII 329 et Nikitsky Delph. epigr. Stud. tab. VIII, fig. LXXI.

5 [Αὐτοκράτορ]α Κ̣α̣[ίσ]αρα θεο[ῦ | Τραϊανοῦ] Παρθικοῦ υἱόν, | [θε]ο[ῦ] Νέρβα υἱωνόν, Τρα[ϊαν]ὸν Ἁδριανὸν Σεβασ‹[τό]ν, ἀρχιερέα μέγιστον,
10 δη[μαρ]χικῆς ἐξουσίας τὸ ‹ | ἔνατο[ν]³, ὕπατον τὸ τρί‹|τον⁴, ὁ ἱερε[ὺ]ς τοῦ Πυθίου | Ἀπόλλωνος Τίτος Φλά|βιος Ἀριστότειμος⁵ δό‹|γματι Ἀμφι[κ]τυόνω[ν]⁶ καὶ ‹|Δελφῶν.

verim cum ille terram quam in deliciis habebat ipse adiisset; ex altera parte post annum 129 vix omissum esset cognomen Olympii.' Dttb. De priore Hadriani itinere Graeco a. 125 cf. Dürr Reis. d. Kais. Hadr. 57 et 70. 2 Cf. Plut. Arist. 19: ταύτην τὴν μάχην ἐμαχέσαντο τῇ τετράδι τοῦ Βοηδρομιῶνος ἱσταμένου κατ' Ἀθηναίους, κατὰ δὲ Βοιωτοὺς τετράδι τοῦ Πανέμου φθίνοντος, ᾗ καὶ νῦν ἔτι τὸ Ἑλληνικὸν ἐν Πλαταιαῖς ἀθροίζεται συνέδριον καὶ θύουσι τῷ Ἐλευθερίῳ Διὶ Πλαταιεῖς ὑπὲρ τῆς νίκης. Item tit. 854⁷ = Syll.² 393 (IG VII 2509): τὸ κοινὸν συνέδριον τῶν Ἑλλήνων τῶν εἰς Πλατηὰς | συνιόντων Τι. Κλαύδιον Ἀττικὸν Μαραθώνιον (patrem Herodis Attici), τὸν | ἀρχιερέα τῶν Σεβαστῶν, διατελοῦς ἀρετῆς ἕνεκεν, | [ἧς ἔχων] διατελεῖ. Initio igitur m. Septembris a. 125, brevi postquam Hadrianus illas regiones reliquit, haec statua decreta est. Ex Graecia redux eodem Septembri epistulam ad Delphos dat, cf. not. 5.

3 Tribunicia potest. IX functus est a die X. m. Decembr. 124, ad d. IX. Dec. 125. 4 Consul III fuerat a. 119. 5 Cf. quae de Aristotimo (senatore a. 121) congesserunt K. l.l. et Bourguet De reb. Delph. 17. 34. 83. 85. Eodem m. Septembri a. 125, quo ille hanc statuam Delphis posuit, legatus a Delphis ad Hadrianum missus ex villa Tiburtina epistulam imperatoris reportat, cf. tit. ap. Bourguet. De reb. Delph. 82. Ultra a. 130 sacerdotio est functus, cf. numos Delphicos: Ἀντίνοον ἥρωα πρόπολοι Ἀμφικτύονες, in rev. Ἀριστότιμος ἀνέθηκεν ἱερεύς, sc. statuam Antinoi pulcherrimam, Delphis inventam, cuius protome in his numis est cusa (Bull. Hell. XX 1896, 41 n. 70/71 cum tab. XXVIII 15). [Nuperrime in exemplari Austriaco rectius legisse videtur Blum, ibid. XXXVII 1913, 323 cum tab.: οἱ Ἀμφικ(τύονες) Ἀντίνοον ἥρωα προπύλαιον]. 6 De Amphictyonia Hadrianus optime erat meritus, quia Thessalorum suffragia diminuerat; cf. alteram imperatoris epistulam huius ipsius anni 125 ap. Bourg. l.l. 78. Grato igitur animo Amphictyones et Delphi de hac altera statua decrevere (cf. n. 829 *A* et *B*), cuius quidem sumptus Aristotimus de suo numerasse videtur.

Δ **836. Hadrianus archon Delphorum τὸ β', a. 125.** In latere meridionali thesauri Attici, in ordine lapidum nono (supra euthynteriam). Ed. Homolle Bull. Hell. XX 1896, 723 (Colin Fouill. III 2, n. 102 cum tab. VIII 4). [*Pro*]

θεός. τύχᾳ ἀ[γ]αθᾷ. ἐν Δελφοῖς.
ἄρχοντος Αὐτοκράτορος Καίσαρος Ἁδριανοῦ τὸ β̄[1], | μηνὸς Ἀπελλαίου ζ̄, ἐν ἐννόμῳ ἐκκλησίᾳ, εἰσηγη[σα]||μένου Κτήσωνος τοῦ Σωτη-
5 ρου[2] καὶ εἰπόντος· ,Π. Κα|τίλλιος Μάκερ Νικαιεύς, ἀνὴρ ἤθει καὶ παιδείᾳ διαφέ|ρων, ἀναστρεφόμενος πολλοῖς ἤδη χρόνοις | παρ' ἡμεῖν, δείγματα δέδωκεν καὶ καθ' ἕνα καὶ κο[ι]|νῇ πᾶσιν ἡμῖν τῆς τε πρὸς τὸν Πύθιον εὐσεβεία[ς] | καὶ τῆς πρὸς τὴν πόλιν ἡμῶν εὐνοίας· διό
10 καλῶς | ἔχειν ἡγοῦμαι ἄνδρα τοιοῦτον εἶναι πολείτην ἡ|μέτερον·' ἐπαινεθέντος τοῦ ἀνδρὸς ὑπὸ τοῦ | δήμου, καὶ μαρτυρηθέντος ἐπὶ τούτοις, ἔδο|ξε τῇ βουλῇ καὶ τῷ δήμῳ, Πο. Κατίλλιον Μάκερα | εἶναι πολείτην
15 καὶ βουλευτήν· δεδόσθαι τε αὐτῷ | καὶ τὰς ἄλλας τειμὰς αἳ τοῖς καλοῖς κἀγαθοῖς ἀνδρά[σιν] | δίδονται. καὶ ἔδοξεν ἀνα|γραφῆναι τὴν πολειτείαν, | [β]ουλευόντων Σωτήρου τοῦ | [Σ]ωτήρου καὶ Τιβ. Ἰουλίου Ὕλα[3].

1 Hunc alterum magistratum — de priore cf. n. 830[6] — Hom. et Co. ad a. 129 referunt, quo Hadrianus iterum Graeciam et Delphos visitavit. Sed cum iam a. 125 Delphis versatus duobus statuis (cf. n. 835 *A* et *B*) ibi honoraretur necnon compluribus epistulis ad Delphos datis (n. 835[5. 6]) Amphictyoniam restitueret (n. 835[6]), cum Bourgueto De reb. Delph. 32 eum hoc anno 125/6 denuo archonta factum esse censeam. De itinere Delphico priore cf. etiam Keramopullum Bull. Hell. XXXV 1911, 495. 2 Idem Cteso rogator decreti alterius eadem contione appellatur in tit. Fouill. III 2, n. 103. Archon est ibid. n. 104. 3 Fortasse non diversus ab illo grammatico Hyla, qui ap. Plut. qu. conv. V 8 et 9 satis pueriliter deridetur. Quamquam ibi Atheniensis audit (Bourg. l.l. 32), tamen ei hoc senatoris munus honoris causa a Delphis tribui potuit.

837. Hadriani ad Stratonicenses epistula a. 127. *Jamurlij* in Caïci valle e regione oppidi *Kirk-Agatsch*. Edd. Radet Bull. Hell. XI 1887, 109, I (Syll.[2] 387; Lafoscade Epist. 13, 23); cf. Schuchhardt Ath. Mitt. XXIV 1899, 220, 50, qui a. 1886 viderat; CIL III Suppl. 7003; Levy Rev. ét. gr. VIII 1895, 215; Weber Hadrian 136. [*Hi*]

Αὐτοκράτωρ Καῖσαρ, θεοῦ Τραϊαν[οῦ] | Παρθικοῦ υἱός, θεοῦ Νερούα υἱωνό[ς], | Τραϊανὸς Ἁδριανὸς Σεβαστός, ἀρ[χιε]||ρεὺς μέγιστος, δημαρ-
5 χικῆς ἐξο[υσί]||ας τ(ὸ) ιά[1], ὕπατος τ(ὸ) γ', Ἁδριανοπ[ο]||λειτῶν Στρατονεικέ[ω]ν[2] τοῖς ἄρχ[ου]||σι καὶ τῆι βουλῆι καὶ τῶι δήμωι χαίρει[ν]· |

1 10. XII 126—9. XII 127. 2 Stratoniceam non notum Cariae oppidum intellegendum, sed aliud multo ignobilius in Lydia ad Caïcum flumen situm, cuius res nummi docent. Fuerat locus obscurus (Ἰνδει. Ἰνδι. Πεδιατῶν); Eumenes II rex et Stratonice uxor urbem condiderant Stratoniceam (βα. Εὐ. et Στρα. in cistophoris c.a. 186; cf. Radet La Lydie 307; noli igitur de Seleucidarum Stratonicis cogitare!). Hadrianus ut κτιστής in nummis est;

δίκαια ἀξιοῦν μοι δοκεῖτε καὶ ἀναγκαῖα ἄ[ρ]τι γεινομένῃ πόλει[3]·
10 τά τε οὖν τέλη τὰ ἐ[κ] | τῆς χώρας[4] δίδωμι ὑμεῖν, καὶ τὴν οἰκίαν
Τι[β.] | Κλαυδίου Σωκράτους τὴν οὖσαν ἐν τῆι [πό]λει[5] ἢ ἐπισκευ-
αζέτω Σωκράτης ἢ ἀποδό[σ]θω[6] τινὶ τῶν ἐπιχωρίων, ὡς μὴ χρόνωι
15 [καὶ | ἀ]μελίαι[7] καταριφθείη. ταῦτα ἐπέστειλα καὶ [τῶι | κρ]ατίστωι
ἀνθυπάτωι Στερτινίωι Κουαρ[τίνωι[8]] | καὶ τῶι ἐπιτρόπωι μου [Πο]μ-
πηΐωι Σεου[ήρωι]. | ἐπρέσβευσεν Κλ. Κάνδιδος, ᾧ τὸ ἐφόδι[ον] | δο-
θήτω, εἰ μὴ προῖκα ὑπέσχηται. | εὐτυχεῖτε. καλάνδαις Μαρτίαις ἀπὸ
20 Ῥώ[μ]ης[9]. Κλ. Κάνδιδος ἀπέδωκα τὴν ἐπιστο[λ]ὴν Λολλίῳ Ῥουστικῷ
ἄρχοντι τῇ πρὸ α' ἰδῶ[ν] | Μαΐων ἐν τῇ ἐκκλησίαι.

---

item fluvii deus Κάϊκος, adscriptum nomen Ἀδριανοπολειτῶν Στρατονεικέων. Head HN² 657; cf. Imhoffii aliorum libros a Webero 136[491] laudatos.

3 Fuerat igitur ante Hadrianum collapsa; condendi consilium cepisse videtur praesens imperator, autumno anni 123 p. Chr., cum Pergamo Sardes iter faciens illam regionem attingeret. Rad. 4 Non nova vectigalia imponendi ius Stratonicensibus concessit Hadrianus civibus, sed ea quae ante alio pervenerant ut in suum aerarium redigerent eis permisit. Neque vero alia cogitari possunt ac quae ad id tempus fisco Caesaris pendebantur. Cf. quae de Tiberio narrat Tacitus Ann. II 47: *quantum aerario aut fisco pendebant (Sardiani), in quinquennium remisit.*

5 Domo antiqua neque habitata, quae magis magisque vetustate dilabebatur, fortasse insigni novi oppidi loco sita, urbs foedabatur. Quare ab imperatore Stratonicenses petebant, ut dominum eam aut ipsum reficere aut alii, sed civi, venumdare cogeret. Cui desiderio imperator morem gerit. Dttb. Contra ad eam domum, ubi imperator deverterit, postea in memoriam eius consecratam et Augustorum cultui designatam refert Web. 6 Medium verbi restituit Dttb. 7 Legit Schu., quae desideraverat Dttb. 8 Cum inde a Claudii aetate proconsules medio mense Aprili Roma in provincias profectos esse constet (Waddington Fastes 15), Stertinium a vere 126 ad idem tempus anni insequentis in magistratu fuisse apparet. 9 Quod et haec epistula et duae aliae in eodem lapide incisae, duodeviginti diebus hac antiquiores, Roma datae sunt, eo confirmatur Hadrianum per primos anni 127 menses ibi commoratum esse (Dürr Reisen Hadrian 59).

---

838. Hadriani ad Ephesios epistula, a. 129. Ephesi in Odeo; nunc Londini. Edd. * Hicks I. Brit. Mus. III, CCCCLXXXVII (Syll.² 388; Lafoscade Epist. 14, 26); cf. Weber Hadr. 141. 211[747]. Alterius exemplaris fragmentum ed. Curtius Hermes IV 1870, 181, 2 (Lafoscade l.l.). [*Hi*]

Αὐ[το]κράτωρ Καῖσαρ, θεοῦ [Τραϊανοῦ] | Παρθ[ι]κοῦ υἱός, θεοῦ Νερ[ο]ύα
υ[ἱ]ων[ός], | Τραϊα[ν]ὸς Ἁδριαν[ὸ]ς Σεβασ[τός, ἀρ]χιερεὺ[ς] | μέγισ[το]ς,

5 δημαρχ[ικῆ]ς ἐξουσί[ας τὸ ι]γ´ [1], ὕπατος τὸ γ´ [2], | πατὴ[ρ πατ]ρίδος,
Ἐφ[εσί]ων τοῖς ἄ[ρ]χουσ[ι καὶ τῆι β]ουλῆι χαίρειν· | Λ. Ἔ[ρ]αστος καὶ
πολ[εί]της ὑ[μ]ῶν [ε]ἶναί φ[ησιν κ]αὶ πολλ[άκις] | πλ[εῦσ]αι [3] τ[ὴ]ν θά-
λασ[σαν, καὶ ὅ]σα ἀπὸ τού[του δυν]ατὸς | χρήσιμ[ο]ς γενέσ[θαι τῆι πα-
τρ]ίδι, καὶ τοῦ ἔθν[ους τ]ο[ὺς] ἡγε|μόνας ἀεὶ δι[α]κομ[ίσαι], ἐ[μ]οὶ δὲ
10 δ[ὶς] ἤδη συ[νέπλευ]σεν [4], | τὸ μὲν πρῶτον εἰς Ῥόδον ἀπὸ τῆς Ἐ[φέ]-
σου κο[μιζ]ομέ[νωι [5]], | νῦν δὲ ἀπὸ Ἐλευσεῖνος πρὸς ὑμᾶς ἀφικ[ν]ου-
μέν[ωι, βούλ]εται[ι] | δὲ βουλευτὴς γενέσθαι· κἀγὼ τ[ὴν] μὲν [δοκι]μα-
σία[ν ἐ]φ' ὑμεῖν | ποιοῦμαι, εἰ δὲ μηδὲν ἐνποδὼν [ἐστι καὶ δοκεῖ [6] τῆς
τι]μῆς ἄξ[ι]ος, | τὸ ἀργύριον, ὅσον διδόασιν οἱ βουλεύοντες, [δώσω τῆς
15 ἀρχαι]ρεσίας [ἕ]νεκα. | εὐτυχεῖτε.

Duorum primorum versuum litterae reliquis maiores, apicibus ornatae. 1 10. XII 128—9. XII 129. 2 In lapide ⊥ exstat. Iam anno 119 Hadrianus tertium consul fuit, sed cum postea non amplius gesserit hunc magistratum, tertius consulatus inde ab eo anno in omnibus eius nummis et titulis inscribitur. 3 ΠΛΙΚΑΙ. Em. Dttb. Si ex ΕΥC in exemplo quod quadratario incidendum tradebatur, nihil nisi I.C distincte legi poterat, haec pro IK accepta esse non est mirum. 4 Suppl. Dttb. Ut proconsules Erastus nave sua in Asiam devehere solebat (v. 8. 9), sic ipse imperator per itinerum suorum tempora bis eius opera ac nave usus erat, idque hic commemoratur quo maiore studio Ephesiorum populus illius honorem imperatori gratificetur. 5 Suppl. Wood. Ceterum haec ad annum 125 spectare videntur, quo ab Euphrate in Mysiam, Pergamum, Stratoniceam ad Caïcum (n. 836), Ephesum, inde per insulas in Thraciam transgressus est Hadrianus (Weber p. 278). 6 Suppl. Dttb.; [ἐστὶν αὐτῶι ἀλλ' ἐστὶ τι]μῆς ἄξιος H. et Laf., quia in altero exemplari ω(?) ἀλλ. esset.

839. Hadrianus, a. 129. Ephesi. Ex Cyriaci Anconitani apographo ed. Riemann Bull. Hell. I 1877, 291, 78 (Syll.²389; Weber Hadr. 212). [*H*]

Αὐτοκράτορα Καίσαρα, θεοῦ | Τραϊανοῦ Παρθικοῦ υἱόν, θεοῦ | Νερούα
5 υἱωνόν, Τραϊανὸν Ἁδριανὸν | Σεβαστὸν καὶ Ὀλύμπιον [1], δημαρ|χικῆς
ἐξουσίας τὸ (ι)γ´ [2], ὕπατον | τὸ γ´ [3], πατέρα πατρίδος, | ἡ βουλὴ καὶ ὁ

1 Olympii cognomen Hadrianus gessit inde ab Olympieo Athenis dedicato, quod sane anno 129 (v. not. 2) nondum confectum fuisse Weber p. 210 demonstrat. 2 Emendavit Dttb. τὸ γ´ Cyriacus, quod propter Olympii (not. 1) et patris patriae vocabula ferri non potest. Accedit quod ex titulo 837 scimus, Hadrianum Eleusine, ubi initiatus erat mysteriis, Ephesum navigasse. Quod non statim post legitimum mysteriorum tempus factum esse necesse est; veri anni 129 tribuit Weber 206. Sane inter hoc tempus et a. d. IV id. Decembres, a quo die quartadecima tribunicia

δῆμος ὁ Ἐφεσίων | τὸν ἴδιον κτιστὴν καὶ σωτῆρα, διὰ | τὰς ἀνυπερ-
10 βλήτους δωρεὰς Ἀρτέ|μιδι[4], διδόντα τῇ θεῷ τῶν κληρο|νομιῶν καὶ
βεβληκότων[5] τὰ δίκαια | καὶ τοὺς νόμους αὐτῆς, σειτοπομ[πίας[6] δὲ] |
ἀπ' Αἰγύπτου παρέχοντα, καὶ τοὺς λιμένας | πο[ιήσαν]τα πλωτούς, ἀπο-
15 στρέψαντά τε | καὶ τὸν βλά[πτοντα τοὺς] λιμένας ποταμὸν | Κάϋστρον
διὰ το__[7]

potestas initium cepit, beneficia illa quae v. 8 sqq. enumerantur in Ephesios collata esse non possunt. At ea ne sunt quidem eiusmodi, ut a praesente imperatore profecta esse debuerint. Immo per occasionem adventus civitas statua dedicata omnium, quae usque ad id tempus ab imperatore acceperat, beneficiorum gratias rettulit. 3 Cf. 837[2]. 4 Dativus non a διδόντα pendet, sed a verbo ἀνέθηκεν, quod ex more supplendum est.

5 Quid sibi velit τῶν βεβληκότων ignoro, nisi forte, quod iuris Romani peritis diiudicandum relinquo, de *bonis caducis* hic sermo fuit. Certe aeque perversae vocabulorum sollemnium iuris Romani interpretationes in titulis Graecis haud raro occurrunt. Dttb. Ulpiani fr. XXII 6: *deos heredes instituere non possumus, praeter eos, quos senatus consultis constitutionibusve principum instituere concessum est, sicuti __ Dianam Ephesiam* attulit Weber 213[751].

6 σειτοπομπη__ Cyr. Emendavit Riemann. 7 De Caystri alluvie cf. Strab. XIV 641; Benndorf Ephesos I 20 alias, et iam Herodotum I 10, qui τὰ περὶ Ἴλιον καὶ Τευθρανίην καὶ Ἔφεσόν τε καὶ Μαιάνδρου πεδίον cum Nilo composuit. Idem Hadriani architecti conati esse videntur, quod qui nostro aevo Hermum occidentem versus ἀπέστρεψαν, ne Smyrnae sinum commutaret in lacum. Wiegand Priene 10. 11.

840. L. Minicius Natalis Olympionica, a. 129. Olympiae. Ed. * Dittenberger I. Olymp. 236 (Syll.[2] 390). [*Hi*]

[Λούκιος Μινίκιος] Νατᾶλις[1] στρατηγικὸς Ὀλυμπιάδι σκζ' ἅρματι τελείῳ νεικήσα[ς ἀνέ]θηκεν τὸ ἅρμα· ὕπατος[2], ἀνθύπατος Λιβύης[3].

1 L. Minicius Natalis Quadronius Verus, cum quaestor candidatus Hadriani et simul legatus patris sui proconsulis Africae fuerit, quaestura utique intra annorum 118—124 spatium functus est (cf. Ephem. epigr. I p. 251 sqq. Mommsen Herm. III 46. 138), quod optime quadrat in eum, qui Olympiade 227 (a. 129) praetorius vicit. Prosop. R. II 379, 440. 2 Consulatus et proconsulatus postea additi videntur. Nam στρατηγικὸς — ἀνέθηκεν dici non licuit de eo qui cum monumentum dedicaretur iam consul fuerat. 3 Proconsulatu Africae Minicius post a. 138 functus videtur. Nam in titulis eius omnibus qui integram honorum enumerationem habent, Hadrianus iam Divus vocatur.

841. Euryclis Herclani mortui monumentum Mantiniense, post a. 130. Mantineae in epistylio. Edd. Fougères Bull. Hell. XX 1896, 152, 18 (Syll.[2] 392); IG V 2, 281; cf. Weber Hadr. 185; Wilhelm Beitr. 156. [*Hi*]

Γ. Ἰούλιος Εὐρυκλῆς Ἡρκλανὸς Λ. Οὐιβούλλιος Πεῖος[1] τὴν στοὰν σὺν | ταῖς ἐν αὐτῇ ἐξέδραις[2] τῇ Μαντινέων[3] πόλει καὶ τῷ ἐπιχωρίῳ θεῷ Ἀντινόῳ[4] κατ[ε]σκεύασε διὰ τῶν κληρονόμων[5].

1 Eurycles hic e lapidibus Laconicis notus, λς' ἀπὸ Διοσκούρων, ἀρχιερεὺς διὰ βίου τῶν Σεβαστῶν, a. 115 (ita Kolbe) κηδεμὼν τῆς (Σπάρτης), deinde πατρονόμος, ante a. 130 mortuus. Kolbe IG V 1 p. 307, ubi tituli citantur. Pater C. Iulius Laco II, avus C. Iulius Laco I, cf. ad n. 787/8. 2 Alia eiusdem epistylii frustula ibidem eruta F. ad aediculam Ionicam referenda docuit, quae locum quondam habuerit in substructione marmorea quadrata superstite in angulo fori inter orientem et meridiem spectante; nam et mensuram et opus huius substructionis cum illis fragmentis optime convenire. 3 Mantiniensium oppidum ab Antigono rege anno 222 a. Chr. Antigoneam nomen accepisse idque certe usque ad Traiani principatum tenuisse cum Plutarchus Arati c. 45 narrat, tum confirmant tituli illic eruti in quibus ἁ πόλις τῶν Ἀντιγονέων est; cf. n. 783 (v. 6 ψήφισμα Ἀντιγονέων); IG V 2, 263 (v. 19 ἐν Ἀντιγονείᾳ); ethnicum Ἀντιγονικά (ut saepe Μαντινική fuerat) 266_1. Quamquam Polybius quasi per nefas priscum et tot pugnis clarum Mantineae nomen retinuit. Sed Hadriani beneficio antiquum nomen eam recuperasse refert Pausanias VIII 8, 12: δέκα δὲ ὕστερον γενεαῖς ἐβασίλευσέ τε Ἀδριανὸς καὶ ἀφελὼν Μαντινεῦσι τὸ ὄνομα τὸ ἐκ Μακεδονίας ἐπακτὸν ἀπέδωκεν αὖθις Μαντίνειαν καλεῖσθαί σφισι τὴν πόλιν. Hoc quoque nummorum (Head HN² 450) et inscriptionum testimoniis comprobari demonstravit F. 4 Cf. Pausan. VIII 9, 7: ἐνομίσθη δὲ καὶ Ἀντίνου σφίσιν εἶναι θεός· τῶν δὲ ἐν Μαντινείᾳ νεώτατός ἐστιν ὁ τοῦ Ἀντίνου ναός. -- τιμὰς δὲ ἐν Μαντινείᾳ κατὰ τοιόνδε ἔσχηκε. γένος ἦν ὁ Ἀντίνου ἐκ Βιθυνίου τῆς ὑπὲρ Σαγγαρίου ποταμοῦ· οἱ δὲ Βιθυνιεῖς Ἀρκάδες τέ εἰσι καὶ Μαντινεῖς τὰ ἄνωθεν. τούτων ἕνεκα ὁ βασιλεὺς κατεστήσατο αὐτῷ καὶ ἐν Μαντινείᾳ τιμάς, καὶ τελετή τε κατὰ ἔτος ἕκαστον καὶ ἀγών ἐστιν αὐτῷ διὰ ἔτους πέμπτου. Horum ludorum quinquennalium aliquotiens in titulis mentio fit: n. 892_6, ubi T. Flavius Polybius ἀγωνοθέτης Ἀντινοείων appellatur, et n. 452_5 ἀγωνοθέτην τῶν μεγάλων Ἀντινοείων. Cf. IG V 2 p. 50_{105}. 5 Vides Euryclem Herculanum, cum hoc aedificium exstrueretur, iam mortuum fuisse, sed anno 130, quo Antinous decessit, etiamtum superstitem, siquidem testamento cavit ut illi divinis honoris affecto stoa dedicaretur. F.

842. Donarium Epidaurium, a. 133/4. In Asclepieo Epidauriorum. Ed. Kabbadias Fouilles d'Épidaure I 43, 35, cf. Δελτίον ἀρχ. 1892, 113 sqq. Syll.² 391); IG IV 1052 cum imagine; cf. Weber (et v. Duhn) Hadrian 208. 271. [*Hi*]

ἔτους γ' τῆς καθιερώσεως τοῦ Διό[ς] | τοῦ Ὀλυμπίου[1] καὶ τῆς κτίσεως |

1 Non agi de ignoto aliquo Epidauri fano, sed de nobilissimo quod Athenis erat delubro, evicit Weber. Quod quoniam hunc titulum anni 133/4 esse constat (not. 3), sequitur ut illud Olympium a. 131 (Sept. 130—Sept. 132 Weber) exstructum sit.

τοῦ Πανελληνίου[2], ἔτους δὲ ι΄ τῆς | Τραϊανοῦ Ἀδριανοῦ Καίσαρος ἐπι|-
5 δημίας[3], ἐπὶ ἱερέος τοῦ Ἀσκληπιοῦ | Εὐτύχου) τοῦ)[4] — ὑπὲρ αὐτὸν Λε|-
ωνίδου τοῦ Περιγένους — Στέφανος | Εὐτύχου πυροφορήσας[5] Ἀσκλη-
πιοῦ | καὶ Ἠπιόνης.

2 Concilium splendidissimum omnium Graecarum civitatum ab Hadriano Athenis institutum (Cassius Dio LXIX 16, 2; Philostr. Vit. soph. II 549; Hertzberg Gesch. Griechenl. II 330). Hoc quoque institutum ab a. 131 initium cepisse ex hoc titulo didicimus. 3 Titulus monumenti Hadriani IG IV 1406 est hic: [Αὐτοκράτορα] | Καίσαρα, θεοῦ [Τρα]ϊανοῦ Παρθικοῦ υἱ[όν],| θεοῦ Νερούα υἱωνόν, | Ἀδριανὸν Σεβαστόν, | ἀρχιερέα μέγιστον, δημαρ|χικῆς ἐξουσίας τὸ η΄, ὕπα|τον τὸ γ΄, ἡ πόλις τὸν ἑαυ|τῆς σωτῆρα καὶ οἰκιστήν. Quem cum octavae tribuniciae potestatis numerus probet anni 124, exeuntis die 9 m. Dec., esse, consentaneumque sit conditoris et servatoris nomine Epidaurios ea beneficia remuneratos esse quae praesens in ipsos contulisset princeps, ab illo anno hanc seriem incipere recte statuit C. Hic igitur lapis a. 133/4 positus est. 4 ‚Cum sacerdos esset Eutychus Eutychi f. Eutychi n., vicarius vero eius (ὁ ὑπὲρ αὐτὸν syntaxi eadem qua Syll.² 841$_{18}$ dicitur προστᾶμεν ὑπὲρ αὐτοὺς pro ὑπὲρ αὐτῶν, cf. n. 437$_{6}$) Leonides Perigenis filius.‘ 5 De hac forma nominis, quae origine et vi a πυρφόρος non discrepat, Epidauriorum propria cf. 995².

843—45. Plutarchus et posteri statuis honorati. [*Pw*]

△ 843. Plutarchi hermae Delphicus (*A*) et Chaeronensis (*B*), c.a. 126 p. Chr.

A. Herma marm. Pentelici, in synedrio Amphictyonico. Edd. Bull. I 1877, 409; denuo Pomtow Beitr. Top. Delph. 77 cum delineatione p. 122 et imagine tituli tab. XIV, 50. Cf. Rud. Hirzel Plutarch (1912) 206.

Distichon.[1]

B. Herma sine capite. Edd. Conze-Michaelis Annal. Instit. XXXIII 1861, 77 (Dittenberger IG VII 3422).

Φιλεῖνος[2] ▵ Πλού|ταρχον[3] ▵ τὸν ▵ εὐ|[ε]ργέτην ▵ θεοῖς ▵ | [ἀ]νέθηκεν ▵

Verba more Romano parvis triangulis seiuncta, cf. n. 710.

844. Autobuli maior (*A*) et minor (*B*), Chaeroneae, saecc. II et III.

1 Δελφοὶ Χαιρωνεῦσιν ὁμοῦ Πλούταρχον ἔθηκαν
τοῖς Ἀμφικτυόνων δόγμασι πειθόμενοι.

Herma videtur statim post mortem Plutarchi positus esse.

2 Philinus amicus Plutarchi innotuit ex Quaest. conv. I 6, 1. 3 Dttb. ‚probabile‘ modo censet, Plutarchum nobilissimum esse intellegendum; sed si Delphis aut Chaeroneae ‚Plutarchus‘ simpliciter scriptus occurrit,

A. Ed. * CIG 1628 (Syll.² 380; LeBas 799; Dittenberger IG VII 3423).

Λ. Μ[έσ]τριον Αὐτόβουλον[4], φιλόσο|φον Πλατωνικόν, Φλάβιος Αὐτό-
βου|λος[5] τὸν πρὸς μητρὸς πάππον.

B. Ed. Meletius Geogr. 341 (Syll.² 381; Boeckh CIG 1627; LeBas 798; IG VII 3425).

Σέξτον Κλαύδιον Αὐτόβουλον[6], ὁμώνυμον τῶι | πατρί, ἕκτον ἀπὸ
Πλουτάρχου[7], ἀρετὴν πᾶσαν | ἐν βίωι καὶ λόγοις ἐπιδειξάμενον ἐν
5 τῆι | [Ἑλλάδι[8]], φιλόσοφον, ἐτῶν [κ]β'[9], ἡ πρὸς μητρὸς | μάμμη Καλ-
λίκλε[ια κα]ὶ οἱ γονεῖς καὶ αἱ ἀδελ|φαὶ τὸν[10] ἥρω[α]. ψη(φίσματι)[11]
β(ουλῆς) δ(ήμου).

845. Nicagoras Atheniensis, Eleusine, c.a. 250. In basi rotunda. Ed. Philios, Ἐφημ. ἀρχ. I, 1883, 20 n. 3 (Syll.² 382).

Νικαγόρας[12] | ὁ τῶν ἱερῶν κῆρυξ[13] καὶ ἐπὶ τῆς καθέδρας | σοφι-
5 στής[14], | Πλουτάρχου[15] καὶ Σέκστου[16] τῶν φιλοσόφων | ἔκγονος.

---

semper clarissimum illum notari demonstrant tit. *A*[1] et 844 *B*₂. Cf. etiam n. 828 de Apollonio. 4 De nomine L. Mestrius cf. n. 829[4]. Plutarcho filius fuit Autobulus, cf. Quaest. conv. IV 3, 1 (666 D); VIII 2, 3 (719 C); sane non is ipse hic designatur, sed, ut litteratura (ΔΑΜΟΠΟΩ) probat, aliquis ex eius posteris. Huius rursus filia nupsit homini nomen Flavium gerenti ex eoque peperit filium qui ab avo materno denominatus est. 5 ‚Exiguae reliquiae basis, quae huius Flavii Autobuli imaginem sustinebat, item Chaeroneae inventae sunt (IG VII 3424). 6 Hunc quoque, ut Flavium Autobulum (tit. 844 *A*), nomen gentile arguit non recta agnatorum linea a Plutarcho descendere. Cave tamen per matrem et aviam maternam Callicliam (v. 5) genus ad nobilissimum scriptorem redire existimaveris. Id enim refellitur patris cui et ipsi Autobulus nomen fuerit (v. 1. 2) mentione.

7 Cum Plutarchus circa a. 45 p. Chr. natus sit (cf. n. 829[4]), Claudii Autobuli natales ab initiis saec. III non multum abesse probabile est; huius igitur tituli origo in tempora a. 220 proxima incidet (cf. not. 3). Suspiceris Autobuli Plutarchi f. (not. 4) neptem matrem fuisse Claudii Autobuli maioris, aviam minoris cuius hoc est monumentum. Neque enim iure Boe. Sextum Chaeronensem (n. 845₄ cum not. 10) huic parentelae inseruisse videtur'.

8 Etiam de [πατρίδι] cogitavi. 9 ‚Annum aetatis in monumento honorario commemorari neutiquam usitatum est; neque aliam vidit Dttb. causam nisi ut admiratio doctrinae et laudis augeatur adulescentiae per quam illam consecutus sit mentione; qua in re duodecim annos parum, triginta duos nimium esse sponte patet.' Sed cum tit. sit sepulcralis, ut certe demonstratur voce ἥρωα, nihil mirum, quod vitae tempus indicatur, neque aetas provectior, sc. annus [λ]β', est abicienda. Rursus quidem tit. est honorarius, haec enim genera tunc confundebantur. 10 τῶν Meletius.

11 ΔΗ Meletius. 12 ‚Cf. Suidas Νικαγόρας, Μνησαίου ῥήτορος, Ἀθηναῖος, σοφιστής. γέγονε δὲ κατὰ Φίλιππον τὸν Καίσαρα (244—249 p. Chr.)· βίους

ἐλλογίμων, περὶ Κλεοπάτρας τῆς ἐν Τρῳάδι, πρεσβευτικὸν πρὸς Φίλιππον τὸν τῶν Ῥωμαίων βασιλέα. Eius filium Minucianum Suidas s.v. Gallieno imperatore (260—268 p. Chr.) floruisse refert. Nicagorae etiam apud Philostratum II 27, 6 p. 620; 33, 4 p. 628 mentio fit ita, ut illa quae apud Suidam est temporis notatio confirmetur. 13 Cf. Philost. Vit. soph. II 33, 4 p. 628: καὶ περὶ Νικαγόρου τοῦ Ἀθηναίου, ὃς καὶ τοῦ Ἐλευσινίου ἱεροῦ κῆρυξ ἐστέφθη. 14 Tenuit igitur Nicagoras τὸν Ἀθήνησι τῶν σοφιστῶν θρόνον, ut loquitur Philostratus (veluti II 27, 4 p. 618). Qui quod de Nicagora hoc ipsum memoriae non prodidit, non est mirandum, quia de illo ut de Philostrato Lemnio et Apsine Phoenice negat se disputaturum esse propter familiaritatem, ne illis contra veritatem gratificatus esse existimetur. 15 Cf. n. 829 *A* cum notis et 843. 16 Sextum Chaeronensem philosophum Platonicum Plutarchi fratris aut sororis filium fuisse constat. Namque ἀδελφιδοῦς illius audit apud Suidam s.v. Σέξτος, quae vox nullam habet ambiguitatem, cum Latinum *nepos*, quo Apuleius Metam. I, 2 utitur minus proprie etiam de fratris aut sororis filio usurpetur. Sane si Sextus recta linea a Plutarcho originem haberet, proprie Nicagoras ab utroque descendere diceretur, cum in illa altera parentelae ratione manifestum sit, eum aut inter Plutarchi aut inter Sexti posteros referendum esse. Sed haec minus accurata necessitudinis significatio, praesertim ubi quispiam nobilibus maioribus gloriatur, haud infrequens est.' Dttb.

△846. Polycratea, Arati progenies, ab Amphictyonibus et Achaeis honoratur. Delphis in columella marm. Pentelici. Edd. Clarke Trav. II ps. III 181 (Boeckh CIG 1718; Le Bas 896); Leake Trav. North. Gr. II 639 n. 13 cum tab. XXIII n. 102; Wescher monum. bil. 166. — Exscripsi a. 1884. [*Pw*]

ἀγαθῇ τύχῃ. | Τιβ. Κλ. Πολυκράτειαν[1], Ναυσικάαν[2] | τὴν κρατίστην καὶ ἀρχιέρειαν τοῦ κοινοῦ | τῶν Ἀχαιῶν, Τιβ. Κλ. Πολυκράτους[3] ἀρχιερέως | καὶ ἑλλαδάρχου[4] διὰ βίου τοῦ κοινοῦ τῶν Ἀχαιῶν, | καὶ Τιβ. Κλ. Διογενείας ἀρχιερείας τοῦ κοινοῦ τῶν | Ἀχαιῶν θυγατέρα, ×××× τὸ κοινὸν τῶν Ἀμφι|κτυόνων καὶ τὸν κοινὸν τῶν Ἀχαιῶν | ××××× ἀρετῆς ××× ἕνεκεν.

---

1 Progenies Arati Sicyonii (cf. not. 3), cuius uxor Polycratea a Livio XXVII 31 commemoratur. In columella haud magna (a. 1,50; diam. 0,40) seu statua exigua seu rectius tantum protome erat collocata. 2 Boe. comparat cognomina mulierum Spartanarum Πηνελόπειαι νέαι (e.g. IG V 1, 607_{23} et saepius in carminibus). 3 Hoc viro Sicyonio una cum Petraeo velut amicissimo Plutarchus utebatur — cf. locum ad n. 825 not. 2 et 830^4 allatum — eique vitam Arati dedicavit, cf. ib. 1 .. ὦ Πολύκρατες .. διὸ κἀγὼ τὸν Ἀράτου τοῦ σοῦ πολίτου καὶ προπάτορος βίον, ὃν οὔτε δόξῃ τῇ περὶ σεαυτὸν οὔτε τῇ δυνάμει καταισχύνεις, ἀπέσταλκά σοι συγγραψάμενος, .. ἀλλ' ὅπως οἱ παῖδές σου Πολυκράτης καὶ Πυθοκλῆς οἰκείοις παραδείγμασιν ἐντρέφωνται, .. ἅπερ αὐτοὺς μιμεῖσθαι προσήκει. Hic Polycrates minor et Pythocles fratres Poly-

crateae fuisse videntur; sed propter scripturam tituli seriorem (?) Polycrates minor vel pater Polycrateae intellegi possit, ut statua demum altera subole post Polycratem maiorem sit posita, i.e. c. a. 180—190. 4 Qui Neronis aetate οἱ ἀρχιερεῖς ἐκ τοῦ κοινοῦ τῆς Ἀχαΐας διὰ βίου vocabantur, postea inde ab Hadriano etiam ἑλλαδάρχαι audiebant, cf. Staehelin R-E VIII 97.

Δ847. Nonnus σκανδαλιστής a Delphis honoratur. In pariete septentrionali thesauri Siphniorum (in orthostata). Ed. Bourguet Fouill. III 1, n. 226 cum tab. Cf. Pomtow Klio XV 33 not. [*Pw*]

[θεὸς Π]ύθιος Ἀπόλλων. | _ ⏑ — ⏑ ι _ [1] Νόννος ὁ καὶ | [Δη]μήτριος Ἀλεξαν|-
5 δρεύς, κοντοπέκτης[2], | σκανδαλιστής[3], καλο|βάτης[4], ἀρέσας Δελφοῖς |
10 ἐγενόμην βουλευτής τε καὶ πολείτης. | μεγάλῃ | τύχῃ Δελ|φῶν.

Textum (fin. saec. II) recepi velut exemplum demutationis morum, cum contopaectae, scandalistae, grallatores vel funambuli ‚et hoc genus omne' summis honoribus a Delphis afficiantur. 1 [ἐγώ] suppl. B., quod brevius est. 2 I.e. κοντοπαίκτης (κοντός ‚*Balanzierstange*'). 3 κανδαλιστής perperam B.; σκανδαλιστής est ‚*Zauberkünstler*'. 4 καλοβάτης plerique interpretantur ‚grallator = *Stelzengänger*', at videas Thesaurum qui s.v. addit: ‚Manetho V 146: καλοβάτης σχοίνων. Per σχοινοβάτης, funambulus, expl. in Gl.' Et cum grallis uti puerorum ludibrium esse videatur, non solum ars Nonni maior, sed etiam veriloquium (ἐτυμολογία) a rudenti illo κάλος s. κάλως probabilius sit (Hi.). Rectius igitur funambulum = *Seiltänzer* intellegamus, qui item κοντῷ illo (not. 1) utebantur. Ceterum noti ἀκροβάται illi Magnesiae (I. Magn. 119. 237) et Ephesi (I. Brit. Mus. III p. 85).

Δ848. Imp. Antoninus Pius archon Delphorum, c.a. 139/42 p. Chr. In latere pilae altissimae Eumenis ab Amphictyonibus dedicatae n. 630. Ed. Bourguet de reb. Delph. 36, qui falso lapidem antae templi esse dicit. [*Pw*]

Initium periit [__ ὅσα τοῖς καλοῖ]ς ἀν[δράσι | δίδοτ]αι ἐπὶ καλοκαγα-
[θίᾳ]. | ἄρχοντος Αὐτοκράτορος Ἀν[τωνεί]νου.

Antoninus Pius quem Delphos non pervenisse constat quia Italia nunquam excedebat, munus archontis ad exemplum Hadriani, patris adoptivi, suscepisse videtur. B. Cf. n. 830 et 836. Magistratum ad primos imperii annos referam, sc. a. 139—142. Epistulam Pii ad Amphictyones et Delphos, permutilam quidem, ed. Bourg. l.l. 89.

---

849. Antonini Pii ad Ephesios epistula, a. 140—144. Ephesi ex proscenio odei, nunc Londini. Edd. * Hicks I. Brit. Mus. III, CCCCLXXXIX (Syll.² 404; Lafoscade Epist. imp. 23, 51). Cf. Chapot Prov. rom. proc. d'Asie 146. [*Hi*]

Αὐτοκρ[άτωρ Καῖσαρ, θεοῦ Ἁδ]ριανοῦ | υἱός, θεο[ῦ Τραϊανοῦ Παρθικοῦ
υἱων]ός, | θεοῦ Νερ[ούα ἔκγονος, Τίτος Αἴλιος Ἁδρι]ανὸς | Ἀντωνεῖν[ος

5 Σεβαστός, ἀρχιερεὺς μέ]γιστος, | δημαρχικῆ[ς ἐξουσίας τὸ .., αὐτο-
κράτωρ τὸ β′], ὕπατος | τὸ γ′[1], πατὴρ πα[τρίδος, Ἐφεσίων τ]οῖς [ἄρ-
χουσι καὶ τῆι] βουλῆι | [καὶ τῶι δή]μωι χαίρ[ειν]· | Περγαμηνο[ὺς[2]
ἀπεδε]ξάμην ἐν τοῖς π[ρὸς ὑμᾶς γ]ράμμασιν | χρησαμένο[υς το]ῖς ὀνό-
10 μ[α]σιν οἷς ἐγὼ χρῆσθαι τὴν πόλιν | τὴν ὑμετέραν [ἀπ]εφ[η]νάμην[3].
οἶμαι δὲ καὶ Σμυρναίους κατὰ | τύχην παραλ[ελ]οιπέναι ταῦτα[4] ἐν τῷ

1 Tertium consulatum Antoninus Pius gessit a. 140, quartum a. 145. Annus ipse ignoratur quia v. 5 tribuniciae potestatis numerus intercidit. 2 Quas Graecarum civitatum rixas et aemulationes Cassius Dio LII 37, 10: τάς τε ἔχθρας αὐτῶν (sc. τῶν δήμων) καὶ τὰς φιλοτιμίας τὰς πρὸς ἀλλήλους παντάπασιν ἐκκόπτειν καὶ μήτε ἐπωνυμίας τινὰς κενὰς μήτ' ἄλλο τι ἐξ οὗ διενεχθήσονταί τισιν ἐφιέναι σφίσι ποιεῖσθαι generatim perstringit, earum nullum est nobilius exemplum quam Ephesiorum, Pergamenorum, Smyrnaeorum contentio de principatu Asiae. Eam iam initio saeculi p. Chr. secundi paene in proverbium abiisse docent Dionis Chrysostomi verba XXXIV 48: καὶ εἴτε Αἰγαῖοι πρὸς ὑμᾶς (i.e. Ταρσέας) εἴτε Ἀπαμεῖς πρὸς Ἀντιοχεῖς εἴτε ἐπὶ τῶν πορρωτέρω Σμυρναῖοι πρὸς Ἐφεσίους ἐρίζουσι, περὶ ὄνου σκιᾶς, φασί, διαφέρονται. τὸ γὰρ προεστάναι τε καὶ κρατεῖν ἄλλων ἐστίν. Vana nomina fuisse, de quibus certassent, cum hoc et Cassio Dione (l.l.) etiam Aristides I p. 790. 791 Dindf. (αἱ ἐπωνυμίαι, αἱ τῶν ὀνομάτων εὐφημίαι) non sine irrisione monet. Ac tamen adeo exarserant studia et simultates, ut sub initia principatus Antonini Pii ipse princeps eis sententia sua finem imponere deberet (not. 3. 6). Quae vixdum lata a Smyrnaeis rursus neglecta est, id quod huic epistulae ansam praebuit, qua imperator comiter et prudenter semina renascentis invidiae exstinxit. At mox eadem lis maiore ardore revixit; namque aliquot decenniis post Aristidi rhetori materiam orationis περὶ ὁμονοίας ταῖς πόλεσι (XLII) conscribendae praebuit, atque adeo iterum apud imperatorem de his nugis certatum est. Nam quae apud Philostratum vit. soph. I 25, 8 p. 540 de causa post ipsam Polemonis sophistae mortem orata leguntur, ea non possunt cum H. ad hanc Pii sententiam referri, quandoquidem ad Marci principatum illum superstitem fuisse ex eiusdem scriptoris narratiuncula I 25, 7 (p. 539) apparet. Ceterum et quod ὑπὲρ τῶν ναῶν καὶ τῶν ἐπ' αὐτοῖς δικαίων controversiam fuisse refert, et quod Smyrnaeos principatum obtinuisse dicit (ἀπῆλθεν ἡ Σμύρνα τὰ πρωτεῖα νικῶσα), non caret vanitatis et magniloquentiae suspicione. 3 Imperator litem ita diremisse videtur, ut unicuique ex tribus civitatibus accurate definiret, quibus honoris vocabulis uteretur. Neque enim Ephesios vicisse, reliquos causa cecidisse ex v. 13. 14 apparet, ubi etiam Ephesios Smyrnaeis ὃν προσήκει τρόπον καὶ κέκριται scribere debere enuntiatur. Ceterum χρήσασθαι (χρῆσθαι) ὀνόματι hic in eodem enuntiato diversa sententia usurpatur, primo loco de eo qui alium nomine appellat, deinde de eo qui ipse id gerit. 4 Ephesii per illa tempora nominibus πρώτη καὶ μεγίστη μητρόπολις τῆς Ἀσίας utuntur, quae sine dubio imperatoris sententia

περὶ τῆς συνθυσίας[5] | ψηφίσματι, τοῦ λοιποῦ δὲ ἐκόντας εὐγνωμονήσειν, ἐὰν | καὶ ὑμεῖς ἐν τοῖς πρὸς αὐτοὺς γράμμασιν ὃν [π]ροσήκει | τρόπον καὶ κέκριται[6] τῆς πόλεως αὐτῶν [φαίνησθ]ε[7] μεμνη[μ]ένοι. τὸ ψήφισμα ἔπεμψεν Σουλπίκιος Ἰου[λια]νὸ[ς ἐπίτ]ροπός μου[8]. | εὐτυχεῖτε. | [τὸ] δὲ ψήφισμα ἐποίησεν γραμματεύων Πό. Οὐήδιος Ἀν[τωνε]ῖνο[ς][9].

eis concessa erant. Ex his Smyrnaeos maxime probabile est illud πρώτη omisisse, quoniam de hoc potissimum (περὶ τοῦ πρωτείου Aristides I p. 771 Dindf.) certabatur (cf. Marquardt Röm. Staatsverwaltung I² 345).

5 Potius de sacris sollemnibus provinciae Asiae (κοινὰ Ἀσίας) Smyrnae peragendis quam de feriis quibus Britannica Antonini victoria (a. 139) celebrabatur haec intellegenda sunt. 6 Cf. not. 3. 7 Supplevit H. ex frustulis exiguis alterius exemplaris, quae edidit ibid. n. CCCCXC. Ibi fragm. *b* v. 3 ΝΦΑΙΝΗΣΘ exstat. 8 Procurator imperatoris in Asia provincia proconsulari. H. 9 Cf. Or. 510[9]; Forsch. Ephesos II 162, 39 al., unde vocem γραμματεύων de civitatis Ephesiorum scriba recte intellectam esse constat. Cf. n. 850[3].

850. Antonini Pii ad Ephesios epistula, a. 145. Ephesi in proscenio odei. Edd. * Hicks I. Brit. Mus. III, CCCCXCI (Syll.² 405; Lafoscade Epist. imp. 24, 54). [*Hi*]

[Αὐτοκράτω]ρ Καῖσ[α]ρ, θε[οῦ Ἁδ]ρι[ανο]ῦ | [υἱός, θεοῦ Τραϊ]ανο[ῦ Παρθ]ικο[ῦ υἱω]νός, | [θεοῦ Νερούα ἔ]κγον[ος, Τίτος] Αἴλιο[ς Ἁδρι]ανὸς | Ἀντωνεῖνος Σεβα]στό[ς, ἀρχιερεὺ]ς μ[έγιστος, δη]μαρ[χι]κ[ῆς ἐξουσίας] τὸ η΄, α[ὐτοκράτωρ τ]ὸ β΄, ὕπα[τ]ος [τὸ δ΄, πα]τὴρ π[ατρίδος[1], Ἐφεσί]ων τοῖς [ἄρ]χουσι καὶ τ[ῇ] βουλῇ καὶ | [τῷ δήμῳ χ]αίρε[ιν· τ]ὴν φιλοτιμίαν[2] ἣν φιλοτιμ[εῖται | πρὸς ὑμ]ᾶς Ο[ὐήδιο]ς Ἀντωνεῖνος[3] ἔμαθον οὐχ οὕτω[ς] ἐκ | τῶν ὑμετέρω[ν γραμ]μάτων[4] ὡς ἐκ τῶν [ἐκ]είνου· βουλόμε]νος γὰρ παρ' ἐμοῦ τυχεῖν βοηθείας [εἰς τὸ]ν κόσμον τῶν | ἔργων, ὧν ὑμεῖν ἐπηγείλατο, ἐδήλ[ωσεν ὅσα κα]ὶ ἡλίκα οἰ|κο-

1 A. 145. 2 Hoc vocabulum de eorum qui honoribus municipalibus funguntur studio et munificentia perfrequenter usurpatur per principatus tempora. Cf. n. 883$_{17}$. 3 Non modo superstes cives maximis affecit beneficiis, ut κτιστὴς τῆς Ἐφεσίων πόλεως praedicetur in titulo honorario Herm. VII 31 II, sed etiam testamento Dianam Ephesiam heredem instituit, Wood Ephesos, App. 8, 9: κληρονόμῳ χρησάμενον τῇ ἁγιωτάτῃ Ἀρτέμιδι, cf. Forsch. Ephesos I 211, 3$_{11}$. Iam patrem et avum domi nobilissimos fuisse et civitate Romana usos esse docent tituli Herm. VII 32, III. IV. Scribae publici magistratu Vedius fungitur n. 849$_{17}$. H. Cf. Groag Jahresh. X 1907, 290. 298 (stemma); Forsch. Eph. II 177, 66. 4 Vides imperatorem Ephesiis exprobrantem, quod laudibus civis de patria optime meriti obtrectarent.

δομήματα προστίθησιν τῇ πόλ[ει[5], ἀλλ' ὑμ]εῖς ο[ὐκ] ὀρ|θῶς ἀποδέ-
χεσθε αὐτόν[6]· κἀγὼ καὶ συ[νεχώρησα[7] α]ὐτῶ[ι[7] ὅσ]||α ᾐτήσατ[ο], καὶ
15 ἀπεδεξάμην ὅτι [οὐ] τὸν [συνήθη[7] τῶ]ν πο|λειτευομένων τρόπον, οἳ
τοῦ [παρ]αχρῆμ[α εὐδοκιμ]εῖν χά|[ρ]ιν εἰς θέα[ς κ]αὶ διανομὰς καὶ τὰ
τῶ[ν ἀγώνων θέματα[8] δαπαν]ῶ[σι | τὴ]ν φι[λοτιμ]ίαν, ἀλλὰ δι' οὗ
πρὸς τὸ [μέλλον ἐλπίζει[9] σ]εμνο|[τέραν ποιή]σειν τὴν πόλιν προῄρ[ηται.
τὰ γράμματα ἔπε]μψεν | [Κλ. Ἰου]λιανὸς ὁ κράτιστος ἀνθύ[πατος[10].
εὐτυχεῖτ]ε[11].

---

5 Inter ea odeum fuerit, in quo hic titulus cum aliis ad eundem hominem spectantibus (n. 849; vide etiam not. 11) inventus est. H.

6 Admodum apposite hoc illustravit H. exemplo simillimo Dionis XL 8: λόγοι δὲ ἐγίγνοντο πολλοὶ μέν, οὐ παρὰ πολλῶν δέ, καὶ σφόδρα ἀηδεῖς, ὡς κατασκάπτω τὴν πόλιν, ὡς ἀνάστατον πεποίηκα σχεδὸν ἐξελαύνων τοὺς πολίτας, ὡς ἀνῄρηται πάντα, συγκέχυται, λοιπὸν οὐδέν ἐστιν. καί τινες ἦσαν οἱ σφόδρα ὀδυρόμενοι τὸ χαλκεῖον τὸ τοῦ δεῖνος, χαλεπῶς ἔχοντες, εἰ μὴ μενεῖ ταῦτα τὰ ὑπομνήματα τῆς παλαιᾶς εὐδαιμονίας, ὥσπερ τῶν Ἀθήνησι Προπυλαίων κινουμένων ἢ τοῦ Παρθενῶνος ἢ τὸ Σαμίων Ἥραιον ἡμᾶς ἀνατρέποντας ἢ τὸ Μιλησίων Διδύμειον ἢ τὸν νεὼν τῆς Ἐφεσίας Ἀρτέμιδος, ἀλλ' οὐκ αἰσχρὰ καὶ καταγέλαστα ἐρείπια, πολὺ ταπεινότερα τῶν κλεισίων οἷς ὑποδύεται τὰ πρόβατα κτλ. Cum eiusmodi caecis antiquitatis fautoribus, qui certe Ephesi quoque erant, conspirabant ei qui sumptum in ludos et ferias fieri malebant (v. 14 sqq.). 7 Suppl. Dttb. 8 Vs. 16—19 se sententiarum ordinem et conexum supplementis suis assecutum esse, singula vero verba praestare nolle indicat H., quem uno loco excepto (v. not. 9) secutus est Dttb. 9 Suppl. Dttb.; nempe προῄρηται τοῦτον, δι' οὗ πρὸς τὸ μέλλον σεμνοτέραν ποιήσειν τὴν πόλιν ἐλπίζει.

10 Supplementum incertum est; cf. Klebs Pr. imp. Rom. I 382, 717.

11 Quid effectum sit hac epistula, alius odei Ephesii lapis (I. Brit. Mus. III, CCCCXCII) demonstrat, litteras continens ab Antonino ad Ephesios datas a. 150, hoc exemplo: εἰδότι μοι δηλο[ῦτε τὴν φι]λοτι[μίαν] ἣν Οὐή[δ]ιος Ἀντ[ω]ν[εῖνο]ς φιλοτιμεῖται πρὸς ὑμᾶς, ὅ[ς] γε κα[ὶ τὰς] παρ' ἐμοῦ χάριτας εἰς τὸν [κόσ]μον α[ὐτῆς] τῆς πόλεως [κα]τέθετο. Vides quam frigide respondeat imperator Ephesiis quippe qui sero ac paene coacti ab ipso illi civi de populo insigniter merito gratias egerint. Altera similis argumenti epistula est ibidem n. CCCCXCIII.

---

851. M. Aurelii Caesaris et Imp. Antonini Pii ad collegium Smyrnaeum epistulae, a. 147. Smyrnae ad templum Bacchi Brisaei. Ex Gallandi schedis ed. Spon. Misc. erud. antiq. X 93, 353 (CIG 3176; Waddington Fastes prov. As. n. 139; Syll.² 406; Lafoscade Epist. imp. 29, 62). Supra hunc titulum in eadem tabula alius (CIG 3173). [*Hi*]

Μᾶρκος Αὐρήλιος Καῖσαρ, Αὐτο|κράτορος Καίσαρος Τίτου Αἰλίου |
5 Ἁδριανοῦ Ἀντωνείνου Σεβαστοῦ | πατρὸς πατρίδος υἱός, δημαρχι|κῆς

ἐξουσίας, ὕπατος τὸ β΄[1], συνό|δῳ τῶν περὶ τὸν Βρεισέα Διόνυσον[2] | χαίρειν· | εὔνοια ὑμῶν, ἣν ἐνεδείξασθε συν|ησθέντες μοι γεννηθέντος υἱοῦ[3], εἰ καὶ | ἑτέρως τοῦτο ἀπέβη, οὐδὲν ἧττον φα|νερὰ ἐγένετο. τὸ ψήφισμα ἐπέγραψεν | Τ. Ἀτείλιος Μάξιμος ὁ κράτιστος ἀνθ|ύπατος[4] καὶ φίλος ἡμῶν. ἐρρῶσθαι ὑ|μᾶς βούλομαι. πρ(ὸ) ε΄ καλ(ανδῶν) Ἀπρειλ(ίων) ἀπὸ | Λωρίου[5]. | τὴν ἐπιγραφὴν ποιήσαντος Μ. Ἀντω|νίου Ἀρτεμᾶ δωρεά(ν)[6] ταμιεύοντος | Σουλπικίου Ῥουφείνου.

Αὐτοκράτωρ Καῖσαρ, θεοῦ Ἁδριανοῦ | υἱός, θεοῦ Τραϊανοῦ Παρθικοῦ υἱω|νός, θεοῦ Νερούα ἔγγονος, Τίτος Αἴ|λιος Ἁδριανὸς Ἀντωνεῖνος Σεβαστός, | ἀρχιερεὺς μέγιστος, δημαρχικῆς | ἐξουσίας τὸ κα[7], αὐτοκράτωρ τὸ β΄, | ὕπατος τὸ δ΄, πατὴρ πατρίδος, συν|όδῳ τῶν ἐν Σμύρνῃ μυστῶν χαίρειν[8].

1 A. 147. 2 Mysticam hanc synodum fuisse, sed simul eius participes artifices Dionysiacos, apparet ex CIG 3190 ἡ ἱερὰ σύνοδος τῶν περὶ τὸν Βρεισέα Διόνυσον τεχνειτῶν καὶ μυστῶν. Eadem infra v. 26 est ἡ σύνοδος τῶν ἐν Σμύρνῃ μυστῶν. Cf. Boeckh ad CIG 3173; Ziebarth Gr. Vereinsw. 51, 3; Poland Gr. Vereinsw. 592, 43; Quandt De Baccho diss. Hal. 1913, 147.

3 Filium natum esse, sed antequam epistula gratulatoria Romam perveniret, iam decessisse statuunt Borghesi Opp. VII p. 113 et Mommsen Herm. VIII 205, qui demonstravit, difficultatem in temporum definitione nullam esse. Nam prima quidem ex omnibus M. Aurelii et Faustinae liberis (scr. hist. Aug. M. Anton. 6, 6) nata est filia. At nihil obstat, quominus eius natales ad annum 146 referamus, ita ut insequente anno filius nasci potuerit. Huic filio T. Aelius Antoninus nomina fuisse videntur (I. Olymp. 615). 4 Proconsul Asiae fuit 146/7 Prosop. imp. Rom. I 175, 1082. 5 De Lorio cf. scr. hist. Aug. III 1, 8 *Antoninus Pius .. educatus Lorii in Aurelia, ubi postea palatium extruxit.* 12, 6 (idem) *spiritum reddidit apud Lorium.* Eutr. VIII 8 *obiit apud Lorium villam suam miliario ab urbe duodecimo.* Marcus vero annis 139—161 duabus exceptis noctibus semper in domo patris versatus est: hist. Aug. IV 7, 2. Lorii Frontoni operam dedit, cf. eius epist. ad Marc. II 15. III 20 al. Marcus εἰς ἐ. I 16 ἡ ἀπὸ Λωρίου στολή. v. Rohden Realenc.[2] I 2285/8; Nissen It. Landesk. II 351; Kiepert Form. orb. XX. 6 ΔΩΡΕΑΣ. 7 A. 158. 8 Epistula periit.

△**852. Clitosthenis Theraei opera publica, a. 149/50.** Therae in basilicae muro. Ed. Hiller IG XII 3, 325; cf. Thera I tab. 14; III 129. [*Hi*]

A. Dedicatio operis confecti. a. 150.

ἀγαθῇ τύχῃ. | ὑπὲρ τῆς τοῦ κυρίου ἡμῶν Αὐτοκράτο|ρος Καίσαρος Τ. Αἰλίου Ἁδριανοῦ Ἀντωνεί|νου Σεβαστοῦ Εὐσεβοῦς καὶ Οὐήρου

5 Καίσαρος[1] | καὶ Λουκίου Καίσαρος[2] καὶ Σεβαστῆς Φαυσ(τ)εί|νης[3]
τύχης καὶ αἰωνίου διαμονῆς καὶ τοῦ | σύμπαντος αὐτῶν οἴκου.
ἐπὶ ἀνθυπάτου | Μουμμίου Σεισέννα[4], ἀρχόντων δὲ τῶν σὺν | Τι. Ἰουλίῳ
10 Κλέωνι, Τ. Φλαύιος Κλειτοσθένης | Κλαυδιανὸς[5] μετὰ καὶ τοῦ ὑοῦ
Φλαυίου Κλει|τοσθένους Ἰουλιανοῦ καὶ τοῦ ἐκγόνου αὐτοῦ | Φλ. Κλει-
τοσθένους Κλαυδιανοῦ καὶ τῆς ἐκγόνης | Φλ. Κλαυδίας Δημητρίας
15 Αἰλιανῆς τὰ ἔργα | κατὰ τὴν εἰσαγγελίαν ἣν ἐποιησάμην τῇ γλυ|κυ-
τάτῃ πατρίδι Θήρᾳ κατασκευάσας ἐκ τῶν ἰδίων | ἀνέθηκα, καθὼς ἡ
ἰσαγγελία ἡ ὑποτεταγμένη[6] | περιέχει καὶ τὰ ψηφίσματα[7].

B. Clitosthenis εἰσαγγελία. a. 149.

Λ. Σεργίῳ Σκειπίωνι | Ὀρφίτῳ, Κ. Σοσσίῳ Πρείσκῳ ὑπάτοις[8] πρὸ ιε΄
Καλανδῶν | Αὐγούστων, ὡς δὲ Θηραῖοι ἄγουσιν, ἐπὶ ἱερέως[9] Φιλο|-

---

Prope hanc eidem muro alia stela iniecta est, delphinorum duorum imagine superne ornata, quae Theraeorum decretum (IG XII 3, ?26) continet. Decretum et dedicatio (*A*) anni 150 esse videntur, εἰσαγγελία anno 149 facta est. 1 M. Aelius Aurelius Verus Caesar, qui postea Marcus Aurelius imperator. Eius caput in porticu inventum: Wolters Thera I 225 et tab. 19. Basis enim in extrema basilicae parte est etiamnunc conspicua, ubi domus imperatoriae statuae s. προτομαὶ dedicatae erant. Wolt.

2 L. Aelius Aurelius Commodus, per nefas Caesar appellatus: Realenc.[2] III 1837_4, postea Imp. Caesar L. Aurelius Verus (161—169). Eius imago Thera I 226, 7 et tab. 20? Wolt. 3 Anna Galeria Faustina (minor), Veri Caesaris (not. 1) uxor, nupta a. 145, m. Dec. 146 Augusta dicta. Realenc.[2] II 2313, 121 (maioris Faustinae caput Thera I 225, 5 et tab. 18?).

4 P. Mummius Sisenna cos. a. 133; eum paullo post a. 149 demum provinciam esse sortitum pro illa aetate mirum non est. Haec Asia, non Achaia fuisse iam iis quae Waddington ad Le Bas. III Expl. p. 664 docuit probatur (cf. IG XII 5 p. XIX 1364. Sane dubitaverunt Chapot Prov. Asie 82; Hatzfeld Bull. Hell. XXXIII 1909, 523 alii). Decretum opere quidem confecto, sed sub anteriore proconsule factum, cuius nomen parum constat: IG XII 3, 326_{32}: Πο|π..ίου Πρείσκου. 5 De hoc eiusque posteris, qui Ephesi et Trallibus in Asiae provinciae urbibus floruerunt, cf. IG XII 3, 524 sqq.; Groag Jahresh. X 282/90 (stemma). Ipse in decreto laudatur vs. 7: ἀνὴρ γένους τε ἐπιφανείᾳ διάσημος κἀπὶ ταῖς εἰς τὴν πατρίδα λιτουργίαις διαβόητος, vs. 14: ἐν ἐγδικίαις ἀκριβής, ἐν πρακτορείαις ὑγιής, ἐν ἀρχαῖς καὶ στρατηγίαις δίκαιος, ἐν ἐπιδόσεσι πολειτῶν μεγαλόψυχος φανείς. 6 Vss. 17—51.

7 Unum ex iis IG XII 3, 326. 8 Ser. Cornelius Scipio Salvidienus Orfitus, Q. Nonius Sosius Priscus coss. a. 149. 9 Non Apollinis Carnei potissimi Theraeorum dei, cuius sacerdotes διὰ γένους ac certe διὰ βίου quoque erant, sed imperatorum, in propria aede Καισαρεῖον dicta cultorum (not. 15). Antea ephororum principes erant Theraeorum eponymi.

20 μήτορος τοῦ Φιλομήτορος, μηνὸς Ὑακινθίου ἕκτῃ λή|γοντος[10], ἀγο-
μένης ἐκκλησίας ἐννόμου, ὑπὲρ τῆς τοῦ | Αὐτοκράτορος Καίσαρος
Τ. Αἰλίου Ἁδριανοῦ Ἀντωνίνου | Σεβαστοῦ Εὐσεβοῦς καὶ Οὐήρου Καί-
25 σαρος καὶ | Λουκίου Καίσαρος καὶ Σεβαστῆς Φαυστίνης τύχης | καὶ
αἰωνίου διαμονῆς καὶ τοῦ σύμπαντος αὐτῶν | οἴκου Τ. Φλαούιος
Κλειτοσθένης Κλαυδιανὸς εἰσ|ήγγειλα εἴς τε βουλὴν καὶ δῆμον ἐπιδοὺς
τάδε τὰ | ἔγγραφα ἄρχουσι[11] τοῖς σὺν Ἀριστοδάμῳ Καρτιδάμαν|τος·
30 ἐπειδὴ ἡ κατὰ πόλιν ὑπάρχουσα στοὰ ἡ πρὸς τῇ | ἀγορᾷ[12] ἀπε-
στέγασται μὲν ὅλη, ἐκ μέρους δὲ καὶ τὰ τῶν | τοίχων αὐτῆς καὶ
οἰκοδομημάτων καταπέπτωκεν καὶ | τὰ πρόσλοιπα δὲ διαπεφορημένα
κινδυνεύει εἰς ἔδα|φος κατενεχθῆναι, πολλάκις τε περὶ τῆς κατασκευῆς |
35 αὐτῆς καὶ ἐπισκευῆς πανδημεὶ καταβοήσεις ἐγένον|το, ἀναγκαίου ὄντος
τοῦ ἔργου πρὸς ὅλον τὸν τῆς πόλεως | κόσμον τε καὶ ἀπόλαυσιν καὶ
πολυτέλειαν διὰ τὸ μηδὲν | ἕτερον τοιοῦτον ἐν αὐτῇ ὑπάρχειν ἔργον,
καὶ | μηδενὸς μήτε ἄρχοντος μήτε ἰδιώτου ὑπεσχη|μένου ἀποκ[ατ]αστῆσαι
40 τῇ πόλει τὸ ἔργον, συν|ο[ρθ]ῶν μετὰ καὶ τούτου τοῦ ἔργου καὶ τὰ
ἄλλα[13] | καταρειπτούμενα ὑπισχνοῦμαι, ὁποῖον ἂν καὶ | ὁπόσον ὁ καιρός
μοι ἐπιτρέψῃ καὶ ἡ Τύχη τῆς | πόλεως[14], κατ[ασκευά]σας αὐτὸ ἀπο-

10 De mense Bischoff Realenc.² IX 3: Graecus est annus, cum Romano nondum compositus; dies XVIII m. Iulii = XXV m. Hyacinthii (dies enim ab ultimo mensis die computandos esse inter omnes constat). In Smyrnaeorum titulo sepulcrali saec. III (Le Bas-Wadd. III 25) est: πρὸ πέντε Καλανδῶν Εἰουνίων, μη(νὸς) Ἑκατομβεῶνος τετάρτῃ. Cf. Ephesos II p. 138_{48} (a. 104 p. Chr.). 11 Tres tunc fuerunt Therae summi magistratus, ἄρχοντες sive στρατηγοὶ appellati; primus ex iis πρῶτος ἄρχων s. πρωτάρχων. Primus hic Aristodamas Cartidamantis f. redit in decreto (not. init.) vss. 3. 52, unde concludas annum Theraeum esse eundem 149/50, sed mutatum intra eum proconsulem (decr. vs. 32); unde decretum anni solaris 150 parti priori tribuendum videtur. Intra hoc igitur spatium opera omnia confecta erant. Tradita sunt novi archontis anno (v. 9 T. Iulii Cleonis). 12 De hac porticu iam Traiano imperante (a. 102—116) restaurata cf. IG XII 3, 324: τὴν στοὰν ἐστέγασαν ἐκ τῶν ἰδίων .. et decretum ibid. 326_{18}: τὴν ἐν τῇ πόλει βασιλικὴν στοάν, ἔργον ἀρχαῖον καὶ διαπρεπὲς καὶ οἷον οὐκ ἄλλο πρ[ο]κόσμημα ἐν τῇ πόλει, κατηρειμμένον ἐκ πολλῶν [ἤδη] χρόνων. Formam exhibuimus Thera I 218 cf. tab. 13; III 112. 126; cf. Studniczka Goett. GA 1901, 548; Michaëlis Mél. Perrot 1902, 239; Springer-Michaëlis Handb. Kunstgesch.⁹ 1911, 361, fig. 657. 13 De his decretum vs. 8: ἃ μὲν βαλανείων κατασκευαῖς τὰ ἐπίνεια τῆς πόλεως κοσμήσας, ἃ δὲ καὶ τὸ τῆς Εἰλειθυίης ἱερὸν ἀλέκτῳ πολυτελείᾳ κατειργασμένον ἔργον πατρῷον ἀπαράφθορον πρὸς ἀπόλαυσιν πολιτῶν τε καὶ τῶν ἐπιδημούντων ξένων διαφυλάσσων. Cf. not. 15. 14 Fortunae Theraeae imaginem exhibet Thera III 131 fig. 111 (Watzinger).

δοῦναι τῇ πόλει | σῷον ἐκ τῶ[ν ἰδίων] μετὰ τοῦ ὑοῦ μου Φλ. Κλειτο-
45 σθέ[νους Ἰουλιανοῦ κ]αὶ τοῦ ἐκ γόνου μου Φλ. Κλειτοσθέ[νο]υς
[Κλαυδιανοῦ]· ἐπεὶ δὲ καὶ ἐκ τῆς πε[πτ]ωκυίας | [στέγης ἔτι πλείστη]
περιελείπετο ὕλη[15], καὶ ταύτην ὑ[πεχώρησα ἐκ τῶν ἰ]δίων παρα-
σχὼ[ν] τ[ῷ] ἐργάσασ[θαι μέλλοντι καὶ] προσεισενεγ[κάμεν]ος· ἃ δέ
50 μο[ι | παρελέλει]π[το εἰς κατά]στασιν τ[ῶν ἔργων, ταῦ]τα | [πάνθ' ὑπέ-
σ]τ[ην τῇ πόλει ε]ὔχρηστ[α ἀποκαταστ]ήσειν.

15 Cf. decreti vs. 24: ἔκ τε τῆς περιλειπομένης ξυλικῆς ὕλη[ς τὸ]ν δρύφακτον καὶ αὐτὸν κατηριμμένον καὶ [τόν] τ[ε] ναὸν τῆς Τύχης καὶ τὸ ἀρχαῖον Καισαρεῖον [κ]ατασκευάσας παραδώσειν.

853/54. Ti. Cl. Herodes Hipparchus Marathonius eiusque familia med. s. I post Chr. Eleusine, nunc in museo Eleusinio (catal. n. 205). Basis, cuius in duobus lateribus tituli exarati sunt. Ed. Skias Ἐφ. 1894, 206 n. 30 (Syll.² 394. 395). Cf. Foucart Rev. phil. 1901, 89. [*Kε*]

853 Τιβέριος Κλαύδιος Ἡρώδου υἱ[ὸς] | Ἵππαρχος[1] Μαραθώνιος τὴν
ἑαυτοῦ | θυγατέρα Κλαυδίαν Ἀλκίαν[2], μυηθεῖσαν | ἀφ' ἑστίας[3], Δή-

Litteratura in duobus titulis plane diversa est. Basin tam exiguam esse, ut nullo modo plus una statua imponi potuerit, Sk. observavit. Accedit quod duorum hominum eodem monumento expressorum nomina in eadem planicie antica, non in duobus lateribus quae angulum efficiunt inscribi debuerunt. Quare recte detracto signo aliud impositum iudicavit editor. 1 Hominem ex Herodis Attici familia esse cum nomina Ἡρώδης, Ἵππαρχος, Ἀλκία in eadem parentela coniuncta et nomen gentile Κλαύδιος, Κλαυδία indicio sunt, tum demoticum quod est Μαραθώνιος. Iam cum sacerdotis nomine (not. 4) demonstretur titulum medio saeculo post Chr. n. primo utique non multis annis recentiorem esse, sponte se offert Hipparchus Herodis Attici avus paternus. Quem cum Philostratus Vit. soph. II p. 56 Kays. 1, 2 propter affectatam tyrannidem ab imperatore damnatum referat, per hanc occasionem imago filiae ab ipso in delubro Eleusinio consecrata videtur deiecta esse. Basi vacuae postea nepotis illustrissimi statua (n. 854) imposita est. Dttb. Fouc. Ad IG III 38_3 = II² 1100 οἱ τὰ Ἱππάρχου χωρία τὰ ὑπὸ τοῦ φίσκου πραθέντα κεκτημένοι provocat Fouc.

2 Cum illas duas nobiles demi Marathoniorum familias, ex quibus altera civitatem Romanam nacta Claudio, altera Vibullio nomine utebatur, multifariam conubiis ultro citroque initis conexas fuisse etiam aliunde constet, nescio an ex nominum rationibus satis confidenter colligere liceat, Claudiam Alciam Hipparchi filiam nupsisse Vibullio Rufo Marathonio, quo ex matrimonio natus sit L. Vibullius Hipparchus archon eponymus a. 117/8 (IG III 662_1. 1105_3; cf. Bull. Hell. XXVIII 1904, 172. 181) avi materni nomen gerens, et Vibullia Alcia (not. 7). Hanc rursus in matrimonium duxit avunculus ipsius Claudius Atticus. Certe temporum rationes non adversantur. Nam si Claudiae Alciae natales annorum 45—50 p. Chr.,

5 μητρι καὶ Κόρῃ, ἐπὶ ἱερείας | Κλεοῦς τῆς Εὐκλέους Φλυέως, γόνῳ δὲ | [Ν]εικοδήμου Ἑρμείου θυγατρός[4].

54 Τι(βέριον) Κλαύδιον Ἀττικὸν Ἡρώδην[5], Κλαυδίου | Ἀττικοῦ τοῦ ἀρχιερέως ἀπὸ προγόνων[6] | υἱὸν καὶ Βιβουλλίας Ἀλκίας[7], υἱὸν Ἑλλά|-
5 δος[8], κατὰ τὸ δόγμα τῆς Κορινθίων | βουλῆς Κοκκήιος Κησωρεῖνος.

T. Claudii Attici a. 55—60, Vibullii Hipparchi et Vibulliae Alciae sororis a. 70—80 terminis contineri statuemus, haec optime convenient cum Herodis Attici anno natali, quem ab a. 101 utique perexiguo spatio distare constat. 3 Infantem fuisse Alciam cum initiaretur hinc apparet. 4 Cf. IG III 454_3. 647_{10}. Quorum titulorum uterque sane Tiberio Caesare imperante scriptus est, sed non est quod illius mulieris sacerdotium etiam aliquanto post illius principatum durasse negetur; neque tamen multo infra medium saeculum primum descendere huius dedicationis tempus manifestum est. Praeterea eiusdem mulieris inscriptionem dedicatoriam mutilatam edidit Skias post hunc ipsum titulum p. 207 n. 31 monuitque eiusdem nomen IG III 205 initio reponendum esse. Sed horum duorum monumentorum tempus definiri nequit. Quod adoptionis mentio in tribus monumentis fit, in duobus reliquis non item, id nullam habet causam dubitandi quin eadem ubique sacerdos significetur, quoniam in hoc genere usquequaque summa observatur inconstantia. 5 Orator nobilissimus, qui tum cum haec imago dedicaretur etiamtum impubes fuisse videtur, cum quia basi impositum est monumentum quae olim puellae tenerrima aetate (not. 3) imaginem sustinuerat, tum quia nulli ispius honores, nullum sacerdotium, nullus magistratus recensetur. 6 Cf. 856_3. 870_7. Vide etiam tit. Thebanum infra not. 7. 7 Cf. I. Olympia 621: Βιβουλλίαν Ἀλκίαν Ἀγριππεῖ[ναν],| θυγατέ[ρ]α [Ῥ]ο[ύ]φο[υ], [Ἀ]ττ[ι]κ[οῦ] γυ[ν]αῖκ[α], | Ἡρώδου μητέρα, ἡ πόλις ἡ τῶν | Ἠλείων. Illo titulo omnis dubitatio exemta est, quin Alcia Herodis oratoris non uxor fuerit, sed mater. Nam quod IG III 674 legimus Οὐιβουλλίαν Ἀλκίαν, Τι. Κλ. Ἀττικοῦ Ἡρώδου Μαραθωνίου γυναῖκα, id nihil habet miri quia etiam patri Attico nomen fuisse Herodem scimus ex IG III Add. p. 483 n. 69*a*, ubi orator nobilissimus Κλαύδιος Ἡρώδης νεώτερος audit. Patris Attici nomen exstat etiam in tit. Thebano IG VII 2509 (Syll.² 393): τὸ κοινὸν σύνεδριον τῶν Ἑλλήνων τῶν εἰς Πλατηὰς συνιόντων Τι. Κλαύδιον Ἀττικὸν Μαραθώνιον, τὸν ἀρχιερέα τῶν Σεβαστῶν, διατελοῦς ἀρετῆς ἕνεκεν [ἧς ἔχων] διατελεῖ. Vide Dittenberger Herm. XIII 1878, 69. 73. Praeterea cf. n. 855 et Realencykl. III 2677. Nomen quod est Ἀλκία Vibullia habuit a matre, quae Attici soror fuisse videtur (not. 2). 8 Honoris vocabulum est simile eius quod alibi legitur υἱὸς τοῦ δήμου. Hoc quoque magis in puerum nobilissimae originis et egregiae spei quam in hominem adulta aetate (cf. not. 5) cadere videtur. Cf. Realencykl. VIII 932_{50}.

855. Herodianus, Herodis Attici frater, init. saec. II. In insula Cea. Ed. CIG 2371; IG XII 5, 631 (Syll.² 396). Cf. Dittenberger Herm. XIII 1878, 77. [*Ki*]

ἡ πόλις Ἰουλιητῶν Τι. | Κλ. Ἀττικὸν Ἡρωδιανόν[1], | Τι. Κλ. Ἀττικοῦ
5 καὶ Βιβουλ|λίας Ἀλκίας υἱόν, ἀρετῆς | ἕνεκεν, | ἐπιμελητεύοντος | Δεξι-
κράτεος τοῦ Τειμοκλείδου Παλλ⟨α⟩ην[έ]|ως[2].

1 Cum Atticum et Vibulliam Alciam (v. 3. 4) Herodis Attici parentes esse constet (cf. n. 854 7), aut ipsum oratorem nobilissimum aut fratrem eius hic agnoscendum esse apparet. Atqui opinio, nomina Ἡρῴδης et Ἡρωδιανός promiscue de eodem homine usurpata esse, neque per se probabilis est neque ullo testimonio confirmatur, cum tamen permagnus Herodis monumentorum epigraphicorum numerus exstet. Restat ut Herodianum fratrem ceteroqui ignotum Herodis existimemus, qui prima adulescentia defunctus videtur. Dttb. Herm. l.c. Prosop. imp. Rom. I p. 360 n. 656. 2 ΠΑΛΛΑΗΝΙ|ΟΣ. Emendavit Boeckh, monens Ceon tum sub imperio Atheniensium fuisse, quibus insulam dono dedisset M. Antonius (Appian. B. C. V 7), ideoque hominem Atheniensem demotico, non ethnico significari in titulo Ceo. Non recte ille quidem, cum Παλλήνην demum Cei fuisse constet; IG XII 5, 636. Quod Boeckh ἐπιμελητεύοντος mavult ad curatorem sive magistratum ab Atheniensibus insulae impositum referre, quia de eo qui hoc opus faciendum curasset ἐπιμεληθέντος potius dicendum fuerit, falli videtur. Etenim in hac causa ἐπιμελητεύοντος et ἐπιμεληθέντος promiscue usurpantur; cf. IG III 393_1. 532_{10}. Add. p. 483 n. $68e_7$. p. 504 n. $780a_{10}$.

856. Regilla, Herodis Attici uxor med. saec. II. Lapis, iam s. quarto a. Chr. n. in usum conversus (IG II 1212), in colle Ardetto occidentem versus a stadio sito repertus esse videtur; Skias Νέος Ἑλληνομνήμων 1905, 259. Ed. Koehler Ath. Mitt. VIII 1883, 287 (Syll.² 397). Cf. Wachsmuth Ath. Mitt. IX 1884, 95. [*Ki*]

Ἀππίαν Ἀτειλία[ν Ῥή]|γιλλαν[1], Κλ(αυδίου) Ἡρώδου | τοῦ ἀρχιερέως[2]

1 Integram nominum seriem habes n. 857. Plerumque aliquot ex magno numero omittuntur: Ἀππία Ἀννία Ῥήγιλλα est Syll.² 888, Ἀν[ν]ία [Ἀππία] Ῥήγιλλα IG III 1333 (cf. 863 1), Ἀννία Ῥήγιλλα IG XIV 1391. Haud raro nudo nomine Ῥήγιλλα indicatur, veluti in titulis Olympicis, quae videtur moris Graeci affectatio esse. Nupsit Herodi paullo ante consulatum quo ille functus est a. 143 (cf. I. Olympia p. 618. Realenc. VIII 928_{56}) et quattuor liberos (v. n. 862—865) enixa, quorum duo superstite matre obierunt, ipsa decessit non multo ante 161. Dittenberger Herm. XIII 1878, 79. Etenim eius frater Appius Annius Atilius Bradua, qui a. 160 p. Chr. cum T. Clodio Vibio Varo fasces gessit (Prosop. imp. Rom. I p. 63 n. 475), aut consul aut consularis Herodem propter sororis mortem accusavit (Philost. Vit. soph. II 1, 8 p. 63 Kays.). At cum Antoninus Pius filium post obitum matris solacii causa inter patricios allegisse dicatur n. 858_9, utique ultra annum 161 superstes illa non fuit. Cf. Realenc. I 2315_{50}.

2 Hereditarium hoc sacerdotium habuit Herodes. Cf. 854_2.

5 γυναῖ|κα, ἱερασαμένην πρώ|την τῆς Τύχης τῆς | πόλεως 3, κατὰ τὸ ἐπε|ρώτημα τῶν κρατίσ|των Ἀρεοπαγειτῶν | οἱ ἐν Πειραεῖ πραγμα-
10 τευταὶ | οἱ περὶ Βα(λέριον) Ἀγαθόποδα Μελιτέα.

Sequuntur per duas columnas disposita viginti septem nomina virorum, ex quibus sedecim demotica adiuncta habent, reliqua peregrinorum esse videntur.

3 Tum igitur demum instituta sunt haec sacra, ut omnino imperatorum aetas huic cultui Fortunae civitatis praecipue indulgebat (cf. Syll.² 788 Τύχῃ Θάσου). Quo minus dubium est, quin recte a Wachsmuthio hoc sacerdotium relatum sit ad delubrum Fortunae, quod Herodes iuxta stadium Panathenaicum exstruxit (Philost. Vit. soph. II 1, 5 p. 59 Kays.). Cf. Judeich Topogr. Ath. 98. 369. 370 et lemma huius tituli. Ceterum etiam peregre nobilissimis sacerdotiis functam Regillam indicat titulus I. Olympia 610: Ῥήγιλλα, ἱέρεια | Δήμητρος, τὸ ὕδωρ | καὶ τὰ περὶ τὸ ὕδωρ τῷ Διί. Videmus aquaeductum cum exedra magnifica, qui vulgo Herodis dicitur, ab uxore potius dedicatum esse cum illa sacerdos Cereris esset quae Χαμύνης (Paus. VI 20, 9. 21, 1) sive Χαμυναίας (I. Olympia 485_3) nomine ab Eleis Olympiae sanctissime colebatur. Cf. Realenc. VIII 933_{41}. 935_{29}. Aliam habes ibidem Regillae dedicationem I. Ol. 288 Ῥήγιλλα | Ὑγείᾳ.

857. Regilla, Herodis Attici uxor med. saec. II. Eleusine, nunc in mus. Eleusinio (catal. n. 797). Basis. Ed. Philios Ἐφ. 1885, 152 n. 28 (Syll.² 398). [*Ki*]

Ἀππίαν Ἀννίαν Ῥή|γιλλαν Ἀτιλίαν Καυ|κιδίαν Τερτύλλαν 1, | Ἀππίου
5 ὑπάτου πον|τίφικος 2 θυγατέρα, Ἡ|ρώιδου Μαραθωνίου | ὑπάτου 3 γυναῖκα τοῦ | ἐξηγητοῦ 4, ὁ ἀνὴρ | ἀνέθηκεν.

1 Cf. tit. Delph. 859 *D. Appia Annia* nomina ex paterno, *Atilia* ex materno genere repetita esse patet (cf. not. 2), *Caucidia Tertulla* vero necessitudinem cum ea familia indicant, cuius est *L. Mummius Nig[er] Quintus Valeriu[s] Vegetus Severin[us] Caucidius Tertullus* Prosop. imp. Rom. II p. 387 n. 515. Atqui maternam potissimum Regillae stirpem Caucidios Tertullos cognatione attigisse cernitur ex titulo CIL III 6183: *P. Vigellio Raio Plario Saturnino Atilio Braduano Caucidio Tertullo leg. Aug. ordo Troesmen(sium) ex decreto suo.* Cf. Prosop. imp. Rom. III p. 433 n. 434. Namque in utroque titulo *Caucidius*, non *C. Aucidius* scribendum esse demonstravit Dttb. Ind. schol. Hal. hib. 1892/3 p. X sqq. 2 Patris titulum habes I. Olympia 619: Ἄππιον Ἄννιον Γάλλον, [τ]α[μ]ί[α]ν, σ[τρ]α[τ]η[γ]όν, [ὕ]πα[τ]ον, ποντίφικα, Ῥηγίλλης πατέρα τῆς Ἡρώδου [γυ]ναικό[ς], ἡ [π]όλι[ς] ἡ [τ]ῶ[ν Ἠ]λ[είων]. Eundem videri consulem suffectum aliquo ex primis Antonini Pii annis, de quo in senatusconsulto de Cyzicenis (CIL III Suppl. 7060 = Dessau Inscr. lat. sel. 7190) v. 11 legitur *sententia dicta ab Appio Gallo cos. desig(nato)*, exposuit Dttb. Ind. schol. Hal. hib. 1892/3 p. VIII. Patrem habuit Appium Annium Trebonium Gallum consulem 108 p. Chr. (Prosop. imp. Rom. I p. 66 n. 493), avum Appium Annium Gallum consulem suffectum

intra annos 64—68 cum L. Verulano Severo (Prosop. imp. Rom. I p. 66 n. 492), legatum pro praetore Germaniae superioris sub Vespasiano, haud raro commemoratum a Tacito (Hist. I 87 sqq.) in rerum post Neronis mortem gestarum narratione. Materna stirps Regillae Atilii Braduae erant, id quod ex avi materni monumento in exedra Olympica invento (I. Olympia 620) cognoscitur. 3 A. 143 Prosop. imp. Rom. I p. 356. 357 n. 655.

4 Cerycum gentis fuisse Herodem ex monumento Triopeo in honorem defunctae uxoris erecto (IG XIV 1389$_{33}$) notum est. Iam cum antiquitus interpretatio iuris sacri adeo propria habita esset gentis Eumolpidarum (cf. Lysias VI 10: τοῖς ἀγράφοις (νόμοις) καθ' οὓς Εὐμολπίδαι ἐξηγοῦνται. Syll.^{2} 587$_{41}$ ἐξηγηταὶ Εὐμολπιδῶν. Pseudoplut. Vit. X orat. 843 B. IG III 720$_2$ ἐξηγητὴς ἐξ Εὐμολπιδῶν), ut nefas videretur Ceryces eam sibi arrogare (cf. Andoc. I 116 ὦ Καλλία, πάντων ἀνθρώπων ἀνοσιώτατε, πρῶτον μὲν ἐξηγῇ Κηρύκων ὤν, οὐχ ὅσιον ὂν σοὶ ἐξηγεῖσθαι), principatus tempore etiam hanc gentem illius officii participem fuisse cognoscimus ex titulis Bull. Hell. VI 1882, 436. Ἐφ. 1897, 65 n. 49$_{26}$, ubi Ti. Claudius Demostratus Melitensis, Ti. Claudii Sospidis daduchi filius, ἐξηγητὴς μυστηρίων vocatur. Cf. Herm. XX 1885, 12. Eodem igitur munere etiam Herodes functus est.

---

858. Regilla Herodis Attici uxor post a. 161. Lapis sine dubio Romae inventus et in Britanniam translatus ubi fuit in hortis palatii S. Jacobi prope Westmonasterium, sed saeculo septimo decimo periit (cf. Michaelis Ancient marbles 538). Ed. Prideaux Marm. Oxon. append. 302, 28 (CIG 6185; Kaibel IG XIV 1392; Syll.^{2} 399). Cf. Buresch Rh. Mus. XLIV 1889, 489; Huelsen XLV 1890, 284; Buresch XLVI 1891, 232. [*Ki*]

-- |Ἡρώδης μνημεῖον καὶ | τοῦτο εἶναι[1] τῆς αὐτοῦ | συμφορᾶς καὶ
5 τῆς ἀρε|τῆς τῆς γυναικός· | ἔστιν δὲ οὐ τάφος· τὸ | γὰρ σῶμα ἐν τῇ
Ἑλλάδι | καὶ νῦν παρὰ τῷ ἀνδρί | ἐστιν[2]. τὸν ἐκ ταύτης | παῖδα εἰς

Litteras volgares praeter ΘΠC exhibet editio princeps. Iam Bur. C cum EΩ in eodem titulo coniunctum manifestum fraudis indicium existimat. At neque in lapidibus talis inconstantia inaudita est, et summa probabilitate H. monuit, inopia formarum Prideauxium hic ut alibi EΩ pro ЄΦ expressisse videri. 1 Infinitivus pendet a verbo dedicandi, quod mente supplendum est; dicendi ratio insolita, sed sine dubio a rhetore elegantiae speciem sectante studiose quaesita. Dttb. [Immo prior enuntiati pars in lapidis fragmento iam pridem deperdito, sive in alio lapide monumenti maioris e multis lapidibus compositi, qualia haud pauca exhibet Asia, fuisse videtur. Titulus est a rhetore post Herodis mortem conceptus et monumento quod Herodes uxori faciendum curaverat inscriptus. Quo de monumento post alia refertur κατεσκεύασε vel ἐποίησε βουλόμενος] Ἡ. μνημεῖον καὶ τοῦτο εἶναι etc.; unde efficitur antea de Odeo Athenis in uxoris memoriam aedificati verba facta esse. Hi.] 2 Ut viva Regilla cum marito in ipsius patria habitabat, sic defunctae quoque corpus nunc illic apud eundem est. Sepultum esse Herodem iuxta uxorem,

10 τοὺς εὐπα|τρίδας[3] ἐν Ῥώμῃ[4] ἐνέγρα|ψεν Ἀντωνῖνος αὐτο|κράτωρ,
15 Εὐσεβὴς ὑ|πὸ τῆς πατρίδος καὶ | πάντων κληθείς[5], | ἀνενεγκὼν εἰς τὴν | βουλήν[6], συνκλήτου | δόγματι.

qua sententia item ad fidem tituli infringendam abusus erat B., neutiquam enuntiatur; id enim Attice παρὰ τὸν ἄνδρα potius esset. **3** Quin patricii significentur, nulla ex parte dubium est. Nam in senatorium ordinem recipi non poterat imperatoris beneficio, qui consulum filius et nepos inde a natalibus in eo ordine fuerat. Senatui ipsi vero interesse non poterat impubes, qualis Atticus natu minor erat Antonino Pio superstite (not. 5). Quod contra quominus inter patricios tunc allectum esse statuamus, nihil obstat. **4** Additur hoc cum propter illud quod proximo enuntiato dictum erat ἐν τῇ Ἑλλάδι, tum quia εὐπατρίδαι proprie erant Athenienses nobiles, inter quos puer Cerycum gentis egregium dignitatis locum tenebat. **5** Antoninum Pium (138—161) significari manifestum est, etsi Marco (161—180) aliquando inter alia cognomina hoc quoque datur; nam nusquam eo sic utitur, ut hic, ubi eo uno Antoninus ab aliis cognominibus distinguitur. [Similiter Paus. VIII 43, 5: τοῦτον Εὐσεβῆ τὸν βασιλέα ἐκάλεσαν οἱ Ῥωμαῖοι, διότι...] **6** Ridicule eo quod in senatum allectus esset, patricium factum hic dici arguit B., manifestum teneri existimans falsarium. Sed neglexit, ἀναφέρειν τινὰ εἰς τὴν βουλήν de eo in quem senatoris dignitas deferatur vix recte dici. Immo sic haec procedunt: Ἀντωνῖνος ὁ Εὐσεβὴς ἀνενεγκὼν εἰς τὴν βουλήν (i.e. cum rem ad senatum reiecisset sive de ea ad senatum rettulisset) συνκλήτου δόγματι τὸν παῖδα εἰς τοὺς εὐπατρίδας ἐνέγραψεν. Hic quoque manifesta vestigia sunt studii trita et simplicia vitandi, ut contortus ordo verborum et varietas qua de eodem consilio modo βουλή modo σύγκλητος usurpatur. Sed ut haec fidem tituli labefactent tantum abest, ut vel maxime Herodis ingenium hic agnoscamus. Ceterum sub ipsum imperii sui finem ab Antonino Pio Atticum (de quo cf. n. 862) inter patricios allectum apparet ex eis quae disputavi n. 856[1]. Dttb.

△**859—861. Statuae Herodis Attici eiusque familiae Delphis positae, med. saec. II.** In fundamento semicirculari, ante murum polygonium *C—D* effosso, in circuitu qui τῷ Γᾶς ἱερῷ attribuitur, prope fontem vel aquaeductum ex adyto per murum polygonium derivatum, exedram quandam cum statuis Herodis eiusque familiae exstructam fuisse sumpsit Bourguet, quae velut exemplum miserum Olympiae illius magnificentissimae sit habenda (Rev. ét. gr. XXV 1912, 12 et Ruines d. Delph. 145). Cui quamquam opinioni formae variae plinthorum, bathrorum, cipporum adversari videntur, tamen titulos omnes hic collegi qui ad rem facere possunt. [*Pio*]

△859. *A. B.* Herodes Atticus a Delphis (*A*) et Amphictyonibus (*B*) honoratus. — *A.* In plintho calcaria humili. Titulum notavit Homolle Bull. Hell. XX 1896, 724 (Inv. 996), ed. Foucart Rev. phil. XXV 1901, 91. — *B.* Fragm. calcarium; notavit Homolle l.l. (Inv. 653).

A [Βιβο]ύλλιον[1] Ἵππαρχον Τιβ.ϲ Κλαύδιον[1] | [Ἀττι]κὸν Ἡρώδην[2] Ἀθηναῖον[3], Ἀττικοῦ ὑπά|[του[4] υἱ]όν, ἡ πόλις ἡ Δελφῶν[5] φιλίας καὶ | [φιλο]ξενίας ἕνεκα.

B [-- δό]γματι Ἀμ[φικτυόνων -- | --] Βιβούλλιο[ν[1] Ἵππαρχον Τιβ. Κλαύδιον[1] Ἀττικὸν Ἡρώδην[2] | Ἀθηναῖον[3], Ἀττικοῦ ὑπάτου[4] υἱόν], τὸν ἑαυτῶ[ν εὐεργέτην][6].

△859. *C—E.* Statuae Appiae Regillae, uxoris Herodis. — *C.* Cippus calcarius; notavit Homolle Bull. Hell. XX 1896, 724 (Inv. 1658). Non vidi; in invent. vs. 4—9 omittuntur. — *D.* Fragmenta duo calcar., Inv. 1792 (= vs. 1) et 1830 (= vs. 2—6). — *E.* Fragm. calcar., Inv. 223, cuius vs. 2 et 3 in inv. omissos supplere et ad Regillam referre ausus sum; cf. n. 860 *A—C.*

C Ἀππίαν Ῥήγιλλαν[7], Κλαυ|δίου Ἡρώδου, τοῦ εὐ|εργέτου[6], γυναῖκα
10 καὶ | *vs. 4—9 in invent. desunt* -- (τὸ κοινὸν τῶν Ἀμφικτυόνων?) | καὶ ὁ δῆμος Δελφῶν Ἀπόλ|λωνι Πυθίῳ.

D Ἀππία Ἀννία Ἀτει|λία [Ῥήγιλλα[8] Καυ]|κιδ[ία Τερτύλλα,] | Ἀππ[ίου

1 De Vibulliis et Claudiis Marathoniis cf. n. 853[2] et quae de Herode Attico uberrime congessit Muenscher R-E VIII 921/54. 2 Cf. n. 854 cum not. 5. 3 Cum Herodes, cos. a. 143, nec ὕπατος nec ὑπατικός appelletur, statuae *A* et *B* fortasse ante a. 143 positae sunt. 4 Bis cos. suff. imperatoribus Traiano et Hadriano; cf. Philostr. vit. soph. II 1, 1 ὁ σοφιστὴς Ἡρώδης ἐτέλει μὲν ἐκ πατέρων ἐς τοὺς δισυπάτους (Groag R-E III 2677). 5 Munificentia Herodis erga Delphos notissima, cf. Philostr. l.l. 9 ἀνέθηκε δὲ καὶ τῷ Πυθίῳ τὸ Πυθοῖ στάδιον et Paus. X 32, 1: στάδιον δέ σφισιν ἀνωτάτω τῆς πόλεως τοῦτό ἐστιν· ἐπεποίητο δὲ ἐκ τῆς πέτρας, ὁποῖαι περὶ τὸν Παρνασσόν εἰσιν αἱ πολλαί, ἄχρι Ἀθηναῖος Ἡρώδης λίθῳ τῷ Πεντέλῃσιν αὐτὸ μετεκόσμησε. Quae verba ex confusione cum stadio Attico (Paus. I 19, 6) orta esse, iniuria statuerunt Homolle l.l. not. 4 (cf. Bull. Hell. XXII 1898, 564) et Muenscher l.l. 931. Viderat enim Cyriacus Anconitanus Delphis a. 1437 ‚*in sublimi Civitatis arce altissimis sub rupibus ornatissimum gradibus marmoreis hippodrom. D C p. longitudinis*‘ (Epigramm. p. XXVII). — Herodes haud dubie saepius Delphis versabatur, cf. Philostr. l.l. 25 ἦρξε δ' αὐτῷ τῆς πρὸς τοὺς Κυντιλίους διαφορᾶς, ὡς μὲν οἱ πολλοί φασι, Πυθικὴ πανήγυρις, ἐπειδὴ ἑτεροδόξως τῆς μουσικῆς ἠκροῶντο. Quae certamina ad Pythia anni 147 acutius quam verius referre studuit Muenscher l.l., nam Quintilii qui ante annum 151, quo consules facti sunt, ἄμφω τῆς Ἑλλάδος ἠρχέτην (Philostr. 25), illi Πυθικῇ πανηγύρει ut Graeciae praefectos adfuisse nusquam narratur. Ceterum Pythiis visitatoribus ab Herode saepius epulas datas esse e verbo [φιλο]ξενία (v. 4) concludas. 6 Cf. tit. C_2 cum B_4. 7 Cf. n. 856/8.
8 Cf. n. 857[1]. Utrum tit. *D* ad statuam Regillae an ad statuam ab illa positam referendus sit, non liquet. Cf. statuae subscriptionem IG III 1417 (Syll.[2] 888): Ἀππία Ἀννία Ῥήγιλλα, Ἡρώδου γυνή, τὸ φῶς τῆς οἰκίας.

5 ποντίφικος] | ὑπά[του[9] θυγάτηρ], | Ἡρώ[δου Μαραθωνί]ου ὑπάτου[10]
γυνὴ τοῦ | ἐξηγητοῦ --]

E [ψηφισαμένης τ]ῆς πόλεως τῆς Δελ[φῶν]
(Ἀππίαν[11] Ἀννίαν Ἀτειλίαν Ῥήγιλλαν Καυκιδίαν)
(Τερτύλλαν, Ἀππίου ὑπάτου ποντίφικος θυγατέρα),
[Ἀττικοῦ Ἡρώδου] γυναῖκα ×××××[ὁ ἀνήρ].

△860. **Herodis Attici liberi a Delphis honorati, med. saec. II.** [*Pw*]

A. Herodis filius minor natu Regillus. In pila calcaria. Tit. ex Παλιγγενεσίᾳ 24. Aug. 1877 repetitus est Bull. Hell. I 1877, 409 n. 2. Exscripsi.

ψηφισαμένης τῆς πόλε|ως τῆς Δελφῶν Λούκιον | Βιβούλλιον Ῥήγιλ-
5 λον[12] Κλαύ|διον, Ἡρώδου καὶ | Ῥηγίλλης υἱόν, ὁ πατήρ.

B. Herodis filia maior natu Elpinice. In plintho calcaria supra cymatium (ad dextram anathyrosis). Titulum notavit Homolle Bull. Hell. XX 1896, 724 (Inv. 206 + 1029). Exscripsi.

[ψηφισαμένης τῆς πόλ]ε̣ως τῆς Δελφ[ῶν]
[Ἀππ]ίαν[13] Κλαυδίαν (*immo* Ἀννίαν) [Ἀτει]λίαν Ῥήγιλλαν Ἀγριππ[εῖ]-
ναν Ἐλπινίκην Ἀτρ[ίαν] Π̣ώλλαν, Ἡρώδου καὶ Ῥηγ[ίλ]-
λης θυγατέρα, ×××ὁ̣ [π]ατήρ.

C. Herodis filia minor natu Athenais. Basis calcaria. Titulum notavit Homolle l. l. (Inv. 3997). Exscripsi.

ψηφισαμένης τῆς πόλεως τῆς | Δελφῶν Μαρκίαν[14] Ἀννίαν (*immo* Κλαυ-
δίαν)[15] Ἀλκίαν | Ἀθηναῖδα ⟨Λ⟩(Γ)αβιδίαν Λατιαρίαν, | Ἡρώδου καὶ
5 Ῥηγίλλης θυγατέρα, | ××××ὁ πατήρ.

△861. **Herodis Attici alumnus Polydeucio statua Delphica donatus, med. saec. II.** Cippus marmoreus, postea in alium usum conversus, habet in parte aversa titulum 903 *D*. — Tit. notavit Homolle Bull. Hell. XX 1896, 724 (Inv. 3251). Exscripsi. [*Pw*]

5 ×Δελφοὶ ☙ | Βιβούλλιον | Πολυδευκί|ωνα[16] σωφρο|σύνης ἕνεκα, τὸν Ἡρώ|-
δου ἥρωα. ☙

---

9 De Appio patre cf. n. 857[2]. 10 De Herode cos. 143 cf. n. 857[3].
11 De supplementis vs. 2/3 cf. tit. *D* et n. 857. 12 De Regillo cf. tit. Olympicum infra n. 865. 13 Fere consentit tit. Olympicus infra n. 863, ubi cf. not. 1. A scriba Delphico nomina B_2 Κλαυδίαν et C_2 Ἀννίαν errore esse permutata patet; filia enim maior natu nomina materna acceperat, cf. n. 863[1].
14 Consentit fere tit. Olympicus infra n. 864, ubi cf. nott. 1 et 2. 15 De verbis Ἀννίαν et Κλαυδίαν (B_2) permutandis cf. not. 13. 16 Polydeuces, Herodis discipulus et alumnus, praematura morte abreptus, multis statuis

titulisque ab illo honoratus est, cf. e.g. IG III 1418: ἥρως Πολυδευκίων. | ταῖδέ ποτ' ἐν τριό|δοις σὺν σοὶ ἐπε|στρεφόμην, et ibid. 810: ἥρωα Πολυδευκίωνα .. οἱ ῥαβδοφόροι et ibid. 811: [ψηφίσματι τῆς] βουλῆς καὶ τοῦ δήμ[ου τοῦ Ῥαμνο]υσίων Ἡρώδης Βιβούλλιον Πολυδευκίωνα Ἱππ[άρχου υἱόν ἐκ τῶν ἰδ]ίων, ὁ θρέψας καὶ φιλήσας ὡς υἱόν, τῇ Νεμέ[σει], ᾗ μετ' αὐτοῦ ἔθυεν, εὐ[με]νῆ καὶ ἀείμνηστον, τὸν [ἑαυτοῦ τρό]φιμον et ibid. 813: .. ὅτι ἐνθάδε καὶ περὶ θήραν εἶχον. Cum titulis consentiunt verba Philostr. l.l. 24: ἀλλ' Ἀθηναίοις ἀπάνθρωπα ἐδόκει ταῦτ' οὐκ ἐνθυμουμένοις τὸν Ἀχιλλέα καὶ τὸν Πολυδεύκην καὶ τὸν Μέμνονα, οὓς ἴσα γνησίοις ἐπένθησε τροφίμους ὄντας .. εἰκόνας γοῦν ἀνετίθει σφῶν θηρώντων καὶ τεθηρακότων καὶ θηρασόντων τὰς μὲν ἐν δρυμοῖς, τὰς δ' ἐπ' ἀγροῖς, τὰς δὲ πρὸς πηγαῖς, τὰς δὲ ὑπὸ σκιαῖς πλατάνων, οὐκ ἀφανῶς, ἀλλὰ ξὺν ἀραῖς τοῦ περικόψοντος ἢ κινήσοντος. Quae dirae cum in statuis IG III 1417—1422 longiores legantur, hos titulos ibi iniuria a Dittenbergero inter sepulcrales esse recensitos apparet.

862. Bradua Atticus, Herodis Attici filius fin. saec. II. In Piraeo, nunc ibid. in museo. Basis. Ed. Lolling Ath. Mitt. VI 1881, 309 (Syll.² 400). [*Ki*]

οἱ τὸν Πειραιᾶ κα|τοικοῦντες πο|λῖται[1] Τιβ. Κλ. Ἄππιον | Ἀτείλιον Βρα-
5 δούᾳ|αν Ῥήγιλλον Ἀτ|τικὸν Μαραθώ|νιον[2] εὐπατρίδην[3], | τὸν εὐεργέτην. |
10 ἐπιμεληθέντος τῆς ἀ|ναστάσεως Σαλβίου τοῦ | Ἑρμέρωτος Γαργηττίου[4].

1 Non demus Piraeensium, sed omnes quotquot in oppido Piraeo habitant cives communi decreto hoc monumentum dedicarunt. Quam rem Athenis quidem singularem esse, sed in Asiae minoris civitatibus similia occurrere monet L. 2 Herodis Attici filius qui unus ex quattuor liberis patri superstes fuit. Hic omnia nomina, quae ex familia paterna et materna derivantur, coniunctim habes, alibi plerumque nonnulla omittuntur. Cf. I. Olympia 623: Μ. Ἀτείλιον Ἀττι[κὸν] | Βραδούαν Ῥήγιλλον, Ἡρώδου καὶ Ῥηγίλλης υἱόν, | [ἡ π]όλις [ἡ τ]ῶν [Ἠλε]ίων. Consul ordinarius fuit 185 (Prosop. Rom. I 348 n. 640), archon eponymus Athenis 192/3. Cf. IG III 1145. Nam qui illic Τιβέριος Κλαύδιος Βραδούας Ἀττικὸς Μαραθώνιος vocatur quin a me olim recte pro Herodis Attici filio habitus sit, post lapidem Piraeensem inventum nemo iam dubitabit, quandoquidem nulla re nisi omissis nominibus Ἄππιος Ἀτείλιος Ῥήγιλλος ab eo differt tabula ephebica; vice versa in titulo Olympico Τιβέριος Κλαύδιος desunt. Post consulatum eum proconsulem Asiae fuisse indicat CIG 3189: [ὁ] νεωκόρος Σμυρναίων | δῆμος ἐτείμησεν | Μᾶρκον Ἀττίλιον Βραδούα, | τὸν ἀνθύπατον, | ἐπιμεληθέντος Μάρκου | Αὐρηλίου Περπέρου τοῦ | ἐπὶ τῶν ὅπλων στρατηγοῦ. Nam cum praenomen *Marcus* etiam titulus Olympicus testetur neque maior minorve nominum numerus omissus quicquam offensionis habeat, non est quod de alio homine ceteroqui ignoto cogitetur. Dttb. 3 Cf. n. 858_{10}. 4 Eiusdem familiae duo ephebi recensentur IG III 1145 col. II 17 Ἑρμέρως Ἀ[σμένου Γαργήττιος] et Σάλβιος Ἀθ[.. Γαργήττιος] in tribu Aegeide. Item ad eam pertinet sacerdos Γλύκη Ἑρμέρωτος ἐκ Γαργηττίων Syll.² n. 739_{50}. L.

863. Elpinice Herodis Attici filia med. saec. II. Olympiae. Basis marmoris Pentelici. Ed. Dittenberger * I. Ol. 624 (Syll.² 401). [*Ki*]

Ἀππίαν Ἀννίαν Ἀτειλία[ν] | Ῥήγιλλαν Ἐλπινείκην Ἀγριππεῖναν | Ἀτρίαν Πόλλαν[1], Ἡρώδου καὶ Ῥηγίλλης | θυγατ[έρα, ἡ πόλις ἡ τῶν Ἠλείων][2].

Litteratura praeter recentiores formas ϵϴϵω gracili et procera litterarum figura insignis et ductu ad Latinae scripturae similitudinem accedente.

1 Herodis et Regillae filia natu maior (v. ad n. 864) praeter materna nomina *Appia Annia Atilia Regilla* (n. 857) cognomen *Agrippina* ab avia paterna (n. 854[7]) acceptum et *Atria Polla* a nescio quibus Regillae matris cognatis repetita gerit. Quod primarium est nomen *Elpinice*, parentum arbitrio impositum videtur. Elpinicen matri superstitem fuisse, sed ante patrem decessisse constat; Philostr. Vit. soph. II 1, 10 p. 66 Kays. Dittenberger Herm. XIII 1878, 79. 84. Eius tit. Delphicus n. 860 *B*. Eius titulus sepulcralis IG III 1333: [Ἀ]ππία Ἀννία Ἀτ]ειλία | [Ῥήγιλλα Ἀγρ]ιππεῖ[ν]α Ἐλπι[νείκη] Ἀτρία Πῶλλα [Λουκίου Οὐι]βουλλίου Ἱππάρχου Τι[βε]ρίου | Κλαυδί]ου Ἀττικοῦ Ἡρώδου Μαραθωνίο[υ | ὑπ]άτου θυγάτηρ καὶ Ἀν[ν]ία[ς | Ἀππίας] Ῥηγίλλης, Ἀππίου [ὑπά]του [θυγ]ατρ[ός] ex restitutione Foucarti Rev. phil. 1901, 91. Etenim Οὐιβουλλίου Ἱππάρχου additamentum est ad nomen Tiberii Claudii Attici Herodis appositum. Colligitur hoc ex tit. Delphico n. 859 *A*. Idem probat tit. latinus nuper prospera fortuna in Suecia repertus, quem nobiscum communicavit Nilsson: L. VIBVLLIVM · | HIPPARCHVM · TI · | CL · TI · F · QVIR · ATTICVM | HERODEN. Q̄ · IMP · CAESARIS | HADRIANI · AVG · INTER · AMI | COS · TRIB · PLEB · PRAETOREM. Id est: L. Vibullium Hipparchum Ti(berium) Cl(audium) Ti(berii) f(ilium) Quir(ina) Atticum Heroden q(uaestorem) imp(eratoris) Caesaris Hadriani Aug(usti) inter amicos trib(unum) pleb(is) praetorem. De quaestoribus Augusti cf. Dessau Inscr. lat. sel. 1000. 1025. 1032 et saepius.

2 Cum statua Olympica erigeretur, sane infans fuit Elpinice; nam exedra dedicata est intra annorum 147—150 spatium (sed cf. Realenc. VIII 935_{26}), non ita multis annis post Herodis et Regillae matrimonium. At cum duae bases initio vacuae relictae essent, multis annis post eis incisae sunt alia litteratura et multo minore diligentia inscriptiones Λ. Βιβούλλιος Ἵππαρχος (I. Olympia 627) et Ἀθηναῖς Ἱππάρχου θυγάτηρ (ib. 628). Qui quinam fuerint incertum est.

864. 865. Marcia Claudia Alcia Athenais, Herodis Attici filia. L. Claudius Vibullius Regillus, Herodis Attici filius med. saec. II. Olympiae in exedra Herodis et Regillae. Basis marmoris Pentelici. Ed. Dittenberger * I. Ol. 625. 626 (Syll.² 402. 403; Dessau Inscr. lat. sel. 8824[b]). [*Ki*]

864 Μαρκίαν Κλαυδίαν Ἀλκίαν | Ἀθηναῖδα[1] Γαβιδίαν Λατιαρίαν[2], | Ἡρώδου καὶ Ῥηγίλλης θυγατέρα, | ἡ πόλις ἡ τῶν Ἠλείων.

1 Cf. tit. Delph. n. 860 *C*. Hanc natu minorem filiam Herodis et Regillae fuisse inde apparet quod cum fratre in una eademque basi constituta fuit,

865 Λ. Κλαύδιον | Βιβούλλιον Ῥήγιλλον | Ἡρώδην 3, Ἡρώδου | καὶ Ῥηγίλλης υἱόν, | ἡ πόλις ἡ τῶν Ἠλείων.

cum Atticus (n. 862) et Elpinice (n. 863) suam uterque separatam haberent; cuius rei nulla potest causa cogitari nisi tenera infantium aetas. Patris nomen gentile (*Claudia*), aviae paternae cognomen (*Alcia*) gerebat; quae praeterea Latina nomina comparent (*Marcia*, *Gavidia Latiaris* cf. not. 2) sine dubio ad matris Regillae propinquos redeunt, Graecum Ἀθηναῖς iam superiore aetate in illa familia demi Marathonii fuisse demonstrat titulus IG III 664: ἡ [ἐξ Ἀρ]είου πά[γου βου]λὴ καὶ ἡ βουλὴ | τῶν ἑξακοσίων καὶ ὁ δῆμος Κλαυ|δίαν Ἀθηναῖδα εὐεργεσίας ἕνεκεν, quo Herodis Attici amitam designari probabile est. Dittenberger Herm. XIII 1878, 86. Philost. Vit. soph. II 1, 10 p. 65 Kays. hanc filiam Panathenaida vocat, deceptus memoria propter splendida illa patris de Panathenaeorum sacris merita; eam infantem decessisse parentibus superstitibus narrat idem. Eiusdem titulos habes Atticos IG III Add. 894 a: τῆς ἐξ Ἀρείου πάγου βουλῆς ψηφισαμένης Μαρκίαν Ἀθηναῖδα Κλ. Ἡρώδου Φλ. Μάκερ φίλου καὶ διδασκάλου θυγατέρα et Ath. Mitt. XXXIII 1908, 210: Δομιτιανὸς Ἀθηναῖδα Ἡρώδου τοῦ διδασκάλου τὴν θυγατέρα. Cf. Prosop. imp. Rom. II 341 n. 191. 2 Hinc Mommsenus collegit Regillam necessitudine quadam attigisse illam familiam, cuius est *P. Tebánus P. f. Quir(ina) Gavidius Latiaris, quaestor Divi Claudii, tr(ibunus) pl(ebis), pr(aetor), per omnis honores candidatus Augustór,um)* CIL IX 3602 = Dessau Inscr. lat. sel. 973. Λατιαρία ut Φρετηνσία (*Fretensis*), Ναρβωνησία (*Narbonensis*), cf. Herm. VI 1872, 148. 3 Huius filii natu minoris, qui omnino Herodis et Regillae liberorum primus fato functus videtur (Herm. XIII 1878, 83), titulus Delphicus, praeter ordinem nominum leviter immutatum cum Olympico consentiens, exstat n. 860 *A*.

△**866. Aegialensium decretum consolatorium, a. 153.** Aegialae in Amorgo, inter parietinas templi Minervae Poliadis. Edd. Ra et et Paris Bull. Hell. XV 1891, 572, 1; Delamarre IG XII 7, 396; cf. Wilhelm AEMOest. XX 1897, 88; Buresch Rh. Mus. XLIX 1894, 440; Norden Ant. Kunstprosa I² 449. [*Hi*]

Μειλησίων τῶν Ἀμοργὸν Αἰγιάλην | κατοικούντων 1 ἔδοξεν ἄρχουσι, |

Decreta consolandi gratia inde a primo p. Chr. saeculo facta esse iam n. 796 *B C* (Atheniensium) docuerat; multa et Asiae urbes et Amorgi oppida offerunt exempla. Pleraque ex his male concepta et pessime incisa mendis lacunisque scatent; sed etiam sermonis et scripturae barbaries exemplorum, quae neoterismo sive Asianismo attribuuntur (Norden, cf. Buresch), depravatam sane indolem reddunt. Putidae sermonis elegantiae in carminibus sepulcralibus tunc Amorgi conditis redeunt. Ultimum quod novimus placitum Arcesinensium est anni 242 πρὸ γ' εἰδῶν Δεκεμβρίων n. 889.

1 Milesii quando Aegialen condiderint coloniam, parum constat; sed neque ante secundum sive primum a. Chr. saeculum nec post Augusti aevum deduxisse videntur. A Milesiis receperunt Saliorum (μολπῶν) in-

5 βουλῇ, δήμῳ· γνώμη στρατηγῶν | καὶ δεκαπρώτ(ων)[2] ἐχόντων[3] | καὶ
τὴν πρυτανικὴν ἐξου σίαν· ἰσηγησαμένου τὸ ψήφισ[μα Σ]ερα πίωνος τοῦ
10 Σε[ραπί]ωνος], ἐπιψηφισαμένου δὲ Ἰ[άσο]νος τοῦ Στράτωνος· | Ἀριστέαν
τοῦ[4] Π[ρείμ]ου ἀνδρὸς εὖ γεγενημένου [πάσαις][5] | τε ἀρχαῖς τε καὶ
λιτουργίαι[ς][5] | ταῖς παρ' ἡμεῖν ἐν τῇ πατρίδι | ἐπιτελέσαντος, σεμνόν |
15 τε καὶ ἡσύχιον βίον παρ' ὅλον τὸ[ν] | τῆς ζωῆς αὐτοῦ χρόνον διενέν|-
κας[6], ὡς δὴ ὑπὸ πάντων τῶν πα|ρ'[7] ἡμεῖν πολειτῶν μαρτυρεῖται |
20 διὰ τὸ ἀξιοφίλητον αὐτοῦ ἦθος, | συνβέβηκεν οὖν τὸ ἐπὶ πάντων | ἀν-
θρώπων εἰμαρτόν, ἔτι ἀκμ[α]ζούσης τῆς ἡλικίας τὸν Ἀριστέ|αν μεταλ-
25 λά(ξαι)[8] τὸν ἐξ ἀνθρώπ[ων] | βίον, καταλιπὼν[9] τέκνα ᾧ[10] καὶ | λύπην
Ἀριστέᾳ τῷ αὐτοῦ πρω παντελές, τὸ δὲ ἕτερον ἔτι ὂν | νήπιον παντε-
30 λῶς· διὸ δὴ δεδόχθαι διὰ τοῦδε τοῦ ψ[ηφί]σματος, | παρηγορῆσαι
αὐτοῦ τά τε τέκνα | καὶ τοὺς συνγενεῖς καὶ φίλους | φέριν συνμέτρως τὰ
τῆς λύπης, | εἰδότας ὅτι ἀπαραίτητός ἐστιν | ἡ ἐπὶ πάντων ἀνθρώπων
35 ὡρισ|μένη μοῖρα. περὶ τοῦ αὐτοῦ ἐγρά|φη ἁπλᾶ ψηφίσματα δύο,
ἐξ ὧν | τὸ ἓν ἐπεδόθη ἐπὶ τὸ ἀρχεῖον[11]. | ἐγένετο ἐν Ἀμοργῷ |
40 Αἰγιάλῃ πρὸ δέκα | δύο καλανδῶν Δεκεν|βρίων [Βρ]ουττίῳ Λατε|ρανῷ
καὶ Ἰουνίῳ Ῥου|φείνῳ ὑπάτοις[12]. Σεραπί|ων Σεραπίωνος ἰσσηγησά|-

stitutum et στεφανηφόρου magistratus nomen, cf. IG XII 7, 418 cum Haussoullieri aliorumque notis, et Milesiorum legem n. 57. Comparandae sunt Milesiorum insulae Leros Lepsia Patmos Corsiae (Haussoullier Rev. phil. XXVI 1902, 125). 2 ων excidit. 3 IG XII 7, 400_3: δε]καπρώτων, ἐχόντων δὲ καὶ τὴν πρυτανικὴν ἐξουσίαν. 4 Melius τόν. 5 Dativi perperam pro accusativis positi. 6 Nominativus, si cum editoribus ad filium refertur, pro accusativo διενένκαντα usurpatus. 7 Nota elegantem syllabas dirimendi morem per totum decretum observatum. 8 Pro litteris ξαι vacuum est spatium. 9 Accusativus desideratur -πόντα. Sententiarum nexum non tam auctoris quam quadratarii inscitia corrupisse videtur, quippe qui exemplar male scriptum et correctionibus turbatum typothetae pravi instar parum enucleaverit. Debebat fere καταλιπόντα τέκνα ὀρφανά (not. 10), ὧν τὸ μὲν παντελές (quod haud scio an non ex insequenti παντελῶς ortum et meliori voci substitutum sit), τὸ δὲ ἕτερον ἔτι ὂν νήπιον παντελῶς, sed admixta est alia sententia: καταλιπὼν λύπην Ἀριστέᾳ τῷ αὐτοῦ υἱῷ (hoc in ΠΡW corruptum vidit Del.). 10 Pro W exspectamus ὀρφανά, cf. IG XII 7, 383 καταλιποῦσα τέκνα ὀρφανά. 11 Intelligendum esse: τὸ δὲ ἕτερον ἔλαβεν Ἀριστέας (filius, cf. v. 25), docet decretum Arcesinensium IG XII 7, 53_{36}: περὶ τοῦ αὐτοῦ ἐγράφησαν ἁπλᾶ ψηφίσματα δύο, ἐξ ὧν τὸ ἓν ἀπετέθη ἰς τὰ ἀρχεῖα, τὸ δὲ ἕτερον ἔλαβεν ὁ Ἑρμῆς. Rem ipsam exemplis et commentario illustravit Wilhelm Beitr. 260/1 et aliis locis.

12 Anni 153 consules fuerunt C. Bruttius Praesens et A. Iunius Rufinus. Sed temere irrupit T. Sextii Laterani nomen, qui anno insequenti consulatum est adeptus. Homolle ap. Radetum; cf. Prosopogr. imp. R. I 241, 135.

45 μην, Ἰάσων Στράτωνος ἐπε|ψηφισάμην, Ἐπικράτης Ἀγαθεί|νου ἄρχων τὸ γ' ἐδογμάτισα καὶ ἀπεδεξάμην.

---

867. C. Popillii Cari Pedonis edictum de Diana Ephesia, c.a. 160. Ephesi; nunc partim Oxonii, partim Londini. Edd. inferiorem partem Oxoniensem * CIG 2954, Le Bas-Wadd. III 137/9; totum Hicks Brit. Mus. III, CCCCLXXXII et p. 294 (Syll.² 656); cf. Waddington Fastes prov. As. n. 147. [*Hi*]

a [Γάϊος Πο]πίλλιος Κᾶρος Πέδω[ν][1] | ἀνθύπατος λέγει[2]· | [ἔ]μαθον ἐκ
5 τοῦ πεμφθέντος [πρός] | με ψηφίσματος ὑπὸ τῆς λαμπροτ[ά]|της Ἐφεσίων βουλῆς τοὺς πρὸ ἐμ[οῦ] | κρατίστους ἀνθυπάτους ἱε[ρὰς] | νομίσαι τὰς ἡμέρας τῆς [πα]νη[γύρεως | τ]ῶν Ἀρτε[μισίων], καὶ τοῦτο διατά|γματι
10 δεδηλωκέναι[3]· ὅθεν ἀναγκαῖ|ον ἡγησάμην καὶ αὐτὸς ἀποβλέ|πων εἴς τε τὴν εὐσέβειαν τῆς θεοῦ | καὶ εἰς τὴν τῆς λαμπροτάτης Ἐφε|σίων
15 πόλεως τειμὴν φανερὸν ποι|ῆσαι διατάγματι ἔσεσθαι τὰς ἡμέρας | ταύτας ἱερὰς καὶ τὰς ἐπ' αὐταῖς ἐκε|χειρίας φυλαχθήσεσθαι· προεστῶ|τος τῆς πανηγύρεως | Τίτου Αἰλίου Μαρκιανοῦ Πρίσκου | τοῦ ἀγωνοθέ-
20 του, ὑοῦ Αἰλίου | Πρίσκου, ἀνδρὸς δοκιμωτάτου καὶ | πάσης τειμῆς καὶ ἀποδοχῆς ἀξίου.

b [ἔδ]οξεν τῆς πρώτης καὶ με[γίστης | μητρ]οπόλεως τῆς Ἀσίας καὶ δὶς
25 νεω[κόρου[4] τῶν | Σεβα]στῶν καὶ φιλοσεβάστου Ἐφ[εσίων πόλεως | τῇ βο]υλῇ καὶ τῷ δήμῳ· περὶ ὧν εἰσηγ[εῖται __ | . . . Λ]αβέριος Ἄμοινος φιλοσέβαστος, ὁ γραμμ[ατεὺς | τοῦ δ]ήμου, ἐπεψήφισαν δὲ οἱ στ[ρ]ατηγοὶ τῆς | πόλεως φιλοσέβαστοι· | [ἐπειδὴ ἡ π]ροεστῶσα τῆς πόλεως ἡμῶν

---

1 Consul suffectus fere a. 148, proconsul Asiae sub finem principatus Pii et initio M. Aurelii. Prosopogr. imp. Rom. III 85, 623. 2 Cf. n. 904_2. 905_2. 3 Cum priores proconsules edictis feriarum dies sacros existimari iussissent, Pedonem cum proconsulatum iniret ut idem facerent plebiscito rogaverunt Ephesii, quorum precibus ille hoc quod tenemus edicto morem gerit. 4 De Ephesiis bis, ter, quater neocoris cf. I. Keil Num. Zeitschr. XLVIII 1915, 125. Claudio imperante primum, Hadriano alterum honorem ab Augustorum cultu depromptum accepit, tertius a Caracalla propter Dianae religionem iis impertitus est, quartus Elagabali cultu instituto adiectus, deleta memoria sublatus. Distinctionem probat Caracallae basis a Cyriaco descripta (Keil p. 128): Αὐτοκράτορα Καίσαρα [Μ.] Αὐρήλιον Ἀντωνεῖνον Σεβαστὸν Εὐσεβῆ Εὐτυχῆ Παρθικὸν μέγιστον, Βρ[ε]ταννικὸν μέγιστον, Γερμανικὸν μέγιστον, Ἰουλίαν Σεβαστὴν μητέρα κάστρων, τῆς πρώτης καὶ μεγίστης μητροπόλεως τῆς Ἀσίας καὶ τρὶς νεωκόρου πρώτης, δὶς μὲν τ[ῶ]ν Σεβαστ[ῶ]ν, ἅπα[ξ] δὲ τῆς Ἀρτέμιδος, ἡ φιλοσέβαστος Ἐφεσίων βουλὴ καὶ ὁ νεωκόρος δῆμος καθιέρωσαν __ Pergamenos vero nec non Smyrnaeos τρὶς νεωκόρους τῶν Σεβαστῶν fuisse docent tituli Or. 513. 514.

30 θεὸς Ἄρτε[μις | οὐ μόνον] ἐν τῇ ἑαυτῆς πατρίδι (ἰδί)ᾳ τιμᾶται[5], ἣν
ἁ[πασῶν | τῶν πόλεων] ἐνδοξοτέραν διὰ τῆς ἰδίας θειότητ[ος | πεποί-
ηκεν, ἀ]λλὰ καὶ παρὰ [Ἕ]λλησίν τε κ]αὶ [β]αρβάρ[ο]ις, ὥ[στε | πολλ]α-
χοῦ ἀνεῖσθαι αὐτῆς ἱε[ρὰ καὶ τεμένη, ναοὺς[6] δὲ] | αὐτῇ τε εἱδρῦσθαι
35 καὶ βωμοὺς [καὶ ἕδη[7] διὰ] | τὰς ὑπ' αὐτῆς γενομένας ἐναργεῖς ἐπι-
[φανείας]· | καὶ τοῦτο δὲ μέγιστον τοῦ περὶ αὐτὴν σε[βασ]μοῦ ἐστιν
τεκμήριον, τὸ ἐπώνυμον αὐτ[ῆς] | εἶναι μῆνα καλούμενον παρ' ἡ[μ]ῖν
μὲν Ἀρτ[εμισι]|ῶνα[8], παρὰ δὲ Μακεδόσιν καὶ τοῖς λοιποῖς ἔ[θνεσιν] |
40 τοῖς Ἑλληνικοῖς καὶ ταῖς ἐν αὐτοῖς πόλεσι[ν] | Ἀρτεμίσιον[9], ἐν ᾧ μηνὶ
πανηγύρεις τε καὶ ἱερ[ο]|μηνίαι[10] ἐπιτελοῦνται, διαφερόντως δὲ ἐν [τῇ] |
ἡμετέρᾳ πόλει τῇ τροφῷ τῆς ἰδίας θεοῦ τῆς Ἐφ[εσί|α]ς· προσῆκον δὲ
45 εἶναι ἡγούμενος ὁ δῆμος [ὁ | Ἐ]φεσίων ὅλον τὸν μῆνα τὸν ἐπώνυμον
τοῦ θ[είου | ὀ]νόματος εἶναι ἱερὸν καὶ ἀνακεῖσθαι τῇ θεῷ, | [ἐ]δοκίμασεν
δ[ι]ὰ τοῦδε τοῦ ψηφίσματος [κατα|στῆσ]αι τὴν περὶ αὐτοῦ θρησκείαν·
50 διὸ [δεδόχθαι | ἱερ]ὸν τὸν μῆνα τὸν Ἀρτεμισιῶνα εἶ[ναι πάσας | τ]ὰς
ἡμέρας, ἄγεσθαι δὲ ἐπ' αὐταῖς μην[ός τε | καὶ][11] ἔτους τὰς ἑορτὰς καὶ

5 ΑΤΙΜΑΤΑΙ explicuit O. Hoefer Myth.-Epigr. Progr. Dresden 1910, 31. 6 Suppl. Dttb. Exempla Dianae Ephesiae in aliis locis cultae plurima: Realenc. II² 1385₄₂, in iis Scilluntium Xenophontis Anab. V 3, 4. Primum de ipso terrae solo deis dedicato (ἀνεῖσθαι), deinde de aedificiis operibusque humana manu in eo erectis (εἱδρῦσθαι) dicitur. Illud τε quod post αὐτῇ est rectius post ναοὺς locum haberet, sed tales traiectiones in hac potissimum particula perfrequentes sunt. 7 Suppl. Dttb. 8 Atheniensium Elapheboliona, Romanorum Martium aut Aprilem, esse opinatur Hicks p. 79. 9 Novimus hoc nomen ex permultarum civitatum Doricarum fastis (Realenc. II 1442/3). Sed paullo neglegentius hic dicitur reliquos Graecos praeter Ephesios ea nominis forma uti; immo in civitatibus Ionicis constanter ut Ephesi Ἀρτεμισιών est itemque apud Magnetas et qui ad Pelii radices incolebant et Asianos ad Maeandrum habitantes. 10 Ad Schol. Pind. Nem. III 1: ἱερομηνίαι δὲ λέγονται αἱ ἐν τῷ μηνὶ ἱεραὶ ἡμέραι οἱαιδήποτε θεοῖς ἀνειμέναι provocat Hic. Sed illa explicatio huc non quadrat. Nam cum unusquisque dies in aliquo mense sit, scholiasta non potest aliud sibi velle ac ἱερομηνίας esse dies quibus quoque mense eadem stata sacra redeant; atque haec sane videtur propria notio esse, ut illo nomine menstrua sacra ab annuis (ἑορταί) distinguantur. Verum ut nonnunquam de illis ἑορτή usurpatur, sic vice versa hic et alibi ἱερομηνίαι vocantur feriae quotannis redeuntes. Nam de illo altero genere cogitari nequit, quia definite dicitur eas in unum totius anni mensem Artemisiona incidere. 11 Cum antea enuntiatum sit, totum mensem sacrum esse, quae vana est pietatis iactatio et affectatio (n. 635[12]), iam ne id perperam intellegatur, additur quaenam sacra per illum mensem quibusque diebus facienda sint, nempe neque plura neque alia atque ad id tempus iam

τὴν τῶν Ἀρτεμ[ισίων πανήγ]|υριν καὶ τὰς ἱερομηνίας, ἅτε τοῦ μηνὸς
ὅ[λου ἀνακειμέ|ν]ου τῇ θεῷ· οὕτω γὰρ ἐπὶ τὸ ἄμεινον τῆς [θεοῦ τι-
55 μωμέ|ν]ης ἡ πόλις ἡμ[ῶν ἐ]νδοξοτέρα τε καὶ εὐδ[αιμονεστέρα] | εἰς τὸ[ν
ἅπα]ντα διαμενεῖ χ[ρόνον].

c ἡ πατρὶς | Τ. Αἴλιον Τ. υἱὸν Κλ(αυδία) | Μαρκιανὸν Πρίσκο[ν, τὸν] |
60 ἀγωνοθέτην καὶ πα[νηγυριάρχην] | τῶν μεγάλων Ἀρτ[εμισίων, | καὶ] πρῶ-
τον αὐτ[ὸν ποιήσαντα] | τὴν πανήγυριν κατὰ τέλειο[ν], | καὶ ἐκεχειρίας
65 εἰς ὅλον τὸ[ν] | ἐπώνυμον τῆς θεοῦ μῆνα | τυχόντα[12], καὶ τὴν Ἀρτε-
μισι|ακὴν κρίσιν[13] καταστήσαντα, | καὶ τὰ θέματα τοῖς ἀγωνισ|ταῖς
70 αὐξήσαντα, καὶ ἀνδρι|άντας τῶν νικησάντων | ἀναστήσαντα· | τὴν τει-
μὴν ἀναστήσαντο[ς] | Λ. Φαινίου Φαύστου | τοῦ συνγενοῦς αὐτοῦ.

fieri consueverant. Suppl. Dttb. existimans hic stata sacra et quae quoque mense et quae quoque anno redirent comprehendi. 12 Cf. v. 44 sqq.

13 κρίσις singula certamina, ex quibus universus ludorum sollennium orbis constat, haud raro significat. Sic iam apud Soph. Electr. 684 δρόμον προκηρύξαντος, οὗ πρώτη κρίσις; cf. etiam n. 1059 δευτέρας κρίσεως. Triplici igitur beneficio splendorem ludorum auxit Priscus, et novo certamine adiuncto cui propium nomen erat Ἀρτεμισιακὴ κρίσις, et praemiis (θέματα, cf. n. 1063) victorum auctis et statuis illorum suis impensis erectis.

△ **868. Philosophi Platonici a Delphis laudantur, a. 163 et antea.** [*Pw*]

A. L. Calvisius Taurus clarissimus, Pythiis a. 163. Lapis a nobis pilae altissimae Eumenis n. 630 insertus. Ed. Bourguet De reb. Delph. 36.

Δελφοὶ ἔδωκαν Λ. Καλβήνῳ (*sic*) | Ταύρῳ[1] Βηρυτίῳ, φιλοσόφῳ | πλατω-
5 νικῷ, αὐτῷ καὶ τέκνοις | αὐτοῦ πολειτείαν, | προξενίαν, προδικίαν, γᾶς |
καὶ οἰκίας ἔνκτησιν καὶ | τἆλλα τείμια ὅσα τοῖς κα|λοῖς καὶ ἀγαθοῖς
ἀνδράσι | δίδοται. ἄρχοντος | Τιβ. Ἰουλίου Ἀρισταινέτου[2].

1 De Tauro Berytio, philosopho notissimo, cuius ἀκμή a. 145 vindicatur, cf. testimonia Prosop. R. I p. 295 congesta; fuit civis Romanus ut omnes qui scholis philosophorum praeerant (cf. Diels, Archiv Gesch. Phil. 1891, 490), et recensetur inter magistros Herodis Attici. Tit. pulcherrime scriptus exhibet cognomen Καλβήνῳ = *Calvinus*, cum ex Gellii codd. nomen gentile *Calvisius* (Καλβισίῳ) restitui debeat (Hi); contra B. perperam ap. Gellium emendaverat *Calvinus*. 2 Aristaeneti annum 163 enucleavit B. ex Gellii Noct. Att. XII 5, 1: ‚*cum Delphos ad Pythia conventumque totius ferme Graeciae visendum philosophus Taurus iret nosque ei comites essemus inque eo itinere Lebadiam venissemus*' cet. Nempe Gellius, qui ante Peregrini Protei mortem, i.e. ante 165 Romam rediit (cf. ed. maior. Hertz, praef.), in Graecia tantum inter a. 160 et 165 versatus nulla alia Pythia nisi a. 163 spectare potuit. Aristaenetus ipse brevi post sacerdos Apollinis factus. B.

B. Bacchius Paphius, imp. M. Aurelii magister, et alii philosophi, paulo ante a. 163. Ad dextram tituli *A.* Ed. Bourguet l.l.

Δελφοὶ ἔδωκαν Βακχίῳ[3] Τρύφω[νος, καθ' ὑοθεσίαν] | δὲ Γαΐου, Παφίῳ, καὶ Ζωσίμῳ τῷ καὶ Σω[τ]ί[μῳ] | Χαροπείνου, καὶ Κλαυδίῳ Νεικοστράτῳ Ἀθη|ναίοις, καὶ Μ. Σεξτίῳ Κορνηλιανῷ Μαλλώτῃ, φι-
5 λοσό|φοις πλατωνικοῖς, αὐτοῖς καὶ τέκνοις αὐ|τῶν πολειτείαν, προξενίαν, προδικίαν, γᾶς | καὶ οἰκίας ἔνκτησιν καὶ τἆλλα τείμια ὅσα καὶ τοῖς | καλοῖς καὶ ἀγαθοῖς ἀνδράσι δίδοται. ἄρχον|τος Εὐβουλίδου[4] τοῦ Εὐβουλίδου.

C. Gaius Xenonis f., c. a. 145. In alio lapide eiusdem pilae Eumenis, ut mihi videtur. Ed. Bourguet l.l. 29. Exscripsi et addidi fragm. Inv. 1094 cum v. 18.

θεός. τύχα ἀγαθά. | Δελφοὶ ἔδωκαν Γαΐῳ[5] | Ξένωνος φιλοσό[φῳ] |
5 πολειτείαν, αὐτῷ [καὶ] | ἐγγόνοις αὐτοῦ, [προ|μα]ντείαν, προξεν[ί]ᾳ.ν,
10 προεδρίαν, προδ[ι]|κίαν, ἀσυλίαν, ἀτέλ[ει]|αν πᾶσαν, γᾶς καὶ ο[ἰκί]ας ἔνκτησιν καὶ τἆλ|λα τείμια ὅσα τοῖς | καλοῖς καὶ ἀγαθοῖς | ἀνδράσι δί-
15 δοται. ××| ἄρχοντος Φλαβίου | Σωκλάρου[6], βουλε[υ]|όντων Φιλλέου το[ῦ] | Εὐβουλίδου καὶ Φιλ[ο]|δάμου[6] τοῦ Λαμπρίο[υ].

---

3 ‚Bacchius, a Gaio adoptatus (καθ' ὑοθεσίαν v. 1 per compendium scriptum fuit), primus [c.a. 130] M. Aurelium docuit, qui gratissimus discipulus ei grates egit' (εἰς ἑαυτ. I 6: παρὰ Διογνήτου .. καὶ τὸ ἀκοῦσαι, πρῶτον μὲν Βακχίου, εἶτα Τανδάσιδος καὶ Μαρκιανοῦ). B. Hunc vero Gaium praeclarum illum platonicum (cf. e.g. Prosopogr. I. R. I p. 376) esse ac diversum a Xenonis filio, B. perperam contendit (l.l. 29 et 33); est enim idem re vera philosophus in tit. *C* honoratus, cf. not. 5. 4 Cum finis tit. A_3 (ΝΟΙΣ) litteris minoribus scriptus sit, apparet titulum *B* incisum esse ante *A*; ceterum idem lapicida utrumque tit. exaravit. B. 5 Cum in eodem monumento proxenias et Bacchii philosophi adoptati a ‚Gaio' (tit. *B*) et Gai philosophi, Xenonis f. (tit. *C*), incisas videamus, quae non ‚sexaginta circiter annos' (Bourg. 38), sed fere viginti inter se distant (not. 6), vix dubitari potest, quin idem Gaius sit intellegendus. 6 Soclarum I archonta ‚τὸ β'' et annum 98 interpretatus erat B., cf. n. 823[1]. Sed versus ultimus (18), a Bourgueto omissus, cum verbis καὶ Φιλ[ο]|δάμου τοῦ Λαμπρί[ου] (fragm. novum inv. 1094) nos edocuit, hic cognominem nepotem ἄ. Soclari I esse intellegendum. Nam cum Lamprias, Plutarchi frater, c.a. 115 archon fuerit (Bourg. l.l. 57), filius eius Philodamus, qui senator nunc etiam in altero ἄ. Soclari II decreto l.l. 51 supplendus est, necnon ἄ. Soclarus II ad annos fere 145 p. Chr. pertinere debent; quod comprobatur distinctione (ἄρχοντος) τὸ β' bis desiderata.

869. T. Fl. Leosthenes Paeaniensis, a. 165/9. Eleusine, nunc in museo Eleusinio. Basis. Ed. Skias Ἐφ. 1895, 111, 27 (Syll.² 409). [*Κι*]

[ἡ βουλὴ ἡ ἐξ Ἀρείου πάγου καὶ ἡ βουλὴ τῶ]ν Φ καὶ | [ὁ δῆμος ὁ Ἀθηναίων Τίτον Φλ. Λεωσθένην Παι]ανιέα[1], | [Τίτου Φλ. Ἀλκιβιάδου Παιανιέ]ω[ς υἱόν[2], ἄρξαντ]ος τὴν | [ἐπώνυμον ἀρχήν, π]α[νηγυ]ριαρχή-
5 σαν[τος, κηρυκ]εύσαν[τος τῆς ἐξ Ἀρείου πάγ]ου [βουλ]ῆς, στρατηγή-σαντος ἐ[πὶ τὰ ὅ]πλα, γ]υ[μνα]σ[ιαρχήσαν]τος ἐκ τῶν ἰδίων, ἀγωνο-θε[τήσαν]|τος Π[αν]αθηναίων οἴκοθεν[3], Τίτου Φλ. Λεωσθένους [Παια]|-νιέω[ς[4] ἔ]κγονον, ἄρξαντος τὴν ἐπώνυμον ἀρχήν, παν[η]|γυρι[αρ]χήσαντος,
10 κηρυκεύσαντος τῆς ἐξ Ἀρείου πάγου | βουλῆς, στρατηγήσαντος ἐπὶ τὰ ὅπλα γ΄ καὶ γυμνασιαρ|χή[σα]ντος, ἀγωνοθετήσαντος Παναθηναίων ἀποδει|χ[θέν]τος ὑπὸ θεοῦ Ἁδριανοῦ, Τίτου Φλ. Ἀλκιβιάδου Παιανιέ|[ως] ἀδελφόν[5], ἄρξαντος τὴν ἐπώνυμον ἀρχήν, πανηγυρι|[αρ]χή-
15 σαντος, κηρυκεύσαντος τῆς ἐξ Ἀρείου πάγου βουλῆς, | [ἄρξ]αντα, πανηγυριαρχήσαντα, γυμνασιαρχήσαντα οἴκοθεν[6] | [ὁλ]κείοις[7], πρεσβεύ-

Intra annorum 165 et 169 terminos hoc monumentum dedicatum esse ex iis apparet quae v. 22 sqq. de L. Vero Caesare leguntur. (Cf. 872[7].)

1 Eiusdem habemus titulum IG III 658, in quo ex honoribus hic (v. 15) recensitis redit gymnasiarchia, additur στρατηγοῦ ἐπὶ τὰ ὅπλα magistratus. At quod hic legitur [ἄρξ]αντα, id utique non licet ad eponymum magistratum referri, quippe qui hic in Leosthenis patris (v. 3), avi (v. 8), fratris (v. 13) honoribus constanter vocabulis ἄρξαντος τὴν ἐπώνυμον ἀρχήν significetur. Immo cum appareat res sacras multo magis cordi fuisse ei qui hunc titulum concinnavit quam publicas, complures minoris momenti magistratus hoc nudo ἄρξαντα comprehendisse videtur. Etenim si alius atque eponymi ex novem archontum numero magistratus intellegeretur, definite βασιλεύσαντα aut πολεμαρχήσαντα aut θεσμοθετήσαντα dicendum fuit.

2 Cf. IG III 656. 657. Ex priore titulo apparet eius magistratum eponymum a. 126 paullo antiquiorem esse. Ex reliquis eius honoribus qui hic v. 4—7 sunt, illic comparet nullus, sine dubio quia ante eos gestos illa basis erecta est. 3 I.e. suis sumptibus. Cf. Dittenberger Herm. XX 1885, 27. 4 Commemoratur etiam in Alcibiadis filii titulis IG III 656. 657. 5 Alcibiades natu minor archontis eponymi magistratu functus est quarto Abascanti paedotribae anno, qui aut 140 p. Chr. aut aliquis ex proxime superioribus est (IG III 1112_{11}), inter prytanes recensetur paucis annis post (IG III 1024_5), magistratus eponymus, praetura, gymnasiarchia enumerantur in titulo honorario IG III 659. Praeterea eius mentio fit in elogio matris IG III $897_{7.8}$. Eius (aut fratris Leosthenis) filius est Flavius Alcibiades ephebus paullo ante a. 160 (IG III 1122_{18}).

6 Cf. not. 3. 7 Suppl. Dttb. ΛΕΙΟΙC in ectypo. [οἰ]κείοις Sk. Cf. I. Olympia 468, 6 γυμνασιαρχή[σαν]τα ὁλκείοις καὶ κυάθῳ βασιλικ[ῷ] πρῶτον Ἠλείων. Cave sacrorum quorundam nomen latere suspiceris; nam illa

σαντα δὶς εἰς Ῥώμην ἐπὶ θεοῦ Ἀντωνεί[ν]ου[8], υἱὸν Φλ. Εἰσιδώρας[9] τῆς Φλ. Ἡρακλείτου[10] καὶ Δομιτίας | Λαοδαμείας θυγατρός, Κρατεροῦ ἔγγονον[11], ὃς τὴν πίστιν | τῇ πόλει[12] ἐς τὰ νῦν δι' ὧν κατέλιπεν φυλάσσει[13], ἱεροφαντοῦν|τα, ἐπὶ γέν[ο]υς λαμπρότητι καὶ φιλοτιμίαις πάσαις εὐχαριστή|σαντα[14] τῇ πόλι τὸ στρόφιον[15] παρὰ τῷ Αὐτοκράτορι θεῷ Ἀντωνείνῳ[16] λαβόντα καὶ τὸν Αὐτοκράτορα μυήσαντος[17] | [Λ]ούκιον Αὐρήλιον Οὐῆρον δὶς ἐπὶ τῷ ἔτει ἀγαγόντα | μυστήρια καὶ τοῦτο κατὰ τὸ θεμιτόν[18], καὶ προσειδρύσαν|τα Εὐμολπίδην[19] συναγαγόντα[20], ἐπεὶ καὶ ἐπιλέγοντα εἴχομεν[21], ἀρετῆς μεγέ|θει[22] καὶ τῆς πρὸς τοὺς θεοὺς εὐσεβείας κἂν τούτῳ[23] χάριν ἀνέθηκεν.

aetate gymnasiarchia magistratus annuus est. 8 Antonini Pii principatu (138—161), in quem etiam reliquos Alcibiadis et Leosthenis fratrum honores plerosque incidere manifestum est. 9 Alcibiadis et Leosthenis matri in ipsius titulo honorario IG III 897_8 idem quidem Isidorae nomen tribuitur, sed illic nomine gentili Vitellia, Sabini ἐξ Οἴου filia dicitur.

10 Flavius Heraclitus Paeaniensis, cuius demi etiam Leosthenes et Alcibiades fuerunt, prytanis est cum Alcibiade natu minore IG III 1024_9.

11 Vox per se nullum certum gradum significans (cf. n. 810^6) hic aut de proavo aut etiam de abavo vel atavo intellegenda est. Nam avi fuerunt Leosthenes (v. 7) et Heraclitus (v. 17). 12 ΠΟΑΕΙ. 13 Homo pridem defunctus (cf. not. 11) fidem quam vivus patriae praestitit etiamnunc conservare dicitur, quia bonis ab eo testamento relictis illa adhuc fruitur. Quis fuerit Craterus, propter nominis frequentiam, praesertim non addita patris demive significatione, explorari nequit. 14 Verbi vis hic obscura; nam gratificandi aut gratias agendi notio in hunc conexum utique non quadrat. Exspectaveris potius εὐαρεστήσαντα aut simile aliquid. Indicatur enim summi sacerdotii insigne (not. 15) ab imperatore accepisse Leosthenem quia propter generis nobilitatem ac virtutem civibus gratissimus erat. 15 Cf. Arrian. Diss. Epict. III 21, 16: οὐκ ἐσθῆτα ἔχεις ἣν δεῖ τὸν ἱεροφάντην, οὐ κόμην, οὐ στρόφιον οἷον δεῖ, οὐ φωνήν, οὐχ ἡλικίαν. C. F. Hermann Gottesdienstl. Altertümer[2] § 35 not. 17. 16 Manifesta hic casuum confusio accidit. Neque enim apud imperatorem, sed ab imperatore insigne sacerdotii accepisse dicitur. 17 Hic quoque pro accusativo genetivus perperam usurpatus est, qui ex longo recensu honorum a Leosthenis maioribus gestorum in lapicidae memoria haerebat.

18 Quia post mysteria, quibus se initiari volebat, Athenas venerat princeps, illa iterata sunt. Cf. quae de Nerone traduntur (n. 814^3).

19 L. Verum in coetum et consessum gentis Eumolpidarum recepisse dicitur Leosthenes, sive id decreto gentis ab eo rogato factum est, sive aliae fuerunt illius in hac re partes (cf. not. 21). 20 Sc. τὸ γένος τῶν Εὐμολπιδῶν. Duriuscule hoc omittitur, neque tamen aliter intellegi potest enuntiatum. 21 συναγαγόντα ἔπει καὶ ἐπιλέγοντα ‚εἴχομεν' Sk., qui manifesto hoc intellegit de epiphonemate tali qualia leguntur n. $898_{16.29}$. 1109_{12}.

At neque quid sit συναγαγόντα ἔπει perspicitur neque ipsa vox ἔπος illius aetatis generisque titulo convenit neque praesentis participium ἐπιλέγοντα ullo modo in Skiae interpretatione tolerabile est neque imperfectum in ista exclamatione (‚*habemus*', sc. principem Eumolpidam) locum habet. Quare quin ἐπεὶ particula causalis sit unde pendeat verbum εἴχομεν ad Athenienses relatum nulla ex parte dubium est. Verbum ἐπιλέγειν de allectione, qua imperator Eumolpida factus est, usurpatur; quam qui perficeret Athenienses (sive Eumolpidae) habebant T. Flavium Leosthenem (not. 19), Obiectum vocis εἴχομεν igitur non imperator, sed Leosthenes est. **22** I.e. propter virtutis magnitudinem, ut hic dativus respondeat illi εὐσεβείας — χάριν. **23** Etiam in negotio L. Verum Caesarem initiandi et inter Eumolpidas recipiendi.

---

870. Ephebi Attici, a. 166/7—168/9. Athenis ad ecclesiam Demetrii Κατηφόρη, nunc in museo nat. Ed. * IG III 1132 (Syll.² 407). [*Ki*]

ἀγαθῆι [τύχῃ]. | ἐπὶ νίκῃ τῶν θειοτάτων Αὐτο[κρατόρων Μ. Αὐρηλίου καὶ Λ. Βήρου] | Σεβαστῶν Ἀρμενιακῶν Παρθικ[ῶν μεγίστων, ἐπὶ ἄρχοντος Σέξτου] | Φαλ[η]ρέως[1], ὁ κοσμητὴς τῶν ἐφή[βων Λ. Ἐρέννιος
5 Κορνήλιος ὁ καὶ] | Ἀττικὸς Ἀζηνιεὺς ἀνέγραψεν το[ὺς ὑπ' αὐτῷ ἐφηβεύσαντας, τοὺς] | πρώτους λευκοφορήσαντας[2] διὰ τ[ῆς λαμπροτάτης εὐεργεσίας] | τοῦ κρατίστου ἀρχιερέως[3] Τιβ. Κλ. Ἡρώ[δου Μαραθωνίου. ἠρώτη]|σεν ὁ πρόεδρος[4], ὅτῳ δοκεῖ λευκο[φορῆσαι τοὺς ἐφήβους τῆς] | ἡμέρας, ἐν ᾗ πρὸς τὴν Ἐλευσῖνα ἡ σ[τρατιὰ[5] πορεύεται, ὅτῳ δὲ] |
10 μή. οὐδεὶς ἐπῆρεν. Ἡρώδης εἶπεν· ὦ [ἔφηβοι, ἐμοῦ παρόντος χλαμύ]|δων λευκῶν οὐκ ἀπορήσετε.

Sequitur v. 12—64 *recensus epheborum cum magistris et ministris.*

---

1 Archontis nomen suppletur titulo eiusdem anni IG III 93_1. Eius annum non posteriorem quam 168/9 L. Veri Caesaris superstitis mentio, non priorem quam 166/7 eiusdem et Marci fratris cognomina Ἀρμενιακῶν Παρθικῶν indicant. **2** Cf. Philostr. Vit. soph. II 1, 5 p. 59 Kays.: μετεκόσμησε δὲ (Ἡρώδης) καὶ τοὺς Ἀθηναίων ἐφήβους ἐς τὸ νῦν σχῆμα χλαμύδας πρῶτος ἀμφιέσας λευκάς· τέως γὰρ δὴ μελαίνας ἐνημμένοι τὰς ἐκκλησίας περιεκάθηντο καὶ τὰς πομπὰς ἔπεμπον πενθούντων δημοσίᾳ τῶν Ἀθηναίων τὸν κήρυκα τὸν Κοπρέα, ὃν αὐτοὶ ἀπέκτειναν τοὺς Ἡρακλείδας τοῦ βωμοῦ ἀποσπῶντα. Cf. Realenc. VIII 942_{40}. **3** Cf. n. 854^7. 856^2. Dittenberger Herm. XIII 1878, 75. **4** Cf. Wilhelm Beitr. gr. Inschr. 280. **5** Cf. n. 885_{17}: ἐπειδὴ καὶ ὁ φαιδυντὴς τοῖν θε[οῖν] ἀγγέλλει κ(ατ)ὰ τὰ πάτρια τῇ ἱερείᾳ τῆς Ἀθηνᾶς, ὡς [ἥκει τὰ] ἱερὰ κ[αὶ] ἡ παραπέμπουσα στρατιά. Quondam omnis civitas armata pompam duxerat; cum iam soli ephebi reliqui essent, tamen magnificum illud nomen ex antiquitate retinebatur.

---

871. Mnasibulus Olympionica, post a. 175. Elateae, h. *Drachmani.* Edd. Paris Bull. Hell. XI 1887, 342, 13 et Elatée 241, 52; Lolling-

Dittenberger IG IX 1, 146 (Syll.² 410). Cf. Heberdey AEMOest. XIII 1890, 186; v. Premerstein Klio XII 1912, 151. 162. [*Hi*]

5 Μνασίβου[λος] | Μνασιβού[λου], | διεσπεριο[δονί]κου, ἀρίστ[ου Ἑλ|λ]ήνων[1], [Ἀθηνᾷ Κρανάᾳ][2].

1 Cum filius, cuius hoc est monumentum, ignotus sit, de patre haec habet Pausanias X 34, 5: τὸ δὲ Κοστοβώκων τῶν λῃστικῶν τὸ κατ' ἐμὲ τὴν Ἑλλάδα ἐπιδραμὸν ἀφίκετο καὶ ἐπὶ τὴν Ἐλάτειαν. ἔνθα δὴ ἀνὴρ Μνασίβουλος λόχον τε περὶ αὐτὸν ἀνδρῶν συνέστησε καὶ καταφονεύσας πολλοὺς τῶν βαρβάρων ἔπεσεν ἐν τῇ μάχῃ. οὗτος ὁ Μνασίβουλος δρόμου νίκας καὶ ἄλλας ἀνείλετο καὶ Ὀλυμπιάδι πέμπτῃ πρὸς ταῖς τριακοντά τε καὶ διακοσίαις (a. 161) σταδίου καὶ τοῦ σὺν τῇ ἀσπίδι διαύλου· ἐν Ἐλατείᾳ δὲ κατὰ τὴν ὁδὸν τοῦ δρομέως Μνασιβούλου χαλκοῦς ἕστηκεν ἀνδριάς. Cui patris statuae hanc filii post id tempus, quo illam viderat Pausanias, appositam primo coniecit P.: Μνασίβουλο[ν .. ἡ βουλὴ καὶ ὁ δῆμος Ἐλατέων]; deinde filii esse donarium sumpsit (not. 2). Costobocos contra quos Mnasibulus fortiter pro patria dimicans mortem oppetiit, Cassius Dio LXXI 12, 1 ab Astingis, quibus Rhaus et Rhaptus praeerant, a. 174 [immo 170: Pr.] ex sedibus suis expulsos narrat. Quam per occasionem eos errabundos in Graeciam venisse cum per se probabile esset, rem accuratius persecutus H. subtili disputatione evicit, illum gentis barbarae impetum, in quo Mnasibulus occubuisset, a. 175 factum esse. Dttb. 2 Suppl. Paris El.

872. L. Memmius Atheniensis honoratur, a. 177—180. Eleusine, nunc in museo Eleusinio (catal. nr. 820). Basis. Ed. Philios Ἐφ. 1883, 77 n. 6. (Syll.² 411). Cf. Foucart Rev. phil. XVII 1893, 203. [*Ki*]

ἡ πόλις | Λ. Μέμμιον Ἐπὶ βωμῶι[1] Θορίκιον, | [τ]ὸν ἀπὸ δᾳδούχων καὶ
5 ἀρχόντων | καὶ στρατηγῶν καὶ ἀγωνοθετῶν, | τὸν καὶ αὐτὸν μετὰ τῶν ἄλλων ἀρχῶν | καὶ λειτουργιῶν ἄρξαντα τὴν ἐπώ|νυμον ἀρχὴν[2] καὶ στρατηγὸν ἐπὶ τὰ | ὅπλα καὶ ἐπιμελητὴν γυμνασιαρχίας[3] | θεοῦ Ἁδρια-

1 Praeter hierophantam, daduchum, praeconem quarto loco inter nobilissimos mysteriorum Eleusiniorum sacerdotes ὁ ἐπὶ βωμῷ antiquiore quidem aetate rarissime commemoratur (cf. n. 42 [22]), cum in titulis Romanorum temporibus compositis persaepe occurrat eius nomen. Ut daduchus et praeco ex Cerycum gente capiebatur (IG III 1278 [25]. Hermae XX 1885, 20). Μέμμιος Ἐπὶ βωμῷ non aliter dicitur atque Ἑρέννιος Ἱεροκῆρυξ, Κλαύδιος Δᾳδοῦχος, Ἰούλιος Ἱεροφάντης, ubi sacerdotii vocabulum nominis proprii Graeci locum occupavit. Ceterum huius ipsius Memmii perfrequens est memoria in prytanum et aïsitorum catalogis; cf. IG III 1031 [42]. 1032 [34]. 1034 [39]. 1040 [33]. 1046 [16]. 1048 [5], qui tituli omnes M. Aurelii principatu proximisque post eius obitum annis incisi sunt, id quod optime convenit cum huius monumenti intra annorum 177—180 (not. 9) erecti aetate. 2 A. 162/3 aut 163/4. Cf. IG III 1127 [1]. 1279 [2].

3 Imperatores si quando municipales honores absentes gerebant, eos

10 νοῦ καὶ ἀγωνοθέτην τρίς, | πρεσβευτήν τε πολλάκις περὶ τῶν με|γίστων, ἐν οἷς καὶ περὶ γερουσίας[4], μυή|σαντα[5] παρόντος θεοῦ Ἁδριανοῦ[6], | μυήσαντα θεὸν Λούκιον Οὐῆρον | Ἀρμενιακὸν[7] Παρθικὸν[8] καὶ Αὐτο-
15 κράτορας | Μ. Αὐρήλιον Ἀντωνῖνον καὶ Μ. Αὐρήλιον | Κόμμοδον Γερμανικοὺς Σαρματικούς[9], | [λ]ιτουργήσαντα τοῖν θεοῖν ἔτεσι νς'[10], τὸν | [ἀ]π' ἀρχιερέων, τὸν φιλόπατριν.

per curatores (ἐπιμελητάς) administrare solebant. Sic Hadrianum gymnasiarchia honoris causa ab Atheniensibus ornatum esse Memmiumque, qui illius principatu iam adulta aetate erat (v. 12), eius vice officia illius magistratus praestitisse conicias. Sed scrupulum movet decretum IG III 10_{12}, ubi manifesto ex hoc titulo restituendum est ἐπιμελητοῦ γυμνασιαρχίας θεοῦ Ἁδριανοῦ, cum tamen multo post illius obitum, anno 209 demum illud populiscitum factum sit. Num forte, ut alibi quoque illis saeculis deis honores et magistratus publici tribuebantur, Divus Hadrianus quasi perpetuus gymnasiarchus habitus est, ut qui re vera eo munere fungebantur vicarii appellarentur? Dttb. **4** Sacer ille senatus Eleusinius (ἡ ἱερὰ γερουσία IG III 702_{10}. 851_3. ἱερὸς γέρων IG III 1062_7) intellegendus videtur; huius unius legationis propterea nominatim mentionem fieri putaverim, quia ad sacra Eleusinia spectabat. Dttb. **5** Initiare homines erat Eumolpidarum et Cerycum (n. 42_{112}. Dittenberger Herm. XX 1885, 32); non igitur sacerdotii iure Memmius id faciebat sed eadem atque reliqui omnes gentiles potestate. **6** Hadrianum ipsum non initiavit, quia tum cum ille Eleusina adiit (a. 129) Memmius adulescens etiamtum erat neque diu in cultu dearum Eleusiniarum versatus (not. 10). **7** Sic in lapide, non Ἀρμενικόν. **8** L. Verus Caesar primum Athenas venit cum ad bellum Parthicum proficisceretur (Capitolin. L. Verus 6. Philost. V. soph. II 1, 11 p. 67 Kays.) a. 162; cf. Eusebius II p. 170 Schoene: Λούκιος Καῖσαρ ἱερουργῶν (sic Syncellus, *dum templum aedificabat* versio Armeniaca, male intellecto verbo Graeco) ἐν Ἀθήναις εἶδε πῦρ ἀπὸ δυσμῶν εἰς ἀνατολὴν κατ' οὐρανοῦ φαινόμενον. Neque vero tum mysteriis initiatus esse potest; nam ex cognominibus quae hic illi tribuuntur, *Armeniacus* a. 163, *Parthicus* a. 165 ei impositum est. Quod quoniam desideratur *Medicus*, quo a. 166 demum uti coepit, proclivis est coniectura eum cum Romam ad triumphum, quem m. Martio 166 egit, rediret, a. 165 Eleusine mysteriis interfuisse. F. Cf. n. 873. **9** M. Aurelium Eleusine initiatum esse referunt Cassius Dio LXXI 31: ὁ δὲ Μᾶρκος ἐλθὼν ἐς τὰς Ἀθήνας καὶ μυηθεὶς κτλ. Philostr. II 1, 12 p. 70 Kays. in epistula Marci ad Herodem Atticum: ηὐξάμην γάρ, ὁπότε ὁ πόλεμος μάλιστα ἐφλέγμαινε, καὶ μυηθῆναι. Capitolinus Antoninus Philos. 27: *orientalibus rebus ordinatis Athenis fuit et initialia Cereris adiit, ut se innocentem probaret, et sacrarium solus ingressus est.* De Commodo idem ex titulis demum didicimus; utrumque una in sacra Cereris receptum docet epigramma hierophantidis Ἐφ. 1885, 147 n. 26, 18—20: ἥ τε καὶ Ἀντωνῖνον ὁμοῦ Κομμόδῳ βασιλῆας | ἀρχομένη τελετῶν ἔστεφε μυστιπόλους. Quae ne pugnare existimes cum hoc titulo, tenendum est Mem-

mium quidem initiasse illos, sed sine dubio complurium sacerdotum partes fuisse in ea caerimonia neque quicquam ad hierophantida referendum nisi id quod distincte praedicatur, nempe eam coronam capitibus illorum imposuisse. Ceterum cum Σαρματικοί appellentur, non ante annum 175 mysteriorum participes factos esse apparet. Atqui quia exeunte a. 176 iam Romam reduces facti erant, non licet dubitari, quin m. Martio a. 176 minoribus, auctumno eiusdem anni maioribus mysteriis initiati sint. Non ab omni parte recte hic, ubi de initiis Cereris dicitur, uterque αὐτοκράτωρ vocatur, nam a. 177 demum Commodus a patre in societatem imperii ascitus est. Sed hic levissimus est error, ex quo simul de monumenti aetate certa fieri potest coniectura. F. Ex altera parte, quandoquidem Hadrianus et Verus hic *Divi* (θεοί) vocantur, Marcus non item, a. 180 monumentum recentius esse nequit. 10 Primus igitur annus, quo ille sacris Eleusiniis interfuit, neque prior est quam 121 neque posterior quam 124, id quod perbene convenit cum eis quae de Hadriano v. 12 leguntur (not. 6).

---

873. Commodi imperatoris epistula ad Eumolpidas, a. 180—192. Eleusine, nunc in museo Eleusinio (cat. 5 A). Fragmenta duo inter se contigua, quorum *b* ed. Philios Ath. Mitt. XIX 1894, 171. Tabulae in museo appositum est fragmentum fastigio ornatum (*a*), quod ed. Wilhelm Goett. GA 1903, 798. Coniuncta ed. IG II² 1110 (Syll.² 408). [*Kε*]

a [Α]ὐτοκράτωρ Καῖ[σαρ -- | -- ▨ -- | -- Εὐσεβ]ής --
b --α καὶ | [μυστηρίω]ν[1] κεκοινωνηκώς, | [ὥστ]ε ἐξ ἐκείνου δίκαιος | ἂν
5 εἴην[2] ὁμολογῶν καὶ τὸ | Εὐμολπίδης εἶναι. ἀναλαμ|βάνω δὲ καὶ τὴν
τοῦ ἄρχοντο[ς] | προσηγορίαν, καθὰ ἠξιώσατε, | ὡς τά τε ἀπόρρητα
10 τῆς κατὰ τὰ | μυστήρια τελετῆς ἐνδο[ξ]ό|τερόν τε καὶ σεμνότερον, | εἴ
γέ τινα προσθήκην ἐπιδέ|χοιτο, τοῖν θεοῖν ἀποδοθεί|η καὶ διὰ τὸν
15 ἄρχοντα τοῦ τῶν | Εὐμολπιδῶν γένους, ὃν προ|εχειρίσασθε, αὐτός τε
μὴ δο|κοίην, ἐνγραφεὶς καὶ πρότε|ρον εἰς τοὺς Εὐμολπίδας, | παραι-
20 τεῖσθαι νῦν τὸ ἔργον[3] | τῆς τειμῆς, ἣν π[ρὸ τ]ῆς ἀρχῆς | [ταύτ]ης
ἐκαρπωσάμην. | ἔρρωσθε.

---

1 Suppl. Dttb. De L. Vero imperatore mysteriis Eleusiniis initiato (cf. n. 869_{23}. 872_{13}) cogitaverat Dttb. At cum in fronte tituli imperatoris nomen de industria erasum sit (cf. IG III 1145), Commodum intellegit Wilhelm. Commodum mysteriis initiatum esse probat n. 872 9.

2 Imperator, quem Eumolpidae gentis suae archonta creaverant, hac epistula illorum precibus se morem gerere dignitatemque in se recipere significat. 3 Sumptus potissimum intellegendus videtur; nam reliqua negotia sine dubio imperator, quem Athenis tunc non fuisse ipsa epistula docet, vicario delegabat.

△ **874. Aur. Niciades, Amphictyonum epimeleta probus, c.a. 180/200.** *A.* In basi calcaria cippi figura, admodum rudi. Ed. Bourguet de reb. Delph. 52. — *B.* In fragmento inedito (invent. 2876) alterius baseos, quam significat idem ibid. 51 not. 2. [*Pw*]

A οἱ Ἀμφικτύονες | τὸν ἐπιμελητὴν[1] | Μ. Αὐρήλιον[2] Νικιάδαν | Σατύρου
5 Νικοπολίτην, | παραριθμήσαντα[3] τὰ ἱερὰ | χρήματα[4] τῶι μετ' αὐτὸν | ἐπιμελητῆι.

B [Δελφ]ῶν πόλις | [τὸν ἐπ]ιμελητὴν | [Μ. Αὐρή]λιον[2] Νικιάδαν | [Σατό]ρου
5 Ν̣ικ̣οπ[ολίτην | --]

1 De epimeletarum munere cf. locos ad tit. 829[2] congestos. 2 Nomen M. Aurelius prodit finem saec. II, sc. fere annos inde ab a. 170 p. Chr. 3 Cum hoc meritum diserte proclametur, manifesto perraro accidit, ut epimeletae Amphictyonici successoribus pecunias annumerarent. Administratio igitur rei familiaris Apollinis per saecula eodem fere statu nequaquam laudabili permansit, quo a. 117 a. Chr. fuerat, cf. n. 826[3]. Illam vim vocis παραριθμεῖν B. non assecutus esse videtur, cum interpretetur ‚iustam pecuniarum summam . . tradidit' et hanc eximiam laudem omnibus epimeletis sine dubio tribui posse censeat. Immo praeter consuetudinem factum esse, ut tum Niciades rationem redderet, patet. Cf. etiam Wilhelm AEM Oest. XX 75 (Beitr. 199) et παραπιπράσκω, παρεισφέρω al. 4 Fortasse praeter pecunias illas etiam templi inventarium intellegendum, sc. omnes res sacrae quae enumerantur et traduntur.

△ **875. Septimius Severus Athenienses punit, inde ab a. 193.** Sciathi. Post Meletium Leakium (CIG II add. 2154b) alios ed. Fredrich IG XII 8, 634; aliud exemplar CIG 2154. [*Hi*]

ἀγαθῆι τύχηι. | τὸν μέγιστον καὶ | θειότατον Αὐτοκρά|τορα Λ. Σεπτί-
5 μιον | Σεοῆρον Περτίνακα | Σεβαστὸν ἡ βουλὴ | καὶ ὁ δῆμος Σκιαθί|ων ἐπιμελησαμέ|νου Πίστου τοῦ | Ὑακίνθου ἀνθ' ἧς ἦρ|ξεν ἐπωνύμου ἀρ|χῆς.

Sciathus et vicinae insulae ab Antonio a. 42 Atheniensibus redditae erant (App. b. c. V 7), quorum Hadriano imperante sunt (IG XII 8, 645. 661). Sed Severus ante a. 185 (cf. Pros. imp. R. III 214) ‚*post hoc Athenas petit studiorum sacrorumque causa et operum et vetustatum. ubi cum iniurias quasdam ab Atheniensibus pertulisset, inimicus his factus minuendo eorum privilegia iam imperator se ultus est*'. Vit. Sept. Sev. 3, 7. Fr. Hinc iam suis magistratibus utuntur Sciathii. De Severi erga Graecos beneficiis Hertzberg Gesch. II 421; v. Premerstein Jahresh. XV 1912, 214 (IG V 2, 346: ἡ πόλις τῶν Ὀρχομενίω[ν Arcadiae] τὸν ἑαυτῆς εὐεργέτην). Multis Peloponnesi, imprimis Arcadiae oppidis ius nummos cudendi reddidit: Head HN[2] 408.

876. Septimii Severi et Caracallae ad Smyrnaeos epistula, inde ab a. 198. Smyrnae. Post Prideauxium alios edd. Boeckh CIG 3178 (Syll.[2] 414; Lafoscade Epist. imp. 33, 72). [*Hi*]

οἱ θειότατοι αὐτοκράτορες Σεουῆρος καὶ Ἀντωνεῖνος Καίσαρες[1] Σμυρναίοις· | εἰ Κλαύδιος Ῥουφῖνος[2] ὁ πολείτης ὑμῶν ὁ διὰ τὴν προαίρεσιν | ᾗ σύνεστιν ἐπὶ παιδείᾳ καὶ τὸν ἐν λόγοις συνεχῆ βίον τὴν | προκειμένην τοῖς σοφισταῖς κατὰ τὰς θείας τῶν προγόνων | ἡμῶν διατάξεις[3] ἀτέλειαν τῶν λειτουργιῶν καρπούμενος | ὑμῶν αὐτὸν ἑκουσίῳ ἀνάγκῃ προκαλουμένων ὑφέστη τὴν | στρατηγίαν κατὰ τὸ πρὸς τὴν πατρίδα φίλτρον· τὴν γοῦν εἰς τὰ | ἄλλα μένειν ἀπραγμοσύνην ἀκείνητον αὐτῷ δικαιότατόν | ἐστιν· οὐ γὰρ ἄξιον τῷ ἀνδρὶ τὴν εἰς ὑμᾶς φιλοτειμίαν γενέ|σθαι ζημίαν, καὶ μάλιστα ταύτην ὑμῶν αἰτούντων ὑπὲρ | αὐτοῦ τὴν χάριν. εὐτυχεῖτε. | ἐπρέσβευον Αὐρ. Ἀντωνεῖνος καὶ Αἴλιος Σπηρᾶτος.

1 L. Septimius Severus cum filio M. Aurelio Antonino (Caracalla). Eum in imperii societatem recepit a. 198. Inter eum annum et 209/10, quo etiam Geta imperatoriam dignitatem adeptus est (IG II² 1077), has ad Smyrnaeos litteras datas esse apparet. 2 Rufinum Smyrnaeum sophistam commemorat Philostratus vitt. soph. II 25 p. 608, ad quem locum Olearius de Rufinis compluribus illius aetatis disputavit. Christ-Schmid Gesch. gr. Litt.[5] II 607[3]. 3 Immunitas sophistis concedi coepta erat a Vespasiano, aucta et stabilita a Traiano, Hadriano, Antonino Pio (cf. Hertzberg Gesch. Griechenl. III 84[44]). Hos Severus, qui se M. Aurelii filium esse fingebat, et Antoninus hic maiores suos dicunt.

△877. Claudii Leontici consularis statuae Delphis (*A—C*), Megaris (*D*), Epidauri (*E*), c.a. 200. [*Pw*]

A—C. Leonticus, qui templum Delphicum refecit, tribus statuis ibi honoratur. Tit. *A* in basi marmorea angusta ad templum; ed. Homolle Bull. Hell. XX 1896, 727. — Tit. *B* in cippo marmoreo; ed. Haussoullier ibid. VI 1882, 449, 79. — Tit. *C* in basi marmorea; ed. Homolle l.l. not. 1.

A. [τὸν λαμπρότατον ὑπατι|κὸν καὶ ἐπανορ]θωτὴν τῆς | [Ἑλλάδος Γναῖ]ον Κλαύδιον [Λεοντικόν[1], τ]ὸν σωτῆρα τῆς | [πόλεως, τὸ]ν ὑπεράραντα | [πάντας τοὺς] πρὸ ἑαυτοῦ ἡγε|[μονεύσαντ]ας καὶ ἐπανορ[θώσαντας ἀρ]ετῇ τε καὶ δικαι|[οσύνῃ τῇ ἑαυ]τοῦ, τὸν ἀνανε|[ωσάμενον] τὸν νεὼ[2] τοῦ Πυ|[θίου Ἀπόλλ]ωνος, καὶ ἀνακτη|[σάμενον τὴ]ν ἱερὰν Δελφῶν | [γῆν[3], καὶ ἐπιμ]ελησάμενον | [εὐσεβῶς τῶν] πάντων ἱερῶν | [τοῦ Ἀπόλ-

1 De Claudio Leontico egerunt Klebs Prosop. I 383, n. 732 et Groag R-E III 2728, n. 203. Floruit imperatoribus fere Severo (193—211) et Caracalla (211—217); consul suff. erat in fine saec. II. Huius filius erat Claudius Tebens (R-E l.l. n. 363), nepos erat Claudius Illyricus (ibid. n. 182), cf. Δελτίον ἀρχ. 1889, 133 n. 14, ubi Leonticus ἀνθυπατεύσας audit.
2 Post Domitiani refectionem n. 821 *A*. 3 Terra sacra accepta Delphi

λωνο]ς *B* | _ c. 12 l _ ετος[4] ὁ ἐφεστὼς | [τοῦ ἱεροῦ(?) τοῦ] Πυθίου Ἀπόλ|-
[λωνος τὸν φίλον κ]αὶ εὐεργέ|[τὴν].

B. [τὸν λαμπ]ρότατον ὑπα|[τικόν][5], ἐπανορθωτὴν | [τῆ]ς Ἑλλάδος, Γναῖον |
Κλαύδιον Λεοντικὸν | Μᾶρκος Αὐρήλιος Τρο|φωνιανὸς τὸν εὐερ|γέτην.

C. [τὸν λαμπρ]ότατ[ον ὑπα|τικὸν καὶ ἐ]πανορθω[τὴν | τῆς Ἑλλάδο]ς Γναῖο[ν
Κλαύ|διον Λεοντικόν κτλ.]

D. Statua Megaris posita. Basis marmorea. Ed. Dittenberger IG VII 91.

5 [ἀγαθῆι] τύχηι. | τὸν λαμπρότατον | ὑπατικὸν καὶ | ἐπανορθωτὴν | (τῆς
Ἀχαιΐας) Γν΄. Κλ΄. Λεοντικὸν | Ἑρέννιος Πτολε|μαῖος[6] τὸν ἑαυτοῦ | καὶ
τῆς πόλεως | ×××εὐεργέτην.

E. Statua in Asclepieo Epidauriorum erecta. Lapis semirotundus in arcu exedrae, titulus pravissime scriptus in rasura antiquioris. Ed. Kabbadias Ἐφημ. ἀρχ. II 1884, 30 n. 76 (Fouill. d'Épid. I 213), melius Fraenkel IG IV 1417.

τὸν λαμπρότατον ὑπα|τικὸν καὶ ἐπανορθω|τὴν τῆς Ἀχαιΐας Γν. | Κλαύ-
5 διον Λεοντικὸν | Μ̣ᾶ̣[ρκ]ος Γέλλιος | Βάσσος[7], τὸν εὐ|εργέτην.

numeraverant Vespasiano triginta talenta, cf. epistulam Hadriani ap. Bourguet de reb. Delph. 75_{18}. 4 Supplevi vs. 14—19; v. 16/19 litteris multo minoribus exarati. Cogitavi de supplemento [Τι. Ἰουλ. Ἀρισταίν[ετος, qui a. 163 archon fuerat (n. 868²), sed lacunae ambitus vix sufficit.

5 Verbum καὶ hic deerat. 6 Hic est pater Herennii Dexippi, rerum scriptoris nobilissimi, cf. n. 894²; Commodo imperatore erat Ptolemaeus ephebus IG III 1149. 7 ‚Idem est Gellius Bassus, cuius rogatione foedus Achaeorum, i.e. civitatum Peloponnesiarum decrevit tit. Lycosurae collocatum IG V 2, 518.' Frae., necnon qui statua Olympica honoratur I. Olymp. 460 (suppl. Leonardos Ἐφ. ἀρχ. 1896, 125 sqq., n. 14).

878. Philostratus maior saec. III ineunte. Olympiae. Ed. Dittenberger I. Olymp. 476. [*Hi*]

ἀγαθῇ τύχῃ. | δόγματι τῆς Ὀλυμπι|κῆς βουλῆς Φλ. | Φιλόστρατον Ἀθη|-
5 ναῖον[1], τὸν σοφιστήν, | ἡ λαμπροτάτη πατρίς.

Vs. 5 fin. litterae HN ligatae. Supra hunc titulum in margine prominente quo basis terminatur unus versus incisus erat, quo deleto inscriptio Christiana a verbis κ(ύρι)ε β[οήθει] incipiens reposita est. 1 Cum litteratura monumentum initio tertii p. Chr. saeculi non antiquius arguat, omnium maxime probabile est, nobilissimum inter scriptores huius nominis, eum qui librum de Apollonio Tyanensi et vitas sophistarum conscripsit, hic significari.

879. Philostrati aliique rhetores saec. III. Erythris. Edd. Pottier et Hauvette-Besnault Bull. Hell. IV 1880, 153, I (Syll.² 413). [*Hi*]

[ἀγαθ]ῆι [τ]ύ[χη]ι. | [τ]ὸν τοῦ σοφιστοῦ | Φλ. Φιλοστράτου[1] | καὶ τῆς
5 κρατίστης | Αὐρηλίας Μελιτίνης | υἱὸν Φλ. Καπιτωλεῖνον, | συνγενῆ καὶ
10 ἀδελφὸν | καὶ θεῖον συνκλητικῶ[ν], | ἡ κρατίστη βουλὴ τὸν | ἑαυτῆς τρό-
φιμον καὶ | εὐεργέτην, ἐπιμε|λησαμένου τῆς ἀνα|στάσεως τοῦ βουλάρ|-
χου Αὐρ. Εὐτυχιανοῦ.

1 Hic quoque eum inter tres cognomines scriptores, qui vitas sophistarum scripsisset, intellegendum esse probabiliter statuunt P. et H. Namque natu maximum quidem propterea in censum non venire, quia is antiquiore tempore fuerit quam ut Flavio nomine uti posset, in illum vero, quippe qui apud Iuliam Domnam Augustam eximio favore floruerit, maxime quadrare quae hic de necessitudine cum primariis in republica Romana hominibus praedicarentur. Dttb. Tertius Philostratus Νερβιανοῦ ἀδελφόπαιδος Φιλοστράτου τοῦ δευτέρου Λήμνιος, καὶ αὐτὸς σοφιστὴς καὶ παιδεύσας ἐν Ἀθήναις, τελευτήσας δὲ καὶ ταφεὶς ἐν Λήμνῳ .. (Suid.); idem in catalogo epheborum attico IG III 1202 [Πα]ναθηναΐδι λε' .. [ἐ]πὶ ἄρχοντος Λ. Φλα. Φιλοστρά[τ]ου Στειριέως (a. 262/3 aut 254/5? aut 258/9? Dttb.) ubi etiam Δέξιππος inter ἀγωνοθέτας nominatus (v. 32), et in basi urbis Hephaestiae Lemnia est IG XII 8, 27: ὁ ἱερεὺς τοῦ ἐπωνύμου τῆς πόλεως Ἡφαίστου Λ. Φλ. Φιλόστρατος τὸν υὸν τοῦ ἀρχιερέως Π. Αὐλ. Μητροφάνους Προσπαλτίου, Π. Αἴλιον Ἐργοχάρην Προσπάλτιον, τὸν ἴδιον ἀδελφιδοῦν, γυμνασιαρχήσαντα, ἄρξαντα τὴν ἐπώνυμον ἀρχήν, στρατηγήσαντα, ἀγορανομήσαντα ... Cf. Fredrich ad h. l. et p. 5; Muenscher Philol. Suppl. X 4; Christ-Schmid Gesch. gr. Litt.⁵ 608. 610/1. Oratores et sophistae cum illis temporibus in rebus publicis multum valuerint, et ipsi et propinqui eorum anquirendi sunt in titulis. Cf. exempli gratia IG XII 1, 83 ὁ δᾶμος ὁ Ῥοδίων καὶ ἁ βουλὰ Τίτον Αὐρηλιανὸν [Ν]ικόστρατον Νικοστράτου Ἄμ[ιο]ν τὸν σοφιστὰν [τ]ετιμαμένον κ[αὶ υ]ἱὸν τ[οῦ] μεγίστου αὐτοκράτορος καθέδρᾳ καὶ λογιστείᾳ τᾶς ἱερᾶς συνόδου [ἐς Νέ]με(α) καὶ Πύθια cum Boeckhii nota; Therae IG XII 3, 53 τὸν ῥήτο[ρα], Meli ibid. 1119: Τι. Κλα. Φροντωνιανὸν τὰς γ' στρατείας ἐπιφανῶς στρατευσάμενον, β' τῆς Ἀσίας ἀρχιερασάμενον καὶ ἀγωνοθετήσαντα καὶ πόλεων ἐπιφανεστάτων λογιστείας εὑράμενον καὶ εὐσεβῆ ῥήτορα. Smyrnae Or. 514; Alexandreae Or. 712; Aegypti Or. 408 alia.

880. Pizus condita, a. 202. Pizi (hod. *Tschakarlar*), nunc Sofiae. Edd. * Seure Bull. Hell. XXII 1898, 472. 520. tab. II (Cagnat Rev. arch. XXXV 1899, 176, 51; Syll.² 932); Kalinka Ant. Denkm. Bulgar. 34. [*Hi*]

1 ἀγαθῇ τύχῃ. | ὑπὲρ τῆς τῶν μεγίστων καὶ θειοτάτων αὐτοκρα|τόρων
Λ. Σεπτιμίου Σευήρου Περτίνακος κὲ Μ. Αὐρη. | Ἀντωνείνου Σεβ3. κὲ
5 [Π. Σεπτ. Γέτα Καίσαρος] κὲ | Ἰουλίας Δόμνης μητρὸς κάστρων νείκης
καὶ αἰωνίου | διαμονῆς καὶ τοῦ σύμπαντος αὐτῶν οἴκου καὶ ἱερᾶς συν|-
κλήτου καὶ δήμου τοῦ Ῥωμαίων καὶ ἱερῶν στρατευμάτων, | ἐκτίσθη

κατὰ δωρεὰν τῶν κυρίων ἐνπόριον Πίζος[1], ἐπὶ | ὑπάτων τῶν κυρίων
10 αὐτοκρατόρων Λ. Σεπ. Σεουήρου Περ|τίνακος κὲ Μ. Αὐρ. Ἀντωνείνου
Σεββ.[2], καὶ μετῴκισαν εἰς αὐτὸ | οἱ ὑποτεταγμένοι.
III Κ(όϊντος)[3] Σικίννιος Κλᾶρος | πρεσβ(ευτὴς) Σεβ(αστῶν) ἀντιστρά|τηγος
λέγει[4]·
15 τῇ προόψει τῶν σταθμῶν ἡσθέ[ν]|τες[5] ο[ἱ] κύριοι ἡμῶν μέγιστοι | καὶ §
θειότατοι αὐτοκράτορες | διὰ παντός τε τοῦ ἑαυτῶν αἰῶ|νος βουληθέντες
20 ἐν τῇ αὐτῇ εὐπρε|πείᾳ διαμεῖναι τὴν αὐτῶν | ἐπαρχείαν, προσέταξαν

Perfrequentes litterarum binarum aut ternarum ligaturae. Tres sunt totius tituli partes, ex quibus primam modo et tertiam repetimus. I. In summa parte per totam lapidis latitudinem maioribus litteris scripta sunt v. 1—11, quibus Pizum emporium conditum esse sollenniter pronuntiatur. II. Infra eum titulum per quattuor columnas disposita reliqua scriptura, sed ita ut tres priores columnae integrae itemque ex quarta decem primi et tres postremi versus nomina incolarum contineant. III. Reliqua pars quartae columnae edictum Q. Sicinii Clari legati Augustorum p. pr. habet quod hic repetitur v. 12—82 (apud S. 201—271). Ille nominum index secundum pagos dispositus est cum his titulis: κώμης Σκελαβρίης (11 nomina), κώμης Στρατοπάρων (22 nomina), κώμης Κρασαλοπάρων (24 nomina), κώμης Σκεπτῶν (7 nomina, ex quibus unum intercidit), κώμης Γελουπάρων (12 nomina), κώμης Κουρπίσου (5 nomina), κώμης Βαζοπάρων (80 nomina, inter quae nonnulla evanuerunt aut mutilata sunt), κώμης Στρουνείλου (7 nomina ex quibus unum evanuit), κώμης Βουσιπάρων (1 nomen). Accedunt Βασοπαρηνοί 3, qui κωμῆται eorum qui supra sunt octoginta, nescio quo casu ante omissi, habentur a Seurio sine dubio recte, et 9 cum titulo praescripto ὕπατοι οἰκήτορες, quos ille principes vel nobilissimos interpretatur. Quae opinio nescio an ea re fulciri possit, quod ex his ne unus quidem nomine aut cognomine Romano caret, cum reliqui incolae paene omnes Thracicis nominibus utantur, quorum in numero nobilissima illa Τήρης, Κότυς, Σπάρτοκος, Ῥυμητάλκης occurrunt, Romana vero perrara sint praeter unum Κέλσος octiens rediens. In summa vides 181 incolas recenseri. 1 Πίζον sive Πίνζον castellum in provincia Haemimonto ab Iustiniano imperatore conditum commemorat Procopius de aedif. IV 11. Verum id de munitione modo loci, non de primis incolis eo deductis et domibus aedificatis accipiendum esse iam ex tabula Peutingeriana et Itinerario Antonini, ubi inter stationes viae a Philippopoli Hadrianopolin ferentis secundo loco commemoratur, cognitum erat. De situ oppidi vero et de originis tempore hic demum titulus accuratiora docuit. S. 2 Anno 202. 3 Eodem compendio Κ. Σικίνιος Κλᾶρος est in titulo apud A. Dumont Inscr. de la Thrace n. 110 *a*. Cf. Prosop. Rom. III 241, 494, ubi etiam nummorum mentio fit in Thracia cusorum cum titulo Σικίνιος Κλᾶρος sine praenomine.

4 Cf. n. 867[2]. 5 Cum iter per illas Thraciae regiones facerent imperatores.

τὰ ὄν|τα ἐνπόρια[6] ἐπιφανέστερα ὑπ[άρ]|ξαι, καὶ τὰ μὴ πρότερον ὄντα |
25 γενέσθ[α]ι· καὶ γέγονεν. | [ἐ]πεὶ οὖν δεῖ τὰ ἐκ θείας δωρε|ᾶς ὁρμώ- § 2
μενα εὐτυχέστε|ρα εἶναι καὶ ἐκ τῆς τῶν ἐφε|στώτων τάξεως[7], οὐκ ἐν-
30 πορι|ακοὺς δημότας, ἀλλὰ τοπάρ|χους βουλευτάς[8] ἐκέλευσα | ἐκπέμπε-
σθαι εἰς ταῦτα τά | [ἐ]νπ[όρ]ια, δοὺς αὐτοῖς καὶ δι' ἐπιστο|[λῆς] σημαν-
35 τῆρα[9] καὶ δικαιοδοσίαν | [καὶ ἐντεί]λας μὴ ὕβρει μηδὲ βίᾳ, | [δικα]ιοσύνῃ
δὲ καὶ ἐπεικείᾳ | [κρ]α[τ]εῖν[10] τοὺς ἐνοικοῦντας καὶ | [μὴ μό]νον αὐτοὺς
ταῦτα πράσσ|[ειν, ἀλλ]ὰ [κ]αὶ ἀπὸ τῶν ἄλλων τῷ ἀδικεῖν | ν[εωτε]ρί-
40 ζειν[11] προῃρημένων ῥύε|σθ[αι χρ]είας[11] καὶ πολυπληθείας. |
πρὸς τοῦ εἶναι εὐδαιμονέστερα | ταῦτα ἐμπόρια ἐπε(ι)θόμην, ἀνδρά|σιν § 3
[ἐπι]πα[ρ]ευνεῖν[12] εὐδοκιμούντω[ν] ἐ[κ] | τ[ῶν] πέ]ριξ κωμῶν, πείθον-
45 τας δὲ | ο__[13] καὶ μετοικίζειν εἰς ταῦ|τα [τ]ὰ ἐνπόρια, καὶ αὐτὸς δὲ
προ|τ[ιθ]έ[μεν]ος καὶ τοὺς βουλομένους | ἑκοντὴν τοῦτο ποιεῖν ἕξοντας |
50 θείας τύχης τῶν Σεβαστῶν | μεγάλας δωρεάς, τουτέστιν | πολειτικοῦ
σείτου ἀνεισφορίαν[14] | καὶ συν[τηρ]είας βουργαρίων[15] καὶ [φ]ρουρῶν

6 De Pizo similibusque locis habitatis hic ubique nomen ἐνπόριον usurpatur (v. 8. 22. 32. 42. 46. 81), nusquam πόλις, itemque incolae οἱ ἐνοικοῦντες (v. 36. 56) vel οἰκήτορες (in laterculo, cf. supra) sunt, non πολῖται. Non sui iuris igitur civitas est, neque incolae ex suo numero magistratum sibi constituunt, sed iussu praesidis provinciae praefectus (not. 8 eis imponitur. 7 ‚Quoniam quae divina imperatorum munificentia condita sunt oppida, eadem etiam eorum qui eis praesunt nobilitate et generis splendore exornari et amplificari aequum est.' 8 Toparchi, qua voce apud scriptores plerumque regionum vel provinciarum praesides appellantur, hic (cf. vers. 54) manifesto singuli singulis foris (ἐνπορίοις) praeficiuntur. Quod legatus se honoris incolarum causa facere profitetur, ut eos non sub imperio hominum sui generis, sed nobiliorum, nempe buleutarum civitatis (πόλεως) alicuius esse velit. Quos quod ipsius iussu, sed tamen ab aliis (ἐκέλευσα ἐκπέμπεσθαι, non ἐξέπεμψα) illuc missos dicit, id facillime ita explices, ut unumquodque emporium civitati alicui attributum statuas, quae unum ex suis senatoribus illuc mitteret, praesertim cum eandem inter civitates et fora conexionem etiam v. 78–82 testari videantur. 9 Sigillum. 10 Suppl. Dttb. κρατεῖν transitive usurpatum antiquitus sane plerumque aliam vim habet, sed Romanorum aetate hic ut alibi accusativus cum genetivo confunditur. 11 Legit et suppl. Ka. 12 Cf. Theopompi ἐπευνάκτους Ath. VI 271 d. Hi. 13 ο[ἰκήτορας]? Ka. 14 Annonam a civibus redigendi munere, in quo quae deficiebant ab ipso qui redigebat supplenda sunt (Kuhn Verf. des römischen Reichs I 55 not. 369) hic liberantur quicunque domicilium ex oppido in emporium transferunt. 15 De burgis et burgariis v. Gothofredus ad cod. Theod. VII tit. 14. Seeck Realenc. III² 1066 sq. Burgus est castellum parvum vel turris, qualia magno numero exiguoque intervallo finium tutandorum causa a

55 καὶ ἀνγαρειῶν[16] ἄνεσιν. | καὶ ταῦτα μὲν περὶ τῆς τάξεως | [τ]οῦ τοπάρχου καὶ περὶ τῆς ἀλειτουρ|[γησ]ίας τῶν ἐνοικούντων ἢ ἐνοικη|[σό]ντων. περὶ δὲ τῶν οἰκοδομη|[μά]των, ὅπως ἐπιμελείας τυν|χάνοντα §
60 εἰς ἀεὶ διαμένοι, | κελεύω τοὺς τοπάρχους καὶ τοὺς | ἐπιστάθμους[17] στρατιώτας | [π]α[ρ]ὰ τῶν ἐπιμελητῶν[18] παραλα[ν|β]ά[νι]ν τὰ πραιτώ-
65 ρια[19] καὶ τὰ βα|λανεῖα πανταχόθεν ὁλόκλη|ρα, τουτέστιν ἐν τοῖς οἰκοδομικοῖς | καὶ ἐν τοῖς λεπτουργικοῖς[20] καὶ ἐν | τοῖς χρηστικοῖς[21], παραδιδόντας | τοῖς μεθ' ἑαυτοὺς ἐγγράφ[ω]ς[22], ὥσπερ | παραλαμβά-
70 νουσιν. [ὅπως δ]ὲ ἐμι|μελεστέρους αὐτοὺς παρασκευ|άσω πρὸς τὴν § παρά[λη]μψιν | καὶ τὴν παράδοσιν, π̣[αρακε]λεύ|ω[23] ἀπὸ τοῦ χρόνου τῆς
75 παραλήμ[ψεως μέχρι τῆς παρα[δόσ]εω[ς] | τὰ ὑπάρχοντα τῶν τοπάρχων |

Romanis exstructa erant. Burgarii, quos adhuc non commemorari nisi in Gallia et Hispania observat S., praesidium sunt burgi. Neque vero milites esse, sed servos, ex Cod. Theod. XII 19, 2 *qui curiae vel collegio vel burgis ceterisque corporibus .. serviunt* collegit S. Vocabulum ἐπιμέλεια de officio eorum qui in unoquoque burgo burgariis praesunt intellexerim, etsi num id negotium usquam praeterea inter munera civilia commemoretur ignoramus. **16** Vehicula cursus publici ponderosissima et lentissima, quae bubus vehebantur (*cursus clabularis* cod. Theod. VI 29, 5, 1. VIII 5, 11), *angariarum* nomine utebantur. His domini agrorum iumenta praebere debebant, cuius oneris quoque eadem erat appellatio. Cf. Seeck Realenc. I² 2184; Herwerden Lex.² ἀγγαρεῖαι et ἐγγαρία (huc referendi videntur Ῥω-μ[αίων] οἱ ἐνγαροῦντε[ς] I. Olymp. 335; cf. ibid. n. 938, ubi Ῥωμαίω]ν τῶν ἐνγ[αρ]ούν[των] legas; cf. Dttb. ad h. l. **17** Munus magistratus milites aliosve homines qui publice iter faciunt domo recipiendi ἐπισταθμία vocatur. Cf. Kuhn l.l. I 61 sq. et titulos n. 881. 882_{34}. **18** Qui pecunias aliasque res publicas emporii curant. Ei num ex ipsis incolis capti sint et quis eos constituerit non perspicimus. **19** Villas in quibus habitant toparchi per magistratus sui tempus. **20** Cum fundamenta, parietes ac fortasse tectum οἰκοδομικά sint, λεπτουργικῶν nomine omnia comprehenduntur quae subtiliore quidem opere, maxime e ligno, fabricantur sed tamen cum ipso aedificio ita firmiter conexa sunt, ut partem eius necessariam constituant, veluti valvae portarum, qua re differunt ab eis quae infra χρηστικά audiunt. Sic apud Diodorum XVII 115, 1 Alexander cum rogum Hephaestionis meditaretur τοὺς ἀρχιτέκτονας καὶ λεπτουργῶν πλῆθος convocasse traditur. Cf. etiam Plutarch. de esu carn. 997 CD διὰ τοῦτο διέταττεν ὁ θεῖος Λυκοῦργος ἐν ταῖς τρισὶ ῥήτραις τὸ ἀπὸ πρίονος καὶ πελέκεως γίγνεσθαι τὰ θυρώματα τῶν οἰκιῶν καὶ τὰς ἐρέψεις, ἄλλο δ' ὄργανον μηδὲν προσφέρεσθαι, οὐ πολεμῶν δήπου τερέτροις καὶ σκεπάρνοις καὶ ὅσα λεπτουργεῖν πέφυκεν. **21** Omnis mobilis supellex quae ad usum domus necessaria est. Cf. not. 20. **22** I.e. ita ut cum scripto rerum quae traduntur laterculo conferant. **23** Suppl. Hi.

καὶ τῶν ἀρχόντων οὓς ἐκέλευσα | τῷ ἰδίῳ κινδύνῳ αὐτοὺς[24] προβάλ|λεσθαι, ὑπεύθυνα εἶναι τῷ | δημοσίῳ τῶν πόλεων[25], πρὸς[26] δὲ δ[ια|
80 λύ]σωσ[ι][27] αὐτὰ τὰ ἐνπόρια εἰς τὸ | [τε]τραπλάσιον τοῦ ἐνδεήσον|τος.

24 Subiectum est οὓς, obiectum αὐτούς. Civitatis cui attributum est emporium (not. 8) magistratus a praeside provinciae iubentur suo periculo toparchum eligere. 25 Ni plane fallimur et aerario publico civitatis, cuius sunt, et emporii cui praesunt aut cui toparchum praefecerunt, ea quae defecerint restituere iubentur, atque illi quidem simplicem summam, huic quadruplicem. 26 πρὸς manifesto adverbium est, ut frequenter etiam apud Atticos. 27 Ka.

881. Edictum Septimii Severi et Caracallae, a. 204. Pari. Edd. Ross Inscr. ined. II 152*b* tab. I (Le Bas II 2110; Syll.² 415; Lafoscade Epist. Imp. 34, 74); exemplari latino addito Wilhelm Jahresh. III 1900, 75 (CIL III s. 14203[8.9]); IG XII 5, 132. [*Hi*]

ἱερὰ γράμματα[1]. | [δ]οκεῖς ἡμεῖν τὸ δόγμα | [τ]ῆς συγκλήτου[2] ἀγνο|[εῖ]ν,
5 ὃς, ἐὰν μετ' ἐμπεί[ρ]ων συναντιβάλῃς[3], | [ε]ἴσῃ μὴ εἶναι ἐπάναγ[κ]ες
10 συγκλητικῷ | [δ]ήμου Ῥωμαίων[4] ἄκον[τι] ξένον ὑποδέχε[σ]θαι[5]. ἐδόθη |

Textus latinus: *sacra[e litt]erae(s). videris [nobi]s s. co. ignora[re qu]i si cum peritis [cont]uleri[s], scies s[ena]tori p. R. necess[e no]n esse invito [hos]pitem susci[pere]. dat. pri[d. Kal.] Iun. Rom[ae Fab]io Ci[lone I]I et [Anni]o [Libo]ne coss.* 1 Litterae datae ab L. Septimio Severo et M. Antonino (Caracalla) imperatoribus a. 204 (not. 8). Et vocis ἱερός (*sacer*) usus de eis quae imperatoris sunt, neutiquam rarus ille quidem, et haec compendiaria argumenti significatio, omissis ipsius epistulae praescriptis, redeunt in titulo Eph. epigr. VII 416 (*exemplum sacri edicti*); alia exempla ap. Wilh. Non publico consilio epistula lapidi incisa est, sed privatim in pariete illius domus cuius immunitatem confirmat. 2 De hoc senatusconsulto nihil alibi traditur. Hirschfeld et Mommsen. 3 Hinc cum mihi apparere videretur, ad hominem neque iuris neque sermonis Romanorum satis peritum haec scripta esse, sumpsi Parios sive per magistratum suum sive per nescio quem privatum (cf. n. 888) querellam ad imperatorem detulisse, quod domus senatoris Romani in ipsorum insula sita illo munere hospites recipiendi (cf. not. 5) liberaretur. Ad hunc datum esse rescriptum principum. Probavit hanc opinionem O. Hirschfeld; Mommsenus proconsuli haec scripta coniecit, ἐμπείρους de eius assessoribus interpretatus. Sed cum nulla hic desideretur accuratior iuris peritia, sed una facultas senatusconsulti Latine scripti recte intellegendi, praesidem provinciae ab imperatoribus inter huius rei imperitos haberi mihi persuadere nequeo. Dttb. 4 Cf. Cic. pro Caecina 10, 28: *decimo vero loco testis exspectatus et ad extremum reservatus dixit, senator populi Romani, splendor ordinis, decus atque ornamentum iudiciorum, exemplar antiquae religionis, Fidiculanius Falcula.* Sollemnis est appellatio, quae

α' καλ. Ἰουνί. Ῥώμῃ, | [Φα]βίῳ[6] Κείλωνι τὸ β' καὶ | [Ἀ]ννίῳ Λίβωνι[7] ὑπάτοις[8].

apud Ciceronem acerbam irrisionem habet, hic vero dilucidius etiam, quam simplici συγκλητικός fieret, senatorem Romanum a civitatum Graecarum buleutis distinguit. 5 Inter munera civium et incolarum per civitates imperii Romani ἐπισταθμία, i.e munus hospitis domo recipiendi commemoratur (Kuhn städt. und bürgerl. Verf. des röm. Reichs I 61[417]); quo cum legitime quidem non uterentur nisi qui mandatu magistratuum in oppidum venerant, tamen multifariam milites pro arbitrio id a provincialibus exegisse videmus n. $888_{35.41.62.78}$. Quod quoniam molestissimum erat onus, magnopere cavendum erat civitatibus, ne immunitatibus iniuria usurpatis etiam in angustiorem domorum numerum coartaretur. Id causae fuit Pariis querendi, quod senatoris cuiuspiam domui parceretur. Sed id iure fieri ab imperatoribus docentur. Atque in universum quidem senatores Romanos vacationem munerum municipalium habuisse constat (Kuhn I 174), sed de hoc potissimum munere nullum exstat testimonium, nisi quod ex codice Theodosiano VII *tit.* 8 *de metatis* 1: *Imp. Constantius* (codd. *Constantinus*, em. Gothofredus) *ad Senatum. Invitis senatoribus nostris in eorum domibus nullus hospitali iure commaneat*, a. 359 ab imperatore senatui Constantinopolitano idem privilegium, quo Romanus iampridem utebatur, concessum discimus. 6 Suppl. Dttb. Homo est inter illorum temporum nobilissimos, pleno nomine L. Fabius Cilo Septiminus Catinius Acilianus Lepidus Fulcinianus; cf. Prosop. imp. Rom. II 45, 20. 7 M. Annius Flavius Libo. Cf. Prosop. I 64, 487. 8 A. 204.

△882. Arcadum commune, a. 212/13. Olympiae. Ed. Dittenberger I. Ol. 473 (IG V 2 p. XXXII_{166}). [*Hi*]

5 ἀγαθῇ τύχῃ. | Κλαυδία Τύχη, | Τιβ. Κλαυδίου | Τερτύλλου καὶ | Αἰμιλίας
Φιλοξέ|νας θυγάτηρ, Κλει|τορία[1] καὶ Ἠλεία, ἱέρει|α Δήμητρος[2] καὶ |
10 ἀρχιέρεια διὰ βίου | τοῦ κυρίου ἡμῶν | Αὐτοκράτορος | καὶ τοῦ κοινοῦ
15 τῶν | Ἀχαιῶν, καὶ ἑστία[3] | διὰ βίου τοῦ κοινοῦ | τῶν Ἀρκάδων[4] | ἐπὶ
τῆς σμζ' | Ὀλυμπιάδος[5]. | ψ. β.[1]

1 Arcadicae urbis aevo imperatorum haud ignobilis; cf. IG V 2, 369 et p. 86. 2 Paus. VI 20, 9 θεᾶται γυνὴ τὰ Ὀλύμπια, ἱέρεια Δήμητρος Χαμύνης, τιμὴν ταύτην ἄλλοτε ἄλλη λαμβάνουσα παρὰ Ἠλείων. Cf. 21, 1; I. Ol. 485_3 [Χ]αμυναίας. 3 Sacerdotis nomen apud Thyrrhenses Acarnaniae IG IX 1, 486 (πρύτανις, ἑστία, ὑποπρυτάνιες, μάντις, αὐλητάς, alii) et Spartanos IG V 1, 493: ἑστίαν πόλεος καὶ θυγατέρα γενομένην. Cf. Wilhelm Beitr. 216, 204. 4 Arcadia foederis Achaici partem effecerat; postquam Hadrianus Antinoum inter deos relatum ad Arcadicam stirpem revocavit (a. 130: IG V 2 p. XXXII), Mantineam restituit (n. 841[3]), Arcadum foedus restitutum est. Pausanias VIII 23, 1. 23, 1, c.a. 175 Arcadiam et Ἀργολικὸν συνέδριον (i.e. Achaeorum foedus, cuius sedes tunc erat Argis), distinguit; huic at-

tributae erant Alea et Stymphalus. Olympia ipsa apud Philostratum in Apollonii vita (I 35. V 8) ante a. 217 scripta et alibi Arcadiae attribuitur (IG V 2 p. XXXIII$_2$). Quae secundum titulum nostrum inter Arcades et Achaeos ratio intercesserit, parum constat. 5 Olympiadis anni 209—213; sed unus αὐτοκράτωρ i.e. Caracalla Getam iam mortuum esse indicat. Est igitur post d. 26 m. Febr. a. 212. Dttb.

883. Caracallae ad Philadelphenses epistula, a. 213/7. Philadelphiae Lydiae. Marmor candidum in templi figuram elaboratum, cuius in epistylio versus primus, infra eum inter columnas duas Ionicas reliquus titulus. Edd. Kontoleon Νέα Σμύρνη 30. Αὴγ. 1891 (Rev. ét. Gr. IV 1891, 297, 2); Buresch Wochenschr. class. Philol. VIII 1891, 1242 (Syll.^{2} 416; Lafoscade Epist. Imp. 35, 78); Buresch Aus Lydien 15, 13. [*Hi*]

Ἀντωνεῖνός σ' ἔκτιζε[1].

5 Αὐτοκράτωρ | Καῖσαρ Μᾶρκος | Αὐρήλιος Ἀντωνεῖ|νος Εὐσεβὴς Σεβα-
σ|τὸς Παρθικὸς μέγισ|τος Βρεταννικὸς μέ|γιστος Γερμανικὸς | μέγιστος[2]
10 Αὐρηλίῳ | Ἰο[υλιανῷ][3] τῷ τιμι|ωτάτωι χαίρειν· | εἰ καὶ μηδεὶς αἱρεῖ |
15 λόγος[4] τὸν Φιλαδελ|φέα Ἰουλιανὸν ἀ|πὸ τῶν Σαρδιανῶν | εἰς τὴν τῆς

1 Haec si recte exscripta sunt, spectant ad templum cuius hic lapis effigiem exhibet; nam neocoriam a Caracalla Philadelphensibus concessam esse infra v. 20 sqq. refertur. Offensioni est pronomen personae secundae de monumento cui haec incisa sunt usurpatum; quare vide ne Σ mero errore duplicatum [an pro μ' lectum?] sit. 2 Germanici Maximi nomen M. Antoninus assumpsit sub finem anni 213 (v. Rohden Realenc. II 2447), occisus est m. Aprili 217 (ibid. p. 2450). Per ipsa huius quadriennii initia has litteras ad Philadelphenses datas esse apparet ex v. 28. 29 (not. 8).

3 Recte hoc nomen hic et v. 24 ex vestigiis in lapide exstantibus restituit B. Apparet tamen hunc Iulianum, ad quem epistula data est, distinguendum esse ab homine cognomini (v. 14) cuius de rebus hic agitur. Ille videtur aut summus magistratus aut certe aliquis ex principibus Philadelphensium esse, cuius precibus et gratia illi potissimum id quod ab imperatore petebant impetraverunt. Dttb. [Immo unus idemque fuerit Iulianus, quem v. 10 emphatice appellavit imperator. De Iulianorum nominibus quae in Sardianorum et Philadelphensium nummis Geta, Caracalla, Alexandro imperantibus cusis leguntur cf. Buresch Lyd. 17; Imhoof-Blumer Lyd. Stadtm. 126, 41. Hi.]. 4 Formula apud Herodotum potissimum et Platonem non infrequens plerumque quidem de ratione usurpatur quae probet aliquid esse, sed nonnunquam etiam de ea quae cogat aliquid facere. Cf. Hdt. IV 127: πρότερον δέ, ἢν μὴ ἡμέας λόγος αἱρῇ, οὐ συμμείξομέν τοι. I 132. VII 41. Plat. Resp. X 607 B. Illic sane semper accusativus subiecti additur, infinitivus ex conexu sententiarum suppletur, hic vice versa; sed id nihil habet offensionis. Negat igitur imperator ullam esse rationem, quare necesse sit id facere quod Aurelius Iulianus ab ipso petivit; id licere non negat, ideoque libenter ei gratificatur.

πατρί|δος μεταθεῖναι φι|λοτειμίαν[5], ἀλλ' ὅμως | σὴν χάριν ἡδέως |
20 τοῦτο ποιῶ, δι' ὃν καὶ | τὴν νεωκορίαν αὐ|τὴν[6] τοῖς Φιλαδελ|φεῦσ[ιν
25 δέ]δωκα[7]. | ἔρρωσο Ἰουλι[ανὲ] | τιμιώτατέ μοι καὶ φίλ|τατε. |
ἀνεγνώσθη ἐν τῷ | θεάτρῳ ἔτους σμε'[8], μη|νὸς Ἀπελλαίου ε'.

5 Philadelphensis fuit origine hic alter Iulianus [? not. 3], sed Sardibus tunc domicilium habuisse videtur. Iam cum φιλοτιμία, φιλοτιμεῖσθαι illa aetate praecipue de munificentia usurpetur quae in sumptuosis honoribus municipalibus suscipiendis cernebatur, huius potissimum generis de Iuliano controversia inter civitates fuisse videtur. Atque eis quae infra scripta sunt (cf. not. 6) maxime probabile fit sacerdotium imperatoris ut in patria potius quam Sardibus ille gereret petitum esse. Dttb. 6 Pronomen demonstrat, id quoque de quo nunc agitur ad neocoriam, i.e. ad templum et sacra imperatoris spectare. 7 Cum in nummis Hadriani, M. Aurelii, Faustinae, Commodi, Septimii Severi, Getae ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΩΝ scriptum sit nullo adiecto honoris vocabulo, contra in Caracallae, Iuliae Domnae, Iuliae Maesae, Severi Alexandri, Mameae, Gordiani aliorumque principum posteriorum ΝΕΩΚΟΡΩΝ adiciatur, eorum testimonia egregie concinunt cum hoc titulo. Quod vero W. Buechner de neocoria 110 propter unum nummum (Mionnet IV 104, 571) cum titulo Ἀντινόου Ἥρως. ἐπὶ Αἴλ. Καπίτωνος ἄρχ. τὸ β'. Φιλαδελφέων νεωκόρων hanc neocoriam multo antiquiorem esse statuit, utique fallitur, sive nummi fides dubia est, sive de aetate non recte coniectura facta ex Antinoi nomine, cuius sacra etiam alibi usque ad tertium saeculum mansisse constat. 8 Annus 245 aerae Actiacae incipit a m. Octobri 213 (Kubitschek AEMOest. XIII 120; v. Premerstein Jahresh. XV 214), Apellaeus secundus est in ordine mensium Macedonicorum, respondens fere Novembri anni Iuliani.

884. M. Ulpii proconsulis edictum. Geminii Modesti proconsulis ad Thisbenses epistula, saec. III in. Fragmenta quinque tabulae inaedificata Thisbae (*Kakosi*) in diversis parietibus ecclesiae dirutae S. Trinitatis. *a* edd. (Lolling-)Dittenberger IG VII 2226. *b* (Ross-)K. Keil Zur Syll. Inscr. Boeot. 604 (IG VII 2227). *c d e* Tarbell et Rolfe Am. journ. arch. 1890, 114, VI. Fragmenta *b c* arctissime cohaerere docuit et totum titulum restituit Dittenberger Ind. lect. Hal. hib. 1891/2 III (IG. VII Add. p. 747; Syll.² 533). Cf. Rostowzew Stud. Gesch. röm. Kolonats 386, ubi plura citantur. [*Hi*]

a Μᾶρκος Οὔλπιος[1] [-- ἀνθύπατος λέγει]·[2] | ὁ βουλόμενος Θισ-

Litterae ΔΕΘΩΣΠΣΩ. Passim binae litterae, plerumque Η et Ν aut Ν et Τ, inter se ligatae. Tertii saeculi ineuntis lapis esse videtur. Paragraphi spatiis vacuis litterarum 2—5 inter se distinentur. 1 Pros. imp. R. III 458, 536 a. 2 Suppl. Dttb. ex n. 867₂ al. Nam edictum, non ut v. 55sqq. epistulam proconsulis hic haberi spatii rationes arguunt.

βαίων[3] χωρίον δη[μόσιον ἢ ἱερὸν -- φυ]τεῦσαι[4] τῶν ἐπ' ἐμοῦ γεωρ-
γουμένων [παραδότω τοῖς στρατηγοῖς τῆς πόλεως] | βιβλίον, γράψας ἐν
5 αὐτῶι τόπον τε ὃν βο[ύλεται λαβεῖν καὶ φόρον ὃν δώσει κατ' | ἐνιαυτὸν
ὑπὲρ ἑκάστου πλέθρου[-- | βου]λῆς ἢ ἐκκλησίας κατὰ τὸ δεδογμένον -- |
--ων· κ[αὶ] εἰ μέν τις -- | -- τῇ ἐκκ[λησίᾳ -- | --σ]θω εἰς --
10 --υ ||σκοι καὶ α[-- | -- κ]οιναί· γραφέτω [δ]' ἐν ε[-- | κ]αὶ τὴν ποσό-
τητα[5] τοῦ φόρου [-- | -- τοῖ]ς τε ἄρχουσιν καὶ δεκατ[ευταῖς] κα[ὶ -- |
15 --] τ[ῆ]ν[6] πρόσοδον τὴν ἐκ [τούτ]ων καὶ [-- | --τ]α τοῦ τόπου. [λή-
ψε]τε[2] δὲ [ὑ]πὲρ ἑκά[στου χωρίου ὁ καταλαβὼν] | ἄνεσιν τοῦ φόρου
τῶν πρώτων [ἐτ]ῶν πέντ[ε· ἔπειτα δὲ καθ' ἕκαστον ἐνιαυτὸν] | δώσει
τὸν φόρον τὸν ἐτήσιον το[ῦ κ]αταλαμβανομ[ένου χωρίου τοῦ μηνὸς τοῦ] |
Ἀλαλκομεναίου[7] τ[ῆ][8] πεντεκαιδεκ[άτῃ]· οἱ δὲ μὴ πράξαντες σ[τρα-
20 τηγοὶ τὴν πρόσο]δον ὑπεύθυνοι ἔσονται ὧν οὐκ ἔ[πρ]αξαν[9]. § εἰ δέ
τις λαβὼν [ἐν]τὸς [τῆς πεν]ταετίας[10] μὴ φυτεύσαι[11], τό τε χωρίον [με]-
ταπωλήσουσιν οἱ καταλαμβάν[οντες] | στρατηγοὶ (κ)αὶ ὃν ὑπέστη[12] τε-
λέσει[ν φό]ρον[13] πράξουσιν παρ' αὐτοῦ τῆς [πενταετί]ας. § εἰ δὲ
φυτεύσει ἓν μέρος ὡς ε[ἶναι] ἄξιον τοῦ φόρου τῶν πέντε ἐτ[ῶν, τὸν
μὲν] | φόρον μὴ πραττέσθω, πιπρασκέσθω [δὲ] τὸ χωρίον πολείτῃ[14],
καὶ τὸ ἀργὸν κα[ὶ τὸ πεφυ]τευμένον, ἐπὶ τῷ τὴν μὲν τειμὴν τ[οῦ π]ε-
25 φυτευμένου εἰσκομισθῆναι τῇ πόλ[ει, τὸν] | δὲ φόρον παντὸς τελεῖσθαι
καθ' ἕκαστο[ν] ἐνιαυτόν, ὅσον τελέσ[ε]ιν[15] καὶ ὁ πρότερο[ς ὡμο]λό-
γησεν, συγχωρουμένου τῷ πρια[μένῳ][16] τοῦ φόρου τῆς πενταετίας
ὑπὲρ [τοῦ ἀρ]γοῦ μόνου. § λαμβανέτω δὲ [ὁ πολεί]της ἕκαστος μὴ
πλέον πλέθρω[ν --]· | εἰ μέντοι τις φωραθείη φυτεύσας[11] τ[ού]τοις[17]

3 I.e. Θισβέων. Ubique enim ethnicum Θισβεύς est (n. 585_{14}. 646 quater al.) et E cum AI in hoc titulo etiam alibi confunditur; cf. v. 15 [λήψε]ΤΕ, v. 18 ΑΛΑΛΚΟΜΕΝΕΟΥ (not. 7). 4 Totum edictum spectat ad fundos, qui usque ad id tempus arati erant, arboribus vel vitibus conserendos. Quem ad finem civibus (v. 23. 29. 39) locantur emphyteuseos iure, ut non modo ipsis qui conduxerunt perpetuum ius sit, sed etiam heredibus relinqui, venumdari, oppignerari liceat, dummodo ne ad peregrinum perveniant (not. 21. 22). 5 ΠΟΣΟΠΙΤΑ. 6 ΤΙΝ. 7 I.e. -νέου, cf. not. 2; etenim hic Boeotorum mensis in titulis volgari sermone compositus Ἀλαλκομένειος scribitur, in Boeoticis Ἀλαλκομένιος ex dialecti legibus (IG VII Indices p. 761). Iam ε pro ει ante vocalem omni aetate omnique loco perfrequens est, αι pro ει inauditum. 8 ΤΙ. 9 Cf. n. 963_{44}.
10 ΤΑΕΠΑΣ. 11 ΟΥΤ. 12 I.e. ὑπέσχετο. 13 ΓΟΝ. Suppl. et em. Dttb. 14 Cf. not. 4. 21. 15 ΤΕΛΕΣΘΙΗ. 16 Ο. 17 Dativum hic pro genetivo comparationis usurpari manifestum est. Qui soloecismus nescio an referendus sit ad ablativum Latinum *his* perperam

πλέον, πωλήσουσιν [οἱ στρατηγοὶ | τῷ βουλ]ομένῳ τῶν πολειτῶν[18] ἐπὶ
30 τῷ καὶ ἐκ[19] τούτου σώζεσθαι τ[ῇ πόλει | -- φόρον] τοσοῦτον ὅσον τ[ε-
λέσειν] ὡμολόγησεν ὑπὲρ ἑκάστο[υ πλέθρου. § ἢν δὲ μηδεὶς | βούληται
πρίασθαι, πράξουσ]ιν παρὰ το[ῦ πρώτου λαβό]ντος τὸν γεινόμε[νον φό-
ρον, | ὅσον ὑπὲρ ἑκάστου πλέθρου τελέσειν ὑπεδέ]ξατο.

d 35 [-- πλέ]θρον τ̣ο[ῦ -- | --]άμενος καὶ -- | -- ου ἐξ ὅσου τ[-- | -- π]αρὰ
τῆς πόλεω[ς -- | --]ίῳ καὶ τὰ ἄλλα κα[-- | -- πραττ]ομένου τοῦ φόρου
40 [-- | -- πολ]ειτῃ[20] δανειστῇ, ὡς κα[ὶ -- | -- δημ]οσίου χωρίου ἢ δ[-- |
δ]ημοσίου καθ' ἡμ[-- | -- α]ὐτὸς γραφέτω -- | -- ντ.. οι εκα -- | -- πό-
45 σον ἢ ὅτ -- | -- ατος ὁ --·

e [-- τ]ό τε ὄνομα [τ]ο[ῦ -- | --] εἰ δέ τις ἐξαπατήσα[ς τῶν] ὀφειλόν[των
ξένῳ[21] ὑποθείη | τι τῶν χωρίων τῶ]ν δημοσίων καὶ τοῦτο ἐλενχθείη,
ἀφαιρε[ίσθω αὐτὸν τὸ | χωρίον τὸ ὑποτεθὲν] ἡ πόλις, ὁ δὲ δανειστὴς
50 ὁ ξένος ἐκ τῶν ἄλλ[ων κτημάτων | τῶν τοῦ ὑποθ]έντος τὴν εἴσπραξιν
ποιείσθω τοῦ ὀφειλομέ[νου. § εἰ δέ τις | διαθήκ]αις καταλίποι ξένῳ[22]
συνγενεῖ ἢ φίλῳ τούτων τι τῶν [χωρίων, ἄκυρος | ἔστω α]ὐτοῦ ἡ δω-
ρεά, ἔστω δὲ τῆς πόλεως τὸ χωρίον. § εἰ δ[έ τις μὴ καταλι|πὼν
δια]θήκας τελευτήσαι, ᾧ μή εἰσιν νόμιμοι κληρονόμοι, [ὑ]π[αρχέτω |
κατ' ἀμφ]ότερα[23] κληρονόμος τοῦ ἑαυτῆς κτήμ[ατ]ος ἡ πόλις. |
55 [Γε]μίνιος[24] Μόδεστος ἀνθύπατος Θισβ[έων τοῖς τε ἄρ-
χουσι καὶ] τῇ βουλῇ καὶ τῷ δήμῳ χαίρειν[25]· ἱκανὸν [μὲν οὖν
-- | εἶναι] κύρια τὰ δόξαντα ὑμεῖν περὶ τῆς πρότε[ρον -- | --] γεγενη-
μένης, καὶ τὸ τοῦ ἀξιολ[ογωτάτου -- | -- ἐ]π' [α]ὐτῶν ἐπιχωρίου καὶ --

translatum. 18 Cf. not. 4. 21. 19 ΘΚ. 20 Cf. not. 4. 28.

21 Suppl. Dttb. Cum nemini illos fundos publicos conducere liceret nisi civi (not. 4), fieri poterat ut conductor quispiam peregrino, quem de hac lege celaret (ἐξαπατήσας, sc. τὸν ξένον), agrum pignori daret. Iam si solvendo non erat, curandum erat ut neque civitas suo iure privaretur neque creditori peregrino, qui bona fide egerat, damnum daretur. Quare huic ex privatis debitoris bonis sua recuperare permittitur, cum civitas agrum publicum locatum a conductore repetat. 22 Idem quod antea (v. 47 sqq.) de fundis oppigneratis, hic de eis qui testamento relinquantur praecipitur, nisi quod in hac causa non erat, cur heredi testamentario prospiceretur. Ceterum et ξένῳ hic additum et totius proximae paragraphi argumentum docent, civi testamento relinqui licuisse ius agri publici colendi. 23 Et quia bona vacantia, privata quoque, reipublicae cedunt, et quia dominium fundi, quem defunctus possederat, iam reipublicae erat (τοῦ ἑαυτῆς κτήματος), is iure hereditatis ab intestato ad eam recidit.

24 Suppl. Dttb. Geminium Modestum, maritum Sabiniae Celsinae, in titulo Cirtensi CIL VIII 7054 inveniri adnotatur Pros. imp. R. II 116, 91.

Qui cum illic *praetorius vir* appelletur, perquam probabile est eundem ad proconsulatum Achaiae, provinciae praetoriae, pervenisse. 25 Huius epistulae argumentum ex reliquiis exilibus quae aetatem tulerunt cognosci non potest; ne id quidem constat, eam item ad emphyteusin agrorum publicorum civitatis Thisbensium spectasse. Nam fieri poterat ut nulla alia de causa eidem lapidi cum prioris proconsulis edicto incideretur, nisi quod ad eundem populum data erat.

---

885. De Eleusiniorum sacris c.a. 220. Athenis apud S. Demetrium Κατηφόρη, nunc in museo nat. praeter unum fragmentum, quod exstat in museo Britannico. Fragmenta octo ed. * IG III 5, novum vs. 1—12 partes sinistras continens addidit Lolling. Coniuncta ed. IG II² 1078 (Syll.² 652; Prott-Ziehen Leg. sacr. II 1, 7). [Κῆ]

[ἔδοξεν τ]ῶι[1] δήμωι· Ἀραβιαν[ὸς[2] ἦρχεν[3], _ ι _ ἐπρυ|τάνευσ]ν, Εὔτυχος ἐγραμ[μάτευεν, _ ιι _ ἐπε|στάτει· Δ]ρυαντιανὸς[4] ἄρχων [τῶν Εὐμολπιδῶν[5] εἶπεν· | ἐπει]δὴ καὶ διατελοῦμε[ν ἐν τοῖς νῦν καθάπερ]
5 καὶ | [δι]ὰ τῶν παρῳχημένων [χρόνων, τελοῦντες τὰ μυ]στήρι|α καὶ τὰ πάτρια προστάττ[ει νόμιμα[6] μετὰ Εὐμο]λπιδῶν | πεφροντικέναι ὅπως ἄ[ν ἐν κόσμωι ἀχθ]εί[η τὰ ἱερὰ | δεῦρό τ' ἐκ τῆς Ἐλευσεῖνο[ς καὶ πάλιν ἐξ] ἄστεως Ἐ|λευσεῖ[ν]άδε, ἀγαθῆι τύχ]ηι, δεδόχθαι τ]ῶι
10 δήμωι, προσ|τάξαι τῶι κοσμητῆι τῶν [ἐφήβων κ]ατὰ τὰ ἀρχαῖα νόμι|μα [ἄ]γειν[7] Ἐλευσῖνάδε τοὺ[ς ἐφήβ]ους τῆι τρίτηι ἐπὶ δέ[κα] τοῦ Βοηδρομιῶνος με[τὰ τ]οῦ εἰθισμένου σχήμα[τος] τῆς ἅμα ἱεροῖς πομπ[ῆς, ἵ]να τῆι τετράδι ἐπὶ δέκα πα[ραπέ]μψωσιν τὰ ἱερὰ μέχ[ρι] τοῦ
15 Ἐλευσεινίου τοῦ ὑπὸ | [τῆι π]όλει[8], ὡς ἂν κόσμο[ς τ]ε πλείων καὶ

---

1 Suppl. pleraque Dttb.; v. 4—6. 27 et 28 Wilh. ad IG II² 1078.

2 Arabianus Marathonius archon est in duobus prytanum recensibus IG III 1054_3. 1060_2, quorum originem utique ab a. 210 non magno intervallo abesse docuit Dttb. 3 Antiquas praescriptorum formulas, non sine affectatione usurpatas, hic fuisse versus alterius reliquiae docent.

4 Cf. IG III 757_3 ὁ ἔφηβος Δρυαντιανὸς Καλλαίσχρου Μαραθώνιος. 1177_3 τοὺς ἐφηβεύσαντας σὺν τῷ κρατίστῳ Φλα(βίῳ) Δρυαντιανῷ. Quem epheborum laterculum a. 212 aut proximis annis incisum demonstravit Dttb. Quod si Dryantianus idem est qui hic, eum paucis post ephebiam annis archonta gentis Eumolpidarum factum esse statuendum est, id quod in homine summae nobilitatis (ὁ κράτιστος) nihil miri habet. 5 In eis praecipiendis quae ex ordine mysteriorum et ex more antiquo populus praecipere debebat, una cum gente Eumolpidarum curabat ut sollenniter et magnifice res illae sacrae Eleusine Athenas et Athenis Eleusina deducerentur. 6 Cf. Plat. Leg. VI 793 b. Wilh. 7 ΜΑΛΓΕΙΝ (πέμπειν Haussoullier Rev. crit. 1900 vol. II 27). 8 Cf. IG III_3 = II² 1072. Antiquiore tempore non Eleusine in urbem comitabantur ephebi pompam,

φρουρὰ μείζων | [περὶ] τὰ ἱερὰ ὑπάρχο[ι], ἐπειδὴ καὶ ὁ φαιδυντὴς[9]
τοῖν θε[οῖν] ἀγγέλλει κατὰ τὰ πάτρια τῆι ἱερείαι τῆς Ἀθηνᾶς ὡς |
[ἥκει τὰ] ἱερὰ κ[αὶ] ἡ παραπέμπουσα στρατιά. κατὰ τὰ αὐτὰ | [δὲ
20 τῆι] ἐνάτηι ἐπὶ δέκα[10] τοῦ Βοηδρομιῶνος προσ[τάξα]ι τῶι κοσμητῆι
τῶν ἐφήβων ἄγειν τοὺς ἐφή[βους | πάλιν Ἐ[λευσεῖνάδε μετὰ τοῦ αὐτοῦ
σχήματος π[αραπέμ|πον]τας τὰ ἱερά. μέλειν δὲ τούτου τῶι κατ'
ἐν[ιαυτὸν] | κοσμητῆι, ὅπως μηδέποτε τοῦτο ἐκλε[ιφθείη μη]|δὲ ὀλι-
25 γωρηθείη ποτὲ τὰ τῆς εὐσεβείας [τῆς πρὸς τὼ θε]|ώ. παραπέμπειν
δὲ τοὺς ἐφήβους π[άντας, ἔχοντας] | τὴν πανοπλίαν, ἐστεφανωμέν[ους
μυρρίνης στεφά]|νωι, βαδείζοντας ἐν τάξει. ἐπ[εὶ] δ[ὲ προστάττομεν
τοῖς ἐ]|φήβοις τὴν τοσαύτην ὁδοι[π]ορῆσαι [ὁδόν, δίκαιον αὐτοὺς] | καὶ
30 θυσιῶν καὶ σπονδῶν καὶ παιάνων τῶ[ν κατὰ τὴν] | ὁδὸν μεθέξειν ὡς
ἂν τά τε ἱερὰ μετὰ φρουρὰ[ς ἰσχυρο]|τέρας καὶ πομπῆς μακροτέρας
ἄγοιτο, οἵ τε ἔφ[ηβοι] | παρακολουθοῦντες τῆι περὶ τὸ θεῖον τῆς πό-
λεω[ς] | θεραπείαι καὶ ἄνδρες εὐσεβέστεροι γείνοιντο. μεθέ|ξουσιν δ[ὲ
35 κ]αὶ οἱ ἔφηβοι πάντες τῶν τε ἄλλων ὧν ἂν | παρέχ[ηι τ]οῖς Εὐμολ-
πίδαις ὁ ἄρχων τοῦ γένους, καὶ τῆ[ς] | δι[αν]ομῆς. γενέσθαι δὲ τὴν
γνώμην ταύτην φα[νερ]|ὰν καὶ τῆι ἐξ Ἀρείου πάγου βουλῆι καὶ τῆι
βουλ[ῆι] τῶν | φ' καὶ τῶι ἱεροφάντηι καὶ τῶι γένει τῶν Εὐ[μο]λπιδῶν· |
40 ἀναγράψαι δὲ τὸ ψήφισμα τοῦτο τὸν [τα]μία[ν τ]οῦ γέ|νους τῶν Εὐ-
μολπιδῶν ἐν τρισὶν [στή]λαις καὶ στῆσαι | τὴν μὲν ἐν Ἐλευσινίωι τῶι
ὑπὸ [τ]εῖ [π]όλει, τὴν δὲ ἐν | τῶι Διογενείωι[11], τὴν δὲ ἐν Ἐλευσεῖνι
ἐν τῶι ἱερῶι πρὸ | τοῦ βου[λ]ευτηρίου.

---

qua sacra eo deferebantur, sed obviam veniebant usque ad locum aliquem viae sacrae (n. 717_9. μέχρι τῆς Ἠχοῦς IG II 470_8 = II² 1011). **9** Sic, non φαιδρυντής, hoc vocabulum scribitur ubique in titulis Atticis qui sane ad unum omnes recentioris aetatis sunt (IG III 283. 291. 928. 1058. 3859 itemque in Olympico non antiquiore I. Olympia 466_5. Cf. Solmsen Rh. Mus. LIV 1899, 495. **10** Scriptores ad vicesimum mensis Boëdromionis diem Iacchi sacra referunt (Eurip. Ion 1076. Andoc. I 121. Plut. Phocion 28. Camill. 19). Cf. A. Mommsen Feste d. St. Ath. 222. Quod sic intellegendum est, ut undevigesimo die Athenis profectam esse pompam statuamus, sed post solis occasum Eleusina pervenisse cum taedis ardentibus; nox vero iam proximi diei pars est. **11** Ex duobus exemplaribus, quae Athenis collocari iubentur, alterum hoc est quod edimus, alterius frustulum in domo Nicolai Ioannis cuiusdam exscripsit Fourmont, cuius ex schedis ed. * IG III 6 = II² 1079. De Diogeneo gymnasio cf. 497^5.

△ **886. Imp. Severus Alexander statua Delphica honoratur, a. 221/35.** Basis marm. Pentelici, e compluribus saxis composita per

ἀ γ α θ ῇ	[‹ τ ύ χ η].
	[Αὐτ(οκράτορα) Καίσ(αρα)]1
›Μ‹ Αὐρήλιο	[ν Σεουῆρον Ἀλέξαν]-
δρον, Εὐ[σε	β ῆ, Εὐτυχῆ, Σεβαστόν].

quae tit. ad dextram continuatus erat. Lapidem sinistrum (a. 0,25; l. 0,83 max.; a sinistra fractum) a. 1887 repperit Pomtow (Beitr. Top. D. 92, n. 31) et tractavit in schedis IG VIII 339. [*Pw*]

Propter supplementa haud certa formam lapidis expressimus. Alexianus (seu Bassianus) a. 221 ab imperatore Elagabalo adoptatus nomina accepit M. Aurelius Alexander Caesar et a. 222 Elagabalo necato: Imp. Caesar M. Aurelius Severus Alexander Augustus. Haec supra supplere studui, quamvis verba prima v. 2 ad dextram reiecta offenderent. Sed cum finis: [ἡ ἱερὰ Δελφῶν πόλις] in lapide quodam inferiore perscriptus esse videatur, etiam verba Αὐτοκράτορα Καίσαρα praeter consuetudinem postea exarata esse putes; ad cognomina Εὐσεβῆ, Εὐτυχῆ, Σεβαστόν cf. n. 892 et 897. Utut est, Severum Alexandrum hic intellegendum esse constat, cui tempori etiam litteratura (λ, ◇) optime convenit. 1 Compendia more Romano adhibita esse sumit Dessau.

887. C. Asinius Quadratus procos., post a. 224? Olympiae. Ed. * I. Olymp. 356 (Syll.² 417). Cf. Pros. imp. R. I 168, 1031/2; Klebs Realenc.² II 1603/4, 31/2. [*Hi*]

ἀγαθῇ τύχῃ. | ἡ Ὀλυμπικὴ βουλὴ 1 καὶ ὁ | δῆμος ὁ Ἠλείων Γ. Ἀσίνιον | Κουαδρᾶτον 2, ἀνθύπατον 3, | ὕπατον ἀποδεδειγμένον, | τειμήσαντα τὴν Ὀλυμπί|αν καὶ λόγῳ καὶ ἔργῳ 4.

1 Cf. 813 A_4. 2 Scriptor rerum (Suidas s. v. Mueller FHG III 659). Treu. 3 Achaiae praefuisse videtur, quia nomen provinciae non additur. Certe provincia praetoria fuit (v. 5 ὕπατον ἀποδεδειγμένον). 4 Praeter Παρθικὰ Quadratus scripserat Ῥωμαίων Χιλιετηρίδα, i.e. res gestas Romanorum per mille ab urbe condita annos. Eius libri narrationem usque ad Alexandri Severi aetatem deductam fuisse Suidas narrat. Fuerunt enim qui Romam ipsa prima Olympiade conditam dicerent, eorumque rationem Quadratum secutum esse, ut millesimus urbis annus ei esset 224 p. Chr. Mueller). Iam si in prooemio eum de mira illa quae inter origines urbis et ludorum Olympicorum initia intercederet temporis ratione verba fecisse statuerimus, eo referri licebit τιμήσαντα τὴν Ὀλυμπίαν λόγῳ. Dttb. Contra de saeculo legitimo a. 248 a Philippo Arabe celebrato cogitavit E. Schwartz Realenc.² II 1608. Cf. Peter Gesch. Litt. r. Kaiserz. I 434. Historicum a proconsule divellit Kl.

888. Scaptoparenorum ad Gordianum imp. epistula, a. 238. Scatoparae, h. *Gramadi* prope vicum Bulgaricum *Dschumaja*, Pautaliae in agro. Edd. Kontoleon Ἀνέκδ. Μακρασ. ἐπιγρ. I 1890, 36 (Homolle-Dumont Mél. archéol. 565); Kontoleon (Wolters Wilamowitz Mommsen Diels Hirsch-

feld) Ath. Mitt. XVI 1891, 267 ex apographo Kapelu, qui versus non distinxit, et ectypo lapidis iam multo magis mutilati (Syll.² 418); Mommsen CIL III s. 12336 cum tab. geogr. IV (Cagnat IGR I 674). Cf. Wilhelm Goett. GA 1903, 798 et Beitr. 197; Rostowzew Kolonat 303. [*Hi*]

Litterae ЄZΘΞΞΠCω. Hic titulus Graecus per tres paginas sive columnas (*a b c*) scriptus est, quarum initia (v. 1—20, 61—74, 112—126), quia lapis aliquanto postquam inventus erat supra mutilatus est, ab ectypo absunt. Quae uno Kapélu apographo, quod versuum divisione carebat, servata necessario in versus diremit Dttb. litterarum numero ex superstitibus partibus computato. Praemittebantur Graecis quae edimus Latina per totam lapidis latitudinem continuis versibus scripta, quae iam evanuerant cum ectypum fieret, ita ut ex uno apographo perquam mendoso nota sint, haec (*A*): *Bona fortuna.* | *Fulvio Pio et Pontio Proculo cons. XVII kal. Ian. descriptum et* | *recognitum factum ex libro libellorum rescriptorum a do*|*mino n(ostro) Imp. M. Antonio Gordiano Pio Felice Aug. et propo*|*sitorum Romae in porticu termarum Traianarum in verba q(uae) i(nfra) s(cripta) sunt,* | *dat(um) per Aur. Purrum mil(item) coh(ortis) pr(aetoriae) p(iae) f(idelis) Gordianae* ¶ *Proculi* | *convicanum et conpossessorem.* Haec repetivi qualia a Mommseno restituta sunt, non enotatis apographi erroribus quia emendatio nusquam dubia est. Infra Graeca finem totius tituli faciunt iterum Latina non divisa per columnas haec (*E*): *Imp. Caesar M. Antonius Gordianus Pius Felix Aug. vikanis per Pyrrum mil(item) conposses*|*sorem: Id genus quaerellae praecibus intentum ante iustitia praesidis* | *potius super his quae allegabuntur instructa discinge quam rescripto principali* | *certam formam reportare debeas. Rescripsi. Signa.*

Ex his instrumentis totius negotii ordinem Mommsenus enucleavit hunc: Scaptopareni Romanorum ac potissimum militum superbia et arrogantia multifariam pressi sumptibusque exhausti precibus (I v. 1—100) adierunt imperatorem per Aurelium Pyrrhum vicanum suum qui in praetorio militabat. Sed princeps rescripto (*E*) per Pyrrhum ad vicanos dato respondit, tales querellas non statim ad se ipsum deferendas esse, sed prius praesidem provinciae adeundum, qui eas accurate examinaret. Hoc responsum ipsius principis signatione (*rescripsi*) eiusque qui ei a libellis erat subscriptione (*recognovi*) munitum lapidi incidebatur et in porticu thermarum Traianarum (*A* v. 5) publice proponebatur. Inde die 16 m. Decembris a. 238 Pyrrhus apographum faciendum eiusque fidem testibus (quorum signa commemorantur *E* v. 4) confirmandum curavit, quod exemplum ad vicanos quorum causam ille egerat relatum cum ipsis precibus (I) huic lapidi incisum est. Quod quoniam non cognoverat de ipsa causa princeps, sed rem ad praesidem reiecerat, hunc iam a Scaptoparenis aditum esse consentaneum est. Atque ad ea quae cum hoc magistratu agebantur manifesto referendum est alterum ex instrumentis Graece scriptis (II v. 101—157), etsi eius ratio et argumentum difficultates quasdam habet (cf. not. 35). Vides ordinem temporum, ex quo Caesaris rescriptum (*E*) ante instrumentum II locum habebat, in incidendo neglectum

a Αὐτοκράτορι Καίσαρι Μ. Ἀντωνίῳ | Γορδιανῷ Εὐσεβεῖ Εὐτυχεῖ Σεβ.
δέησις[1] | παρὰ κωμητῶν Σκαπτοπαρηνῶν[2] τῶν καὶ | Γρησειτῶν· ἐν
5 τοῖς εὐτυχεστάτοις καὶ αἰωνίοις | σοῦ καιροῖς κατοικεῖσθαι καὶ βελτι|-
οῦσθαι τὰς κώμας ἥπερ[3] ἀναστάτους | γίγνεσθαι τοὺς ἐνοικοῦντας πολ-
λά|κ(ις) ἀντέγραψας[4]· ἔστιν γε[5] καὶ ἐπὶ τῇ τῶν | ἀνθρώπων σωτηρίᾳ
10 τὸ τοιοῦτο καὶ ἐπὶ | τοῦ ἱερωτάτου σου ταμείου ὠφελείᾳ. | ὅπερ[6] καὶ
αὐτοὶ ἔννομον ἱκεσίαν | τῇ θειότητί σου προσκομι[ζ]ομεν[7], εὐ|χόμενοι
15 ἱλέως ἐπινεῦσαι ἡμεῖν | δεομένοις τὸν τρόπον τοῦτον. οἰκοῦ|μεν καὶ
κεκτήμεθα ἐν τῇ προγεγραμ|μένῃ κώμῃ οὔσῃ εὐεπεράστῳ[8] διὰ τὸ |
ἔχειν ὑδάτων θερμῶν χρῆσιν καὶ κεῖ|σθαι μέσον[9] δύο στρατοπέδων
20 τῶν ὄν|των ἐν τῇ σῇ Θράκῃ· καὶ ἐφ' οὗ[10] μὲν τὸ | πάλ⟨λ⟩αι οἱ κατ-
οικοῦντες ἀόχλητοι | καὶ ἀδειάσειστοι ἔμενον, ἀνενδεῶς | τούς τε φό-
ρους καὶ τὰ λοιπὰ | ἐπιτάγματα συνετέλουν· ἐπεὶ δὲ κατὰ καιροὺς εἰς |
25 [β]β[ρι]ν[11] προχωρεῖν τινες καὶ βιάζεσθαι | ἤρξαντο, τηνικαῦτα ἐλατ-
τοῦσθαι | καὶ ἡ κώμη ἤρξατο. ἀπό γε[5] μειλίων[12] | δύο τῆς κώμης
ἡμῶν πανηγύρεως | ἐπιτελουμένης διαβοήτου οἱ ἐκεῖσε | τῆς πανηγύρεως
30 εἵνεκεν ἐπιδημοῦν|τες ἡμέρας πεντεκαίδεκα ἐν τῷ | τόπῳ τῆς πανηγύ-
ρεως οὐ καταμέ|νουσιν, ἀλλ' ἀπολιμπάνοντες ἐπέρ|χονται εἰς τὴν ἡμε-
35 τέραν κώμην | καὶ ἀναγκάζουσιν ἡμᾶς ξενίας | αὐτοῖς παρέχειν[13] καὶ
ἕτερα πλεῖστα εἰς | ἀνάλημψιν αὐτῶν ἄνευ ἀργυρίου χο|ρηγεῖν· πρὸς

esse, id quod Mommsenus ingeniose eo refert, quod vicani ad deterrendos eos qui peregrinantes eo venirent imperatoris nomen efficacius existimassent quam praesidis. 1 CEBAEHCIC Kap. 2 Vicus ignotus sine dubio eo loco situs, ubi lapis inventus est. Eum Pautaliotarum civitatis fuisse v. 119 docet. Nomen Thracium similitudine aliorum (*Druzi-parene*, *Tramipare*) illustravit M. 3 Desideratur praeferendi notio (μᾶλλον αἱρεῖσθαι), neque enim quid fieret, sed quid sui consilii esset aperuerat imperator. Sed haec breviloquentia aliis, quamvis paullo minus duris, sermonis Graeci exemplis defenditur. 4 πολλὰ κ' ἄν τ' ἔγραψας Kap.; πολλὰ ἀντέγραψας em. Diels, sed Kont. iure πολλάκ(ις) maluit, quia *rescribendi* vox de imperatoris decretis sollemnis erat. 5 Expectes γάρ; neque vero qui incidit aut qui exscripsit culpandus videtur, sed ipse auctor, quem multifariam soloeco sermone usum videmus, praesertim cum idem redeat v. 26. 6 (δι') ὅπερ em. Wil., sed perfrequenter post Chr. n. ὅπερ pro διόπερ usurpari ut πολλὰ pro πολλάκις aliaque id genus monet Diels. 7 προσκομίσομεν Kap.; em. Dttb. 8 I.e. amoenissimo; εὐεπ[η]ρ(ε)άστῳ postulavit Wil. 9 Incertum esse, utrum sic an μέσην incisum sit, significat Kap. 10 I.e. quamdiu, quem ad finem, manifesta casuum genetivi et accusativi (ἐφ' ὅσον χρόνον) confusione. 11 εἶσιν βίαν Kap. Em. Wil.; εἰς βίαν προχωρεῖν καὶ βιάζεσθαι vel in hoc titulo intolerabile videtur. 12 μηλίων Kap.; MC.... ect. 13 Cf. n. 881ρ.

δὲ τούτοις καὶ στρατιῶται | ἀλλαχοῦ πεμπόμενοι καταλιμπά|νοντες τὰς
40 ἰδίας ὁδοὺς πρὸς ἡμᾶς πα|ραγείνονται καὶ ὁμοίως κατεπείγουσιν | παρ-
έχειν αὐτοῖς τὰς ξενίας καὶ τὰ ἐπι|τήδια μηδεμίαν τιμὴν καταβα-
λόντες· | ἐπιδημοῦσι δὲ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον | διὰ τὴν τῶν ὑδάτων χρῆσιν
45 οἵ τε ἡγού|μενοι τῆς ἐπαρχίας, ἀλλὰ καὶ οἱ ἐπί|τροποί σου· καὶ τὰς
μὲν ἐξουσίας συ|ν(εχ)έστατα[14] δεχόμεθα κατὰ τὸ ἀναγκαῖον, | τοὺς
(δὲ)[15] λοιποὺς ὑποφέρειν μὴ δυνάμε|νοι ἐνετύχομεν πλειστάκις τοῖς
50 ἡγε|μόσι τῆς Θράκης, οἵτινες ἀκολούθως | ταῖς θείαις[16] ἐντολαῖς ἐκέ-
λευσαν ἀοχλή|τους ἡμᾶς εἶναι· ἐδηλώσαμεν γὰρ μη|κέτι ἡμᾶς δύνα-
55 σθαι ὑπομένειν, ἀλ|λὰ καὶ νοῦν ἔχειν ἐνγκαταλιπεῖν καὶ τοὺς | πα-
τρῴους θεμελίους διὰ τὴν τῶν | ἐπερχομένων ἡμεῖν βίαν· καὶ γὰρ | ὡς
ἀληθῶς ἀπὸ πολλῶν οἰκοδεσπο|τῶν εἰς ἐλαχίστους κατεληλύθα|μεν.
b 60 καὶ χρόνῳ μέν τινι ἴσχυσέν | τὰ προστάγματα τῶν ἡγουμένων | καὶ
οὐδεὶς ἡμεῖν ἐνόχλησεν οὔτε | ξενίας [αἰτή]ματι[17] οὔτε παροχῆς ἐπι|-
65 τηδείων, προϊόντων δὲ τῶν χρόνων | πάλιν ἐτόλμησαν ἐπιφύεσθαι ἡ|μεῖν
πλεῖστοι ὅσοι τῆς[18] ἰδιωτίας | ἡμῶν καταφρονοῦντες. ἐπεὶ οὖν οὐ|κέτι
δυνάμεθα φέρειν τὰ βάρη | καὶ ὡς ἀληθῶς κινδυνεύομεν ὅπερ[19] | οἱ
70 λοιποὶ [ὧ]δε[20] καὶ ἡμεῖς προλιπεῖν | τοὺς προγονικοὺς θεμελίους, τού|-
του χάριν δεόμεθά σου, ἀνίκητε | Σεβαστέ, (ὅ)πως[21] διὰ θείας σου
ἀντιγρα|φῆς κελεύσῃ(ς)[22] ἕκαστον τὴν ἰδίαν πο|ρεύεσθαι ὁδὸν καὶ μὴ
75 ἀπολιμπάνοντας | αὐτοὺς τὰς ἄλλας κώμας ἐφ' ἡμᾶς | ἔρχεσθαι μήτε[23]
καταναγκάζειν | ἡμᾶς χορηγεῖν αὐτοῖς προῖκα τὰ | ἐπιτήδια, ἀλλὰ μηδὲ
80 ξενίαν αὐτοῖς | παρέχειν οἷς μή ἐστιν ἀνάγκη — ὅτι | γὰρ[24] οἱ ἡγού-
μενοι πλεονάκις ἐκέ|λευσαν μὴ ἄλλοις παρέχεσθαι ξε|νίαν εἰ μὴ τοῖς
ὑπὸ τῶν ἡγουμέ|νων καὶ ἐπιτρόπων πεμ|πομένοις εἰς ὑπηρεσίαν, ἐάν

14 συνεχέστατα Kap., . . NCCTATA. Nisi errorem a lapicida commissum, a Kapélu tacite correctum, statuere velis, barbare [συχ]νέστατα scriptum fuisse conicias. 15 δὲ omissum postulat Wil. 16 Quae imperatoris sunt, volgo θεῖα vel ἱερὰ (n. 881$_1$) appellantur. 17 ἐπὶ ματι Kapélu; ectypi ope hic destituimur quia v. 61—74 interciderunt. (ὀνό)ματι editor, quod et significatione minus quadrat — nullus enim hic erat praetextus, sed re vera hospitium et victum illi petebant et accipiebant — neque probabilem habet corruptelae explicationem. 18 γῆς Kap.; em. Wil.

19 Adverbii ritu hic quoque usurpatum pronominis accusativum, sed alia vi ac v. 11, pro ὥσπερ, monuit Diels. 20 οἵδε Kap.; em. Diels (v. not. 19); τόδε Wil. 21 πῶς Kap.; em. Wil. 22 κελεύσῃ Kap.; em. Wil.

23 ΜΗΤC . . . ΑΤΛ..... ect., μηδὲ καταναγκάζειν Kap., emendatione tacita sed eadem necessaria, nisi hoc quoque inferioris aetatis soloeco sermoni quam lapicidae oscitantiae tribuere malis. 24 ὅτι γάρ ‚quoniam' apud Graecos recentiorum temporum usitatum fuisse adnotat Diels.

85 τε[25] | βαρ[ώ]μεθα[26], φευξόμεθα ἀπὸ τῶν | οἰκείων καὶ μεγίστην ζη-
μίαν[27] τὸ | ταμεῖον περιβληθήσεται — ἵνα[28] | ἐλεηθέντες διὰ τὴν
90 θείαν σου | πρόνοιαν καὶ μείνα(ντε)ς[29] ἐν | τοῖς ἰδίοις τούς τε ἱερούς φό-
ρους | καὶ τὰ λοιπὰ τελέσματα παρέχειν | δυνησόμεθα· συμβήσεται δὲ |
95 τοῦτο ἡμεῖν ἐν τοῖς εὐτυχεστά|τοις σου καιροῖς, ἐὰν κελεύσῃς | τὰ θεῖά
σου γράμματα ἐν στή|λῃ ἀναγραφέντα δημοσίᾳ π(ρ)ο|κεῖσθαι[30], ἵνα
τούτου τυχόντες | τῇ τύχῃ σου χάριν ὁμολογεῖν | δυνησόμεθα, ὡς καὶ
00 νῦν κα . . .|ώμενοι[31] σοῦ ποιοῦμεν. |

II Διογένης ὁ Τύριος[32] ὁ π[ραγμα|τικὸς[33] ἀπὸ θείας φιλανθρω|πίας

---

25 γε Kap. (in ectypo haec vox deest). Em. Dttb.; nam γε hic ut v. 8.26 pro γάρ usurpatum cum sententiarum conexu pugnat. Duae per hanc parenthesin (cf. not. 28) afferuntur causae, cur precibus suis morem gesturum sperent principem, priora praesidum iussa et damnum quod fisco Caesaris immineat. 26 Em. Wil. βαρούμεθα Kap. 27 Manifesto accusativus soloece pro dativo usurpatus. 28 Enuntiatum finale nullo modo ad ea referri posse, quae ante ipsum scripta essent, sed ad ea quae vicani v. 70—79 precibus ab imperatore efflagitarent, ideoque v. 79 ὅτι γάρ — 87 περιβληθήσεται parenthesin habendam esse observavit Wil.

29 καὶ μεῖναι παῖσιν Kap. ΙΑΜΕΙΝ . . . . CE . ectypum. Em. Wil. 30 Aut sic aut προτίθεσθαι, id quod spatii rationibus melius conveniat, emendandum Kont. adnotat illud ποιεῖνεῖσθαι, quod se legisse non sine dubitationis significatione refert Kap. 31 καθαιτώμενοι Kap., ΚΑ . . . ΩΜΕΝΟΙ ectypum. καταρώμενοι Wil., sumens Thracas non exsecrandi, sed iurandi per aliquod numen vi hoc verbum usurpasse; de καθιερώμενοι (καθιερούμενοι an καθιερωμένοι?) cogitavit idem, sed huic invento etiam minus quam illi se confidere significat. καταρτώμενοι Diels. Nihil horum ab omni parte placet, neque ut probabilius reperirem mihi contigit. Dttb. 32 Documentum II (v. 101—157) post rem ab imperatore ad praesidem Thraciae reiectam v. 107—110) ad hunc ipsum magistratum datum est a legato Pautaliotarum (v. 118 sq. τῆς πολειτ(ε)ίας τῆς ἡμετέρας τῶν Παυταλιωτῶν), qui publico mandato causam Scaptoparenorum apud eum defendit, qui quia partem civitatis Pautaliae efficiebant, nequibant ipsi per se rectorem provinciae adire, sed universi populi nomine id fieri debebat. Haec omnia plane expedivit Mommsenus ac perbene monstravit, nullo modo hunc eundem esse posse militem Pyrrhum, qui antea preces Scaptoparenorum ad imperatorem detulisset. Sed quaenam ratio inter Pautaliotarum oratorem qui haec scripsit aut pronuntiavit et Diogenem Tyrium v. 101 commemoratum intercedat, obscurissimum est. Mommsenus eundem hominem putat. Sed ut eum de se tertia persona loqui iam valde durum, sic abruptus ab ea ad primam transitus ubi de eodem homine verba fiunt (ἐλήλυθεν· δοκεῖ δέ μοι) plane intolerabilis est. Et quo pacto homo Tyrius, etiam qui Pautaliotarum civitatis negotium gerit, de eis pronomine primae personae (τῆς ἡμετέρας τῶν Παυταλιωτῶν v. 119) uti poterat? Quare mihi

105 ἐπὶ τὴν ἔντευξιν ταύ|την ἐλήλυθεν· δοκεῖ δέ | μοι θεῶν τις προνοήσα-
σθαι | τῆς παρούσης ἀξιώσεως· | τὸ γὰρ τὸν θειότατον αὐτο|κράτορα
110 περὶ τούτων πέμ|ψαι[34] τὴν ἰδίαν γνῶσιν ἐπὶ | σέ, δ[ν] ᾗδε[ι] ἢ[δ]η[35]
c φθάσαντα | περὶ τούτου καὶ προγράμ|μασιν καὶ διατάγμασιν | δεδωκέ-
115 ναι[36], τοῦτο ἐμοὶ δο|κεῖ τῆς ἀγαθῆς τύχης ἔργον | εἶναι. ἦ(ν) δὲ ἡ
ἀξίωσις[37]· η κώ|μη ἡ τοῦ βοηθουμένου στρα|τιώτου ἐστ[ὶν][38] ἐν τῷ
120 καλλί|στῳ τῆς πολειτίας τῆς ἡμε|τέρας τῶν Παυταλιωτῶν[39] | κει-
μένη, καλῶς μὲν τῶν ὁρῶν | καὶ τῶν πεδίων ἔχουσα, | πρὸς δὲ τούτοις
125 καὶ θερ|μῶν ὑδάτων λουτρὰ οὐ μό|νον πρὸς τρυφὴν ἀλλὰ καὶ | ὑγείαν
καὶ θεραπείαν | σωμάτων ἐπιτηδειότατα, | πλησίον δὲ καὶ πανήγυρις |
130 πολλάκις μὲν ἐν τῷ ἔτει | συναγομένη, περὶ δὲ [x]α[λ].[40] | Ὀκτωμβρίας

plane distinguendus videtur Diogenes Tyrius ab illo advocato aut legato civitatis, qui eius mentionem facit. Quae in hac causa fuerint Diogenis partes, obscurissimum sane est; sed nescio an aliquid attulerit testatusve sit quod magni momenti esset ad praesidis animum Scaptoparenis conciliandum, ut non nequiquam felicitas qua ille ad hunc potissimum conventum praesto fuerit praedicetur. **33** ὁ χαράττων ἄνθρωπος Kap., quae sensu cassa sunt et nimium spatium postulant; ΟΠ..., suppl. Mommsen, sed cum omnis Diogenis Tyrii causa et condicio obscura sit (not. 33) nihil pro certo proponere licet. **34** De reiecto ad praesidem iudicio potius quam de missis ad eum litteris (*E*) quae id testabantur, verbum intellego. Neque enim hae litterae ad legatum pro praetore Thraciae datae sunt, sed ad Pyrrhum militem et Scaptoparenos, neque eis litteris principis ad praesidem res delata est, sed ipsi vicani iteratis precibus illum adire iussi, quod sine dubio fecerunt. **35** Em. Dttb. ἐπί σε ἤδη φθάσαντα Kap. ΕΠΙCΕΟΙΙΔΕ..ΗΦΘΑCΑΝΤΑ ect. Mommseni emendatio ἐπὶ σέ, ὅτι δεήσῃ φθάσαντα mihi propter infinitivum perfecti δεδωκέναι minus probatur, qui aptius a verbo sciendi pendet, quam a φθάσαντα, quod potius vice versa illi infinitivo subiungendum est. Imperatoris sententia de querella ipsa nihil definitum erat; sed inde quod rem ad eum praesidem reiecisset, cuius iudicium de illa controversia ex prioribus eius edictis et imperiis bene cognitum haberet, coniectura de principis animo a Scaptoparenorum causa non alieno fieri poterat. **36** Obiectum desideratur, sed ex proximo facile suppletur γνῶσιν. **37** τῆσδε ἡ ἀξίωσις Kap. ἔστιν δὲ ἥδε ἡ ἀξίωσις desiderari significat Mom., ἦν δὲ ἥδε ἡ ἀ. em. Wil. **38** ενστη Kap. Em. Wil. **39** Pautalia (hodie *Köstendil*) oppidum Thraciae situm exiguo intervallo a Strymonis cursu superiore occidentem versus, insigne sacris Aesculapii (IG IV 1030: Ἀσκλ[ηπιῶι], Ὑγιείαι, Τελεσφόρω[ι] Παυταλιώταις Ἡρακλιανὸς ὁ ἱερεύς), ad quae nescio an referenda sit panegyris v. 27. 28. 31. 128 commemorata; certe quod illa non in ipso oppido, sed in agri nescio quo loco prope vicum Scaptoparenen agebatur, non obstat coniecturae. Huic cultui aquae calidae (v. 17. 44. 122) ansam dedisse videntur. Aesculapius in Pautaliae nummis: Head HN² 287. **40** τὰς Kap.; em. Wil.

καὶ εἰς πεντε|καίδεκα ἡμερῶν ἀτ[έλειαν][41]· | συμβέβηκεν τοίνυν τὰ δο-
35 κοῦν|τα τῆς κώμης ταύτης πλεον|εκτήματα τῷ χρόνῳ περι|ελληλυθέναι[42]
αὐτῆς εἰς ἐλ[ατ|τ]ώματα[43]· διὰ γάρ τὰς | προειρημένας ταύτας | προ-
40 φάσεις πολλοὶ πολλά|κις στρατιῶται ἐνεπιδη|μοῦντες ταῖς τε ἐπιξενώ|-
σεσι καὶ ταῖς βαρήσεσιν[44] | ἐνοχλοῦσι τὴν κώμην· | διὰ ταύτας τὰς
45 αἰτίας πρό|τερον αὐτὴν καὶ πλουσιο|τέραν[45] καὶ πολυάνθρωπον | [μᾶλ-
λον][46] οὖσαν νῦν εἰς ἐσχά|την ἀπορίαν ἐληλυθέναι. | ἐπεὶ τούτων ἐδε-
50 ήθη|σαν πολλάκις καὶ τῶν ἡγου|μένων, ἀλλὰ καὶ μέχρις τι|νὸς ἴσχυσεν
αὐτῶν τὰ | προστάγματα, μετὰ δὲ | ταῦτα κατωλιγωρήθη | διὰ τὴν συν-
55 ήθειαν τῆς | τοιαύτης ἐνοχλήσεως· | διὰ τοῦτο ἀναγκαίως κατ|έφυγον
ἐπὶ τὸν θειότατον | [αὐτοκράτορα[47] --

41 Suppl. Wilh. coll. MBAk. Berl. 1874, 16 al. ἀτ[έλειαν]. 42 εκτηματα πλέον τῶν χρόνων ἐληλυθέναι Kap. Sed ex ectypi relliquiis ΠΛΕΟΝ . . . ΗΜΑΤΑ . . ΧΡΟΝΩΤΕΡΙ . . . . Υ . . ΝΑΙ facili negotio vera lectio restituta est. 43 ἐλλαμπτώματα Kap., Ε . . . . . ΩΜΑΤΑ ect.; restituit Dttb. 44 βαρεσιν Kap.; ΒΑΙΙΙΙΣΣΣΙΝ ect. 45 Sic! 46 Dttb. 47 Titulum integrum non esse perspexit Wil.; neque enim imperatorem substantive τὸν θειότατον vocari moris est, et desideratur finis eorum quae orator Pautaliotarum legato p. pr. Thraciae scripsit aut coram eo pronuntiavit, et decretum praesidis de ipsa causa. Etenim si causa cecidissent Scaptopareni omnino non erat cur haec omnia lapidi inciderentur, sin secundum eos iudicavit magistratus, ut profecto fecit, quomodo credibile est eius sententiam in qua cardo totius negotii vertebatur, omissam esse? Sed ea quae desiderentur aut in latere alio huius lapidis aut in alio lapide fuisse recte dicit M., quandoquidem post ea quae hic exstant statim imperatoris rescriptum (*E*) sequitur. Ex illis quae interciderunt quondam perspici poterat, quae Diogeni Tyrio (not. 32) cum hac querella intercessisset necessitudo.

△ **889. Arcesinensium decretum consolatorium, a. 242.** Colophanae prope Arcesinen Amorgi. Edd. Weil Ath. Mitt. I 1876, 347, 15 (partim); Radet et Paris Bull. Hell. XV 1891, 584, 9; Delamarre IG XII 7, 53; cf. Buresch Rh. Mus. XLIX 1894, 440; Norden Kunstprosa² I 449. [*Hi*]

--|ς[1] ἐπεικὴς[2] -- | . . . . . ος πᾶν τὸ γένος α[ὐτοῦ ἔν τε ταῖς ἀρχαῖς ταῖς

Litteratura mediocris, ligaturae haud ita multae. Exemplum vero est luculentum generis rhetorici, quod novum Asianismum appellant. Verba et sententiae similes in carminibus sepulcralibus inveniuntur. Cf. n. 866.

1 Desunt praescriptum et laudis initium. Cf. IG XII 7, 54 [-- Ναξίων τῶν Ἀρκέ]σιναν τὰν Ἀ[μο]ργὸν κατοικού[ντων ἔδοξε βο]υ[λῇ δήμ]ῳ· γνώμη σ[τρατη-γῶν· εἰσηγησαμέν]ου τὸ ψήφισμα --χίδου· ἐγράφ[η κατὰ τὸν νόμο]ν, et ibid. n. 50₂ Ναξίων τῶν Ἀμοργὸν Ἀρκέσίναν οἰκούντων ἔννομον ἐκκλησίαν ἀγώντων(!) ἐν τῷ ναῷ τοῦ Δηλιέως Ἀπόλλωνος, τῶν τε ἀρχόντων πάντων καὶ τῆς βουλῆς προκαθή-

λοι]|παῖς γεγένηται οὐ μ(ό)ν[ον? -- ἥρ]|ξέν τ[ε] φιλ[ο]τίμως, γήμαν[τός]
5 τε α[ὐτο]ῦ Αὐρ. Ζω[σί]|μην Εὐτύχους ἐτέκνωσεν ἐξ [αὐ]τῆς [θ]υγατέρα | [μ]ὲν Ἐπίκτησιν, παῖδα δὲ Ὀκτ[άβιον] καὶ ἕτερ[ον ὑπο]|μάστιον Ζώσιμ(ο)ν, ὡράζων τ[ε ἡλικ]ίᾳ ἐξ ἀνθρώπ[ω]ν | ἀπῆ⟨απη⟩λθεν, νήπια καταλιπ[ὼν] τὰ τέκνα· ὥσπερ | δένδρον εἴμερον εὐθαλὲς ὑπὸ πνεύμ[ατο]ς
10 ἐκρει|ζωθὲν ἐπὶ τῆς γῆς ἔπεσεν, οὕτως καὶ ὁ Ὀκτά[β]ιος | μοιριδίως ἔπεσεν ἐπὶ τὴν πεπρωμένην α[ὐ]τῷ | εἱμαρμένην, πένθος ἄτλητον καταλιπὼν | γονεῖσιν αὐτοῦ, ζήσας ἐπὶ πάντα τὸν τῆς | ζωῆς αὐτοῦ χρόνον
15 κοσμίως τε καὶ μεγαλο|φρόνως, ὡς ἂν εἴποι τις πανκάλλιστος στέ|φανος τοῦ ἰδ[ίο]υ γένους γενάμενος ἱερός τε | καὶ εὐπρεπὴς ἀνήρ· διὸ δεδόχθαι διὰ τοῦ|δε τοῦ ψηφίσματος, τὸ μὲν σῶμα τοῦ τηλι|κούτου
20 ἀνδρὸς πανδημὶ παραπένψασθαι | ἡμᾶς ἐπὶ τὴν κηδείαν αὐτοῦ, παραμυθή|σασθαι δὲ τὸν πατέρα αὐτοῦ Αὐρ. Ἑρμέαν | καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ Αὐρ. Ἐλπιτύχην | καὶ τὴν σύνβιον αὐτοῦ Αὐρ. Ζωσίμην | καὶ τοὺς
25 γλυκυτάτους ἀδελφοὺς αὐτοῦ Αὐ|ρηλίους Ζώσιμον καὶ Ἡρακλείδην καὶ Ὀλυμπια|νὸν καὶ Ἐπάγαθον καὶ τὰς ἀ[δ]ελφὰς αὐτοῦ Αὐρη|λίας Αὔγην καὶ Ἐλπιτύχην καὶ τοὺς θείους αὐτοῦ | Αὐρ. Ζώσιμον καὶ Ηρα[κλ]είδην
30 καὶ τοὺς γένει προ|σήκοντας γενναίως φέριν τὸ συνβάν, εἰδότας | ὅτι οὔτε χρημάτων[3] οὔτε κολακείᾳ οὔτε ἱκετείᾳ | οὔτε δάκρυ[σιν] ἄνθρωπ[ος τ]ῆς εἱμαρμένης | ὅρον ὑπερβῆναι δυνηθήσεταί ποτε· ἀναγορεύ|εσθαι δὲ αὐτὸν ἐν τοῖς παρ' ἡμεῖν ἀγομένοις θυ|μελικοῖς ἀγῶσιν, ὅτι ,ὁ δῆμος
35 ὁ Ἀρκεσινέων στε|φανοῖ χρυσῷ στεφάνῳ Αὐρ. Ὀκτάβι[ον] ἥρωα'[4]. περὶ τοῦ αὐτοῦ ἐγράφησαν ἁπλᾶ ψηφίσματα δύο, | ἐξ ὧν τὸ ἓν ἀπετέθη ἰς τὰ ἀρχεῖα, τὸ δὲ ἕτερον ἔλα|βεν ὁ Ἑρμῆς. ἐγένετο ἐν Ἀμόργῳ Ἀρκεσίνῃ[5] πρὸ γ' εἰ|δῶν Δεκεμβρίων, Εὐεττίῳ Ἀττικῷ καὶ Ἀσινίῳ

μενος καὶ τοῦ δήμου παντὸς Μέλανθος Ἱέρωνος θέσει δὲ [Μελάνθου] ἀναστὰς εἶπεν· ,ἄνδρες πολῖται --' etc., ubi orationis formam retentam notes.

2 I.e. ἐπιεικής. Cf. IG XII 7, 408_8: ἤθους κοσμιότητι καὶ τρόπων ἐπεικείᾳ.

3 Genetivus pretii si intelligitur, orationis ostendit varietatem; sed IG XII 7, 410_{30} est οὔτε λόγων δεήσει οὔτε χρημάτων ἀντιδόσει, quae vox hic quoque excidisse potest. Del. 4 Hinc coronae anaglypho expressae explicantur, quibus persaepe in tabulis sepulcralibus tituli inscripti sunt, velut Pari IG XII 5, 312sqq.: ἡ βουλὴ καὶ ὁ δῆμος στεφανοῖ τὸν δ. προμοίρως (εὐμοίρως, κοσμίως) βιώσαντα, ἀρετῆς ἕνεκεν, ἥρωα etc. 5 Tria Amorgi insulae oppida imperatorum aetate ita appellari solebant: Ναξίων τῶν Ἀμοργον Ἀρκέσιναν οἰκούντων (XII 7, 50_2), Μειλησίων τῶν Ἀμοργον Αἰγιάλην κατοικούντων (ibid. 396. 400), Σαμίων τῶν Ἀμοργον Μεινῴαν κατοικούντων (ibid. 239. 240), sed etiam τῆς Ἀμοργίων Μεινωητῶν πόλεως (240_{38}). E quibus Samii exeunte saeculo III a. Chr. rursus aderant (n. 562^{16}), cum iam saeculo VI duce Semonide iambographo insulam occupavissent (St. B. Ἄμοργος). Cf.

40 Πραι|τεξτάτῳ ὑπάτοις 6. | Αὐρ. Εὐτυχίδης Ναξ[ί]ου εἰσηγησάμην, | Αὐρ. Ἑρμαγόρας β' ἐπεψηφισάμην.

IG XII 7 p. VIII. De Milesiis cf. n. 866 1. 6 C. Vettius Atticus Sabinianus et C. Asinius Lepidus Praetextatus consules a. 242. Liebenam Fasti cons. 29. Ultimum hoc esse videtur Graecorum populiscitum; cf. Swoboda Volksbeschl. 221 et Staatsalt. 183 (sed cf. ibi not. 3 et n. 901), cum decretum IG XII 7, 397 anni 207, non anni 250 esse Delamarrius viderit. Constitutio oppidi quae fere ante Diocletianum fuerit docet IG XII 7, 54 (cf. not. 1) et clarius Aegialensium n. 866 (a. 153): Μειλησίων τῶν Ἀμοργον Αἰγιάλην κατοικούντων ἔδοξεν ἄρχουσι, βουλῇ, δήμῳ· γνώμη στρατηγῶν καὶ δεκαπρώτ(ων) ἐχόντων καὶ τὴν πρυτανικὴν ἐξουσίαν. De δεκαπρώτοις a Romanis quidem in Asiae Aegypti Syrii oppidis institutis, nec tamen cum *decemprimis* confundendis cf. n. 898_5; Brandis Realenc.² IV 2147; Hula Jahresh. V 197; Or. 629_{10}; Swoboda Staatsalt. 179, 10.

△**890. Syri insulae demothoenia, a. 251.** Stela olim Teni inter marmora apud Euangelistriam conservata, quae omnia periisse videntur. Edd. Le Bas II 1850; C. Keil Rh. Mus. XX 1865, 542 (Stephanos Ἀθήν. III 1874, 538, 8; IG XII 5, 667). [*Hi*]

ἀγαθῇ τύχῃ. | ὑπὲρ ὑγείας κα(ὶ) σωτηρίας τῶν κυρίων ἡμῶν κα(ὶ) θει|-
ότατων Αὐτοκρατόρων Γαΐων Μ[ε]σσίων Κυΐντων Τραϊαν|[ῶν Δεκίων]
5 Σεβββ. κα(ὶ) [Ἑρενν. Ἐτρουσκίλλ]α[ς] Σεβ.1 κα(ὶ) τοῦ | σύνπαντος αὐτῶν
οἴκ[ου κα(ὶ) τῆς ἱερᾶς] συνκλήτου κα(ὶ) δήμ[ου] | Ῥωμαίων κα(ὶ) δήμου
Συρίων2 [Ἀ]πολλωνίδης Ἰου[λι]|άδου στεφανηφόρος ἐπώ[νυμος ἄρχ]ων

Supra inscriptionem delphines duo exsculpti, sicut Therae (Hiller Thera I tab. 14). Litterae multae ligatae; compendia ⋊ = κα(ὶ), ⋋ = (λίτρα), ⋇ = δηνάρια, ΣΕΒ = Σεβαστῆς, ΣΕΒΒΒ = (trium) Σεβαστῶν. 1 Sunt (1) Imp. Caesar C. Messius Quintus Traianus Decius, mortuus m. Nov. a. 251, et filii (2) Caesar Q. Herennius Etruscus Messius Decius qui cum patre obiit et (3) Caesar C. Valens Hostilianus Messius Quintus postea Imperator, Augusti hi quidem inde ab anno 251, intra cuius spatium hoc monumentum positum esse sequitur. Imperatoris nomen uni patri convenit. Decii uxor Herennia Cupressenia Etruscilla Augusta. Pros. Rom. II 136, 7; III 348, 7; II 139, 96; Dessau I. Lat sel. III 1, 297/8. 2 Stelae aliquot in oppido insulae Syri, ubi nunc Cycladum caput est Hermupolis urbs, inventae sunt, quattuor imperante Antonino Pio (IG XII 5, 659—661 et Sauciuc Ath. Mitt. XXXVI 1911, 157), singulae M. Aurelio et L. Vero (ibid. 662), Commodo (663), Septimio Severo (664), M. Antonio Gordiano (666) imperantibus. De δημοθοινίαις aliaque munificentia eponymorum Syriorum videas tabulam a Stephano propositam Ἀθ. III 548/9; Delphorum δημοθοινίας commemorat n. 631_4 = a. 182, Theraeorum catalogum eorum qui (quotannis) ἐδαμοθοίνησαν, aera Christiana paullo recentiorem, habes IG

ἐκαλλιέρησεν Ἑστίᾳ Πρυταν(ε)ίᾳ κα(ὶ) τοῖς [ἄλλοις θεοῖ]ς πᾶσι κα(ὶ)
10 παρέ|σχεν τοῖς τὴν γερουσ[ίαν νέμο]υσιν [τ]ε[τ]ρά[δ]ι τὰ ἐ[ξ ἑ]ᾶθους
πάντα· τῷ δὲ νέῳ ἔ[τει τοῖς τὴν γερο]υσίαν νέμου|σιν δε[ῖπν]ον, κα(ὶ)
ἔδωκε νομ[ῆ]ς [ἀν]ὰ [δην.] δέκα, γυναι|ξὶ δὲ κα(ὶ) παρθένοις ἐλευθέ-
ραις πάσαις κα(ὶ) ταῖς τῶν στεφα|νηφόρων θεραπαινίσιν κα(ὶ) τῶν
ἱερέων οἶνον κα(ὶ) ἄρτου λίτρ. α΄ | καὶ κρέως χοιρείου (λίτραν) α΄ κα(ὶ)
15 νομῆς ἀνὰ [δηνάριον] α΄· τῇ δὲ δευτέρᾳ | ἡμέρᾳ ὁμοίως τοῖς μὲν
τὴν γερουσίαν νέμουσιν κα(ὶ) ἄλλο[ις] | πολείταις πάνυ πολλοῖς καὶ ἑτέ-
ροις οἷς ἐβουλήθη καλέσαι | δεῖπνον, καὶ ἔδωκε τοῖς μὲν τὴν γερου-
σίαν νέ|μουσιν ἀνὰ (δηνάρια) β΄, τοῖς δὲ λοιποῖς πᾶσιν ἀνὰ (δηνάριον) α΄,
20 τοῖς | δὲ λοιποῖς πολείταις ἐνδήμοις τε καὶ ἀποδήμοις ἔδω[κ]εν ἑκάσ]τῳ
ἀνὰ (δηνάριον) ἕν· τῇ δὲ τρίτῃ ἡμέρᾳ ταῖς ἀρχείναις | [κα(ὶ) ἄλ-
λαις αἷς ἐβουλήθη καλέσα]ι παρέσχεν δεῖπν[ον, | ταῖς δὲ λοιπαῖς γυ-
ναιξὶν ἔδωκεν] ἄρτου (λίτραν) μί[α]ν κα(ὶ) κ[ρέως | χοιρείου (λίτραν)
25 μίαν· τῇ δὲ τετάρτῃ ἡμέρᾳ τ]οῖς τὴν | γερουσίαν νέμουσιν --]

XII 3, 335; cf. v. Schoeffer Realenc. V 193. Apud Syrios duobus diebus οἶνον, διανομήν, δημοθοινίαν, δεῖπνον, σφυρίδα dabat archon; hic Apollonides priores dierum certe numero superat.

△ **891/2. Impp. Valerianus et Gallienus statuis Delphicis honorantur, a. 253—256.** In basibus calcariis rudibus. — Tit. 891 ed. Homolle Bull. Hell. XX 1896, 728. — Tit. 892 ed. Bourguet de reb. Delph. 92. [*Pw*]

891. Α ὐ τ ο [κ] ρ ά τ ο ρ α
Καίσαρα Πόπλιον
Λικίννιον Οὐαλεριανόν, Σεβαστὸν ἡ ἱερὰ
5 Δελφῶν πόλις.

892. [Αὐ]τοκράτορ[α Καίσαρα]
Πούπλιον Λικίννιο[ν]
Γαλλιηνόν, Εὐσεβῆ, Εὐ[τυχῆ],
Σεβαστὸν ἡ [ἱε]ρὰ Δελφῶν
πόλις.

Cippi haud parvi, locis plane diversis reperti (alter orientem versus extra fanum in ἀγορᾷ, alter versus occidentem inter fanum et synedrium Amphictyonicum), neque magnitudine pares, non eodem tempore, sed annis certe finitimis dedicati videntur. Valerianus una cum filio Gallieno imperavit a. 253—258, deinde Gallienus usque ad a. 268 (Niese Grundr. R. G. 369). Cum uterque a. 256/7 cognomen *Germanicus Maximus* acceperit, quod hic deest, tituli ad primos annos imperii referantur, sc. ad a 253—256; atqui talia cognomina a Graecis plerumque negleguntur (cf. n. 897[1]).

△**893. Achaeorum foedus et Messenii, a. 257.** Olympiae. Ed. Dittenberger I. Ol. 486/7; cf. Martha Bull. Hell. V 1881, 153, 4. [*Hi*]

A 5 ἀγαθῇ τύχῃ. | ἡ πόλις | ἡ Μεσσηνίων[1] | Τί. Φλά. Πολύ|βιον[2] ἱερέα θεᾶς | [Ῥ]ώμης Μεσσήνιον | [κ]αὶ Λακεδαιμόνιον, | [λ]αβόντα τὰς τῆς | 10 ἀριστοπολειτείας[3] | τειμὰς κατὰ τὸν νόμον | ἐπὶ τῆς συνθ' Ὀλ.[4], συνε|πιψηφισαμένης καὶ | τῆς λαμπρᾶς Ὀλυμπικῆ[ς] βουλῆς. ψ. β.

B ἀγαθῇ τύχῃ. | τὸ κοινὸν τῶν | Ἀχαιῶν[5], ἐπὶ στρατη|γοῦ Ἰουλίου Ἀγρίππα, | 5 Τίτον Φλάβιον Πο|λύβιον Μεσσήνιον | καὶ Λακεδαιμόνιον, | ἱερέα θεᾶς 10 Ῥώμης, τὸν | ὄντως Ἡρακλείδην[6], | συνεπιψηφισαμένης | καὶ τῆς Ὀλυμπικῆς βου|λῆς διά τε τὴν περὶ | τὰ κοινὰ ἐλευθέριον καὶ ἀδιάβλητον 15 πάν|των χάριν φροντίδα | καὶ διὰ τὴν οἴκοθεν ἀ|νυπέρβλητον ἐν πᾶ|σιν φιλοτειμίαν. | ψ. β.

---

1 Qui in ipsorum urbe posuerunt basim IG V 1, 1456. 2 Est haud dubie ex Polybii historici posteris. Proavus eius post a. 130 p. Chr. a Messeniis et Achaeis Olympiae honoratur, adscripto epigrammate, quod nobilissimo gentis auctori olim destinatum erat: I. Ol. 449. 450, cf. n. 626. Hunc ipsum Messenii laudavisse videntur IG V 1, 1456: [Τ. Φλ.] Πολύβιον [ἡ βο]υλὴ καὶ ὁ [δῆμ]ος κατὰ [τὸ γεγονός?] ὑπὲρ [αὐτοῦ δόγμα ‿‿]. 3 Honorem vocibus ἀριστοπολείτης, ἀριστοπολειτεία, ἀριστοπολειτευτής indicatum Lacedaemoniorum proprium (Kolbe IG V 1 p. 343 s.v.) receperant Messenii. 4 A. 257 p. Chr. Ultimam Olympiadem Olympiae allatam novimus τξα' = 265 p. Chr. ex θεοκόλων Ὀλυμπικῶν catalogo (I. Ol. 122). 5 Cf. n. 882. Hoc quoque κοινὸν usque ad Diocletianum durasse videtur; cf. de Magnetibus n. 895. 6 Quamquam quid tunc temporis in stemmatis fingendis praestiterint Graeci nemo nescit (cf. Mommsen Röm. Gesch. V[1] 257), tamen mirum, quod gens olim Arcadica civitatem Messeniacam nacta ita originis suae oblita est, ut sicut Dorica Herculem auctorem gloriaretur. Comparanda enim sunt Spartanorum illa μη' ἀπὸ Ἡρακλέους, μδ' ἀπὸ Διοσκούρων (IG V 1, 530 M. Aurelio vel Commodo imperante).

---

894. Herennius Dexippus agonotheta, a. 262/3. Athenis in arce, nunc ibidem. Ed. * IG III add. p. 484 n. 70a. (Syll.[2] 582). [*Ki*]

[ὁ σε]μνότατος ἀγ[ω|νοθ]έτης τῶν με[γά|λων] Παναθηναί[ων[1] | καὶ 5 ἱ]ερεὺς πανα[γὴς | Ἑρ]έννιος Δέξ[ιπ|πος] Πτολεμαίο[υ | Ἑρμ]ειος[2] τὸ 10 ἀκρ[ο|στό]λιον τῇ πόλ[ει | τῆς Π]αναθηναΐδ[ος σκά]φης[3] καὶ τὸ ἕδο[ς τῆ]ς θεοῦ[4] ἀνέστη[σεν].

---

1 Panathenaide trigesima quinta (IG III 1202$_1$) eo munere Dexippum functum esse eamque Panathenaida Ol. 260, 2 (262/3) fuisse demonstrare conatus est Dttb. Commentationum philologicarum in honorem Th. Mommseni conscriptarum p. 244 sqq. 2 Scriptor rerum nobilissimus. Cf. IG III 714. 715. 716. 717. Pater Herennius Ptolemaeus supra exstat in tit. 877 *D*. 3 Cf. n. 374[6]. 4 Simulacrum novum aut certe refectum ad templum

devectum esse videtur curru, quem regebat Calpurnius Proclus ephebus, agonothetae necessarius. Certe is in titulo IG III 1202_{14} auriga Palladis recensetur, cuius officii nusquam praeterea in titulis ephebicis mentio fit.

895. Claudius Gothicus Nicaeae moenia restituit, a. 269. Nicaeae in porta occidentali, lacum Ascanium versus. Edd. * Vidua Inscr. ant. tab. III 1; CIG 3747 (Syll.² 419; Cagnat IGR III 39). [*Hi*]

Αὐτοκράτωρ Καῖσαρ Μᾶρκος Αὐρ. Κλαύδιος εὐσεβὴς εὐτυχὴς Σεβ., | ἀρχιερεὺς μέγιστος, δημαρχικῆς ἐξουσίας τὸ δεύτερον[1], ὕπατος, πατὴρ πατρίδος, | ἀνθύπατος, τὰ τείχη τῇ λαμπροτάτῃ Νεικαίᾳ, ἐπὶ Οὐελλ.[2] | Μακρείνου τοῦ λαμπρ.[3] | ὑπατικοῦ, πρεσβ(ευτοῦ) καὶ ἀντιστρατήγου τοῦ Σεβ(αστοῦ)[4] καὶ Σαλλίου Ἀντωνίνου τοῦ λαμπρ. λογιστοῦ.

1 A. 269 (Eckhel D. N. VII 471; Realenc. II² 2460). 2 Οὐελλείου IGR III 40. 3 De titulo ordinis senatorii λαμπρότατος = clarissimus cf. O. Hirschfeld Kl. Schr. 648/51. 4 Inde ab Hadriani imperio Bithynia, quae ad illius aetatem proconsules praetorios habuerat, ab legatis Augustorum administrata est, Pamphylia eius loco senatui concessa (Cass. Dio LXIX 14, 4). — Similis titulus eiusdem anni inventus est in meridionali Nicaeae porta (CIG 3748 = IGR III 40).

△**896. Magnetum foedus, a. 283.** Demetriade; nunc *Volo* in museo. Ed. Kern IG IX 2, 1138; cf. Wilhelm Herm. XLV 1909, 57, 7; Kip Thess. Stud. 110; Swoboda Staatsalt. 337. [*Hi*]

[τὸν] μέγιστον καὶ | [θειό]τατον κύριον ἡ|[μῶν] Καίσαρα Μ. Αὐρ. Κα|[ρῖν]ον[1] Σεβαστ[ὸ]ν τὸ | [κοινὸ]ν τῶν Μαγνήτων[2] | [κ]αὶ οἱ σύνεδροι.

1 Suppl. Wilh. Carinus Caesar a. 282, Augustus 283, Germanicus Maximus 283. 2 Ultimum foederis huius testimonium est ante Diocletianum, qui omnes has Graecae libertatis reliquias abolevit. Swob. Etiam Thessalorum κοινὸν usque ad Diocletianum conservatum esse videtur (Swob. l.l. 248).

△ **897. Imp. Cari statua Delphica, a. 282/3.** Lapidem nunc amissum unus exscripsit Cyriacus Epigramm. p. XXX n. 206. Ed. * Boeckh CIG 1714. Mommsen adnotat (CIL III 1, p. XIII not.) tit. Latine versum exstare in syllogis et codd. his: Felicianus Ver. f. 167; Alciatus Feae f. 151′; Peutinger cod. 527 f. 65 (hic etiam Graece); Muratori 1042, 7. — Versus sunt indivisi. [*Pw*]

Αὐτοκράτορα Καίσαρα Μᾶρκον Αὐρήλιον Κᾶρον[1], Εὐσεβῆ, Εὐτυχῆ, Σεβαστὸν ἡ ἱερὰ Δελφῶν πόλις (ἀν)έθηκεν[2].

1 Imperavit a. 282 et 283 p. Chr.; hoc altero anno columna illa imperatori filiisque Carino (cf. n. 896) et Numeriano erecta est, quae servatur Thaumaci IG IX 2, 222. Cognomina *Germanicus Maximus*, *Persicus Maximus* al. desunt, cf. n. 891 not. fin. 2 Emend. Boe. pro ΕΔΟΚΕΝ Cyriaci.

898. Chalcidensium res, saec. III. Tabula inventa Chalcide. Ed. Lampros Ath. Mitt. VI 1881, 168; Papabasileiu Ἀθηνᾶ I 311 (Syll.² 607); IG XII 9, 906. [*Zi*]

I ἀγαθῇ τύχῃ. | ἐπὶ ἡγεμόνος[1] Κλ. Ἀμιάντου, ἀμφιπολεύοντος[2] Λάμ-
πρου | τοῦ υἱοῦ τοῦ νεωκόρου, ὁ διὰ βίου νεωκόρος τῆς ἀρχηγέτι|δος
5 Χαλκίδος[3] Αὐρ. Ἑρμόδωρος κατὰ τὰ γενόμενα ψηφί|σματα ἐν τοῖς
συνεδρίοις[4] εἰσηγησαμένων τοῦ δεκαπρώτου[5] | Ἀμύντου καὶ Οὐλπίου
Παμφίλου διά τε τὰ τειχοδομή|ματα ἃ ἐποίησεν περὶ τὸ ἱερὸν καὶ
τὸν περίβολον ὃν πε|ριέθηκε τῷ τεμένει καὶ στοὰν ἣν μὲν ἐκ καιν[ῆς
10 κατεσκε]ό|ασεν, ἣν δὲ ἐπεσκεύασεν συντετρειμμένην, καὶ τρίκλει|νον
δειπνιστήριον ποιήσας καὶ θυρώσας εἰς κό|σμον τὸν πρέποντα τῇ θεῷ
μετὰ φυτῶν καὶ ἄλσους | ἀνέθηκεν[6] ἐπὶ τῷ ἀΐδιον ἔχειν αὐτόν τε καὶ
II τὰ τέκνα | αὐτοῦ τὴν νεωκορείαν. τὰ ψηφίσματα ἐγένον|το γραμμα-
15 τεύοντος Ἰουλίου Μαμερτείνου, στρα|τηγοῦντος τοῦ δεκαπρώτου α΄
Νοουίου Λυσανίου. | ἐβ(όησαν)[7] οἱ σύνεδροι· ,Παμφίλῳ καλῇ ἡ ἰσή-

---

Tres tituli partes primo aspectu distinguuntur: I. Aurelii Hermodori dedicatio ob neocoriam perpetuam et hereditariam ad se delatam (v. 2—13). II. Decretum senatus (v. 13—21). III. Decretum populi (v. 21—29).

1 Retinuerunt Chalcidenses hegemoniam neque tamen cum Swoboda Staatsaltert. 443 putaverim foedus Euboeensium etiamtum fuisse.

2 Cf. Diodor. XVI 70, 6: κατέστησε δὲ (Τιμολέων) καὶ τὴν κατ' ἐνιαυτὸν ἐντιμοτάτην ἀρχήν, ἣν ἀμφιπολίαν Διὸς Ὀλυμπίου οἱ Συρακόσιοι καλοῦσι· καὶ ῥρέθη πρῶτος ἀμφίπολος Διὸς Ὀλυμπίου Καλλιμένης, καὶ τὸ λοιπὸν διετέλεσαν οἱ Συρακόσιοι τοὺς ἐνιαυτοὺς ἐπιγράφοντες τούτοις τοῖς ἄρχουσι μέχρι τῶνδε τῶν ἱστοριῶν γραφομένων. La. 3 Chalcis ipsa divinis honoribus colitur, ut Syll.² 588_{173} Delus, n. 709_{52} Chersonesus. Prope ad hoc accedit cultus Fortunae urbis cuiuspiam. Cf. n. 856_4: ἱερασαμένην πρώτην τῆς Τύχης τῆς πόλεως. n. 1155: Τύχῃ Θασίων εὐχήν. 4 Senatus et comitia. In senatu frequentissimus est huius vocis usus (cf. v. 16 οἱ σύνεδροι), perrarus in comitiis. Cf. Ps.-Aristoteles de mundo c. 6 p. 400 *b*, 15 p. $400\,b_{15}$: ἑφεπόμενοι γὰρ αὐτῷ (sc. τῷ τῆς πόλεως νόμῳ) δηλονότι ἐξίασιν ἄρχοντες μὲν ἐπὶ τὰ ἀρχεῖα, θεσμοθέται δὲ εἰς τὰ οἰκεῖα δικαστήρια, βουλευταὶ δὲ καὶ ἐκκλησιασταὶ εἰς συνέδρια τὰ προσήκοντα. 5 De decaprotis cf. 889³. 6 Hoc verbum manifesto etiamtum spectat ad enumerationem beneficiorum incipientem a verbis διά τε τὰ τειχοδομήματα ἃ ἐποίησεν v. 6. 7. Illa rursus pendet ab ὁ διὰ βίου νεωκόρος κατὰ τὰ γενόμενα ψηφίσματα. Sequitur ut subiecto Αὐρ(ήλιος) Ἑρμόδωρος nullum adiungatur praedicatum, sed enuntiatum primarium totius tituli I mancum sit. Mente supplendum est ἀνέγραψε καὶ ἀνέστησε τὴν στήλην aut simile aliquid. 7 ΕΒ/. Similes acclamationes habes n. $1109_{12.\,23}$. Bull. Hell. XVIII 1894, 546, 55 (*succlam[atum] est*). IG XIV 830, 35 (ἐπεφώνησαν) et apud Charitonem Aphrodisiensem de Chaer. et Callirrh. I 1, 11. III 4, 17. VII, 3, 10. VIII 8, 2 (ὁ δῆμος ἐβόα, ἐβόησεν, ἐπεβόησεν, ἐξεβόησεν, ἐπηυφήμησεν).

(γη)σις[8]. οὕτω γεινέσθω.' | ἐπηρώτησεν ὁ γραμματεὺς Μαμερτεῖνος· ,ὅτῳ δο|κεῖ κατὰ τὴν πάντων ὑμῶν βούλησιν καὶ τὴν εἰσήγη|σιν τοῦ
20 ἀδελφοῦ Παμφίλου καὶ εἰς τοὺς παῖδας αὐτοῦ | ταύτην τὴν τειμὴν
III μετελθεῖν, ἀράτω τὴν χεῖρα'[9]. | ἐβ(όησαν) οἱ σύνεδροι· ,δοκεῖ'. ἔδοξεν. δήμου· ὁ στρατη|γὸς τὸ β' Νόουιος Λυσανίας εἶπεν· ,καλῶς ποιεῖ|τε ἀμειβόμενοι τοὺς ἀγαθοὺς ἄνδρας καὶ μὴ εἰς | αὐτοὺς μόνους τὰς τει-
25 μάς, ἀλλὰ καὶ εἰς τοὺς παῖ|δας μετατιθέντες· μόνως γὰρ οὕτως καὶ τοὺς ἄλλους | ἐπὶ πολλοῖς[10] προτρέπομεν. ἔφθακεν οὖν ταῦτα ἐψη|φίσθαι καὶ τῇ βουλῇ· εἰ καὶ ὑμεῖν δοκεῖ, ἀράτω[11] τὴν χεῖ|ρα· ἐβ(όησεν) ὁ δ(ῆμος)· ,δοκεῖ'. ἔδοξεν. ἐβ(όησεν) ὁ δ(ῆμος)· ,πολλοῖς ἔτεσι | [τοὺς] νεωκόρους'[12].

Haec exempla attulit Wilhelm AEMOest. XX 62. 8 ἤγησις Lambr. (εἰσ)ήγησις Dttb. 9 Nulla fit re vera χειροτονία, quia acclamatio totius concilii sufficit ad eius voluntatem palam faciendam. 10 I.e. ἐπὶ πολλὰ sc. ἀγαθά, solita illis temporibus casuum confusione. 11 Anacoluthia facilem habet explicationem. Ceterum cf. not. 9. 12 Cf. n. 1109$_{23}$ πολλοῖς ἔτεσι τὸν κράτιστον ἱερέα Ἡρώδην. Supplendum videtur ζῆν; pro dativo hic quoque (cf. not. 11) exspectes accusativum.

899. Agoranomi Mesembrianorum, saec. III. Mesambriae, nunc Petropoli (*Ermitage*). Edd. * (Boeckh CIG 2053; Le Bas II 1561), Latyschew Ath. Mitt. IX 1884, 223, 8 (Syll.² 504; Dumont-Homolle Mél. arch. 460, 111 *e*; Cagnat IGR I 769). [*Hi*]

ἀγαθῇ τύχῃ. | ἀγορανόμοι τῆς λαμπροτάτης Μεσαμ|βριανῶν πόλεως
5 Αὐρ. Ἀσκληπιάδης Ἀ|σκληπιάδου καὶ Δημοσθένης Τατᾶ βουλευ|ταὶ παρακαλοῦσιν πάντας τοὺς κατερ|γαζομένους τὴν πόλιν[1] ἔρχεσθαι καὶ | ἀπογράφεσθαι κατὰ τὸν νόμον τῆς | πόλεως καὶ τὸ ἔθος. εὐτυχῶς.

Litterae ΖΦΟΠΕΩ, saeculi III. Ligaturae litterarum perfrequentes.
1 Negotiatores intelleguntur qui in urbe consistunt. B. Cf. Poland Gr. Vereinsw. 109. Sane κατεργάζεσθαι τὴν πόλιν pro ἐργάζεσθαι κατὰ τὴν πόλιν soloece dictum est, sed in titulo tertii saeculi talia nullam offensionem habent. Dttb. [κάτεργον est merces diurna, Herwerden Lex. gr.² s.v., unde similis verbi vis explicari potest, praepositione κατὰ ante πόλιν temere omissa].

Diocletiani imperatoris edictum de pretiis rerum venalium, a. 301. Latine et graece edd. Th. Mommsen et Bluemner Edictum Diocl. 1903. Nova fragmenta haud pauca postea inventa sunt.

900. Sacerdotes Panamarenses, a. 305—313. Inter rudera templi Iovis Panamari. Edd. Deschamps et Cousin Bull. Hell. XII 1888, 101, 22 (Syll.² 420). Cf. I. Schaefer De Iove apud Cares culto 1912, 414/29. [*Hi*]

[ἱε]ρῖς ἐξ ἱερέων[1] ἐν Ἡραίοις[2] | [Μᾶ]ρ. Σεμ(πρώνιος) Ἀρούνκ(ιος)[3]

Nota itacismos ἱερῖς, κλιδός. 1 Multa alia huiusmodi sacerdotum monumenta eodem loco inventa edita sunt Bull. Hell. XI 375 sqq. XII 82 sqq. Quae docent Iovis Panamari sacerdotium fuisse annuum; illud ἐξ ἱερέων igitur non hereditate sacerdotii honorem ad hunc hominem pervenisse indicat, sed fuisse inter maiores eius qui aliquando eodem functi essent. Ceterum quomodo constituti sint sacerdotes non liquet; ex titulis Bull. XII 101, 20. $21_{5.6}$: ἱερεῖς κατὰ τὴν τοῦ θεοῦ βούλησιν colligas oraculum de ea re consultum esse. Frequenter ἱερεὺς (aut ἱερεῖς) ἐξ ἐπαγγελίας legitur (Bull. XI 375, 1; 379, 2 al.), semel ἐπαγγειλάμενος (XII 83, 9), semel quod manifesto idem sibi vult, ἐξ ὑποσχέσεως (XII 100, 18). De ἐπαγγελίαις cf. Ziebarth Gr. Schulw.[2] 11. Hic ad ipsum sacerdotium spectat ἐπαγγελία. Cum non esset qui cogi posset per leges ut id susciperet, homines opulenti, liberales, ambitiosi ultro professi sunt sumptuosissimum honorem se gesturos esse. Cf. n. 708_{26}: πάλιν τε τῶν πολειτῶν -- ἐπιζητούντων ἱερέα Ἀπόλλωνος Ἰητροῦ, τεθλειμμένων τῶν ἰδιωτικῶν βίων ἐπέδωκεν ἑαυτὸν καὶ παρελθὼν εἰς τὴν ἐκκλησίαν ἀνέλαβεν τὸν αὐτὸν στέφανον τοῦ θεοῦ. v. 34: μετὰ ἐνια[υ]τόν τε μηδενὸς ἑαυτὸν ἐπιδιδόντος, τὸν αὐτὸν ἀναλαβὼν στέφανο[ν] ἱερήσατο. Dttb. 2 Idem habes Bull. XI 375, 1 al.; ἐν Ἡραίῳ XII 100, 19_5; quod contra ἐν Κομυρίοις est Bull. XI 383, 3_2 al.; ἐν Κομυρίῳ XI 379, 2_4 al.; Schaefer 420. 422. Utroque nomine ferias indicari manifestum est ex reliquo titulorum argumento (cf. v. 32 sqq.); nec tamen Comyriorum nomen cohaereat cum more comas detonsas consecrandi, quem nonnullis eiusdem delubri titulis testatum habemus (Bull. XI 390, 7_3 κόμαι Χαιρήμονος κτλ.; XII 97, 12_4 κόμη Φιλουμενοῦ al., Schaefer 423, sed Caricum esse apparet; cf. Κώμυρος -- Ζεὺς ἐν Ἁλικαρνασῷ Tz. ad Lyc. Al. 459, Schaefer p. 405; Sundwall Einheim. Namen der Lykier 122). Neque vero per ea modo sacra illos in sacerdotio fuisse manifestum est, sed per integrum annum. Quare sic statuendum est: Heraeorum feriae non annuae fuerunt, sed maiore temporis intervallo redibant; quae cum magnum exigerent sumptum, iam in ipso titulo sacerdotis significabatur eius officium in eiusmodi annum incidisse. Id confirmat titulus Bull. XII 85, 10: ἱερατευκότα τοῦ Παναμάρου τετράκις, τὸ ὅις ἐν Ἡραίοις κατὰ πενταετηρίδα. 98, 16 [ἱερεὺς ἐ]ξ εἱερέων ἐξ ἐπαγγελίας κατὰ [τὴν τοῦ θεοῦ βούλησιν κατὰ] πενταετηρίδα. Comyria putaverim omnibus annis praeter eos, in quae quinquennalia Heraea inciderent, celebrata esse. Certe haec non item pentaëterica ac ne trieterica quidem fuisse ex titulo metrico Bull. XI 387, 4_8: ἑπτὰ ἔτη φιλότειμα Κομύρια θύματ' ἔρεξεν colligas.

3 *Arruntium* interpretantur editores. Sed κι pro τι scriptum hic non magis credo, quam in titulo etiam aliquot saeculis antiquiore (Ἀθήναιον IV 104), ubi Ἀρονκιανός pro *Arruntianus* scriptum esse sibi persuasit Th. Eckinger, Orthogr. lat. Wörter in griech. Inschr. 99. Immo utrobique *Auruncius*, *Auruncianus* agnoscenda sunt. Neque gentile ab ethnico *Auruncus* derivatum (cf. *Gabinius*, *Latinius*, *Lucanius*, *Romanius*) neque α pro αυ scriptum (Eckinger p. 12 sq.) quicquam habet offensionis. Dttb.

Θεόδοτος | [Ἀρ]ριανοῦ καὶ Σεμπρ(ωνία) Ἀρουνκ[ία | Ἀρ]ριανὴ ἀδελφὴ αὐ-
5 τοῦ, | [π]αῖδες καὶ ἔκγονοι καὶ ἀπ[όγονοι | ἱ]ερέων καὶ ἀρχιερέων καὶ
ἀσι|αρχῶν ναῶν τῶν ἐν Ἐφέσῳ, | ἱερασάμενοι δι' ὅλου τοῦ ἐνι|αυτοῦ
10 πρὸς μὲν τοὺς θεοὺς[4] | εὐσεβῶς, πρὸς δὲ | τοὺς ἀνθρώπους φιλοτεί|μως,
ἐλαιοθετήσαντες[5] | σὺν τῇ προόδῳ[6] καὶ τῇ ἑορτῇ | τῶν Παναμαρείων[7]
15 καὶ κλι|δὸς ἀγωγῇ[8] καὶ τῇ ἀποθέσει | τῶν στεφάνων[9] τὰς πάσας |
ἡμέρας τριάκοντα τέσσαρες, | οἵτινες οὐ μόνον τὰ ἐλαιοθέ|σια παρέσχον
20 τοῖς πολείταις | καὶ ξένοις, ἀλλὰ καὶ πᾶσιν | τοῖς ἐπιδημήσασιν στρα-
τοπέ|δοις· ἐφ' ὧν ἱερωμένων καὶ | ἡ θειότης τοῦ δεσπότου | ἡμῶν, τοῦ
25 ἀηττήτου Σεβαστοῦ | Ἰοβίου Μαξιμίνου[10] ἐν τῇ πα[τρ]ίδι | ἐπέλαμψεν
καὶ τὰ λῃστήρια | ἐξέκοψεν[11], γενομένου τοῦ στά|μνου τοῦ ἐλαίου δηνα-
30 ρίων | μυρίων[12] διὰ τὰς γενομένας | ἐφ[ε]ξῆς ἀκαρπίας τῶν ἐλα|ιῶν,

---

(W. Schulze Lat. Eigenn. 434. 522). 4 In aliis titulis hi dei nominatim appellantur. Cf. Bull. XI 375, 1_6: ἱερατεύσαντες εὐσεβῶς μὲν πρὸς τοὺς θεοὺς τὸν Δία καὶ τὴν Ἥραν, φιλοτείμως δὲ πρὸς τοὺς ἀνθρώπους. Similiter 379, 2_6, ubi Iovi additur cognomen τὸν Πανήμερον. 5 Cf. Bull. XI 375, 1_{11} ἤλειψαν πανδημεὶ τὴν πόλιν ἐν τῷ ἄστει. 6 Pompa intellegenda videtur quae Panamariorum feriis ex Stratonicensium urbe ad peribolum sacrum Iovis ducebatur. D. et C. 7 Per decem deinceps dies hae feriae agebantur: Bull. XI 375, 1_{24} καὶ τὴν ἑορτὴν τῶν Παναμαρείων τὰς δέκα ἡμέρας ἐγυμνασιάρχησαν πάσῃ τῇ πανηγύρι νυκτός τε καὶ ἡμέρας ἀκωλύτως. 8 Pompam in qua mulier sacerdos (κλειδοφόρος) sacram clavem gerebat, inter sanctissimas Hecates quae Laginae colebatur caerimonias fuisse tituli docent. Bull. Hell. XI 36. Cf. imagines Diels Ant. Technik 40. tab. VI. 9 Corona insigne sacerdotii est; ut igitur novi sacerdotis initatio παράληψις τοῦ στεφάνου vocatur (Bull. XI 375, 1_9, cf. ἀναδέξασθαι, ἀναλαβεῖν τὸν στέφανον not. 1), sic de decessu, quem hic videmus item per sollemnia sacra celebratum esse, usurpatur vox ἀπόθεσις τοῦ στεφάνου. 10 Imp. Caesar Galerius Valerius Maximinus Augustus (Daza) 305—313, cui Iovii cognomen a Galerio Maximiano venit adoptione qui id rursus a Diocletiano acceperat. 11 Multa hostilium incursionum et latrociniorum, quibus per illa saecula Stratonicea cum delubris Hecates et Iovis Panamari obnoxia fuerat, vestigia in titulis cum editis (veluti LeBas-W. 518) tum ineditis inveniri adnotant D. et G. 12 Manifesto exaggeratum esse hoc pretium monent editores. In edicto Diocletiani III_{1-3} praestantissimi olei sextario statuitur pretium quadraginta denariorum, vilissimi duodecim. Denarii nomine hic atque illic eandem significari monetam propter exiguum temporis intervallum manifestum est, sed quaenam ratio intercedat inter sextarium et στάμνον, quod vix sollemne certae mensurae vocabulum fuerit, latet. Multo etiam minus eorum quae Bluemner in commentario p. 72 attulit de olei pretiis in hac quaestione ulla est utilitas. Nam etsi ex constitutione anni 389 (Cod. Theod. VIII 4, 17) apparet, tunc octoginta

ἑστιάσαντες ἐν τοῖς Διονυ|σίοις καὶ τοῖς Ἡραίοις[13] πάντας | βουλευτὰς
35 καὶ πολίτας τὸ κα|θόλου τῶν μυστηρίων μηδὲν | παραλιπόντες ἐν παντὶ
τῷ ἐνι|αυτῷ μήτε θυσίαν μήτε τριακά|δα[14] μηδεμίαν ἐνδεήσαντες, |
40 δόντες δὲ φιλοτείμως καὶ | μεγαλοψύχως καὶ τὰς νομὰς | ταῖς προ-
ὁδοις[15] τῶν τε ἀνδρῶν | καὶ γυναικῶν πάσῃ τύχῃ καὶ | ἡλικίᾳ, τὸ ὑπό-
μνημα τῆς στήλης | ἵδρυσαν ἐν τῇ στοᾷ, ἣν ὁ πατὴρ | αὐτῶν ἐκ θε-
45 μελίων ἐπεσκεύ|ασεν, παρὰ τὰς στήλας καὶ | ὑπομνήματα τῶν ἐπιγρα-
φῶν | καὶ τὴν εἰκόνα τοῦ ἐπιπάππου | αὐτῶν Σεμ(πρωνίου) Κλήμεντος[16], |
50 μυσταγωγήσαντος τὸν ἱερῆ | καὶ δι' ὅλου τοῦ ἐνιαυτοῦ ἀχωρί|στου γε-
νομένου τῶν μυστη|[ρίω]ν Μάρ. Αὐ., Διοφάντου ὁοῦ, | . . . . . ίου, τοῦ
ἀπὸ Μουσείου | [φιλοσόφο]υ[17], ἱερέως τῶν θεῶν.

libras, i.e. paullo plus quam quadraginta tres sextarios uno solido aestimatas esse, tamen quot edicti Diocletianei denarii singulos Constantini solidos (aureos) pretio aequaverint vix pro certo definiri poterit. Hultsch Gr. Metrol.² 333³. 13 Cf. not. 2. Ceterum Iovis Panamari coniunx et sacrorum socia in titulis semper nudo nomine Ἥρα vocatur praeter Bull. Hell. XI 389, 5 Διὶ Παναμάρῳ καὶ Ἥρᾳ Τελείᾳ. 14 Ultimo cuiusque mensis die cives ad epulas sollemnes (δημοθοινίαν) invitabant. Cf. 890. 15 Cf. not. 6. Hic in universum omnes cuiusque generis pompas significari patet. 16 Huius hominis tituli honorarii complures verbosissimi eodem loco inventi sunt. Bull. Hell. XI 82, 8 sqq. 17 Museum esse Alexandriae, ubi homo eruditus esset, Kumanudes Ἀθήν. V 1876, 528 ad tit. Atticum saec. III p. Chr. (= IG III 772*e*: ἡ πόλις Τίτον Πομπήϊον Διονύσιον Παιανιέα τῶν ἀπὸ Μουσείου φιλόσοφον) et Haussoullier Bull. Hell. IV 1880, 405, 21 ad tit. Halicarnassium coniecerant: τὸ μνῆμα Αἰλίου Διονυσίου [φι]λοσόφου ἀπὸ Μουσείου, coll. Suid. Διονύσιος Ἁλικαρνασσεύς, γεγονὼς ἐπὶ Ἀδριανοῦ Καίσαρος, σοφιστὴς καὶ μουσικός. Cf. Kern ad I. Magn. 189: ἡ πατρὶς τὸν ἑαυτῆ[ς εὐεργέ]την καὶ κτιστὴν καὶ ἀπὸ Μουσείου Τι. Κλ. Εὐκλέα Πολυδεύκην Μάρκελλον. Ziebarth Vereinsw. 73; Christ-Schmid Gesch. gr. Litt.⁵ II 13⁵. Hadrianus τὴν ἐν Μουσείῳ σίτησιν Pancrati poëtae ἐχαρίσατο Athen. XV 677*e*, quo antiquior nullus ex his titulis est. Sed etiam Ephesi Museum fuisse docuit I. Keil Jahresh. VIII 1905, 135; cf. Poland Vereinsw. 206 †.

△ **901. Demiurgorum Delphicorum decretum, a. 312/15.** Delphis. Ed. Bourguet De reb. Delph. 45 (Cuq Rev. phil. XXXV 183, Laum Stiftungen II 37, 30). Cf. Homolle Bull. Hell. XX 1896, 719. 729; Swoboda Staatsalt. 183³. [*Hi*]

ἀγαθῆι τύχ[ηι. | ὑπατ]είᾳ τῶν [κυρ]ίων ἡμῶν Φλαβ. Οὐαλ. Κων[σταντίνου Σεβαστοῦ τὸ .'] | καὶ Φλαβ. Οὐαλ. Λικιννιανοῦ Λικιννίου Σ[εβαστοῦ τὸ .' . . . .][1], | ἐπὶ ἄρχ[ο]ντος ἐν Δελφοῖς Βαββίου Αὐρ. Φιλι-

Decretum hoc quia reipublicae graecae vestigia servavit memorabile est; cf. Swo. l.l. 1 Imperatores Constantinus et Licinius alterum a. 312,

5 σ[τίωνος, μηνὸς --], | ἔδοξεν τοῖς δαμιουργοῖς[2], κατὰ τὴν εἰσήγ[ησιν τοῦ ἀριστοπολίτου] | καὶ πυθοχρήστου ἐξηγητοῦ καὶ προστάτο[υ διὰ βίου τῶν δαμιουργῶν] | Λουκίου Γελ[λί]ου Μηνογένους τὸ δόγμα [ἐπανορθοῦσθαι τὸ περὶ] | τῶν χρημ[άτω]ν, ὧν ἐχαρίσατο αὐτός τε κα[ὶ Αὐρηλία Ἰουλία Σωτία] | τὸν ἀριθμὸν μυριάδων ἑκατὸν[3] ἁπλῶν[4], ἐφ'
10 [ᾧτε θυσίαν ποιεῖσθαι καθ' ἔτος] | Μα[ίῳ] μηνὶ ὃ ὁ προστάτης ἐπηρώτησεν. [γνώμην δὲ εἰσενεγκόντος τοῦ] | ἀφιστο[π]ο[λίτο]υ καὶ ἐξηγητοῦ καὶ προστάτου δ[ιὰ βίου τῶν δαμιουργῶν] | Λουκίου Γελλίου Μηνογένους ὑπὲρ τοῦ σῴζεσ[θαι τῇ πόλει τὸ ἥμισυ[5] | ὧν ἔδοσαν ἀμφότεροι διὰ εὔνοιαν ἣν ἔχου[σιν εἰς τὴν πόλιν, χωρίζεσθαι τὰς] | πεντήκοντα μυ-
15 ριάδας σινπλαρίας[6], ἃς ἔδωκ[εν αὐτὸς ὁ προστάτης, καὶ] | μεταπαραδιδόναι τοῖς μετ' αὐτοὺς ἐσομένο[ις δαμιουργοῖς, καὶ ἃς ἔδωκεν[7]] | Αὐρηλία Ἰουλία Σωτία τὰς αὐτὰς πεντήκον[τα μυριάδας σινπλαρίας, ὥστε] | κατασχόντας ἐνιαυτὸν εἰς τὴν λοῦσιν τῶν βα[λανείων χρήσασθαι, καὶ] | ἵνα μηδεμ[ία] κακουργία[8] περὶ αὐτὰ μηδέποτε γ[ένηται, καταθεῖναι ταῦτα τὰ | χρήματα π]αρ' Ἀντισθένει. ××××× οἱ δαμιουργ[οὶ ἐψηφίσαντο].

tertium 313, quartum 315 consules fuerunt. Quod prioribus duobus annis Maximinus Daza interdum Constantini collega dicitur (Mommsen Chron. min. III 518), minime probat Delphis quoque Maximinum Licinio praelatum esse. Quare non est, cur cum prioribus quartum consulatum praeferamus. Ceterum Licinio nomen Flavii falso tributum est. Dessau.

2 Cf. alterum demiurgorum Delphicorum decretum a. 118/20, n. 830.

3 Scil. δηναρίων s. ἀργυρίου δραχμῶν. Cu. 4 *Argentum probum* CIL IV suppl. CXLIV, cf. papyros Maspéro Cat. Musée du Caire I 1, 1910, n. 67041 χρυσοῦ νομισμάτια τριάκοντα ἓξ ἁπλᾶ, 67042 χρυσοῦ νομισμάτια ἑκατὸν εὔσ(ταθμα) ἁπλ(ᾶ). Cu. 5 Ita B., Cu. Mariti pars ab ea quae uxoris fuerat separatur; illa futuris damiurgis tradenda erit, haec Menogeni, ut inde sumptum magistratui suo convenientem faceret (Cu., dubitat Dessau). 6 Pomponius Dig. XXI 1, 48, 8 *simplariarum venditionum*, opposita sunt *duplicata* s. *multiplicata* s. *ampliata pecunia.* 7 Suppl. Laum. 8 Causam e Plinii epistula VII 18, 1 illustravit Cu. ‚*Deliberas mecum, quem ad modum pecunia, quam municipibus nostris in epulum obtulisti, post te quoque salva sit. Honesta consultatio, non expedita sententia. Numeres rei publicae summam; verendum est, ne dilabatur -- Equidem nihil commodius invenio, quam quod ipse feci.*'

902. Betitius Perpetuus, c. 315—330. Basis cum vestigiis pedum statuae in superficie reperta Romae apud S. Andream ad Quirinalem. Edd. Gatti Bull. comm. arch. communale XVI 391 (Huelsen Not. scavi 1888, 493; Kaibel IG XIV p. 697 n. 1078*a*; Syll.² 421; Dessau I. Lat. sel. 8843). [*Hi*]

Arzygii. | τὸν ἁπάσας τὰς πόλεις τῆς Σικε|λείας ἀνανεώσαντα καὶ τὰ
5 βου|λευτήρια καλῶς διοικήσαντα | τάς τε λιτουργείας ἰδίαις ἐπινοί|αις
ἐπικουρήσαντα καὶ ἐν πᾶσι τὴν | ἐπάρχιον εὐεργετήσαντα Βετίτιο(ν)[1] |
10 Περπέτουον[2], τὸν λαμπρότατον | πάτρωνα, αἱ Σικελῶν βουλαὶ | καὶ ὁ
δῆμος[3] ἀνδριάντι τὸν | εὐεργέτην μετὰ διετί|αν τῆς πράξεως διὰ πρεσ|-
15 βευτῶν Ῥοδίνου καὶ Ἰουλι(α)|νοῦ[4] τῶν διασημοτάτων[5] | δεκαπρώτων
ἠμείψαντο[6].

1 ΒΕΤΙΤΙΟ¯. 2 Betitius Perpetuus qui et Arzygius corrector provinciae Siciliae est in titulo Latino CIL X 7204, cuius originem annorum 315 et 330 terminis contineri iudicat Huelsen. Huius filius: Dessau I. Lat. sel. 1251. 3 Nullum ius quicquam decernendi tunc habuisse singulos populos ideoque eandem vim habere sive illi singillatim haec dedicasse dicerentur, sive, ut tituli auctori libuit, unus cunctae Siciliae populus fingeretur, qui nullus erat, adnotavit Th. Mommsen ap. K. 4 ΙΟΥΛΙ|ΝΟΥ. 5 I.e. *perfectissimorum.* Hirschfeld Kl. Schr. 653/5. 6 Quinque postremas voces versum hexametrum efficere monuit K.; quod non casu accidisse, sed consilio ita administratum esse cum ex ipso verbo ἠμείψαντο (coll. Apoll. Rhod. IV 326) tum ex ordine verborum, maxime ex ἀνδριάντι tanto intervallo ab illo verbo seiuncto, apparere.

△ **903. Constantini Magni et filiorum statuae Delphicae, a. 317—338 sq.** Haec sunt novissima anathemata Delphica quae cognovimus. [*Pw*]

A. B. Constantinus Magnus, a. 318—336. — *A.* Basis calcaria (lapis inferior) imposita gradui infimo porticus Atheniensium (n. 29) ad angulum occidentalem. Ed. Pomtow Beitr. Top. Delph. 113, n. 2 cum tabb. IX 22 et XIV 41. — *B.* In infimo gradu templi Apollinis (ante pronaum). Ed. Bourguet de reb. Delph. 93.

A. [τὸν Μέ]γιστον Αὐτοκρά[τορα[1]]
[Φλάβιο]ν Κωσταντῖνο[ν ἡ ἱε[2]-
[ρὰ Δελφ]ῶν πόλις, τὸν [δεσπότην[2]]
[καὶ πατ]έρα τῶν βασιλ[έων[3]].

B. [τὸν θει]ότατον | [κύρ]ιον Φλάβιον |
[Κω]σταντεῖνον ἡ | [ἱ]ερὰ Δελφῶ[ν]
[πό]λις, | τὸν δεσπότην καὶ | 5
πατέρα τῶν βασιλέων[3].

Basin *A* esse evolsam et pertinere (ut tit. *B*) ad gradus templi contendit B. propter marginem succisum et ‚simillimas mensuras'; sed non vidit lapidem esse angularem (margo intercisus est in fronte et in latere sinistro) et 0,35 modo altum (gradus templi 0,43 a.) et gradus porticus Atticae ad hanc basim recipiendam ex parte esse sublatos. 1 Constantinus Magnus (Caesar a. 306, Augustus a. 307, moritur a. 337) nomen *Maximus Augustus* accepit m. Oct. 312 (Babelon in Mélang. Boissier 53); fortasse hoc scriba Delphus falso vertit Μέγιστος Αὐτοκράτωρ pro -Σέβαστός. 2 Verba ἱερὰ et δεσπότην καὶ addidi ad exemplum tit. *B.* 3 Cf. CIL VI 1, n. 1151: *Divo · ac · venerabili* | *Principi · Constantino* | *patri · prin-*

C. D. Constantinus II, c.a. 337. Constans a. 338 sq. — *C.* In bathro calcario, cippi figura (tit. in parte sinistra), cui antea imposita erat statua Hadriani n. 829*B* (tit. in fronte). — *D.* In bathro marmoreo cippi figura (tit. in parte aversa), qui antea portaverat statuam ignotam et ante hanc illam Vibullii Polydeucionis n. 861 (tit. in fronte). Utrumque (*C—D*) ed. Homolle Bull. Hell. XX 1896, 729.

C. [τὸν] κύριον ἡμῶν | [ἐ]πιφανέστατον 4 | Καίσαρα Φλάβιον | [[(Κ)ω(στ)α(ντ)ῖνον]] 5 ἡ ἱερὰ | Δελφῶν πόλις, τὸν | ἑαυτῆς δεσπότην.

D. τὸν κύριον ἡμῶν ἐπειφανέστα- (*sic*) τον Αὔγουστον Φλάβ[ιον] Κώσταν 6 ἡ ἱερὰ Δελφῶν πόλις.

cipum | *maximorum* | *Fl. Crepereius* etc. Intellegendi sunt filii, sc. Caesares: *Crispus*, natus c.a. 307, Caesar m. Mart. 317, necatus a. 326; *Constantinus II* (cf. tit. *C*), natus m. Febr. 317, Caesar m. Mart. 317; *Constantius*, natus m. Aug. 317, Caesar a. 324; *Constans* (cf. tit. *D*), natus a. 323, Caesar a. 337. Cf. Niese Grundr. R. G. 391 sq. Itaque statuae *A* et *B* certe post a. 317 erectae, et cum in *B*, *C*, *D* verbum κύριος usurpetur, titulum *B* annis fere 328—37, ergo tit. *A* fere a. 318—27 tribuam. 4 Cum titt. *C* et *D* fere consentiant, *D* vero post a. 337 incisus sit (not. 6), sequitur etiam *C* quam maxime esse detrudendum, sane non ultra a. 337, cuius m. Septembri Constantinus II una cum fratribus nomen Augustus, quod hic deest, accepit. Itaque *C* fortasse huic ipsi anno 337 inter d. 22 m. Maii (quo Constantinus M. decessit) et d. 9 m. Sept. (quo Augusti appellati) perscriptus est. 5 Supplevi nomen erasum, in quo Hom. dubitanter haesit; nam postquam Constantinus II in bello contra Constantem gesto m. Aprili 340 interfectus est, Constans memoriam fratris ut hostis publici delevit nomenque e titulis eradi iussit; cf. R-E IV 1028. 6 Tit. *D* neglegenter incisus in loco inscriptionis cuiusdam erasae (aeque statuae ab urbe Delphorum positae), cuius verba inter singulos versus et in fine conspiciuntur. Ad nomen Αὔγουστος (supra v. 3 additum) pro Σεβαστός usurpatum memineris, scribae Theraei inscitia iam Hadriani nomen ita scriptum esse IG XII 3, 476: Αὐτοκράτορα Καίσαρα Σεβαστὸν Τραϊανὸν Ἁδριανὸν Αὔγουστον, τὸν εὐεργέτην, Φιλήμων, — quamquam hic ipse Philemo Athenis fuerat (IG III 491)! Constans imperavit a. 337—50, sed cum iam m. Sept. 337 nomen Augustus acceperit (not. 5) titulique *C* et *D* fere consentiant, hunc initio imperii, sc. tempori paulo ante a. 337 adscribam.

904. Macarii proconsulis edictum, saec. IV. Corinthi. Edd. Milchhoefer Ath. Mitt. IV 1879, 160; J. Schmidt et Koehler ibid. VI 1881, 353, 48 (Syll.² 422; IG IV 364). [*Hi*]

Φ. Οὔλπ. Μακάριος 1 ὁ λαμ(πρότατος) ἀνθ(ύπατος) λέγει· | φόβος καὶ

1 Homo quidem ceteroqui ignotus est, sed edictum sine dubio recte Schmidtius ad quartum saeculum rettulit.

ἄγνοια τῶν δικαζομένων | ἐξηρήσθω, καὶ μήτε ὁ νομίζων βαρεῖσθαι
5 δέει τοῦ δικαστοῦ — ὅπερ οἶδα συμβαῖνον — | τῆς τῶν νόμων ἀπο-
στερίσθω βοηθίας, | [μ]ήτε ὁ βουλόμενος κεχρῆσθαι δι' ἄγνοιαν | [ὑπ]ὸ[2]
τῆς ἀπειρίας πιεζείσθω. ἀμφοτέρων | [δ'] ὑμεῖν ἐστιν λύσις ἥ τε τοῦ
10 δικαστοῦ [ἐκ | τ]οῦ προθέματος[3] γνώμη ἥ τε τοῦ νό[μου --]

2 Supplevit M. 3 Litteras publice propositas, quae antiquitus πρόγραμμα vocantur, significat haec vox prioribus saeculis ignota.

905. P. Ampelii edictum, a. 359. Chalcide. Edd. Joubin et Wilhelm Bull. Hell. XVI 1892, 102, 7 (Syll.² 423); Papabasileiu Ἀθηνᾶ IV 1892, 624; Ziebarth IG XII 9, 907. [Zi]

I Πούβλ. Ἀμπέλιος ὁ λαμ(πρότατος) ἀνθ(ύπατος)[1] | λέγει·
τίνες καὶ ποίων ἔργων ἐπιμεληταὶ[2] κατέστησαν | καὶ ὅσα εἴδη καθ'
5 ἕτος ἕκαστον ἐκ τῆς τρίτης ἐ|πιν(εμήσεως)[3] ἐκ τῶν πολειτικῶν προσ-
ὁδων εἰς λόγον | τῆς ἐπισκευῆς τῶν αὐτοῖς ἐγχειρισθέν|των ἔργων κο-
μίζεσθαι ὡρίσθησαν, ἔγνωτε | μὲν καὶ ἐκ τῆς ὑπὸ παρουσίᾳ τῇ πάντων
10 γενο|μένης διατυπώσεως[4] καὶ τῶν ἐπὶ τούτοις πρα|χθέντων ὑπομνη-
μάτων[5]· πλὴν ἐπεὶ καὶ δι|ατάγματι τῆς ἐμῆς καθοσιώσεως[6] τοῖς πᾶσιν |
ὑμῖν τοῦτο φανερὸν καταστῆσαι ὑπάρχει | ἀκόλουθον ὑπὲρ τοῦ μηδε-
15 μίαν ὑμᾶς | τῶν ὁρισθέντων ἄγνοιαν προβάλλεσθαι, | βρέβιον[7] τῶν

‚Nota in Ampelii litteris clausulas Himerianas.' Wilamowitz ap. Zie.

1 Antiochensis, de quo vide Ammian. Marc. XXVIII 4, 3, qui eius duplicem proconsulatum et praefecturam urbis, susceptam illam quidem a. 370 p. Chr., commemorat. Proconsul primum fuit Achaiae a. 359 (not. 2), deinde Africae 364 (Cod. Theod. XIII 5, 10. CIL VIII 5337). Seeck.

2 Curatores aedificiorum publicorum civitatis Chalcidensium.

3 Suppl. Seeck et Bases apud Papab. Tertia indictio ab anni 359 m. Sept. incipit: eo anno igitur Ampelium proconsulem Achaiae fuisse vidit S.

4 Cf. IG VII 24₄: διετυπώθη μεταξὺ τῶν Ἑ[λ]ληνίδ[ων] πόλεων εἰς ταὐτὸ συνελθουσῶν ἐν τῇ Κορινθίων μητροπόλει ἐπὶ τοῦ λαμ(προτάτου) καὶ μεγαλοπρεπεστάτ[ου ἀν]θ(υπάτου) Κλ. Βαρίου, ὁπ[όσα] χρὴ ἑκάστην πόλιν -- λύειν. Illic ut hic διατύπωσις fit coram in conventu omnium ad quos ea res spectat, voce, non scripto, sed deinde litterae quae eam factam testentur in tabulario publico reponuntur (not. 5). At ut monumentum eius rei exstet quod et maneat et omnium in oculis versetur, proconsul edictum cum laterculo rerum quas cuiusque operis curatores quotannis accipere debeant publice proponi iubet. 5 *Acta* recte interpretantur J. et W. allatis Appian. Civ. III 5 ὑπομνήματα τῶν (Καίσαρι) βεβουλευμένων et Cass. Dion. LXXVIII 22, 2 τὰ τῆς βουλῆς ὑπομνήματα διὰ χειρὸς ἔχων. 6 ‚*meae celsitudinis*' vel ‚*meae dignitatis*' interpretantur J. et W. 7 Vox *brevis* aut plurali numero *breves*, Graece βρέβιον (adiectiva in *-is* cadentia frequenter

εἰρημένων ἁπάντων ἀκρει|βῆ διδασκαλίαν ἐπέχον τῷ παρόντι δι|ατάγματι ὑποταγῆναι πεποίηκα[8].

ὅσων ἔργων ἐπιμεληταὶ κατέστησαν καὶ ὅσον | ἕκαστος
20 διετυπώθη λαμβάνειν ἀπὸ τῶν πολι|τικῶν προσόδων καθ' ἕκαστον ἐνιαυτὸν ὑποτέ|τακται.

εἰς τὴν ἐξέδραν τὴν καινήν, παρακειμένην τῇ | πομπικῇ στοᾷ
Μάρκελλος πρῶτ(ος)[9] καὶ
25 Θεόδωρος βουλ(ευτὴς) λαμβ(άνουσι)
ξύλ(α) τετρ(άγωνα) γ', ξύλ(α) μονόζ(υγα) η', κεραμί(δια) | ν(έα) νε'
[εἰς] τὴν στοὰν τὴν πομπικ[ὴν] ἅμα τῷ ἐξεδρίῳ·
Ἀριστότειμον[10] πρῶτ(ον) καὶ Κατύλλου[11] Κλ.
30 ξύλ(α) μον(όζυγα) ζ', ξύλ(α) δίζ(υγα) η', ξύλ(α) ποδ(ιαῖα) --, | ξύλ(α) καιν(ὰ) ζ' --

apud Graecos in -ιος flectuntur, Herm. VI 148) infima aetate varia genera catalogorum vel recensuum significabat, in quibus aut hominum nomina aut officia quaedam et negotia, aut bona publicata, aut denique pecuniarum a magistratibus publice erogatarum aut erogandarum summae enumerabantur (Seeck Realenc. III² 832). 8 V. 18—30. 9 Nihil nisi primum locum inter plures eiusdem aedificii curatores hac voce significari probabiliter statuunt editores. 10 Accusativus leni anacoluthia explicandus videtur; infinitivus in eiusmodi praeceptis usitatissimus (λαμβάνειν) scribentis animo obversabatur. 11 Genetivum non intellexit Dttb.

906 *A*. Iulianus, a. 361/3. Mileti. Ex Cyriaci Anconitani apographo ed. Riemann Bull. Hell. I 1877, 288, 65 (Syll.² 424; Haussoullier Milet 288). [*Hi*]

τὸν γῆς καὶ θαλάσσης καὶ παντὸς ἀνθρώ|πων ἔθνους δεσπότην Φλ. Κλαύδιον | Ἰουλιανὸν[1] αὐτοκράτορα, τὸν πάσης | οἰκουμένης δεσπότην,
5 ἡ λαμπρὰ τῶν | Μιλησίων μητρόπολις καὶ τροφὸς[1] τοῦ | Διδυμέου Ἀπόλλωνος, εὐτυχῶς.

△*B*. Magnesiae ad Maeandrum. Ed. Kern I. Magn. 201.

ἀγαθῇ τύχῃ· | [τ]ὸν θειότατον καὶ μέ|[γ]ιστον καὶ φιλανθρωπότα|τον
5 βασιλέα τὸν νεικη|τὴν καὶ τροπεοῦχον | καὶ παντὸς ἀνθρώπων | ἔθνους ἀγαθὸν δεσπό|την Φλ. Κλ. [Ἰουλιανὸν][2] | τὸν εὐσεβέστατον | ἡ Μαγνήτων πόλις. | εὐτυχῶς.

1 Cf. n. 590². 2 Nomen erasum. — Cf. titulos Iasi (Bull. hell. XIII 35, 2) et Pergami inventos, hunc latinum (I. Perg. 633), ubi praeter alia nominibus *domino* [*tot*]*ius orbis*, *filosofi*[*ae*] *magistro*, *venera*[*nd*]*o principi*, *piissimo* [*imp*]*eratori*, *victorios*[*iss*]*imo Augusto*, *propugnatori libertatis et rei publ*[*i*]*cae* laudatur Iulianus. K. Dessau IL sel. 750/5.

907. Monumentum taurobolicum Atticum, a. 387. Ara taurobolica inventa Cephisiae, nunc in museo nat. (Γλυπτά 1747). Ed. * IG III 173 (Syll.² 667). [*Ki*]

μετὰ τὴν ὑπατ(είαν) Ὀνωρίου καὶ | Εὐοδίου[1], πρὸ ἓξ καλ(ανδῶν) Ἰουνίων, | ἄρχ(οντος) Ἑρμογένους[2], ἐτελέσθη | ταυροβόλιον[3] ἐν Ἀθή-
5 ναις, ὅ|περ παραλαβὼν Μουσώνιος | ὁ λαμ(πρότατος) τῆς τελετῆς τὸ σύν|θημα τὸν βωμὸν ἀναί|θηκα[4].

Litterae ΛΘΞΠCШ. 1 A. 387. 2 Sacrorum taurobolicorum antistitem intellexit Henzen (Bullett. dell' Inst. Rom. 1867, 174); at nulla est causa cur non de eponymo potius Atheniensium archonte dici statuamus. 3 Praeter hoc unum monumentum taurobolicum Athenis inventum est (IG III 172), antiquius quidem hoc, sed non multo.
4 Memorabile ᾱτ pro ᾱ in titulo ceteroquin accuratissime exarato.

△**908. De Graeciae horreis, a. 401/2.** ‚In agro Megarensi' postea Aeginae. Edd. * CIG 1086 e Fourmontii schedis; Le Bas-Foucart-Waddington II 38 (Dittenberger IG VII 24). Cf. C. Keil Rh. Mus. 1859, 495. [*Hi*]

[ὁ]πὲρ σωτηρίας καὶ ν[εί]κης [καὶ αἰ]ωνίου δι[α]μον[ῆς | τῶ]ν δεσποτῶν τῆς [οἰ]κουμ[έν]ης Φλ. Ἀρκ[αδ]ίο[υ] | καὶ Φλ. Ὀνωρίου κ(αὶ) Φλ. Θεοδοσίου[1] τῶ[ν] αἰωνίω[ν] κ(αὶ) τρο|πεούχων Αὐγγγ. διετυπώθη μεταξὺ
5 τῶν Ἑ[λ]ληνίδ[ων] | πόλεων[2] εἰς ταὐτὸ συνελθουσῶν ἐν τῇ Κορινθίων μητρο|πόλει[2] ἐπὶ τοῦ λαμ.[3] κ(αὶ) μεγαλοπρεπεστάτ[ου ἀ]νθ.[4] Κλ. Βαρίου, ὁπ[όσα][5] | χρὴ ἑκάστην πόλιν κ(αὶ) πό[τ]ε [εἰς] τὴν ὀρρεοπραιποσιτίαν[6] (λ)ύειν τῶ[ν] | μὲν Βοιωτιακῶν καὶ Εὐβοϊκῶν καὶ τῆς Αἰ-

1 Aetas tituli accuratissime definita est Waddingtoni sagacitate, qui cum vs. 11 ἐπι[νεμήσεως] reposuisset, qua voce non in titulis quidem, qui Latinum vocabulum retinere solent, sed in tit n. 905_5 nec non in Iustiniani imperatoris novellis atque apud scriptores Byzantinos *indictionis* notio exprimitur, intra trium qui hic enumerentur Augustorum coniunctum imperium (402—408) indictionem quintamdecimam ab initio m. Septembris a. 401 usque ad finem m. Augusti a. 402 patuisse monet. Tum γνῶσιν illam factam, ipsum titulum brevi post incisum esse. Dttb. Ceterum confer Valentiniani, Theodosii, Arcadii Augustorum monumentum Antinoupolitanum (383—392) Or. 723. 2 Hieroclis Synecdemus ante a. 535 editus p. 643 sub: ‚ἐπαρχία Ἑλλάδος ἤτοι Ἀχαΐας, ὑπὸ ἀνθύπατον, πόλεις οθ'' primo loco habet Σκαρφία, postea Κόρινθος ἥ ποτε Ἔφυρος μητρόπολις πάσης Ἑλλάδος.
3 λαμ(προτάτου). 4 ἀνθ(υπάτου), cf. n. 905 et not. 2. 5 Suppl. Dttb.
6 ‚De horreorum praepositis, quorum a nomine hic derivatur inauditum praeterea vocabulum ὀρρεοπραιποσιτία, Wadd. ap. Fouc. provocat ad cod. Theodos. XII 6, 5. 8. 24. 25.' Dttb.

τωλίας πόλεων[7] εἰς | τὴν Σκαρφιαίων[8] παρεουσῶν, τῶν δὲ Πελοπονησ-
10 σιακῶν | εἰς τὴν Κορινθίων, καὶ ἔστιν ἡ γνῶσις καθὼ[ς ὁ]ποτέτακται· |
εἰς τὰ κατὰ Σκάρφιαν ὅρρια ἐπὶ τῆς εἰ ἐπι[νεμήσεως[9] __, | εἰς τὰ
κατὰ Κόρινθον ὅρρια[10] __]

7 Nomina antiqua etiam Hierocles testatur: Θῆβαι μητρόπολις Βοιωτίας, Χαλκὶς νῆσος (exspectamus μητρόπολις νήσου) Εὐβοίας), Αἴγιον μητρόπολις Αἰτωλίας. De Corintho cf. not. 2. 8 Cf. not. 2; Bursian Geogr. I 189[1]; Hertzberg Gesch. Griech. III 414[3a]. 487. 9 Suppl. Wadd.; cf. not. 1. 10 Haec propter v. 9 sq. desiderantur.

△909. Diogenis comitis opus Megaricum, exeunte saec. V. Megaris, deinde Aeginae. Edd. Chandlerum et Fourmontium secuti *Kirchhoff CIG 8622; LeBas-Foucart II 39 (Dittenberger IG VII 26). Frustulum Aeginae in custodiae aula vidit, nihil corrigendum invenit Fraenkel Epigr. a. Aeg., Abh. Ak. Berl. 1897, 20. 37. [*Hi*]

ἔργον καὶ τοῦτο τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου κόμητος Διογένους. τοῦ παιδὸς | Ἀρχελάου, ὃς τῶν Ἑλληνίδων πόλεων ὡς τῆς ἰδίας οἰκίας κηδόμενος | παρέσχεν καὶ τῇ Μεγαρ(έ)ων εἰς μὲν πύργων κατασκευὴν ἑκατὸν χρυσίνους, | πεντήκοντα δὲ καὶ ἑκατὸν ἑτέρους δισχιλίους τε καὶ δια-
5 κοσίους | πόδας μαρμάρου εἰς τὴν ἀνανέωσιν τοῦ λουτροῦ, τιμιώτερον | οὐδὲν ἡγούμενος τοῦ τοὺς Ἕλληνας εὐεργετεῖν | ἀνανεοῦν τε τὰς πόλεις.

‚Eiusdem Diogenis comitis titulus Chersonesi (Tauricae) inventus est CIG 8621, quem Kirchhoffius a. 472 incisum esse demonstravit. Idem monuit Diogenem a. 494 ab Anastasio imperatore cum exercitu contra rebelles Isauriae missum esse (Theophanes I p. 138_{10} de Boor). Quibus rebus etiam huius tituli aetas aliquatenus definitur.‘ Dttb. Titulum illum Chersonesitanum, Zenonis imperatoris edictum infra apposuimus: Αὐτοκράτωρ Καῖσαρ Ζήνων, εὐσεβής, νικητής, τροπεοῦχος μέγιστος, ἀεισέβαστος λ[έγει]· φιλοτιμησαμένη ἡ αὐτῶν εὐσέβια, ὡς ἐν πάσαις ταῖς πόλεσιν, καὶ ἐν ταύτῃ τῇ αὐτῶν πόλι ἐδωρήσατο χρημάτων δόσιν τὰ συναγόμενα ἐκ τοῦ πρακτίου, ψηφὶ τοῦ ἐνταῦθα βικαράτου τῶν καθωσιωμένων βαλλιστραρίων, δι᾽ ὧν ἀνανεοῦντε[ς] τὰ τίχη πρὸς σωτηρίας τῆς αὐτῆς πόλεως καὶ εὐχαριστοῦντες ἀνεθήκαμεν τόδε τὸ τίτλον εἰς μνημόσυνον ἀείδιον τῆς αὐτῶν βασιλίας. ἀνενεώθη δὲ ὁ πύργος πράττοντος τοῦ μεγαλοπρ(επεστάτου) κόμ(ητος) Διογένου, ἔτους ϕιβ, ἐν ἰν(δικτιῶνι) ιδ. Singulas res et voces quae huc non faciunt, scite explicuit editor.

△910. Iustinianus, post a. 527. Tabulae duae, ad Corinthum *A* reperta prope murum, qui aetate Byzantina ad claudendam portam delubri Neptuni exstructus est. Edd. Monceaux Gaz. arch. IX 1884, 277; Skias Ἐφ. ἀρχ. 1893, 123, 13; Fraenkel IG IV 204. *B* Veronae in Museo. Edd. * CIG IV 8640; IG IV 205. [*Hi*]

1 1 + φῶς ἐκ φωτός, Θεὸς | ἀληθινὸς ἐκ Θεοῦ ἀληθινοῦ, | φυλάξῃ τὸν
5 αὐτοκράτορα | Ἰουστινιανὸν καὶ τὸν | πιστὸν αὐτοῦ δοῦλον | Βικτωρῖνον[2]
ἅμα τοῖς | οἰκοῦσειν ἐν Ἑλάδι[3] τοὺς κ(α)τ(ὰ) θεὼν | ζῶντας.
3 + ἁγ(ία) Μαρία θεοτόκε φύλαξον | τὴν βασιλείαν τοῦ | φιλοχρίστου
5 Ἰουστινιανοῦ | καὶ τὸν γνησίως | δουλεύοντα αὐτῷ | Βικτωρῖνον + σὺν
τοῖς | οἰκοῦσιν ἐν Κορίνθῳ[4] κ(ατὰ) θεὼν + | ζῶντας +.

Iustiniani titulos ad huius partis calcem exempli gratia posuimus quia hic imperator a. 529 tristem academiae Platonicae quae etiamtunc Athenis vigebat exstinctae gloriam consecutus Graecis ibi studiis finem imposuit. Hertzberg Gesch. Griech. III 542; Zeller Gesch. gr. Phil. III 2³, 849. De Graeciae descriptione sub eius regno ab Hierocle confecta iam ad n. 908² vidimus. 1 Hunc ipsum titulum enarravit chronicum Paschalis ed. Bonn. II 254: ἐν ἔτει ϛϡκγ' (1415 p. Chr.), ἰνδ. η̄, Μαρτίου κθ̄, ἡμέρᾳ Παρασκευῇ Μεγάλῃ ἦλθεν ὁ βασιλεὺς ὁ μακαρίτης κύριος Μανουὴλ ἐν τῷ λιμένι τῷ Κεγχρεῶν καὶ τῇ κ̄ Ἀπριλίου ἤρξατο ἀνακαθαίρειν καὶ ἀνοικοδομεῖν τὸ Ἑξαμίλιον [i.e. Isthmi nomen Byzantinum, quo hodieque utuntur], ὅπερ ἔνι μῆκος οὐργιὲς γ̄ω̄. ἀνέστησε δὲ πύργους ἐπ' αὐτῷ ρνγ̄. εὑρέθησαν δὲ καὶ γράμματα ἐν μαρμάρῳ λαξευτὰ κατὰ τὸ μέρος τὸ ἐν τῇ Ἑλλάδι λέγοντα οὕτως· (sequuntur verba tituli). Eadem narrat Georgius Phrantzes p. 107 ed. Bonn. St., Fr. 2 Post Βικτωρῖνον differunt auctores; chronicum exhibet: καὶ πάντας τοὺς ἐν Ἑλλάδι οἰκοῦντας, τοὺς ἐν Θεῷ ζῶντας, Phrantzes: καὶ πάντας τοὺς ἐν τῇ Ἑλλάδι οἰκοῦντας, τοὺς ἐν Θεῷ ζῶντας. Emendare enim studebant accusativi et dativi copulationem et haerebant in falsa scriptione θεών. Fr. 3 Cf. n. 908². 4 Corinthus secundum Hieroclem Graeciae etiamtum caput erat; cf. n. 908².

Lipsiae, typis Breitkopfii et Haertelii.

CN
360
D5
1915
v.2

Dittenberger, Wilhelm
Sylloge Inscriptionum
Graecarum. 3. ed.

For use in
the Library
ONLY

PLEASE DO NOT REMOVE
CARDS OR SLIPS FROM THIS POCKET

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY